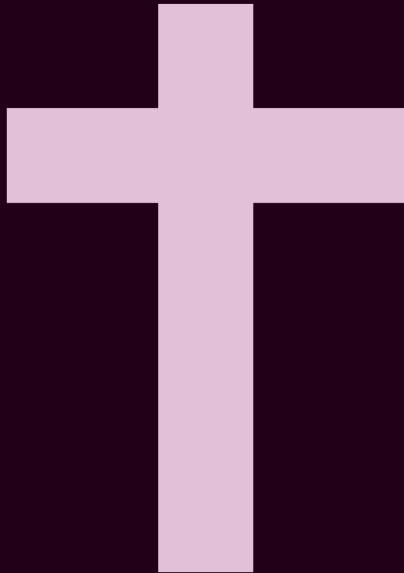

Jir Shidun

Jibu: Jir Shidun (New Testament)

Jir Shidun
Jibu: Jir Shidun (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Jibu)

Contributor: The Nigeria Bible Translation Trust

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
a1139895-fa13-5ff1-8c00-a8ad25fcfa2f

Contents

Matiyu	1
Markus	51
Luka	82
Yohanna	134
Swàm Yann Aswàmká .	172
Romawaká	223
1 Korintiyawaká	246
2 Korintiyawaká	268
Galatiyawaká	282
Afisawaká	290
Filibiyawaká	298
Kolosiyawaká	303
1 Tasalonikawaká	308
2 Tasalonikawaká	313
1 TIMOTI	316
2 TIMOTI	322
TITUS	327
FILIMÓN	330
IBRANIYAWAKA	332
YAKUBU	349
1 BITRUS	355
2 BITRUS	361
1 YOHANNA	365
2 YOHANNA	371
3 YOHANNA	372
YAHUDA	373
Buká Yesú Tiya Sig	
Yohanna	375

Jir Ajwár Zy়un-à MATIYU Ba Sig

Tarkada zyun-à Matiyu ba sig ning, tarkada-à hi ri dinya yi jír á shinn barà Yesu shí nì àsàin-à mà pinn zu mpirká. Yesu í wà zyun-à Shìdun rì gib sig nu rag kwá swam bi á dunyaru. Ku í wùn Shìdun. Matiyu ri dang jír á shinn barà big mà sig Yesu, ma barà big sa ku batisma, ma barà Shaitan màg màg fig ku, ma barà ku tàg mpirká bu nìnànn nímá, ma barà Yahuda Iskariyoti ya tafinn ku, ma barà big gban ku, ma barà Shìdun gbar dù nann zu ku ma yonki. Bu káníng í bu-à tarkada Matiyu ri tàg yi.

Swai Mpirká Bu Yesu (Luk 3:23-38)

¹ Wàníng í tarkada á shinn yàkúká bu Yesu Kristi wùn Dawuda, Dawuda í wùn Ibrahim.

² Ibrahim mà Ishaku, Ishaku mà Yakubu, Yakubu mà Yahuda ma shunwàuwá big ma wunzàwá big.

³ Yahuda mà Parisa ma Zaraha, zinn nàbá í Tamara. Parisa mà Hasaruna, Hasaruna mà Arama. ⁴ Arama mà Aminadabu, Aminadabu mà Na-

hashuna, Nahashuna mà Salmuna, ⁵ Salmuna mà Buaza, zyun-à nàwá í Rahab. Buaza mà Obida zyun-à nàwá í Rautha. Obida mà Yassa,

⁶ Yassa mà kùr Dawuda.

Dawuda bó mà Sulemanu zyun-à nàwá í wà ki Uriya. ⁷ Sulemanu mà Rahabama, Rahabama mà Abiya, Abiya mà Asa. ⁸ Asa mà Yahushafata, Yahushafata mà Yurama, Yurama mà Uzzaja. ⁹ Uzzaja mà Yuthama, Yuthama mà Ahaza, Ahaza mà Hizkiya. ¹⁰ Hizkiya mà Manassa, Manassa mà Amuna, Amuna mà Yushiya. ¹¹ Yushiya mà Yakunya ma wunzà wàníng big, á sai-à big gbar zìg yag sig mpirká Israilaká ma gbam mà Babila.

¹² Barà big zìg yag big mà Babila, ásim Yakunya bi mà Shaaltila, Shaaltila mà Zarubabila.

¹³ Zarubabila mà Abihuda, Abihuda mà Aliyakima, Aliyakima mà Azura. ¹⁴ Azura mà Saduka, Saduka mà Ahima, Ahima mà Aliyuda. ¹⁵ Aliyuda mà Aliazara, Aliazara mà Mattana, Mattana mà Yakubu. ¹⁶ Yakubu mà Yusufu nù Maryamu, Maryamu zyun-à mà sig Yesu wà big ri bar rag í Almasihu.

¹⁷ Bu-à pànn sig á zamanu Ibrahim hár bi fòr Dawuda í zamanu dwib agban yina. Bu-à pànn sig á zamanu Dawuda hár bi fòr á sai-à big zìg yag big mà Babila, í zamanu dwib agban yina tinn. Bu-à pànn sig á sai-à big zìg yag big mà Babila hár big mà sig Yesu, í zamanu dwib agban yina tinn.

Barà Big Mà Yesu Kristi (Luk 2:1-7)

¹⁸ Wàníng í barà big mà sig Yesu Kristi áni. Nàwá Maryamu ma Yusufu big rag bá sìr ban, ama á sai-à ku kà fig ma á lu wunù-à hi ni bàna, ku shi sig ma finn zyun-à bi sig mà byar Awun Shìdun.

¹⁹ Yusufu í mpír nìsàn, ku zìm fig aku sa pànn Maryamu àzunái áyau bìr mpirká ni bàna. A byar-à hi ku kyab barà kwá bònna ta fím rìg wàníng, kada mpirká abig yì bàna.

²⁰ Barà ku ri kyab àdòníng, sái wùn aswam Shìdun mà wai bi á byarwá ni á la-à ni n rag, "Yusufu yiwai Dawuda, á shàr zinn wà wá zìg wàwú Maryamu bàna, jir kai bàna ku yìm fig í finn sa bàna, ama finnwá bi sig á byar Awun Shìdun. ²¹ Kwá mà wùn wunù, wá bar zìnnwá Yesu, jir kai bàna wàníng má zìg zú nì mpirká buwá á bu pyìrbá ni."

²² Bu káníng sa sig àjirà bu-à mpír adang kyann jir Shìdun dang sig sai-à rì níng,aku shi àràg barà ku rì dang sig. ²³ Ku dang rag, "Aning myàng, uwà sáb zyun yì fig wunù bàna mà yìm finn, mà mà wùn wunù, bá bar zìnnwá Immanuel."

(Yìr zìnn Immanuel í "Shìdun shi sig ma yi.")

²⁴ Barà Yusufu dù nann zu á na-à ni, ku sìr ban ma wàwá Maryamu àràg barà wùn aswam Shìdun dinya sig ku. ²⁵ Ama ku yì fig wàníng í uwà bàna hár wàníng bi mà wùnwá. Ku bar zìnn wùn-à hi rag Yesu.

2

Mpìr Yarká Bi Abig Myàng Yesu Wùn Ajann-à Níng

¹ Big mà sig Yesu mà finn swann Baitalami á jànn Yahudiya, á sai-à Hirudus rì na sig kùrwá. A byar-à níng hi mpìr yarká zyun-à ri myàng yì asuswirká níng, bi sig mà agunn àyúnn sànn kyùr, n yag fòr mà Urushalima. ² Big bib rag, "Ma wùn-à big mà sig ku í kùr Yahudawaká níng, ku shi sig áni rà? Yi myàng hing asuswirwá mà agunn àyúnn sànn kyùr, í bu-à sa yi bi sig jirà ayi wib ku."

³ Barà kùr Hirudus fig àdòníng, pìkyinnwá í bai rìgwá ma bu mpìrká mà Urushalima bidim pár.

⁴ Ku bar kwonn rìg àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká, n bib big byar-à bá mà Almasihu, zyun-à Shìdun dang rag kwá swam bi níng.

⁵ Big dinya ku n rag, bá mà wàníng á finn swann Baitalami mà jànn Yahudiya, jir kai bàna í bu-à mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun níng, ba sig n rag:

⁶ "Wù Baitalami swann Yahudiya, wù í swann titi bàna á finn jànn Yahudiya,

jir kai bàna áyauwú ni bá zìg zu bi kùr
zyun-à má shi kang mpìr Israilaká."

⁷ A byar-à níng hi, kùr Hirudus bònn bar mpìr yar káníng n bib big ádàn n rag, big myàng sig asuswir-à níng ákaun rà? ⁸ Ku swam yag big mà Baitalami n rag, "Aning yag àjirà aning bib byann jir wùn-à hi ádàn. Wà na bib dìg hing ku, aning bi dinya mì jirà mì má n yag n wib ku tìnn."

⁹ A byar-à hi big dù n yag kyonnbbá. Asuswir-à big nìm myàng sig mà agunn àyúnn sànn kyùr níng, ri yag á pyànnbá ni hár n yag sar mà byar-à wùn-à hi shi sig. ¹⁰ Barà big myàng asuswir-à àdòníng, big fig àjwár á pìkyinnbá ni wàni. ¹¹ Big kà yag mà lu-à hi, n myàng wùn-à shi sig ma nàwá Maryamu, big bìnn kir wann á pyànnwá ni n wib ku. Big finn swánnbá, n ya wùn-à hi zinariya ma lubann ma mur, bu káníng ri ning swìnn nìnsàn nímá.

¹² Shìdun dinya big á la-à ni n rag abig kèng yag mà byar Hirudus bàna, abig bàg gbìb zyun kim ma abig kèng yag mà jànnbá ni.

Yusufu Ma Maryamu Zìg Wùn Ajann-à n Shàr Yag Mì Jànn Masar

¹³ Barà mpìr yar káníng dù mi ri yag àdòníng, sái wùn aswam Shìdun bi á byar Yusufu á la-à ni n rag, "A dù, á zìg wùn-à níng ma nàwá. A shàr yag rìg mà Masar jirà aning shi màhàn, sái àyúnn-à ma dang rag á dù, jir kai bàna Hirudus ri zìm aku gban rìg wùn-à hi."

¹⁴ Ku dù n zìg wùn-à ma nàwá á fi-à níng hi, n yag mà Masar. ¹⁵ A byar-à níng hi, ku shi shuwá màhàn hár Hirudus bi wu kiwá.

Bu-à níng sa sig àdòníng jirà bu-à Shìdun rì dang sig á nu mpìr-à rìi dang kyann jírwá n rag, "N zìg zu hing wùnmí áyau mpìr Masar ni" níng,aku shi àràg barà ku rì dang sig.

Kùr Hirudus Gban Yanká Nìnànn Nímá

¹⁶ Barà Hirudus myàng mpìr yar káníng tonn gban ku, n kèng bi fig rag bàna níng, pìkyinnwá í bai rìg-à. Ku swam yag rag, abig gban rìg yann wunùká á Baitalami ma ká zyun-à shi yàr sig ma finn swann-à hi, ká zyun-à jibá fòr sig pyànà, ma ká zyun-à fòr fig bàna. Bu-à níng sa sig àdòníng, jir kai bàna mpìr yar káníng dinya sig ku sai-à big myàng sig asuswir wùn-à níng.

¹⁷ A byar-à níng hi, bu-à Irimiya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng, sa hing àràg barà ku dang sig. ¹⁸ Ku dang rag:
“Mpìrká fig big ri kig nàikitáu ki mà Rama.
I Rahila ri kig yanká buwá.
Ku ngàng wà a mpìrká tonn bying ku,
jir kai bàna yanká buwá wu gban rìghing.”

Barà Yusufu Big Kàng Bi Mà Masar

¹⁹ Barà Hirudus wu àdòníng, sai wùn aswam Shìdun mà wai bi á byar Yusufu á la-à ni á Masar n rag, ²⁰ “A dù á zìg wùn-à níng ma nàwá á kàng yag rìg mà jànn Israila, jir kai bàna mpìrká ri zìm abig gban wùn-à níng, big wu rìghing.” ²¹ Ku dù n zìg wùn-à ma nàwá, n kàng yag rìg mà jànn Israila.

²² Barà Yusufu fig rag Arkilayas wùn Hirudus zìg rìghing kùr tawá Hirudus, mi ri na kùr á shinn mpìrká á Yahudiya, sai zinn pànn rìg ku wà kwá yag màhàn. A byar-à hi Shìdun bi á byarwá ni á la-à ni n twìb ku byur. I byar-à ku í yag rìg-à mà jànn Galili. ²³ A byar-à hi ku yag n shi mà swann-à big ri bar rag í Nazarat, àjirà bu-à Shìdun dang sig á nu mpìrká rìi dang kyann jírwá níng, aku shi àràg barà ku dang sig. Big dang rag, “Bá bar ku mpìr á Nazarat.”

3

Jir Shìdun Zy়un-à Yohanna Asàin Batisma Dang Sig (Mar 1:1-8; Luk 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Asai-à bó hi ni, Yohanna àsàin-à ri sa batisma bi, mi ri dang jir Shìdun mà awúunn-à ni mà Yahudiya. ² Ku ri dang rag, “Aning fim bu pyìr sa, jir kai bàna àyúnn-à Shìdun má na kùrwá áni níng, nyàan fòr.” ³ Yohanna í mpìr-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun rìi dang sig jír á shinnwá ni n rag,

“Mpìr zyun-à má swam yag ku níng, ku shi sig mà awúunn-à ni, ku ri dinya mpìrká jírmí rag, ‘Aning wàu kyàr gbìb-à Shinn Luyí má bàg áni.

Byar-à gbìb-à gor sig níng, aning wàu lab finn yag rìg mà pyànn.’”

⁴ Jà Yohanna big zwàu sig ma wai rakumi, ku sìr gbam sig agau mìrwá ma wau. Bujuwá í àtìbàin ma dain. ⁵ A byar-à níng hi, mpìrká mà Urushalima ma mpìrká mà Yahudiya bidìm pár ma byar-à shi yàr sig mà Ning Urdun, big zu n yag mà byarwá ni. ⁶ Big dang bu pyìrbá big sa sig, í wà ku wau big dìr batisma mà Ning Urdun.

⁷ Barà Yohanna myàng Fari-sawaká ma Sadukiyawaká nìnànn nímá ri bi àjiràaku wau big dìr batisma, sai ku bib big n rag, “Ning í bushùwí big, í ni dinya sig ning í nì rag, ‘Ná zu shwìn bu-à Shìdun dang sig rag kwá swam bi níng’ rà?

⁸ Aning sa bu-à mpìrká má yì rag ning fim rìghing bu pyìrná. ⁹ Kada aning kyab rag, ná zìg zu shinn ná á shwìn-à ri bi níng ni jirà taná í Ibrahim níng, bàna. N dinya ning Shìdun má sa yì bu-à ku ri zìm, kwa zìm hing, kwá zìg abàn káníng ma màm yann adaká bu Ibrahim ma kahi. ¹⁰ Aki shi sig áni zyun-à bá kyag ta wann rìg bín-à ma wan fig awan ñsàn bàna, bá ta kà rìg mà pyìr-à ni. ¹¹ Mì ri wau ning dìr batisma ma zàpìr jirà mpìrká abig yì rag ning fim rìghing bu pyìrná. Ama mpìr-à má bi ásimmi ni níng, kwá wau ning dìr batisma ma Awun Shìdun, ma pyìr. Ku í àgbammí, kó tabarwá má, ñ fòr fig wà má swann dù bàna. ¹² Atìtìrwá shi sig á vùwá ni, kwá pìm kyàr rìg zawá ñsàn nímá, ma wìr kwonn rìg yìr zawá í byar nízyun má wìr kà rìg mà vonn-à ni. Kwá wìr kà rìg asinnká á pyìr-à má dim fá dim bàna.”

*Yohanna Wau Yesu Dìr Batisma
(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22; Yoh 1:31-34)*

¹³ Asai-à níng hi, Yesu dù mà Galili mi ri yag mà Ning Urdun á byar Yohanna, àjirà a wàníng wau ku dìr batisma. ¹⁴ Yohanna ri zìm aku kan dim ku, n rag, "Mì zyun-à mì ri zìm á wau mì dìr batisma, í wà à bi á byarmí ni rag ní wau wù rà?"

¹⁵ A byar-à níng hi, Yesu dinya ku rag, á sa mì àdòníngh tàma-à níng, àjirà ayi bàg bu-à Shìdun ri zìm. A byar-à hi Yohanna í zìm rìg-à.

¹⁶ Barà big wau kinn rìg Yesu dìr batisma àdòníngh, sai ku í nann zu rìg-à mà zàpìr-à ni, waisháu-à bó í pù fím-à sa hauu. Ku myàng Awun Shìdun ri wann bi àràg í àláb ri bí nì á shinnwá ni. ¹⁷ Nài jír zu bi mà waisháu-à ni n rag, "Wàníngh í wùnmí zyun-à mì ri zìm, zyun-à píkyinnmí ri fig àjwárwá wàni."

4

*Shaitan Màg Màg Fig Yesu Aku Sa Bu-à Bibai
(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ A byar-à níng hi, Awun Shìdun zìg yag Yesu mà awúnn-à ni àjirà a Shaitan màg màg fig ku. ² Ku sìnn nu su dìpyànà fi ma àyúnn, ku ji fig bu zyun bàna. A byar-à níng hi amor bi gban ku. ³ I byar-à Shaitan bi á byarwá ni n rag, "Wà wù ma í wùn Shìdun, á dang abàn káníng abig kèng buju."

⁴ Sái Yesu dinya ku n rag, "Big ba sìnn sig á tarkada Shìdun n rag, 'Mpìr má shi fig ma yonki íri jir buju ji bàna, ama sái ma jírká zyun-à ri zu bi mà nu Shìdun ni.' "

⁵ I byar-à Shaitan zìg yag ku mà finn swann Urushalima, n sìnn ku á shinn lu Shìdun ni mà wai, ⁶ n rag, "Wà wù ma í wùn Shìdun, á pìm tìg wann bi á jínn ni, jir kai bàna big ba sig rag,

'Shìdun má swam bi yann aswamwá big,
bá myàng kwonn ma wù í zyun.
Bá jag vù má pànn wù,

àjirà kàda á wab barwú abàn bàna.'

⁷ A byar-à hi Yesu dinya ku rag, "Ama big ba sig rag, 'Kada á màg màg fig Shìdunwú bàna.' "

⁸ A byar-à hi Shaitan zìg yag ku mà shinnkwìnn-à ni mà wai, n tiya ku byar shu kùrká á dunyaru bidìm pár, ma barà káníng wài sig áni, ⁹ n dinya ku rag, "Wà wa bìnn kir wann hing á jínn ni ma wib hing mì, bu káníng bidìm pár má ya wù."

¹⁰ A byar-à hi Yesu dinya Shaitan rag, "A gàb dìr ma mì, jir Shìdun dang rag, 'A wib íri Shinn Luwú Shìdun ku awínwá ni.' "

¹¹ A byar-à hi Shaitan dù n fim ku. Yann aswam Shìdun mà wai bi, n myàng kwonn ma ku í zyun.

*Yesu Sa Jag Swàmwá Mà Galili
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Barà Yesu fig big rag big pànn rìghing Yohanna n sìnn kà rìghing wàníngh mà tonn fi níng, sai ku dù mi í yag rìg-à mà Galili. ¹³ Ku shi fig mà swann Nazarat bàna, ku í yag rìg-à mà Kafarnahum n shi màhàn mà nu zàpìr-à ni, mà shab jànn Zabuluna ma Naftali, ¹⁴ àjirà bu-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng aku shi àràg barà ku dang sig n rag:

¹⁵⁻¹⁶ "Mpìr káníng bidìm pár shi sig á zufi-à ni.

Mpìrká á Zebuluna ma Naftali,
ma mpìrká á nu níng-à ni,
ma ká zyun-à shi sig mà agunn Ning Urdun,
ma ká zyun-à big í mpìr Yahudawaká bàna shi sig mà jànn Galili,
mpìr káníng bidìm pár shi sig á zufi-à ni,
ama tàma-à níng àyar yar wann bi hing á byarbá ni."

¹⁷ A byar-à níng hi, Yesu kà mi ri dang rag jir Shìdun n rag, abig fim bu pyìr sa, jir kai bàna àyúnn-à Shìdun má na kùrwá nyàan fòr.

*Yesu Bar Mpìr Agban Jái Yina
Abig Shi Yann Sukàwá Big
(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Barà ku ri kyann yag mà nu Ayunn Galili àdònín, sai ku myàng mpìr pyànà, zyun í Siman zyun-à big ri bar rag Bitrus, ma wunzàwà Andarawus. Big ri vinn birgi mà zàpìr-à ni, jir kai bàna big í mpìr apànn jái big. ¹⁹ Yesu dinya big n rag, "Aning bàg bi mì. Barà ning ri pànn jái níng má tág ning barà nà pànn zìg bi rág mpìrká á byarmí ni." ²⁰ A byar-à níng hi, big dù báb, n fím rìg birgibá, n bàg yag rìg ku.

²¹ Barà ku ri yag àdònín, sai ku myàng mpìr pyànà big, zyun í Yakubu wùn Zabadi, big Yohanna wunzàwà. Big shi sig á kòr-à ni, kwonn ma tabá Zabadi. Big ri sa samyib birgibá, sai Yesu bar big. ²² A byar-à níng hi, big dù báb, n fím rìg kòrbá ma tabá, n bàg yag ku.

*Bìr Mpìrká Nìnànn Nímá Bàg Yag
Yesu
(Luk 6:17-19)*

²³ Yesu kyann gban rìg finn swannká á jànn Galili mi ri dang jir Shìdun mà tonn bìr kwonn-à ni. Ku ri dang jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá, mi ri dàb kwonn ma mpìr dorká kim kim. ²⁴ Taiwá kàng kwìb vinn rìg jànn Suriya. A byar-à níng hi, mpìrká ri zìg bi mpìr dorká kim kim, ma ká ri wa shwìn, ma ká zyun-à wàu dab sig big, ma mpìr dor kwonnká, ma ká zyun-à dirbá wu tag sig. Ku dàb gbam rìg big bidìm pár. ²⁵ Bìr mpìrká nìnànn nímá dù n kan bàg yag rìg ku mà jànn Galili big Dikapolis big Urushalima big Yahudiya big jànn mà agunn Ning Urdun mà jann.

5

*Jír á Shinn Mpìrká Má Fig Ajwár
(Luk 6:20-23)*

¹ Barà Yesu myàng bìr mpìrká àdònín, ku nann zu mà shinnkwinn-à ni, n shi màhàn. Yann

sukàwá big bi á byarwá ni. ² A byar-à hi ku kà mi ri tág big n rag,

³ "Mpìrká yì hing Shìdun á kyinnbá ni, n yì hing rag big kinn fig bu bàna níng, bá fig àjwár, jir kai bàna big shi sig á vù Shìdun, ku í kùrbá.

⁴ "Mpìrká zyun-à pìkyinnbá ri bai níng, bá fig àjwár, jir kai bàna Shìdun má sa tag wann rìg pìkyinnbá.

⁵ "Mpìrká ri myàng shinnbá àràg big í bu zyun bàna níng, bá fig àjwár, jir kai bàna dunyaru má shi í bubá.

⁶ "Mpìrká zyun-à ri zìm abig sa bu-à Shìdun ri zìm níng, bá fig àjwár, jir kai bàna Shìdun má ya big bu-à big ri zìm.

⁷ "Mpìrká ma ri myàng ashi jàubá, bá fig àjwár, jir kai bàna Shìdun má myàng ashibá tìnn.

⁸ "Mpìrká zyun-à ma shi sig ma pìkyinn-à kyìkyàr, bá fig àjwár, jir kai bàna bá myàng Shìdun.

⁹ "Mpìrká zyun-à ma ri jùn kwonn mpìrká í byar nzyun, bá fig àjwár, jir kai bàna bá bar big yann Shìdun.

¹⁰ "Mpìrká zyun-à mpìrká ma ri ya big shwìn jir shinn bu-à nzsàn big ri sa á zìnn Shìdun, bá fig àjwár, jir kai bàna kùr Shìdun í bubá.

¹¹ "Wà mpìrká ma ri swau ning, ma sinn kà ning á shwìn, ma gim ya mpìrká nzsáng á shinn ná ni jirà ning í bumí, ná fig àjwár. ¹² Wà ba sa hing àdònín, aning fig àjwár, jir kai bàna ladaná ùwài nímá shi sig mà wai. Wànín í barà big rì sa

sig mpirká ri dang kyann jir Shìdun wàrì, káníng wa sig shwìn.

*Mann Ma Ayar
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)*

¹³ “Ning shi síg nì mann dunyaru. Wà àdór mann ma vinn rìghing bá sa dor rág ma kai rà? Ai bàna. Má sàñ fig rag bàna, bá wìr kìfinn rìg. Mpirká má tib wam zu bar áni.

¹⁴ “Ning shi síg nì àyar dunyaru. Finn swann-à ba mi sig mà shinn mwír-à ni má shi fig í bu atàm bàna.

¹⁵ Mpír má mònn bàg hing pitila kwá zìg fig kwài má bir dim fig áni bàna. Sái kwá sìnn á shinn bu àjirà aku yar gban rìg lu-à bidìm pár.

¹⁶ Ayarná aku yar á pyànn mpirká ni àràg barà pitila ri yar àjirà abig myàng bu ñsànká ning ri sa, ma abig wib Taná zyun-à shi sig mà wai.

Atàg Yesu á Shinn Doka

¹⁷ “Kada aning kyab rag ñ bi sig jirà nì vim bìr rìg doka-à Musa ba sig, kó bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig. N bi fíg jir wàníng bàna, ama ñ bi síg jirà nì sa yà zu bu-à big ba sig. ¹⁸ Mì ri dinya ning àjai, hár dunyaru ma waisháu má vinn rìg, ama áyau doka Musa kó bu ñzyun má jànn fig bàna, sái bu-à big ba sig ning ma sa hing. ¹⁹ Mpír-à ma bàg fig doka káníng, kó zyun-à áyau-à ni titi nímá ning bàna, ma tàg mpirká rag abig bàg bàna tìnn, bá myàng ku àràg bu titi mà lu Shìdun ni. Ama mpír-à ma wib hing doka-à ning, hár ma tàg hing mpirká, bá bar ku í bu ùwài mà lu Shìdun. ²⁰ Mì ri dinya ning, wà na sa àsàn ná ma kab fig bu malamká ma Farisawaká bàna, ná kà fig kùr Shìdun bàna.

Atàg Yesu á Shinn Kyinn Dù

²¹ “Ning fig hing big rì dinya sig àgbamká buyí wàrì n rag, kada abig gban ki bàna, mpír-à ma gban hing ki bá wà kwonnwá. ²² Ama mì ri dinya ning mpír-à ma nànn hing àgùnn ma jàuwá big, bá wà kwonnwá. Mpír-à ma dang rag

jàuwá í àning, bá zìg yag ku mà pyànn àgbamká ri wà kwonn jír. Mpír-à ma dang rag, jàuwá bàna ma kyinn, bá zìg ku má tìr kà rìg mà lu pyìr-à ni. ²³ Wà wù ma ri zìm á ya Shìdun bu mà luwá ni, mà byar-à níng hi, wà wù ma ri kyab pànn barà ning ma jàuwú bai sig dìr, ²⁴ sái á fím rìg bu yawú hi màhàn. A yag àjirà á dìg jàuwú hi ma aning jùn kwonn rìg mphym, í wà á bi ya rag Shìdun bu-à à zìg bi sig.

²⁵ “Mpír-à ma bar sig wù kara, wà ning ma ku ma ri yag á ghib-à ni, á jùn kwonn ma ku, jirà kada aku dang bai wù á pyànn agib jír bàna, agib jír aku ya kà wù á vù asìr dìr, jirà abig du kà wù á tonn fi bàna. ²⁶ N dinya wù, wa sa fig àdòníng bàna, wà shi mà tonn fi-à ni sái wà wa vinn rìghing bài-à big gib ya sig wù níng.

Atàg Yesu á Shinn Ayái

²⁷ “Ning fig big rì dang rag, ‘Kada á sa àyái bàna.’ ²⁸ Ama mì ri dinya ning, mpír-à ma myàng byann hing uwà ma ri zìm aku sa àyái ma wàníng, ku sa rìghing àyái á kyìnnwá ni. ²⁹ Wà zu vìm nuwú ma ri sa wù á sa bu-à bibai, á kpab zu rìg ma á tafinn rìg. Sàn kab síg wà zuwúaku bai rìg ma wà bá ta kà rìg dìrwú bidìm pár á pyìr-à ni. ³⁰ Wà vìm nuwú ma ri sa bu-à bibai, á gib kìm rìg ma á tafinn rìg, sàn kab síg nì àdòníng ma wà dìrwú bidìm pár má kà á pyìr-à ni.

*Atàg Yesu á Shinn Ban Gban
(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)*

³¹ “Big dang hing n rag ‘Mpír-à ma kan hing wàwá, aku ya wàníng tarkada ban gban.’ ³² Ama mì ri dinya ning, mpír-à ma kan tafinn hing wàwá, wà ma í jír àyái bàna, ku ri sìnn kà a wàníng sa àyái. Mpír-à ma zìg hing uwà-à big kan tafinn sig àkan tafinn, ku ri sa àyái ma wàníng tìnn.

Atàg Yesu á Shinn Ki Tun

³³ “Ning fig hing big rì dinya hing àgbamká n rag, ‘Wà wa tun hing ki, á sa bu-à à gib sig nu ma Shìdun n rag wá sa ning.’ ³⁴ Ama mì ri dinya ning, aning tun ki bàna, kó tití nímá, kó ma waisháu, jir kai bàna í byar-à Shìdun ri na kùrwá, ³⁵ kó mà jànn á jinn ni, jir kai bàna í byar-à Shìdun ri tib barwá áni, kó mà Urushalima, jir kai bàna í finn swann kùr ùwài. ³⁶ Kada á tun ki ma shinnwú bàna, jir kai bàna wá sa yì fig jinn mìmìg aku kàng pìpìr bàna. ³⁷ Kada aning tun ki bàna, ama aning zìm rag, ‘Nn,’ kó ‘A a.’ Wà na tun hing ki, sàñ fig bàna.

*Atàg Yesu á Shinn Bu Sa Pyann
(Luk 6:29-30)*

³⁸ “Ning fig hing big dang rag, ‘Mpìr-à ma wab bàg zuuwú, á wab bàg zuwá tìnn. Mpìr-à ma wab kag nginnwú, á wab kag nginnwá tìnn.’ ³⁹ Ama mì ri dinya ning tàma-à ning kada aning sa pyann mpìr-à ma sa ning bu-à bibai bàna. Mpìr-à ma dab wù vù á sun kyìr agunn vìm nu, á vim bìr ya ku agunn vìm súr-à tìnn. ⁴⁰ Mpìr-à ma bar karawú àjiràaku zìg jàuwú, á fim ya ku jà wàuwú tìnn. ⁴¹ Mpìr-à ma sìnn kà wù ma gbam rag á swann ya ku swánnwá mel zyun, á swann ya ku mel pyànà. ⁴² Mpìr ma vig wù bu, á ya ku. Mpìr ma ri zìm aku zìg tonn á byarwú ni, á ya ku.

*Aning Zìm Mpìr Azíbná
(Luk 6:27-28, 32-36)*

⁴³ “Ning fig hing big rì dang rag, ‘A zìm jàuwú, á ngàng mpìr azíbwú.’ ⁴⁴ Ama tàma-à ning mì ri dinya ning aning zìm mpìr azíbná. Mpìr-à ma sìnn kà ning á shwìn, aning vig ya ku Shìdun, àjirà a Shìdun sa sàñ ya ku. ⁴⁵ Wà na sa hing àdòníng, ná shi yann nìsàn mà byar Taná mà wai. Ku ri sa àyúnn ri yar wann bi á byar mpìr bibaiká ma mpìr nìsànká. Ku ri sa shyù ri tab mà byar mpìrká ri sa bu-à nìsàn ma ká ri sa bu-à bibai tìnn. ⁴⁶ Wà ning ma ri zìm íri mpìr

azìmná, Shìdun má ya fig ning bu-à ning ri zìm bàna. Kó mpìr azìg bài jànnká má, ri zìm mpìr azìmbá. ⁴⁷ Wà ning ma ri bib kà íri jàuná, sàñ fig bàna. Ning kab sig mpìr kádà ning ma kai rà? Kó mpìrká yì fig Shìdun bàna má, ri bìb kà jàubá. ⁴⁸ Aning shi mpìrká shi sig ma pìkyinn-à nìsàn, àràg barà Taná mà wai shi sig ma pìkyinn-à nìsàn ning.

6

Atàg Yesu á Shinn Bu Ya

¹ “Aning myàng, kada aning ya mpìrká bu jìrà ning myàng sig zu mpìrká bàna. Na sa hing àdòníng, ná dìg fig bu zyun mà byar Taná mà wai bàna.

² “Wà wù má ya mpìr bu, kada á sa mpìrká abig yì wù ri ya bu bàna, àràg barà mpìrká káhi ri sa mà tonn bìr kwonn-à ni, mà gbìb-à ni tìnn, àjirà mpìrká abig myàng big, ma abig wib big. Mì ri dinya ning àjai, big zìg rìghing ladabá. ³ A sai-à wá ya mpìr ashiká bu á bònn yíya. Kada á zìm vìm súrwú aku yì bu-à vìm nuwú ri sa bàna, ⁴ jir kai bàna bu-à wa bònn ya sig áya, Tawú zyun-à myàng sig ning, má swàb kà ya wù.

*Yesu Tàg Mpìrká Barà Bá Vig
Shìdun
(Luk 11:2-4)*

⁵ “Sai-à ná vig Shìdun, kada aning sa àràg barà mpìr agbar dù shinnká ri sa ning bàna, jir kai bàna big ri zìm abig sar dù nann zu á tonn bìr kwonn-à ni ma gbìb-à ni abig vig Shìdun, àjirà mpìrká abig myàng big. Mì ri dinya ning àjai big zìg rìghing ladabá. ⁶ Sai-à wa vig Shìdun, á kà mà tonnwú ni, á kìg dim rìg nu nkyun-à ma á vig Tawú zyun-à ri myàng wù barà à bònn shi sig mi ri vig ku. Kwá ya swàb kà ya wù.

⁷ “Wà ning ma ri vig Shìdun kada aning dang nànn jírká zyun-à bàna ma yìr, àràg barà mpìr asa bukiká

ri sa níng bàna. Big ri kyab rag bu sìnnbá má fig jírbá wà ba vig hing big nínànn nímá. ⁸ Kada aning shi àràg big bàna, jir kai bàna Taná yì rìghing bu-à ning ri zìm sai-à ning vig fig ma ku bàna. ⁹ Wàníng í barà ná vig Shìdun áni, aning dang rag, ‘Tayí wà mà wai, á sa mpìrká abig wib zìnnwú.

¹⁰ Byar shu kùrwú aku bi á byaryí ni.

Ayi sa bu-à wù ri zìm á dunyaru àràg barà big ri sa mà wai.

¹¹ A ya yi buju àyúnn ma àyúnn.

¹² A yafa ya yi bu bibaiká yi ri sa, àràg barà yi ri yafa ya mpìrká ri sa yi bu-à bibai níng.

¹³ Kada á fim yi ayi sa bu-à bibai bàna.

A zìg zu yi á vù Shaitan mpìr-à bibai.’

¹⁴ “Wà na yafa ya mpìrká bu pyìrbá, Taná mà wai má yafa ya ning tinn. ¹⁵ Wà na yafa ya fig mpìrká bu pyìrbá bàna, Taná mà yafa ya fig ning buná bàna tinn.

Atàg Yesu á Shinn Nu Sìn

¹⁶ “Sai-à ning ma ri sìnn nu, kada aning gbar sìr mùnnpyànn ná àràg barà mpìr agbar dù shinnká ri sa níng bàna. Big ri sa àdòníng àjirà mpìrká abig yì rag big ri sìnn nu. Mì ri dinya ning àjai, big dìg rìghing ladabá. ¹⁷ Ama wù, á sai-à wa sìnn nu, á tung byìr á shinnwú ni ma á tu zuwú, ¹⁸ àjirà kada mpìrká abig yì rag wù ri sìnn nu bàna. Sái Tawú zyun-à big ri myàng fig ku bàna níng,aku yì nì. Taná zyun-à ri myàng bu-à ning ri bònn sa níng,ku í àsàin-à má ya ning lada.

Aning Sìn Gbam Buká Ning Shi Sig Ma Kàhi Níng Mà Wai (Luk 12:33-34)

¹⁹ “Kada aning sìnn gbam buká ning shi sig ma kàhi níng á dunyaru bàna, byar-à ayìgkwài má yìg ji sa bai rìg, má da rìg jì, byar-à ajwúká má jwi rìg. ²⁰ Ama aning sìnn gbam buká buná mà wai, byar-à ayìgkwài má yìg ji sa bai fig bàna, má da fig jì

bàna, ajwúká má jwi fig bàna tinn. ²¹ Byar-à buká buná ma shi sig, í byar-à kyinn ná má shi màhàn tinn.

Zuyí í Ayar Dìryí

(Luk 11:34-36)

²² “Zuyí shi sig àràg í àyar dìryí. Wà zuwú ma àgbam, dìrwú bidim pár má yar yà zu rìg. ²³ Ama wà zuwú ma sàñ fig bàna, dìrwú má yar yà zu fig bàna. Wà àyar-à á dìrwú ni níng ma í zufi, zufi-à níng má shi á shinn rà?

Kada Aning Kyab Bu Zy whole Bàn

(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Mpìr ízyun má wib sar fig àsàin lu pyànà bàna. Sái dài kwá ngàng zyun, má zìm zyun, kó kwá fig jir zyun, má ngàng jir zyun. Wà na zìm kab síg bài, ná zìm fig Shìdun bàna.

²⁵ “Mì ri dinya ning jír-à níng, kada aning kyab jír á shinn byar shuná ni bàna, kó buju-à ná ji, kó bu-à ná wa bàna, kó jà-à ná wìr kà á dìrná ni bàna. Yonki kab hing buju. Dìrná kab hing jà. ²⁶ Aning myàng ayinnbuká, big ri tàg fig buju bàna, big ri binn fig buju bàna, big bàna ma vonn, ama Taná mà wai ri pyag big í ni. Buná, ning kab fig ayinnbu káníng bàna rà? ²⁷ Wà ning ma ri kyab jír, jír kyabná má swàb kà ya fig ning yonki bàna.

²⁸ “Bu-à sa ning ri kyab jír jà wà ná wìr kà á dìrná ni í jír kai rà? Aning myàng awu buká mà awúnn-à ni barà big ri wài áni. Big ri sa fig swàm bàna, big ri pìnn fig shwam bàna tinn. ²⁹ Mì ri dinya ning jír àjai, kó Sulemanu ma bàiká ma jàká ku shi sig ma kàhi níng, sàñ fòr fig awu bu káníng bàna. ³⁰ I Shìdun ri sá nì byannká abig shi ñsàn, kó barà big ri shi nonn fig bàna níng. Wà má àdòníng, ning yì fig wà Shìdun má ya ning jà-à ná wìr bàna rà? Bu-à sa ning ri bir fig pìkyinn ná á byar Shìdun ni bàna í jír kai rà?

³¹ “Jir wàníng, kada aning kyab jír bu-à ná ji, kó bu-à ná wa, kó bu-à ná wìr kà á dìrná ni bàna. ³² Bu

káníng bidìm pár í mpirká zyun-à yì fig Shìdun bàna níng ri kyab kyánn ní á píkyinnbá ni. Ama buná, Taná mà wai yì hing rag, ning ri zìm bu káníng, kwá ya ning. ³³ Bu-à ná sa jag bàna, aning kyab jír áshinn barà Shìdun ri na kùrwá, aning sa bu-à ñsàn àràg barà Shìdun ri sa níng. I wà kwá ya swàb kà ning bu-à ning ri zìm. ³⁴ Kada aning kyab jír wà akìn bàna. Kada aning kyab shwìn wà akìn bàna, wà akìn í bu Shìdun. Aning kyab íri shwìn-à wà janá-à níng.

7

Kada Aning Wà Kwonw Mpìr Bànà (Luk 6:37-38, 41-42)

¹ "Kada aning wà kwonn mpìr bàna, jirà kada a Shìdun wà kwonn ná bàna tìnn. ² Gbìb-à ning ri wà mpirká kwonn áni níng, í gbìb-à Shìdun má wà ning kwonn áni tìnn. Tasa-à na màg ya sig jàuná áni, ning má Shìdun má màg ya ning ma kàhi tìnn. ³ Sáshinn wù ri dinya jàuwú, ku í mpìr-à bibai, ama à sa kab bu bibai-à ínì níng rà? Sáshinn wù ri dinya jàuwú bu shi sig á yìzuwá ni, ama à màm jànn rìghing buwú shi sig úwài nímá á yìzuwú ni níng rà? ⁴ Sáshinn wá dinya jàuwú rag, wá zìg zu ya ku bu-à kù kà sig ku á yìzuwá ni, n fim rìg buwú úwài nímá zyun-à shi sig á zuwú ni níng rà? ⁵ Wù mpìr kyinn pyàna, á zìg zu jag ma buwú úwài nímá shi sig á zuwú ni níng, àjirà á myàng kyàr, ma á zìg zu ya jàuwú buwá tìnn.

⁶ "Kada aning ya báiká bu-à kyìkyàr bàna, kada aning ya zyùká àamyinn wàin bàna tìnn. Na sa hing àdònín, bá tib wam zu barbá áni, bá kèng bi má pànn zwam ning.

Wà Na Vig Hing Shìdun Kwá Ya Ning (Luk 11:9-13)

⁷ "Aning vig, bá ya ning. Aning yàn, ná dìg. Aning kwìb nu nkyun-à, bá pù ya ning. ⁸ Kó ni ma vig

hing, bá ya ku. Mpìr-à ma yàn hing, kwá dìg. Mpìr-à ma kwìb hing nu nkyun-à, bá pù ya ku. ⁹ Ning mpirká shi sig ma yann, wà yanká buná ma vig ning buju, ná ya big abàr rà? ¹⁰ Kó wà ba vig ning jái, ná ya big bushùwí rà? ¹¹ Ning zyun-à ning í mpirká bibai má, ning yì hing barà ná ya yanká buná big bu ñsàn ñsàn, n bi bib Taná zyun-à mà wai, kwá ya ning bu ñsànká wà na vig hing ku.

¹² "Barà ning ri zìm á mpìr sa ya ning níng, ning má, aning sa ya mpìr àdònín tìnn. Wàníng í yìr doka-à Shìdun ri zìm ayi sa. Wàníng í bu-à mpirká rìi dang kyann jír Shìdun ba sig.

Jír á Shinn Nu Nkyun-à Ya Fig Aya Bànà (Luk 13:24)

¹³ "Aning kà á nu nkyun-à ya fig aya bàna níng, jir kai bàna nu nkyun-à ma gbìb-à má zìg yag mpìr mà byar pyìr-à ni níng ya sig wàni. Gbìb-à hi bàna ma shwìn, mpirká nìnànn nímá má bàg wàníng hi. ¹⁴ Gbìb-à má zìg yag mpirká mà byar yonki-à níng, ya fig aya bàna. Gbìb-à hi shi sig ma shwìn. Mpirká má kà mà byar-à níng hi, nànn fig bàna.

Mpìr-à Nsàn Má Sa Bu-à Nsàn (Luk 6:43-44)

¹⁵ "Kada aning zìm mpirká ri gim ñsáng rag big í mpìr adang kyann jír Shìdun níng abig tonn gban ning bàna. Big shi sig àràg í àdùn á zu-à ni, ama big í mpìr bibai àràg jwànnzwam. ¹⁶ Ná myàng yì big á swàmbá ni. Kó swai bíñ-à wà áni ri wan awanwá. Mpìr má dìg fig awan ating á bin sí bàna. Mpìr má dìg fig awan murbu á bíñ bàna. ¹⁷ Bíñ ñsàn ma wan awan ñsàn. Ama bíñ àbai má wan awan àbai. ¹⁸ Bíñ ñsàn má wan fig awan àbai bàna, bíñ àbai má wan fig awan ñsàn bàna. ¹⁹ Bíñ-à ma wan fig awan ñsàn bàna, bá gib rìg, má ta kà rìg mà pyìr-à ni. ²⁰ Wàníng í barà ná myàng yì mpirká ri gim ñsáng rag

big í yann aswam Shìdun níng áni, á byar swàmbá big ri sa.

Yesu Má Dang Rag ñ Yì Fig Ning Bàna
(Luk 13:25-27)

²¹ "I jir wà kó ni ri bar mì rag, 'Shinn Lumí, Shinn Lumí,' má kà ní lu Shìdun bàna. Ama sái mpìr-à ma ri sa bu-à Tamí mà wai rì zìm. ²² Ayúnn-à níng hi, mpirká nìnànn nímá má bar mì rag, 'Shinn Luyí, Shinn Luyí, á zìnnwú ni yi ri dang jir Shìdun, á zìnnwú ni yi ri kan zu wàuká, mi ri sa bu mamakiká kim kim á zìnnwú ni.' ²³ A byar-à níng hi, má dinya big rag, 'N yì fig ning bàna, aning dù á pyànnmí ni, ning í mpirká ri sa bu-à bibai.'

Tai Mpìr Ami Tonn-à Nsàn
(Luk 6:47-49)

²⁴ "Mpìr-à ma fig hing jírmí ma wib hing, ku shi sig àràg mpìr yar-à mi sig tonnwá á shinn abàn-à ni. ²⁵ Barà shyù bi tab, níngká na mònn rìg ma zàpir, wàu shyù bi gbar ma gbam á tonn-à níng hi, ama tonn-à hi kù fig bàna, jir kai bàna big mi sig á shinn abàn-à ni.

²⁶ "Mpìr-à ma fig hing jírmí ma wib fig bàna, ku shi sig àràg mpìr àning-à mi sig tonnwá á shinn vun-à ni. ²⁷ Barà shyù-à tab, níng-à gbànn yor, wàu shyù bi gbar ma gbam á tonn-à níng hi. A byar-à hi tonn-à í wim wann rìg-à wib."

Gbam Yesu

²⁸ Barà Yesu dang kinn rìg jír káníng, sái mpirká kwonn shi sig màhàn níng, sa mamaki ma buká ku ri tàg níng, ²⁹ jir kai bàna bu tàgwá shi sig ma gbam, shi fig àràg bu tàg malamká bubá bàna.

8

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Akùnn
(Mar 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Barà Yesu tìg wann bi mà shinnkwinn-à ni, sái bìr mpirká bàg yag ku. ² A byar-à níng hi, mpìr dor akùnn zyun bi á byarwá ni n binn kir wann á pyànnwá ni n rag, "Shinn

Lumí, wà wa zìm hing, à shi sig ma gbam-à wá dàb gbam mì."

³ Yesu du yag vùwá n tib ku vù á dìr-à ni n rag, "N zìm hing, á gbam á dorwú ni." A byar-à níng hi, wunù-à níng í gbam rìg-à. Dor àkùnn-à níng dà fím rìghing ku. ⁴ I wà Yesu dinya ku rag, "Kada á dinya mpìr bu-à sa sig níng bàna. Ama á yag mà lu Shìdun ni, á yag tiya àgbam-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dìrwú, ma á ya bu màhàn, àràg barà Musa dang sig abig sa, jirà mpirká abig myàng barà à gbam rìghing níng."

Yesu Dàb Gbam Wùn Lu Agbam Soja Zy whole
(Luk 7:1-10; Yoh 4:43-54)

⁵ Barà Yesu ri kà yag mà Kafarnahum, sái àgbam soja zyun bi á byar Yesu n vig ku, ⁶ n rag, "Shinn Lumí, wùn lumí na sig dor mà lu-à ni. Dìrwá ma barwá wu tag rìghing. Ku ri wa shwìn wàni."

⁷ Yesu dinya ku rag, "Má bi má dàb gbam ku."

⁸ A byar-à níng hi, mpìr àgbam-à níng zìm n rag, "Shinn Lumí, n kinn fig wà wá bi hár á lumí ni bàna. A dang íri jír mà byar-à à sar sig níng, jirà wùn lumí aku gbam rìg. Kwá gbam rìg wà wa dang hing. ⁹ Mì má, n shi sig á vùmí ni tìnn, ma dinya hing zyun-à níng rag aku yag, kwá yag rìg, zyun-à bó aku bi, kwá bi rìg. Ma dinya hing fàumí rag aku sa bu-à níng, kwá sa rìg."

¹⁰ Barà Yesu fig àdònín, sái ku sa mamaki n dinya mpirká ri bàg ku níng n rag, "Mì ri dinya ning àjai, kó áyau mpirká á Israile, n myàng fig mpìr-à má bir pìkiyinnwá á byarmí ni àràg wunù-à níng bàna. ¹¹ Mì ri dinya ning, mpirká nìnànn nímá má bi mà agunn àyúnn sàndyùr ma agunn àyúnn àkamzau, bá shi, má ji buju ma Ibrahim ma Ishaku ma Yakubu mà lu Shìdun ni mà wai. ¹² Ama yann Israile, bá zìg big má ta kà á zufi-à ni, byar-à bá kig nàikitáu

hár ma zwàm kà vù á nginn wàni.”
13 Yesu dinya àgbam soja-à níng n rag, “A yag kyonnwú. Barà à bir sig pikyinnwú á dirmí ni níng,aku shi àdònín.”

A byar-à níng hi wùn luwá í gbam rìg-à.

Yesu Dàb Gbam Mpirká Nìnànn Nímá

(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Yesu kà mà lu Bitrus. Bitrus bó, na wàwá na sig dor awàu. **15** Yesu pànn vùwá, á byar-à hi awàu-à í fim rìg-à ku, ku dù nann zu n sa wànín buju.

16 Barà kamzau rag aku sa níng, sái big zìg bi mpirká zyun-à wàu dab sig big níng á byar Yesu. Ku dang íri jír átai, wàuká í zu rìg-à. Ku dàb gbam kwonn ma mpír dorká bidim pá. **17** Bu káníng sa sig àdònín, jir kai bàna Ishaya mpír-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig rag, “I ku kwá áwinwá ni ku zìg zu sig dorká buyí í nì.”

Mpirká Zyun-à Dang Rag Bá Bàg Yesu

(Luk 9:57-62)

18 Barà Yesu myàng mpirká nànn kab gbam á pyànnwá ni àdònín, sái ku dinya yann sukàwá big n rag, abig zìg yag ku mà jann. **19** Sái malam zyun bi á byar Yesu n rag, “Malam, má bàg yag wù byar-à wa yag bidim pá.”

20 Yesu dinya ku rag, “Jwànnzwamká shi sig ma sharbá, ayinnbuká shi sig ma lubá, ama mì Wùn Mpír Jíkwinn, ñ bàna ma byar shu.”

21 Mpír zyun áyau yann sukàká buwá ni dinya ku rag, “Agbammí, sai tamí ma wu hing ma jì ku hing, í wà má bàg wù.”

22 A byar-à níng hi Yesu dinya ku rag, “A bàg bi mì, á fim mpirká zyun-à ri bàg fig mì bàna abig jì kibá.”

Yesu Kan Dim Wàu Shyù

(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Barà Yesu kà mà kòr-à ni àdònín, sái yann sukàká buwá big

bàg yag ku. **24** A byar-à hi, wàu shyù bi gbar ma gbam wùwài nímá á zàpìr-à ni. Kòr-à shi shirag má sib kà rìg mà zàpìr-à ni. A sai-à níng hi, Yesu ri na aná. **25** Yann sukàká buwá yag n bar finn zir ku n rag, “Shinn Luyí, á zìg zu yi, wà ma nímá bàna yá wu.”

26 Yesu bib big n rag, “Bu-à sa ning ri shàr zinn í jir kai rà? Ning bir fig pikyinn ná á byarmí ni bàna rà?” A byar-à hi ku dang jír ma gbam, n kan dim rìg wàu-à ma zàpìr-à, big í na tag wann rìg-à yírr.

27 A byar-à hi kó ni sa mamaki n rag, “Mpír-à níng shi sig áshinn, hár wàu ma zàpìr ri wib jírwá níng rà?”

Yesu Dàb Gbam Mpír Pyànàká Wàu Dab Sig Big

(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Barà Yesu yag mà agunn vù níng-à ni mà jann mà jànn Gadarawá, sái mpír pyànàká zyun-à wàuká dab sig big níng, dìg kwonn ma ku á sai-à big ri zu bi á byar amirká ni. Mpír pyànà káníng hi fàn kab gbam, hár mpirká ri shàr zinnbá, big ri zu fig gbìb-à káníng shi sig áni níng bàna. **29** Mpír pyànà káníng yan nài yán n rag, “Wù Wùn Shìdun, bu-à kwonn wù ma yi í kai rà? A bi sig jír-à á ya yi shwìn barà suyí fòr fig ma bàna níng rà?”

30 Zyùká nìnànn nímá ri yàn jí bujubá, big nonn fig ma byar-à níng hi bàna. **31** Wàu káníng vig Yesu n rag, “Wà wá kan zu yi, á fim yi ayi kà á dìr zyù káníng ni.”

32 Ku dinya big n rag, “Aning yag.” Big í zu rìg-à, n yag kà rìg á dìr zyù káníng ni. A byar-à hi zyùká bidim pá shàr wann bi mà gàiñ-à ni, n kù kà mà zàpìr-à ni, mi í wu rìg-à.

33 A byar-à níng hi, mpirká ri myàng kwonn ma zyù káníng, shàr yag mà finn swann-à ni, n dinya gban rìg mpirká bu-à sa sig mpirká zyun-à wàu dab sig big níng.

34 Mpirká nìnànn nímá mà finn swann-à ni yag àjirà abig myàng

Yesu. Barà big myàng ku àdònín, big vig kuaku dù á jànnbá ni.

9

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dìr Wu Titag

(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Yesu kà mà kòr-à ni, n zu yag mà jann, n kèng yag mà finn swannwá ni. ² Mpìrká káhi swann zìg bi mpìr zyun-à dìrwá wu tag sig. Ku na sig á syu-à ni. Barà Yesu myàng big bir sig pìkyinnbá á dìrwá ni àdònín, sái ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng n rag, "Wùnmí, á tib pìkyinnwú, ñ yafa ya rìghing wù bu pyìrká buwú."

³ A byar-à níng hi, malamká dang jír ma ba dìrbá n rag, "Mpìr-à níng sa bai hing zìnn Shìdun."

⁴ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á kyinnbá ni, sái ku bib big n rag, "Bu-à sa ning ri kyab bu-à bibai á kyinn ná ni àdònín, í jir kai rà?" ⁵ Ku bib big n rag, "I wà áni fonn kab síg nì rà, wà ma dang rag, 'N yafa rìghing wù bu pyìrwú,' ma wà ma dang rag, 'A dù nann zu á kyann kyonn?' I wà áni fonn kab síg nì rà? ⁶ Ama má tiya ning rag, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, ñ shi sig ma gbam á dunyaru barà má yafa ya mpìr bu pyìrwá." Ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng n rag, "A dù nann zu, á pìnn syuwú ma á kèng yag mà luwú ni."

⁷ A byar-à níng hi, mpìr-à níng dù nann zu, n yag mà lu-à ni. ⁸ Barà bìr mpìrká myàng àdònín, zìnn pànn rìg big, big swam yan zìnn Shìdun barà ku ya sig mpìr gbam-à níng.

Yesu Bar Matiyu a Wànín Shì Wùn Sukàwá

(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Barà Yesu ri wam zu àdònín, ku myàng mpìr zyun zìnnwá í Matiyu, ku í mpìr azìg bài jànn, ku shi sig mà nu swàmwá ni. A byar-à níng hi, Yesu bar bi ku n rag, "A bàg mì."

Ku dù n bàg yag wànín.

¹⁰ Barà Yesu ri ji buju mà lu Matiyu àdònín, sái mpìr azìg bài

jànnká nìnànn nímá ma mpìr bu pyìrká bi n ji buju ma ku, ma yann sukàká buwá big. ¹¹ Barà Farisawaká myàng àdònín, big bib yann sukàká buwá n rag, "Bu-à sa Shinn Luná ri ji kwonn buju ma mpìr azìg bài jànnká, ma mpìr bu pyìrká í jir kai rà?"

¹² Barà Yesu fig àdònín, ku dinya big n rag, "Mpìr-à shi sig ma gbam dìr ku ri yàn fig adàb dor bàna, sái mpìr-à dìrwá ma ri wúwa í mpìr-à ri yàn kyann adàb dor. ¹³ Aning yag ma aning kyab bu-à jir Shìdun dang sig rag, 'Bu-à mì ri zìm bàna, aning myàng ashi mpìrká, ma wà ning nímmá twìb swànn bu á pyànnmí ni.' N bi síg á dunyaru jirà ní bar mpìr bu pyìrká. N bi fíg á byar mpìrká ri kyab rag big í mpìr sìsàn níng bàna."

Big Bib Yesu Abib á Shinn Nu Sìnn

(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Yann aswam Yohanna bi á byar Yesu n bib ku rag, "Bu-à sa yì ma Farisawaká ri sìnn nu kó ákaun, ama yann sukàwú big ri sìnn fig nu bàna níng, í jir kai rà?"

¹⁵ Yesu sa big misali n dang rag, "Wà àyúnn-à mpìr zyun ma sìr ban, jàuwá big má fig àjwár. Bá sìnn fig nu bàna. Ama àyúnn zyun ki ma zìg rìghing wunù-à níng, àyúnn-à níng hi jàuwá big má sìnn nu.

¹⁶ "Mpìr má zìg fig jà àpyú má kwìb bàg kwonn fig ma jà àkor bàna. Mpìr ma kwìb bàg kwonn hing jà àpyú ma jà àkor, àkor-à má ka zu rìg, má ka bai kab wàrì.

¹⁷ Walako mpìr-à ma wìr kà zàn inabi àpyú á wau àkor, zàn inabi àpyú sái wau àpyú tìnn. Zàn inabi àpyú ba wìr kà hing á wau àkor má ka rìg, zàn inabi-à má wìr kìfinn rìg. Zàn inabi àpyú big ri wìr kà á wau àpyú. Má àdònín, zàn inabi-à hi má zu kìfinn fig bàna. Wau-à hi má bai fig bàna tìnn."

Yesu Dàb Wìm Ki n Dàb Gbam Uwà Zyún Dor Wàjì

(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Barà Yesu dinya big jír àdònín, sai àgbam mpìr Yahudawa zyun bi á byarwá ni, n bìnń kir wann á pyànnwá ni n rag, "Wùn uwàmí wu rìghing, wúshèní, mì ri zìm á bi á tib ku vù á dìr-à ni àjirà aku wìm kàng rìg."

¹⁹ A byar-à hi, Yesu ma yann sukàwá big dù n bàg yag ku.

²⁰ Uwà zyun dor wàjì ri sa shi ku hár ji dwib agban pyàna, àsà-à hi gib fig bàna. Ku bi ásim Yesu n tib vù á sung jà wàníng. ²¹ Ku kyab á pìkyinnwá ni n rag, kó wà kwa tib hing íri jà wàníng kwá gbam rìg.

²² Barà Yesu myàng kàng bi zu ásim, sai ku myàng wàníng n rag, "Wùnmí, á fig àjwár, jir kai bàna pìkyinnwú à bir sig á dìrmí ni níng, dàb gbam rìghing wù." Gbìb fig tá bàna, uwà-à níng í gbam rìg-à.

²³ Barà Yesu kà yag mà lu àgbam-à hi àdònín, ku myàng mpirká ri winn shàm ma yur ma bìr mpirká, big ri gbam nài gbam jir ki-à wu sig níng. ²⁴ Ku dinya big n rag, "Aning dù áyág, wùn uwà-à níng wu fig bàna, ku ri na aná." A byar-à níng hi, big jwann ku jonn yawari.

²⁵ Barà bìr mpìr káníng zu yag mà myann àdònín, ku kà yag n pànn wùn-à hi á vù-à ni, wàníng í dù nann zu-à. ²⁶ Tai bu-à ku sa sig níng, kàng kwìb gban rìg jànn-à hi bidim pá.

Yesu Dàb Gbam Mpìr Afau Big Pyàna

²⁷ A byar-à níng hi, barà Yesu fím rìg swann-à hi mi ri yag àdònín, sai mpìr àfau big pyàna bàg yag ku n rag, "A myàng ashiyí, Wùn Dawuda."

²⁸ Barà ku kà yag mà lu-à ni, mpìr àfau káníng yag mà byarwá ni. Yesu bib big n rag, "Ning bìr hing pìkyinn rag má dàb gbam ning rà?"

Big zìm n rag, "Nn, Shinn Luyí."

²⁹ I byar-à hi ku tib káníng vù á Zubá ni n rag, "Barà ning bìr hing pìkyinn ná á dìrmí ni níng,aku shi àdònín." ³⁰ A byar-à níng hi, Zubá

í pù finn rìg-à. Ama Yesu twìb big byur n rag, "Aning myàng, kada aning dinya mpìr zyun bàna."

³¹ Ama big dù n yag dinya gban rìg mpirká á jànn-à ni tai bu-à Yesu sa sig bidim pá.

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Dang Sar Fig Jír Bàná

³² Barà big ri zu yag àdònín, sai big zìg bi mpìr-à dang sar fig jír bàna á byar Yesu. I wàu dab sìg ku nì. ³³ Barà Yesu kan zu rìg wàu-à níng àdònín, sai mpìr-à níng dang rag jír. A byar-à níng hi, bìr mpirká sa mamaki n rag, big myàng fig bu àdònín kó kàun nzyun á jànn Israila bàna.

³⁴ A byar-à hi barà Farisawaká myàng àdònín, big dang rag, "Ku ri kan zu wàu káníng ma gbam kùr wàu."

Yesu Rag Abig Vig Shìdun Aku Swam Bi Mpirká Má Dang Jír Ajwár

³⁵ Yesu kyann gban rìg finn swannká ma kauyeká, mi ri tàg jír Shìdun mà tonn shinn kwonn-à ni, mi ri dinya mpirká jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá. Ku ri dàb gbam kwonn ma mpìr dorká kim kim. ³⁶ Barà ku myàng bìr mpirká àdònín, sai ashi káníng pànn rìg ku, jir kai bàna big ri wa shwìn, big yì fig bu-à bá sa bàna. Big shi sig àràg í àdùnká bàna ma anu. ³⁷ A byar-à níng hi ku dinya yann sukàwá big n rag, "Bujuká byann rìghing, ama abinnká nànn fig bàna. ³⁸ Aning vig Shìdun àsàin da-à níng,aku swam bi mpirká zyun-à má binn buju-à hi."

10

Yann Aswam Yesu Dwib Agban Pyàna

(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Yesu bar kwonn bi yann aswamká buwá big dwib agban pyàna n ya káníng gbam wà bá kan zu wàu á dìr mpirká ni, ma abig dàb gbam dor kó swai-à wà áni bidim pá. ² Zìnn yann aswam dwib agban

pyànà káníng í Siman Bitrus, ma wunzàwá Andarawus, ma Yakubu wùn Zabadi, ma wunzàwá Yohanna,
³ Filibus ma Bartalamawas, Toma ma Matiyu zyun-à rìi zìg bài jànn, ma Yakubu wùn Halfa, ma Tadawas,
⁴ ma Siman Zaloti, ma Yahuda Iskariyoti zyun-à wann tafinn sig Yesu.

*Yesu Swam Yag Yann Sukàwá Big Dwib Agban Pyànà
 (Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)*

⁵ Mpír dwib agban pyànà káníng, Yesu swam yag big n ya big gbam n rag, "Aning yag íri byar Yahudawaká, kada aning kà mà finn swann mpírká zyun-à big í Yahudawa bàna, ma swann Samariya bàna tìnn. ⁶ Ama aning yag mà byar mpírká mà jànn Israila. Big shi sig àràg í àdùnká zyun-à nang jànn sig. ⁷ Wà na yag hing, aning yag dang jir Shìdun, aning rag, 'Ayúnn-à Shidun má na kùrwá áni ning, nyàan fòr.' ⁸ Aning dàb gbam mpír dorká, aning dàb wìm kiká, aning dàb gbam mpír dor àkùnnká, aning kan zu wàuká á dir mpírká ni. Ning dìg sig gbam-à ning átai, aning dàb gbam mpírká átai tìnn. Kada aning kyab jir bài kó bu zyun bàna. ⁹ Kada aning zìg bài bàna, kó titi nímá. ¹⁰ Kada aning zìg lúr á kyonn ná ni bàna, kó jà pyànà, kó tab, kó tun bàna, jir kai bàna mpír asa swàm, sàn sig abig ya ku bu-à ku ri zìm.

¹¹ "Wà na yag hing mà finn swann kó kauye zyun ni, aning yàn mpír ñsàn zyun-à ma zìm hing rag aning shi mà luwá ni, aning shi mà luwá ni hár àyúnn-à ná dù. ¹² Na kà hing mà lu zyun ni, aning dang rag, Shìdun aku sa sàn ya big. ¹³ Wà mpír á lu-à hi ma shà hing ning nài bib-à ning bib kà sig big ning,aku shi àdòníng. Ama wà ba shà fig ning bàna, nài bib-à ning aku kèng bi á byarná ni. Aning fim rìg lu-à hi. ¹⁴ Finn swann-à na yag bidim pár, mpírká màhàn ma shà fig ning, ma zìm fig jírná bàna, aning

dab pìg kyàr rìg àzwìmká á barná ni ma aning fim rìg finn swann-à hi. ¹⁵ Mì ri dinya ning àjai, ásai-à Shìdun má wà kwonnwá ning, mpírká zyun-à ngàng sig ning ning, bá wa shwìn, shwìnbá má kab bu mpírká á Saduma ma Gamurata.

*Yesu Dang Rag Bá Ya Mpírká Buwá Shwìn Wàni
 (Mar 13:9-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ "Mì ri swam yag ning àràg barà big ri swam yag àdùnká áyau bìr jwànnzwamká ni. Aning shi ma yar àràg bushùwí. Aning shi àràg àlèb zyun-à ri yàn fig jír bàna. ¹⁷ Aning sa ádàn, jir kai bàna mpírká káhi má pànn ning má zìg yag ning mà byar agib jír, bá yang ning ashor mà tonn bìr kwonnn-à ni. ¹⁸ A jir shinnmí ni bá zìg yag ning mà byar agib jírká, ma kùrká. Bá zìg yag ning jir shinnmí jír à aning dinya big, ma mpírká zyun-à í Yahudawaká bàna ning, jir Shìdun. ¹⁹ Ama á sai-à ba zìg yag ning mà byar-à bá wà ning kwonnn, kada aning gib kyinn jir bu-à ná dang bàna. Ayúnn-à hi, Shìdun má tìya ning bu-à ná dang. ²⁰ Ayúnn-à ning hi, ná dang fíg nì ma shinn ná bàna, ama Awun Taná zyun-à shi sig á píkyinn ná ni, má tág ning bu-à ná dang.

²¹ "Mpír má zìg rìg yiwaiwá, má ya kà á vù mpírká ni, abig gban rìg. Ta má ya kà wùnwá á vù mpírká ni, abig gban rìg. Yanká má ngàng rìg jir tabá ma nàbá, má ya kà káníng á vù mpírká ni, abig gban rìg. ²² Mpírká má zib ning jir shinnmí, ama mpír-à ma sar gbam hing hár kinn kinn, kwá wìm zu rìg. ²³ Wà mpírká ma zìm fig ning mà finn swann-à ning shi sig áni ning bàna, big ma ri ya ning shwìn, aning fim rìg swann-à hi, aning yag rìg mà swann zyun kim. Mì ri dinya ning àjai, na kyann gban fig finn swannká á Israila bàna, sái wà wùn mpír jíkwinn ma kèng bi hing.

²⁴ "Mpír-à ma ri shwann bu, kwá kab fig mpír-à ri tág ku bàna. Fàu má kab fig àsàin luwá bàna tìnn.

²⁵ Sàn hing mpìr ashwann bu aku yì bu àràg mpìr-à ri tàg ku, sàñ hing fàu aku shi àràg àsàin luwá. Wà mpìrká ma bar mì àsàin luná rag, mì í Shaitan, bá bar ningká zyun-à ning ri bàg mì níng, má kab àdònín.

*Aning Shàr Iri Shìdun
(Luk 12:2-7)*

²⁶ “Kada aning shàr zinn mpìrká bàna. Bu-à ma shi sig bu bònn tàm má zu bi rìg á myann, mpìrká má yì rìg. ²⁷ Bu-à ma dinya sig ning á zufi-à ni, aning dang kyàr zu rìg. Bu-à na bònn fig sig, aning dang zu rìg á myànn. ²⁸ Kada aning shàr zinn mpìrká zyun-à má gban íri wi dìrná, má gban sar fig adìn ná bàna. Ama aning shàr zinn Shìdun, zyun-à má gban sar rìg dìrná ma adìn ná mà lu pyìr-à ni. ²⁹ Ning yì fig wà ayinnbu pyànà bá wann tafinn sule bàna rà? Ai kó áyau ayinnbu káníng ni Shìdun má màm jànn fig kó nízyun bàna. ³⁰ Buná kó jinnká á shinn ná ni, Shìdun wànn vinn rìghing. ³¹ Jir wànníng kada aning shàr zinn bàna, jir kai bàna ning kab hing ayinnbuká nìnànn nímá.

*Aning Dinya Mpìrká Rag Ning Ri
Bàg Yesu
(Luk 12:8-9)*

³² “Wà mpìr ma tàg hing shinnwá áyau bìr ma rag, ku í bumí, mì má, má sa ya ku àdònín tìnn mà byar Tamí mà wai. ³³ Ama mpìr-à ma ngàng hing mì áyau bìr mpìrká ni, mì má, má ngàng ku á pyànn Tamí ni mà wai tìnn.

*A Jir Shinn Yesu Ni Mpìrká Má
Gàb Dìr
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Ning ri kyab rag n bi sig jirà n jùn kwonn mpìrká í byar nízyun rà? Ai n bi fíg jirà n jùn kwonn mpìrká bàna. N bi sig jirà n gäfinn mpìr. ³⁵ Wùn má ngàng tawá, wùn uwà má ngàng nàwá. Uwà má ngàng na nùwá. ³⁶ Azíb mpìr má shi á pyù barwá ni.

³⁷ “Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku zìm mì wàni, aku zìm kab mì

ma tawá ma nàwá ma yanká buwá, má àdònín bàna, kwá shi sar fig wùn sukàmí bàna. ³⁸ Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, kada aku ngàng wà kwá wa shwìn àràg barà má wa níng, bàna. Má àdònín bàna, kwá kinn fig barà kwá shi wùn sukàmí bàna. ³⁹ Mpìr-à ma ri zìm íri yonkiwá, kwá dìg fig bàna. Ama mpìr-à ma ya tafinn hing yonkiwá jir shinnmí, kwá dìg wà kinn kinn.

⁴⁰ “Mpìr-à ma pànn hing ning vù pyànà, ku pànn síg mì. Mpìr-à ma pànn hing mì vù pyànà, ku pànn síg zyun-à swam bi sig mì. ⁴¹ Mpìr-à ma pànn hing wùn aswam Shìdun vù pyànà jirà wànníng í wùn aswam Shìdun, Shìdun má ya swàb kà mpìr-à níng hi. Mpìr-à ma pànn hing mpìr nìsàn vù pyànà jirà wànníng í mpìr nìsàn, Shìdun má ya swàb kà ku. ⁴² Kó ni ma ya hing wùn sukàmí zyun-à fòr fig bu zyun bàna níng zàpìr aku wa, jirà ku í wùn sukàmí, Shìdun má ya mpìr-à níng hi bu-à ku ri zìm.”

11

*Yohanna Asàin Batisma Bib Yesu
Jír
(Luk 7:18-35)*

¹ Barà Yesu dinya kinn rìg yann sukàwá big dwib agban pyànà jír àdònín, ku dù màhàn n yag rìg mà kauyeká kim kim mi ri tàg mpìrká jir Shìdun.

² Barà Yohanna àsàin batisma shi sig mà tonn fi-à ni, ku fig bar buká Yesu Kristi ri sa, sái ku swam yag yann sukàwá big mà byar wànníng ni. ³ Big bib Yesu n rag, “A dinya yì, wù í zyun-à Shìdun rì dang sig rag kwá swam bi níng rà, kó ayi shi kir mpìr zyun kim rà?”

⁴ A byar-à níng hi, Yesu zìm n dinya big n rag, “Aning kàng yag, aning dinya Yohanna bu-à ning fig sig, ma bu-à ning myàng sig. ⁵ N dàb gbam rìghing àfauká, big ri myàng rag ma zubá. N dàb gbam rìghing mpìrká kyann sar fig kyonn

bàna, big ri kyann rag. N dàb gbam rìghing mpìr àkùnnká, nì dàb gbam rìghing mpìr sung àkúnnká, big ri fig rag jír. Mì ri dàb wìm mpirká wu rìghing, big ri dù nann zu kèng ma yonkibá. Mì ri dinya mpìr ashiká jír ñsàn á shinn Shìdun. ⁶ Aning dinya Yohanna rag, mpìr-à ma fím fig wà bir pìkyinn á byarmí ni bàna, Shìdun má sa sàn ya ku.”

⁷ Barà yann sukà Yohanna big yag rìg, sai Yesu dinya mpirká kwonn shi sig ma ku ning jír á shinn Yohanna. Ku bib rag, “Ning yag sig mà awúnn-à ni, ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng sig byann zyun-à wàu ri gbar ning rà?

⁸ Kó ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng sig mpìr-à wìr sig jà sìsàn nímá ning rà? Wíi, mpirká ri wìr jà sìsàn ning, í mpirká mà lu kùr. ⁹ Ning yag myàng sig Yohanna zyun-à Shìdun swam bi sig ning rà? Nn. Ayau mpirká zyun-à Shìdun swam bi sig ning, í Yohanna kab nì. ¹⁰ I Yohanna zyun-à Shìdun dang sig jír á shinnwá ni n rag, ‘Má swam bi jag mpìr-à aswammí á pyànnwú ni. Kwá sa samyib ya wù gbìb-à wá bàg áni.’ ¹¹ Mì ri dinya ning àjai, ayau mpirká á dunyaru bidim pár, Yohanna àsàin batisma kab sig big ni. Ama kó mpìr titi nímá ma kà hing mà byar-à Shìdun má na kùrwá ning, ku kab hing Yohanna. ¹² Sai-à Yohanna dang jag sig jir Shìdun, hár bi tama-à ning, mpirká nìnànn nímá shi, mi ri zìm abig kà mà byar-à Shìdun ri na kùrwá ning. ¹³ Mpirká rì dang kyann sig jir Shìdun ning, big dang sig rag, ‘Ayúnn zyun Wùn Shìdun má bi kwá na kùr.’ Doka Musa dang àdòníng tìnn. Big dang àdòníng, hár Yohanna bi dang jír á shinnwá ni tìnn. ¹⁴ Big rì ba sìnn sig rag, ‘Mpìr zyun àràg Iliya má bi, má sa samyib gbìb-à Kristi má bàg áni.’ Mpìr-à ning bi rìghing, ku í Yohanna. Aning bir pìkyinn ná á byarwá ni. ¹⁵ Mpìr-à ma shi sig ma

sung-à kwá fig jír, aku fig.

¹⁶ “Mpirká tama-à ning í mpìr sung gbam big. Big shi sig àràg yann sung gbam big. Má sa ya ning misali. Big shi sig àràg í yann titi big shi sig á fir jau-à ni. Big dinya bar dìrbá n dang rag, ¹⁷ ‘Yi gbà ñggan ñsàn, ama ning gbìb fig jau bàna. Yi dài jonn ashi, ama ning kig fig nàikitáu bàna.’ ¹⁸ Yohanna ji n wa fig bàna. Mpirká dang rag, ‘Ku í mpìr wàu.’ ¹⁹ Mì í Wùn Mpìr Jíkwinn, mì ri ji, mì ri wa. Mpirká dang rag mì í mpìr finn, mì í mpìr apyann shin, mì í jàu mpìr bu pyirká, mì í jàu mpìr azig bài jànnká. A byar swàm-à mpìr ma ri sa, í byar-à bá yì kó ku í mpìr yar.”

Swannká Ngàng Wà Bá Zìg Jir Shìdun (Luk 10:13-15)

²⁰ A swannká zyun-à Yesu dang jir Shìdun, n sa swàm bu mamakiká kim kim, ama big ngàng jir Shìdun, big fím fig bu pyìrbá bàna ning, í bu-à sa Yesu yan ta big ²¹ n rag, ‘Mpirká á Korasinu, ná wa shwìn. Mpirká á Batsaida, ná wa shwìn. Swàm-à big sa sig á jànn ná ni ning, big nìm ma sa sig á Taya ma Sidon, mpirká màhàn nìm má fím bu pyìrbá, n nìm má shi kà á sún, n nìm má wìr àswàr jà. ²² N dinya ning àjai, shwìn ná má kab bu Taya ma Sidon àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá. ²³ Ning mpirká á Kafarnahum, ning í mpìr agbar dù shinn. Shìdun má ta kà rìg ning mà pyìr-à ni. Bu mamakiká big sa sig á byarná ni ning, big nìm ma sa sig mà Saduma, wàning big nìm fím rìghing bu pyìrbá, Saduma nìm má shi hár tama-à ning. ²⁴ Mì ri dinya ning àjai, àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá, kwá myàng ashi mpirká á Saduma. Ama buná kwá myàng fig bàna.”

Aning Bi á Byarmí Ni Ajirà Aning Shi Ngàng (Luk 10:21-22)

²⁵ Asai-à bó ni, Yesu dang rag, “I soko buwú Tamí. Wù í àsàin-à pànn sig waisháu ma byar-à á jinn ni. I

soko buwú, jir kai bàna à tàm jànn rìghing yìr bu káníng á byar mpìrká yarká ni, ma mpìrká yì sig bu. Ama à tiya rìghing mpìrká shi àràg í yann wùnshái big níng. ²⁶ Tamí, à sa sig àràg barà pìkyinnwú ri zìm.

²⁷ “Tamí ya hing mì ayì á shinn bu bidim pár. Walai mpìr-à yì sig mì, sai Tamí. Walai mpìr-à yì Tamí, sai mì, ma mpìrká ká ma dinya sig big barà ku shi sig áni.

²⁸ “Aning bi á byarmí ni, ning mpìrká ri wa shwìn níng ma mpìrká zyun-à swann sig swánn liliò nímá níng, má sa tag wann pìkyinn ná.

²⁹ Aning kwonn shinn ná á byarmí ni. Aning shwann bar shumí. Mì í mpìr ñsàn, mì ri yàn fig ngain bàna. Má ya ning byar shu byar-à ná shi ngàng. ³⁰ Wà ná kwonn shinn ná ma mì, bàna ma shwìn. Swánn-à má ya ning aning swann níng, lib fig bàna.”

12

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Swàm Ayúnn Asabar
(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)*

¹ Ayúnn su zyun í àyúnn Asabar, Yesu ri wam zu yag mà da-à ni. Yann sukàwá big fig amor n gbar kab jímyànn, mi ri zwam. ² Barà Farisawaká myàng àdòníng, big dinya Yesu rag, “A myàng bu-à yann sukàwú big ri sa. A dokayí ni sàñ fig wà abig sa àdòníng àyúnn Asabar bàna.”

³ A byar-à níng hi Yesu bib big n rag, “Asái ning jangga fig bu-à Dawuda rì sa sig bàna rà? Ku fig amor ma mpìrká ku ma káníng ri yag kyinn í zyun. ⁴ Barà ku kà yag mà lu Shìdun ni, ku zìg brodi-à big wib sig Shìdun ma kàhi níng, n ji, n ya mpìrká buwá a káníng ji tinn, wà zyun-à sàñ fig wà abig ji bàna, sai àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng má jì ni. Ama big ji rìghing. ⁵ Ning jangga fig bu-à Musa ba sig bàna rà? Ku ba sig rag, ‘Agbamká ri twìb swànn bu á

pyànn Shìdun ni, ri sa swàm àyúnn Asabar. Ama shi fig bu pyìr bàna á pyànn Shìdun.’ ⁶ N dinya ning àjai, mpìr zyun shi sig áyág zyun-à kab lu Shìdun. ⁷ Jir Shìdun dang rag, ‘N zìm kab sig aning myàng ashi jàuná, nì zìm kab fig bu twìb swànn bàna.’ Wà ning nìm ma yì hing yìr wàníng, ning nìm má swau fig mpìr ñsàn bàna. ⁸ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, nì shi sig ma gbam barà má dang bu-à mpìr má sa àyúnn Asabar.”

*Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Vùwá Wu Tag Sig
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Yesu dù mà byar-à níng hi, n yag mà tonn bìr kwonn-à ni. ¹⁰ I byar-à hi, mpìr zyun shi sig áni, vùwá wu tag rìghing. Mpìrká káhi shi sig màhàn, big ri zìm abig dìg pyù-à bá dang bai Yesu. I byar-à big bib ku rag, “Dokayí dang sig rag, ayi dàb gbam mpìr àyúnn Asabar rà?”

¹¹ I byar-à hi, Yesu bib big n rag, “Wà mpìr zyun áyauná ni ma shi sig ma àdùn, wà ma kù kà hing á shar àyúnn Asabar, kwá zìg zu fig àyúnn-à níng hi bàna rà? ¹² Mpìr kab hing àdùn. I bu-à sa dokayí zìm hing ayi sa shang mpìr àyúnn Asabar.” ¹³ I byar-à hi, ku dinya mpìr-à vù-à wu tag sig níng n rag, a wàníng gbar lafinn vùwá.

Wàníng gbar lafinn vù-à hi, n myàng vùwá gbam rìghing àràg vù zyun-à níng. ¹⁴ I byar-à hi Fari-sawaká dù n yag kwonn nu, àjirà abig gban rìg Yesu.

Yesu í Mpìr-à Shìdun Shig Zu Sig

¹⁵ Barà Yesu yì rag mpìr káníng ri zìm abig gban ku, sai ku dù mà byar-à níng hi, mi í yag rìgwá. Mpìrká nínànn nímá bàg yag ku, ku dàb gbam vinn rìg mpìrká zyun-à dìrbá ri wa. ¹⁶ Ku twìb big byur n rag, kada abig dinya mpìrká bàna. ¹⁷ Ku sa sig àdòníng àjirà bu-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng, aku shi àdòníng hi. Ishaya rag,

18 “Wàníng í fàumí zyun-à ñ shig zu sig,
zyun-à mì ri zìm, ñ bir hing
pìkyinnmí á byarwá ni.

Má sìnn kà Awunmí á dìrwá ni.
Kwá dinya mpirká jír á shinn
barà má wà kwonnmí á byar
mpirká bidim pár.

19 Kwá gbìb fig shùr bàna, kwá yan
fig yán bàna.

Walai mpìr-à má fig nài yánwá á
gbìb-à ni.

20 Kwá sa shang mpirká zyun-à bàna
ma gbam,
ma mpirká yì fig bu zyun bàna níng.
Kwá sa mpirká abig sa kó kai á gbìb
gwangga.

21 Mpirká á jànn-à ni má sìnn
pìkyinnbá á dìrwá ni.”

*Yesu Ma Kùr Wàuká
(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)*

22 Mpirká káhi zìg bi mpìr àfau
á byar Yesu. Ku dang yì sar fig jír
bàna, jir kai bàna wàu dab sig ku.
Yesu dàb gbam mpìr-à níng hi, ajirà
aku myàng ma aku dang sar jír. **23** I
byar-à hi, bìr mpirká shi sig màhàn
níng, sa mamaki n rag, “Kó wàníng
í wùn Dawuda rà?”

24 Barà Farisawaká fig àdònín, big
dang rag, bu-à sa mpìr-à níng
ri kan zu wàuká níng, í Baalzabul
kùr wàuká ya síg ku gbam nì aku sa
àdònín.

25 Yesu yì rìghing bu-à big ri
kyab á pìkyinnbá ni. I bu-à sa ku
dinya big n rag, “Jànn-à ma gàfínn
hing shinnwá byar pyàñà ma ngain
hing dìrbá, bá shi nonn fig bàna.
Finn swann-à ma gàfínn hing kyau
pyàñà, má nonn fig bàna. Finn lu-
à ma gàfínn hing kyau pyàñà, má
nonn fig bàna tinn. **26** Wà Shaitan
ma kan zu kèng yann sukàwá, ku
gàfínn rìghing shinnwá kyau pyàñà,
kwá sa sar fig bu bàna, gbamwá má
shi nonn fig rag bàna. **27** Ning dang
rag, mì ri kan zu wàuká ma gbam
Baalzabul, mpirká buná big ri kan
zu wàuká ma gbam ni rà? A jir
shinn wàníng ni, bá wà ning kwonnn.
28 Shi fig àràg barà ning ri dang níng

bàna. Mì ri kan zu wàuká ma gbam
Awun Shìdun. Wàníng ri tàng rag
kùr Shìdun bi rìghing á byarná ni.

29 “Walai mpìr-à má kà mà lu mpìr
zyun-à shi sig ma gbam, má jwi
wàníng ajwú, sai wà kwa sìr gbam
hing wàníng, í wà kwá kà yag, má
jwi bu.

30 “Mpìr-à ma bàg fig mì bàna, ku
í mpìr azíbmí. Mpìr-à ma zà kwonnn
shang fig mì zaká bumí bàna, ku í
àsàin-à ri sa yam kìfínn. **31** Mì ri
dinya ning, kó íri bu pyìr wà áni
bidim pár, ma bu-à bibaiká mpìr
ri dang, Shìdun má yafa ya ku.
Ama mpìr-à ma dang hing jír bibai
á shinn Awun Shìdun, Shìdun má
yafa ya fig mpìr-à níng hi bàna.
32 Mpìr-à ma dang hing jír á shinn
Wùn Mpìr Jíkwínn, bá yafa ya ku.
Ama mpìr-à ma dang jír á shinn
Awun Shìdun, bá yafa ya fig ku á
dunyaru bàna, kó mà wai.

*Mpìr-à Nsàn Má Sa Bu-à Nsàn
(Luk 6:43-45)*

33 “Bín-à ma sàn hing, awanwá má
sàn tinn. Bín-à ma bai, awanwá má
bai tinn. Bá myàng yì bín sìsàn á
jir awanwá ni. **34** Ning mpìr káníng,
ning í bushuwí. Wà barà ning í mpìr
bibai níng, ná dang jir sìsàn á shinn
rà? Ai bu-à ma shi sig á pìkyinn
mpìr, í bu-à kwá dang. **35** Mpìr nsàn
má dang jír-à nsàn, jir kai bàna ku í
mpìr pìkyinn nsàn. Mpìr-à bibai má
dang jír àbai, jir kai bàna ku í mpìr
pìkyinn àbai.

36 “Mì ri dinya ning, íri jírká
mpirká ri dang kìfínn átai átai níng,
àyúnn-à Shìdun má wà kwonnnwá
áni níng, kwá yan ta mpirká níng
hi. **37** Jírká à dang sig, í jírká bá wà
kwonnnwú áni. Wa dang sig jír nsàn,
Shìdun má yan ta fig wù bàna. Wa
dang sig jír bibai, Shìdun má yan ta
wù.”

*Yesu Dang Rag Kwá Sa Aràg Barà
Yunana Sa Sig
(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)*

³⁸ Malamká ma Farisawaká káhi, dang rag, "Malam, yi ri zìm á sa ya yi bu mamaki."

³⁹ Yesu dinya big n rag, "Ning asa bu pyìrká, ma asa àyáiká, ning ri zìm n̄ sa ya ning bu mamaki. Má sa ya fig ning bàna, sái bu Yunana. ⁴⁰ Barà Yunana shi sig mà finn jái mà níng-à ni su sara níng, í barà mì má, mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má shi mà amir-à ni su sara. ⁴¹ Mpìrká rì á Nineve má dang tir ning àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá, jir kai bàna wà Yunana dinya big jir Shìdun níng, big dà fim rìghing bu pyìrbá. Mpìr-à kab Yunana shi sig níng, ama ning dà fim fig bu pyìrná bàna. ⁴² Uwà zyun-à í kür ùwài mà agunn àyúnn sán kyùr, ku bi sig mà byar zyun ni pyunn ninonn nímá ájiràaku myàng írì yar-à Sulemanu shi sig ma káhi. Ama tâma-à níng zyun-à kab sig Sulemanu shi sig áyág, ama ning ri zìm fig aning fig jírwá bàna. Jír wàníng, uwà-à níng má dang tir ning àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá.

Barà Wàu-à Kàng Bi (Luk 11:24-26)

⁴³ "Wà wàu ma zu hing á dìr mpìr, kwá yag mà byar àwun ájiràaku dìg byar-à kwá shi ngàng awunwá, ama wà kwa dìg fig bàna, ⁴⁴ kwá dang rag kwá kàng yag rìg mà byar-àku nìm zu bi sig níng. Wà kwa kàng yag ma myàng lu-à hi ma shi sig átai, ba zà kyàr rìghing, ⁴⁵ kwá yag dinn kwonn bi wàu sùmpyànn ká bai kab ku. Bá kà yag ma shi màhàn. Mpìr-à níng má wa kab shwìn tâma-à níng ma wàri. Wàníng í barà má sa áni ma mpìr bibaiká tâma-à níng."

Na Yesu Ma Wunzàwá Big (Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ A sai-à Yesu ri dang jír ma mpìrká, nàwá ma wunzàwá big bi sig á byarwá ni. Big sar sig mà myann, big ri zìm abig dang jír ma ku. ⁴⁷ A byar-à níng hi mpìr zyun

màhàn dinya ku n rag, "Nàwú ma wunzàwú big bi sig, big sar sig mà myann. Big ri zìm abig dang jír ma wù."

⁴⁸ Yesu zìm n rag, "Má tìya ning mpìr zyun-à í nàmí ma wunzàmí big." ⁴⁹ I byar-à hi, ku tàng yag vùwá mà byar yann sukàwá big n rag, "Káníng í nàmí ma wunzàmí big. ⁵⁰ Mpìr-à ma sa hing bu-à Tamí mà wai ri zìm, í wunzàmí ma ajunwàmí, ma nàmí."

13

Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Yag Minn Sig Za Mà Da (Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Ayúnn-à níng hi, Yesu dù mà lu-à ni, n yag shi mà nu zàpìr-à ni. ² Bir mpìrká nìnànn nímá kwonn bi á byarwá ni. Ku kà á kòr-à ni n shi wann, bir mpìr káníng sar sig á nu gàiñ-à ni. ³ A byar-à níng hi, ku dinya mpìr káníng jírká nìnànn nímá ma misali n rag,

"Aning myàng, mpìr zyun yag sig mà dawá ni n yag minn za. ⁴ Barà ku minn za-à àdòníng, káhi ta kù wann sig á gbiò-à ni, ayinnbuká bi, mì wun ji rìg-à. ⁵ Swaiká káhi ta kù wann sig á jànn abàn-à ni. Jànnká yan sig á shinn abàn-à hi ni tití nímá. A byar-à níng hi, nonn fig bàna za-à í nga nann zu rìg-à kíni, jir kai bàna jànn-à hi zwàun fig bàna. ⁶ Barà àyúnn fàn wann áni, jíká í wim wu rìg-à, jir kai bàna adinnká kà zwàun fig bàna. ⁷ Swaiká káhi ta kù kà sig áyau sí, síká hi wài nann zu, n bim nann zu rìg á shinn zaká ni. ⁸ Swaiká káhi ta kù wann sig á byar jànn nìsàn, nga nann zu nìsàn nímá, n yìm adau wàni. Adau za-à hi shi sig nìkwònn nìkwònn nímá, káhi kab dìb-swana, káhi kab dìb-sara, káhi kab dìzyun agban dwib.

⁹ "Mpìr zyun-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig."

*Yesu Dinya Big Bu-à Sa Ku Ri Dang
Tinn Jír
(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Yann sukáká bi á byar Yesu ni, n bib ku rag, “Bu-à sa wù ma ri zìm á dinya mpir jír, wù ri dang ma tinn jír, í jir kai rà?”

¹¹ Yesu dinya big n rag, “Buná big ya hing ning gbam-à ná yì barà kùr Shìdun shi sig áni. Ama bubá big ya fig big gbam-à hi bàna. ¹² Mpír-à ma shi sig ma bu, bá ya swàb kà ya ku àjirà aku dìg nànn. Mpír-à ma bàna ma bu, kó wà títi-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni. ¹³ Bu-à sa mì ri dinya big tinn jír níng, í jirà big ri myàng, ama big myàng yì fig bàna. Big ri fig, ama big fig byann fig bàna. ¹⁴ Bu-à Ishaya ba sig níng, sa hing dáb àràg barà ku ba sig. Ku ba sig jír-à Shìdun dang sig n rag,

‘Bá fig, má fig jakàng, ama bá fig byann fig bàna.

Bá myàng, má myàng jakàng, ama bá myàng kyàr fig bàna,

¹⁵ jir kai bàna pìkyinnbá wu rìghing,

big ri fig fig rag jír bàna.

Big bir dim rìghing zubá,

nìm má àdòníng bàna, big nìm má myàng.

Sungbá nìm má fig jír,

big nìm má fig byann,

n nìm má vim bìr kàng bi rìg á byarmí ni.

N nìm má dàb gbam rìg big.’

¹⁶ “Ama buná ning fig hing àjwár, jir kai bàna ning ri myàng kyàr, sungná ri fig jír tinn. ¹⁷ Mì ri dinya ning àjai, yann aswam Shìdun big ma mpírká rì sa bu nìnsàn á pyànn Shìdun ni níng, big rì zìm abig myàng bu-à ning myàng sig níng, ama big myàng fig bàna. Big ri zìm abig fig bu-à ning fig sig níng, ama big fig fig bàna.

*Yesu Dinya Byann Big Yìr Tinn Jír
à á Shinn Amín Za
(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)*

¹⁸ “Aning fig, má dinya ning yìr tinn jír á shinn amín za-à níng.

¹⁹ Swaiká zyun-à ta kù wann sig á gbib-à ni níng, shi sig àràg mpírká fig sig jir Shìdun, ama big fig byann fig bàna. Shaitan bi tonn gban big, n gbar vim bìr rìg bu-à big tàg sig á pìkyinnbá ni. ²⁰ Swai buká ta kù wann sig á jànn-à yan sig á shinn abàn-à ni níng, shi sig àràg mpírká fig sig jir Shìdun ma pìkyinn àjwár,

²¹ ama big bir zwàun fig pìkyinnbá áni bàna. Ba shi nonn tití nímá. Shwin ma bi dìg hing big dò jirà big zìg sig jir Shìdun níng, í nann-à hi big í dà fím rìg-à. ²² Swai buká zyun-à ta kù wann sig á sí-à ni níng, shi sig àràg í mpírká fig sig jir Shìdun, ama big ri kyab jír wàni. Big ri zìm abig fig àjwár. Big ri zìm abig shi mpír bài. Bu káníng bidím páí bu-à ri kan dim big wà bá bàg jír Shìdun. ²³ Ká zyun-à ta kù wann sig á jànn-à nìnsàn níng, shi sig àràg í mpírká fig sig jir Shìdun, n fig byann hing wàni. Big shi sig àràg í yìr bu-à má wan awan nìnsàn. Káhi kab dìbswana, káhi kab dìbsara, káhi kab dìzyun agban dwib.”

Tinn Jír á Shinn Byann

²⁴ Yesu dinya big tinn jír zyun n rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í mpír-à minn sig swai buju nìnsàn nímá mà dawá ni. ²⁵ Ama á sai-à mpírká na jànn gban rìghing níng, mpír azíbwá bi n minn kà yìr byann mà yau bujuká ni, mi í yag rìg-à. ²⁶ Barà buju-à wài dù nann zu n nìm, má sa rag yìr níng, í wà byann-à í wài dù nann zu-à. ²⁷ A byar-à níng hi, fàuká bu mpír-à níng bi n bib ku rag, ‘Malam, swai bu-à à minn sig mà dawú ni í swai bu nìnsàn. Byann káníng bi sig áni rà?’ ²⁸ A byar-à níng hi, ku dinya káníng n rag, ‘I mpír azíbmí big minn síg nì bu-à níng.’ Fàu káníng bib ku n rag, ‘Kó ayi yag gbìb zu ya wù rà?’ ²⁹ Ku dinya big n rag, ‘A a, kada aning yag gbìb zu bàna, jir kai bàna kada aning gbìb zu kwonn ma buju-à í

zyun. ³⁰ Aning fim buju-à ma byann-à abig wài dù nann zu í zyun har sai-à má binn buju-à. I wà má dinya mpirká má binn ning, abig bi gbib zu rìg byannká, ma abig sir kwonn í byar ízyun, abig ta kà rìg mà pyìr-à ni. Bujuká abig sinn kwonn í byar ízyun ma abig ngàb kà rìg mà vonné-à ni.’”

*Mpirká Ri Bàg Shìdun Ri Swàb Kà
Aràg Barà Yìr Masita Ri Wài Níng
(Mar 4:30-32; Luk 13:18-19)*

³¹ Yesu dinya mpirká tinn jír rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg mpìr-à ma minn sig swai masita mà dawá ni. ³² Swai-à hi shi sig titi nímá, ama wà ba minn hing, má wài nann zu hing ri wài kab kó jì bu-à wà áni bidìm pár. Ayinnbuká ri sa lubá mà ayabwá ni.”

*Mpìr Shìdun Ri Swàb Kà Aràg
Barà Yisti Ri Lib Swàb Kà
(Luk 13:20-21)*

³³ Yesu dinya jakàng big tinn jír zyun n rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í yisti bu-à ri lílib. Uwà zyun ma zìg hing yisti, ma ta kà hing á mìg tasa sara, mìg-à ma ji bànn kwonn hing, má lib swàb kà.”

*Yesu Ri Dang Jírwá Ma Tinn Jír
(Mar 4:33-34)*

³⁴ Yesu ri dinya kyann bìr mpìr káníng jírwá ma tinn jír, ku ri dinya fig mpìr jír átai bàna, sái ma tinn jír. ³⁵ Ku ri sa bu káníng àràg barà mpìr-à rìi dang kyann jír Shìdun dang sig rag,

“Má dinya mpirká tinn jír.
Má dang vinn rìg bu-à big rì bònn
tàm sig tun sai-à big màm jag
sig dunyaru.”

*Yesu Dang Kyàr Vinn Rìg Tinn Jír
á Shinn Byann*

³⁶ Barà Yesu dù dà fim bìr mpìr káníng, ku kà yag mà lu-à ni, á byar-à hi yann sukàwá big bàg yag ku n bib ku rag, “A dinya yi yìr tinn jír-à á shinn byann-à mà da-à ni.”

³⁷ Ku dinya big n rag, “Mpìr-à minn sig swai buju-à ñsàn ning í

Wùn Mpìr Jíkwinn. ³⁸ Da-à hi í dunyaru, swai buju-à ñsàn ning í mpirká á kùr Shìdun ni. Byann káníng í mpirká zyun-à big í bu Shaitan. ³⁹ Mpìr azíb-à minn sig byann káníng, í Shaitan. Ayúnn-à bá binn áni ning, í àyúnn-à dunyaru má vinn áni. Abinnká í yann aswam Shìdun mà wai. ⁴⁰ Aràg barà big ri wun kwonn byannká mi ri du swànn mà pyìr-à ni ning, í barà má sa áni àyúnn-à wà kinn shinn. ⁴¹ Wùn Mpìr Jíkwinn má swam bi yann aswamwá mà wai abig wun kwonn rìg mpirká zyun-à ri sa mpirká abig sa bu-à bibai, ma mpirká ri sa bu pyìr. Abig zìg zu rìg káníng mà byar-à Shìdun ri na kùrwá, ⁴² abig ta kà káníng á lu pyìr-à ni, á byar-à bá kig nàikitáu wàni, hár má zwàm kà vù á nginnbá ni. ⁴³ Mpìr Shìdun big má fig àjwár. Mùnnpyànnbá má zwàm átai kpàin kpàin mà byar-à Tabá ri na kùrwá. Ká zyun-à shi sig ma sung, abig fig jír-à ning.

Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Shi Sig Ma Bu

⁴⁴ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í zinariya ùwài big jì dim sig mà da-à ni. Wà mpìr zyun ma dìg hing, kwá tàm jànn rìg, má yag ma àjwár á pìkyinnwá ni, aku yag wann tafinn gban rìg buká ku shi sig ma káhi bidìm pár, ma aku wann da-à ning, jír kai bàna ku ri zìm zinariya-à ning.

Tinn Jír á Shinn Abàn Nsònn

⁴⁵ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í mpìr-à yag mi ri yàn kyann abàn nsònn. ⁴⁶ Barà ku dìg wà ñsàn-à ning, í byar-à ku yag n wann tafinn rìg buká ku shi sig ma káhi, mi í wann rìg-à abàn-à ning ma káhi. Ku zìm kab sig abàn nsònn-à ning ma kó kai bidìm pár.

Tinn Jír á Shinn Apì

⁴⁷ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg mpìr agban jáiká zyun-à wìr sig àpìbá mà ning-à ni, n gban

sig jáibá kim kim. ⁴⁸ Barà jáiká kà mònn sig mà àpi-à ni àdòníng, big í gbar zu bi rìg-à á myann, n shi wann rìg á jìnn ni, n shig zu rìg jáiká wà ñsàn ñsàn ning, n sìnn kà rìg á gágság-à ni. Ká zyun-à sànn fig bàna ning, big í tafinn rìg-à. ⁴⁹ Wàníng í barà má shi áni àyúnn-à wà kinn shinn. Ayúnn-à ning hi, yann aswam Shìdun mà wai má bi, bá shig zu rìg mpìr bibaiká áyau ñsànká ni. ⁵⁰ A byar-à ning hi, bá ta kà rìg big mà pyìr-à ni mà byar-à bá kig mínn hár má zwàm kà vù á nginnbá ni.”

Bu Tàg Akor Ma Bu Tàg Apyú

⁵¹ Yesu bib big abib n rag, “Ning fig byann hing jír-à ning rà?”

Big zìm n rag, “Nn.”

⁵² Ku dinya big n rag, “Malamká bidìm pár zyun-à kàng sig yann aswam á shinn barà Shìdun má na kùrwá ning, shi sig àràg àsàin lu, áyau buká ku shi sig ma kàhi ning, ku ri zìg zu bi bu àpyúká ma àkorká.”

Mpìrká Mà Jànnwá Ni Mà Nazarat Ngàng Ku

(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Barà Yesu dang vinn rìg tinn jírwá àdòníng, ku dù mi í yag rìg-à. ⁵⁴ Barà ku kàng yag sig mà jànnwá ni àdòníng, sai ku kà mi ri tàg mpìrká jir Shìdun mà tonn bìr kwonn-à ni. A byar-à ning hi, mpìrká sa mamaki n rag, “Mpìr-à ning dìg sig yar-à ning ma gbam-à ning áni rà? ⁵⁵ Wàníng í wùn kapinta bàna rà? Nàwá í Maryamu bàna rà? Wunzàwá big í Yakubu, ma Yusufu, ma Siman, ma Yahuda bàna rà? ⁵⁶ Wàníng í zyun-à ajunwàwá big shi sig ma yi ning bàna rà? Ku dìg sig yar káníng áni rà?” ⁵⁷ I byar-à big ngàng ku.

Sái ku dinya káníng n rag, “Mpìr-à ma ri dang kyann jir Shidun, big ri wib ku kó áni bidìm pár, ama mpìrká á jànnwá ni, ma mpìrká á luwá ni, big ri ngàng ku, mi ri wib fig ku bàna.” ⁵⁸ Ku sa fig

swàm bu mamakiká nìnànn nímá màhàn bàna, jir kai bàna big bir fig pìkyinnbá á byarwá ni bàna.

14

Barà Big Gban Yohanna Asàin-à Wau Mpìrká Dìr Batisma (Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ A sai-à ning hi, Hirudus kùr-à á Galili fig tai á shinn Yesu. ² Ku dinya yann sukàwá big n rag, “Wàníng í Yohanna àsàin-à rìi wau dìr batisma, ku dù nann zu rìghing mà amir ki-à ni, í bu-à sa ku dìg sig gbam-à, mi ri sa bu mamaki-à ning.”

³ Sai-à bu-à ning sa fig ma bàna ning, Hirudus dang rìghing rag abig pànn rìg Yohanna, ma abig sìr ku, abig kìg kà ku mà tonn fi-à ni. Hirudus sa sig àdòníng á jir shinn Hirudiyas wà shunwòwá Filibus. ⁴ Bu-à sa ning, Yohanna rì dinya kyann sig Hirudus rag, barà wàníng zìg sig uwà-à ning, sànn fig bàna. ⁵ Hirudus ri zìm aku gban rìg Yohanna, ama ku ri shàr zinn bìr mpìrká, jir kai bàna mpìrká ri myàng wàníng rag í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun.

⁶ A sai-à Hirudus sa buki àyúnn-à big mà sig ku áni ning, wùn uwà Hirudiyas gbìb jau á pyànn bìr mpìrká ni, hár Hirudus fig àjwár wàni. ⁷ A byar-à ning hi Hirudus myàng àdòníng, n tun ki n dinya wùn uwà-à ning n rag, “Bu-à wù ma ri zìm í bu-à má ya wù.”

⁸ Wùn uwà ning hi, nàwá dinya ku n rag, “A vig Hirudus aku ya wù shinn Yohanna, àsàin-à ri wau dìr batisma ning, á tasa.”

⁹ Barà kùr-à hi fig àdòníng, dìrwá í wu tag rìgwá. Ama jirà ku nìm gib rìghing nu á pyànn bìr mpìrká ni, sai ku dinya mpìrká buwá n rag, abig ya wùn uwà-à ning bu-à wàníng ri zìm. ¹⁰ Ku dinya mpìrká abig yag gib shinn Yohanna mà tonn fi-à ni. ¹¹ A byar-à hi big yag zìg bi shinn Yohanna á tasa-à ni, n ya

wùn uwà-à níng, ku zìg yag mà byar nàwá ni n ya wàníng. ¹² Yann sukà Yohanna big bi, n zìg rìg ki Yohanna, mì jì rìg-à mà shar-à ni. A byar-à hi, big yag n dinya Yesu.

*Yesu Ya Mpìr Dubu Swana Buju
(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Yoh 6:1-14)*

¹³ Barà Yesu fig tai Yohanna àdònín, ku dù á byar-à níng hi, n kà á kòr-à ni, mì yag rìgwá mà byar awù zyun. Barà mpirká fig àdònín, big dù mà kauyebá ni kim kim, n bàg yag ku mà bar. ¹⁴ Barà Yesu tìg wann mà kòr-à ni, ku myàng bìr mpirká, sai ashi káníng pànn rìg ku, ku í dàb gbam rìg-à mpír dorká.

¹⁵ Barà kamzau fòr àdònín, sai yann sukàká buwá bi á byarwá ni n rag, "Byar-à níng í awúnn, kamzau sa rìghing. A dwim mpír káníng abig yag mà kauyeká ni àjirà abig wann ya shinnbá buju."

¹⁶ A byar-à níng hi, Yesu dinya big n rag, "Kada aning fim mpirká abig yag bàna. Ning ma shinn ná aning ya big buju abig ji."

¹⁷ Big dinya Yesu n rag, "Bu-à yi shi sig ma káhi í brodi àkunn swana ma jái àkunn pyànà."

¹⁸ A byar-à hi, Yesu dinya big n rag, abig zìg bi á byarwá ni. ¹⁹ Ku dinya bìr mpír káníng abig shi wann á shinn byann-à ni. Ku zìg brodi àkunn swana ma jái àkunn pyànà, n myàng yag zuwá mà wai, n sa Shidun í soko. Ku ngir gafinn brodi awín awín n ya yann sukàká buwá big abig gafinn ya bìr mpír káníng.

²⁰ Bìr mpír káníng ji hár n ji mònñ rìg finnbá. Yann sukàká big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònñ gágság dwib agban pyànà. ²¹ Bìr wunùká ká zyun-à ji sig buju-à níng, big fòr hing dubu swana. Wàníng íri wunùká, big wànn kà fig uwàká ma yanká áni bàna.

*Yesu Kyann Kyonn á Shinn Zàpìr-à Ni
(Mar 6:45-52; Yoh 6:15-21)*

²² A byar-à níng hi Yesu dinya yann sukàká buwá big abig kà á kòr-à ni, abig yag jag ku mà jann, sai wà kwa dwim gafinn hing dìr ma bìr mpír káníng mpyim, í wà kwá yág ni. ²³ Barà ku dwim gafinn dìr ma mpirká àdònín, ku nann yag mà mwír-à ni, n vig Shidun. Ku shi sig màhàn awínwá ni hár àkamzau. ²⁴ A sai-à níng hi, kòr-à shi sig mà yau níng-à ni, afag zàpìr ri dab wìr kà áni, jir kai bàna wàu ri gbar bi mà pyànnbá ni.

²⁵ I pinnpàin Yesu bi á byar yann sukàwá big ni, ku ri kyann á shinn zàpìr-à ni. ²⁶ Barà yann sukàwá big myàng ku ri kyann á shinn zàpìr-à ni àdònín, big shàr rìg zinn n yan yán n rag, "Wàníng í wàu." Dìrbá ri zwab kàg kàg kàg.

²⁷ A byar-à níng hi, Yesu dinya big jír n rag, "Aning tib wann pìkyinn ná, í mì n bi síg nì, kada aning shàr zinn bàna."

²⁸ Sái Bitrus zìm n rag, "Shinn Lumí, wà má í wù àjai, á sa n kyann yag á byarwú ni á shinn zàpìr-à ni."

²⁹ A byar-à hi, Yesu bar bi Bitrus n rag, "A bi!" Sái Bitrus tìg wann bi á kòr-à ni, n kyann yag mà byar Yesu á shinn zàpìr-à ni. ³⁰ Barà ku myàng wàu ri gbar àdònín, ku í shàr rìgwá zinn, ku myàng ku ri sib kà wann mà mìr zàpìr-à ni. A byar-à hi, ku yan nài yán n rag, "Shinn Lumí, á zìg zu mì."

³¹ Kinn fig su bàna, Yesu du yag vùwá n pànn zu bi ku n bib ku n rag, "A bir fig pìkyinnwú á byarmí ni bàna rà? Bu-à sa wù ri shàr zinn í jir kai rà?"

³² A byar-à níng hi, big pyànà bidim pár, big kà rìg mà kòr-à ni, sai wàu-à hi í sar rìg-à. ³³ A byar-à hi, mpirká zyun-à shi sig mà kòr-à ni níng, wib ku n rag, "Ajai wù í Wùn Shidun."

*Yesu Dàb Gbam Mpír Dorká
(Mar 6:53-56)*

³⁴ Big pím zu yag rìg mà jann, mà jànn zyun Janisarata. ³⁵ Barà

mpirká màhàn myàng yì rag í Yesu àdònín, big dwim bar kwonn gban rìg mpìr dorká mà jànn-à níng hi bidim pár, abig bi á byarwá ni. ³⁶ Big vig ku n rag, aku fím mpìr dorká a káníng pànn íri nu jàwá. Ká zyun-à pànn sig nu jàwá níng, big gbam rìghing.

15

Sù Bu Agbamká (Mar 7:1-13)

¹ I byar-à hi Farisawaká ma malamká, big bi sig mà Urushalima á byar Yesu ni, big bib ku jír n rag, ² “Bu-à sa yann sukàwú big ngàng wà bá wib jír bu-à yàkúyí big rì dang sig í jir kai rà? Bu-à sa big ri tu fig vùbá mpyim jirà abig ji buju íni bàna níng, í jir kai rà?”

³ Yesu zìm n dang rag, “Bu-à sa ning wib fig doka Shidun bàna, ning ri bàg íri bu tagná í jir kai rà? ⁴ Shidun dang rag, ‘Aning wib taná ma nànná.’ Ku dang jakàng n rag, ‘Mpìr-à ma swau hing tawá kó nàwá abig dab gban rìg ku.’ ⁵ Ama buná ning tàg mpirká n dang rag, kó niaku dinya tawá ma nàwá aku rag, bu-à ku nìm má ya káníng, ku ya rìghing Shidun. Mpìr-à ma sa hing wàníng, ku ri wib fig tawá bàna.

⁶ Ning dang rag, má sàñ fig wàaku wib tawá bàna, wà má àdònín, ning kìm hing doka Shidun, n bàg rìghing íri jír buká ning ri tàg. Jírná sàñ fig bàna. ⁷ Ning í mpirká ri dang jír nu pyànà, jír-à Ishaya rì ba sig á shinn ná ni níng, í àjai. Ku ba sig jir Shidun n rag,

⁸ ‘Mpirká tama-à níng ri wib mì ma nu átai. Ama big bir fig pìkyinnbá á byarmí ni bàna.

⁹ Big ri wib mì ma nu átai, big ri tàg sù bu àgbamká bubá rì, mi ri sa shi rag í dokamí.’ ”

Buká Ri Sa Bai Mpìr (Mar 7:14-23)

¹⁰ Yesu bar bìr mpirká n dang rag, “Aning gang sung, ma aning fig

byann jírmí. ¹¹ Walai bu-à mpìr má ji zyun-à má sìnn kèng ku jín, sai bu-à ma zu bi á nu mpìr, í bu-à má sìnn kèng ku jín.”

¹² I byar-à yann sukàwá big bi n dinya kèng ku n rag, “A yì fig wà Farisawaká ri nànn àgùnn ma jír-à à dang sig níng bàna rà?”

¹³ Ku dinya káníng n rag, “Bu-à ba jann sig, wà ma í Tamí mà wai ma jann fíg nì bàna, bá gbar gbìb zu rìg. ¹⁴ Aning fím big, big í àgbamká shi sig àràg àfau big. Afau ma gbar hing àfau, big pyànà bidim pár bá kù kà á shar.”

¹⁵ I byar-à hi Bitrus dang rag, a wàníng dinya byann big yìr jír-à níng.

¹⁶ Yesu dinya big n rag, “Hár tama-à níng ning fig yì fig yìr jírmí bàna rà? ¹⁷ Ning yì fig wà bu ma kà hing á nu, ri kà yag mà finn, mi ri zu bi rìg á myann níng bàna rà? ¹⁸ Ama bu-à ma zu bi á nu, ri zu bi mà pìkyinn mpìr. I bu-à má sa bai mpìr. ¹⁹ Bu bibai-à mpìr ma sa bidim pár ri zu bi mà pìkyinnwá ni, àràg ki gban, ma jír àyái, ma ajwú, ma jír ñsáng, ma jír azinn. ²⁰ Bu káníng í bu-à ri sa bai mpìr. Ama jirà mpìr má ji buju ku tu fig vùwá bàna, kàhi má sa bai fig mpìr bàna.”

Uwà Zyun Bir Pìkyinn á Byar Yesu (Mar 7:24-30)

²¹ Yesu dù á byar-à hi ni n yag mà jànn Taya big Sidon. ²² I byar-à hi uwà zyun mà jànn Kananiya bi n kig dinya Yesu rag, “Shinn Lumí, Wùn Dawuda, á myàng ashimí, wàu dab sig wùn uwàmí zyun, ku fig fig àjwár bàna.”

²³ Yesu dang fig jír ma ku bàna. Sái yann sukàwá big bi á byarwá ni, n vig ku n dang rag aku kan rìg uwà-à níng, kada a wàníng bàg big ma nài yán bàna.

²⁴ I byar-à Yesu dang n rag, “Big swam bi sig mì á byar àdùnká nang jànn sig, àdùnká hi í mpìr Israilaká.”

²⁵ I byar-à hi sai uwà-à ning bi binn kir wann á pyànnwá ni n dang rag, "Shinn Lumí, á sa shang mì."

²⁶ Ku dang rag, "Sàn fig wà abig zìg buju yanká abig ta ya bái bàna."

²⁷ I byar-à hi uwà-à ning dang rag, "Jírwú àjai, Shinn Lumí. Ama báiká ri ji buju-à yanká ma ji dà sig."

²⁸ I byar-à Yesu dinya ku rag, "Kai, uwà-à ning píkyinnwú à bir sig á byarmí ni ning wài hing. Bu-à wù ri zìm ning, má sa ya wù." Kinn fig su bàna sai wùnwá í gbam rìg-à.

Yesu Dàb Gbam Mpirká Nìnànn Nímá

²⁹ Yesu dù màhàn n bàg á nu Ayunn Galili, n nann zu yag mà shinnkwinn-à ni, n shi sig màhàn. ³⁰ Bir mpirká nìnànn nímá ri bi á byarwá ni big swann bi kwonn sig ma mpirká ri kyann sar fig kyonn bàna, ma mpirká vù-à ma bar-à kìm rìghing, ma àfau big, ma mpirk anam àsír big, ma mpirká nìnànn nímá dor kim kim big sinn sig big á pyànnwá ni. Ku dàb gbam vinn rìghing big bidim pár. ³¹ Hár mpirká sa mamaki big myàng mpirk anam àsír ri dang rag jír, mpirká vùká ma barká kìm rìghing ning, bidim pár bànn kinn kàng rìghing. Mpirká ri kyann sar fig kyonn bàna ning ri kyann lafinn rag ma barbá. Afauká ri myàng rag ma zubá tinn. I byar-à hi big swam yan Shidun mpirk Israilaká á sai-à hi ni.

Yesu Ya Mpír Dubu Yina Buju (Mar 8:1-10)

³² Yesu bar yann sukàwá big n dang rag, "Mì ri myàng ashi bìr mpirk káníng wàni, jir kai bàna janá-à ning subá sara big shi sig á byarmí ni, big dìg fig bu-à bá ji bàna. N zìm fig wà n dwim gäfinn dìr ma big átai bàna, jir kai bàna kada abig kù ànù á gbìb-à ni bàna."

³³ I byar-à hi yann sukàwá big dinya ku n rag, "Yá dìg bi buju-à yá ya bìr mpirk káníng awúnn-à ning ni á ni rà?"

³⁴ Yesu bib big n dang rag, "Ning shi sig ma brodi àkunn píná rà?"

Big dang rag àkunn sùmpyànn ma jái tití nímá tinn.

³⁵ I byar-à hi ku dinya bìr mpirk káníng abig shi wann á jínn ni.

³⁶ I byar-à ku zìg brodi àkunn sùmpyànn ma jái, n sa Shidun ísoko, n ngir gáb fím, n ya yann sukàwá big abig gáb fím ya bìr mpirk káníng. ³⁷ I byar-à big ji har finnbá zìr. I wà yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig ning, mònñ gágság sùmpyànn. ³⁸ Mpirká ji sig buju káníng dubu yina íri wunù big. Big wànn kà fig uwàká ma yann wùnsháká áni bàna.

³⁹ I byar-à hi Yesu dwim gáb fím dìr ma big, n kà á kòr-à ni, mi í yag rìg-à mà jann Magadan.

16

Big Ri Zìm Yesu Aku Sa Ya Big Bu Mamaki (Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Sái mpirk Farisawaká ma mpirk Sadukiyawaká bi abig màg màg fig Yesu, í wà big dinya ku n rag, aku sa ya big bu mamaki àjirà abig yì wà kwa wann bi síg mà byar Shidun ni àjai. ² Ama Yesu dang rag, "Wà na myàng àyúnn-à ma kà rìghing ná dang rag àyúnn-à pinn sig apa, shyù má tab fig bàna. ³ I pyim byau yì nímá, na dang rag shyù má tab, wà na myàng waisháu ma wa kwonn sig jín pípír. Ná myàng yì bu káníng, ama bu-à Shidun má sa tâma-à ning ná myàng yì sar fig bàna. ⁴ Ning mpirká á jànn-à tâma-à ning, ning í mpirk asa bu pyìr, ning í mpirk asa àyái big, bu mamaki-à ning ri zìm ní sa ya ning, í wà áni rà? Ai má sa fig bàna. Bu mamaki-à má sa ya ning ning, má shi àràg bu Yunana rì ning."

Sái ku fím rìg káníng mi í yag rìg-à.

Jír á Shinn Bu-à Farisawaká Ma Sadukiyawaká Ri Tàg (Mar 8:14-21)

⁵ Barà big yag fòr mà jann, àsái yann sukàwá big màm jànn rìghing big pànn zìg yag kwonn fig ma brodi í zyun bàna. ⁶ Sái Yesu dinya big n rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning bir pìkyinn ná á yisti Farisawaká ma Sadukiyawaká ni bàna.”

⁷ I byar-à hi big dang jír áyau bar dìrbá ni n rag, “Bu-à sa ku dang àdònín, í jírà yi zìg bi fig brodi bàna níng.”

⁸ Yesu yì rìghing jír bu-à big ri dang níng, í wà ku dang rag, “Ning bir fig pìkyinn ná bidim pár á byarmí ni bàna, í bu-à sa ning ri dang jír á shinn barà ning zìg bi fig brodi bàna. ⁹ Hár tama-à níng ning yì byann fig bàna rà? Ning kyab pànn fig sai-à ñ ngir gàb fím brodi àkunn swana, n ya mpìr dubu swana níng bàna rà? Ning wun kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà? ¹⁰ Ma sáshinn brodi àkunn súmpyànn yi ya mpìr dubu yina níng fa? Ning wun kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà? ¹¹ Bu-à sa ning fig yì fig bàna í jir kai rà? Ai ñ dang fig í jir brodi bàna, ñ dang rag, aning pànn shinn ná ma jir yisti bu Farisawaká ma Sadukiyawaká níng.”

¹² I byar-à hi yann sukàwá big í fig yì rìg-à. Wato jír-à ku dinya sig káníng níng, í jír á shinn yisti bàna, ama ku ri dinya káníng jír á shinn bu tàg Farisawaká ma Sadukiyawaká.

Bitrus Dang Rag Yesu í Wùn Shìdun (Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Barà Yesu yag mà jànn Kaisariya Filibi, í byar-à hi ku dinya yann sukàwá big n rag, “Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, mpìrká ri kyab rag, mì í ni rà?”

¹⁴ I byar-à hi big dang rag, “Mpìrká káhi dang rag, wù í Yohanna awau dìr batisma. Káhi dang rag, wù í Iliya. Káhi dang rag, wù í Irimiya. Káhi dang rag, kó wù

í mpìr zyun áyau mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun bi sig ní.”

¹⁵ Ku bib big n rag, “Ma bigná, ning ri kyab rag, mì í ni rà?”

¹⁶ I byar-à Siman Bitrus zìm n dang rag, “Wù í Almasihu Wùn Shìdun, Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki níng.”

¹⁷ Yesu dinya ku rag, “Jírwú sànhing, Siman wùn Yohanna. I Tamí mà wai tàg sig wù jír-à níng ní. I mpìr zyun kim tàg fíg wù ní bàna. ¹⁸ Mì ri dinya wù, wù Bitrus, wù í abàn. Má bar kwonn mpìr iklisiyamí á byar abàn-à hi. Gbam lu pyìr má sa fig iklisiya bu bàna. ¹⁹ Má ya wù kíi-à wá pù nu nkyun lu Shìdun áni mà wai. Bu-à wa kíg sig á jànn-à ni má kíg mà wai tìn. Bu-à wa pù sig á jànn-à ni má pù mà wai.”

²⁰ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag kada ba dinya swann kó mpìr nzyun rag ku í Almasihu.

Yesu Dinya Mpìrká Barà Kwá Wu Kiwá (Mar 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

²¹ I byar-à Yesu kà mi ri dinya yann sukàká buwá barà kwá wu kiwá áni. Ku dang rag shi sig ku àràg í dole aku yag mà Urushalima. Agbamká ma mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká má du kà ku shwìn wàni. Hár kwá wu rìg, áyau su sara kwá dù nann zu kàng ma yonki.

²² I byar-à hi Bitrus gbar yag ku mà byar zyun n yan ta ku n dang rag aku shi àdònín bàna.

²³ Yesu vim bìr n myàng Bitrus n dang rag, “A dù á pyànnmí ní, wù í Shaitan, wù ri zìm ator pànn mì. Bu-à wù ri kyab níng, wù ri kyab fíg bu Shìdun bàna. Wù ri kyab bu-à mpìr ri kyab.”

²⁴ Ku dinya yann sukàwá big n rag, “Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku wann tafinn shinnwá, maaku zìg shwìn-à má bi á dò jir shinnmí ní, í wàaku bàg mì. ²⁵ Mpìr-à ma ri zìm shinnwá, kwá dìg fig yonkiwá

bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn shinnwá á dò jir shinnmí ni, kwá dìg yonkiwá. ²⁶ Wà mpìr ma dìg gban rìg buká á dunyaru, ma dìg fig yonkiwá bàna, buká ku dìg sig níng má swáb kà ya ku kai rà? Bu-à mpìr má ya jirà aku dìg kèng yonkiwá, í kai rà? ²⁷ Wùn Mpìr Jíkwinn nyàan bi, kwá bi ma gbam Tawá. Kwá bi kwonn ma yann aswamká mà wai, kwá wà kó ni kwonn ábibir bar buká big sa sig. ²⁸ Jír-à níng í jír àjai, mpirká káhi má shi sig ma áni á jànn-à ni, bá wu fig bàna, hár àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má wann bi ma kùrwá.”

17

Barà Zwánn Yesu Vim Bir (Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Na kù su sùnnjin Yesu zìg yag Bitrus ma Yakubu ma Yohanna wunzà Yakubu mà shinnkwinn zyun ni mà wai. Big shi sig màhàn awínbá ni. ² Barà big ri myàng ku àdònín, í byar-à zwánnwá í vim bìr rìg-à, sái big myàng zwánnwá ri zwàm kpàin kpàin àràg í àyúnn. Jàwá mìg shi karr àràg í sòn. ³ I byar-à yann sukà sara káníng myàng Musa ma Iliya mìr gbìb zu, mi ri dang jír ma Yesu. ⁴ Sái Bitrus dinya Yesu n rag, “Shinn Luyí, barà yi shi sig áyág níng, sàñ hing. Wa zìm hing má dab apig sara, zyun í buwú, zyun í bu Musa, zyun í bu Iliya.”

⁵ Barà ku ri dang níng, sái akor mìmìg karr nímá wann bi, n nim dim gban rìg big màhàn. Nài jír zu bi áyau akor-à ni n dang rag, “Wàníng í wùnmí zyun-à mì ri zìm wàni, mì ri fig àjwárwa, aning fig jírwá.”

⁶ Barà yann sukà Yesu big fig jír-à níng sái zinn pànn rìg big, hár big yag bir kù ma finn. ⁷ I wà Yesu bi fòr á byarbá ni, n tib big vù á dìr n dang rag, abig dù nann á wai, abig shàr zinn bàna. ⁸ I byar-à big dù nann zu big myàng fig mpìr bàna, sái íri Yesu.

⁹ Barà big tìg wann bi mà shinnkwinn-à ni, Yesu dinya big rag, “Aning dinya mpìr bu-à ning myàng sig níng bàna fa, sái àyúnn-à ba gbar dù nann zu kèng hing Wùn Mpìr Jíkwinn ma yonki.”

¹⁰ I byar-à yann sukàká bib Yesu n rag, “Bu-à sa malamká dang rag, Iliya má bi jág nì, í wà Kristi má bí ni níng, í jir kai rà?”

¹¹ Yesu dinya big n rag, “Iliya má bi jág nì àjai, kwa bi hing kwá sa samyib kó kai bidim pár. ¹² Ama mì ri dinya ning, ái Iliya bi rìghing, ama mpirká á jànn-à ni yì fig ku bàna. Big sa rìghing ku bu-à big ri zìm. Wàníng má í barà bá sa ma Wùn Mpìr Jíkwinn áni tìnn.”

¹³ I byar-à hi yann sukàwá big yì rìghing ku ri dang jír á shinn Yohanna awau dìr batisma.

Yesu Dàb Gbam Wùn Wunù-à Wàu Dab Sig (Mar 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Barà big fòr bi áyau bìr mpirká ni, sái mpìr zyun bi á byarwá ni, n bìnn kir wann á pyànnwá ni n dang rag, ¹⁵ “Shinn Luyí, á myàng ashi wùnmí, kwonn ri gbar ku, ku ri wa shwìn wàni kèun nìnnànn nímá. Ku ri kù kà kyann á pyìr ma zàpìr. ¹⁶ N zìg yag ku mà byar yann sukàwú big ni, big dàb gbam yì sar fig ku bàna.”

¹⁷ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Kai! Bu-à sa ning bir fig pìkyinn ná á byarmí ni bàna, hár tama-à níng, í jir kai rà? Ning ri gbam sung. N sa mayar ma ning hár akaun rà? Aning zìg bi wùn-à hi áyág.” ¹⁸ Yesu yan ta wàu-à níng nài yán, sái wàu-à í zu bi rìg-à á dìr wùn-à ni. I nànn-à hi sái wùn-à í gbam rìg-à màhàn.

¹⁹ I byar-à hi, yann sukàwá big bònn yag mà byarwá ni n bib ku rag, “Bu-à sa yi kan zu sar fig wàu-à níng bàna, í jir kai rà?”

²⁰ Ku dinya káníng n rag, “Bu-à sa níng, ning bir wai fig pìkyinn ná bàna. Mì ri dinya ning í jír àjai. Wà na bir hing pìkyinn á byar Shìdun ni kó titi nímá àràg barà yìr masita

shi sig titi nímá ning, na dang rag shinnkwinn-à ning aku gbìb dù ma mìrwá aku yag màhàn bó, má yag. Wà na bir hing pìkyinn, ná sa kó kai bidim pár. [21 Iri swai wàu-à ning má zu fig átai bàna, sái ba sinn hing nu ma vig hing Shìdun.]”

Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mar 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Sai-à big kwonn shi sig mà Galili, Yesu dinya big n rag, “Bá zìg Wùn Mpìr Jíkwinn má ya kà á vù mpìrká ni, 23 bá gban rìg ku, ama àyúnn wà wa sara, kwá dù nann zu kàng ma yonkiwá.”

Barà yann sukàwá big fig àdòníng pìkyinnbá í bai rìg-à.

Bài Jànn-à Big Wa Ya Lu Shìdun

24 Barà big bi fòr á Kafarnahum, sái malamká ri zìg bài jànn á lu Shìdun ni ning, big yag mà byar Bitrus n bib rag, “Shinn Luná ri wa bài jànn bu Lu Shìdun rà?”

25 Ku zìm n rag, nn, wàníng ri wa.

Barà ku kàng bi á lu-à ni, sái Yesu bib ku rag, “Siman, à myàng ashinn rà? Mpìrká ri wa kùr bài jànn íni rà? I yann jànnká rà, kó í kyìnnká rà?”

26 Bitrus dang rag, “I kyìnnká.”

I byar-à Yesu dinya ku rag, “To, kàhi yann jànnká má wa fig bàna.

27 Ama yi zìm fig ayi sa bai mpìr káníng pìkyinn bàna. A yag mà ning-à ni, á ta zwann, á gbar zu jái-à ma pànn jag sig. Wá myàng bài á nuwá ni, wà zyun-à má màg bài jànnyi yi pyàna. A zìg á wa big í bài jànnyi.”

18

Yann Sukàká Sa Yipyàr á Shinn Mpìr-à Má Shi Agbam Ayaubá Ni
(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Nonn fig bàna, sái yann sukàká bu Yesu big bi n bib ku rag, “Ayauyí ni mpìr-à má shi àgbam mà fir kùr Shìdun ni í ni rà?”

2 Sái ku bar wùn zyun titi nímá, n sìnń kà wàníng, a wàníng sar

á pyànnbá ni. 3 I wà ku dang n rag, “Má dinya ning jír àjai. Wà na vim bìr fig ma kàng fig àràg ning í yann wùnshái big bàna, ná kà fig mà byar-à Shìdun ri na kùrwá bàna. 4 Mpìr-à ma sìnń kàng hing shinnwá àràg ku í wùnshái titi-à ning, ku í mpìr-à má shi àgbam mà byar-à Shìdun ri na kùrwá. 5 Mpìr-à ma pànn hing wùn zyun àràg wùnshái-à ning vù pyàna á jir shinnmí ni, shi sig àràg ku pànn síg mi.

Buká Má Sìnń Kà Mpìrká Má Sa Bu Pyìr
(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 “Ama mpìr-à ma du kà hing wùnshái zyun áyau yann káníng ni, zyun-à bir sig pìkyinn á byarmí ni rag, a wàníng sa bu pyìr, má sàń kab ya mpìr-à ning hi abig zìg wann bu wau, abig dìnn gbam á wàinwá ni, abig ta kà wann ku á byinnaku wu rìg. 7 Sàń fig wà bu zyun shi sig áni,aku sìnń kà mpìr á bu pyìr bàna. Bu zyun má sìnń kà mpìr má sa bu pyìr, ama mpìr-à ma sìnń kà jàuwá a wàníng sa bu pyìr, kwá myàng àzing.

8 “Wà vùwú kó barwú ma ri sìnń kà wù rag á sa bu-à bibai, á gib tafinn rìg. Má sàń kab nì á kà á lu Shìdun ni mà wai ma bar àkìm kó vù àkìm, ma wà wá shi kwonn ma vù pyàna, kó bar pyàna bá ta kà wù á lu pyìr. 9 Wà zuwú ma ri sìnń kà wù rag á sa bu-à bibai, á kpab tafinn rìg. Má sàń kab nì á kà mà lu Shìdun ni ma zu nzyun kwonn ma yonkiwú, ma wà wá kà mà lu pyìr ma zuwú pyàna.

Tinn Jír á Shinn Adùn Zyun-à Jànn Sig

(Luk 15:3-7)

10 “Kada aning sa wùn zyun áyau yann káníng ni yawari bàna. Mì ri dinya ning yann aswam Shìdun big ká ri myàng kwonn ma yann káníng, big ri shi kyann á pyànn Shìdun ni mà wai. [11 Wùn mpìr jíkwinn bi sig jírèaku zìg zu mpìrká nang jànn sig.]

¹² “Wà mpìr zyun ma shi sig ma àdùn dìb-swana, zyun áyaubá ni ma jànn hing, kwá fim ká dà sig dìb-yina agban dwib agban zu áni ajinndúbi ning mà gáu shinnkwinn-à ni jirà aku yag yàn dìg rìg ma zyun-à jànn sig ning mpyim. Kó í àdòníngrà? ¹³ Wà kwa yàn dìg hing wàníng, kwá fig àjwár wàni. N dinya ning àjwár-à kwá fig á shinn zyun-à jànn sig ning má kab ká zyun-à jànn fig bàna ning. ¹⁴ I barà Taná mà wai má zìm fig áyau yann káníng ni, kó nzyun aku jànn bàna tinn.

Wunzàwú Zyun-à Ma Sa Bu-à Ma Sàn Fig Bàna

¹⁵ “Wunzàwú zyun-à ma sa wu bu-à sàñ fig bàna, á yag mà byarwá ni á dinya ku bu bibai-à ku sa sig. A yag dìg ku, ning ma ku pyàñà. Kwa fig hing jírwú, to, à gbar kàng bi rìghing wunzàwú á byarwú ni. ¹⁶ Wà kwa rag, ku ngàng, á yag ma mpìr zyun kó mpìr pyàñà, jirà a mpìrká fig jír káníng á nuná ni, ning sara. ¹⁷ Wà kwa ngàng wà kwá fig jír káníng, á dinya àgbamká iklisiya. Wà kwa ngàng hing jír mpìr iklisiyaká tinn, á sinn kàng rìg ku àràg í mpìr-à yì fig jír Shìdun bàna, kó àràg mpìr azìg bài jànn.

Wà Mpìrká Ma Shi Kwon Sig á Zìnn Yesu Ni, Kwá Yaubá ni

¹⁸ “Mì ri dinya ning, bu-à na kìg sig á jànn-à ni, bá kìg mà wai tinn. Bu-à na pù sig á jànn-à ni, bá pù mà wai tinn.

¹⁹ “Mì ri dinya swàb ká ning jír, wà na shi kwonn sig mpìr pyàñà, pikyinn ná ma yag hing nzyun á shinn bu-à ning ri vig, Tamí mà wai má fig jírná, kwá sa ya ning bu-à ning ri vig ning hi. ²⁰ Byar-à mpìr pyàñà kó sara ma shi kwonn sig á zìnnmí ni, n̄ shi kwonn sig ma big í zyun tinn.”

Jír á Shinn Wùn Sukà-à Ri Yafa Ya Fig Mpìr Bàna

²¹ I byar-à Bitrus sar bi sim, n bib rag, “Shinn Lumí, mpìr-à ma ri sa kyann mì bu-à bibai, n̄ yafa ya ku kàun píná rà? N yafa ya ku hár kàun sùmpyànn rà?”

²² Yesu dinya ku n rag, “I kàun sùmpyànn í nànn-à hi bàna, kó dìb-sara agban dwib hár byar sùmpyànn má sàñ hing, ²³ jír kai bàna byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg kùr zyun ri zìm aku wànn byann bàiwá ma yann sukàwá big. ²⁴ Barà ku ri wànn byann bài-à àdòníngrà, sai wunù zyun-à ku ri bàg wàníng tonn bài àràg dubu dwib, big pànn zìg bi sig wunù-à hi á byarwá ni. ²⁵ Barà wunù-à ning bàna ma bài-à kwá wa kàng àsàin luwá, sai àsàin luwá dang rag, abig wann tafinn rìg ku ma wàwá ma yanká buwá big, ma buká ku shi sig ma káhi, abig wa zu ku áni. ²⁶ I byar-à fàu-à ning bìnn kir wann á jinn ni, n dang rag, ‘Shinn Lumí, á sa muyar, má wa kàng vinn rìg wù bài-à ning bidìm pár.’ ²⁷ Barà fàu-à ning dang àdòníngrà, sai shinn luwá myàng ashiwá n fim ya rìg ku tonn bài-à hi, aku yag.

²⁸ “Ama fàu-à ning zu yag mà myann, n yag dìg kwonn ma fàu zyun-à ku ri bàg wàníng tonn bài sule dìb-swana ning, n yag mòr pànn gbam wàníng á wàin-à ni n dang rag, a wàníng wa kàng ku bàiwá. ²⁹ Fàu-à ku ri bàg wàníng bài-à ning bìnn kir wann á jinn ni n dang rag, ‘A sa muyar, má wa kàng vinn rìg wù bài-à ning bidìm pár.’

³⁰ Sái mpìr-à ning ngàng rìg, n zìg yag rìg jàuwá ning n kig kà wàníng á tonn fi, jirà a wàníng wa ku bàiwá.

³¹ Ayau fàuká shi sig ma ku ning, big myàng bar bu-à ku sa sig ning, sai pikyinnbá í bai rìg-à. Big kàng yag n yag dinya shinn lubá bar jír káníng. ³² I byar-à hi shinn lubá bar bi ku, n dinya ku n rag, ‘Wù í wùn sukà-à bibai, jír kai bàna n̄ fim ya vinn rìghing wù bài-à mì ri bàg wù dò jir barà à vig sig mì ning.

³³ Wá myàng fig ashi jàuwú zyun àràg barà ñ myàng sig ashiwú níng bàna rà?' ³⁴ I byar-à shinn luwá dù rìg kyinn, n ya kà ku á vù mpirká ri ya mpìr shwìn àjirà aku wa kèng vinn rìg bài-à níng.

³⁵ "Wàníng í barà Tamí mà wai má sa ma ning áni, wà na yafa ya fig jàuná big ma kyinn nízyun bàna."

19

Yesu Dang Jír á Shinn Uwà Kan Tafinn (Mar 10:1-12)

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírwá àdònín, ku dù á Galili n yag mà jànn Yahudiya, n pím zu á Ning Urdun. ² Bìr mpirká nìnànn nímá bàg yag ku màhàn, ku ri dàb gbam kánín.

³ I byar-à hi Farisawaká káhi dìg ku màhàn, big ri màg màg fig ku, big dang rag, "A dokayí ni sàñ hing wà mpìr aku ya wàwá tarkada maaku kan tafinn wàwá àràg barà kyinnwá ri zìm rà?"

⁴ Yesu bib big rag, "Ning jangga fig bu-à jir Shidun dang sig bàna rà? Jir Shidun dang sig rag, sai-à Shidun màm jag mpìr, ku màm jag sig wunù ma uwà, ⁵ ku dang rag, 'Jir wàníng, í bu-à sa mpìr má dù dà fím nàwá ma tawá, má yag shi kwonn ma wàwá, jirà abig shi í bu nízyun.'

⁶ Hár á pyànná-à níng bá shi fig rag pyànnà bàna. Bá shi í bu nízyun. Bu-à Shidun sinn kwonn sig, kada mpìr aku gafinn bàna."

⁷ I byar-à hi Farisawaká bib ku n rag, "Sáshinn doka Musa dang rag, 'Mpìr aku ya wàwá tarkada ban gban maaku kan rìg wàwá níng' fà?"

⁸ I byar-à Yesu zìm n dinya big rag, "Bu-à sa Musa dang rag, aning ya wàná tarkada ban gban níng, í jirà ning shi sig ma sung gbam. Ama bu kánín shi fig àdònín ásai-à big màm jag sig jànn á jìnn ni bàna ba.

⁹ Mì ri dinya ning, mpìr-à ma ya hing wàwá tarkada, ma kan tafinn hing

wàwá, wà wàwá hi ma sa fíg àyái bàna, mpìr-à níng ma zìg kèng hing uwà zyun kim, ku ri sa àyái."

¹⁰ I byar-à hi yann sukàwá big dinya ku n rag, "Wà jir uwà ma nùwá ma shi sig àdònín, má sàñ kab nì mpìr aku zìg uwà bàna."

¹¹ Yesu dinya big n rag, "Walai mpìr-à má zìm jír-à ning ri dang níng, sai kó mpìr-à Shidun ma ya sig ku gbam barà kwá shi àdònín.

¹² Mpirká káhi tun sai-à big mà sig big, big bàna ma dìr, mpirká káhi bó í mpìr sa sìg big í nì big bàna ma dìr, mpirká káhi shi àràg big bàna ma dìr jirà abig sa swàm Shidun nìsàn nímá. Mpìr-à má shi yì shu átai má zìg fig uwà bàna, to aku shi."

Yesu Wìr Kà Ya Yann Títiká Asàn (Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Mpirká káhi ya bi Yesu yanká tití,aku tib kánín vù á dìr, maaku vig ya kánín Shidun. Ama yann sukàwá big yan ta mpìr kánín.

¹⁴ Yesu dang rag, "Aning fím yann tití kánín abig bi á byarmí ni, kada aning kan dim big bàna, jir kai bàna írì swai yanká àdònín, bá kà nì mà byar-à Shidun ri na kùrwá."

¹⁵ I byar-à hi ku bi tib yann kánín vù á dìr-à ni, mì yag rìg-à.

Mpìr Bài Zy whole text is cut off at this point.

¹⁶ Ayúnn zyun wunù zyun bi á byar Yesu ni n dang rag, "Malam, bu-à sìsàn má sa jirà nì dìg yonki kinn kinn í kai rà?"

¹⁷ I wà Yesu dinya ku rag, "Bu-à sa à bib mì jír àdònín á shinn bu-à sìsàn í jir kai rà? Mpìr nízyun í mpìr-à nìsàn í Shidun. Wà wa ri zìm á dìg yonki kinn kinn á wib jir Shidun."

¹⁸ I byar-à hi ku dinya Yesu n rag, "Má wib í kai ma kai rà?"

I wà Yesu dinya ku n rag, "Kada á gban ki bàna, kada á sa àyái bàna, kada á jwi ajwú bàna, kada á gim nìsáng á shinn mpìr bàna, ¹⁹ á wib tawú ma nàwú, ma á zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú tìnn."

²⁰ I wà wùn wunù-à níng dinya ku n rag, ai bu káníng bidìm pár ku sa vinn rìghing, bu-à dà sig aku sa í kai rà?

²¹ Yesu dinya ku n rag, "Wà wa ri zìm á wib vinn rìg jir Shìdun bidìm pár, á yag wann tafinn vinn rìg buká à shi sig ma kàhi bidìm pár, á zìg bài-à á ya mpìr ashiká, jirà wá dìg bu-à sàn kab wàníng mà wai, ma á bi bàg mì."

²² Barà wunù-à níng fig jír-à níng, ku í yag rìg-à, pìkyinnwá bai rìghing, jir kai bàna ku shi sig big bu wàni.

²³ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag, "Mì ri dinya ning í jír àjai, shi sig ma shwìn wà mpìr bài má kà á lu Shìdun ni mà wai. ²⁴ N dinya swàb kà ya ning jír zyun, tù hing wàni wà mpìr bài aku kà á lu Shìdun, má fonn kab wà rakumi aku kà á pùr àbonyir, ma wà mpìr bài aku kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá."

²⁵ Barà yann sukàwá big fig àdòníng, sái mamaki pànn rìg big. Big bib ku n rag, "Kai! Mpìr-à má wìm zu í ni rà?"

²⁶ Yesu myàng yag big n dang rag, "Bu-à mpìr má sa sar fig bàna, Shìdun má sa sar, jir kai bàna walai bu-à má nì kan Shìdun."

²⁷ I byar-à Bitrus dang rag, "To, tâma-à níng yi fim rìghing buká buyí bidìm pár jirà ayi bàg wù, yá dìg í kai rà?"

²⁸ Yesu dinya big n rag, "Mì ri dinya ning í jír àjai, àyúnn-à wùn mpìr jíkwinn má na kùr ma gbam mà wai, ásai-à níng hi ning yann sukà dwib agban pyàna káníng, ning má, ná shi ma gbam, ná na kùr á shinn swai mpìr dwib agban pyàna ká á jànn Israila. ²⁹ Mpìr-à ma fim luwá, kó kwá fim shunwòwá, kó wunzawá, kó ajunwawá, kó tawá, kó nàwá, kó yanká buwá, kó dawá, á dò jir shinnmí ni, kwá dìg bu-à kab bu káníng kàun dìb-swana, kwá dìg yonki kinn kinn tinn. ³⁰ Mpìrká nínànn nímá ká shi sig mpìr ùwài tâma-à níng, bá kàng mà sim.

Mpìrká kinn fig bu bàna níng, mà yag mà pyànn.

20

Mpìrká Ri Sa Swàm á Da Inabi

¹ "Byar-à Shìdun ri na kùrwá mà wai shi sig àràg í àsàin lu zyun-à, zu yag sig í pyimbyau yìi nímá mà myann jiràaku yag yàn mpìrká mà sa ya ku swàm á dawá ni. ² Ku ma káníng dang byann sig, su zyun kwá ya káníng bài pam zyun. I byar-à hi, ku tìr yag káníng mà da-à ni. ³ Sái ku zu yag mà kasuwa-à ni àsháu ajinndúbi, ku yag dìg kàng mpìrká shi sig màhàn, big ri sa fig swàm bàna, big shi sig átai. ⁴ I byar-à hi, ku dinya mpìr káníng n rag, abig yag mà dawá ni, kwá wa káníng bài bar swàm-à káníng ma sa sig bidìm pár. I byar-à hi, big í yag rìg-à. ⁵ Ku yag jakàng àyúnn áyau shinn, n bar bi mpìrká kádà, àsháu sara àkamzau ku yag jakàng n yag bar bi jakàng mpìrká kádà. ⁶ Ku yag jakàng mà kasuwa ni àràg àsháu swana, n dìg mpìrká sar sig. Sái ku dinya káníng n rag, 'Bu-à sa ning ri shi átai, mi ri sa fig swàm bàna í jir kai rà?' ⁷ Big dinya ku n rag, mpìr zìg fig big swàm bàna. I wà ku dang rag, to a káníng yag sa ya ku swàm mà dawá ni.

⁸ "Barà àkamzau-à màg níng, sái àsàin da-à bar mpìr-à ku du kà sig a wàníng shi shinn mpìrká ri sa ya ku swàm-à níng, a wàníng bar kwonn mpìrká jirà a wàníng wa big bài swàmbá, a wàníng wa jag ma mpìrká bi sig ásim níng ímpyim, í wà a wàníng wa mpìrká bi jag sig níng íni. ⁹ Mpìrká zyun-à bi sig ásim níng big bidìm pár big dìg pam zyun zyun. ¹⁰ Mpìrká ním kà jag sig swàm-à níng bi fòr, big ri kyab rag kó bá wa big bài-à má kab bu ká bi sig ásim níng. Sái big má, big ya big pam nízyun nízyun tinn. ¹¹ Barà big zìg bài-à àdòníng, sái big kà hing jíryàng dang, pìkyinnbá bai rìghing ma àsàin da-à. ¹² I wà big dinya ku

n rag, ‘Mpìrká bi ásim níng sa fòr fig swàmyí bàna, ama à wa màg yi bài-à ábibir ma big. Yi zyun-à yi ním zu sig tundaka í pyimbyau, hár àyúnn-à kà, àyúnn fàn yi fànfàn.’ ¹³ I byar-à àsàin da-à dinya mpir zyun áyaubá ni n rag, ‘Awàn, ái ñ lir ji fig wù bàna, yi ma wù dang byann rìghing jir bài-à mpyim, ñ dang rag swàm su zyun pam zyun. ¹⁴ A zìg bàiwú tàma-à níng á yag mà luwú ni, má wa mpìrká bi sig ásim níng àràg barà ñ wa sig wù níng. ¹⁵ Asái ñ bàna ma gbam á shinn buká ñ shi sig ma kàhi rà? Kó wù ri nànn àgùnn buká mì ri sa níng rà?’”

¹⁶ I byar-à Yesu dang vinn rìg jírwá n rag, “Mpìrká kà sig á pyànn níng, í ká má kèng ásim, ká ásim níng í ká má yag mà pyànn.”

Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu (Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Yesu ri yag mà Urushalima, ku zìg kwonn sig ma yann sukàwá big dwib agban pyànnà káníng í zyun. Barà big ri yag á gbìb-à ni, sái ku bar kann káníng agang, n bònn dinya káníng jír n rag, ¹⁸ “Yi ri yag mà Urushalima, mà byar-à bá zìg Wùn Mpìr Jíkwinn má ya kà ku á vù àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká. Bá wà ku kwonn, má dang rag abig gban rìg ku. ¹⁹ Bá zìg ku má ya kà ku á vù mpìrká ká í Yahudawaká bàna. Bá màm jwann ku, bá yang ku ashor, bá dab bàg gbam ku atàm bí. Ayúnn su sara kwá dù nann zu kèng ma awunwá.”

Bu-à Na Yakubu Ma Yohanna Vig Sig (Mar 10:35-45)

²⁰ I byar-à hi wà Zabadi ma yanká buwá bi á byar Yesu ni, ku bìnñ kir wann n vig wàníng bu.

²¹ Sái Yesu bib ku rag, ku ri zìm í kai rà?

Ku dinya wàníng rag, “Mì ri zìm yanká bumí big pyànnà níng, zyun aku shi á agunn vìm nuwú ni, zyun

aku shi á agunn vìm súrwú ni, á sai-à wá na kùrwú.”

²² Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig bu-à ning ri vig mì bàna. Wàníng ná wa sar shwìn-à má wa níng rà?”

Big dang rag, nn, bá wa sar.

²³ I byar-à hi, ku dinya káníng n rag, “Shwìn-à má wa níng, í wà zyun-à ná wa. Ama byar shu agunn vìm numí ma agunn vìm súrmí, í bigmí bàna, ñ bàna ma gbam-à má ya mpìr kàhi. I byar shu mpìrká Tamí sa sìnn ya sig big.”

²⁴ Barà yann sukà dwib kádà sig níng fig bu-à jàubá pyànnà káníng vig sig Yesu níng, big nànn káníng àgùnn. ²⁵ I byar-à Yesu bar kwonn bi big í byar ízyun, n dang rag,

“Ning yì hing kùrká á jànn-à ní ri tàg gbam á shinn mpìrká bigbá ni. Big ri twìm káníng, mi ri dinya káníng bu-à káníng má sa. ²⁶ Ama bigná

má shi fig àdòníng áyauná ni bàna, wà mpìr zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbam, to, aku shí nì fàuná. ²⁷ Mpìr-à ma ri zìm aku shí nì wà jijag, to, aku shí nì fàuná, ²⁸ àràg barà Wùn Mpìr Jíkwinn bi fíg jirà abig sa ya ku bu bàna, ama jirà aku sa ya mpìrká bu, aku ya shinnwá jirà mpìrká abig dìg yonki.”

Yesu Pù Finn Zu Mpìr Afau Pyànnà (Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ I byar-à Yesu ma yann sukàwá big dù á Yariko mi ri yag, sái bìr mpìrká nìnànn nímá ri bàg yag big ásim. ³⁰ Mpìr àfau pyànnà big shi sig á kur gbìb-à ni. Barà big fig í Yesu ri wam zu yág nì, í byar-à hi big gbam nài gbam n rag, “Shinn Luyí á myàng ashiyí, wù Wùn Dawuda!”

³¹ I byar-à hi, bìr mpìr káníng kan dim big n rag, abig pànn shi rìg akim abig wa nài yán bàna. Ama big pànn shi fig bàna, n wa swàb kà nài yán ma gbam n dang rag, “Ayáa Shinn Luyí Wùn Dawuda, á myàng ashiyí.”

³² I byar-à Yesu sar wann n bib big n rag, “Ning ri zìm ní sa ya ning í kai rà?”

³³ Big dinya ku n rag, "Shinn Luyí, yi ri zìm á sa yi ayi myàng ma zuyí."

³⁴ I byar-à Yesu myàng ashibá, n tib big vù á zu-à ni, á byar-à hi sai big í myàng rìg-à ma zubá, n kan bàg ku.

21

*Mpìrká á Urushalima Shà Yesu
(Mar 11:1-11; Luk 19:28-40; Yoh
12:12-19)*

¹ Barà big nyàan fòr á Urushalima, n yag mà Baitafaji, á byar zyun big ri bar Wùn Mwir Zaitun, í byar-à hi Yesu swam yag yann sukàwá big pyànà, abig yag bab. ² Ku dinya big n rag, "Aning yag mà kauye-à mà pyànn ná ni ning. Na kà yag hing ná dìg big sa gbam sig aswannswánn màhàn, na-à ma wùn-à, aning finn ya bi mì. ³ Mpìr-à ma bib hing ning, aning dang rag, 'I Shinn Luyí dang síg nì rag, ayi finn ya bi ku, kwá tìr kàng bi rìg kíni.'

⁴ Wàníng sa sig àdònínjirà bu-à wùn aswam Shìdun rì dang sig ningaku shi àràg barà ku rì dang sig. Ku dang rag,

⁵ "Aning dinya mpìrká á Siyona, kùrná ri bi zyun-à má myàng ashiná.

Ku nann shi sig á shinn wùn aswannswánn zyun ni."

⁶ I byar-à hi, yann sukà Yesu big wib jir Yesu, mi í yag rìg-à. ⁷ Big yag zìg bi aswannswánn-à hi, na-à ma wùn-à, n wan zu jàbá, n bir wann á kwíb-à ni. I wà Yesu nann zu n shi wann á shinn aswannswánn-à hi ni. ⁸ Mpìrká nìnànn nímá shi sig màhàn. Big zìg jàbá n jag wann á gbìb-à ni. Mpìrká káhi kyag sig jì bu, mi ri jag yag á gbìb-à ni tìnn.

⁹ Sái bìr mpìrká káhi ri yag mà pyànnwá ni, káhi bó ásimwá ni. Bìr mpìrká nìnànn nímá ri swam yan ku, big dang rag, "Pyib sìsàn aku shi á shinnwú ni, wù Wùn Dawuda.

Pyib sìsàn aku shi á shinn mpìr-à ri bi á zìnn Shinn Luyí ni ning, Shìdun í zyun-à mpìrká má swam yan."

¹⁰ Barà ku ri kà yag mà finn swann Urushalima àdònínjirà, sái mpìrká á finn swann-à ni ri sa yàg yàg yàg. Mpìrká ri dang jír kim kim, big dang rag, "Wàníng í ni rà?"

¹¹ I wà mpìrká dang rag, "Ai wàníng í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun, zìnnwá í Yesu mpìr Nazarat, ku í mpìr-à á jànn Galili."

*Yesu Kan Zu Mpìrká Ri Wann
Tafinn Bu á Lu Shìdun
(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Yoh
2:13-22)*

¹² Yesu kà yag mà lu Shìdun ni n kan zu rìg mpìrká ri wann tafinn bu màhàn, ma ká ri wann bu màhàn. Ku gbar ta wann rìg teburká mpìrká ri pyann bài áni ning, ma kujeraká bu mpìrká ri wann tafinn àlàb lu.

¹³ Ku dinya big n rag, "Big ba sìnn sig jír-à Shìdun dang sig rag, 'Lumí, mpìrká ma bar rag í byar-à big ri vig Shìdun,' ama ning sìnn kàng rìghing í byar ajwú jwi."

¹⁴ Sái áfauká ma mpìrká ri gbìb títing ning, bi á byarwá ni á lu Shìdun. I wà ku dàb gbam rìg káníng. ¹⁵ Barà yanká ri swam yan Yesu n rag, "Bu-à nìsàn aku shi á shinnwú ni, wù Wùn Dawuda."

Barà àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká myàng bu mamaki-à Yesu sa sig, n fig jír-à yanká ri swam yan ku ning, sái big nànn rìg àgùnn. ¹⁶ Big dinya ku n rag, "Wù ri fig bu-à yann káníng ri dang rà?"

I wà Yesu dinya big n rag, "Mì ri fig. Ning myàng fig bu-à big ba sìnn sig ning bàna rà? Big ba sìnn sig n rag, 'Shìdun sìnn kà yanká abig swam yan ku.' Ning jangga fig bàna rà?"

¹⁷ I byar-à hi ku fìm rìg káníng, ku í zu yag rìg-à mà finn swann-à ni, mi í ya rìg-à mà Baitanya, n tìg màhàn.

*Yesu Ya Bin Ating Zyin Nài Ya
(Mar 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Na kyàr byar-à ku ri kàng yag mà finn swann-à ni, sái amor gban ku. ¹⁹ Barà ku myàng yag mìr bin

ating zyun sar sig á nu gbìb-à ni, ku yag màhàn, ku dìg fig awan áni bàna, sai íri jì. I byar-à hi, ku dinya bin ating-à níng, n rag, "Wá wan fig rag awan bàna, hár kinn kinn." I byar-à hi bin ating-à hi í wim rìg-à.

²⁰ Barà yann sukàwá big myàng àdònín, sai mamaki sa rìg big. Big dang rag, "A, hár bin ating-à níng wim rìghing kíni àdònín rà?"

²¹ I wà Yesu dinya big, n rag, "Mì ri dinya ning jír àjai, wà na bir hing pìkyinn ná á byar Shìdun ni ma kyab fig kyinn pyànà bàna, bu-à ná sa má kab bu ating-à níng, kó na dang rag, shinnkwinn-à níng aku gbìb dù ma mìrwá, aku yag jann kà shinnwá á zàpìr-à ni, má wib ning, má gbìb dù rìg má yag jann kà rìg shinnwá. ²² Kó kai na vig hing Shìdun, wà na bir hing pìkyinn ná á byar Shìdun ni, ná dìg."

Big Bib Yesu Jír á Shinn Gbamwá Ni (Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Barà ku kà yag mà lu Shìdun ni mi ri tàng mpìrká bu, sai àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma àgbam mpìrká kádà bi á byarwá ni. Big dang ragaku dinya big, ku dìg sig gbam-à ku ri sa bu káníng ma kàhi níng áni rà? I ni ya síg ku ní rà?

²⁴ I byar-à Yesu dinya big n rag, "Má bib ning jír zyun, wà na dinya hing mì, í wà má dinya ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi. ²⁵ Mpìr-à ya sig Yohanna gbam-àaku wau mpìrká dìr batisma í ni rà? I Shìdun rà, kó í mpìr rà? Aning dinya mì."

I byar-à hi àgbamká wà jír ma bar dìrbá n rag, "Wà ya dang rag, í Shìdun ya sig Yohanna gbam-à íni, kwá dang rag, bu-à sa yi bir fig pìkyinn á jir Yohanna ni bàna í jir kai rà? ²⁶ Wà ya dang rag, í mpìr ya sig Yohanna gbam-à íni, yi rì shàr bir mpìr káníng, jir kai bàna big yì rìghing wà Yohanna í mpìr-à ri dang

kyann jir Shìdun." ²⁷ I byar-à big dinya Yesu n rag, "Yi yì fig bàna."

I byar-à hi ku dinya káníng n rag, "Mì má, má dinya fig ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi níng bàna.

Jír á Shinn Yann Pyànà

²⁸ "Mpìr zyun shi sig áni ku mà sig yann pyànà. Ku yag mà byar wùnwá zyun-à àgbam-à, n rag, a wàníng yag sa swàm mà da. ²⁹ Wùn-à hi dinya tawá n rag ku ngàng. Ama ásim, ku bi zìm, mi í yag rìg-à. ³⁰ I byar-à mpìr-à níng vim bìr n yag mà byar wùnwá zyun ni, n dinya wàníng rag, a wàníng yag mà da-à ni. Wùnwá zyun-à níng hi zìm, n dang rag kwá yag, ama n bi ngàng rìg, n yag fig bàna. ³¹ To, bigná ning myàng áshinn, áyau yann pyànà káníng ni, mpìr-à sa sig bu-à tawá ri zìm í ni rà?"

Sái mpirká dang rag, "I wùnwá wà àgbam-à."

I byar-à Yesu dinya big yìr jír n rag, "N dinya ning jír àjai, mpìr azìg bài jànn káníng, ma uwà àyái káníng ma kà jág ning nì á byar-à Shìdun má na kùrwá. ³² Aning myàng, Yohanna biaku dinya ning gbìb-à ná bàg. Ning ngàng n bir fig pìkyinn ná á byarwá ni bàna. Ama mpirká ri zìg bài jànnká, ma uwà àyáiiká bir hing pìkyinnbá á byarwá ni, ama bigná kó barà ning myàng big bir sig pìkyinnbá níng, ning ngàng wà ná fím bu pyìr sa, má bir pìkyinn á byarwá ni."

Tinn Jír á Shinn Mpìrká Ngàng Yesu (Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ Yesu dinya big n rag, "Aning fig jakàng tinn jír zyun-à níng. Mpìr zyun nàm sig da inabi, n pì kàng kwìb sig da-à hi áni, n kànn sig kàb byar-à bá shi kan bu, n kab sig shar jirà abig pinn wìr kà zàn inabi áni. Ku zìg da-à hi, n pag alaru. Ku dù n yag rìg mà jànn zyun ni. ³⁴ Ayúnn-à bá binn kinn kwonn awan inabi-à níng sa, sai

mpìr-à níng swam yag fàuwá mà byar anàm bu káníng ni abig ya ku aniwá. ³⁵ Anàm bu káníng pànn fàuká buwá n dab zyun dab dab, n gban rìg zyun, n ta zyun abàn ta ta. ³⁶ Hár tama-à níng ku swam yag jakàng fàuwá big, ká kab wàri. I barà big ri sa káníng akyib, mi ri dab big. ³⁷ I nànn-à hi, ku swam yag wùnwá á byar káníng ni n dang rag, bá wib wùnwá níng. ³⁸ Barà anàm bu káníng myàng wùn àsàin da-à ri bi, big dang n rag, ‘To, wàníng í àsàin-à má ji gado da-à níng, ayi gban rìg ku, jirà ayi pànn nì da-à níng.’ ³⁹ I byar-à hi, big pànn ku n vinn ta zu yag rìg ku mà myann n gban rìg ku.

⁴⁰ “Wà àsàin da-à níng ma kèng bi hing, kwá sa mpìr anàm bu káníng í kai rà?”

⁴¹ Mpìrká dinya ku n rag, “Asàin da-à níng má gban rìg mpìr káníng bidim pár. Kwá ya rìg da-à á vù mpìrká káhi kim abig nàm, jirà ayúnn-à ba binn hing buju-à bá ya ku aniwá.”

⁴² Yesu dinya big n rag, “Ning taba jangga fig bu-à jir Shìdun dang sig bàna rà?

‘Abàn-à mpìr ami buká ngàng sig rag bai níng,
í zyun-à big zìg kèng bi,
n mi kà ágù kinn-à ni,
í wà zyun-à sàñ kab sig kádà.
Wàníng í Shìdun sa síg nì.
A byaryí ni, yi ri myàng í bu maki.’”

⁴³ Yesu dang swàb kà jírwá n rag, “Bá zìg rìg byar-à Shìdun ri na kùrwá á byarná ni, bá ya mpìrká ma ri wan awan sìsàn. ⁴⁴ Mpìr-à ma kù hing á shinn abàn-à níng ni, kwá kim, ama mpìr-à abàn-à níng ma ku hing á dìrwá ni, má wau nam rìg ku murrr.”

⁴⁵ Barà àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma Farisawaká fig yìr jír-à níng, big yì rìghing Yesu ri dang ma big. ⁴⁶ Sái big yàn pyù-à abig pànn sìr Yesu, ama zinn pànn rìg big, jir kai bàna bìr-à nànn kab

gbam. Mpìrká yì rìghing wà Yesu í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun.

22

Tinn Jír á Shinn Ban (Luk 14:15-24)

¹ Yesu dinya kèng big tinn jír zyun n rag, ² “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg barà kùr zyun ri sa buki ban wùnwá. ³ Ku dinya mpìrká nìnànn nímá abig bi ji buju ban wùnwá. Barà big sa kinn buju-à níng, ku dinya fàuwá big n rag, abig yag bar bi mpìrká. Ama mpìrká ngàng wà bá bi. ⁴ Ku swam yag jakàng fàuwá big abig yag dinya mpìrká ku dwim bar sig níng, ku sa byann rìghing buju-à. Big gib gban sig naiká kùkwònń nímá. Big sa kinn rìghing buká bidim pár, abig bi bùkí-à. ⁵ Ama mpìrká big dwim bar sig níng, walai mpìr-à bir pìkyinn á jír-à hi ni, big yag rìg kyonná, kádà í yag rìg-à mà dabá ni, kádà yag rìg mà byar swàmbá ni tinn. ⁶ Mpìrká dà níng pànn gbam fàu káníng, n dab big dab dab, n dab gban rìg big. ⁷ I byar-à hi pìkyinn kùr-à bai, ku swam yag sojawá big, big yag ta gban rìg mpìrká gban sig ki-à níng, n du swànn rìg finn swann mpìr káníng bidim pár. ⁸ Kùr-à níng dinya fàuwá big n rag, ‘Big sa kinn rìghing buju bùkí-à, ama mpìrká ñ dwim bar sig, big ngàng níng, big fòr fig wà bá bi bàna. ⁹ To, ma àdònìng, aning yag mà finn swann-à ni, mpìrká na dìg màhàn bidim pár, aning bar bi big, abig bi bùkí-à níng.’ ¹⁰ I byar-à hi fàu káníng bàg nu gbjibká n bar kwonn bi mpìrká ba dìg á gbjib-à ni bidim pár, mpìr bibaiká ma mpìr sìsànká tinn. Har byar bùkí-à mònń rìg.

¹¹ “I byar-à kùr-à yag mà byar-à kyìnnká shi sig, ku yag myàng mpìr zyun màhàn wìr fig buwá jà ban-à bàna. ¹² Ku bib wàníng n rag, ‘Ayor! A sa sig áshinn n kà síg nì áyág, barà à wìr fig jà ban-à bàna níng rà?’ Mpìr-à níng pù fig nuwá bàna.

¹³ I byar-à hi, kùr-à dinya fàuwá big n rag, abig sìr rìg wunù-à wìr fig jà ban-à bàna níng, vùwá ma barwá, abig ta zu yag ku mà myann ma fi-à ni, í byar-à kwá kig má zwàm pòr anamwá màhàn.”

¹⁴ Sái Yesu dang n rag, “To, mpirká nínànn nímá big ri bar big, ama mpirká bá shig zu í titi nímá.”

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Bái Jànn Wa
(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)*

¹⁵ I byar-à Farisawaká kwonn nubá, big ri zìm abig tib fig nu Yesu.

¹⁶ Sái big swam yag yann sukà big, ma mpír kùr Hirudus, big dang n rag, “Malam, ái yi yì hing wù í mpír gwangga, jir kai bàna wù ri tàg jir Shìdun á gbìb ñsàn. Wù ri shig fig mpír bàna, jir kai bàna kó ni wù ri myàng í bu ñzyun á byarwú ni.

¹⁷ To, á dinya yi bu-à à myàng sàñ sig. Sàñ hing wà ayi wa kùr Kaisar bái jànn rà, kó sàñ fig bàna rà?”

¹⁸ Yesu yì rìghing big ri tib fig nuwá. I wà ku dinya káníng n rag, “Ning í mpír bibai big. Bu-à sa ning ri tib fig numí níng, í jir kai rà?

¹⁹ Aning tiya mì bài-à ning ri wa bài jànn-à hi áni.”

I byar-à hi big ya ku bài àsháu zyun. ²⁰ I wà ku bib big n rag, “Ma hoto mpír-à á dìr bài-à hi ni ma zìnn-à áni níng, í bu ni rà?”

²¹ Big dang n rag, “I bu kùr Kaisar.”

I wà ku dinya big n rag, “To, bu-à ma í bu kùr Kaisar, aning ya kèng kùr Kaisar. Bu-à ma í bu Shìdun, aning ya kèng Shìdun.”

²² Barà big fig jir Yesu, sái mamaki pànn rìg big. I nànn-à hi big gàb rìg dìr ma ku, n bib fig rag ku jír zyun bàna.

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Barà Ki
Má Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki
(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)*

²³ Ayúnn-à níng hi, Sadukiyawaká zyun-à dang rag, mpír ma wu hing, má dù nann zu kèng fig ma yonki bàna níng, bi á byar Yesu ni, n bib

ku jír, ²⁴ n rag, “Malam, Musa dang rag, ‘Mpír ma wu tafinn sig wàwá, ku ma wàníng ma mà fig wùn bàna, a wunzàwá zìg kèng uwà-à níng jirà aku mà ya shunwàuwá yann.’

²⁵ Tàma-à níng yi shi sig ma jír á shinn mpír zyun, ku shi sig ma wunzàwá big sùnnjin. Mpír-à níng hi zìg uwà, ku ma wàníng mà fig wùn bàna, ku wu rìghing. ²⁶ Wà wa pyàñà zìg kèng uwà-à hi, ku ma wàníng mà fig wùn bàna. Ku má, ku wu rìghing tìnn, wà wa sara níng má àdòníng tìnn. Big sùmpyànn bidim pár big zìg yà rìg uwà-à níng, big mà fig wùn bàna. ²⁷ Barà big zìg yà rìg uwà-à níng, sái uwà-à hi, í wu rìg-à. ²⁸ To, tàma-à níng barà mpír káníng zìg yà zu vinn rìghing uwà-à níng, to, àyúnn-à ba dù nann zu kèng hing ma yonki, uwà-à níng hi má shi í bu ni áyaubá ni rà?”

²⁹ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig gbam Shìdun ma bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna, wàníng í bu-à sa ning nang jànn sig gbìb gwangga níng. ³⁰ Ayúnn-à Shìdun má gbar dù kèng hing mpír ma yonki, mpirká má zìg fig rag uwà bàna, jir kai bàna mpirká má shi àràg í yann aswamká Shìdun mà wai. ³¹ Jír wà ki má dù nann zu kèng ma yonki níng, ning jangga fig bu-à Shìdun dinya sig ning níng bàna rà? ³² Ku dang sig rag, ‘Mì í Shìdun bu Ibrahim, mì í Shìdun bu Ishaku, mì í Shìdun bu Yakubu.’ Jír-à níng ri tàg yi rag, mpírká rì wu sig níng, shi sig ma yonki tàma-à níng. Shìdun í Shìdun ki bàna, ku í Shìdun mpír-à ma yonki.”

³³ Barà mpírká fig bu-à ku tàg sig níng, sái mamaki pànn rìg big.

*Doka Zyún-à Wài Kab Kádà
(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)*

³⁴ Barà Farisawaká myàng ku dang tir rìghing Sadukiyawaká ma jír, sái Farisawaká bi í byar ñzyun.

³⁵ Zyún áyaubá ni í malam ri tàg bu á shinn tarkada Musa, ku ri zìm aku màg màg fig Yesu. ³⁶ Ku rag,

"Malam, doka zyun-à wài kab kádà, í wà áni rà?"

³⁷ Yesu dinya ku rag, "A zìm Shinn Luwú Shìdun ma pikyinn nzyun, ma yonkiwú, ma bu-à wù ri kyab á kyinnwú ni. ³⁸ Wàníng í doka-à wà jijag zyun-à wài kab sig kádà. ³⁹ Doka-à tib sig wàníng, á zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú. ⁴⁰ Doka-à Musa ba sig, ma bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng, bidim pár shi sig áyau doka pyànà káníng ni."

Kristi í Wùn Dawuda; Ku í Asàin Lu Dawuda Tìn
(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Barà Farisawaká kwonn bi, sai Yesu bib big jír, ⁴² n rag, "Ning ri kyab Almasihu í wùn ni rà?"

Big rag, "I wùn Dawuda."

⁴³ Ku bib káníng n rag, "Ma sáshinn Dawuda dang rag, Almasihu í Shinn Luwá níng rà? I barà Awun Shìdun sinn kà ku aku dang. Dawuda dang rag,

⁴⁴ 'Shìdun dinya Shinn Lumí n rag, á bi á shi á vìm numí ni áyág. Má sinn kà mpír azíbwú big á mìr barwú ni.'

⁴⁵ Dawuda ma shinnwá bar ku Shinn Lumí. To, sáshinn kwá shi wùn wàníng rà?"

⁴⁶ Walai mpír-à zìm sar ya ku bu-à ku bib sig níng. Daka àyúnn-à níng hi kó mpír nzyun wim fig pikyinn n bib fig rag ku jír bàna.

23

Yesu Fù Bu-à Bibaiká Malamká Ma Farisawaká Ri Sa
(Mar 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ I byar-à Yesu dinya bìr mpirká ma yann sukàwá big jír n rag, ² "Malamká ma Farisawaká ri tàg bu á shinn tarkada Musa. ³ Aning wib kó kai bu-à bá dinya ning. Ama kada aning sa bu-à big ri sa bàna, jir kai bàna big ri wib fig buká big ri dang níng bàna. ⁴ Big zìg swánn lìlib nímá n sinn kà sig mpirká á shinn káníng ri tàg kyann ma kàhi.

Ama big swann shang fig big bàna, kó titi nímá. ⁵ Swàmká big ri sa bidim pár í swàm bu jirà mpirká abig myàng big, big ri ba jir Shìdun, mi ri bág á mùnnpyànnbá ni kwonn ma azwinn vùbá ni, jirà mpirká abig myàng big. Big ri wìr jà lulor nímá ri fòr hár mà kan barbá ni. ⁶ Big ri zìm abig shi á bushu sisàn nímá á byar bùkí, kwonn ma bushu àgbam á tonn bìr kwonn-à ni. ⁷ Big ri zìm abig bib kà kyann big mà fir ati, ma abig bar kyann big malam. ⁸ Ama bigná, abig bar ning malam bàna, jir kai bàna malamná í mpír nzyun. Ning bidim pár ning í bu nzyun, ning í yiwai. ⁹ Aning bar kó ni ta á dunyaru bàna, jir kai bàna ning shi sig ma ta nzyun, ku í zyun-à shi sig mà wai, ku awínwá ni. ¹⁰ Ning má, abig bar ning àgbam bàna, jir kai bàna àgbamná í mpír nzyun, ku í Almasihu. ¹¹ Ama wà mpír zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbamná, aku sinn kèng shinnwá àràg ku í fàuná. ¹² Mpír-à ma gbar dù hing shinnwá, kwá fig zunái. Ama mpír-à ma gbar dù fig shinnwá bàna, bá gbar dù ku.

Yesu Dang Rag Malamká Ma Farisawaká Má Wa Shwìn
(Mar 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í agbar dù shinn big. Ning kìg dim rìghing gbìb-à mpirká ním má kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá mà wai. Ning ngàng wà ná kà màhàn. Ning kan dim rìghing mpirká ri zìm abig kà màhàn. [¹⁴ Ná wa shwìn, malamká ma Farisawaká, ning í mpír agbar dù shinn big. Ning í mpír alir ji bu á vù uwà kiká ni. Ning ri vig nonn Shìdun, jirà mpirká abig myàng ning, jir wàníng, ná wa shwìn.]

¹⁵ "Malamká ma Farisawaká, ná wa shwìn, ning í mpír agbar dù shinn big. Ning shi kèng kwìb vinn rìghing jànn-à bidim pár ma nu zàpírká jirà aning dìg wùn sukà zyun. Wà na dìg hing ning ri sinn

kàng rìg ku àràg ku í mpìr asa bu-à bibai, shi rag ku kab ning bu-à bibai sa.

¹⁶ “Ná wa shwìn, ning àfauká ri gbar jàuná big níng. Ning dang n rag, wà kó ni ma tun hing ki ma lu Shìdun, bu má sa fig ku bàna, ama mpìr-à ma tun hing zinariya á lu Shìdun ni, ma sa fig bu-à ku tun sig ki áni bàna, to, bu-à ku tun sig níng má pànn ku. ¹⁷ Ning í àfau àning big, áyau lu Shìdun ma zinariya, í wà áni kab nì rà? Lu Shìdun í àsàin-à ri sa zinariya-à níng ri dìg gbam. ¹⁸ Ning dang rag, mpìr ma tun bagadi byar-à big ri twìb swànn bu màhàn níng, bu má sa fig ku bàna. Ama mpìr-à ma tun hing wi-à big sìnn sig á shinn bagadi-à ni, ma sa fig bu-à ku tun sig ki áni níng bàna, ki-à ku tun sig níng, má pànn ku.

¹⁹ Ning í mpìr àfau big, áyau bagadi ma wi-à big ri sìnn á shinn bagadi, í wà áni kab nì rà? I bagadi ri sa wi-à aku dìg gbam íni. ²⁰ To, kó ni ma tun hing bagadi byar-à big ri twìb swànn bu, ku tun dig sig kahi, ma bu-à á shinn bagadi hi ni tìnn. ²¹ Mpìr-à ma tun hing lu Shìdun, ku tun dig sig kahi ma Shìdun àsàin-à ri shi màhàn níng tìnn. ²² Mpìr-à ma tun hing waisháu, ku tun sìg byar-à Shìdun ri shi, ku tun sig shinnwá ma Shìdun tìnn.

²³ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning ri sa fig bu-à ñsàn ma mpìr bàna. Ning ri myàng fig ashi mpìrká bàna. Ning í mpìr gwangga bàna. Kó áyau buká ning shi sig ma kahi kyau dwib níng, ning ri ya Shìdun kyau zyun, hár ashítá ma jì byù. Bu-à sàn kab sig bàna, aning zìm Shìdun aning zìm mpìr. ²⁴ Ning í àfauká ri gbar jàuná big. Ning ri shann zu kó àgìmbu tití nímá á zàpìr-à ná wa. Ama ning ri wa mann kà rakumi zyun-à ùwài nímá.

²⁵ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big, ning ri tu kyàr íri kwìb

akpaká buná big jwang jwang. Ama ning ri fim finn-à mà yau íri jín, bu-à mònn sig áni bàna, íri bu-à bibai. ²⁶ Wù Farisawa-à níng, wù í mpìr àfau, á tu kyàr jag ma finn akpa mípyim, í wà á tu kyàr kwíb-à íni, jirà kwíb-à aku shi ákyàr tìnn.

²⁷ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big, ning shi sig àràg amirká big sa samyib sig wà á myann sìsàn nímá, ama wà mà yau mònn sig íri akibká swàr wìr na sig fáin. ²⁸ Ning shi sig àràg amir káníng. A zu mpìrká big ri myàng ning, ning í mpìr ñsàn, ama á pìkyinn ná, ning mònn sig íri bu-à bibai. Ning ri gbar dù shinn.

Yesu Dang Rag Bá Wa Shwìn (Luk 11:47-51)

²⁹ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning ri sa samyib amir mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun. Ning ri sìnn samyib amir mpìrká big ri dang rag í mpìr sìsàn. ³⁰ I wà ning dang n rag, ‘Wàníng yi má, yi nìm ma shi sig àràg á zamanu yàkúyí big ni, yi nìm má gban fig mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun níng bàna.’

³¹ Ning má, ning dang hing ma shinn ná, ning dang rag, ning í yann mpìrká rì gban sig mpìrká zyun-à rìi dang kyann jir Shìdun níng. ³² To, tama-à níng aning sa bànn rìg bu-à yàkúná big rì sa dà sìg níng. ³³ Ning mpìr káníng ning í bushùwí, ning ri kyab rag, ná zu áyau kwonn-à Shìdun má wà níng ni rà? ³⁴ Jir wàníng má swam bi ya ning mpìrká ri dang kyann jir Shìdun, ma mpìr yarká, ma mpìrká zyun-à má tàg ning bu. Ama ná gban rìg káhi, ná dab bàg káhi átám bín, ná yang káhi ashor mà tonn bìr kwonn, ná kan dù káhi á finn swannká ni. ³⁵ Jir wàníng ná wa shwìn á shinn mpìr ñsànká ning gban sig, bu-à pànn sig daka á shinn ki Habila hár ki Zakariya wùn Berikiya zyun-à ning rì gban sig áyau byar-à big ri twìb

swànn bu mà lu Shìdun. ³⁶ Mì ri dinya ning í jir àjai, ning mpirká á zamanu-à tama-à níng, Shìdun má du kà ning shwìn jir ki mpìr káníng.

*Yesu Fig Fig Ajwár Ma Mpirká á Urushalima Bàna
(Luk 13:34-35)*

³⁷ “Ning mpirká á Urushalima! Ning mpirká á Urushalima! Ning gban rìghing mpirká ri dang kyann jir Shìdun. Ning ta gban rìghing mpirká Shìdun swam bi sig níng ma abàn. Mì ri zìm nítonn ning àràg barà kwinn ri tonn yanká buwá mi ri bir káníng á asawá ni, ama ning ngàng mì. ³⁸ Luná má kàng kànnfinn. ³⁹ N dinya ning, ná myàng fig rag mì bàna, sai àyúnn-à ma kàng bi hing. Ayúnn-à níng hi, ná dang rag, ‘Mpìr-à ri bi á zìnn Shìdun ni níng, a Shìdun ya ku bu-à ku ri zìm.’ ”

24

*Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Dab
Gbànn Rìg Lu Shìdun
(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Barà Yesu dù á lu Shìdun ni, mi ri yag kyonnwá, í wà yann sukàwá big bi n tiya ku barà kinn-à á lu Shìdun sàñ sig. ² Ku dinya káníng n rag, “Barà ning ri myàng bu káníng, àyúnn zyun rí bi, bá dab gbànn rig lu-à hi, kó abàn nzyun má shi fig á shinn jàuwá zyun ni bàna.”

*Yesu Dang Rag Ayúnn Zyun Ri Bi
Wà Mpirká Má Wa Shwìn
(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Barà Yesu shi sig mà Wùn Mwir Zaitun, sai yann sukàwá big yag mà byarwá ni, n bònn bib ku n rag, “A dinya yi sai-à bu káníng má sa, má sa ákaun rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì àyúnn-à wá kàng bi áni í kai rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì àyúnn-à dunyaru ma nyàan vinn í kai rà?”

⁴ Sái Yesu tàng big bu, n rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning zìm mpìr zyun aku tonn gban ning bàna, ⁵ jir kai bàna mpirká nínànn nímá má bi má rag big bi sig á zìnnmí ni.

Bá dang rag big í Almasihu. Bá sa mpirká nínànn nímá má nang jànn. ⁶ Ná fig tai kènn kó áni bidim pár, ama kada aning gib kyinn bàna, jir kai bàna bu káníng má sa àdòníng, ama sai-à dunyaru má vinn níng màg fig ma bàna. ⁷ Jànn zyun má nu kènn ma jànn zyun. Kùr zyun má nu kènn ma kùr zyun kó áni bidim pár á jànn-à ni. Amor má kà á jànn-à ni wàni. Jànn-à á jìnn ni má ning kó byar-à áni bidim pár. ⁸ Ama wàníng rí jag má mìr átai.

⁹ “Sai-à hi, mpirká má pànn ning, bá ya ning shwìn, hár má gban rìg ning. Mpirká á jànn-à ni má zib ning á dò jir shinnmí ni. ¹⁰ Mpirká nínànn nímá má fím rìg gbiwmí. Káhi má kwonn nubá jirà bá ya kà jàubá á vù mpìr azíbká ni. Mpirká má zib bar dìrbá. ¹¹ A sai-à níng hi, mpirká nínànn nímá ká má gim nìnsáng rag big í mpirká ri dang kyann jir Shìdun níng, bá bi á jànn-à ni, má tonn gban mpirká. ¹² Bá sa swàb kà bu-à bibai á jànn-à ni. Mpirká nínànn nímá má zìm fig jàubá bàna. ¹³ Ama mpìr-à ma wim hing kyinn hár àyúnn-à wà kinn shinn, Shìdun má pinn zu ku. ¹⁴ Bá dinya mpirká bidim pár jir àjwár á shinnmí ni, jirà abig fig vinn rìg á jànn-à ni, í wà dunyaru má vinn.

*Bu Azing Má Shi á Lu Shìdun
(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)*

¹⁵ “Ná myàng bu àzing má shi á lu Shìdun. Daniel ba sig jír á shinn bu àzing-à hi. (Mpìr-à ma ri jangga bu-à mì ri ba níng, aku yì byann.)

¹⁶ A sai-à níng hi, mpirká ma shi sig mà yau jànn Yahudiya, abig shàr yag mà shinnkwinnká ni. ¹⁷ Mpìr-à ma shi sig mà shinn tonnwá ni, aku tìg wann kíni aku shàr yag, kadaaku dang rag, kwá kà mà finn tonn-à ni, kwá zìg bu zyun, í wà kwá shàr yag ni, bàna. ¹⁸ Mpìr-à ma shi sig mà da-à ni, kadaaku dang rag, kwá yag mà lu-à ni, kwá zìg jà, í wà kwá shàr yág ni, bàna. ¹⁹ Ayúnn-à hi, uwàká shi sig ma finn, ma ká shi sig

ma yann àjann níng, bá wa shwìn.
20 Aning vig Shìdun rag àyúnn-à ná shàr shàu-à níng,aku shi á yau dí bàna,aku shi àyúnn Asabar bàna tinn.
21 A sai-à hi, mpirká má wa shwin wàni, írì shwìn-à big taba wa fig bàna, tun sai-à Shìdun màm sig dunyaru. Mpìr má wa jakàng fig rag írì shwìn-à níng bàna.
22 Wà Shìdun nìm ma gib màg gban fig su shwìn-à níng bàna, kó mpìr nzyun nìm má wìm zu fig bàna. Ama kwá gib màg gban su shwìn-à níng áni á jír shinn mpirká ku shig zu sig, big shi sig á dunyaru.

23 "Wà mpirká ma dinya ning rag, aning myàng, mà Almasihu níng, kada aning zìm bàna. Kó ba dinya ning rag, mà ku bó, aning zìm bàna. Big ri gim ñsáng.
24 Mpìr agim ñsángká má bi, bá rag big í Almasihu, káhi má dang rag, big í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun. Hár bá sa bu mamaki kim kim, jirà abig gbar nang jànn mpirká Shìdun shig zu sig, wà big nìm má sa sar.
25 N dinya rìghing ning bu káníng, barà su-à màg fig ma bàna níng.

26 "Mpirká ma dinya ning n ma rag, 'Almasihu shi sig mà awúnn-à ni,' kada aning yag màhàn bàna. Kó ba dinya ning ma rag, 'Ku shi sig mà lu-à ni,' aning zìm bàna, big ri gim ñsáng.
27 Aràg barà mpirká ri myàng shyù ri zwàm zu mà waisháu-à ni níng, í barà bá myàng mì, mì í Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi áni.

28 "Byar-à kiká ma wu na sig, í byar-à shwibká má kwonn yag màhàn.

Bu-à Má Sa Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn Má Kàng Bi Ani (Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 "Asim shwìn-à mpirká má wa níng ni, àyúnn má sìr rìg fi, sònn-à má mìg fig bàna. Asuswirká mà waisháu-à ni má kù wann bi rìg á jìnn ni. Bu gbamká shi sig mà wai má ning dìrbá.
30 I wà mì Wùn Mpìr Jíkwinn má wann bi mà waisháu-à

ni. Má kàng bi ma gbam ùwài nímá kwonn ma awàimí. Swai mpirká bidìm pár bá myàng mì, mì Wùn Mpìr Jíkwinn. Bá kig nàikitáu, má sa bai pìkyinn.
31 Bá winn yur, í wà má swam yag yann aswamká bumí big á byar mpirká á dunyaru bidìm pár, jirà abig bar kwonn bi ya mì mpirká Shìdun shig zu sig. Bá bar kwonn bi mpirká á jànn-à ni bidìm pár, daka mà mìr swann hár mà shinn swann.

Tinn Jír á Shinn Bin Ating (Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 "Aning myàng misali á shinn bin ating. Wà na myàng bin ating ma ri twìb jì àpyú, ning yì hing shyù nyàan kù.
33 To, wàníng má í àdòníng tinn, sai-à na myàng buká ñ dinya sig ning níng ma ri sa, aning yì rag ñ nyàan kàng bi.
34 Mì ri dinya ning ájai, mpirká tàma-à níng má wu vinn fig bidìm pár bàna, sái wà buká ñ dinya sig ning níng ma sa rìghing.
35 Waisháu ma jànn-à á jìnn ni má bab jànn rìg, ama jírmí má vinn fig ávinn bàna.

Walai Mpìr-à Yì Ayúnn-à Yesu Má Kàng Bi Ani (Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 "Walai mpìr-à yì àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi áni. Kó yann aswam Shìdun mà wai má, big yì fig bàna. Kó mì Wùn Shìdun má, ñ yì fig bàna tinn. Sái Shìdun Ta-à ku awínwá ni yì síg ni.
37 Barà rì sa sig á sai-à Nuhu ri shi sig níng, í barà má sa áni àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi á jànn-à ni.
38 A sai-à zàpìr-à rì binn fig ma bàna níng, mpirká rìi ji, mi ri wa, big ri zig uwà mi ri ya ban, hár bi fòr àyúnn-à Nuhu bi kà á kòr-à ni.
39 Big yì fig bu-à má sa bàna, hár sai-à gbànn yor-à níng bi binn swann yag rìg big. Wàníng í barà mpirká má sa áni, hár àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má bi.
40 A sai-à níng hi, wunù pyànà ma shi sig ma da-à ni, bá zìg rìg zyun, má fim zyun.
41 Uwà

pyànnà ma ri wau bu, bá zìg rìg zyun, má fim zyun. ⁴² Buná, aning pànn shinn ná, jir kai bàna ning yì fig sai-à Shinn Luná má kèng bi á ni bàna. ⁴³ Wa àsàin lu-à nìm ma yì hing sai-à ajwú má kà á luwá ni, ku nìm má shi àzír, má myàng luwá, jirà ajwú aku kà á luwá ni bàna. ⁴⁴ Aning shi àzír, jir kai bàna Wùn Mpìr Jíkwinn má bi á sai-à ning kyab fig rag má bi bàna.

Tinn Jír á Shinn Fàu-à Ma í Fàu Gwangga

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Fàu-à shi sig ma yar, n shi sig ma gwangga í wà áni rà? Asàin lu ma dìg hing fàu-à shi sig ma gwangga, kwá ya kà luwá á vù wànín ni, a wànín ya fàuká dà níng buju kó ákaun. ⁴⁶ Asàin lu-à ma ya sig fàuwá swàm, kwa kèng bi kwa dìg wànín ma ri sa, fàu-à hi má fig àjwár. ⁴⁷ Mì ri dinya ning jír àjai, kwá sìnn kà wànín a wànín myàng kwonn ma buká ku shi sig ma kàhi bidìm pá. ⁴⁸ Ama wà fàu-à hi ma í fàu-à bibai, kwá dang rag, àsàin luwá má kèng bi fonn fig bàna. ⁴⁹ Kwá dab jàuwá big fàuká. Kwá ji má wa, kwá wa pyann shin ma mpirká ri wa pyann shin. ⁵⁰ Asàin lu fàu-à níng má kèng bi, fàu-à níng má yì fig àyúnn-à hi bàna. ⁵¹ Asàin lu-à má yang fàuwá ashor, hár dìr fàu-à má pòr. Kwá sìnn kà wànín á shwìn àràg barà ku ri sìnn kà mpirká ri gbar dù shinn. Wànín má kig mínn wàni, má zwàm kà vù á nginn.

25

Tinn Jír á Shinn Yann Uwà Dwib

¹ “A sai-à Shìdun má na kùrwá áni níng, má shi àràg barà yann uwà big dwib zìg pitilaká bubá mi ri yag abig shà ango. ² Uwà swana áyaubá ni shi sig ma yar, swana bó, í àning. ³ Aning káníng zìg pitilabá, n pànn kwonn fig ma byìr á vùbá ni bàna. ⁴ Ama uwà yar káníng pànn kwonn sig ma byìrbá í zyun á àkwinn-à ni,

kwonn ma pitilabá. ⁵ Ango-à hi bi fonn fig kíni bàna, hár uwà káníng ri dìm ná, big í na jànn rìg-à.

⁶ “Ama áyau fi-à ni, big fig nài jir bìr mpirká, mpirká ri dang rag ango ri bi, aning bi shà ku. ⁷ A byar-à níng hi, uwà dwib káníng fim zir n sa samyib pitilabá. ⁸ Uwà àning káníng dinya uwà yar káníng n rag, ‘Aning ya yi byìr titi, jir kai bàna pitilayí ri dim.’ ⁹ Ama uwà yar káníng dinya kèng big n rag, ‘Má màg fig yi hár ma ning bàna. Bu-à ná sa bàna, aning yag mà fir ati-à ni aning wann buná.’ ¹⁰ A byar-à níng hi, big dù jirà abig yag wann byìr-à hi, sái ango í bi fòr rìg-à ásimbá ni. Uwà swanaká dà sig níng, kà yag sig ma ku, í byar-à mpirká kìg dim rìg nu nkyun-à, uwà swana bi ji buju ban-à ma ango.

¹¹ “Uwàká zyun-à yag sig abig wann byìr-à níng, í fòr bi rìg-à. Big kwìb nu nkyun-à n rag, ‘Shinn Luyí, Shinn Luyí, á pù ya yi nu nkyun-à.’ ¹² Ango dinya big n rag, ‘Mì ri dinya ning àjai, n yì fig ning bàna.’ ”

¹³ Yesu dinya kinn big jírwá n rag, “Aning shi àzír, jir kai bàna ning yì fig àyúnn-à má kèng bi á dunyaru bàna.

Tinn Jír á Shinn Fàu Saraká Big Ya Sig Bái

(Luk 19:11-27)

¹⁴ “Byar-à Shìdun má na kùrwá má shi àràg mpirk-à yag sig kyìnn, n bar kwonn bi sig fàuwá big, n ya sig big bài. ¹⁵ Ku ya mpirk zyun bài dubu swana, zyun dubu pyànnà, zyun bó dìg dubu zyun. Ku ya kó ni bar swàmwá. Barà ku ya vinn rìg káníng àdònín, ku í yag rìg-à kyìnn. ¹⁶ Fàu-à big ya sig ku dubu swana-à níng, yag n dìg swàb kà dubu swana á shinn-à ni. ¹⁷ Mpirk zyun-à big ya sig ku dubu pyànnà níng, dìg swàb kà dubu pyànnà á shinn-à ni. ¹⁸ Ama mpirk-à big ya sig ku bài dubu zyun níng, ku yag n kab shar n tàm jànn rìg bài-à àsàin luwá ya sig ku níng.

19 “Barà shi nonn nonn í byar-à àsàin lubá kàng bi, ku yag dìg fàuwá big, n bib big bu-à big sa sig ma bài-à ku ya sig big níng. **20** A byar-à níng hi, fàu-à big ya sig ku bài dubu swana-à níng bi, n ya àsàin luwá bu-à ku dìg swàb kà sig dubu swana. Ku dinya àsàin luwá n rag, ‘Asàin lumí, à ya sig mì dubu swana, tâma-à níng bu-à nì dìg swàb kà sig á shinn-à ni bàna, í dubu swana tinn.’ **21** A byar-à níng hi, àsàin luwá yan ku n rag, ‘Isoko ma swàm-à à sa sig, wù í fàu-à ñsàn. A sa hing swàm ma pìkyinn nzyun ma bài títi-à nì ya sig wù níng. A dìg swàb kà bi hing bu á shinn-à ni àràg barà nì ya sig wù níng. Tâma-à níng, má ya wù wà kab wàrì níng. A bi ayi fig àjwár ábir-à ni.’ **22** Zy whole paragraph continues in this style, alternating between narrative and dialogue.

ma bài dubu dwib níng. **29** Mpìr-à ma shi sig ma bu, bá ya swàb kà ku, kwá dìg swàb kà ùwài nímá. Ama mpìr-à ma bàna ma bu, titi zyun-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni. **30** Aning kan tafinn yag rìg fàu bibai-à níng mà byar zufi á byar-à kwá kig mínn wàni hár kwá zwàm kà vù á nginn.’

Ayúnn-à Shìdun Má Wà Kwonn Mpírká

31 “Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má bi áni, kwá bi àràg í kùr, kwá bi kwonn ma yann aswamwá big í zyun. Kwá shi á byar shu kùrwá ni. **32** Mpírká á jànn-à ni bidìm pár má kwonn bi rìg á pyànnwá ni. A byar-à hi, kwá gäf Finn mpìr káníng kyau pyànnà àràg barà aza àdùnká ri kyàb gäf Finn àdùnká ma byínnká. **33** Kwá sinn kà àdùnká agunn vìm nuwá ni, ama kwá sinn kà byínnká agunn vìm súrwá ni. **34** A byar-à hi, kùr-à ma dinya ká zyun-à shi sig agunn vìm nuwá ni níng, má rag, ‘Aning kà bi ning mpìr ñsànká bu Tamí, aning bi shi ngàng á lu-à big sa sinn ya sig ning, tun daka sai-à big màm fig ma dunyaru bàna. **35** Amor rì gban mì, ning ya mì buju nì ji, ajor zàpìr rì gban mì, ning ya mì zàpìr nì wa, nì rì bi sig kyìnn, ning pag mì byar ná. **36** N rì kyann dìr áyonn, ning wìr mì jà, nì rì na sig dor, ning bi myàng kwonn ma mì í zyun. Big rì kìg kà sig mì mà tonn fi-à ni, ning bi bib kà hing mi.’ **37** A byar-à hi, mpìr ñsàn káníng má zìm má rag, ‘Shinn Luyí, yi myàng sig wù ákaun, amor rì gban sig wù hár yi ya wù buju rà? Ajor zàpìr rì gban sig wù ákaun, hár yi ya wù zàpìr á wa rà?’ **38** A bi sig kyìnn á byaryí ni ákaun, hár yi pag wù byar ná rà? A kyann sig dìr áyonn ákaun, hár yi ya wù jà rà? **39** Yi myàng wù à na sig dor ákaun, big kìg sig wù mà tonn fi-à ni ákaun, hár yi bi bib kà wù rà?’ **40** A byar-à hi, kùr má rag, ‘Mì ri dinya ning àjai, barà ning sa ya sig wunzàmí zyun-à

títi buká ñsàn ning, ning sa ya sig mi.'

⁴¹ "Kwá dinya ká zyun-à shi sig á vùm súrwá ni má rag, 'Aning dù á byarmí ni, ning zyun-à ning í bu Shidun bàna ning. Aning yag kà mà lu pyìr-à big sa sinn sig wà má dim fig ádim bàna, jir shinn Shaitan ma yann aswamwá big. ⁴² Amor rì gban mi, ning ya fig mi buju n ji bàna, ajor zàpìr rì gban mi, ning ya fig mi zàpìr n wa bàna. ⁴³ N rì bi sig kyìnn, ning pag fig mi byar ná bàna, n rì kyann dìr áyonn, ning ngàng wà ná wìr mi jà, n rì na sig dor, ning ngàng wà ná yag má bib kà mi, big kìg kà mi mà tonn fi-à ni, ning ngàng wà ná yag má bib kà mi.' ⁴⁴ A byar-à hi, bá dang má rag, 'Shinn Luyí, yi myàng sig wù ákaun, amor rì gban wù, ajor zàpìr rì gban sig wù ákaun rà? A bi sig kyìnn ákaun rà? A kyann sig dìr áyonn ákaun rà? A na sig dor ákaun rà? Big kìg kà sig wù ákaun, wà yi ngàng wù rà?' ⁴⁵ A byar-à hi kwá dang má rag, 'Mì ri dinya ning àjai, barà ning ngàng sig wunzàmí zyun, n sa ya fig ku bu ñsàn bàna ning, ning ngàng síg mi.' ⁴⁶ A byar-à hi, mpìr káníng, bá tìr yag big mà lu pyìr-à má dim fig ádim bàna, ama mpìr ñsànká bá dìg yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna."

26

*Agbamká Kwonn Nu á Shinn Yesu Ni
(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Yoh 11:45-53)*

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírká àdòníng, ku dinya yann sukàwá big n rag: ² "Ning yì hing su pyànà ma wam zu hing, yá ji buju àyúnn Pìm Wam Zu. Ayúnn-à ning hi bá zìg mi, mi Wùn Mpìr Jíkwinn, bá dab bàg gbam mi á tám bín-à ni."

³ A byar-à ning hi àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shidun ni ma àgbam mpìrká kwonn bi sig í byar nzyun mà lu Kayafa. Ku í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shidun ni. ⁴ Big shi

kwonn, n kwonn nubá barà bá bònn pànn Yesu má gban rìg ku. ⁵ Ama big dang rag bá pànn sar fig ku á sai-à bìr mpìrká kwonn shi sig, mi ri fig àjwár ning bàna, jir kai bàna kada mpìrká abig dù ngain.

*Big Pàb Yesu Byìr Mà Baitanya
(Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8)*

⁶ A sai-à Yesu shi sig mà Baitanya mà lu Siman mpìr-à rì shi sig ma dor àkùnn. ⁷ Uwà zyun bi á byarwá ni ma wùn àkwìnn byìr zyun-à ri ning swìnn ñsàn, byìr-à hi shi sig ma bài wàni, ku wìr wann á shinn Yesu ni á sai-à wàníng ri ji buju. ⁸ Barà yann sukàwá big myàng àdòníng, big nànn rìg àgùnn n rag, "Bu-à sa uwà-à ning ri sa kìfinn byìr-à ning í jir kai rà? ⁹ Byìr-à ning big nìm ma wann tafinn ma bài ùwài nímá, n nìm má zìg bài-à má ya mpìr ashiká."

¹⁰ Yesu yì rìghing bu-à big ri dang, sói ku bib big n rag, "Bu-à sa ning ri sa shi uwà-à ning í jir kai rà? Bu-à ku sa sig mi ning, ku sa síg mi bu-à ñsàn. ¹¹ Ning ri shi kyann ma mpìr ashiká í zyun kó ákaun, ama bigmí, yi ma ning má shi kyann fíg zyun bàna. ¹² Byìr ñsàn uwà-à ning wìr sig mi á dìr-à ni ning, ku wìr sig mi jirà sai-à bá jì mi áni. ¹³ Mì ri dinya ning àjai, byar-à ba dang jir àjwár Shidun kó áni á dunyaru, bu-à ku sa sig ning bá dinya mpìrká, mpìrká má kyab pànn ku áni."

*Big Kwonn Nu Ma Yahuda Jirà
Abig Pànn Yesu
(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)*

¹⁴ Ayau yann sukà Yesu dwib agban pyànà ning, zyun-à big ri bar zìnnwá Yahuda Iskariyoti ning, ku yag mà byar àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shidun, ¹⁵ n rag, "Wà ma ya kà hing Yesu á vùná ni, ná ya mi í kai rà?" A byar-à ning hi, big wànn bài azurfa àkunn dizyun agban dwib n ya ku. ¹⁶ I wà ku yàn pyù-à kwá wann tafinn ya big Yesu.

*Big Sa Buju Ayúnn Pìm Wam Zu
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-13, 21-23;
Yoh 13:21-30)*

¹⁷ Ayúnn wà jijag wà bá ji brodi-à bàna ma yisti níng fòr, sái yann sukàká bi á byar Yesu n bib ku rag, “Wù ri zìm ayi sa buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng áni rà?”

¹⁸ Ku rag, “Aning yag mà finn swànn-à ni, ná dìg mpir zyun màhàn. Aning dinya ku rag, ‘Malam rag, suwá nyàan màg, kwá bi má ji brodi-à bàna ma yisti níng mà luwú ni ma yann sukàwá big.’”

¹⁹ A byar-à níng hi, yann sukàká yag n sa àràg barà Yesu dinya sig big. Big yag n sa sìnn buju àyúnn Pim Wam Zu-à níng màhàn.

²⁰ Barà kamzau fòr àdònín, sái Yesu ma yann sukàwá big dwib agban pyànà níng, shi wann í byar nízyun n ji buju. ²¹ Barà big ri ji buju àdònín, sái Yesu dinya big n rag, “Mì ri dinya ning àjai, mpir zyun áyauná ni má wann tafinn mì.”

²² Barà big fig àdònín, pìkyinnbá bai wàni, big bib ku zyun zyun n rag, “Shinn Luyí, kó í mì rà?”

²³ Yesu zìm n rag, “Mpìr-à níng hi í mpìr-à ri swab ji kwonn brodi ma mì á tasa-à ni níng, má wann tafinn mì nì. ²⁴ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má wu àràg barà big ba sig á shinnmí ni á jir Shìdun ni rag má wu níng. Ama mpir-à má wann tafinn Wùn Mpìr Jíkwinn níng, kwá wa shwìn, má sán káb nì wà big nìm ma mà fig ku bàna.”

²⁵ Yahuda zyun-à má wann tafinn Yesu níng, bib ku n rag, “Malam, kó í mì rà?”

Sái Yesu rag, “Nn, à dang hing ma nuwú.”

*Buju-à Yá Kyab Pànn Kyann Shinn
Luyí Ani
(Mar 14:22-26; Luk 22:14-20; 1
Kor 11:23-25)*

²⁶ Barà big ri ji buju àdònín, í byar-à Yesu zìg brodi n vig Shìdun, n sa wàníng ísoko, n ngir gafinn, n ya yann sukàwá big. Ku dinya káníng

rag, “Aning zìg ma aning ji, wàníng í dìrmí.”

²⁷ Ku zìg kwài n sa Shìdun ísoko, n ya big n rag, “Ning bidim pár, aning wa áni. ²⁸ Wàníng í àsàmí zyun-à má kifinn á dò shinn mpirká ni nínànn nímá, jirà Shìdun aku yafa ya big bu pyìrbá, àràg barà ku gib sig nu níng. ²⁹ Mì ri dinya ning, má wa fig rag zàn inabi-à níng ma ning bàna, sái àyúnn-à yi ma ning má wa wà àpyú-à mà byar-à Tamí ri na kùrwá.”

³⁰ A byar-à níng hi big dài jonn n swam yan Shìdun, mì yag rìg-à mà Wùn Mwir Zaitun.

*Yesu Rag Bitrus Má Ngàng Ku
(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Yoh
13:36-38)*

³¹ Yesu dinya big n rag, “A fi-à níng ni, ning bidim pár ná shàr tafinn rìg mì, jir kai bàna big ba sig á shinnmí ni á jir Shìdun ni n rag, ‘Shìdun má gban rìgaza àdùn-à, àdùnká má shàr yam rìg.’ ³² Ama sai-à ma dù nann zu kèng hing ma yonki, má yag jág ning nì mà Galili.”

³³ Bitrus dinya Yesu n rag, “Kó wà jàumí big bidim pár ma fím rìghing wù, bigmí má fím fig wù bàna.”

³⁴ A byar-à hi Yesu dinya ku n rag, “Mì ri dinya wù àjai, á fi-à níng ni, kwinn má dab fig maaku bàna, wá sa yipyàr kàun sara má rag à yì fig mì bàna.”

³⁵ Bitrus dinya ku n rag, “Kó wà mpirká ma rag bá gban bàg kwonn mì big wù má, má sa fig yipyàr rag nì yì fig wù bàna.”

Yann sukà kádà níng dang àdònín tinn.

*Yesu Vig Shìdun Mà Gatsemani
(Mar 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Yesu yag kwonn ma yann sukàwá big mà byar-à big ri bar Gatsemani. Ku dinya big n rag, “Aning shi wann áyág, má yag màhàn bö má vig Shìdun.” ³⁷ Ku zìg Bitrus ma yann Zabadi àkunn pyànà, n yag kwonn ma big. Pìkyinnwá bai sig wàni. ³⁸ Ku dinya káníng n rag,

"Pìkyinnmí bai sig wàni, shi rag má wù wu. Aning shi áyág, ama aning shi àzír àràg mì."

³⁹ Ku yag sim mà pyànn títi, n kànn wann mùnnpyànnwá á jìnn ni, n vig Shìdun n rag, "Tamí, wà má sa, á zìg zu rìg mì áyau shwìn-à má wa níng ni. Ama á bàg bu-à á kyinnmí ni bàna, sai bu-à kyinnwú ri zìm."

⁴⁰ Ku kèng bi á byar yann sukàwá big sara, n dìg big na jànn rìghing. Sái ku dinya Bitrus n rag, "Wá shi fig àzír kó awa ñzyun bàna rà? ⁴¹ Aning shi àzír ma aning vig Shìdun jirà kada bu-à bibai aku tonn gban ning bàna. Pìkyinn ná ri zìm aning sa bu ñsàn, ama gbamná fòr fig bàna."

⁴² Yesu yag jakàng n vig Shìdun n rag, "Tamí, wà wa zìg fig shwìn-à má wa níng bàna, n zìm hing má wa rag shwìn-à hi." ⁴³ Ku kèng bi jakàng n dìg yann sukàwá big ri na aná, jir kai bàna zuná ri dìm big.

⁴⁴ Yesu fim big n kèng yag jakàng wà wa sara, n vig Shìdun àràg barà ku nìm vig sig níng. ⁴⁵ Ku kèng bi jakàng á byar yann sukàwá big n rag, "Hár tâma-à níng ning ri na aná, mi ri na ngàng awun ná rà? Aning myàng, àyúnn-à màg rìghing wà bá wann tafinn mì, mì Wùn Mpìr Jíkwinn, bá ya kà mì á vù mpìr bu pyìrká ni. ⁴⁶ Aning dù nann zu, ayi yag ning. Aning myàng, mpìr-à má ya tafinn mì níng, ma ku níng."

Big Pànn Yesu Jirà Abig Gban Ku (Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Yoh 18:3-12)

⁴⁷ Barà Yesu ri dang jír àdònín, í byar-à Yahuda mpìr zyun áyau yann sukà dwib agban pyànná níng, bi kwonn ma bìr mpìrká. Big bi kwonn ma kafai ma tun, jir kai bàna shun àgbamká ma àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, swàm bi sig big nì. ⁴⁸ Zy়un-à má ya tafinn Yesu níng, dinya rìghing mpìrká bu-à kwá sa. Ku dinya big n rag, "Mpìr-à na myàng ma kèm pànn ku, í mpìr-à ná pànn."

⁴⁹ Gbìb fig tá bàna, sái Yahuda yag mà byar Yesu ni n rag, "Malam, mì ri bib kà wù." I byar-à ku kèm pànn wàníng.

⁵⁰ Sái Yesu dinya ku n rag, "Jàumí, á sa bu-à zìg bi sig wù."

A byar-à níng hi, mpìr káníng bi n pànn ku, n zìg yag rìg ku. ⁵¹ Mpìr zyun áyau mpìrká bu Yesu ni, gbar wàm zu kafaiwá n kyag fàu àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Ku kyag zu rìg wàníng sung-à. ⁵² A byar-à hi Yesu dinya ku n rag, "A sinn kà kèng kafaiwú mà pyirwá ni, jir kai bàna mpìr-à ma nu kànn ma kafai, kafai í bu-à má gban ku. ⁵³ Ning yì fig wà kó tâma-à níng ma zìm hing, má vig Tamí, kwá swam bi ya mì yann aswamwá mà wai big dubu nínànn nímá bàna rà? ⁵⁴ Wà ma sa hing àdònín, bu-à big ba sig á jir Shìdun ni á shinnmí ni níng, má shi fig àràg barà big ba sig níng bàna."

⁵⁵ A byar-à hi Yesu bib bìr mpìr káníng n rag, "Ning bi sig ma kafai kwonn ma tun àjirà aning pànn mì níng, mì í mpìr ajwú rà? Su ma su bidim pár mì ri yag kyann mà lu Shìdun, mi ri tàg kyann mpìrká, ama ning pànn fig mì bàna, ⁵⁶ ama sái tâma-à níng, ná pànn mì rà? Bu káníng bidim pár sa sig àjirà bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng, aku shi àràg barà big ba sig."

A byar-à níng hi, yann sukàwá big bidim pár shàr n fim rìg ku, mì yag rìgbá.

Big Zìg Yag Yesu Mì Pyànn Ag- bam Jànnká Ní

(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Yoh 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Mpìrká zyun-à pànn sig Yesu níng, zìg yag ku mà lu Kayafa àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, á byar-à malamká ma àgbamká kwonn shi sig. ⁵⁸ Ama Bitrus bàg yag ku ásim pyunn ninonn nímá, hár mà fir lu àgbam áyau mpìr-à ri twìb swànn

bu. Ku kà yag n shi wann mà byar-à asa gadiká shi sig, àjiràaku myàng vinn rìg bu-à má sa. ⁵⁹ Agbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu káníng, ma àgbamká zyun-à dà sig níng, ri yàn kyann mpirká zyun-à má gim ñsáng á shinn Yesu, àjirà abig gban rìg ku. ⁶⁰ Kó barà agim ñsángká bi dang jírbá áni bidim pár, big dig fig ku ma jír àbai zyun bàna. Ama ásim, mpìr pyànà big bi, ⁶¹ n rag, "Mpìr-à níng dang rag, ku shi sig ma gbam-à kwá dab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kèng rìg á su sara."

⁶² A byar-à níng hi, àgbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu níng, dù nann zu á wai n bib Yesu rag, "A bàna ma jír-à wá dang á shinn jír-à níng ni rà? Bu-à mpìr káníng ri dang á shinnwú ni níng, í kai rà?" ⁶³ Ama Yesu pànn shi rìg akim. Agbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu níng, vig ku n rag, "N kwonn hing wù ma Shìdun, á dinya mì àjai, wù í Almasihu wùn Shìdun rà?"

⁶⁴ Yesu zìm ya ku n rag, "A dang hing ma nuwú. Ama mì ri dinya ning, àyúnn zyun ná myàng Wùn Mpìr Jíkwinn má shi agunn vìm nu Shìdun ni, kwá wann bi áyau akor-à ni mà waisháu-à ni."

⁶⁵ A byar-à níng hi, àgbam-à níng gbar ka rìg jàwá n rag, "Mpìr-à níng dang bai hing zìnn Shìdun. Bu-à sa yá yàn mpirká káhi abig bi dang kèng jír á shinnwá ni níng, í jir kai rà? Tàma-à níng, ning fig hing bu-à ku dang sig. ⁶⁶ Ning myàng ashinn?"

Big zìm n rag, "Bu bibai-à ku sa sig níng fòr hing wà yá gban ku."

⁶⁷ Big tu wìr ku sháng á mùnnpyànnwá ni, n dab ku gbàr. Ká dab sig ku níng, ⁶⁸ dang rag, "A tìya yi mpìr-à dab sig wù, wà wù ma í Almasihu."

*Bitrus Ngàng Yesu
(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Yoh 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Barà Bitrus shi sig mà myann, í byar-à wùn uwà zyun bi á byarwá ni, n rag, "Wù má, wù nípm shi kwonn sig ma Yesu mpìr-à á Galili."

⁷⁰ Ama ku sa yipyàr á pyànnbá ni bidim pár n rag, "N yì fig bu-à wù ri dang níng bàna." ⁷¹ A byar-à níng hi, ku í zu yag rìg-à mà myann, n sar rìg mà gbà dán-à ni. Sái wùn uwà zyun mà lu kùr-à ni bi jakàng, n myàng ku n dinya mpirká rag, "Mpìr-à níng nípm shi kwonn sig ma Yesu mpìr Nazarat."

⁷² Bitrus sa jakàng yipyàr n tun ki n rag, ku yì fig mpìr-à níng bàna.

⁷³ Shi kèng títi nímá, mpirká zyun-à sar sig màhàn níng, kwonn bi á byar Bitrus n rag, "Ajai, wù í mpìr zyun á yaubá ni, jir kai bàna anam jírwú tìya síg yi ni."

⁷⁴ I byar-à Bitrus dang rag, "N tung hing shinnmí ma Shìdun, n yì fig mpìr-à ning ri dang níng bàna."

Gbìb fig tá bàna, sai kwìnn dab aku. ⁷⁵ Sái ku kyab pànn bu-à Yesu rì dinya sig ku rag, "Sai-à kwìnn ra aku dab aku níng, wá sa yipyàr kàun sara, má rag à yì fig mì bàna." A byar-à hi ku zu yag mà myann, n kig mínn wàni.

27

*Big Zìg Yag Yesu Mì Pyànn Gwamna
(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Yoh 18:28-32)*

¹ I pyimbyau yì nímá, àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu káníng, ma àgbamká zyun-à dà sig níng su kwonn nubá á shinn Yesu, jirà abig gban ku. ² Big sìr ku, n zìg yag ku n ya kà á vù gwamna. Gwamna-à hi zìnnwá í Bilatus.

*Yahuda Gban Shinnwá
(Swàm Yann 1:18-19)*

³ Barà Yahuda mpìr-à wann tafinn sig Yesu níng, myàng barà big pànn rìghing Yesu má gban rìg wàníng, sai ku myàng bu-à ku sa sig níng sàñ fig bàna. Ku zìg yag kèng rìg bài azurfa dìzyun agban dwib-à níng mà byar àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu, ma shun àgbamká.

⁴ Ku dinya big n rag, "N sa hing bu pyìr barà n wann tafinn mpìr-à níng átai, ku sa fig bu-à bibai bàna níng."

A byar-à hi, àgbamká dinya ku n rag, "Bu-à du yi í kai, wàníng í jírwú."

⁵ A byar-à níng hi, ku í tafinn rìg-à bài-à hi mà lu Shìdun ni, mi í yag rìgwá, n yag swànn gban rìg shinnwá.

⁶ Agbamká wun kwonn rìg bàiká hi n rag, "Wàníng í bài àsà, barà dokayí dang sig sán fig wà ayi sinn kà mà lu Shìdun bàna." ⁷ Big kwonn nubá n yag wann agunn jànn-à mpirká ri mi pár áni, àjirà abig jì kyìnnká màhàn. ⁸ I bu-à sa big ri bar byar-à níng hi, jànn àsà hár tama-à níng.

⁹ Bu-à Irimiya, mpirk-à rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng, shi hing àjai, ku ba sig rag, "Big zìg azurfa dìzyun agban dwib. Wàníng í bài-à mpirká á Israila zìm sig abig wann tafinn ku áni. ¹⁰ Big zìg bài-à hi, n wann rìg agunn jànn-à mpirká ri mi par áni, àràg barà Shìdun dinya sig mì."

*Gwamna Bib Yesu Abib
(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Yoh 18:33-38)*

¹¹ Yesu sar sig á pyànn gwamna-à ni, gwamna bib ku n rag, "Wù í kùr Yahudawaká rà?"

Sái Yesu zìm n rag, "Aràg barà à dang níng." ¹² Shun àgbamká ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, big tìr ya Yesu jír, ama ku pù fig nuwá bàna.

¹³ Bilatus bib ku n rag, "A fig hing barà mpirká ri dang jír á shinnwú ni nìnànn nímá níng kó?"

¹⁴ Ama Yesu dinya fig ku kó jir nízyun bàna. Sái gwamna sa māmaki wàni barà wàníng dang fig jír bàna níng.

*Big Gib Jir Yesu n Rag Bá Gban Ku
(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Yoh 18:39—19:16)*

¹⁵ A sai-à mpirká ma ji buju àyúnn Pìm Wam Zu, àyúnn-à níng hi, gwamna ri zìg zu kyann mpirk zyun áyau ká big kìg sig mà tonn fi-à ni, wà zyun-à mpirká ma vig hing

ku rag aka zìg zu. ¹⁶ A sai-à níng hi mpirk zyun shi sig mà tonn fi-à ni, zìnnwá í Barabas. Mpirká yì hing wà ku í mpirk bibai. ¹⁷ Barà bìr mpirká kwonn bi àdòníng, sái Bilatus bib big n rag, "Ning rì zìm n finn tafinn í ni rà? N finn tafinn Barabas rà, kó Yesu zyun-à big ri bar ku Almasihu níng rà?" ¹⁸ Ku yì hing rag í jir akyib í bu-à sa big ya kà sig Yesu á vùwá ni.

¹⁹ Barà Bilatus shi sig mà byar kwonn wà àdòníng, sái wàwá dwim yag adwim n rag, "A zu rìg á yau mpirk-à níng ni, ku sa fig bu bibai bàna, jir kai bàna la-à ñ la sig jana-à níng, ñ wa hing shwìn wàni á jir shinnwá ni."

²⁰ Agbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma àgbamká káhi kar zìng bìr mpirk káníng n rag, abig vig Bilatus aka finn tafinn Barabas, ma aka gban rìg Yesu. ²¹ I byar-à Bilatus bib big n rag, "Ayau mpirk pyànn káníng ni, ning ri zìm n finn tafinn ni rà?"

Big zìm n rag, "Yi ri zìm á finn tafinn Barabas."

²² Bilatus bib big n rag, "To, má sáshinn ma Yesu zyun-à big ri bar ku Almasihu níng rà?"

Big bidim pár big rag, abig dab bàg gbam ku á tám bín-à ni.

²³ Sái Bilatus bib big n rag, "I jir kai rà? Ku sa sig í kai wà bá dab bàg gbam ku rà?"

A byar-à níng hi, big gbam nài gbam wàni n rag, "Abig dab bàg gbam ku."

²⁴ Barà Bilatus myàng káníng fig fig jírwá bàna, big ri gbam íri nài gbam níng, ku zìg zàpìr n tu rìg vùwá á pyànnbá ni n rag, "Ki-à mpirk-à níng má wu níng í vù jírmí bàna, í vù jírná."

²⁵ A byar-à hi bìr mpirk káníng zìm n rag, "Yi zìm hing kiwá kwá wu níng, alaki-à aka shi á shinnyí ni, ma yanká buyí big."

²⁶ A byar-à hi ku finn tafinn ya big Barabas n du kà big yang Yesu ashor. Ku ya kà wàníng á vù sojaká ni, a

káníng dab bàg gbam rìg wàníng á bín-à ni.

*Sojaká Mám Jwann Yesu
(Mar 15:16-20; Yoh 19:2-3)*

²⁷ Sojaká bu Bilatus zìg yag Yesu mà lu gwamna. Bìr sojaká bidim párr kwonn kàng kwìb sig ku áni.

²⁸ Big wan zu ku jàwá, n wìr kà ya ku jà zyun àràg í jà kùr. ²⁹ Big tànn kwonn àkar sí n wan kà ku á shinn-à ni, n sìnn kà ya ku tun agunn vìm nuwá ni, í wà big bìnñ kir wann á pyànnwá ni, mi ri mám jwann ku n rag, "Suwú aku nonn, wù kùr Yahudawaká." ³⁰ Big tu wìr ku sháng, n zìg rìg tun-à níng n mìb ku á shinn-à ni mìb mìb. ³¹ Barà big mám jwann kinn rìg ku àdòníng, big í wan zu kàng rìg-à jà kùr-à, n wìr kà ya kàng ku jàwá. A byar-à níng hi big í zìg yag rìg-à ku, jirà abig dab bàg gbam ku á bín-à ni.

*Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín
(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Yoh 19:17-27)*

³² Barà big ri zu yag àdòníng, sái big myàng mpìr Kurane, zyun-à zìnnwá í Siman, big sìnn kà ku big gbam ragaku swann atàm bín-à bá dab bàg gbam Yesu áni níng. ³³ Big bi fòr mà byar zyun big ri bar Golgota, yìr zìnn byar-à níng hi, í akib shinn. ³⁴ Big ya Yesu zàn inabi, kwonn ma zàn àban n ragaku wa. Barà ku màg màg fig àdòníng, ku í ngàng rìgwá.

³⁵ Barà big dab bàg rìg ku mà atàm bín-à ni àdòníng, big í gafinn rìg-à jàká buwá mi ri dab shasha jirà abig myàng wà kó ni má dab ji. ³⁶ A byar-à níng hi, big shi n myàng gbam sig ku ma zu. ³⁷ Mà shinnwá ni mà wai, big ba sìnn sig yìr bu-à sa big kànn bàg sig ku níng, n rag, WANING I YESU KUR YAHUDAWAKÁ. ³⁸ Big dab bàg gbam kwonn sig ku ma mpìr ajwú big pyàñà, zyun águnn vìm nuwá ni, zyun bó águnn vìm súrwá ni.

³⁹ Mpìrká zyun-à ri wam zu yàr màhàn níng, myàng Yesu n níng

shinnbá n swau ku shì, ⁴⁰ n rag, "Awúsharée, wù zyun-à à dang rag wá dab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kàng rìg áyau su sara, to, á zìg zu shinnwú. A tìg wann bi á bín-à ni, wà wù ma í wùn Shìdun."

⁴¹ Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká, ma shun àgbamká kàhi, jwann ku àdòníng tìnn. ⁴² Big rag, "Ku zìg zu yì hing mpìrká káhi, ama ku zìg zu yì fig shinnwá bàna. Ku dang rag ku í kùr Israila. Aku tìg wann bi á bín-à níng ni ayi myàng, àjirà ayi bir pìkyinnyí á byarwá ni. ⁴³ Ku ri sìnn kyinnwá á byar Shìdun, mi ri dinya mpìrká rag, ku í Wùn Shìdun. Ayi myàng kó Shìdun hi má zìg zu ku tama-à níng, wàníng ma ri zìm ku."

⁴⁴ Mpìr ajwúká big dab bàg gbam kwonn sig ma ku níng, swau ku shì àdòníng tìnn.

*Barà Yesu Wu Kiwá
(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Yoh 19:28-30)*

⁴⁵ Barà àyúnn fòr áyau shinn, fi í sìr dim gban rìg-à jànn-à bidim párr, hár fòr àsháu sara wà àkamzau.

⁴⁶ Barà àsháu sara sa àdòníng, sái Yesu bar nài abor n rag, "Eli, Eli, lama sabatani?" Yìr jír-à níng í "Shìdunmí, Shìdunmí, bu-à sa à fím wa mì àdòníng, í jír kai rà?"

⁴⁷ Barà mpìrká zyun-à sar yàr sig màhàn níng fig àdòníng, big dang rag, "Ku ri bar Iliya." ⁴⁸ Nonn fig bàna, sái mpìr zyun áyaubá ni shàr yag, n yag zìg bi soso n du kà á zàn zyun shi rag í shin àban, n sìr gbam á bín-à ni, n ya Yesu a wàníng wa.

⁴⁹ Mpìrká zyun-à dà sig níng dang rag, "Ayi shi kim, ayi myàng wà kó Iliya má bi má zìg tìg wann ku."

⁵⁰ Yesu kig jakàng nài ngbam nímá, á byar-à níng hi ku í wu rìg-à.

⁵¹ A sai-à níng hi, jà-à big gag dim sig nu nkyun lu Shìdun áni níng, í ki gafinn rìg-à byar pyàñà, daka mà wai hár á jìnn ni. Jànn-à á jìnn ni ning wàni, hár abànká gbànn kifinn rìg byar pyàñà pyàñà. ⁵² Shar

kiká pù finn rìg, mpirká bu Shìdun nìnànn nímá ká rì wù sig níng, nann zu kèng mà yonki. ⁵³ Mpìr káníng hi, zu bi rìg mà shar ki-à ni. Asim barà Yesu dù nann zu mà amir-à ni, big kà yag mà finn swann kyìkyàr-à ni. Mpirká nìnànn nímá myàng sig big màhàn.

⁵⁴ Barà àgbam sojaká ma sojaká zyun-à ri sar myàng kwonn ma Yesu, myàng barà jànn-à á jìnn ni ning àdòníng, ma buká sa sig níng, big shàr rìg zìnn n rag, "Ajai, ku í Wùn Shìdun."

⁵⁵ Uwáká nìnànn nímá shi sig màhàn, big sar sig pyunn ninonn nímá mi ri myàng bu-à ri sa. Big í àsàinká bàg bi sig Yesu daka mà Galili, n sa ya sig ku buju. ⁵⁶ Ayau uwà káníng hi ni, zyun í Maryamu Magdaliya, ma Maryamu na Yakubu ma Yusufu, ma wà Zabadi.

*Barà Big Jì Ki Yesu
(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Yoh 19:38-42)*

⁵⁷ Barà kamzau sa àdòníng, sai mpìr bài zyun bi, ku í mpìr-à mà Arimatiya, zìnnwá í Yusufu, ku í wùn sukà Yesu tìnn. ⁵⁸ Ku yag fòr mà byar Bilatus ni, n vig wàníng rag a wàníng ya ku ki Yesu. A byar-à níng hi, Bilatus dinya mpirká buwá abig ya Yusufu ki-à hi. ⁵⁹ A byar-à hi, Yusufu zìg ki-à, n bing kà á jà àpyú mìmìg nímá, ⁶⁰ n sìnn kà mà shar ki àpyú-à ni, zyun-à ku rì kab sig mà mìr abàn. I byar-à ku zìg abàn uwà nímá, n tidim nu nkyun amir-à ma káhi. ⁶¹ Maryamu Magdaliya shi sig màhàn, ma Maryamu zyun tìnn, big shi sig mi ri myàng gbam shar ki-à.

Ká Zyin-à Ri Sar Kang Shar Ki-à

⁶² Ayúnn-à byar kyàr, àyúnn-à níng hi, í àyúnn Asabar, àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma Farisawaká big yag mà byar Bilatus, ⁶³ n dang rag, "Agbamyi, yi kyab pànn hing bu-à mpìr agim ñsáng-à níng dang sig sai-à ku shi sig ma yonki níng. Ku rag kwá dù nann zu kèng ma yonki

áyau su sara. ⁶⁴ A sìnn kà mpirká káhi abig sar myàng kwonn ma shar amir-à níng í zyun hár àyúnn su sara, jirà kada yann sukàwá big abig yag ma abig jwi zìg zu ku, ma abig dinya mpirká rag ku dù nann zu rìghing ma yonki. Wà má àdòníng, ñsáng-à wà tama-à níng, má kab wà àkwor-à."

⁶⁵ Bilatus dinya big n rag, "Aning zìg mpìr asa gadiká jirà abig sar myàng kwonn ma amir-à, àràg barà ning rì zìm."

⁶⁶ Big yag n nà bàg bu zyun ma abàn-à ni, n sìnn kà mpirká ri sar myàng kwonn ma amir-à hi.

28

*Barà Yesu Dù Nann Zu Kèng Big Yonki
(Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Yoh 20:1-10)*

¹ Ayúnn Ladi í pyimbyau byar kyàr fig ma bàna, sai Maryamu Magdaliya ma Maryamu zyun, big yag abig myàng amir-à. ² Gbìb fig tá bàna, jànn-à í ning rìg-à, wùn aswam Shìdun mà wai wann bi n tìr dù rig abàn-à níng mà amir-à ni, n shi wann rìg áni. ³ Mùnnpyànnwá ri ngìg kpàin kpàin. Jàwá mìg shi karr nímá, mi ri ngìg kpàin kpàin tìnn. ⁴ Mpirká zyun-à ri sar myàng kwonn ma amir-à níng, barà big myàng ku àdòníng big shàr zinn. Dirbá í zwab rìg-à shi rag big wu rìghing.

⁵ A byar-à níng hi, wùn aswam Shìdun dinya uwà káníng n rag, "Kada aning shàr zinn bàna, jir kai bàna nì yì hing ning ri yàn kyann Yesu zyun-à big dab bàg gbam sig á bín-à ni. ⁶ Ku bàna áyág, ku dù nann zu rìghing àràg barà ku dang sig. Aning bi aning myàng byar-à big sìnn kà sig ku. ⁷ Aning yag kíni tama-à níng, aning dinya yann sukàwá big rag, ku dù nann zu rìghing ma yonki mà amir-à ni. Kwá yag jág big nì mà Galili, í byar-à bà myàng ku màhàn. Aning màm jànn bàna."

⁸ A byar-à hi uwà káníng dù rìg kíni mà amir-à ni, zinn pànn rìg big, ama big ri fig kwonn ma àjwár á pikyinnbá ni ùwài nímá. Big shàr yag n dinya yann sukà Yesu.

⁹ Sái big rag abig myàngníng, mà Yesu. A byar-à hi ku bib kà big n rag, "I soko bigná." Big bi á byarwá ni, n binn kir wann á pyànnwá ni n pànn barwá, n wib ku. ¹⁰ A byar-à hi Yesu dinya big n rag, "Kada aning shàr zinn bàna. Aning yag dinya wunzàmí big abig yag mà Galili, í byar-à bá myàng mì màhàn."

Sojaká Gim Nsáng Rag Big Jwi Rìghing Ki Yesu

¹¹ Barà uwà káníng yag rìg kyonnba àdònín, sai sojaká káhi áyau ká ri sar kang amir-à níng, kàng yag mà finn swann-à ni, n dinya vinn rìg àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni bar buká sa sig. ¹² A byar-à hi àgbamká ri twìb swànn bu-à níng bar kwonn àgbamká káhi, big shi kwonn, n kwonn nubá n ya sojaká bài ùwài nímá, ¹³ n dinya big n rag, "Aning dang rag yann sukàwá big bi á fi-à ni, n jwi rìghing ki-à á sai-à ning ri na aná. ¹⁴ Wà gwamna ma fig hing jír-à níng, yi má, ya sar gbam á shinn ná ni, jirà kada aning kà á jír bàna."

¹⁵ A byar-à níng hi soja káníng zìg bài-à, n sa àràg barà àgbamká dinya sig big. Jír-à àgbamká dinya sig sojaká rag abig dang rag yann sukàká jwi rìghing ki Yesu níng, kyann kàng kwìb gban rìghing jànn Yahudawaká bidìm pár hár àràg tàma-à níng.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Ni

(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Yoh 20:19-23; Swàm Yann 1:6-8)

¹⁶ Yann sukàká dwib agban zyun-à níng, yag rìg mà Galili mà wùn mwír-à ni, byar-à Yesu dinya sig big rag abig yag níng. ¹⁷ Barà big myàng ku àdònín, big wib ku. Ama áyaubá ni, káhi bir fig pikyinnbá rag í Yesu bàna. ¹⁸ A byar-à hi Yesu

bi yàr á byarbá ni n rag, "Big ya rìghing mì gbam kó kai bidìm pár mà wai, ma wà á jìn ni. ¹⁹ Jir wàníng, aning yag mà byar mpìrká kó áni bidìm pár, aning dinya big jir Shìdun, aning sa abig kàng yann sukàmí big, ma aning wau big dìr batisma á zìnn Ta, ma Wùnwá, ma Awun Kyìkyàr. ²⁰ Aning tág big, abig wib buká n dinya sig ning, mì má, má shi kyann ma ning kó ákaun bidìm pár hár àyúnn-à dunyaru mà vinn."

Jir Ajwár Zy whole à MARKUS Ba Sig

Markus ba sig jír-à níng rag í jír ajwár á shinn Yesu Kristi ni, zyun-à í wùn Shìdun. Tarkada-à Markus ba sig níng ri tág yi rag Yesu í mpírká shi sig ma gbam ùwài. Ku í mpírká shi sig ma gbam á shinn dor, ma wàuká ma wàu-à ri gbar, ma shyù. Tarkada-à Markus ba sig níng ri dinya yi jír á shinn bu mamakiká Yesu sa sig. Tarkada-à hi ri dang jír á shinn barà big wà Yesu kwonn á gbib-à sàn fig bàna, ma barà big dab bàg gbam ku, ma barà ku dù nann zu kèng ma yonki.

*Jir Shìdun Zy whole à Yohanna Asàin
Batisma Dang Sig*

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Wàníng í jír-à níng shi sig àràg barà Ishaya mpírká rii dang kyann jír Shìdun ba sig rag,

"Wùnmí, má swam yag wùn aswammí zyun má kà jag wù á pyànn í ni,
jírè aku wàu kyàr ya wù gbib-à wá bàg áni.

³ Mpírká zyun-à má swam yag ku níng, ku shi sig mà awúnn-à ni,
ku ri dinya mpírká jírmí rag,
'Aning wàu kyàr gbib-à Shinn Luyí má bàg áni.

Byar-à gbib-à gor sig níng, aning wàu lab finn yag rìg mà pyànn.'

⁴ Jír-à níng Shìdun ri dang Yohanna zyun-à bi mi ri wau mpírká dìr batisma mà awúnn-à ni. Ku ri dinya mpírká rag abig fim bu pyìr sa, ma abig wau dìr batisma, jírè a Shìdun yafa ya big bu pyìrbá.

⁵ I byar-à mpírká nínànn nímá í bi-à á byarwá ni. Mpírká á jànn Yahudiya ma mpírká á finn swann Urushalima big nínànn nímá, big bi

á byar Yohanna ni. Big bi, n dang bu pyìrbá big sa sig. Yohanna wau big dìr batisma á finn Ning Urdun.

⁶ Yohanna wìr sig jà zyun-à big zwàu sig ma wai rakumi. Ku sìr gbam sig agau mìrwá big wau. Bujuwá í àtìbàin ma dain. ⁷ Ku dinya mpírká rag, "Mpírká zyun má bi ásimmí ni. Mpírká hi kab sìg mì ni. N fòr fig wà má kir wann, má finn jùr tabarwá bàna. ⁸ Bumí mì ri wau ning dìr batisma ma zàpìr. Ama buwá kwá wau ning dìr batisma ma Awun Shìdun."

*Yohanna Wau Yesu Dìr Batisma
(Mat 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13; Yoh 1:31-34)*

⁹ A sai-à níng hi, Yesu dù mà Nazarat lu zyun á jànn Galili, n bi fòr á byar Yohanna. Wàníng wau ku dìr batisma á Ning Urdun. ¹⁰ Barà ku ri nann zu bi mà zàpìr-à ni, í byar-à ku myàng waisháu-à í pù gàfínn-à sa hauu, Awun Shìdun wann bi àràg í àlàb áshinnwá ni. ¹¹ I byar-à big fig nài jír wann bi mà waisháu-à ni, n rag, "Wù í wùn azimmí, pìkyinnmí ri fig àjwárwú wàni."

¹² Gbib fig tá bàna, Awun Shìdun zìg yag rìg ku mà awúnn-à ni. ¹³ Su dípyànnà ku shi màhàn, ku ma wi awúnnká í zyun. Shaitan màg màg fig ku jírè aku sa bu-à bibai. Yann aswamká bu Shìdun bi n myàng kwonn ma ku í zyun.

*Yesu Bar Mpírká Agban Jái Big Yina
Abig Shi Yann Sukàwá Big
(Mat 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Sai-à big kìg kà rìghing Yohanna mà tonn fi-à ni, Yesu dù n yag mà jànn Galili, n kyann mi ri dang jír àjwár bu Shìdun màhàn.

¹⁵ Ku dinya mpírká rag, "Tàma-à níng su-à màg rìghing wà Shìdun má na kùrwá. Ning mpírká, aning dà finn rìg bu pyìr sa, aning bir pìkyinn á jír àjwár bu Shìdun ni."

¹⁶ Barà Yesu yag á nu Ayunn Galili, ku myàng mpírká pyànnà ri vinn birgi á zàpìr-à hi ni, jír kai bàna big í mpírká apànn jái big. Mpírká pyànnà káníng,

zyun zìnnwá í Siman, ma wunzàwá zyun zìnnwá í Andarawus. ¹⁷ I byar-à Yesu dinya big rag, "Aning bàg bi mì. Barà ning ri pànn jái níng, má tág ning barà ná pànn zìg bi rag mpirká á byarmí ni." ¹⁸ A byar-à níng hi gbìb fig tá bàna, big dà finn rìg birgibá níng, n bàg yag rìg ku.

¹⁹ Ku yag mà pyànn títi nímá, í byar-à ku dìg mpìr pyànnà, big shi sig á finn kòrbá ni. Big ri sa samyib birgibá. Mpìr pyànnà káníng, í Yakubu ma wunzàwá Yohanna. Tabá í Zabadi. ²⁰ Yesu myàng big n bar big n dang rag, abig bàg ku. Big dù dà fím rìg tabá á finn kòr-à ni, ma mpirká ri sa swàm ma ku, n bàg Yesu.

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Zyin-à Wàu Dab Sig
(Luk 4:31-37)*

²¹ Big yag fòr á finn swann Kafarnahum. Ayúnn Asabar Yesu yag mà tonn bìr kwonn Yahudawaká ni, mi ri tág mpirká jir Shìdun. ²² Mpirká fig sig bu-à ku tág sig níng big sa mamaki, jir kai bàna bu tágwá shi sig ma gbam, shi fig àràg bu tág malamká bigbá bàna.

²³ Barà ku ri tág big jír àdòníng, í byar-à mpìr zyun wàu dab sig ku, ku dù nann zu mà tonn bìr kwonn-à ni, n dinya Yesu jír big gbam n rag, ²⁴ "Yesu mpìr Nazarat, bu-à dù wù ma yi í kai rà? A bi sig jirà á gban rìg yi rà? N yì hing wù, wù í mpìr pikyinn-à kyikyàr zyun-à Shìdun dwim bi sig níng."

²⁵ Yesu dinya wàu-à níng hi n rag, "A mib nuwú, á zu bi á dìr mpìr-à níng ni."

²⁶ I byar-à wàu-à níng gbar ning dìr mpir-à níng, n yan nài yán ngbam nímá, í wà n zu rìg á dìr mpìr-à hi ni. ²⁷ Barà mpirká myàng bu-à Yesu sa sig níng, big bidim pár big sa mamaki n bib bar dìrbá rag, "Bu-à ku sa sig níng, í kai rà? Ku shi sig ma gbam hár ku ri dang wàuká ri wib jírwá. Jana-à níng yi myàng hing bu tág àpyú."

²⁸ A byar-à níng hi kinn fig su bàna, tai Yesu kyann kàng kwìb gban rìg jànn Galili.

*Yesu Dàb Gbam Mpìrká Nìnànn Nímá
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)*

²⁹ Yesu zu á tonn bìr kwonn-à ni n yag mà lu Siman ma Andarawus. Ku ma Yakubu ma Yohanna big yag sig zyun. ³⁰ Na wà Siman na sig dor awàu. Barà Yesu fòr màhàn àdòníng, big dinya ku. ³¹ A byar-à níng hi, ku dù, n yag mà byar wàníng ni, n pànn wàníng á vù n gbar dù nann wàníng á wai. Awàu-à dà finn rìg wàníng. Wàníng dù nann zu n sa ya big buju.

³² Barà kamzau fòr, àyúnn-à kà rìghing, í byar-à mpirká ya bi Yesu mpìr dorká, ma mpirká wàu dab sig big níng. ³³ Mpirká mà finn swann-à ni bidim pár bi sar sig á nu nkyun-à ni, mi ri myàng kà yag. ³⁴ I byar-à Yesu dàb gbam mpìr dor nìnànn nímá, mpirká dor kim kim. Ku kan zu rìg wàuká á dìr mpirká ni nìnànn nímá. Ku kan dim big rag abig dang jír bàna, jir kai bàna big yì rìghing ku.

*Yesu Dang Kyann Jir Shìdun á Jànn Galili
(Luk 4:42-44)*

³⁵ I pyimbyau yìi nímá, Yesu zu á lu-à ni n yag mà byar-à mpìr bàna màhàn, n vig Shìdun. ³⁶ Siman ma jàuwá big dù n yag yàn kyann ku. ³⁷ Big yag dìg ku n dinya ku rag, "Mpirká bidim pár ri bib yàn kyann wù."

³⁸ Ama ku dinya káníng n rag, "Ayi yag mà pyànn, ayi yag mà kauyeká shi kàng kwìb sig áyag, jirà n dinya mpirká jir Shìdun, jir kai bàna í bu-à zìg bi sig mì."

³⁹ I byar-à ku dù n kyann yà zu rìg jànn Galili kó áni bidim pár. Ku ri kà tonn bìr kwonká bigbá mi ri dang jir Shìdun, mi ri kan zu wàu á dìr mpirká ni.

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Akùnn
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Mpìr àkùnn zyun bi á byar Yesu ni n bìnn kir wann n vig ku rag, "Wà wa zìm hing, à shi sig ma gbam-à wá dàb gbam mì."

⁴¹ Yesu fig àdòníng, ku myàng ashi wàníng, ku du yag vùwá n pànn wàníng vù á dìr, n rag, "N zìm hing, á gbam á dorwú ni." ⁴² Gbìb fig tá bàna, dor àkùnn-à í dà finn rìg-à ku, dìrwá í gbam rìg-à. ⁴³ I byar-à Yesu twìb ku byur n rag, "A yag, ⁴⁴ kada á dinya mpìr bu-à n sa sig wù níng bàna, á yag mà lu Shìdun ni, á yag tiya àgbam-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dìrwú, ma á ya bu màhàn, àràg barà doka Musa dang sig, jirà a mpìrká myàng barà à gbam rìghing níng."

⁴⁵ Ama mpìr-à níng yag mi ri dang kyann jír-à hi, hár bi sa Yesu zu fig rag áyau bìr-à ni bàna. Ku í shi rìgwá á myann mà byar-à lu bàna màhàn. Mpìrká bi sig kó áni bidìm pár big ri bi á byarwá ni.

2

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Dìrwá Wu Tag Sig (Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Na su pyànà, í byar-à Yesu dù n kàng bi á Kafarnahum. Mpìrká fig ku shi sig mà lu-à ni. ² Bìr mpìrká nìnànn nímá kwonn bi á byarwá ni hár kó byar zyun shwiyí nímá dà fig á finn lu-à ni bàna, hár á pyànn nu nkyun-à ni bidìm pár. I byar-à ku dinya big jir Shìdun. ³ I byar-à mpìr yina swann ya bi ku mpìr-à dìrwá wu tàg rìghing. ⁴ Big bi myàng bìr mpìrká shi kidim rìghing gbiò-à bá kà yag á byar Yesu ni. I byar-à big zìg mpìr dor-à níng, n swann nann zu yag ku mà shinn tonn-à ni mà wai, n sa pòr pùr á byar-à Yesu shi sig, n du kà wann bi mpìr dor-à níng màhàn, ku na sig á syu-à ni. ⁵ Barà Yesu myàng mpìr káníng hi bir hing pikyinn á byarwá ni níng, í byar-à ku dang rag, "Wùnmí, n yafa ya rìghing wù bu pyìrwú."

⁶ Malamká ri tàg jir Shìdun níng, káhi shi sig màhàn. Big kyab á kyinnbá ni n rag, ⁷ "Gborororo! Sáshinn mpìr-à níng ri dang àdòníng rà? Ku ri swau Shìdun. Mpìr-à má yafa ya mpìr bu pyìrwá bàna, sái Shìdun."

⁸ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á kyinnbá ni. I byar-à ku bib big rag, "Bu-à sa ning ri kyab jír-à níng àdòníng, í jir kai rà? ⁹ Wà ma dinya mpìr dìr wu titag-à níng rag, 'N yafa ya rìghing wù bu pyìrwú,' ma wà ma dang rag, 'A dù nann zu ma á pìnn syuwú, á kyann kyonn,' í wà áni fonn kab síg nì rà? ¹⁰ Ama má tiya ning rag mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, n shi sig ma gbam á dunyaru barà má yafa ya mpìr bu pyìrwá." I byar-à ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng rag, ¹¹ "A dù nann zu, á pìnn syuwú ma á kàng yag mà luwú ni."

¹² Big ri myàng, big rag abig myàng níng, wàníng dù nann zu sa pyar, n pìnn syuwá mì yag rìg-à. I byar-à mpìr káníng swam yan Shìdun n dang rag, "Kai, bu-à yi myàng sig níng, yi taba myàng fig swai bu-à níng bàna." Big bidìm pár, big sa gban rìg mamaki.

Yesu Bar Lawi a Wàníng Shi Wùn Sukàwá (Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Yesu dù á finn lu-à ni n yag jakàng mà Ayunn Galili. Ku shi sig mà nu zàpìr-à ni, í byar-à bìr mpìrká yag dìg ku màhàn. Ku ri tàg big jir Shìdun. ¹⁴ I byar-à ku dù màhàn, mi ri yag mà pyànn. Ku yag dìg mpìr azìg bài jànn zyun shi sig mà nu swàmwá ni. Zìnn mpìr-à níng í Lawi í wùn Halfa. Yesu myàng ku n dinya ku rag, "A bàg mì." Lawi dù n bàg ku.

¹⁵ Wàníng zìg yag ku mà luwá ni. Ku ma yann sukàwá big shi mi ri ji buju màhàn. Mpìrká ri zìg bài jànn ma mpìr bu pyìrká, big shi sig màhàn, mi ri ji tìnn. Shinnbá big nìnànn nímá big ri bàg

Yesu. ¹⁶ Barà big ri ji buju, í byar-à malamká káhi áyau Farisawaká ni myàng àdòníngr, n bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa ku ri ji kwonn buju ma mpìr azìg bài jànnká ma mpìr bu pyìrká í jir kai rà?”

¹⁷ Yesu fig barà big ri bib jírbá àdòníngr, í byar-à ku dinya big rag, “Mpìr-à shi sig ma gbam dìr, ku ri yàn fig adàb dor bàna, sái mpìr-à dìrwá ma ri wúwa, í mpìr-à ri yàn kyann adàb dor. N bi sig á dunyaru jirà n̄ bar mpìr bu pyìrká. N bi fíg á byar mpìrká ri kyab rag big í mpìr sìsàn níng bàna.”

*Big Bib Yesu Abib á Shinn Nu Sìnn
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)*

¹⁸ Su zyun yann sukàká bu Yohanna ma Farisawaká ri sìnn nu. I byar-à mpìrká káhi bi á byar Yesu ni, n bib ku rag, “Yann sukàká bu Yohanna ma bu Farisawaká ri sìnn nu, bu-à sa yann sukàká buwú ri sìnn fig nu bàna í jir kai rà?”

¹⁹ Yesu bib big rag, “Ayúnn-à mpìr zyun ma sìr ban, jàuwá big má sìnn nu rà? Ai bàna. A sai-à àsàin-à zìg sig uwà-à níng ma shi sig áni, big ri sìnn fig nu bàna. ²⁰ Ama àyúnn zyun ki ma zìg rìghing wunù-à níng, àyúnn-à níng hi, jàuwá big má sìnn nu.

²¹ “Mpìr má zìg fig jà àpyú má kwìb bàg kwonn fig ma jà àkor bàna. Mpìr ma kwìb bàg kwonn hing jà àpyú ma jà àkor, àkor-à má ka zu rìg, má ka bai kab wàri.

²² Mpìr má wìr kà fig zàn inabi àpyú á wau àkor bàna. Wà mpìr ma wìr kà hing zàn inabi àpyú á wau àkor, zàn-à má lib ka rìg wau-à, zàn inabi-à ma wau-à bidìm pár má bai rìg. Zàn inabi àpyú sái big wìr kà á wau àpyú.”

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Swàm
Ayúnn Asabar
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Ayúnn su zyun í àyúnn Asabar, Yesu ma yann sukàwá big ri wam zu yag á da zyun ni. I byar-à yann sukàká gbar kab zu yìr jímyànn n

zwam. ²⁴ I byar-à mpìr Farisawaká bib Yesu rag, “Bu-à sa yann sukàwá big ri sa bu-à á dokayí ni sàñ fig wà abig sa àyúnn Asabar bàna, í jir kai rà?”

²⁵ I byar-à Yesu bib big n rag, “Asái ning jangga fig bu-à Dawuda rì sa sig bàna rà? Ku fig amor ma mpìrká ku ma káníng ri yag kyìnn í zyun. ²⁶ Ku kà yag mà lu Shìdun ni, á sai-à Abiyata í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, n zìg brodi-à big wib sig Shìdun ma káhi níng, n ji n ya mpìrká buwá a káníng ji tìnn, wà zyun-à sàñ fig wà abig ji bàna, sái àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng má ji í ni. Ama big ji rìghing.”

²⁷ I byar-à ku dinya big rag, “Shìdun màm fíg mpìr dò shinn àyúnn Asabar bàna, ku sìnn sig àyúnn-à hi dò shinn mpìr. ²⁸ Mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, n̄ shi sig ma gbam barà má dang bu-à mpìr má sa àyúnn Asabar.”

3

*Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Vùwá Wu
Tag Sig
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ I byar-à Yesu dù n kà yag kàng mà tonn bìr kwonn-à ni. Ku yag dìg mpìr zyun vù wàníng wu tag rìghing. ² Mpìrká káhi shi sig màhàn, mi ri wonn myàng Yesu kó wàníng má dàb gbam mpìr dor-à níng àyúnn Asabar, jirà abig dìg gbìb-à bá dang bai ku. ³ I byar-à Yesu dang jír ma mpìr-à vù-à wu tag sig níng, n rag, “A zu bi á sar á pyànn áyág.” Mpìr-à níng í zu bi-à.

⁴ I byar-à Yesu bib mpìrká ri myàng ku níng n rag, “Bu-à doka dang sig í kai rà? Sàñ sig àyúnn Asabar abig sa bu-à n̄sàñ rà, kó bu-à bibai rà? Abig dàb wìm mpìr rà, kó abig fim mpìr aka wu rà?”

Big pù fig nu bàna. ⁵ Ku myàng káníng pìkyinnwá bi wa ku jir sung gbam káníng. Ku myàng káníng ma àgùnn, í wà n dinya mpìr-à

níng rag, a wàníng gbar lafinn vù wàníng. Barà wàníng gbar lafinn vù wàníng àdòníng, í nànn-à hi vù wàníng í gbam ríg-à. ⁶ I byar-à Farisawaká dù màhàn n yag dìg mpirká bu kùr Hirudus, n su kwonn nu ma káníng jirà abig gban ríg Yesu.

Bìr Mpirká Nìnànn Nímá Bág Yag Yesu

⁷ Yesu ma yann sukàwá big dù n yag mà nu ayunn-à ni. Mpirká nìnànn nímá bág yag ku. Mpirká á jànn Galili, ma mpirká á jànn Yahudiya, ⁸ ma ká á Urushalima, ma ká á jànn Idumiya, ma ká mà Ning Urdun mà jann, ma ká mà finn swann Taya ma Sidon. Káníng bidim pár big fig tai buká ku ri sa níng, big bi á byarwá ni. ⁹ Bìr mpirká bi kwonn shi kèng kwib ku áni hár shi àràg bá tib gban ku atib gban. I byar-à ku dinya yann sukàwá big rag abig zìg bi kòr-à kwá kà áni. ¹⁰ Bu-à sa níng, ku dàb gbam sig mpír nìnànn nímá, í bu-à sa mpír dorká yag sim mà byarwá ni, jirà abig tib vù á dìrwá ni jirà abig gbam. ¹¹ Wàuká dab sig mpirká níng, sai-à ba myàng hing ku, big ri kù wann á pyànnwá ni, mi ri yan yán, mi ri dang rag, "Wù í Wùn Shìdun."

¹² Ama ku yan ta káníng ma gbam rag, kada abig dinya mpirká bàna.

Yesu Shig Zu Yann Aswamwá Big Dwib Agban Pyànà

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Yesu dù n yag mà wùn mwír zyun, ku bar mpirká ku ri zìm káníng. ¹⁴ Ku bi shig zu mpír dwib agban pyànà, aku káníng kyann zyun, aku swam yag káníng aswam, a káníng yag dang kyann jir Shìdun.

¹⁵ Ku ya káníng gbam abig kan zu wàu á dìr mpír.

¹⁶ Wàníng í zìnn mpír dwib agban pyànàká ku shig zu sig níng. Zy whole zìnnwá í Siman, í wà Yesu vim bìr zìnnwá àpyú big bar ku Bitrus. ¹⁷ I byar-à mpír pyànà, Yakubu ma wunzàwá Yohanna, big í

yann Zabadi. Ku bar káníng zìnnbá Buwanarjis. Yìr zìnnbá níng, í yann shyù dìng. ¹⁸ Kádà níng í Andarawus, ma Filibus, ma Bartalamawas, ma Matiyu, ma Toma, ma Yakubu wùn Halfa, ma Tadawas, ma Siman Zaloti, ¹⁹ ma Yahuda Iskariyoti àsàin-à ya tafinn sig ku níng.

Yesu Ma Kùr Wàuká (Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Ku dù n kèng yag mà lu-à ni. Bìr mpirká kwonn bi kèng á byarwá ni, hár sa ku ma yann sukàká buwá dìg fig pyù barà bá ji buju bàna. ²¹ Barà yiwaiwá big fig àdòníng, big bi n rag bá myàng kwonn ma ku, jir kai bàna mpirká ri dang rag, "Kwá shàr ñsáng."

²² Malamká ká bi sig mà Urushalima níng, big myàng àdòníng, n dang rag, "Wàuká ku ri zìg zu á dìr mpirká ni níng, ku dìg sig gbamwá á byar Baalzabul kùr wàuká, jir kai bàna wàníng shi sig á pìkyinnwá ni."

²³ I byar-à Yesu bar bi mpír káníng n bib big rag, "Sáshinn Shaitan má kan Shaitan rà? ²⁴ Finn jànn zyun-à ma gàfinn hing kyau pyànà, ma ri gbìb shùr, finn jànn-à hi má nonn fig bàna. ²⁵ Finn lu-à ma gàfinn hing pyànà, finn lu-à hi má shi fig bàna. ²⁶ Wàníng í barà shi sig áni tìnn, Shaitan ma gàfinn hing pyànà ma ri gbìb shùr, kwá shi fig bàna. Gbamwá má jànn kà rìg.

²⁷ "Walai mpír-à má kà mà lu mpír-à shi sig ma gbam má jwi wàníng ajwú, sái wà kwa sìr gbam hing wàníng, í wà kwá kà yag má jwi bu.

²⁸ "Mì ri dinya ning àjai, kó íri bu pyìr-à wà áni bidim pár, ma bu-à bibaiká mpír ri dang, Shìdun má yafa ya ku. ²⁹ Ama mpír-à ma dang jír àbai á shinn Awun Shìdun, Shìdun má yafa ya fig ku bàna hár kinn kinn, jir kai bàna ku sa sig bu pyìr zyun-à kinn kinn." ³⁰ Bu-à sa Yesu dang àdòníng, í jirà mpirká

dang rag, ku ri sa swàm ma gbam wàu.

*Na Yesu Ma Wunzàwá Big
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)*

³¹ I byar-à na Yesu ma wunzàwá big bi n sar sig mà myann n swam kà yag aswam ragaku bi. ³² Bìr mpirká shi kàng kwìb sig ku áni, í byar-à big dinya ku rag, "Nàwú ma wunzàwú big shi sig mà myann, big rag, á yag."

³³ Yesu zìm n rag, "Má tìya ning mpìr zyun-à í nàmí big wunzàmí big." ³⁴ I wà ku myàng mpirká shi kàng kwìb sig ku áni níng n rag, "Káníng í nàmí ma wunzàmí big. ³⁵ Mpìr-à ma ri sa bu-à Shìdun ri zìm, ku í nàmí ma wunzàmí ma ajunwàmí."

4

*Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Yag Minn
Sig Za Mà Da
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Yesu dù n yag mà nu ayunn-à ni, n shi mi ri tàg mpirká bu mähàn. Bìr mpirká kwonn kàng kwìb sig ku áni, big nànn kab gbam. I byar-à ku dù n kà á kòr-à ni. Ku shi sig á finn kòr-à ni, bìr mpirká sar sig á nu gàiñ-à ni. ² Ku dinya mpìr káníng jírká nìnànn nímá ma tinn jír. Ayau bu-à ku tàg big ku rag,

³ "Aning fig jírmí. Mpìr zyun yag sig mà dawá ni jirà akù minn za.

⁴ Barà ku ri minn za àdòníng, káhi ta kù wann á gbìb-à ni, ayinnbuká bi mì wun ji rìg-à. ⁵ Swaiká káhi ta kù wann sig á jànn abàn-à ni. Jànn-à yan sig á shinn abàn-à hi ni tití nímá. A byar-à níng, nonn fig bàna za-à í nga nann zu rìg-à kíni, jir kai bàna jànn-à hi zwàun fig bàna. ⁶ Barà àyúnn-à nann zu n fàn wann áni àdòníng, jíká í wim wu rìg-à, jir kai bàna adinnká kà zwàun fig bàna. ⁷ Swaiká káhi ta kù kà sig áyau sí, síká hi wài nann zu, n bim nann zu rìg á shinn zaká ni, zaká sa fig yìr bàna. ⁸ Swaiká káhi ta kù wann sig á byar jànn ñsàn, nga nann zu ñsàn nímá, n

yìm adau wàni, n sa swàb kà yìr wàni. Adau za-à hi shi sig ñkwònñ ñkwònñ nímá, sa hing yìr wàni, yìrká káhi kab dìzyun agban dwib, káhi kab dìb-sara, káhi kab dìb-swana."

⁹ I wà ku dang rag, "Mpìr zyun-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig."

*Yesu Dinya Big Bu-à Sa Ku Ri Dang
Tinn Jír
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Sai-à Yesu dwim gäf Finn dìr ma bìr mpirká, yann sukawá dwib agban pyàñà big ma mpirká dà sig mà byarbá ni níng, big bib ku yìr jír-à ku dang sig níng. ¹¹ I byar-à ku dinya big rag, "Bigná Shìdun zìm hing aning yì yìr jírwá á shinn barà ku na sig kùrwá ni. Ama mpirká kádà níng, jírwá shi ya sig big í tinn jír. ¹² Wàníng shi ya sig big àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni n rag,

'Bá myàng má myàng jakàng, ama bá myàng yì fig bàna.

Bá fig má fig jakàng, ama bá fig yì fig bàna.

Nìm ma nímá bàna, big nìm má bi á byar Shìdun,
ku nìm má yafa ya big bu pyìrbá.' "

*Yesu Dinya Byann Big Yìr Tinn Jír-à á Shinn Amín Za
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)*

¹³ I wà ku bib big rag, "To, barà ning fig yì fig yìr tinn jír-à níng bàna níng, ná sáshinn má fig yì yìr tinn jírká kádà rà? ¹⁴ Bu-à mpìr-à níng minn yag sig níng, shi sig àràg í jir Shìdun. ¹⁵ Swai buká kù wann sig á gbìb-à ni níng, shi sig àràg í mpirká ma fig hing jir Shìdun, gbìb fig tá bàna, Shaitan bi mi ri zìg rìg bu-à big fig sig á pìkyinnbá ni. ¹⁶ Swai buká kù wann sig á byar abàn níng, shi sig àràg mpirká fig sig jir Shìdun ma pìkyinn àjwár. ¹⁷ Ama big bir zwàun fig pìkyinnbá áni bàna. Bá shi nonn tití nímá, ama shwìn ma bi dìg hing big jirà big zìg sig jir Shìdun níng, í nànn-à hi big í dà fim

rìg-à gbìb-à hi kíni. ¹⁸ Swai buká kù kà sig áyau sí níng, shi sig àràg mpirká ri fig jir Shìdun, ¹⁹ ama big ri kyab shwìn dunyaru, big ri zìm bu dunyaru, big ri sa sunu wàni. Bu káníng ri sa big, big ri dà finn jír-à big fig sig, mi ri myàng jír-à hi àràg í bu zyun bàna. ²⁰ Swai buká kù wann sig á jànn-à ñsàn níng, big shi sig àràg í mpirká ri fig jir Shìdun, mi ri zìg ma kyinn nzyun, mi ri sa swàm ma kàhi. Big shi sig àràg í swai buká ri sa yìr, káhi yìr dìzyun agban dwib, káhi yìr dib-sara, káhi yìr dìb-swana.”

*Tinn Jír á Shinn Pitila
(Luk 8:16-18)*

²¹ Yesu dinya big tinn jír zyun n rag, “Mpìr ma mònn bàg hing pitila kwá bir dim kwài áni rà, kó kwá sìnn kà á mìr buná rà? Kwá sìnn á shinn bu jír-à mpirká abig myàng áyarwá rà, kó bàna rà? ²² Bu-à ba tàm sig bidìm pár, bá zìg zu bi rìg á myann, bu-à ba bir dim sig bidìm pár, bá pù fím rìg bu-à hi. ²³ Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig.”

²⁴ Ku dinya big rag, “Aning fig jírmí. Tasa-à ning màg ya sig mpìr áni, í tasa-à bá màg ya ning áni tinn. Má kab wà ning màg ya sig mpìr. ²⁵ Mpìr zyun-à ma shi ma bu, bá ya swàb kà ya ku. Mpìr zyun-à ma bàna ma kàhi, kó wà titi-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni.”

Tinn Jír á Shinn Barà Yìr Bu Ri Wài Nann Zu

²⁶ Yesu dinya big rag “Kùr Shìdun shi sig àràg barà mpìr ri minn yìr bu mà da. ²⁷ Fi-à ma sìr, ku na, byar-à ma kyàr ku dù nann zu, hár à myàng wà yìr za-à níng ma nga nann zu hár ma wài hing. Mpìr-à minn sig níng ri yì fig barà ri sa mi ri wài áni bàna. ²⁸ Jànn-à ma shinnwá í àsàin-à ri sa wài. Wà jijag í swai, í wà bi yìm, í wà n bi sa yìr. ²⁹ Ayúnn-à za-à ma byann hing í wà kwá zìg kwìnn má gib, jir kai bàna sai-à kwá

gib áni fòr rìghing. Wàníng í barà kùr Shìdun shi sig áni.”

*Mpìrká Ri Bàg Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà Yìr Masita Ri Wài Níng
(Mat 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)*

³⁰ Yesu dang rag, “Má mam kùr Shìdun ma kai rà? Má dinya ning barà kùr Shìdun shi sig àràg í yìr masita, yìr bu-à zwau kab sig kádà, wà big ri minn á jìnn ni. ³¹ Kùr Shìdun shi sig àràg í yìr masita, yìr bu-à zwau kab sig kádà, wà big ri minn á jìnn ni. ³² Mpìr zyun yag minn sig mà dawá ni, bu-à ku minn sig níng wài, n yab ayabwá wài kab jì buká kádà íní, ayinnbuká bi sa lubá áni.”

³³ Yesu dinya big jir Shìdun ma tinn jír nínànn nímá àràg káníng, barà bá fig yì. ³⁴ Ku ri dinya fig big bu zyun átai bàna, sái ma tinn jír. Ama wà ku ma yann sukàwá big ma rípyànn, ku ri dinya kyàr káníng.

*Yesu Kan Dim Wàu Shyù
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ Ayúnn-à níng hi àkamzau, ku dinya yann sukàwá big rag, “Ayi pìm zu yag ning mà jann.” ³⁶ Big fím bìr mpirká mà sim, ku shi sig á kòr-à ni, big kà á kòr-à ni, n zìg yag rìg ku. Kòrká kádà shi sig màhàn tìnn. ³⁷ I byar-à wàu shyù dù bi ùwài nímá, afag zàpìr ri wìr kà mà yau kòr-à ni. Kòr-à ri zìm aku sib kà wann rìg. ³⁸ Yesu na sig á mìr kòr-à ni mà sim. Ku na sìnn sig shinnwá á bu-à big ri na sìnn shinn áni. I byar-à yann sukàwá big bar finn zir ku n dinya ku rag, “Malam, yá wa wu á zàpìr-à ni, á fala fig yi bàna rà?”

³⁹ I byar-à ku finn zir n yan ta wàu-à ri gbar níng hi, n dinya zàpìr-à hi rag, “A shi kim.” I byar-à wàu-à í na tag wann rìg-à. Byar-à í shi rìg-à yírr. ⁴⁰ Ku bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa ning ri shàr zinn àdòníng í jir kai rà? Hár tama-à níng, ning bàna ma pìkyinn bir rà?”

⁴¹ I byar-à big shàr rìg zinn wàni, big bib bar dirbá n rag, “Mpìr-à níng í ni rà? Hár wàu ma zàpìr ri wib ku.”

5

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Wàu Dab Sig

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Yesu ma yann sukàwá big zu yag mà agunn vù ayunn-à ni mà jann, mà jànn Garasinawa. ² Barà Yesu zu á kòr-à ni àdònín, mpìr-à wàu dab sig ku níng dù mà byar amirká ni, n bi á byarwá ni. ³ Mpìr-à níng hi ri shi kyann mà byar amirká ni, walai mpìr-à má sìr sar ku, kó ma sarka. ⁴ Big ri sìr bab kyann ku ma sarka, vùwá ma barwá. Ama ku ri gbar gib sarka. Walai mpir-à shi sig ma gbam-à kwá pànn sar mpìr-à níng hi, jir kai bàna mpìr-à níng hi shi sig ma gbam wàni. ⁵ Fi ma àyúnn, ku ri shi mà yau amirká ni, kwonn ma mwírká tinn. Ku ri yan kyann yán, ku ri gbar fan pòr dìrwá ma abàn.

⁶ Barà ku myàng yag Yesu pyunn ninonn nímá àdònín, ku dù bi sa báb, n bìnn kir wann á pyànn wàníng ni, n wib wàníng. ⁷ Ku gbam nài gbam n rag, “Bu-à du wù ma mì í kai, Yesu Wùn Shìdun? Mì ri vig wù á zinn Shìdun ni, kada á ya mì shwìn bàna.” ⁸ Bu-à sa ku vig Yesu àdònín, í jirà wàníng dinya rìghing ku rag, “Wù wàu-à níng, á zu bi á dìr mpìr-à níng ni.”

⁹ I byar-à Yesu bib ku rag, “Zìnnwú í kai rà?”

Ku dang rag, “Zìnnmí í Bìr, jir kai bàna yi nànn hing.” ¹⁰ I byar-à ku vig Yesu vig vig rag, kada a wàníng kan zu big á jànn-à ni bàna.

¹¹ Mì agunn-à níng hi ni, zyùká nìnnànn nímá ri yàn ji buju mà adìr mwír-à ni màhàn. ¹² Wàuká vig Yesu n rag, “A tìr yag yi mà yau zyùká ni, á fim yi aiyi kà mà dìrbá ni.” ¹³ Ku ya big pyù-à, í byar-à wàuká zu bi rìg, n yag kà rìg á dìr zyùká ni. Bìr zyùká hi yag hing dubu pyànn. Big shàr wann kà yag mà nu gài zàpìr-à ni, mì wa wu vinn rìg-à.

¹⁴ Mpìrká ri kan kyann zyùká níng, shàr yag rìg n yag dinya

mpìrká mà finn swann-à ni, ma ká mà kauyeká ni. Mpìrká yag jirà abig myàng bu-à sa sig níng. ¹⁵ Big bi á byar Yesu ni, n myàng mpìr-à bìr wàuká shi sig á dìrwá ni níng, ku shi sig màhàn, n wìr kà rìghing jà, n shi sig kyinnwá ñsàn nímá, í byar-à zinn pànn rìg bìr mpìrká. ¹⁶ Mpìrká ká myàng sig bu-à sa sig níng, big dinya bìr mpìrká barà Yesu dàb gbam sig mpìr-à wàuká dab sig ku níng áni, n dinya mpìrká jir zyùká tinn. ¹⁷ I byar-à big kà mi ri vig Yesu rag, aku fím jànnbá.

¹⁸ Barà ku ri kà á kòr-à ni àdònín, mpìr-à wàuká dab sig níng, vig ku ragaku ma wàníng yag zyun.

¹⁹ Ama Yesu zìm fig bàna, n dinya ku rag, “A kàng yag mà lu-à ni, á dinya mpìrká buwú bu-à Shinn Luwú sa ya sig wù, kwonn ma barà ku myàng sig ashiwú.”

²⁰ I byar-à mpìr-à níng dù n yag mà jànn Dikapolis, mi ri dinya mpìrká bu-à Yesu sa ya sig ku. Mpìrká bidìm pár fig jírwá n sa mamaki.

Yesu Dàb Wìm Ki n Dàb Gbam Uwà Zyin Dor Wàjì

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yesu kà á kòr-à ni n zu kàng yag mà agunn vù-à ni mà jann, bìr mpìrká kwonn kàng kwìb sig ku áni mà nu zàpìr-à ni. ²² Mpìr zyun áyau àgbamká mà tonn bìr kwonn-à ni zìnnwá í Yayirus, barà ku myàng Yesu àdònín, ku bìnn kir wann á pyànn wàníng ni, ²³ n vig wàníng vig vig n rag, “Wùn uwàmí titi nímá nyàan wu, wúshènì, á bi ma á tib ku vù á dìr jiràaku gbam, maaku shi wìm zu.”

²⁴ I byar-à Yesu ma mpìr-à níng dù n yag. Bìr mpìrká bàg yag ku wàni, big ri tib ku.

²⁵ Uwà zyun shi sig áni, àsà wàjì ri sa shi ku hár ji dwìb agban pyànn.

²⁶ Ku wa shwìn wàni á vù mpìrká shi sig ma gantí, ku gban vinn rìg bu-à á vùwá ni, ama sa ma fig bàna, mi ri swàb kà yág mà pyànn. ²⁷ Ku

fig rìghing tai Yesu, í byar-à ku yag áyau bìr-à ni ásim Yesu ni, n tib jà wàning. ²⁸ Ku dang mà kyinnwá ni rag, "Kó ma tib hing íri jàwá, má gbam rìg."

²⁹ Ku tib vùwá á jà Yesu ni, gblb fig tá bàna, àsà-à ri sa shi ku níng, í gib rìg-à. Ku fig rag gbam dìrwá.

³⁰ Yesu yì rìghing rag gbam zu hing á dìrwá ni, gblb fig tá bàna, ku vim bìr áyau bìr-à ni n bib rag, "Mpìr-à tib jàmí í ni rà?"

³¹ Yann sukàwá big rag, "A myàng hing barà bìr mpìrká kwonn kàng kwìb sig wù áni mi ri tib wù. Bu-à sa wù ri bib rag mpìr-à tib wù í ni rà níng, í jir kai rà?"

³² Ama í barà Yesu ri zìm aku myàng mpìr-à tib sig ku níng.

³³ Uwà-à níng yì rìghing barà dìrwá gbam rìghing níng, í byar-à azyúnn sa rìg ku, dìrwá zwab rìg. Ku bìnn kir wann á pyànn wàning ni, n dinya wàning bu-à sa sig ku. ³⁴ I byar-à Yesu dinya uwà-à níng rag, "Wùnmí, pìkyinn birwú à bir sig á byarmí ni níng, dàb gbam rìghing wù, á yag fòr ítau, ma á gbam rìg á dorwú ni."

³⁵ Barà ku ri dang jír àdòníng í byar-à mpìrká káhi bi mà lu Yayirus àgbam á tonn bìr kwonn-à ni, n dang rag, "Wùnwú wu rìghing, bu-à sa wù ri sa shi rag malam í jir kai rà?"

³⁶ Yesu gang fig sung á jírbá ni bàna, n dinya Yayirus rag, "A gib kyinn bàna, á bir pìkyinn." ³⁷ Ku zìm fig a mpìr zyun bàg yag ku bàna, sái Bìtrus ma Yakubu ma Yohanna wunzà Yakubu. ³⁸ Barà big yag fòr mà lu Yayirus ni, Yesu myàng bìr mpìrká ri kig nài ki ma nài yán wàni. ³⁹ Ku kà yag mà yau n rag, "Bu-à sa ning ri yan yán mi ri kig nài ki níng, í jir kai rà? Wùn-à níng wu fig bàna. Ku ri na aná."

⁴⁰ I byar-à big jwann ku jonn yawari. Ku rag abig zu yag rìg mà myann. Ku zìg ta wùn-à ma na wùn-à, ma yann sukàwá big, ká shi sig ma ku màhàn, n kà yag mà byar-à

wùn-à shi sig. ⁴¹ Ku pànn wàning á vù-à ni n dang rag, "Talita kumi." Yìr jír-à níng, í "Wùnshái-à níng, á dù nann zu."

⁴² Gbìb fig tá bàna, wùn-à níng í wìm kàng rìg-à ma yonki, n dù nann zu n kyann kyonn. Jiwá dwib agban pyàná. I byar-à bìr mpìrká sa mamaki wàni. ⁴³ Ku twìb big byur rag, kada a mpìr fig tai-à níng bàna. I wà ku dinya big rag, abig ya wùn-à buju a wàning jí.

6

Mpìrká Mà Jànnwá Ni Mà Nazarat Ngàng Ku

(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Yesu dù mà byar-à níng hi n kàng yag mà finn swannwá ni, yann sukàwá big bàg yag ku. ² Ayúnn Asabar ku ri tág mpìrká bu mà tonn bìr kwonn-à ni. Mpìrká fig sig jírwá níng, big sa mamaki n dang rag, "Mpìr-à níng dìg sig yar-à níng áni rà? Aning myàng barà ku ri sa bu mamaki kim kim. ³ Wàning í kap-innta zyun-à í wùn Maryamu níng bàna rà? Wunzàwá big í Yakubu ma Yosi ma Yahuda ma Siman bàna rà? Wàning í zyun-à ajunwàwá big shi sig ma yi níng bàna rà?" I byar-à big ngàng ku.

⁴ Yesu dinya big rag, "Big ri wib wùn aswam Shìdun kó áni bidìm pár, ama mpìrká á jànnwá ni, ma yiwaiká buwá ma mpìrká á luwá ni big ri ngàng ku, big ri wib fig ku bàna."

⁵ Ku sa sar fig bu mamaki màhàn bàna, sái íri wà ku tib wann mpìr dorká vù á dìr-à ni n dàb gbam big, big nànn fig bàna. ⁶ Ku sa mamaki wàni, jir kai bàna big bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna.

Yesu Swam Yag Yann Sukàwá Big Dwib Agban Pyàná

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

I byar-à Yesu yag mà kauyeká shi kàng kwìb sig màhàn níng, mi ri tág mpìrká jir Shìdun. ⁷ Ku bar kwonn bi yann sukàwá big dwib

agban pyànà, n swam yag big pyànà pyànà, n ya big gbam abig kan zu wàu á dìr mpirká ni. ⁸ Ku dinya big rag abig zìg bu zyun á kyonnbá ni bàna, sái íri tun. Abig zìg buju bàna, abig zìg lúr bàna, abig zìg bài bàna. ⁹ Abig pag tab, ama abig wìr bàg kwonn jà pyànà bàna. ¹⁰ Ku dinya big rag, "Lu-à na kà bidim pár, aning shi màhàn, hár àyúnn-à na dù á kauye-à hi ni. ¹¹ Mpirká ma shà fig ning, ma zìm fig jírná bàna, aning fim lu-à hi, aning pím kyàr rìg àzwímká á barná ni, wàning tág sig rag big ngàng sig jir Shìdun."

¹² I byar-à yann sukàwá big dù n yag, n dinya mpirká rag a káníng fim bu pyìr sa, abig kàng bi á byar Shìdun. ¹³ Big kan zu wàuká nìnànn nímá á dìr mpirká ni. Big pàb byìr á dìr mpìr dorká ni nìnànn nímá, n dàb gbam káníng.

*Barà Big Gban Yohanna Asàin-à
Ri Wau Mpirká Dìr Batisma
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Kùr Hirudus fig rìghing tai á shinn buká ri sa níng ni, jir kai bàna mpirká fig rìghing tai Yesu kó áni bidim pár. Mpirká káhi dang rag, "I Yohanna àsàin-à rìi wau mpirká dìr batisma níng, dù nann zu kàng síg nì. I bu-à sa ku dìg sig gbam, mi ri sa bu mamaki káníng."

¹⁵ Mpirká káhi dang rag, "Ku í Iliya."

Káhi dang rag, "Ku í wùn aswam Shìdun àràg yann aswamká bu Shìdun ká rì níng."

¹⁶ Barà Hirudus fig tai á shinn Yesu ni, ku dang rag Yesu í Yohanna, wà ku gib kìm sig shinn wàning níng, wàning dù nann zu kàng síg nì ma yonki. ¹⁷ Hirudus swam yag rìghing aswam rag abig pànn Yohanna abig sìr ku ma abig ta kà ku á tonn fi-à ni. Hirudus sa sig àdònìng á jir shinn Hirudiyas wà shunwòwá Filibus ku zìg sig níng. ¹⁸ Bu-à sa níng, Yohanna rì dinya kyann Hirudus rag, "Barà à zìg sig wà shunwòwú níng, sàñ fig bàna."

¹⁹ I byar-à hi, Hirudiyas pànn Yohanna á kyinn, mi ri zìm aku gban rìg wàning. Ama ku dìg fig pyù bàna, ²⁰ jir kai bàna kùr Hirudus ri shàr zinn Yohanna. Ku yì hing wàning í mpìr sisàn, í mpìr Shìdun. Ku fim wàning ítau. Ku ri zìm aku fig jir Yohanna, kó barà bu-à Yohanna ri dinya ku ri wa ku níng.

²¹ Hirudiyas dìg sig pyù-à kwá gban Yohanna áni á sai-à Hirudus sa buki wà ku kyab pànn àyúnn-à big mà sig ku áni. Ku bar kwonn bi àgbam swàmwá big ma àgbamká bu sojaká ma àgbam mpirká á jànn Galili, n sa ya káníng buki. ²² A byar-à hi wùn uwà Hirudiyas kà bi n gbìb jau. Jau-à ku gbìb sig níng, jwar ya hing kùr Hirudus ma kyinnká buwá. I wà ku dinya wùn uwà-à hi rag, "Bu-à wù ma ri zìm bidim pár, á dinya mì, má ya wù." ²³ Ku tung ki rag, kó wàning ma zìm agunn jànnwá vù zyun, kwá ya rìg wàning.

²⁴ I byar-à wùn uwà-à níng yag dìg nàwá n bib nàwá rag, aku vig kai rà?

Nàwá dinya ku rag akau dang rag ku ri zìm shinn Yohanna àsàin-à ri wau mpirká dìr batisma.

²⁵ I byar-à hi ku kàng bi kíni, n dinya kùr-à rag, ku ri zìm a wàning ya ku shinn Yohanna àsàin-à rì wau mpirká dìr batisma, tàma tàma-à níng á tasa.

²⁶ Barà Hirudus fig àdònìng, dìrwá í wu tag rìg-à. Ku kyab barà ku nìm tung sig ki á pyànn kyinnká buwá ni níng, bai wà kwá ngìngàng. ²⁷ I byar-à ku swam yag soja asar gadi zyun, a wàning yag zìg bi shinn Yohanna. Wàning yag mà tonn fi-à ni, n yag gib kìm shinn Yohanna, ²⁸ n zìg bi á tasa-à ni, n ya wùn uwà-à níng. Wùn uwà-à níng zìg n ya yag nàwá. ²⁹ Barà yann sukàká bu Yohanna fig tai big gban rìghing ku níng, sái big bi zìg dìrwá n jì kà wann rìg á shar amir-à ni.

*Yesu Ya Mpìr Dubu Swana Buju
(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yoh 6:1-14)*

³⁰ Yann aswamká bu Yesu kàng bi n dinya ku bu-à big yag sa sig, ma bu-à big tág sig. ³¹ Barà big ri dinya ku bu-à big yag sa sig, mpirká nìnànn nímá ri bi á byarwá ni, káhi ri kàng yag. Hár Yesu ma yann sukàwá big dìg fig pyù barà bá ji buju bàna. I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big rag, "Aning bi, ayi yag shi mà byar-à mpír bàna màhàn, jirà aning dìg pyù-à ná shi ngàng awun." ³² I byar-à big dù n kà á kòr-à ni, mì yag rìg-à mà byar-à mpír bàna màhàn.

³³ Barà mpirká nìnànn nímá myàng àdònín, big yì rìghing wà í Yesu ma yann sukàwá big, big dù á lubá ni, n shàr shàu ma bar, n yag fòr jag rìg mà byar-à Yesu ri yag níng. ³⁴ Barà Yesu fòr yag n zu á kòr-à ni àdònín, ku myàng bìr mpirká kwonn shi sig nìnànn nímá. Ku myàng káníng shi sig àràg àdùnká bàna ma anu. Ku myàng ashi káníng. I byar-à ku kà mi ri tág káníng bu nìnànn nímá. ³⁵ Barà kamzau fòr àdònín, sai yann sukàwá big bi á byarwá ni n rag, "Byar-à níng í awúnn, kamzau sa rìghing. ³⁶ A dwim mpír káníng abig yag mà daká ni ma kauyeká shi yàr sig áyág, àjirà abig wann ya shinnbá buju."

³⁷ I byar-à Yesu dinya yann sukàká big n rag, "Ning ma shinn ná aning ya big buju abig ji."

I byar-à big bib ku n rag, "Wù ri zìm ayi yag wann bi brodi bu dinari dari pyànà, jirà ayi ya big abig ji rà?"

³⁸ I byar-à Yesu bib big n rag, "Ning shi sig ma brodi píná rà? Aning yag myàng."

Big yag myàng, n dinya ku rag, "Brodi swana ma jái pyànà."

³⁹ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big rag á káníng dinya mpirká abig shi wann kyau kyau á shinn byann-à ni. ⁴⁰ Mpirká shi wann á jinn ni, kyaüká káhi dìbswana, kyaüká káhi dìpyànà agban dwib. ⁴¹ Ku zìg brodi akunn swana ma jái akunn pyànà, n myàng yag

zuwá mà wai, n sa ya Shìdun í soko. I wà ku ngir gàf Finn brodi awín awín, n ya yann sukàwá big, abig gàf Finn ya bìr mpír káníng. I wà ku ngir gàf Finn jái àkunn pyànà káníng n ya big bidim pá. ⁴² Bir mpír káníng ji hár n ji mònń rìg finnbá. ⁴³ Yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònń gágsàg dwib agban pyànà. ⁴⁴ Ayau mpirká ji sig brodi-à níng, íri wunùká big fòr hing mpír dubu swana.

Yesu Kyann Kyonn á Shinn Zàpìr-à Ni
(Mat 14:22-23; Yoh 6:15-21)

⁴⁵ Gbìb fig tá bàna, Yesu dinya yann sukàká buwá big abig kà á kòr-à ni, abig yag jag ku mà agunn vù-à ni mà jann mà Batsaida, sai wà kwa dwim gàf Finn hing dìr ma bìr mpír káníng mpyim, í wà kwá yág ni. ⁴⁶ Barà ku dwim gàf Finn dìr ma big àdònín, ku nann yag mà mwír-à ni, n vig Shìdun. ⁴⁷ Barà bu-à bir rìghing àdònín, kòr-à shi sig áyau zàpìr-à ni. Yesu shi sig á myann ku áwinwá ni. ⁴⁸ I byar-à ku myàng yag yann sukàká buwá big ri sa shwìn ma kòr ya, wàu-à ri gbar kàng yag big mà sim. Ku shi shi, í pinnpàin, ku dù n yag mà byar káníng ni. Ku ri kyann á shinn zàpìr-à ni. Ku yag nyàan káníng wam zu. ⁴⁹ Ama barà big myàng ku ri bi àdònín, big wà sig rag í wàu. I byar-à big yan yán. ⁵⁰ Big bidim pá big myàng ku pìkyinnbá gib rìghing.

I byar-à ku dinya big rag a pìkyinnbá na tag wann. Ku dinya big rag, "Aning tib wann pìkyinn ná, í mì nì bi síg nì, kada aning shàr zinn bàna." ⁵¹ I wà ku bi kà á kòr-à ni á byarbá ni, sái wàu-à í sar rìg-à. Big sa mamaki ùwài nímá, ⁵² jir kai bàna barà ku ya mpír nìnànn nímá brodi níng, big yì fig yìr-à bàna. Big í mpír sung gbam big.

Yesu Dàb Gbam Mpír Dorká Mà Janisarata
(Mat 14:34-36)

⁵³ Big pìm zu yag rìg mà jann. Big yag fòr rìg á jànn Janisarata, n sìr gbam rìg kòr-à á nu zàpìr-à ni. ⁵⁴ Barà big zu á kòr-à ni àdòníng, mpirká myàng yì rag í Yesu. ⁵⁵ Barà big myàng í Yesu níng, big shàr kàng yag mà lubá ni, n kà hing mpìr dorká swann bi á buná-à káníng na sig áni, n zìg bi káníng á byar-à ba fig Yesu ma shi sig màhàn. ⁵⁶ Byar-à kwa yag bidìm pár, kó mà kauye, kó mà finn swann, kó mà da, mpirká ri swann zìg yag mpìr dorká mà fír-à ni. Big vig ku n rag aku fím mpìr dorká á káníng pànn íri nu jàwá. Ká zyun-à pànn sig nu jàwá níng, big gbam rìghing.

7

Sù Bu Agbamká (Mat 15:1-9)

¹ Mpìr Farisawaká bi á byar Yesu ni kwonn ma malamká ká bi sig mà Urushalima. ² Big myàng yann sukàwá big káhi ri ji buju ma vù jín, káníng bàg fig sù bu àgbamká n tu fig ma zàpìr mpyim bàna.

³ Farisawaká ma Yahudawaká kádà níng ri bàg sù bu yàkúbá. Big ri ji fig buju átai bàna, sai wà ba tu hing vùbá àràg barà shi sig á sùbá ni. ⁴ Bu-à ba dìg mà kasuwa-à ni, big ri ji fig bàna, sai wa ba tu hing vùbá. Big shi sig ma gbìbká big ri sìnn sùbá áni kim kim, àràg kwài tu, ma par tu, ma tasa tu.

⁵ I byar-à Farisawaká ma malamká bib ku rag, "Bu-à sa yann sukàwú big ngàng wà bá wib jír bu-à yàkúyí big rì dang sig í jir kai rà? Bu-à sa big ri tu fig vùbá mpyim jirà abig ji buju í ni bàna níng í jir kai rà?"

⁶ Yesu dinya big rag, "Ning í mpirká ri dang jír nu pyànà. Jír-à Ishaya rì ba sig á shinn ná ni níng, í àjai. Ku ba sig jir Shìdun rag, 'Mpirká tama-à níng ri wib mì ma nu átai. Ama big bir fig pìkyinn á byarmí ni bàna.'

⁷ Big ri wib mì ma nu átai,

big ri tàg sù bu àgbamká bigbá rì, mi ri sa shi rag í dokamí.'

⁸ "Ning sìnn kann rìghing jir Shìdun agang, mi ri bàg bu-à mpirká ri tàg ning."

⁹ I byar-à ku dinya big rag, "Ning sa yì hing barà ná ngàng doka Shìdun jirà aning pànn sù bu yàkúná big. ¹⁰ Musa dang rag mpìr aku wib tawá ma nàwá, mpìr-à ma swau tawá kó nàwá abig gban rìg mpìr-à hi. ¹¹ Ama bigná ning ri tàg fig mpirká àdòníng bàna. Bigná ning ri dang rag wà mpìr-à ma shi sig ma bu-à kwá sa shang tawá ma nàwá áni, ama kwa ya fig káníng bàna, ma dang hing rag, wàníng í kurban wato í bu Shìdun, í nànn-à hi. ¹² Wà ning ma ri tàg big àdòníng, ning ri kan dim mpìr ragaku sa shang tawá ma nàwá bàna. ¹³ To, barà ning ri sa àdòníng, í barà ning ri sìnn kàng jir Shìdun àràg í bu zyun bàna, jirà aning bàg sù bu yàkúná. Ning ri sa buká kádà nìnànn nímá àdòníng."

Buká Ri Sa Bai Mpìr (Mat 15:10-20)

¹⁴ Yesu bar bi jakàng mpirká n dinya big rag, "Ning bidìm pár aning gang sung, ma aning fig byann jírmí. ¹⁵ Walai bu-à mpìr má ji zyun-à má sìnn kàng ku jín, sái bu-à ma zu bi á nu mpìr, í bu-à má sìnn kàng ku jín. [¹⁶ Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig aku fig.]"

¹⁷ Barà ku dù n kà yag mà lu-à ni, yann sukàwá buwá bi bib ku yìr jír-à hi. ¹⁸ I wà ku bib big rag, "Asái ning má ning fig yì byann fig bàna rà? Bu-à mpìr má ji má sìnn kàng fig ku mpìr bìbai bàna, ¹⁹ jir kai bàna bu-à ri kà á finn mpìr ri kà fig á kyinnwá ni bàna. Ama ri kà á finnwá ni, mi ri zu kàng á dìrwá ni." Wàníng Yesu ri tiya mpirká rag kó buju-à wà áni bidìm pár sàñ hing wà jì ji.

²⁰ I wà ku dang rag, "Bu-à ri zu bi á kyinn mpìr, í bu-à ri sìnn kàng mpìr jín, ²¹ jir kai bàna pìkyinn í bu-à mpìr ri kyab bu-à bìbai áni, àràg

àyái sa, ajwú jwi, ki gban, ²² sunu, akyib, mpìr tonn gban, ma wà mpìr ma ri pànn fig shinn bàna, bu wìm, mpìr zìnn swau, shinn gbar dù, bu àning sa. ²³ Bu bibai káníng bidìm pár ri zu bi á kyinn mpìr, mì ri sìnn ku jín.”

*Uwà Zy whole Bir Pìkyinn á Byar Yesu
(Mat 15:21-28)*

²⁴ Yesu dù á byar-à hi n yag mà jànn Taya ma Sidon. Ku yag shi á lu zyun ni, n zìm fig a kó ni yì wà ku shi sig màhàn bàna. Ama ku wù jànn sar fig shinnwá bàna. ²⁵ Uwà zyun shi sig áni, wàu dab sig wùn uwàwá, ku fig tai Yesu, n bi binn kir wann á pyànn wàning ni. ²⁶ Uwà-à níng hi ku í mpìr Helena, big mà sig ku mà Surofinikiya. Ku vig Yesu rag a wàning kan zu ya ku wàu-à níng á dìr wùnwá ni. ²⁷ I byar-à Yesu dinya ku rag, “Yanká abig ji mònn ma mpyim, sàñ fig wà abig zìg buju yanká abig ya bái bàna.”

²⁸ I byar-à uwà-à níng rag, “Jírwú àjai, Shinn Lumí, ama báiká ri ji buju-à yanká ma ji dà sig.”

²⁹ Ku dinya uwà-à níng rag, “Barà à dang hing àdònìng á yag kyonnwú. Wàu-à dà fim rìghing wùnwú.”

³⁰ Uwà-à níng yag mà lu-à ni, n yag dìg wùnwá na sig á buná-à ni, wàu-à dà fim rìghing wàning.

*Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Sungwá i
Akúnn Anamwá í Asír*

³¹ Yesu kàng bi mà jànn Taya n wam zu mà Sidon, n yag mà Ayunn Galili n yag mà jànn Dikapolis. ³² Mpìrká káhi swann ya bi ku mpìr sung àkúnn. Bai wà wàning má dang jír, í byar-à big vig ku ragaku tib vùwá á dìr mpìr-à níng hi ni. ³³ Ku zìg zu wunù-à níng hi áyau bìr mpìrká ni, n zìg kann wàning agang n du kà pwai vùwá á sung wàning ni, n tu sháng, n pànn anam wàning. ³⁴ I byar-à Yesu myàng nann yag zuwá mà wai n tim atim ñzwàun níma, n dinya wunù-à

níng hi rag, “Efata.” Yìr jír-à níng í “Sungwú aku pù fim.”

³⁵ Gbìb fig ta bàna, sung wunù-à níng í pù fim rìg-à, ku kà mi ri dang rag jír kyìkyàr níma. ³⁶ I byar-à Yesu twìb big byur rag kada abig dinya mpìr zyun bàna, ama bidìm pár big yag dinya rìg mpìrká nìnànn níma jír-à hi. ³⁷ Mpìrká fig sig jír-à níng, big bidìm pár big sa mamaki. Big dang rag, “Mpìr-à níng sa yì hing kó kai bidìm pár wàni, hár ku ri dàb gbam mpìr sung àkúnn a wàning fig jír. Ku ri dàb gbam anam àsír a wàning dang jír.”

8

*Yesu Ya Mpìr Dubu Yina Buju
(Mat 15:32-39)*

¹ A suká bó ni, bìr mpìrká kwonn jakàng, big dìg fig bu-à bá ji bàna. I byar-à ku bar kwonn yann sukàwá big n dinya big rag, ² “Mì ri myàng ashi bìr mpìr káníng, jir kai bàna subá sara big shi sig á byarmí ni, big dìg fig bu-à bá ji bàna. ³ Wà ma dwim hing big rag abig kàng yag mà lu-à ni, bá kù ànù á gbiib-à ni, jir kai bàna mpìrká káhi áyaubá ni bi sig byar pyunn ninonn.”

⁴ I byar-à yann sukàwá big bib ku rag, “Yá dìg bi buju-à yá ya bìr mpìr káníng awúnn-à níng ni áni rà?”

⁵ I byar-à ku bib káníng rag, “Ning shi sig ma brodi àkunn píná rà?”

Big dang rag, “Sùmpyànn.”

⁶ Ku dinya bir mpìrká rag abig shi wann á jinn ni, ku zìg brodi àkunn sùmpyànn-à níng hi, n sa Shìdun ísoko, n ngir gàfínn awín awín, n ya yann sukàwá big a káníng ya bìr mpìrká, káníng zìg n ya bìr mpìrká.

⁷ Big shi sig ma àbyìr jái tití níma, ku zìg n sa Shìdun ísoko, n rag a yann sukàwá big ya bìr mpìrká. ⁸ I byar-à big ji hár finnbá zìr. I wà yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònn gágsàg sùmpyànn. ⁹ Mpìrká màhàn fòr hing dubu yina. I byar-à ku dwim bìr mpìr káníng hi. ¹⁰ Kinn fig su

bàna, Yesu ma yann sukàwá big kà á kòr-à ni, n yag mà jànn Dalmanuta.

*Big Ri Zìm a Yesu Sa Ya Big Bu Mamaki
(Mat 16:1-4)*

11 Farisawaká bi á byarwá ni, mi ri sa ku yipyàr, big ri zìm abig màg màg fig ku. I byar-à big ragaku tiya big bu mamaki zyun jirà abig yì wà kwa wann bi síg mà byar Shidun ni àjai. **12** I byar-à hi dìrwá í wu tag rìg-à. Ku rag, “Kai. Bu-à sa mpirká tama-à níng ri zìm abig myàng bu mamaki í jir kai rà? Mì ri dinya ning àjai, má tiya fig mpirká tama-à níng bu mamaki bàna.”

13 I byar-à ku fím big n kà á kòr-à ni, n zu yag rìg mà jann.

*Jír á Shinn Bu-à Farisawaká Ma Mpirká Bu Hirudus Ri Tàg
(Mat 16:5-12)*

14 Yann sukàwá màm jànn rìghing, big zìg yag kwonn fig ma brodi bàna, bu-à big shi sig ma kàhi, í brodi àkunn zyun í nann-à hi. **15** I byar-à ku twìb big byur rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning bir pìkyinn ná á yisti Farisawaká ma bu mpirká bu Hirudus ni bàna.”

16 I byar-à yann sukàwá big dang jír áyau bar dìrbá ni n rag, “Bu-à sa ku dang àdòníníng í jirà yi zìg bi fig brodi bàna níng.”

17 Yesu yì rìghing bu-à big ri dang, í byar-à ku dinya big rag, “Bu-à sa ning dang rag ning bàna ma brodi níng, í jir kai rà? Hár tama-à níng ning yì byann fig bàna rà? Ning í mpír sung gbam big rà? **18** Zuná ri myàng bu, sáshinn ning myàng yì fig bàna rà? Sungná ri fig jír, sáshinn ning fig yì fig bàna rà? Ning ri kyab pànn fig bàna rà? **19** Sai-à ñ zìg brodi àkunn swana n ngir gàfinn ya mpír dubu swana níng, ning wun kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà?”

I byar-à big dinya ku rag, “Gágsàg dwib agban pyànà.”

20 Ku rag, “Wà ñ zìg brodi sùmpyànn n ngir gàfinn, n ya mpír

dubu yina níng, ning wun kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà?”

Big dinya ku rag, “Gágsàg sùmpyànn.”

21 Ku bib big rag, “Hár tama-à níng ning yì byann fig ma bàna rà?”

*Yesu Dàb Gbam Mpír Afau Zyun
Mà Batsaida*

22 Big bi á Batsaida, mpirká káhi ya bi ku mpír àfau zyun, n vig ku ragaku tib wàníng vù á dìr. **23** Yesu zìg zu rìg wunù àfau-à níng á kauye-à ni, n tu sháng á zu wàníng ni, n tib wàníng vù á dìr, n bib wàníng rag, “Wù ri myàng bu rà?”

24 I byar-à wunù-à níng myàng nann zu zuwá n rag, “Mì ri myàng mpirká, ama mì ri myàng big àràg í binká ri kyánn nì.”

25 Yesu tib jakàng vù á zu wunù-à níng ni, í byar-à wunù-à níng myàng finn zuwá ma gbam, zuwá í yar finn rìg-à, ku myàng kyàr rag kó kai bidim pár. **26** Yesu dwim ku n ragaku kàng yag mà luwá ni, n dinya ku rag, “Kada á kà mà kauye-à ni bàna.”

*Bitrus Dang Rag Yesu í Wùn
Shidun*

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 I byar-à Yesu ma yann sukàwá big dù n yag mà kauyeká ni mà Kaisariya Filibi. Barà big ri yag á gibile-à ni, ku bib yann sukàwá big rag, “Mpirká ri dang rag mì í ni rà?”

28 Káníng dinya ku rag, “Big ri dang rag wù í Yohanna awau dìr batisma, kádàkí ri dang rag wù í Iliya, kádàkí ri dang rag wù í mpír zyun áyau mpirká ri dang kyann jir Shidun.”

29 I byar-à ku bib big rag, “Bigná, ning ri kyab rag mì í ni rà?”

Bitrus dinya ku rag, “Wù í Almasihu Wùn Shidun.”

30 I byar-à ku dinya big rag kada ba dang swann.

*Yesu Dinya Mpirká Barà Kwá Wu
Kiwá*

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ I byar-à ku kà mi ri dinya big rag, "Wùn Mpìr Jíkwinn má wa shwìn kim kim. Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká má ngàng ku, bá gban rìg ku, áyau su sara kwá dù nann zu kèng ma yonki." ³² Ku dang zu kyàr jír-à níng kyàr kyàr. I byar-à Bitrus zìg kann ku agang, n yan ta ku. ³³ Yesu vim bìr n myàng yann sukàká buwá, í wà ku yan ta Bitrus rag, "A dù á pyànnmí ni, wù í Shaitan, bu-à wù ri kyab níng, wù ri kyab fig bu Shìdun bàna, wù ri kyab bu mpìr."

³⁴ I byar-à Yesu bar kwonn bìr mpìrká ma yann sukàwá big n dinya big rag, "Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku wann tafinn shinnwá, ma aku zìg shwìn-à má bi á dò jir shinnmí ni, í wà aku bàg mì.

³⁵ Mpìr-à ma ri zìm shinnwá, kwá dìg fig yonkiwá bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn shinnwá á dò jir shinnmí ni, ma dò jir shinn jir àjwár, kwá dìg yonkiwá. ³⁶ Wà mpìr ma dìg gban rìg buká á dunyaru, ma dig fig yonkiwá bàna, buká ku dìg sig níng má swàb kà ya ku kai rà?

³⁷ Bu-à mpìr má ya jírètaku dìg kèng yonkiwá í kai rà? ³⁸ Mpìrká tâma-à níng ri sa bu pyìr wàni. Wà mpìr ma shàr zunái barà kwá dinya mpìrká tâma-à níng rag ku í mpìrmí, mì Wùn Mpìr Jíkwinn má shàr zunáiwá tìnn àyúnn-à ma bi hing ma gbam Tamí, ma yann aswamká bu Shìdun mà wai."

9

¹ I byar-à ku dinya big rag, "Mì ri dinya ning jir àjai, mpìrká káhi má shi sig ma áni á jànn-à ni, bá wu fig bàna, hár bá myàng àyúnn-à Shìdun má na kùrwá ma gbam."

Barà Zwánn Yesu Vim Bìr (Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Na kù su sùnnjin, Yesu zìg yag Bitrus ma Yakubu, ma Yohanna má shinnkwinn-à ni, ku ma káníng shi sig mìpyànn. Barà big ri myàng ku àdòníng, í byar-à zwánnwá í vim bìr

rìg-à. ³ Jàwá mìg shi karr, walai mpìr zyun-à má tu mìg yì àdòníng á dunyaru. ⁴ I byar-à yann suka sara káníng myàng Iliya ma Musa mìr gbìb zu, mi ri dang jír ma Yesu. ⁵ Bitrus dinya Yesu n rag, "Shinn Luyí, barà yì shi sig áyag níng, sàñ hing ayi dab apig sara, zyun í buwú, zyun í bu Musa, zyun í bu Iliya." ⁶ Ku yì fig bu-à kwá dang bàna í bu-à sa ku dang àdòníng, jír kai bàna zinn sa rìghing big.

⁷ Akwor nim dim gban rìghing big, í byar-à nài jír zu bi áyau akwor-à ni n rag, "Wàníng í wùn azìmmí, aning fig jírwá." ⁸ Gbìb fig tá bàna, big rag abig myàng níng, big myàng fig rag mpìr bàna, sái íri Yesu.

⁹ Barà big tìg wann bi mà shinnkwinn-à ni, Yesu dinya big rag, kada abig dinya mpìr bu-à big myàng sig níng bàna, sái àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn ma dù nann zu kèng hing ma yonki.

¹⁰ Big dinya fig kó ni bàna. Big bib bar dìrbá rag, "Yìr bu-à ku ri dang rag sái wà Wùn Mpìr Jíkwinn ma dù nann zu kèng hing níng, í kai rà?"

¹¹ I byar-à big bib ku rag, "Bu-à sa malamká dang rag Iliya má bi jág nì, í wà Kristi má bí ni níng, í jír kai rà?"

¹² Yesu dinya big rag, "Iliya má bi jág nì, kwa bi hing kwá sa samyib kó kai bidìm pá. To, bu-à sa big ba sig rag, 'Wùn Mpìr Jíkwinn má wa shwìn kim kim, bá ngàng ku' níng í jír kai rà? ¹³ Ama mì ri dinya ning, ái Iliya bi rìghing. Mpìrká sa rìghing ku bu barà big ri zìm, àràg barà big ba sig á jír Shìdun ni á shinnwá ni níng."

*Yesu Dàb Gbam Wùn Wunù-à
Wàu Dab Sig*
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Barà big dìg kwonn ma yann sukàká kádà níng, big myàng bìr mpìrká wàni, kwonn ma malamká, káníng ri sa yipyàr ma yann sukàká. ¹⁵ Barà mpìrká myàng Yesu àdòníng, big sa mamaki wàni, big

shàr yag ma byarwá ni n shà ku.
16 Yesu bib yann sukàwá big rag, “Ning ma big ri sa yipyàr á jir kai rà?”

17 Mpìr zyun áyau bìr mpìrká ni dang rag, “Malam, ñ zìg bi sig wùnmí á byarwú ni, jir kai bàna wàu dab sig ku, bai wà kwá dang jír. **18** Sai-à wàu-à hi ma dù bi hing ku wà sashi, wàníng ri gbar ta ku á jìnn ni, nuwá ri bìm zu ashwib, ku ri zwam nginnwá, dìrwá ri lab gbam. N vig yann sukàwú big rag abig kan zu rìg wàu-à ning, ama big sa sar fig bàna.”

19 I byar-à Yesu dinya big rag, “Kai! Bu-à sa ning bir fig píkyinn á byarmí ni bàna hár tama-à ning í jir kai rà? N shi ma ning hár ákaun rà? N sa muyar ma ning hár ákaun rà? Aning ya bi mì wùn-à hi.” **20** Big zìg bi wùn-à hi á byarwá ni.

Barà wàu-à ning myàng Yesu àdònín, gbiò fig tá bàna, ku gbar ning wùn-à ning, wùn-à ning kù wann á jìnn ni, mi ri bing kàng kwìb byar-à, ashwib ri zu á nuwá ni. **21** I byar-à Yesu bib ta-à rag, “Bu-à hi dìg sig ku ákaun rà?”

Ta-à rag, “Dìg sig ku á sai-à ku í wùnshái. **22** Wàu-à ri gbar ta kà ku á pyìr ma zàpìr, jirà aku wu rìg. To, ama wà wá sa sar bu zyun, á myàng ashiyí, ma á sa shang yi.”

23 Yesu bib ku rag, “A dang rag má sa sisar rà? Mpìr-à ma bir hing píkyinn, kó kai bidím pár Shìdun má sa ya rìg ku.” **24** Gbìb fig tá bàna, ta wùn-à ning dang rag, “Mì ri bir píkyinn, ama píkyinn birmí zwau, á sa shang mì n bir swàb kà.”

25 Barà Yesu myàng bir mpìrká ri shàr kwonn bi àdònín, ku yan ta wàu-à hi n rag, “Wù wàu-à ri sa mpìrká abig kàng mpìr sung àkúnn, ma anam àsír ning, mì ri dinya wù rag á gòb dìr ma ku, kada á kà jakàng á dìrwá ni bàna.”

26 I byar-à wàu-à ning yan yán n gbar ning dìr wùn-à ning, dìr wùn-à ning ri zwab, í byar-à wàu-à ning gòb rìg dir ma wùn-à ning. Wùn-à

níng na sig, hár mpìrká dang rag ku wu rìghing. **27** I byar-à Yesu pànn wùn-à hi á vù-à ni, n gbar dù nann zu ku. Ku sar dù nann zu á wai.

28 Barà Yesu kà yag rìg mà lu-à ni, í byar-à yann sukàwá big bònn bib ku n rag, “Bu-à sa yi kan zu sar fig wàu-à ning bàna, í jir kai rà?”

29 I byar-à ku dinya big rag, “Swai wàu-à ning, mpìr má kan zu sar fig átai bàna, sái wà kwa vig hing Shìdun.”

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45)*

30 I byar-à big dù n yag wam zu mà agunn jànn Galili. Ku zìm fig a kó ni yì bàna, **31** jir kai bàna ku ri tàg yann sukàwá big, mi ri dinya káníng rag, “Bá ya kà Wùn Mpìr Jíkwìnn á vù mpìrká ni, bá gban rìg ku, wà ba gban rìghing ku, ama àyúnn-à wà wa sara kwá dù nann zu kàng ma yonki.”

32 Ama big fig yì byann fig yìr jír-à ning bàna. Big ri shàr zinn wà bá bib ku.

*Yann Sukàká Sa Yipyàr á Shinn Mpìr-à Má Shi Agbam Áyaubá Ni
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

33 Big bi á Kafarnahum, big kà yag mà tonn-à ni. I byar-à ku bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa ning nìm ri sa yipyàr á gbiò-à ni ning, í jir kai rà?”

34 Big pù fig nubá bàna, jir kai bàna sai-à nìm á gbiò-à ni, big nìm ri sa yipyàr áyau bar dìrbá ni jir mpìr-à má shi àgbam-à áyaubá ni.

35 I byar-à Yesu shi wann á jìn ni, n bar kwonn yann sukàwá dwìb agban pyànà, n dinya káníng rag, “Mpìr-à ma ri zìm aku shi àgbam aku sìnn kàng shinnwá ásim, maaku shi fàu kó ni.” **36** I byar-à ku zìg wùnshái zyun, n sìnn kà áyaubá ni, n pyàr kà wàníng ágàu n dinya big rag, **37** “Mpìr-à ma pànn wùn zyun àràg wùnshái-à ning vù pyànà á jir zìnnmí ni, shi sig àràg ku pànn síg mì. Mpìr-à ma pànn hing mì vù

pyànà, shi àràg ku pànn sig àsàin-à swam bi sig mì.”

*Mpìr-à Ma Zib Fig Yi Bànà i Mpìryí
(Luk 9:49-50)*

³⁸ Yohanna dinya ku rag, “Malam, yi myàng mpìr zyun ri kan zu wàu á dìr mpìrká ni ma zìnnwú, yi kan dim rìg ku, jir kai bàna ku ri bàg fig yi bàna.”

³⁹ Ama Yesu dinya ku rag, “Kada aning kan dim ku bàna, jir kai bàna mpìr-à ma ri sa bu mamaki á zìnnmí ni, á pyànná-à níng, kwá dang fig rag jír-à bibai á shinnmí ni bàna.

⁴⁰ Mpìr-à ma zib fig yi bàna, ku í mpìryí. ⁴¹ Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma kab zàpìr ma ya hing ning jirà ning í bu Kristi, mpìr-à níng má dìg lada.”

*Buká Má Sìnn Kà Mpìr Abig Sa Bu-à Bibai
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)*

⁴² “Mpìr-à ma du kà hing wùnshái zyun áyau yann káníng ni, zyun-à bir sig pìkyinn á byarmí ni rag a wàníng sa bu pyìr, má sàñ kab abig sìr gbam wann bu wau á wàin mpìr-à níng hi ni, ma abig ta kà rìg ku mà zàpìr-à ni. ⁴³ Wà vùwú ma ri du kà wù rag á sa bu pyìr, á gib tafinn rìg vù-à hi, má sàñ káb nì á kà á lu Shìdun ma vù nzyun, ma wà wá shi kwonn ma vùwú pyànà bidim pár, bá ta kà wù á lu pyìr, [⁴⁴ mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna.] ⁴⁵ Wà barwú ma ri du kà wù á sa bu pyìr, á gib tafinn rìg, má sàñ káb nì wà á kà mà lu Shìdun ni ma bar nzyun, ma wà wá shi kwonn ma bar pyànà má kà mà lu pyìr, [⁴⁶ mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna.] ⁴⁷ Wà zuwú ma ri du kà wù rag á sa bu pyìr, á kpab tafinn rìg. Má sàñ káb nì á kà lu Shìdun ma zu nzyun, ma wà wá shi kwonn ma zu pyànà má kà mà lu pyìr, ⁴⁸ mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna tinn.

⁴⁹ “Bá sa kyàr kó ni àràg barà big ri wìr kà mann á byù. ⁵⁰ Mann í bu-à dudor, ama wà ador mann ma zu rìghing, bá sa dor rag ma kai rà? Aning shi àràg í mann, ma aning shi shu pìkyinn na tag áyau bar dìrná ni.”

10

Yesu Dang Jír á Shinn Uwà Kan Tafinn

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ I byar-à Yesu dù mà byar-à níng hi, n yag mà jànn Yahudiya, n pìm zu á Ning Urdun. Bìr mpìrká kwonn bi jakàng á byarwá ni, í byar-à ku tág big àràg barà ku ri sa bab kyann.

² I byar-à mpìr Farisawaká bi jírè abig màg màg fig ku. Big bib ku rag, “A dokayí ni, sàñ hing wà mpìr aku kan tafinn wàwá rà?”

³ I byar-à ku bib big rag, “Musa dinya sig ning rag í kai rà?”

⁴ Big dinya ku rag, “Musa ya sig doka rag abig ba tarkada ban gban, abig kan tafinn rìg uwà.”

⁵ Yesu dinya big rag, “Bu-à sa Musa ba ya sig ning doka àdòníng, í jírè ning í mpìr sung gbam big. ⁶ Sai-à Shìdun rì màm jag sig dunyaru, ku màm wunù ma uwà. ⁷ Jir wàníng í bu-à sa wunù má dù dà fím tawá ma nàwá, má yag shi kwonn ma wàwá, ⁸ jírè abig shi í bu nzyun. Hár á pyànná-à níng bá shi fig rag pyànà bàna, bá shi í bu nzyun. ⁹ Bu-à Shìdun sìnn kwonn sig, kada mpìr aku gafinn bàna.”

¹⁰ Barà big kàng yag mà lu-à ni, yann sukàwá big bib ku jír-à níng.

¹¹ I byar-à ku dinya big rag, “Mpìr-à ma kan tafinn wàwá, ma zìg uwà zyun kim, ku ri sa àyái á shinn wàwá ni. ¹² Uwà-à ma fím nuwá ma zìg wunù zyun kim, ku ri sa àyái.”

*Yesu Wìr Kà Ya Yann Títiká Asàn
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

¹³ Big zìg bi yanká á byarwá ni n rag aka tib káníng vù á dìr. Ama yann sukàwá big yan ta mpìr káníng. ¹⁴ Barà Yesu myàng

àdònín, pìkyinnwá bai, ku dinya yann sukàwá big n rag, "Aning fím yanká abig bi á byarmí ni, kada aning kan dim big bàna, jir kai bàna mpirká ká ma shi àràg yanká níng, bá ká ní mà byar-à Shìdun ri na kùrwá." ¹⁵ Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma sinn kèng fig shinnwá àràg kù wùnshái bàna, kwá ká fig byar-à Shìdun ri na kùrwá bàna." ¹⁶ I byar-à ku pyàr káníng ágàuwá ni, n tib wann káníng vù á shinn-à ni, n wìr ká ya káníng àsàn.

*Mpìr Bái Zyin Bib Yesu Abib
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)*

¹⁷ Barà ku dù mi ri yag àdònín, wunù zyun shàr yag n yag bìnñ kir wann á pyànnwá ni, n bib ku rag, "Malam ñsàn, bu-à má sa jirà n dìg yonki kinn kinn í kai rà?"

¹⁸ I byar-à Yesu bib ku rag, "Bu-à sa à bar mì mpìr ñsàn í jir kai rà? Mpìr ñsàn bàna, sai íri Shìdun awínwá ni. ¹⁹ A yì rìghing dokaká wá bàg: 'A gban ki bàna, á sa àyái bàna, á jwi ajwú bàna, á gim ñsáng bàna, á lir ji mpìr bàna, á wib tawú ma nàwú.' "

²⁰ I byar-à wunù-à níng dang rag, "Malam, n wib vinn rìghing doka káníng bidìm pár tun sai-à mì í wùnshái hár tàma-à níng."

²¹ Yesu myàng ku n zìm hing ku, n dinya ku rag, "Dà sig wù bu zyun, á yag wann tafinn rìg buká à shi sig ma kàhi bidìm pár, ma á ya mpìr ashiká bài-à, ma á bi á bàg mì. I wà wá dìg bu-à sàñ kab wàníng mà wai." ²² Barà wunù-à níng fig àdònín, àsà kyag kù kà ku á pìkyinn-à ni, pìkyinnwá í bai rìg-à, kù yag rìgwá, jir kai bàna ku shi sig ma bu wàni.

²³ Yesu myàng yann sukàwá big n rag, "Shi sig mà shwìn wàni wà mpìr bàiká má ká á byar-à Shìdun ri na kùrwá."

²⁴ I byar-à yann sukàká sa mamaki ma jír-à ku dang sig níng. Yesu dinya big rag, "Yanká bumí, shi sig ma shwìn wà mpìr má ká mà lu

Shìdun ni. ²⁵ Má fonn kab nì rakumi aku ká á pùr àbonyir, ma wà mpìr bài aku ká á byar-à Shìdun ri na kùrwá."

²⁶ Barà yann sukàká fig àdònín, big sa mamaki wàni, n rag, "Wà má àdònín, mpìr-à má wìm zu í ni rà?"

²⁷ Yesu myàng big n rag, "Bu-à mpìr má sa sar fig bàna, Shìdun má sa sar, jir kai bàna walai bu-à má nì kan Shìdun."

²⁸ Bitrus dang rag, "To, yi fím rìghing kó kai bidìm pár, yi ri bàg wù."

²⁹ I byar-à Yesu dinya big rag, "Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma fím luwá, kó wunzàwá big, kó shunwòwá big, kó ajunwàwá, kó nàwá kó tawá, kó yanká buwá, kó jànnwá á jir shinnmí ni, ma dò jir shinn jir àjwár, ³⁰ kwá dìg kab buká ku fím sig níng, kwá dìg kèng hár kàun dari, luwá, ma wunzàwá big, ma shunwòwá big, ma ajunwàwá big, ma nàwá, ma yanká buwá, ma jànnwá. Bá ya ku shwìn, ama àyúnn-à wà kinn shinn, Shìdun má ya ku yonki kinn kinn.

³¹ Mpìrká nìñànn nímá ká shi sig mpìr ùwài tàma-à níng, bá kèng mà sim. Mpìrká kinn fig bu bàna níng, má yag mà pyànn."

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Big ri yag mà Urushalima. Yesu ká síg nì sukàwá big á pyànn. Sukàwá big sa mamaki wàni. Mpìrká ri bàg yag big ásim níng, big shàr rìg zinn. Ku bar kwonn yann sukàwá big dwib agban pyànn níng, n zìg kann big akur, n dinya káníng bu-à má sa ma ku.

³³ Ku dinya káníng rag, "Aning fig, yi ri yag mà Urushalima mà byar-à bá zìg Wùn Mpìr Jíkwìnn, má ya ká ku á vù àgbam mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká. Bá wà ku kwonn, má dang rag abig gban rìg ku. Bá ya ká ku á vù mpìrká ká í Yahudawaká bàna. ³⁴ Bá màm jwann ku, bá tu

wìr ku sháng, bá yang ku ashor, bá gban rìg ku, àyúnn su sara kwá dù nann zu kèng."

*Bu-à Yakubu Ma Yohanna Vig Sig
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Yakubu ma Yohanna, yanká bu Zabadi, big bi á byar Yesu ni n dinya ku rag, "Malam, yi ri zìm á sa ya yi bu-à ya vig wù bidìm pár."

³⁶ Yesu bib big rag, "Ning ri zìm ní sa yá ning kai rà?"

³⁷ Big dinya ku rag, "Sai-à wa na hing kùrwú, yi ri zìm á zìm ayi shi ma wù í zyun, zyun águnn vìm nuwú ni, zyun águnn vìm súrwú ni."

³⁸ Yesu dinya big rag, "Ning yì fig bu-à ning ri vig mì bàna. Wáníng ná wa sar shwìn-à má wa níng rà? Kó ná wau sar dìr batisma-à má wau níng rà?"

³⁹ Big dinya ku rag, nn, bá wa sar. I byar-à Yesu dinya big rag, "Shwìn-à má wa níng, í wà zyun-à ná wa. Dìr batisma zyun-à bá wau mì níng, í zyun-à bá wau ning.

⁴⁰ Ama byar shu águnn vìm numí ni, ma wà águnn vìm súrmí ni, í bigmí bàna, nì bàna ma gbam-à má ya mpìr kàhi. I byar shu mpirká Tamí sa sinn ya sig big."

⁴¹ Barà yann sukà dwib kádà sig níng fig bu-à Yakubu ma Yohanna vig sig Yesu níng, big nànn káníng àgùnn. ⁴² I byar-à Yesu bar kwonn bi big í byar nízyun n dinya big rag, "Ning yì hing kùrká á jànn-à ni ri tág gbam á shinn mpirká bubá ni. Big ri twìm káníng, mi ri dinya káníng bu-à káníng má sa. ⁴³ Ama buná má shi fig àdòníng áyauná ni bàna, wà mpìr zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbam, to, aku shí nì fàuná. ⁴⁴ Mpìr-à ma ri zìm aku shí nì wà jijag, to, aku shi fàu kó ni bidìm pár. ⁴⁵ Wùn Mpìr Jíkwinn bi fíig jirà abig sa ya ku bu bàna, ama ku bi síg jiràaku sa ya mpirká bu, maaku ya shinnwá jirà mpirká abig dìg yonki."

*Yesu Pù Finn Zu Mpìr Afau Zyun
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

⁴⁶ Big bi fòr á Yariko, barà ku ma yann sukàwá big ri dù á Yariko ni ma bìr mpirká, wunù àfau zyun, big ri bar ku Bartimawas, ku í mpìr avig bu, ku í wùn Timawas, ku shi sig á kur gbib-à ni. ⁴⁷ Barà ku fig rag í Yesu mpìr Nazarat ri wam zu yág nì, í byar-à ku gbam nài gbam n rag, "Yesu Wùn Dawuda, á myàng ashimí."

⁴⁸ Mpirká nìnànn nímá yan ta ku ragaku shi kim, ama ku dang swàb kà n rag, "Ayáa, Wùn Dawuda, á myàng ashimí."

⁴⁹ Yesu sar wann n dang rag abig bar bi ku.

I byar-à big bar mpìr àfau-à níng, n dinya ku rag, "A fig àjwár, á dù bi. Ku ri bar wù."

⁵⁰ Ku pù tafinn rìg mayafiwá, n dù nann zu n yag dìg Yesu.

⁵¹ I byar-à Yesu bib ku rag, "Wù ri zìm ní sá wù kai rà?"

Mpìr àfau-à níng dang rag, "Malam, mì ri zìm á sa mì ní myàng ma zumí."

⁵² I byar-à Yesu dinya ku rag, "A yag kyonnwú, pìkyinnwú à bir sig á byarmí ni níng, dàb gbam rìghing wù."

Gbìb fig tá bàna, ku myàng rag ma zuwá, n bàg yag Yesu.

11

*Mpirká á Urushalima Shà Yesu
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yoh 12:12-19)*

¹ Barà big nyàan fòr yag mà Urushalima, big yag fòr á Baitafaji mà Baitanya á byar zyun big ri bar Wùn Mwir Zaitun. Ku swam yag yann sukàwá big pyànà, ² n dinya káníng rag, "Aning yag mà kauye-à mà pyànn ná ni. Na kà yag hing, ná dìg big sa gbam sig wùn aswannswánn màhàn, wà zyun-à mpìr nann màg fig fig bàna, aning finn ya bi mì. ³ Mpìr-à ma bib ning rag, 'Bu-à sa ning ri finn aswannswánn-à níng, í jir kai rà?'

aníng dang rag, 'I Shinn Luyí dang síg nì rag ayi finn ya yag ku. Kwá tìr kàng bi rìg kíni.' "

⁴ I byar-à big yag n yag dìg wùn aswannswánn-à hi, big sa gbam sig á nu nkyun-à ni, á gbib-à ni. Barà big ri finn àdònín, ⁵ mpirká sar sig màhàn níng bib big rag, "Bu-à sa ning ri finn wùn aswannswánn-à níng í jir kai rà?"

⁶ I byar-à big dinya káníng bu-à Yesu dinya sig big abig dang. Káníng fim big, big yag. ⁷ Big zìg bi wùn aswannswánn-à hi á byar Yesu ni, n wan zu jàbá n bir wann á kwib-à ni, Yesu nann zu n shi wann áni. ⁸ Mpirká nìnànn nímá jag yag jàbá á gbib-à ni, mpirká káhi kyag jì bu á daká ni n jag yag á gbib-à ni. ⁹ Ká kà sig kà pyànn, ma ká á sim, big dang ma gbam rag, "Ayi swam yan Shìdun. Pyib sìsàn aku shi á shinn mpír-à ri bi á zìnn Shinn Luyí ni níng. ¹⁰ Pyib sìsàn aku shi á shinn kùr bu Tayí Dawuda, wà ri bi níng. Shìdun aku shi bu-à mpirká má swam yan."

¹¹ I byar-à Yesu kà yag mà finn swann Urushalima, n kà mà lu Shìdun ni, n myàng kó kai bidim pár. Barà bu-à bir rìghing, ku zu, ku ma yann sukàwá big dwib agban pyànnà, big yag mà Baitanya.

Yesu Ya Bin Ating Zyin Nài Ya (Mat 21:18-19)

¹² Byar-à kyàr, barà big ri kàng bi mà Baitanya, amor gban ku. ¹³ Ku myàng yag mìr bin ating pyunn ninonn nímá, ku yag màhàn, jirà aku myàng wà kó kwá dìg awan áni. Ku yag fòr màhàn, n dìg fig awan áni bàna, sai íri jì, jir kai bàna í sònñ-à ating ri wan bàna. ¹⁴ I byar-à Yesu dinya bin ating-à níng n rag, "Mpír má dìg fig rag awan á byarwú ni bàna."

Yann sukàwá big fig bu-à ku dang sig níng.

*Yesu Kan Zu Mpirká Ri Wann Tafinn Bu á Lu Shìdun
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yoh 2:13-22)*

¹⁵ Big bi fòr á Urushalima, ku kà yag mà lu Shìdun ni, n kan zu mpirká ri wann tafinn bu màhàn, ma ká ri wann bu màhàn. Ku gbar bir wann rìg teburká mpirká ri pyann bài áni níng, ma kujeraká bu mpirká ri wann tafinn àlàb lu. ¹⁶ Ku kan dim mpirká rag kada a kó ni swann kà yag bu zyun mà lu Shìdun ni bàna. ¹⁷ I byar-à ku tàg mpirká rag, "Big ba sìnn sig á jir Shìdun ni rag, 'Lumí, mpirká bidim pár má bar rag í byar-à big ri vig Shìdun,' ama ning sìnn kàng rìghing byar-à hi í byar ajwú jwi."

¹⁸ Agbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká fig àdònín, big yàn gbib-à abig gban ku áni. Ama big ri shàr zinn, jir kai bàna bìr mpirká fig bu-à ku tàg sig níng, big sa mamaki.

¹⁹ Barà kamzau sa, í byar-à Yesu ma yann sukàwá big zu rìg á finn swann-à ni.

Bin Ating Wim Wu (Mat 21:20-22)

²⁰ Big ri wam zu yag í pyimbyau, í byar-à big myàng bin ating zyun-à Yesu ya ku nài ya níng, ku wim wu rìghing, hár kwonn ma adinnwá.

²¹ Bitrus kyab pànn, n dinya ku rag, "Agbamýí, á myàng bin ating zyun-à à ya ku nài ya níng, ku wim rìghing."

²² I byar-à Yesu dinya big rag, "Aníng bir pìkyinn á byar Shìdun.

²³ Mì ri dinya ning àjai, mpír-à ma dinya shinnkwinn-à níng rag, 'A gbib dù ma mìrwú, ma á yag jann kà shinnwú á zàpír-à ni,' bu-à ku dang sig níng, wà kwa sa fig shaka á kyinnwá ni bàna, ma bir hing pìkyinn rag bu-à ku dang sig níng má sa, bu-à hi má sa àjai.

²⁴ Jir wàníng, mì ri dinya ning, bu-à na vig Shìdun bidim pár, aníng bir kyinn rag ná dìg bu-à hi, ná myàng

ná dìg bu-à hi. ²⁵ Sai-à ning ma ri vig Shìdun, aning yafa ya jàuná big ká ma sa sig ning bu-à bibai, jirà a Taná zyun-à mà wai aku yafa ya ning bu pyìrná. [²⁶ Wà na yafa ya fig jàuná big bàna, Taná mà wai má yafa ya fig ning bàna tinn.]”

Big Bib Yesu Jír á Shinn Gbamwá Ni
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Big bi jakàng á Urushalima. Barà ku ri kyann mà lu Shìdun ni, àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká, ma àgbamká, big bi á byarwá ni, ²⁸ n bib ku rag, “Gbam-à wù ri sa bu káníng ma kàhi níng, à dìg sig áni rà? Mpìr-à ya sig wù gbam-à hi í ni rà?”

²⁹ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Má bib ning jír zyun, wà na dinya hing mì, í wà má dinya ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi. ³⁰ Mpìr-à ya sig Yohanna gbam-à aku wau mpìrká dìr batisma íni rà? I Shìdun rà, kó í mpìr rà? Aning dinya mì.”

³¹ I byar-à big wà jír ma bar dìrbá n rag, “Wà ya dang rag, í Shìdun ya síg Yohanna gbam-à ínì, kwá dang rag bu-à sa yí bir fig pìkyinn á jir Yohanna ni bàna í jir kai rà? ³² Kó ayi dang rag, í mpìr ya síg ku nì rà?” Big ri shàr bìr mpìrká, jir kai bàna mpìrká yì rìghing wà Yohanna í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun. ³³ I byar-à big dinya Yesu n rag, “Yì fig bàna.”

Yesu dinya big n rag, “Mì má, má dinya fig ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi níng bàna.”

12

Tinn Jír á Shinn Mpìrká Ngàng Yesu
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Yesu dinya big tinn jír n rag, “Mpìr zyun nàm sig da inabi, n pì kèng kwìb sig da-à hi áni, ku kànn sig kàb byar-à mpìr má shi kan bu

màhàn, ku kab sig shar jirà abig pinn wír kà zàn inabi áni. Ku zìg da-à hi n pag mpìrká alaru. Ku dù n yag rìg mà jànn zyun ni. ² Barà awan inabi-à byann, í byar-à ku swam yag fàuwá zyun mà byar anàm bu káníng ni abig ya ku anìwá. ³ Ama anàm bu káníng pànn fàuwá níng n dab dab, n kan kèng yag wàníng vù áyonn. ⁴ I byar-à ku swam yag jakàng fàuwá zyun, mpìr káníng dab pòr wàníng shinn, n sa wàníng buká sàñ fig bàna. ⁵ Ku swam yag jakàng fàuwá zyun, big dab gban rìg wàníng. Ku swam yag káhi nínànn nímá, mpìr káníng gban rìg kádàkí, n dab kádàkí dab dab. ⁶ Dà kèng sig í mpìr zyun, wàníng hi í wùnwá wà ku ri zìm wàni. Ku swam yag wùnwá á byar káníng ni n dang rag, ‘Mpìr káníng má wíb wùnmí.’ ⁷ I byar-à anàm bu káníng dinya bar dìrbá rag, ‘Wàníng í àsàin-à má ji gado da-à níng, aning bi ayi gban rìg ku mám, jirà ayi pànn nì da-à níng.’ ⁸ I byar-à big pànn wùn-à níng mì ku í gban rìg-à, n ta yag rìg kiwá mà myann.”

⁹ I byar-à Yesu bib n rag, “To, buná, á myàngná ni, àsàin da inabi-à níng má sa rág kai rà? Kwá bi má yag gban rìg mpìr káníng, má zìg da inabi-à má ya mpìrká káhi. ¹⁰ Ning jangga fig bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna rà? Big ba sig rag,

‘Abàn-à mpìr ami buká ngàng sig rag bai níng,

í zyun-à big zìg kèng bi n mi kà ágù kinn-à ni,

í wà zyun-à sàñ kab sig kádà.

¹¹ Wàníng í Shìdun sa síg nì.

A byaryí ni, yí ri myàng í bu makí,’ ”

¹² Agbam Yahudawaká yàn gbìb-à abig pànn sìr ku, jir kai bàna big yì rìghing wà ku ri dáng tinn jír-à níng ma big. Ama big ri shàr zinn bìr mpìrká, í byar-à big dù n fim ku mì yag rìgbá.

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Bái Jànn
Wa
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Big swam yag Farisawaká ma mpirká bu Hirudus á byarwá ni, jirà a káníng tib fig nuwá. ¹⁴ Big bi á byarwá ni n bib ku rag, "Malam, yi yí hing rag wù í mpìr gwangga, wù ri tàg jir Shìdun á gbìb ñsàn, wù ri shig fig mpìr bàna, kó ni bidim pár wù ri myàng í bu nzyun á byarwú ni. Sàn hing wà ayi wa kùr Kaisar bài jànn rà, kó sàñ fig bàna rà? Ayi wa rà, kó ayi wa bàna rà?"

¹⁵ Ama Yesu yì rìghing bu-à mà kyinnbá ni, í byar-à ku bib big rag, "Bu-à sa ning ri tib fig numí ning, í jir kai rà? Aning ya bi mì bài àsháu zyun n myàng."

¹⁶ Big ya bi ku, í wà ku bib big rag, "Ma hoto mpìr-à á dìr bài-à ni ma zinn-à áni ning, í bu ni rà?"

Big dinya ku rag, "I bu kùr Kaisar."

¹⁷ I byar-à Yesu dinya big rag, "To, bu-à ma í bu Kaisar, aning ya kàng Kaisar. Bu-à ma í bu Shìdun, aning ya kàng Shìdun."

I byar-à big sa mamakiwá.

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Barà Ki
Má Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)*

¹⁸ Sadukiyawaká dang rag mpìr má dù nann zu kàng fig ma yonki bàna. Big bi á byar Yesu ni n bib ku rag, ¹⁹ "Malam, Musa ba ya sig yi doka rag, mpìr ma zìg uwà ma mà fig wùn bàna, wà kwa wu rìghing, a wunzàwá zìg kàng uwà-à ning hi, jirà aku mà ya shunwòwá yann.

²⁰ Yi shi sig ma jír á shinn mpir zyun, ku shi sig ma wunzàwá big sùnnjin. Mpìr-à ning hi zìg uwà n mà fig wùn bàna, ku wu rìghing. ²¹ Wà wa pyàñà zìg kàng uwà-à hi, ku ma wàníng mà fig wùn bàna, ku má ku wu rìghing. Wà wa sara-à ning má, àdòníngr tinn. ²² Big sùmpyànn bidim pár big zìg yà zu rìg uwà hi, big mà fig wùn bàna, í nànn-à hi uwà-à ning hi í wu rìg-à tinn.

²³ To, barà big sùmpyànn bidim pár big zìg yà zu rìghing uwà-à ning, àyúnn-à Shìdun má gbar dù nann zu kàng mpìrká ma yonki, uwà-à ning má shi í bu ni áyaubá ni rà?"

²⁴ Yesu dinya big n rag, "Ning yì fig gbam Shìdun ma bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna, wàníng í bu-à sa ning nang jànn sig gbìb gwangga ning. ²⁵ Ayúnn-à Shìdun má gbar dù kàng hing mpìr ma yonki, bá shi àràg yann aswamká bu Shìdun mà wai. Mpìrká má zìg fig rag uwà bàna. ²⁶ Jir wà ki má dù nann zu kàng ma yonki ning, ning jangga fig bu-à Musa ba sig bàna rà? A byar-à ku ba sig á jir Shìdun ni á shinn akyar bín-à pyìr rì swànn áni. Ku ba sig bu-à Shìdun dinya sig ku rag, 'Mì í Shìdun bu Ibrahim, mì í Shìdun bu Ishaku, mì í Shìdun bu Yakubu.'

²⁷ Jír-à ning ri tàg yi rag, mpìrká rì wu sig ning, shi sig ma yonki tàma-à ning. Shìdun í Shidun ki bàna, ku í Shìdun mpìr-à ma yonki. Ning nang jànn dikina á nang jànn."

*Doka Zy়un-à Wài Kab Kádà
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)*

²⁸ Malam zyun fig barà big ri dang jír àdòníngr, ma barà Yesu dinya big jír ñsàn nímá ning, í byar-à ku bib Yesu n rag, "Doka zyun-à wài kab kádà í wà áni rà?"

²⁹ Yesu dinya ku rag, "Doka-à wài kab sig í wàníng: 'Aning fig, ning mpìr Israila, Shinn Luyí Shìdun ku í Shìdun nzyun. ³⁰ A zìm Shinn Luwú Shìdun ma kyinn nzyun, ma gbamwú, ma yonkiwú, ma bu-à wù ri kyab á kyinnwú ni.' ³¹ Doka-à tib sig wàníng dang rag: 'A zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú.' Doka-à kab pyàñà káníng bàna."

³² I byar-à malam-à ning dang rag, "Barà à dang ning í àjai, Malam! A dang hing rag Shìdun nzyun, zyun bàna. ³³ A mpìr zìm ku ma kyinn nzyun, ma bu-à mpìr ri kyab, ma gbam mpìr bidim pár, ma aku zìm jàuwá àràg barà ku ri zìm shinnwá.

Doka pyànà káníng kab hing bu twìb swànn á pyànn Shìdun, kab síg nì kó kai bidìm pár wà big ri ya Shìdun.”

³⁴ Yesu yì hing rag jír-à wunù-à níng dinya kàng ku níng, sàñ hing wàni, í byar-à ku dinya wàníng rag, “A nonn fig ma kùr Shìdun bàna.”

A byar-à níng hi, walai mpìr-à wim kyinn n bib kàng ku jír.

Kristi í Wùn Dawuda, Ku í Asàin Lu Dawuda Tinn
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Yesu tág mpìrká bu mà lu Shìdun ni n rag, “Sáshinn malamká dang rag Almasihu í wùn Dawuda níng rà? ³⁶ Dawuda ma shinnwá Awun Shìdun tág ku, ku dang rag, ‘Shìdun dinya Shinn Lumí n rag, á bi á shi á vìm numí ni áyág. Má sìnn kà mpìr azíbwú big á mìr barwú ni.’

³⁷ Dawuda ma shinnwá bar ku Shinn Lumí. To, sáshinn kwá shi wùn Dawuda rà?” Bìr mpìrká fig jírwá ma píkyinn àjwár.

Yesu Dang Bu-à Bibaiká Malamká Ri Kyab á Píkyinnbá Ni
(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Barà Yesu ri tág big bu í wà ku rag, “Aning pànn shinn ná ma malamká, big ri zìm jà lilor wìr, big ri zìm a mpìrká bib kà kyann big á fir ati-à ni. ³⁹ Big ri shig bushuká zyun-à sàñ kab sig mà tonn bìr kwonn-à ni ma wà á byar-à mpìrká ma ri sa bùkí. ⁴⁰ Big ri lir ji uwà kiká. Big ri vig Shìdun nunon nímá jirà a mpìrká myàng big. Shwìn-à bá wa má kab gbam.”

Uwà Ki Zy whole sentence omitted

⁴¹ Yesu shi sig mà byar ashikáun bài mà lu Shìdun ni, ku myàng barà mpìrká ta kà bài màhàn. Mpìr bàiká nìnànn nímá ta kà bài ùwài nímá. ⁴² I byar-à uwà ashi zyun bi, ku í uwà ki, ku bi ta kà naira pyànà. ⁴³ Yesu bar kwonn yann sukàwá big n dinya káníng rag, “Mì ri dinya

ning àjai, bu-à uwà ki-à níng ta kà sig níng, kab hing bu mpìrká bidìm.

⁴⁴ Mpìrká kádà níng tinn zu sig áyau bàibá big shi sig ma kàhi, ama uwà-à níng, kó barà ku í mpìr ashi níng, ku ya vinn rìg Shìdun bu-à á vùwá ni. Bákkyinn bu-à ku nìm má wann ji bu áni níng, ku ta kà gban rìghing bidìm pár.”

13

Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Dab Gbànn Rìg Lu Shìdun
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Barà Yesu ri zu á lu Shìdun ni, wùn sukàwá zyun dinya ku rag, “Malam, á myàng barà big mi sig lu-à níng nìsan nímá ma abànká ùwài.”

² I byar-à Yesu bib ku rag, “Wù ri myàng lu-à níng wài hing kó? Ayúnn zyun ri bi bá dab gbànn rìg lu-à hi, kó abàñ nízyun má shi fig á shinn jàuwá zyun ni bàna.”

Yesu Dang Rag Ayúnn Zyun Ri Bi Wà Mpìrká Má Wa Shwìn
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ Yesu shi sig mà Wùn Mwir Zaitun, shi yàr sig mà lu Shìdun, í byar-à Bitrus ma Yakubu ma Yohanna ma Andarawus bi á byarwá ni. ⁴ Big bònn bib ku n rag, “Malam, bu káníng má sa ákaun rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì wà àyúnn-à hi nyàan fór í kai rà?”

⁵ I byar-à Yesu dinya big rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning zìm a mpìr zyun tonn kà ning á gbiò ajànn bàna. ⁶ Mpìrká nìnànn nímá má bi, bá dang rag big bi sig á zìnnmí ni. Bá dang rag big í Almasihu, bá sa mpìrká nìnànn nímá má nang jànn.

⁷ Wà na fig tai kànn kó áni bidìm pár, kada aning gib kyinn bàna, bu káníng má sa àdònín, ama sai-à dunyaru má vinn níng màg fig ma bàna. ⁸ Jànn zyun má nu kànn ma jànn zyun. Kùr zyun ma nu kànn ma kùr zyun kó áni bidìm pár á jànn-à ni. Jànn á jìn ni má ning á swannká ni kim kim á dunyaru, amor má kà

á jànn-à ni wàni, ama wàníng ri jag má mìr átai.

⁹ "Ama aning pànn shinn ná, jir kai bàna bá pànn ning, má zìg yag ning á pyànn agib jír, bá dab ning á tonn bìr kwonnká ni, bá zìg yag ning, ná sar á pyànn gwamnaká ni ma kùrká á dò jir shinnmí ni, jirà aning dinya big jírmí. ¹⁰ Sái wà ba dinya hing mpirká á dunyaru bidìm pár jir àjwár á shinnmí ni, í wà dunyaru má vinn. ¹¹ Sai-à ba zìg yag ning mà byar-à bá wà ning kwonn, kada aning shàr zinn rag ning yì fig bu-à ná dang bàna. Shìdun má tiya ning bu-à ná dang, jir kai bàna ná dang fíg nì ma shinn ná bàna, í Awun Shìdun má dang nì. ¹² Mpìr má zìg rìg yiwaiwá, má ya kà á vù mpirká ni abig gban rìg. Ta má ya kà wùnwá á vù mpirká ni abig gban rìg. Yanká má ngàng rìg jir tabá ma nàbá, má ya kà káníng á vù mpirká ni abig gban rìg. ¹³ Mpirká nìnànn nímá má zib ning á dò shinnmí ni. Ama mpìr-à ma wim hing kyinn hár àyúnn-à wà kinn shinn, Shìdun má pinn zu ku."

Bu Azing Má Shi á Lu Shìdun (Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ "Ná myàng bu àzing má shi á lu Shìdun. (Mpìr-à ma ri jangga bu-à mì ri ba níng, aku yì byann.) A sai-à níng hi, mpirká ma shi sig mà yau jànn Yahudiya, abig shàr yag mà shinnkwìnnká ni. ¹⁵ Mpìr-à ma shi sig mà shinn tonn-à nì, kada aku kà mà finn tonn-à ni maaku zìg ma bu mìpyim, í wàaku shàr yág ni, bàna. ¹⁶ Mpìr-à ma shi sig mà dawá ni, kadaaku shàr kàng yag mà lu-à ni, aku zìg jà, í wàaku shàr yág ni, bàna. ¹⁷ Ayúnn-à hi uwàká shi sig ma finn, ma ká shi sig ma yann àjann níng, bá wa shwìn. ¹⁸ Aning vig Shìdun rag àyúnn-à ná shàr shàu-à níng, aku shi áyau dí bàna. ¹⁹ Asai-à hi, mpirká má wa shwìn wàni, írì shwìn-à big taba wa fig bàna, tun sai-à Shìdun màm sig dunyaru. Mpìr má wa jakàng fig

rag írì shwìn-à níng bàna. ²⁰ Wà Shìdun nìm ma gib màg gban fig su shwìn-à níng bàna, kó mpìr nízyun nìm má wìm zu fig bàna. Ama ku gib màg gban sig su shwìn-à hi, jir shinn mpirká ká ku shig zu sig.

²¹ "Wà mpirká ma dinya ning rag, aning myàng, mà Almasihu níng, kada aning zìm bàna. Kó ba dinya ning rag, mà ku bó, aning zìm bàna. Big ri gim nìnsáng. ²² Mpìr agim nìnsángká má bi, bá rag big í Almasihu, káhi má dang rag big í mpirká ri dang kyann jir Shìdun. Bá sa bu mamaki kim kim jirà abig gbar nang jànn mpirká Shìdun shig zu sig, wà big nìm má sa sar. ²³ Aning pànn shinn ná, nì dinya rìghing ning bu káníng barà su-à màg fig ma bàna níng.

Bu-à Má Sa Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn Má Kàng Bi Ani (Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ "Asim shwìn-à mpirká má wa níng ni, àyúnn má sìr rìg fi, sònń má mìg fig bàna. ²⁵ Asuswirká mà waisháu-à ni má kù wann bi rìg á jìnn ni. Bu gbamká shi sig mà wai má ning dìrbá. ²⁶ I byar-à mpirká má myàng mì, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn má wann bi mà wai áyau akwor-à ni. Má kàng bi ma gbam ùwài nímá kwonn ma awàimí. ²⁷ Má swam yag yann aswamká bumí big á byarká á dunyaru bidìm pár, jirà abig bar kwonn bi ya mì mpirká Shìdun shig zu sig. Bá bar kwonn bi big á jànn-à ni bidìm pár, daka mà mìr swann hár mà shinn swann.

Tinn Jír á Shinn Bin Ating (Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ "Aning myàng misali á shinn bin ating. Wà na myàng bin ating ma ri twìb jì àpyú, ning yì hing shyù nyàan kù. ²⁹ To, wàníng má í àdòníng tìnn, sai-à na myàng buká nì dinya sig ning níng ma ri sa, aning yì rag nì nyàan kàng bi. ³⁰ Mì ri dinya ning àjai, mpirká tàma-à níng má wu vinn fig bidìm pár bàna, sái wà buká nì dinya sig ning níng ma

sa rìghing. ³¹ Waisháu ma jànn-à á jìnn ni má bab jànn rìg, ama jírmí má vinn fig ávinn bàna.

*Walai Mpìr-à Yì Ayúnn-à Yesu Má Kàng Bi Ani
(Mat 24:36-44)*

³² "Walai mpìr-à yì àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi áni. Kó yann aswam Shìdun mà wai má, big yì fig bàna. Kó mì Wùn Shìdun má, n yì fig bàna, sai Shìdun ta-à awínwá ni yì síg nì. ³³ Aning pànn shinn ná, aning shi àzír, ma aning vig kyann Shidun, jir kai bàna ning yì fig àyúnn-à níng hi bàna. ³⁴ Má shi àràg barà mpìr dù dà fim sig luwá, n yag sig kyinn, n ya sìnn sig fàuwá big swàm-à káníng má sísa, ku dinya sig àsàin-à ri sa gadi á luwá ni a wàníng sa kyann gadi-à. ³⁵ Jir wàníng aning shi àzír, jir kai bàna ning yì fig sai-à má bi bàna. Kó má bi àkamzau rà, kó áyau fi rà, kó pinnpàin rà, kó pyimbyau rà, ning yì fig bàna. ³⁶ Kada n bi dìg ning, ning ri na aná. ³⁷ Bu-à n dinya sig ning níng, mì ri dinya kó ni bidìm párr. Aning shi àzír."

14

*Agbamká Kwonn Nu á Shinn Yesu Ni
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yoh 11:45-53)*

¹ Dà sig su pyànà ma wà bá ji àyúnn Pìm Wam Zu ma brodi-à bàna ma yisti. I byar-à àgbamká bu mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká ri yàn gbìb-à bá bònn pànn Yesu áni jirà abig gban rìg ku. ² Ama big dang rag bá sa fig á sai-à big ri ji bùkí-à níng bàna, jir kai bàna mpirká má dù ngain.

*Big Pàb Yesu Byìr Mà Baitanya
(Mat 26:6-13; Yoh 12:1-8)*

³ Barà ku shi sig mà Baitanya á lu Siman mpìr-à rì shi sig ma dor àkùnn, ku rì ji buju. I byar-à uwà zyun bi ma wùn àkwinn byìr zyun-à ri ning swìnn ñsàn, byìr-à hi shi

sig ma bài wàni, zìnnwá í nardi. I byar-à uwà-à níng zìg àkwinn-à hi n dìng kìm á wàin-à ni, n wìr wann Yesu byìr-à hi á shinn-à ni. ⁴ Barà mpirká káhi myàng àdòníng, big nànn àgùnn n bib bar dìrbá rag, "Bu-à sa uwà-à níng ri sa kifinn byìr-à níng í jir kai rà? ⁵ Byìr-à níng big nìm ma wann tafinn hing, big nìm má dìg bài dinari dari sara n nìm má ya mpìr ashiká." I byar-à big nànn uwà-à níng àgùnn, mi ri zìnn swau ku.

⁶ Ama Yesu dinya big rag, "Aning fim uwà-à níng. Bu-à sa ning ri sa shi ku níng í jir kai rà? Bu-à ku sa sig mì níng, ku sa síg mì bu-à ñsàn. ⁷ Ning ri shi kyann ma mpìr ashiká í zyun kó ákaun, sai-à ning ma ri zìm kó ákaun bidìm párr, ná sa ya big bu-à ñsàn. Ama yi ma ning má shi kyann fíg zyun bàna. ⁸ Ku sa sig bu-à sànn sig wà aku sa. Ku pàb síg mì byìr á dìr jir sai-à bá jì mì áni. ⁹ Mì ri dinya ning àjai, byar-à ba dang jir àjwár Shìdun kó áni á dunyaru, bu-à ku sa sig níng bá dinya mpirká, mpirká má kyab pànn ku áni."

Big Kwonn Nu Ma Yahuda Jirà Abig Pànn Yesu

(Mat 24:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Yahuda Iskariyoti zyun áyau yann sukà dwib agban pyànà níng, dù n yag mà byar àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, jirà aku ya tafinn big Yesu. ¹¹ Barà big fig àdòníng, big fig àjwár, n gib nu rag bá ya ku bài. Ku yàn pyù-à kwá wann tafinn ya big Yesu.

*Big Sa Buju Ayúnn Pìm Wam Zu
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23;
Yoh 13:21-30)*

¹² Ayúnn wà jijag wà bá ji brodi-à bàna ma yisti níng fòr. Ayúnn-à hi í sai-à big ri gib gban kyann wùn àdùn wà bá ji ayúnn Pìm Wam Zu ma kàhi. Yann sukàká bi n bib Yesu rag, "Wù ri zìm ayi yag sa buju ayúnn Pìm Wam Zu-à níng áni rà?"

¹³ I byar-à Yesu swam yag mpìr pyànà áyaubá ni, n dinya káníng

rag, "Aning yag mà finn swann-à ni, ná dìg kwonn ma wunù zyun swann sig àgur zàpìr, aning bàg yag ku ¹⁴ mà lu-à kwá kà áni, ma aning dinya àsàin lu-à rag, 'Malam dang rag tonn-à ku ma yann sukàwá má shi má ji buju àyúnn Pìm Wam Zu áni, í wà áni rà?' ¹⁵ I wà kwá tiya ning tonn zyun ùwài nímá mà wai, wà big sinn sig kó kai mà ni. Aning sa sinn buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng màhàn."

¹⁶ Yann sukàwá big yag mà finn swann-à ni, n dìg kó kai bidim pár àràg barà Yesu dinya sig big. I byar-à big sa sinn buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng màhàn.

¹⁷ Barà kamzau fòr í byar-à Yesu ma yann sukàwá big dwib agban pyànà níng yag màhàn. ¹⁸ Big shi mi ri ji buju. I byar-à Yesu dinya big rag, "Mì ri dinya ning àjai, mpìr zyun áyauná ni má wann tafinn mì, í wà zyun-à ri ji buju ma mì níng."

¹⁹ Barà big fig àdòníngrìg pìkyinnbá bai wàni, big bib ku zyun zyun n rag, "Shinn Luyí, kó í mì rà?"

²⁰ Yesu dinya big rag, "I mpìr zyun áyauná ni barà ning dwib agban pyànà níng. Mpìr-à níng hi í mpìr-à ri swab ji kwonn brodi ma mì á tasa-à ni níng. ²¹ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má wu àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni á shinnmí ni rag má wu níng. Ama mpìr-à má wann tafinn Wùn Mpìr Jíkwinn níng, kwá wa shwìn, má sàn káb nì wà big nìm ma mà fig ku bàna."

Buju-à Yá Kyab Pànn Kyann Shinn Luyí Ani
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²² Barà big ri ji buju àdòníngrìg, í byar-à Yesu zìg brodi n vig Shìdun, n sa wàníng ísoko, n ngir gàfinn, n ya yann sukàwá big. Ku dinya káníng rag, "Aning zìg, wàníng í dìrmí."

²³ I byar-à ku zìg zàn inabi á kwài n sa Shìdun ísoko, n ya big. Big bidim pár big wa á kwài-à hi ni.

²⁴ Ku dinya big rag, "Wàníng í àsàmí

zyun-à má kìfinn á dò shinn mpìrká ni nìnànn nímá. I àsà nu-à Shìdun gib ya sig mpìrká. ²⁵ Mì ri dinya ning àjai, má wa fig rag zàn inabi bàna, sai àyúnn-à má wa wà àpyú-à mà byar-à Shìdun ri na kùrwá."

²⁶ Big dài jonn n swam yan Shìdun, mì yag rìg-à mà Wùn Mwir Zaitun.

Yesu Rag Bitrus Má Ngàng Ku
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yoh 13:36-38)

²⁷ Yesu dinya big n rag, "Ning bidim pár ná shàr tafinn rìg mì, jir kai bàna big ba sig á shinnmí ni, á jir Shìdun ni n rag 'Shìdun má gban rìgaza àdùn-à, àdùnká má shàr yam rìg.' ²⁸ Ama sai-à ma dù nann zu kàng hing ma yonki, má yag jág nì mà Galili."

²⁹ Bitrus dinya ku n rag, "Kó wà jàumí big bidim pár ma fím rìghing wù, bumí má fím fig wù bàna."

³⁰ Yesu dinya ku rag, "Mì ri dinya wù àjai, á fi-à níng ni sai-à kwìnn ra aku dab zuaku nu pyànà níng, wá sa yipyàr kàun sara má rag à yì fig mì bàna."

³¹ Bitrus dang ma gbam n rag, "Kó wà ba rag bá gban bàg kwonn mì big wù má, má sa fig yipyàr rag nì yì fig wù bàna."

Jàuwá big kádà níng dang àdòníngrìg tinn.

Yesu Vig Shìdun Má Gatsemani
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Big bi fòr á byar-à big ri bar Gatsemani, í byar-à ku dinya yann sukàwá big rag, "Aning shi wann áyág, má vig Shìdun." ³³ I byar-à ku zìg Bitrus ma Yakubu ma Yohanna. Pìkyinnwá bai wàni. ³⁴ Ku dinya káníng n rag, "Pìkyinnmí bai sig wàni, shi rag má wù wu. Aning shi áyág, ama aning shi àzír."

³⁵ Ku yag sim mà pyànn titi nímá n bìnn kir wann á jìnn ni, n vig Shìdun rag, wà má sa a Shìdun zìg zu rìg ku á shwìn-à kwá wa níng ni. ³⁶ Ku dang rag, "Tamí, kó kai bidim pár wá sa sar, á zìg zu rìg mì

áyau shwìn-à má wa níng ni. Ama á bàg bu-à á kyinnmí ni bàna, sái bu-à kyinnwú ri zìm."

³⁷ I byar-à ku bi dìg yann sukàká sara níng, big ri na aná. Ku dinya Bitrus rag, "Siman, wù ri na aná rà? Wá shi fig àzír kó awa nízyun bàna rà? ³⁸ Aning shi àzír ma aning vig Shìdun, jirà kada bu-à bibai aku tonn gban ning bàna. Pìkyinn ná ri zìm aning sa bu ñsàn, ama gbamná fòr fig bàna."

³⁹ I byar-à ku yag jakàng n vig Shìdun, ku vig jakàng bu-à ku ním vig sig. ⁴⁰ Ku kàng bi jakàng n dìg sukàwá big big ri na aná, jir kai bàna zuná ri dím big. Big yì fig bu-à bá dinya ku bàna.

⁴¹ Ku kàng bi wà wa sara, nì dinya káníng rag, "Hár tâma-à níng, ning ri na aná, mi ri na ngàng dìrná rà? Wà ning na níng, màg hing. Ayúnn-à màg rag hing. Aning myàng, big ri ya kà mì Wùn Mpìr Jíkwinn á vù mpirká ri sa bu pyìr. ⁴² Aning dù nann zu, ayi yag ning. Aning myàng, mpìr-à má ya tafinn mì níng, ma ku níng."

*Big Pànn Yesu Jirà Abig Gban Ku
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yoh 18:3-12)*

⁴³ Barà Yesu ri dang jír àdòníng, í byar-à Yahuda mpìr zyun áyau yann sukà dwib agban pyàna níng, bi kwonn ma bir mpirká. Big bi kwonn ma kafai ma tun, jir kai bàna shun àgbamká ma malamká ma àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, swam bi síg big nì. ⁴⁴ Mpìr zyun-à má ya tafinn Yesu níng, dinya rìghing mpirká bu-à kwá sa. Ku dinya mpirká rag, "Mpìr-à na myàng ma kèm pànn ku í mpìr-à ná pànn. Aning pànn gbam ku gbam gbam, ma aning zìg yag ku."

⁴⁵ Gbìb fig tá bàna, Yahuda yag fòr mà byar Yesu ni, n dinya wàníng rag, "Malam, mì ri bib kà wù." I byar-à ku kèm pànn wàníng.

⁴⁶ I byar-à mpirká pànn wàníng n

zìg yag rìg wàníng. ⁴⁷ I byar-à wùn sukà Yesu zyun gbar wàm zu kafaiwá n kyag fàu àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Ku kyag zu rìg wàníng sung-à. ⁴⁸ I byar-à Yesu bib bìr mpìr káníng n rag, "Ning bi sig ma kafai kwonn ma tun jirà aning pànn mì níng, mì í mpìr ajwú rà? ⁴⁹ Su ma su bidim pár yi ma ning ri shi kyann í zyun mà lu Shìdun, mì ri tág kyann mpirká, ama ning pànn fig mì bàna. Ama wàníng sa sig àdòníng jirà bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng,aku shi àràg barà big ba sig."

⁵⁰ I byar-à yann sukàwá big bidim pár shàr n fím rìg ku, mì yag rìgbá.

⁵¹ Wùn sukà zyun bàg yag ku. Wùn sukà-à níng hi wìr fig jà bàna, ku bir sig íri mayafi, big pànn ku, ⁵² í byar-à ku wan tafinn rìg mayafiwá, n shàr yag rìg dìr áyonn.

Big Zìg Yag Yesu Mì Pyànn Agbam Jànnká Ní

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Yoh 18:13-14, 19-24)

⁵³ Big zìg yag Yesu mà byar àgbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. I byar-à àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma àgbamká kádà áyaubá ni ma malamká ma shun àgbamká, big bidim pár big kwonn í byar nízyun. ⁵⁴ Ama Bitrus bàg bi ku ásim pyunn ninonn nímá, hár mà lu àgbam-à áyau mpirká ri twìb swann bu. Ku shi mà byar-à níng hi, ku ma mpirká ri sa gadi, ku shi, mi ri jwar pyìr. ⁵⁵ Agbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma àgbamká kádà níng, big yàn kyann mpirká zyun-à má dang jír á shinn Yesu ni, jirà abig gban rìg ku, ama big dìg fig ku ma jír àbai zyun bàna. ⁵⁶ Mpirká nínànn nímá gim ñsáng á shinn Yesu ni, ama jírbá yag fig nízyun bàna.

⁵⁷ Mpirká káhi sar dù nann zu n gim ñsáng á shinnwá ni, n dang rag,

⁵⁸ "Mpìr-à níng dang rag kwá dab

gbànn rìg lu Shìdun wà mpirká mi sig níng, má mi kèng zyun áyau su sara, kwá mi fig àràg bu mpír bàna.” ⁵⁹ Ama bidim pár, jírbá yag fig nízyun bàna.

⁶⁰ I byar-à àgbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, sar dù nann zu n bib Yesu rag, “A bàna ma jír-à wá dang á shinn jír-à níng ni rà? Bu-à mpír káníng ri dang á shinnwú ni níng, í kai rà?”

⁶¹ Ama Yesu pànn shi rìg akim, n dang fig jír bàna. Agbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu níng, bib jakàng ku rag, “Wù í Almasihu Wùn Shìdun rà?”

⁶² Yesu dang rag, “Mì í Wùn Shìdun. Ná myàng Wùn Mpír Jíkwinn má shi agunn vìm nu Shìdun ni, kwá wann bi áyau akwor-à ni mà waisháu-à ni.”

⁶³ Agbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, gbar ka rìg jàwá n dang rag, “Bu-à sa yá yàn mpirká káhi abig bi dang kèng jír á shinnwá ni níng, í jir kai rà? ⁶⁴ Ning fig hing barà ku dang bai sig zìnn Shìdun. Ning myàng á shinn?”

I byar-à big dang rag, bu bibai-à ku sa sig níng fòr hing wà abig gban rìg ku.

⁶⁵ I byar-à mpirká káhi tu wìr ku sháng n sìr dim rìg zuwá, n fam ku vù n dinya ku rag, “A dinya yi mpír-à dab sig wù.” Mpirká ri sar myàng kwonn ma lu Shìdun níng, pànn yag ku n dab ku.

Bitrus Ngàng Yesu
(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yoh 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Barà Bitrus shi sig mà myann á jìnn ni, í byar-à wùn uwà zyun bi, ku í wùn lu àgbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. ⁶⁷ Ku myàng barà Bitrus shi, mi ri jwar pyìr àdònín, ku myàng wàníng n dang rag, “Wù má, wù ním shi kwonn sig ma Yesu mpír Nazarat.”

⁶⁸ Ama Bitrus sa yipyàr n rag, “N yì fig bu-à wùri dang níng bàna.” A

byar-à níng hi, ku í zu yag rìg-à mà gbà dán-à ni.

⁶⁹ Wùn uwà-à níng myàng ku n dinya jakàng mpirká sar yàr sig ma ku níng n rag, “Mpír-à níng má, ku í bu Yesu tìnn.” ⁷⁰ Bitrus sa jakàng yipyàr rag, “bàna.”

Shi kèng tití nímá, mpirká sar yàr sig ma ku níng, dinya ku rag, “Wù má, wù áyaubá ni àjai, jir kai bàna wù í mpír Galili.”

⁷¹ I byar-à Bitrus dang rag, “N tung hing shinnmí ma Shìdun, n yì fig mpír-à ning ri dang níng bàna.”

⁷² Gbìb fig tá bàna, kwìnn dab zu aku nu pyànà. Bitrus kyab pànn jír-à Yesu dinya sig ku rag, “Sai-à kwìnn ra aku dab zu aku nu pyànà níng, wá sa yipyàr kàun sara má rag à yì fig mì bàna.” Barà ku kyab pànn àdònín ku kig mínn wàni.

15

Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Gwamna
(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5;
Yoh 18:28-38)

¹ I pyimbyau yìi nímá, àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma shun àgbamká ma malamká ma àgbamká kádà níng big kwonn í byar nízyun n dang jír á shinn Yesu ni. Big pànn Yesu n sìr ku n zìg yag ku n ya kà ku á vù gwamna. Gwamna-à hi zìnnwá í Bilatus. ² Bilatus bib Yesu rag, “Wù í kùr Yahudawaká rà?”

Yesu zìm n dang rag, “Aràg barà à dang níng.”

³ I byar-à àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu tìr ya ku jír nínànn nímá. ⁴ Bilatus bib jakàng ku rag, “A bàna ma bu-à wá dang rà? A fig swai jírká big ri zìg bi á shinnwú ni nínànn nímá níng.”

⁵ Ama Yesu pù fig nuwá bàna, í byar-à Bilatus sa mamaki.

Big Gib Jir Yesu N Rag Bá Gban Ku
(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Yoh 18:39—19:16)

⁶ A sai-à mpirká ma ji buju àyúnn Pím Wam Zu, àyúnn-à níng Bilatus ri zìg zu kyann mpír zyun áyau ká big kìg kà sig mà tonn fi-à ni, wà zyun-à mpirká ma vig hing ku ragaku zìg zu. ⁷ Ayau mpirká big kìg kà sig mà tonn fi-à ni níng, mpír zyun shi sig áni, big ri bar ku Barabas. Ku sa big nu hing kànn ma finn swann-à ni hár ku gban sig ki. ⁸ Bìr mpirká kwonn í byar nízyun n vig Bilatus ragaku zìg zu ya big mpír zyun àràg barà ku ri sa bab kyann. ⁹ Bilatus bib big rag, “Ning ri zìm n zìg zu ya ning kùr Yahudawaká rà?” ¹⁰ Ku yì hing rag í jir akyib, í bu-à sa àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng big ya kà sig Yesu á vùuwá ni.

¹¹ Ama àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni kar zìng bìr mpirká rag abig vig Bilatus a wàníng zìg zu ya sòr big Barabas. ¹² Bilatus bib jakàng big n rag, “To, má sáshinn ma mpír-à ning ri bar ku kùr Yahudawaká níng rà?”

¹³ I byar-à big wa nài yán n rag, “A dab bàg gbam rìg ku á tàm bín-à ni.”

¹⁴ I byar-à Bilatus bib big rag, “I jir kai rà? Bu-à bibai-à ku sa sig í kai rà?”

Big yan swàb kà nài yán n rag, “A dab bàg gbam rìg ku.”

¹⁵ Bilatus ri zìm a bìr mpirká fig àjwárwá, í byar-à ku zìg zu ya big Barabas, n zìg Yesu n du kà big yang wàníng ashor, n ya á vù sojaká ni, a káníng dab bàg gbam rìg wàníng mà bín-à ni.

Sojaká Màm Jwann Yesu (Mat 27:27-31; Yoh 19:2-3)

¹⁶ Sojaká zìg yag Yesu mà lu gwamna. Big bar kwonn sojaká kádà. ¹⁷ Big wir kà ku jà zyun àràg í jà kùr, n tànn kwonn àkar sí n wan kà ku á shinn-à ni. ¹⁸ I byar-à big bib kà ku n rag, “A suwú nonn, wù kùr Yahudawaká.” ¹⁹ Big zìg tun n mìb wann ku á shinn-à ni mìb mìb, n tu wìr ku sháng. Big bìnn kir wann á jìnn ni n sa shi rag big ri wìb ku.

²⁰ Barà big màm jwann kinn rìg ku àdòníng, í byar-à big í wan zu kàng rìg-à jà-à big wìr kà ya sig ku àràg í jà kùr níng, n wìr kà ya kàng ku jàwá. Big zìg zu yag ku mà myann jirà abig dab bàg gbam rìg ku á bín-à ni.

Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín (Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yoh 19:17-27)

²¹ Mpír zyun big ri bar Siman, ku ri kàng bi mà kauye, ku í mpír Kurane. Ku í ta Alizanda ma Rufas. Big du kà ku big gbam ragaku swann atàm bín-à bá dab bàg gbam Yesu áni níng. ²² Big zìg bi Yesu á byar zyun big ri bar Golgota. Yìr zìnn-à níng hi í akib shinn. ²³ Big zìg ya ku zàn inabi, big vù kwonn sig ma zàn gantí zyun big ri bar mur. Ama ku wa fig bàna. ²⁴ I byar-à big dab bàg gbam ku mà bín-à ni, n gäf Finn jàká buwá n dab shasha ma kàhi, jirà abig myàng wà zyun-à kó ni má dab ji buwá. ²⁵ Sai-à big dab bàg gbam sig ku á bín-à ni níng, í àsháu ajinndúbi í pyimbyau.

²⁶ Big ba sìnn sig yìr bu-à sa big kànn bàg gbam sig ku níng n rag, “Kùr Yahudawaká.” ²⁷ Big dab bàg gbam kwonn sig ku ma mpír ajwú big pyànà, zyun águnn vìm nuwá ni, zyun bó águnn vìm súrwá ni. [²⁸ Wàníng sa sig àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni rag, “Big wànn bàg kwonn ku ma mpirká sa sig bu-à bibai.”]

²⁹ Mpirká ká ri wam zu yàr màhàn níng, big ning shinnbá n swau ku shí n rag, “Awúsharée, à dang rag wá wab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kàng rìg áyau su sara. ³⁰ To, á zìg zu shinnwú á bín-à ni, ma á tìg wann bi.”

³¹ Agbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká màm jwann ku n rag, “Ku zìg zu yì hing mpirká, ama ku zìg zu yì fig shinnwá bàna. ³² Almasihu kùr mpír Isaila, aku tìg wann bi á bín-à ni ayi myàng jirà ayi bir pìkyinn rag ku í Wùn Shìdun.”

Mpìr pyànaká big dab bàg gbam kwonn sig ma ku níng, swau ku shi àdònínг tinn.

*Barà Yesu Wu Kiwá
(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yoh 19:28-30)*

³³ Barà àyúnn-à fòr áyau shinn, fi í sìr dim gban rìg-à jànn-à bidim pár, hár fòr àsháu sara wà àkamzau.

³⁴ Barà àsháu sara sa àdònínг, Yesu bar nài abor n rag, "Eloi, Eloi, lama sabatani?" Yir jír-à níng í "Shìdunmí, Shìdunmí, bu-à sa à fím wa mì àdònínг, í jir kai rà?"

³⁵ Mpirká ká sar yàr sig màhàn fig àdònínг, big dang rag, "Aning fig, ku ri bar Iliya." ³⁶ I byar-à mpìr zyun áyaubá ni yag n zìg bi soso, n dù kà á zàn zyun shi rag í shin àban, n sìr gbam á bín-à ni, n ya Yesu a wàníng wa, n rag, "Ayi shi kim, ayi myàng wà kó Iliya má bi má zìg tìg wann ku."

³⁷ Yesu kig nài ngbam nímá, í byar-à awunwá í zu rìg-à.

³⁸ Jà-à big gag dim sig nu nkyun lu Shìdun áni níng, í ki gáfinn rìg-à byar pyàna, daka mà wai hár á jìnn ni. ³⁹ Barà àgbam soja-à níng myàng Yesu barà wàníng wu níng, ku dang rag, "Ajai, mpìr-à níng í Wùn Shìdun."

⁴⁰ Uwáká sar sig pyunn ninonn nímá mi ri myàng bu-à ri sa, zyun í Maryamu Magdaliya, zyun í Maryamu na Yusufu ma Yakubu wà àshái-à, zyun í Salome. ⁴¹ Big í àsàinká bàg bi sig ku sai-à ku mà jànn Galili, big sa ya ku buju. Uwáká káhi nìnànn nímá shi sig màhàn tinn, í uwáká bàg yag sig ku mà Urushalima.

*Barà Big Jì Ki Yesu
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yoh 19:38-42)*

⁴²⁻⁴³ Mpìr zyun shi sig áni, zìnnwá í Yusufu, ku í mpìr Arimatiya. Mpirká ri yan kyinnwá wàni. Ku í àgbam Yahudawaká. Ku ri shi kir àyúnn-à kùr Shìdun má bi. Barà àkamzau ri sa rá asa, byar-à ma kyàr hing í àyúnn-à bá shi ngàng

áni, ku wim kyinn n yag mà byar Bilatus n vig wàníng a wàníng ya ku ki Yesu. ⁴⁴ Bilatus sa mamaki barà ku fig big rag Yesu shà wu rìghing níng. Ku bar àgbam soja-à n bib wàníng wà Yesu ma wu rìghing jirà aku yì. ⁴⁵ Barà Bilatus fig kinn rìg jír á nu àgbam soja-à ni rag Yesu wu rìghing níng, í byar-à ku dinya Yusufu rag a wàníng zìg ki Yesu. ⁴⁶ Yusufu yag wann jà mìmìg, n zìg tìg wann ki Yesu n bing kà áni, n yag sìnn kà wàníng mà shar ki-à big kab sig mà mìr abàn. I byar-à ku zìg abàn ùwài nímá n kidim nu nkyun amir-à ma káhi. ⁴⁷ Maryamu Magdaliya ma Maryamu na Yusufu, big myàng byar-à big sìnn kà sig ki Yesu.

16

*Barà Yesu Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yoh 20:1-10)*

¹ Barà àyúnn Asabar wam zu rìghing, Maryamu Magdaliya ma Maryamu na Yakubu, ma Salome, big wann sig tulare jirà abig pàb Yesu á dìr-à ni. ² Ayúnn Ladi í pyimbyau, barà àyúnn-à ta nann zu rìghing, big dù n yag mà amir-à ni.

³ Barà big ri yag má á gbìb-à ni, big bib bar dìrbá rag, "Mpìr-à má tìr dù ya yi abàn-à á nu nkyun amir-à ni í ni rà?" ⁴ Abàn-à hi wài hing wàni. Big yag fòr màhàn, n myàng big tìr dù rìghing abàn-à á nu amir-à ni. ⁵ Big kà yag mà yau amir-à ni n myàng wùn sukà zyun wìr sig jà mìmìg nímá n shi sig águnn vìm nu-à ni, big sa rìg mamaki.

⁶ I byar-à mpìr-à níng dinya big rag, "Aning sa mamaki bàna. N yì hing ning ri yàn kyann Yesu mpìr Nazarat wà big dab bàg gbam sig á bín-à ni níng. Ku bàna áyág, ku dù nann zu kàng rìghing. Aning myàng byar-à big sìnn kà sig ku.

⁷ Aning yag dinya yann sukàwá big, kwonn ma Bitrus rag, ku ri yag mà Galili, kwá yag jág big ni, bá myàng

ku màhàn àràg barà ku dinya sig big ning."

⁸ I byar-à big zu mà amir-à ni n shàr yag, jir kai bàna azyúnn sa rìghing big, big sa mamaki. Big dinya fig mpìr bàna, jir kai bàna big ri shàr zinn.

*Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Maryamu Magdaliya
(Mat 28:9-10; Yoh 20:11-18)*

[⁹ Barà ku dù nann zu kèng àyúnn Ladi í pyimbyau, ku mìr gbìb zu jag á pyànn Maryamu Magdaliya, àsàin-à ku kan zu sig wàu sùmpyànn á dìr wàníng ni ning. ¹⁰ Wàníng yag n yag dinya mpìrká ma Yesu rìi kyann zyun ning, ku dìg káníng ri bai pìkyinn, mi ri kig. ¹¹ Barà big fig ku dang rag Yesu dù nann zu kèng rìghing ma yonki ning, big bir fig kyinn á jírwá ni bàna.

*Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Pyànà
(Luk 24:13-35)*

¹² I wà yann sukà pyànà dù á Urushalima mì yag rìg-à mà kauye zyun ni. Ku mìr gbìb zu á pyànnbá ni, ku vìm bìr rìghing dìrwá. ¹³ Big kèng bi n dinya yann sukàká dà ning, ama káníng bir fig pìkyinn á jírbá ni bàna.

*Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Dwib Agban Zyun
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yoh 20:19-23; Swàm Yann 1:6-8)*

¹⁴ Yesu mìr gbìb zu á pyànn yann sukàwá big ni, big dwib agban zyun á sai-à big ri ji buju. Ku yan ta big, jir kai bàna big ngàng wà bá bir pìkyinn á jírwá ni, ma barà big gbam sung wàni, n bir fig kyinn á jir mpìrká myàng sig ku sai-à ku dù nann zu kèng sig ning bàna.

¹⁵ Ku dinya big rag, "Aning yag kó áni bidim pár á dunyaru, aning dinya mpìrká jir àjwár á shinnmí ni. ¹⁶ Mpìr-à ma bir hing pìkyinn, ma wau hing dìr batisma, kwá wìm zu. Mpìr-à ma bir fig pìkyinn bàna, kwá wìm zu fig bàna. ¹⁷ Wàníng í

bu mamakiká mpìrká ma bir hing pìkyinn á dìrmí ni, bá sa. Bá kan zu wàu ma zìnnmí, bá dang nu jír àpyú, ¹⁸ kó wà ba pànn hing bushùwí, kó wà ba wa gantí-à bibai, bu má sa fig big bàna, bá tib wann vùbá á shinn mpìr dorká ni, káníng má gbam rìg."

Shìdun Zìg Nann Zu Yag Yesu Mà Wai

(Luk 24:50-53; Swàm Yann 1:9-11)
¹⁹ Barà Shinn Luyí Yesu dang kinn jír ma big àdòníng, Shìdun zìg nann zu yag rìg ku mà wai. Ku shi sig mà agunn vìm nu Shìdun ni. ²⁰ Yann sukàwá big yag n dang kyann jírwá kó áni bidim pár, ku sa shang káníng n ya káníng gbam-à má tiya mpìrká rag jir káníng í àjai.]

Jir Ajwár Zy whole LUKA Ba Sig

Luka í mpìr adàb dor. Jír-à Luka ba sig níng ri tàg yi rag Yesu shí ní àsàin-à má pinn zu mpirká, kwá pinn zu fig íri Yahudawaká bàna, kwá pinn zu mpirká kádà níng tinn. Tarkada-à hi ri tiya yi rag Yesu ri zìm mpìr ashiká, ma mpirká zyun-à ri wa shwìn. Tarkada-à hi ri tàg yi barà yá vig Shìdun, ma barà Shìdun má yafa ya mpirká. Tarkada-à hi ri tàg yi jír áshinn Awun Shìdun ni. Luka í àsàin-à ba sig tarkada "Swam Yann Aswamká".

Jír-à Luka Ba Sig Wà Jijag

¹ Yesu sa sig bu nìnànn nímá sai-à ku shi sig á dunyaru. Mpirká nìnànn nímá ba sig bu á shinn bu-à ku sa sig. ² Big myàng hing bu káníng sai-à ku sa jag sig. Big dinya hing yi bu káníng. Yi fig hing tai á shinn bu káníng ni. ³ Mì má ñ bib byann hing tai-à níng í jír àjai. N fig hing tai bar buká ku sa jag sig. I bu-à sa ñ dang rag, má ba má dinya wù bu káníng, Tiyofalas. Má wànn dinya wù bu káníng bidìm pár. ⁴ Mì ri sa àdòníng, jirà á yì jír àjaiká big tàg sig wù.

Big Dang Rag, Bá Mà Yohanna Asàin-à Awau Dir Batisma

⁵ Sai-à Hirudus rì na sig kùr Yahudawaká, mpìr zyun shi sig áni, ku í mpìr-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, big ri bar ku zinnwá í Zakariya. Ku í mpìr-à áyau mpìr Abiya, ku zìg sig uwà zyun í yiwai Haruna. Zìnn uwà hi í Alisabatu. ⁶ Zakariya ma wàwá big ri sa bu-à Shìdun ri zìm, big ri wib jir Shìdun ma bu-à Shìdun ma dang rag abig sa, big ri yàng dang fig jír bàna, big ri sa ma pìkyinn nízyun. ⁷ Ama big bàna ma wùn kó nízyun, jir kai bàna Alisabatu í gbág. Big pyànnà bidìm pár big íri àwàutím tinn.

⁸ Ayúnn kyau swàm Zakariya á lu Shìdun ni fòr, Zakariya shi sig mà lu Shìdun ni, mi ri sa swam. ⁹ A bu sù swàm àgbamká ri twìb swànn bu á lu Shìdun ni, big ta kuriya bi pànn á shinn Zakariya,aku sa swàm á lu Shìdun, ma aku bìm bu bìm-à. ¹⁰ Sai-à ku ri bìm bu bìm-à níng, mpirká sar sig á myann big ri vig Shìdun, àràg barà big ri sa kyann wà bá bìm bu bìm-à. ¹¹ I byar-à hi wùn aswam Shìdun mìr gbìb zu á pyànn Zakariya ni, águnn vim nuwá á byar-à ku bìm sig bu bìm-à níng. ¹² Barà Zakariya myàng wànníng àdòníng, sái zinn pànn rìg ku, dìrwá zwab. ¹³ Ama wùn aswam Shìdun dinya ku rag, "A shàr zinn bàna, wù Zakariya. Shìdun fig rìghing bu-à à vig sig níng. Wàwú Alisabatu má yìm finn. Kwá mà ya wù wùn, wá bar ku zinnwá í Yohanna. ¹⁴ Pìkyinnwú má kyàr, wá fig àjwár, mpirká nìnànn nímá bá fig àjwár ma wùn-à kwá mà níng tinn. ¹⁵ Shinn Luyí má myàng ku rag ku í mpìr ùwài. Kwá wa fig shin bàna, kwá wa fig bu-à má pyann ku bàna. Tun daka ku shi sig má mà finn nàwá ni, Awun Shìdun má wìr mònn ku pìkyinnwá. ¹⁶ Ku í àsàin-à má zìg kèng bi mpìr Israilaká nìnànn nímá á byar Shìdunbá ni. ¹⁷ Kwá kè jag Shinn Luyí á pyànn í nì. Kwá shi ma gbam àràg Iliya wàrì. Kwá bar jùn kwonn àgbamká ma yanká í byar nízyun. Kwá sìnn kèng mpìr bibaiká abig kèng bi á byar Shìdun. Kwá sìnn kwonn mpirká bu Shìdun abig shi kir Asàin Luyí."

¹⁸ I byar-à Zakariya dinya wùn aswam Shìdun rag, "Má yì áshinn wà bu-à hi má sa àjai rà? Ndá mì í àwàutím, wàmí í àwàutím tinn."

¹⁹ I byar-à wùn aswam Shìdun-à níng dinya ku rag, "I mì Jibrailu zyun-à ri sar á pyànn Shìdun ni. Big swam bi sig mì ní dinya wù jir àjwár.

²⁰ Ama à wib fig jírmí bàna. Jír-à hi má sa àjai àyúnn su zyun. Barà à wib fig jírmí bàna níng, wá dang

sar fig jír bàna. Wá shi àdònínг saí àyúnn-à bu-à n dinya sig wù níng ma sa hing àjai.”

²¹ A byar-à níng hi, mpirká ri shi kir Zakariya níng, big ri kyab bu-à sa sig, ku nonn sig mà lu Shìdun ni níng. ²² Barà ku zu bi àdònínг ku dang sar fig rag jír ma mpir káníng bàna. I byar-à big myàng yì n dang rag, “Wùn aswam Shìdun zyun mà wai dang hing jír ma ku mà lu Shìdun ni.” Ku dang sar fig jír ma káníng bàna. Bu-à kwa dinya káníng, ku tàg rág ma vù.

²³ Barà àyúnn-à swàmwá á lu Shìdun ni vinn àdònínг, saí ku í kèng yag rìg-à mà luwá ni. ²⁴ I byar-à na nonn fig bàna, saí wàwá Alisabatu yím finn. Ku zu fig á lu-à ni bàna hár sònn swana. ²⁵ I byar-à Alisabatu dang rag ku fig hing àjwár á pyànn Shìdun ni. Wàníng sa shang hing ku, n zìg zu rìghing ku á zunái á pyànn mpirká ni.

Big Dang Rag, Bá MÀ Yesu Wùn Shìdun

²⁶ Alisabatu shi sig ma finn sònnwá sùnnjin. Shìdun swam bi wùn aswamwá Jibrailu á jànn Galili, á finn swann Nazarat. ²⁷ Ku shi sig ma jír zyun-à ku ri zìm aku dinya wùn uwà sáb zyun, zìnn wàníng í Maryamu. Wùn uwà-à níng hi yì fig ma wunù bàna. Wunù zyun, zìnnwá í Yusufu, má sìr ban ma ku. Yusufu í wùn ada kùr Dawuda. ²⁸ I byar-à wùn aswam Shìdun yag mà byar Maryamu, n dinya ku rag, “N bi sig ní bib kà wù, wù í zyun-à big shig zu sig, Shìdun shi sig ma wù.”

²⁹ Sai-à Maryamu myàng wùn aswam Shìdun-à níng, pìkyinnwá na tag wann fig bàna. Ku kyab jír á pìkyinnwá ni n rag í kai rà? ³⁰ Ama wùn aswam Shìdun dinya ku rag, “Kada á shàr zinn bàna Maryamu, à dìg hing bu ñsàn á pyànn Shìdun ni. ³¹ Wá yím finn, má mà wùn, má bar ku zìnnwá YESU. ³² Kwá shi àgbam. Bá bar ku Wùn Shìdun mà wai. Shìdun má gbar dù ku àràg

kùr bu yàkúwá Dawuda rì níng. ³³ Kwá na kùr á shinn yann adaká bu Yakubu, hár kinn kinn. Kùrwá má vinn fig ávinn bàna.”

³⁴ I byar-à Maryamu dinya wùn aswam Shìdun rag, “Sáshinn má shi àdònínг rà? Hár barà n yì fig ma wunù bàna.”

³⁵ I byar-à wùn aswam Shìdun zìm n dinya ku rag, “Awun Shìdun má wìr mònn wù, gbam Shìdun má shi á shinnwú ni tìnn. Jir kai bàna wùn-à wá mà níng í wùn kyìkyàr bu Shìdun. Bá bar ku Wùn Shìdun.

³⁶ A kyab pànn yiwaiwú Alisabatu. Big dang rag ku í gbág, kwá mà fig wùn bàna. Ama ku shi sig ma finn sònn sùnnjin tòma-à níng, kó barà ku í àwàutím níng. ³⁷ A myàng, bu-à Shìdun má sa sar fig bàna níng, bàna.”

³⁸ Maryamu dang rag, “Mì í fàu Shìdun,aku shi á shinnmí ni àràg barà à dang níng.” I byar-à wùn aswam Shìdun í ku í fím rìg-à.

Maryamu Yag MÀ Byar Alisabatu

³⁹ Ayau su pyànà káníng ni Maryamu dù, n yag mà swann zyun ni, swann-à hi shi sig á dìr shinnkwinn mà jànn Yahuda. ⁴⁰ Ku kà yag á lu Zakariya ni aku bib kà Alisabatu. ⁴¹ Barà Alisabatu fig nài bib-à Maryamu bi bib kà ku níng, í byar-à wùn àjann-à á finnwá ni níng ding dìrwá. I nànn-à hi Shìdun wìr mònn rìg Alisabatu ma Awun Kyìkyàrwá. ⁴² Alisabatu dang jír ma gbam n dang rag, “Maryamu, wù í uwà zyun-à Shìdun shig zu sig áyau uwàká ni bidim pár. Wùn-à á finnwá ni níng, í wùn zyun-à Shìdun shig zu sig tìnn. ⁴³ Mì bó, n fòr sìg kai, hár na Shinn Lumí má bi á byarmí ni aku bi bib kà mì rà?

⁴⁴ Hár barà n fig à bib kà mì níng, wùn àjann-à á finnmí ni níng fig àjwár, n ding dìrwá.

⁴⁵ “A bir hing pìkyinnwú á jir Shìdun-à big swam bi sig á byarwú ni níng. I bu-à sa wá fig àjwár níng.

Jírwá má sa àràg barà ku dinya sig wùníng."

Maryamu Dài Swam Yan Shìdun

⁴⁶ I wà Maryamu dang rag,
"Pìkyinnmí ri swam yan Shìdun.
⁴⁷ Pìkyinnmí ri fig àjwár, jir kai bàna
Shìdun zìg zu rìghing mì.
⁴⁸ Jir kai bàna ku kyab pànn hing
ashimí, mì í fàu átai.
Tun daka tàma-à níng mpirká má
bar rag mì í mpìr afig àjwár.
⁴⁹ Shìdun shi sig ma gbam, jir bu
ùwàiká ku sa ya sig mì níng.
Zinnwá í zinn kyìkyàr.
⁵⁰ Shìdun ri myàng ashi mpirká
ri wib ku, kó mpirká tàma-à
níng kó mpirká wàri.
⁵¹ Ku shi sig ma gbam.
Ku kan tafinn rìghing mpirká ri
gbar dù shinn níng.
Ku zìg zu rìghing bu-à big ri kyab á
pìkyinnbá ni.
⁵² Ku gbar tìg rìghing kùrká á kùrbá
ni,
ku gbar dù nann zu rìghing mpirká
ri gbar dù fig shinn bàna
níng.
⁵³ Ku ri pyag mpirká ri fig amor ma
buju-à ñsàn,
ama mpìr bàiká ku kan kèng yag
rìghing káníng vù áyonn.
⁵⁴ Shìdun sa shang rìghing mpirká
buwá mpìr Israilaká,
àràg barà ku gib sig nu tun sai-à á
ninonn,
ku rag kwá myàng ashi káníng.
⁵⁵ Shìdun sa rìghing buká ku rì
dinya sig tayí big ma Ibrahim
ma swai mpìr Ibrahim big."
⁵⁶ I byar-à Maryamu ma Alisabatu
shí zyun hár sònn sara. I wà ku í
kèng yag rìg-à mà luwá ni.

Big Mà Yohanna Asàin Awau Dìr Batisma

⁵⁷ To, í byar-à àyúnn-à Alisabatu
má mà áni í fòr-à, ku bi mà wùn
wunù. ⁵⁸ Sái ayor luwá big ma
yiwaiwá big fig tai jír bu-à Shìdun
sa ya sig ku níng, big fig àjwár wàni
á bìr-à ni.

⁵⁹ Su awinyin fòr. I wà big kyag
wùn-à jur, big ri zìm abig bar ku
zinn tawá Zakariya. ⁶⁰ Ama nàwá
dang rag, N ní, abig bar ku zinnwá
í Yohanna.

⁶¹ I wà big dinya ku rag, "Ai
ning bàna ma yiwainá zyun-à shi sig
zinnwá àdònín." ⁶² I byar-à big bib
tawá jír ma vù, n dang rag kwá bar
zinn wùnwá í kai rà?

⁶³ I byar-à ku tág ma vù àjirà
abig ya ku bu-à kwá ba ma kàhi,
í wà ku ba zinn wùnwá rag í
Yohanna. I byar-à kó ni màhàn
wim gbam rìg big mamaki. ⁶⁴ I
byar-à hi Zakariya shinn anamwá
í finn finn rìg-à, ku dìg pyù-à n
dang rag jír, mi ri swam yan Shìdun.

⁶⁵ Mpirká ku ma káníng shi kwonn
sig zyun níng, zinn pànn rìg big,
tai bu káníng kèng kwìb vinn rìg
agunn shinnkwinnká á Yahudiya.
⁶⁶ Mpirká fig tai jír káníng n bib
jír á shinnwá ni, n rag, "Wùn-à
níng má shi í kai rà?" Bu-à sa
big dang àdònín, big myàng hing
gbam Shìdun shi sig ma ku.

Bu-à Zakariya Fig Ajwár n Dang Sig

⁶⁷ Zakariya ta Yohanna Awun
Shìdun shi sig ma ku. Ku dang jír
Shìdun, n rag,

⁶⁸ "Ayi swam yan ning Shinn Luyí
Shìdun bu Israilaká,
ku bi aku sa shang mpìr káníng
aku zìg zu big áyau shwìn.

⁶⁹ Ku ya hing yi àgbam mpìr-à má
zìg zu yi,
mpìr-à hi í wùn ada Dawuda fàuwá,

⁷⁰ àràg barà ku rì dang sig á nu
mpirká ri dang kyann jírwá.

⁷¹ Ku dang rag kwá zìg zu yi á vù
mpìr azíbyí big ni,
àràg mpirká ri zìm fig yi bàna níng.

⁷² Ku rì dang rag kwá myàng ashi
yàkúyí big,
ku màm jànn fig bu-à ku rì dang sig
rag kwá sa níng bàna.

⁷³ I ki-à ku rì tun ya sig yàkúyí
Ibrahim n rag,

⁷⁴ kwá zìg zu rìg yi á vù mpirká ri
zib yi,
jirà ayi sa swàm Shìdun, ayi shàr
zinn bàna,
⁷⁵ jirà ayi shi mpìr kyìkyàr ma shu
ñsàn á pyànnwá ni
áyau su shuyí ni bidìm pár.
⁷⁶ Wù wùn-à níng, bá bar wù, wùn
aswam Shìdun.
Wá kà jag Shinn Luyí á pyànn í nì.
Wá wàu kyàr ya ku gbìb-à kwá bàg
áni.
⁷⁷ Wá dinya mpirká jir Shìdun,
má dang rag, Shìdun aku zìg zu big
á bu pyìrbá ni.
Kwá zìg zu big, kwá yafa ya big.
⁷⁸ Shìdun ri myàng ashi mpìr.
Kwá swam bi hing jir àjwárwá má
shi àràg àyar ri yar wann bi
mà wai.
⁷⁹ Ayar-à má wann bi níng, má kan
rìg fi,
má kan rìg ki tìnn, má kan rìg zinn
á pìkyinn mpirká ni,
má tìya yi gbìb-à ñsàn, jirà
pìkyinnyí aku na tag.”
⁸⁰ Wùn-à níng hi wài gbam mi ri
wib Shìdun. Ku shi sig mà awúnn-
à ni hár àyúnn-à ku zu bi á byar
Israilaká, í byar-à ku kà rag hing
swàmwá sa.

2

Barà Big Mà Yesu (Mat 1:18-25)

¹ Asai-à níng hi kùr Augustas dang
rag abig bar nài abor. Ku dang rag
abig ba wànn mpirká á jànnwá ni
bidìm pár. ² Sai-à big kà bu wànn-à
níng wà jijag sai-à níng hi Kiriniyas
shi sig nì gwamna á Suriya. ³ A byar-
à níng hi, kó ni kàng yag mà jànnwá
ni, àjirà abig ba wànn ku mähàn.

⁴ I byar-à hi Yusufu dù mà
swann Nazarat, á jànn Galili, n
yag mà swann Baitalami á jànn
Yahudiya. Baitalami í byar-à big mà
sig Dawuda. Yusufu yag sig mähàn,
jir kai bàna ku í wùn ada Dawuda.

⁵ Ku yag kwonn sig ma Maryamu
uwà ku ri zìm kwá zìg. Wàníng
shi sig ma finn. Big yag àjirà abig

ba wànn big. ⁶ Ayúnn-à big shi sig
mähàn níng, sái sù mawá fòr. ⁷ Ku
mà wùn mäsábwá í wunù, n bir
wàning á jà. Ku jag wann wùnwá
á kwài buju bu apyagká ni, jir kai
bàna big dìg fig byar ná á lu-à big
tìg sig níng ni bàna.

Aza Adùnká Yag Bib Kà Yesu Sai-à Big Mà Ku Ajann

⁸ A sai-à níng hi, aza àdùnká na
sig mà awúnn-à ni. Big na yàr sig
mà finn swann-à ni. Big ri myàng
kwonn ma bu apyagká bubá í zyun
á fi-à ni. ⁹ A byar-à níng hi wùn
aswam Shìdun mà wai fòr bi n sar á
shinnbá ni. Ayar Shìdun tìg wann bi
n sar kàng kwìb big bidìm pár, zinn
pànn big. ¹⁰ I byar-à wùn aswam
Shìdun dinya big rag, “Aning shàr
zinn bàna. N zìg bi ya sig ning tai
ñsàn, má sa pìkyinn ná má fig àjwár
wàni. Tai ñsàn-à níng, í bu mpirká
bidìm pár. ¹¹ Janá-à níng á finn
swann-à big mà sig Dawuda, big mà
ya sig ning mpìr-à má sa shang ning.
Ku shi sig nì Almasihu Shinn Luyí
wà Shìdun swam bi sig. ¹² Wàníng í
bu-à ná myàng. Ná dìg wùn àjann,
big bir sig ku á jà, ku na sig á kwài
buju bu apyagká ni.”

¹³ Big rag abig myàng àdòníng, bìr
yann aswamká bu Shìdun mà wai bi
dìg zyun-à dinya mpirká tai àjwár-
à níng, big sar kàng kwìb gban
rìghing byar-à hi. Big ri dài jonn,
big ri swam yan zìnn Shìdun. ¹⁴ Big
dài dang rag,
“Shìdun, í Shìdun ùwài mà wai.
Mpirká Shìdun ri zìm á jànn-à ni,
pìkyinnbá má fig àjwár.”

¹⁵ A sai-à níng hi yann aswamká
bu Shìdun kàng yag rìg mà wai. Aza
àdùnká myàng dirbá, n dang rag,
“Ayi yag mà finn swann Baitalami,
ayi myàng wùn-à Shìdun dinya sig
yi rag, big mà sig níng.”

¹⁶ Big dù n yag kíni, n dìg
Maryamu ma Yusufu, ma wùn
àjann-à na sig á kwài buju bu
apyagká ni àràg barà wùn aswam
Shìdun dinya sig big. ¹⁷ I byar-à

hi big dù, mi ri dinya mpirká buká wùn aswam Shìdun dinya sig big á shinn wùn àjann-à big mà sig níng.
18 Barà mpirká fig bu-à aza àdùn káníng dinya sig big níng, big sa mamaki. **19** Maryamu sinn sig bu káníng á píkyinnwá ni, mi ri kyab. **20** Aza àdùnká kàng yag, mi ri swam yan zìnn Shìdun á shinn buká big fig sig, ma bu-à big myàng sig, wato wùn àjann-à níng, àràg barà wùn aswam Shìdun dinya sig big.

*Big Zìg Yag Yesu Wùn Ajann-à
Níng Mà Lu Shìdun*

21 Ayúnn su awinyin fòr, bá kyag Yesu jurwá, n bar zìnnwá Yesu àràg barà wùn aswam Shìdun dang sig á sai-à nàwá yìm fig ma finn bàna.

22 Ayúnn-à Maryamu má sa kyàr dìrwá fòr barà doka Musa dang sig, sai big zìg Yesu n zìg yag ku mà lu Shìdun á Urushalima jirà abig sinn ku á pyànn Shìdun, **23** jir kai bàna doka Shìdun dang rag, "Wà uwà ma mà wùn màsábwá wunù, bá zìg yag ku mà lu Shìdun àjirà abig ya ku Shìdun." **24** Maryamu sa kyàr dìrwá ma yann àlèb pyànà, jir kai bàna jir Shìdun dang rag, "Bá sa kyàr ma yann àlèb lu pyànà kó àlèb awúnn pyànà."

25 Mpìr zyun shi sig màhàn á swann Urushalima, zìnnwá í Simiyan. Ku í mpìr ñsàn, ku ri wib Shìdun. Awun Shìdun shi sig á píkyinnwá ni. Ku ri shi kir àyúnn-à Shìdun má swam bi wùnwá á byar mpìr Israilaká a wàning sa shang big. **26** Awun Shìdun tiya sig ku kwá wu fig bàna, sai kwa myàng hing Kristi zyun-à Shìdun má swam bi. **27** Awun Shìdun dinya ku aku kà yag mà lu Shìdun. Yusufu ma Maryamu zìg kà Yesu wùn àjann-à níng mà lu Shìdun jirà abig sa bu-à doka dang sig. **28** Simiyan zìg wùn àjann-à níng, n wau swann sig ku, mi ri yan Shìdun, mi ri dang rag,
29 "Shìdun zyun-à màm sig yi, tama-à níng nì myàng hing wùnwú, àràg barà wù rì dang sig.

Kó ma wu tama-à níng, sàñ hing,
30 jir kai bàna tama-à níng zumí myàng hing wùn azìmwú, zyun-à má zìg zu mpirká á bu pyìrbá ni,
31 wà à swam bi sig, jirà mpirká bidim pár abig myàng ku.
32 Kwá tág mpìr nu jírká kim kim gibile-à bá bàg.
Ba wib mpìr Israilaká á jír shinnwá ni."

33 Ta wùn-à ma nàwá sa mamaki ma jírká Simiyan dang sig á shinn wùn àjann-à níng. **34** I byar-à hi, Simiyan vig Shìdun aku sinn big á byar-à ñsàn, n dinya Maryamu na Yesu n rag, "Wùn-à níng í àsàin-à má sa mpirká nìnànn nímá má kù, ama mpirká nìnànn nímá má dù nann á shinnwá ni á jànn Israila, **35** jir kai bàna kwá dang kyàr vinn rìg bu-à mpirká nìnànn nímá ri kyab á píkyinnbá ni. Wù Maryamu, píkyinnwú má bai àràg big twìb kà sig wù kafai á píkyinnwú ni."

36 Uwà zyun shi sig mà lu Shìdun, zìnnwá í Hanatu. Ku í wùn Fanuyila, yiwai mpirká ma Ashiru. Ku í àwàutím, ku rì shi sig á lu nùwá ni ji sùmpyànn. **37** Daga àyúnn-à nuwá wu sig, ku í wà ki, hár tama-à níng jiwá dìb-yina agban yina. Ku ri yag kyann mà lu Shìdun, fi ma ayúnn. Ku ri vig Shìdun, ku ri sinn nu tinn. **38** Uwà-à níng bi fòr á byar-à wùn àjann-à níng shi sig. Ku yan Shìdun á shinn wùn-à níng. Ku dinya mpirká nìnànn nímá jír á shinn wùn àjann-à níng ni. I mpirká ri shi kir àyúnn-à Shìdun má sa shang bìr mpirká mà Urushalima níng.

*Yusufu Ma Maryamu Zìg Yag Yesu
Mà Swann Nazarat*

39 Barà big sa vinn rìg bu-à jir Shìdun dang rag abig sa níng, sai big í kàng yag rìg-à mà jànn Galili, á finn swannbá ni mà Nazarat.
40 Wùn-à níng wài gbam righing. Ku yar righing, mi ri wib Shìdun. Shìdun ri sa sàñ ya ku.

*Yesu Wùnshái-à Níng Kà Shi Sig
á Lu Shìdun*

⁴¹ Tawá ma nàwá ri yag kyann mà Urushalima jir shinn àyúnn wùwài, zìnn àyúnn-à níng hi í àyúnn Pìm Wam Zu. ⁴² Yesu jiwá fòr ji dwib agban pyàna. Ku ma káníng ri yag rág í zyun mà Urushalima àràg barà big ri yag kyann àyúnn ùwài-à níng. ⁴³ Barà big sa vinn rìg bu-à zìg yag sig big, sái big ri kèng yag rág mà lu-à ni. Sái Yesu í sar rìg-à á Urushalima, tawá ma nàwá yì fig bàna. ⁴⁴ Big ri kyab rag káhi kwá áyaubá ni, hár big kyann kyonn hár àyúnn kà. I byar-à big yàn kyann ku áyau bar yiwaiwá big ni, ma jàuwá big ni, áyau barà big yag sig níng. ⁴⁵ Big dìg fig ku bàna. I byar-à big í kèng yag kèng rìg-à mà Urushalima, mi ri yàn kyann ku. ⁴⁶ Ayúnn su sara, í wà big yàn dìg rag ku mà lu Shìdun ni. Ku shi kà sig áyau àgbam malamká ri tàg bu. Ku ri fig jírbá, mi ri bib káníng jír tìnn. ⁴⁷ Mpirká fig sig jírwá níng, big sa mamaki, jir kai bàna ku shi sig ma yar. Jír-à ba bib ku, ku ri zìm ñsàn. ⁴⁸ Barà nàwá ma tawá myàng ku, sái big sa mamaki. Nàwá dang rag, "Wùnmí, á myàng, sáshinn à sa yi àdòníng rà? A myàng, yi ma tawú ri yàn kyann wù hár pìkyinnyí bai rìghing."

⁴⁹ Sái ku dinya káníng rag, "Bu-à sa ning ri yàn kyann mì àdòníng í jir kai rà? Ning yì fig wà ñ shi sig á lu tamí ni bàna rà?" ⁵⁰ Big fig yì fig bu-à ku dinya sig big níng bàna.

⁵¹ A byar-à níng hi, Yesu kèng yag ma big í zyun mà Nasarat. Ku ri wib káníng. I barà nàwá ri kyab bu káníng á pìkyinnwá ni bidím pár. ⁵² I byar-à Yesu ri wài. Yarwá ri swàb kà tìnn. Shìdun ri zìm ku, mpirká ri zìm ku tìnn.

*Jir Shìdun Zyun-à Yohanna Asàin
Batisma Dang Sig
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Yoh 1:19-
28)*

3

¹ Asai-à Kaisar Tibaryus na sig kùrwá hár ji dwib agban swana níng, Shìdun dang jír ma Yohanna, í sai-à Buntus Bilatus í gwamna á jànn Yahudiya, Hirudus í gwamna á jànn Galili, Filibus wunzà Hirudus í gwamna á jànn Ituriya mà jànn Tarakunitis, Lisaniyas í gwamna á jànn Abiliya, ² Hanana ma Kayafa í àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun. A sai-à níng hi, Shìdun dang jír ma Yohanna wùn Zakariya mà awúnn-à ni. ³ I byar-à Yohanna dù n yag rìg mà jànn agunn Ning Urdun, ku ri dang jir Shìdun màhàn, ku dang rag, "Aning fim bu pyìrká ning ri sa. Abig wau ning dìr batisma, jírà Shìdun aku yafa ya ning bu pyìrká buná." ⁴ Yohanna í zyun-à Ishaya wùn aswam Shìdun rì dang sig jír á shinnwá ni. Ku ba sig rag, "Mpìr zyun-à má swam yag ku níng, ku shi sig mà awúnn-à ni, ku ri dinya mpirká jírmí rag, 'Aning wàu kyar gbìb-à Shinn Luyí má bàg áni.'

Byar-à gbìb-à gor sig níng, aning wàu lafinn yag rìg mà pyànn. ⁵ Kó shar-à áni bidím pár, abig wàu jì dim rìg, kó shinnkwìnn-à áni abig wàu bab jànn rìg.

Abig wàu lafinn rìg gbìb-à hi, ma abig sa jann rìg.

⁶ I byar-à kó ni bidím pár mà myàng barà Shìdun sa wìm zu sig mpirká buwá.' "

⁷ A byar-à níng hi, bìr mpirká ri bi á byar Yohannaaku wau big dìr batisma. Ku dinya káníng rag, "Ning í bushùwí big, í ni dinya sig ning í ni rag, 'ná zu shwìn bu-à Shìdun dang sig rag kwá swam bi níng' rà?

⁸ Aning sa bu-à mpirká má yì rag ning fim rìghing bu pyìrná. Kada aning dang ma shinn ná rag, ná zìg zu shinn ná á shwìn-à ri bi níng ni, jírà taná í Ibrahim níng, bàna. N dinya ning, Shìdun má sa yì bu-à

ku ri zìm, kwa zìm hing, kwá zìg abàn káníng má màm yann adaká bu Ibrahim ma kàhi. ⁹ Aki shi sig áni zyun-à bá kyag ta wann rìg bín-à ma wan fig awan ñsàn bàna, bá ta kà rig mà pyìr-à ni.”

¹⁰ I byar-à mpirká bib ku rag, “Wà má àdòníng yá sa í kai rà?”

¹¹ Ku dinya káníng rag, “Mpìr-à ma shi sig ma jà pyànà aku ya jàuwá zyun-à bàna ma kàhi níng, zyun. Mpìr-à ma shi sig ma buju, aku ya mpìr-à bàna ma kàhi.”

¹² Mpirká ri zìg bài jànn-à níng bi sig abig wau big dìr batisma, big bib ku rag, “Malam, yá sa í kai rà?”

¹³ I byar-à ku dinya big rag, “Kada aning zìg wam zu nu-à big dinya sig ning bàna.”

¹⁴ Sojaká káhi bib ku rag, “Buyí yá sáshinn rà? Yá sa í kai rà?”

Ku dinya big n rag, “Kada aning gbar shwar bu zyun á vù mpirká ni bàna, kada aning yan ta mpìr átai bàna tinn. Aning bir pìkyinn ná á bài swàmná ni kawai.”

¹⁵ I byar-à mpìr káníng kyab jír á pìkyinnbá ni, n dang rag, “Kó Yohanna í Almasihu-à Shìdun dang rag kwá swam bi níng rà?” ¹⁶ I byar-à Yohanna dinya big n rag, “Mì ri wau dìr batisma ma zàpìr, ama mpìr zyun má bi kwá shi àgbammí, kó jùr tabarwá má, nò fòr fig wà má finn sar bàna. Kwá wau ning dìr batisma ma Awun Shìdun ma pyìr. ¹⁷ Shìdun má zìg zu rìg mpirká buwá. Mpirká ma í buwá bàna, kwá wìr kà rìg káníng á pyìr-à má dim fig á dim bàna, àràg barà mpìr ri pìm zu asinn za á za-à ni, mi ri wir gbam rìg yìr za-à, mi ri zìg asinn-à mi ri wir kìfinn rìg níng.”

¹⁸ Yohanna dinya mpirká jír Shìdun á shinn buká nìnànn nímá.

¹⁹ Sái ku dinya kùr Hirudus jír á shinn bu-à wàníng sa sig bai n zìg rìg sig wà wunzà wàníng níng, uwà-à hi big ri bar ku Hirudiyas. Hirudus sa sig buká sàñ fig bàna kim kim.

²⁰ Sái ku sa swàb kà bu-à sàñ fig

bàna, n pànn rìg Yohanna n kìg kà á tonn fi.

Yohanna Wau Yesu Dìr Batisma (Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

²¹ Barà Yohanna wau vinn rìg mpirká dìr batisma àdòníng, sái Yesu bi abig wau ku tinn. Barà Yohanna wau vinn rìg ku dìr batisma àdòníng, sái ku dang jír ma Shìdun. A byar-à hi, waisháu-à í pù finn-à sa hauu. ²² I byar-à hi, big myàng Awun Shìdun wann bi n kir wann á shinn Yesu ni, àràg àlèb. I byar-à big fig nài abor wann bi mà wai, n dang rag, “Wù í wùn azìmmí. Pìkyinnmí ri fig àjwárwú wàni.”

Swai Mpirká Bu Yesu

(Mat 1:1-17)

²³ Sai-à Yesu dang jag jír Shìdun ku shi sig ma ji dìzyun agban dwib. Big sìnn sig rag, ku í wùn Yusufu, Yusufu í wùn Hali. ²⁴ Hali í wùn Matati, Matati í wùn Lawi, Lawi í wùn Malki, Malki í wùn Yanna, Yanna í wùn Yusufu, ²⁵ Yusufu í wùn Mattathiya, Mattathiya í wùn Amos, Amos í wùn Nahoma, Nahoma í wùn Hasli, Hasli í wùn Najaya, ²⁶ Najaya í wùn Maatha, Maatha í wùn Mattathiya, Mattathiya í wùn Shimi, Shimi í wùn Yuseka, Yuseka í wùn Joda, ²⁷ Joda í wùn Yohanna, Yohanna í wùn Risa, Risa í wùn Zarubabila, Zarubabila í wùn Shaaltila, Shaaltila í wùn Niri, ²⁸ Niri í wùn Malki, Malki í wùn Addi, Addi í wùn Kusama, Kusama í wùn Almodama, Almodama í wùn Iri, ²⁹ Iri í wùn Joshuwa, Joshuwa í wùn Aliazara, Aliazara í wùn Yorima, Yorima í wùn Matati, Matati í wùn Lawi, ³⁰ Lawi í wùn Simiyan, Simiyan í wùn Yahuda, Yahuda í wùn Yusufu, Yusufu í wùn Jonam, Jonam í wùn Aliyakima, ³¹ Aliyakima í wùn Malaya, Malaya í wùn Mainana, Mainana í wùn Matthata, Matthata í wùn Nathana, Nathana í wùn Dawuda, ³² Dawuda í wùn Yassa, Yassa í wùn Obida, Obida í wùn Buaza, Buaza í wùn Salmuna, Salmuna í wùn Nahashuna, ³³ Nahashuna í wùn

Aminadabu, Aminadabu í wùn Arama, Arama í wùn Hasaruna, Hasaruna í wùn Parisa, Parisa í wùn Yahuda,³⁴ Yahuda í wùn Yakub, Yakub í wùn Ishaku, Ishaku í wùn Ibrahim, Ibrahim í wùn Taraha, Taraha í wùn Nahura,³⁵ Nahura í wùn Saruja, Saruja í wùn Rauwa, Rauwa í wùn Falaju, Falaju í wùn Abiru, Abiru í wùn Shalahu,³⁶ Shalahu í wùn Kinana, Kinana í wùn Arfakshada, Arfakshada í wùn Sama, Sama í wùn Nuhu, Nuhu í wùn Lamaka,³⁷ Lamaka í wùn Matushalaha, Matushalaha í wùn Enok, Enok í wùn Yarada, Yarada í wùn Mahalailu,³⁸ Mahalailu í wùn Kanana, Kanana í wùn Anosha, Anosha í wùn Shitu, Shitu í wùn Adamu, Adamu í wùn Shìdun.

4

Shaitan Màg Màg Fig Yesu, Aku Sa Bu-à Bibai
(Mat 4:1-11; Mar 1:12-13)

¹ Awun Shìdun shi sig á pìkyinn Yesu ni wàni. Ku kàng bi sig mà Ning Urdun. Awun Shìdun zìg yag sig ku mà awúnn-à ni. ² Ku shi màhàn hár su dìpyànà. Shaitan shi sig ma ku á byar-à ku shi sig níng, mi ri màg màg fig ku, aku sa bu bibai. A su káníng hi ni, ku ji fig bu bàna. Barà su-à vinn vinn níng, í wà amor gban rag ku.

³ Shaitan rag, "Wà wù má wùn Shìdun, á dang abàn-à níng aku kàng buju ní myàng."

⁴ Yesu zìm n rag, "Big ba sìnn sig á tarkada Shìdun rag, 'Mpìr má shi fig ma yonki íri jir buju ji bàna.'

⁵ Sái Shaitan zìg dù yag ku mà wai, n tìya ku byar shu kùrká á dunyaru bidìm pár àràg barà big ri mig kinn zu mi ri pù finn. ⁶ Shaitan dinya ku n rag, "Má ya wù gbam á shinnbá ni bidìm pár, jir kai bàna big ya síg mì. Má ya mpìr-à mì ri zìm aka pànn.

⁷ Wà wa bìnn kir wann hing á jìnn ni ma wib hing mì, bu káníng bidìm pár má shi í buwú."

⁸ I byar-à Yesu dinya ku n rag, "Jir Shìdun dang sig rag 'A wib íri Shinn Luwú Shìdun ku awínwá ni.' "

⁹ Sái Shaitan zìg yag ku mà Urushalima n zìg dù nann zu ku mà wai á shinn lu Shìdun, n dang rag, "Wù Yesu, wa dang rag wù í wùn Shìdun, á pìm tìg wann bi á jìnn ni,¹⁰ jir kai bàna jir Shìdun dang rag, 'Kwá swam bi yann aswamwá big abig myàng kwonn ma wù í zyun.¹¹ Bá jag vù má pànn wù, àjirà kada á wab barwú abàn bàna.'

¹² Yesu zìm n rag, "Big ba sig n rag, 'Kada á màg màg fig Shìdunwú bàna.'

¹³ Barà Shaitan màg màg fig kinn rìg Yesu àdòníng, ku dù dà fím ma wáníng mì yag rìg-à.

Yesu Sa Jag Swàmwá Mà Galili
(Mat 4:12-17; Mar 1:14-15)

¹⁴ Barà Yesu kàng yag mà jànn Galili, gbam Awun Shìdun shi sig ma ku. Taiwá kyann kàng kwìb vinn rìghing kó áni bidìm pár. ¹⁵ Ku ri tág mpìrká bu á tonn bìr kwonnká ni, big ri yan ku.

Mpìrká Mà Jànnwá Ni Mà Nazarat Ngàng Ku
(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

¹⁶ Sái Yesu dù màhàn, n kàng yag mà jànnwá ni mà Nazarat, í byar-à ku wài gbam sig màhàn. Ku yag àràg barà ku rìi yag jwar kyann, n yag mà tonn bìr kwonn. Ayúnn Asabar, ku yag n yag jangga ya mpìrká jir Shìdun màhàn. ¹⁷ Big dù ya ku tarkada Shìdun zyun-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun ba sig. Ku pù fím n dìg byar zyun big ba sig rag,

¹⁸ "Awun Shìdun shi sig á shinnmí ni, jir kai bàna ku shig zu sig mì ní dinya mpìr ashiká jír àjwár á shinnwá ni. Ku swam bi sig mì ní dang abig zìg zu mpìr á tonn fi, ní dàb gbam àfau abig myàng, ní zìg zu mpìrká big ri lir ji,

¹⁹ n̄ dinya mpirká jír n̄ dang rag àyúnn-à Shìdun má zig zu mpirká buwá bi fòr hing."

²⁰ I byar-à ku bir dim rìg tarkada-à n̄ ya kàng rìg mpír-à sar sig mà pyànn, mi í shi wann rìg-à. I byar-à kó ni mà finn tonn-à ni myàng gbam sig ku kyarr. Big ri zìm abig fig jír-à má zu á nuwá ni. ²¹ Sái ku dang swàb kà n̄ rag, "Janá-à níng jír-à n̄ jangga sig níng sa hing àjai á zuná ni."

²² Big bidìm pár big yan ku, n̄ sa mamaki ma jírká ku dang sig níng. Hár big dang rag wàníng má shi wùn Yusufu ràu.

²³ Yesu dinya big rag, "N̄ yì hing ná dinya mì tinn jír-à níng má rag, n̄ dàb gbam shinnmí, wà mì má adàb dor. Ná dang rag, buká ning fig n̄ sa sig mà swann Kafarnahum níng, n̄ sa á jànnmí ni tinn." ²⁴ Ku dinya big n̄ rag, "Mì ri dinya ning àjai, wùn aswam Shìdun á jànnwá ni big ri zìm fig abig fig jírwá bàna. ²⁵ Ama mì ri dinya ning í jír àjai, ásai-à Iliya rìi dang kyann jír Shìdun, shyù tab fig á Israila bàna hár ji sara big sònñ sunnjin. Buju bàna á jànn-à ni. A sai-à níng hi uwà kiká nìnànn nímá shi sig mà Israila. ²⁶ Ama Shìdun swam yag fig Iliya aku yag sa shang uwà káníng bàna. Sái ku swam yag wàníng á byar uwà ki zyun mà Zarifat á jànn Sidon. ²⁷ Sai-à Aliyasha rìi dang kyann jír Shìdun níng, mpír àkùnn big rì nìnànn nímá mà Israila. Ama ku dàb gbam fig big bàna, sái Naaman mpír-à mà Suriya áwinwá."

²⁸ Barà mpirká shi sig á tonn bìr kwonn-à ni fig àdòníng, big bidìm pár pìkyinnbá í bai rìg-à á shinn Yesu ni. ²⁹ I byar-à hi big pìm dù nann zu, n̄ zìg zu rìg ku á finn swann-à ni, n̄ zìg yag ku ma kwib swann-à ni mà byar agau. Big ri zìm abig tìr ta kà ku áni. ³⁰ Ama ku kyann vù kà áyaubá ni, mì yag rìg-à. Big yì fig bàna.

*Yesu Dàb Gbam Mpír Zyún-à Wàu
Dab Sig
(Mar 1:21-28)*

³¹ I byar-à Yesu yag mà Kafarnahum á jànn Galili. Ayúnn Asabar ku tàg big bu màhàn. ³² Mpirká sa mamaki ma bu tàgwá, jír kai bàna jírwá shi sig ma gbam.

³³ Barà ku ri tàg mpirká jír Shìdun mà tonn bìr kwonn-à ni, sai mpír zyun wàu dab sig ku, ku yan ta Yesu nài yán, ³⁴ n̄ rag, "Yesu mpír Nazarat, á dù áyág, bu-à dù wù ma yi í kai rà? A bi síg jír à gban rìg yi rà? N yì rìghing wù, wù í wùn kyikyàr zyun-à Shìdun dwim bi sig níng."

³⁵ Yesu dinya wàu-à níng hi n̄ rag, "A mib nuwú, á zu bi á dìr mpír-à níng hi." Wàu-à níng gbar ta wann mpír-à níng á jìnn ni n̄ fim rìg ku. Mpirká màhàn ri myàng. Dìrwá bu zyun sa fig rag ku bàna.

³⁶ Mpirká sa mamaki n̄ dang rag, "Wàníng í atàg kai rà? Hár Yesu dang jír ma gbam, í wà wàuká ri wib kyann ku, mi ri zu á dìr mpirká ni." ³⁷ Tai bu-à ku sa sig níng kù akigtái, hár jànn-à bidìm pár fig vinn rìghing.

*Yesu Dàb Gbam Mpírká Nìnànn
Nímá
(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)*

³⁸ Barà big dù á tonn bìr kwonn-à ni, àyúnn-à hi ku yag mà lu Siman. Na wà Siman fig fig àjwár bàna. Awàu pànn sig ku. Big vig ku aku dàb gbam wàníng. ³⁹ Ku sar á shinn wàníng ni. N yan ta awàu-à níng. I nànn-à hi awàu-à dà finn rìg ku. Ku dù nann hár n̄ yag sa ya káníng buju.

⁴⁰ Barà àyúnn-à kà, mpirká zìg zu bi mpír dorká kim kim á byar Yesu niaku tib big vù á dìr. Ku tib big bidìm pár, big gbam rìg. ⁴¹ Wàuká ri zu bi á dìr mpirká ni nìnànn nímá. Big ri wa nài yán, mi ri dang rag, "Yesu, wù í wùn Shìdun."

I byar-à ku kan dim rìg káníng, kada a káníng dang jír bàna, jír kai

bàna big yì rìghing ku í Almasihu wà Shìdun swam bi sig.

Yesu Dang Jir Shìdun á Byarká Nìnànn Nímá (Mar 1:35-39)

⁴² Barà byar-à ri kyàr àdònín, ku zu n yag mà byar zyun, byar-à mpìr bàna. Sái bìr mpirká nìnànn nímá ri yàn kyann ku, big yag fòr mà byarwá ni. Big ri zìm abig kan dim rìg ku, aku dù dà fim finn swannbá bàna. ⁴³ Ku dinya big rag, "Sàn sig wà n dinya mpirká mà finn swannká káhi kim kim jir Shìdun tìnn, jir kai bàna í swàm bu-à Shìdun swam bi sig mì n sa."

⁴⁴ I barà ku shi mi ri dang kyann jir Shìdun á tonn bìr kwonnká á jànn Yahudawaká ni.

5

Yesu Bar Jag Mpìr Káníng Abig Shi Yann Sukàwá Big (Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)

¹ Su zyun Yesu sar sig á nu Ayunn Janisarata, ku ri tàg jir Shidun. Mpirká nìnànn nímá sar kèng kwìb sig ku áni, big ri fig jir Shìdun. ² Ku myàng kòr pyànà shi sig á nu zàpìr-à ni, mpìr agban jáiká sìnn síg nì, big zu rìghing áni. Big ri tu kyàr birgibá. ³ Ku kà á finn kòr zyun ni, í kòr Bitrus, í wà ku dinya wàníng rag a wàníng ya kà yag ku mà yau zàpìr-à ni titi. Ku shi sig á finn kòr-à ni, mi ri dinya mpirká sar sig á myann níng jir Shìdun.

⁴ Barà ku dang vinn rìg jírwá, ku dinya Bitrus rag, "A ya kà yag kòr-à níng mà yau, ma aning wìr kà birginá."

⁵ I byar-à Bitrus dinya ku n rag, "Asàin Luyí, nà níng yi nà na fig aná bàna, yi ri sa swàm. Yi dìg fig bu bàna. Ama barà à dang hing níng, mà wìr kà birgi-à hi." ⁶ Barà big wìr kà wann birgi-à níng àdònín, í byar-à hi big pànn jai wàni, hár birgibá ri ka, jir kai bàna jai-à mòn kab gbam. ⁷ I byar-à hi big bar bi jàubá mà kòr zyun ni kim a káníng

bi gbar zu shang big. I byar-à káníng bi n gbar zu jai mòn gban rìg kòr pyànà káníng, hár kòrká shi shirag má sib kà wann rìg á zàpìr-à ni. ⁸ Barà Bitrus myàng àdònín, ku bìnn kir wann á pyànn Yesu ni n dang rag, "Asàin Luyí, á dù á fim mì, jir kai bàna mì í mpìr bu pyìr."

⁹ Ku ma mpirká dà níng, mamaki pànn rìg big á jir jai yanyínká big gban sig níng. ¹⁰ Yann Zabadi, Yakubu ma Yohanna, big sa mamaki tìnn. Big ma Bitrus nu swàmbá nízyun. Yesu dinya Bitrus rag, "Kada á shàr zinn bàna. Daka tama-à níng, wá pànn zìg bi rág mpìr á byarmí ni, ma wá wá pànn rag jai."

¹¹ I byar-à big yag zìg kòrbá á nu zàpìr-à ni, n fim kó kai bidim pár, n bàg rìg Yesu.

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Akúnn (Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)

¹² Barà Yesu shi sig mà finn swann zyun ni, mpìr zyun bi, dìrwá bidim pár íri dor àkùnn. Barà ku myàng Yesu àdònín, ku bìnn kir wann á pyànn wàníng ni, n vig wàníng rag, "Shinn Luyí, wa zìm hing, à shi sig ma gbam-à wá dàb gbam mì."

¹³ I byar-à Yesu du yag vùwá n tìb ku vù á dìr-à ni n rag, "N zìm hing, á gbam á dorwú ni." I byar-à hi wunù-à níng í gbam rìg-à. Dor àkùnn-à níng dà fim rìghing ku. ¹⁴ Sái Yesu twìb ku byur n rag, "Kada á dinya mpìr bu-à sa sig wù níng bàna, ama á yag mà lu Shìdun ni. A yag tiya àgbam-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dìrwú, ma á ya bu màhàn àràg barà Musa dang sig abig sa, jirà mpirká abig myàng barà à gbam rìghing níng."

¹⁵ Ama tai Yesu kyann kèng kwìb vinn rìghing byarká bidim pár. Mpirká ri bi abig fig jírwá,aku dàb gbam big dorbá tìnn. ¹⁶ Kó ákaun ku ri yag, mi ri yàn kyann byar awùaku shi màhàn, jirà aku wìb Shìdun maaku vig wàníng.

*Barà Yesu Dàb Gbam Mpìr Dìr Wu
Titag
(Mat 9:1-8; Mar 2:1-12)*

¹⁷ Ayúnn zyun barà ku ri tàg mpirká bu, Farisawaká ma malamká shi sig màhàn. Big bi sig mà kauyeká kim kim kim á jànn Galili ma jànn Yahudiya ma finn swann Urushalima. Gbam Shìdun shi sig á byarwá ni jiràaku dàb gbam mpìr dorká. ¹⁸ Mpirká káhi swann zìg bi sig mpìr-à dìrwá wu tag sig á syu. Big ri zìm abig zìg kà yag ku mà finn tonn-à ni, abig jag wann ku á pyànn Yesu ni. ¹⁹ Big zìm abig du kà yag ku áyau bìr mpìr káníng, aku fòr yag á byar Yesu ni. Big dìg fig pyù-à bàna. Sái big nann zu yag mà shinn tonn-à ni mà wai, n fòr yag mà byar Yesu ni, n sìnn wann bi wunù-à ning á pyànn Yesu ni áyau bìr mpirká ká kwonn kèng kwìb sig ku áni ning, mi ri myàng barà ku na sig á syu-à ni mà pyànn Yesu ni. ²⁰ Barà Yesu myàng mpirká zìg bi sig ku ning bir hing pìkyinnbá á byarwá ni, í byar-à ku dang rag, “Jàumí, ñ yafa ya rìghing wù bu pyìrwú.”

²¹ Farisawaká ma malamká ri kyab á pìkyinnbá ni, n dang rag, “Mpìr-à ning sìnn kèng sig shinnwá á shinn rà? Ku ri sa bai zìnn Shìdun. Mpìr-à má yafa ya mpir bu pyìrwá bàna, sái Shìdun.”

²² Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab. Ku bib káníng n rag, “Sáshinn ning ri kyab bu káníng á pìkyinn ná ni àdòníng rà? ²³ Wà ma dang rag, ‘N yafa ya rìghing wù bu pyìrwú,’ ma wà ma dang rag, ‘A dù nann zu ma á kyann kyonn,’ í wà áni fonn kab sig nì rà? ²⁴ Ama má tiya ning rag, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn ñ shi sig ma gbam á dunyaru barà má yafa ya mpir bu pyìrwá.” I byar-à ku dinya mpìr-à dìr-à wu tag sig ning n rag, “A dù nann zu, á pìnn syuwú, á kèng yag mà luwú ni.”

²⁵ A byar-à hi big rag abig myàng ning, ku dab dù nann zu n zìg syuwá, n yag mà luwá ni mi ri swam

yan yag zìnn Shìdun á gbìb-à ni. ²⁶ Kó ni sa mamaki hár zinn sa rìg big, big swam yan Shìdun swam yan yan yan. Big dang rag big myàng hing bu àpyú janá-à ning.

*Yesu Bar Lawi a Wàníng Shi Wùn
Sukàwá
(Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)*

²⁷ I byar-à Yesu fìm rìg finn swann-à, mi ri yag. Ku yag n yag dìg mpìr zyun ri zìg bài jànn, wàníng shi sig mà nu swàmwá ni, zìnnwá í Lawi. Ku dang rag a wàníng fìm rìg swàm bài jànn-à ning, a wàníng bàg ku. ²⁸ Lawi fìm rìg swàmwá, n dù n bàg yag rìg Yesu.

²⁹ Lawi bar Yesu a wàníng yag ji buju mà luwá ni, ma mpirká nìnànn nímá, ma mpìr azìg bài jànnká tìnn. Big ri kwonn ji buju á bìr-à ni. ³⁰ Ama Farisawaká big malamká dang jír ma yann sukáká n rag, sáshinn ning ri ji kwonn buju ma mpìr bu pyìr káníng rà?

³¹ Yesu zìm n dang rag, “Mpìr-à shi sig ma gbam dìr, ku ri yàn fig adàb dor bàna. Sái mpìr-à dìrwá ma ri wúwa í mpìr-à ri yàn kyann adàb dor. ³² N bi sig á dunyaru jirà ñ dinya mpìr bu pyìrká abig vim bìr bi pìkyinnbá á byar Shìdun. N bi fìg á byar mpirká ri kyab rag big í mpìr sisàn ning bàna.”

*Big Bib Yesu Abib á Shinn Nu Sìnn
(Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)*

³³ Big dang rag, “Yann sukà Yohanna big ri sìnn kyann nu sìnn, mi ri vig Shìdun tìnn. Hár yann sukà Farisawaká má ri sa àdòníng tìnn. Ama yann sukàwú big ri ji, mi ri wa.”

³⁴ Yesu bib big rag, “Ning ri kyab rag sai-à mpirká ma ri nu ban bá sìnn nu rà? Bá sìnn fig nu bàna. Bá ji buju ma mpìr-à zìg sig uwà-à ning. ³⁵ Ama àyúnn-à ki ma zìg rìghing wunù-à ning, àyúnn-à ning hi jàuwá big má sìnn nu.”

³⁶ Yesu sa misali n dang rag, “Wá gib ka jà àpyú, má kwìb bàg kwonn ma jà àkor rà? Wi. Sái jà àpyú bá

kwìb bàg kwonn ma àpyú. Ma í nímá bàna, àkor-à má ka zu rìg. Má bànn kwonn fig bàna. ³⁷ Mpìr má wìr kà fig zàn inabi àpyú á wau àkor bàna, zàn inabi àpyú sai wau àpyú tinn. Zàn inabi àpyú ba wìr kà hing á wau àkor má lib gbànn kìfinn rìg, wau-à má ka rìg. ³⁸ Zàn inabi àpyú big ri wìr kà á wau àpyú. ³⁹ Kó ni zìm kab sig zàn inabi àkor ma àpyú-à. Big dang rag, 'Sù àkwor-à sàn kab sig nì.' "

6

Big Bib Yesu Jír á Shinn Swàm Ayúnn Asabar (Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)

¹ Ayúnn su zyun í àyúnn Asabar, Yesu ri wam zu yag ma yann sukàwá big á da jímyànn zyun ni. I byar-à yann sukàwá big gbar kab jímyànn-à, mi ri pìg zwam. ² Sái Farisawaká káhi dang rag, "Bu-à sa ning ri sa bu-à á dokayí ni sàn fig wà abig sa àyúnn Asabar bàna í jir kai rà?"

³ I byar-à Yesu bib big n rag, "Asái ning jangga fig bu-à Dawuda rì sa sig bàna rà? Ku fig amor ku ma mpìrká ku ma káníng ri yag kyìnn í zyun. ⁴ Ku kà yag mà lu Shìdun ni, ku zìg brodi-à big wib sig Shìdun ma káhi níng, n ji n ya mpìrká buwá a káníng ji tinn, wà zyun-à sàn fig wà abig ji bàna, sái àgbamká ri twìb swann bu á pyànn Shìdun ni níng má ji í ni. Ama big ji rìghing."

⁵ I byar-à Yesu dang vinn rìg jír-à n rag, "Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, bigmí ñ shi sig ma gbam barà má dang bu-à mpìr má sa àyúnn Asabar."

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Vùwá Wu Tag Sig

(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)

⁶ Ayúnn Asabar zyun, ku yag mà tonn bìr kwonn-à ni, ku ri tàg mpìrká jir Shìdun. Mpìr zyun shi sig áyaubá ni, vim nùwá wu tag rìghing. ⁷ I byar-à malamká ma àgbam Farisawaká ri wonn myàng Yesu, kó wàníng má dàb gbam mpìr àyúnn Asabar, jírà abig dig pyù-à bá

dang bai ku. ⁸ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á pìkyinnbá ni. I byar-à ku dang jír ma mpìr-à vù-à wu tag sig níng, n rag, "A dù nann zu, ma á bi sar áyau bìr mpìr káníng ni áyag." I byar-à hi wàníng dù n bi sar. ⁹ Sái Yesu bib mpìrká ri wonn myàng ku níng jír n rag, "N bib ning jír. Bu-à doka dang sig í kai rà? Sàn sig àyúnn Asabar abig sa bu-à ñsàn rà, kó bu-à bibai rà? Abig dàb wìm mpìr rà? Kó abig fím mpìr aku wu rà?" ¹⁰ I byar-à ku myàng gban rìg káníng bidim pár n dang rag, wunù-à níng gbar lafinn vùwá. Wunù-à níng gbar lafinn vùwá àràg barà Yesu dang níng. I nànn-à hi vùwá í gbam rìg-à.

¹¹ I byar-à big nànn rìg àgùnn á jír-à níng ni wàni, mi ri dang jír barà bá sa ma Yesu áni.

Yesu Shig Zu Yann Aswamwá Big Dwib Agban Pyànà

(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

¹² Ayau suká bó ni, Yesu dù n yag mà wùn mwír zyun ni jírà aku vig Shìdun màhàn. Ku vig Shìdun hár byar kyàr. ¹³ Barà byar-à kyàr àdòníng, ku bar kwonn yann sukàká buwá big, n shig zu mpìr dwib agban pyànà áyaubá ni. Ku dang rag, káníng í yann aswam, bá shi dang kyann jírwá. ¹⁴ Mpìr káníng í Siman, (í wà Yesu vim bìr zìnnwá àpyú big bar ku Bitrus,) ma wunzàwá Andarawus. Kádà níng í Yakubu, ma Yohanna, ma Filibus, ma Bartalamawas, ¹⁵ ma Matiyu, ma Toma, ma Yakubu wùn Halfa, ma Siman Zaloti, ¹⁶ ma Yahuda wùn Yakubu, ma Yahuda Iskariyoti zyun-à wann tafinn sig Yesu.

Bìr Mpìrká Nìnànn Nímá Bàg Yag Yesu

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Ku ma káníng ri tìg wann bi á wùn mwír-à ni, n fòr bi n sar á byar zyun ni yiyan nímá. Bìr mpìrká nìnànn nímá shi sig màhàn, mpìrká á byar kim kim á jànn Yahudiya bi sig, ma mpìrká á Urushalima,

ma mpirká águnn zàpìr ayunn yiya nímá, big ri bar finn swannká hi Taya ma Sidon. Mpìr káníng bi sig abig fig jírwá,aku dàb gbam big dorbá tinn. ¹⁸ Mpirká wàu-à dab sig níng, ku dàb gbam rìghing big. ¹⁹ Bìr mpìr káníng kó ni ri yàn pyù-à aku tib Yesu, jir kai bàna gbam adàb dor shi sig á byarwá ni. Gbamwá ri dàb gbam mpirká bidim pár.

*Jír á Shinn Mpirká Má Fig Ajwár
(Mat 5:1-12)*

²⁰ Sái ku myàng yann sukàwá big, n dang rag,
“Ning mpìr ashi káníng, ná fig àjwár,
jir kai bàna ning shi sig á vù Shìdun,
ku í kùrná.

²¹ “Ning mpirká amor-à ri gban
tàma-à níng, ná fig àjwár,
jir kai bàna bá pyag ning.
Ning mpirká ri kig nàikitáu tàma-à
níng, ná fig àjwár,
jir kai bàna ná jwann jonn á pyànn.

²² “Wà mpirká ma ri zib ning, ma
ngàng ning, ma swau ning, ma shi
sig ma pìkyinn-à pìpìr ma ning á jir
shinnmí, mì Wùn Mpìr Jíkwinn, ná
fig àjwár. ²³ Aning shi ma pìkyinn-
à mìmìg àyúnn-à hi, aning fig àjwár,
jir kai bàna ná dìg ladaná mà lu Tayí
ni mà wai. Wàníng í barà yàkúká
bigbá rì sa sig mpirká rì dang kyann
jir Shìdun ning áni.

Jír á Shinn Mpirká Má Wa Shwìn
²⁴ “Ayáa, ning mpirká shi sig ma bài,
ning dìg rìghing ladaná á myann
áyag.

²⁵ “Ayáa, ning mpirká ri ji mònn
tàma-à níng, ná fig amor.
Ayáa, ning mpirká ri jwann jonn
tàma-à níng,
pìkyinn ná má bai, ná kig nàikitáu.
²⁶ Ningká big ri swam yan ning
tàma-à níng, ná myàng àzing,
wàníng í barà yàkúká bigbá rì sa sig
áni ma mpirká zyun-à rì gim nìnsáng
rag big í mpirká ri dang kyann jir
Shìdun ning.

*Aning Zìm Mpìr Azíbná
(Mat 5:38-48; 7:12a)*

²⁷ “Ama mì ri dinya ning, ning
mpirká ri fig jírmí, aning zìm mpìr
azíbná. Aning sa ya mpìr azíbná bu-
à nìnsàn. ²⁸ Aning yafa ya mpirká ri
swau ning. Mpirká ma du kà ning
shwìn, aning vig ya big Shìdun aku
ya big bu-à big ri zìm. ²⁹ Mpìr-à ma
dab wù vù sung kyìr, kada á dab ku
bàna. A gang ya ku sung kyìrwú
agunn zyun aku dab jakàng. Mpìr-à
ma gbar shwar jàwú, á fim ya ku jà
zyun-à dà sig níng,aku zìg rìg tinn.
³⁰ Mpìr-à ma vig wù bu, á ya ku.
Mpìr-à ma tùshwar wù buká buwú,
kada á yàn kyann ku bàna, à fim ya
ku. ³¹ Barà ning ri zìm a mpìr sa ya
ning níng, ning má aning sa ya mpìr
àdòníng tinn.

³² “Wà na ri zìm íri mpìr azìmná,
ná dìg fig bu zyun bàna. Ai kó
mpirká shi sig ma bu pyìr má, big
ri zìm mpìr azìmbá tinn. ³³ Wà má
íri mpirká ri sa ya ning bu-à ning
ri zìm, na zìm kab íri big, ná dìg
fig bu zyun bàna. Ai kó mpìr bu
pyìrká má, big ri sa àdòníng tinn.
³⁴ Wà má íri mpirká ning yì sig bá
wa ning tonn í wà ná ya tonn íni,
ná dìg fig bu zyun bàna. Ai kó mpìr
bu pyìr má ri ya mpìr tonn tinn, jir
kai bàna big ri zìm abig ya kàng big
ábibir. ³⁵ Aning zìm mpìr azíbná
big. Aning sa ya big bu-à nìnsàn.
Aning ya big tonn. Kada aning kyab
wà bá ya kàng ning bàna. Na sa
hing àdòníng, Shìdun má ya swàb
kà ning wà mà pyànn. Na sa hing
àdòníng, ná shi yann Shìdun, jir kai
bàna ku ri myàng ashi mpirká bibai
ma mpirká ri swam yan fig ku bàna.
³⁶ Aning myàng ashi mpìr, àràg barà
Tayí mà wai ri myàng ashiyí níng.

*Kada Aning Wà Kwon Mpìr
Bàna
(Mat 7:1-5)*

³⁷ “Kada aning wà kwon mpìr
bàna. Ning má, bá wà fig ning
kwon bàna. Kada aning mam ya
mpìr bu-à bibai bàna. Ning má, bá

mam ya fig ning bàna tìnn. Aning yafa ya mpìr. Ning má, bá yafa ya ning tìnn. ³⁸ Aning ya mpìr bu. Bigná bá màg má mùmònn í wà bá ya kèng ning. Ná dìg ùwài nímá. Na ya hing tití, bá ya ning tití. Na ya hing ùwài, bá ya ning ùwài.”

³⁹ Yesu dinya big tinn jír káníng n rag, “Ning myàng hing barà àfau ri gbar àfau rà? Má àdòníng, big pyànà bidìm pár bá kù kà á shar. ⁴⁰ Mpìr-à ma ri shwann bu, kwá kab fig mpìr-à ri tàg ku bàna. Ama wà ba tàg byann hing ku, í wà kwá shi àràg mpìr-à tàg sig ku.

⁴¹ “Sáshinn wù ri dinya jàuwú, ku í mpìr-à bibai, ama à sa kab bu bibai-à í ni níng rà? Sáshinn wù ri dinya jàuwú bu shi sig á yìzuwá ni, ama à màm jànn rìghing buwú shi sig ùwài nímá á yìzuwú ni níng rà? ⁴² Sáshinn à dinya jàuwú rag, wá wun zu ya ku bu á yìzuwá ni, ama buwú ùwài nímá zyun-à shi sig á yìzuwú ni, à wun zu fig bàna níng rà? Wù mpìr kyinn pyànà, á zìg zu jag ma buwú ùwài nímá shi sig á zuwú ni níng, àjirà á myàng kyàr, ma á zìg zu ya jàuwú buwá tìnn.

Mpìr-à Nsàn Má Sa Bu-à Nsàn (Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Bín-à ñsàn má wan fig awan àbai bàna. Bín-à àbai má wan fig awan ñsàn bàna. ⁴⁴ Bá myàng yì bín sìsàn á jir awanwá ni. Mpìr má dìg fig awan ating á bin sí bàna. Mpìr má dìg fig awan murbu á bín bàna. Bín-à ñsàn big ri myàng yì ku awanwá ni. ⁴⁵ I barà mpìr shi áni. Mpìr-à sìsàn má dang jír-à ñsàn, jir kai bàna ku í mpìr pikyinn-à ñsàn. Mpìr-à bibai má dang jír-à àbai, jir kai bàna ku í mpìr pikyinn àbai. Ai bu-à ma shi sig á pikyinn mpìr, í bu-à kwá dang.

Tai Mpìr Ami Tonn-à Nsàn (Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Ning ri bar mì Shinn Luyí, Shinn Luyí. Bu-à sa ning wib fig bu-à mì ri dinya ning bàna í jir kai

rà? ⁴⁷ Mpìr-à ma ri bi á byarmí ni, ma ri zìm jírmí, ma wib hing jírmí, má tiya ning misaliwá á shinn mpìr zyun ni. ⁴⁸ Ku shi sig àràg mpìr-à mi sig tonn zyun, n kab zwàun hing mìr tonnwá hár ku mi sig á shinn abàn. Zàpìr-à ma pa kà hing á tonn-à ni, má ning fig kinn-à bàna. Bu-à sa níng, ku kab zwàun hing mìr tonn-à. ⁴⁹ Mpìr-à ma bàg fig jírmí bàna, shi sig àràg mpìr-à mi sig tonnwá, n kab fig mìr-à bàna. Zàpìr bi n pa kà áni, kinn-à í wim wann rìg-à wib.”

7

Yesu Dàb Gbam Wùn Lu Agbam Soja Zy whole (Mat 8:5-13)

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírwá bidìm par á pyànn mpìrká ni, ku í yag rìg-à mà finn swann Kafarnahum. ² Sai àgbam soja zyun shi sig màhàn ma wùn luwá, zyun-à ku ri zìm wàni. Wàníng na sig dor, hár shi shirag kwá wù wu. ³ I byar-à hi, ku fig tai big rag Yesu ri bi. Ku swam yag àgbam Yahudawaká, jirà a Yesu bi dàb gbam ya ku fàuwá níng. ⁴ To. Big vig Yesu ádàn-à, aku bi ma big, aku dàb gbam ya àgbam soja-à níng wùn luwá. Big rag, “Ku fòr hing wà á sa ya ku, ⁵ jir kai bàna ku ri zìm jíryí. Ku mi ya sig yi tonn shinn kwonn, byar-à yá wib Shìdun áni.”

⁶ I byar-à hi, Yesu yag ma big. Barà kwá fòr yag mà lu-à hi ni àdòníng, í byar-à àgbam soja-à níng swam yag jàuwá n rag, “Shinn Luyí, àgbam sojaká rag, kada á ya dìrwú shwìn bàna, ku fòr fig wà wá bi á byarwá ni bàna, ⁷⁻⁸ jir kai bàna ku kinn fig wà kwá bi dìg wù áyág bàna. A dinya ku jír á byar-à à sar sig níng, jirà wùn-à á luwá ni aku gbam rìg. Ku yì hing, jir kai bàna ku shi sig á vù mpìr, ku má, sojaká shi sig á vùwá ni tìnn. Kwa dang rag abig yag, bá yag, abig kèng bi, bá kèng bi. Hár ma fàuwá tìnn, aku sa wàníng kó wà bó, wàníng ri sa. Ku ri zìm á dang á rag aku gbam. Ku yì hing

fàuwá má gbam rìg wà wa dang hing."

⁹ Barà Yesu fig jír-à níng àdòníng, ku sa mamaki. Ku myàng mpirká ri bàg ku n dang rag, "Kó áyau Israile, ñ dìg fig mpir-à má bir pikyinnwá á byarmí ni àràg mpir-à níng bàna."

¹⁰ Barà mpir aswam káníng kàng yag níng, big yag dìg fàu-à níng gbam rìghing.

Yesu Dàb Wìm Kàng Mpir Ma Yonki

¹¹ Nonn fig bàna, Yesu big yann sukàwá big í yag rìg-à mà kauye zyun ni big ri bar Nayin. Bìr mpirká nìnànn nímá bàg yag sig big. ¹² Barà big bi fòr á nu nkyun finn swann-à ni àdòníng, sai big dìg kwonn, big ri swann zu bi ki wunù zyun, ku áwinwá ni á finn nàwá ni. Nàwá í uwà ki tinn. Mpirká á finn swann-à ni nìnànn nímá bi sig ma ku á bìr-à ni. ¹³ Barà Yesu myàng àdòníng, ashi uwà-à níng pànn rìg kù. Ku rag, "A kig bàna." ¹⁴ Ku yag fòr mà byar ki-à ni, n tib vù á bín-à big jag kà sig ki-à áni níng. Mpirká ri swann yag ki-à níng, í sar wann rìg-à, n sìnn wann ki-à á jìnn ni. Ku dang rag, "Wunù-à níng, á dù nann zu, á wìm kàng ma yonki." ¹⁵ Mpir-à wu rìghing níng, shi dù nann zu, n dang jír ma mpirká. Yesu zìg ku, n ya kàng ku nàwá.

¹⁶ Sái zinn pànn vinn rìg big bidìm pár màhàn. Big ri bar swam yan Shìdun n rag, "Agbam mpir-à ri dang jir Shìdun shi sig áyauyí ni tàma-à níng." Mpirká káhi dang rag, "Shìdun bi hing, jirà aku sa shang mpirká buwá."

¹⁷ Tai Yesu níng kàng kwìb vinn rìg jànn Yahudiya ma finn swannká tinn, n yag kó áni bidìm pár.

Yohanna Asàin Batisma Bib Yesu Jír

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Yann sukàká bu Yohanna dinya vinn rìg Yohanna bu-à Yesu ri sa.

¹⁹ Ku bar bi yann sukàwá big pyàna. Ku swam yag big á byar Yesu ni

abig bib wàning rag, "Wù í zyun-à Shìdun rì dang sig rag kwá swam bi níng rà, kó ayi shi kir mpir zyun kim rà?"

²⁰⁻²¹ Sái yann sukà pyàna dìg Yesu á byar-à ku ri dàb dor-à níng. Ku dàb gbam mpirká shi sig ma dor kim kim. Mpirká wàu dab sig níng, ku ri kan zu wàuká á dìr káníng ni. Ku ri dàb gbam àfauká tinn. Yann sukà pyàna káníng bib ku jír-à Yohanna dinya sig big níng n rag, "Wù í zyun-à Shìdun rì dang sig rag kwá swam bi níng rà, kó ayi shi kir mpir zyun kim rà?"

²² Yesu dang rag, "Aning yag dinya Yohanna buká ning myàng sig, n fig sig. N dàb gbam rìghing àfauká, big ri myàng rag ma zubá, ñ dàb gbam rìghing mpirká ma kyann sar fig kyonn bàna, big ri kyann rag, ñ dàb gbam rìghing mpir àkùnnká, ñ dàb gbam rìghing mpir sung àkùnnká, big ri fig rag jír, mì ri dàb wìm mpirká wu rìghing, big ri dù nann zu kàng ma yonkibá, mì ri dinya mpir ashiká jír nìsàn á shinn Shìdun. ²³ Aning dinya ku, mpir-à ma fìm fig wà bir pikyinn á byarmí ni bàna, Shìdun má sa sàn ya ku."

²⁴ Barà yann sukà Yohanna big yag rìg, sái Yesu dinya mpirká kwonn shi sig ma ku níng jír á shinn Yohanna. Ku bib rag, "Ning yag sig mà awúnn-à ni, ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng sig byann zyun-à wàu ri gbar ning rà?

²⁵ Kó ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng sig mpir-à wìr sig jà sisàn nímá níng rà? Wíi, mpirká ri wìr jà nìsàn níng, í mpirká mà lu kùr-à ni. ²⁶ Ning yag myàng sig Yohanna zyun-à Shidun swam bi sig níng rà? Nn. Ayau mpirká Shidun swam bi sig níng, í Yohanna káb nì.

²⁷ I Yohanna zyun-à Shìdun dang sig jír á shinnwá ni n rag, 'Má swam bi jag mpir-à aswammí á pyànnwú ni. Kwá sa samyib ya wù gbìb-à wá bàg áni.'

²⁸ Mì ri dinya ning, áyau mpirká á dunyaru bidìm pár, Yohanna kab sig nì. Ama kó mpir-à

títi nímá ma kà hing á byar-à Shìdun má na kùrwá ning, ku kab hing Yohanna.”

²⁹ Mpirká bidim pár zim hing jir Yesu, hár ma azig bài jànnká. Big bidim pár big yì hing gbib Shìdun sàm hing. I byar-à Yohanna wau big dir batisma. ³⁰ Iri Farisawaká ma mpirká ri twib swànn bu á pyànn Shìdun ni, big ngàng wà Yohanna má wau big dir batisma. Big ngàng rìg bu-à Shìdun rag abig sa.

³¹ Yesu rag, “Mpirká tama-à ning í mpìr sung gbam big. Big shi sig àràg yann sung gbam big. ³² Má sa ya ning misali. Big shi sig àràg í yann títi big shi sig á fir jau-à ni. Big dinya bar dirbá n dang rag, ‘Yi gbà ñggan ñsàn, ama ning gbib fig jau bàna. Yi dài junn ashi, ama ning kig fig nàikitáu bàna.’ ³³ Yohanna ji n wa fig ma ning bàna. Ning dang rag ku í mpìr wàu. ³⁴ Mì Wùn Mpìr Jìkwinn, mì ri ji, mi ri wa. Ning ri dang rag mì mpìr finn, mì mpìr apyann shin, mì jàu mpìr bu pyirká, mì jàu mpìr azig bài jànnká. ³⁵ A byar swàm-à mpìr ma ri sa, í byar-à bá yì kó ku í mpìr yar.”

Uwà Ayái Zyin Tu Bar Yesu n Wib Ku

³⁶ Wunù Farisawa zyun bar Yesu a wàning yag ji buju mà luwá ni. Ku zim hing. Barà ku shi wann má ji buju-à àdònìng, ³⁷ uwà àyái zyun á finn swann-à ni fig big rag, “Yesu ri ji buju á lu Farisawa zyun ni.” Sái ku zìg bi byìr zyun-à ri ning swinn ñsàn ning á wùn àkwinn. ³⁸ Ku bi á sim Yesu ni, mi ri kig, n wìr tag bar Yesu ma zàn mínnwá, n tùn wim rìg ma jinnwá, n mam bar Yesu, n wib ku. N zìg byìr-à ning n wìr ku á bar-à ni. ³⁹ Wunù Farisawa-à ning kyab á kyinnwá ni n rag, “Yesu nìm má mpìr adang kyann jir Shìdun, ái ku nìm má yì rag uwà ning í uwà àyái.”

⁴⁰ I byar-à Yesu zim ya ku, n rag, “Siman, mì ri zim nì dinya wù bu zyun.”

I wà ku rag, “To, á dang, Malam.”

⁴¹ Sái Yesu dinya ku misali yìr jír zyun n rag, “Mpìr zyun ya sig mpìr pyàñà tonn bài, ku ya mpìr zyun 500, n ya mpìr zyun 50. ⁴² Ama big dìg fig bài-à bá wa kàng ku bàna. Sái ku yafa ya rìg big pyàñà bidim pár. To, áyaubá big pyàñà ning, í wa á ni má zim kab ku rà?”

⁴³ Siman zim n dang rag, “N myàng zyun-à tonn bài-à uwà nímá ku yafa ya sig ning, má zim kab ku í ni.”

Yesu dang rag, “Jírwú à dang ning í ábibir.”

⁴⁴ I byar-à ku myàng kàng yag uwà-à ning n dang rag, “Siman, á myàng yag uwà-à ning bìn kir wann sig á jinn ni áyág. Sai-à nì kà bi á luwú ni ning, à ya fig mì zàpìr nì tu barmí áni bàna, ama ku tu ya rìghing mì ma zàn mínnwá, n tùn wim rìghing ma jinnwá tìnn. ⁴⁵ A ngàng rìghing á bib kà fig mì bu aladayí bàna, ama ku bi n bib kà rìghing mì, hár n wib mì n tu barmí. I barà nì bi ning, ku ri wib mì. ⁴⁶ A ya fig mì byìr nì pàb á shinnmí ni bàna, ama uwà ning pàb hing mì byìr-à ri ning swinn á barmí ni. ⁴⁷ N dinya wù, bu pyirká buwá nìnnànn nímá ning, nì yafa ya rìghing ku bidim pár, jir kai bàna ku shi sig ma kyinn azìm á pìkyinnwá ni. Ama mpìr-à ba yafa ya ku bu titi, ku ri zim mpìr titi nímá, ku ri zim sàm fig mpìr bàna.”

⁴⁸ Sái ku dinya uwà-à ning rag, “N yafa ya rìghing wù bu pyìrwú big.”

⁴⁹ Mpirká shi kwonn sig ma ku ning dang rag, “Mpìr-à ning bó í ni rà? Hár ku ri dang rag ku yafa ya rìghing mpìr bu pyìrwá.”

⁵⁰ Sái Yesu dinya uwà-à ning n rag, “Kyinnwú à bir sig á byarmí ni ning, í bu-à sa nì zìg zu sig wù á bu pyìrwú ni. A yag fòr ítau.”

8

Uwàká Bàg Sig Yesu

¹ Nonn fig bàna, Yesu dù n yag kyonnwá mà finn swannká ni kim kim mà kauyeká kim kim. Ku

ri dinya mpirká jir Shìdun ma tai àjwár barà Shìdun má na kùrwá. Yann sukàwá big dwib agban pyànà káníng yag sig ma ku í zyun. ² Ku ma uwàká káhi yag sig í zyun. I uwàká ku dàb gbam sig káníng dor wàu ma dorká kim kim. Ayaubá ni uwà zyun zinnwá í Maryamu, ama big ri bar ku Magdaliya, í uwà big kan zu sig ku wàu sùmpyànn á dìrwá ni, ³ ma Yuwana wà Kuza wùn sukà kùr Hirudus, ma Susanatu, ma uwà káhi nìnànn nímá big ri zìg buká big shi sig ma káhi, mi ri ya Yesu ma yann sukàwá big.

Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Yag Minn Sig Za Mà Da
(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

⁴ I byar-à mpirká nìnànn nímá kwonn bi á byar-à Yesu shi sig. Big bi sig mà finn swannká ni kim kim. I wà ku dinya káníng tinn jír n rag,

⁵ "Su zyun mpìr zyun yag sig mà dawá ni, n yag minn za. Za-à ku minn sig níng, káhi wìr wann sig á gbìb-à ni. Mpirká tib wam zu yag sig barbá áni. Ayinnbuká bi n wun ji rìg za-à. ⁶ Ká ta kù kà sig á jànn abàn ni níng, nga nann zu, mi í wim wu rìg-à, bu-à sa níng jànn-à yan sig tití nímá á shinn abàn ni. ⁷ Yìr za-à ta kù kà sig áyau sí káníng, wài hár mà wai. Sái síká wài n bim gbar gwor rìg. Sa fig shinn bàna. ⁸ Ama za-à ku minn sig áyau jànn nìsan níng, yìm adau ñkwònñ ñkwònñ nímá kab hing kàun dìb-swana ma wà ku rì minn sig níng."

I byar-à Yesu dang vinn rìg jírwá n rag, "Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig."

Yesu Dinya Big Bu-à Sa Ku Ri Dang Tinn Jír
(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

⁹ I byar-à yann sukà Yesu big bib ku n dang rag, yìr jír-à ku dang níng í kai ra? ¹⁰ I byar-à Yesu dang rag, "Bigná big zìm hing aning yì barà kùr Shìdun shi sig áni. Ama nì dinya sig mpirká í tinn jír, jír-à abig fig, ama bá yì fig yìr-à bàna.

Yesu Dinya Byann Big Yìr Tinn Jír-à á Shinn Aminn Za
(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

¹¹ "Wàníng í yìr jír buká, nìm dinya sig ning níng. Swai bu káníng í jír Shìdun. ¹² Swai buká ta kù wann sig á gbìb-à ni níng, shi sig àràg mpirká fig sig jír Shìdun. Ama Shaitan bi tonn gban big, n gbar vim bìr rìg pìkyinnbá, n tonn ta kà sig big á gbìb ajànn jír-à kada abig bàg gbib-à má zìg zu big bàna. ¹³ Swai bu-à wà ta kù wann sig á jànn-à yan sig á shinn abàn-à ni níng, shi sig àràg í mpirká fig hing jír Shìdun n zìm hing ma pìkyinn àjwár ama big bir fig pìkyinnbá áni bàna. Big zìm sig tití nímá. Wà shwìn ma dìg hing big, big í fìm rìg-à gbìb Shìdun. ¹⁴ Swai buká ta kù kà sig áyau sí káníng, shi sig àràg í mpirká fig hing jír Shìdun, ama big ri kyab shwìn dunyaru. Big ri zìm abig shi mpìr bài, ma abig fig àjwár. Bu káníng ri kan dim big, wà bá bàg Shìdun. ¹⁵ Swai buká shi sig á jànn-à nìsan níng, shi sig àràg mpirká ri pànn jír Shìdun vù pyànà ma kyinn-à mìmìg mi ri sinn kà á pìkyinnbá ni mi ri sa swàm ma káhi. Big shi sig àràg í yìr bu-à má wan awan nìsan.

Tinn Jír á Shinn Pitila
(Mar 4:21-25)

¹⁶ "Mpìr ma mònn bàg hing pitila, kwá sinn kà fig á mìr bunáwá ni bàna. Kwá sinn má zìg kwài má bir dim fig áni bàna. Kwá sinn á shinn bu, jír-à abig myàng àyarwá.

¹⁷ "Bu-à ba tàm sig bidìm pá, bá zìg zu bi rìg á myann, bu-à ba bir dim sig bidìm pá, bá pù fìm rìg bu-à hi.

¹⁸ "I bu-à sa mì ri zìm aning yì byann, ma aning fig. Mpìr-à ma shi sig ma bu, bá ya swàb kà ya ku. Mpìr-à ma bàna ma bu, kó wà titi-à ku shi sig ma káhi níng, ba zìg rìg á vùwá ni."

Na Yesu Ma Wunzàwá Big
(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

¹⁹ Na Yesu ma wunzawá big bi sig á byarwá ni. Ama big dìg fig pyù-à bá fòr yag bàna, jir kai bàna bìr mpirká nìnànn nímá mònñ sig mà byarwá ni. ²⁰ Sái big dinya ku n rag, "Nàwú ma wunzawú big bi sig, big sar sig mà myann. Big ri zìm abig myàng wù."

²¹ Yesu dang rag, "Mpirká ma ri fig jir Shìdun ma ri wib, í nàmí ma wunzamí big."

*Yesu Kan Dim Wàu Shyù
(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)*

²² Ayúnn zyun, ku ma sukawá big kà á kòr-à ni, ku dang rag abig pìm zu yag mà vù níng-à ni mà jann. Sái big dù n yag. ²³ Big shi sig áyau kyonn, sái ná zìg rìg ku. I wà shyù pir, wàu shyù ri gbar á zàpìr-à ni. Hár kòrbá shi shirag má sib rìg. ²⁴ Sái big yag n yag bar finn zir ku, n dang rag, "Asàin Luyí, Asàin Luyí, yi wu hing."

I byar-à ku í finn zir-à n yan ta wàu-à nài yán, n yan ta zàpìr-à nài yán tinn. I byar-à hi big í na tag wann rìg-à yirr. ²⁵ Yesu rag, "Píkyinn birná shi á ni rà?"

I byar-à zinn sa rìg big, í wà big dang jír ma ba dìrbá, n dang rag, "Mpìr-à níng í ni rà? Hár wàu ma zàpìr ri wib jírwá."

*Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Wàu Dab Sig
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)*

²⁶ Sái big bi fòr á jànn Garasinawaká, jànn-à hi shi sig águnn vù-à níng ni. Jànn Galili shi sig mà jann.

²⁷ Barà ku ri tìg wann bi á kòr-à ni àdòníng, sái ku dìg kwonn ma mpìr-à wàu dab sig, í mpìr-à màhàn. Wàu dab sig ku nonn hing. Ku bàna big lu. Ku ri kyann mìr áyonn byànntí bàna. Ku ri na kyann mà amirká ni. ²⁸ Barà ku myàng Yesu àdòníng, ku bìnn kir wann á jìnn ni, n gbam nài gbam n rag, "Yesu Wùn Shìdun, bu-à du wù ma mì í kai rà? Mì ri vig wù kada á ya mì shwìn bàna."

²⁹ Bu-à sa ku vig Yesu àdòníng, í jirà Yesu dinya rìghing wàu-à, n rag

a wàníng zu á dìr wunù-à níng ni. Wàu-à níng ri sa shi ku kó ákaun. Big ri sìr ku á jùr kó sarka, vùwá ma barwá, mpirká sar sig big ri myàng ku. Ku ri sìg mi ri gbar gib rìg jùr-à ma sarka big sìr sig ku áni níng. Wàu-à níng ri zìg yag kyann ku mà awúnn-à ni.

³⁰ Yesu bib ku rag, "Zìnnwú í kai rà?"

Ku dang rag, "Zìnnmí í Bìr." Bu-à sa níng, wàuká hi nànn hing á dirwá ni. ³¹ Wàuká vig n vig jakàng, n dang rag, kada aku kan zu big bàna. Wà kwá kan zu big, kada aku kan yag big mà byar pyìr bàna.

³² Byar-à zyuká ri yàn ji buju á dìr mwír-à ni, wàuká vig Yesu n rag,aku tìr yag big abig yag kà á dìr zyuká bó ni. Ku ya big pyù-à. ³³ I byar-à wàu káníng gàb rìg dìr ma wunù-à níng, n yag kà á dìr zyù káníng ni. I byar-à zyù káníng shàr yag ma shàu n yag shàr kù kà rìg mà nu gài zàpìr-à ni, mì wa wu vinn rìg-à bidim pár.

³⁴ Sái mpirká ri kan kyann zyù káníng, shàr kàng yag mà finn swann-à ni ma kauyeká tinn, n dinya mpirká tai bar bu-à sa sig. ³⁵ A byar-à hi ni, bìr mpirká shàr kwonn bi, abig bi myàng bu-à sa sig. I wà big myàng mpìr-à big kan zu sig wàu-à á dìrwá ni níng, shi sig á pyànn Yesu ni, n wìr kà rìghing jà. Ku shi sig rag ma kyinnwá ñsàn nímá. I byar-à bìr mpirká shi sig níng, zinn pànn rìg big. ³⁶ To. Mpirká myàng sig bu-à sa sig níng, big dinya bìr mpirká níng barà Yesu dàb gbam sig wunù-à níng áni. ³⁷ I wà kó ni vig Yesu n dang rag a wàníng yag, a wàníng fim big dò jir bu zinn-à wàníng sa ya sig big níng. I byar-à hi ku dù n yag kà á kòr-à ni, n fim rìg jànn Garasinawaká, n yag rìg mà níng ùwài-à ni mà jann. ³⁸ Mpìr-à big kan zu sig ku wàu káníng dinya Yesu n dang rag aku ma wàníng yag zyun.

Yesu ngàng, ³⁹ n dang rag, "A kàng yag mà byar yiwaiwú big ni, á dinya

big bu mamaki-à Shìdun sa ya sig wù."

I byar-à ku kàng yag, mi ri swam yan Yesu jir bu mamaki-à wàníng sa sig níng.

*Yesu Dàb Wìm Kì n Dàb Gbam
Uwà Zyin Dor Wàjì
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)*

⁴⁰ Mpìrká ri shi kir ku mà agunn zàpìr-à mà jann. Ku yag fòr, big zìg ku vù pyànà. ⁴¹ Sái mpìr zyun zinnwá í Yayirus, ku í àgbam á tonn bìr kwonn-à ni, ku bi n bìnn kir wann á pyànn Yesu ni, n vig wàníng n rag, aku ma wàníng yag zyun mà luwá ni, ⁴² jir kai bàna wùn uwàwá í nzyun níng, na sig dor, shi shirag kwá wu wu. Wùn uwà níng hi jiwá dwib agban pyànà.

I byar-à Yesu yag big Yayirus. Bìr mpìrká ri tib ku. ⁴³ Uwà zyun shi sig áni. Ku nonn hing ma dor àsà wàjì. Jiwá dwib agban pyànà ma dor wàjì-à níng. Buká á vùwá ni vinn rìghing bidim pár á byar mpìrká shi sig ma gantí. Walako mpir-à dàb gbam uwà níng. ⁴⁴ I byar-à uwà níng bònnyag á sim Yesu ni, n tib sung jà wàníng. Sái ku ragaku myàng níng, àsà wàjì-à níng í gib rìg-à. ⁴⁵ Sái Yesu dang n rag mpìr-à tib ku níng, í ni rà?

Kó ni ngàng rìg. Bitrus rag, "Agbamyí, í bìr yanyín káníng tib pyàr sig wù í ni."

⁴⁶ Yesu dang rag, kai, mpir zyun tib hing ku, jir kai bàna ku fig hing gbam zu hing á dìrwá ni. ⁴⁷ Uwà níng myàng kwá tàm jànn sar fig shinnwá bàna. Dìrwá ri zwab. Ku bi n bìnn kir wann á pyànn Yesu ni áyau bìr mpìrká ni, n dinya wàníng bu-à sa ku pànn sig sung jà wàníng, hár ku gbam rìghing á sai-à níng hi ni. ⁴⁸ Yesu dang rag, "Wùnmí, pìkyinn birwú à bir sig á byarmí ni níng dàb gbam rìghing wù. A yag fòr mà lu-à ni ítau."

⁴⁹ Barà ku ri dang jír àdòníng, sái ku myàng mpir zyun bi sig mà lu àgbam Yahudawaká ni n dang rag,

"Ai wùnwú wu rìghing. Kada á sa shi rag Malam bàna."

⁵⁰ Ama barà Yesu fig àdòníng, ku dinya Yayirus n rag, "Kada á gib kyinn bàna, á bir pìkyinn á byarmí ni. Wùnwú má wìm kàng rìg."

⁵¹ Barà ku yag fòr mà lu Yayirus ni, ku zìm fig wà a mpìr zyun bàg kà yag ku bàna, sái Bitrus ma Yohanna ma Yakubu, sái nà wùn-à ma ta wùn-à. ⁵² Bìr mpìrká ri kig nài ki ma nài yán wàni jir shinn wùn uwà níng. Ama Yesu rag abig shi kim. Ai ku wu fig ki bàna, ku ri na aná.

⁵³ Sái big jwann ku jonn yawari. Big yì rìghing wà wùn uwà-à níng wu rìghing. ⁵⁴ Sái ku pànn wàníng á vù-à ni n bar wàníng n rag, "Wùnmí, á dù nann zu." ⁵⁵ I byar-à wùn uwà-à níng í wìm kàng rìg-à ma yonki, n dù nann zu. Yesu dang rag, to abig ya ku buju. ⁵⁶ I byar-à nàwá ma tawá sa mamaki. Yesu twìb big byur n dang rag, kada abig dinya mpìr bu-à sa sig níng bàna.

9

*Yesu Swam Yag Yann Sukàwá Big
Dwib Agban Pyànà
(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)*

¹ Ayúnn zyun Yesu bar kwonn bi vinn rìg yann sukàwá big dwib agban pyànà, n ya big gbam abig kan zu wàu, abig dàb gbam mpìr dorká. ² I byar-à hi ku tìr yag rìg káníng kó áni, abig dinya kó ni jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá, abig dàb gbam mpìr dorká abig dìg gbam dìrbá. ³ Ku dinya káníng rag, "Kyonn-à ná kyann níng, kada aning zìg tun bàna, aning zìg lúr bàna, aning zìg buju bàna, aning zìg bài bàna, aning zìg jà pyàna bàna tìnn. ⁴ Lu-à na kà bidim pár, aning shi màhàn, hár àyúnn-à ná dù. ⁵ Mpìrká ma shà fig ning bàna, aning fim finn swann-à hi, aning pìm kyàr rìg àzwìmká á barná ni, wàníng tág sig rag mpìr káníng ngàng sig jir Shìdun."

⁶ Sái big dù n yag, mi ri kyann á kauyeká ni, mi ri dang jir Shìdun, mi ri dàb gbam mpìr dorká tinn.

*Pìkyinn Kùr Hirudus Gib Jir Shinn Yesu
(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)*

⁷ Barà Kùr Hirudus fig tai á shinn Yesu, kyinnwá gib rìghing, jir kai bàna mpirká káhi dang rag, "I Yohanna wàri wu sig níng, wìm kàng síg nì." ⁸ I wà mpirká káhi dang rag, "I Iliya kàng bi síg nì." Mpirká káhi dang rag, "I mpìr adang kyann jir Shìdun zyun kàng bi síg nì." ⁹ Kùr Hirudus dang rag, "N gib kìm rìghing shinn Yohanna. Mpìr-à mì ri fig taiwá níng í ni rà?" Hirudus ri zìm aku myàng Yesu.

*Yesu Ya Mpìr Dubu Swana Buju
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Yoh 6:1-14)*

¹⁰ I byar-à yann aswam Yesu big kàng bi, big dinya ku buká big sa sig. Ku zìg yag rìg íri káníng mà swann zyun ni, big ri bar Batsaida. ¹¹ Barà bìr mpirká fig tai-à big kan bàg ku. Ku shà big, n dinya big jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá. A byar-à níng hi, ku dàb gbam mpìr dorká.

¹² I nànn-à hi, àyúnn-à dab gang rìghing, sái yann aswamwá big dinya ku n rag, "Byar-à níng í awúnn. A dwim gäf Finn dìr ma mpìr káníng jirà abig yag yàn buju mà daká shi yàr sig ma yi níng, ma kauyeká. Abig yàn byar ná ma bu-à bá ji tinn, jir kai bàna buju bàna áyag."

¹³ Ku dinya yann sukàwá big rag, "Ning ma shinn ná aning ya big buju abig ji."

Big dang rag, "Buju bàna, íri brodi àkunn swana ma jái pyànà. Yá yag wann ya mpìr káníng buju rà?"

¹⁴ Big sa hing àràg wunù dubu swana màhàn.

Yesu dang rag, "Aning dinya big abig shi wann á jìnn ni kyau kyau àràg mpìr dìpyànà agban dwib."

¹⁵ Big sa àdònín. Kó ni shi wann á kyauwá ni. ¹⁶ Sái Yesu zìg brodi

àkunn swana ma jái pyànà níng, n myàng yag zuwá mà wai n sa Shìdun ísoko. I wà ku ngir gbànn gäf Finn awín awín, n ya yann sukàwá big, abig gäf Finn ya bìr mpìr káníng. ¹⁷ Bìr mpìr káníng jí hár n ji mónn rìg finnbá. Yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mónn gágsgà dwib agban pyànà.

*Bitrus Dang Rag Yesu í Wùn Shìdun
(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)*

¹⁸ Su zyun Yesu shi sig á byar awù, mi ri vig Shìdun màhàn. Ku ma yann sukàwá big í zyun. Ku bib káníng rag, "Mpirká ri kyab rag mì í ni rà?"

¹⁹ Yann sukàwá big dang rag, "Mpirká kyab rag wù í Yohanna awau dìr batisma, káhi dang rag wù í Iliya, káhi ri kyab rag wù í mpìr adang kyann jir Shìdun áyau ká rì wu sig níng, à kàng bi síg nì."

²⁰ Yesu bib big n rag, "Ma bigná, ning ri kyab rag, mì í ni ra?"

Bitrus dang rag, "Wù í Almasihu zyun-à Shìdun swam bi sig."

*Yesu Dinya Mpirká Barà Kwá Wu Kiwá
(Mat 16:20-28; Mar 8:30—9:1)*

²¹ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag kada ba dang swann. ²² Ku dang rag, "Shi sig àjai, mì Wùn Mpìr Jíkwinn n wa shwìn kim kim. Agbam mpirká ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká má ngàng mì, hár bá gban rìg mì, bá jí mì, áyau su sara má dù nann zu jakàng ma yonkimí."

²³ Ku dinya mpìr káníng bidim pár n rag, "Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku wann tafinn shinnwá, ma aku zìg shwìn-à má bi á dò jir shinnmí ni, í wàaku bàg mì. ²⁴ Mpìr-à ma ri zìm shinnwá, kwá dìg fig yonkiwá bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn shinnwá á dò jir shinnmí ni, kwá dìg yonkiwá. ²⁵ Wà mpìr ma dìg gban rìg buká á dunyaru ma dìg fig yonkiwá bàna, buká ku dìg sig

níng má swàb kà ya ku kai rà? ²⁶ Wà mpìr ma shàr zunái barà kwá dinya mpìrká tâma-à níng rag ku í mpírmí, mì Wùn Mpìr Jíkwinn má shàr zunáiwá tìnн àyúnn-à ma bi hing ma gbammí ma gbam Tamí ma gbam yann aswamká bu Shìdun mà wai. ²⁷ Mì ri dinya ning jír àjai, áyauná ni, mpìrká káhi má wu fig bàna, hár bá myàng sai-à Shìdun má na kùrwá.”

*Barà Zwánn Yesu Vim Bìr
(Mat 17:1-8; Mar 9:2-8)*

²⁸ Sai-à ku dang sig jír-à níng sa hing àràg su awinyin, í wà ku zìg Bitrus ma Yohanna ma Yakubu, big yag mà shinnkwìnn-à ni abig vig Shìdun. ²⁹ Barà ku ri dang jír ma Shìdun àdònínг, í byar-à hi, zwánnwá í vim bir rìg-à. Jàwá mìg shi karr, mi ri zwàm kpàin kpàin. ³⁰ Nonn fig bàna sái mpìr pyànà mìr gbìb zu á pyànnwá ni. Big ri dang jír ma ku mähàn. Zy whole sentence is cut off.

Ilya. ³¹ Mpìr pyànà káníng mìr gbìb zu sig ma gbam Shìdun. Jàbá ri mìg karr. Big ri dang jír ma Yesu àyúnn-à kwá yag mà wu ki mà Urushalima nyàan fòr. ³² Bitrus ma jàuwá big na jànn rìghing pátág. Barà big rag abig finn zir níng, big myàng barà jà Yesu mìg sig karr, ku ma mpìr pyànà sar sig zyun. ³³ Barà mpìr káníng ri fim Yesu àdònínг, sái Bitrus dinya Yesu rag, “Asàin Luyí, barà yi shi sig áyág níng, sàн hing ayi dab apig sara, zyun aku shi í buwú, zyun aku shi í bu Musa, zyun aku shi í bu Ilya.” Ku yì fig bu-à ku ri dang bàna.

³⁴ Barà ku ri dang àdònínг, sái akwor bi nim dim rìg big. Barà akwor-à níng kà áyaubá ni, sái zinn pànn rìg big. ³⁵ I byar-à hi nài jír wann bi mà akwor-à ni n dang rag, “Wànínг í wùnmí zyun-à ñ shig zu sig. Aning fig jírwá.”

³⁶ Barà nài jír-à níng jànn rìg àdònínг, sái big myàng Yesu sar sig, kwá áwinwá ni. I byar-à yann sukàwá big pànn shi sig jír bàna á

nubá ni. Big dinya fig mpìrká bu-à big myàng sig níng bàna.

*Yesu Dàb Gbam Wùn Wunù-à
Wau Dab Sig
(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)*

³⁷ Na kyàr byar-à big tìg wann bi mà shinnkwìnn-à ni. Bìr mpìrká dìg kwonn ma Yesu. ³⁸ Ayau bìr-à ni mpìr zyun bar nài abor, n dang rag, “Malam, mì ri vig wù á myàng wùnmí. Ku í nzyun-à níng hi. ³⁹ Wàu ri sa shi ku, ku ri yan nài yán átai, wàu-à níng ri gbar ta wann ku á jìnn ni. Nuwá ri bìm zu íri ashwib. Dirwá ri monn. Wànínг ri fim fonn fig ku bàna. ⁴⁰ N vig yann sukàwú big abig kan zu rìg. Big kan zu yì sar fig bàna.”

⁴¹ Yesu dang rag, “Kai! Bu-à sa ning bir fig pìkyinn ná á byarmí ni bàna hár tâma-à níng í jír kai rà? Ning í mpìr sung gbam big. N sa muyar ma ning hár ákaun rà? A zìg bi wùnwú áyág.”

⁴² Barà wùn-à ri bi á byar Yesu ni, wàu gbar ta wann ku á jìnn ni, dirwá ri zwab. I byar-à Yesu yan ta wàu-à, n kan zu rìg wàu-à á dìr wùn-à ni, n dàb gbam rìg ku, n zìg ku, n ya kàng ku tawá. ⁴³ Mpìrká bidim pár sa mamaki áshinn gbam-à Shìdun shi sig ma kàhi.

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à
Kwá Wu
(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)*

I byar-à big ri sa mamaki ma bu-à Yesu ri sa, ku dinya yann sukàwá big n rag, ⁴⁴ “Aning fig byann jírmí. Bá ya kà Wùn Mpìr Jíkwinn á vù mpìrká ni. Bá du kà ku shwìn.”

⁴⁵ Ama big fig yì byann fig yìr jír-à níng bàna, jír kai bàna Shìdun tám rìghing yìr jír-à hi. Big ri shàr zinn wà bá bib ku.

*Yann Sukàká Sa Yipyàr á Shinn
Mpìr-à Má Shi Agbam Ayaubá Ni
(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)*

⁴⁶ Yann sukàwá big sa yipyàr á shinn mpìr-à má shi àgbam-à áyaubá ni. ⁴⁷ Barà Yesu yì bu-à big ri kyab àdònínг, sái ku zìg wùnshái

zyun n sìnn á gàuwá ni. ⁴⁸ Ku rag, "Mpìr-à ma pànn hing wùn-à níng vù pyànà á jir zìnnmí ni, shi sig àràg ku pànn síg mì. Mpìr-à ma pànn hing mì vù pyànà, shi àràg ku pànn síg àsàin-à swam bi sig mì, jir kai bàna mpìr awib-à áyauná ni, ku í àgbam."

Mpìr-à Ma Zib Fig Ning Bàna, í Mpìrná

(Mar 9:38-40)

⁴⁹ Yohanna dinya ku rag, "Agbamýí, yi myàng hing mpìr zyun ri kan zu wàu á dìr mpìrká ni ma zìnnwú. Yi kan dim rìg ku, jir kai bàna ku ri bàg fig yi bàna."

⁵⁰ I byar-à Yesu dinya ku rag, "Kada aning kan dim ku bàna, jir kai bàna mpìr-à ma í mpìr azíbná bàna, í mpìrná."

Mpìrká á Kauye Zy whole sentence cut off at end of page.

⁵¹ Sai-à bá zìg yag ku mà wai nyàan fòr. Ku sìnn rìghing á pikyinnwá ni kwá yag mà Urushalima. Ku í yag rìg-à. ⁵² Ku swam yag yann sukàwá big abig yag jag ku í ni mà kauye zyun á Samariya, jirà abig dinya mpìrká màhàn ku ri bi. ⁵³ Ama mpìrká màhàn ngàng. Bu-à sa níng, big yì rìghing ku ri yag mà Urushalima. ⁵⁴ Barà sukàwá big Yohanna ma Yakubu myàng àdònín, big dang rag, "Shinn Luyí, wù ri zìm ayi vig Shìdun aku tìr bi pyìr mà wai aku swànn gban rìg mpìr káníng rà?"

⁵⁵ Yesu vim bìr n yan ta big. ⁵⁶ I wà big kà á pyànn, big yag rìg mà kauye zyun ni.

Mpìrká Zy whole sentence cut off at end of page.

⁵⁷ Barà big ri yag á gbìb-à ni, wunù zyun dang rag kwá bàg wàníng byar-à wàníng ma yag bidim pár.

⁵⁸ Yesu rag, "Jwànnzwamká shi sig ma sharbá, ayinnbuká shi sig ma lubá. Ama mì Wùn Mpìr Jíkwinn, nà bàna ma byar shu."

⁵⁹ Ku dinya wunù zyun a wàníng bàg ku.

Wàníng dang rag, "Sai tamí ma wu hing, ma jì hing ku, í wà má bàg wù."

⁶⁰ Yesu rag, "A fìm mpìrká zyun-à ri bàg fig mì bàna abig jì kibá. Buwú á yag dang jír á shinn barà Shìdun mà na kùrwá."

⁶¹ Mpìr zyun dang rag, ku ri zìm aku bàg Yesu, ama ku ri zìm aku yag dwim gâb finn dìr ma mpìrká mà luwá ni mìpyim.

⁶² Yesu rag, "Mpìr-à ma dang rag kwá bàg fig mì tâma-à níng bàna sái á pyànn, kwá dìg fig byar-à Shìdun mà na kùrwá bàna."

10

Yesu Swam Yag Mpìrká Dìb-sara Agban Dwib

¹ A sim wàníng ni, Yesu shig zu mpìr dìb-sara agban dwib. Ku tìr yag káníng pyànà pyànà abig yag jág ku nì mà finn swannká ni, kwá bàg yag káníng. ² Ku dinya káníng rag, "Bujuká byann rìghing, ama abinnká nànn fig bàna. Aning vig Shìdun Asàin da-àaku swam bi mpìrká zyun-à má binn buju-à hi. ³ Aning yag. N swam yag sig ning àràg àdùnká áyau bìr jwànnzwamká ni. ⁴ Kada aning zìg ashìkáun bài bàna. Kada aning zìg bà bàna. Kada aning zìg tabar bàna tìnn. Kada aning gbar nànn nài bib ma mpìr á gbìb-à ni bàna. ⁵ Lu-à na tìg áni bidim pár aning dang rag, Shìdun aku ya mpìr-à níng hi wà sìsàn. ⁶ Wà mpìr-à ma shi sig ma pikyinn-à kyìkyàr màhàn, wà sìsàn-à níng mà shi mà luwá ni. Wà mpìr kyinn-à kyìkyàr ma bàna màhàn, wà sìsàn ná mà kèng bi rìg á byarná ni. ⁷ Aning shi á lu-à níng hi ní, kó kai bá ya ning á lu-à hi ní, ná jí ná wa, jir kai bàna mpìr-à ma ri sa swàm, sàñ sig wà abig ya ku buju. Kada aning yag lu zyun bàna. ⁸ Finn swann-à na kà bidim pár, ba shà hing ning, kó swai buju-à wà áni wà ba ya ning aning ji. ⁹ Aning

dàb gbam mpìr dorká. Aning dinya big àyúnn-à Shìdun má na kùrwá nyàan fòr. ¹⁰ Ama finn swann-à na tìg ba shà fig ning bàna, aning bàg gbìbká á finn swann-à ni, aning dinya mpirká, aning rag, ¹¹ ‘Kó avír-à á finn swann-à ni ma bàg hing á baryí ni, yá pìm kyàr rìg, wàníng tág sig rag ning ngàng jir Shìdun. Ama aning yì rag àyúnn-à Shìdun má na kùrwá níng, nyàan fòr bi.’ ¹² Mpirká á finn swann-à níng hi ni má wa shwìn má kab ká á finn swann Saduma.

Swannká Ngàng Wà Bá Zìg Jir Shìdun

(Mat 11:20-24)

¹³ “Mpirká á Korasinu, ná wa shwìn. Mpirká á Batsaida, ná wa shwìn. Swàm-à big sa sig á jànn ná ni níng, big nìm ma sa sig á Taya ma Sidon, mpirká màhàn nìm má fim bu pyìrbá, n nìm má shi kà á sún, ñ nìm má wìr àswàr jà. ¹⁴ Shwìn ná má kab bu Taya ma Sidon àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá. ¹⁵ Ning mpirká á Kafarnahum, ning í mpìr agbar dù shinn. Shìdun má ta kà rìg ning á pyìr.”

¹⁶ Yesu dinya yann sukàwá big n rag, “Mpìr-à ma ri fig jírná, ku ri fig jírmí. Mpìr-à ma ngàng ning, ku ngàng síg mì. Mpìr-à ma ngàng mì, ku ngàng síg zyun-à swam bi sig mì.”

Mpìr Dìb-sara Agban Dwib Káníng Kàng Bi Ma Ajwár

¹⁷ Mpirká Yesu swam yag sig dìb-sara agban dwib níng, big kàng bi ma pìkyinn àjwár. Big dinya Yesu rag, “Asàin Luyí, wà ya bar hing zinnwú, wàuká ri wib jíryí.”

¹⁸ Ku dinya big rag, “N myàng hing Shaitan kù wann bi mà wai àràg í shyù ri zwàm zu. ¹⁹ N ya hing ning gbam-à ná tib bushùwí, ná tib nai. N ya hing ning gbam á shinn azíbná big ni. Bá sa fig ning bu bàna. ²⁰ Kada aning fig àjwár íri jirà wàuká ri wib ning bàna. Ama aning

fig àjwár jirà big ba rìghing zìnn ná mà lu Shìdun ni mà wai.”

Yesu Fig Ajwár

(Mat 11:25-27; 13:16-17)

²¹ A sai-à níng hi Awun Shìdun sa Yesu fig àjwár. Ku dang rag, “I soko buwú Tamí. Wù í àsàin-à pànn sig waisháu ma byar-à á jìnn ni. I soko buwú, jir kai bàna à tàm jànn rìghing yìr bu káníng á byar mpìr yarká ni, ma mpirká yì sig bu. Ama à tiya rìghing mpirká zyun-à shi sig àràg í yann wùnshái big níng. Tamí, à sa sig àràg barà pìkyinnwú ri zìm.

²² “Tamí ya hing mì ayì á shinn bu bidim pár. Walai mpìr-à yì sig mì sai Tamí. Walai mpìr-à yì Tamí, sai mì ma mpirká ká ma dinya sig big barà ku shi sig áni.”

²³ Ku vim bìr, n myàng yag yann sukàwá big, n bònn dinya big n rag, “Zu-à ning myàng sig níng, ning myàng sig í bu-à nsàn. ²⁴ N dinya ning jír-à níng í jír àjai. Mpirká rì dang kyann sig jir Shìdun ma kùrká big rì zìm abig myàng bu-à ning myàng sig níng, ama big myàng fig bàna. Big zìm abig fig bu-à ning fig sig níng, ama big fig fig bàna.”

Tinn Jír á Shinn Mpìr Samariya Zyun-à Sa Sig Bu-à Nsàn

²⁵ Ayúnn zyun àgbam malam zyun ri zìm aku màg màg fig Yesu. Ku sar dù nann n dang rag, “Asàin Luyí, má sa kai nì dìg yonki kinn kinn rà?”

²⁶ Yesu bib ku rag, “Musa ba sig doka rag í kai rà? A jangga sig áshinn rà?”

²⁷ Sái wunù-à níng zìm n rag, “Musa ba sig rag, ‘A zìm Shinn Luwú Shìdun ma kyinn nízyun, ma gbamwú, ma yonkiwú, ma bu-à wù ri kyab á kyinnwú ni. A zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú tìnn.’”

²⁸ Yesu rag, “A zìm hing jír-à níng nsàn nímá, á sa kyann àdòníng, wá dìg yonki kinn kinn.”

²⁹ Mpìr-à níng hi ri zìm mpìrká abig myàng ku, ku í mpìr-à ñsàn. I byar-à ku bib Yesu jír-à níng n rag, “Mpìr-à má shi jàumí í ni rà? Mpìr zyun-à sàn sig n zìm í ni rà?”

³⁰ Sái Yesu dang rag, “Mpìr zyun dù sig mà Urushalima, kwá yag mà Yariko. Ku dìg kwonn ma ajwú big. Big jwi vinn rìg buká ku shi sig ma kàhi. Big zìg vinn rìg jàwá tìnn, n dab ku dab dab, n fím ku á gbìb-à ni. Dà sig títi nímá ku wu rìg dà hing.

³¹ Agbam zyun ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ri wam zu yag á gbìb-à níng hi ni. Barà ku myàng wunù-à big dab sig níng, ku vinn zu rìg á kur gbìb-à ni, mi í yag rìg-à. ³² A byar-à níng hi, mpìr Balawe zyun-à ri sa swàm á lu Shìdun ni níng, ku má ku bi n kyìg zu á kur gbìb-à ni, n yag rìg tìnn. ³³ I byar-à wunù Samariya zyun bi fòr màhàn. Barà ku myàng wàníng àdòníng, ku myàng ashi wàníng. ³⁴ Ku yag màhàn, n wìr kà byìr ma zàn bín á byarká big dab pòr sig wunù-à níng ni, n sir gbam rìg byarká big dab pòr sig ku níng ma jà, n gbar dù nann wàníng, n sìnn wàníng á shinn aswannswánnwá ni, n zìg yag wàníng á byar-à kwá tìg níng ni, mi ri dàb dor wàníng. ³⁵ Na kyàr byar-à ku ya àsàin lu-à bài, dinari pyànnà. Ku dang rag, ‘A dàb dor wunù-à níng. Bu-à wa dàb dorwá ma pànn sig píná, ma kèng bi hing, á dinya mì má wa wù.’ ”

³⁶ Yesu rag, “Ayau mpìr sara káníng ni, mpìr-à ajwú káníng dab nauna sig níng, íni má shi jàuwá rà?”

³⁷ Malam-à níng rag, “I wà zyun-à myàng sig ashiwá níng.”

Yesu dinya ku n rag, ku má aku yag sa àdòníng tìnn.

Yesu Yag Bib Kà Marta Ma Maryamu

³⁸ Yesu ma yann sukàwá big ri yag kyonnibá. Ku bi fòr á kauye zyun ni. I byar-à uwà zyun zìnnwá í Marta, ku bar Yesu n dang rag a wàníng

bi shi á luwá ni. ³⁹ Ku shi sig ma ajunntun zyun, zìnnwá í Maryamu. Wàníng shi sig á pyànn Yesu, mi ri fig jír-à wàníng ri dang. ⁴⁰ Marta bó, swàm buju-à ku ri sa níng zìg rìghing pìkyinnwá. Sái ku bi á byar Yesu ni ku rag, “Shinn Luyí, à kyab fig wà ajunntunmí fím ya rìghing mì, má sa swàm buju-à níng áwinmí ni níng bàna rà? A dinya ku aku bi sa shang mì.”

⁴¹ Shinn Luyí Yesu rag, “Marta, Marta, pìkyinnwú dù nann zu rìghing á shinn buká nìnànn nímá. ⁴² I bu nzyun sàn kab sig. Maryamu shig zu rìghing bu-à sàn kab sig. I bu-à bá zìg fig á vùwá ni bàna.”

11

Yesu Tàg Mpìrká Barà Bá Vig Shìdun (Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Ayúnn zyun Yesu shi, mi ri vig Shìdun á byar zyun. I byar-à hi wunù zyun áyau yann sukàwá big ni vig ku n dang rag, “Asàin Luyí, á tàg yì barà yá vig Shìdun àràg barà Yohanna tàg sig yann sukàwá big.”

² Yesu dinya big n rag, “Wà ná vig Shìdun, aning dang rag, ‘Tayí wà mà wai, á sa mpìrká abig wib zìnnwú. Byar shu kùrwú aku bi á byaryí ni. ³ A ya yi buju àyúnn ma àyúnn. ⁴ A yafa ya yi bu pyìrká yi ri sa, àràg barà yi ri yafa ya mpìrká ri sa yi bu-à bibai níng. Kada á fím yi ayi sa bu-à bibai bàna.’ ”

⁵ Ku dinya big misali jír zyun, n rag, “Mpìr zyun shi sig ma jàuwá zyun. Ku yag á byar wàníng ni á yau fi-à ni, n vig wàníng, n dang rag, a wàníng ya zu ku agir brodi sara, ⁶ jír kai bàna kyìnn zyun tìg sig á byarwá ni, ku bàna ma bu-à kwá ya wàníng. ⁷ Jàuwá má zìm ya ku ma dang rag, ‘Kada á sa shi mì bàna. Bigmí, n kìg rìghing nu nkyunmí. Yi ma yanká bigmí big na wann rìghing. Má dù sar fig n ya wù bu zyun bàna tama-à níng.’ ⁸ N dinya ning, wà wàníng

ma dù fig jirà ku í jàuwá bàna, ama wàníng má dù jirà mpìr-à níng ri sa shi ku. ⁹ Mì ri dinya ning, aning vig, bá ya ning. Aning yàn, ná dìg. Aning kwìb nu nkyun-à, bá pù ya ning. ¹⁰ Mpìr-à ma vig hing, bá ya ku. Mpìr-à ma yàn hing, kwá dìg. Mpìr-à ma kwìb hing nu nkyun-à, bá pù ya ku. ¹¹ Ning mpirká shi sig ma yann, wà yanká buná ma vig ning jái, ná ya big bushùwí rà? ¹² Kó wà ba vig kìn kwìnn, ná ya big í nai rà? ¹³ To. Aning myàng, ning zyun-à ning í mpirká bibai má, ning yì hing barà ná ya yanká buná big bu-à ñsàn, n bi bib Shidun zyun-à í Tayí mà wai, kwá ya mpìr-à ma ri vig ku Awun Kyìkyàrwá.”

*Yesu Ma Kùr Wàuká
(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)*

¹⁴ Ayúnn zyun Yesu ri kan zu wàu á dìr mpìr zyun ni. Wàu-à níng ri kan dim mpìr-à níng wà dang jír. Barà Yesu kan zu rìg wàu-à níng, wunù-à níng dang rag jír. Bìr mpirká màhàn níng sa mamaki. ¹⁵ Ama mpirká káhi dang rag, ku ri kan zu wàuká níng ma gbam Baalzabul kùr wàuká.

¹⁶ Mpirká káhi ri zìm abig màg màg fig ku. Big vig ku n dang rag,aku tiya big bu-à má ya big mamaki, jirà abig yì ku bi síg mà byar Shidun ni àjai. ¹⁷ Ku yì rìghing bu-à big ri kyab á pìkyinnbá ni. I bu-à sa, ku dang rag, “Jànn-à ma gáb finn hing shinnwá byar pyànà, ba ri gbìb shùr, jànn-à hi má nonn fig bàna. Finn lu-à ma gáb finn hing kyau pyànà, finn lu-à hi má nonn fig bàna tinn. ¹⁸ Shaitan ma gáb finn hing kyau pyànà, kwá sa sar fig bu bàna. Mì ri dinya ning jír-à níng, jir kai bàna ning dang rag, mì ri kan zu wàuká ma gbam Baalzabul. ¹⁹ Aning dinya mì, mpirká buná ri kan zu wàuká ma gbam ni rà? Big ri kan zu ma gbam Shaitan rà? A jir shinn wàníng ni, bá wà ning kwonn. ²⁰ Shi fig àràg barà ning ri dang bàna. Mì ri kan zu wàu káníng ma gbam

Shìdun. Wàníng ri tág rag byar shu kùr Shìdun bi hing á byarná ni.

²¹ “Wà mpìr gbam zyun ma sar sig á luwá ni ma tàu ma bìg, ma ri myàng kwonn ma buká buwá big, buká buwá big má jànn fig bàna. ²² Wà mpìr-à ma gbam kab ku ma bi hing, ma tùshwar vinn rìghing bu-à ku sar gbam sig áni, wàníng má zìg vinn rìg buká buwá big, má gáb finn vinn rìg.

²³ “Mpìr-à ma bàg fig mì bàna, ku í mpìr azíbmí. Mpìr-à ma zà kwonn shang fig mì zaká bumí bàna, ku í àsàin-à ri sa yam kífinn.”

*Barà Wàu-à Kàng Bi
(Mat 12:43-45)*

²⁴ “Wà wàu ma zu hing á dìr mpìr, kwá yàn byar-à aku shi ngàng awunwá, ama kwá dìg fig bàna. Kwá dang rag kwá kàng yag rìg mà byar-à ku nìm zu bi sig. ²⁵ Kwá kà kàng yag hing mà dìr mpìr-à níng ni, kwá dang rag lu-à sàñ hing, n kyàr hing. ²⁶ Kwá yag, má yag dinn zìg bi wàu sùmpyànn, ká bai kab ku. Bá shi màhàn. Mpìr-à níng má wa kab shwìn támà-à níng ma wàri.”

*Mpirká Ma Ri Wib Shìdun, í
Mpirká Shìdun Má Sìnn Big á Byar
Nsàn*

²⁷ Barà ku ri dang jír àdòníng, uwà zyun áyau bìr-à ni, dang jír ma gbam, n rag, “Uwà mà sig wù n pyag gbam sig wù níng, kwá fig àjwár.”

²⁸ Ama Yesu dang rag, “Mpirká ri fig jir Shidun mi ri wib níng, í mpirká má fig àjwár.”

*Yesu Dang Rag Kwá Sa Aràg Barà
Yunana Sa Sig
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Barà bìr mpirká ri bi swàb kà á byar Yesu, ku dang rag, “Mpirká á jànn-à ni támà-à níng, big ri sa bu-à bibai. Big ri vig mì bu-à má ya big bu mamaki. Má sa ya fig big bu mamaki bàna, sai àràg bu Yunana.

³⁰ Barà Yunana shi sig á finn jái su sara níng, í barà mì má, má sa áni àdòníng tinn. Barà Yunana kàng

sig bu mamaki á byar mpirká mà Nineve níng, í barà mì má mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má sa mpirká á jànn-à tàma-à níng áni tinn. ³¹ Uwà zyun-à í kùr uwài mà agunn àyúnn sán kyùr, ku bi sig mà byar zyun ni pyunn ninonn nímá, ajiràaku myàng íri yar-à Sulemanu shi sig ma kàhi. Ama tàma-à níng zyun-à kab sig Sulemanu shi sig áyág, ama mpirká tàma-à níng ri zìm fig abig fig jírwá bàna. Jir wàníng uwà-à níng má dang tir mpirká tàma-à níng mà byar-à bá wà kwonn-à níng. ³² Ayúnn-à Shìdun ma wà kwonnwá, mpirká rì á Nineve má dang tir ning mpirká tàma-à níng, jir kai bàna wà Yunana dinya big jir Shìdun níng, big dà fím rìghing bu pyìrbá. Mpìr-à kab Yunana shi sig níng. Ama ning dà fím fig bu pyìrná bàna.

Zuyí í Ayar Dìryí (Mat 5:15; 6:22-23)

³³ “Mpìr má mònn bàg pitila má bir dim fig kwài áni bàna. Kwá sinn kà fig á shar bàna tinn. Ama kwá sinn á shinn bu jirà pyìr-à aku yar wann bi, mpirká abig myàng àyarwá. ³⁴ Zuyí shi sig àràg í àyar dìryí. Wà zuyí ma ágbam, dìryí bidim pár má yar yà zu rìg. Ama wà zuyí ma sàn fig bàna, dìryí má yar la fím fig bàna. ³⁵ Aning zìm àyar á dìrná ni. Kada aning zìm fi bàna. ³⁶ Wà dìrná ma shi sig ma àyar, fi bàna, àyar-à níng má sa yar gban rìg dìrná, àràg barà pitila ri yar ya yi níng.”

Yesu Dang Bu-à Farisawaká Ma Malamká Ri Kyab á Pìkyinnbá Ni (Mat 23:1-36; Mar 12:38-40)

³⁷ Barà Yesu dang vinn rìg jír-à àdòníng, mpìr Farisawa zyun bar ku, aku yag ji buju mà luwá ni. I byar-à Yesu kà yag, n yag shi wann. ³⁸ Ama Farisawa-à níng myàng Yesu tu fig vùwá bàna, ku sa mamaki. ³⁹ I byar-à Shinn Luyí Yesu dinya ku, n rag, “Ning Farisawaká, ning shi sig àràg akpa big ri tu kyàr íri

kwíb-à. Finn-à mà yau í jín. I barà ning má, ning mònn sig íri bu pyìr. ⁴⁰ Ning í mpìr àning big, ning yì fig wà Shìdun àsàin-à sa sig kwíb-à níng, í àsàin-à sa sig finn-à bàna rà? ⁴¹ Ning í mpìr jiju. Aning sa bu-à ñsàn á byar mpìr ashiká ni, ma wà ná shi mpìr jiju. Wà na sa hing àdòníng í wà ná shi mpìr pìkyinn-à sisàn á pyànn Shìdun.

⁴² “Ning Farisawaká, buká ning ri sa níng, sàn fig bàna. Ná wa shwìn. Ning ri sa fig bu-à ñsàn ma mpirká bàna. Ku má, ning ri zìm fig Shìdun ma pìkyinn nízyun bàna. Ayau buká ning shi sig ma kàhi kyau dwib níng, ning ri ya Shìdun kyau zyun, hár ashítá ma jì byù. Bu-à sàn kab sig bàna, aning zìm Shìdun, aning zìm mpìr.

⁴³ “Ning Farisawaká, ná wa shwìn. Ning ri zìm byar shu àgbam á tonn bìr kwonn-à ni. Ning ri zìm abig wib ning mà fir ati-à ni tinn. ⁴⁴ Ná wa shwìn. Ning shi sig àràg amir byar-à mpirká ri kyann wam zu áni, big yì fig bàna.”

⁴⁵ Ayau malamká ni, zyun dang rag, “Malam, wa dang hing àdòníng, wù ri swau yi tinn.”

⁴⁶ Yesu rag, “Ning malamká ri tág tarkada Shìdun, ná wa shwìn. Ning zìg swánn lìlìb nímá, n zìg n sinn kà sig á shinn mpìr káníng ni, big ri tàng kyann ma kàhi. Ning swann shang fig big bàna, kó tití nímá. ⁴⁷ Ná wa shwìn. Ning ri sa samyib amir mpirká rìi dang kyann jir Shìdun, ká yàkúná big rì gban sig.

⁴⁸ Ning zìm hing bu-à yàkúná big ri sa sig, wato big gban mpirká rìi dang kyann jir Shìdun. Ning bó, ning ri sa samyib amir-à. ⁴⁹ I bu-à sa sai-à rì Shìdun zyun-à shi sig ma yar níng, dang jírwá n rag, kwá swam ya bi big mpirká má dang jírwá ma yann aswamká buwá. Bá gban káhi, bá du kà káhi á shwìn. ⁵⁰ Mpirká tàma-à níng, ná wa shwìn á jir shinn mpirká rìi dang jir Shìdun big rì gban sig, tun sai-à big ri màm sig

dunyaru. ⁵¹ Mpìrká tåma-à ning, ná wa shwìn bu-à pànn sig daka á ki Habila hár ki Zakariya, zyun-à big rì gban sig áyau byar-à big ri twìb swànn bu mà lu Shìdun.

⁵² “Ning malamká ri tág tarkada Shìdun, ná wa shwìn. Ning zìg rìghing bu-à big ri pù nu nkyun-à áni, byar-à mpìrká má dìg yar. Ning ngàng wà ná kà màhàn, ning kan dim rìghing mpìrká ri zìm abig kà màhàn.”

⁵³ Barà Yesu zu bi á lu-à ni àdònìng, sai malamká ma Farisawaká ri swau ku, big ri bib ku jír á shinn buká nìnànn nímá. ⁵⁴ Big ri wonn ku, big ri zìm abig pànn ku ma jír buká ku nìm má dang ning.

12

Yesu Dinya Mpìrká Abig Gbar Dù Shinn Bàna (Mat 10:26-27)

¹ I byar-à mpìrká nìnànn nímá sar kàng kwìb sig ku áni. Big sa hing dubu nìnànn nímá. Káhi ri tib bar dìrbá. Yesu dinya yann sukawá big n rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning bir pìkyinn ná á yisti Farisawaká ni bàna, big í mpìrká ri dang jír nu pyànná. Big sìnn sig shinnbá àràg big í mpìr-à nsàn, ama big í mpìr nsàn bàna. ² Bu-à ma shi sig bu bònn tám, má zu bi rìg á myann, mpìrká má yì rìg. ³ Bu-à mpìr ma bònn dang sig má zu bi rìg á myann, mpìrká má fig vinn rìg. Bu-à mpìr ma shàm dinya sig jàuwá mpìrká má fig rìg.

Aning Shàr Iri Shìdun (Mat 10:28-31)

⁴ “Mì ri dinya ning, ning jàumí big, aning shàr zinn mpìrká má gban ning bàna, jir kai bàna bá gban íri wi dìrná átai, ama bá sa fig bu-à má kab gbam bàna. ⁵ Má dinya ning mpìr-à ná shàr, aning shàr Shìdun. Na wu hing ku shi sig ma gbam-à kwá ta kà ning á lu pyìr. Ajai, mì ri dinya ning aning shàr zinnwá.

⁶ “Ning yì fig wà ayinnbu swana bá wann tafinn sule pyàna bàna rà? Ai kó áyau ayinnbu káníng ni Shìdun má màm jànn fig kó nzyun bàna. ⁷ Kó jinnká á shinn mpìr má, Shìdun wànn vinn rìghing. To kada aning shàr zinn bàna. Ai ning kab hing ayinnbuká nìnànn nímá.

Aning Dinya Mpìrká Rag Ning Ri Bàg Yesu

(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, mì ri dinya ning wà na dinya hing mpìrká rag ning í bu Yesu, mì má má dinya yann aswamká bu Shìdun mà wai rag ning í bumí tinn. ⁹ Ama mpìr-à ma ngàng hing mì, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, má ngàng ku á pyànn yann aswamká bu Shìdun ni mà wai.

¹⁰ “Mpìr-à ma dang hing jír-à bibai á shinn Wùn Mpìr Jíkwìnn, Shìdun má yafa ya ku. Ama mpìr-à ma dang hing jír-à bibai á shinn Awun Shìdun, Shìdun má yafa ya fig ku bàna.

¹¹ “Sai-à ba zìg yag hing ning mà pyànn àgbamká mà tonn bìr kwonn-à ni, kó mà pyànn agib jír, kó mà pyànn àgbam jànnká, aning shàr zinn barà ná dang ji jír bàna. ¹² Awun Shìdun má tág ning yar bu-à ná dang á sai-à hi ni.”

Anam Jír á Shinn Mpìr Bái Zyún-à Bàna Ma Kyinn

¹³ Ayau bìr mpìrká ni, sái mpìr zyun dinya Yesu rag, “Malam, á dinya mpírmí aku gàb finn ya yi bu ki tayí.”

¹⁴ I byar-à Yesu zìm ya ku, n dang rag, “Mpìr-à sìnn kà mì n gàfinn ya ning bu ki taná í ni rà?” ¹⁵ Ku dang jakàng n rag, “Aning fig, kada aning sìnn pìkyinn ná á buká á dunyaru bàna, jir kai bàna buká á dunyaru má ya fig yi yonki bàna.”

¹⁶ I byar-à Yesu dinya big tinn jír n rag, “Mpìr bái zyun dawá sàñ sig wàni, ku dìg sig buju ùwài nímá.

¹⁷ Ku kyab á kyinnwá ni n rag, ‘Má sa á shinn rà? N dìg fig byar-à má wìr kà bujuká bumí bàna.’ ¹⁸ Sái

ku kyab ku rag, 'N yì hing bu-à má sa tâma-à níng. Má dab gbànn rìg vonnká bumí bidìm pár, má mi kàng àpyúká ùwài nímá. Má ngàb kà gban rìg bujumí áni bidìm pár. ¹⁹ I wà má dinya shinnmí rag, n̄ shi sig ma bu ùwài nímá, hár bu káníng má fòr ji nìnànn nímá. To, má shi ngàng, má ji má wa, má fig àjwár.'

²⁰ Barà ku dang àdònín, Shìdun dinya ku rag, 'Wù í mpìr-à bàna ma kyinn. A fi-à níng ni bá zìg rìg yonkiwú. Tâma-à níng ma buwú à yàn dìg sig níng má shi í bu ni rà?'

²¹ I byar-à Yesu dang vinn rìg jírwá n rag, "To, wànín má, í barà mpìr-à ma ri yàn ya shinnwá bu nìnànn nímá, ku bàna ma gbìb bu zyun á pyànn Shìdun."

Shìdun Má Ya Mpìrká Ri Bàg Ku Bu-à Big Ri Zìm (Mat 6:25-34)

²² I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag, "Jir wànín í bu-à sa mì ri dinya ning kada aning kyab jír á shinn byar shuná ni bàna, kó buju-à ná ji, kó jà-à ná wìr kà á dìrná ni. ²³ Yonki kab hing buju, dìr kab hing jà-à mpìr má wìr. ²⁴ Aning myàng ayinnbuká, big ri tàg fig buju bàna, big ri binn fig buju bàna, big bàna big vonn, ama Shìdun í àsàin-à ri pyag big. Ning kab sig ayinnbuká íni. ²⁵ Wà ning ma ri kyab jír, jír kyabná má swàb kà ya fig ning yonki bàna. ²⁶ Ná sa sar fig bu tití àràg wànín bàna, bu-à du ning ma wà ùwài í kai rà? ²⁷ Aning myàng awu buká barà big ri wài áni. Big ri sa fig swàm bàna. Big ri pinn fig shwam bàna tìnn. Mì ri dinya ning jír àjai, Sulemanu ma bàiká ma jàká ku shi sig ma kàhi níng, sàñ fòr fig awu bu káníng bàna. ²⁸ Shìdun í àsàin-à ri sa byannká abig shi nsàn, kó wà bá shi nonn fig bàna má. Wà má àdònín, ning yì fig wà Shìdun má ya ning jà ná wìr bàna rà? Bu-à sa ning ri bir fig pìkyinn ná á byar Shìdun ni bàna í jir kai rà?

²⁹ "Kada aning kyab bu-à ná ji kó bu-à ná wa á pìkyinn ná ni nìnànn nímá bàna. ³⁰ I mpìrká ri bàg fig Shìdun bàna níng, big ri kyab nì bu-à bá ji má wa. Ama bigná Taná Shìdun yì hing bu-à ning ri zìm, kwá ya ning. ³¹ Ama aning bir pìkyinn ná á byar Shìdun. I ku kwá ya ning nì bu-à ning ri zìm.

Shìdun Ri Zìm Ayi Ya Mpìr Ashi Bu (Mat 6:19-21)

³² "Yanká bumí big, kada aning shàr zinn bàna. Shìdun ri fig àjwár ma ning. Ná dìg byar shuwá, byar-à ku na sig kùrwá. ³³ Aning wann tafinn rìg buká buná, aning zìg bài-à aning ya mpìr ashiká. Na sa hing àdònín, shi sig àràg ning sìnn ya sìg shinn ná ashikáun bài-à má vinn fig ávinn bàna mà wai byar-à ajwú má fòr yag fig bàna, byar-à ayìgkwài má yìg ji sa bai fig bàna. Na sa hing àdònín, ná dìg kab kàhi mà wai. ³⁴ Byar-à buká buná ma shi sig, í byar-à kyinn ná má shi màhàn tìnn.

Aning Shi Kir Ayúnn-à Yesu Má Kàng Bi

³⁵ "Aning sar gbam samyib á swàmná ni, aning shi samímyib ³⁶ àràg barà yann sukà á lu ri shi kir àyúnn-à shinn lubá má kàng bi mà lu ban-à ni. Kwa kàng bi hing, kwá dìng nu nkyun-à, bá pù ya ku aku kà bi. ³⁷ Mpìrká ma ri sa ya shinn lubá swàm, shinn lubá ma kàng bi ma dìg big àzír bá fig àjwár. N dinya ning shinn lu-à má dinya big abig shi wann á jìnn ni, kwá sìr gbam dirwá jírè aku ya káníng buju. ³⁸ Fàu káníng má fig àjwár wà shinn lubá ma bi áyau fi, kó yau fi ma wam zu rìghing, wà ba shi sig àzír ba ri shi kir ku. ³⁹ Ama ning yì hing wà àsàin lu nìm ma yì hing wà ajwú má bi, ku nìm má shi àzír má myàng kwonn ma luwá jírè ajwúaku kà á luwá ni bàna. ⁴⁰ Aning shi àzír. Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má bi á sai-à ning kyab fig rag má bi bàna."

*Tinn Jír á Shinn Fàu-à Má í Fàu Gwangga
(Mat 24:45-51)*

⁴¹ I byar-à Bitrus bib ku n rag, “Asàin Luyí, tinn jír-à níng wù ri dang ma yi rà, kó wù ri dang big mpirká bidim pár rà?”

⁴² Yesu dang rag, “Fàu-à shi sig big yar, n shi sig big gwangga í wà áni rà? Asàin lu ma dìg hing fàu-à shi sig big gwangga, kwá ya kà luwá á vù wàning ni, a wàning ya fàuká dà níng buju kó ákaun. ⁴³ Asàin lu-à ma ya sig fàuwá swàm, kwa kàng bi kwa dìg wàning ma ri sa, fàu-à hi má fig àjwár. ⁴⁴ Mì ri dinya ning jir àjai, kwá sinn kà wàning á wàning myàng kwonn big buká ku shi sig ma kàhi bidim pár. ⁴⁵ Ama wà fàu-à hi ma dang rag, àsàin luwá má kàng bi fonn fig bàna, wà kwa kà ma ri dab fàuká kàdà níng wunüká ma uwàká, wà kwa ji ma wa, ma ri wa pyann shin, ⁴⁶ àyúnn-à àsàin lu fàu-à níng má kàng bi áni, fàu-à níng má yi fig àyúnn-à hi bàna. Kwá zìg fàuwá níng má sinn kà mà byar-à bá sinn mpirká ri fig fig sung bàna níng.

⁴⁷ “Fàu zyun-à ma yi hing bu-à àsàin luwá ma ri zìm aku sa, ama kwa sa fig bàna, bá dab ku gbàr ùwài nímá. ⁴⁸ Ama fàu zyun-à ma yi fig bu-à shinn luwá ri zìm aku sa bàna, ama kwa sa hing bu-à ma fòr hing wà bá dab ku gbàr, bá dab ku gbàr titi nímá. Mpirk-à ba ya sig ku bu-à ùwài, sàn sig abig dìg bu-à ùwài á byarwá ni.

*A Jír Shinn Yesu Ni Mpirká Má Gàb Dìr
(Mat 10:34-36)*

⁴⁹ “N bi sig n̄ tai swànn pyìr á dun-yaru, mì ri zìm àràg pyìr-à hi nìm swànn rìghing. ⁵⁰ N yi hing shwìn nínànn nímá shi sig á pyànnmí ni. Bá sinn kà mì áyau shwìn àràg barà big ri sinn kà mpirká áyau zàpìr mi ri wau ku dìr batisma. ⁵¹ Ning ri kyab rag n̄ bi síg jír-à n̄ jùn kwonn mpirká í byar nzyun rà? N bi síg jír-à

ní gàfinn mpirká. ⁵² A pyànn ná-à níng mpirká swana ma shi sig áyau lu zyun, bá gàfinn rìg big áni kyau pyànnà. Kyau zyun mpirká pyànnà, kyau zyun mpirká sara. ⁵³ Ta má ngàng wùnwá, wùnwá má ngàng tawá. Na má ngàng wùnwá, wùnwá má ngàng nawá. Jwáu má ngàng wà wùnwá, wà wùnwá má ngàng na nuwá.”

*Barà Ná Myàng Yì Ayúnn-à Bu Má Sa
(Mat 16:2-3)*

⁵⁴ Yesu dinya bìr mpirká káníng n rag, “Wà na myàng waisháu-à ma pirká hing, ning ri dang rag shyù má tab. I wà shyù-à hi ri tab. ⁵⁵ Wà na myàng apírpi ma ri nim kwonn, ning ri dang rag sònny byafàn nyàan sa, í wà sònny byafàn-à hi ri sa. ⁵⁶ Ning í mpirká ri tonn gban mpirká. Ning yi hing barà ná dang jír á shinn waisháu ma jànn-à á jìnn ni, ama ning yi fig bu-à má sa tama-à níng bàna níng í jír kai rà?

*Aning Dang Byann Rìg Jírná Mpyim Jír-à Kada Abig Zìg Yag Ning Má Pyànn Agib Jír Bàna
(Mat 5:25-26)*

⁵⁷ “Bu-à sa ning yi fig barà ná kyab bu-à n̄sàn bàna í jír kai rà? ⁵⁸ Mpirká ma bar sig wù á pyànn agib jír, bu-à wá sa bàna, aning ma ku dang ma jír á gbìb-à ni mpyim, jír-à akú zìg yag wù mà pyànn agib jír-à ni bàna. Kwa zìg yag hing wù mà pyànn agib jír-à ni, agib jír-à má zìg wù mà ya kà wù á vù asir dìr. Bá kìg wù á tonn fi. ⁵⁹ Mì ri dinya wù, bá fím fig wù bàna, sái wà wa wa rìghing bài-à ba yàn á vùwú ni.”

13

Wà Na Fím Fig Bu Pyìrká Ning Ri Sa Níng Bàna, Ná Wu Vinn Rìg

¹ A sai-à níng hi, mpirká shi sig màhàn dinya Yesu tai á shinn mpirká á Galili, ká Bilatus du kà sig big gban sig big á sai-à big ri twìb swànn bu mà lu Shìdun. ² I byar-à Yesu bib big n rag, “Ning ri kyab

rag, mpìrká á Galili ká big gib gban sig níng, bu pyìrbá kab nì bu mpìrká dà níng, í bu-à sa big gib gban sig big níng rà? ³ N dinya ning, í àdòníng bàna. Wà na fim fig bu pyìrná bàna fa, ná wu vinn rìg bidìm pár. ⁴ Mpìr dwib agban awinyinká mà Siluwam, ká tonn-à big mi sig lilor nímá mà wai, wim wann big á dìr-à ni n gban rìg big níng, ning ri kyab rag big sa káb nì mpìrká á Urushalima bu pyìr rà? ⁵ N dinya ning, ái í àdòníng bàna. Wà na dàfinn fig bu pyìrná bàna, ná wu vinn rìg káb.”

Jír á Shinn Ating-à Ri Wan Fig Awan Bànà

⁶ I byar-à Yesu dinya big tinn jír zyun. Ku dang rag, “Mpìr zyun jann sig bin ating zyun. Ayúnn zyun, ku yag aku pyib awan-à. Ku dìg fig awan áni bàna. ⁷ I byar-à ku dinya mpìr-à ri myàng da-à níng n rag, ‘A myàng, jimí jana-à níng sara mi ri bi áyág nì dìg fig awan ating-à níng bàna. A gib ta wann rìg á jìnn ni. Sáshinn bín-à níng má sar dim byar átai rà?’ ⁸ I byar-à wunù-à níng dinya àsàin luwá n dang rag, ‘Shinn Lumí, ayi fim ma bín-à níng ji zyun, ayi myàng, má nàm kyàr samyib rìg mìrwá, má sìb kà jànn á mìrwá ni, má wírkà gantí áni. ⁹ Ma wan hing ji-à ri bi níng, to. Wà ma wan fig bàna, ayi gib ta wann rìg mìr-à á jìnn ni.’”

Yesu Dàb Gbam Uwà Zyun Ayúnn-à Big Ri Shi Ngàng Ani

¹⁰ Ayúnn Asabar Yesu ri tàg mpìrká mà tonn bìr kwonn bu Yahu-dawaká ni. ¹¹ Uwà zyun màhàn wàu dab sig ku, ku na sig dor ji dwib agban awinyin, ku ri kyann lafinn fig bàna. ¹² Yesu myàng ku, n bar ku aku bi, n rag, “Uwà níng, dorwú gbam rìghing.” ¹³ Yesu sìnn vùwá á shinn uwà níng ni. A byar-à níng hi, wàníng kyann lafinn dìrwá, n wib Shìdun.

¹⁴ Ama àgbam-à ri sa swàm mà tonn bìr kwonn-à ni níng, nànn Yesu àgùnn, jir kai bàna wàníng dàb

gbam sig uwà-à níng àyúnn Asabar. Ku dinya mpìrká n rag, “Su sùnnjin shi sig wà mpìr má sa swàm. Aning bi á àyúnn káníng hi abig dàb gbam ning. Ama kada aning bi àyúnn Asabar bàna.”

¹⁵ Yesu dang rag, “Ning í mpìr agbar dù shinn. Ning ri finn fig bu apyagká buná mi ri ya fig big zàpìr àyúnn Asabar bàna rà? ¹⁶ Uwà níng í swai Ibrahim. Shaitan sìr ku n du kà ku dor ji dwib agban awinyin. Kó sàñ fig wà nì finn zu ku àyúnn Asabar bàna rà?” ¹⁷ Barà Yesu dang àdòníng, sai mpìr azíbwá big fig zunái. Ama mpìrká dà níng fig àjwár ma swàmká Yesu sa sig.

Mpìrká Ri Bàg Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà Yìr Masita Ri Wài Níng (Mat 13:31-32; Mar 4:30-32)

¹⁸ Yesu dang rag, “Má mam kùr Shìdun ma kai rà? Má dinya ning barà kùr Shìdun shi sig áni. ¹⁹ Kùr Shìdun shi sig àràg í yìr awan bu tití nímá, big ri bar í masita. Mpìr zyun zìg n yag minn sig mà dawá ni. Bu-à ku minn sig níng, wài n kèng bín. Ayinnbuká sa sig lubá á atàm bín-à hi ni. I barà byar-à Shìdun ri na kùrwá má swàb kà áni.”

Mpìr Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà Yisti Ri Lib Swàb Kà (Mat 13:33)

²⁰ Yesu dang rag, “Ma mam kùr Shìdun ma kai rà? N dinya ning. ²¹ Kùr Shìdun shi sig àràg í yisti bu-à ri lílib. Wà uwà zyun ma zìg hing yisti, ma ta kà hing á mìg tasa sara, mìg-à má ji bànn má lib swàb kà.”

Jír á Shinn Nu Nkyun-à Ya Fig Aya Bànà (Mat 7:13-14, 21-23)

²² I byar-à ku dù mà byar-à hi, ku ri yag kyonnwá. Bu-à pànn sig daka mà finn swann-à ni, hár mà kauyeká, agunn-à yág mà Urushalima, ku ri tàg mpìrká jir Shìdun.

²³ Mpìr zyun bib ku, n dang rag, “Shinn Luyí, mpìrká mà dìg yonki kinn kinn níng nànn fig bàna rà?”

I byar-à ku dinya káníng rag,
²⁴ “Mì ri dinya ning, aning sa pyù-à aning kà á nu nkyun-à ya fig aya bàna, jir kai bàna mpirká nìnànn nímá má yàn pyù-à abig kà, bá dìg fig bàna. ²⁵ Asàin lu-à má dù nann zu má kìg dim rìghing nu nkyun-à, ná sar sig mà myann mi ri kwib nu nkyun-à abig pù ya ning aning kà, ná bar má dang rag, ‘Shinn Luyí, á pù ya yi nu nkyun-à.’ Kwá dang rag ku yì fig byar-à ning bi sig bàna. ²⁶ Ná dang rag ning yì hing ku, ning ji kwonn hing buju ma ku, hár ku tág hing ning bu á gbìb luná ni. ²⁷ Kwá dang rag, ‘Wi, n yì fig ning bàna, nì yì fig byar-à ning bi sig bàna. Aning dù á pyànnmí ni, ning í mpirká ri sa bu-à bibai.’ ²⁸ Ayúnn-à na myàng hing Ibrahim ma Ishaku ma Yakubu ma mpirká ri dang kyann jir Shìdun ma shi sig mà lu Shìdun ni, bigná bá kan ning. I byar-à ná yì, ná kig nàikitáu, ná zwàm kà vù á nginn wàni, ning yì rag hing bu dìg hing ning. ²⁹ Mpirká má bi mà shinn swann, bá bi mà mìr swann, bá bi mà gáu swann agunn vìm nu, ma agunn vìm súr. Bá shi kèng kwib byar-à Shìdun má na kùrwá. Bá ji buju màhàn. Ama bigná ná yag fòr fig mà byar-à hi ni bàna. ³⁰ Aning fig, mpirká nìnànn nímá ká shi sig mpìr ùwài támà-à níng, bá kèng mà sim. Mpirká kinn fig bu bàna ning, má yag mà pyànn.”

Yesu Fig Fig Ajwár Ma Mpirká á Urushalima Bàna (Mat 23:37-39)

³¹ Ayúnn-à níng hi, sái Farisawaká bi n dinya Yesu rag aku dù kíni, jir kai bàna kùr Hirudus ri zìm a wàníng gban rìg ku.

³² Sái ku dinya káníng rag, “Aning yag dinya jwànnzwam-à níng rag, mì ri sa ma swàm áyau janá-à níng ma akin. Mì ri kan zu wàu, mì ri dàb gbam mpirká tìnn. Akin níng má, má shi àdòníng, sái azinn í wà swàmmí má vinn. ³³ Ama

ma yag kyonnmí janá-à níng mà Urushalima. Má fòr azinn, jir kai bàna sàn fig wà abig gban mpirk-à ri dang kyann jir Shìdun á byar zyun ni bàna, sái mà Urushalima.

³⁴ “Ning mpirká á Urushalima! Ning mpirká á Urushalima! Ning gban rìghing mpirká ri dang kyann jir Shìdun. Ning ta gban rìghing mpirká Shìdun swam bi sig níng ma abàn. Mì ri zìm ní tonn ning àràg barà kwìnn ri tonn yanká buwá big, mi ri bir káníng ásàwá ni, ama ning ngàng mì. ³⁵ Luná má kèng kànnfinn. N dinya ning, ná myàng fig rag mì bàna, sái àyúnn-à mà kèng bi hing. Ayúnn-à níng hi, ná dang rag, ‘Mpìr-à ri bi á zìnn Shìdun ni níng, a Shìdun ya ku bu-à ku ri zìm.’ ”

14

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Zyun

¹ Ayúnn Asabar, Yesu yag mà lu àgbam Farisawa zyun ni, jirà aku ji buju màhàn. I byar-à mpirká ri wonn ku. ² Sái ku rag aku myàng níng, mpìr zyun vùwá ma barwá mònn sig, shi sig á pyànnwá ni. ³ Yesu bib malam káníng ma Fari-sawa káníng rag, “Sàn hing wà abig dàb gbam mpìr dor àyúnn Asabar rà, kó sàn fig bàna rà?”

⁴ Big pù fig ku nu bàna. Yesu pànn wunù-à níng, mi í ku í dàb gbam rìg-à, n dinya ku rag aku kèng yag mà luwá ni. ⁵ I byar-à ku dinya káníng yìr jír zyun n rag, áyaubá ni mpìr zyun ma shi sig ma bu apyag wà ma kù kà hing á shar zàpìr àyúnn Asabar, kwá gbar zu kíni rà, kó kwá gbar zu fig bàna rà?

⁶ I byar-à hi big pànn shi rìg akim, big dang fig jír bàna.

Kada Aning Gbar Dù Shinn Bàna

⁷ Barà Yesu myàng mpirká bi sig buki-à níng ri shig byar shu àgbam byar-à bá shi, í wà ku sa misali n rag, ⁸ “Wà ba bar wù buki ban, kada á shi á byar shu àgbamká ni bàna, jir kai bàna kó big bar sig mpìr àgbam

zyun má bi zyun-à kab wù. ⁹ Mpìr-à dwim bar bi sig ning, ning pyàñà ning, má dang rag, ‘A dù, á ya mpìr-à ning byar shu-à.’ Wà má àdònìng, zunái má pànn wù. Wá kàng yag má shi mà sim. ¹⁰ Ama sai-à ba bar hing wù buki, á yag shi mà sim. A byar-à ning hi, àsàin-à bar sig wù ning, má bar wù rag, ‘Jàumí, á bi shi á pyànn.’ A byar-à ning hi, wá dìg gbam á pyànn mpìrká ni. ¹¹ Mpìr-à ma gbar dù shinnwá, kwá fig zunái. Ama mpìr-à ma gbar dù fig shinnwá bàna, bá gbar dù ku.”

¹² Ku dinya mpìr àsàin buki-à ning n rag, “Wà wa bar hing mpìr aku bi ji buju buki, kada á bar íri jàuwú big, kó yiwaiwú big, kó mpìrká buwú big, kó mpìr báiká ning ma big shi kwonn sig í zyun ning bàna. Wa sa hing àdònìng bá bar pyann kàng wù tìnn. ¹³ Sái á bar mpìr ashiká, ma mpìrká barbá wu tag sig ma vùbá, ma mpìr àfau, ¹⁴ í wà Shìdun má ya swàb kà wù bu-à wù ri zìm, jir kai bàna mpìr kánìng má ya pyann kàng sar fig wù bàna. Ayúnn-à mpìrká bu Shìdun ma dù nann zu kàng hing ma yonki, Shìdun má wa kàng wù.”

Tinn Jír á Shinn Buki Wùwài Zyun Ni (Mat 22:1-10)

¹⁵ Mpìr zyun áyau mpìrká ma Yesu rí ji buju í zyun ning, ku fig jir Yesu. I wà ku dang rag, “Mpìrká ma ji buju-à mà byar-à Shìdun má na kùrwá ning, bá fig àjwár wàni.”

¹⁶ Yesu dinya ku rag, “Mpìr zyun bar kwonn sig mpìrká nìnànn nímá abig bi ji buju. ¹⁷ Ayúnn-à bá ji buju-à ning màg, ku swam yag fàuwá a wànìng yag dinya mpìrká àyúnn-à màg rìghing, ku sa rìghing buká big ri zìm. ¹⁸ I byar-à mpìrká ku bar sig ning, ngàng rìg. Zyun dinya ku n rag, ‘N wann sig da, má yag myàng. Mì ri vig wù, á zìm jírmí, má yag sar fig bàna.’ ¹⁹ Zyun dang rag, ‘N wann sig nai bu nàm àkunn dwib. Má yag má màg màg fig big. Mì ri

vig wù á zìm jírmí, ma á yafa ya mì.’ ²⁰ Zyun dang n rag, ‘I wà ñ zìg sig ma uwà tâma-à ning, í bu-à sa má yag fig bàna.’ ²¹ Fàu-à ning kàng bi n dinya shinn luwá tai-à ning. I byar-à shinn luwá nànn àgùnn, n dinya fàuwá rag, a wànìng zu yag kíni, a wànìng bàg gbìbká á finn swann-à ni, byar-à mpìrká shi sig. A wànìng bar kwonn mpìr ashiká, ma àfauká, ma àkùnnká, ma mpìrká bàna ma bar ning tìnn, jirà mpìr kánìng abig ji buju-à ning. ²² Nonn fig bàna, fàu-à ning dang rag, ‘Asàin lumí, bu-à à dang ning, ñ sa vinn rìghing. Ama í barà byar shu-à dà sig.’ ²³ I byar-à àsàin buju-à ning dinya fàuwá rag, ‘A zu yag, á bàg gbìbká kim kim. A bar kwonn bi mpìrká jirà abig bi mònn á lumí ni. ²⁴ N dinya wù, áyau mpìrká yi dwim bar jag sig ning, kó mpìr nzyun áyaubá ni má ji fig buju-à ning bàna kó tití nímá.’ ”

Gbìb Yesu Shi Sig Ma Shwìn (Mat 10:37-38)

²⁵ Mpìrká nìnànn nímá ri bàg ku, ku vim bìr n myàng big, n dang rag, ²⁶ “Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku zìm mì wàni, aku zìm kab mì ma tawá, ma nàwá, ma yiwaiwá big, ma wàwá, ma yanká buwá, hár ma yonkiwá. Má àdònìng bàna, kwá shi sar fig wùn sukàmí bàna.

²⁷ Mpìr-à ma zìm fig wà aku wa shwìn àràg barà má wa ning bàna, kwá shi sar fig wùn sukàmí bàna.

²⁸ Mpìr-à ma ri zìm aku mi tonn, kwá shi wann ma á jìnn ni mìpyim, jiràaku kyab bài-à má màg bu miwá, hár má kinn. ²⁹ Kada aku kà bu mi-à átai bàna. Kwá kà hing bu mi-à bàiwá má màg fig bàna, bu mi-à má kinn fig bàna. Mpìrká nìm myàng sig bu mi-à ning má jwann ku, ³⁰ má dang rag, mpìr-à ning kà sig bu mi daka í janá-à ning bàna, hár tâma-à ning ku mi kinn fig bàna. ³¹ Wà kùr zyun ma dang rag, kwá nu kànn ma kùr zyun, kwá shi wann má dang byann ma mìpyim, kó soja dubu dwib má nu

sar soja dubu dìzyun rà? ³² Wà kwa myàng má sa sar fig bàna, to, bu-à kwá sa bàna, kwá swam yag mpirká abig yag dang byann rìg jír-à mà byar kùr pyunn ninonn-à bó mpyim a wàning sa muyar. ³³ I bu-à sa n̄ dang rag, n̄ dinya ning, kó ni ma fim fig buká ku shi sig ma kàhi bàna, kwá shi sar fig wùn sukàmí bàna.

*Ador Mann Ma Zu Rìghing, Bai Rìghing
(Mat 5:13; Mar 9:50)*

³⁴ “Mann í bu-à dudor, ama àdórwá ma zu rìghing, bá sa dor rág ma kai rà? Ai bàna. ³⁵ Mann-à hi má sàñ fig rag bàna, má shi fig í taki-à bá wìr kà á da bàna tinn. Bá wìr kifinn rìg átai. Mpír-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír aku fig.”

15

Tinn Jír á Shinn Adùn Zy whole Zyun-à Jànn Sig

(Mat 18:12-14)

¹ I byar-à mpirká ri zìg bài jànn-à ning ma mpír bibaiká sar sig abig fig jír bu-à ku ri dang. ² Sái àgbam Fari-sawaká ma ká ri tàg bu á tarkada Musa ni ning ri nànn àgùnn, mi ri dang rag, “Haba! Sáshinn mpír-à ning ri dang kwonn jír ma mpír bibai kánning rà? Hár big ri ji kwonn buju á bìr-à ni.” ³ I byar-à ku dinya kánning tinn jír n̄ rag,

⁴ “Ayauná ni mpír zyun ma shi sig ma àdùn dìb-swana, zyun ma jànn hing, kwá sa í kai rà? Kwá fim rìg dìb-yina agban dwib agban-à zu áni ajinndúbi ning mà awúnn-à ni, jíraku yag yàn dìg rìg ma zyun-à jànn sig ning. ⁵ Kwa dìg hing àdùn-à ning, bu-à kwá sa bàna, kwá dab kà wàning á wàinwá ni, má kàng bi ma kàhi ma àjwár. ⁶ Kwa kàng bi hing á luwá ni, kwá bar kwonn jàuwá big, ma ayor luwá big. Kwá dinya kánning rag ku yàn dìg rìghing àdùnwá jànn sig ning. Kwá fig àjwár, kwá bar kánning a kánning bi fig shang ku àjwár-à ning áni. ⁷ N̄ dinya ning jír-à ning, Shìdun má fig

àjwár wàni mà wai, wà mpír zyun ma fim hing bu pyìr sa, kab hing mpír dìb-yina agban dwib agban-à zu áni ajinndúbi, ká zyun-à ri kyab big í mpír n̄sàn, mi ri kyab fig wà abig fim bu pyìr sa bàna ning.

Tinn Jír á Shinn Bai Zy whole Zyun-à Kù Jànn Sig

⁸ “Kó àràg uwà zyun ma shi sig ma bài kó pam dwib, pam zyun áyau bài kánning ni, ma kù jànn hing. Ai kwá mònn bág pyìr á pitila, má zà kyàr rìg lu-à, jíraku yàn dìg rìg bài-à ning, kó nímá bàna rà? ⁹ Uwà ning ma yàn dìg hing bài-à ning, kwá bar kwonn bi jàuwá big ma ayor luwá big, kwá dang rag, ku yàn dìg rìghing bàiwá jànn sig ning, ku ri fig àjwár, kwá sa buju, kwá bar kánning abig bi fig shang ku àjwár-à ning áni. ¹⁰ I barà yann aswamká bu Shìdun mà wai má fig àjwár áni tinn, wà mpír zyun ma fim hing bu pyìr sa.”

Wùn Zy whole Jànn Sig

¹¹ Yesu dang rag, “Mpír zyun shi sig ma yann wunù pyànà. ¹² Wùn zyun-à àshái-à ning dinya tawá rag, a wàning ya ku bu ki-à buwá ma a wàning wu í ni. A byar-à hi ta-à bi gàb finn ya big bu ki-à byar pyànà. ¹³ A byar-à hi, ku zìg bu ki-à buwá mì yag rìgwá mà jànn zyun ni nunonn nímá, n̄ yag gban vinn rìg bàiwá átai á gbìb-à sàñ fig bàna. ¹⁴ Barà bàiwá bi vinn rìg, amor bi kà á jànn-à ni, ku dìg fig rag buju-à kwá ji bàna. ¹⁵ A byar-à ning hi, ku yàn swàm á finn swann-à ni. Ku bi dìg swàm á byar mpír zyun. Asàin lu-à ri swam yag kyann ku aku ya zyùká buju mà da-à ni. ¹⁶ Ku ri zìm aku ji mònn finnwá ma buju-à zyùká ri ji, ama mpír-à má ya ku bàna. ¹⁷ Wùn-à bi kyab pànn n̄ rag, ái fàuká mà lu tawá ni shi sig ma buju nìnànn nímá, í wà ku shi sig amor ri gban wa ku, ku dìg fig bu-à kwá ji bàna rà? ¹⁸ Kwá yag mà byar tawá ni, má dinya wàning rag,

'Tamí, ñ sa ya hing Shìdun ma wù bu-à sàñ fig bàna. ¹⁹ N fòr fig rag wà má shi wùnwú bàna, ama má shi àràg í wùn-à á luwú ni.' ²⁰ A byar-à hi, wùn-à dù, mì yag rìgwá mà byar tawá ni.

"Barà ku ri bi mà gbìb-à ni byar pyunn nunonn nímá, tawá myàng yag ku, ku ri bi, tawá myàng ashiwá n shàr yag mà byarwá ni, n kàm pànn bi ku á lu-à ni. ²¹ Wùn-à dang rag, 'Tamí, ñ sa hing bu pyìr á pyànn Shìdun ni ma wù tìnn, ñ sàñ fòr fig wà má shi wùnwú bàna.' ²² Ama ta-à dinya yanká á luwá ni n rag, abig sa kíni abig zìg bi jà ñsàn ma abig wírkà ku, abig pag ku tá á vù-à ni, ma tab ñsàn á barwá ni. ²³ Ku dinya yanká á luwá ni a káníng zìg bi zà nai ñkwònn-à níng ma abig gib gban jirà abig sa buju abig ji, ma abig fig àjwár. ²⁴ 'Wùnmí ñ rì dang rag ku wu rìghing níng, ku shi sig ma yonki. Ku rì jànn rìghing, tàma-à níng yi dìg hing ku.' A byar-à hi big gbìb jau, n ji buju, n fig àjwár.

²⁵ "A sai-à níng hi, wùnwá àgbam-à shi sig mà da-à ni. Ku ri kàng bi rag á lu-à ni, ku nyàan fòr, sái ku fig mpirká ri gbà ñggan, mi ri gbìb jau. ²⁶ Ku bar wùn zyun á luwá ni, n bib wàníng rag, 'Buká big ri sa níng í kai rà?' ²⁷ Wùn-à á luwá ni dinya ku rag, 'Wunzàwú kàng bi rìghing. Ibáwú gib gban sig zà nai jirà abig zwam. Ibáwú ri fig àjwár jirà wunzàwú kàng bi hing ítau.' ²⁸ Pìkyinn wùn-à àgbam-à í bai rìg-à, ku zìm figaku kà yag mà byar buki-à bàna. A byar-à hi, tawá zu yag mà myann n vig ku aku kà bi. ²⁹ A byar-à hi ku dinya tawá n rag, 'Ji nínànn nímá mì ri sa ya wù swàm àràg í fàu, mì ri fig jírwú. Ama kó kàun ñzyun à gib gban fig mì byínn ayi ma jàumí big fig àjwár bàna. ³⁰ Ama wùnwú níng yag gban vinn rìghing bàiwú mà byar uwà àyáiká ni, n kàng bi á lu-à ni, à bi gib gban ku zà nai rà?' ³¹ Ta-à dinya kàng ku n rag, 'Wùnmí, yi ma wù í zyun kó ákaun. Buká ñ shi sig ma kàhi

níng, í buwú tìnn. ³² Ayi sa buki jirà ayi fig àjwár, jir kai bàna wunzàwú rì wu rìghing, ama tàma-à níng ku ma yonki. Ku rì jànn rìghing, tàma-à níng yi dìg hing ku.' "

16

Yesu Dinya Big Jír Ashinn Wùn Sukà Ri Sa Fig Bu-à Nsàn Bàna

¹ Yesu dinya mpirká ri bàg ku n rag, "Mpìr bài zyun rì shi sig áni, ku shi sig ma wùn sukà. Mpirká yag gib mìr wùn sukàwá mà byarwá ni, n rag wàníng ri ji bàiwá. ² Ku bar bi wùn sukàwá n bib wàníng rag, 'Ma buká mì ri fig áshinnwú ni níng í kai rà? A wànn dinya mì buká à sa sig, jir kai bàna wá shi fig rag wùn sukàmí bàna.' ³ Wùn sukà-à kyab á pìkyinnwá ni n rag, 'Asàin lumí kan rìghing mì á swàm. Tàma-à níng má sa rag í kai ra? N bàna ma gbam-à má nàm bu, mì ri sa zunái wà má vig mpirká bu. ⁴ Tàma-à níng ñ yì rag hing bu-à má sa, jirà kó kwa kan hing mì á swàm, má dìg mpirká má zìm mì n yag á lubá ni.' ⁵ Ku bar kwonn mpirká àsàin luwá ri bàg big tonn bài. Ku bib jag mpìr zyun, n rag, 'Asàin lumí ri bàg wù píná rà?' ⁶ Wàníng dang rag, 'Asàin luwá ri bàg mì byìr garwa dìb-swana.' A byar-à hi ku rag a wàníng zìg tarkada ma a wàníng ba sìnn kà dìpyànn agban dwib. ⁷ I byar-à ku bib jakàng mpìr zyun n rag, 'Asàin lumí ri bàg wù píná rà?' Wàníng dang rag, 'Ku ri bàg mì bà jímyànn dìb-swana.' A byar-à hi ku dinya wàníng n rag a wàníng ba sìnn kà bà dìb-yina. ⁸ Asàin lu-à swam yan wùn sukà ri lir ji ku níng jir yar-à wàníng shi sig ma kàhi. Mpirká ri zìm buká á jànn-à níng ni yar kab sig mpirká ri bàg Shìdun."

⁹ Yesu dinya big n rag, "Mì ri dinya ning, aning sa bu-à sisàn ma bàiká ning shi sig ma kàhi á dunyaru, jirà àyúnn-à na bàna ma bài, Shìdun má pànn ning vù pyànn mà luwá ni mà wai. ¹⁰ Mpìr-à ma pànn sàñ hing bu

títi, kwá pànn yì bu ùwài. Mpìr-à ma pànn sar fig bu títi ma kyinn nízyun bàna, kwá pànn samyib fig wà ùwài bàna. ¹¹ Wà na pànn yì sar fig bài á dunyaru bàna, í ni má ya ning bu ñsàn nímá mà wai rà? ¹² Wà na pànn yì sar fig bu mpìr bàna, í ni má ya ning bu shinn dìrná í ni rà?

¹³ “Mpìr nízyun má wib sar fig àsàin lu pyànà bàna, kó kwá zìm zyun, má ngàng zyun. Kwá wib jir zyun, má ngàng jir zyun. Wà na zìm kab síg bài, ná zìm fig Shìdun bàna.”

*Yesu Kan Dim Farisawaká
(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12)*

¹⁴ Farisawaká fig jír-à Yesu dang sig níng, big màm jwann ku, jir kai bàna big ri kyab jir bài á pikyinnbá ni. ¹⁵ Ku dang rag, “Ning í mpìrká ri gbar dù shinn á pyànn mpìrká ni, ama Shìdun yì rìghing bu-à á pikyinn ná ni. Bu-à mpìrká ri myàng fòr hing bu á pyànnbá ni níng, ama á pyànn Shìdun fòr fig bu bàna.

¹⁶ “Sai-à Yohanna rì bi níng, big rìi tág mpìrká jir doka Musa, ma bu-à yann aswamká bu Shìdun ba sig. Tàma-à níng big ri tág rag jír á shinn barà Shìdun ri na kùrwá. Kó ni bidim pár ri zìm aku kà á lu Shìdun. ¹⁷ Má foñn káb nì, wà waisháu ma jànn-à á jínn ni abig pinn ríg ma wà yìr jir Shìdun nízyun má jànn.

Yesu Dang Jír á Shinn Uwà Kan Tafinn

¹⁸ “Mpìr-à ma kan tafinn wàwá ma zìg zyun, ku ri sa àyái. Mpìr-à ma zìg uwà big kan tafinn sig níng, ku má, ku ri sa àyái tìn.

Mpìr Bài Zy whole sentence is cut off at the end of the page.

¹⁹ “Mpìr bài zyun rì shi sig áni, ku rì wìr jà ñsàn, ku ri fig àjwárwá kó ákaun. ²⁰ Mpìr ashi zyun shi sig áni. Big ri bar ku Liyazaru. Dìrwá bidim pár íri yun. Ku ri shi kyann á nu nkyun mpìr bài-à níng ni. ²¹ Ku ri fig àjwárwá kó ákaun. Mpìr ashi zyun shi sig áni. Big ri bar ku Liyazaru. Dìrwá bidim pár íri yun. Ku ri shi kyann á nu nkyun mpìr bài-à níng ni. ²² Nonn fig bàna sai Liyazaru bi n wu rìg. Yann aswamká bu Shìdun mà wai bi zìg yag rìg Liyazaru mà byar Ibrahim. Mpìr bài-à níng wu rìg tìn, big bi kab jì rìg ku. ²³ Ku shi sig mà lu pyìr-à ni mi ri wa shwìn. Ku gbar dù nann zu shinnwá n myàng Ibrahim sar sig pyunn nunonn, ma Liyazaru á byarwá ni. ²⁴ Sái ku bar nài abor n rag, ‘Tamí Ibrahim, á myàng ashimí, ma á swam bi Liyazaru aku du kà pwai vùwá á zàpìr, ma aku sa tag shinn anammí, jir kai bàna mì ri wa shwìn á pyìr-à níng ni.’ ²⁵ Ama Ibrahim dang rag, ‘Wùnmí, á kyab. Sai-à wù rì shi sig ma yonki á dunyaru, wù rìi fig àjwárwá, Liyazaru rìi wa shwìn. Ama tàma-à níng ku ri fig rag àjwárwá, wù bó wù ri wa shwìn. ²⁶ Iri wàning bàna má, shar ñzwàun nímá shi sig áyauyí ni, pyù-à yá yag mà byarná ni bàna. Ning má ná bi sar fig á byaryí ni bàna tìn.’ ²⁷ I byar-à àsàin bài-à níng í dang-à rag, ‘Tamí, mì ri vig wù á swam yag Liyazaru mà lu tamí ni á dunyaru. ²⁸ N shi sig ma wunzàmí big àkunn swana. Liyazaru aku yag dinya big, kada abig bàg gbìb-à n rì bàg sig níng bàna, jir kai bàna tàma-à níng mì ri wa shwìn á byar-à n shi sig níng.’ ²⁹ I byar-à Ibrahim dang rag, ‘Wunzàwú big shi sig ma tarkada wà Musa ma mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig. Abig jangga ma abig fig jír káníng.’ ³⁰ Mpìr bài-à níng í dang kèng-à rag, ‘A à, Tamí Ibrahim, mpìr-à ma wu rìghing, ma kèng yag síg nì, bá fig jírwá, bá vim bìr á bu pyìrbá ni.’ ³¹ Ibrahim dang rag, ‘To, wà ba fig fig jir Musa ma jir mpìrká ri dang kyann jir Shìdun bàna, kó mpìr zyun-à wu rìghing má ma kèng yag, bá fig fig jírwá bàna tìn.’ ”

¹ Yesu dinya yann sukàká buwá n rag, "Buká má sìnn mpìr aku sa bu pyìr shi sig áni, ama mpìr-à ma sìnn kà jàuwá a wàníng sa bu pyìr, mpìr-à níng hi má wa shwìn wàni. ² Wà mpìr ma du kà wùn zyun áyau yann káníng ni, a wàníng sa bu pyìr, má sàñ kab ya ku abig dìnn gbam wann bu wau á wàinwá ni, ma abig ta kà ku á byinn. ³ Aning shi shuná ma aning hakyira.

"Wà jàuwú zyun ma sa wù bu-à ma sàñ fig bàna, á dinya ku. Wà kwa vig hing wù, á yafa ya ku. ⁴ Kó wà kwa sa wù bu bibai kàun sùmpyànn àyúnn nízyun, wà kwa kèng bi hing á byarwú ni kàun sùmpyànn, ma dang rag á yafa ya ku, to á yafa ya ku."

Big Ri Zìm Abig Bir Swàb Kà Pìkyinn á Byar Shìdun

⁵ Yann aswamká dinya Yesu rag, "A swàb kà ya yi gbam, jirà ayi bir swàb kà pìkyinn á byar Shìdun."

⁶ Yesu dang rag, "Wà na bir hing pìkyinn á byar Shìdun ni kó tití nímá àràg barà yìr masita shi sig tití nímá níng, ná dang rag a bín-à níng gbìb dù ma mìrwá, maaku yag jann shinnwá á finn níng-à ni, kwá wib jírná, má yag jann kà rìg shinnwá mà finn níng-à ni."

Fàu-à Ri Bir Kyinn á Swàmwá ni

⁷ Yesu dang rag, "Wà mpìr-à ma shi sig ma fàu zyun-à ma ri sa ya ku swàm á da-à ni, kó wàníng ma ri za ya ku àdùn, sai-à fàu-à hi ma kèng bi hing á lu-à ni, àsàin luwá ma dinya ku ragaku bi kíni,aku shi wann á jìnn ni, maaku ji buju rà? ⁸ Wi! Kwá dang má rag, 'A sa ya mì buju ní ji, ní wa. Wà ma ji kinn rìghing, í wà á ji rag buwú ni.'

⁹ Asàin lu-à má yan fig fàuwá bàna, jir kai bàna wàníng í fàu. ¹⁰ Ning má àdòníng tìnn, sai-à na sa hing bu-à ba dinya ning aning sa, aning dang rag, 'Bigyí yi fàu. Yi sa sig íri swàmyí.'

Yesu Dàb Gbam Mpìr Akúnn Big Dwib

¹¹ Su zyun Yesu ri yag mà finn swann Urushalima, sái ku zu á gbìb shab jànn Samariya mà jànn Galili. ¹² Barà ku ri kà yag á kauye zyun ni, sái mpìr dor àkùnn big dwib, big bi dìg ku, n sar sig á gbìb-à ni, big sar sig byar pyunn nunonn. ¹³ I byar-à hi big bar nài abor n dang rag, "Asàin Luyí Yesu, á myàng ashiyí."

¹⁴ Barà Yesu myàng big, ku dinya big rag abig yag mà lu Shìdun, ma abig tág shinnbá á byar àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, jirà a káníng myàng barà big gbam rìghing.

Barà big ri yag, sái big rag abig myàng níng big gbam rìghing.

¹⁵ Zy whole paragraph is cut off at the end of the page.

Yesu Dang Jír á Shinn Barà Shìdun Má Na Kùr (Mat 24:23-28, 37-41)

²⁰ Farisawaká bib Yesu n dang rag, "Ayúnn-à Shìdun má na kùrwá má fòr ákaun rà?" Ku zìm n dang rag, "Ai àyúnn-à Shìdun má na kùrwá big ri myàng fig á zu bàna. ²¹ I bu-à ná dang fig rag, 'Shi sig níng, kó shi sig bó,' bàna. Ama Shìdun ri na kùrwá á pìkyinn ná ni."

²² Ku dinya yann sukàwá big n rag, "Mì Wùn Mpìr Jíkwinn. Ayúnn su zyun ri bi wà ná zìm aning myàng mì, ama ná myàng fig mì bàna. ²³ Bá dinya ning rag, 'Almasihu shi sig níng, kó ku shi sig bó,' aning yag

bàna, ma aning yàn ku bàna tìnn.
24 Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi jakàng, àyúnn-à kwá kàng bi áni ning má shi àràg shyù ri zwàm zu sàu sàu, byar má yar àjirà kó ni má myàng ku. **25** Ama Wùn Mpìr Jíkwinn má wa ma shwìn kim kím ímpyim, mpirká á dunyaru tâma-à ning má ngàng ku, hár má gban rìg ku. **26** Barà rì sa sig á sai-à Nuhu rì shi sig ning, í barà má sa kàng áni àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi á jànn-à ni. **27** Sai-à Nuhu shi sig á jànn-à ni, mpirká rìi ji, mi ri wa, big ri sìr ban, mi ri zìg uwà, hár àyúnn-à Nuhu kà á kòr-à ni. I byar-à zàpìr-à bi na dim gban rìg mpirká á jànn-à ni bidìm pár. **28** I barà sa sig áni á sai-à Lutu rì shi sig áni à jànn-à ni tìnn. Big ri ji mi ri wa, big ri wann, mi ri wann tafinn, big ri tág buju, mi ri mi tonn. **29** Mpirká rìi sa bu káníng, hár àyúnn-à Lutu dù á finn swann Saduma. Shìdun tìr bi pyìr mà waisháu-à ni bi swànn gban rìg big bidìm pár. **30** Wàníng í barà má sa áni, àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má kàng bi áni.

31 “Ayúnn-à hi mpìr-à ma shi sig mà tonn zyun ni mà wai, kada aku tìg wann bi mà tonnwá á jìnn ni aku zìg bu zyun bàna. Mpìr-à ma shi sig mà dawá ni, kada aku kàng bi á lù-à ni bàna tìnn. **32** Aning kyab bu-à sa sig wà Lutu. **33** Mpìr-à ma ri zìm íri yonkiwá, kwá dìg fig bàna. Ama mpìr-à ma ya tafinn hing yonkiwá, kwá dìg wà kinn kinn. **34** Ayúnn-à ma kàng bi hing, tonn zyun mpìr pyànà ma na sig áni, bá zìg zu rìg mpìr zyun, má fim zyun. **35** Ayúnn-à hi, uwà pyànà ma ri wau bu í byar nzyun, bá zìg rìg zyun, má fim rìg zyun. [**36** Wunù pyànà ma shi sig mà da-à ni, bá zìg rìg zyun, má fim zyun.]”

37 Big bib n dang rag, “Bu-à hi má sa áni rà?”

Ku dinya big ma tinn jír n rag, “Byar-à kiká ma wu na sig, í byar-à shwibká má kwonn yag màhàn.”

18

Tinn Jír á Shinn Uwà Ki Ma Agib Jír Zy whole paragraph here

1 Ayúnn zyun Yesu dinya yann sukàwá big tinn jír zyun, tinn jír-à ning ku ri tág big abig shi vig Shìdun, abig fim vù áni bàna. **2** Ku dang rag, “A swann zyun ni, agib jír zyun shi sig áni. Ku ri shàr fig Shìdun bàna, ku ri myàng fig mpìr ma jinn á shinn bàna. **3** A finn swann-à ning hi, uwà zyun shi sig áni, nùwá wu rìghing. Uwà-à ning ku ri yag kyann á byar agib jír-à ni. Mi ri dinya wàníng rag, ‘A kà ya mì áyaumí ni yi ma mpìr azíbmí.’ **4** Uwà-à ning dang kàun nìnànn nímá agib jír-à ning ngàng, ama á sim ku bi n zìm á pìkyinnwá ni, n dang rag, ‘Kó ma ri shàr fig Shìdun bàna, kó ma ri myàng fig mpìr ma jinn á shinn bàna, **5** ama barà uwà-à ning ri sa shi mì ning, má kà nuwá, jirà kada aku shi sa shi mì bàna.’”

6 Sái Yesu dang rag, “Aning fig bu-à agib jír-à ning ri dang. Kó kwa ri myàng fig mpìr ma jinn bàna, ama ku kà hing nu uwà-à ning. **7** Tò wàníng í barà Shìdun má sa áni tìnn, Shìdun má fig jír mpirká buwá sai-à ba ri vig ku fi ma àyúnn. Kwá ngàng fig big bàna. **8** Bu-à ba vig ku kwá sa ya rìg big kíni. Jír-à má bib ning í wàníng. Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, sai-à ma kàng bi hing má bi dìg mpirká ri wib Shìdun íshág rà?”

Yesu Dang Rag Mpìr Aku Gbar Dù Shinn Bàn

9 Mpirká shi màhàn big rag, big í mpìr kyìkyàr, big í mpìr nìsàn. Big ri myàng mpirká dà ning, kinn fig bu á pyànnbá ni bàna. Ku sa ya mpìr káníng misali n rag, **10** “Mpìr pyànà yag sig mà lu Shìdun n yag vig sig Shìdun. Zyun í Farisawa, zyun í mpìr azìg bài jànn. **11** Sái Farisawa-à ning dù nann zu n vig Shìdun n rag, ‘Shìdun, nì gode hing barà nì shi fig àràg mpirká dà ning bàna. Mì í

mpìr bu pyìr bàna, mì ri sa fig àyái bàna. Mì ri lir ji fig mpìr àràg azìg bài jànn-à níng bàna. ¹² Mì ri sìnn nu kàun pyànà áyau su sùmpyànn. Mì ri ya Shìdun buká mì ri dìg, áyau kyau dwib, mì ri ya Shìdun kyau zyun.’ ¹³ Azìg bài jànn-à níng sar sig pyunnwá nunonn nímá. Ku zìm fig wà aku gbar dù nann shinnwá á wai bàna. Ku mìb gwàin pìkyinnwá, n dang rag, ‘Shìdun, á yafa ya mì. Mì í mpìr bu pyìr.’ ” ¹⁴ Yesu dang rag, “N dinya ning, mpìr-à níng í zyun-à Shìdun zìm sig jírwá. Ku zìm fig jir Farisawa-à níng bàna. Mpìr-à ma gbar dù shinnwá, kwá fig zunái, ama mpìr-à ma gbar dù fig shinnwá bàna, Shìdun má gbar dù ku.”

*Yesu Wìr Kà Ya Yann Títiká Asàn
(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)*

¹⁵ Mpìrká káhi ya bi Yesu yanká bubá, aku tib káníng vù á dìr. I byar-à yann sukàwá big myàng àdònín, sai big yan ta mpìr káníng. ¹⁶ I byar-à Yesu bar bi yann káníng á byarwá ni, n dinya sukàwá big rag, “Aning fim yann káníng abig bi á byarmí ni. Kada aning kan dim big bàna. Yiri swai yanká àdònín, bá kà nì mà byar-à Shìdun ri na kùrwá. ¹⁷ Má dinya ning jír àjai. Mpìr-à ma sìnn kèng fig shinnwá àràg ku í wùnshái bàna, kwá kà fig byar-à Shìdun ri na kùrwá bàna.”

*Agbam Zyün-à Shi Sig Ma Bái
(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)*

¹⁸ Agbam zyun bib Yesu n rag, “Malam ñsàn, bu-à má sa jirà nì dig yonki kinn kinn í kai rà?”

¹⁹ Sái Yesu bib ku rag, “Bu-à sa à bar mì mpìr sìsàn í jir kai rà? Ai mpìr sìsàn bàna, sái Shìdun kwá áwinwá ni. ²⁰ Buwú à yì hing dokaká wá bàg: ‘Kada á sa àyái bàna, kada agban ki bàna, kada á jwi ajwú bàna, kada á gím ñsáng bàna, awib tawú ma nàwú.’ ”

²¹ Mpìr-à níng rag, “Ai mì ri wib doka káníng tun sai-à mì í wùnshái hár tàma-à níng.”

²² Yesu dinya ku rag, “Hár tàma-à níng dà sig wù bu zyun. A wann tafinn vinn rìg buká à shi sig ma kàhi bidìm pár. A ya mpìr ashiká bài-à, ma àjirà á bàg mì. I wà wá dìg bu-à sàñ kab wàníng mà wai.” ²³ Sái wunù-à níng fig àdònín, àsà kyag kù kà ku á pìkyinn-à ni, jir kai bàna ku shi sig big bu wàni.

²⁴ Yesu myàng ku, ku ri yag, n dinya yann sukàwá big rag, “Shi sig ma shwìn wà mpìr bàiká má kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá. ²⁵ Má fonn káb nì wà rakumiaku kà á pùr àbonyir, ma wà mpìr bài má kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

²⁶ Mpìrká ká fig sig jír-à níng big dang rag, wà má àdònín mpìr má wìm zu rà?

²⁷ Yesu dang rag, “Bu-à mpìr má sa sar fig bàna, Shìdun má sa sar.”

²⁸ I byar-à Bitrus dang rag, “To, yi fim rìghing buká buyí, yi ri bàg wù.”

²⁹ Yesu dang rag, “Má dinya ning, kó ni ma fim hing luwá, ma wàwá, ma wunzàwá big, ma tawá, ma nàwá, ma yanká buwá big á jir shinn Shìdun, ³⁰ Shìdun má zìg ku vù pyànà, má ya kab ku buká ku fim sig níng. Ayúnn-à wà kinn shinn, í wà kwá ya wàníng yonki kinn kinn.”

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)*

³¹ Ku bar kwonn yann sukàwá big dwib agban pyànà, n dinya káníng, n rag, “Barà ning yì níng, yá yag mà Urushalima. Ya yag fòr hing màhàn, bu-à big rì ba sìnn sig á shinnmí ni, mì Wùn Mpìr Jíkwinn níng, bidìm pár má sa àràg barà big ba sig. ³² Bá zìg mì, má ya mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna. Bá dang bai mì, bá màm jwann mì, bá tu wìr mì sháng. ³³ Bá yang mì ashor, bá gban rìg mì, àyúnn su sara má dù nann zu kèng.”

³⁴ Ama yann sukàwá big yì fig bu-à ku ri dang bàna, jir kai bàna yìr

jír-à hi shi sig á byar awù. Big yì fig bu-à ku dang sig níng bàna.

Yesu Pù Finn Zu Mpìr Afau Zy whole section omitted

³⁵ Barà big yag fòr á Yariko, mpìr àfau zyun shi sig á kur gbìb-à ni, mi ri vig bìr mpìrká bu. ³⁶ Barà ku fig bìr mpìrká ri wam zu, ku bib, ku rag, "I kai sa síg ní rà?"

³⁷ Big dinya ku, n dang rag, "I Yesu mpìr-à á Nazarat ri wam zu íni."

³⁸ Sái ku gbar dù nài jírwá, n dang rag, "Ayáa, Yesu Wùn Dawuda, á myàng ashimí."

³⁹ Sái mpìrká kà sig á pyànn-à níng kan dim rìg ku, aku pànn shi rìg. Ama ku shi, mi ri wa nài yán ngbam nímá. Ku dang rag, "Ayáa, Yesu Wùn Dawuda, á myàng ashimí."

⁴⁰ Sái Yesu sar, n dang rag abig zìg bi mpìr-à níng á byarwá ni. Barà ku bi fòr àdònín, Yesu bib ku n rag,

⁴¹ "Wù ri zìm ní sa ya wù í kai rà?"

Afau-à níng dang rag, "Shinn Luyí, mì ri zìm á sa mì ní myàng kàng ma zumí."

⁴² Yesu dinya ku rag, "A myàng kàng ma zuwú, pìkyinnwú à bir sig á byarmí ni níng, dàb gbam rìghing wù."

⁴³ A byar-à níng hi ni, ku í gbam rìg-à, mi ri myàng rag. Ku í kan bàg-à Yesu, mi ri swam yan Shìdun. Barà big myàng àdònín, sái mpìrká bidim pár swam yan Shìdun tìn.

19

Mpìr Azìg Bái Jànn Zyun Bir Pìkyinnwá á Byar Yesu

¹ Yesu bi fòr á finn swann Yariko, mi ri wam zu. ² Mpìr zyun màhàn big ri bar ku Zaka, ku í àgbam mpìr azìg bái jànnká. Ku í mpìr alir ji mpìrká. Ku í mpìr bái. ³ Ku yàn gbìb-àaku myàng Yesu barà wàníng shi sig áni, ama ku í mpìr àkìm. Ku myàng sar fig Yesu áyau bìr mpìr kánín ni bàna. ⁴ I byar-à, ku shàr yag mà pyànn, n yag nann bin ating zyun aku myàng byann Yesu, jir

kai bàna í gbìb-à wàníng ri bi áni. ⁵ Barà Yesu bi fòr á byar-à hi ni, ku myàng nai yag n rag, "Zaka, á tìg wann bi kíni kíni. Janá-à níng mà tìg mà luwú ni."

⁶ I byar-à hi, Zaka tìg wann bi n shà Yesu ma pìkyinn-à mìmìg. ⁷ Barà bìr mpìr kánín myàng àdònín, big zìnn swau Yesu, n rag, "Ku yag kà sig kyìnnwá mà lu mpìr asa bu pyìr."

⁸ Zaka sar dù nann zu n dinya Yesu rag, "A myàng, Shinn Luyí, má gàbfinn buká n shi sig ma kàhi, kyau pyàna. Má ya mpìr ashiká kyau zyun. Mpìr-à ma lir ji sig ku bidim pár, má wa kàng ku kàun yina yina."

⁹ Yesu dang rag, "Janá-à níng n zìg zu rìghing mpìr-à níng ma mpìrká á luwá ni á bu pyìrbá ni, jir kai bàna ku í wùn Ibrahim tìn. ¹⁰ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, n bi sig ní yàn kyann mpìrká nang jànn sig, jirà ní zìg zu big."

*Tinn Jír á Shinn Fàu Dwibká Big Ya Sig Big Bái
(Mat 25:14-30)*

¹¹ Ku nyàan fòr yag mà Urushalima. Barà mpìrká ri fig jírwá, big dang rag, tama-à níng kwá na kùr. I byar-à ku sa ya kánín misali, ¹² n rag, "Mpìr àgbam zyun yag sig mà jànn zyun ni pyunn nunonn nímá, jiràaku yàn ya shinnwá kùr, maaku kàng bi. ¹³ Sai-à ku yag fig ma bàna níng, ku bar kwonn fàuwá big dwib. N ya kánín pam zyun zyun zyun. Ku rag, a kánín sa swàm ma kàhi sái kwa kàng bi hing. ¹⁴ Mpìrká buwá big rag, big ngàng ku. Big swam yag mpìr á simwá ni n dang rag, big ngàng. Big zìm fig aku shi kùrbá bàna.

¹⁵ "Ku dìg kùrwá, n kàng bi á jànnwá ni. N bar fàuwá big ká ku ya sig bái-à níng, n bib kánín big dìg swàb kà sig bái-à píná rà? ¹⁶ Wà jijag-à níng bi á pyànnwá ni, n dinya ku rag, 'Asàin Luyí, pam zyunwú níng gbar bi hing pam dwib.' ¹⁷ I

byar-à àsàin lu-à dang rag, ‘Sàn hing. Wù í fàu-à ñsàn. To, barà à sa hing bu ñsàn ma bu-à tití níng, á na kùr finn swann dwib.’ ¹⁸ I byar-à wà wa pyànà bi, n dang rag, ‘Shinn Luyí, pam zyunwú níng gbar bi hing pam swana.’ ¹⁹ Asàin lu-à dang rag, ‘Wù má á na kùr finn swann swana.’ ²⁰ Fàu zyun bi buwá n rag, ‘Shinn Luyí, pam zyunwú shi níng. N zìg níng ñ dìnn gbam sig á jà, n sìnn gbam sig.’ ²¹ Bu-à sa níng, mì ri shàr zinnwú. Wù í mpìr pìkyinn. Wù í mpìr-à ri zìm á dìg átai. Wù ri zìg bu-à í wù à tág fíg nì bàna.’ ²² Shinn lubá dinya ku rag, ‘Wù í fàu bibai. Má pànn wù ma jírká à dang sig ma nuwú níng. A yì hing mì í mpìr-à ri zìm bu átai. A yì hing mì í mpìr-à ri zìg bu-à ñ tág fíg nì bàna.’ ²³ Barà à yì hing àdònín, bu-à sa à sìnn kà fig bàimí á byar-à ma kèng bi hing, má dìg bu swàb kà hing á shinn-à ni bàna, í jir kai rà?’ ²⁴ Ku dinya mpìrká sar sig màhàn níng, ku rag abig zìg rìg pam zyun-à á vù wàníng ni níng, abig ya mpìr-à shi sig ma pam dwib níng. ²⁵ Big dinya ku rag, ‘Shinn Luyí, ái wunù-à níng hi shi sig ma pam dwib.’ ²⁶ Asàin lubá dinya big n rag, ‘Mì ri dinya ning, mpìr-à ma shi sig ma bu, í mpìr-à bá swàb kà ya ku. Ama mpìr-à ma bàna ma bu, tití zyun-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni.’ ²⁷ Mpìr azíbmí big, ká dang rag, big zìm fig ñ shi kùrbá bàna níng, aning zìg bi big, aning gib gban rìg big á pyànnmí ni.’ ”

*Mpìrká á Urushalima Shà Yesu
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Yoh 12:12-19)*

²⁸ Barà Yesu dang vinn rìg jírwá àdònín, ku pànn gbìbwá mi ri yag mà Urushalima. ²⁹ Ku fòr yag á Baitafaji ma Baitanya á byar zyun big ri bar Wùn Mwir Zaitun. Ku swam yag yann sukàwá big pyànà, ³⁰ n dang rag, “Aning yag mà kauye mà pyànn bó, na kà hing màhàn ná dìg big sa gbam

sig wùn aswannswánn, zyun-à big nann màg fig fig bàna, aning finn ya bi mì. ³¹ Mpìr-à ma bib hing ning, ma dang rag, ‘Bu-à sa ning ri finn í jir kai rà?’ aning dinya ku rag, ‘Shinn Luyí ri zìm íni.’ ”

³² Mpìrká ku swam yag sig níng, yag dìg aswannswánn-à àràg barà ku dinya sig big. ³³ Barà big ri finn aswannswánn-à àdònín, àsàinká bib big n dang rag, “Bu-à sa ning ri finn wùn aswannswánn-à níng í jir kai rà?”

³⁴ Big dang rag, “Shinn Luyí ri zìm íni.” ³⁵ I byar-à hi big zìg bi á byar Yesu ni. N bir wann jàbá á kwíb-à ni. Big sìnn dù nann zu Yesu áni. ³⁶ Barà ku shi sig áyau kyonnwá ni, mpìrká káhi zìg bi jàbá, mi ri jag á gbib-à ni.

³⁷ Barà ku ri tìg wann bi mà Wùn Mwir Zaitun, sái bir sukàká buwá big fig àjwár. Big ri bar mi ri swam yan zìnn Shìdun ma nài yán ngbam nímá, á jir bu mamaki-à big myàng sig níng. ³⁸ Big dang rag, “Pyib sìsàn aku shi á shinn kùryí, zyun-à ri bi á zìnn Shinn Luyí ni níng. Shìdun-à mà wai sàñ hing, ayi swam yan ku.”

³⁹ Mpìr Farisawaká áyau bìr-à ni dinya Yesu rag, “Malam, á dinya yann sukàwú big abig pànn shi rìg.”

⁴⁰ Yesu rag, “N dinya ning, kó yann sukàmí big ma pànn shi rìghing, abànká mà swam yan mì.”

Yesu Kig á Jir Shinn Mpìrká á Urushalima

⁴¹ Ku nyàan fòr bi á Urushalima, n myàng yag finn swann-à, n kig.

⁴² Ku rag, “Ning mpìrká á Urushalima, pìkyinnmí ri bai ma ning. Ning yì fig mpìr-à má sa tag wann ning pìkyinn ná bàna. Tàma-à níng, ning yì fig bàna. ⁴³ Ayúnn zyun má bi, mpìr azíbná big má sar kèng kwíb ning. Bá du ning shwìn. ⁴⁴ Bá fam wann ning á jìnn ni, bá gban rìg ning bidìm pár. Bá mìb gbànn vinn rìg tonnká á Urushalima bidìm pár. Bá fím fig abàñ nízyun á shinn jàuwá ni bàna. Bu-à sa má sa àdònín,

ning ngàng rìghing mpìr-à Shìdun swam bi sig."

Yesu Kan Zu Mpirká Ri Wann Tafinn Bu á Lu Shìdun
(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Yoh 2:13-22)

⁴⁵ Yesu kà yag mà lu Shìdun. Ku ri kan zu mpirká ri wann tafinn bu màhàn. ⁴⁶ Ku rag, "Big ba sìnn sig jír-à Shìdun dang sig rag, 'Lumí, mpirká ma bar rag í byar-à big ri vig Shìdun,' ama ning sìnn kàng rìghing í byar ajwú jwi."

⁴⁷ Kó ákaun ku ri yag, mi ri tàg mpirká bu mà lu Shìdun ni màhàn. Ama àgbamká ká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká ma àgbamká áyau mpirká ni, big ri zìm abig gban rìg ku. ⁴⁸ Big yì fig rag bu-à bá sa bàna, jir kai bàna mpirká zìm hing jírwá wàni.

20

Big Bib Yesu Jír á Shinn Gbamwá Ni
(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

¹ Su zyun Yesu shi sig mà lu Shìdun ni, mi ri tàg mpirká, mi ri dinya mpirká jír Shìdun, mi ri dinya big tai àjwár. I byar-à àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká ma shun-à àgbamká, big bi á byarwá ni, ² n bib ku rag, "Gbam-à wù ri sa bu káníng ma kàhi níng, à dìg sig áni rà? Mpìr-à ya sig wù gbam-à hi í nì rà?"

³ I byar-à Yesu dang rag, "Má bib ning jír zyun tìnn. Aning dinya mì mípyim. ⁴ Mpìr-à ya sig Yohanna gbam-à aku wau mpirká dìr batisma í ni rà? I Shìdun rà, kó í mpìr rà?"

⁵ I byar-à big kyab bu-à bá dang á shinn jír káníng ni. Big dang jír ma bar dìrbá, n dang rag, "Wà ya dang rag í Shìdun ya sig Yohanna gbam-à íni, kwá dang rag, bu-à sa yi bir fig pikyinn á jír Yohanna ni bàna, í jír kai rà?" ⁶ Big bib bar dìrbá n dang rag, "Wà ya dang rag, í mpìr ya sig Yohanna gbamwá í nì, mpìr káníng má ta gban yi ma abàn. Big

yì rìghing wà Yohanna í wùn aswam Shìdun." ⁷ I byar-à big dinya Yesu n dang rag, big yì fig bàna.

⁸ I wà Yesu dinya big n rag, "To, mì má, má dinya fig ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma káhi níng bàna."

Tinn Jír á Shinn Mpirká Ngàng Yesu
(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)

⁹ I byar-à Yesu dinya mpirká tinn jír n rag, "Mpìr zyun nàm sig da inabi, n zìg n pag mpirká alaru. Ku dù n yag rìg kyìnn mà swann zyun ni, n yag shi nonn màhàn. ¹⁰ I byar-à awan inabi-à níng byann, ku swam yag fàuwá zyun mà byar anàm bu káníng abig ya ku anìwá. Anàm bu káníng dab fàuwá níng dab dab n kan kàng yag rìg ku vù áyonn. ¹¹ I byar-à ku swam yag jakàng fàuwá zyun. Big dab wàníng dab dab, n sa wàníng buká sàñ fig bàna, n kan kàng yag rìg wàníng vù áyonn tìnn. ¹² I byar-à ku swam yag jakàng fàuwá zyun wà wa sara mà byar anàm bu káníng ni. Big dab pòr ku dìrwá wàni, n kan kàng yag rìg kù. ¹³ Sái àsàin da-à níng dang rag, kwá sa í kai tama-à níng rà? Kwá swam yag wùnwá zyun-à ku ri zìm wàni, kó anàm bu káníng má wib wàníng. ¹⁴ Barà anàm bu káníng myàng wùn-à níng àdòníng big dang rag, 'A myàng, wùn-à níng, í wùn-à má ji gado da-à níng. Bu-à yá sa bàna ayi dab gban rìg ku, jír àyi pànn nì da-à níng.' ¹⁵ I byar-à anàm bu káníng vinn ta zu yag rìg wùn-à níng mà myann, n gban rìg ku màhàn.

"To, bigná á myàngná ni, bu-à àsàin da-à níng má sa, kwá sa rág kai rà? ¹⁶ Ayúnn-à àsàin da-à níng ma bi hing kwá gban vinn rìg anàm bu káníng bidìm pár. Kwá zìg rìg da-à má ya rig anàm buká káhi kim, abig nàm."

Barà mpirká fig tai-à níng big dang rag, "A Shìdun kan dim."

¹⁷ I byar-à Yesu myàng big, n dang rag, "Aning fig tinn jír-à níng, yìrwá í kai rà?"

'Abàn mpìr ami buká ngàng sig rag bai níng,
big zìg kàng bi n mi kà sig ágù kinn- à ni,
í wà zyun-à sàñ kab sig kádà.'

¹⁸ Mpìr-à ma kù hing á shinn abàn-à níng ni, kwá kìm. Ama mpìr-à abàn níng ma kù hing á dìrwá ni, má wau nam rìg ku murr."

Big Bib Yesu Jír á Shinn Bái Jànn Wa
(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

¹⁹ Barà malamká ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun fig jír-à níng àdòníng big yì rìghing Yesu ri dang jír-à níng ma big. Big ri zìm abig pànn ku á sai-à níng hi. Ama big ri shàr bir mpirká. ²⁰ Big yàn pyù-à abig pànn Yesu. I byar-à big swam yag mpirká mà byar Yesu ni, abig sa àràg big í mpìr-à ñsàn big. Big ri zìm abig wonn pànn Yesu ma jír jírà abig zìg yag ku mà pyànn gwamna. ²¹ Big bib ku n dang rag, "Malam, ái yi yì hing jírwú ma bu tàgwú shi sig ma gwangga wàni, jir kai bàna à sìnn sig kó ni í bu ñzyun. Zyun kab fig zyun bàna. Wù ri tàg jir gbiò Shìdun wàni, bu tàgwú í àjai. ²² Sàñ hing wà ayi wa Kaisar bài jànn rà, kó sàñ fig bàna rà?"

²³ Ku bó ku yì rìghing bu-à big ri kyab á pìkyinnbá ni. Ku dinya big n rag, ²⁴ "Aning zìg bi bài àsháu zyun, í myàng." Big zìg bi, ku myàng, n bib káníng rag, "Ma hoto mpìr-à á dìr bài-à ni ma zìnn-à áni níng, í bu ni rà?"

Big dang rag, "I bu kùr Kaisar." ²⁵ I wà Yesu dang rag, "To. Bu-à má bu kùr Kaisar, aning ya kàng kùr Kaisar. Ama bu-à má bu Shìdun, aning ya kàng Shìdun."

²⁶ Big sa sar fig barà bá pànn ku ma jír-à níng áyau bir mpirká ni bàna. Sái mamaki pànn rìg big, big dang fig rag jír bàna.

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Barà Ki
Má Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki*
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)

²⁷ Mpìr Sadukiyawaká dang rag, mpìr ma wu hing, ri dù nann zu kàng fig ma yonki bàna. Sái big bi á byar Yesu ni. ²⁸ Big bib ku n rag, "Malam, Musa ba ya sig yi doka káníng, n rag, 'Mpìr ma zìg uwà ma mà fig wùn bàna, wà kwa wu rìghing, a wunzàwá zìg kàng uwà-à níng hi, jír àku mà ya shunwàuwá yann.' ²⁹ Mpìr zyun shi sig ma wunzàwá big sunnjin. Ku zìg uwà, ku ma wàníng mà fig wùn bàna, ku wu rìg. ³⁰ Wunzàwá zyun-à tib ku níng zìg uwà-à hi, big mà fig wùn bàna tìn. ³¹ Hár wà wa sara má àdòníng, big sùmpyànn bidìm pár big zìg yà zu rìg uwà-à níng, big mà fig wùn bàna. ³² Uwà-à níng bi n wu rìg tìn. ³³ Mpìr sùmpyànn káníng bidìm pár, zig yà zu rìghing uwà-à níng. To, àyúnn-à Shìdun ma gbar dù nann zu kàng hing mpirká ma yonki, uwà-à hi má shi í bu ni áyaubá ni rà?"

³⁴ I byar-à Yesu dinya big n rag, "Mpirká tama-à níng big ri sìr ban, mi ri zìg uwà. ³⁵ Mpirká Shìdun má gbar dù nann zu kàng á ki níng, bá shi ma yonkibá kinn kinn, bá zìg fig uwà màhàn bàna, bá sìr fig ban bàna tìn. ³⁶ Ayúnn-à hi yonki mpirká má shi àràg bu yann aswam Shìdun mà wai, bá wu fig ki bàna, jir kai bàna big í yann Shìdun, Shìdun gbar dù nann zu kàng rìghing big ma yonki. ³⁷ Musa dinya sig yi jír á shinn barà mpirká ma wu hing, bá dù nann zu kàng ma yonki. A finn tarkada Shìdun ni, Musa ba sig jír á shinn akyar bín-à pyìr swànn áni. Ku dang rag, 'Shìdun í Shìdun bu Ibrahim, í Shìdun bu Ishaku, í Shìdun bu Yakubu tìn.' ³⁸ Jír-à níng ri tàg yi rag, mpirká rì wu sig níng, shi sig ma yonki tama-à níng. Shìdunyí í Shìdun ki bàna. Ama í Shìdun mpìr-à ma yonki."

³⁹ Malamká káhi dinya Yesu rag, "Malam, jír-à à dang sig níng, í jír

àjai.” ⁴⁰ Tun daka á sai-à níng hi big ri shàr zinn wà bá bib ku jír.

Kristi í Wùn Dawuda; Ku í Asàin Lu Dawuda Tinn
(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)

⁴¹ Yesu dinya big n rag, “Má bib ning jír tinn. Sáshinn big dang rag, ‘Kristi í wùn Dawuda rà?’

⁴² Dawuda ma shinnwá ku dang rag, Kristi í Shinn Luwá. A tarkada Shìdun ni zyun-à big ri bar rag í Zabura, Dawuda dang rag,

‘Shìdun dinya Shinn Lumí n rag, á bi á shi á vìm numí ni áyág.

⁴³ Má sìnn kà mpìr azíbwú big á mìr barwú ni.’

⁴⁴ Dawuda ma shinnwá bar ku Shinn Lumí. To, sáshinn kwá shi wùn wànning rà?”

Yesu Dang Bu-à Bibaiká Malamká Ri Sa
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40)

⁴⁵ Yesu dinya yann sukàwá big jír á pyànn mpìrká ni bidìm pár, ⁴⁶ n dang rag “Aning pànn shinn ná ma malamká, big ri zìm jà lilor wír, big ri zìm mpìrká abig bib kà kyann big á fir ati-à ni. Big ri shig bushu ñsàn mà tonn bìr kwonn-à ni, big ri zìm bushu ñsàn á byar-à big ri sa bùkí.

⁴⁷ Big ri lir ji uwà kiká. Big ri vig Shìdun ninonn nímá jirà a mpìrká myàng big. Shwìn-à bá wa má kab gbam.”

21

Uwà Ki Zy whole sentence removed

¹ Yesu myàng yag zuwá, ku myàng mpìr bàiká ri ta kà ya Shìdun bài ashikáun-à ni á lu Shìdun. ² Ku myàng uwà ki zyun, wànning í mpìr ashi, wànning bi ta kà bàiwá naira pyànnà. ³ Yesu dang rag, “Mì ri dinya ning àjai, bu-à uwà ki ashi-à níng ta kà sig níng, kab hing bu mpìrká bidìm. ⁴ Mpìr káníng tinn zu sig áyau bàibá big shi sig ma kàhi, n ya sig Shìdun, ama uwà ki-à níng, kó barà ku í mpìr ashi níng, ku ya vinn rìg Shìdun bu-à ku shi sig ma kàhi.”

Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Dab Gbànn Rìg Lu Shìdun
(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)

⁵ Yann sukàká káhi ri dang jír á shinn barà big mi sig lu Shìdun ma abàñ ñsàn ñsàn nímá, ma barà mpìrká ri ya Shìdun buká jirà lu Shìdun aku sàñ. Ama Yesu dang rag,

⁶ “Barà ning ri myàng bu káníng, àyúnn zyun ri bi bá dab gbànn rìg lu-à hi, kó abàñ ñzyun má shi fig á shinn jàuwá zyun ni bàna.”

Yesu Dang Rag Ayúnn Zyun Ri Bi Wà Mpìrká Má Wa Shwìn
(Mat 24:3-14; Mar 13:3-13)

⁷ Big bib ku n rag, “Malam, bu káníng má sa ákaun rà? Bu-à yá myàng ípyim, jirà ayi yì àyúnn-à hi nyàan fòr í kai rà?”

⁸ Ku dinya big n rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning zìm a mpìr zyun tonn gban ning bàna, jir kai bàna mpìrká nìnnànn nímá má bi, má rag big bi sig á zìnnmí ni, bá dinya ning rag big í Almasihu. Kó ba dang rag sai-à níng hi nyàan sa, kada aning zìm jírbá bàna. ⁹ Wà na fig tai kànn ma barà mpìrká ri gban ki àjirà abig na kùr, kada aning gib kyinn bàna. Bu káníng má sa àdòníng, ama sai-à dunyaru má vinn áni níng màg fig ma bàna.”

¹⁰ Ku dinya big n rag, “Jànn zyun má nu kànn ma jànn zyun. Kùr zyun má nu kànn ma kùr zyun kó áni bidìm pár á jànn-à ni. ¹¹ Jànn-à á jìnn ni má ning wàni, amor má kà á jànn-à ni wàni, mpìrká má na dor úwài nímá, buká má ya mpìr zinn má sa mà waisháu-à ni. ¹² Ama àyúnn-à bu káníng ma nyàan sa, bá pànn ning, má ya ning shwìn á tonn bìr kwonn, má zìg yag ning á pyànn kùr ma gwamna, bá kìg dim ning á tonn fi á dò jir zìnnmí ni. ¹³ Byar-à na yag áni bidìm pár, aning dinya mpìrká jírmí. ¹⁴ Aning sar ma pìkyinn ñzyun, kada aning gib kyinn barà ná zìg zu shinn ná áni bàna. ¹⁵ Má ya ning yar barà ná dang jír, barà azíbná má dìg fig ning,

hár má ngang sar fig ning bàna.
16 Hár taná ma nàná ma yiwainá ma jàuká buná, ma mpirká buná bá ya kà ning á vù mpìr azíbná ni. Ayauná ni bá gban rìg káhi.
17 Mpirká bidim pár má zib ning á jir shinnmí ni. **18** Ama wai jinn ná kó nízyun má jànn fig bàna. **19** Wà na sar gbam hing ma pìkyinn nízyun ná dìg yonki.

*Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Nu
Kànn á Urushalima*
(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 "Wà na myàng sojaká ma sar kàng kwìb rìghing finn swann Urushalima, aning yì rag wà bá pànn finn swann-à hi nyàan sa. **21** A byar-à níng hi, ká ma shi sig mà yau jànn Yahudiya, abig shàr yag mà shinnkwìnnká ni. Ká ma shi sig mà yau finn swann-à ni, abig zu bi á myann. Ká ma shi sig mà kauye, kada abig kà á finn swann-à ni bàna. **22** Wàníng í àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá. Buká big ba sig á tarkada Shìdun, má sa àdòníng. **23** Ayúnn-à hi uwàká shi sig ma finn, ma ká shi sig ma yann àjann níng, bá wa shwìn. Mpirká á jànn-à ni má wa shwìn nìnànn nímá, jir kai bàna í àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá áni. **24** Bá wa gban mpirká káhi ma kafai. Bá zìg yag mpirká káhi mà byar shwìn, ma jànnká káhi kim kim. Mpirká zyun-à yì fig Shìdun bàna níng má na kùr Urushalima hár sai àyúnn-à Shìdun ma dang rag, màg hing.

*Bu-à Má Sa Ayúnn-à Wùn Mpìr
Jíkwìnn Má Kàng Bi Ani*
(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

25 "Ayúnn-à hi, àyúnn ma sònn ma asuswirká má vim bìr rìg. Mpirká á jànn-à á jìnn ni má wa shwìn wàni. Hár níngká ma zàpìr ùwàiká má ning dìrbá. Mpirká má shàr zinn wàni, bá yì fig bu-à sa sig bàna. **26** Mpirká má shàr zinn, hár awunbá má kinn, bá kyab buká kim kim bu-à má sa á dunyaru. Buká shi sig ma gbam mà waisháu-à ni má

ning dìrbá. **27** I byar-à bá myàng Wùn Mpìr Jíkwìnn má wann bi mà wai áyau akworká ni, kwá mìg karr àràg asuswir, kwá bi ma gbam íko Shìdun. **28** Wà na myàng bu káníng ma sa hing, aning shàr zinn bàna, aning fig ajwár, aning myàng yag zuná mà wai, jir kai bàna àyúnn-à Shìdun má finn zu ning nyàan bi fòr."

Tinn Jír á Shinn Bin Ating
(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)

29 I byar-à Yesu dinya big tinn jír zyun, n rag, "Aning myàng misali á shinn bin ating káníng, ma bínká kim kim. **30** Wà na myàng jì bín káníng ma ri twìb jì àpyú, ning yì hing shyù nyàan kù. **31** To, ning má, sai-à na myàng bu káníng ma ri sa àdòníng, aning yì rag àyúnn-à Shìdun má na kùrwá nyàan fòr.

32 "N dinya ning, mpirká tàma-à níng má wu vinn fig bidim pár bàna, sói bu káníng ma sa rìghing mípyim. **33** Waisháu ma jànn-à á jìnn ni má bab jànn rìg, ama jírmí má vinn fig á vinn bàna.

Aning Shi Azír Kó Akaun

34 "Aning pànn shinn ná fa, kada aning sinn kàng shinn ná àràg mpirká ri kyab jír shin á pìkyinnbá ni bàna, jirà kada aning kàng mpìr awa pyann shin big bàna. Kada aning kyab buká á dunyaru bàna. Na kyab hing bu káníng, àyúnn-à Shìdun ma bi hing, àyúnn-à níng hi má pànn ning àràg barà jùr ri pànn wi. **35** Bu káníng má sa vinn rìg kó ni á dunyaru bidim pár, àràg í bu mamaki. **36** Aning shi àzír kó ákaun, aning vig Shìdun jirà aning dìg gbam, jirà aning zu áyau shwìn buká má bi níng, jirà aning dìg pyù-à ná sar á pyànn Wùn Mpìr Jíkwìnn."

37 Kó ákaun Yesu ri shi mà lu Shìdun ni, mi ri tág mpirká bu. Ama fi ma sìr hing, ku ri zu yag, mi ri na mà wùn mwír zyun ni, big ri bar Wùn Mwir Zaitun. **38** Ama í pyimbyau yìyì nímá mpirká ri shi

kir ku mà lu Shìdun ni, jirà abig fig jírká kwá dang.

22

*Agbamká Kwonn Nu á Shinn Yesu Ni
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Yoh 11:45-53)*

¹ Ayúnn-à ùwài-à bá ji buju-à bàna ma yisti nyàan fòr. Ayúnn ùwài-à ning zìnnwá í Pìm Wam Zu. ² I byar-à àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ning ma malamká big ri zìm abig yàn gbìb-à bá bònń gban rìg Yesu, kada mpirká abig yi bàna, jir kai bàna big ri shàr zinn mpirká.

Big Kwonn Nu Ma Yahuda Jirà Abig Pànn Yesu

(Mat 26:14-16; Mar 14:10-11)

³ I byar-à Shaitan du kà Yahuda, wà zyun-à big ri bar rag í Iskariyoti, í wùn sukà zyun áyau yann sukà dwib agban pyànà, a wàning sa bu-à bibai. ⁴ I byar-à Yahuda yag, n yag dang jír ma àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká ma sojaká ri myàng kwonn ma lu Shìdun tìnn, jirà aku ya tafinn big Yesu. ⁵ I byar-à hi big fig àjwár, n dinya ku rag bá ya ku bái. ⁶ Sái Yahuda í zìm-à, n yàn pyù barà kwá sa, má ya kà Yesu á vù mpìr káníng ni, jirà kada bìr mpirká abig yi bàna.

*Big Sa Buju Ayúnn Pìm Wam Zu
(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Yoh 13:21-30)*

⁷ Ayúnn-à bá ji brodi-à bàna ma yisti ning fòr, í àyúnn-à bá gib gban wùn àdùn-à áni. Zinn àyúnn ùwài-à ning hi, big ri bar í àyúnn Pìm Wam Zu. ⁸ Sái Yesu swam yag Bitrus ma Yohanna a káníng yag abig sa samyib buju-à bàna ma yisti ning, jiràaku ma káníng ji.

⁹ Big bib ku n rag, "Wù ri zìm ayi sa buju-à ning áni rà?"

¹⁰ Ku dinya big n rag, "Sai-à na kà hing finn swann-à, ná dìg kwonn ma wunù zyun swann sig àgur

zàpìr. Aning bàg ku hár mà lu-à kwákà. ¹¹ Aning dinya àsàin lu-à hi rag, 'Malam dang rag, tonn byar-à ku ma yann sukàwá big má shi má ji buju àyúnn Pìm Wam Zu-à ning, shi sig áni rà?' ¹² Kwá tiya ning tonn zyun ùwài nímá mà wai, wà big sìnn sig kó kai mà ni. Aning sa sìnn buju àyúnn Pìm Wam Zu-à ning màhàn."

¹³ Big yag n dìg bu káníng àràg barà Yesu dinya sig big, í byar-à big sa buju àyúnn Pìm Wam Zu-à ning màhàn.

Buju-à Yá Kyab Pànn Kyann Shinn Luyí Ani

(Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1 Kor 11:23-25)

¹⁴ Barà big sa kinn buju-à í sa kinn ning, sái Yesu ma yann sukàwá big shi wann á bìr-à ni, jirà abig ji buju-à. ¹⁵ Yesu dinya big n rag, "Tún daka á ninonn mì ri zìm n ji buju-à ning ma ning mphym, í wà n wa shwìn-à ning í ni. ¹⁶ Mì ri dinya ning, yi ma ning má ji fig rag buju-à ning á bìr-à ni bàna, sái àyúnn-à Shìdun ma na hing kùrwá."

¹⁷ I byar-à Yesu zìg wùn kwài, n swam yan Shìdun, n dinya big n rag, "Aning zìg, aning wa yà zu vinn rìg shinn ná. ¹⁸ Mì ri dinya ning, tun daka janá-à ning má wa fig rag zàn inabi bàna, sái àyúnn-à Shìdun ma na hing kùrwá."

¹⁹ I byar-à ku zìg brodi, n swam yan Shìdun n ngir gäf Finn n ya big, n dinya big rag, "Bodi-à ning í wi dìrmí. Wi dìrmí í bu-à n ya sig ning. Na ji hing brodi-à ning, aning kyab pànn mì áni." ²⁰ Barà big ji vinn buju-à í ji vinn rìg ning, Yesu zìg wùn kwài n rag, "Zàn-à ning shi sig àràg í àsàmí zyun-à má kifinn dò jir shinn ná, àràg barà Shìdun rì gib sig nu ma mpirká buwá ning.

²¹ "Ama mpìr-à má zìg mì, má ya mpirká má gban mì ning, yi ma ku ri ji buju í kwài nzyun. ²² Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má wu àràg barà big ba sìnn sig á jir Shìdun ni á shinnmí ni rag má wu ning. Ama mpìr-à má

wann tafinn mì ning, kwá wa shwìn wàni."

²³ I byar-à big bib bar dìrbá n rag, "Mpìr-à má sa bu-à ning í ni rà?"

Yann Sukà Yesu Big Sa Yipyàr á Shinn Byar Shu Agbam

²⁴ I byar-à yann sukà Yesu big sa yipyàr n dang jír ma gbam n rag, áyaubá ni, àgbam-à má shi í ni rà? ²⁵ Yesu yan ta big n dang rag, "Kùrká á jànn-à ni big ri tàg gbam á shinn mpirká ni wàni, mi ri gbar dù shinn. ²⁶ Buná, kada aning sa àdònínг bàna. Mpìr-à àgbam-à áyauná ni, aku shi mpìr-à tití, aku shi mpìr-à má gàfinn ya ning buju-à ná ji. ²⁷ Mpìr-à ma shi sig á jìnn ni jàuwá ma ri ya bi ku buju, áyaubá big pyànà ning àgbam-à í ni rà? Agbam-à shí nì zyun-à shi sig á jìnn ni big ri ya bi ku buju-à ning. Ama bigmí n shi sig áyauná ni àràg fàu-à ri zìg bi ya ning buju.

²⁸ "Yi ma ning shi sig zyun, ning myàng hing shwinká nì wa sig.

²⁹ Barà Tamí wìr sig mì kùr ning, mì má, má wìr ning kùr tìnn. ³⁰ Ná ji má wa ma mì, sai-à ma na hing kùr. Ning í àsàinká má na kùr á shinn swai mpìr Israilaká dwib agban pyànà ning."

*Yesu Rag Bitrus Má Ngàng Ku
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Yoh 13:36-38)*

³¹ Yesu dang rag, "Siman, Siman, Shaitan ri yàn gbìb-à kwá màg màg fig ning, àràg barà big ri vinn za.

³² Mì ri vig Shìdun á shinnwú ni. Pìkyinnwú à bir sig á dìr Shìdun ning, kada á gàb dìr ma kàhi bàna. Wa kèng bi hing á byarmí ni, á gbar bying kà yiwaiwú big kádà sig ning."

³³ Bitrus dang rag, "Shinn Luyí, kó ba du kà wù tonn fi, mì má abig du kà mì tìnn. Ba gban hing wù, mì má abig gban mì tìnn."

³⁴ Yesu dang rag, "N dinya wù, Bitrus. Janá-à ning kwìnn ma dab fig maaku bàna, wá ngàng mì má

sa yipyàr kàun sara, wá rag à yì fig mì bàna."

Yesu Dinya Yann Sukàwá Big Rag Bá Wa Shwìn á Jir Shinnwá Ni

³⁵ Yesu dang rag, "Wà nì swam yag ning, ning zìg fig bài bàna, lúr bàna, tabar bàna, bu zyun nì hing ning rà?"

Big dang rag, "Bu bàna."

³⁶ Ku dinya big rag, "Ama tàma-à ning, mpìr-à ma shi sig ma bài, aku zìg. Mpìr-à ma shi sig ma lúr, aku zìg. Mpìr-à ma bàna ma kafai, aku wann tafinn jàwá aku wann. ³⁷ Big ba sig á shinnmí ni á tarkada Shìdun ni n rag, má wa shwìn ma mpirká ri sa bu-à bibai. Mì ri dinya ning, bu-à ning má sa àjai. Bu-à big ba sig á shinnmí ni ning, nyàan fòr bi."

³⁸ Yann sukàwá big dang rag, "Shinn Luyí, kafai pyànà shi sig ning."

Yesu dang rag, "Màg rìghing."

Yesu Vig Shìdun Mì Wùn Mwir Zaitun

(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

³⁹ I byar-à Yesu dù n yag mà Wùn Mwir Zaitun àràg barà ku ri yag kyann. Yann sukàwá big bàg yag ku ásim. ⁴⁰ Barà ku yag fòr byar zyun àdònínг, ku dinya káníng n rag, abig vig Shìdun jirà kada bu zyun aku màg màg fig big bàna.

⁴¹ Ku dù dà fím rìg káníng mi í yag rìg-à á byar zyun ni, nonn sàñ fig bàna. N yag binn kir wann n vig Shìdun màhàn. ⁴² Ku rag, "Tamí, wa zìm hing, á zìg zu rìg mì áyau shwìn-à má wa ning ni. Ama á bàg bu-à á kyinnmí ni bàna, sái bu-à kyinnwú ri zìm." ⁴³ I byar-à wùn aswam Shìdun zyun bi mà waisháu-à ni, n ya ku gbam. ⁴⁴ Pìkyinn Yesu gib sa pár. Ku sar gbam n vig Shìdun wàni. Byafànawá shi rag í àsà ri tìg nì.

⁴⁵ Barà ku dù á byar-à ku vig sig Shìdun ning, ku kèng yag n yag dig yann sukàwá big na jànn rìghing, jir kai bàna pìkyinnbá bai rìghing. ⁴⁶ Ku dinya káníng n rag,

"Bu-à sa ning ri na aná í jir kai rà? Aning dù nann, aning vig Shìdun, jirà kada bu-à bibai aku tonn gban ning bàna."

*Big Pànn Yesu Jirà Abig Gban Ku
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11)*

⁴⁷ Barà Yesu ri dang jír àdònín, sái bìr mpirká bi fòr. Big ri bàg Yahuda ásim, í wùn sukà Yesu. Ku bi á pyànn Yesu ni, ku kàm pànn wànín. ⁴⁸ Ama Yesu dang rag, "Yahuda, wù ri kàm pànn mì jirà á sa pyù-à abig pànn mì Wùn Mpìr Jíkwinn rà?"

⁴⁹ Barà yann sukàwá big myàng bu-à kánín ri sa àdònín, big dang rag, "Shinn Luyí, ayi gbar wàm zu kafaiyí ayi kyag rà?" ⁵⁰ I byar-à sukà Yesu zyun gbar wàm zu kafai-à, n kyag fàu àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ku kyag zu rìg wànín sung vìm nú-à.

⁵¹ I byar-à Yesu dang rag, "Màg hing nímá." Yesu tib vù á sung mpìr-à big kyag sig níng, mi í dàb gbam rìg-à wànín.

⁵² Yesu dinya àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma sojaká ri myàng kwonn ma lu Shìdun, ma àgbamká bi sig níng bidim pár n rag, "Ning bi sig ma kafai kwonn ma tun jirà aning pànn mì níng, mì í mpìr ajwú rà?" ⁵³ Yi ma ning ri shi kyann í zyun mà lu Shìdun ni á bìr-à ni. Ning sa fig mì bu zyun bàna. Ama tâma-à níng jirà swàm zufi bi rìghing í bu-à sa ning dìg sig pyù jirà aning pànn mì."

*Bitrus Ngàng Yesu
(Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Yoh 18:12-18, 25-27)*

⁵⁴ Big pànn Yesu, n zìg yag rìg ku mà lu àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Bitrus ri bàg yag big ásim ásim, ama pyunnwá nonn hing. ⁵⁵ Mpìr kánín tai swànn sig pyìr á finn lu-à ni. Big shi kàng kwìb sig áni, mi ri

jwar. Bitrus bi shi kà áyaubá ni tìn. ⁵⁶ Uwà sáb zyun ri sa swàm màhàn, ku myàng Bitrus shi sig á dìpyìr-à ni, ku myàng gbam sig wànín kyarr. Ku dang rag, "Mpìr-à níng í mpìr Yesu."

⁵⁷ Bitrus sa yipyàr n dinya uwà níng rag, ku yì fig Yesu bàna.

⁵⁸ Nonn fig bàna mpìr zyun myàng yì rìg Bitrus n dang rag, "Wànín í wùn sukà Yesu tìn."

Bitrus dang rag, "Mì í mpìrwá bàna."

⁵⁹ Shi nonn fig bàna, sái wunù zyun áyau bìr mpirká ni, dang jír ma gbam n rag, "I bu yipyàr bàna. Mpìr-à níng í mpìr Yesu, jir kai bàna ku í mpìr á Galili."

⁶⁰ I byar-à Bitrus dang rag, "N yì fig bu-à wù ri dang bàna."

Barà ku dang vinn fig ma jír-à bàna, sái kwìnn dab aku. ⁶¹ Yesu myàng kàng bi Bitrus zu. A byar-à hi Bitrus í kyab pànn rìg-à jír-à Yesu dinya sig ku n rag, "Janá-à níng wá sa yipyàr má rag, à yì fig mì bàna kàun sara mpyim, í wà kwìnn má dab aku." ⁶² A byar-à hi Bitrus zu yag mà myann n kig mínn wàni.

*Big Swau Yesu Shì, n Dab Ku Gbàr
(Mat 26:67-68; Mar 14:65)*

⁶³ Mpirká ri shi myàng kwonn ma Yesu níng, big shi sig mì ri jwann ku hár mi ri dab ku gbàr. ⁶⁴ Big sìr dim ku jà á zu-à ni n dab ku, n bib ku rag, "A dinya yi mpìr-à dab sig wù níng."

⁶⁵ Big swau Yesu shí kim kim.

*Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Agbam Jànnká
(Mat 26:57-66; Mar 14:55-64; Yoh 18:19-24)*

⁶⁶ Na kyàr byar-à í pyimbyau mpìr àgbamká ma àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká kwonn í byar nzyun n bar bi Yesu. ⁶⁷ Big bib ku n rag, "A dinya yi wù í Almasihu rà?"

Yesu zìm n dinya big rag, "Ma dinya ning rag mì í Almasihu, ná zìm fig bàna." ⁶⁸ Kó ma bib ning jír ná zìm fig bàna. ⁶⁹ Ama daka tâma-à

níng, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn má shi rág mà agunn vìm nu bu Shìdun."

⁷⁰ Big bib ku rag, "Wù í Wùn Shìdun rà?"

Yesu zìm ñ rag, "Nn, ning dang hing àjai, mì í Wùn Shìdun."

⁷¹ A byar-à níng hi big rag, "Ku dang hing ma nùwá, bu-à sa yá yàn jakàng mpìr-à má dang jír á shinnwá ni, í jir kai rà?"

23

Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Gwamna
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5;
Yoh 18:28-38)

¹ I byar-à bìr mpìr káníng dù nann zu n zìg yag rìg Yesu mà pyànn gwamna, zyun-à zìnnwá í Bilatus, aku wà kwonn Yesu. ² Sái big tìr ya ku jír áshinn bu káhi nìnànn nímá. N dang rag, "Yi dìg mpìr-à níng ri sa bai mpìrká buyí, ku rag kada abig wa ya kùr Kaisar bài jànn bàna. Ku dang rag ku í Kristi zyun-à Shìdun swam bi sig. Ku dang rag ku í kùr."

³ Bilatus bib ku n rag, "Asái wù í kùr Yahudawaká rà?" Yesu zìm ñ dang rag, "Aràg barà à dang níng."

⁴ I byar-à Bilatus dinya àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma bìr mpìrká, n dang rag ku myàng fig jír bìbai-à bá pànn Yesu ma káhi bàna.

⁵ I byar-à bìr mpìrká dang jír ma gbam n rag, mpìr-à níng ri gbar dù pìkyinn mpìrká, bu-à pànn sig daka á jànn Yahudiya hár á jànn Galili hár áyág.

Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Kùr Hirudus

⁶ Barà Bilatus fig àdòníng, ku bib n rag, "Wàníng mpìr á Galili rà?"

⁷ Barà Bilatus fig Yesu í mpìr-à á Galili á byar-à Hirudus na sig kùrwá níng, ku tìr yag wàníng mà byar Hirudus, jir kai bàna Hirudus shi sig á Urushalima á sai-à níng hi tìnn. ⁸ Barà Hirudus myàng Yesu, ku fig àjwár wàni, jir kai bàna ku fig nonn hing tai Yesu, ku ri zìm

aku myàng wàníng, a wàníng sa ya ku bu mamaki. ⁹ Ku bib wàníng jír nìnànn nímá. Ama Yesu pù fig nuwá bàna. ¹⁰ I byar-à àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká, big dù nann n dang jír á shinn Yesu ni nìnànn nímá. ¹¹ Hirudus ma sojawá big sa Yesu bu-à sàñ fig bàna. Big wìr ku já ñsàn nímá àràg í kùr, mi ri màm jwann ku. I wà big tìr kàng yag ku mà byar Bilatus. ¹² Ayúnn-à níng hi Hirudus ma Bilatus pànn rìg ayor, jir kai bàna sai-à rì níng big rì kyag fig dìr bàna.

Big Gib Jir Yesu n Rag Bá Gban Ku
(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh
18:39—19:16)

¹³ Bilatus bar kwonn àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma àgbamká káhi, ma bìr mpìrká. ¹⁴ Ku dang rag, "Ning tìr bi sig mpìr-à níng á byarmí ni, ning dang rag ku ri tàg sa bai mpìrká. N fig hing jírwá, ñ fig hing jírná tìnn, ama ñ myàng fig byar-à jírwá bai sig á jír-à ning zìg bi sig níng ni bàna. ¹⁵ Hirudus pànn fig ku ma jír bu zyun bàna tìnn. I bu-à sa wàníng tìr kàng bi sig ku á byaryí ni. Barà ning fig níng, ku sa fig bu-à bìbai-à má gban ku bàna. ¹⁶ Má dab ku átai, má tafinn ku."

[¹⁷ Sai-à àyúnn Pìm Wam Zu ma màg hing, Bilatus ri finn tafinn mpìr zyun áyau mpìrká big kìg sig á tonn fi, zyun-à bìr mpìrká ma ri zìm abig finn.] ¹⁸ I byar-à bìr mpìrká wa nài yán, n dang rag abig gban rìg Yesu. Abig finn tafinn ya big Barabas. ¹⁹ Big kìg kà sig Barabas á tonn fi, jir kai bàna ku sa big nu hing kànn ma finn swann-à ni, hár n gban hing ki.

²⁰ Bilatus dinya jakàng bìr mpìrká níng n rag, buwá ku ri zìm aku finn tafinn Yesu. ²¹ Sái big wa nài yán, n dang rag abig dab bàg gbam ku á tám bín-à ni. Abig dab bàg gbam ku á tám bín-à ni.

²² Ku dinya big hár kàun sara, n dang rag, "Bu bibai-à wunù-à níng sa sig í kai rà? Mì ri myàng ku sa fig bu-à fòr sig barà má gban ku bàna. Mì ri zìm ní dab ku, ní fim ku aku yag."

²³ Big shi yan nài yán, n dang rag abig dab bàg gbam ku á tàm bín-à ni. I byar-à Bilatus zìm jírbá. ²⁴ Ku gib jír-à àràg barà bìr mpír káníng ri zìm. ²⁵ I byar-à ku finn zu ya big Barabas, zyun-à sa big nu kànn, hár n gban ki níng. I byar-à ku zìg Yesu n ya big abig sa bu-à bá sa ma wàníng.

*Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Yoh 19:17-27)*

²⁶ Big zìg yag rìg Yesu. Barà big ri yag, big yag dìg kwonn ma mpír zyun, zìnnwá Siman, mpír-à á Kurane, ku ri kàng bi mà kauye. I byar-à big zìg atàm bín-à bá dab bàg gbam Yesu áni, n pyàg kà ku, n dang rag aku swann, aku bàg Yesu ásim.

²⁷ Mpírká nìnànn nímá bàg yag ku, ma uwàká big ri yag mà nàikitáu ma jonn ki. ²⁸ Ama Yesu myàng kàng bi big n dang rag, "Uwàká á Urushalima, aning kig mì bàna, aning kig jir shinn ná, ma yanká buná. ²⁹ Aning myàng, àyúnn zyun ri bi wà mpírká má wa shwìn ùwài nímá. Mpírká má dang rag sàñ kab wà uwàaku shi shu gbág àràg uwàká mà fig wùn bàna níng jir shwìn-à má bi á pyànn níng. ³⁰ Asai-à níng hi, bá rag abànká abig kù wann bi á shinnbá ni, shinnkwinnaku bir dim gban rìg big. ³¹ Iri bu-à àdòníng ma ri sa ma bín àtag, wà ma wim rìghing má sa rag á shinn rà?"

³² Big zìg bi mpír ajwú big pyànnà jirà abig gban kwonn ma Yesu.

³³ Barà big fòr mà mwír wà big ri bar rag í Akib Shinn, á byar-à hi big dab bàg gbam ku á bín-à ni, ma mpír ajwú káníng, zyun águnn vìm nuwá ni, zyun bó águnn vìm súrwá ni. ³⁴ Yesu dang rag, "Tamí, á yafa ya

big, jir kai bàna big yì fig bu-à big ri sa bàna."

Big zìg jàwá n sìnn kwonn í byar nízyun, big dab shasha, kó ni dab ji buwá. ³⁵ Mpírká sar mi ri myàng ku, àgbamká ri màm jwann ku. Big rag, "Ku zìg zu yì hing mpírká káhi, ama ku zìg zu yì fig shinnwá bàna. Wà ku ma í Almasihu bu Shìdun, zyun-à Shìdun shig sig níng aku zìg zu shinnwá."

³⁶ Sojaká má, ri màm jwann ku tìnn. Big ri bi á byarwá ni, mi ri ya ku zàpìr àban. ³⁷ Big rag, "Wà wù má í kùr Yahudawaká, á zìg zu shinnwú."

³⁸ Big ba sig bu á shinnwá ni, n rag, "WANING I KUR YAHUDAWAKÁ."

³⁹ Zy whole paragraph is cut off.

⁴⁰ Ama mpír ajwú zyun-à níng yan ta jàuwá n rag, "A shàr fig Shìdun bàna rà? A myàng barà yi bidìm pár yi ri wa shwin, yá wu rìg. ⁴¹ Big ya sig yi shwin á jir shinn bu-à babaiká yi sa sig níng. Ama Yesu sa fig bu-à babaiká." ⁴² Ku dinya Yesu n rag, "A kyab pànn mì á sai-à wá na kùrwú."

⁴³ Yesu dinya ku n rag, "Mi ri dinya wù àjai, janá-à níng yi ma wù má shi nízyun á lu Shìdun."

*Barà Yesu Wu Kiwá
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Yoh 19:28-30)*

⁴⁴ Barà àyúnn fòr áyau shinn, fí í sìr dim gban rìg-à jànn-à bidìm pár, hár fòr àsháu sara wà àkamzau.

⁴⁵ Ayúnn-à í sar rìg wá, n yar fig rag bàna. Jà-à big gag dim sig lu Shìdun áni níng, í ki gafinn rìg-à byar pyànnà. ⁴⁶ Yesu bar nài abor ngbam nímá n rag, "Tamí, mì á vùwú ni, n ya sig yonkimí á byarwú ni." Barà ku dang vinn rìg àdòníng, awunwá í zu rìg-à.

⁴⁷ Barà àgbam soja-à níng myàng bu-à sa sig níng, ku swam yan Shìdun n rag, "Wàníng í mpír ñsàn."

48 Barà bìr mpirká kwonn sig màhàn jirà abig myàng buká sa sig níng, big myàng buká sa sig níng, big mìb vù á pìkyinnbá ni, mi í kàng yag rìg-à. **49** Mpirká ká yì hing ku, ma uwàká zyun-à bàg bi sig ku mà Galili, big sar sig pyunn ninonn mi ri myàng bu káníng.

*Barà Big Jì Ki Yesu
(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42)*

50 Mpìr zyun áni zìnnwá í Yusufu. Ayau mpirká big bar kwonn sig níng, ku má, ku í mpìr àgbam tìnn. Ku í mpìr ñsàn, ku í mpìr gwangga. **51** Ku í mpìr-à mà finn swann Arimatiya á jànn Yahudawa. Ku ri shi kir àyúnn-à Shìdun má na kùrwá. Ku zìm fig jír-à àgbamká dang rag abig gban Yesu níng bàna. **52** Mpìr-à níng yag mà byar Bilatus, ku vig wàníng a wàníng ya ku ki Yesu, jirà aku jì. **53** Ku zìg tìg wann wàníng mà bín-à ni n bing kà wàníng jà ki á dìr-à ni, n sìnn wàníng á shar ki zyun-à big kab sig á mìr abàn, á byar-à big jì fig mpìr màhàn bàna. **54** Ayúnn-à níng, í àyúnn-à kó ni ri sa swàm jirà aku shi ngàng àyúnn Asabar byar-à kyàr.

55 Uwàká bi sig ma ku mà Galili níng, big bàg yag mpirká ma amir-à ni, n myàng barà bá jì Yesu. **56** Uwà káníng í kàng bi rìg-à á lu-à ni, n yag yàn kyann tulare ma byìr ñsàn.

Big shi ngàng àyúnn Asabar àràg barà doka dang sig.

24

*Barà Yesu Dù Nann Zu Kàng Big Yonki
(Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-10)*

1 Ayúnn Ladi í pyimbyau byar kyàr fig ma bàna, uwàká dù n yag mà amir-à ni. Big zìg yag kwonn sig ma tulare bá pàb Yesu á dìr-à ni.

2 Barà big yag fòr níng, big yag dìg big tìr dù rìghing abàn-à á nu amir-à ni. **3** Big kà yag, n dìg fig dìr Shinn Luyí Yesu bàna. **4** Barà big ri kyab

bu-à sa sig níng, sái mpìr pyàñà mìr gbib zu mà amir-à ni á pyànnbá ni. Jàbá ri ngìg kpàin kpàin kpàin. **5** I byar-à hi zinn pànn rìg big. Uwà káníng í bìnn kir wann rìg-à á jìnn ni. Mpìr já mìmìg káníng bib uwà káníng rag, "Bu-à sa ning ri yàn kyann mpìr-à shi sig ma yonkiwá áyau ki káníng ni í jir kai rà? **6** Ai, ku bàna áyag. Ku dù rìghing. Aning kyab bu-à ku dinya sig ning sai-à ku rì á Galili. **7** Wàníng í bu-à ku rì dang sig, ku rag bá zìg ku, ku Wun Mpìr Jíkwinn. Bá ya kà ku á vù mpirká ri sa bu pyìr. Káníng má zìg ku, má dab bàg gbam ku átám bín. Kwá wu. Ayúnn su sara kwá dù nann zu kàng ma yonki."

8 I byar-à big í jírwá í kyab pànn-à. **9** Uwà káníng kàng bi mà amir-à ni, n dinya yann sukà dwib agban zyun bu Yesu ma mpìr kádà níng tai buká sa sig. **10** I Maryamu Magdaliya, ma Yuwana, ma Maryamu na Yakubu, ma uwàká káhi big í àsàinká dinya sig yann sukà Yesu big tai-à níng. **11** Ama yann sukàká big zìm fig jír uwà káníng bàna n rag uwà káníng ri dang jír átai. **12** Sái Bitrus dù ma shàu, n shàr yag mà byar amir-à ni. Ku bìnn kir wann, mi ri dab myàng kà yag zuwá mà amir-à ni. Ku myàng jà-à big sìnn kà sig Yesu áni níng, wan wìr wann sig màhàn. Ku kàng yag mi ri kyab bu-à sa sig.

*Yesu Dìg Kwonn Ma Yann Sukàwá
Big Pyàñà á Gbìb-à Ni
(Mar 16:12-13)*

13 Ayúnn-à hi, yann sukà Yesu big pyàñà, big dù á Urushalima, mi ri yag mà kauye zyun ni, big ri bar Imuwasi. Pyunn gbìb-à hi mel sùmpyànn. **14** Big ri dang jírbá á gbìb-à ni bar buká sa sig Yesu.

15 Barà big ri dang jír á shinn buká sa sig níng ni, í byar-à Yesu ma shinnwá ku bi, mi ri kyann ma big. **16** Big myàng hing ku, ama big myàng yì fig wà í ku bàna. **17** Ku bib káníng rag, "Ning ri dang kai á gbìb-à ni rà?"

Big sar wann, pìkyinnbá ri bai. ¹⁸ Mpìr zyun áyaubá ni, big ri bar ku Kiliyobas, ku dang rag, "Asái áyau kyìnnká bi sig á Urushalima, íri wù wà áwinwú ni à yì fig bu-à sa sig áyau su pyànnà káníng ni bàna rà?"

¹⁹ Yesu bib big, n rag, "I kai sa síg nì rà?"

Big dinya ku rag, "I jir Yesu mpìr-à á Nazarat. Ku í mpìr-à rì dang kyann sig jir Shìdun ma gbam á pyànn mpìrká ni. ²⁰ Ama àgbamká buyí big ma mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, big zìg ku n ya á vù gwamna, jirà abig gban ku á atàm bín-à ni. ²¹ Yi rì wà sig rag ku í àsàin-à má zìg zu mpìr Israilaká á shwìn. Kwon ma wàníng, jan-à níng su sara ma wà ku wu sig. ²² Uwáká yi ma big ri shi zyun níng, big sa yi bu mamaki. Big yag sig mà amir-à ni mìbyau níng. ²³ Big dìg fig kiwá bàna, big kèng bi n dinya yi n rag big dìg yann aswamká bu Shìdun mà wai màhàn. Yann aswam Shìdun káníng dinya uwà káníng n rag, 'Yesu dù nann zu kèng rìghing. Wàníng shi sig ma yonki.'

²⁴ Mpìrká yi ma big ri shi zyun, big yag mà amir-à ni tinn, n kèng bi n dinya yi n rag, 'Barà uwáká dang níng, í àjai.' Ama mpìrká buyí níng, myàng fig ku bàna."

²⁵ Yesu dang rag, "Ning í mpìrká bàna ma kyinn. Ning ri wib fig bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ri dinya ning bàna. ²⁶ Jir Shìdun dinya fig ning rag, Almasihu má wa shwìn mìpyim, í wà kwá shi mpìr ùwài íni bàna rà?" ²⁷ Ku dinya byann big bu-à big ba sig á shinnwá ni á tarkada Shìdun. Ku dang jag ma á shinn bu-à Musa ba sig, ma buká mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun káhi ba sig tinn.

²⁸ Barà big bi fòr á kauye big ri zìm abig bi níng, í byar-à hi Yesu sa shi shirag kwá yag mà pyànn. ²⁹ Big vig ku n dang rag, aku tìg á lu-à bá tìg níng ni, jir kai bàna àyúnn-à kà rìghing. Dà sig tití nímá fi má sìr. I byar-à ku bàg yag big, ku ma káníng

shi síg zyun. ³⁰ Big shi í byar nízyun bá ji buju. Ku zìg brodi, ku yan Shìdun n ngir gbànn gàfinn brodi-à n ya big. ³¹ I nànn-à hi, zubá í yar rìg-à. Barà bá myàng yì í ku níng, ku í jànn rìg-à áyaubá ni. ³² Big dinya bar dìrbá n rag, "Yi fig hing àjwár wàni, ku dinya byann sig yi yìr jír á shinn tarkada Shìdun ni á gbìb-à ni."

³³ I byar-à big dù sa báb, n kèng yag rìg mà Urushalima, n yag dìg yann aswam Yesu big dwib agban zyun-à níng. Big shi sig í byar nízyun ma mpìrká káhi. ³⁴ Bìr mpìrká dang rag, "Ajai, Shinn Luyí Yesu dù kèng rìghing ma yonki. Hár Bitrus myàng hing ku tinn."

³⁵ Sái mpìr pyànnà káníng dinya big bar bu-à sa sig á gbìb-à ni, hár barà big myàng yì wà í Yesu á sai-à ku ngir gàb finn brodi n ya big.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Ni

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Yoh 20:19-23; Swàm Yann 1:6-8)

³⁶ Barà mpìr pyànnà káníng ri dinya big bar bu-à sa sig, sái Shinn Luyí Yesu mìr gbìb zu áyaubá ni. Ku dang rag abig shi ítau.

³⁷ Ama dìrbá zwab, big shàr zinn. Big wà sig rag káhi big myàng sig í wàu. ³⁸ Yesu dang rag, "Bu-à sa ning ri shàr zinn níng í jir kai rà? Bu-à sa ning ya fig gwangga bàna í jir kai rà? ³⁹ Aning myàng vùmí ma barmí. Ai, í mì ma shinnmí. Aning pànn mì, aning myàng. Wàu bàna ma wi dìr ma akib àràg mì."

⁴⁰ Barà ku dang àdòníng, ku tìya káníng vùwá big ma barwá big.

⁴¹ Big ri kyab kó í ku rà? Ajwár sa rìg big. Mamaki pànn rìg big tinn. I byar-à Yesu bib big n rag, big shi sig ma buju áyag rà? ⁴² I byar-à big ya ku agir jái-à big wànn kà sig á pyìr. ⁴³ Ku zìg n zwam, big ri myàng.

⁴⁴ Ku dinya big n rag, "Wàníng í jír-à nì rì dinya sig ning á sai-à yi ma ning rì shi sig má í zyun. N dang rag, bu-à big ba sig á tarkada Musa,

ma tarkada mpìrká ri dang kyann jir Shìdun, ma tarkada Zabura, bu káníng má sa àràg barà big rì dang sig á shinnmí ni.”

⁴⁵ Ku sa big abig kàng mpìr yar, jirà abig yì jir Shìdun. ⁴⁶ Ku dang rag, “I barà big ba sig áni, n rag, ‘Almasihu má wa shwìn. Bá gban ku. Ayúnn su sara kwá dù nann zu kàng ma yonki.’ ⁴⁷ Big ba sig n rag, ‘Mpìrká má dang jag jír-à ñsàn daka mà Urushalima hár jànnká á dunyaru bidìm pár bá fig vinn rìg. Bá dinya mpìrká abig vim bìr bi pìkyinnbá á byar Shìdun, abig fim bu pyìrbá, jirà Shìdun má yafa ya big á zìnn Almasihu.’ ⁴⁸ Ning myàng hing bu káníng sa hing. Aning dinya mpìrká. ⁴⁹ Má swam ya bi ning bu-à Shìdun rì dang sig, wato í Awun Kyìkyàrwá. Ama, aning shi má mà finn swann-à ni mìpyim, bá ya bi ning gbam-à níng mà wai.”

*Yesu Nai Yag Mà Wai
(Mar 16:19-20; Swàm Yann 1:9-11)*

⁵⁰ Yesu zìg zu big á finn swann Urushalima, n zìg yag big mà kauye Baitanya. Ku bir vùwá á shinn káníng ni, n vig Shìdun n dang rag aku sàñ ya big. ⁵¹ Barà ku dang àdònín, sai ku í káníng í fim rìg-à, Shìdun í ku í zìg rìg-à, n zìg yag rìg ku mà wai. ⁵² Big swam yan ku, n kàng yag mà Urushalima ma pìkyinn àjwár. ⁵³ Kó ákaun big ri yag mà lu Shìdun. Big ri swam yan ku.

Jir Ajwár Zyún-à YOHANNA Ba Sig

Yohanna ba sig tarkada-à níng jirà mpirká zyun-à ma jangga hing abig bir pìkyinn áni rag Yesu í wùn Shìdun, Yesu í àsàin-à má pinn zu mpirká, ku í zyun-à Shìdun rì gib sig nu rag kwá swam bi níng, jirà mpirká zyun-à ma bir hing pìkyinn áni abig dìg yonki kinn kinn (Yoh 20:31). Tarkada-à hi ri dang rag mpirká káhi bir pìkyinn áni n dìg yonki. Mpirká káhi ngàng wà bá bir pìkyinn áni, big dìg fig yonki bàna. Yohanna ba sig jír nínànn nímá áshinn barà Yesu ri ya mpirká yonki kinn kinn. Yesu shí nì gbìb-à, ku shí nì àjai, ku shí nì yonki (Yoh 14:6). Tarkada Yohanna ri tiya yi barà Yesu sa sig swàmwá áyau jírká ku dang sig àràg zàpìr, brodi, àyar, awan bín, aza àdùn, ku dang sig jír káníng jirà ayi yì rag ku ri dang shinnwá.

Yir Jír Kàng Mpìr, Yir Jír-à Hi í Yesu Kristi

¹ Sai-à Shìdun màm fig ma jànn-à bàna, mpìr zyun shi sig ma ku, zìnnwá í Yir Jír. Ku ma Shìdun í bu nízyun, Yir Jír-à níng í Shìdun tìnn. ² Sai-à big màm jag sig jànn-à á jìnn ni níng, Yir Jír-à níng shi sig ma Shìdun. ³ Shìdun sìnn kà Yir Jír, ku ma wàníng màm kó kai bidìm pá, á bìr-à ni. Shìdun màm fig bu zyun ku áwinwá ni bàna, kó kai ku ma Yir Jír. ⁴ Yir Jír-à níng í àsàin-à shi sig ma yonki. Yonki-à níng ya bi sig mpirká àyar. ⁵ Yonkiwá í àyar, àyar-à má yar kàng kwib vinn rìg fi. Ayar-à níng, fi má sìr kan dim sar fig bàna.

⁶ Shìdun swam bi wùn aswamwá zyun, big ri bar ku Yohanna. ⁷ Ku bi sigaku dinya mpirká jir àyar-à níng, jirà mpirká abig fig, ma abig bir pìkyinnbá áni. ⁸ Yohanna ma

shinn dìrwá ku í àyar-à hi bàna, ama ku bi sig jiràku dang jír á shinn àyar-à hi ni. ⁹ Yir Jír-à níng í àyar àjai, zyun-à bi sig á jànn-à ni, jiràku yar kàng kwib vinn rìg mpirká bidìm pá.

¹⁰ Ku shi sig á jànn-à ni, wà zyun-à Shìdun màm fig jir shinnwá. Ama mpirká á jànn-à ni myàng yì fig ku bàna. ¹¹ Ku bi sig á jànnwá ni, ama mpirká á jànnwá ni ngàng ku. ¹² Ama mpirká zyun-à shàku n pànn sig ku vù pyànà, n bir fig pìkyinnbá á byarwá ni níng, ku ya sig big gbam abig shi yannká bu Shìdun. ¹³ Mpìr káníng kàng rìghing yann Shìdun. Ama big shi fig àràg barà big ri mà mpìr bàna. Shìdun ma shinnwá í Tabá.

¹⁴ Yir Jír-à níng kàng rìghing mpìr, ku shi hing áyauyi ni. Ku í mpìr-à mònnyig ma pìkyinn sìsàn ma jír àbyann. Yi myàng hing gbam swàmwá zyun-à ku sa sig. Swàmwuká ku sa sig níng, í bu-à yi yì rag ku bi sig mà byar Tawá ni àjai.

¹⁵ Yohanna dang hing jír àbyann n rag, "Mpìr-à ma bi ásimmi ni níng, mpìr-à hi í àgbammí, jir kai bàna ku rì shi bab fig buwá áni, tun daka sai-à big mà fig ma mì bàna."

¹⁶ Yi bidìm pá, yi dìg hing bu-à nìnsàn á shinnwá ni. Buká nínànn nímá yi dìg hing, ku sa ya hing yi àsànn nínànn nímá. ¹⁷ Shìdun ya sig dokawá big á vù Musa ni, ama àsànwá ma jír àbyannwá, ku ya kà sig káhi á vù Yesu Almasihu. ¹⁸ Walai mpìr-à myàng fig Shìdun ma yir zuwá, sai dáí wùnwá yì sig ku í nì, kwá áwinwá ni. Ku ma Tawá í bu nízyun. Ku í àsàin-à dinya sig yi barà Tayí shi sig áni.

Jir Shìdun Zyun-à Yohanna Asàin Batisma Dang Sig

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Yahudawaká mà Urushalima swam yag àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma Lawiyaká, jirà abig yag bib byann Yohanna ku í ni rà.

²⁰ I byar-à ku dang jírwá àjai, ku sa fig yipyàr bàna, n dang rag ku í Almasihu bàna.

²¹ Big bib ku n rag, ku í ni rà? Ku í Iliya rà?

Ku dang rag, a a! Ku í Iliya bàna.

Big bib jakàng ku n rag, ku í mpìr-à Shìdun má swam bi à byarbá ni rà?

Ku dang rag, "A a!"

²² I wà big bib jakàng ku, aku dinya big ku í ni rà. Bu-à sa níng, big ri zím abig zìg kàng yag abig dinya kàng mpìrká swam bi sig big níng, aku dinya big, ku í swai mpìr kai rà.

²³ Yohanna dinya big jír zyun-à Ishaya rì ba sig n rag,

"I nài abormí ri su bi mà awúnn-à ni
ri dang rag, abig gbar lafinn gbìb-à gwor sig níng,

jirà Shinn Luyí má kyann áni."

²⁴ Mpìr káníng big í Farisawaká swam bi sig big ínì. ²⁵ I wà mpìr káníng bib ku n rag, "Wà wù má í Almasihu bàna, wù má í Iliya bàna, wù má í Wùn Aswam Shìdun zyun-à ku dang rag kwá swam bi níng bàna tìnñ, bu-à sa wù ri wau dìr batisma í jir kai rà?"

²⁶ I wà Yohanna dinya big n rag, "Bumí, mì ri wau dìr batisma ma zàpìr, ama mpìr zyun sar sig áyauná ni, ning yì fig ku bàna. ²⁷ Ku í zyun-à má bi ásimmí ni, í zyun-à ñ fòr fig wà má finn jùr tabarwá bàna."

²⁸ Bu káníng bidìm pár rì sa sig mà Baitanya mà Ning Urdun mà jann mà byar-à Yohanna ri wau dìr batisma.

Yesu í Adùn Shìdun

²⁹ Na kyàr byar-à, sái Yohanna myàng Yesu ri bi, ku dang rag, "Aning myàng, wàníng í wùn àdùn Shìdun zyun-à má zìg zu kó ni á bu pyìrwá ni bidìm par. ³⁰ Wàníng í mpìr-à ñ dang rag, kwá bi ásimmí ni, ku í àgbammí, jir kai bàna ku rì shi bab sig sai-à big rì mà fig ma mì bàna. ³¹ N rì yì fig wà í ku bàna, ama ñ bi sig jirà ñ tiya ning ku, ning

mpìrká á Israila, í bu-à sa mì ri wau dìr batisma ma zàpìr."

³² I byar-à Yohanna dang rag, "N myàng hing barà Awun Shìdun rì tìg wann bi n kir wann á shinn Yesu ni àràg àlàb. ³³ N rì yì fig wà í ku bàna. Sai-à Shìdun swam bi mì n rag ní wau dìr batisma níng, ku dinya mì rag, mpìr-à ma myàng Awun Shìdun ma tìg wann bi á shinnwá ni, ma kir sig, ku í àsàin-à má wau dìr batisma ma Awun Shìdun. ³⁴ N myàng hing, í bu-à má bib fig abib bàna, wàníng í Wùn Shìdun àjai."

Yann Sukà Yesu Big Wà Jijag

³⁵ Na kyàr byar-à, Yohanna sar sig ma yann sukàwá big pyànà. ³⁶ Sái ku myàng Yesu ri wam zu yag, ku dang rag, "Aning myàng wàníng í Wùn Adùn Shìdun."

³⁷ Barà yann sukà pyànà káníng myàng àdòníng, sái big kan bàg yag rìg Yesu. ³⁸ Yesu myàng vim bìr bi big, big ri kan bàg yag ku ásim, ku bib káníng n rag, "Ning ri yàn kyann í kai rà?"

I byar-à big bib ku rag, "Wù ri shi áni rà? Rabbi!" (Yìr jír-à níng í Malam.)

³⁹ Ku dinya big n rag, abig bi myàng. Sai-à hi àyúnn-à dab gang rìghing, àràg àsháu yina. Big bàg yag ku n yag myàng byar-à ku shi sig. Ku ma káníng shi sig í zyun hár fi.

⁴⁰ Ayaubá big pyànà níng, big fig hing jír Yohanna mi ri bàg Yesu, zyun áyaubá ni í Andarawus wunzà Siman Bitrus. ⁴¹ I byar-à ku yag yàn dìg bi shunwàuwá Siman, ku dinya wàníng n rag, "Yi dìg hing Almasihu zyun-à Shìdun gib sig nu rag kwá bi níng." (Yìr Almasihu í Kristi.) ⁴² Sái ku í wàníng í zìg yag rìg-à mà byar Yesu.

Yesu myàng ku n dang rag, "Wù í Siman wùn Yohanna, bá bar wù Kefas (Bitrus)." Yìr jír-à níng í abàn.

Yesu Bar Filibus Ma Nataniel Abig Bàg Ku

⁴³ Na kyàr byar-à, Yesu ri zìmaku yag mà Galili. Ku yag yàn dìg Filibus, n dinya wàníng n rag a wàníng bàg ku. ⁴⁴ Filibus í mpìr-à mà Batsaida, mà lu Andarawus ma Bitrus tìnn. ⁴⁵ I wà Filibus yag dìg Nataniel, n dinya wàníng rag, "Yi dìg rìghing mpìr-à Musa rì ba sig, n dang sig jír á shinnwá ni á finn tarkada. Mpirká rìi dang kyann jir Shìdun níng, big ba sig jír á shinnwá ni tìnn. Big ri bar ku Yesu mpìr-à á Nazarat wùn Yusufu."

⁴⁶ Nataniel bib n rag, "Hár bu-à ñsàn má zu á Nazarat ràu?"

I wà Filibus dang rag, "A bi myàng."

⁴⁷ Barà Yesu myàng Nataniel ri bi á byarwá ni, ku dang n rag, "Mpìr-à níng í mpìr-à á Israila àjai, ku í mpìr gwangga."

⁴⁸ Nataniel bib ku n rag, "A yì sig mì áshinn rà?"

I byar-à Yesu dinya ku n rag, "Ai, ñ myàng hing sai-à wù nìm shi sig á mìr ating zyun ni níng. I byar-à Filibus yag dìg sig wù mähàn."

⁴⁹ Sái Nataniel dinya kàng Yesu n rag, "Shinn Luyí, wù í wùn Shìdun, wá na kùr mpirká á Israila."

⁵⁰ Yesu bib ku n rag, "Jirà ñ dang rag, 'N myàng hing wù, à shi sig á mìr ating-à ni' níng, í bu-à sa à bir sig pìkyinnwú á byarmí ni níng rà? Ai, wá myàng buká má kab wàníng." ⁵¹ Yesu dinya big n rag, "Mì ri dinya ning jír àjai. Ná myàng waisháu má pù finn rìg, yann aswam Shìdun má nai yag, má tìg wann bi á byar Wùn Mpìr Jíkwinn."

2

Yesu Vim Bìr Zàpìr Kàng Zàn Inabi

¹ Ayúnn su sara, big sìr ban mpìr zyun mà swann Kana á jànn Galili. Na Yesu shi sig mähàn tìnn. ² Big dwim bar Yesu ma yann sukàwá big tìnn. ³ Barà zàn inabi ban-à big ya sig mpirká í vinn rìg-à níng, sái

nàwá dinya ku rag, "Ai, zàn inabi-à bigbá vinn rìghing."

⁴ Yesu dinya ku rag, "Ayáa nàmí, kada á dinya mì bu-à má sa bàna, jir kai bàna àyúnnmí màg fig ma bàna."

⁵ I byar-à na Yesu dinya yann lu àsàin ban-à rag, "Bu-à Yesu ma dang rag aning sa, aning sa bu-à hi."

⁶ Mà byar-à hi, par zànká big mi sig ma abàñ, shi sig mähàn àkunn sunnjin. Yahudawaká ri zìm írì swai par káníng hi, jir kai bàna wà ba bar kwonn hing mpirká àdòníng, big ri wírkà zàpìr áni. Par káníng wài hing ri ji finn yann àkwinn dizyun, kó dìzyun agban dwib. ⁷ I byar-à Yesu dinya yann lu àsàin ban-à rag, abig wír mònn rìg par káníng ma zàpìr. I byar-à hi, big wír mònn rìg, pák. ⁸ I wà ku dinya big rag, abig kab abig ya jag ma àgbam-à ri sa shang àsàin ban káníng swàm. I byar-à big kab n ya ku. ⁹ I byar-à àgbam-à wa fig zàpìr-à níng, zàpìr-à hi kàng rìghing zàn inabi. Agbam-à níng yì fig byar-à zàn inabi-à níng bi sig bàna. Ama yann luká yì rìghing. I byar-à hi àgbam-à bar àsàin ban-à, ¹⁰ n dang rag, "Ai, kó ni bidim pár ri ya jag zàn inabi ñsàn mìpyim, í wà mpirká ma wa màg hing, big ri ya wà zyun-à dor sàñ fig bàna níng ásim. Ama buwú à sìnn gbam rìghing wà ñsàn-à níng, sái tama-à níng."

¹¹ Yesu sa jag bu mamaki-à níng mà Kana á jànn Galili. I byar-à yann sukàwá big bir pìkyinnbá n dang rag, "Asai gbam mpìr-à níng bi sig mà byar Shìdun ni àjai." Hár big bir swàb kà pìkyinnbá á jírwá ni.

¹² Asim ku dù n yag mà Kafarnahum, ku ma nàwá ma wunzàwá big ma yann sukàwá big. Big shi kù mähàn su pyàñà.

Yesu Kan Zu Mpirká Ri Wann
Tafinn Bu á Lu Shìdun
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Ayúnn Pìm Wam Zu bu Yahu-dawaká nyàan fòr, í byar-à Yesu í yag rìg-à mà Urushalima. ¹⁴ Sái ku kà yag mà finn lu Shìdun n yag dìg mpìrká ri wann tafinn nai ma àdùn ma àláb. Mpìrká ri pyann bài má, shi sig màhàn tìnn. ¹⁵ Yesu tà ashor jùr, n kan zu rìg big á lu Shìdun ni, ku za zu rìg nai káníng ma àdùn káníng tìnn. Ku gbar bir wann rìg tebur-à á jìnn ni, bàiká yam finn rìg awín awín tìnn. ¹⁶ Ku dinya mpìrká ri wann tafinn àláb káníng rag, “Aning zà zìg zu rìg bu káníng áyag, kada aning sìnn kèng lu Tamíaku shi í byar buati bàna.” ¹⁷ I byar-à yann sukàwá big kyab pànn barà big ba sig rag, “Pìkyinnmí ri zìm luwú wàni.”

¹⁸ I byar-à Yahudawaká bib ku rag, “I bu mamaki-à wà áni wá tìya yi jirà ayi yì wù ri sa swàm ma gbam Shìdun àjai rà?”

¹⁹ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Aning mìb gbànn rìg lu-à níng, má mi kèng rìg áyau su sara.”

²⁰ I byar-à big dang n rag, “Aá, lù-à big mi sig áyau ji dìpyàna, í wà big mi kinn síg nì, í wà à dang rag, buwú wá mi kinn rìg áyau su sara rà?”

²¹ Ama lu Shìdun-à Yesu dang sig níng, í dìrwá. ²² Sai-à ku dù nann zu kèng ma yonki níng, yann sukàwá big í kyab pànn-à rag, Yesu rì dinya hing big jír-à níng. I byar-à hi, big bir pìkyinn á jir Shìdun barà big rì dang sig á shinn Yesu ni, ma buká Yesu rì dang sig níng tìnn.

Yesu Yì Gban Rìg Bu-à Mpìrká Ri Kyab

²³ Barà bu mamaki-à ku sa sig mà Urushalima àyúnn Pìm Wam Zu-à níng, mpìrká nìnànn nímá fig àjwár, n wib ku, hár n bir pìkyinn áni. Big dang n rag, “Mpìr-à níng í Almasihu àjai.” ²⁴ Yesu bir fig pìkyinnwá á byarbá ni bàna, jir kai bàna ku yì rìghing bu-à mpìr jíkwìnn ri kyab á pìkyinnbá ni. ²⁵ Mpìr má dinya fig ku í nì bàna, jir kai bàna ku

ma shinnwá, ku yì rìghing bu-à á pìkyinn mpìrká ni bidim pár.

3

Yesu Tàg Nikodimu Bu

¹ Mpìr Farisawa zyun shi sig áni, ku í àgbam áyau Yahudawaká ni tìnn, big ri bar ku Nikodimu. ² Ku bi á fi-à ni á byar Yesu ni, n dang rag, “Shinn Luyí, yi yì hing wù í malam zyun-à Shìdun swam bi sig, jir kai bána mpìr má sa sar fig bu mamakiká wù ri sa níng bàna, sái mpìr-à gbam Shìdun ma shi sig ma ku.”

³ Yesu dinya ku n rag, “N dinya wù jír-à níng àjai, sái ba mà kèng hing mpìr jakàng, ma í nímá bàna, kwá myàng fig byar-à Shìdun má na kùrwá bàna.”

⁴ Nikodimu bib ku n rag, “Sáshinn bá mà kèng mpìr àwàutím rà? Mpìr-à hi má kà kèng á finn nàwá ni, í wà bá mà ku í ni rà?”

⁵ Yesu dinya ku n rag, “Bu-à mì ri dinya wù níng í àjai. Sái ba mà hing mpìr ma zàpìr ma Awun Shìdun mìpyim, í wà kwá dìg byar-à Shìdun na sig kùrwá. Ma í nímá bàna, kwá kà fig byar-à Shìdun na sig kùrwá bàna. ⁶ Dìryí yi dìg sig á byar mpìrká mà sig yi, ama awunyí yi dìg sig á byar Awun Shìdun. ⁷ Kada á sa mamaki wà ñ dang rag, bá mà kèng wù níng bàna. ⁸ Wàu ri gbar yag agunn-à ku ri zìm. Wá fig wàu ri gbar, ama wá yì fig byar-à ku ri bi bàna. Wá yì fig byar-à ku ri yag bàna tìnn. Mpìr-à Awun Shìdun mà sig, má shi àdòníng.”

⁹ I byar-à Nikodimu bib ku n rag, “Bu-à níng má sa áshinn rà?”

¹⁰ Yesu dinya ku n rag, “Wù zyun-à wù í àgbam malam-à á jànn Israila, à yì fig bu káníng bàna rà? ¹¹ Mì ri dinya wù jír-à níng àjai. Yi yì hing bu-à yi ri dang, ma bu-à yi myàng sig tìnn, ama ning ngàng wà ná fig bu-à yi ri dang. ¹² N dinya rìghing ning jir buká á jànn-à ni. Ning bir fig pìkyinn ná áni bàna, sáshinn wà má

dinya ning jír á shinn buká mà wai, ná bir pìkyinn ná áni rà? ¹³ Ama kó mpìr nízyun yag màg fig fig mà wai bàna, sái Wùn Mpìr Jíkwinn zyun-à wann bi sig mà wai.

¹⁴ “Barà Musa gbar dù nann sig bushùwí àsháu-à níng n yab sig mà shinn bín mà wai, sai-à big rì shi sig mà awúnn-à ni níng, í barà bá gbar dù nann zu Wùn Mpìr Jíkwinn áni tinn. ¹⁵ Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar wàníng ni, kwá dig yonki kinn kinn. ¹⁶ Shìdun ri zìm mpìrká á jànn-à ni wàni, í bu-à sa ku swam bi sig wùnwá nízyun, jirà mpìrká zyun-à ma bir hing pìkyinn á byar wàníng ni, bá wu fig ki bàna, bá dìg yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna. ¹⁷ Shìdun swam bi fíg wùnwá á jànn-à ni, dò jirà a wàníng wà kwonn mpìrká bàna, ama a wàníng shi mpìr-à má zìg zu mpìrká á shwìn.

¹⁸ “Mpìr-à ma bir hing pìkyinn á dìrwá ni, bá wà fig ku kwonn bàna. Ama mpìr-à ma bir fig pìkyinnwá bàna, big wà rìghing kwonnwá tun daka í janá-à níng bàna, jir kai bàna ku ngàng wà kwá wib zinn Wùn Shìdun. ¹⁹ Wàníng í barà bá wà kwonn-à hi áni, jir kai bàna àyar bi á jànn-à ni, mpìrká zìm kab sig fí ma àyar-à níng, jir kai bàna buká big ri sa sàñ fig bàna. ²⁰ Mpìr-à ma ri sa bu-à bibai, ku zìm fig àyar-à níng bàna. Kwá bi fig á byar àyar-à hi ni bàna, jir kai bàna kwá zìm fig swàm bu-à bibaiká ku ri sa níng aku zu á myann bàna. ²¹ Mpìr-à ma ri sa bu-à nìsàn, kwá bi á byar àyar-à níng, jirà abig myàng swàmwá sàñ sig í bu Shìdun.”

Yohanna Dang Jír Nsàn á Shinn Yesu

²² Nonn fig bàna, sái Yesu ma yann sukàwá big í yag rìg-à mà jànn Yahudiya, í byar-à ku ma káníng shi shi, ku ri wau mpìrká dìr batisma. ²³ Yohanna ri wau dìr batisma mà Ainon byar-à hi shi yàr sig ma jànn Salim, jir kai bàna zàpir shi sig

màhàn wùwài nímá. I wà mpìrká nìnànn nímá ri yag mà byarwá ni, ku ri wau big dìr batisma. ²⁴ Wàníng í sai-à big kìg fig ma Yohanna á tonn fi bàna.

²⁵ Ayúnn su zyun, mpìr Yahudawa zyun sa yipyàr ma yann sukà Yohanna big á shinn barà bá sa kyàr dìr. ²⁶ I byar-à big kàng bi á byar Yohanna, n dinya ku n rag, “Shinn Luyí, mpìr-à wù nìm dìg kwonn big ku mà Ning Urdun mà jann, zyun-à wù nìm bar ku Almasihu níng, tama-à níng ku ri wau dìr batisma, mpìrká bidìm pár ri yag mà byarwá ni.”

²⁷ Yohanna dang rag, “Mpìr má dìg fig bu zyun bàna, sái zyun-à Shìdun ma ya hing ku. ²⁸ Ning má, ning fig hing buká ñ dang sig á numí ni n rag, ‘Mì í Almasihu bàna, big tìr bi sig mì ñ kà ku á pyànn átai.’ ²⁹ Sai-à mpìr ma zìg hing uwà, jàuwá má fig àjwár. Kwá fig hing nài jir mpìr-à má zìg uwà-à níng, kwá fig àjwár. Mì má, í barà mì ri fig àjwár Almasihu áni tinn. ³⁰ Gbamwá má shi swàb kà, ama bigmí má shi kàng ásim.

Yesu Wann Bi Sig Mà Wai

³¹ “Ku bi sig mà wai, ayìwá kab bu mpìrká bidìm pár íni. Gbamwá kab bu kó ni tinn. Ama bigmí mì í mpìr-à á jànn-à ni, ayìmí túti nímá, ama buwá ku yì vinn rìghing bu bidìm pár. ³² Buká ku fig sig, n myàng sig ma zuwá níng, ku dinya gban rìghing mpìrká. Ama mpìrká zyun-à bir sig pìkyinn á jírwá ni níng, big nann fig bàna. ³³ Ama ká zyun-à ri bir pìkyinn á jírwá ni níng, ri bir pìkyinn rag, ‘Shìdun í Shìdun gwangga.’ ³⁴ Mpìr-à Shìdun swam bi sig níng, ku ri dang kyann í jir Shìdun, jir kai bàna Shìdun ya sig ku awun-à bá màg màg fig fig àmàg màg fig bàna. ³⁵ Ta ri zìm wùnwá, jir kai bàna kó kai bidìm pár ku ya sig á vù wùnwá ni. ³⁶ Mpìr-à ma bir hing pìkyinn ma Wùn Shìdun, ku shi sig ma yonki-à má vinn fig

ávinn bàna, mpìr-à ma ngàng Wùn Shìdun, kwá dìg fig yonki-à níng bàna. Shìdun má sìnn kà ku á shwìn-à má vinn fig ávinn bàna.”

4

Yesu Dang Jír Ma Uwà Zy whole

¹ Mpìr Farisawaká fig Shinn Luyí Yesu ri dìg swàb kà yann sukà big kab bu Yohanna rì níng, ku ri wau káníng dìr batisma. ² Yesu ri wau fig nì dìr batisma bàna. Yann sukàwà big ri wau íni. ³ Barà Yesu fig bu-à Farisawaká ri dang níng, ku í fím rìg-à jànn Yahudiya, n kèng yag mà jànn Galili. ⁴ Ku myàng shi sig í dole aku zu yag gbìb-à á jànn Samariya.

⁵ I byar-à hi, ku í zu rìg-à gbìb-à á jànn Samariya á finn swann zyun ni, big ri bar Saikar, byar-à hi nonn fig ma byar-à Yakubu rì ya sig wùnwá Yusufu jànn bàna. ⁶ Shar zàpìr Yakubu shi sig màhàn. Yesu kyann nì rìghing. I byar-à ku shi sig á nu shar zàpìr-à hi ni. Bu-à sa níng í kyonn pyunn ninonn daka í pyimbyau, hár àyúnn áyau shinn.

⁷ I byar-à uwà Samariya zyun bi sigaku kab zàpìr. I byar-à Yesu dang n rag, a wàníng ya ku zàpìr aku wa. ⁸ (Yann sukàwà big yag rìghing mà finn swann-à ni, jirà abig yag wann bi buju.)

⁹ I byar-à hi, uwà Samariya-à níng dang n rag, “Sáshinn wá vig mì zàpìr rà? Wù zyun-à wù í wunù Yahudawa, mì zyun-à mì í uwà Samariya.” (Ai mpìr Yahudiya ma mpìr Samariya ri kyag fig dìr bàna.)

¹⁰ I byar-à hi, Yesu dinya uwà-à níng n rag, “Wù nìm ma yì hing bu-à Shìdun ri ya mpìr, ma mpìr-à ri dinya wù rag, á ya ku zàpìr aku wa níng, wù nìm má vig ku aku ya wù zàpìr-à ri ya yonki.”

¹¹ Uwà-à níng dang n rag, “Shinn Luyí, à bàna ma bu-à wá kab zàpìr-à níng ma kàhi, jir kai bàna shar zàpìr-à níng zùzwàun. To, wá dìg zàpìr-à ri ya yonki-à níng áni rà?”

¹² Asái à kab síg nì tayí Yakubu zyun-à fim ya sig yi shar zàpìr-à níng rà? Ku ma shinnwá ma yanká buwá ma bu apyagká buwá big bidìm pár, big wa hing zàpìr-à níng, ama big wu rìghing.”

¹³ I byar-à Yesu dinya uwà-à níng n rag, “Mpìrká ri wa zàpìr-à níng, ajor má gban kèng rìg big. ¹⁴ Ama mpìr-à ma wa hing zàpìr-à má ya níng, kwá fig fig rag ajor zàpìr bàna hár kinn kinn, jir kai bàna zàpìr-à má ya níng, má shi àràg barà abinn ri gbìb zu, má ya mpìr yonki kinn kinn.”

¹⁵ I byar-à hi, uwà-à níng dang rag, “Shinn Luyí, á ya mì zàpìr-à níng, jirà kada ajor zàpìr aku gban rag mì bàna ma àjirà kada nì bi kab rag zàpìr áyág bàna.”

¹⁶ I byar-à Yesu dinya uwà-à níng n rag aku yag bar bi nùwá.

¹⁷ Uwà-à níng dang rag, ái ku bàna ma wunù.

I wà Yesu dinya ku n rag, “Ai, àjai, barà à dang níng, à bàna ma wunù àjai, ¹⁸ jir kai bàna à zu sig á lu wunù, hár swana, tàma-à níng wunù-à ning ma ku ri shi í zyun níng, í nùwú bàna. A dinya hing mì jír àjai.”

¹⁹ I byar-à uwà-à níng dang n rag, “Shinn Luyí, nì myàng yì hing wù, wù í wùn aswam Shìdun. ²⁰ Yàkúyí big ri wib Shìdun á shinnkwinn-à níng ni, ama ning mpìr Yahudawaká ning dang n rag, byar-à mpìr má wib Shìdun bàna, sai mà Urushalima.”

²¹ Yesu dinya uwà-à níng n rag, “A zìm jír-à ma dinya wù níng. A myàng, àyúnn zyun ri bi wà mpìrká má wib fig rag Shìdun á shinnkwinn-à níng ni bàna, kó mà Urushalima bàna tìnn. ²² Ning mpìrká á Samariya, ning yì fig bu-à ning ri wib bàna. Buyí yì mpìr Yahudawaká, yì yì hing bu-à yì ri wib, jir kai bàna jir Shìdun á shinn mpìr-à má zìg zu mpìrká, zu bi síg mà byar Yahudawaká ni. ²³ Ama àyúnn zyun ri bi, ái àyúnn-à hi bi rìghing, í àyúnn-à mpìr Shìdun má wib ku

ma pìkyinn nzyun, ma awunwá, jir kai bàna Shìdun ri zìm mpìrká abig wib ku àdònín. ²⁴ Shìdun í Shìdun Awun Kyìkyàr. Mpìrká ri wib ku níng, sàñ sig abig wib ku á kyinnbá ni ma pìkyinn kyìkyàr tìnn.

²⁵ I byar-à uwà-à hi dinya ku rag, "N yì hing big dang rag, Kristi ri bi, zyun-à big ri bar ku Almasihu. Ayúnn-à kwa bi hing, kwá dinya vinn rìg yi bu-à shi sig áni bidim pár."

²⁶ I byar-à Yesu dinya uwà-à níng n rag, "Ai, í mì, mì ri dang jír ma wù níng."

²⁷ Asai-à hi yann sukàwá big í kàng bi-à. Sái big sa mamaki wàni, barà big myàng Yesu shi sig ma uwà-à níng big ri dang jír. Ama áyaubá ni kó mpìr nzyun bib fig uwà-à níng rag, ku ri yàn kyann í kai rà níng, bàna. Kó abig bib Yesu abig rag, bu-à sa ku ri dang jír ma uwà-à níng, í jir kai rà níng, bàna tìnn.

²⁸ I byar-à uwà-à níng fim rìg par zàpìrwá màhàn, n kàng yag rìg mà lu-à ni, n yag dinya mpirká n rag,

²⁹ "Aning bi myàng mpìr-à níng. Ku dinya vinn rìghing mì buká nì rì sa sig daka á ninonn. Kó ku í Almasihu hi rà?" ³⁰ I wà bìr mpirká dù rìg á finn swann-à ni, jirà abig yag myàng Yesu.

³¹ Sai-à big bi fòr fig ma bàna níng, yann sukàwá big vig ku n dang rag, "Shinn Luyí, á ji ma buju mpyim."

³² I byar-à ku dinya káníng n rag, "N shi sig ma buju-à má ji, buju-à níng hi ning yì fig bàna."

³³ I byar-à yann sukàwá big bib bar dìrbá n rag, "I ni ya bi sig ku buju íni áyag rà?"

³⁴ Yesu dinya big n rag, "Bujumí shí nì n wib jír buká Tamí swam bi sig mì n sa, hár n sa aku vinn rìg. ³⁵ Ning dang n rag, sai-à bá binn kwonn buju-à dà sig sònn yina. Ama mì ri dinya ning, aning myàng daká. Buju byann rìghing, ri zìm mpirká abig binn kinn kwonn. ³⁶ Mpìr-à ri binn kinn kwonn buju, má dìg

lada á pyànn Shìdun, jir kai bàna ku ri binn buju yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna. Jir wàníng mpìr-à ri tàg buju ma mpìr-à ri binn kinn kwonn buju, sàñ sig wà abig shi í byar nzyun, abig fig àjwár shinnbá.

³⁷ Big dang ta sig yìr jír, yìr jír-à hi í àjai, barà big dang sig rag, 'Anam bu-à kim, mpìr-à má binn buju-à kim.' ³⁸ N swam yag sig ning, aning yag binn buju mà byar-à ning nàm fíg nì bàna, í mpirká káhi nàm síg ni byar-à hi. Ama nì ya hing ning gbam aning yag binn, í byafàn ná bàna, í byafànbá."

³⁹ Mpìr Samariyaká nìnànn nímá á finn swann-à hi ni bir hing pìkyinn á byar Yesu á jir bu-à uwà-à níng dang sig n rag, "Ku dinya vinn rìghing mì buká nì rì sa sig daka á ninonn." ⁴⁰ Barà mpìr Samariyaká fòr bi á byarwá ni, big dang n rag, a Yesu bi tìg á lubá ni. I byar-à ku na màhàn su pyànnà.

⁴¹ Mpirká káhi nìnànn nímá kab wà nìm níng, big má big bir pìkyinn á byarwá ni tìnn á jir shinn buká ku ri dang. ⁴² I byar-à big dinya uwà-à níng n rag, "Yi bir hing pìkyinn tama-à níng, í jir bu-à wù nìm dang sig níng bàna, jir kai bàna yi ma shinnyí, yi fig hing tìnn, yi myàng hing àjai. Ku í mpìr-à má zig zu mpirká á dunyaru bidim pár."

Yesu Dàb Gbam Wùn Agbam Zyún

⁴³ Barà Yesu shi màhàn su pyànnà, sái ku í yag rìg-à mà jànn Galili.

⁴⁴ Yesu ma shinnwá ku dang n rag, "Ajai, mpìr-à ma ri dang kyann jir Shìdun, big ri wib fig ku á jànnwá ni bàna." ⁴⁵ Barà ku fòr yag àdònín mà jànn Galili, sái mpirká mà Galili shà ku wàni, jir kai bàna big shi sig mà Urushalima á sai-à àyúnn Pìm Wam Zu, big myàng hing bu-à ku rì sa sig ma zubá.

⁴⁶ I byar-à Yesu yag mà Kana á jànn Galili, byar-à ku vim bìr zàpìr kàng rìg zàn inabi. Mpìr zyun shi sig á ni, ku í àgbam-à ri sa swàm gwamnati, wùnwá na sig dor mà

Kafarnahum. ⁴⁷ Barà ku fig big dang n rag, Yesu bi sig mà jànn Yahudiya, tâma-à níng ku shi sig rag á jànn Galili. I byar-à hi, ku yag mà byar wàníng ni, n vig wàníng n rag, a wàníng bi dàb gbam ya ku wùn wunùwá, jir kai bàna wùnwá hi ri nyàan wu. ⁴⁸ Yesu bib ku n rag, "Wato ná bir fig pìkyinn ná á byarmí ni bàna, sái na myàng hing bu mamaki ma bu iko mpyim rà?"

⁴⁹ Wunù àgbam-à níng dang n rag, "Shinn Luyí, mì ri zìm á bi á lumí ni, jirà á dàb gbam ya mì wùnmí, dà sig títi nímá kwá wu ríg." ⁵⁰

Yesu dinya wunù-à níng n rag, a wàníng kèng yag. Wùn wàníng gbam rìghing.

Wunù-à níng wib jírwá n kèng yag. ⁵¹ Barà ku ri kèng yag mà lu-à ni àdòníng, sái ku ma yann luwá big dìg kwonn á gbìb-à ni. Big dinya ku n rag, "Ai wùnwú gbam rìghing, ku shi sig ma yonki, tâma-à níng ítau bu zyun bàna." ⁵² I byar-à ku bib káníng n rag "Wùnmí gbam sig ákaun rà?" Big dinya ku n rag, "I nàníng àràg àsháu zyun, í wà awàu-à hi fim sig ku." ⁵³ Barà ta wùn-à níng myàng sai-à Yesu dinya ku n rag,aku kèng yag, wùnwá gbam rìghing níng, jir-à wàníng dang sig níng sa hing àdòníng hi. I byar-à hi, ku ma mpirká á luwá ni bidìm pár, big bir pìkyinn á jir Yesu ni.

⁵⁴ Wàníng í bu mamaki-à Yesu sa sig wà wa pyànà, ásai-à ku kèng bi mà jànn Yahudiya n yag mà Galili.

5

Yesu Dàb Gbam Wunù Zyun

¹ Ayunn zyun Yesu yag mà Urushalima, jir kai bàna í àyúnn ùwài bu Yahudawaká bi sig nì. ² MÀ Urushalima á nu nkyun byar-à big ri kìg àdùnká níng, zàpìr zyun shi sig áni, big ri bar rag, í zàpìr Betsada. Big bar sig zìnn-à hi á nu jir Yahudawaká ni. Byar-à hi apig

swana shi kèng kwìb sig á nu zàpìr-à ni. ³ A byar apig káníng ni, mpirká nìnànn nímá ri na màhàn, àràg mpìr àfau, mpirká bàna ma bar, ma mpirká dìr-à wu tag rìghing bidìm pár, big ri na màhàn tìnn, [jir kai bàna big ri shi kir zàpìr-à aku ding. ⁴ Suká káhi, wùn aswam Shìdun mà wai ri tìg wann bi á zàpìr-à ni, jirà aku wab zàpìr-à. Kwa wab hing zàpìr-à, mpìr dor káníng zyun-à ma bi jag síg nì, dorwá má gbam rìg, kó ma í dor kai bidìm pár.] ⁵ A byar-à hi, mpìr zyun na sig dor má sa ji dìzyun agban dwib agban-à zu áni awinyin. ⁶ Barà Yesu myàng wunù-à níng na sig, ku yì rìghing wàníng nonn hing ma dor-à níng. I byar-à ku bib wàníng n rag, "Wù ri zìm abig dàb gbam wù rà?"

⁷ I byar-à mpìr dìr wa-à níng zìm n dang rag, bu-à sa níng, ku bàna ma mpìr-à má gbar dù nann zu ku. Kó ba wab hing zàpìr-à, ku rag aku yag fòr yag níng, mpìr zyun yag fòr yag jag rìghing ku. Ku sa àdòníng sa sa hár tâma-à níng ku dìg fig pyù-à abig dàb gbam ku bàna.

⁸ I byar-à Yesu dinya ku n rag, "A sar dù nann zu á wai, á pìnn syuwú, á kyann kyonn." ⁹ Big rag abig myàng níng, wunù-à níng gbam rìghing àjai. Ku pìnn syuwá mi ri kyann kyonn. Ayúnn-à Yesu ri sa bu-à níng, í àyúnn Asabar, í àyúnn-à Yahudawaká ri shi ngàng áni. ¹⁰ I byar-à Yahudawaká dinya wunù-à big dàb gbam sig níng n rag, "Janá-à níng, í àyúnn Asabar, í àyúnn dokayí, sàñ fig wà á pìnn syuwú áni bàna."

¹¹ Sai ku dinya big n rag, "Wunù-à dàb gbam sig mì níng, dang rag, ní pìnn syumí n kyann kyonn."

¹² Yahudawaká bib ku n rag, "Mpìr-à dinya wù rag, á pìnn syuwú á kyann kyonn níng, í ni rà?"

¹³ Ama wunù-à big dàb gbam sig níng, yì byann fig Yesu bàna, jir kai bàna mpirká nìnànn nímá, big nànn kab gbam mà byar-à hi. Yesu dù rìghing mà byar-à hi ni tìnn.

¹⁴ Nonn fig bàna, sái Yesu dìg kwonn ma wunù-à ku dàb gbam sig ning mà lu Shìdun. Ku dang n rag, "A myàng tàma-à ning dìrwú gbam rìghing, kada á sa kèng bu bibai bàna. Wa sa kèng hing bu-à bibai, bu-à má dìg wù má kab wàri."

¹⁵ Sái wunù-à ning kèng yag rìg mà byar Yahudawaká ni, n dinya big rag, í mpír-à big ri bar Yesu ning dàb gbam síg ku nì. ¹⁶ I byar-à Yahudawaká nànn àgùnn ma Yesu wàni. Big ri swau ku, bu-à sa ning, ku ri sa bu káníng àyúnn Asabar. ¹⁷ I byar-à hi Yesu dinya Yahudawaká n rag, "Tamí Shìdun ri sa swàm hár tàma-à ning, mì má mì ri sa swàm tìnn."

¹⁸ I byar-à Yahudawaká yàn pyù-à abig gban rìg Yesu, jirà ku ri sa swàm àyúnn Asabar, ma jirà ku dang rag ku í Wùn Shìdun ning. Big rag ku ri mam shinnwá ma Shìdun.

Gbam Wùn Shìdun

¹⁹ I byar-à Yesu dinya big rag, "Bu-à ma dinya ning í jír àjai. Wùn má sa fig bu áwinwá ni bàna. Wùn má sa bu-à ku myàng sig Tawá ri sa. Swàm bu-à Ta ma sa, í bu-à wùn má sa tìnn, ²⁰ jir kai bàna Ta ri zìm wùnwá wàni. Kwá tàng wùnwá buká ku ri sa bidìm pár, kwá tiya wàníng swàm, ká wài kab kàhi jirà ná sa mamaki. ²¹ Barà Ta-à ri dàb wìm mpírká wu rìghing ma yonki ning, í gbìb nzyun barà wùn má dàb wìm mpírká pìkyinnwá ri zìm tìnn. ²² Ta má wà fig kwonn bàna, jir kai bàna ku ya kà rìghing gbam kwonn wà bidìm pár á vù wùnwá ni, ²³ jirà kó ni aku wib wùn-à àràg barà ku ri wib Ta-à ning. Mpír-à ma wib fig wùn-à bàna, kwá wib fig Ta-à zyun-à swam bi sig wùn-à ning bàna tìnn.

²⁴ "Jír-à mì ri dinya ning ning, í jír àjai. Mpír-à ma fig hing jírmí ma bir hing pìkyinn á dìr mpír-à swam bi sig mì ning, ku dìg hing yonki-à má vinn fig ávinn bàna. Bá ya fig ku shwìn bàna, jir kai bàna ku kab hing gbam ki, ku shi sig áyau yonki kinn

kinn. ²⁵ Mì ri dinya ning àjai, àyúnn zyun má bi, hár àyúnn-à hi fòr bi rìghing, mpírká wu rìghing ning, má fig nài jír Wùn Shìdun. Mpírká má fig nài jírwá ning, bá dìg yonki-à má vinn fig ávinn bàna. ²⁶ Aràg barà Ta ri ya mpír yonki ning, í barà ku sìnn kà wùnwá a wàníng ya yonki tìnn. ²⁷ Tawá ya sig ku gbam aku wà kwonn, jir kai bàna ku í Wùn Mpír Jíkwìnn. ²⁸ Aning shàr zinn bàna, jir kai bàna àyúnn zyun ri bi, mpírká wu rìghing big jì sig mà amir-à ni ning, bá fig jírwá, ²⁹ má nann zu bi kèng mà amir-à ni ma yonkibá. Ama mpírká rì sa sig bu-à bibai ning, bá dù nann zu kèng, jirà Shìdun aku wà kwonnbá.

Jir Shìdun á Shinn Wùnwá Yesu Ni

³⁰ "Má wà sar fig kwonn mì áwinmí ni bàna, sái bu-à Shìdun ma dinya mì rag nì sa, kwonn wà-à ma wà bidìm pár, í kwonn wà nìsàn, jir kai bàna má wà fig kwonn-à pìkyinnmí ri zìm bàna, sái dái wà zyun-à àsàin-à swam bi sig mì ning ma zìm hing.

³¹ "Wà ma dang hing jír ma shinnmí, mpírká má bir fig pìkyinn bàna. ³² I bu-à sa sàn sig mpír zyun kimaku dang nì jír á shinnmí ni. N yì hing kó kai bu-à mpír-à ning ma dang sig á shinnmí ni í àjai. ³³ Ning swam yag mà byar Yohanna, ku dang hing jír á shinn gbìb àjai-à hi ni. ³⁴ Bu-à Shìdun ma dang sig á shinnmí ni kab hing bu-à mpír má dang. Ama mì ri dinya ning jír-à Yohanna dang sig á shinnmí ni, jirà aning bir pìkyinn ná á byar Shìdun ma aning dìg yonki. ³⁵ Yohanna shi sig àràg í pitila-à big mònng bàg sig pyìr áni. Aràg barà mpírká ri zìm abig myàng àyar pitila-à ning, í barà big ri zìm jir Yohanna áni. ³⁶ Ama shaida-à nì shi sig ma kàhi ning, kab sig bu-à Yohanna dang sig á shinnmí ni. Tamí swam bi sig mì àjirà nì sa bu mamaki, ma àjirà nì sa vinn rìg swàmwá. I bu-à mì ri

sa tama-à ning. Bu mamaki-à mì ri sa, kab gbam bu tàng Yahudawaká íni. ³⁷ Tamí àsàin-à swam bi sig mì ning, ku dang hing jír á shinnmí ni tìn. Ama ning myàng màg fig fig ku bàna, ning fig fig nài jírwá bàna tìn. ³⁸ Ning bir fig pìkyinn ná á jírwá ni bàna, í bu-à sa ning bir fig pìkyinn ma mpìr-à ku swam bi sig ning bàna. ³⁹ Ning ri jangga jir Shìdun jir kai bàna ning ri kyab ná dìg yonki kinn kinn áni. Jir Shìdun ri dang jír á shinnmí ni. ⁴⁰ Ama ning ngàng wà ná bi á byarmí ni, jirà aning dìg yonki kinn kinn-à hi.

⁴¹ “Mì ri shi kir fig mpìrká abig swam yan mì bàna. ⁴² N yì hing ning zìm fig Shìdun á pìkyinn ná ni bàna. ⁴³ Bumí, nì bi sig á zìnn Tamí ni, ama ning ngàng mì. Mpìr zyun nìm ma bi sig ma zìnnwá, kàhi bó ning nìm má wib ku, hár má zìm ku tìn. ⁴⁴ Barà ning ri zìm mpìrká abig yan ning, ama ning ri sa fig bu-à Shìdun má yan ning bàna ning, ná bir pìkyinn áshinn rà? ⁴⁵ Kada aning kyab rag má wà ning kwonn á pyànn Tamí ni bàna. I mì bàna, í Musa zyun-à ning rì bir sig pìkyinn á byarwá ni ning, kwá wà ning kwonn á pyànn Shìdun. ⁴⁶ Ning nìm ma wib hing Musa, ning nìm má wib mì tìn, jir kai bàna Musa ba sig jír á shinnmí ni. ⁴⁷ Na wib fig bu-à Musa ba sig bàna, sáshinn ná wib jírmí rà?”

6

*Yesu Ya Mpìr Dubu Swana Buju
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)*

¹ I byar-à Yesu zu yag mà Ayunn Galili, big ri bar rag, í Tibariya. ² I byar-à mpìrká nìnànn nímá ri kan bàg yag ku, jir kai bàna big myàng sig bu mamaki, barà ku rì dàb gbam sig mpìr dorká ning.

³ I byar-à Yesu nai yag rìg mà shinnkwìnn-à ni, ku big yann sukàwá big. Big shi sig màhàn.

⁴ Ayúnn ùwài bu Yahudawaká

nyàan fòr, big ri bar rag í àyúnn Pìm Wam Zu. ⁵ Sái Yesu gbar dù nann zuwá, ku myàng yag bìr mpìrká ri bàg bi ku. I byar-à ku bar Filibus n bib wàning rag, “Yá dìg brodi áni, jirà ayi wann ya mpìr káníng abig ji rà?” ⁶ Yesu bib Filibus jír-à ning, jiràaku màg màg fig wàning. Ama ku yì rìghing bu-à kwá sa.

⁷ I byar-à Filibus dang rag, “Wàning bó, sái ya sa hing swàm bài sònñ awinyin mpyim, í wà yá dìg bài-à yá wann brodi, kó tití nímá, má ya mpìr káníng abig ji.”

⁸ Sái mpìr zyun áyau yann sukàwá big ni, zìnnwá í Andarawus, ku í wunzà Bitrus, ku dang rag, ⁹ “Ai wùn zyun shi sig ma brodi áyag agir swana, ma jái pyànnà. Ama bu káníng bidìm pár má màg fig mpìr káníng bàna.”

¹⁰ Sái Yesu dang rag, “Aning dinya mpìr káníng abig shi wann á jìnn ni.” (Byannká nìnànn nímá shi sig màhàn.) Wunùká shi wann sig áni ning, dubu swana. ¹¹ I byar-à Yesu zìg brodi n sa Shìdun ísoko, n gàb finn ya mpìrká shi wann sig á jìnn ni ning, ku gàb finn ya jái-à àdòníng tìn. Yesu ya mpìr káníng ùwài nímá àràg barà kyinnbá ri zìm. Bìr mpìr káníng ji brodi-à ning, hár finnbá zìr. ¹² Barà big ji kinn í kinn ning, sái Yesu dinya yann sukàwá big rag, abig zà kwonn rìg amig jáiká, ma brodi-à dà sig ning, kada aku shi bai átai bàna. ¹³ Barà yann sukà Yesu big zà kwonn amig brodi káníng mònn gágsgà dwib agban pyànnà, ma àkúnn brodi swana-à ním ning.

¹⁴ Barà mpìrká myàng bu mamaki-à Yesu sa sig ma brodi-à ning, í nànn-à hi, sái big dang rag, “Lalle, wàning í wùn aswam Shìdun zyun-à má bi á dunyaru ning àjai.”

¹⁵ Barà Yesu myàng mpìrká ri zìm abig wìr ku kùr, sái ku fim rìg big, n nai yag rìg mà shinnkwìnn-à ni áwinwá ni.

*Yesu Kyann Kyonn á Shinn Zàpìr-à Ni
(Mat 14:22-33; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Barà fi sìr àdònín, sai yann sukàwá big í yag rìg-à mà nu zàpìr-à ni. ¹⁷ Fi sìr rìghing, ama Yesu kàng bi fig ma á byarbá ni bàna. I byar-à yann sukàwá big yag kà á kòr-à ni, jirà abig yag mà jann, mà byinn-à mà Kafarnahum. ¹⁸ I byar-à hí, wàu shyù ri gbar wàni, afag zàpìr-à mà ri gbar tìnn. ¹⁹ Barà big shi sig á finn kòr-à ni, mi ri ya ma gbam, n yag rìghing byar pyunn ninonn nímá, mà sa àràg mel sara, kó yina. Sai big myàng Yesu ri kyann á shinn zàpìr-à ni, ku ri bi á byarbá ni, sai zinn pànn rìg big. ²⁰ Ama Yesu dinya big rag, kada abig shàr zinn bàna, ái í ku. ²¹ Barà Yesu dang zu rag í ku àdònín, sai yann sukàwá big dang rag aku kà. I nànn-à hi, barà ku kà á kòr-à ni, sai kòr-à dù ma shinnwá mì yag fòr rìg-à mà byar-à big nìm ri zìm bá yag níng.

Mpìrká Yàn Kyann Yesu

²² Na kyàr byar-à, mpìrká shi sig mà nu ayunn-à ni níng, big yì rìghing í kòr nízyun nà shi sig nì mahàn. Big nà myàng yann sukà Yesu big nà yag rìghing mà jann. Ama Yesu nà yag fig bàna.

²³ Kòrká káhi mà Tibariya bi n shi yàr sig mà byar-à Yesu nà ya mpìrká brodi-à ku swam yan sig zinn Shìdun áni níng. ²⁴ Barà bìr mpìr káníng myàng fig Yesu bàna, big myàng fig yann sukawá big bàna tìnn, sai big kà á kòrká á nu ayunn-à ni, n yag rìg mà Kafarnahum, big ri yàn kyann Yesu.

Yesu í Brodi-à Ri Ya Yonki

²⁵ I byar-à hi, bìr mpìrká yag yàn dìg Yesu shi sig mà jann. Big bib ku rag, "Malam, à bi sig áyág ákaun rà?"

²⁶ Yesu dinya big n rag, "N yì rìghing, ning ri yàn kyann mì í jirà ning jì sig brodi, finn ná mònn sig níng. Ama í jir bu mamaki-à nì sa sig ning myàng sig níng bàna. ²⁷ Kada

aning wa shwìn á jir buju-à mà swàr rìg níng bàna. Aning yàn buju-à mà swàr fig àswàr bàna. Buju-à níng í buju-à mà ya yonki kinn kinn, í wà zyun-à Wùn Mpìr Jíkwìnn mà ya ning níng. Shìdun Tayí ri zìm ku wàni, í bu-à sa wàníng kyag sig àràg í yir á dìrwá ni."

²⁸ I byar-à big bib ku rag, "Yá sa í swai swàm kai, zyun-à Shìdun mà zìm rà?"

²⁹ I byar-à Yesu dinya big rag, "Wàníng í bu-à Shìdun ri zìm aning sa, ku ri zìm aning bir pìkyinn ná á byar mpìr-à ku swam bi sig."

³⁰ I wà big bib ku rag, "Wá sa í bu mamaki kai jirà ayi bir pìkyinn á byarwú ni rà? Wá sa í kai rà? ³¹ Yàkuká buyí big rì ji buju zyun-à big ri bar rag í manna mà awúnn-à ni, àràg barà big ba sig áni á jir Shìdun, 'Ku dwim ya bi big brodi mà wai abig ji.'

³² Yesu dinya big rag, "I jir àjai, Musa í mpìr-à ya sig yàkúná big brodi-à bi sig mà wai níng bàna, ama brodi-à mà wai wann bi síg mà byar Tamí ni. ³³ Ai brodi Shìdun í mpìr-à tìg wann bi sig mà wai níng, í zyun-à mà ya mpìrká á jànn-à ni yonki kinn kinn."

³⁴ I byar-à mpìr káníng dang rag, "Shinn Luyí, á ya kyann yi brodi-à níng kó ákaun."

³⁵ I byar-à Yesu dang rag, "Mì í brodi-à ri ya yonki, mpìr-à ma bi hing á byarmí ni, amor mà gban fig rag ku bàna. Mpìr-à ma bir hing pìkyinn á byarmí ni, ajor mà gban fig rag ku bàna tìnn. ³⁶ N nìm dinya ning rag, ning myàng rìghing mì, ama ning bir fig pìkyinn á byarmí ni bàna. ³⁷ Mpìr-à Tamí ma ya hing mì, mpìr-à hi má bi á byarmí ni. Mpìr-à ma bi hing á byarmí ni, má kan fig ku bàna. ³⁸ Bu-à zìg bi sig mì mà wai níng, í jirà nì sa swàm shinnmí bàna, ama í jirà nì sa swàm àsàin-à swam bi sig mì níng. ³⁹ Jír-à ku dinya sig mì níng, í wàníng: Ayau mpìrká ku ya sig mì níng, nì fim kó mpìr nízyun

bàna, ama ní gbar dù nann zu kàng mpìrká níng hi bidìm pár àyúnn-à dunyaru má vinn áni. ⁴⁰ Wàníngr i bu-à Tamí ri zìm. Mpìrká ma myàng hing wùn-à níng, ma wib hing, bá dìg yonki kinn kinn. Má gbar dù nann kàng big àyúnn-à dunyaru má vinn áni.”

⁴¹ I byar-à Yahudawaká zìnn swau ku, jirà ku dang rag, ku í brodi-à wann bi sig mà wai. ⁴² Big dang rag, “Ama ku í Yesu, yi yì rìghing nàwá ma tawá, ku í wùn Yusufu, sáshinn kwá dang rag, ku wann bi síg mà wai rà?”

⁴³ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Kada aning zìnn swau mì bàna.

⁴⁴ Tamí swam bi síg mì nì. Mpìr má bi sar fig á byarmí ni bàna, sái zyun-à Tamí ma dang rag aku bi. Mpìrká má bi á byarmí ni níng, má dab wìm kàng rìg big àyúnn-à dunyaru má vinn áni. ⁴⁵ Mpìrká ri dang kyann jir Shìdun ba sinn sig á tarkada rag, ‘Shìdun má tàg mpìrká bidìm pár.’

Mpìrká ma fig hing jir Tamí, jirà abig yì swàb kà jírwá, bá bi á byarmí ni. ⁴⁶ Mpìr myàng yag fig Shìdun kó kàun nízyun bàna. Sái mpìr-à bi sig mà byarwá ni, ku í àsàin-à myàng sig Ta-à. ⁴⁷ N dinya ning jír-à níng, í jír àjai. Mpìr-à ma bir hing pìkyinn á byarmí ni, ku shi sig ma yonki-à kinn kinn. ⁴⁸ Mì í brodi-à ri ya yonki. ⁴⁹ Yàku yàkúná big, big ji brodi manna mà awúnn-à ni, ama big wu rìghing. ⁵⁰ Brodi zyun-à rì wann bi sig mà wai níng, í brodi-à mpìr ma ji hing, kwá wu fig bàna.

⁵¹ Mì í brodi-à ri ya yonki, zyun-à wann bi sig mà wai. Kó ni ma ji hing brodi-à níng, kwá dìg yonki-à má vinn fig ávinn bàna. Brodi-à má ya ning níng, í wi dìrmí, jirà kó ni á jànn-à ni aku dìg yonki kinn kinn.”

⁵² Sái Yahudawaká gbam nài gbam bar dìrbá n dang rag, “Sáshinn mpìr-à níng má dang rag, kwá ya yi wi dìrwá yá zwam rà?”

⁵³ Yesu dinya big rag, “Mì ri dinya ning àjai wà na zwam fig wi dìr Wùn Mpìr Jíkwìnn bàna, na wa fig

àsàwá bàna tìnn, ná dìg fig yonki bàna sám. ⁵⁴ Mpìr-à ma ri zwam wi dìrmí, kwa ri wa àsàmí tìnn, ku shi sig ma yonki-à má vinn fig ávinn bàna. Mì bó, má dab wìm kàng ku àyúnn-à dunyaru má vinn áni.

⁵⁵ “Dìrmí í buju àjai, àsàmí í bu-à bá wa àjai. ⁵⁶ Wà mpìr-à ma zwam hing wi dìrmí, ma wa hing àsàmí tìnn, mpìr-à níng, yi ma ku shi kwonn sig í zyun, nì shi sig á dìrwá ni tìnn. ⁵⁷ Tamí dang rag, nì bi. Tamí shi sig ma yonki, mì má mì ri dìg yonki á byar Tamí ni. Mpìr-à ma zwam hing wimí, ku má kwá dìg yonki á byarmí tìnn. ⁵⁸ Brodi-à níng, í brodi-à bi sig mà wai. I swai brodi-à yàkúná big rì ji sig, ama n wu rìghing níng, bàna. Mpìr-à ma ji hing brodi-à níng, kwá dìg yonki kinn kinn.”

⁵⁹ Sai-à Yesu ri dang bu káníng, í sai-à ku ri tàg mpìrká bu mà tonn bìr kwonn-à ni, mà Kafarnahum.

Mpìrká Nìnànn Nímá Fim Wà Bá Bág Yesu

⁶⁰ Barà mpìrká ri kan bàg ku níng, fig àdòníng, káhi áyaubá ni dang rag, “Kai! Jír-à níng tù hing, mpìr-à má fig byann yírwá í ni rà?”

⁶¹ Barà mpìrká ri bònn dang jír á shinn bu-à Yesu ri tàg níng, Yesu yì rìghing wà big ri bònn dang jír áshinn bu-à ku dang sig níng ni. I byar-à Yesu dang rag, “I jir shinn jír-à níng, í bu-à sa ning ri zìm aning fim mì níng rà? ⁶² Wà na myàng Wùn Mpìr Jíkwìnn ma ri nann yag mà byar-à ku rì shi sig, tò káhi ná sáshinn rà? ⁶³ Awun í zyun-à má ya yonki, gbam mpìr má sa sar fig bu zyun bàna. Jír-à nì dinya sig ning níng, í jír-à má ya ning Awun wà zyun-à má ya ning yonki. ⁶⁴ Hár tàma-à níng, áyauná ni káhi bir fig pìkyinn á byarmí ni bàna.” (Tun daka á ninonn Yesu yì rìghing mpìrká zyun-à má bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna. Ku yì rìghing mpìr-à má ya kà ku á vù mpìrká zyun-à má gban ku níng

tinn.) ⁶⁵ Yesu dang rag, “I bu-à sa, mì ri dinya ning rag, mpìr má bi sar fig á byarmí ni bàna, sái mpìr-à Tamí ma zìm hing aku bi.”

⁶⁶ Asai-à níng hi, yann sukàwá big nìnànn nímá kàng rìg ásim. Big zìm fig rag wà abig bàg ku bàna. ⁶⁷ I wà Yesu bib yann sukàwá big dwib agban pyànà káníng rag, “Ning má, ning ri zìm aning kàng yag tinn rà?”

⁶⁸ I wà Siman Bitrus dang rag, “Shinn Luyí, yá kàng yag mà byar ni rà? Ai à shí sig ma jír-à má ya yi yonki kinn kinn. ⁶⁹ Tàma-à níng yi yì hing n bir hing pìkyinnyí rag, wù í wùn kyìkyàr bu Shìdun.”

⁷⁰ I byar-à Yesu dang rag, “N shig zu sig ning mpìr dwib agban pyànà bàna rà? Ama zyun áyauná ni í mpìr Shaitan.” ⁷¹ Ku ri dang jír á shinn Yahuda wùn Siman Iskariyoti, í zyun-à áyau yann sukà dwib agban pyànàká buwá ni, wàníng í àsàin-à má zìg ku má ya kà ku á vù mpìrká ni, jirà abig gban rìg ku.

7

Yesu Ma Wunzàwá Big

¹ I byar-à Yesu ri kyann á jànn Galili, ku zu fig gbìb-à á jànn Yahudiya bàna, jir kai bàna Yahudawaká ri zìm abig gban rìg ku.

² Barà àyúnn-à bá sa buki wà bá dab apig-à nyàan fòr, ³ í byar-à wunzàwá big dinya ku rag, “A fim byar-à níng, á yag mà jànn Yahudiya, jirà yann sukàwú big abig myàng bu mamaki-à wá sa. ⁴ Wà mpìr ma ri zìm mpìrká abig yì ku, kwá tàm fig swàmwá bàna. Kwá tiya mpìrká á jànn-à ni, abig myàng buká ku ri sa. To, barà wù ri sa bu mamaki káníng, sàñ sig mpìrká abig yì.” ⁵ Wunzàwá big má, big bir fig pìkyinnbá ma jírwá bàna.

⁶ I wà ku dinya káníng rag, “Ayúnnmí màg fig ma bàna, ama bigná kam, aning yag. ⁷ Bigná dunyaru ngàng fig ning bàna, ama bigmí dunyaru ngàng mì, jirà mì ri dinya mpìrká rag big ri sa bu-à bibai níng. ⁸ Aning yag mà byar-à big

ri ji buju àyúnn wùwài-à níng, má yag fig ma màhàn bàna, jir kai bàna àyúnnmí màg fig ma bàna.” ⁹ Barà ku dang jír-à níng, ku yag fig byar zyun bàna, n shi sig buwá á Galili.

Yesu Yag Sig Mà Byar-à Big Ri Ji Ayúnn Wùwài

¹⁰ Barà wunzàwá big yag nonn fig bàna, sái ku má ku í yag rìg-à mà byar-à big ri ji buju àyúnn wùwài-à níng tinn. Wà ku yag níng, ku bònn yag síg, ábònn yagi ku tàg fig shinnwá áyau bìr mpìrká ni bàna. ¹¹ Sái Yahudawaká ri yàn kyann ku áyau bìr mpìrká ni, mi ri bib rag, “Ku shi sig áni rà?”

¹² I byar-à bìr mpìrká kà hing jír shàm dang á shinn Yesu ni. Káhi dang rag, “Yesu í mpìr-à sìsàn.” Káhi big dang rag, “A á, ku í mpìr-à ñsàn bàna, jir kai bàna ku ri tonn gban mpìrká.” ¹³ Kó mpìr nízyun dang sar fig jírwá á fir-à ni bàna, jir kai bàna big ri shàr zinn Yahudawaká.

¹⁴ Ayau buki-à big ri ji níng, sái Yesu kà yag mà lu Shìdun ni, mi ri tàg mpìrká màhàn. ¹⁵ I byar-à Yahudawaká sa mamaki á shinn Yesu ni n dang rag, “Kai! Mpìr-à níng yì hing bu wàni. Sáshinn mpìr-à níng kà fig makaranta bàna, mi ri tàg bu ñsàn nímá àdòníng rà?”

¹⁶ I byar-à Yesu dinya big rag, “Ai bu-à mì ri tàg níng, í bu tàgmí bàna, í bu àsàin-à swam bi sig mì níng. ¹⁷ Mpìr-à ma ri zìm aku sa bu-à Shìdun ri zìm, kwá yì kó bu tàg-à níng í bu Shìdun rà, kó í bu tàg shinn dìrmí rà. ¹⁸ Mpìr-à ma ri dang í jír á shinnwá ni, ku ri yan í shinnwá. Ama mpìr ma yan wà zyun-à swam bi sig ku, ku í mpìr gwangga ku tonn gban fig mpìr bàna. ¹⁹ Musa ba ya sig ning doka, kó àdòníng bàna rà? Ama áyauná ni kó mpìr nízyun ri wib fig doka káníng bàna. Bu-à sa ning ri zìm aning gban mì í jir kai rà?”

²⁰ I byar-à hi, bìr mpìrká dang jír ma gbam n rag, “Wù í mpìr wàu,

mpìr-à ri zìm kwá gban wù áyauyí ni í ni rà?"

²¹ Yesu dang rag, "N sa ya ning bu mamaki í kàun nízyun, ama ning ri sa mamaki. ²² Musa ba sìnn sig á shinn jur kyag, ama í ku ku kyag jag fíg nì bàna. Yákuká buná rì kyag jag síg nì. To, tama-à níng, ning ri kyag rag yanká buná big kó àyúnn Asabar. ²³ Wà ba kyag hing wùnshái jur àyúnn Asabar, í jirà abig wib doka Musa, sáshinn ning ri nànn àgùnn wà ma dàb gbam mpìr àyúnn Asabar rà? ²⁴ Kada aning wà kwonn á gbìb ñsáng bàna, ama aning wà kwonn á gbìb àjai."

Mpìrká Bib Rag Yesu í Almasihu Rà

²⁵ Mpìrká káhi mà Urushalima bib rag, "Wàníng í mpìr-à big ri zìm abig gban níng bàna rà? ²⁶ Aning myàng, ku ri dang jír áyau bìr mpìrká ni, ama big sa fig ku bu bàna. Wàníng àgbamká yì hing wà ku í Almasihu rà? ²⁷ Yi yì hing byar-à mpìr-à níng bi sig, ama Almasihu ma bi hing, mpìrká má yì fig byar-à ku bi sig bàna."

²⁸ Barà Yesu dang jírwá mà lu Shìdun ni, ku dang ma nài gbam, ku dang rag, "Ning yì hing mì, ning yì hing byar-à nì bi sig. N bi fig ma gbammí bàna, wà zyun-à swam bi sig mì níng, ku í mpìr gwangga. Ning yì fig ku bàna. ²⁹ Ama nì yì hing ku, jir kai bàna í ku, ku swam bi síg mì nì, nì bi síg mà byarwá ni."

³⁰ Barà ku dang àdòníng í nànn-à hi, mpìrká ri zìm abig pànn ku, ama big pànn sar fig ku vù á dìr bàna, jir kai bàna àyúnnwá màg fig ma bàna. ³¹ Mpìrká nìnànn nímá bir pìkyinn á dìrwá ni. Big dang rag, "Ayúnn-à Almasihu má bi áni, kwá sa bu mamaki-à má kab wà mpìr-à níng ri sa níng rà?"

Big Swam Yag Abig Pànn Yesu

³² Barà Farisawaká fig bìr mpìrká ri dang jír á shinn Yesu ni àdòníng, sai àgbam mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma àgbam

Farisawaká swam yag yann sukà big abig yag pànn bi ku. ³³ Sái Yesu dang rag, "Má shi swàb kà ma áni tití nímá ma ning nípyim, í wà má kàng yag íni mà byar mpìr-à swam bi sig mì níng. ³⁴ Ná yàn kyann mì, ama ná dìg fig mì bàna. Byar-à má shi, ná yag sar fig màhàn bàna."

³⁵ Sái Yahudawaká bib bar dìrbá rag, "Mpìr-à níng má yag áni rà? Byar-à ku dang rag, yá dìg fig ku bàna níng, kó kwá yag mà byar-à Yahudawaká Yam fím sig awín awín á dunyaru níng, jiràaku yag tàg káníng bu màhàn rà? ³⁶ Ku dang rag, yá yàn kyann ku, ama yá myàng fig ku bàna, yá yag sar fig mà byar-à kwá yag bàna. Wàníng bó, yìr jír-à níng í kai rà?"

Zàpìr Yonki

³⁷ Ayúnn-à buki má vinn áni, í àyúnn wùwài, sai Yesu sar dù nann n dang jír ma gbam n rag, "Mpìr-à ma ri fig ajor zàpìr bidím pár, aku bi á byarmí ni aku wa. ³⁸ Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byarmí ni, àràg barà jir Shìdun rì dang sig níng, daka tama-à níng, abinn zàpìr-à ri binn gbìb zu sàu sàu má ya yonki níng, má binn gbìb zu á pìkyinnwá ni." ³⁹ Yesu ri dang jír á shinn Awun Kyìkyàr Shìdun, wà zyun-à mpìr ma bir hing pìkyinnwá á byarwá ni kwá dìg. Ama sai-à hi, Shìdun ya fig ma Awunwá bàna, jir kai bàna Yesu wu fig n dù nann zu kàng fig ma ma yonki bàna.

Mpìrká Gàb Fim á Jir Shinn Yesu

⁴⁰ Barà bìr mpìrká fig jírwá àdòníng, sai mpìrká káhi dang rag, "Mpìr-à níng í mpìr adang jir Shìdun àjai."

⁴¹ Sái mpìrká káhi dang rag, "Ai wàníng í Almasihu."

Ama mpìrká káhi dang rag, "Asái Almasihu má zu bi á swai mpìrká á Galili rà? ⁴² Ama jir Shìdun dang rag, Almasihu má shi í swai Dawuda. Bá mà ku mà Baitalami, á kauye byar-à Dawuda rì shi sig." ⁴³ I byar-à

hi, mpirká gáb fim á jir shinn Yesu.
44 Mpirká káhi ri zìm abig pànn ku, ama big pànn yì sar fig ku bàna.

Agbam Yahudawaká Wib Fig Yesu Bàná

45 Mpirká zyun-à big swam yag sig rag abig yag pànn bi Yesu níng, big kàng bi vù átai. Sái Farisawaká ma mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, bib big rag, "Bu-à sa ning pànn zìg bi fig ku bàna, í jir kai rà?"

46 I byar-à hi big dang rag, ai big taba fig fig jír zyun àràg barà mpír-à níng ri dang níng bàna sám.

47 Sái Farisawaká dang rag, "Asai ku dang lir ji rìghing ning tìn rà?

48 Ning taba fig hing áyau àgbamká ma Farisawaká taba wib hing ku rà?

49 Ama bìr mpír káníng yì fig bu-à Musa ba sig bàna níng, Shìdun màg gban hing big."

50 Nikodimu zyun-à rì yag sig á fi mà byarwá ni níng, ku shi sig áyau Farisawa káníng ni tìn. Ku dinya káníng rag, **51** "Mpír-à ma ri wà kwonn, kwá fig bu-à mpír-à big ri wà ku kwonn-à níng ri dang, jirà abig yì bu-à ku sa sig."

52 I byar-à hi, big bib ku rag, "Wù má, wù í mpír-à á Galili rà? A myàng byann ñsàn nímá, ái walai mpír-à ri dang kyann jir Shìdun zyun-à má zu bi á Galili."

[**53** I byar-à hi kó ni í yag rìg-à mà luwá ni.]

8

Uwà Zyún-à Big Pànn Ku Ma Ayái

1 Ama Yesu yag buwá mà Wùn Mwir Zaitun. **2** Byar kyàr í pyim-byau, ku kàng yag mà lu Shìdun. Mpirká bidìm pár kwonn yag rìg mà byarwá ni. A byar-à níng hi, ku shi wann mi ri tàg big bu.

3 Malamká ma Farisawaká zìg bi uwà zyun-à big pànn sig ku ásai-à ku ri sa àyái, n sinn kà ku, ku sar áyaubá ni. **4** Big dinya Yesu rag, "Malam, á myàng uwà-à níng yi pànn ku, ku ri sa àyái. **5** A doka Musa ku ba sig rag, 'Uwà-à ba pànn

hing ku ma àyái sa, abig ta ku abà, sai kwa wu hing.' Buwú wá dang kai á shinnwá ni rà?"

6 Big dang sig jír-à níng àjirà abig màg màg fig Yesu, ma abig swau ku. Ama ku bìnn kir wann mi ri ba bu á jinn ni ma pwai vùwá. **7** Barà big sar sig mi ri bib ku jír-à níng, ku sar dù nann á wai n dinya big rag, "Ayauná ni, mpír-à ma taba sa fig bu bibai bàna,aku zìg abà ma aku ta jag uwà-à níng." **8** Ku bìnn kir wann kàng, mi ri ba buwá á jinn ni. **9** Barà big fig àdònín, big dù zyun zyun mi í yag rìg-à. Agbam-à yag jag í ni, n fim Yesu ku áwinwá ni ma uwà-à níng, jir kai bàna big yì hing big ri sa bu-à bibai. **10** Ku dù nann zu n bib uwà-à níng rag, "Ma mpír káníng áni rà? Kó mpír nzyun pànn fig wù ma jír bàna rà?"

11 Uwà-à níng zìm kàng n dinya ku rag, "Kó mpír nzyun bàna." A byar-à hi, Yesu dinya ku rag, "Mì má ñ pànn fig wù ma jír bàna, á yag kyonnwú, ama kada á sa jakàng bu pyìr bàna."]

Yesu í Ayar Bu Dunyaru

12 Yesu dinya jakàng mpirká rag, "N shi síg nì àyar bu dunyaru. Mpír-à ma bàg hing mì, kwá dìg àyar zyun-à má tìya ku yonki kinn kinn, kwá kyann fig rag á zufi-à ni bàna."

13 Farisawaká dinya ku rag, "Wù ri kà nu shinnwú. Bu-à à dang sig níng, í àjai bàna."

14 Yesu dang rag, "I nímá bàna, kó barà ñ kà hing nu shinnmí níng, bu-à ma dang hing í àjai, jir kai bàna ñ yì hing byar-à ñ bi sig ma byar-à mì ri yag. Ning yì fig byar-à ñ bi sig bàna ma byar-à mì ri yag bàna tìn.

15 "Bigná, ning ri wà kwonn ma mpír, ama bigmí, mì ri wà fig kwonn ma mpír bàna. **16** Kó ma ri wà kwonn má, mì ri dang í àjai, jir kai bàna mì áwinmí nì bàna, ama mì ma Shìdun zyun-à swam bi sig mì.

17 Big ba sig áyau dokaná ni n rag, 'Mpír pyànà ma dang hing jír nzyun, jír-à níng í àjai.' **18** Mì í zyun-à ri

dang jír á shinnmí ni. Tamí zyun-à swam bi sig mì níng, jírwá í nzyun ma bumí tinn.”

¹⁹ Big bib ku rag, “Ma Tawú á ni rà?”

Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig mì bàna, ning yì fig Tamí bàna. Wà ning ním ma yì hing mì, ning ním yì hing Tamí zyun-à swam bi sig mì níng tinn.”

²⁰ Yesu dang jír káníng mà lu Shìdun ni, á byar-à big ri sinn kwonn bàiká. A sai-à níng hi, kó mpír nzyun pànn fig ku bàna, jir kai bàna àyúnnwá màg fig ma bàna.

Yesu Dang Rag, “Ná Yag Sar Fig Mà Byar-à Mì Ri Yag Bàná”

²¹ Yesu dinya big rag, “Má yag jànn rìg, ná yàn kyann mì, ama ná dìg fig mì bàna. Ná wu rìg á bu pyìrná ni. Byar-à má yag, ná yag sar fig bàna.”

²² Yahudawaká dang rag, “Kwá gban rìg shinnwá rà? Jir kai bàna ku dang rag, byar-à kwá yag buyí yá yag sar fig bàna.”

²³ Yesu dinya big rag, “Ning í bu á jínn ni, ama bigmí ñ bi síg mà wai. Ning í bu dunyaru-à níng, ama mì í bu dunyaru bàna. ²⁴ I bu-à sa ñ dinya ning rag, ná wu á jir bu pyìrná ni. Wà na bir fig pìkyinn rag, mì í ku bàna, ná wu á bu pyìrná ni.”

²⁵ Big bib ku rag, “Wù í ni rà?”

Yesu dinya big rag, “Wàníng í bu-à ñ dinya jag sig ning. ²⁶ N shi sig ma jírká nínànn nímá wà má dinya ning, ma buká nínànn nímá zyun-à má wà ning kwonn á dò jir kàhi, ama zyun-à swam bi sig mì níng, ku í mpír gwangga. Buká ñ fig sig á byarwá ni níng, í buká mì ri dinya mpírká á dunyaru.”

²⁷ Big yì fig wà Yesu ri dinya big jír á shinn Tawá ni bàna. ²⁸ Yesu dinya big rag, “A sai-à ná gbar dù nann Wùn Mpír Jíkwinn mà atàm bín-à ni, á byar-à níng hi ná yì rag mì í ku, ná yì rag mì ri sa fíg bu ma shinnmí bàna, mì ri dág bu káníng àràg barà Tamí tàg sig mì. ²⁹ Ku zyun-à ku swam bi sig mì níng, ku

shi kwonn sig ma mì í zyun. Ku fím fig mì awínmí ni bàna, jir kai bàna mì ri sa kyann bu-à ku ri zìm.”

³⁰ Mpírká nínànn nímá bir hing pìkyinnbá á byar Yesu, sai-à ku dang sig jír-à níng.

Mpír-à Ma í Mpír Shìdun Kwá Fig Ajwár

³¹ Yesu dinya mpír Yahudawaká, ká bir sig pìkyinnbá á byarwá ni n rag, “Wà na wib hing jírmí, ning í yann sukáká bumí àjai. ³² Ná yì jír àjai, jír àjai má finn tafinn ning tinn.”

³³ Big dinya ku rag, “Yi í yann ada Ibrahim, í barà big màm sig yi, yi shi fig fàu mpír zyun bàna. Bu-à sa à dang rag bá finn tafinn yi níng, bá finn tafinn yi áshinn rà?”

³⁴ Yesu dinya kàng big rag, “Mì ri dinya ning àjai, mpír-à ma sa bu pyìr, ku í fàu bu pyìr. ³⁵ Fàu ri shi kinn fig mà lu bàna, ama í wùn á lu-à hi ni ri shi ni kinn kinn. ³⁶ Wà Wùn Shìdun ma finn tafinn hing ning, á byar-à níng hi, big finn tafinn rìghing ning àjai. ³⁷ N yì hing ning í yann ada Ibrahim, ama níng ri zìm aning gban mì, jir kai bàna ning ri zìm fig jírmí bàna. ³⁸ Mì ri dág bu-à Tamí tiya sig mì, ama bigná aning sa bu-à taná tiya sig ning.”

³⁹ A byar-à níng hi, big dinya ku rag, “Tayí í Ibrahim.”

Yesu dinya big rag, “Wà ning ním ma í yann Ibrahim, ning ním má sa bu-à ku rì sa. ⁴⁰ Mì ri dinya ning jír àjai zyun-à ñ fig sig á byar Shìdun, ama ning ri zìm aning gban mì. Ai Ibrahim rì sa fig àdòníng bàna. ⁴¹ Ning ri sa bu-à taná ri sa.”

Big dinya Yesu rag, “Yi í yann sa bàna. Shìdun í Tayí kwá áwinwá ni, í zyun-à yi shi sig ma kàhi.”

⁴² Yesu dinya big rag, “Shìdun ním ma í Taná, ning ním má zìm mì, jir kai bàna ñ bi sig mà byar Shìdun ni. Hár tàma-à níng mì áyag. N bi fíg ma shinn dírmí bàna, ku swam bi sig mì ni. ⁴³ Bu-à sa ning fig yì fig jírmí bàna níng, í jir kai rà? Kó í

jirà ning zìm fig aning fig bàna rà? ⁴⁴ Ning í yann Shaitan, ning ri zìm aning sa bu-à bibaiká ku ri zìm. Ku í mpìr agban ki daka á ninonn, ku ri dang fig jir àjai bàna, jir kai bàna ku í mpìr gwangga bàna. Sai-à kwa gim hing ñsáng, ku ri sa bu-à ku ri sa kyann, jir kai bàna ku í ta mpìrká ri gim ñsáng. ⁴⁵ Mì ri dinya ning àjai, í bu-à sa ning bir fig pìkyinn ná áni bàna. ⁴⁶ Ayauná ni, í ni pànn síg mì nì ma bu pyìr rà? Wà ma ri dinya ning jír àjai, bu-à sa ning bir fig pìkyinn ná áni bàna í jir kai rà? ⁴⁷ Mpìr-à ma í bu Shìdun, ku ri fig jir Shìdun. Bu-à sa ning fig fig bàna níng, í jirà ning í bu Shìdun bàna.”

Yesu Kab Hing Ibrahim

⁴⁸ Yahudawaká dinya Yesu rag, “Jír-à yi dang sig rag wù í mpìr-à á jànn Samariya, à shi sig ma wàu á dìrwú ni níng, í àjai.”

⁴⁹ Yesu dang rag, “N bàna ma wàu, mì ri wib Tamí, ama ning ri wib fig mì bàna. ⁵⁰ Mì ri yàn fig àgbam ma shinnmí bàna. Ama mpìr zyun shi sig áni ku í àsàin-à ri sìnn mì nì shi àgbam. Ku í mpìr-à ri wà kwonn ábibir á dò shinnmí ni. ⁵¹ Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma bàg jírmí, kwá wu fig bàna.”

⁵² I byar-à hi, Yahudawaká dang rag, “Tàma-à níng yi yì hing wà à shi sig ma wàu! Ibrahim wu rìghing, mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun big wu rìghing tìnn, ama bidim pár wù ri dang rag, mpìr-à ma wib hing wù, kwá wu fig bàna. ⁵³ A kab hing tayí Ibrahim ma mpìrká rìi dang jir Shìdun níng rà? Big wu rìghing bidim pár. Wù ri zìg kèng shinnwú àràg í kai rà?”

⁵⁴ Yesu zìm nì dang rag, “Kó má gbar dù shinnmí má, í bu zyun bàna. Tamí í àsàin-à ri gbar dù mì, zyun-à ning ri dang rag í Shìdun ná.

⁵⁵ Ning yì fig ku bàna, ama bigmí ñ yì hing ku. Wà ñ nìm ma dang rag, ñ yì fig ku bàna, ñ nìm má shi mpìr ñsáng àràg ning. N yì hing ku, hár mì ri wib jírwá. ⁵⁶ Taná Ibrahim

fig àjwár sai-à Shìdun dinya ku rag, kwá myàng àyúnn-à má bi áni. Ku myàng hing, ku fig hing àjwár.”

⁵⁷ Big bib ku nì rag, “A fòr fig ji dìpyàna agban dwib bàna, ama à dang rag, à myàng hing Ibrahim rà?”

⁵⁸ Yesu dang rag, “Mì ri dinya ning àjai, sai-à big mà fig ma Ibrahim bàna, ñ shi sig áni.”

⁵⁹ A byar-à hi big zìg abàñ jirà abig ta gban ku ma kàhi. Sái ku dù mà lu Shìdun ni mì bònń yag rìgwá.

9

Yesu Dàb Gbam Mpìr Afau

¹ Barà Yesu ri wam zu àdònín, sai ku myàng mpìr zyun big mà sig ku zu bàna, ku í àfau. ² Yann sukàwá big bib ku nì rag, “Malam, í bu pyìr ni sa síg nì, wà big mà sig ku í àfau níng rà? I bu pyìrwá rà, kó í bu pyìr tawá ma nàwá rà?”

³ Yesu dinya big nì rag, “Afau-à níng í jir bu pyìrwá kó bu tawá ma nàwá bàna. Ku í àfau, jirà Shìdun aku tiya mpìrká gbamwá. ⁴ Ayi sa swàm-à ku swam bi sig mì nì sa níng, sai-à àyúnn-à dà sig ma áni, jir kai bàna zufi ri bi wà mpìr má sa sar fig rag swàm bàna. ⁵ Sai-à mì ri shi á dunyaru, mì í àyar bu dunyaru.”

⁶ Sai-à ku dang àdònín, ku tu wìr sháng á jìnn ni, ku vù jànn àtag ma sháng-à níng, n pàb wàníng á zu-à ni. ⁷ A byar-à hi, ku dinya wàníng rag, “A yag tu zuwú mà shar zàpìr-à ni bu Siluwam.” (Yìr zìnn-à níng í aswam). A byar-à hi, mpìr-à níng yag, n tu zuwá, n kèng bi ku ri myàng.

⁸ Ayor luwá big ma mpìrká ká rì myàng sig ku sai-à ku rìi vig kyann bu níng, myàng ku àdònín, n bib rag, “Wàníng í mpìr zyun-à rìi shi vig kyann bu níng bàna rà?”

⁹ Mpìrká káhi dang rag, “I ku.” Káhi dang rag, “I ku bàna, zu rìg dìr.”

A byar-à hi, mpìr-à níng dang rag, “I mì!”

¹⁰ Big bib ku rag, "A sa síg ashinn mi ri myàng tàma-à níng rà?"

¹¹ Ku dinya big rag, "I mpìr-à big ri bar Yesu níng vù jànn àtag n pàb á zumí ni, n dang rag n yag mà zàpìr Siluwam n tu zumí. A byar-à níng hi, barà n yag tu zumí àdònín, zumí í pù finn rìg-à."

¹² Big bib ku rag, wàníng áni rà? Ku dang rag, "N yì fig bàna."

Farisawaká Bib Byann Jír á Shinn Mpìr-à Yesu Dàb Gbam Sig Níng

¹³ Big zìg bi mpìr àfau-à níng mà byar Farisawaká ni. ¹⁴ I àyúnn Asabar wà Yesu vù jànn àtag n pù zu mpìr-à níng ma kàhi. ¹⁵ Farisawaká bib jakàng mpìr-à níng barà ku sa hár mi ri myàng tàma-à níng. Ku dinya big rag, "Wunù-à níng zìg jànn àtag, n pàb á zumí ni, n yag tu zumí, í wà tàma-à níng mì ri myàng rag."

¹⁶ Farisawaká káhi dang rag, "Mpìr-à níng í mpìr Shìdun bàna, jir kai bàna ku wib fig àyúnn Asabar bàna."

Ama káhi dang rag, "Sáshinn mpìr-à ma í mpìr bu pyìr má sa bu àdònín rà?" Ayaubá ni, pìkyinnbá í gàb finn rìg-à.

¹⁷ Farisawaká bib àfau-à níng n rag, "Barà ku pù finn rìghing zuwú níng, wá dang í kai á shinnwá ni rà?"

Ku zìm n rag, "Wàníng í wùn aswam Shìdun."

¹⁸ Yahudawaká zìm fig jír-à big ri dang rag, "Mpìr-à níng rì í àfau, ama tàma-à níng ku ri myàng rag ma zuwá níng" bàna. Sai big bar tawá ma nàwá, ¹⁹ n bib big rag, "Wàníng í wùn ná zyun-à ning dang rag ning mà sig ku í àfau níng bàna rà? Ma sáshinn tàma-à níng ku ri myàng rag ma zuwá rà?"

²⁰ Tawá ma nàwá dang rag, "Yi yì hing wàníng í wùnyí, yi yì hing wà yi mà sig ku í àfau, ²¹ ama tàma-à níng barà ku sa mi ri myàng níng, yi yì fig bàna, yi yì fig mpìr-à pù finn sig ku zuwá níng bàna tinn.

Ku wài gbam rìghing, aning bib ku aku dang ma nuwá." ²² Big dang àdònín, jir kai bàna big ri shàr zinn Yahudawaká. Yahudawaká kwonn sig nubá rag, "Mpìr-à ma zìm hing rag Yesu í Almasihu, bá kan zu rìg ku á tonn bìr kwonn-à ni." ²³ I bu-à sa nàwá ma tawá dang rag, "Ku wài gbam rìghing, aning bib ku."

²⁴ A byar-à níng hi, big bar jakàng àfau-à níng, n dinya ku rag, "A dang jír àjai á pyànn Shìdun, jir kai bàna yi yì hing mpìr-à dàb gbam sig wù níng, í mpìr bu pyìr."

²⁵ Afau-à níng dinya kèng big n rag, "Kó ku í mpìr bu pyìr, kó bàna rà, n yì fig bàna. Bu-à n yì sig bàna, wàri níng mì ri myàng fig bàna, ama tàma-à níng, mì ri myàng kyàr."

²⁶ Big bib ku rag, "Ku sa sig wù í kai rà? Ku pù sig zuwú hi áshinn rà?"

²⁷ Ku dinya big rag, "N nìm dinya hing ning, ning fig fig bàna. Bu-à sa ning ri zìm aning fig jakàng í jir kai rà? Kó ning ri zìm aning shi yann sukàwá tinn rà?"

²⁸ Big swau ku n rag, "A shi síg nì wùn sukàwá, ama bigyí, yi í yann sukà Musa. ²⁹ Yi yì hing Shìdun dang hing jír ma Musa, ama mpìr-à níng, yi yì fig byar-à ku bi sig bàna."

³⁰ Afau-à níng dang rag, "Jír-à níng í bu mamaki wà barà ning yì fig byar-à ku bi sig bàna, ama ku dàb gbam hing mì! ³¹ Yi yì hing Shìdun ri fig fig jír mpìr bu pyìr bàna, ku ri fig jír mpìr-à ri wib ku mi ri sa bu-à ku ri zìm. ³² Tun sai-à big màm jag sig dunyaru, yi fig fig tai zyun rag, mpìr pù finn rìghing zu mpìr-à big mà sig ku í àfau bàna. ³³ Mpìr-à níng bi sig mà byar Shìdun ni. Nìm ma í àdònín bàna, ku nìm má sa yì fig bàna."

³⁴ Big dinya ku n rag, "Big mà sig wù áyau bu pyìr, ama tàma-à níng wù ri tàng yi bu rà?" Big í kan zu rìg-à ku mà tonn bìr kwonn-à ni.

*Mpìrká Fig Yì Fig Jir Shìdun Bàna
Níng Shi Sig Aràg í Afau*

³⁵ Barà Yesu fig àdònín, ku yàn dìg wàníng n bib wàníng rag, "A bir hing pìkyinnwú á byar Wùn Mpìr Jíkwinn rà?"

³⁶ Ku zìm n dang rag, "Shinn Lumí, á dinya mì mpìr-à níng hi, àjirà n̄ bir pìkyinnmí á byarwá ni."

³⁷ Yesu dinya ku n̄ rag, "A myàng rìghing ku, ku í mpìr-à ri dang jír ma wù níng."

³⁸ I byar-à ku dang rag, "Shinn Lumí, n̄ bir hing pìkyinnmí áni." Ku bi bìnn kir wann á jìnn ni, n̄ wib Yesu.

³⁹ Yesu dang rag, "N̄ bi sig á dunyaru àjirà n̄ wà kwonn. Ká ri myàng fig bàna níng, abig myàng. Ká ri myàng níng, abig shi àfau."

⁴⁰ Farisawaká zyun-à shi sig ma ku níng, fig jírwá àdònín, big bib ku n̄ rag, "Asai yi í àfau rà?"

⁴¹ Yesu dinya big rag, "Wà ning ním má àfau, big ním má dang fig rag, ning shi sig ma bu pyìr bàna. Ama tâma-à níng, ning rag ning ri myàng, í bu-à sa ning shi sig á bu pyìrná ni."

10

Tinn Jír á Shinn Mpìr Aza Adùn

¹ Yesu dang n̄ rag, "Mì ri dinya ning í jir àjai, mpìr-à ma kà fig áyau àdùnká ni, ma bàg fig í nu nkyun-à bàna, ma nann sig á agunn gbìb zyun ni kim, mpìr-à níng í ajwú, ku ri gbar shwar bu ma gbam. ² Mpìr-à ma kà hing nu nkyun-à, ku í mpìr azà àdùnká àjai. ³ Mpìr-à ri shi myàng nu nkyun àdùn káníng ri pù nkyun-à àjirà azà àdùn-à níng aku kà yag. Adùnká fig yì rìghing nài jir anubá, ku ri bar kó ni ma zìnnwá, mi ri zìg zu bi big á myann. ⁴ Wà kwa zìg zu rìghing káníng á myann, kwá kà á pyànn, í wà káníng má bàg ku ásim, jir kai bàna big fig yì hing nài jírwá. ⁵ Big ri kan bàg fig kyìnn, big í

shàr rìg bá, jir kai bàna big fig yì fig nài jírwá bàna."

⁶ Yesu dinya big tinn jír-à níng, ama big fig yì fig bu-à ku ri dang bàna.

Yesu í Aza Adùn Nsàn

⁷ Yesu dang jakàng n̄ rag, "Mì ri dinya ning í jir àjai, mì í nu nkyun àdùnká. ⁸ Mpìrká bi jag sig mì níng, big dang rag big í Kristi, ama big í mpìr ajwú. Adùnká ma fig fig jírbá bàna. ⁹ N̄ shi síg nì nu nkyun-à, mpìr-à ma kà hing á agunnmí ni, kwá dìg yonki, kwá kà bi, má zu yag, má dìg buju. ¹⁰ Ajwú ri bi àjiràaku jwi bu, maaku gban ki, maaku sa bai bu. Ama bigmí, n̄ bi síg àjirà aning dìg yonki, àjirà ná sa fig ashi bu zyun bàna.

¹¹ "Mì í aza àdùn nsàn, jir kai bàna azà àdùn nsàn ri ya shinnwá á byar àdùnká buwá ni. ¹² Mpìr zyun-à ma ri sa swàm bài, wà ku ma í àsàin àdùn-à bàna, kwa myàng hing jwànnzwam ma ri bi, kwá shàr rìg má fìm rìg àdùnká, jwànnzwam má pànn rìg big, kádàkí má shàr yam rìg. ¹³ Ku í mpìr asa swàm bài, ku ri kyab fig jir àdùnká bàna. I bu-à sa ku ri shàr níng. ¹⁴ Mì í aza àdùn nsàn, n̄ yì hing buká bumí big, buká bumí big yì hing mì tìn. ¹⁵ Barà Tamí yì hing mì níng, mì má n̄ yì hing ku tìn. N̄ ya hing yonkimí á dò shinn àdùnká ni. ¹⁶ N̄ shi sig ma àdùnká káhi zyun-à kà fig áyau káníng ni bàna. Shi sig í dole n̄ zìg bi big tìn. Bá fig nài jírmí, má shi í bu nzyun bidim pá. Má shi àsàin lubá nzyun.

¹⁷ "Tamí ri zìm mì wàni, jir kai bàna mì ri wann tafinn yonkimí àjirà n̄ dìg jakàng. ¹⁸ Mpìr má zìg zu fig yonkimí bàna, má ya big shinnmí, jir kai bàna n̄ shi sig ma gbam wà má ya átai, kuma má zìg kàng. Wàníng í bu-à Tamí dinya sig mì n̄ sa."

¹⁹ A byar-à níng hi, mpìr Yahudawaká gbìb shùr n̄ gàfìnn dìr á jir shinn Yesu ni. ²⁰ Mpìrká káhi

nìnànn nímá dang rag, "Ku shi sig ma wàu, ku ri shàr ñsáng. Bu-à sa ning ri fig jírwá í jir kai rà?"

²¹ Ama mpirká káhi dang rag, "Mpír-à ma shi sig ma wàu, má dang fig íri jír-à níng bàna. Sáshinn mpír wàu má dàb gbam àfau rà?"

Big Ngàng Yesu

²² A sònñ wàu-à ni, Yahudawaká ri sa bùkí mà Urushalima. Ayúnn-à níng hi, í àyúnn-à wùwài wà big ri kyab pànn sai-à big sa kyàr sig lu Shìdun. ²³ Yesu ri kyann kyann mà byar zyun á lu Shìdun ni. Byar-à níng hi, big ri bar ku byar Sulemanu. ²⁴ Yahudawaká sar kàng kwìb ku, n dinya ku rag, "Sáshinn wá fim yi, yi ri kyab jír pyànà á pikyinnyí ni rà? A dinya byann yi, wù í Almasihu rà?"

²⁵ Yesu dinya big n rag, "N nìm dinya hing ning, ama ning bir fig pikyinn áni bàna. Bu mamakiká mì ri sa á zinn Tamí ni níng, ri tiya mpirká shumí. ²⁶ Ama ning bir fig pikyinn ná áni bàna, jir kai bàna ning shi fig áyau àdùnká bumí ni bàna. ²⁷ Adùnká bumí ri fig jírmí, n yì hing big, big ri bàg mì tinn. ²⁸ Mì ri ya big yonki kinn kinn. Bá wu fig bàna, mpír má gbar shwar fig big á vùmí ni bàna tinn. ²⁹ Tamí zyun-à ya sig mì big níng, kab hing kó ni bidim pár. Mpír fòr fig wà kwá gbar shwar big á vùwá ni bàna. ³⁰ Yi ma Tamí í bu nzyun."

³¹ Yahudawaká zìg jakàng abàn, jirà abig ta gban ku ma kàhi. ³² Yesu dinya big rag, "N sa hing bu mamakiká nìnànn nímá á pyànn ná ni, zyun-à Tamí dinya sig mì n sa. I jir swàm bu mamaki-à wà áni, zyun-à ning ri zìm aning ta gban mì jir kàhi níng rà?"

³³ Yahudawaká dinya kàng ku n rag, "Wà yi ri zìm ayi ta gban wù níng, í jir shinn swàm bu mamaki-à à sa sig níng bàna, ama í jirà wù ri sa bai zinn Shìdun. Wù í mpír jíkwinn, ama wù ri sinn kàng shinnwú rag wù í Shìdun."

³⁴ A byar-à hi Yesu dinya big rag, "Big ba sinn sig á tarkada dokaná ni rag, 'Shìdun dang rag, ning í Shìdun.' ³⁵ Mpirká zyun-à Shìdun dinya sig big jírwá níng, Shìdun bar big í Shìdun. Yi yì hing jir Shìdun í àjai. ³⁶ Bigmí Shìdun shig zu sig mì, n swam bi sig mì á dunyaru. Bu-à sa ning dang rag, mì ri sa bai zinn Shìdun níng, í jirà n̄ dang rag, mì í Wùn Shìdun níng rà? ³⁷ Wà ma sa fig bu-à Tamí ri sa bàna, kada aning bir pikyinn ná á jírmí ni bàna. ³⁸ Wà ma sa bu-à Tamí ri sa, kó wà na bir fig pikyinn ná á jírmí ni bàna, aning bir pikyinn á bu-à mì ri sa, í wà ná yì rag Tamí shi sig á byarmí ni, mì má n̄ shi sig á byarwá ni tinn."

³⁹ Big ri zìm abig pànn Yesu, ama ku í jànn rìgwá.

⁴⁰ Ku kàng yag kàng mà Ning Ur-dun ni mà jann, á byar-à Yohanna rì sa jag sig batisma, n yag shi màhàn.

⁴¹ Mpirká nìnànn nímá bi á byar Yesu ni n rag, "Kó barà Yohanna sa fig bu mamaki zyun bàna, tama-à níng yi yì hing jír-à ku dang sig á shinn Yesu ni, í àjai." ⁴² Mpirká nìnànn nímá bir hing pikyinnbá á byarwá ni màhàn.

11

Ki Liyazaru

¹ Wunù zyun zinnwá í Liyazaru, ku na sig dor, ku í mpír-à mà Baitanya á kauye Maryamu ma shunwàuwá Marta. ² Maryamu í zyun-à wìr sig Yesu byìr tulare á barwá ni, n tung kyàr ma jinnwá. Liyazaru bó í ajunù Maryamu wà na sig dor-à níng. ³ Maryamu ma Marta swam yag aswam á byar Yesu ni n rag, "Shinn Luyí, jàuwú zyun-à wù ri zìm wàni níng, na sig dor."

⁴ Barà Yesu fig àdònín, ku rag, wàníng í dor ki bàna, ama í dor-à wà mpirká má swam yan zinn Shìdun áni, ma wà bá wib Wùn Shìdun áni tinn.

⁵ Yesu ri zìm Marta ma wunzàwá ma Liyazaru. ⁶ Barà ku fig tai big rag, Liyazaru na sig dor, sái ku

shi kèng mà byar-à ku nìm shi sig níng su pyànà. ⁷ A byar-à níng hi, ku dinya yann sukàwá big n rag, “Tàma-à níng ayi kèng yag mà Yahudiya.”

⁸ Yann sukàká dinya Yesu n rag, “Malam, sai-à ním níng, Yahu-dawaká ri zìm abig ta gban wù ma abàn. Ama tàma-à níng wù ri zìm á kèng yag kèng màhàn rà?”

⁹ Yesu zìm n rag, “Ayúnn-à ma nann zu hing, ri sa awa dwib agban pyànà, í wà ku ri kà í ni. Mpìr ma ri kyann á yiyar-à ni, àsiù má ta fig ku bàna, jir kai bàna ku ri myàng kyàr byarká á dunyaru. ¹⁰ Ama wà kwa kyann á fì, àsiù má ta ku, jir kai bàna àyar-à bàna.” ¹¹ Yesu dang jír káníng n rag, “Jàuyí Liyazaru ri na aná, má yag bar finn zir ku.”

¹² Yann sukàwá big dinya ku rag, “Shinn Luyí, wà ku ma ri na aná kwá gbam rìg.”

¹³ Yesu ri dang jír á shinn ki Liyazaru, ama yann sukàwá big ri kyab rag kó wàning ri na aná àjai.

¹⁴ Yesu dinya kyàr big àjai n rag, “Liyazaru wu rìghing. ¹⁵ Mì ri fig àjwár, jir kai bàna á sai-à níng hi ñ bàna màhàn. N ním ma shi sig màhàn, Liyazaru ním má wu fig bàna. Tàma-à níng má tiya ning gbam-à ñ shi sig ma kàhi á shinn ki, jirà aning bir pìkyinn ná á byarmí ni. Tàma-à níng ayi yag mà byarwá ni.”

¹⁶ Toma, zyun-à í wùn ntài níng dinya jàuwá big n rag, “Ayi yag kwonn ma malam í zyun, àjirà ayi wu ma ku á bìr-à ni.”

Yesu í Asàin-à Má Gbar Dù Nann Zu Ki Ma Yonki

¹⁷ Asai-à Yesu bi níng, Liyazaru wu rìghing big jì dim rìghing ku hár su yina. ¹⁸ Swann Baitanya shi yàr sig ma Urushalima, áyaubá ni fòr fig mel pyànà bàna. ¹⁹ Yahudawaká ninànn nímá yag sig mà byar Marta ma Maryamu, àjirà abig bib kà big nài ki ajunùbá.

²⁰ Barà Marta fig Yesu ri bi àdòníngrái ku yag n yag shà wàning á gbìb-à ni. Ama Maryamu shi sig buwá á lu-à ni. ²¹ Marta dinya Yesu n rag, “Shinn Luyí, wù ním ma áyag, wàning ajunùmí ním wu fig bàna. ²² Ama ñ yi hing, kó tàma-à níng bu-à wa vig hing, Shìdun má ya wù.”

²³ Yesu dinya Marta n rag, “Ajunùwú má dù nann zu ma yonki.”

²⁴ Marta dinya ku rag, “N yì hing kwá dù nann zu ma yonki àyúnn-à dunyaru má vinn áni.”

²⁵ Yesu dinya ku n rag, “N shi síg nímpìr-à má gbar dù nann zu mpírká ma yonki, ñ shi síg ní yonki. Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byarmí ni, kó kwa wu hing, kwá wím kèng. ²⁶ Mpìr-à ma shi sig ma yonki, ma bir hing pìkyinnwá á byarmí ni, kwá wu fig bàna. A bir hing pìkyinnwá áni rà, kó bàna rà?”

²⁷ Marta dinya Yesu n rag, “I àjai, Shinn Luyí. N bir hing pìkyinnmí rag, wù í Almasihu Wùn Shìdun àsàin-à sai-à rì níng big rì shi kir ku aku bi á dunyaru.”

Yesu Kig Mínn

²⁸ Barà Marta dang àdòníngrái, ku kèng yag n yag shàm dinya wunzàwá Maryamu n rag, “Malam shi sig áyag, ku ri bar wù.” ²⁹ Barà Maryamu fig àdòníngrái, ku dab dù kíni n yag mà byar wàning ní.

³⁰ Yesu kà fig ma mà kauye bàna, í barà ku shi sig ma mà byar-à ku ma Marta ním dìg kwonn sig níng.

³¹ Yahudawaká ká bi sig abig bib kà Maryamu nài ki-à níng, big shi sig í zyun ma ku mà lu-à ni. Barà big myàng Maryamu dù nann zu kíni àdòníngrái, mi ri zu yag mà myànn níng, big bàg ku, jir kai bàna big ri kyab rag kó ku ri yag mà amir-à ni, àjirà aku kig màhàn.

³² Barà Maryamu fòr yag mà byar Yesu, n myàng wàning àdòníngrái, ku bìnń kir wann á jìnn ni á bar wàning ni n rag “Shinn Lumí, wà

wù nìm ma áyag ajunùmí nìm má
wu fig bàna."

³³ Barà Yesu myàng ku ri kig
àdònìng, Yahudawaká ká bi sig ma
ku níng ri kig tìnn, sái pìkyinnwá í
bai rìg-à. ³⁴ Ku bib big rag, "Ning jì
síg ku áni rà?"

Big dinya ku rag, "Shinn Luyí, á bi
ma á myàng."

³⁵ Yesu kig mínn. ³⁶ Yahudawaká
dang n rag, "Aning myàng barà ku
zìm sig mpìr-à níng áni."

³⁷ Ama káhi áyaubá ni dang
rag, "Mpìr-à níng dàb gbam hing
àfauká, sáshinn ku bàna ma gbam
wà kwá kan dim ki Liyazaru rà?"

Yesu Dab Wìm Kàng Liyazaru

³⁸ Yesu yag fòr mà byar amir-à ni,
pìkyinnwá bai shi nímá. Amir-à hi í
ashòr abàn. Big kìg dim rìghing nu
ashòr-à hi ma abàn.

³⁹ Yesu dinya big rag, "Aning zìg
dù rìg abàn-à níng."

A byar-à hi, Marta zyun-à
ajunùwá wu sig níng, dinya Yesu
rag, "Shinn Lumí, tàma-à níng ku
swàr rìghing, jir kai bàna suwá sa
hing yina á shar-à ni."

⁴⁰ Yesu dinya ku rag, "N nìm
dinya fig wù rag wà wa bir hing
pìkyinnwú á byarmí ni, wá myàng
gbam Shìdun bàna rà?"

⁴¹ Big í abàn-à hi í zìg du rìg-à.

Yesu myàng yag zuwá mà wai, n
dang rag, "Tamí, mì ri sa wù ísoko
barà à fig hing jírmí. ⁴² N yì hing wù
ri fig jírmí kó ákaun bidìm pár, ama
tàma-à níng, á jir shinn bìr mpìrká
níng ni, mì ri zìm á fig jírmí àjirà
abig yì rag à swam bi síg mì nì."

⁴³ Barà ku dang jír-à níng
àdònìng, ku bar nài abor ma gbam
n rag, "Liyazaru, á zu bi."

⁴⁴ A byar-à hi, Liyazaru í zu bi-à
ma jà ki-à big sìr dim sig vùwá ma
barwá ma mùnnpyànnwá áni.

Yesu dinya big rag, "Aning finn zu
ku, ma aning fim ku aku yag."

*Big Gib Sig Nu Abig Gban Yesu
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)*

⁴⁵ Mpìrká nìnànn nímá áyau
Yahudawaká ká bi sig abig bib kà
Maryamu, big myàng buká Yesu
sa sig níng, big bir pìkyinnbá á
byarwá ni. ⁴⁶ Ama kádàkí áyaubá
ni, yag sig mà byar Farisawaká, big
dinya big bu mamakiká Yesu sa sig.

⁴⁷ Agbam malamká ma Farisawaká
bar kwonn ba dìrbá mà tonn shinn
kwonn n dang rag, "Ma yá sa í kai
rà? Aning myàng bu mamakiká
mpìr-à níng ri sa. ⁴⁸ Wà ya fim hing
ku átai àdònìng, mpìrká bidìm pár
má bir pìkyinnbá á byarwá ni. Mpìr
Romawaká má bi má sa bai rìg lu
Shìdun má zìg rìg jànniyí."

⁴⁹ Ama mpìr zyun big ri bar ku
Kayafa, ku í agbam mpìrká ri twìb
swànn bu á pyànn Shìdun ni, ku
dinya big rag, "Ning yì fig kó bu zyun
bàna. ⁵⁰ Ning yì fig wà sàn hing
wà barà mpìr nzyun aku wu á jir
shinnyí ni, ma wà mpìrká nìnànn
nímá nìm má wu níng bàna rà?"

⁵¹ Ku dang fig jír-à níng ma shin
nwá bàna, ama barà ku í àgbam
á ji-à níng ni, Shìdun sìnn kà sig
ku aku dang rag, "Yesu má wu
á jir shinn mpìr Yahudawaká ni."

⁵² Ama kwá wu fig íri jir shinn mpìr
Yahudawaká bàna, ama dò jirà aku
bar kwonn yanká bu Shìdun ká yam
sig níng.

⁵³ Tunn àyúnn-à níng hi, big
kwonn nubá barà bá gban ku áni.
⁵⁴ Yesu tàma-à níng ri kyann fig rag
á byar yiyan byar-à Yahudawaká má
myàng ku bàna. Ku fim rìghing
byar-à níng hi, n yag sig mà jànn
zyun shi yàr sig ma awúnn, n yag
kà mà finn swann zyun-à big ri bar
Ifirayimu. A byar-à hi, ku yag shi
kwonn sig ma yann sukàwá big.

⁵⁵ Ayúnn wùwài bu Yahudawaká,
zyun-à big ri bar rag, í àyúnn
Pìm Wam Zu nyàan fòr, tunn sai-à
àyúnn-à hi sa fig ma bàna, mpìrká
nìnànn nímá mà kauyeká ni ká
nann yag sig mà Urushalima, àjirà
abig sa kyàr dìrbá. ⁵⁶ Big yàn kyann
Yesu. Barà big sar sig mà lu Shìdun

ni, mi ri bib ba dìrbá rag, "Ma ning ri kyab kai tama-à níng rà? Kwá bi fig àyúnn Pìm Wam Zu-à níng bàna rà?" ⁵⁷ A byar-à níng hi, àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma Farisawaká dang rag, mpìr-à ma yì hing byar-à Yesu shi sig, aku dang àjirà abig pànn wàning.

12

Big Pàb Yesu Byìr Nsàn Mà Baitanya

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Barà àyúnn su Pìm Wam Zu dà sig ma su sunnjin, Yesu yag mà Baitanya byar-à Liyazaru shi sig, zyun-à Yesu gbar dù mà amir-à ni. ² A byar-à ning hi, big sa ya Yesu buju, Marta ri gafinn ya mpirká buju. Liyazaru shi kà sig áyaubá ni, mi ri ji buju. ³ Sái Maryamu zìg byìr zyun ri ning swìnn nsàn nímá, big ri bar rag nardi. Byìr-à ning hi shi sig ma bái wàni. Ku pàb á bar Yesu ni n tùn kyàr ma jinnwá. Lu-à hi bidìm pár ning gban rìg ma swìnn byìr-à hi. ⁴ Ama Yahuda Iskariyoti wùn sukà zyun áyau yann sukáká bu Yesu, í zyun-à ri zìmaku wann tafinn Yesu, ku dang rag, ⁵ "Bu-à sa big wann tafinn fig byìr-à ning bài wuwài nímá, n zìg bài-à ning n ya fig mpìr ashiká bàna í jir kai rà? Byìr-à ning bàiwá fòr hing bài swàm ji zyun bu mpìr zyun." ⁶ Ku dang sig jír-à ning átai, ku zìm fig mpìr ashiká káníng bàna. Ku í mpìr ajwú. Barà bàiká big shi sig ma káhi ning shi sig á vùwá ni ning, ku ri tinn zu káhi mi ri ji.

⁷ Yesu dang rag, "Aning fim uwà-à ning, ku sìnn gbam sig byìr-à ning àjiràaku wìr kà ya mì sai-à bá jì mì. ⁸ Ná dìg kyann mpìr ashiká áyauná ni kó ákaun, ama bumí ná dìg kyann fig mì bàna."

Barà Big Gib Nu Abig Gban Liyazaru

⁹ Mpìr Yahudawaká nìnànn nímá fig tai rag, Yesu shi sig mà Baitanya,

á byar-à hi big yag màhàn. Big yag fig íri jir Yesu bàna, ama àjirà abig myàng Liyazaru zyun-à Yesu bar wìm kàng ku mà amir-à ni ning. ¹⁰ A byar-à ning hi, àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ning, su kwonn nu àjirà abig gban Liyazaru tìn, ¹¹ jir kai bàna á shinn Liyazaru mpìr Yahudawaká nìnànn nímá ri ngàng jir àgbamká, mi ri bir pìkyinn á byar Yesu.

Mpirká á Urushalima Shà Yesu (Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Na kyàr byar-à, mpirká nìnànn nímá ká bi sig jir àyúnn Pìm Wam Zu-à ning, fig tai big rag Yesu má bi á Urushalima. ¹³ Big zìg ayab lí n yag shà ku, n gbam nài gbam n rag, "Hosanna, ayi swam yan ku zyun-à ri bi á zìnn Shìdun, ayi swam yan kùr Israila."

¹⁴ Yesu yàn dìg wùn aswannswánn zyun, n nann zu áni àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni n rag,

¹⁵ "Kada aning shàr zinn bàna, ning mpirká á finn swann Siyona. Aning myàng kùrná ri bi, ku nann shi sig á shinn wùn aswannswánn."

¹⁶ Yann sukawá big yì fig ma yìr buká ri sa ning bàna sai-à wà jijag, ama ásim sai-à Yesu dù nann zu mà amir-à ni ma yonki ning, á byar-à hi big kyab pànn bu-à big ba sig á shinnwá ni. Asai-à ning hi, big í yì byann rìg-à bu-à hi sa hing àràg barà big rì ba sig á jir Shìdun ni.

¹⁷ Mpirká nìnànn nímá ká zyun-à shi sig ásai-à Yesu bar zu bi Liyazaru mà amir-à ni ma yonki ning, myàng àdònìng, big bir pìkyinnbá áni, mi ri dinya mpirká nìnànn nímá tai bu-à sa sig. ¹⁸ I bu-à sa bìr mpìr káníng bi sig á byarwá ni, jir kai bàna big fig sig rag, ku sa sig bu mamaki. ¹⁹ A byar-à ning hi, Farisawaká dinya bar dìrbá n rag, "Aning myàng, yi dìg fig pyù bàna, kó titi nímá. Mpirká bidìm pár ri bàg ku."

Mpìr Helenawaká Ri Zìm Abig Myàng Yesu

²⁰ Mpìr Helenawaká káhi shi sig áyau mpìrká yag sig mà Urushalima àjirà abig wib Shìdun àyúnn Pìm Wam Zu. ²¹ Big yag mà byar Filibus, ku zyun-à ku i mpirl Batsaida á jànn Galili, n dang rag, "Malam, yi ri zìm ayi myàng Yesu."

²² Filibus yag n dinya Andarawus. A byar-à níng hi, big pyànà bidìm pár big yag n dinya Yesu. ²³ Yesu dinya big n rag, "Ayúnn-à sa hing wà bá swam yan mì Wùn Mpìr Jíkwinn. ²⁴ Mì ri dinya ning àjai, wà ya tàg fig yìr za á jìnn ni bàna, má nga nann zu fig barà má sa yìr bàna, má shi áwinwá ni. Ama wà ya tàg hing á jìnn ni, má byann wàni. ²⁵ Mpìr-à ma ri zìm íri shinnwá, kwá dìg fig yonki bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn hing shinnwá á dunyaru-à níng ni, kwá dìg yonki wà zyun-à kinn kinn. ²⁶ Mpìr-à ma ri zìm n shi àsàin luwá, aku bàg mì, àjirà byar-à n shi sig níng, fàumí aku shi màhàn tìn. Mpìr-à ma ri zìm n shi àsàin luwá, Tamí má sìnn kèng ku mpìr ùwài.

Yesu Dinya Mpìrká Jír á Shinn Kiwá Ni

²⁷ "Tàma-à níng pìkyinnmí na tag fig bàna, má dang í kai rà? Kó ní dang rag, 'Tamí, shwìn-à níng aku dìg mì bàna,' rà? Ama bu-à sa n bi sig á jànn-à ni í jirà ní wa shwìn-à níng. ²⁸ Tamí, á tìya mpìrká gbamwú."

A byar-à níng hi, nài jír zu bi mà wai n rag, "N nìm tìya rìghing big gbammí, ama má tìya jakàng big."

²⁹ Bìr mpìrká zyun-à sar sig mà byar-à níng hi níng fig àdònín, big rag, "I shyù ri kàn nì." Káhi dang rag, "I wùn aswam Shìdun dang síg ní jír ma ku."

³⁰ Ama Yesu dinya big n rag, "Nài jír-à níng, í jir shinnmí bàna, ama í jir shinn ná. ³¹ Tàma-à níng í sai-à bá wà kwonn mpìrká á dunyaru, bá kan zu rìg Shaitan, ku zyun-à

ku í kùr mpìrká ri zìm fig Shìdun bàna. ³² Sai-à ba gbar nann zu hing mì, má gbar bi mpìrká nínànn nímá á byarmí ni." ³³ Barà Yesu ri dang àdònín, ku ri tìya mpìrká swai kiwá kwá wu.

³⁴ Bìr mpìrká bib ku n rag, "Yi fig hing jir Shìdun dang rag, 'Almasihu má shi kinn kinn,' bu-à sa wá dang rag, 'Bá gbar dù nann zu Wùn Mpìr Jíkwinn mà wai,' í jir kai rà? Wùn Mpìr Jíkwinn hi í ni rà?"

³⁵ Yesu dinya big rag, "Ayar shi sig áyauná ni, ama àyar-à hi má shi nonn fig bàna. Aning kyann kyonn áyau àyar-à hi ni, jirà kada aning kyann kyonn á zufi bàna. Mpìr-à ma ri kyann kyonn á zufi-à ni, kwá yì fig byar-à ku ri yag bàna. ³⁶ Aning bir pìkyinn ná á byar àyar-à hi ni, barà àyar-à hi shi sig ma á byarná ni, àjirà aning shi yann àyar." Barà Yesu dang vinn rìg jír-à níng, ku í bònn yag rìgwá.

Yahudawaká Bir Fig Pìkyinnbá á Byar Yesu Bàna

³⁷ Kó barà Yesu sa bu maki nínànn nímá á pyànà mpìr Yahudawaká ni níng, big bir fig pìkyinnbá á byarwá ni bàna. ³⁸ Bu kánín sa hing àjai, àràg barà Ishaya rì ba sig. Ku ba sig rag, "Shinn Lumí, mpìr-à bir sig pìkyinnwá á jír-à yi dang sig á shinnwú ni níng, í ni rà? Shìdun tàg sig gbamwá á byar ni rà?"

³⁹ Jír wàníng, big bir fig pìkyinnbá áni bàna, jir kai bàna Ishaya zyun-à rìi dang kyann jir Shìdun níng, dinya sig big rag,

⁴⁰ "Shìdun bir dim rìghing Zubá, n sa wu rìghing pìkyinnbá àjirà abig myàng ma Zubá bàna, ma abig kyab jír á pìkyinnbá ni bàna,

hár abig kèng bi á byarmí ni, àjirà n dàb gbam big bàna."

⁴¹ Ishaya dang jír kánín, jir kai bàna ku myàng hing gbam Yesu, n dang jír á shinn wàníng ni.

⁴² Agbam mpìr Yahudawaká nínànn nímá bir hing píkyinnbá á byar Yesu ni, ama big ri shàr zinn Farisawaká, í bu-à sa big ri dinya kyàr zu fig mpirká rag big bir hing píkyinnbá á byar Yesu ni bàna, jir kai bàna kada abig kan zu big mà tonn shinn kwonn-à ni bàna. ⁴³ Big ri zìm kab mpirká abig yan big, ma wà Shìdun má yan big íni.

Yesu Ma Shìdun Asàin-à Swam Bi Sig Ku Níng, Big í Bu Nzyun

⁴⁴ Yesu dinya big ma gbam n rag, “Mpìr-à ma bir hing píkyinnwá á byarmí ni, ku bir fíg íri wà á byarmí ni bàna, ama ku bir sig á byar mpìr-à swam bi sig mì níng tìnn.

⁴⁵ Mpìr-à ma myàng hing mì, ku myàng hing Tamí zyun-à swam bi sig mì. ⁴⁶ Bigmí ñ bi sig àràg í àyar á dunyaru. Mpìr-à ma bir hing píkyinnwá á byarmí ni, kwá shi fig á zufi-à ni bàna. ⁴⁷ Wà mpìr-à ma

ri fig jírmí, ma wib fig bàna, í mì má wà fig kwonnwá íni bàna, jir kai bàna ñ bi fíg àjirà ñ wà mpirká á dunyaru kwonn bàna, ama àjirà ñ pinn zu big. ⁴⁸ Mpìr-à ma ngàng mì, ma zìm fig jírmí bàna, ku shi sig ma bu-à má wà ku kwonn. Jírká zyun-à ñ dang sig níng, má shi íní kwonn wà àyúnn-à dunyaru má vinn, ⁴⁹ jir kai bàna jír káníng, ñ dang fig ma shinnmí bàna, ama Tamí zyun-à swam bi sig mì níng, í ku dinya síg mì ní jír-à má dang. ⁵⁰ N yì hing jírká zyun-à Tamí dinya sig mì ñ dang níng, ri ya yonki kinn kinn, jir kai bàna buká mì ri dang níng, í bu-à Tamí dinya sig mì ñ dang.”

13

Yesu Tu Kyàr Bar Yann Sukàwá Big

¹ Sai-à àyúnn Pìm Wam Zu sa fig ma bàna, dà sig su zyun, Yesu yì hing wà sai-à kwá fim dunyaru-à níng má yag mà byar Tawá ni sa hing. Ku ri zìm mpirká buwá zyun-à shi sig á dunyaru wàni, ku ri zìm big hár àyúnn-à ku bi wu.

² Asai-à Yesu ma yann sukàká buwá ri ji buju ákamzau, Shaitan sìnn kà bab rìghing Yahuda Iskariyoti wùn Siman a wàníng wann tafinn rìg Yesu. ³ Yesu yì rìghing wà Tawá ya rìghing ku gbam kó kai bidim pár, ku yì hing wà ku bi sig mà byar Shìdun ni, kwá kàng yag jakàng mà byar Shìdun. ⁴ Ku dù mà byar buju-à ni, n yag wan zu rìg jàwá, n sìnn gbam. Ku zìg jà zyun n sìr gbam dìrwá ma kàhi. ⁵ A byar-à níng hi, Yesu kab wìr kà zàpìr á kwài-à ni, mi ri tu bar yann sukàká buwá, n tùng kyàr ma jà-à ku sìr gbam sig dìrwá áni níng. ⁶ Barà ku bi mà byar Siman Bitrus, Bitrus dinya ku rag, “Shinn Luyí, kada á tu barmí àdòníng bàna.”

⁷ Yesu zìm n rag, “Wá yì fig bu-à mì ri sa tama-à níng bàna, ama wá yì á pyànn.”

⁸ Bitrus dinya Yesu n rag, “Wá tu fig barmí bàna hár kinn kinn.” A byar-à níng hi Yesu dinya ku rag, “Wá ma tu fig barwú bàna, wá shi fig rag wùn sukàmí bàna.”

⁹ Siman Bitrus dinya ku rag, “Wá má àdòníng, á tu íri barmí bàna, ama ma vùmí ma shinnmí tìnn.”

¹⁰ Yesu dinya ku rag, “Mpìr-à ma wau hing dìrwá, kwá tu íri barwá, jir kai bàna dìrwá shi sig ákyàr. Ning bidim pár, ning shi sig ákyàr, ama dà sig mpìr nzyun.” ¹¹ Ku yì hing mpìr-à má wann tafinn ku, í bu-à sa ku dang rag, “Ning shi sig ákyàr, ama dà sig mpìr nzyun.”

¹² Barà ku tu vinn rìg barbá àdòníng, ku zìg jàwá n wìr kà n kàng yag mà byar shuwá ni. Ku bib káníng n rag, “Ning yì hing bu-à ñ sa sig ning níng rà? ¹³ Ning ri bar mì rag, Malam ma Shinn Luyí, ning bar sig àjai, jir kai bàna ñ shi sig àdòníng hi. ¹⁴ Barà mì í Shinn Luná, ma Malamná, ñ tu sig barná, ning tìnn má, aning tu bar jàuná tìnn. ¹⁵ N sa sig ning àdòníng jirà ning má aning yag sa mpirká káhi àràg barà ñ sa sig ning níng. ¹⁶ Mì ri dinya

ning àjai, fàu má kab fig àsàin luwá bàna, wùn aswam má kab fig mpìr-à swam sig ku bàna. ¹⁷ Tàma-à níng barà ning yì hing bu káníng, wà na bàg hing, Shìdun má sa sàn ya ning.

¹⁸ “Mì ri dang fíg jír-à níng jir shinn ná bidìm pár bàna. N yì hing írì swai mpirká zyun-à n shig zu sig. Ama àjirà jir Shìdun aku shi àràg barà big ba sig rag, ‘Mpìr zyun má wann tafinn mì, í mpìr zyun-à yá ji buju ma ku níng.’ ¹⁹ Mì ri dinya ning tàma-à níng, barà sai-à níng hi màg fig ma bàna níng, jir kai bàna wà àyúnn-à níng hi ma màg hing aning bir píkyinn ná rag í mì. ²⁰ Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma pànn hing kó ni zyun-à ma swam bi sig vù pyàñà, ku pànn síg mì. Mpìr-à ma pànn hing jírmí, ku pànn sig í jir Shìdun zyun-à swam bi sig mì.”

*Yesu Dang Rag Mpìr Zyun Má
Wann Tafinn Ku
(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)*

²¹ Barà Yesu dang àdòníng, píkyinnwá í bai rìgwá, ku dinya kyàr big n rag, “Mì ri dinya ning àjai, mpìr zyun áyauná ni má wann tafinn rìg mì.”

²² A byar-à níng hi, yann sukàwá big myàng gbam ba dìrbá, mi ri kyab rag kó í ni áyaubá ni rà.

²³ Mpìr zyun shi sig áni áyau yann sukàká ni, wà zyun-à Yesu ri zìm wàni, ku shi yàr sig ma Yesu.

²⁴ Siman Bitrus pyar bar ku rag, “A bib Yesu rag mpìr-à níng hi í ni rà?”

²⁵ A byar-à níng hi, ku zyun-à ku shi yàr sig ma Yesu níng, ku bib wàníng n rag, “Shinn Luyí, wù ri dang í ni rà?”

²⁶ Yesu dang rag, “I mpìr-à má ngir brodi má swànn kà á byù, má ya kuaku ji níng.” A byar-à níng hi, Yesu swànn kà brodi á byù-à ni, n ya Yahuda wùn Siman Iskariyoti. ²⁷ Barà Yahuda zìg brodi-à hi àdòníng, sai Shaitan kà rìg á píkyinnwá ni. Yesu dinya ku rag, “Bu-à wù ri zìm á sa níng, á sa kíni.”

²⁸ Ayaubá ni barà big shi kwonn sig á byar buju-à ni níng, big yì fig bu-à sa Yesu dinya Yahuda jír-à níng bàna. ²⁹ Mpirká káhi ri kyab rag, jirà bàibá shi sig á vù Yahuda ni, kó Yesu ri dang rag, a wàníng yag wann bi bujuká zyun-à bá sa bu àyúnn Pìm Wam Zu-à níng ma kàhi, kó a wàníng ya mpìr ashiká bài.

³⁰ Yahuda jí agir brodi-à Yesu ya sig ku níng, mi í zu yag rìgwá mà myann á fi-à ni.

Doka Apyú

³¹ Barà ku zu yag àdòníng, sai Yesu dang rag, “Tàma-à níng, bá swam yan mì Wùn Mpìr Jíkwinn, bá swam yan Shìdun á jir shinn buká má sa. ³² Wà mpirká ma myàng hing gbam Shìdun á jir shinnmí ni, Shìdun má sa mpirká abig myàng gbammí tìnn. Kwá sa rìg tàma-à níng.”

³³ Yesu dinya big rag, “Yanká bumí, má shi nonn fig ma ning bàna, ná yàn kyann mì, ama byar-à mì ri yag níng, ná yag sar fig bàna. Mì ri dinya ning àràg barà n dinya sig àgbamká bu Yahudawaká. ³⁴ N ya hing ning doka àpyú, aning zìm bar dìrná. Aning zìm bar dìrná àràg barà mì ri zìm ning. ³⁵ Wà na ri zìm bar dìrná, í wà mpirká má yì rag, ning í yann sukàmí.”

*Yesu Dang Rag Bitrus Má Dang
Rag Wàníng Yì Fig Ku Bàna
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³⁶ Siman Bitrus bib ku rag, “Shinn Luyí, wù ri yag áni rà?”

Yesu zìm ya ku n rag, “Byar-à mì ri yag tàma-à níng, wá yag yì sar fig bàna, sai àyúnn su zyun í wá wá yag ni màhàn.”

³⁷ Bitrus bib ku rag, “Shinn Luyí, bu-à sa má bàg yag sar fig wù tàma-à níng bàna níng, í jir kai rà? N zìm hing ma wu á jir shinnwú ni.”

³⁸ A byar-à níng hi, Yesu bib ku rag, “A zìm hing wà á wu á jir shinnmí ni rà? Mì ri dinya wù àjai, kwinn má dab fig aku bàna, wá

dang hár kàun sara má rag à yì fig mì bàna."

14

Yesu Shi Sig Gbìb-à á Byar Shìdun

¹ Yesu dang rag, "Pìkyinn ná aku bai bàna, aning shi bir pìkyinn ná á byar Shìdun, ma aning bir á byarmí ni tìnn. ² Mà lu Tamí ni, byar shu shi sig nìnànn nímá, wà nìm má àdònínг bàna, ñ nìm má dinya fig ning bàna. Ma yag má sa samyib ya ning byar shu. ³ Wà ma yag ma sa samyib hing byar shuná, í wà má kèng bi má zìg yag ning mà byar-à ñ shi sig. ⁴ Ning yì hing gbìb-à byar-à mì ri yag."

⁵ Toma bib ku rag, "Shinn Luyí, yi yì fig byar-à wù ri yag bàna, sáshinn yá yì gbìb-à rà?"

⁶ Yesu dinya ku rag, "N shi síg nì gbìb-à, ñ shi síg nì àjai, ñ shi síg nì yonki. Mpìr má yag fig mà byar Tá bàna sái kwa bàg hing mì. ⁷ Barà ning yì hing mì níng, ná yì Tamí tìnn. Tàma-à níng, ning yì hing ku, n myàng hing ku tìnn."

⁸ Filibus dinya ku rag, "Shinn Luyí, á tìya yi Ta-à hi, í bu-à yi ri zìm."

⁹ Yesu bib ku rag, "Mì zyun-à ñ shi nonn sig áyauná ni, Filibus, à yì fig mì bàna rà? Mpìr-à ma myàng hing mì, ku myàng hing Tamí. Bu-à sa wá dang rag, ñ tìya ning Ta-à hi níng, í jir kai rà? ¹⁰ Filibus, à bir fig pìkyinnwú rag, ñ shi sig á byar Shìdun, Shìdun tìnn shi sig á byarmí ni bàna rà? Jírká mì ri dinya ning níng, í jírmí bàna, ama í bu Tamí zyun-à shi sig á byarmí ni níng ri sá nì swàmwá. ¹¹ Aning bir pìkyinn ná á byarmí ni, wà ma dinya ning rag, ñ shi sig á byar Shìdun, Shìdun shi sig á byarmí ni tìnn. Kó wà má àdònínг bàna, aning bir pìkyinn ná á shinn bu mamakiká ñ sa sig. ¹² Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byarmí ni, kwá sa bu-à mì ri sa kyann. Kwá sa buká zyun-à kab sig bumí, jir kai bàna mì

ri yag mà byar Tamí ni. ¹³ Má sa ya ning bu-à ning ri zìm wà na vig hing á zìnnmí ni, àjirà mpìrká abig myàng gbam Ta-à á byarmí ni, mì í wùnwá. ¹⁴ Wà na vig hing mì kó kai bidim pár á zìnnmí ni, má sa ya ning.

Barà Yesu Gib Sig Nu á Shinn Awun Kyikyàr

¹⁵ "Wà ning ma ri zìm mì, aning wib jírká bumí. ¹⁶ Má vig Tamíaku ya ning mpìr zyun, zyun-à má sa shang ning, má shi ma ning hár kinn kinn. ¹⁷ Ku í Awun Kyikyàr àjai. Mpìrká á dunyaru ri zìm fig ku bàna, jir kai bàna bá myàng yì sar fig ku bàna. Ama bigná, ning yì hing ku, jir kai bàna ku shi sig áyauná ni, ku ri shi kyann ma ning.

¹⁸ "Má fím fig ning áwin ná ni àràg yann ki bàna. Má kèng bi kèng á byarná ni. ¹⁹ A pyànn áyag, mpìrká á dunyaru má myàng fig rag mì bàna, ama bigná ná myàng mì. N shi sig ma yonki, í bu-à sa ning má, ná dìg yonki tìnn. ²⁰ Wà àyúnn-à níng hi ma màg hing, ná yì rag ñ shi sig á byar Tamí ni, ning má ná shi áyaumí ni, mì má má shi áyauná ni tìnn.

²¹ "Mpìr-à ma pànn hing jírmí, ma wib hing, í mpìr azìmmí. Mpìr-à ma zìm hing mì, Tamí má zìm ku, mì má má zìm ku tìnn, hár má tàg shinnmí á byarwá ni."

²² A byar-à níng hi Yahuda (zyun-à í Iskariyoti bàna níng) bib ku n rag, "Shinn Luyí, bu-à sa wá tàg shinnwú á byaryí ni, má tàg fig á byar mpìrká á dunyaru bàna, í jir kai rà?"

²³ Yesu dinya ku n rag, "Mpìr-à ma ri zìm mì, kwá wib jírmí, Tamí má zìm ku, yá bi á byarwá ni má shi ma ku. ²⁴ Mpìr-à ma zìm fig mì bàna, kwá wib fig jírmí bàna. Jírká ning fig sig níng, jír-à hi í jírmí bàna, í jir Tamí zyun-à swam bi sig mì.

²⁵ "Jír káníng bidim pár, mì ri dinya ning á sai-à yi ma ning shi sig ma í zyun. ²⁶ Shìdun má swam

bi Awun Kyìkyàrwá zyun-à má sa shang ning, má tág ning kó kai bidim pár, má kyab pànn ya ning bu-à ñ dinya sig ning níng.

²⁷ “N ya hing ning bu àjwár, àjwármí aku shi á pikyinn ná ni. Ajwármí shi fig àràg í bu dunyaru bàna, aning kyab jír bàna, aning shàr zinn bàna. ²⁸ Ning fig hing wà ñ dinya ning rag, má yag, ama má kèng bi jakèng á byarná ni. Wà na zìm hing mì, ná fig àjwár, jir kai bàna mì ri yag mà byar Tamí ni, zyun-à kab sig mì. ²⁹ Mì ri dinya ning tama-à níng barà sa fig ma bàna níng, jir kai bàna wà àyúnn-à níng hi ma màg hing, ná dang rag jírmí í àjai. ³⁰ Ma dinya fig rag ning jír nínànn nímá bàna, jir kai bàna kùr dunyaru-à níng ri bi, ku bàna ma gbam á shinnmí ni. ³¹ Ama mpirká á dunyaru abig yì rag, ñ zìm hing Tamí, í bu-à sa mì ri sa bu-à ku dinya sig mì.

“Aning dù nann zu ma ayi yag ning.”

15

Yesu Shi Sig Aràg Bin Inabi

¹ Yesu dang rag, “N shi síg nì bin inabi àjai, Tamí shi síg nì àsàin da-à.

² Tamí ri tìg kifinn ayab bín zyun-à ri wan fig awan bàna. Ku ri tìg samyib ayab bín-à ri wan awan, jirà aku shi ákyàr ma aku wan swàb kà.

³ Tama-à níng, ning shi sig rag ákyàr á shinn jírká ñ dinya sig ning níng.

⁴ Aning shi á byarmí ni, mì má má shi á byarná ni tìn, àràg barà ayab inabi má wan fig awan awínwá ni bàna, sái kwa bàg hing á dìr murwá ni. I bu-à sa ning má, ná shi sar fig awín ná ni bàna, sái ma mì.

⁵ “N shi síg nì bin inabi, ning bó ning shi síg ni ayabká. Mpír-à ma shi sig ma mì, mì má má shi ma ku tìn. Kwá wan awan nínànn nímá. Ná sa yì sar fig bu zyun ma shinn ná bàna, sái ma mì. ⁶ Mpír-à ma shi fig ma mì bàna, ku shi sig àràg ayab bín-à big kyag tafinn sig, wim

rìghing. Bá zà kwonn ayab binká hi, má takà mà pyìr-à ni, mà byar-à bá swànn gban rìg. ⁷ Wà na shi sig ma mì, jírmí ma shi sig á pikyinn ná ni tìn, bu-à ning ma ri zìm wà na vig hing mì, má ya ning. ⁸ Aning wan awan nínànn nímá. A byar-à níng hi, mpirká má swam yan zinn Tamí, hár bá myàng yì wà ning í yann sukàmí big. ⁹ Barà Tamí ri zìm mì níng, í barà mì má, mì ri zìm ning áni tìn. Aning sinn kà azím-à mì ri zìm ning níng á pikyinn ná ni. ¹⁰ Wà na wib hing jírmí, ná gàb fig dìr ma azimmí bàna, àràg barà mì má ñ wib sig jir Tamí, ñ gàb fig dìr ma azimwá bàna níng.

¹¹ “Mì ri dinya ning àdòníng, àjirà aning fig àjwár àràg barà mì ri fig ning. Ajwár-à hi aku shi hár kinn kinn. ¹² Wàníng í jírmí, aning zìm ba dìrná àràg barà mì ri zìm ning. ¹³ Mpír-à ma ri zìm jàuwá hár ma ya hing yonkiwá á dò jir shinn jàuwá ni, azím-à má kab wàníng hi bàna. ¹⁴ Wà na sa hing bu-à ñ dinya sig ning níng, ná shi jàumí. ¹⁵ Má bar fig rag ning fàu bàna, jir kai bàna fàu ri yì fig bu-à shinn luwá ri sa bàna. Ama má bar ning jàumí, jir kai bàna bu-à ñ fig sig mà byar Tamí, ñ dinya rìghing ning. ¹⁶ Ning shig fíg mì nì bàna, ama ñ shig zu síg ning nì, ñ ya sig ning gbam àjirà aning yag wan awan nínànn nímá, awan-à hi aku shi nonn. A byar-à níng hi, Tamí má ya ning bu-à ná vig ku á zinnmí ni. ¹⁷ Bu-à mì ri zìm aning sa í wàníng, aning zìm bar dìrná.

Mpirká á Dunyaru Ri Zib Yann Sukà Yesu

¹⁸ “Kó mpirká á dunyaru ma zib hing ning, aning kyab pànn rag big zib jag síg mì. ¹⁹ Wà ning ním ma í bu dunyaru, mpír dunyaru ním má zìm ning. Ama jirà ning í bu dunyaru bàna, í bu-à sa mpirká á dunyaru zìm fig ning bàna. Mì í àsàin-à shig zu sig ning. ²⁰ Aning kyab pànn bu-à ñ dinya sig ning, fàu

má kab fig àsàin luwá bàna. Wà ba du kà mì shwìn, ning má bá du kà ning shwìn tinn. Wà ba wib hing jírmí, bá wib jírná tinn. ²¹ Mpírká má ya ning shwìn jir shinnmí, jir kai bàna big yì fig mpír-à swam bi sig mì bàna. ²² Wà ñ nìm ma bi fig ma dinya fig big jír bàna, wàníng big nìm bàna ma bu pyìr, ama tàma-à níng big bàna ma pyù-à bá dang pinn zu shinnbá á jir bu pyìrbá ni. ²³ Mpír-à ma ngàng mì, ku ngàng hing Tamí tinn. ²⁴ Wà ñ nìm ma sa fig bu-à kab gbam wà mpírká má sa bàna, wàníng big nìm bàna ma bu pyìr. Ama tàma-à níng big myàng hing bu mamaki-à ñ sa sig, ama hár tàma-à níng big ngàng mì ma Tamí tinn. ²⁵ Big ngàng mì àdòníng, àjirà bu-à big ba sig á jir Shìdun ni aku shi àjai. Big ba sig rag, ‘Big ngàng sig mì átai, ñ sa fig bu zyun bàna.’

²⁶ “Ama má swam bi ya ning Awun Shìdun mà byar Shìdun. I Awun zyun-à má dinya ning jír àjai, kwá bi shang ning. Ku í àsàin-à má dang jír á shinnmí ni. ²⁷ Ning má, ná dang jír á shinnmí ni tinn, jir kai bàna ning shi sig ma mì tinn, sai-à wà jijag hár tàma-à níng.

16

¹ “N dinya sig ning bu káníng àjirà kada aning fim wà bir pìkyinn ná á byarmí ni bàna. ² Bá kan zu ning mà tonn bìr kwonn-à ni. Ayúnn zyun ri bi wà mpírká káhi má gban ning, bá kyab rag big ri sa swàm Shìdun. ³ Mpír káníng má sa bu káníng, jir kai bàna big yì fig Tamí bàna, big yì fig mì bàna tinn. ⁴ Ama ñ dinya sig ning bu káníng jirà wà àyúnn-à bu káníng ma sa hing, aning kyab pànn rag ñ dinya hing ning.

Swàm Awun Shìdun

“N dinya jag fig ning jír káníng bàna, jir kai bàna yi ma ning shi sig í zyun. ⁵ Tàma-à níng ma kàng yag mà byarwá ni, ku zyun-à swam bi sig mì. Ayauná ni, kó mpír nízyun bib fig rag ma mì ri yag áni rà

níng bàna. ⁶ Ama jirà ñ dinya sig ning àdòníng, í bu-à sa pìkyinn ná bai. ⁷ Mì ri dinya ning àjai, á jir shinn ná ni, sàñ hing ní kàng yag, jir kai bàna wà ma yag fig bàna, Awun Shìdun zyun-à má sa shang ning níng, má bi fig bàna. Ama wà ma yag hing, má swam bi ku á byarná ni. ⁸ Wà kwa bi hing, kwá tiya mpírká á dunyaru bu pyìrká big ri sa, ma buká Shìdun ri zìm, ma barà Shìdun má wà kwonnwá. ⁹ Jir bu pyìrká wà mpírká ri sa, í bu-à sa big ngàng wà bá bir pìkyinnbá á byarmí ni. ¹⁰ Big yì fig bu-à Shìdun ri zìm bàna, í bu-à sa ma kàng yag mà byar Tamí ni, ná myàng fig rag mì bàna. ¹¹ Big yì byann fig kwonn-à Shìdun má wà níng bàna, í bu-à sa Shìdun wà rìghing kwonn Shaitan àsàin-à í kùr dunyaru.

¹² “N shi sig ma jírká nínànn nímá, wà mì ri zìm ní dinya ning, ama ná pànn sar fig á pìkyinn ná ni bàna. ¹³ Ayúnn-à Awun Shìdun ma bi hing, kwá tàng ning jír àjai. Kwá sìnn kà ning aning yì gbìb àjai. Ku í Awun zyun-à ri dang jír àjai. Jírká kwá dinya ning níng, í jírwá bàna, ama í jírká ku fig sig mà byar Shìdun ni. Kwá dinya ning buká má bi á pyànn tinn. ¹⁴ Kwá sa mpírká abig wib jírmí, jir kai bàna kwá zìg bu-à ñ dang sig níng, má dinya ning. ¹⁵ Buká Tamí shi sig mà káhi bidìm pár níng, í bumí. I bu-à sa ñ dang rag, Awun Kyìkyàr-à níng má zìg bu-à ñ dang sig níng, má dinya ning.

Pìkyinn Bai Má Kàng Bu Ajwár

¹⁶ “Tàma-à níng á pyànn áyag, ná myàng fig rag mì bàna, ama á pyànn tití nímá ná myàng jakàng mì.”

¹⁷ Yann sukàká káhi bib bar dìrbá n rag, “Ma mpír-à níng ri dang í kai rà? Ku dinya yi rag, á pyànn áyag yá myàng fig ku bàna, ama á pyànn tití nímá yá myàng jakàng ku. Ku dang jakàng n rag, í jirà ku ri yag mà byar Tawá ni.” ¹⁸ Big shi mi ri kyab á pìkyinnbá ni n rag, “A pyànn-à níng

yìrwá í kai rà? Yi yì fig bu-à ku ri dang níng bàna."

¹⁹ Yesu yì rìghing big ri zìm abig bib ku abib, í byar-à ku dinya big n rag, "N dang rag á pyànn áyag ná myàng fig rag mì bàna, ama á pyànn títi nímá, ná myàng mì. Wàníng bu-à ñ dang sig níng, í bu-à sa ning ri bib dìrná níng rà? ²⁰ Mì ri dinya ning àjai, pìkyinn ná má bai hár ná kig mínn, ama mpìrká á dunyaru má fig àjwár. Ná bai pìkyinn, ama pìkyinn bainá má kàng bu àjwár. ²¹ Asai-à uwà ma nyàan mà, kwá fig àwá wàni, jir kai bàna ku nyàan mà. Ama kwa mà hing, kwá fig àjwár, kwá màm jànn rìg shwìn-à ku rì wa sig, jir kai bàna ku mà zu rìghing wùnwá. ²² Wàníng í barà ning shi sig áni. Ning tama-à níng, pìkyinn ná ri bai, ama má myàng jakàng ning, àjirà a pìkyinn ná fig àjwár. Ajwár-à níng hi, mpìr má zìg fig á byarná ni bàna.

²³ "Ayúnn-à níng hi, ná vig fig rag mì bu zyun bàna. Mì ri dinya ning àjai, Tamí má ya ning kó kai wà na vig hing ku á zìnnmí ni. ²⁴ Hár tama-à níng, ning vig fig ma bu zyun á zìnnmí ni bàna. Aning vig, ná dìg àjirà pìkyinn ná aku fig àjwár wàni.

Yesu Kab Rìghing Gbam Buká á Dunyaru

²⁵ "Mì ri dinya ning jír káníng àràg í tinn jír. Ama àyúnn zyun ri bi wà má dang fig rag ma tinn jír bàna. Ayúnn-à níng hi, má dinya byann ning jír á shinn Tamí ni. ²⁶ Ayúnn-à níng hi ma sa hing, ná vig Shìdun á zìnnmí ni. Ama mì ri dang fig rag í mì má vig yá ning nì bàna. ²⁷ Tamí ma shinnwá, ku ri zìm ning tinn, jir kai bàna ning ri zìm mì hár n bir hing pìkyinn ná á byarmí ni n rag, ñ bi sig mà byarwá ni. ²⁸ N bi sig mà byar Tamí ni, í wà ñ bi kà á dunyaru, tama-à níng má fím dunyaru má kàng yag mà byar Tamí ni."

²⁹ A byar-à níng hi, yann sukàká buwá dinya ku n rag, "Tama-à níng

wù ri dang byann jírwú, wù ri dang fig rag tinn jír bàna. ³⁰ Yi yì hing tama-à níng à yì hing kó kai bidìm pár. A yì hing bu-à mpìrká ri kyab á pìkyinnbá ni, kó barà big dang fig bàna níng. Wàníng í bu-à sa yi yì rag à bi sig mà byar Shìdun ni."

³¹ Yesu bib big rag, "Tama-à níng, ning bir rag hing pìkyinn ná rà?

³² Ayúnn zyun ri bi, hár àyúnn-à hi fòr bi rìghing, wà ning yann sukàmí big ná yam fím rìg awín awín bidìm pár, ná kàng yag mà luná ni, ná fím mì awínmí ni, ama ñ shi fig awínmí ni bàna, jir kai bàna yi ma Tamí shi sig í zyun. ³³ N dinya rìghing ning jír káníng, jir kai bàna á jir shinnmí ni ná fig àjwár. Ná wa shwìn á dunyaru-à níng ni, ama aning shàr zinn bàna, jir kai bàna ñ kab rìghing gbam buká á dunyaru."

17

Yesu Vig Shìdun á Jir Shinnwá

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jír káníng àdòníng, sai ku myàng yag zuwá mà wai, n dang rag, "Tamí, àyúnn-à màg hing wà wá swam yan wùnwú, àjirà wùnwú aka swam yan wù tinn. ² A ya sig wùnwú gbam á shinn mpìrká ni bidìm pár, àjirà aka ya mpìrká zyun-à à ya sig ku níng yonki kinn kinn. ³ Yir yonki kinn kinn-à níng í jirà mpìrká abig yì wù, abig yì wù í Shìdun àjai, ma abig yì mì í Yesu Kristi zyun-à à swam bi sig. ⁴ N tiya hing mpìrká gbamwú á dunyaru. N sa vinn rìghing swàm-à à ya sig mì n sa. ⁵ Tamí, tama-à níng mì ri zìm á tiya mpìrká gbammí, gbam-à yi ma wù rì shi sig ma kàhi á sai-à wù rì màm fig ma dunyaru bàna níng.

Yesu Vig Shìdun á Shinn Yann Sukàwá Big Ni

⁶ "N tiya hing mpìrká buwú zyun-à à ya sig mì á dunyaru níng big yì hing wù. Big í buwú, à ya kà sig big á vùmí ni. Big ri wib jírwú.

⁷ Tama-à níng mpìr káníng yì rag

hing rag, buká à ya sig mì ning, bi sig á byarwú ni. ⁸ N dinya hing mpírká káníng jírká zyun-à à dinya sig mì. Big fig hing jírká hi, big zìm hing á píkyinnbá ni. Big yì hing í àjai ñ bi sig mà byarwú ni. Big bir hing píkyinnbá n rag, í wù à swam bi sig mì nì.

⁹ "Tamí, mì ri vig wù á shinnbá ni. Mì ri vig fig wù á shinn mpírká ri bàg dunyaru bàna, ama á shinn mpírká zyun-à à ya sig mì, jir kai bàna big í buwú. ¹⁰ Mpírká ñ shi sig ma káhi ning, í buwú. Buwú í bumí tinn. Mpírká ri swam yan mì á jir shinnbá ni. ¹¹ Táma-à ning mì ri kàng yag mà byarwú ni, má shi fig rag á dunyaru bàna. Ama mpírká buwú shi sig á dunyaru. Tamí wà kyìkyàr, á kang big ma gbam zìnnwú zyun-à à ya sig mì, àjirà abig shi í bu nzyun àràg barà yi ma wù shi sig í bu nzyun ning. ¹² Asai-à ñ shi sig ma big ning, mì ri kang big ma gbam zìnnwú zyun-à à ya sig mì. Ayau mpírká káníng ni, kó mpírká á jírwú akú shi àràg barà big ba sig. ¹³ Táma-à ning, mì ri yag á byarwú ni, ama mì ri dang bu káníng ásai-à ñ shi sig má á dunyaru, jírè abig fig àjwár wàní á píkyinnbá ni. ¹⁴ N dinya hing big jírwú, mpírká á dunyaru ngàng big, jir kai bàna big í bu dunyaru bàna, àràg barà mì má, mì í bu dunyaru bàna ning. ¹⁵ Mì ri vig fig wù àjirà á zìg zu big á dunyaru bàna, ama àjirà á kang big jírè kada a Shaitan dìg big bàna. ¹⁶ Big shi fig í bu dunyaru bàna, àràg barà mì má, mì í bu dunyaru bàna ning. ¹⁷ A sa jírwú zyun-à í jir gwangga ning, akú sinn kà big abig shi kyìkyàr. ¹⁸ Barà à swam bi sig mì á dunyaru-à ning, í barà mì má ñ swam yag sig big á byarká á dunyaru tinn. ¹⁹ A jir shinnbá ni, mì ri ya kà shinnmí á byarwú ni, àjirà abig shi mpírká kyìkyàr áyau gbìb àjai.

Yesu Vig Shìdun á Shinn Mpírká Ri Bir Píkyinn á Byarwá Ni

²⁰ "Mì ri vig fig wù íri jir shinn yann sukàmí big bàna, ama mì ri vig wù á shinn ká má fig jírká zyun-à yann sukàmí big má dang, má bir píkyinnbá áni. ²¹ Mì ri vig wù jírè abig shi í bu nzyun àràg barà wù Tamí à shi sig ma mì, mì má ñ shi sig ma wù ning. Abig shi kwonn áyauyí ni àjirà mpírká á dunyaru abig yì rag à swam bi sig mì nì. ²² N ya hing big gbam-à à ya sig mì àjirà abig shi í bu nzyun àràg barà yi ma wù í bu nzyun ning. ²³ Mì áyaubá ni, wù bó, wù áyaumí ni, àjirà abig shi í bu nzyun, àjirà mpírká á dunyaru abig yì rag à swam bi sig mì nì ma abig yì rag wù ri zìm big àràg barà wù ri zìm mì ning.

²⁴ "Tamí, mì ri zìm mpírká à ya sig mì ning, abig shi kwonn ma mì mà byar-à má shi, àjirà abig myàng gbammí, gbam-à à ya sig mì, jir kai bàna wù ri zìm mì á sai-à big ri màm fig ma dunyaru bàna. ²⁵ Tamí, wù í àsàin-à ri sa bu ñsàn, mpírká á dunyaru yì fig wù bàna, ama ñ yì hing wù. Ama big yì hing rag í wù à swam bi sig mì ni. ²⁶ N sa big yì hing wù, má shi sa àdòníng àjirà abig yì swàb kà wù, jir kai bàna azim-à wù ri zìm mì ning, akú shi á byarbá ni, mì má ñ shi áyaubá ni tinn."

18

Big Pànn Yesu Jírè Abig Gban Ku (Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírwá àdòníng, sai ku í pìm zu yag rìg-à ma yann sukàwá big mà jann mà asàu Kidurun, ku ma yann sukàwá big yag sìg zyun mà da-à hi ni màhàn. ² Yahuda àsàin-à gib sig mìr Yesu ning yì rìghing byar-à hi, jir kai bàna Yesu ma yann sukàwá big ri yag kyann màhàn. ³ I byar-à Yahuda zìg yag mpírká mà da-à hi ni, ku zìg yag sig kyau mpírká nínànn nímá. Agbamká áyau mpírká ri

twìb swànn bu á pyànn Shìdun ma Farisawaká swam yag mpìrká ri sar myàng kwonn ma lu Shìdun, abig bàg yag Yahuda. Sojaká yag sig tinn. Big yag fòr màhàn, big pànn kwonn sig ma pitila ma àkìm yinn ma bu àsháu big í zyun tinn. ⁴ Yesu yì vinn rìghing bu-à mpìr káníng má sa ma ku, ku sar yag á pyànnbá ni n bib big rag, big ri yàn kyann í ni rà?

⁵ Big dang rag, big ri yàn kyann í Yesu mpìr-à á Nazarat. Ku dang rag, "Ai í mì!"

Yahuda zyun-à wann tafinn sig ku níng shi sig áyau mpìr káníng ni tinn. ⁶ Barà Yesu dinya big rag, ai í ku, sai mpìr káníng kèng ma kwìm mìr, n yag kù wann á jìnn ni. ⁷ Sái ku bib jakèng káníng jír wà wa pyàna, n rag, "Ning ri yàn kyann í ni rà?"

Big dang rag, "Yi ri yàn kyann í Yesu mpìr-à á Nazarat."

⁸ Yesu dinya big n rag, "Ai ñ dinya ning rag í mì, wà na ri yàn kyann í mì, aning fim mpìr káníng abig kèng yag." ⁹ Ku dang jír-à níng àjirà buká ku rì dang sig níng má shi àdòníng, barà ku rì dang sig rag, "Tamí, áyau mpìrká à ya sig mì níng, kó mpìr nízyun má jànn fig bàna."

¹⁰ Sái Bitrus gbar wàm zu kafai á pyirwá ni, n kyag fàu-à níng, n kyag zu rìg sung vìm nu wàníng ma kàhi. Fàu-à hi àsàin luwá í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Zìnnwá í Malkus. ¹¹ I byar-à Yesu dinya Bitrus n rag, "A du kà kèng rìg kafai-à níng á pyirwá ni. A zìm fig wà n wa shwìn-à Tamí dang sig níng bàna rà?"

Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Hanana

¹² I byar-à hi, sai kyau sojaká ma mpìrká ri sar kang lu Shìdun pànn rìg Yesu, n sìr ku ma jùr. ¹³ Big zìg yag jag ku mà byar Hanana, jir kai bàna wàníng í jwau Kayafa zyun-à í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni á ji-à níng hi.

¹⁴ Nonn fig bàna, sai Kayafa dinya mpìr Yahudawaká n rag, "Sàn sig

wà mpìr nízyun aku wu á dò shinn mpìrká bidìm pár."

Bitrus Ngàng Yesu (Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ I byar-à Bitrus ma wùn sukà zyun kan bàg yag Yesu. Wùn sukà zyun-à níng hi, àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng yì rìghing ku. I byar-à ku kà yag ma Yesu í zyun mà byar Kayafa. Ama Bitrus shì sig á myann.

¹⁶ Wùn sukà zyun-à Kayafa yì sig níng, ku zu yag mà myann n yag bar bi Bitrus. Ku dang jír ma wùn uwà-à ri sa gadi-à á nu nkyun-à ni níng, í wà wùn uwà-à níng fim Bitrus í kà yag rig-à. ¹⁷ Uwà-à ri sa swàm á nu nkyun lu-à ni níng, dinya Bitrus n rag, "Wù má wù í wùn sukà Yesu rà?"

Ku dang rag, ku í wùn sukà Yesu bàna.

¹⁸ Sai-à hi, wàu ri tag. Yann luká ma mpìrká ri sa gadi níng tai swànn sig pyìr, n sar kèng kwìb sig áni, mi ri jwar. Bitrus sar sig màhàn, mi ri jwar pyìr-à hi ma big tinn.

Agbam Zyin Bib Yesu Jír (Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Sái àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, bib Yesu jír á shinn yann sukàwá big, n bib ku jír á shinn bu tàgwá ni tinn.

²⁰ I byar-à Yesu dinya ku n rag, "Ai mì ri dinya bìr mpìrká jír, mì ri dang tàm fig á dang tàm bàna, mì ri dang á yiyan-à ni. N nonn hing, mì ri tàg mpìrká bu á lu Shìdun, mì ri tàg mpìrká bu á tonn bìr kwonn tinn, mì ri dang tàm fig kó kai bàna. ²¹ Bu-à sa wù ri bib mì í jir kai rà? A bib mpìrká mì ri dinya kyann big jír-à níng, abig dinya wù bu-à mì ri dinya kyann big. Ai big yì rìghing bu-à mì ri tàg kyann big."

²² Barà ku dang àdòníng, mpìr zyun-à ri myàng kwonn ma lu Shìdun níng dab ku gbàr n dang rag, "Wàníng í barà wá zìm ya àgbam

áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni jír áni rà?"

²³ I byar-à Yesu dinya ku n rag, "Wà ma dang hing bu-à ma sàñ fig bàna, á dang bu-à ñ sa sig. Ama jírmí ma bai fig bàna, to, bu-à sa à dab mì ning í jir kai rà?"

²⁴ I barà big sìr sig Yesu á jùr, í wà Hanana tìr yag ku mà byar Kayafa, wàníng í àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyann Shìdun ni.

*Bitrus Ngàng Jakàng Yesu
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)*

²⁵ Barà Bitrus sar sig mi ri jwar pyìr, í byar-à big bib ku n rag, "Wù má, wù í wùn sukà Yesu rà?"

Ku sa yipyàr n dang rag, ku í wùn sukà Yesu bàna.

²⁶ Fàu àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ning, dang rag, "N nìm myàng fig wù ma ku mà da-à ni bàna rà?" Wàníng í yiwai mpìr-à Bitrus kyag zu bab sig sungwá ning.

²⁷ Sái Bitrus sa jakàng yipyàr n rag "Wí!" Barà ku dang àdònìng sái shi kwinn dab aku.

*Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Gwamna
(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)*

²⁸ I byar-à hi big zìg yag Yesu mà lu Kayafa, n zìg yag ku mà byar gwamna. I pyimbyau Yahudawaká kà fig mà tonn-à byar-à bá dang jír-à hi bàna, jir kai bàna gwamna-à hi í mpir Yahudawaká bàna, big ri shàr kada abig sa bai shinnbá. Ba sa bai hing shinnbá, bá ji fig buju àyúnn Pìm Wam Zu bàna. ²⁹ I byar-à Bilatus zu bi á myann n bib big rag, "Ning zìg bi sig í jir kai á shinn wunù-à ning ni rà?"

³⁰ I byar-à big dinya ku rag, "Mpìr-à ning nìm ma sa fig bu-à bibai bàna, yi nìm má zìg bi fig ku á pyànnwú ni bàna."

³¹ Sái Bilatus dinya big rag, "Aning zìg yag ku ma shinn ná, aning wà ku kwonn-à ning ri zìm á gbìb dokaná ni."

I wà Yahudawaká dinya ku rag, "Ai yi bàna ma gbam-à yá wà kwonn á shinn wà abig gban mpìr." ³² Bu káníng sa sig àràg barà Yesu rì dang sig á shinn swai ki-à kwá wu.

³³ I byar-à Bilatus í kà kàng yag rìg-à mà luwá ni, n bar Yesu, n bib wàníng rag, "Wù í kùr Yahudawaká rà?"

³⁴ Sái Yesu bib ku rag, "Bu-à wù ri dang ning, wù ri dang nì ma shinnwú rà, kó big dinya sig wù àdinya á shinnmí ni rà?"

³⁵ I byar-à Bilatus dinya ku rag, "Mì í mpìr Yahudawa bàna, í mpirká buwú big ma àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni pànn zìg bi sig wù í ni á pyànnmí ni, à sa sig í kai rà?"

³⁶ I byar-à Yesu dinya ku rag, "Kùrmí má na ning, shi fig àràg wà á dunyaru bàna. Wà kùrmí má na ning nìm ma shi sìg àràg wà á dunyaru, fàumí big nìm má nu kànn, Yahudawaká nìm má pànn sar fig mì bàna. Ama bu-à sa ning, kùrmí í kùr byar zyun kim."

³⁷ I byar-à Bilatus bib ku rag, "Asái wù í kùr rà?"

I wà Yesu zìm n rag, "Aràg barà à dang ning, mì í kùr àjai, jir kai bàna n bi sig á jànn-à ni, jirà nì dinya mpirká jír àjai, jirà kó ni ma ri bág jír àjai, kwá fig jírmí."

³⁸ Sái Bilatus bib ku n rag, "I kai má shi jír àjai rà?"

*Big Gib Jir Yesu N Rag Bá Gban Ku
(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)*

Barà ku bib jír-à ning, sái ku í zu bi rìg-à á myann á byar mpìr Yahudawaká ni, n dinya big n rag, "N pànn fig Yesu ma jír bibai bàna.

³⁹ Ama ning shi sig ma àyúnn ùwài zyun, big ri bar rag, 'I àyúnn Pìm Wam Zu,' wà zyun-à sàñ sig àyúnn-à ning hi nì finn zu ya ning mpìr pursina zyun àràg barà yi ri sa kyann. Ning ri zìm nì finn zu ya ning kùr Yahudawaká rà?"

⁴⁰ Big wa nài yán n dang rag, "A finn tafinn zu Yesu bàna, á finn

tafinn zu Barabas." Barabas í mpìr-à sa big nu kànn n gbam sig ki wàni.

19

¹ Sái Bilatus sìnn kà mpìrká abig yang Yesu ashor. ² Sojaká tàng àkar sí, àràg jà big ri kàm bu kàm shinn kùr ma kàhi, n bir kà Yesu á shinn-à ni. Big wir sig ku jà bá gbàinshin àràg ku í kùr. ³ I wà big màm jwann ku, n dang rag, "Suwú aku yag mà pyànn, wù kùr Yahudawaká." Big fam ku vù sung kyìr.

⁴ I byar-à Bilatus zu yag jakàng mà myann, n dinya bìr mpìrká sar sig níng n rag, "Aning myàng, má zìg zu bi ku á myann áyag, àjirà aning yì rag ku sa fig bu-à bibai wà bá gban ku áni bàna." ⁵ Sái Yesu zu yag mà myann ma bu kàm shinn sí-à níng, ma jà bá gbàinshìn. I byar-à Bilatus dinya big rag, "Aning myàng wàníng í wunù-à hi."

⁶ Barà àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á lu Shìdun ni, ma mpìrká ri sar kang lu Shìdun myàng ku, big dang rag, "A dab bàg gbam ku, á dab bàg gbam ku á bín-à ni."

Bilatus dang rag, buwá kwá dab bàg gbam fig Yesu bàna, ama bigbá abig bi zìg wàníng, ma abig dab bàg gbam, jir kai bàna ku myàng fig bu-à wàníng sa sig wà bá gban wàníng bàna.

⁷ Sái Yahudawaká dinya kàng ku, n rag, "Yi shi sig ma doka zyun-à dang sig rag, abig gban rìg ku, jir kai bàna ku dang rag ku í Wùn Shìdun."

⁸ Barà Bilatus fig big dang àdòníng, sái zinn pànn swàb kà rìg ku tìnn. ⁹ Bilatus kà kàng yag mà luwá ni, n bib jakàng Yesu jír n rag wàníng bi sig áni rà? Ama Yesu dinya fig ku jír bu zyun bàna.

¹⁰ Sái Bilatus bib ku rag, "Wá dinya fig mì bàna rà? Asai à yì fig wà n shi sig ma gbam á shinn bu-à má sa bàna rà? Kó ma dang rag má fim wù, má fim wù. Kó ma dang rag má dab bàg gbam rìg wù, má dab bàg gbam rìg wù."

¹¹ Yesu dang rag, "A bàna ma gbam á shinnmí ni, sái Shìdun ma ya hing wù. Jir wàníng mpìr-à ya kà sig mì á vùwú ni níng, kab wù ma bu-à bibai sa." ¹² Barà Bilatus fig àdòníng, ku ri zìm aku sa pyù-à aku finn tafinn Yesu. Ama Yahudawaká yan nài yán n dang rag, "Wà wa sa hing àdòníng, wù í jàu kùr Kaisar bàna. Bara Yesu dang rag ku í kùr níng, ku ri sa kùr Kaisar yawari."

¹³ Barà Bilatus fig àdòníng, ku zìg yag Yesu mà myann mà byar-à big dab jann sig, í byar-à big ri gib jír, big ri bar byar-à hi á nu jir Yahudawaká ni rag, í Gabbata. ¹⁴ Ayúnn-à níng hi, byar-à ma kyàr hing í àyúnn Pìm Wam Zu. Ayúnn-à fòr rìghing áyau shinn, sái Bilatus dinya mpìr Yahudawaká n rag, kùrbá shi sig níng.

¹⁵ I byar-à hi, big wa nài yán n dang rag, "Abig gban rìg ku. Abig gban rìg ku. Abig dab bàg gbam rìg ku á bín-à ni."

Bilatus bib big rag, "Ning ri zìm n dab bàg gbam kùrná rà?"

I byar-à hi, àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni zìm, n dinya ku rag, "Yi bàna ma kùr zyun, sái kùr Kaisar."

¹⁶ I byar-à hi ku zìg Yesu n ya big, abig dab bàg gbam wàníng á bín-à ni.

*Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Sojaká ri sar myàng kwonn ma ku í zyun. ¹⁷ Sái big sìnn kà ku aku swann zìg yag kwonn ma bín-à bá dab bàg gbam ku ma kàhi á byar-à big ri bar rag Akib Shinn. (A nu jir Yahudawaká ni big ri bar Golgota).

¹⁸ A byar-à hi, big dab bàg gbam kwonn ku ma mpìr pyànnà. Yesu shi kà sig buwá áyau-à ni, mpìr zyun shi sig buwá á agunn vìm nuwá ni, zyun shi sig á agunn vìm súrwá ni tìnn.

¹⁹ Bilatus ba sìnn sig bu màhàn, n kànn bàg sig mà byar-à big dab bàg gbam sig Yesu níng, bu-à hi big ba sig n rag, "Yesu í mpìr-à á Nazarat,

í kùr Yahudawaká.” ²⁰ Yahudawaká nìnànn nímá jangga hing bu-à big ba sinn sig níng. Bu-à sa níng, byar-à big dab bàg gbam sig Yesu níng, nonn fig ma finn swann-à bàna. Big ba sig bu-à hi á nu jir Yahudawaká ni, ma nu jir Romawaká, ma nu jir Helenawaká. ²¹ Sái àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, big dinya Bilatus rag, kada aku ba rag, “Yesu í kùr Yahudawaká” bàna, amaaku ba rag, “Wàníng dang rag wàníng í kùr Yahudawaká.”

²² Bilatus dang rag, “Bu-à ñ ba sig níng, shi rìghing.”

²³ Barà sojaká dab bàg gbam Yesu, big zìg jàwá, n gàf Finn kyau yina. Kyau zyun í bu soja zyun, zyun í bu soja zyun tìnn. Big gàf Finn àdòníng, shinnbá big yina big dìg vinn rìg. Ama dà sig í jà wùwài zyun-à big kwìb fig á kwìb bàna, big zwàu síg káhi á zwàu. ²⁴ I byar-à big dinya bar dìrbá rag, “Kada ayi gbar ka jà-à níng átai bàna. Ama bu-à sàñ sig ayi sa bàna, ayi dab shasha, mpìr-à ma ji hingaku zìg jà-à níng.” Sa sig àràg barà jir Shìdun dang sig n rag, “Bá zìg jàmí má gàf Finn ya shinnbá, bá dab shasha jirà abig dab ji jà wùwàimí ni.”

Wàníng í bu-à sojaká sa sig.

²⁵ Uwàká káhi sar sig á pyànn byar-à big dab bàg gbam sig Yesu níng, zyun í na Yesu, ma nàti Yesu, ma Maryamu wà Kilofas, ma Maryamu Magdaliya. ²⁶ Barà Yesu myàng nàwá, ma wùn sukàwá zyun-à ku zìm kab sig, sar sig, ku dinya nàwá rag, “Wàníng í wùnwú!”

²⁷ I wà ku dinya wùn sukàwá n rag, “Wàníng í nàwú!” I byar-à hi, wùn sukà-à níng zìg yag na Yesu mà luwá ni.

Barà Yesu Wu Kiwá
(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Yesu yì rìghing kó kai sa n vinn rìghing. I wà ku dang rag, ku ri fig ajor zàpìr. Ku dang sig àdòníng

àjirà jir Shìdun aku shi àràg barà big ba sig.

²⁹ Akwìnn zyun shi sig màhàn, big wìr mònn sig zàn àban áni. I byar-à hi, big lir kà sig soso áni, n pa kà sig á bín zyun ni. Big zìg n du kà Yesu á nu-à ni. ³⁰ Barà Yesu wa zàn àban-à níng, ku dang rag, “Tàma-à níng kó kai vinn rìghing.”

Sai ku í kab wann rìg-à wàinwá. Ku í wu rìg-à.

Big Winn Yesu Sau á Gàu-à Ni

³¹ Barà big yì hing rag byar-à kyàr í àyúnn wùwài, í àyúnn shi ngàng, kada abig fim ki mpìr káníng á bín-à ni bàna. I wà Yahudawaká yag n vig Bilatus abig ta kìm rìg barbá, ma àjirà abig wu rìg kíni, abig zìg tìg wann big á jìnn ni. ³² I byar-à sojaká bi, n ta kìm rìg bar mpìr pyànaká big dab bàg gbam sig ma Yesu. ³³ Ama big bi fòr á byar Yesu ni, n myàng ku wu rìghing. Big ta kìm fig barwá bàna. ³⁴ Ayau soja káníng ni, zyun zìg sau, n winn Yesu ma káhi á gáu-à ni, sái àsà ma zàpìr zu á dìrwá ni. ³⁵ Mpìr-à myàng sig bu káníng, ku dinya hing ning barà sa sig áni, jirà aning bir pìkyinn ná áni. Jírwá í jir àjai. Ku yì rìghing bu-à ku dinya sig ning níng í jír àjai. ³⁶ Wàníng sa sig àdòníng jirà jir Shìdun aku sa àràg barà ku dang sig rag, “Akibwá kó nzyun abig ta kìm bàna.” ³⁷ Byar zyun ku dang sig rag, “Mpìrká má myàng mpìr-à big winn sig níng.”

Barà Big Jì Ki Yesu

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Mpìr zyun shi sig áni, big ri bar ku Yusufu, ku í mpìr-à mà finn swann Arimatiya. Ku ri bònn bàg Yesu, bu-à sa níng ku ri shàr zinn Yahudawaká. Ku vig Bilatus ki Yesu. I wà Bilatus dang rag tò aku yag zìg. I byar-à ku yag zìg. ³⁹ Ku ma Nikodimu yag sig í zyun. I Nikodimu zyun-à rì yag sig mà byar Yesu ni á fi-à ni níng. Nikodimu pànn yag kwonn sig ma mur big vù kwonn sig ma alu, í bu-à big ri pàb ki á dìr.

Bu-à hi má sa àràg tasa dari zyun. ⁴⁰ I byar-à Yusufu ma Nikodimu zìg ki Yesu, n pàb ku bu-à níng hi á dìr-à ni, n bing kà ku á jà mìmìg, àràg barà Yahudawaká ri sa kyann sai-à bá jì kibá. ⁴¹ Byar-à bá jì ku níng, da shi sig màhàn, mà da-à hi ni amir zyun shi sig áni big jì fig ma mpìr áni bàna. ⁴² Amir-à hi shi yàr sig mà byar-à big shi sig. Barà í àyúnn-à Yahudawaká má sa vinn swambá áni, jirà abig shi ngàng àyúnn Asabar byar-à kyàr níng, í byar-à big zìg ki Yesu n yag sìnn kà áni.

20

Yesu Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki
(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Ayúnn Ladi í pyimbyau yìyì nímá bu yar fig ma bàna, sói Maryamu Magdaliya yag mà amir-à ni. Ku myàng abàn-à á nu amir-à ni big tìr dù rìghing. ² Ku shàr kàng bi mà shàu á byar Bitrus ma wùn sukà Yesu zyun-à Yesu ri zìm wàni. Ku dinya káníng rag, “Big zìg zu rìghing Shinn Luyí mà amir-à ni, yi yì fig byar-à big sinn sig kiwá bàna.”

³ Sái Bitrus ma wùn sukà-à hi dù n yag mà amir-à ni. ⁴ Big pyànà bidìm pár, big shàr yag ma shàu, ama wùn sukà-à níng shàr kab Bitrus í ni, n yag fòr jag rìg ku mà byar amir-à ni.

⁵ Wùn sukà-à níng bìnn kir wann, n da myàng kà yag zuwá, ku myàng sig íri jà-à big bing kà sig Yesu áni níng, ama ku kà yag fig mà amir-à ni bàna. ⁶ I byar-à Bitrus bi ásimwá ni, n kà yag mà shar amir-à ni, ku myàng jà-à big sinn kà sig Yesu áni níng, wan wìr wann sig mà yau mà finn amir-à hi ni màhàn. ⁷ Jà-à big bing kà sig shinn Yesu áni níng, wan wìr wann fig á jà-à big sinn kà sig ku áni níng bàna, ama wan wìr wann sig byar zyun kim. ⁸ Wùn sukà zyun-à ním yag fòr jag sig mà amir-à ni níng, kà yag mà yau tinn. Ku myàng n bir pikyinn.

⁹ A sai-à níng hi, big yì byann fig wà jir Shìdun dang rag,

wàning má wu, má dù nann zu kàng ma yonki níng bàna. ¹⁰ I byar-à yann sukàwá big kàng yag rìg mà lu-à ni.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Maryamu Magdaliya
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)

¹¹ Maryamu sar sig mà nu nkyun amir-à ni mà myann, mi ri kig. Ku kir wann n myàng kà yag amir-à. ¹² I byar-à ku myàng yann aswamká bu Shìdun mà wai pyànà sar sig màhàn ma jà mìmìg á byar-à big jì sig Yesu Kristi. Zyun sar sig á agunn-à và dun, zyun sar sig á agunn-à và tài. ¹³ I byar-à big dinya ku rag, “Uwà-à níng, wù ri kig í kai rà?”

Ku dinya káníng rag, “Ai big zìg rìghing Shinn Luyí, n yì fig byar-à big zìg yag sig ku bàna.”

¹⁴ Barà ku dang jír-à níng, n sar vim bìr bi àdòníng, sói ku myàng Yesu sar sig ásimwá ni, ama ku yì fig wà í wàning bàna. ¹⁵ Yesu bib ku n rag, “Uwà-à níng, wù ri kig í kai rà? Wù ri yàn kyann í ni rà?”

Ku dang rag, “Wà wa zìg sig dìr Yesu í ni, á tiya mì byar-à à sìnn sig, jirà n yag zìg.” (Ku ri kyab rag, kó wàning í mpìr-à ri myàng kwonn ma da-à hi.)

¹⁶ Yesu bar ku n rag, “Maryamu!” Ku myàng kàng bi zuwá, n bar wàning á nu jir Yahudawaká ni, n rag, “Rabboni!” Yìr jír-à níng í malam.

¹⁷ Yesu dinya ku rag, “A pànn mì bàna, nai yag fig ma mà byar Tamí ni bàna. Ama á yag mà byar yann sukàká bumí ni, á dinya big, mì ri nai yag mà byar Tamí ni, í Tabá tinn. I Shìdunmí, í Shìdunbá tinn.”

¹⁸ I byar-à Maryamu Magdaliya yag, n dinya yann sukàwá big n rag, ai ku myàng hing Yesu, wàning dinya hing ku jír-à níng.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Ni
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Ayúnn Ladi àkamzau yann sukà Yesu big shi sig mà tonn-à ni, n kìg dim rìghing nu nkyun-à, jir kai bàna big ri shàr zinn àgbam mpìr Yahudawaká. I byar-à Yesu bi n sar kà áyaubá ni, n dinya big rag abig shi ítau. ²⁰ Barà ku dinya big àdònín, ku tiya big vùwá ma gàuwá tìn, sai yann sukàwá big fig ajwár barà big myàng yì wà í Yesu. ²¹ Sái Yesu dinya jakàng big n rag, “Aning shi ítau. Barà Tamí swam bi sig mì níng, í barà má swam yag ning àdònín tìn.” ²² Barà ku dang àdònín, sai ku vinn yag káníng wàu, n dang rag, “Aning zig Awun Kyìkyàr Shìdun. ²³ Mpirká na yafa ya big bu bibaibá, Shìdun yafa rìghing big, ama mpirká na yafa ya fig big bu bibaibá bàna, Shìdun má yafa ya fig big bàna tìn.”

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Toma

²⁴ Toma, í wùn sukà zyun áyau yann sukàká bu Yesu Kristi, ku í wùn ntài, ku bàna áyaubá ni sai-à Yesu bi níng. ²⁵ Sái jàuwá big dinya ku n rag, big myàng hing Yesu. Ku dinya káníng n rag, sai kwa myàng hing àbànn kusa-à big dab bàg gbam sig wàníng á vù-à ni níng, kwa du kà hing pwai vùwá áni mìpyim, kwa pàb hing gào wàníng tìn, í wà kwá ni zìm rag àjai. Wà ma í nímá bàna, kwá bir fig pìkyinn áni bàna.

²⁶ Sai-à big dang jír-à níng fòr hing su awinyin, í byar-à yann sukàká kà jakàng mà tonn-à ni. Toma kà áyaubá ni tìn. Big kìg dim rìghing nu nkyun-à big shi sig áni níng. I byar-à Yesu kà bi á byar-à big shi sig níng, ku ma káníng shi sig í zyun. Ku dinya káníng rag, abig shi ítau.

²⁷ Ku dang jír ma Toma, ku rag, “A du kà pwai vùwú áyág, á myàng wàníng í vùmí, á zìg bi vùwú, á tib á gào dìrmí, kada á sa rag yipyàr bàna. Ama bu-à mì ri zìm, á bir pìkyinnwú á byarmí ni.”

²⁸ I byar-à Toma dang rag, “Wù í Shinn Lumí, wù í Shìdunmí tìn.”

²⁹ I byar-à Yesu bib ku rag, “I jirà à myàng sig mì, í bu-à sa à bir sig pìkyinnwú á byarmí ni rà? Shìdun má ya mpirká myàng fig mì bàna, ama big bir hing pìkyinn á byarmí ni, bu-à big ri zìm.”

Bu-à Sa Yohanna Ba Sig Tarkada-à Níng

³⁰ Yesu sa hing bu nìnànn nímá, á zu yann sukàká buwá ni, ká zyun-à big ba kà fig á tarkada-à níng ni bàna. ³¹ Ama big ba sig káníng jirà aning bir pìkyinn á byar Yesu ni barà ku í Almasihu Wùn Shìdun. Wà na bir hing pìkyinn á zìnnwá ni, ná dìg yonki kinn kinn.

21

Yesu Mìr Gbìb Zu á Byar Yann Sukàwá Big Káhi

¹ I byar-à Yesu mìr gbìb zu jakàng á byar yann sukàwá big mà Ayunn Tibariya. Wàníng í barà ku mìr gbìb zu sig áni: ² Yann sukà Yesu sùmpyànn shi kwonn sig í byar nízyun. Mpìr káníng í Siman Bitrus ma Toma zyun-à big ri bar ku rag wùn ntài, ma Nataniel á finn swann Kana á jànn Galili ma yann Zabadi, ma mpirká káhi pyàna áyau yann sukàká ni. ³ Siman Bitrus dinya big rag, buwá kwá yag gban jái.

A byar-à níng hi, big dinya ku rag, “Yi ri zìm yá yag ma wù í zyun.” Big zu n yag kà á kòr-à ni, ama á fi-à níng hi, big gban fig bu bàna. ⁴ Barà byar-à bi kyàr, Yesu sar sig mà nu zápir-à ni, ama yann sukàwá big yì fig rag í ku bàna. ⁵ Yesu bib big n rag, “Jàumí big, ning pànn hing jái rà?”

Big zìm n rag, “Yi pànn fig kó bu nízyun bàna.”

⁶ Ku dinya big rag, “Aning vinn yag birginá á agunn vìm nu kòr-à ni, ná pànn jái.” Big vinn yag n pànn jái, n gbar sar fig birgi-à bàna, jir kai bàna jáiká mòn kab gbam.

⁷ Wùn sukà zyun-à Yesu ri zìm níng, dinya Bitrus rag, “I Shinn Luyí!” Barà Siman Bitrus fig

àdònín, ku zìg jàwá n bir dim dirwá ma kàhi, jir kai bàna ku sar sig mìr áyonn, n pìm kù kà á zàpìr-à ni. ⁸ Yann sukáká káhi bi á kòr, big shi nonn fig mà nu zàpìr-à ni bàna. Big bi gbar birgi zyun-à mònñ sig ma jái-à níng. ⁹ Barà big nann zu bi àdònín, big myàng akan pyìr ma jái á shinn pyìr-à ni, ma agir brodi. ¹⁰ A byar-à níng hi, Yesu dinya big rag, "Ayau jáiká ning gban sig níng, aning zìg bi káhi."

¹¹ Siman Bitrus nann yag á kòr-à ni, n gbar zu bi birgi-à á myann, mònñ sig ma jáiká ñkwònñ ñkwònñ nímá, àràg àkunn 153. Kó barà jáiká hi nànn sig wàni níng, birgi-à ka fig bàna. ¹² Yesu bar big n rag "Aning bi ji buju." A byar-à níng hi, áyau yann sukáká buwá ni, kó mpìr ñzyun bib fig ku rag, "Ku í ni rà?" bàna, jir kai bàna big yì hing í Shinn Lubá. ¹³ Yesu bi zìg agir brodi ma jái, n ya big.

¹⁴ Kwonn ma wànín í wà wa sara wà Yesu bi á byar yann sukàwá big, ásai-à ku dù nann zu mà amir-à ni.

Yesu Bib Bitrus n Rag, "Wù ri Zìm Mì Rà?"

¹⁵ Barà big ji vinn rìg buju àdònín, sai Yesu bib Siman Bitrus rag, "Siman wùn Yohanna, wù ri zìm mì hár kab bu mpìr káníng rà?"

Bitrus zìm n dinya kàng ku rag, "Shinn Lumí, à yì hing àjai, mì ri zìm wù."

A byar-à níng hi, Yesu dinya ku rag, "A myàng kwonn ma àdùnká bumí." ¹⁶ Yesu bib ku bar kàun pyànà, n rag, "Siman wùn Yohanna, wù ri zìm mì rà?"

Ku zìm n dinya wànín rag, "Shinn Lumí, à yì hing mì ri zìm wù."

Yesu dinya ku rag, "A myàng kwonn ma àdùnká bumí." ¹⁷ Yesu bib jakàng ku kàun sara, "Siman wùn Yohanna, wù ri zìm mì rà?"

A byar-à níng hi, pìkyinn Bitrus í bai rìg-à, jir abib-à Yesu bib ku kàun sara n rag, "Wù ri zìm mì rà?" Sai ku dinya Yesu rag, "Shinn Lumí, à yì

hing kó kai bidìm pár, à yì hing mì ri zìm wù."

Yesu dinya ku n rag, "A myàng kwonn ma àdùnká bumí. ¹⁸ Mì ri dinya wù àjai, ásai-à wù í wùnshái, wù ri sa bu-à wù ri zìm, wù ri yag byarká wù ri zìm. Ama á sai-à wa kàng hing àwàutím, wá du yag vùwú, bá gbar dù nann zu wù, má zìg yag wù mà byar-à à zìm fig bàna níng." ¹⁹ (Barà Yesu ri dang àdònín, ku ri tìya mpìrká íri ki-à Bitrus má wu zyun-à mpìrká má swam yan zìnn Shìdun.) A byar-à níng hi, Yesu dinya ku rag, "A bàg bi mì."

Bitrus Bib Yesu Abib á Shinn Yohanna

²⁰ Bitrus myàng kàng bi zuwá, n myàng wùn sukà zyun-à Yesu ri zìm, ri kan bàg big. Wànín í mpìr-à shi yàr sig ma Yesu ásai-à big ri ji buju, ku zyun-à dang rag, "Shinn Luyí, mpìr-à má wann tafinn wù í ni rà?"

²¹ Barà Bitrus myàng ku àdònín, ku bib Yesu rag, "Shinn Lumí, ma mpìr-à níng má sa í kai rà?"

²² Yesu dinya ku rag, "Wà ma ri zìm aku shi hár sai-à ma kàng bi, bu-à du wù í kai rà? Buwú dài, á bàg bi mì."

²³ Tai jír-à níng kàng kwìb rìg mà byar mpìrká ri bàg Yesu, n rag wùn sukà-à níng má wu fig bàna. Ama Yesu dang fig àdònín bàna. Ku dang rag, "Wà ma zìm hing aku shi hár sai-à ma kàng bi, bu-à du wù í kai rà?"

²⁴ Mì Yohanna mì í wùn sukà zyun-à fig sig jír-à níng ma sungmí, ñ myàng hing ma zumí, mì í àsàin-à ba sig jír-à á tarkada níng ni. Ayi yì rag jír-à níng í jír abyann.

²⁵ Yi shi sig ma buká nìnànn nímá wà Yesu sa sig. Mì ri kyab wà big nìm ma ba vinn rìg hing big bidìm pár, byar-à yi nìm má sinn tarkada káníng á dunyaru-à níng ni, nìm bàna.

Swàm Yann Aswamká Bu Yesu

Tarkada-à níng í Luka ba síg ni, mpìr àsàin-à ba sig, "Jir Ajwár-à Luka Ba Sig." Bu-à ku ba sig á tarkada-à níng ni, í jirà aku tiya mpirká barà mpirká zyun-à bàg jag sig Yesu níng dang kyann sig jir àjwár-à níng mà Urushalima, ma Yahudiya, ma Samariya, ma byarká kádà á dunyaru (Swàm Yann 1:8). Tarkada-à hi ri dinya yi barà Awun Shìdun sa shang mpirká zyun-à bir sig pìkyinnbá á byar Yesu ni barà bá dang jir àjwár á byarká á dunyaru, zinn bàna. Tarkada-à hi ri tág yi barà Awun Shìdun kà á pìkyinn mpirká ni, n myàng kwonn ma big áyau swàmbá ni. Tarkada-à hi ri tiya yi barà Jir Ajwár-à níng shi sig ma gbam barà má vim bìr shu mpirká zyun-à ma bir hing pìkyinn á byar Yesu.

Yesu Dang Rag Awun Shìdun Mái Bi

¹ Tarkadamí níng mì ri ba ya wù Tiyafalas. Ayau tarkadamí wà jijag ñ ba dinya sig wù bu-à Yesu rì sa sig, á sai-à ku kà jag swàmwá, ma jírwá ku rì tág sig, ² hár sai-à Shìdun bi zìg nann zu yag ku mà wai. Sai-à Shìdun zìg nann yag fig ma ku bàna níng, ku ri shi mi ri dang jír ma gbam Awun Shìdun, mi ri dinya vinn yann aswamwá big, ká ku shig zu sig níng, jírwá. ³ Sai-à ku wu rìghing, n dù nann zu kàng, ku shi su dìpyànà, ku ri zu á byarbá ni, mi ri tiya big shinnwá kàun nìnànn nímá á gbìb-à bá yì rag ku shi sig ma yonki. Ku ri dinya big jír barà Shìdun má na kùrwá. ⁴ To, sai-à big ri shi kwonn í byar nízyun, ku dinya káníng rag, kada a káníng dù dà fim finn swanq Urushalima bàna. Ku rag, a káníng shi màhàn sái wà Tawá Shìdun ma ya hing big Awunwá zyun-à ku rì dinya sig big

rag, kwá ya big níng. Ku rag, "Bu-à Shìdun má ya ning níng, í bu-à nì rì dinya sig ning. ⁵ Wà Yohanna ri wau mpìr dìr batisma, ku ri wau ma zàpìr. Ama su má nonn fig bàna, Shìdun má wau ning dìr batisma ma Awunwá."

Yesu Dà Fim Rìg Big n Yag Mái Wai

⁶ Barà yann sukàká ri shi kwonn ma Yesu, big bi bib ku rag, "To, Shinn Luyí, á dinya yi, tâma-à níng wá ya kàng mpìr Israilaká gbam abig na kùr á jànnbá ni rà?"

⁷ Sái Yesu rag, "I Tamí Shìdun yì sig sai-à hi ni. Ku í àsàin-à ri sinn sai-à bu káníng má sa. Ama bu-à du ning ma kàhi bàna. ⁸ Sai-à Awun Shìdun ma bi hing á shinn ná ni, ná shi ma gbam, í wà ná dang jírmí á byar mpirká shi sig á finn swann Urushalima, ma jànn Yahudiya, ma jànn Samariya, hár ma agunn jànnká á dunyaru bidìm pár." ⁹ Barà Yesu dang kinn rìg jírwá àdòníng, sái big rag abig myàng níng, ku zu rìghing áyaubá ni, mi ri nann zu yag mà wai, akor bi bir dim rìg ku, big myàng fig rag ku bàna.

¹⁰ Big shi, big ri myàng nann zu yag zubá mà wai. Barà Yesu ri nann zu yag àdòníng, sái big rag abig myàng níng, mpìr pyànà bi sar sig á pyànnbá ni. Mpìr káníng wìr sig jà mìmìg. ¹¹ Big bib yann sukà káníng rag, "Ning mpirká á Galili, sáshinn ning ri myàng nann zu yag zuná mà wai, í kai sa síg nì rà? Yesu zyun-à ning myàng ku dù á byarná ni, n yag sig mà wài níng, ná myàng kwá kàng bi kàng áyau akor-à ni àràg barà ning myàng ku yag sig níng."

Big Shig Zu Mpìr-à Mái Pyann Shinn Yahuda

¹² Barà yann sukàká fig jír-à níng, big dù á Wùn Mwir Zaitun. Byar-à hi shi yàr sig mà finn swann Urushalima, fòr àràg mel zyun. To, big dù màhàn n kàng yag kàng mà finn swann-à ni. ¹³ Big fig jirà yag mà tonn zyun-à big mi ta bàg kwonn sig mà wai, í tonn byar-à big ri

shi kyann áni. Yann sukà káníng hi í Bitrus ma Yohanna ma Yakubu ma Andarawus ma Filibus ma Toma ma Bartalamawas ma Matiyu ma Yakubu wùn Halfa ma Siman Zaloti ma Yahuda wùn Yakubu. ¹⁴ Mpìr káníng bidìm pár big ri kwonn nubá, mi ri vig kyann Shìdunbá í byar nízyun. Uwàká káhi shi sig màhàn tìnn. Ayau mpirká shi sig níng, zyun í Maryamu na Yesu, ma wunzà Yesu big.

¹⁵ Ayúnn zyun mpirká ri bàg Yesu big kwonn shi sig á byar-à big ri vig kyann Shìdun. Big fòr hing mpìr dib-sùnnjin. Ayúnn-à hi Bitrus sar dù nann zu á wai, n dang jírwá. ¹⁶ Ku dang rag, "Wunzàmí big, shi sig àràg í tonn, jir Shìdun aku shi ájai àràg barà big ba sig, wà zyun-à Awun Shìdun rì dang sig á nu Dawuda á jir shinn Yahuda zyun-à sa sig gbìb big pànn sig Yesu. ¹⁷ Big rì wànn kà sig ku áyauyí ni, ku rì sa sig swàm-à níng tìnn."

¹⁸ (Ku yag wann da ma bài-à ku wann tafinn sig Yesu ma káhi, n yag kù wann bi á bín mà da-à hi ni n kàng kir ma shinn, finnwá kyìg, byaafigwá dònn zu rìg á myann. ¹⁹ Tai kiwá níng kàng kwib gban rìg finn swann Urushalima bidìm pár, big bar da-à hi á nu jírbá ni n rag Alkadama. Yírwá í "Da àsà.")

²⁰ "Jir kai bàna big ba sig á tarkada Zabura rag,
'Abig sinn kàng luwá kànnfinn,
kada mpìraku shi áni bàna.'
Big ba sig á byar zyun n rag,
'Abig ya swàmwá á vù mpìr zyun
kim.'

²¹ "To, barà sa sig àdòníng, ayi dìg mpìr zyun aku pyann shinnwá. Mpìr-à níng hi ayi dìg í zyun-à rì shi sig áyauyí ni, n myàng sig bu-à Yesu rì sa sig big zuwá. ²² Wato mpìr zyun-à rì kyann big Yesu sai-à Yohanna rì wau mpirká dìr batisma hár sai-à Shìdun bi zig Yesu áyauyí ni, n zìg nann yag ku mà wai. I wà mpìr-à hi má dinya mpirká barà

Yesu dù nann zu kàng sig ma yonki, àràg barà yi ri dang níng."

²³ Barà Bitrus dang kinn rìghing jírwá àdòníng, sai big bi dang jír á shinn mpìr pyàna. Yusufu zyun-à big ri bar ku zìnnwá Barsaba. Zìnn tawá í Yustus. Mpìr-à wà wa pyàna níng í Matiyas. ²⁴⁻²⁵ To. I wà big bi vig Shìdun rag, "Shinn Luyí, wù ri myàng pìkyinn mpirká bidìm pár. To, áyau mpìr pyàna káníng ni, á tìya yi wà zyun-à à shig zu sig aku pyann shinn swàm-à Yahuda wùn aswamwú shàr tafinn, n yag wu sig níng." ²⁶ I byar-à hi, big bi dab shasha. Shasha big dab sig níng pànn á shinn Matiyas. Sái big bi sìnn kà ku áyau kyaú yann sukàká bu Yesu dwib agban zyun-à níng.

Awun Shìdun Bi Kà á Shinn Mpirká Bu Yesu

2

¹ Ayúnn ùwài zyun big ri bar rag í Pentikos, barà àyúnn-à níng hi fòr, sai mpirká ri bàg Yesu big bidìm pár big kwonn shi sig í byar nízyun. ² Big ri shi, sai big rag abig fig níng, big fig nài gbam wàni, shi àràg í wàu zyun ngbam nímá ri gbár nì, wann bi mà wai, n gbar mònñ lu-à big shi sig áni níng bidìm pár. ³ Sái big myàng bu shi àràg anam pyìr bi, n yam gàb fím rìg á shinnbá ni bidìm. ⁴ I byar-à hi Awun Shìdun bi kà á kyinnbá ni big bidìm pár. Big bi dang nu jírká káhi kim kim, nu jír-à big rì dang bab fig bàna. Big dang bar bu-à Awun Shìdun ya sig big abig dang.

⁵ Mpìr Yahudawaká káhi shi sig á finn swann Urushalima big í mpirká ri wib Shìdun, big bi sig byar kim kim kó áni á dunyaru bidìm pár. ⁶ I byar-à big fig nài gbam mà wai àràg í wàu. Barà big fig àdòníng, big shàr kwonn bi gban rìg á byar káníng ni. Kó ni ri fig káníng ri dang nu jírbá. ⁷ Mamaki pànn rìghing big, big rag, "Mpirká ri dang jír-à níng bidìm íri mpìr Galiliká bàna rà? ⁸ Sáshinn yi ri fig kó ni ri dang jír big nu

jíryí rà? ⁹ Yi shi síg nì mpìr jànn kim kim. Yi mpìr Partiyawaká, mpìr Madayanawaká, mpìr Ilamawaká, mpìrká á jànn Bagadaza, ma jànn Yahudiya, ma jànn Kapadokiya, ma jànn Pantas, ma jànn Asiya, ¹⁰ ma jànn Pirijiya, ma jànn Pamfiliya, ma jànn Masar, ma jànn Turabus agunn finn swann Kurane, hár ma mpìrká á jànn Roma. ¹¹ Yi bi sig yi yann Yahudawaká big ká í Yahudawaká bàna, ká ri bàg Shìdun àràg barà mpìr Yahudawaká ri bàg. Ayauyí ni mpìrká káhi bi sig ma Karita ma Arabiya. Yi bidìm pár yi ri fig big ri dang jír big nu jíryí, big ri dang bu ùwài-à Shìdun sa sig.” ¹² Big sa mamaki, jír-à hi vù rìghing big átai, big bib bar dìrbá rag, bu-à hi í kai rà?

¹³ Sái mpìrká káhi màm jwann big, n dang rag, “Ai, káníng wa pyann sig shin, í bu-à sa níng.”

Bitrus Dinya Big Yìr Bu-à Sa Sig

¹⁴ Sái Bitrus ma jàuwá big dwib agban zyun big sar dù nann á wai. Bitrus dang jír ngbam nímá. Ku dinya mpìrká kwonn shi sig níng rag, “Ning wunzàmí big, mpìr Yahudawaká ma mpìrká á finn swann Urushalima, aning shi akim, aning fig jírmí ní dinya ning yìr bu-à sa sig níng. ¹⁵ Mpìr káníng wa pyann fíg shin àràg barà ning ri dang níng bàna. Tàma-à níng í àsháu ajunndúbi, sa fig ma barà mpìr má wa pyann shin bàna. ¹⁶ Bu-à ning myàng sig níng, í bu-à Yoila mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun, ku rì ba sig n rag,

¹⁷ ‘Shidun rag, sai-à dunyaru ma nyàan vinn,
kwá wìr wann bi ya mpìrká bidìm
pár Awunwá má ká á kyinnbá
ni.

I byar-à yann wunùká bigná big
yann uwáká bigná má dang
jírwá.

I byar-à yann sukàká bigná má
myàng bu-à big myàng bab fig
á dunyaru bàna.

I byar-à àgbamká bigná má la la.

¹⁸ Hár kwá wìr wann ya fàuká buwá
big awunwá á àyúnn-à hi.
Kwá wìr ya wunù ma uwà bidìm
pár.

I wà bá dang jírwá.

¹⁹ Kwá sa swàm bu mamaki mà
waisháu-à ni,
kwá sa á jínn ni tìn,
barà mpìrká má myàng gbamwá.
Bá myàng àsà ma pyìr ma azunn
pyìr.

²⁰ Bá myàng àyúnn-à má kàng rìg fi.
Bá myàng sònn-à má gbànn shi àràg
àsà,
í wà Shinn Luyí má bi, àyúnn-à níng
hi í àyúnn-à ùwài.

²¹ I wà kó ni ma vig hing Shinn
Luyí a wàníng myàng ashiwá,
wàníng má zìg zu ku.’

²² “Ning mpìr Israilaká, aning fig.
Yesu mpìr á Nazarat í zyun-à Shìdun
shig zu sig ma shinnwá. Ku sìnn
sig wàníng á pyànn ná ni, ku sa
swàm bu mamaki á vù wàníng ni,
jirà aning yì rag í ku swam bi sig
wàníng ni. Ning má, ning yì hing
ku. ²³ Shìdun ya kà sig mpìr-à
níng á vùná ni. Ku yì rìghing bu-
à ná sa wàníng. Ku zìm síg nì
àdòníng. Ning zìg ku, n ya kà á
vù mpìrká ri sa bu-à bibai abig dab
bàg gbam ku á dìr bín, ku í wu rìg-
à. ²⁴ Ama barà ning gban rìghing
ku níng, Shìdun bi gbar dù kàng ku
ma yonki. Shìdun zìg zu rìg ku áyau
awa ki. Shar ki pànn sar fig ku bàna.

²⁵ I barà Dawuda rì dang sig áni á
shinnwá ni. Ku dang rag,
'N myàng yì rìghing Shinn Lumí,
ku ri shi kyann á pyànnmí ni,
ku ri shi á vim numí ni,
barà kwá sa shang mì, má shàr fig
kó bu zyun bàna.

²⁶ I bu-à sa pìkyinnmí ri fig àjwár,
jírmí í jir àjwár.
Kó ma wu má, má bir pìkyinnmí á
dìrwú ni,
²⁷ jir kai bàna n yì hing wá fim fig
mì á shar ki bàna.
Wá fim fig mì wùn sukà kyìkyàrwú
a dìrmí aku swàr bai bàna.

²⁸ A tiya sig mì gbìb yonki zyun-à kinn kinñ.

Barà yì ma wù ri shi zyun níng, wá sa jwar pìkyinnmí wàni.'

I jír bu-à Dawuda ba sìnn sig níng.

²⁹ "To, wunzàmí big, tama-à níng má dinya ning jír àjai á shinn yàkúyí Dawuda ni. Ku rì wu rìghing, big jì rìghing ku. Hár tama-à níng, í barà amirwá shi sig áni áyág. ³⁰⁻³¹ Ama jírwá ku dang sig níng, ku dang sig jír á shinn Kristi. Ku rag, wàníng í àsàin-à má dù nann zu kèng ma yonki, jir kai bàna Dawuda í mpìr-à ri dang kyann jir Shidun. Shidun rì dinya sig ku rag, kwá sìnn kè mpìr zyun áyau yiwaiwá ni, wàníng má na kùr ásimwá ni. I bu-à sa ku dang jír-à níng á shinn Almasihu, n dang rag,

'Bá fim fig wàníng á shar ki bàna. Dìr wàníng má swàr bai fig bàna.'

³² Mpìr-à níng hi í Yesu, Shidun gbar dù kèng sig ku ma yonki. Yi má yi myàng hing. ³³ I wà Shidun zìg yag ku mà wai. Ku yag shi sig á agunn vìm nu Shidun. Tama-à níng Shidun ya ku Awun Kyikyàr àràg barà Shidun gib sig nu rag kwá ya. To, bu-à ning ri myàng janá-à níng ma bu-à ning ri fig, í swàm Awun-à ku wìr wann bi sig. ³⁴ Dawuda nann zu yag fig mà wai bàna. Ama ku í àsàin-à dang sig rag,

'Shinn Luyí Shidun dinya Shinn Lumí rag, a wàníng shi agunn vìm nuwá ni,

³⁵ sai wà kwa sìnn kè hing mpìr azíbká bu wàníng á mìr bar wàníng ni.'

³⁶ "Jir wàníng, sàn sig mpìr Is railaká bidim pár abig yì rag í Yesu zyun-à ning dab bàg gbam sig á bín-à ni, ku í zyun-à Shidun shig zu sig ku n sìnn sig ku Shinn Luyí."

³⁷ Barà mpìrká shi sig níng fig jir Bitrus àdòníng, í byar-à kyinnbá gib. Big bib Bitrus ma yann aswam kádà níng n rag, "Yá sáshinn rà, jàuyí big?"

³⁸ Bitrus dinya big rag, "Bu-à ná sa bàna, aning fim bu pyìrná, kó ni

bidim pár aku wau dìr batisma á zinn Yesu Kristi jirà a Shidun yafa ning bu pyìrná, í wà kwá ya ning Awunwá. ³⁹ Shidun dang rag, kwá ya ning Awunwá, ning ma yanká bigná big. Hár ku rag kwá ya mpìrká swaibá kim kim, ká zyun-à kwá bar bi á byarwá ni."

⁴⁰ I byar-à Bitrus dinya big jír nìnànn nímá. Ku twìb big byur rag abig zìg zu shinnbá áyau shwìn-à Shidun má tìr bi á dunyaru.

⁴¹ Mpìrká fig sig jírwá níng, big nìnànn nímá big bir hing pìkyinn á jírwá ni. I byar-à big wau rìg big dìr batisma. Ayúnn-à níng hi mpìr dubu sara swàb kè mi ri bàg Yesu. ⁴² Mpìr káníng ri shwann kyann buká yann aswamká bu Yesu ri tàg big. Big ri ji kyann buju bu-à big ri kyab pànn barà Yesu wu sig níng. Big ri vig kyann Shidun. I bu-à big ri sa kyann kó ákaun.

Barà Mpìrká Ri Bàg Yesu Ri Shi Shubá Ani Ma Bar Dirbá

⁴³ Yann aswam káníng bó, big ri sa swàm bu mamaki nìnànn nímá. Hár bi sa bìr mpìrká zinn wìr rìg big bidim pár. ⁴⁴⁻⁴⁵ Mpìrká ká ri bàg Yesu big ri shi byar nzyun. Big zìg kwonn buká big shi sig ma kàhi, big ri wann tafim, mi ri gáb fim ya kó ni bài-à bàkyinn barà kwá sa bu-à ku ri zìm. ⁴⁶ Su ma su bidim pár, big ri kwonn yag mà lu Shidun. A lubá ni, big ri gáb fim buju-à big ri kyab pànn Yesu barà ku wu sig níng. Big ri ji buju ábìr-à ni ma pìkyinn àjwár.

⁴⁷ Big ri swam yan kyann Shidun. Mpìrká ri zìm big. Su ma su Shidun ri swàb kè ya big mpìrká ku zìg zu sig níng.

Big Dàb Gbam Mpìr Dor Zy whole

3

¹ Ayúnn zyun Bitrus ma Yohanna yag mà lu Shidun àsháu sara àkamzau. I sai-à mpìrká ri vig Shidun. ² Big yag fòr á nu nkyun zyun-à big ri bar rag, í Nu Nkyun-à Sìsàn. Sái big myàng mpìr bar

ákáb zyun, big mà zu kwonn sig ku big kàhi. Big ri swann bi kyann ku á byar-à hi. I wà ku ri vig kyann mpirká ri kà kyann á lu Shìdun ni ning bu. ³ Barà Bitrus ma Yohanna bi fòr àdònínг, í wà ku myàng big n vig big bài. ⁴ Barà big myàng ku àdònínг, Bitrus dinya ku rag, “A myàng yi.” ⁵ I wà ku myàng yag big, n myàng gbam sig big kyarr nímá. Ku ri kyab rag, kó bá ya ku bài. ⁶ Sái Bitrus dinya ku rag, “Bài kèm, yi bàna big kàhi kó nzyun. Ama bu-à n shi sig big kàhi í bu-à má ya wù. A zinn Yesu Kristi mpìr á Nazarat, á dù á kyann kyonn.” ⁷ Sái ku bi pànn wàníng á vìm nu-à ni, n gbar dù nann zu wàníng. Wàníng rag aku dù nann zu àdònínг, barwá í gbam rìg-à. ⁸ Ku pìm dù nann zu á wai, mi ri kyann rag kyonn. I wà ku ma káníng yag kà í zyun á lu Shìdun ni. Ku ri kyann, mi ri pìm kyann, mi ri yan Shìdun. ⁹ Barà mpirká myàng ku ri kyann, mi ri yan Shìdun àdònínг, ¹⁰ big myàng yì rìghing í ku àsàin-à ri vig kyann bu á Nu Nkyun Sìsàn-à ning ni. Sái big sa mamaki wàni. Big kyab barà ku gbam sig áni, big yì fig bàna.

Bitrus Dang Jir Yesu

¹¹ I byar-à hi big shàr kwonn bi á byarwá ni. Ku shi sig á Mítàb Sulemanu. Ku pànn gbam sig Bitrus ma Yohanna. ¹² Barà Bitrus myàng big shàr bi àdònínг, ku bib big jír n rag, “Mpìr Yahudawaká, sáshinn ning ri sa mamaki àdònínг rà? Ning ri kyab rag yi sa sig swàm bu mamaki-à ning big gbam shinnyí rà, kó ning ri kyab rag, í jirà yi mpìr sìsàn rà? ¹³ Swàm-à ning í Shìdun bu yàkúyí sa síg ni. I Shìdun bu Ibrahim bu Ishaku bu Yakubu, ku ya sig wùn sukàwá Yesu gbam bu úwài-à ning íni. Yesu-à ning hi, ning zìg ku n ya kà ku á vù Bilatus. Bilatus ri zìm á pìkyinnwá ni aku finn tafinn Yesu a wàníng yag, ama ning ngàng. ¹⁴ Yesu í mpìr kyikyàr, mpìr gwangga. Ama ning ngàng ku.

Ning vig Bilatus aku finn tafinn ya ning mpìr agban ki-à ning. ¹⁵ I wà ning bi gban rìg àsàin-à ri ya mpirká yonki-à ning. Ama Shìdun gbar dù kèng ku big yonki. Yi má, yi myàng hing ma zuyí. ¹⁶ I jir zinn Yesu í bu-à sa mpìr-à ning dìg sig gbam dìrwá á dò jir pìkyinn bir á byar Yesu. Aning myàng, mpìr-à ning ri myàng shi sig ning, ning yì hing ku. Jir pìkyinn bir á byar Yesu ni, í bu-à sa ku dìg sig gbam dìrwá, ku shi sig ítau á pyànn ná ni.

¹⁷ “To, wunzàmí big, bu-à ning ma àgbamká buná sa sig Yesu ning, n yì hing, í jirà ning yì byann fig wà ning ri sá bu-à bibai bàna. ¹⁸ Sai-à rì ning, Shìdun dang jír á nu mpirká rì dang kyann sig jírwá n rag, kwá swam bi Almasihu, wàníng má bi wa shwin. I wà tama-à ning ku sa bu-à hi sa rìghing àràg barà ku rì dang sig. ¹⁹ Bigná tama-à ning aning dà fim bu pyìrná, aning vim bìr bi á byar Shìdun, jiràaku tu kyàr bu pyìrká bigná pár, ²⁰ jirà Shìdun aku sa tag wann pìkyinn ná. Kwá swam ya bi ning Almasihu zyun-à ku shig zu sig, wato í Yesu. ²¹ Wàníng má shi mà wai mà byarwá ni, sái àyúnn-à ma màg hing wà Shìdun má mìm kèng kó kai bidim pár àpyú àràg barà ku rì dang sig á nu mpirká rì dang kyann sig jírwá ning, í mpìr kyikyàrká. ²² I barà Musa rì dang sig áni àdònínг. Ku dang rag, ‘Shinn Luyí Shìdun má swam bi mpìr-à má dang kyann jírwá. Kwá swam bi wàníng àràg barà ku swam bi sig mì ning. Mpìr-à hi má zu áyau yiwainá ni. To sái aning wib jír-à kwá dinya ning. ²³ Mpìr-à ma wib fig jírwá bàna, Shìdun má wun zu rìg ku áyau mpirká buwá ni, má gban rìg ku.’ ²⁴ Mpirká rì dang kyann sig jir Shìdun, kwonn ma Samaila, ma ká bi dang jir Shìdun ásimwá ni, big bidim pár big dang hing jír á shinn buká ri sa tama-à ning. ²⁵ Ning í àsàinká dìg sig bu-à Shìdun rì dinya sig yàkúná big á nu mpirká rì

dang kyann sig jírwá. Shìdun dinya Ibrahim rag, 'Ayau yiwaiwú ni, má sa jwar pìkyinn mpirká á dunyaru bidim pár.' ²⁶ Shìdun shig zu wùn sukàwá Yesu n swam bi jag wànín á byarná ni, jirà aku sa jwar pìkyinn ná, jirà aning dà fim bu-à bibaiká ning ri sa."

*Agbamká Bar Bi Bitrus Ma
Yohanna á Pyànnbá Ni*

4

¹ Barà Bitrus ma Yohanna ri dang jír ma mpirká àdònín, sai àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ma àgbam áyau mpirká ri myàng kwonn big lu Shìdun, ma mpìr Sadukiyawaká, big bi á byar Bitrus ma Yohanna. ² Pìkyinnbá bai rìghing barà big fig yann aswamká ri dinya mpirká rag, Yesu dù nann zu kàng rìghing big yonki, mi ri tàg rag mpìr ma wu hing kwá dù kàng big yonki àdònín tìnn. ³ Sái big pànn yann aswam káníng n kìg kà big á tonn fi-à ni. Bu-à bir rìghing, bá dang jír-à akìn. ⁴ Ama áyau mpirká fig sig jir yann aswam káníng, mpìr ninànn nímá, big bir hing pìkyinn á byar Yesu ni. Big fòr àràg mpìr dubu swana.

⁵ Na kyàr byar-à, àgbam Yahudawaká ma shun àgbamká á finn swann-à ni ma malamká, big kwonn bi á finn swann Urushalima. ⁶ Big dìg Hanana àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu níng, ku ma Kayafa ma Yohanna ma Alizanda ma mpirká kádà, ká shi sig áyau yiwai àgbam-à níng. ⁷ Barà big kwonn bi àdònín, sai big bar bi yann aswam pyànn káníng, n sìnn káníng á pyànnbá ni, n bib káníng jír. Big rag, "Swàm-à ma jír-à ning ri dang níng, mpìr-à ya sig ning gbam-à níng í ni rà? Ning ri sa big zìnn ni rà?"

⁸ Sái Awun Shìdun bi kà Bitrus á kyinn-à ni. Ku dinya big rag, "Ning àgbamká ma shun àgbamká, ⁹ wà na ri bib yi jír áshinn bu ñsàn-à yi sa sig níng, barà yi dab gbam sig mpìr

bar àkáb-à níng, ¹⁰ ning bidim pár aning yì, mpirká á Israila bidim pár abig yì tìnn. Mpìr-à ning myàng sar sig á pyànn ná ni níng, ku gbam sig á zìnn Yesu Kristi, mpìr á Nazarat, wà zyun-à ning rì dab bàg gbam sig á dìr bín-à ni. Shìdun gbar dù kàng sig ku big yonki. ¹¹ Yesu í mpìr-à big ba sig jír á shinnwá ni n rag, 'Abàn-à ning mpìr ami tonnká, ning myàng rag kinn fig bu bàna níng,

í abàn zyun-à sàñ kab sig kádà níng.'

¹² Zìnn Yesu í zìnn-à Shìdun ya sig yì ayi wím zu áni. Ayau dunyaru bidim pár, walai zìnn-à Shìdun ya sig yi, yá wím zu áni bàna, sai zìnn Yesu áwinwá ni."

¹³ I byar-à shun àgbamká myàng barà Bitrus ma Yohanna wím pìkyinn, mi ri dinya big jír àdònín, sai big sa mamaki. Big rag, mpìr káníng kà fig makaranta bàna, big í mpìr ùwài big bàna, sáshinn big ri sar mi ri dang írì swai jir yar àdònín rà? I wà big yì byann wà káníng rìi kyann ma Yesu. ¹⁴ Big bàna big gbìb barà bá sa yipyàr, jir kai bàna big myàng mpìr-à káníng dàb gbam sig níng, sar sig á pyànnbá ni. ¹⁵ Sái big dinya káníng rag, a káníng zu yag mà myann. I wà big dang byann jír bar dìrbá. ¹⁶ Big rag, "Yá sáshinn big mpìr káníng rà? Kó ni bidim pár á finn swann Urushalima yì rìghing bar bu-à big sa sig níng. Yá sa sar fig yipyàr bàna. ¹⁷ Ama ayi twìb big byur rag, kada abig dang jakàng jir Yesu á byar mpirká ni bàna, jirà kada a jír-à hi yag mà pyànn bàna."

¹⁸ I byar-à big bar bi kàng big n twìb big byur rag, daka janá-à níng kada abig dang jír á shinn Yesu ni bàna, abig tàg mpirká jír big zìnn Yesu kó tití nímá bàna. ¹⁹ I byar-à Bitrus ma Yohanna dinya big rag, "Aning myàng, bu-à sàñ kab sig á pyànn Shidun, ayi sa bu-à Shidun má zìm rà, kó ayi sa bu-à ning ri dinya yi rà? ²⁰ Buyí kàm, shi sig

àràg í tonn ayi dinya mpìrká buká yi myàng Yesu sa sig, ma jír-à yi fig ku dang sig.” ²¹ I byar-à àgbam káníng twìb jakàng big byur wàni. I wà n fim big rag abig yag. Big dìg fig pyù-à bá sa káníng bu bàna, jir kai bàna mpìrká bidìm pár ri swam yan Shìdun á jir bu-à sa sig níng ni. ²² Mpìr-à big dàb gbam sig níng, jiwá kab hing jí dìpyànà.

Yann Sukàká Vig Shìdun Jirà Aku Sa Abig Wim Kyinn

²³ Barà àgbamká fim big rag abig yag níng, í byar-à big yag dìg jàubá, n dinya káníng jír bu-à àgbamká dinya sig big níng. ²⁴ Barà jàubá fig àdòníng, big bi vig Shìdun ábìr-à ni. Big rag, “Shidun, wù í kùryí, à màm sig waisháu-à íni ma jànn á jinn ni, ma níngká ùwài ma buká shi sig áni bidìm pár. ²⁵ Jírwú yàkúyí Dawuda rì dinya sig yi níng, Awunwú dinya sig ku ínì jirà ku í fàuwú. Ku rag, ‘Sáshinn mpìrká swai kim kim nànn àgùnn àdòníng rà?

Hár big zìm abig sa swàm-à bibai, ama big sa yì fig bàna.

²⁶ Kùrká á dunyaru big kwonn sig nubá, àgbamká ri kwonn nu tìnñ.

Big sa pyù-à bá nu kànn big Shinn Luyí Shìdun ma Almasihu mpìr-à ku shig zu sig níng.’

²⁷ Bu-à hi sa hing àjai. Yi myàng á finn swànn-à níng ni, kùr Hirudus ma Buntus Bilatus big kwonn nu ma mpìrká kim kim ma mpìr Is railaká bidìm, jirà abig zib wùn sukà kyìkyàrwú Yesu, zyun-à à shig zu sig níng. ²⁸ Big kwonn í byar ñzyun n sa bu-à wù ma yarwú ma gbamwú à dang sig rag bá sa níng.

²⁹ Tàma-à níng, Shinn Luyí, á fig barà big ri dang wìr yi zinn. To, á ya yi, yi yann sukàwú gbam ayi dinya mpìrká jírwú big kyinn wim. ³⁰ A sa ya yi ayi sa swàm big gbamwú big zinn Yesu fàu kyìkyàrwú. A du bi vùwú, á sa bu mamaki, á dàb gbam mpìrká.”

³¹ Barà big vig kinn rìghing Shìdun, sái lu byar-à big kwonn shi sig níng, ning yàng yàng, í wà Awun Shìdun bi kà á pìkyinnbá ni. Big wim kyinn n dang jir Shìdun, zinn bàna.

Barà Mpìrká Bu Yesu Ri Shi Shubá

³² Mpìrká ri bir pìkyinn á byar Yesu ni kyinnbá ñzyun. Walai mpìr-à ri dim jàuwá bu-à ku shi sig ma kàhi, kó ni bidìm pár ri sa swàm big bu jàuwá. ³³ Yann aswamká ri dang kyann jir Shìdun ma gbam ùwài nímá n rag, àjai Shinn Luyí Yesu dù kàng rìghing big yonki. Shìdun wìr kà ya big àsànwá. ³⁴ Ayaubá ni ashi bu zyun sa fig mpìr zyun bàna, jir kai bàna mpìrká ká shi sig big da, big lu, big ri wann tafinn, big ri zìg bi bài-à big wann dìg sig níng, ³⁵ big ri ya á vù yann aswamká ni. I wà káníng zìg, n gàb finn ya mpìrká bàna ma bu á vùbá ni.

³⁶⁻³⁷ I byar-à mpìr zyun zìnnwá í Yusufu, ku bi wann tafinn rìg dawá àdòníng, n zìg bi bài-à, n ya yann aswam káníng. Mpìr-à hi í mpìr á kyau yiwai Lawi. Big mà sig ku á jànn Kubrus. Big ri bar ku Barnabas, yìr zìnn-à níng, í mpìr-à ri dang gbam mpìrká pìkyinn.

5

Hananiya Ma Safiratu Gim Ya Shìdun Nsáng

¹ Wunù zyun shi sig áni zìnnwá í Hananiya. Wàwá í Safiratu. Wunù-à níng bi wann tafinn rìg dawá zyun, n zìg bài-à n ya yag yann aswamká bu Yesu. Ku rag wàníng í nànn bài da-à ku wann dìg sig bidìm. ² Asái ku tàm jànn rìghing bài-à agunn vù zyun, kwá sa swàm áni. Wàwá yì rìghing wà ku tàm sig bài-à níng. I byar-à ku zìg bài-à n bi ya yann aswam káníng. ³ I byar-à hi Bitrus bib ku rag, “Hananiya, sáshinn à fim Shaitan kà rìg á pìkyinnwú ni hár à bi gim ya Awun Shìdun ñsáng, í jir kai rà? A bi tìya yi bài dawú à rag í nànn bài-à à wann dìg sig.

⁴ To, n̄ bib wù, sai-à à wann tafinn fig ma da-à hi bàna, í buwú bàna rà? To, wà à wann tafinn níng, bài-à í buwú, kó nímá bàna rà? To, ma bu-à sa wù á kyinnwú ni, à bi gim ñsáng àdònínг í kai rà? A myàng. Nsáng-à níng à gim ya fig mpìrká bàna, à gim ya síg Shìdun.” ⁵ Barà Hananiya fig jír-à níng àdònínг, sai ku kù wann á jínn ni, mì wu rìg-à. Mpìrká fig sig jír-à níng, zinn pànn big wàni. ⁶ Yann wunù gbánnká dù bi, n bi zìg jà, n bing kà ku áni, n zìg zu yag ku mà myann, mì jì rìg-à.

⁷ Sái ásim, fòr àràg awa sara, í wà wàwá í kà bi-à á byar Bitrus ni. Ku fig fig tai bu-à sa sig nuwá bàna. ⁸ I wà Bitrus bib ku rag, “A dinya mì jír àjai. Wànínг í nànn bài da-à ning wann dìg sig rà?”

Sái wàwá dang rag, “Nn, í nànn bài-à hi bidìm.”

⁹ Bitrus dinya ku rag, “Bu-à sa ning ma nùwú su kwonn sig nu aning tonn gban Awun Shìdun, í jir kai rà? To, á myàng. Mpìrká jì sig nuwú níng big kàng bi rìghing, big sar sig á nu nkyun-à ni. Bá swann yag rìg wù, n má yag jì rìg wù tìnn.”

¹⁰ Sái big rag abig myàng níng, uwà-à níng kù wann á pyànn Bitrus ni mì wu rìg-à. I byar-à yann wunù gbánn káníng bi. Big myàng ku wu rìghing, í wà big swann zu yag ku mà myann, n yag jì kwonn ku big nùwá. ¹¹ Mpìrká fig sig jír bu-à sa sig níng, zinn pànn rìg big bidìm pár, hár ma mpìrká ri bàg Yesu bidìm.

Yann Aswamká Sa Swàm Big Gbam Shìdun

¹² Yann aswam káníng big ri sa swàm big gbam Shìdun kàun nìnànn nímá, áyau mpìrká ni. Mpìrká ri bàg Yesu big kwonn shi sig á Mítàb Sulemanu á byar lu Shìdun.

¹³ Mpìrká ká ri bàg fig Yesu bàna níng, áyaubá ni walai mpìr-à wim kyinn n kà áyau ká ri bàg Yesu. Ama mpìrká bidìm pár ri wib big.

¹⁴ Bìr mpìrká nìnànn nímá ri bir pikyinn á byar Yesu ni, big nànn

kab wàri. Wunù ma uwà bidìm pár. ¹⁵ A jir swàm-à yann aswam Yesu big ri sa níng, mpìrká ri swann bi mpìr dorká á syu ma á buná tìnn, mi ri sinn á kur gbìb-à ni, jirà wà Bitrus ma bi wam zu yag, kó adìndínwá má wìr big á dìr-à ni, bá gbam. ¹⁶ Mpìrká na kàng kwìb sig finn swann Urushalima áni níng, big nìnànn nímá big swann bi sig mpìr dorká tìnn. Big ri zìg bi ká wàu dab sig big. Big bidìm pár big gbam rìghing.

Agbamká Pànn Yann Aswamká n Ya Káníng Shwìn

¹⁷ Barà àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ku myàng swàm yann aswamká àdònínг, ku ma mpìrká buwá ká shi sig áyau kyau Sadukiyawaká, big ri sa yann aswam káníng akyib. ¹⁸ I byar-à big bi pànn káníng n kìg kà á tonn fi-à ni. ¹⁹ Ayúnn-à hi á fi-à ni, mpìrká na jànn gban rìghing, sái wùn aswam Shìdun mà wai bi pù rìg nu nkyun tonn fi-à níng. Ku bi zìg zu rìg yann aswam káníng, í wà n dinya káníng rag, ²⁰ “Aning yag ma aning sar mà lu Shìdun ni. Aning dinya mpìrká jir yonki àpyú-à Shìdun ri ya mpìr.” ²¹ Barà yann aswamká fig àdònínг big dù í pyim byau yìl nímá, n yag kà á lu Shìdun ni, mi ri tág mpìrká bu.

Agbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma mpìrká buwá bar kwonn àgbamká ma shun àgbamká bidìm pár, í wà big swam yag aswam mà tonn fi-à ni n rag, abig yag zìg bi yann aswam káníng á pyànnbá ni. ²² Mpìrká yag fòr, big yag dìg fig yann aswamká á tonn fi-à ni bàna. Sái big kàng bi á byar àgbambá ni. Big dinya káníng rag, ²³ “Yi yag mà tonn fi-à ni, yi yag dìg tonn-à shi sig ákúnn. Mpir gadiká ri sa gadi á nu nkyun-à ni. Barà yi yag pù tonn-à àdònínг, yi dìg fig kó mpìr nízyun áni mà yau bàna.” ²⁴ Agbam gadi-à níng, ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn

Shìdun fig jír-à níng, big kyab bu-à sa sig yann aswam káníng, big yì fig bàna. ²⁵ Sái mpìr zyun kà bi, n bi dinya big rag, "Aning myàng, mpìrká ning du kà sig á tonn fi-à ni níng, big shi sig mà lu Shìdun ni tama-à níng. Big ri tàg mpìrká bu màhàn." ²⁶ Sái àgbam gadi-à níng bi dù ma jàuwá big. Big yag màhàn, big yag dìg yann aswam káníng, n zìg kèng bi káníng. Ama big pànn fig káníng big gbam bàna. Big ri shàr kada mpìrká ma ta gban big ma abàn.

²⁷ Big zìg bi yann aswam káníng á pyànn shun àgbamká ni, í wà àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dinya big rag, ²⁸ "Yi twìb ning byur ùwài nímá rag kada aning dang jír á shinn Yesu ni bàna. Aning myàng bu-à ning sa sig. Jír-à níng mpìrká á Urushalima fig gban rìghing. Asái ning ri zìm aning sinn kèng yi abau á jir ki-à Yesu wu sig níng ni rà?"

²⁹ Sái Bitrus ma yann aswam kádà níng dinya big rag, "Jír-à ning ri kan dim yi níng, wà yá wib mpìr, sàñ kab sig ayi wib Shìdun. ³⁰ Bigná ning dab bàg gbam Yesu á bín-à ni, ning gban rig ku. Ama Shìdun bu yàkúyí big gbar dù kèng rìghing ku big yonki. ³¹ Shìdun gbar dù nann zu ku, ku shi sig agunn vìm nu Shìdun ni, ku shi sig nì àgbam, ku í àsàin-à má pinn zu mpìrká. I byar-à mpìr Israïlaká má dìg gbìb-à bá dà fìm bu-à bibaibá, bá vim bìr bi kyinnbá á byar Shìdun ni, í wà Shìdun má yafa ya big bu-à bibaibá. ³² Yi yann aswam káníng, yì àsàinká myàng sig bu-à sa sig Yesu níng, yì big Awun Shìdun zyun-à Shìdun ri ya mpìrká ri wib ku."

³³ Barà shun àgbamká fig jír káníng àdòníng, big bai pìkyinn wàni. Big nànn àgùnn, big ri zìm abig gban rìg yann aswam káníng.

³⁴ Sái àgbam zyun sar dù nann zu. Ku í malam. Mpìrká bidìm pár ri wib ku. Ku í mpìr Farisi, zìnñwá í Gamaliyal. Ku sar dù nann n

rag, abig zìg zu yag yann aswam káníng mà myann. ³⁵ I wà ku dinya shun àgbamká ku rag, "Ning mpìr Israilaká, aning sa hankali big bu-à ning ri zìm aning sa mpìr káníng fa! ³⁶ Sai-à rì níng yi myàng mpìr zyun bi, zìnñwá í Tudas. Mpìr-à hi zìg kèng sig shinnwá rag ku í mpìr ùwài. Mpìrká kádà ri bàg ku, big sa hing àràg mpìr dari yina. Ama sai-à big bi gban rìg ku, mpìrká ri bàg ku níng í yam gàfinn vinn rìg-à, í nànn-à hi. ³⁷ Asimwá ni, mpìr zyun á Galili bi kèng, zìnñwá í Yahuda. Ku má, ku tonn gban mpìrká kádà ri bàg ku tìnn, á sai-à big ri ba wànn mpìr. Sái big gban rìg ku, mpìrká ri bàg ku níng í yam gàfinn rìg-à tìnn. ³⁸ Tama-à níng áyau jir mpìrká ri bàg Yesu níng, bumí sàñ kab sig ayi zu rìg áyaubá ni. Wà jírbá má í bu mpìr, má bai big shinnwá. ³⁹ Ama wà ma í jir Shìdun, ná kan dim sar fig big bàna. Wàníng má shi àràg ning ri gbìb shùr big Shìdun."

I byar-à big zìm jir Gamaliyal.

⁴⁰ Big bar kà bi yann aswamká, n yang káníng ashor, í wà n kan dim káníng rag, kada a káníng yag dang jir Yesu bàna kó shwìyí nímá. I byar-à big fìm rìg káníng, káníng yag.

⁴¹ Barà big zu yag àdòníng, big fig àjwár á pìkyinnbá ni. Big rag, big fòr hing wà abig wa shwìn jir shinn Yesu. ⁴² Big fìm fig wà dang kyann jir á shinn Yesu ní bàna. Big ri yag su ma su mà lu Shìdun ni, big ri kà á lu mpìrká ni, mi ri tàg mpìrká, mi ri dang jir àjwár á shinn Yesu ni rag ku í wà zyun-à Shìdun shig zu sig.

6

Big Shig Zu Mpìr Sùmpyànn Jir Swàm Zy whole

¹ Ayau suká bó ni mpìrká nìnànn nímá ri bàg swàb kà Yesu. Mpìrká ri dang nu jir Helena ri zìnn swau ká ri dang nu jir Ibraniyaká, n dang rag big ya fig uwà kiká bigbá buju bàna, ama big ri ya uwà kiká bu Ibraniyaká buju su ma su. ² Sái yann

aswam dwib agban pyànà káníng bar kwonn bi mpirká ri bàg Yesu, n dinya big rag, "Sàn fig wà ayi fim wà dang kyann jir Shìdun, ma ayi kà áyau swàm buju gàfnn bàna." ³ Jir wàníng, wunzayí big, aning shig zu mpìr sùmpyànà áyauná ni. Aning shig zu mpirká Awun Shìdun mònñ sig á kyinnbá ni ká zyun-à kó ni yì rìghing big í mpìr sisàn, big shi sig big yar, ma ayi ya kà swàm-à níng á vùbá ni. ⁴ Bu-à yá sa kyann buyí bàna, yá shi vig kyann Shìdun má dang kyann jir Yesu tìnñ." Yann aswamká dinya mpirká àdònín.

⁵ Jírbá jwar ya hing mpirká bidìm pár. Sái big bi shig zu mpìr sùmpyànn. Zinn mpirká hi, zyun zìnnwá í Istifanus. Awun Shìdun mònñ sig á pìkyinnwá ni wàni. Ku ri bir pìkyinnwá nzyun á byar Shìdun ni. Zyun í Filibus, zyun í Burukoras, zyun í Nikano, zyun í Timan, zyun í Barminas, zyun í Nikolas mpìr Antakiya. Ku í mpìr Yahudawa bàna, ama ku vim bìr mi ri bàg sù Yahudawaká. ⁶ I byar-à mpirká big shig zu sig níng, big zìg bi káníng á byar yann aswamká ni. I wà yann aswamká bi tib káníng vù á shinn-à ni, n bi vig Shìdun á shinn swàm-à káníng má sa níng.

⁷ I byar-à jir Shìdun ri yag mà pyànn. Mpirká ri bàg Yesu á finn swann Urushalima big nànn swàb kà yag mà pyànn, hár ma mpirká ri twìb swànn ya Shìdun bu níng, big nìnànn nímá big ri bir pìkyinnbá á jír-à hi tìnñ.

Big Pànn Istifanus

⁸ Istifanus í mpìr-à Shìdun shi sig á shinnwá ni, n ya sig ku gbam. Ku ri sa swàm bu mamaki á pyànn mpirká ni. ⁹ Barà ku shi sig mi ri sa swàmwá àdònín, sái mpirká kádà bi sa ku yipyàr. Mpìr káníng, sai-à rì níng big í fàu, ama tama-à níng big shi sig big shinnbá. Big í mpìr Yahudawaká, big bi sig mà jànn Kurane ma jànn Iskandariya ma jànn Kilikiya, ma jànn Asiya. Big

ri kà á tonn bìr kwonn zyun-à big ri bar rag, í tonn bìr kwonn bu mpirká shi sig ma shinnbá. Big ri sa yipyàr big Istifanus. ¹⁰ Sái Awun Shìdun ya ku yar bar bu-à kwá dinya káníng, hár káníng sa sar fig barà bá sa ku yipyàr bàna. ¹¹ Sái big bònn ya mpirká káhi bài ajirà a káníng dang rag, wàníng ri dang sa bai zinn Musa ma zinn Shìdun. ¹² Barà mpìr káníng dang àdònín, sái big gbar dù mpirká kyinn, í mpirká á finn swann-à ni ma shun àgbamká ma malamká. I byar-à big bi pànn Istifanus, n zìg yag ku á pyànn àgbamká ni, ¹³ í wà n zìg bi mpirká kádà jirà abig gim násang á shinnwá ni. Káníng rag, "Mpìr-à níng ri dang sa bai lu Shìdun byar kyìkyaryí níng, mi ri dang sa bai doka Musa tìnñ. ¹⁴ Hár yi fig ku dang rag, Yesu mpìr á Nazarat má dab gbànn rìg tonn-à níng, hár n má vim bìr bu-à Musa rì dinya sig yàkúyí big rag, ayi sa níng." ¹⁵ Barà big dang àdònín, sái mpirká màhàn bidìm pár myàng gbam sig Istifanus zu kyarr. Sái big myàng mùnnpyànnwá shi sig àràg í bu wùn aswam Shìdun mà wai.

7

Istifanus Dang Jír Ma Agbamká

¹ I byar-à àgbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun níng, ku bi bib Istifanus rag, "Bu-à mpirká dang sig á shinnwú ni níng, í ajai rà?"

² I byar-à Istifanus dang rag, "Wunzàmí big ma àgbamká, aning fig jírmí. Sai-à rì níng Shìdun mpìr ùwài mìr gbìb zu bi á byar yàkúyí Ibrahim ni, á sai-à ku shi sig mà jànn Bagadaza ku yag fig ma mà jànn Harana bàna. ³ I byar-à Shìdun bi dinya ku rag, 'Ibrahim, á dù á jànn-à à shi sig áni níng, á dà fim yiwaiwú big, á yag shi mà jànn zyun, jànn-à má tiya wù.' ⁴ I byar-à Ibrahim dù, n zu rìg á jànn Kaldiya, n yag shi mà jànn Harana. Sái tawá í wu rìg-à. I wà Shìdun tìr yag ku á jànn

zyun ni, í jànn-à tâma-à níng ning shi sig áni. ⁵ Shìdun ya fig ku byar, byar-à má shi buwá bàna. Shìdun ya fig ku kó byar zyun shwiyí nímá bàna. Ama Shìdun gib nu ma ku rag, kwá ya wàníng jànn-à má shi bu wàníng ma bu yiwai wàníng ásim wàníng ni. Sai-à Shìdun gib nu ma ku níng, ku bàna ma wùn. ⁶ Shìdun dinya ku rag, 'Swaiká buwú má yag shi kyinn á jànn zyun ni, jànn-à hi í jànnbá bàna. A jànn-à hi ni, bá kàng í fàu àsàin jànnká, káníng má ya big shwìn hár ji dari yina. ⁷ Wà ba shi hing màhàn ji dari yina, í wà má ya pyann kàng mpirká ri ya big shwìn níng, shwìn tìnn. I wà swaiká buwú má zu á jànn-à hi ni, n má bi wib mì á jànn-à wà shi sig níng.' ⁸ I byar-à Shìdun tiya Ibrahim jur kyag barà bá kyab pànn nu-à ku gib sig níng. I byar-à Ibrahim bi mà Ishaku. Su wàníng fòr awinyin, í wà ku kyag rìg wàníng jur. I wà Ishaku bi mà Yakubu, n bi kyag rìg wàníng jur-à tìnn. I wà Yakubu bi mà yann dwib agban pyànà, n bi kyag rìg káníng jur àdòníng tìnn. Yanká dwib agban pyànà níng, í yàkúyí big.

⁹ "Ayau yann káníng ni, sái big bi sa rìg wùntumbá zyun akyib. Zinnwá í Yusufu. Shunwòwá big zìg ku n wann tafinn yag rìg ku mà jànn Masar, ku yag shi shu fàu màhàn. Ama Shìdun shi sig á shinnwá ni. ¹⁰ Barà ku shi shu fàu àdòníng, Shìdun bi zìg zu ku áyau shwìn bu-à ku ri wa níng. Sai-à big zìg bi ku á pyànn kùr Firauna, kùr ùwài-à á jànn Masar níng, Shìdun sa jirà a Firauna zìm Yusufu, a wàníng myàng Yusufu mpìr yar. I byar-à Firauna bi sìnn Yusufu a wàníng shi àgbam áyau luwá ni ma jànnwá bidim pár. ¹¹ I byar-à amor bi kà á jànn Masar ma jànn Kanana á byar-à shunwòwá big shi sig níng. Mpirká ri sa shi dìr wàni. Yàkúyí big big ri yàn kyann buju-à bá ji, big dig fig bàna. ¹² Barà Yakubu fig big rag, buju shi sig mà jànn Masar, í byar-à

ku bi swam yag yannwá big màhàn. I yàkúyí big, í kyonn-à wà wa zyun. ¹³ Kyonn-à wà wa pyànà, sái Yusufu dinya shunwòwá big n rag ku í wùntumbá. Ku dinya Firauna jír á shinn shunwòká buwá ni. ¹⁴ I byar-à Yusufu swam dinya tawá Yakubu rag, a wàníng bi á byarwá ni á jànn Masar, wàníng ma mpirká á lu wàníng ni bidim pár. Mpirká hi, big yag hing mpìr dìb-sara agban dwib agban zu á myann swana. ¹⁵ I byar-à Yakubu ma mpirká buwá big dù n yag mà jànn Masar, n yag shi màhàn. Hár ku shi n wu rìg màhàn, kwonn ma yàkúyí big, big wu rìg màhàn. ¹⁶ Big zìg kàng yag kibá mà Shakima á jànn Kanana, n jì big mà amir-à Ibrahim wann sig ma bài á vù yannká bu Hamur.

¹⁷ "Barà su-à nyàan màg rag wà Shìdun má sa bu-à ku rì gib ya sig Ibrahim nu níng, í byar-à mpirká buyí mà Masar big mà jwàr swàb kà wàni. ¹⁸ Asim mpìr zyun kim bi na kùr mà Masar. Mpir-à hi yì fig Yusufu bàna. ¹⁹ Ku lir ji mpirká buyí, hár n ya big shwìn ùwài nímá. Ku du kà big rag, abig tafinn rìg yann àjannká bigbá jirà a káníng wu rìg. ²⁰ Sai-à níng hi, í sai-à big mà Musa, í wùn zyun-à Shìdun ri myàng shi sig wùn nìnsàn nímá. Big ri myàng kwonn ma ku mà lu-à ni hár ku fòr sònner sara. ²¹ A byar-à níng hi big zìg zu rìg ku á lu-à ni. I byar-à wùn kùr, í wùn uwà zyun ku bi zìg Musa, n sìnn kàng wàníng a wàníng shi wùnwá, n pyag gbam wàníng. ²² I byar-à big bi targ Musa yar bu-à mpìr Masar ri sa bidim pár. Jírwá ku ri dang ma swàmwá ku ri sa bidim, ri tiya mpirká ku shi sig ma yar.

²³ "Sai-à Musa fòr ji dìpyànà, sái bi kù kà ku á kyinn-à ni aku yag bib kà yiwaiwá big mpìr Israilaká. ²⁴ Ku yag dìg mpìrwá zyun ri wa shwìn á vù mpìr Masar zyun ni. Barà ku myàng àdòníng, ku kà nu mpìrwá n dab pyann kàng mpìr Masar-à níng,

n bi gban rìg wàníng. ²⁵ Ku wà sig rag kó yiwaiwá big yì hing wà barà Shìdun ya sig ku gbam barà kwá zìg zu big, ama káníng yì fig bàna. ²⁶ To, byar-à bi kyàr, Musa yag dìg mpìr Israila big pyànà, káníng ri ngang ngain bar dìrbá. Ku ri zìm aku gbar jùn kwonn káníng. Ku rag, ‘Aning myàng, yiwainá nýyun. Bu-à sa ning ri ngang ngain bar dìrná í jir kai rà?’ ²⁷ Sái zyun-à ri ya jàuwá shwìn níng, í tìr kann rìg-à Musa akur, n rag, ‘Mpìr-à sìnn kà sig wù á shi àgbam má á gib jír á shinnyí ni í ni rà? ²⁸ Kó wù ri zìm á gban rìg mì àràg barà nà níng wù nà gban sig mpìr Masar níng rà?’ ²⁹ Barà Musa fig jír mpìr-à níng àdòníng, ku shàr dù rìg á jànn Masar ni, n yag shi rìg kyìnn mà jànn Madayana. A jànn-à níng hi, ku bi mà yann wunù big pyànà.

³⁰ “Ku shi màhàn ji dìpyàna. Su zyun ku yag mà yau awúnn mà agunn shinnkwinn Sinai. I byar-à wùn aswam Shìdun mà wai bi tàg shinnwá á byarwá ni áyau pyìr-à ri swànn akyar bu. ³¹ Musa myàng pyìr-à ri swànn níng, bu-à hi ya rig ku mamaki. Ku yag yàr màhàn jirà aku myàng. Barà ku nyàan fòr màhàn, sái ku fig nài jir Shìdun. ³² Wàníng dinya ku rag, ‘I mì Shìdun bu Ibrahim mà Ishaku ma Yakubu, yàkuká buwú wàri.’ A byar-à hi, dìr Musa zwab kàg kàg kàg. Ku myàng yag fig zuwá mà byar pyìr-à hi bàna. ³³ I byar-à Shìdun dinya ku rag, ‘Musa, á wan zu tabarwú. Byar-à à sar sig níng, í byar kyìkyàr. ³⁴ I bu jau bàna, mì ri myàng mpìrká bumí mà jànn Masar barà big ri kig shwìn-à big ri wa níng, í bu-à sa ní wann bi sig jirà ní zìg zu big áyau-à ni. Mì ri zìm á bi ní swam yag wù mà Masar.’

³⁵ “Musa-à níng, í zyun-à mpìr Israilaká rì ngàng sig ku níng, big rì rag, mpìr-à sìnn sig ku àgbambá ma agib jírbá í ni rà? Musa-à níng, í zyun-à Shìdun swam yag sig ku aku shi àgbambá aku zìg zu big áyau

shwìnba ni, àràg barà wùn aswam Shìdun-à níng dinya sig ku jír áyau akyar bu ragaku sa níng. ³⁶ Ku sa bu mamaki mà Masar, n zìg zu rìg big á jànn Masar. Ku sa bu mamaki á zàpìr zyun-à big ri bar Zàn Gbàinshìn, n sa mà awúnn-à ni hár ji dìpyàna. ³⁷ Musa-à hi ku í àsàin-à dinya sig mpìr Israilaká rag, Shìdun má swam ya bi big mpìr zyun àràg barà wàníng swam bi sig ku níng. Mpìr-à hi má shi ínì àsàin-à má dang kyann jír Shìdun. Mpìr-à hi má zu bi áyaubá ni. ³⁸ Musa í àsàin-à Shìdun sìnn sig má myàng kwonn ma mpìrká bu Shìdun ma kyonnbá áyau awúnn. I Musa-à wùn aswam Shìdun dinya ku jír mà shinnkwinn Sinai. Ku shí nì Musa zyun-à Shìdun rì dinya sig ku jír yonki, hár ku zìg n ba sig jír-à hi jír shinnyí, yi mpìrká wà tama-à níng.

³⁹ “Ama yàkúyí big ngàng wà bá fig jírwá. Big ngàng rìghing ku, mi ri zìm abig kàng yag kàng mà jànn Masar. ⁴⁰ I byar-à big vig Haruna rag, a wàníng màm ya big bu sìnnká bá wib, buká má kà jag big à pyànn. Big rag, jír kai bàna Musa zyun-à zìg zu bi sig big mà jànn Masar níng, big yì fig bu-à sa sig ku bàna. ⁴¹ Asai-à níng hi, í wà big bi yìg àsháu zyun àràg í wùn nai, mi ri twìb swànn bu á pyànnwá ni, mi ri wib àsháu-à hi àràg í Shìdun, big fig àjwár bu-à big sa sig ma vùbá, big sa buki, n sa àyán ma kàhi. ⁴² I wà Shìdun bi ya big kwìb, n zìg zu rìg vùwá áyaubá ni abig wib asuswirká àràg barà mpìrká rìi dang kyann jír Shìdun ba sig á tarkada n rag, ‘Ning mpìr Israila, ji dìpyàna ning shi sig mà awúnn-à ni, ning ri gib gban wi, mi ri twìb swànn bu, ning ri yá ni ra?

Ning ya fig mì bàna.

⁴³ Ning swann sig apig-à ning sa sig ma wau, wà ning sìnn kà sig bu sìnn ná Molek áni,

ma bu sìnn ná wà ning ri bar Ram-fan,
wà ning sa sig àràg asuswir.
Ning yìg sig bu káníng, mi ri wib sòr
big, n ngàng wà ná wib mì.
Jir wàníng má du kà abig zìg yag rìg
ning mà jànn Babila,
hár bá zìg wam zu yag ning mà
pyànn.'

⁴⁴ "Yákúyí big rì shi sig mà awúnn-à ni nonn hing. Big rìi swann kyann kwonn ma apig wau, wà ri tág rag Shìdun shi sig mà byar-à níng hi. Big sa sig apig-à hi ábibir àràg barà Shìdun tiya sig Musa aku sa. ⁴⁵ Asim, yákúyí big í àsàinká zìg pyann kèng sig apig-à níng ásim tabá ni, big swann kwonn ma kàhi á sai-à big yag kwonn ma Joshuwa, n zìg jànn-à Shìdun kan zu sig mpirká áni níng. Apig-à hi shí mà jànn-à bó hi ni hár sai-à Dawuda bi na kùrwá. ⁴⁶ Dawuda bó, Shìdun ri fig àjwárwá. Ku í àsàin-à yàn sig gbìb-à kwá mi ya Shìdun bu Yakubu tonn.

⁴⁷ Ama wùnwá Sulemanu í àsàin-à mi ya sig Shìdun tonn-à hi.

⁴⁸ "Shìdun ùwài, ku ri shi fig á lu-à mpirk mi sig bàna. I barà Ishaya mpirk-à rìi dang kyann jir Shìdun níng, ku dang rag,

⁴⁹ 'Shìdun dang rag, byar-à mà wai shi sig í byar-à má shi wann.

A jìnn ni bó, í byar-à má sìnn wann bi barmí.

To, wà má àdòníng, í swai lu-à wà áni, mpirk má mi ya mì rà?

Byar-à má shi ngàng awunmí shi sig áni rà?

⁵⁰ Bu káníng bidìm pár í mì nàm fíg nì bàna rà?

⁵¹ "Ning í mpirk sung gbam big, ning í mpirk kyinn kyìkyàr bàna. Ning í mpirk sung àkúnn big. Ning ri sa àràg barà yàkúná rì sa sig, ning má, ning ri ngàng kyann Awun Shìdun. ⁵² Mpirk adang kyann jir Shìdun zyun-à yàkúná big ya fig ku shwìn bàna í wà áni rà? Yàkúná big gban mpirká Shìdun swam bi sig, ká rì dinya sig big jír á shinn

Mpìr Sìsàn zyun-à má bi. Tàma-à níng, ning zib mìrwá n gban rìg ku. ⁵³ Ning í àsàinká Shìdun ya sig yákúná dokawá á vù yann aswamká buwá ni mà wai, ama ning wib fig kàhi bàna."

Big Ta Gban Istifanus Ma Abàñ

⁵⁴ Barà mpìr àgbamká fig jír-à Istifanus dang níng, í byar-à big nànn rìg àgùnn wàni, n zwàm kà vù á nginnbá ni, pìkyinnbá bai rìghing.

⁵⁵ I byar-à kyinn Istifanus mònñ rìg ma Awun Shìdun. Ku myàng nann zu yag zuwá mà wai, n myàng barà Shìdun shi sig ma awài. Ku myàng Yesu sar sig águnn vìm nu Shìdun ni. ⁵⁶ I byar-à ku dinya mpirká rag, "Aning myàng, mì ri myàng waisháu-à ri pù finn, wùn mpìr jíkwinn sar sig águnn vìm nu Shìdun ni."

⁵⁷ Barà ku dang àdòníng, shun àgbamká níng kinn dang nài gbam, n zìg vù n bir dim á sungbá ni, n shàr kwonn yag mà byarwá ni sa wáb. ⁵⁸ Big gbar ta zu yag ku mà kwìm lu-à ni, n ta ku abàñ. Mpirká ta sig ku abàñ níng, big sìnn sig jàbá á vù wùn sukà zyun big ri bar zìnnwá Shawulu. ⁵⁹ Big ta Istifanus ta ta. I byar-à ku dang rag, "Shinn Lumí Yesu, á zìg rìg awunmí." ⁶⁰ Ku bìnn kir wann á jìnn ni, n bar nài ngbam nímá n vig Shìdun rag, "Shinn Lumí, á sa pyann kèng mpirk káníng bu á dò jir bu pyìr-à big sa sig mì níng ni bàna." Barà ku dang àdòníng, í byar-à yonkiwá í zu rìg-à.

8

Shawulu Ya Mpirká Bu Yesu Shwìn

¹ Shawulu zìm hing barà mpirká gban sig Istifanus.

Ayunn-à níng hi shwìn ùwài nímá dù á shinn mpirká ri bàg Yesu, ká shi sig á finn swann Urushalima. Big bidìm pár shwìn-à hi kan yam gàb finn yag rìghing big mà agunn jànn Samariya, ma jànn Yahudiya. Sái dà sig rag yann aswamká. ² Sai-à big

gban Istifanus mpìrká kádà í mpìr awib Shìdun big bi jì ku, hár n kig nài kiwá wàni.

³ Shawulu bi, mi ri sa bai shu mpìrká ri bàg Yesu. Ku bi, mi ri kà lu lu, mi ri gbar zu wunù big uwà, mi ri kìg kà big á tonn fi-à ni.

Big Dinya Mpìr Samariya Big Jir Yesu

⁴ Mpìrká big kan yam gàb finn sig níng, big bidìm pár, byar-à ba yag bidìm pár, big yag mi ri dinya mpìrká jir àjwár á shinn Yesu.

⁵ Mpìr zyun big ri bar Filibus, ku dù n yag mà finn swann zyun á jànn Samariya, ku dinya mpìrká mähàn jir Kristi zyun-à Shìdun swam bi sig níng. ⁶ Barà mpìrká fig bu-à Filibus dang sig níng, sai big gang sung, big zìg bi pìkyinnbá abig fig jír-à ku ri dang níng, jir kai bàna big ri myàng bu mamakiká ku ri sa níng.

⁷ Wauká ri gàb dìr big mpìrká big dab sig níng mi ri yan yán. Mpìrká ká barbá ri wúwa, big ká vùká ma barká wu tàg rìghing níng, bidìm pár big gbam rìghing. ⁸ Sái mpìrká mà finn swann-à ni big fig gban rìg íri àjwár.

⁹ A finn swann-à níng hi, mpìr zyun shi sig áni zìnnwá í Siman. Ku í mpìr subu. Swàm-à ku ri sa níng ri ya mpìrká mamaki. Hár ku gbar dù shinn rag, ku í mpìr ùwài. ¹⁰ Mpìrká á finn swann-à níng hi bir pìkyinn á bu-à ku ri sa, àgbam ma yann wùnshái bidìm pár. Big rag bu-à níng í gbam Shìdun. ¹¹ Swàm subu-à ku ri sa níng, mpìrká ri bàg ku, jir kai bàna nonn hing ku ri sa subu-à hi. ¹² Ama barà Filibus dinya big jír barà Shìdun má na kùrwá, n dinya big jir Yesu, í wà big bir pìkyinn áni, wunù big uwà bidìm pár, big wau rìg dìr batisma. ¹³ Hár Siman ma shinnwá má, ku bir pìkyinn tìnn. I byar-à big wau ku dìr batisma. I wà ku bàg kyann Filibus. Ku ri myàng swàm bu-à wàníng ri sa kyann, hár ku ri sa mamaki.

¹⁴ Sái yann aswamká bu Yesu á finn swann Urushalima big fig tai rag, mpìrká mà finn swann Samariya zìg rìghing jir Shìdun. Sái big swam yag Bitrus ma Yohanna mà byar-à hi ni. ¹⁵ Barà Bitrus big yag fòr mähàn, big vig ya káníng Shìdun rag Awun Shìdun aku bi kà á shinnbá ni, ¹⁶ jir kai bàna Awun Shìdun-à hi bi fig ma á shinn mpìr zyun áyaubá ni bàna. Sái dài big wau sig big dir batisma ma zìnn Shinn Luyí Yesu. ¹⁷ I byar-à Bitrus ma Yohanna tib wann big vù á shinn-à ni. I wà Awun Shìdun bi á shinnbá ni.

¹⁸ Siman myàng barà big ya Awun Shìdun á byar mpìrká ri bàg Yesu á sai-à káníng tib wann vùbá á shinn mpìrká ni, sai ku bi du ya káníng bài ¹⁹ n rag buwá ku ri zìm a káníng ya ku gbam-à big ri sa swàm ma káhi níng tìnn, àjirà wà kwa tib hing mpìr vù á shinn-à ni, a wàníng dìg Awun Shìdun.

²⁰ Sái Bitrus dinya ku rag, "Wù big bàiwú í zyun bidìm pár aning bai rìg, jir kai bàna à sìnn sig á pìkyinnwú ni bu-à Shìdun ri ya átai, buwú wá wann big bài. ²¹ Bu-à du wù ma swàm-à níng bàna, jir kai bàna pìkyinnwú shi fig ñsàn á pyànn Shìdun ni bàna. ²² A dà fim rìg bu-à bibai-à wù ri kyab á pìkyinnwú ni níng, á vig Shìdun. Kó káhi kwá yafa ya wù bu pyìrwú níng. ²³ Mì ri myàng wù, wù í mpìr akyib. Bu-à bibai pànn gbam rìghing wù."

²⁴ Sái Siman rag, "Aning vig ya mì Shìdun jirà kada bu-à ning dang sig níng ma pànn mì bàna."

²⁵ Bitrus ma Yohanna big dinya mpìrká á Samariya jírbá barà big myàng sig Yesu, n dinya káníng jir Shìdun bidìm pár. Sái big dù, n kyann á kauyeká shi sig á jànn Samariya, mi ri dang jir àjwár á shinn Yesu. Hár big kyann, n yag fòr mà Urushalima.

²⁶ Ayúnn zyun wùn aswam Shìdun mà wai bi dìg Filibus, n dang jír ma ku. Ku dinya Filibus rag a wànínг dù a wànínг yag zu gbìb zyun, gbìb-à zu sig mà Urushalima, n yag sig mà finn swann Gaza. I gbìb awúnn zyun. ²⁷ Sái Filibus dù, n zu gbìb-à níng hi. Ku ri yag á gbìb-à ni, sái ku yag dìg kwonn big mpìr zyun, í mpìr Habasha. Wànínг bàna ma dìr. Mpìr-à hi shi síg ní àgbam àsàin-à ri sinn gbam bài á jànn-à bó hi ni. Ku ri sa swàm kùr-à màhàn, kùr-à hi í uwà zyun big ri bar ku Kandekatu. Wunù-à níng hi yag sig mà Urushalima jirà aku wib Shìdun màhàn. ²⁸ Wunù-à níng hi shi kà sig áyau keke zyun ni, vinnká ri gbar yag ku. Ku ri kàng bi mà Urushalima. Ku ri yag, ku ri jangga jír-à Ishaya ba sig áyau jir Shìdun ni. ²⁹ I byar-à Awun Shìdun dinya Filibus rag, a wànínг yag dìg mpìr-à níng, ma a wànínг kyann yàr agunn keke-à ni. ³⁰ Filibus shàr yag shàu, n yag fòr mà byar wànínг ni. Ku fig wànínг ri jangga tarkada-à hi. Sái ku bib wànínг rag, bu-à wànínг ri jangga níng, wànínг fig yì hing rà?

³¹ Wànínг rag, "Sáshinn má fig yì rà? Wà mpìr zyun ma tág fig mi bàna, má yì fig bàna." I byar-à ku dinya Filibus rag, a wànínг nann kà,aku ma wànínг shi zyun á vinn àkar-à ni. ³² Byar-à wànínг ri jangga níng big ba sig jír rag,

"Big ri gbar ya ku àràg àdùn bá zìg yag mà byar-à big ri gib gban. Aràg barà big ri wann zu wài àdùn, àdùn ri pù fig nu bàna níng, wànínг má, í barà ku pù fig nuwá bàna tinn.

³³ Big zìg kàng rìg ku á sìm, big sinn kàng ku àràg ku í mpìr bàna. Byar-à big wà sig ku kwonn-à níng, big wà fig ku ábibir bàna. Barà zuwá bàna á dunyaru níng, mpìr má yì fig yann adawá big bàna."

³⁴ Barà àgbam mpìr-à níng jangga kinn rìg jír-à hi, sái ku bib Filibus rag, "Bu-à mpìr-à rìi dang kyann jir

Shìdun dang sig níng, ku dang síg shinnwá rà, kó ku dang síg mpìr zyun kim rà?" ³⁵ Sái Filibus dinya ku yìr jír á shinn bu-à ku ri jangga níng ni. N dinya rìg ku jir àjwár-a á shinn Yesu ni. ³⁶ Barà big ri yag, sái big yag dìg zàpìr á gbìb-à ni. Agbam mpìr-à níng rag, "Filibus, zàpìr shi sig níng, bu-à má kan dim wà á wau mì dìr batisma í kai rà?"

[³⁷ Filibus dinya ku rag, "Wà wa bir hing pìkyinn nízyun á byar Yesu ni, má wau wù dìr batisma."

Agbam-à níng rag, nn, ku bir hing pìkyinn rag Yesu Kristi í wùn Shìdun.]

³⁸ I byar-à ku pànn sar wann keke-à hi n bi tìg wann, í byar-à ku wann kà yag á zàpìr-à ni, ku ma Filibus. I wà Filibus bi wau rìg ku dìr batisma mà byar-à níng hi.

³⁹ Barà big nann zu bi á zàpìr-à ni, sái Awun Shìdun bi zìg rìg Filibus á byar-à hi. Agbam-à níng myàng fig rag ku bàna. Agbam-à níng ri yag kyonnwá kyinnwá jwar shi nímá. ⁴⁰ Filibus rag aku myàng níng, ku shi sig mà lu ùwai zyun big ri bar Azota. Sái ku dù kyonnwá, ku yag swann kim kim, mi ri dinya mpìrká jir àjwár bu Yesu. Hár n yag fòr mà Kaisariya.

9

Barà Shawulu Vim Bìr Kyinnwá n bàg Yesu

¹ A sai-à níng hi, Shawulu shi sig mà finn swann Urushalima. Ku ri ya mpìrká ri bàg Yesu shwìn, mi ri dang rag kwá gban rìg big. ² I byar-à ku yag mà byar àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, n yag vig wànínг a wànínг ya ku tarkada, kwá zìg yag mà tonn bìr kwonnká bu Yahudawaká ni, mà finn swann Dimashka. Ku ri zìm tarkada-à hi jirà aku pànn mpìrká ri bàg Yesu níng, aka pànn bi big á tonn fi á finn swann Urushalima. Kwá sìr wunù ma uwà bidim pár.

³ Barà ku zìg tarkada-à hi, ku ri yag á gbìb-à ni, ku nyàan finn

swann Dimashka fòr, sai ku rag aku myàng ning, ku myàng byar-à shim yar kàng kwìb ku áni tain tain, mà waisháu-à ni. ⁴ Ku kù wann á jìnning ni, sai ku fig nài jír wann bi mà wai ri bar ku rag, "Shawulu, Shawulu, sáshinn wù ri ya mì shwìn àdònínig rà?"

⁵ Sai Shawulu rag, "Wù í ni rà, wù Shinn Lumí?"

Wànínig rag, "I mì Yesu àsàin-à wù ri ya mì shwìn ning. ⁶ Ama á dù nann zu á yag mà finn swann-à wù ri yag ning. I byar-à bá dinya wù bu-à wá sísa."

⁷ Mpirká nu yag sig ku á gbìb-à ni ning, pànn shi sig akim, jir kai bàna big ri fig nài jír, ama big myàng fig mpìr bàna. ⁸ I byar-à hi Shawulu ngang dù nann zu. Ku ragaku myàng finn zuwá àdònínig, ku myàng fig rag bàna. I wà big gbar yag ku á vù, n zìg yag ku mà finn swann Dimashka. ⁹ Ku shi sig màhàn suwá sara, ku myàng fig bàna, ku ji fig bàna, ku wa fig bàna tinn.

¹⁰ A finn swann Dimashka mpìr zyun ri bàg Yesu shi sig màhàn zinnwá í Hananiya. Ayúnn-à ning hi Shinn Luyí Yesu bi dinya ku jír á la-à ni, n rag, "Hananiya."

Hananiya rag, "Shinn Lumí, n shi sig ning."

¹¹ Yesu rag, "A dù, á yag zu á gbìb zyun-à big ri bar rag Gbìb Vivonn. A yag bib lu mpìr zyun zinnwá í Yahuda. Wá dìg mpìr-à big ri bar ku Shawulu màhàn, ku í mpìr á finn swann Tarsus. Ku ri vig Shìdun.

¹² Ku myàng mpìr zyun kà bi ku á la-à ni, n tib ku vù á shinnwá ni jiràaku dìgaku myàng. Mpìr-à ning hi í wù Hananiya."

¹³ I wà Hananiya dang rag, "Ayáa, Shinn Lumí, mpìr-à wù ri dang ning, ku ri ya mpìrká ri bàg wù mà finn swann Urushalima shwìn wàni.

¹⁴ Ku bi sig mà byar àgbamká ri twìb swànn bu mà Urushalima, ku bi kwonn sig ma gbam á finn swann-à ning ni jiràaku sìr mpìrká ri bàg

wù. I wà à rag n yag á byarwá ni rà?"

¹⁵ Shinn Luyí rag, "A yag, mpìr-à ning n shig zu sig kuaku shi wùn aswammí. Má swam yag ku á byar mpìrká swai kim kim. Kwá dinya kánning ma kùrbá jír á shinnmí ni. Hár má, kwá dinya yann Israila big bidim pár jírmí. ¹⁶ Má dinya ku shwìn-à kwá wa á dò jir shinnmí ni."

¹⁷ Barà Yesu dinya kinn rìg Hananiya àdònínig, sai Hananiya dù, n yag fòr á byar-à Shawulu shi sig, n yag tib wànínig vù á shinn-à ni. Ku rag, "Wunzàmí Shawulu, í Shinn Lumí Yesu swam bi síg mì nì á byarwú ni, àsàin-à ning ku nìm dìg kwonn á gbìb-à ni á sai-à wù nìm bi ning. I ku swam bi síg mì nì, n bi n tib wann wù vù á shinn-à ni, àjirà á myàng. Hár má, àjirà á dìg Awun Shìdun." ¹⁸ Barà ku dang kinn jírwá àdònínig, sai bu zyun àràg í akwàu jái kù zu á yìr zu Shawulu ni, í wà ku bi myàng rag. A byar-à hi big wau ku dìr batisma. ¹⁹ I wà ku ji buju, hár n dìg kàng gbam dìrwá.

Shawulu Dang Jir Yesu

Shawulu na su pyànà á finn swann Dimashka, mi ri shi kwonn big mpìrká ri bàg Yesu. ²⁰ Gbìb fig tá bàna, sai ku dù, n yag kà á tonn bìr kwonnká bu Yahudawaká ni, mi ri dang jir Yesu rag, "Yesu í wùn Shìdun."

²¹ Mpìrká ri fig jírwá ning, big sa mamaki á dò shinnwá ni. Big rag, "Wànínig í mpìr-à rìi ya mpìrká ri bàg Yesu shwìn mà finn swann Urushalima ning bàna rà? Ku bi sig áyág jiràaku zìg yag kánning mà byar àgbamká ri twìb swànn bu mà Urushalima jirà abig wà kánning kwonn rà?"

²² Shawulu dìg gbam n dang jir Yesu wàni. Barà ku ri dang rag Yesu í Almasihu mpìr-à Shìdun swam bi sig ning, bu-à hi vù rìghing Yahudawaká shi sig mà Dimashka wàni. Bai wà bá sa yipyàr.

²³ Ku shi shi shi. I byar-à Yahudawaká kwonn nubá á shinnwá ni

jirà abig gban rìg ku. ²⁴ Big sìnn kà sig mpirká a káníng shi kidim nu nkyun-à á finn swann-à ni fi ma àyúnn, jirà abig sar gib Shawulu ma abig gban rìg ku. Ama ku fig rìghing wà káníng ri bònn myàng byar-à kwá zu, àjirà abig pànn ku, abig gban rìg. ²⁵ Sái yann sukàwá big bi sa yar zyun. Big zìg gágsàg zyun ùwài nímá, n bi zìg Shawulu á fi-à ni, n sìnn kà ku áni, n dìnn kà jùr áni, n du zu ku á pùr dan kinn-à big mi kèng kwìb sig finn swann-à áni.

Shawulu Kwon Shinn Ma Mpirká Bu Yesu Mà Urushalima

²⁶ Barà ku zu á finn swann Dimashka àdòníng, ku yag mà Urushalima jirà aku kwonn shinn ma mpirká ri bàg Yesu. Ku yag dìg káníng àdòníng, big shàr zinnwá. Big ri shàr, big yì fig wà í àjai barà ku kèng rìghing wùn suka Yesu níng bàna. ²⁷ I byar-à Barnabas kà nuwá n zìg yag ku á byar yann aswamká bu Yesu, n dinya big bar bu-à sa sig wàníng, barà wàníng dìg kwonn sig big Yesu á gbìb-à ni. Yesu dinya sig wàníng jír hár í wà wàníng ri dinya mpirká jír á shinn Yesu á finn swann Dimashka hár ma pikyinn wim. ²⁸ Sái mpìr káníng zìg ku, ku ma káníng shi í zyun. Ku ma káníng ri kyann kyann á finn swann Urushalima, mi ri dinya mpirká jír á zinn Shinn Luyí Yesu ma pikyinn wim. ²⁹ Hár ku dang jír big mpìr Yahudawaká ká ri dang nu jir Helena. Ku ma káníng ri sa yipyàr. Káníng ri zìm abig gban rìg ku. ³⁰ Barà mpirká bu Yesu fig àdòníng, big zìg yag ku mà finn swann Kaisariya, í wà n tìr yag ku mà finn swann Tarsus.

³¹ I byar-à hi mpirká ri bàg Yesu níng, dìg barà bá shi shubá nsàn nímá. Shwìn-à big rìi wa níng sa ma rìghing. Agunn jànn Yahudiya ma jànn Galili ma jànn Samariya mpirká ri bàg swàb kà Yesu. Awun Shidun ri myàng kwonn ma big. Mpirká ri wib Shidun big pikyinn nzyun.

Bitrus Dàb Gbam Mpìr Zy whole section

³² Barà Bitrus ri yag kó áni, ku yag fòr á kauye zyun big ri bar rag, Ludda. Ku yag bib kà mpirká ri bàg Yesu màhàn. ³³ A byar-à hi ku dìg mpìr zyun màhàn, mpìr-à vùwá wu tag rìghing big barwá, wàníng na sig á syu dìr wa ji awinyin, wàníng dù nann zu fig áawai bàna. Zinn mpìr-à níng hi í Iniyas. ³⁴ Barà Bitrus myàng ku àdòníng, ku rag, "Iniyas, Yesu Kristi ri dàb gbam wù. A dù nann zu, á pinn bunawú." Sái wàníng í dù nann zu-à. ³⁵ Mpirká á Ludda mà mpirká á jànn Sarona big myàng hing ku. I byar-à big bidim pár big bàg Yesu.

³⁶ A finn swann Jopa uwà zyun shi sig áni big ri bar ku Tabita. A nu jir Helenanci big ri bar ku Dorkas, (yìr zinnwá níng í wikyínn). Ku í mpìr-à ri sa kyann bu nsàn, mi ri sa shang mpìr ashiká. ³⁷ A sai-à níng hi ku bi na dor n bi wu rìg. Big wau ku dìr, n bi jag ku á tonn zyun shi sig mà wai. ³⁸ Jopa shi yàr sig big Ludda. Barà mpirká ri bàg Yesu fig rag Bitrus shi sig mà Ludda, í wà big swam yag mpìr pyànà á byarwá ni, n vig ku rag,aku bi á byarbá ni kíni. ³⁹ I byar-à Bitrus dù, n bàg yag big. Ku rag aka yag fòr níng, ku yag dìg uwà kiká kwonn shi sig á finn tonn-à ni byar-à big jag sig Tabita. Big shi sig, mi ri tìya ku swai jàká Tabita rì kwìb ya sig big. Big ri kig nài kiwá. ⁴⁰ Bitrus bi kan zu rìg mpirká á tonn-à ni bidim pár, n kà yag n binn kir wann á jìnn ni, n vig Shidun. I wà n bar uwà-à níng rag, "Tabita, á dù nann zu." Sái Tabita myàng finn zuwá, n myàng Bitrus, n dù nann zu n shi á wai. ⁴¹ Bitrus dù yag vù, n pànn ku n gbar dù nann zu ku n bar mpirká kwonn shi sig níng, n zìg ku n ya big, ku wìm kèng rìghing. ⁴² I byar-à mpirká mà finn swann Jopa ni bidim pár big fig jír bu mamaki-à Bitrus sa sig níng. Hár big nínànn nímá big bir pikyinn á

byar Yesu ni. ⁴³ Bitrus shi su nìnànn nímá á finn swann Jopa, ku shi sig á lu mpìr zyun big ri bar ku Siman. Mpìr-à níng hi í àsàin-à ri sa samyib wau wi.

10

Shìdun Swam Yag Bitrus á Byar Kaniliyas

¹ Mpìr zyun shi sig áni big ri bar ku Kaniliyas. Ku shi sig á finn swann Kaisariya. Mpìr-à níng hi í àgbam áyau sojaká ni agunn swàmwá big ri bar Italiya. ² Ku ri shàr Shìdun wàni. Ku ma mpirká mà luwá ni bidim pár big ri wib Shìdun. Ku ri sa shang mpìr ashiká áyau Yahudawaká ni, mi ri vig kyann Shìdun. ³ Ayúnn zyun àsháu sara wà àkamzau, sái ku rag aku myàng níng, wùn aswam Shìdun mà wai bi á byarwá ni á la-à ni, n bar ku rag, "Kaniliyas".

⁴ Pìkyinnwá gib. Ku myàng wàníng n rag, "Sáshinn rà?"

Wàníng rag, "Shìdun fig hing bu-à à vig sig níng. Ku ri fig àjwár ma swám ñsàn-à wù ri sa ya mpìr ashiká níng. Ku myàng hing hár mà wai. ⁵ A swam mpirká abig yag mà finn swann Jopa abig bar bi mpìr zyun màhàn zìnnwá í Siman Bitrus. ⁶ I Siman zyun-à shi sig kyinn á lu mpìr zyun àsàin-à ri sa samyib wau. Zìnn mpìr-à níng hi í Siman tìnn. Ku shi yàr sig á nu zàpìr." ⁷ Barà wùn aswam Shìdun-à níng dinya Kaniliyas àdònín, sái ku dù dà fim rìg wàníng. I wà Kaniliyas bar bi mpìr pyànà, big í yann sukàká á finn luwá ni. Ku bar kwonn káníng ma soja zyun, mpìr-à ri wib Shìdun, mi ri sa ya ku swàm. ⁸ Mpìr sara káníng ku bar bi big, n dinya byann big bu-à wùn aswam Shìdun dinya sig ku. I wà ku swam yag big mà Jopa abig bar bi Bitrus.

⁹ Na kyàr byar-à barà mpìr káníng ri yag á gbìb-à ni, àyúnn-à fòr áyau shinn, big yag fòr mà Jopa. Bitrus shi sig buwá á finn swann Jopa. Ku

nann zu yag sig á shinn tonn-à ni mà wai jiràaku vig Shìdun màhàn. ¹⁰ Amor ri gban ku wàni. Barà big ri sa buju-à, big sa kinn fig ma bàna, sái ku la la. ¹¹ Ku myàng waisháu-à pù fim rìghing. Ku myàng bu zyun shi àràg jà zyun ùwài nímá ri wann bi. Big pànn sig sung jà-à, mi ri zìg tìg wann bi. ¹² Ku rag aku myàng nann yag zuwá àdònín, ku myàng wiká kim kim, ma ká ri bam kyann á jìnn ni, ma ayinnbuká kim kim. Bidim pár big shi sig áyau jà-à hi ni. ¹³ Sái ku rag aku fig níng nài jír wann bi mà wai, nài jír-à hi dang rag, "Bitrus, á du nann zu, á zìg bu káníng, á gib gban ma á zwam."

¹⁴ Bitrus dang rag, "Shinn Lumí, nì taba zwam fig bu-à bibai, kó bu shìnn bàna, sáshinn má zwam rà?"

¹⁵ Nài jír-à hi dinya jakàng ku n rag, "Bu-à Shìdun sìnn sig níng í bu ñsàn, kada á sìnn kèng bu-à hi rag í bu bibai bàna." ¹⁶ Bu-à hi sa àdònín kèun sara, í wà big zìg nann kèng yag rìg jà-à hi mà wai.

¹⁷ Bitrus shi sig, mi ri kyab yìr là-à ku la sig níng. I byar-à hi mpirká Kaniliyas swam yag sig níng, big bib dìg rìghing lu Siman n sar sig á nu nkyun gbàdán-à ni. ¹⁸ Big bib rag, "Mpìr-à big ri bar ku Siman Bitrus níng, ku tìg sig kyinn áyág rà?"

¹⁹ Barà Bitrus ri kyab la-à ku la sig níng, í byar-à Awun Shìdun dinya ku rag, "Bitrus, á myàng, mpìr sara bi sig á byarwú ni mi ri yàn kyann wù. ²⁰ A dù, á tìg wai yag jirà aning ma big yág zyun. A kyab jír bàna. I mì nì swam bi sig big í nì." ²¹ A byar-à hi sái Bitrus dù, n wann yag á byar mpìr káníng ni, n dinya káníng rag, "Mpìr-à ning ri yàn kyann níng í mì. Bu-à zìg bi sig ning í kai rà?"

²² Big rag, "I Kaniliyas àgbam áyau sojaká swam bi sig yi í nì. Ku í mpìr ñsàn, mpìr-à ri wib Shìdun. Hár mpìr Yahudawaká big bidim pár big ri yan ku. Wùn aswam Shìdun zyun bi á byarwá ni, n dinya ku rag, aku bar bi wù á luwá ni jirà

aku fig jír bu-à wá dinya ku.” ²³ Big dang àdòníng, sai Bitrus bar kà bi big á finn lu-à hi. Big na kyàr byar-à.

Byar-à kyàr ku ma káníng dù n yág zyun. Mpirká káhi áyau mpirká ri bàg Yesu á finn swann Jopa, bàg yag big tinn. ²⁴ Byar-à kyàr í wà big fòr yag mà Kaisariya, byar-à Kaniliyas ri shi kir ku. Kaniliyas bar kwonn rìghing yiwaiwá big ma jàuwá big, mi ri shi kir Bitrus. ²⁵ Barà Bitrus kà yag mà lu-à ni àdòníng sai Kaniliyas bi binn kir wann á pyànnwá ni mi ri wib ku. ²⁶ Bitrus dinya ku rag, “A dù nann zu. Mi í Shìdun bàna. Mì í mpìr àràg wù.” ²⁷ Bitrus dang jír ma Kaniliyas, big kà yag mà finn lu-à ni. Ku yag dìg bìr mpirká kwonn sig nìnànn nímá. ²⁸ I byar-à Bitrus dinya big rag, “Ning yì hing, buyí yi mpìr Yahudawaká, sàñ fig wà ayi kà á lu mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna. Ama Shìdun dinya sig mì rag, kada nì dinya mpirká swaibá kim rag big fòr fig wà má kwonn shinn ma big bàna. ²⁹ Wàníng í bu-à sa sai-à ning swam bi aswam á byarmí ni, nì ngàng fig wà bí bi bàna. Tàma-à níng aning dinya mì bu-à sa ning bar bi sig mì níng.”

³⁰ A byar-à níng hi Kaniliyas dinya Bitrus n rag, “Kwonn ma wà janá-à níng, sa hing su sara, á sai-à nì vig sig Shìdun á finn lumí ni, sai-à níng hi í àsháu sara wà àkamzau. I wà nì myàng mpìr zyun sar sig á pyànnmí ni, jàwá ri ngìg tain tain nímá. ³¹ Ku dinya mì rag ‘Kaniliyas, Shìdun fig hing bu-à à vig sig ku níng, ku myàng hing vù bu yawú tinn.’ ³² Ku dinya mì rag nì swam mpirká abig yag mà finn swann Jopa á byar mpìr zyun ni zìnnwá í Siman Bitrus, zyun-à tìg sig kyìnn á lu Siman zyun-à ri sa samyib wau. Luwá shi yàr sig á nu zàpir. ³³ Gbìb fig tá bàna, nì swam yag aswam mà byarwú ni. A ngàng fig bàna, à bi hing. Tàma-à níng, yì kwonn shi sig níng, yi ri zìm ayi

fig bu-à Shìdun dinya sig wù á dinya yi.”

Bitrus Dang Jir Yesu Kristi Mà Lu Kaniliyas

³⁴ A byar-à níng hi Bitrus dinya big rag, “Tàma-à níng nì myàng hing barà Shìdun ri zìm mpìr zyun, mi ri ngàng fig mpìr zyun bàna. ³⁵ Mpìr-à ma ri shàr Shìdun n ma ri sa bu-à nìsàn, Shìdun má zìg ku, kó ku ma í swai mpìr wà áni bidìm pár. ³⁶ Ning yì hing bu-à sa sig á jànn Israila, barà Shìdun swam dinya big jir àjwár wà má sa tag pìkyinn á jir shinn Yesu Kristi, zyun-à í Shinn Lu kó ni bidìm pár. ³⁷ Ning yì hing bu-à sa sig á jànn Israila, bu-à hi sa jag sig á jànn Galili sai-à Yohanna dang kinn rìg jírwá á shinn batisma. ³⁸ Ning fig hing tai Yesu mpìr-à á Nazarat barà Shìdun wìr kà ya sig ku Awunwá kwonn ma gbamwá. Ku kyann kyann, mi ri sa swàm nìsàn, mi ri dàb gbam mpirká ká shi sig á vù Shaitan ta wàu bibaiká, jir kai bàna Shìdun shi sig big ku. ³⁹ Yi yann sukàwá big yi myàng hing buká ku sa sig bidìm pár mà jànn Yahudawaká ni hár big wà á finn swann Urushalima. Yi myàng hing barà big zìg ku, n dab bàg gbam rìg ku á bín n gban rìg ku. ⁴⁰ Ku na su pyàna ámir-à ni, í wà àyúnn-à wà wa sara Shìdun bi gbar dù kàng rìg ku mà amir-à ni. Sai-à ku dù nann zu mà amir-à ni níng, Shìdun sìnn ku aku tág shinnwá á byar mpirká ni. ⁴¹ Ku zu bi fig á pyànn mpirká ni bidìm pár bàna. Ama ku zu bi sig á pyànnýí ni, yi mpirká Shìdun shig zu sig níng. Yi ká, zyun-à yi ji n wa ma ku, sai-à ku dù nann zu kàng mà amir-à ni. ⁴² Ku dinya yi rag ayi tág mpirká jírwá ma ayi dinya mpirká rag, Yesu í zyun-à Shìdun sìnn sig ku àsàin-à má wà kwonn mpirká shi sig ma yonki ma ká wu rìghing níng. ⁴³ Ku í zyun-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun dang sig jír á shinnwá ni n rag mpirká ma bir hing pìkyinn á byarwá ni, Shìdun má yafa ya rìg

big bu pyìr-à big sa sig níng á jir zìnnwá ni."

Awun Shìdun Kà á Kyinn Kaniliyas Ma Mpìrká Ku Ma Káníng Shi Sig í Zyun

⁴⁴ Barà Bitrus ri dang jírwá àdònín, sai Awun Shìdun wann bi á shinn mpìrká ri fig jírwá níng ni bidim pár. ⁴⁵ Mpìrká nu bi sig Bitrus mà Jopa níng, big myàng hár big sa mamaki. Mpìr káníng hi big í mpìr Yahudawaká. Big rag, "Asái, Shìdun ya sig mpìrká swai kim kim Awunwá tinn." ⁴⁶ Big fig káníng ri dang nu jír àpyú mi ri yan Shìdun áni. ⁴⁷ Sái Bitrus dang rag, "Mpìr káníng dìg rìghing Awun Shìdun àràg barà yi mpìr Yahudawaká dìg sig níng, mpìr-à má kan dim sar big dìr batisma wau í ni rà?" ⁴⁸ A byar-à hi ku rag, abig wau káníng dìr batisma á zìnn Yesu Kristi. I wà mpìrká níng rag a Bitrus shi kù ma big su pyànà.

11

Bitrus Dinya Mpìrká Ri Bàng Yesu Mà Urushalima Tai Bu-à Sa Sig Níng

¹ Mpìrká ri bàg Yesu mà jànn Yahudiya ma yann aswamká bu Yesu fig rag, mpìrká ká í Yahudawaká bàna níng, big zìg rìghing jir Shìdun. ² Barà Bitrus yag mà finn swann Urushalima, mpìrká ri ya ku laifi. Mpìr káníng ri dang rag, wà mpìr-à ma í Yahudawa bàna ma ri zìm aku bàg Shìdun, sai abig kyag ku jur. ³ I byar-à big bib Bitrus rag bu-à sa ku yag kyinn á byar mpìrká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna n ji kwonn buju ma káníng, í kai sá nì rà? ⁴ I byar-à Bitrus dinya big jír bu-à sa jag sig ku, ku dinya byann big kó kai bidim pár.

⁵ Ku rag, "Sai-à n̄ shi sig á finn swann Jopa, mì ri vig Shìdun, sai n̄ la la n̄ myàng jà zyun yiya nímá big pànn sig sungwá yina, wann bi n̄ bi tìg á pyànnmí ni. ⁶ Sái n̄ rag n̄ myàng níng, n̄ myàng wíká shi sig áni kim kim, wi awúnn, ma bu

apyagká, ma ayinnbu, ma buká ri ngang kyann á jìnn ni bidim pár.

⁷ I byar-à n̄ fig nài jír wann bi mà wai, mi ri bar mì rag, 'Bitrus, á dù nann zu, á zìg á gib gban, á zwam.' ⁸ Mì í zìm-à n̄ rag, 'Shinn Lumí, n̄ taba zwam fig bu-à bibai, kó bu shìnn bàna. Sáshinn má zwam rà?' ⁹ I byar-à n̄ fig jakàng nài jír wà wa pyànà ri dinya mì rag, Bu-à Shìdun sìnn kàng sig í bu ñsàn kada n̄ dang rag í bu bibai bàna. ¹⁰ Bu-à hi sa àdònín hár kàun sara, í wà big zìg nann kàng yag rig mà wai. ¹¹ A byar-à hi mpìr sara sar sig á nu nkyun-à ni. Big swam bi sig big mà Kaisariya abig bi bar mì. ¹² I byar-à Awun Shìdun dinya mì rag, n̄ yag kwonn ma mpìr káníng, n̄ kyab jír bàna. I wà n̄ dù, mì yag-à. Mpìr sùnnjin káníng nu yag mì mà Kaisariya. Yi yag kà á lu Kaniliyas. ¹³ Kaniliyas dinya yi rag, wùn aswam Shìdun mà wai bi á byarwá ni n̄ dinya ku rag, aku swam yag aswam mà Jopa abig bar bi mì, ¹⁴ ma àjirà n̄ yag dinya ku jír zyun-à ku ma mpìrká á luwá ni bidim pár bá wìm zu áni. ¹⁵ Barà n̄ kà mì ri dinya big jír àdònín, sai Awun Shìdun wann bi á byar mpìr káníng ni, àràg barà ku rì wann bi sig á byaryí ni wàri níng.

¹⁶ I byar-à n̄ kyab pànn bu-à Yesu rì dinya sig yi rag, 'Yohanna wau sig mpìrká dìr batisma ma zàpìr, ama batisma wà mà pyànn níng, Shìdun má wau ning ma Awunwá'. ¹⁷ Barà Shìdun ya sig mpìrká mà lu Kaniliyas Awunwá àràg barà ku ya sig yi á sai-à yi bir pìkyinn á byar Yesu níng, sáshinn má kan dim swàm Shìdun, má rag big fòr fig wà Shìdun má zìg big bàna rà?"

¹⁸ Barà mpìrká fig àdònín, big sa fig rag yipyàr bàna, big swam yan Shìdun, big rag, "Asái Shìdun ri zìm mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, abig dà fim bu pyìrbá jirà abig wìm zu tinn."

Big Zìg Yag Jir Yesu Mà Antakiya

¹⁹ Sai-à big gban Istifanus níng, mpìrká ri bàg Yesu big shàr yam gáb fim rìghing á jir shinn shwin-à mpìrká ri ya big níng. Kádà yag mà jànn Finikiya, kádà yag ma jànn Kubrus, kádà yag mà jànn Antakiya. Byarká big yag sig níng, big dinya fig mpìr àtaiká jir Yesu bána, sái íri mpìr Yahudawaká. ²⁰ Ama mpìrká ká ri bàg Yesu, ká bi sig mà jànn Kubrus ma Kurane, big yag mà Antakiya, mi ri dinya mpìr àtaiká jir àjwár áshinn Yesu. ²¹ Gbam Shinn Luyí shi sig á shinnbá ni. Mpìrká nìnànn nímá bir pìkyinn á byar Yesu ni, mi ri wib ku.

²² Tai bu-à sa sig á jànn Antakiya níng yag ká á sung mpìrká ri bàg Yesu mà Urushalima. I byar-à big swam yag Barnabas a wàníng yag mà Antakiya. ²³ Barà Barnabas yag fòr màhàn àdòníng, ku yag myàng barà Shìdun sinn sig àsànwá áshinn mpìrká ni. Barà ku myàng àdòníng, ku fig àjwár á pìkyinnwá ni wàni. Ku dang gbam big kyinn rag, abig bàg Shinn Luyí Yesu ma kyinn nízyun. ²⁴ Barnabas í mpìr-à shi sig big pìkyinn sìsàn á pyànn Shìdun. Awun Shìdun mònn sig á kyinnwá ni, ku ri bir kyann pìkyinn á byar Shìdun wàni. Mpìrká nìnànn nímá ri bàg swàb ká Yesu á jir shinnwá ni.

²⁵ I byar-à Barnabas yag mà finn swann Tarsus jirà aku yàn Shawulu màhàn. ²⁶ Barà ku dìg wàníng àdòníng, ku zìg yag wàníng mà Antakiya. Big shi màhàn ji zyun, mi ri tág mpìrká ri bàg Yesu jir Shìdun. Mà Antakiya í byar-à big bar jag mpìrká ri bàg Yesu zìnn Krista.

²⁷ A sai-à hi ni mpìrká káhi mà Urushalima bi á Antakiya. Big í mpìrká ri dang kyann jir Shìdun. ²⁸ Mpìr zyun áyaubá ni zìnnwá í Agabas. Ku sar dù nann zu áyau mpìrká ni, mi ri dinya big jír ma gbam Awun Shìdun rag, suká ri bi níng, amor má gban wàni á jànn-à ni bidìm pár. Amor-à hi bi gban hing á sai-à Kalaudiyas na sig

kùrwá. ²⁹ Sái mpìrká ri bàg Yesu mà Antakiya níng kwonn bài jirà abig sa shang mpìrká ri bàg Yesu mà jànn Yahudiya. Kó ni zìg bi bu-à gbamwá fòr sig. ³⁰ Big zìg bàiká big kwonn sig níng n ya á vù Barnabas ma Shawulu a káníng zìg yag kwonn ma káhi mà byar àgbamká áyau mpìrká ri bàg Yesu mà Urushalima.

12

Kùr Pànn Sìr Bitrus

¹ Asai-à níng hi mpìrká káhi áyau mpìrká ri bàg Yesu níng, big wa shwin á vù kùr Hirudus ni. ² Ku du ká mpìrká big pànn Yakubu wunzà Yohanna, n kyag gban rìg wàníng ma kafai. ³ Barà ku myàng Yahudawaká ri fig àjwárwá á dò jir bu-à ku sa sig níng ni, í wà ku pànn Bitrus tìnn. Ku pànn wàníng áyau suká big ri ji brodi zyun-à bána big yisti. ⁴ Barà ku pànn wàníng n du ká á tonn fi-à ni, ku ya ká wàníng á vù sojaká ri sar gadi. Big shi sig mpìr yina yina, hár kyau yina tìnn. Ku sinn káníng jirà a káníng sar myàng kwonn ma Bitrus í zyun, jirà sai-à ba ji wam zu rìghing buju àyúnn Pìm Wam Zu, bá zìg bi Bitrus á pyànn mpìrká ni jirà abig wà ku kwonn. ⁵ I byar-à big fim Bitrus mà tonn fi-à ni, mpìrká ri bàg Yesu big ri vig Shìdun á jir shinnwá ni, jirà a Shìdun zìg zu ku.

Shìdun Pinn Zu Bitrus Mà Tonn Fi-à Ni

⁶ A fi-à ni Hirudus ri kyab rag wà byar-à ma kyàr hing, bá zìg zu bi Bitrus jirà abig wà ku kwonn. Bitrus na ká sig áyau soja pyànà, ku na jànn kwonn sig ma kan àsháu-à big wìr ká sig ku á vù-à ni. Asar gadiká káhi sar dim sig á nu nkyun-à ni. ⁷ I byar-à hi wùn aswam Shìdun mà wai ká yag mà tonn-à ni, finn tonn-à í yar rìg-à gbauu. Wùn aswam Shìdun pànn Bitrus á fir vù-à ni n dab finn zir wàníng. Bitrus fím finn zir. Wùn aswam Shìdun dinya ku rag,aku dù nann zu kíni. Sái Bitrus

dù. A byar-à níng hi kan àsháu-à big wìr kà sig ku á vù-à ni níng, í wan zu rìg-à. ⁸ Wùn aswam Shìdun rag,aku zir gbam byànntiwá maaku pag kà tabar. Bitrus zir gbam byànntiwá, n pag kà tabarwá. Wùn aswam Shìdun rag, "A bir mayafiwú, ma á bàg bi mì." ⁹ Bitrus í mayafiwá í bir-à, mì wàníng í bàg yag-à. Barà ku kan bàg yag wàníng níng, ku wà sig rag ku ri la la. Ku yì fig wà bu-à hi í ájai bàna. ¹⁰ Big dù, n wam zu rìg mpirká sar sig gadi-à níng, n wam zu yag kèng mà byar gadi-à wà wa pyànà. Big bi fòr á byar nu nkyun-à byar-à bá zu má kà á finn swann-à ni. Agìr nu nkyun-à níng hi big sa sig big àsháu. Barà big fòr yag àdòníng àgìr nu nkyun-à hi í pù fim rìg-à ma shinnwá. Big zu yag mà myann, n yag bànn fù zu rìg mà gbìb-à ni, mi ri yag. I byar-à wùn aswam Shìdun-à níng dà fim rìg Bitrus màhàn.

¹¹ I byar-à Bitrus dang rag, "Asái, nì yì rag hing wà bu-à sa sig mì níng í ájai. Shìdun swam bi wùn aswamwá, n zìg zu rìghing mì áyau shwin-à Hirudus ya sig mì níng. Bu-à mpìr Yahudawaká ri zìm abig sa mì níng, Shìdun zìg zu rìghing mì áyau-à ni."

¹² Barà ku yì rag bu-à sa sig ku níng, í byar-à ku dù n yag mà lu Maryamu na Yohanna Markus, n yag dìg mpirká kwonn shi sig màhàn, big ri vig Shìdun á shinnwá ni. ¹³ Ku yag kwib nu nkyun-à kwib kwib. Sái wùn uwà zyun dù bi. Zìnn wùn uwà-à níng hi í Roda. Ku bi aku pù nu nkyun-à. ¹⁴ Sai ku rag akau fig nài jír-à, í nài jir Bitrus. Ku shàr kèng yag mà finn lu-à ni ma àjwár á pìkyinnwá ni. Ku pù fig nu nkyun-à bàna, n yag dinya mpirká rag "I Bitrus!" ¹⁵ Big rag, Kai! Kwá shàr ñsáng rà? Ama ku rag, "Ajai í Bitrus." Sái big rag, "I ku bàna, adìnwá bi síg nì."

¹⁶ Barà Bitrus shi sig, mi ri kwib nu nkyun-à, big bi pù fim ya ku.

Barà big myàng ku àdòníng big sa mamaki. ¹⁷ I byar-à ku kà yag, n sa nann zu big vù rag, abig shi akim. Ku kan dinya big barà Shìdun zìg zu sig ku áni mà tonn fi-à ni. I wà ku dinya káníng rag, a káníng dinya Yakubu ma mpirká ri bàg Yesu bidìm pár bu-à sa sig níng. Barà ku dang kinn jírwá àdòníng, ku dù mà byar-à hi, n yag rìg byar zyun.

¹⁸ Byar-à bi kyàr. Mpirká ri sa gadi á tonn fi-à ni níng, myàng fig Bitrus bàna. Pìkyinnbá gib, jir kai bàna big yì fig byar-à ku dù, n yag sig bàna.

¹⁹ A byar-à hi kùr Hirudus rag abig yàn kyann ku. Big dìg fig ku bàna. Sái big bi pànn àsáinká ri sa gadiwá níng. Hirudus bib big jír, í wà n dang rag abig gban rìg big.

Daka á byar-à hi Hirudus dù mà jànn Yahudiya, n yag mà Kaisariya. Ku shi màhàn su tití nímá.

Barà Hirudus Wu Kiwá

²⁰ Hirudus ri dù kyinn ma mpirká á jànn Taya ma Sidon. I byar-à mpìr káníng kwonn shinn n yag mà byar Hirudus. Big yag jag má á byar àgbam swàm áyau luwá ni, àgbam-à hi zìnnwá í Bilastus. A byar Bilastus ni, big dìg gbìb-à yág mà byar Hirudus ni, n dang jír bara bá jùn kwonn kèng ma ku, jir kai bàna big ri dìg kyann buju á jànnwá ni.

²¹ Ayúnn zyun ku wìr kà sig jà kùrwá, n shi sig, mi ri dang jír ma mpirká bi sig á byarwá ni. ²² Sai mpirká ri dài swam ku. Big rag, "Kai! Wàníng í mpìr ri dang fíg nì jír-à níng bàna, í Shìdun ri dâng nì." ²³ A byar-à hi wùn aswam Shìdun mà wai dàb ta wann Hirudus á jìnn ni, jir kai bàna Hirudus wib fig Shìdun bàna. Afirká zwam gban rìg ku.

²⁴ I byar-à hi jir Shìdun swàb kà yag rag mà pyànn á byar mpirká nìnnànn nímá.

²⁵ Barnabas ma Shawulu sa kinn rìg swàmbá zyun-à mpirká á An-takiya ri zìm abig sa mà Urushalima,

í wà big kàng bi á Antakiya. Big bi kwonn ma Yohanna Markus.

13

Big Shig Zu Barnabas Ma Shawulu Jir Swàm

¹ Ayau mpìrká ri bàg Yesu mà Antakiya, mpìrká káhi ri dang kyann jir Shìdun, káhi ri tág mpìrká jir Shìdun. Mpìr káníng í Barnabas ma Simiyan (zyun-à big ri bar ku mpìr pìpìr), ma Lukiyas (mpìr-à mà Kurane) ma Shawulu ma Manayin, zyun-à ku ma kùr Hirudus wài gbam nann zu sig í zyun. ² Barà big ri wib Shìdun, mi ri sinn nu, í byar-à Awun Shìdun dinya big rag, "Aning fím ya mì Barnabas ma Shawulu, jirà abig sa swàm-à n̄ ya sig big níng."

³ A byar-à níng hi, big sinn nu, n̄ vig Shìdun, n̄ tib wann káníng vù á shinn-à ni. I byar-à big swam yag big.

Big Yag Mà Kubrus

⁴ Barà Awun Shìdun swam yag Barnabas ma Shawulu àdònín, í byar-à big dù n̄ yag mà Salukiya. Big yag kà á kòr zyun ni, n̄ zu yag rìg mà swàin Kubrus. ⁵ Big yag fòr mà finn swann Salamis, á swàin Kubrus, mi ri dinya mpìrká jir Shìdun á tonn bìr kwonn bu Yahudawaká ni. Yohanna Markus shi sig ma big mi ri sa shang big swàm.

⁶ Big kyann kyann á swàin Kubrus, n̄ yag fòr mà Bafas, mà mìr swàin-à ni mà tài. Mà byar-à níng hi, big dìg kwonn ma mpìr zyun màhàn zìnnwá í Bar-Yashuwa. Ku í mpìr subu, ku í mpìr Yahudawaká. Ku gim nsáng rag ku í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun. ⁷ Ku í jàu gwamna Sarjiyas Bulus, gwamna-à níng hi yì sig bu wàni. Gwamna-à hi bar bi Barnabas ma Shawulu jirà aku fig jir Shìdun á nu káníng ni. ⁸ Jàu gwamna-à níng hi ku í mpìr subu, ku ri sa yipyàr ma jírbá. A nu jir Helena big ri bar ku zìnnwá Alimas. Ku ri zìm aku kan dim gwamna a wàníng zìm jir káníng bàna. ⁹ I

byar-à Shawulu zyun-à big ri bar ku Bulus níng, Awun Shìdun kà á pìkyinnwá ni, ku myàng byann wàníng myàng byann byann, ¹⁰ n̄ dinya wàníng rag, "Wù wùn Shaitan, wù í mpìr-à mònn sig ma bu-à bibai, wù í mpìr-à ri ngàng bu-à sìsàn. Wù ri kar ngang jirà á sinn kàng jir Shìdun àràg í jir nsáng. ¹¹ Shìdun má tib wann vùwá á shinnwú ni tama tama-à níng, wá myàng kyàr fig rag byar bàna, hár sái àyúnn zyun."

A byar-à níng hi, zuwá í wan kinn rìg-à kùun. Ku myàng kyàr fig rag bàna. Ku ri ka kyann vùwá, mi ri yàn mpìr-à má gbar ku. ¹² Barà gwamna-à hi myàng àdònín, ku bir pìkyinn á jir Yesu ni. Ku sa mamaki ma jír-à big tág sig á shinn Yesu ni.

Big Yag Mà Finn Swann Antakiya á Jànn Bisidiya

¹³ Bulus ma jàu kyonnwá big dù á finn swann Bafas, n̄ kà á kòr zàpìr, n̄ yag mà finn swann Barga, á jànn Pamfiliya. I byar-à Yohanna Markus dù dà fím rìg big, n̄ kàng yag rìg mà Urushalima. ¹⁴ A byar-à níng hi, Bulus ma Barnabas dù màhàn, n̄ yag mà Antakiya, í finn swann zyun á jànn Bisidiya. Ayúnn Asabar big yag kà mà tonn bìr kwonn bu Yahudawaká ni, n̄ shi wann màhàn.

¹⁵ Barà àgbamká jangga kinn rìg doka Musa, ma bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig, í byar-à big bar Bulus rag, "Ning wunzàyí big, wà na shi sig ma jír zyun-à má gbar gbam mpìrká pìkyinn, aning bi dang." ¹⁶ I byar-à Bulus sar dù nann zu á wai, n̄ dang jírwá rag:

"To, ning mpìr Israilaká ma mpìrká kim kim ká ri wib Shìdun níng, aning gang sung ma aning fig jírmí. ¹⁷ Shìdun bu mpìr Israilaká rì shig zu sig yàkúyí big, jirà ayi shi mpìrká buwá. Sai-à big ri shi kyinn á jànn Masar, ku sa big big mà jwàr wàni. Barà big mà jwàr àdònín, sái ku bi zìg zu yag rìg big á jànn Masar

ni ma gbamwá ku shi sig ma kàhi. ¹⁸ Big ri kyann kyann áyau awúnn-à ni hár ji dípyànà. Shìdun ri sa muyar ma big. ¹⁹ Shìdun bi gban rìg kyau mpìr sùmpyànn, ká shi sig á jànn Kanana, n bi ya rìg yàkúyí jànn-à hi. ²⁰ Big shi á jànn Kanana ji dari yina big dípyànà agban dwib.

“I byar-à Shìdun bi sinn àgbamká zyun-à má gib jír, hár sai-à Samaila zyun-à í mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun níng, bi shi àgbambá. ²¹ Big vig Shìdun rag a Shìdun wìr ya big kùr. Shìdun bi wìr ya big Shawulu wùn Kish yiwai Banjamen. Ku na sig kùrwá hár ji dípyànà. ²² I wà Shìdun gbar tìg wann rìg ku, n bi sinn pyann kàng Dawuda, wà zyun-à Shìdun dang sig jír á shinnwá ni rag, ‘Dawuda wùn Yassa í swai mpìr-à mì ri zìm, jir kai bàna kwá wib jírmí.’ ²³ Mpìr apínn-à Shìdun tìr bi ya sig yi mpìr Israilaká níng, í Yesu ku zig zu sig áyau yiwai Dawuda ni àràg barà ku dang sig. ²⁴ Sai-à Yesu bi fig ma bàna níng, Yohanna rì dinya mpìr Israilaká rag abig fim bu pyìr sa, ma abig wau rìg dìr batisma. ²⁵ Barà ku nyàan swàmwá sa kinn àdònìng, sái ku bib mpìrká rag, ‘Ning ri kyab rag mì í mpìr-à Shìdun rag kwá swam bi níng rà? Mì í ku bàna. Mpìr-à hi bi fig ma bàna, kwá bi á simmí ni. Mpìr-à hi, nì fòr fig wà má wan zu tabarwá bàna.’”

²⁶ Bulus rag, “Ning wunzàmí big, yiwai Ibrahim ma swai mpìrká kim kim ká ri bàg Shìdun, jír-à má pinn zu mpìr wà Shìdun tìr bi sig níng, ku tìr bi sig á dò shinnýí ni. ²⁷ Mpìrká mà Urushalima ma àgbamká bigbá yì byann fig ku bàna. Ayúnn Asabar big ri jangga kyann bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig á shinnwá ni, ama big yì byann fig bàna. Big bi gban rìg ku àràg barà kánìng ba sig. ²⁸ Mpìr kánìng pànn fig Yesu ma laifi bàna, ama big vig Bilatus rag a wàníng dang rag abig gban rìg Yesu. ²⁹ Barà big gban rig

ku àdònìng, big zìg tìg wann ku á bín-à ni, n jì kà ku á shar-à ni. Bu-à big sa sig níng, í bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig á shinnwá ni. ³⁰ Shìdun gbar dù nann zu kàng rìghing ku ma yonki. ³¹ Ku shi suwá nìnànn nímá, mi ri tàg shinnwá á byar mpìrká rì kyann sig ma ku daka á jànn Galili, n nu yag sig ku mà Urushalima. Tàma-à níng big í àsàinká ri dinya mpìrká bu-à big myàng sig. ³² To, wàníng í bu-à sa yi ri dinya ning jir àjwár-à níng, jir kai bàna bu-à Shìdun rì gib ya sig yàkúyí big nu níng, yi yann adaká bigbá yi myàng hing, ³³ barà ku gbar dù nann zu Yesu mà amir-à ni big yonki. Bu-à Shìdun sa sig níng, í bu-à big rì ba sig áyau tarkada Zabura sura pyànà n rag,

‘A shi nì í wùnmí, janá-à níng nì kàng rìghing tawú.’

³⁴ Barà Shìdun gbar dù kàng ku ma yonkiwá n rag kwá wu fig ki bàna níng, big ba sig á jir Shìdun ni n rag, ‘Bu-à nì dinya sig Dawuda rag má sa níng,

í bu-à má sa ya wù.

Má sa ya wù bu nìsàn nímá.’

³⁵ Ayau tarkada Zabura byar zyun big ba sig rag,

‘Shìdun má fim fig dìr wùn sukà kyìkyàrwá a wàníng swàr bai mà amir-à ni bàna.’

³⁶ Barà Dawuda sa kinn rìg bu-à Shìdun ri zìm aku sa níng, ku í wu rìg-à. Big jì kwonn ku ma yàkúwá big, dìrwá í swàr bai rìg-à. ³⁷ Ama mpìr zyun-à Shìdun gbar dù kàng sig mà amir-à ni níng, dìrwá swàr fig bàna. ³⁸ Wunzàmí big, á jir shinn Yesu ni Shìdun má yafa ya ning bu pyìrná. ³⁹ A dò jir shinnwá ni mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá kwá wìm zu áyau bu pyìrwá ni. Doka Musa má pinn zu sar fig mpìr bàna. ⁴⁰ Barà ning shi sig ma gbìb-à ná wìm zu áni níng, aning bir pìkyinn áni, kada aning ngàng bàna. Kada bu-à big ba sig á tarkada Shìdun ni níng,aku sa ning bàna. Big ba sig rag,

⁴¹ 'Ning mpìrká ri ngàng bu-à
Shìdun dinya sig ning níng,
ná myàng bu mamaki, hár ná wu
kinn rìg.

Má sa bu zyun, ama ná bir fig
pìkyinn áni bàna,
kó wà ba dinya byann hing ning má,
ná ngàng.'

⁴² Barà Shawulu ma Barnabas
dang kinn rìghing jírbá má zu á
tonn bìr kwonn-à ni àdòníng, sai
mpìrká vig big rag, abig bi dang
jakàng jír àyúnn Asabar zyun-à ri
bi bó. ⁴³ Barà bìr mpìrká ri zu
á tonn bìr kwonn-à ni àdòníng,
mpìr Yahudawaká nìnànn nímá ma
mpìrká swai kim kim ká ri kà kwonn
ma big á tonn bìr kwonn-à ni, big
bàg yag Bulus ma Barnabas. I byar-
à káníng dang gbam big pìkyinn n
rag abig shi áyau àsàn-à Shìdun sa
ya sig big.

⁴⁴ Asabar zyun-à ásim níng,
mpìrká á finn swann-à ni nìnànn
nímá, big bi jirà abig fig jir Shìdun.

⁴⁵ Ama barà Yahudawaká myàng
mpìrká kwonn bi sig nìnànn nímá
mi ri fig jir Bulus, sai big sa ku akyib.
Big ri sa yipyàr ma bu-à ku ri dang
níng, mi ri swau ku. ⁴⁶ I byar-
à Bulus ma Barnabas wim kyinn
n dinya big n rag, "To, ning mpìr
Yahudawaká níng, shi ya sig yi àràg
í tonn ayi nìm zìg bi jag jir Shìdun
á byarná ni, ama ning ngàng jír-à
hi. Ning zìm fig wà aning dìg yonki
kinn kinn bàna. To, yá fìm ning, yá
zìg yag jír-à hi á byar mpìrká zyun-
à í Yahudawaká bàna. ⁴⁷ Wàníng í
barà Shìdun dinya sig yi áni rag,

'N sìnn sig wù á shi àràg í bu-à
má yar ya mpìrká á dunyaru
bidim pár

barà bá wìm zu áni.'

⁴⁸ Barà mpìrká ká í Yahudawaká
bàna big fig barà Bulus dang
àdòníng, big fig àjwár n swam yan
jir Shinn Luyí. Mpìrká ká Shìdun
shig zu sig big jirà abig dìg yonki
kinn kinn níng, big bir pìkyinn á jír-
à hi ni.

⁴⁹ To, jir Shinn Luyí níng shan
gban rìghing finn jànn-à màhàn
bidim pár. ⁵⁰ Sái Yahudawaká bi kar
zìng uwáká ká ri wib Shìdun big í
àgbam, kwonn ma wunù àgbamká
á finn swann-à ni, jirà abig kan zu
Bulus ma Barnabas. Big sa káníng
akyib n kan zu rìg káníng á finn
jànn-à ni. ⁵¹ I byar-à yann aswam
káníng dab pìg kyàr rìg avír á barbá
ni jirà abig tág rag, mpìr káníng sa
sig big bu-à sàñ fig bàna. Sái big yag
má finn swann Ikoniya. ⁵² Mpìrká
ri bàg Yesu fig àjwár wàni, Awun
Shìdun kà mònn sig á pìkyinnbá ni.

14

Bulus Ma Barnabas Yag Mà Ikoniya

¹ To. A finn swann Ikoniya, í byar-
à Bulus ma Barnabas yag kà á tonn
bìr kwonn bu Yahudawaká ni àràg
barà big ri sa kyann. Big dinya
mpìrká jir Yesu. Hár Yahudawaká
ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká
bàna nìnànn nímá bir pìkyinn á jír-
à hi ni. ² Ama Yahudawaká ká bir
fig pìkyinn á jir Yesu ni bàna níng,
yag dig mpìrká ká í Yahudawaká
bàna, mi ri gbar dù káníng kyinn
jirà a káníng bai dìr ma mpìrká ri
bàg Yesu. ³ Sái Bulus ma Barnabas
big shi rìg á finn swann-à ni, hár
big shi nonn màhàn. Big ri dang jir
Yesu kwonn ma àsànwá, zinn bàna.
Big ri sa swàm bu mamaki kim kim
ma gbam-à Shìdun ya sig big. Barà
káníng myàng bu mamakiká big ri
sa níng, káníng bir pìkyinn á jírbá
ni. ⁴ Mpìrká á finn swann-à ni kyàb
gàfinn rìghing kyau pyànà. Kádà ri
bàg jir Yahudawaká, kádà ri bàg jir
Bulus ma Barnabas.

⁵ Mpìrká swaibá kim kim kwonn
ma Yahudawaká, ma àgbambá big
bi, big ri zìm abig ya Bulus ma
Barnabas shwìn, ma abig ta gban
káníng ma abàn. ⁶ Barà Bulus ma
Barnabas fig tai jír-à hi àdòníng, í
byar-à big shàr zu rìg á finn swann-
à ni, n yag rìg águnn jànn Likoniya.
I byar-à big kà á finn swann Listra

ma finn swann Darba ma kauyeká shi kèng kwìb sig áni níng. ⁷ Big ri dinya kyann mpirká jir àjwár á shinn Yesu ni màhàn.

Big Dàb Gbam Mpìr Zy whole Listra

⁸ A finn swann Listra mpìr zyun shi sig áni, barwá bàna ma gbam. I barà big mà sig ku, ku taba kyann fig kyonn bàna. ⁹ Ayúnn-à Bulus big bi kèng kwìb sig áni, mi ri myèng ku, i byar-à ku dù nann zu, n kèng yag mà finn swann-à ni. Ku ma Barnabas bi na byar kyàr, i wà big dù n yag mà finn swann Darba.

¹⁰ Barà Bulus ma Barnabas myèng bu-à mpìr káníng ri zìm abig sa níng, sai big gbar ka jàbá n shàr kèng yag áyau bìr mpirká ni, n dinya mpirká rag, ¹¹ "Bu-à sa ning sinn kèng sig yi àràg yi í Shìdun níng, i kai sá nì rà? Yi í mpìr jíkwinn àràg ning. Yi bi sig áyág jirà aysi dinya ning jir àjwár á shinn Yesu ni, jirà aning fím bu sinnká ning ri wib níng, wà fòr fig bu zyun bàna, ma aning vim bìr kèng bi á byar Shìdun àsàin yonki, zyun-à màm sig waisháu-à ma dunyaru ma zàpìr ma buká shi sig áni bidìm pár. ¹² Sai-à rì níng, Shìdun rì fím sig kó ni aku sa bu-à kyinnwá ma ri zìm bidìm pár. ¹³ Ama Shìdun ri tìya kyann ning pìkyinn-à sìsàn, mi ri sa ya ning swàm barà ná yì ku shi sig áni. Ku ri ya ning shyù, ku ri ya ning buju, ku ri sa byann ya ning buká ning ri tàg

á da-à ni. Ku ri sa jwar pìkyinn ná." ¹⁴ Kó barà big dinya mpìr káníng jírà níng, ama big sa dakyar í wà n kan dim bìr mpìr káníng rag a káníng wib big bàna.

¹⁵ I byar-à mpìr Yahudawaká káhi mà Antakiya ma Ikoniya big bi, n gbar dù kyinn mpirká á shinn Bulus. Hár mpirká ta ku ma abàñ ta ta, i wà n gbar swann yag rìg ku mà kur lu-à ni. Big ri kyab rag ku wu rìghing. ¹⁶ Sái mpirká ká ri bàg Yesu sar kèng kwìb sig ku áni, mi ri myèng ku, i byar-à ku dù nann zu, n kèng yag mà finn swann-à ni. Ku ma Barnabas bi na byar kyàr, i wà big dù n yag mà finn swann Darba.

Big Kèng Bi á Finn Swann Antakiya

¹⁷ Big ri dinya mpirká jir àjwár á shinn Yesu ni á finn swann Darba. Mpirká nínànn nímá bir pìkyinn á byar Yesu. A byar-à hi big dù n kèng yag mà Listra, hár n yag mà Ikoniya big Antakiya á jànn Bisidiya, ¹⁸ mi ri dang gbam mpirká ri bàg Yesu kyinn, abig sar gbam á pìkyinn birbá ni. Big dinya káníng rag, "Sai wà ya wa hing shwìn nínànn nímá i wà yá kà lu Shìdun íni." ¹⁹ Byar-à mpirká ri bàg Yesu bidìm pár ri shi kwonn, big shig zu ya káníng àgbamká. Big vig Shìdun á shinn káníng ni, n sinn nu n ya kà káníng á vù Shìdun ni barà káníng bir sig pìkyinn á byar wàníng ni níng.

²⁰ Bulus ma Barnabas kyann kèng kwìb rìg jànn Bisidiya, hár n fòr yag mà jànn Pamfiliya. ²¹ Big dinya mpirká mà finn swann Barga jir Yesu. I wà big dù n yag mà finn swann Ataliya. ²² I byar-à big kèng yag mà finn swann Antakiya mà byar àsàinká swam bi sig big níng, ká rì vig sig Shìdun á shinnbá ni, barà Shìdun mà myèng kwonn ma big áyau swàmbá zyun-à big sa vinn sig tama-à níng.

²³ Barà big yag fòr mà Antakiya, big bar kwonn mpirká ri kwonn shinn mi ri bàg Yesu n dinya káníng

jír bu-à Shìdun sa ya sig big áyau swàmbá ni, barà Shìdun pù ya mpìrká ká í Yahudawaká bàna pyù barà káníng bir pìkyinn á jir Yesu. ²⁸ Big shi nonn màhàn ma mpìrká ri bàg Yesu.

15

Mpìrká Kwon Shinn Mà Urushalima

¹ Mpìrká káhi mà Yahudiya bi á Antakiya, mi ri tág mpìrká ri bàg Yesu rag, "Wà na kyag fig jur bàna, àràg barà doka Musa dang sig níng, ná wím zu fig bàna." ² Barà Bulus ma Barnabas fig àdòníng, sái big bi sa yipyàr rag í nímá bàna. I byar-à mpìrká ri bàg Yesu rag, a Bulus ma Barnabas kwonn ma mpìrká káhi áyaubá ni abig yag mà Úrushalima abig yag dang jír ma yann aswamká bu Yesu, kwonn ma àgbamká abig wà byann jír-à hi.

³ I byar-à mpìrká ri bàg Yesu swam yag big. Barà big ri yag mà Urushalima big wam zu á jànn Finikiya ma jànn Samariya. Sái big dinya mpìrká á jànn káníng ni barà mpìrká swai kim kim vim bìr bi á byar Shìdun. Hár mpìrká ri fig àjwár á dò shin-nwá ni. ⁴ Barà big fòr yag mà Urushalima àdòníng, mpìrká ri bàg Yesu ma yann aswamká màhàn, ma àgbamká shà big shà shà. I wà big dinya káníng barà Shìdun sa sig swàmwá á byar mpìrká big rì dinya sig káníng jir Yesu. ⁵ Sái mpìr Farisawaká ká ri bàg Yesu, big sar dù nann zu n dang rag, "Mpìrká swaibá kim kim ká ri bàg Yesu, shi sig àràg í tonn abig kyag jurbá, ma abig wib doka Musa."

⁶ I byar-à àgbamká ma yann aswamká kwonn í byar nízyun jirà abig wà jír-à hi. ⁷ Barà big ri wà jír àdòníng, sái Bitrus dù nann zu n dang rag, "To, ning wunzámí big, aning shi kim, ní dinya ning jír. Daka á ninonn Shìdun shig zu sig mì áyauná ni, n rag ní dinya byann

mpìrká swaibá kim jir àjwárwá, jirà abig fig ma abig bir pìkyinn áni. ⁸ Shìdun àsàin-à ri yì bu-à shi sig á pìkyinn mpìr níng, ya sig mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng Awunwá àràg barà ku ya sig yi mpìr Yahudawaká níng, jirà ayi yì rag ku ri zìm mpìrká bó tìnn. ⁹ Ku gafinn fig yi rag yi kim, big kim bàna, jir kai bàna ku tu kyàr rìghing pìkyinnbá barà big bir sig pìkyinn á byar Yesu ni níng. ¹⁰ To, wà má àdòníng, sáshinn ning ri zìm mpìrká abig bàg gbìb wà zyun-à yi ma yákúyí big rì bàg sar fig bàna níng rà? Ning ri ya big swánn ùwài àdòníng, ning ri màg màg fig muyar Shìdun rà? ¹¹ Yi má, yi wím zu sig á dò jir shinn àsàn Shinn Luyí Yesu ni, jir pìkyinn biryí á byarwá ni. To, big má í àdòníng tìnn."

¹² Barà bìr mpìrká fig Bulus ma Barnabas ri dinya big bu mamakiká Shìdun sa sig á vùbá ni áyau mpìrká swai kim kim níng, í byar-à big wìr shi sig yir yir. ¹³ Barà big dang kinn rìghing jírbá àdòníng, sái Yakubu sar dù nann zu n dinya big rag, "To, ning wunzámí big, aning fig. ¹⁴ Tàma-à níng yi fig rìghing jir Siman Bitrus barà ku rag, Shìdun shig zu sig mpìrká kádà swai kim kim jirà a káníng shi mpìrká buwá. ¹⁵ Wàníng shi sig àràg barà mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun dang sig á tarkada jir Shìdun ni rag,

¹⁶ 'A pyànn ná-à níng má kèng bi, má bi má sa bu-à n gib ya sig Dawuda nu rag má sa níng.

Má sa wùn adawá zyun má na kèng kùr
àràg barà mpìr ri mi kèng lu-à wim wann sig,

¹⁷ jirà mpìrká swai kim kim, ká n shig zu sig big rag abig shi mpìrká bumí níng, abig yàn kyann mì.

¹⁸ I mì Shìdun mì ri dáng nì jír bu-à n tàg sig daka sai-à rì.'

¹⁹ "To, ámyàngmí, kada ayi dukà mpìrká ri vim bìr bi á byar Shìdun ni ma gbam rag abig wib doka Musa

bàna. ²⁰ Ama bu-à yá sa bàna, ayi ba dinya big wasika rag, kada abig ji bu-à big ya sig bu sinn bàna, abig sa àyái bàna, abig zwam wi zyun-à big sìm gban sig átai bàna, abig ji àsà bàna, ²¹ jir kai bàna daka sai-à rì níng, big ri dinya kyann mpirká jir doka Musa, mi ri jangga kyann á tonn bìr kwonnká ni Asabar ma Asabar.”

Wasika Big Ba Ya Sig Mpirká Ká í Yahudawa Bàná, Ká Ri Bàg Yesu

²² Barà Yakubu dang kinn rìg jírwá àdònín, sai àgbamká bi shig zu mpirká má yag kwonn ma Bulus ma Barnabas, jirà a káníng yag dinya mpirká mà Antakiya jír bu-à big dang sig níng. I byar-à big shig zu Yahuda zyun-à big ri bar ku Barsaba, ma Silas, í àgbamká áyau mpirká bu Yesu, mpirká ri yan kyinnbá wàni. ²³ Big ba wasika n ya big abig ya yag káníng. Wasika-à hi big ba sig rag:

“Wasika-à níng ri yag á byarná ni, ning wunzáká buyí ká swai kim kim á finn swann Antakiya ma jànn Suriya ma jànn Kilikiya. To, yi wunzáná, ma àgbamká ma yann aswamká á Urushalima yi ri bib kà ning. ²⁴ To, bu-à sa yi ba ya sig ning wasika-à níng, jir kai bàna yi fig big rag mpirká zu sig áyauyí ni n yag gbar dù sig ning píkyinn á jírbá big ri dang. Ama buyí yi swam fig big bàna. ²⁵ Barà yi fig àdònín, í bu-à sa yi myàng rag sàn sig ayi shig zu mpirká káhi ayi swam bi big á byarná ni abig bi kwonn ma Barnabas ma Bulus mpír azímyí big, ²⁶ ká zyun-à wann tafinn sig yonkibá á dò jir Shinn Luyí Yesu Kristi ni. ²⁷ Yi ri swam bi kwonn ma Yahuda ma Silas á byarná ni, àjirà abig dinya gban rìg ning jíryí, àràg barà yi ba sig níng. ²⁸ Awun Shídun kwonn ma yi tinn, yi bidím pár yi myàng sàn fig wà ayi ya ning doka ninànn nímá bàna. Bu-à ná sa bàna í wàníng: ²⁹ Kada aning ji bu-à big ya sig bu sinn bàna, aning ji àsà bàna, kada aning zwam bu-à big sìm

gban sig átai bàna, kada aning sa àyái bàna. Wà na gàb hing dìr ma bu káníng, ning sa hing bu-à nsàn. Aning shi ítau.”

³⁰ Mpirká big swam yag sig big níng, big dù n yag fòr mà Antakiya. Big bar kwonn mpirká ri bàg Yesu màhàn, n ya káníng wasika-à big zìg yag sig níng. ³¹ Barà mpír káníng jangga àdònín, big fig hing àjwár wàni. Jír-à hi sa gbam big kyinn. ³² Yahuda ma Silas big í mpirká ri dang kyann jir Shídun tinn, big dang nonn jír ma káníng, n dang gbam káníng kyinn, n gbar gbam káníng dìr. ³³ Big na nonn màhàn tití nímá, í wà mpír káníng dwim kèng bi big ítau, big kèng yag mà Urushalima mà byar àsàinká swam bi sig big níng. [³⁴ Ama Silas zìm á kyinnwá ni n shi buwá màhàn.]

³⁵ Bulus ma Barnabas shi mà Antakiya mi ri tág mpirká jir Yesu, kwonn ma mpirká kádà nìnànn nímá, big ri tág bu, mi ri dang jir Yesu tinn.

Bulus Ma Barnabas Gàb Dìr

³⁶ Ayunn zyun sai Bulus bi dinya Barnabas rag, abig dù abig yag myàng kà mpirká big rì dinya sig káníng jir Yesu, abig myàng barà káníng ri shi áni. ³⁷ Sái Barnabas zìm abig zìg yag kwonn ma Yohanna Markus. ³⁸ Ama Bulus zìm fig bàna, jir kai bàna ku rag wàníng rì ngàng sig wà wàníng má kyann, má sa swàm ma big, n dù dà fim rìg big á jànn Pamfiliya sai-à big rì sa kinn fig ma swàmbá bàna. ³⁹ I byar-à big kà mi ri sa yipyàr hár bi sa big gàb rìg dìr. Barnabas bi zìg Markus, big yag kà á kòr zàpìr, n yag mà swàin Kubrus. ⁴⁰ Bulus bó bi shig zu Silas. Ku ma wàníng yag zyun. Mpirká ri bàg Yesu màhàn vig ya big Shídun rag a Shídun sa sàn ya big, ma a wàníng myàng kwonn ma big. ⁴¹ I byar-à big dù n yag mà jànn Suriya ma jànn Kilikiya. Big ri kyann á jànn káníng hi, mi ri dang gbam mpirká ri bàg Yesu kyinn.

Timoti Bàg Yag Bulus Ma Silas

16

¹ Bulus ma Silas yag mà finn swann Darba big finn swann Listra. Big yag dìg wunù zyun ku í mpìr-à màhàn, ku ri bàg Yesu, zinnwá í Timoti. Nàwá í mpìr Yahudawa, tawá í mpìr Helenawa. Nàwá í mpìr-à ri bàg Yesu tìnn. ² Mpìrká ri bàg Yesu á finn swann Listra big finn swann Ikoniya big bidim pár big ri yan kyinn Timoti wàni. ³ Bulus ri zìm a Timoti nu kyann ku á byar-à kwá dang kyann jir Shìdun. I wà ku bi gib wàning jur, í jirà a Yahudawaká zìm wàning, jir kai bàna káníng bidim pár yì hing wà ta Timoti í mpìr Helena, í bu-à sa big rì gib fig ku jur bàna sai-à rì níng. ⁴ Bulus zìg ku, big ri yag á finn swann kim kim, mi ri dinya mpìrká jír bu-à yann aswamká ma àgbamká mà Urushalima ri zìm mpìrká abig sa, mi ri dinya big rag abig bàg jir káníng. ⁵ Barà mpìrká hi fig àdòníng pìkyinnbá gbam swàb kà á jir Yesu ni. Su ma su mpìrká ri nànn swàb kà wàni.

Bulus La La Ashinn Mpìr Zyun Ni Mà Makidoniya

⁶ Big dù n yag mà jànn Firijiya ma jànn Galatiya, big wam zu rìg jànn Asiya, jir kai bàna Awun Shìdun zìm fig abig dang jir Yesu màhàn bàna. ⁷ Barà big fòr á gàb swann Misiya, big ri zìm abig kà á finn swann Bitiniya, ama Awun Yesu kan dim big abig kà á byar-à hi ni bàna. ⁸ I byar-à big wam zu, n yag mà finn swann zyun big ri bar Taruwasa. ⁹ A byar-à hi sái á fi-à ni Bulus bi la la, mpìr zyun sar sig í mpìr á jànn Makidoniya, wàning vig ku rag, "Wúshèní, á bi á jànnýi ni á sa shang yi." ¹⁰ Barà Bulus la la-à níng àdòníng, sái yi ma ku dù, n yag màhàn. Yi rag Shìdun dang sig nì rag, ku ri zìm ayi yag dang jir àjwárwá màhàn.

Lidiya Bir Pìkyinn á Byar Yesu

¹¹ A byar-à hi yi dù á Taruwassa, n kà á kòr zàpìr, n zu yag mà Samutaraki, n na byar kyàr, í wà yi yag mà Niyabolis. ¹² Yi dù n yag fòr mà finn swann Filibi á jànn Makidoniya. Lu-à hi í lu uwài, í lu mpìrká bi sig mà jànn Roma. To, yi bi n na kù su pyànà màhàn. ¹³ Ayúnn Asabar yi zu á finn swann-à ni, n yag mà nu níng-à ni, yi yag yàn kyann byar-à Yahudawaká ri vig Shìdun. Yi yag dìg uwàká kwonn shi sig màhàn. I wa yi bi shi wann n dinya big jir Shìdun. ¹⁴ Uwà zyun áyau-à ni ri fig jír-à yi ri dinya big níng, zinnwá í Lidiya. Ku í mpìr-à ri wann tafinn jà gbàinshìn zyun-à shi sig ma bài wàni. Ku í mpìr-à mà finn swann Tiyatira. Ku í mpìr-à ri wib Shìdun. I byar-à Shìdun pù finn ya ku kyinnwá. Ku zìm hing jír-à Bulus ri dang níng. ¹⁵ Sái big bi wau ku dìr batisma, ku ma mpìrká á luwá ni. I byar-à ku bar yi rag, "Wà na zìm hing rag nì bir sig pìkyinnmí á jir Yesu ni, aning bi shi á lumí ni." Ku kar vig yi vig vig, hár yi yag mà luwá ni.

Big Kìg Bulus Ma Silas á Tonn Fi Mà Filibi

¹⁶ Ayúnn su zyun yi dù mi ri wai yag mà byar-à yá vig Shìdun, sái yi dìg kwonn ma wùn uwà zyun ku í fàu, wàu shi sig á dìrwá ni, ku ri vann akwonn. Akwonn-à ku ri vann níng, ku ri dig bài uwài nímá áni, mi ri ya shinn luwá big. ¹⁷ To, wùn uwà-à níng, ku ri bàg yi á sim, yi ma Bulus. Ku ri dang jír ma gbam, mi ri dang rag, "Mpìr káníng í fàu Shìdun. Big ri tàg ning gbìb-à ná wìm zu áni." ¹⁸ Su ma su ku ri dang kyann àdòníng. I byar-à pìkyinn Bulus bai, ku vim bìr bi n dinya wàu-à níng hi n rag, "Mì ri dinya wù á zìnn Yesu Kristi, á zu á dìr wùn uwà-à níng ni." Gbìb fig tá bàna wàu-à í zu rìg-à n dà fim rìg wùn uwà-à níng hi. ¹⁹ Barà shinn luká bu wùn uwà-à níng myàng bu-à big ri dìg bài áni jànn rìg rag

hing níng, sai big bi pànn Bulus ma Silas, n zìg yag big mà byar àgbamká ri wà kwonn ma kasuwa-à ni. ²⁰ Barà big zìg yag fòr big àdònín, sai big rag, "Mpìr káníng í mpìr Yahudawaká, big ri gbar dù kyinn mpìrká á finn swannyí ni. ²¹ Big ri tág bu-à dokayí kan dim sig. Buyí yi mpìr Romawaká yi zìm fig bu-à big ri tág níng bàna, yá bàg fig bàna." ²² Barà big dang àdònín, sai bìr mpìrká kwonn dab Bulus ma Silas.

Agbamká àsàinká ri gib jír níng, wan zu big jà á dìr-à ni, n du kà mpìrká káhi abig dab káníng ashor. ²³ Barà big dab kinn káníng àdònín, sai big zìg káníng n kìg kà rìg á tonn fi-à ni. Big dinya àsàin-à ri sa gadi màhàn rag a wàníng sar gadi ñsàn nímá. ²⁴ Barà àsàin gadi fig àdònín, ku bi zìg big, n kìg kà big á finn tonn-à wà mà yau n bi zìg punn, n wìr kà big á barbá ni.

²⁵ Ayau fi-à ni, Bulus ma Silas ri vig Shìdun mi ri yan Shìdun ma jonn. Mpìrká ká big kìg sig mà tonn fi-à ni níng, ri fig. ²⁶ Gbìb fig tá bàna, jànn-à bi ning yàng yàng. Tonn fi-à ning hár ma mìrwá bidim pár. Nu nkyunká bidim pár pù fim rìghing. Punnká big sìr kà sig á bar mpìrká big kìg sig níng, wan zu rìghing. ²⁷ Barà àsàin-à ri sa gadi-à fim zir àdònín, ku myàng nu nkyunká pù finn rìghing. Ku bi gbar wàm zu kafaiwá, ku ri zìm aku gban shinnwá, jir kai bàna ku ri kyab rag mpìrká shàr kyag zu rìghing. ²⁸ Sái Bulus bar ku nài abor n rag, "A a, kada á gban shinnwú bàna. Yi bidim pár yi shi sig áyág."

²⁹ Asàin-à ri sa gadi-à níng rag, abig zìg bi pitila. Ku shàr kà yag á byar Bulus ma Silas, n bìnñ kir wann á pyànnbá ni, dìrwá ri zwab kàg kàg kàg. ³⁰ Sái ku zìg zu yag káníng mà myann n bib káníng rag, "Agbamká, bu-à má sa jirà n wìm zu í kai rà?"

³¹ Big dinya ku rag, "A bir pìkyinnwú á byar Shinn Luyí Yesu

ni. Ku í àsàin-à má pìnn zu wù ma mpìrká buwú bidim pár." ³² I byar-à hi big dinya ku jír á shinn Yesu, ku ma mpìrká á luwá ni bidim pár. ³³ A fi-à níng hi ni, asa gadi-à níng bi zìg big n bi tu rìg big yun byar-à big dab pòr sig big níng. I byar-à káníng wau ku dìr batisma, ma mpìrká á luwá ni bidim pár. ³⁴ Ku bi zìg kà yag rìg káníng mà finn luwá ni, n bi zìg buju n ya káníng. Ku ma mpìrká buwá ri sa àyán, jir kai bàna big bir rìghing pìkyinn á byar Shìdun.

³⁵ Barà byar-à bi kyàr àdònín sai àgbamká bu Romawaká swam yag poliská n rag, abig finn zu Bulus ma Silas á tonn fi-à ni.

³⁶ Sái àsàin-à ri sa gadi-à níng yag dinya Bulus rag, "To, àgbamká swam bi aswam rag n dà finn ning. To, aning dù, aning yag sìsàn."

³⁷ Sái Bulus dinya poliská n rag, "Aning myàng, yá yag fig bàna. Big pànn fig yi ma bu-à bibai bàna, í wà big bi dab yi ashor átai áyau bìr mpìrká ni. Yi má, yi í mpìr Roma. Big kìg yi á tonn fi-à ni, í wà tama-à níng big ri zìm abig bònn pù finn yi átai rà? Yá yag fig bàna. Agbam káníng abig bi ma abig zìg zu yi ma shinnbá."

³⁸ Polis káníng yag dinya àgbamká jír bu-à Bulus dang sig rag bá yag fig bàna níng. Barà big fig rag Bulus ma Silas í mpir Roma àdònín, sai dìrbá í wu tág rìg-à.

³⁹ Big dù bi n bi dìg káníng n rag a káníng yafa ya big. Hár big zìg zu káníng á tonn fi-à ni, n rag wúshèní a káníng dù á jànnbá ni. ⁴⁰ Barà big zu mà tonn fi-à ni àdònín, big dù n yag mà lu Lidiya. Big dìg kwonn ma mpìrká ri bàg Yesu màhàn. Big dang gbam káníng pìkyinn. I wà mì wam zu yag rìgbá.

17

Big Yag Mà Tasalonika

¹ Sái big yag, big wam zu á finn swann Amfibolis ma Aboloniya, n bi fòr á Tasalonika, í wà big bi dìg tonn

bìr kwonn Yahudawaká màhàn. ² A byar-à níng hi Bulus yag kà tonn bìr kwonn àràg barà ku ri sa kyann. Hár Asabar sara ku ri kà, mi ri tàg mpìrká bu-à shi sig áyau tarkada Shìdun. ³ Ku ri dinya káníng rag Yesu í Almasihu zyun-à Shìdun rì dang sig rag kwá swam bi níng. Ku rag tarkada Shìdun ri tiya big rag, Almasihu ma bi hing, wàníng má wa shwìn, hár má wu. Wà wàníng ma wu hing, wàníng má dù nann zu kèng ma yonki. ⁴ Yahudawaká káhi bir pìkyinn á jírwá ni. I wà big kà, mi ri bàg ku, ku ma Silas. Mpìr Helenawaká kádà, ká ri shàr Shìdun níng, big bir pìkyinn, hár uwàká, ká í mpìr àgbam má, big bir pìkyinn tìnn.

⁵ Sái mpìr Yahudawaká kádà níng sa akyib jírè mpìrká nìnànn nímá bi bàg Bulus big. Sái big bar kwonn yann àbínnká ká ri shi á kasuwa-à ni átai níng, n dinya big rag abig gbar dù pìkyinn mpìrká á finn swann-à ni á shinn Bulus ma Silas ni. Big kinn bi á lu Jason jírè abig zìg zu bi káníng á pyànn mpìrká ni ma abig wà big kwonn. ⁶ Ama big dìg fig káníng bàna. Sái big zìg zu bi Jason ma mpìrká ri bàg Yesu, n zìg yag káníng á byar àgbamká ri wà kwonn á finn swann-à ni. Big ri yan yán n rag, "Mpìr káníng byar-à ba yag bidim pár, big ri gbar dù kyann pìkyinn mpìrká. Tàma-à níng big bi sig áyág. ⁷ I wà Jason zìg big n tìg sig big á luwá ni. To, barà big shi sig áyág níng big ri bàg fig doka kùryí Kaisar bàna, big dang rag kùr zyun shi sig áni zìnnwá í Yesu." ⁸ Barà bìr mpìrká ma àgbamká fig àdòníng, pìkyinnbá fib hing wàni. ⁹ Agbamká du kà Jason ma mpìrká kádà a káníng wa bài, jírè abig finn tafinn Bulus ma Silas, n dwim káníng rag a káníng yag.

Big Yag Mà Biriya

¹⁰ A fi-à ni mpìrká ri bàg Yesu níng, bi dwim Bulus ma Silas a káníng yag mà Biriya. Barà big

fòr yag màhàn àdòníng, big kà á tonn bìr kwonn Yahudawaká ni. ¹¹ Mpìrká á Biriya níng big zìg jir Yesu vù pyàna. Big kab hing mpìrká á Tasalonika, big ri jangga kyann jir Shìdun su ma su jírè abig myàng wà bu-à Bulus dang sig níng ma àjai. ¹² Big nìnànn nímá big bir hing pìkyinn á byar Yesu ni. Mpìr Yahudawaká nìnànn nímá bir pìkyinn, kwonn ma mpìr Helenawaká wunùká ma uwà àgbamká tìnn. ¹³ Barà Yahudawaká mà Tasalonika fig rag Bulus shi sig mà Biriya, mi ri dang jir Shìdun màhàn níng, sái big dù n yag tàg mpìrká màhàn jírè a káníng bai dìr ma Bulus. ¹⁴ I byar-à mpìrká ri bàg Yesu níng tìr yag ku mà lu zyun á nu níng ùwài-à ni aku yag shi màhàn. Silas ma Timoti big shi sig bigbá mà Biriya, big yag fig bàna. ¹⁵ Mpìrká káhi nu fòr yag Bulus mà Atina. I byar-à hi ku dwim big rag abig kèng yag, abig dinya Silas ma Timoti a káníng yag kíni abig yag dìg ku.

Bulus Dang Jir Shìdun Mà Atina

¹⁶ Barà Bulus ri shi kir Silas ma Timoti á finn swann Atina, sái ku bi myàng mpìrká màhàn shi sig ma bu sìnn wàni. Ku bai pìkyinn wàni. ¹⁷ Su ma su ku ri dang jír ma Yahudawaká á tonn bìr kwonn-à ni á shinn Yesu ni. Ku dang jír ma mpìrká ká í Yahudawaká bàna, ká ri wib Shìdun. Hár ku ri yag mà kasuwa-à ni, mi ri dang jír ma mpìrká màhàn. ¹⁸ Malamká kádà ri dang jír ma ku tìnn, í malamká ká big ri bar big Abikiriya ma Sitokiya, big í àsàinká yì sig bu á jànn-à ni. Mpìrká kádà áyaubá ni ri dang rag, bu-à mpìr awànn nu-à níng ri zìm aku dang níng í kai rà?

Kádà bó, barà big fig ku ri dang jír á shinn Yesu ni barà wàníng dù nann zu kèng sig ma yonki níng, big ri dang rag, kó ku ri dang jír á shinn bu sìnn mpìrká mà swann kim kim.

¹⁹ I byar-à big zìg yag ku mà wùn mwír zyun, zìnn mwír-à hi í Arassa. I byar-à big ri kwonn màhàn. I wà

big bib ku rag, "To, yi ri zìm ayi fig bu tàng àpyú zyun-à wù ri tàng níng.
20 Bu-à wù ri dang áyau jírwú ni shi sig í bu àpyú á byaryí ni, yi ri zìm ayi fig yìrwá." **21** (Mpìrká mà Atina, wà ba fig hing jír àpyú zyun, í bu-à big ri dang kyann. Big ri sa fig bu zyun bàna mi ri gang fig kyann íri kàhi. Hár kyìnnká shi sig mähàn bidim pár big ri sa àdònínning tinn.)

22 I byar-à Bulus bi sar dù nann zu áyaubá ni á Wùn Mwir Arasa ni. Ku dinya big jír, n rag, "Ning mpìrká á Atina, mì ri myàng ning shi sig ma gbìb bu sinnká ning ri wib nìnànn nímá. **23** Sai-à mì ri kyann kyann á finn swann ná ni, mì ri myàng byarká ning ri wib bu sinnká. Hár n myàng abàn zyun, big ba sig á dìrwá ni rag, 'Wànínning í jir shinn Shìdun zyun-à mpìr yì fig ku bàna.' To, Shìdun zyun-à mì ri dang jír á shinnwá ni níng, ku shí nì Shìdun zyun-à ning ri wib ku, n yì fig ku bàna níng. **24** Shìdun zyun-à mì ri dang níng ku í Shìdun àsàin-à màm sig dunyaru ma buká shi sig áni bidim pár. Ku shí nì àgbam-à mà wai ma wà á jìnn ni bidim pár. Ku ri shi fig á lu zyun-à mpìr mi sig bàna. **25** Buwá ku ri yàn fig bu zyun á byar mpìr bàna, jír kai bàna walai bu zyun-à kab sig gbamwá. Ku ya sig mpìr awun í nì, ma buká kádà. **26** Sai-à ku jag màm sig mpìr á dunyaru, ku màm jag síg mpìr nízyun, í wà á byar mpìr-à níng hi, swai mpìrká bidim pár bi jwàr. Ku rag abig shi kó áni bidim pár á dunyaru. Ku ya sig big byar-à bá shi tib, kwonn ma su-à bá shi á dunyaru. **27** To, barà ku màm sig mpìr káníng, ku ri zìm abig yàn kyann ku jír kó bá dìg ku. Ama ku nonn fig ma yi bàna. **28** Mpìr zyun dang sig rag,

'Shìdun í àsàin-à sa sig yi shi sig ma yonki ma gbam.'
 Aràg barà ning dài sig áyau jonnká bigná ni n rag,
 'Yi bidim pár yi í yann Shìdun.'

29 To, barà yi í yann Shìdun níng, bu-à sa yi ri zìg àsháu zinariya ma àsháu azurfa ma abàn, mi ri kànn, mi ri dang rag í Shìdun níng, í kai sá nì rà? Shìdun shi fig àdònínning bàna. **30** Sai-à rì níng, mpìrká ri sa àdònínning, jír kai bàna big yì fig bu zyun bàna. Shìdun rì myàng gbam sig big ma zu. Ama tâma-à níng ku ri dinya yi rag, kó ni bidim pár aku dà finn bu pyìr sa. **31** Ku sinn sig àyúnn-à kwá wà mpìrká kwonn. Kwonnn-à kwá wà níng kwá wà á gbìb gwangga. Ku sinn sig mpìr àsàin-à má wà kwonn àyúnn-à níng hi. Mpìr-à níng Shìdun gbar dù nann zu kàng sig ku ma yonki mà amir-à ni. Barà Shìdun gbar dù kàng sig ku ma yonki níng, í barà ku tiya sig mpìrká rag, kwá wà kwonnn-à hi."

32 Barà mpìrká fig jír bu-à Bulus dang sig áshinn barà ki ma du nann zu kàng ma yonki níng, mpìrká káhí jwann ku. Ama mpìrká kádà rag, bigbá big ri zìm abig fig jakàng jír-à níng hi. **33** I byar-à Bulus dù dà finn rìg big. **34** Mpìrká kádà bàg yag ku. Big bir pìkyinn á jír-à ku dang sig. Zy whole áyaubá ni í Diyonisius, ku í mpìr àgbam bu finn swann-à níng hi. Zy whole í uwà zyun big ri bar ku Damaris, kwonn ma mpìrká kádà.

18

Bulus Yag Mà Korinti

1 I byar-à Bulus dù á finn swann Atina, ku yag mà finn swann Korinti. **2** Ku dìg kwonn ma mpìr zyun zìnnwá í Akila, í mpìr Yahudawa. Big mà sig ku á jànn Pantas. Ku ma wàwá Biriskila big rì shi hing á jànn Italiya, í wà Kalaudiyas, kùr-à mähàn dang rag, mpìr Yahudawaká abig dù á finn swannwá ni. Finn swann-à hi í Roma. Sai-à Bulus yag mà Korinti ku bib kà big mähàn. **3** Ku myàng swàmwá ku ma káníng í nízyun. Swàmbá big ri kwìb wau zyun-à big ri sa apig áni. I byar-à ku shi kwonn ma big n sa swàm ma

big. ⁴ Asabar ma Asabar ku ri yag kyann mà tonn bìr kwonn-à ni, mi ri kar zìng mpìr Yahudawaká ma mpìr Helenawaká a káníng zìm jir Yesu.

⁵ Barà Silas ma Timoti dù á Makedoniya n yag mà Korinti, big dìg Bulus màhàn. I byar-à Bulus dà fím rìg swàm wau-à ku ri kwìb níng, mi ri dang kyann jir Shìdun. Ku ri dinya byann mpìr Yahudawaká rag, Yesu shí nì Almasihu zyun-à Shìdun swam bi sig. ⁶ I byar-à big zìm fig jírwá bàna. Big ri sa yipyàr ma jírwá, mi ri swau ku. I byar-à ku pìm zu rìg avír-à á jàwá ni á pyànnbá ni n rag, "To, wà na sa Shìdun ma ngàng ning, to í jírná, í vù jírmí bàna. Tàma-à níng má yag á byar mpìrká ká swaibá kim kim."

⁷ I wà ku zu á tonn bìr kwonn-à ni, n dù n yag shi á lu mpìr-à ri bàg Shìdun big ri bar ku Titus Yustus. Luwá shi yàr sig ma tonn bìr kwonn-à hi. ⁸ Kirisbus àgbam-à á tonn bìr kwonn-à ni níng, ku fig jír-à hi, hár ku bir pìkyinn á byar Yesu ni, ku ma mpìrká mà luwá ni bidim pár. Mpìrká mà Korinti nìnànn nímá big fig jír-à hi, n bir pìkyinn áni. I wà big wau big dìr batisma.

⁹ Ayúnn zyun á fi-à ni, Shìdun bi dang jír ma Bulus á la-à ni n rag, "A shàr zinn mpìrká bàna, á dang kyann jírmí, kada á fím bàna. ¹⁰ N shi sig á shinnwú ni, walai mpìr-à kinn sig barà kwá sa wù bu. N shi sig ma mpìrká nìnànn nímá á finn swann-à níng ni." ¹¹ Bulus shi màhàn hár ji zyun ma sònń swìnnjin, mi ri tág mpìrká màhàn jir Shìdun.

¹² Sai-à Galiyo shi síg nì gwamna á jànn Akaya, sai mpìr Yahudawaká bi pànn Bulus n zìg yag rìg ku mà byar àgbamká ni jírè abig wà ku kwonn. ¹³ Big dinya àgbamká rag, "Mpìr-à níng tág mpìrká rag abig wib Shìdun á gbìb zyun-à dokayí kan dim sig."

¹⁴ Barà Bulus má kan dang jírwá àdònín, sai gwamna-à hi dinya mpìrká rag, "Bu-à ning ri dang níng,

ning ri zìg bi jír á shinn doka bu Yahudawaká ni átai, ning ri zìg bi fíg jír á shinn dokayí ni bàna. Bulus nìm ma sa sig bu-à bibai áyau dokayí ni, nì nìm má gang sung á jírná ni. ¹⁵ Ama barà í jir shinn jír dang, ma zìnn, ma dokaná, to, aning dang ma shinn ná. Má dang fig bu zyun á shinn íri buká àdònín bàna." ¹⁶ I byar-à ku kan zu rìg káníng á tonn kwonn wà-à ni. ¹⁷ Barà ku kan zu rìg káníng àdònín, sai big pànn àgbam zyun-à shi síg nì shinn áyau tonn bìr kwonn-à ni, zìnn mpìr-à níng hi í Sastanisu. Big pànn ku n dab ku dab dab. Big ri dab ku á myann mà byar tonn kwonn wà-à ni. Galiyo bó bu-à du ku bàna.

Big Kàng Bi á Finn Swann Antakiya

¹⁸ Bulus shi nonn mà Korinti ma mpìrká ri bàg Yesu. I wà ku ri zìm aku yag mà Suriya. Ku dù, ku ma Biriskila ma Akila, big í yag rig-à. Barà big fòr á Kankiriya, Bulus tun ya Shìdun ki, n wann rìg jinnwá, í wà big kà á kòr-à ni, mì yag rìg-à.

¹⁹ I byar-à big yag mà finn swann Afisa. Bulus fím Biriskila ma Akila abig sa swàm màhàn. Ku yag n kà á tonn bìr kwonn-à ni, mi ri dang jír ma Yahudawaká màhàn, mi ri tág káníng bu. ²⁰ Yahudawaká ká ri bàg Yesu ri zìm a Bulus shi nonn ma big, ama ku zìm fig bàna. ²¹ Ku dinya big rag, "Sái wà Shìdun ma zìm hing, í wà má kàng bi kàng á byarná ni." I wà ku dù ma Afisa n kà á kòr, mì yag rig-à.

²² Barà ku fòr yag mà Kaisariya, ku yag bib kà mpìrká ri bàg Yesu mà Urushalima. I wà ku dù n yag mà finn swann Antakiya. ²³ Ku shi nonn màhàn tití nímá, í wà ku dù n yag mà jànn Galatiya ma jànn Firijiya, mi ri dang gbam mpìrká ri bàg Yesu kyinn.

Apolos Dang Jir Yesu Mà Afisa

²⁴ Mpìr Yahudawa zyun big ri bar ku Apolos, ku bi fòr á finn swann

Afisa, big mà sig ku mà finn swann Iskandariya. Ku dang yì hing jír wàni, hár ku yì hing jír-à shi sig á tarkada Shìdun ni wàni. ²⁵ Big tàng hing ku gbìb Shinn Luyí wàni. Ku ri tàng mpìrká ma pìkyinn nzyun. Jírwá ábibir ma bu-à shi sig áyau tarkada Shìdun, ama batisma-à ku yì sig, ku yì sig íri bu Yohanna, ku yì fig ma barà big ri wau mpìr dìr batisma áyau zìnn Yesu bàna. ²⁶ Ku wim pìkyinn mi ri dang jir Yesu mà tonn bir kwonn-à ni. Barà Biriskila ma Akila big fig àdònín, sái big zìg yag ku mà lubá ni, mi ri tàng swàb kà ku gbìb Shìdun wàni. ²⁷ Apolos ri zìm aku yag mà jànn Akaya. Í byar-à hi mpìrká ká ri bàg Yesu sa shang ku bu zyun. Big bi ba wasika, n dwim yag mà byar mpìrká ri bàg Yesu mà Akaya. Big rag a káníng pànn ku vù pyànà. I byar-à ku dù n yag màhàn. Barà ku fòr yag màhàn àdònín, ku sa shang mpìrká ká zyun-à á dò jir àsàn Shìdun ni, big bir sig pìkyinnbá á byar Yesu ni. ²⁸ Ku ri dang jír ma gbam mi ri sa yipyàr ma Yahudawaká áyau bìr mpìrká ni rag, jir Shìdun ri tàng yi rag Yesu shí nì Almasihu zyun-à Shìdun swam bi sig.

19

Bulus Yag Mà Afisa

¹ Sai-à Apolos shi sig buwá á finn swann Korinti, sái Bulus kyann kyann á finn swannká á jànn Asiya, n yag mà finn swann Afisa. Ku bi dìg mpìrká káhi ri bàg Yesu màhàn. ² I byar-à ku bib big rag, “Sai-à ning bir pìkyinn á byar Yesu ni níng, ning dìg hing Awun Shìdun rà?”

Big rag, big dìg fig bàna, big taba fig fig bu-à big ri dang rag í Awun Shìdun níng bàna.

³ Sái ku bib big rag, “Big wau sig ning íri dìr batisma wà áni rà?”

Big rag big wau sig big batisma àràg barà Yohanna ri wau níng.

⁴ Bulus dinya big rag, “Batisma bu Yohanna í dò jir shinn mpìrká dà fim

sig bu pyìrbá. Buwá ku ri tàng mpìr Israilaká rag, a káníng bir kyinn á byar mpìr zyun-à má bi á simwá ni. Mpìr-à níng hi í Yesu.”

⁵ Barà mpìr káníng fig àdònín, sái big wau rìg dìr batisma ma zìnn Shinn Luyí Yesu. ⁶ Bulus tib big vù á shinn-à ni, í wà Awun Shìdun bi kà á kyinnbá ni. Sái big bi dang jír big nu jír kim kim zyun-à big taba dang fig bàna. Big ri dang bu-à Shìdun dinya sig big. ⁷ Mpìr káníng big fòr hing mpìr dwib agban pyànà.

⁸ Bulus yag dang jír mà tonn bìr kwonn-à ni. Ku ri dang jír zinn bàna. Hár sònner sara ku shi mi ri dang jír big mpìrká á shinn Yesu ni, mi ri zìng byafàn jír-à a káníng yì byann barà Shìdun má na kùrwá. ⁹ Mpìrká kádà fig jír-à hi big gbam sung, n zìg fig bàna. Big bi dang jír àbai á shinn jír gbìb Shìdun. Big ri dang àdònín á byar bìr mpìrká ni. Barà Bulus myàng àdònín, sái ku zu áyaubá ni, n zìg yag mpìrká ri bàg Yesu, big yag kà á tonn ùwài nímá byar-à big ri tàng mpìrká bu. Tonn-à hi í bu Tiranus. Bulus ri dinya kyann káníng jír su ma su. ¹⁰ Ji pyànà big ri sa àdònín. Hár bi sa mpìrká shi sig mà jànn Asiya, big nìnànn nímá big fig rìg jir Yesu. Mpìr Yahudawaká ma ká í Yahudawaká bàna bidim pár big fig rìghing jir Shinn Luyí Yesu.

Mpìrká Tafinn Bu Subu Sa n Bàg Yesu

¹¹ Shìdun ya sig Bulus gbam barà kwá sa bu mamaki wà mpìr taba myàng fig bàna. ¹² Big zìg jàwá zyun-à ku sa sig swàm ma kàhi, n ya yag mpìrká na sig dor big tib vù áni, dirbá í gbam rìg-à. Wàuká zu n dà fim rìg big. ¹³ Yahudawaká kádàkí bi, ká ri sa kyann subu, big ri zìm abig kan zu wàu big zìnn Yesu tìnn. Big dang rag, “Yi ri dinya ning á zinn Yesu zyun-à Bulus ri dang kyann jírwá níng, aning zu rìg á dìr mpìrká ni.” ¹⁴ Yann wunù sùmpyànn, í yanká bu

àgbam zyun-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun áyau Yahudawaká ni, zìnnwá í Siba. Yanká bu àgbam-à níng hi sa àdònínг tìnн.

¹⁵ Wau-à hi dang rag, "N yì hing Yesu, n yì hing Bulus, ama bigná kam, ning í ni rà?"

¹⁶ Mpìr-à wàu-à dab sig ku níng, bi pìm dù nann zu n dab big. Hár ku dab nauna big wàni. I byar-à big shàr zu mà lu-à ni, jàbá ka rìghing, big shàr zu dìr áyonn kwonn ma àwá í zyun, jir kai bàna gbamwá kab hing gbambá. ¹⁷ Mpìr Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna shi sig mà finn swann Afisa níng, big bidìm pár, big fig rìg tai bu-à sa sig níng. Barà big fig àdònínг, zinn pànn rìg big. Mpìrká swam yan zìnn Shinn Luyí Yesu kab wàri. ¹⁸ Ayau mpìrká zyun-à bir sig pìkyinn, mpìr nìnànn nímá bi dang zu bu bibaiká big sa sig. ¹⁹ Big nìnànn nímá big zìg bi tarkada swàm subu-à big ri sa níng, n bi twìb swànn rìg áyau bir mpìrká ni. Big dab lisafi bài tarkada subu-à big twìb swànn sig níng, bàiwá fòr hing 50,000 á bài azurfa. ²⁰ A jir bu-à sa sig níng ni, mpìrká ri fig swàb kà yag jir Shìdun mà pyànn ma gbam kó áni bidìm pár.

Ngain Dù Mà Afisa Jir Shinn Yesu

²¹ Barà bu káníng sa rìg àdònínг, sái Bulus ri zìm á kyinnwá ni rag, kwá kyann kyonn kwá yag mà jànn Makidoniya big jànn Akaya, hár kwá yag fòr mà finn swann Urushalima, á pyànn kwá yag mà finn swann Roma. ²² I byar-à ku bi swam yag Timoti ma Arastas, a káníng yag jág ku nì mà Makidoniya. Káníng àsàinká ri sa shang ku swàm. Ku shi swàb kà tim buwá á jànn Asiya.

²³ To, á sai-à níng hi ni, ngain bi dù áyau mpìrká á finn swann Afisa jir shinn gbiб Yesu. ²⁴ Mpìr zyun big ri bar ku Dimitiriyas, ku í mpìr ayìg bu. Ku ri yìg yann tonnká ri zu àràg tonn bu bu sìnn zyun-à big ri bar Artamisa. Tonnká hi ku ri yìg ma

àsháu azurfa. Ku ma mpìrká ri sa swàm á byarwá ni níng, big ri dìg bài áyau swàmbá ni wàni. ²⁵ I byar-à ku bar kwonn gban rìg mpìrká ri sa swàm ma ku, ma ká ri sa swàm àràg bigbá níng n dinya big rag, "To, aning myàng barà yi ri dìg bài ùwài á jir swàmyí ni. ²⁶ Ama aning myàng barà Bulus mpìr-à níng ri kyann, mi ri tág mpìrká rag, bu-à mpìr ma yìg sig ma vùwá, í Shìdun bàna. Mpìrká nìnànn nímá á Afisa áyág ma ká mà Asiya nìnànn nímá zìm jírwá. ²⁷ Wànínг má du kà mpìrká má ngàng swàmyí. Iri jir wà bá ngàng swàmyí bàna má, bá sìnn kèng tonn bu sìnnýí Artamisa má shi fig rag í bu zyun bàna, ku zyun-à mpìrká mà Asiya ma mpìrká bidìm pár ri wib ku níng, bá sìnn kèng fig rag ku bu nìsàn bàna."

²⁸ Barà mpìrká fig jir Dimitiriyas àdònínг, sái big bai rìg pìkyinn áni. Big yan nài yán n dang rag, "Artamisa zyun-à Afisawaká ri wib níng, ku í bu ùwài." ²⁹ A byar-à níng hi kyinn mpìrká mà finn swann-à ni dù. I byar-à mpìrká pànn Gayus ma Aristarkus big í mpìrká mà Makidoniya. Big bi kwonn ma Bulus í zyun mà Makidoniya. Mpìrká ri gbar yag big ma gbam mà fír-à ni.

³⁰ Bulus ri zìm aku kà nu mpìr pyànn káníng, aku kan dim bìr mpìrká bu-à bá sa káníng. Ama mpìrká ri bàg Yesu kan dim ku rag, kada aku yag màhàn bàna. ³¹ Agbamká káhi á jànn-à ni, big í jàuká bu Bulus, big má, big dwim yag big rag, wúshèní kàda a Bulus du kà shinnwá áni bàna. ³² I barà bìr mpìrká shi mi ri yan yán. Kádà ri dang bu zyun kim, kádà ri dang bu zyun kim. Káhi nìnànn nímá áyaubá ni big yì fig bu-à zìg yag sig big mà byar-à níng hi bàna. ³³ Mpìr Yahudawaká bi tìr yag Alizanda mà pyànn, jiràaku dinia mpìrká jír. Mpìrká wà sig rag ku í àsàin-à sa sig big ri bai dìr níng. I byar-à ku sa nann zu vùwá n rag abig shi kim, ku ri zìm aku dang jír. ³⁴ Barà mpìrká myàng yì rìg ku,

ku í mpìr Yahudawa níng, í byar-à big bi yan swàb kà nài yán, hár fòr awa pyànà. Nài jírbá bidìm pár yag rìghing nízyun. Big rag, "Artamisa zyun-à Afisawaká ri wib níng, ku í bu ùwài."

³⁵ Mpìr àsàin-à ri ba sìnn jir àgbamká á finn swann-à ni, dinya bìr mpìrká rag abig shi kim. I wà ku dang rag, "To, ning mpìr Afisawaká, aning gang sung. Kó ni bidìm pár yì hing wà yi í àsàinká ri myàng kwonn ma bu sìnný Artamisa. Kó ni yì hing wà yi shí nì àsàinká ri myàng kwonn ma abàn zyun-à kù wann bi sig mà waisháu-à ni níng tinn. ³⁶ Walai mpìr-à má sa yipyàr rag ku yì fig bu káníng bàna. Kada aning sa bu asàr bàna. ³⁷ Aning myàng. Ning zìg bi sig mpìr pyànà káníng áyág, big jwi fig bu áyau tonn bu sìnný ni bàna. Big dang sa bai fig zìnn bu sìnný bàna tinn.

³⁸ Wà Dimitiriyas ma mpìrká ri sa swám ma ku ma ri zìm abig bar kara mpìr, abig yag mà tonn kwonn wà, mà byar àsàinká ri gib jír, jír àbig dang jírbá màhàn. ³⁹ Wà ning ma ri zìm aning dang jír zyun, aning shi kir sái àyúnn-à mpìrká ma ri kwonn shinn. ⁴⁰ Barà bu-à níng sa sig àdòníng, mpìr Romawaká má ya yi laifi á shinn ngain-à dù sig janá-à níng. Bá rag, yi í mpìr yawari, hár yá zu yì fig áyau jír-à hi ni bàna." ⁴¹ Barà ku dang àdòníng, ku dwim mpìrká rag abig kàng yag mà lu-à ni.

20

Bulus Yag Mà Makidoniya

¹ Barà ngain-à tag wann àdòníng, sái Bulus bar kwonn mpìrká ri bàg Yesu, n dang gbam big kyinn, í wà ku dwim káníng, n dù n yag rìg mà jànn Makidoniya. ² Byar-à kwa yag fòr bidìm pár, ku ri bar mpìrká ri bàg Yesu màhàn, mi ri dang gbam káníng pìkyinn. I byar-à ku dù màhàn n yag mà Giris. ³ Ku shi màhàn sònn sara. Ku ri zìm aku

yag rag mà Suriya. I byar-à ku ragaku fig níng, big rag Yahudawaká ri kwonn nu á shinnwá ni barà bá pànn ku má gban rìg. I byar-à ku dù n kàng yag mà jànn Makidoniya. ⁴ Mpìrká ku ma káníng yag sig í zyun níng, zyun í Subataras wùn Burus, ku bi sig mà Biriya. Káhi bó í Aristarkus ma Sakundus mpìrká á Tasalonika, ma Gayus mpìr Darba, ma Timoti, kwonn ma Tikikus ma Tarufimas, mpìrká bi sig mà jànn Asiya. ⁵ Mpìr káníng big kà sig yi kà pyànn n shi kir sig yi mà finn swann Taruwasa. ⁶ Sái yi dù á jànn Filibi á sai-à big ji kinn rìghing àyúnn-à ùwài zyun-à big ri ji brodi zyun-à bàna ma yisti. Yi kyann kyonn á kòr zàpìr-à ni su swana, n bi dìg big á Taruwasa. A byar-à hi yi shi su sùmpyànn màhàn.

Bulus Dàb Wìm Kàng Mpìr Zyun Ma Yonki

⁷ Ayúnn Asabar á fi-à ni, yi mpìrká ri bàg Yesu níng, yi kwonn shinn jír àyi ji buju zyun-à yá kyab pànn Yesu áni. Sái Bulus dinya mpìrká jir Shìdun. Ku dang jírwá hár yau fi, jír kai bàna byar-à ma kyar hing kwá yag rìg. ⁸ Big mònn bàg sig pitila nínànn nímá áyau tonn-à yi shi sig áni níng, tonn-à hi big mi sig hár mà wai. ⁹ Wùn sukà zyun zìnnwá í Aftikos, ku shi sig mà pùr tonn-à big gib sig níng, ku ri dim aná. I byar-à ku na jann màhàn. I barà Bulus ri dang jírwá, mi ri yag mà pyànn, sái wùn sukà-à níng hi kù wann bi mà pùr tonn-à ni mà wai. Tonn-à hi big mi dann wann sig zyun á shinn zyun ni, zyun á shinn zyun ni. Wùn sukà-à níng kù wann bi sig daka mà pùr tonn zyun-à mà wai níng, hár n kù wann bi á jìnñ ni. Big bi gbar dù nann zu ku, ku wu rìghing. ¹⁰ Sái Bulus wann bi n lab finn dìrwá á dìr wùn-à níng hi ni, n bi wau swann wàning. I wà n dinya mpìrká rag, "Kada aning kig bàna, ku shi sig ma yonki." ¹¹ Bulus nann kàng yag kàng mà tonn-à ni, n yag ngir gáfínn

brodi-à mi ri ji, mi ri dang swàb kà jír ma big hár byar-à bi kyàr. I wà ku dù mì yag rìgwá. ¹² I byar-à big zìg yag wùn suka-à níng mà lu-à ni, ku wim kàng rìghing, pìkyinnbá jwar hing wàni.

Big Dù Mà Taruwasa n Yag Mà Militus

¹³ Buyí yi dù á finn swann-à ni, n bi kà á kòr-à ni n ya zu yag mà finn swann Asus, àràg barà Bulus dinya sig yi ayi sa. Bulus kyann sig buwá ma bar. ¹⁴ I byar-à hi ku bi dìg yi màhàn. Ku kà á kòryí ni, í wà yi yag mà Mitilini. ¹⁵ Daka á Mitilini yi kà á kòr-à ni n yag, byar-à bi kyàr í wà yi bi yàr á byar swàin zyun-à big ri bar Kiyas. Byar-à bi kyàr íwà yi yag fòr mà swàin Samos. Byar-à bi kyàr jakàng í wà yi yag fòr á finn swann Militus. ¹⁶ Bulus ri zìm figaku sar wann mà jann Afisa bàna, jir kai bàna ku zìm figaku shi nonn mà Asiya bàna. Ku ri zìm figaku yàb yag fòr mà Urushalima àyúnn Pentikos, wà bu zyun ma kan dim fig ku bàna.

Bulus Dang Jír Ma Agbamká Ri Bàg Yesu Mà Afisa

¹⁷ Ku swam aswam á Militus abig yag mà Afisa, abig bar bi ya ku àgbamká ri bàg Yesu màhàn. ¹⁸ Barà big fòr bi àdònín, ku dinya káníng rag, "Ning ma shinn ná, ning yì hing shu-à n̄ shi sig áyauná ni sai-à n̄ tib barmí n kà á jànn Asiya. ¹⁹ Mì ri sa swàm Shìdun ma kyinn ízyun, n̄ gbar dù fig shinn bàna, mì ri wa zàn mínn, mpìr Yahudawaká ya hing mì shwìn kim kim, big su kwonn nu áshinnmí ni, jirà abig gban rìg mì. Ama n̄ fìm fig swàm-à hi bàna. ²⁰ Ning yì hing wà bu-à ma myàng ma í bu-à má sàñ ya ning, mì ri tám fig ning bàna, mì ri dinya ning. Mì ri tág ning, mì ri kà lu lu mi ri dinya ning jir Shìdun, mì ri dang jir Shìdun áyau bìr-à ni tìnn. ²¹ Mì ri dinya mpìr Yahudawaká ma ká í Yahudawaká bàna rag abig dà finn bu pyìrbá, abig bi á byar Shìdun ma abig bir pìkyinn á byar Shinn Luyí

Yesu ni. ²² To, tám-à níng í yagmí hi mà Urushalima. Awun Shìdun ri tìr yag mì màhàn. N yì fig bu-à má dìg mì màhàn bàna. ²³ Bu-à n̄ yì sig bàna, finn swann-à ma yag bidim pá, Awun Shìdun ri dinya mì rag, mpìrká má ya mì shwìn wàni, bá kìg kà mì á tonn fi-à ni. ²⁴ Ama n̄ wann tafinn shinnmí, jirà n̄ sa vinn swàmmí, swàm-à Shinn Luyí Yesu ya sig mì rag n̄ dinya mpìrká jir àsàn-à Shìdun shi sig ma kàhi níng.

²⁵ "N kyann kyann hing áyauná ni, n̄ dinya hing ning jir barà Shìdun ri na kùrwá. To, tám-à níng n̄ yì hing ná myàng fig rag mì bàna. ²⁶ Wàníng í bu-à sa mì ri dinya ning janá-à níng, wà mpìr zyun áyauná ni ma nang jànn hing gbìb Shìdun, kàhi í vù jírmí bàna. ²⁷ N dinya vinn rìghing ning barà Shìdun ri pinn zu mpìr mi ri ya mpìr yonki áni. ²⁸ Aning pànn shinn ná, ma aning myàng kwonn ma mpìrká ri bàg Yesu. Awun Shìdun ya kà sig big á vùná ni rag aning myàng kwonn ma big í zyun. Aning sa swàm Shìdun n̄sàn nímá jir shinnbá. Ku swam bi wùnwá Yesu wu sig á dò shinnbá ni, jirà abig shi mpìrká buwá. ²⁹ N yì hing wà ma yag hing, mpìrká kádà má bi ásimmí ni, bá kà áyauná ni, big í mpìr pìkyinn pìpìr big. Bá fìm fig ning àsàn bàna, bá sa mpìrká káhi má zu á gbìb Shìdun. ³⁰ Mpìrká kádà áyauná ni má bi gim n̄sáng, bá gbar vim bìr kyinn mpìrká ri bàg Yesu á byarbá ni. ³¹ Jir wàníng aning na aná bàna, aning kyab pànn barà jímí sara, fi ma àyúnn mì ri tág kyann ning jir Shìdun, fi ma àyúnn mì ri kig mínn.

³² "To, tám-à níng, n̄ ya kà sig ning á vù Shìdun ni barà kwá myàng kwonn ma ning. Jir àsànwá má du kà ning ná sar gbam áyau gbìb Yesu. Kwá sa sàñ ya ning àràg barà ku ri sa sàñ ya mpìrká bidim pá, ká ri bàg ku. ³³ N wìm fig bu zyun á byarná ni bàna, kó bài, kó zinariya, kó jà, n̄ wìm fig rag aning

ya mì bàna. ³⁴ Ning ma shinn ná, ning yì hing mì ri sa swàm ma vùmí jirà ayi ma jàu swàmmí big dìg bu-à yi ri zìm. ³⁵ To, bu-à nì sa sig bidìm pár á byarná ni níng, nì tìya sig ning rag áyau swàm ùwàiká yi ri sa níng ni, ayi sa shang mpirká bàna ma gbam níng. Aning kyab bu-à Yesu rì dang sig rag, ‘Mpìr-à ma ri ya vù, ku fig káb nì àjwár ma mpìr-à ri zìg bu á vù mpìr.’”

³⁶ Barà Bulus dang kinn jírwá àdònín, sái ku ma kánín, bìnn kir wann á jínn ni n vig Shìdun. ³⁷ Barà ku dwim gäfinn dìr ma big àdònín, big kám pànn ku mi ri wìr mínn. ³⁸ Bu-à sa big ri kig níng, í jirà ku nìm dinya sig big rag, bá myàng fig rag ku bàna níng. I byar-à big nu yag ku hár mà nu níng-à ni, byar-à kòr shi sig níng, n dwim gäfinn dìr ma ku màhàn.

21

Kyonn Bulus Mà Urushalima

¹ I byar-à yi dù màhàn n yag kà á kòr-à ni, n bi yag fòr á swàin zyun big ri bar Kos. Byar-à bi kyàr, yi bi dù mà n yag mà swàin zyun-à big ri bar Rodusa. Yi dù mà Rodusa n yag fòr mà swàin zyun-à big ri bar Batara. ² A byar-à hi yi bi dìg kòr zyun-à ri yag mà Finikiya. I wà yi kà áni, mì yag rìg-à. ³ Yi bi fòr á byar-à yi myàng swàin zyun-à big ri bar Kubrus. Yi dà fim sig swàin-à hi agunn vùm súr-à ni, n yag fòr mà jànn Suriya n bi tìg á finn swann Taya, í byar-à bá wu wìr zu swánnká á kòr-à ni màhàn. ⁴ Yi yag dìg mpirká ri bàg Yesu mà finn swann-à níng hi, n shi su sùmpyànn ma big. Mpirká màhàn níng, Awun Shìdun dinya big rag abig dinya Bulus kada aku yag mà Urushalima bàna. ⁵ Barà sai-à yá dù kyonnyí màg àdònín, í byar-à yi dù, n yag. Mpirká ri bàg Yesu níng, wunù ma uwà ma yann wùnshái bidìm pár nu wam zu yag yi á finn swann-à ni. Hár yi ma big bi fòr mà nu zàpìr ùwài-à ni. Barà yi bi

fòr màhàn, sái yi bìnn kir wann á jínn ni n vig Shìdun. ⁶ Barà yi ma big dwim gäfinn dìr àdònín, yi kà á kòr-à ni, í wà big í kàng yag rìg-à ma lubá ni.

⁷ Yi dù á Taya n bi tìg á finn swann Talamayas. A byar-à hi yi yàn dìg mpirká ri bàg Yesu níng, n bib kà big, n na su zyun ma big. ⁸ Byar-à bi kyàr, sái yi pànn gbi-bà, mi í yagyí, í wà yi bi fòr á finn swann Kaisariya. Yi tìg á lu Filibus. Ku í àsàin-à ri dang jir Yesu. Ku shi sig áyau mpìr sùmpyànnká big shig zu sig mà Urushalima jirà abig sa swàm Shìdun níng. ⁹ Ku shi sig ma yann uwà yina, big bidìm pár big zìg fig ma wunù bàna, big ri dang kyann jir Shìdun. ¹⁰ To, yi shi màhàn su pyànn, sái mpìr zyun bi dìg yi màhàn. Mpìr-à hi bi sig mà jànn Yahudiya, zìnnwá í Agabas. Ku í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun. ¹¹ Barà ku bi dìg yi àdònín, sái ku bi dìg Bulus, n zìg bel wàníng n sìr á barwá ni ma vùwá, n dinya wàníng rag, “Wàníng í bu-à Awun Shìdun dinya sig mì rag àsàin bel-à níng, mpìr Yahudawaká mà pànn ku má sìr ku àdònín mà Urushalima. Bá ya kà ku á vù mpirká ká í Yahudawaká bàna.”

¹² Barà yi fig jir mpìr-à níng àdònín, yi vig Bulus rag, kada aku yag mà Urushalima bàna. ¹³ I byar-à ku bib yi rag, “Sáshinn ning ri dang, mi ri kig mínn àdònín rà? Ning ri sa gíb mì kyinn rà? Bumí nì sìnn sig á pìkyinnmí ni má yag. Kó ba sìr mì mà Urushalima, kó ba gban mì màhàn jir zìnn Yesu, má shàr fig zìnn bàna.”

¹⁴ Barà ku bàg fig jíryí bàna níng, í byar-à yi fim ku yi rag to, sái bu-à Shìdun ma sa.

¹⁵ A byar-à hi yi shi màhàn, í wà yi sìr kwonn swánniyí n yag mà Urushalima. ¹⁶ Mpirká á Kaisariya ká ri bàg Yesu, káhi nu yag fòr yi, n zìg yag yi mà lu Manason, byar-à yá tìg, ku í mpìr-à ri bàg Yesu daka á ninonn. Ku í mpìr á Kubrus.

Bulus Yag Mà Byar Yakubu

¹⁷ Barà yi yag fòr mà finn swann Urushalima àdònìng, sai mpirká ri bàg Yesu big shà samyib yi ñsàn nímá. ¹⁸ Na kyàr byar-à Bulus yag kwonn ma yi í zyun mà byar Yakubu. Yi dìg àgbamká bu mpirká ri bàg Yesu big shi sig màhàn big bidim pár. ¹⁹ Bulus bib kà big n dinya big bu-à Shìdun sa sig áyau mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna, á jir swàmwá ni. ²⁰ Barà àgbamká fig àdònìng, big fig àjwár n swam yan Shìdun. I byar-à big dinya ku n rag, "Wunzàyí, à myàng hing kó? Mpìr Yahudawaká big dubu nìnànn nímá, big bir sig pìkyinnbá á byar Yesu ni, big ri sìnn gbambá á byar doka. ²¹ Big fig hing barà wù ri kyann á jànnká ni kim kim. Mpirká dinya hing big rag wù ri tàg Yahudawaká ká shi sig á jànn mpirká ká zyun-à í Yahudawaká bàna rag, kada abig bàg doka Musa bàna, big rag wù ri tàg mpìr kánìng rag abig kyag yanká bubá jur bàna, ma abig bàg bu sù Yahudawaká bàna tinn. ²² Bá fig taiwú barà à bi sig níng. To, ma yá sáshinn rà? ²³ A sa bu-à yá dinya wù. Yi shi sig ma mpìr yina, big gib sig nu ma Shìdun rag bá sa bu zyun. ²⁴ A kà áyaubá ni ma aning big sa bu-à bá sa níng ábìr-à ni. A wa big bài-à bá wann jinnbá ma kàhi. Wà wa sa hing àdònìng, í wà kó ni ma yì wà barà wù má, wù ri bàg doka Musa tinn, bá yì bar jír-à big fig sig á shinnwú ni níng, í ájai bàna. ²⁵ Mpirká ká í Yahudawaká bàna, ká bir sig pìkyinnbá á byar Yesu ni níng, bigbá yì ba ya sig big wasika rag kada abig ji buju-à big ya sig bu sìnn bàna. Kada abig ji àsà bàna. Kada abig zwam wi zyun-à big sim gban sig átai bàna. Kada abig sa àyái bàna tinn."

²⁶ Barà Bulus fig jir àgbam kánìng àdònìng, ku í zìm-à. Byar-à bi kyàr, sai ku zìg mpìr yina kánìng ku ma kánìng sa rìg nu bu-à kánìng gib sig. I byar-à ku dù n yag mà lu Shìdun-

à ni, n yag dinya àgbamká màhàn àyúnn-à bu-à big ri sa níng má vinn áni, í àyúnn-à kó ni áyaubá ni má ya Shìdun bu.

Big Pànn Bulus Mà Lu Shìdun Ni

²⁷ Barà su sùmpyànn nyàan màg, sai mpìr Yahudawaká bi sig mà jànn Asiya, big myàng Bulus mà lu Shìdun ni. I byar-à big tàg gbam mpirká pìkyinn n bi pànn ku. ²⁸ Big bar mpirká rag, "Ning mpìr Israilaká aning bi sa shang yi. Mpìr-à yi pànn sig níng, í mpìr-à ri kyann kyann mi ri tàg sa bai mpirká á shinn bu-à yi mpìr Yahudawaká yi ri sa. Hár ku ri tàg sa bai mpirká á shinn doka Musa, kwonn ma lu Shìdun-à níng. Iri wàníng bàna má, ku zìg bi sig mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna, n sa bai rìghing lu Shìdun byar kyìkyàr-à níng." ²⁹ Bu-à sa big dang àdònìng, big myàng Tarufimas, mpìr Afisa, ma Bulus ri kyann kyann í zyun á finn swann-à ni. Big wà sig rag ku ma wàníng kà bi sig í zyun á finn lu Shìdun ni.

³⁰ Barà mpirká á finn swann-à ni fig àdònìng, big shàr bi vinn rìg ma shàu, pìkyinnbá dù rìghing. Big bi n pànn Bulus, n gbar zu yag ku mà myann, gbìb fig tá bàna, big bi kìg rìg nu nkyunká bu lu Shìdun á simwá ni. ³¹ Big ri kar rág barà bá gban ku. Sái tai bu-à big ri sa níng yag fòr á byar àgbam sojaká ni rag, mpirká bidim pár ri ngang ngain á finn swann-à ni. ³² I byar-à àgbam soja-à níng zìg sojaká, ma àgbam sojaká kádà, big yag mà byar-à mpirká shi sig. Barà big yag fòr àdònìng, sai mpirká fim Bulus, n dab fig rag ku bàna. ³³ Agbam soja-à níng yag yàr màhàn, n pànn Bulus n rag abig sìr ku ma sarka pyàna. Barà big sìr wàníng àdònìng, sai ku bib byann mpirká rag wàníng í ni rà? Abig dinya ku bu-à wàníng sa sig. ³⁴ Bìr mpirká kwonn sig níng, kó ni dang buwá kim, kó ni dang buwá kim, hár àgbam soja-à hi fig yì fig yìr jír-à bàna. I byar-à ku rag

abig zìg yag Bulus mà bariki. ³⁵ Barà big zìg yag fòr ku á nu nkyun-à ni mà byar akyáb bu-à big ri tib bar áni ning, sai mpirká ri sa shi rag shinnbá vinn rìghing. I byar-à sojaká swann nann zu ku á wai. ³⁶ Mpirká ri bàg ku á sim ning, dang nài ngbam nímá mi ri dang rag, "Aning gban rìg ku."

Bulus Dinya Mpirká Jír

³⁷ Barà bá swann zìg kà yag Bulus á finn bariki-à ni àdònín, í byar-à ku dinya àgbam soja-à ning rag, "Mì ri zìm ní dinya wù bu zyun."

Agbam soja-à ning hi bib ku rag, "Asái wù ri dang nu jir Helena rà?" ³⁸ Wù í mpìr Masar zyun-à rì nu sig kànn ma àgbam jànniyí n gbar zìg yag sig mpìr agban ki dubu yina mà awúnn-à ni ning bàna rà?"

³⁹ Bulus rag, "Wi, í mì bàna, mì í mpìr Yahudawa. Big mà sig mì á finn swann Tarsus mà jànn Kilikiya, í finn swann zyun ùwai. Wúshèní á ya mì pyù, mì ri zìm ní dinya mpìr káníng jír."

⁴⁰ I byar-à àgbam-à í zìm-à. Bulus sar sig buwá á nu akyáb bu-à mà wai, n sa nann zu vùwá n dang rag, mpirká abig pànn shi akim. Mpirká í pànn shi rìg-à. I byar-à ku dinya káníng jír á nu jírbá ni, í nu jir Yahudawaká.

22

¹ Ku rag, "To, àgbammí big ma jàumí big, aning shi akim aning fig bu-à má dinya ning barà ní sa fig bu-à bibai bàna ning." ² Barà big fig ku dinya big jír á nu Yahudawaká, wà í nu jírbá ning, í byar-à big shi rìg yir. I wà ku dang rag,

³ "Mì í mpìr Yahudawa, big mà sig mì á Tarsus á jànn Kilikiya. N wài gbam sig áyág á finn swann Urushalima. Mì í wùn sukà Gamaliyal. Ku tàg sig mì bu barà má bàg doka yàkúyí big ábibir. Mì má, ní sa hing swàm Shìdun àràg barà ning ri sa ning tìnn. ⁴ Wàri ning mì ri ya mpirká ri bàg Yesu

shwìn wàni. Mì ri pànn wunù ma uwà mì ri kìg kà big á tonn fi-à ni, mì ri gban big. ⁵ Bu-à mì ri dang ning, àgbam zyun-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma àgbamká kádà bidìm pár, bá zìm jírmí mì ri dang ning rag í àjai. A byar àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, nì dìg sig wasika zyun jirà má yag mà finn swann Dimashka, ní pànn mpirká ri bàg Yesu mà, ní sìr big á sarka, n zìg kàng bi big á Urushalima jirà abig sìnn kà big á shwìn.

Bulus Dang Barà Ku Sa Mì Ri Bàg Yesu

⁶ "Barà ní shi áyau kyonn, mì ri yag, ní nyàan á finn swann Dimashka fòr, daidai àyúnn áyau shinn. I byar-à àyar yar wann bi mà wai shi àràg àbàin pyìr, n yar kàng kwìb mì áni. ⁷ N kù wann á jìnn ni, ní fig nài jír ri bar mì rag, 'Shawulu, Shawulu, sáshinn wù ri ya mì shwìn àdònín rà?' ⁸ I byar-à n bib rag, 'Wù í ni rà, wù Shinn Lumí?' I wà ku rag, 'Mì í Yesu mpìr á Nazarat zyun-à wù ri ya mì shwìn ning.' ⁹ Mpirká nu yag sig mì á gbìb-à ni ning, big myàng hing àyar-à hi, ama big fig yì fig nài jír mpìr-à ri dinya mì jír-à ning hi bàna. ¹⁰ I byar-à ní bib ku rag, 'Shinn Lumí, má sa kai rà?' Ku dinya mì rag ní dù n yag kà á finn swann Dimashka, bá dinya mì bu-à Shìdun ri zìm ní sa màhàn. ¹¹ Zumí bàg rìghing jir àyar-à ning hi. I byar-à jàu kyonnmi big bi pànn mì á vù-à ni n zìg kà yag mì mà finn swann Dimashka.

¹² "To, mpìr zyun shi sig á finn swann-à ning hi ni big ri bar ku Hananiya. Ku í mpìr-à ri wib Shìdun, ku ri bàg dokayí. Mpìr Yahudawaká á finn swann-à ning hi ni bidìm pár ri yan ku wàni. ¹³ Mpìr-à ning hi bi sar yàr ma mì n dang rag, 'Wunzàmí Shawulu, zuwú aku yar finn.' A byar-à ning hi, zumí í yar finn rìg-à, ní myàng ku. ¹⁴ I byar-à ku dinya mì rag, 'Shìdun bu

yàkúyí big shig zu sig wù jirà á yì bu-à ku ri zìm á sa, ma á myàng Mpìr Kyinn Sìsàn-à níng ma á fig jír á nuwá ni. ¹⁵ Wá shi àsàin-à má dinya mpìrká bu-à à myàng sig n fig sig á shinnwá ni. ¹⁶ To, kada á shi kir bu zyun bàna, á dù, abig wau wù dir batisma, á bar zìnn Shinn Luwú Yesu jirà a Shìdun tu kyàr wù bu pyìrwú.'

Bulus Dinya Big Barà Shìdun Bar Ku Jirà Aku Dinya Mpìrká Zy়un-à i Yahudawaká Bànà Jir Yesu

¹⁷ "I byar-à hi ñ dù n kèng yag kèng ma Urushalima. Ayúnn su zyun ñ yag kà á lu Shìdun ni mi ri vig Shìdun, í byar-à ñ myàng bu shi àràg mì ri la la. ¹⁸ A byar-à hi ñ myàng Shinn Luyí, ku dinya mì rag, 'A dù kíni ma á fim Urushalima, jir kai bàna wà wa dinya hing mpìrká á Urushalima jír á shinnmí ni, bá zìm fig bàna.' ¹⁹ I byar-à ñ dinya ku rag, 'Shinn Lumí, mpìr káníng yì rìghing barà mì ri kà kyann tonn bìr kwonn kim kim mi ri kìg kà kyann mpìrká bir sig pìkyinn á byarwú ni níng á tonn fi, ma barà ñ dab sig big dab dab níng. ²⁰ Sai-à big gban Istifanus mpìr àsàin-à dinya sig mpìrká jírwú níng, ñ shi sig màhàn, ñ zìm hing wàni, hár mì ri shi myàng kwonn ma jà mpìrká ri gban ku níng.' ²¹ Sái Shinn Lumí rag, 'A yag, má swam yag wù á byar mpìrká ká í Yahudawaká bàna, wá yag pyunn ninonn nímá, má yag dinya big jírmí.' "

²² Mpìrká shi sig á byar-à hi big ri shi, mi ri fig jir Bulus barà ku dang rag Shìdun ri swam yag ku á byar mpìrká ká í Yahudawaká bàna. I byar-à hi pìkyinnbá bai rìg. Big gbam nài gbam n rag, má sàñ káb ñi wà abig gban rìg ku, sàñ fig wà aku shi á dunyaru bàna. ²³ Big yan nài yán n zìg jàbá mi ri pìm nímá pìm nímá. Big pyar avír mi ri fam yag mà wai. ²⁴ I byar-à àgbam soja-à níng rag, abig zìg kà yag Bulus mà finn bariki, abig yang ku ashor jirà

aku dinya big bu-à ku sa sig mpìrká ri yan yán àdònín. ²⁵ Barà big ri sìr ku jùr bá dab ku àdònín, sái Bulus bib àgbam soja-à níng n rag, "Sáshinn wá dab mpìr Roma barà à wà fig ma ku kwonn bàna níng rà? Doka dang sig àdònín rà?"

²⁶ Barà àgbam soja zyun-à níng fig àdònín, ku yag dinya àgbambá n rag, "Bu-à wù ri sa níng sàñ hing rà? Mpìr-à níng í mpìr Roma."

²⁷ I byar-à àgbam soja-à níng bi bib Bulus rag "Ajai wù í mpìr Roma rà?"

Bulus rag, nn, ku í mpìr Roma àjai.

²⁸ Agbam soja-à níng dinya Bulus rag, "N wa sig bài ùwài nímá, í wà big ya mì pyù n shi mpìr Roma."

Bulus dinya ku rag, "Bumí mì í wùn Roma, jir kai bàna tamí í mpìr Roma."

²⁹ Gbìb fig tá bàna, sai mpìrká ri zìm abig bib ku jír-à níng, big dà fim rìg ku. Agbam soja-à hi má, zinn pànn rìg ku, jir kai bàna ku yì fig wà wàníng í mpìr Roma bàna, n sir rìghing wàníng ma sarka.

Big Zìg Yag Bulus Mì Pyànn Agbamká Ni

³⁰ Agbam-à níng ri zìm aku yì byann mìr jír bu-à sa Yahudawaká ri ya Bulus laifi níng. Byar-à kyàr í wà ku pù finn wàníng á tonn fi-à ni, í wà n bar kwonn àgbam mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma agbamká kádà, abig kwonn í byar nzyun. I byar-à ku zìg bi Bulus n sìnn kà wàníng áyaubá ni, jirà a wàníng dang bu-à wàníng sa sig.

23

¹ I byar-à Bulus myàng àgbamká shi sig níng, n dinya big rag, "To, yiwaimí big, mì ri sa swàm Shìdun, Shìdun yì hing kyinnmí barà ñ sa fig ku bu-à bibai bàna, hár bi àyúnn-à jánn níng." ² Barà Bulus dang àdònín, Hananiya àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu níng, dinya ká sar yàr sig ma Bulus n rag, abig dab ku á nu-à ni. ³ I byar-à Bulus dinya ku rag, "Shìdun má dab

wù tinn, wù mpìr-à ri dang jír nu pyànà. Wù ri wà mì kwonn jir shinn doka. Doka Musa dang rag abig dab mpìr bàna, ama wù ri kìm doka-à hi rag abig dab mì.”

⁴ Mpìrká ká sar sig màhàn níng bib ku rag, “Sáshinn wù ri swau àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng rà?”

⁵ I byar-à Bulus rag, “Yiwaimí big, nì yì fig wà ku í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu bàna. Jir Shìdun ri dinya yi rag kada ayi dang jír-à bibai á shinn mpìr-à shi sig àgbam áyauyí ni bàna.”

⁶ Barà Bulus myàng yì rag mpìrká kádà í Sadukiyawaká, kádà í mpìr Farisawaká níng, í byar-à ku dang jírwá rag, “Yiwaimí big, mì í mpìr Farisawa, mì í wùn Farisawa tinn. Big ri wà mì kwonn jirà nì rag mpìrká wu sig níng, má dù nann zu kèng ma yonki.”

⁷ Barà ku dang àdòníng, sái shùr gbìb bi kà áyau Farisawaká ma Sadukiyawaká ni, hár big gàfinn rìg áni kyau pyànà. ⁸ (Sadukiyawaká dang rag mpìr ma wu hing má dù nann zu kèng fig ma yonki bàna. Big ri dang rag yann aswam Shìdun mà wai bàna, adìn mpìr bàna tinn. Ama Farisawaká ri bir pikyinn á shinn bu sara káníng ni bidìm pár.) ⁹ Barà big ri gbìb shùr wàni àdòníng, í byar-à malamká ká áyau Farisawaká ni dù nann zu, nì dang rag “Haba, yi myàng fig laifi bu zyun á byar mpìr-à níng ni bàna. Káhi jirà ku ri dinya mpìrká níng, í wùn aswam Shìdun zyun dinya síg ku nì, ma nímá bàna, í adìn zyun dinya síg ku nì.”

¹⁰ Shùr gbìb-à hi bi kab rìg gbam. Barà àgbam soja-à níng myàng shi àràg mpìr káníng má gbar yab gàfinn Bulus áni níng, zinn pànn rìg ku, í byar-à ku dang rag a sojaká tìg wann yag abig zìg zu bi Bulus mà yau bìr mpìrká ni, ma abig zìg kèng yag ku mà bariki.

¹¹ A fi-à ni, Shinn Luyí bi á byar-à Bulus shi sig, nì dinya ku rag, “A wim pìkyinn, barà à dinya sig mpìrká á finn swann-à níng ni jírmí níng, í barà wá yag dinya mpìrká mà jànn Roma jírmí áni tinn.”

Big Yàn Barà Bá Gban Bulus

¹² Na kyàr byar-à mpìr Yahudawaká bi tung ki ùwài nímá n rag bá ji fig buju bàna, bá wa fig zàpìr bàna, sái wà ba gban rìghing Bulus. ¹³ Mpìrká dinn kwonn sig dìrbá níng, big kab hing mpìr dìpyànà. ¹⁴ I byar-à big yag mà byar àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma àgbamká kádà, nì dinya káníng rag, big tung ki rag sái wà ba gban rìghing Bulus í wà bá ji buju í ni.

¹⁵ Big dinya káníng rag, “Ning ma àgbamká bigná bidìm pár, aning yag vig àgbam soja-à níng rag aku ya bi ning Bulus. Aning sa shi rag ning ri zìm aning bib swàb kà ku jír, jirà wà kwa bi hing ayi gban rìg ku á gbiò-à ni.”

¹⁶ Yar-à big ri sa jirà abig gban Bulus níng, wùn ajunwàwá fig rìghing. I byar-à wùn ajunwàwá yag mà bariki soja, nì yag dinya ku jír-à hi. ¹⁷ I byar-à Bulus bar bi àgbam soja zyun nì dinya ku rag aku zìg yag wùn sukà-à níng mà byar àgbambá ni, jir kai bàna wùn-à hi shi sig ma jír-à kwá dinya àgbam-à níng. ¹⁸ Ku zìg yag wùn-à níng hi mà byar àgbambá ni nì dang rag, “Bulus zyun-à ning kìg sig ku níng, ku bar mì nì rag nì zìg bi wùn sukà-à níng á byarwú ni, ku shi sig ma jír-à kwá dinya wù.”

¹⁹ I byar-à àgbam-à níng hi bi pànn wùn-à hi á vù-à ni nì zìg kann ku agang nì bib ku rag, “To, bu-à wù ri zìm á dinya mì níng, í kai rà?”

²⁰ Wùn-à níng rag, “Mpìr Yahudawaká kwonn sig nu rag bá vig wù rag, akìn á zìg wai yag Bulus á pyànn àgbamká ni. Bá sa yar rag big ri zìm abig bib Bulus jír. ²¹ Ama kada á zìm bàna, jir kai

bàna mpirká ri shi kir ku á gbìb-à ni jirà abig pànn ku á gbìb-à ni ma abig gban rìg ku, big kab hing mpìr dipyànà. Big tung sig ki ùwài nímá rag bá ji fig buju bàna, bá wa fig zàpìr bàna sái wà ba gban hing ku. Big dinn kwonn kinn rìghing dìrbá, big ri shi kir ku á gbìb-à ni. Big ri shi kir rág bu-à wá dang.”

²² I byar-à àgbam soja-à níng dinya ku rag, “A yag, kada á dinya mpír zyun rag à dinya sig mì jír-à níng bàna.”

Sojaká Zìg Yag Bulus Mà Kaisariya

²³ I byar-à àgbam soja-à níng bar àgbam soja pyànà n dinya big rag, “Aning zìg soja dari pyànà, kwonn ma ká má nann á vinn big dìbsara agban dwib, ká má pànn sau big dari pyànà. Aning dù àsháu ajunndúbi á fi-à ni aning yag mà Kaisariya. ²⁴ Aning zìg bi vinnká Bulus má nann áni, aning zìg yag fòr ku mà byar gwamna Filikus ítau.” ²⁵ Agbam soja-à níng ba yag gwamna wasika n rag:

²⁶ “Wasika-à níng, í mì Kalaudiyas Lisiyas mì ri ba nì. Mì ri bib wù gwamna Filikus. Mì ri bib wù bib bib. ²⁷ Bu-à sa ñ ba ya sig wù wasika-à níng, jir kai bàna mpír-à ñ tìr bi sig ku á byarwú ni níng, Yahudawaká pànn ku big ri zìm abig gban rìg ku. I byar-à ñ yag kwonn ma sojaká bumí, yi zìg zu rìg ku á vùbá ni, jir kai bàna ku í mpír Roma. ²⁸ Mì ri zìm ñ yì bu-à sa big ri dang ku jír níng. I byar-à ñ zìg yag ku á pyànn àgbambá ni, jirà abig dinya mì bu-à ku sa sig. ²⁹ N dìg fig bu bibai-à ku sa sig wà bá gban ku, kó barà bá du kà ku á tonn fi bàna. Big dang ku jír á shinn dokabá ni. ³⁰ Barà ñ fig big rag Yahudawaká káhi ri zìm abig gban rìg ku níng, í bu-à sa ñ tìr bi sig ku á byarwú ni. N dinya rìghing mpirká ri zib ku níng rag, wà ba zìm jír dang, abig bi á byarwú ni.”

³¹ I byar-à sojaká bi zìg Bulus á fi-à ni n yag fòr mà finn swann Antibaris àràg barà big dinya sig big. ³² Na kyàr byar-à sái sojaká fim ku á vù sojaká ká nann sig á vinn-à ni jirà a káníng zìg yag ku mà Kaisariya. I byar-à big í kèng yag rìg-à mà bariki-à ni. ³³ Káníng zìg yag ku mà Kaisariya. A byar-à hi big ya gwamna wasika-à hi. Big zìg Bulus n sìnn sig á vùwá ni. ³⁴ Gwamna bi jangga tarkada-à hi, n bib Bulus rag, wàníng zu bi sig áni rà? Bulus rag ku zu bi sig á jànn Kilikiya. ³⁵ Sái gwamna rag, “To, wà mpirká tìr ya sig wù jír níng ma bi hing, í wà má fig byann jírwú.” I byar-à ku sìnn sojaká sa gadi wàníng á finn lu Hirudus ni.

24

Big Tìr Ya Bulus Jír

¹ Na kù su swana, í byar-à Hananiya àgbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, yag mà Kaisariya mà àgbamká kádà, kwonn ma loya zyun zìnnwá í Tartulus. Big kwonn nubá n dang bai Bulus á pyànn gwamna-à ni. ² Barà big bar Tartulus àdòníng, ku kà mi ri tìr ya Bulus jír. Ku dinya gwamna-à hi rag,

“Wù Filikus àgbam-à níng, mpirká ri shi shu pikyinn na tag á dò shinnwú ni. Wù ri sa ya mpirká bu-à ñsàn á jànný ni. ³ Kó áni bidìm pár mpirká zìm hing swàmwú. Nuyí kinn fig wà yá sa wù ísoko bàna. ⁴ N zìm fig ñ sa bai wù nu swàmwú bàna, ama mì ri zìm á tàng kyinn ajun ma á fig jíryí tití nímá. ⁵ Yi dìg mpír-à níng ri gbar wab kwonn mpirká shinn. Ku ri gbar dù ngain áyau mpír Yahudawaká ni, kó áni bidìm pár. Ku má, ku í àgbam áyau mpirká ri bàg mpír zyun-à zu sig mà Nazarat. ⁶ Ku ri zìm aku sa bai rìg lu Shìdun, í bu-à sa yi pànn sig ku níng. [Yi ri zìm ayi wà ku kwonn àràg barà dokayí dang sig. ⁷ Ama Lisiyas àgbam soja-à níng, bi gbar

shwar zu ku á vùyí ni ma gbam. ⁸ Agbam soja-à níng dang rag wà ya zìm ayi dang jír, ayi zìg bi á byarwú ni.] A bib Bulus, wá fig byann jír-à yi zìg bi sig níng á nuwá ni.” ⁹ Mpìr Yahudawaká kà áyau jír-à hi ni, n dang rag í àjai.

Bulus Dang Jírwá á Pyànn Gwamna

¹⁰ Gwamna-à hi sa nann zu vùwá n rag a Bulus dang jírwá. Bulus dang rag, “N yì hing wà jiwú nìnànn nímá, wù ri wà kyann kwonn. Jir wàníng má dang jírmí ma pìkyinn àjwár. ¹¹ Sai-à ñ yag mà Urushalima jirà ñ wib Shìdun níng, kwonn ma wà janá-à níng kab fig su dwib agban pyànn bàna. Wà wa bib hing má, bá dinya wù. ¹² Mpìr Yahudawaká dìg fig mì, mì ri sa yipyàr ma mpìr zyun mà lu Shìdun ni bàna. Big dìg fig mì, mì ri gbar wab kwonn mpìrká shinn bàna, kó mà tonn bìr kwonn, kó mà byar zyun á finn swann-à ni bàna. ¹³ Tàma-à níng bá dinya fig wù yìr bu-à sa big ri tìr ya mì jír níng bàna. ¹⁴ Má dinya wù yìr bu-à sa sig. Mì ri wib Shìdun àsàin-à yàkúyí big rìi wib níng, ama mì ri wib Shìdun á gbìb-à mpìr káníng ri dang rag bai níng. Mì ri bir pìkyinn á buká Musa ba sig á dokawá ni, kwonn ma bu mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun. ¹⁵ N sìnn sig á pìkyinnmí ni àràg barà big sìnn sig níng rag mpìrká sa sig bu ñsàn, ma ká sa sig bu bibai bidìm pár, bá dù nann zu kàng mà amir-à ni. ¹⁶ Jir wàníng í bu-à sa mì ri kar ngang mì ri sa kyann bu-à ñsàn á pyànn Shìdun ni, ma á pyànn mpìrká ni bidìm pár, àràg barà kyinnmí ri zìm.

¹⁷ “To, barà jimí nìnànn nímá ñ yag fig mà Urushalima bàna níng, ñ zìg bài n yag màhàn jirà ñ sa shang mpìr ashiká bumí màhàn, ma ñ ya Shìdun bu. ¹⁸ Big dìg mì á lu Shìdun ni á sai-à ñ sa kinn rìghing swàm bu ya-à níng, ma sai-à ñ sa kyàr rìghing dìrmí. Sai-à níng hi bìr mpìrká bàna màhàn. Mpìrká gbìb fig shùr bàna.

¹⁹ Ama mpìr Yahudawaká káhi bi sig mà jànn Asiya shi sig màhàn, sàñ sig abig nìm bi á byarwú ni, abig dang bu-à ñ sa sig, wà ba shi sig ma jír zyun á shinnmí ni. ²⁰ Kó ká shi sig áyág níng, abig dang bu bibai-à big dìg sig mì mì ri sa, sai-à ñ sar á pyànn àgbamká ni níng. ²¹ Bu-à ñ dang sig màhàn bàna, íri wà ñ dang rag janá-à níng ning ri wà mì kwonn jirà ñ sìnn sig á pìkyinnmí ni rag, mpìrká wù rìghing má dù nann zu kàng ma yonki níng.”

²² Filikus yì byann hing Gbìb-à níng hi wàni, ku dinya big rag, “Aning fim ma jír-à hi, sai wà Lisiyas àgbam soja-à níng, ma bi hing í wà má wà kwonn-à í ni.” ²³ Ku dinya àsàin-à ri sar gadi-à níng rag a wàníng sar myàng kwonn ma Bulus, ma a wàníng ya Bulus pyù barà Bulus má yàn finn dìr, ma a wàníng ya jàuwá big pyù barà bá ya bi ku bu-à ku ri zìm.

Filikus Bar Bi Bulus á Pyànnwá Ni

²⁴ Na kù su pyànnà, Filikus bi kwonn ma wàwá Durusila, uwà-à hi í mpìr Yahudawa. I byar-à ku swam aswam rag, abig zìg bi Bulus. Ku fig jir Bulus barà wàníng ri dang jir pìkyinn bir á byar Yesu ni. ²⁵ Bulus ri dang jír á shinn shu pìkyinn sìsàn, ma shinn pànn samyib, ma àyúnn-à Shìdun má wà kwonn. I byar-à Filikus shàr rìg zinn, n dinya Bulus rag, “Tàma-à níng á dù rág. Sai-à ma dìg hing pyù-à, má bar bi jakàng wù.” ²⁶ Ku wà sig rag Bulus má ya ku bài, í bu-à sa ku ri bar bi kyann wàníng, mi ri dang jír ma wàníng.

²⁷ Barà ji pyànnà wam zu àdòníng, Borikiya Festas pyann kàng shinn Filikus n shi kàng nì gwamna. Sai-à Filikus tìg wann fig ma bàna níng, ku fim Bulus á tonn fi-à ni, jir kai bàna ku ri zìm a mpìr Yahudawaká zìm ku.

25

Bulus Rag Kwá Zìg Yag Jírwá á Byar Kùr Uwài

¹ Sai-à gwamna Festas bi á Kaisariya byar-à kwá sa swàmwá, ku shi màhàn suwá sara, í wà ku dù n yag mà Urushalima. ² Barà ku yag fòr àdònín, àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma àgbam Yahudawaká yag mà byarwá ni, n zìg yag jírbá á shinn Bulus ni. Big vig Festas ³ n rag, wúshèní a wàníng sa ya big bu, a wàníng dwim ya bi big Bulus mà Urushalima. Bu-à sa big vig gwamna àdònín, big ri zìm wà Bulus ma bi hing, bá gban rìg ku á gbìb-à ni. ⁴ Festas dinya big rag, "Big kìg sig Bulus mà Kaisariya mi ri sar myàng kwonn ma ku. Mì ri zìm n yag màhàn su pyànn káníng. ⁵ Ayi ma àgbamká buná yág zyun, abig dang jír-à màhàn wà kwa sa sig bá bibai."

⁶ Festas na suwá awinyin kó dwib ma big, í wà ku dù n kèng yag mà Kaisariya. Byar-à kyàr ku shi wann mà tonn kwonn wà-à ni, n dang rag abig zìg bi Bulus á byarwá ni. ⁷ Barà Bulus fòr bi àdònín, í byar-à Yahudawaká ká bi sig mà Urushalima níng, sar kèng kwìb ku áni, n zìg bi jír ùwài kim kim nìnànn nímá á shinnwá ni, n rag ku sa sig buká sàn fig bàna. Ama big dang fig jír zyun-à má tàng rag bu-à big ri dang níng í àjai níng bàna. ⁸ Bulus kan dang jírwá n rag, "N sa fig bu bibai áyau doka Yahudawaká ni bàna, kó mà lu Shìdun ni, kó doka kùr Roma bàna tinn."

⁹ Festas ri zìm Yahudawaká abig fig àjwárwá, í byar-à ku bib Bulus rag, "Wù ri zìm abig zìg yag wù mà Urushalima jír-à abig wà wù kwonn-à níng mà pyànnmí ni màhàn rà?"

¹⁰ I byar-à Bulus rag, "Mì ri zìm fig abig zìg yag mì mà Urushalima bàna, jír kai bàna nì sa fig Yahudawaká bu bàna àràg barà wù ma shinnwú à yì níng. Mì ri zìm abig wà kwonnmí á byar tonn kwonn wà bu kùr Roma byar-à sàn sig abig wà.

¹¹ N nìm ma sa hing bu-à bibai wà zyun-à fòr sig wà bá gban mì áni, má ngàng fig wà abig gban mì bàna.

Ama wà jír-à big zìg bi sig á shinnmí níng ma àjai bàna, walai mpìr-à má ya kà sar mì á vùbá ni. Bumí mì ri zìm n zìg yag jírmí mà byar kùr Roma."

¹² Festas bi wà jír-à big mpìr swàmwá big jír-à aku fig bu-à bá dang á shinn jír Bulus. I byar-à ku dinya Bulus rag, "A dang rag wù ri zìm á yag mà byar kùr Roma, to, má tìr yag wù mà byar kùr Roma."

Bulus Yag Mà Pyànn Agariba Ma Barniki

¹³ Ayunn zyun sái kùr zyun-à big ri bar ku Agariba níng, ku ma wàwá Barniki bi kyìnn á Kaisariya jír-à abig shà Festas. ¹⁴ Big shi nonn màhàn. Sái Festas zìg bi jír Bulus á byar kùr-à hi ni n dang rag, "Mpìr zyun shi sig áni, big kìg sig ku tunn sai-à Filikus shi sig á gwamna, wàníng finn fig ku bàna.

¹⁵ Sai-à n yag mà Urushalima, àgbam Yahudawaká ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, zìg bi jír á shinnwá ni n bi dìg mì. Big ri zìm n dang rag jír pànn hing ku, jír-à abig gban rìg ku.

¹⁶ Ama nì dinya big rag, dokayí yi Romawaká, sai-à ba gib fig ma jír bàna, yá ya kà fig mpìr á vù mpirká ri dang bai ku níng, jír-à a pìkyinnbá jwar bàna. Yá ya àsàin-à big pànn sig níng pyù, aku dang jír-à á nuwá ni á pyànn mpirká pànn sig ku.

¹⁷ Big bi dìg mì áyág níng, nì jag fig jau áni bàna, byar kyàr nì shi mà byar tonn kwonn wà-à ni, n dang rag abig zìg bi mpìr-à hi.

¹⁸ Mpirká zìg bi sig jír á shinnwá ni, big sar dù nann zu á wai, ama big dang fig bu-à ku sa sig àràg barà nì wà sig rag bá dang níng bàna.

¹⁹ Big sa yipyàr ma ku n yag zìg bi sòr jír á shinn adinibá ni, kwonn ma jír á shinn Yesu mpìr-à wu sig níng, wà zyun-à Bulus ri dang rag wàníng dù nann zu kèng rìghing ma yonki níng.

²⁰ To, bumí, nì yì fig barà má sa má fig byann jír-à hi áni bàna. I byar-à nì dinya Bulus rag wà kwa zìm hing, aku yag mà

Urushalima jirà abig wà kwonn-à hi màhàn. ²¹ Ama Bulus vig rag abig fim ma ku, sai wà kwa yag hing mà byar kùr Roma. I byar-à n̄ rag abig sar myàng kwonn ma ku sai wà ma tìr yag hing ku mà byar kùr-à ni.”

²² I byar-à Agariba rag ku ri zìm aku fig jír á nu Bulus ni. Festas dinya ku rag, “Akìn níng wá fig.”

²³ Byar-à kyàr sai Agariba ma Barniki bi, mpirká wib big wàni. Big kà á tonn ùwài byar-à mpirká ri kwonn shinn. Big kà bi kwonn ma àgbam sojaká ma àgbam mpirká á finn swann-à ni. I byar-à Festas dang rag abig zìg kà bi Bulus áyau tonn-à ni. ²⁴ I byar-à Festas dang rag, “To, Kùr Agariba kwonn ma ning mpirká bi sig áyág níng, mpirk-à ning myàng sar sig áyág níng, ku í mpirk-à Yahudawaká ká mà Urushalima ma ká á finn swann-à níng ni bidìm pár, big zìg bi jír á shinnwá ni nínànn nímá n bi dìg mì. Big gbam nài gbam n rag, big zìm fig wà abig fim ku ma yonki bàna. ²⁵ To, bumí n̄ myàng fig bu-à ku sa sig wà bá gban ku bàna. Ama ku vig rag ku ri zìm aku yag mà byar kùr Roma jirà abig wà kwonnwá màhàn. I byar-à n̄ dang rag má tìr yag ku màhàn. ²⁶ Ama n̄ yì fig jír buká ku sa sig wà má ba ya kùr Roma á shinnwá ni bàna. I bu-à sa n̄ zìg bi sig ku á pyànn ná ni jirà aning sa shang mì. N zìg bi sig á pyànnwú ni, wù kùr Agariba. Wà ya fig rìghing jírwá, í wà má yì bu-à má ba ya àgbamyí kùr Roma, í wà má tìr yag ku í ni. ²⁷ A myàngmí ni, wà ya tìr yag mpirk-à big kìg sig níng á byarwá ni, wà ya pànn fig mpirk-à níng ma bu bibai bàna, kàhi sàñ fig bàna.”

26

Bulus Kan Dang Jír á Pyànn Agariba

¹ I byar-à Agariba dinya Bulus rag, “N ya hing wù pyù-à wá dang jírwú.” I byar-à Bulus sa nann zu vùwá n dang jírwá rag,

² “Wù Kùr Agariba, n̄ pànn hing sáà barà má zìg bi jírmí á pyànnwú ni á shinn bu-à Yahudawaká ri dang á shinnmí ni níng. ³ A yì rìghing bu sù mpirk Yahudawaká wàni. A yì hing barà big shi sig áni. Jir wàníng mì ri vig wù á sa muyar, ma á fig jírmí níng.

⁴ “Mpirk Yahudawaká yì hing bar shumí tunn sai-à mì í wùnshái, ma sai-à n̄ shi sig á byar mpirká bumí ni á jànnmí ni, kwonn ma shumí wà á Urushalima. ⁵ Daka á ninonn big yì hing mì. Big yì hing wà sai-à rì níng mì í Farisawa, mì ri shi shumí àràg barà Farisawa ri shi. Mì ri jag fig jau ma adini bàna. Wà ba zìm hing bá dinya wù. ⁶ To, tàma-à níng bu-à sa big ri myàng laifimí níng, big ri myàng á jir shinn barà n̄ bir sig pìkyinnmí á jir bu-à Shìdun rì gib ya sig yákúyí big nu n rag kwá sa níng. ⁷ Bu-à níng hi í bu-à yi swai mpirk dwib agban pyànn, yi ri bir pìkyinn áni, hár mi ri wib kyann Shìdun fi ma àyúnn. Wàníng í bu-à sa Yahudawaká myàng laifimí áni. A fig, Agariba wù mpirk àgbam. ⁸ Bu-à sa ning zìm fig rag Shìdun má gbar dù nann zu ki bàna níng, í jir kai rà?

⁹ “Sai-à rì níng mì ma shinnmí, mì ri zib zìnn Yesu mpirk-à á Nazarat. N̄ sa hing mpirká ri bàg ku níng bu-à bibai kim kim, mì ri kyab rag sàñ hing n̄ sa àdòníng. ¹⁰ Sai-à n̄ shi mà Urushalima, n̄ sa hing àdòníng. Agbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ya mì gbam n pànn mpirká bu Yesu nínànn nímá n kìg kà big á tonn fi. Wà mpirká ma ri zìm abig gban big, mì má, mì ri zìm àdòníng tinn. ¹¹ Kàun nínànn nímá mì ri kà á tonn bìr kwonnká ni mi ri ya big shwìn, mì ri kar ngang jirà abig dang rag bá bàg fig Yesu bàna. Mì ri nànn àgùnn. Mì ri yag mà swannká ni kim kim, mì ri ya big shwìn.

Barà Bulus Sa n Bir Sig Pìkyinn á Byar Yesu

¹² “Wàníng í yìr bu-à zìg dù mì nì yag mà Dimashka. Agbam áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ya mì pyù rag nì yag.

¹³ Wù mpìr àgbam á fig. Barà mì ri kyan á gbìb-à ni àdòníng àyúnn áyau shinn, sái bu zyun bi sa mì. N myàng byar-à bi yar daka mà waisháu-à ni hár n kab rìg àyúnn-à ri fàn níng. Ayar-à hi yar kàng kwìb yi áni, yi ma jàu kyonnmi big.

¹⁴ Yi bidìm pár yi kù wann á jìnn ni. I byar-à nì fig nài jír zyun áyau nu jir Yahudawaká dang rag, ‘Shawulu, Shawulu, sáshinn wù ri ya mì shwìn rà? Bu-à wù ri sa níng, wù ri yá shinnwú shwìn átai.’ ¹⁵ I byar-à nì bib rag, ‘Wù í ni rà, Shinn Lumí?’ Ku rag, ‘I mì Yesu zyun-à wù ri ya mì shwìn níng.’ ¹⁶ I byar-à ku dinya mì rag, ‘A dù nann zu ádun. Bu-à sa nì bi sig á byarwú ni níng, í jirà má sinn kàng wù wá shi fàumí, wá bi tág mpirká bu-à à myàng sig níng, ma buká má tág wù mà pyànn níng bidìm pár. ¹⁷ Má pinn zu wù á vù mpìr Israilaká ni, ma mpirká swaibá kim kim, ká má swam yag wù mà byarbá ni níng. ¹⁸ Wá pù ya big zubá, í wà bá vim bìr kyinnbá n má ngàng zufi, bá kàng bi á gbìb bu-à ñsàn. Wàníng í barà bá zu á vù Shaitan má bir pìkyinnbá á byarmí ni, í wà Shìdun má yafa big bu pyìrká big sa sig, kwá zìg big, má sinn big bá shi kwonn ma mpirká buwá ká ku shig zu sig níng.’

Bulus Dang Jír á Shinn Swàmwá Ku Sa Sig

¹⁹ “Agariba, wù kùr, nì ngàng fig wà má wib jír-à nì fig sig mà wai níng bàna. N wib hing. ²⁰ N dang jag jir Shìdun mà finn swann Dimashka, í wà nì yag mà finn swann Urushalima n dang jir Shìdun màhàn, kwonn ma jànnká shi kàng kwìb sig finn swann Yahudiya áni. Mì ri dinya mpirká ká í Yahudawaká bàna níng tìnn. Mì ri dinya mpirká rag abig dà finn bu-à bibaiká big ri sa, abig bir kyinnbá

á byar Shìdun, ma abig sa swàm-à má tág rag big ri bàg Shìdun. ²¹ Wàníng í yìr bu-à sa Yahudawaká pànn mì á sai-à nì shi sig mà lu Shìdun ni, mi ri zìm abig gban rìg mì níng. ²² Ama Shìdun shi sig á shinnmí ni, hár janá-à níng, n shi sig ma yonki. Mì ri dinya wùnshái ma àgbam bidìm pár. Jírmí mì ri dang níng, mì ri dang fig bu zyun kim bàna, mì ri dang bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig, ma bu-à Musa ba sig. Mì ri dang bu-à big ba sig rag má sa. ²³ Barà big ba sig rag, wà Almasihu ma bi hing, kwá wa shwìn, ku í àsàin-à má dù nann zu jag mà amir-à ni, í wà kwá dinya mpìr Yahudawaká ma ká í Yahudawaká bàna barà bá wìm zu. Wàníng shi sig í gbìb yiyan.”

²⁴ Barà Bulus dang jírwá àdòníng, í byar-à Festas yan ta ku ngbam nímá n rag, “Haba, Bulus, shinnwú vinn rìghing, à kàng rìghing mpìr ñsáng. Ilimiwú kab gbam í bu-à sa shinnwú ri zìm aku vinn níng.”

²⁵ I byar-à Bulus dinya ku rag, “Wù gwamna, á fig. Shinnmí vinn fig ávinn bàna, jír-à mì ri dang níng í àjai, shi sig ma yìr tìnn. ²⁶ Kùr Agariba, má dinya kyàr wù kyàr kyàr, má tám fig wù bàna, jir kai bàna à yì rìghing bu káníng. Bu-à mì ri dang níng big sa tám fig átám bàna. ²⁷ Kùr Agariba, wù ri bir pìkyinn á bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng ra? N yì hing wù ri bir pìkyinn áni.”

²⁸ Agariba bib Bulus rag, “Wù ri kyab rag má bàg Yesu á dò jir jír titi-à à dinya sig mì níng ni rà?”

²⁹ Bulus rag, “Kó wà ma í jír titi, kó wà ma í jír úwài, mì ri vig Shìdun, wù ma mpirká shi sig áyág mi ri fig jírmí janá-à níng bidìm pár, aning nìm shi àràg mì. Ama nì dang fig rag abig kìg kà ning á tonn fi bàna.”

³⁰ A byar-à níng hi, kùr ma gwamna, ma Barniki, ma mpirká kádà big dù nann zu. ³¹ Barà big dù àdòníng, big yag wà jír, big rag

Bulus sa fig bu bibai zyun-à bá gban rìg ku áni, kó wà bá sìr ku áni bàna. ³² Kùr Agariba dinya Festas rag, "Bulus nìm ma dang fig ma shinnwá rag kwá zìg yag jír mà pyànn kùr Roma ni bàna, yi nìm má gban rìg jír-à hi."

27

Big Tìr Yag Bulus Mà Roma

¹ Barà big wà jír-à bi pànn rag yá yag mà Roma á jànn Italiya. I byar-à big sinn Bulus kwonn ma pursunaká kádà á vù àgbam soja zyun-à big ri bar ku zinnwá Juliyas. Ku shi sig áyau kyau soja bu kùr Roma. ² I byar-à hi yi bi kà á kòr zyun ni, zyun-à dù sig mà finn swann Adramitiya, n bi fòr á finn swann Kaisariya. Big ri zìm bá yag má tìg áyau finn swannká mà jànn Asiya. Yi ma Aristarkus big yag sig í zyun á kòr-à ni. Ku í mpìr-à mà finn swann Tasalonika á jànn Makidoniya. ³ Byar-à kyàr yi bi fòr á finn swann Sidon. Juliyas àgbam soja-à níng hi sa ya Bulus àsàn, n ya wàníng pyù, a wàníng yag bib kà jàuká bu wàníng á finn swann-à ni, jirà kó káníng má ya wàníng bu. ⁴ I byar-à yi dù á finn swann-à níng hi ni yi ri yag á gbìb-à ni. Wàu shyù ri gbar, hár wàu gbar kèng yag yi mà sim, yi sa sar fig barà yá yag á gbìb-à yi ri zìm níng bàna. I byar-à yi bi wam zu á byar swàin zyun-à big ri bar Kubrus. Yi bàg yag á kurwá ni byar-à wàu-à dù gbam fig bàna níng. ⁵ Yi wam zu rìg áyau zàpìr ùwài-à shi sig águnn jànn Kilikiya, n wam zu águnn jànn Pamfiliya, n yag fòr á finn swann zyun-à big ri bar Mira á jànn Likiya. ⁶ A byar-à níng hi àgbam soja-à níng bi dìg kòr zyun bi sig mà finn swann Iskandariya, mi ri yag mà jànn Italiya. I byar-à ku sìnn kà yi á kòr-à níng hi ni.

⁷ Yi dù n yag ádàn ádàn hár suyí ninànn nímá, jir kai bàna wàu ri gbar ma gbam wàni. I byar-à yi bi yàr á finn swann Nidas. Wàu kan

dim yi, bai wà yá yag mà pyànn. Yi vim bìr, n bi bàg zu yag águnn swàin zyun-à big ri bar Karita, byar-à hi shi yàr sig ma Salmoni. ⁸ Yi bàg á nu agunn jànn-à ni, wàu gbar hár yi fòr á byar jànn zyun ni ma shwìn. Big ri bar byar-à níng hi Agù Sìsàn. Byar-à hi shi yàr sig mà lu ùwài zyun-à big ri bar Lasiya. Byar-à níng hi í byar-à kòr ri shi gbam samyib màhàn.

⁹ Yi bi fòr mà byar-à níng hi, n shi nonn màhàn. Wàu gbar kab gbam, bai wà yá yag rág mà pyànn. Ayúnn-à ùwài zyun-à Yahudawaká ri kyab pànn barà Shìdun yafa ya sig big bu pyìrbá mi ri sìnn nu áni níng, wam zu rìghing. Bulus kyab kà shang ya mpìrká ri ya kòr-à níng jír n rag, ¹⁰ "Ning mpìr káníng, bumí mi ri myàng wà ya yag hing mà pyànn, yá wa shwìn. Yá sa asàr kòryí ma swánnká buyí big bidìm pár, hár kwonn ma yonkiyí tìnn." ¹¹ Ama àgbam soja-à níng sìnn fig kyinnwá á jír-à Bulus dang sig níng bàna, n yag fig sòr rìg jir mpìr-à ri ya kòr, ma jir àsàin kòr-à. ¹² Byar-à hi shi fig í byar nìsàn barà yá shi kir hár sòn wau aka wam zu bàna. Mpìrká kádákí ri zìm ayi yag mà pyànn, ma ayi yag shi mà byar zyun ni big ri bar Finikas, á jànn Karita, jirà ayi shi ngàng màhàn sái wà sòn wàu ma wam zu rìghing, jir kai bàna byar-à níng hi wàu mà gbar vim bìr fig kòr-à bàna.

Big Wa Shwìn Ma Kyonn-à

¹³ Barà yi shi sig ma mà Lasiya, wàu gbar bi águnn vìm súr-à ni ádàn. I byar-à mpìrká rag yá yag mà pyànn, wàu má sa yá fòr yag mà Finikas. I byar-à hi big bi pànn jùr àsháu bu-à big sìr gbam sig kòr áni, n gbar zu rìg á zàpìr-à ni, n takà á kòr-à ni, n dù n bàg yag á kur nu jànn Karita. ¹⁴ Nonn fig bàna, sái wàu dù bi ngbam nímá. Big ri bar wàu-à hi í wàu águnn vìm súr mà agunn àyúnn sànn kyùr. Wàu-à hi dù bi sig daka mà swàin-à ni. ¹⁵ Wàu

gbar ning kòr-à wàni, bai wà yá yag mà pyànn. Yi fim rìg vùyí, wàu ri gbar yag rag kòr-à íní mà byar-à ku ri yag. ¹⁶ Barà yi bàg yag águnn vìm súr á swàin zyun-à big ri bar Kauda, í byar-à yi kar kar n gbar dù nann zu wùn kòryí zyun-à yi sìr bàg sig á sim kòr ùwài-à ni níng. ¹⁷ Big gbar kà bi ku á dìr kòr ùwài-à ni, n zìg bi jùr, n sìr kàng kwìb kòr ùwài-à áni. Big ri shàr wà wàu ma gbar yag big mà vun-à shi sig áyau zàpìr-à ni, wà ma sa hing àdònín, kòr-à má gbànn. Byar vun-à hi shi sig águnn jànn Libiya. Big gbar wann rìg jà-à big sinn sig mà wai á kòr-à ni, n fim rìg kòr-à wàu ri gbar yag rag íní. ¹⁸ Wàu ri gbar ngbam nímá, hár na byar-à kyàr í barà wàu ri gbar. I byar-à big bi wu zu swánnká á kòr-à ni, n ta kà rìg mà zàpìr-à ni. ¹⁹ Ayúnn wà wa pyàna wam zu rìg, wà wa sara wàu ri gbar, big bi zìg buká ká big ri sa kyann swàm ma kàhi áyau kòr-à ni, mì í tafinn kà rìg-à á zàpìr-à ni. ²⁰ Yi na su nìnànn nímá, yi myàng fig àyúnn bàna, yi myàng fig asuswir bàna. Yi kyab fig rag wà yá wìm zu bàna, jir kai bàna wàu-à ri gbar swàb kà wàni.

²¹ Mpirká á finn kòr-à ni subá nìnànn nímá big ji fig buju bàna. I byar-à Bulus sar dù nann zu á pyànnbá ni n dang rag, “To, ning mpirká, wà ning ním ma zìm hing jírmí, n ním ma dù fig á jànn Karita bàna, yì ním má wa fig írì shwìn-à yi ri wa ning bàna. ²² To, ama aning wim kyinn, n yì hing walai mpìr-à má wu áyauyí ni. Ama íri kòr-à má sib íní. ²³ Bu-à sa ñ dang àdònín, janá-à níng á fi-à ni wùn aswam Shìdun mà wai bi dang jír ma mì, í Shìdun àsàin-à ñ shi sig buwá mì ri wib ku. ²⁴ Ku rag kada ñ shàr zinn bàna, mì Bulus. Má wu fig bàna, má fòr á pyànn kùr Roma. Shìdun sàñ pìkyinn n rag jàu kyonnmí big má, bá wu fig bàna tìnn. ²⁵ Aning wim kyinn, mì ri bir pìkyinnmí rag barà Shìdun dinya sig mì níng, yá wu fig

bàna. ²⁶ Wàu má gbar ta yag yi á swàin zyun ni.”

²⁷ Yi sa hing suyí dwib agban yina, í barà wàu ri gbar á zàpìr-à ni. Zìnn zàpìr ùwài-à hi í Adariya. I byar-à àyúnn-à níng, áyau fi-à ni, mpirká á kòr-à ni pànn àbàin n rag, yi nyàan kur-à fòr. ²⁸ Big bi zìg jùr n sìr gbam sarka áni, n ta kà wann á zàpìr-à ni jirà abig màg màg fig azwàunwá. Big màg màg fig azwàun zàpìr-à hi, big dìg gbar dìzyun. A pyànn big màg jakáng, big dìg gbar dwib agban swana. ²⁹ Barà big myàng shi rag wàu má gbar ta yag kòrbá mà byar-à abànká shi sig, big shàr zinn. Big zìg àsháu lìlìb àkunn yina, n bi sa pànn gbam á sim kòr-à ni, n ta kà wann á zàpìr-à ni àjirà kòr-à aku sar, kada aku yag mà pyànn bàna. I byar-à big vig Shìdun rag aku tìr bi byar kyàr. ³⁰ Mpirká ri ya kòr ùwài-à níng, big ri zìm abig bònn zu rìg. I byar-à big zìg kòr titi-à níng n sinn kà wann á zàpìr-à ni, í wà big sa yar rag bá kà á kòr titi-à ni, má zìg àsháu lìlìb zyun, má sìr bàg á kòr ùwài-à ni. ³¹ I byar-à Bulus dinya soja káníng ma àgbambá n rag, “Wà mpìr káníng ma zu hing á kòr-à ni, ná wìm zu fig bàna.” ³² I byar-à sojaká bi gib rìg jùr kòr titi-à níng, n fim kòr-à hi í wann yag rìg-à.

³³ Byar-à ri kyàr rá àkyàr, Bulus dinya mpirká n rag, “Ning shi sig suná dwib agban yina, ning ji fig buju bàna. ³⁴ To, tama-à níng mì ri vig ning, aning ji buju, jirà aning dìg gbam, ma ayi wìm zu. Kó bu zyun shwií nímá má sa fig ning bàna.” ³⁵ Barà ku dang àdònín, í byar-à ku zìg brodi, n ngir gäfinn, n vig Shìdun á zubá ni n ji. ³⁶ Barà mpirká myàng àdònín, big wim kyinn mi í ji-à, big bidìm pá. ³⁷ Yi mpirká á finn kòr-à ni níng, yi 276. ³⁸ Barà big ji mònn àràg barà big ri zìm, big zìg bà alkamaká shi sig á finn kòr-à ni, n ta kà rìg á zàpìr-à ni jirà a kòr-à fim ma áni.

Kòr Uwài-à Níng Gbànn Shag Rìghing

³⁹ Byar-à kyàr, mpirká ri ya kòr-à níng, big myàng jànn zyun, big yì fig jànn-à hi bàna. Big myàng àgù zyun shi sig áni íri vun. I byar-à big rag, wà bá sa yì sar, bá ya yag kòraku pànn á vun-à ni mà yau zàpìr-à ni.

⁴⁰ Big bi gib zu rìg àsháu yinaká á kòr-à ni níng, n ta kà wann á zàpìr-à ni. Big bi gib rìg jùr bu-à big ri ya kòr ma kàhi níng, n bir dù nann jà á shinn kòr-à ni mà wai jirà a wau kà áni, jirà a kòr-à yag mà pyànn mà byar àgù-à ni. ⁴¹ Ama barà kòr-à ri yag, fòr fig ma màhàn bàna, í byar-à mìr kòr-à bi wab pànn gbam rìg á mìr zàpìr-à ni. Afag zàpìr dab á mìr kòr-à ni, kòr-à í gbànn rìg-à.

⁴² Barà sojaká myàng àdònín, big rag kada mpirká big pànn sig níng abig wau zu á zàpìr-à ni abig shàr á vùbá ni bàna. Big bi su kwonn nubá n rag bá gban rìg kánín. ⁴³ Ama àgbam soja-à ri zìm aku zig zu Bulus, í byar-à ku kan dim big rag abig sa àdònín bàna. Ku dang rag mpirká zyun-à ma wau yì hing zàpìr abig pìm zu á kòr-à ni, abig wau zu yag á nu zàpìr-à ni. ⁴⁴ Mpirká kàdà níng, abig pànn àkag kòr-à gbànn sig níng, jirà abig yag áni. Wànín í barà yi bidìm pár, yi sa n wìm zu sig áni.

28

Big Shi á Swàin Malta

¹ Barà yi wìm zu á zàpìr-à ni àdònín, sai big dinya yi rag, swàin-à hi zìnnwá í Malta. ² Mpirká shi sig á swàin-à níng hi ni big shà yi wàni n sa ya yi bu nìsan nímá. Sai-à yi bi fòr màhàn, shyù ri tab, wàu ri tag, í byar-à big tai ya yi pyìr. ³ Bulus yag wun bi yinnká n tai kà á pyìr-à ni. Bushùwí zyun shi sig áyau yinnká ku wun bi sig níng ni, barà bushùwí-à níng fig pyìr ri fàn ku, í byar-à ku zu bi, n bi zwàm pànn Bulus á vù-à ni. ⁴ Barà mpirká shi sig màhàn,

big myàng àdònín, big rag, "Mpìr-à níng gban hing ki. Ku wìm zu hing á zàpìr-à ni, ama bidìm pár Shìdun má fim fig ku ma yonkiwá bàna." ⁵ I byar-à Bulus bi mi vùwá. Bushùwí-à bi kù kà á pyìr-à ni. Bulus fig fig àwá bàna. ⁶ Mpìr kánín ri shi, big ri myàng ku. Big ri kyab rag kó dirwá má mònn, kó kwá kù wann má wù rìg. Big shi shi shi. Big myàng bu sa fig ku bàna. I byar-à big bi vim bìr kàng jírbá big rag, "Mpìr-à níng shi àràg í Shìdun."

⁷ Agbam-à mà swàin-à níng hi, zìnnwá í Babiliyas. Luwá nonn fig mà byar-à yi shi sig níng bàna. Ku bi zìg yi, n tìg yi, yi shi sig í kyìnnwá á luwá ni hár su sara. ⁸ Ta Babiliyas na sig mà buná, awàu pànn sig ku, atini ri sa ku tìnn. Bulus yag kà á tonnwá ni, n vig Shìdun, n tib ku vù á dìr, mì i ku í dàb gbam rìg-à. ⁹ Barà mpirká fig bu-à Bulus sa sig níng, í byar-à mpìr dorká kàdà á swàin-à níng hi ni bi, ku ri dàb gbam big. ¹⁰ Big ya yi bu nìnànn nímá. Barà yi dù á kòr-à ni mà yag níng, big swam yan yi, n kwonn bu nìnànn nímá bar buká yi ri zìm, n bi zìg n ya yi.

Big Dù Mà Malta n Yag Mà Roma

¹¹ Yi shi á swàin-à hi sònner sara, I wà yi bi kà á kòr zyun-à sònner wàu wam zu dìg sig ku màhàn. Kòr-à hi bi sig mà finn swann Iskandariya. Zìnn kòr-à hi big ri bar rag, "Yann Tàin." ¹² Yi fòr bi á finn swann Sirakusa, yi na màhàn su sara. ¹³ Yi dù jakàng màhàn, n bi fòr á finn swann Rijiyum. Byar-à kyàr, wàu gbar kann bi mà gào swann-à ni. Hár bi sa su pyànn, í wà yi bi fòr á finn swann Butiyoli, n tìg màhàn. ¹⁴ A finn swann-à níng hi ni, yi dìg mpirká ri bàg Yesu. Big rag ayi na màhàn su sùmpyànn. I byar-à yi sa àdònín yi dù n bi fòr á finn swann Roma. ¹⁵ Mpirká ri bàg Yesu mà finn swann-à hi fig rag yi bi hing, í wà big bi, n bi shang yi á gbiò-à ni. Kàdà bi fòr á byar Kasuwa bu Abiyus. Kàdà

bó bi fòr á byar Tonn Kyinn Sara. Barà Bulus myàng mpìrká ri bi abig shang yi á gblè-à ni àdòníng, sái ku yan Shìdun, dìrwá gbam hing.

Big Fòr Yag Mà Finn Swann Roma

¹⁶ Barà yi bi fòr á finn swann Roma ni, í wà big bi ya Bulus tonn-à buwá, ku na buwá áni ku áwinwá. Soja zyun ri sar myàng ku jirà kada aku shàr bàna.

¹⁷ Shi kù su sara, í byar-à Bulus bar bi àgbam Yahudawaká á finn swann-à ni. Barà big kwonn àdòníng, ku dinya big rag, "Wunzàmí big, kó barà ñ sa fig mpìrká buyí bu bibai bàna, ñ sa bai fig gbìb sù bu yàkúyí big bàna níng, ama mpìr Yahudawaká mà Urushalima pànn sìr mì n ya kà mì á vù mpìr Romawaká ni. ¹⁸ Mpìr Romawaká bib mì bu-à ñ sa sig. Big dìg fig bu-à ñ sa sig wà fòr sig barà bá gban mì bàna. Big ri zìm abig finn tafinn mì. ¹⁹ Ama Yahudawaká kar ngang jirà kada a mpìr Romawaká finn tafinn mì bàna. Wàníng í bu-à sa ñ rag má zìg bi fòr jírmí á pyànn kùr Roma. Ama ñ bàna ma jír á shinn mpìrká bumí ni. ²⁰ Wàníng í bu-à sa ñ bar bi sig ning, jirà ñ dang jír ma ning. Sarka-à big sìr sig mì níng, big sìr sig mì dò jir mpìr zyun-à mpìr Israilaká sìnn sig pìkyinnbá á byarwá ni níng."

²¹ I byar-à big dinya ku rag, "Yi dìg fig wasika mà jànn Yahudiya zyun-à má dinya yi jír á shinnwú ni bàna. Wunzàyí big bi sig màhàn níng, big dinya fig yi bu zyun á shinnwú ni bàna. Walai bu-à bibai zyun-à yi fig sig jir shinnwú. ²² To, buyí yi ri zìm ayi fig jír á nuwú ni. Yi yì hing mpìrká kó áni bidìm pár, big ri dang jír-à bibai á shinn gblè-à wù ri bàg níng."

²³ Big sìnn sig àyúnn-à bá bi má fig jírwá áni. Ayúnn-à níng bi màg rìghing, í byar-à mpìrká nìnànn nímá bi dìg ku á byar-à ku shi sig níng, í wà ku dinya big jír á shinn barà Shìdun na sig kùrwá. Daka í

pyimbyau hár á fi ku ri dinya big jír. Ku ri zìg jír-à Musa rì ba sig, kwonn ma bu mpìrká rì dang kyann jír Shìdun rì ba sig, mi ri tàg big rag Yesu í àsàin-à Shìdun swam bi sig á byarbá ni. ²⁴ Mpìrká kádà bir hing pìkyinn á jírwá ni, ama kádà bir fig bàna. ²⁵ Big ri sa yipyàr bar dìrbá á shinn jír-à hi ni. Big ri zìm abig dù abig yag. Sai-à big dù fig ma bàna níng, Bulus dinya big jír zyun n rag, "Shi hing àràg barà Awun Shìdun dang sig jír á nu Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jír Shìdun, a wàníng dinya yàkúná big. Ku dinya wàníng rag,

²⁶ 'A yag dinya mpìr káníng rag, ná fig jír, ama ná fig byann fig bàna. Ná myàng myàng, ama ná yì fig bàna,

²⁷ jir kai bàna mpìr káníng bàna ma kyinn,
big ri gbam sung,
big ri mikab zubá,
jirà kada abig myàng bàna,
kada abig fig bàna,
kada abig kyab jir Shìdun jirà abig
bir kèng bi kyinnbá á byarwá
ni,

maaku dàb gbam big bàna.'

²⁸ "Jir Shìdun á shinn barà kwá pinn zu mpìr níng, tâma-à níng ku zìg yag rìghing á byar mpìrká ká í Yahudawaká bàna. Bigbá bá fig." [

²⁹ Barà mpìrká fig àdòníng, sái big dù n yag, mi ri sa yipyàr bar dìrbá á shinn jír-à hi ni.]

³⁰ Bulus shi sig á finn swann Roma hár ji pyànn. Ku ri na á tonn-à big ri wa bài. Wà mpìrká ma yag hing á byarwá ni, ku ri pànn káníng ma kyinn nzyun. ³¹ Ku ri dinya káníng jir Shìdun á shinn barà Shìdun ri na kùrwá. Ku ri tàg mpìrká jir Shinn Luyí Yesu Kristi, zinn pànn fig ku bàna, bu zyun kan dim fig ku jír dang bàna.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká MÀ ROMA

Bulus bib kà mpirká mà Roma, ká ri bàg Yesu. Ku dinya big rag ku ri vig Shìdun á shinnbá ni, ku dinya big rag ku ba sig wasika-à ning jirà aku dinya big abig yì byann jir àjwár-à ning. Ku dinya big barà jir àjwár-à ning ri gbar jùn kwonn mpirká ma Shìdun á jir pìkyinn bir á byar Yesu (Rom 1:7). Jírká ku ba ya sig Romawaká ning ri tàg rag mpìr Yahudawaká ma ká zyun-à í Yahudawaká bàna big shi sig áyau bu pyìr sa. Wà ba bir hing pìkyinn á byar Yesu, í wà bá jùn kwonn ma Shìdun. Mpìr-à ma bir hing pìkyinn á byar Yesu, kwá shi mpìr ñsàn á zu Shìdun ni. Shìdun mà zìg zu ku áyau bu pyìr. Kwá dìg pyù barà kwá shi shu mpìr Yesu. Pìkyinnwá má na tag. Bulus tàg sig á wasikawá ni rag, Awun Shìdun í ásàin-à ri sa mpirká zyun-à bir sig pìkyinn á byar Yesu ni abig shi shu àràg barà Shìdun ri zìm.

¹ Mì í Bulus fàu Yesu Kristi, wùn aswam Shìdun zyun-à Shìdun bar bi sig, jirà ní dinya mpirká jir àjwár.

² Jir àjwár-à ning nonn hing wà Shìdun gib sig nu rag kwá dwim ya bi yi. Ku gib sig nu á byar mpirká ri dang kyann jírwá, àràg barà big ba sig á jir Shìdun. ³ Jir àjwár-à ning í á shinn wùnwá Yesu Kristi Shinn Luyí, zyun-à á wi dìr-à ni, ku í wùn ada Dawuda, ⁴ ama agunn Awun Kyìkyàr, ku tiya sig yi rag ku í Wùn Shìdun á shinn barà ku dù nañ zu mà amir-à ni ma yonki ning. ⁵ A jir shinnwá ni, Shìdun ya sig yi pyù ayi kèng yann aswamwá àjirà ayi dinya mpirká á jànn-à ni bidim pár abig wib jírwá ma abig bir pìkyinnbá áni. ⁶ Ning mpirká á finn swann Roma, ning má, ning shi sig áyau mpirká zyun-à Shìdun bar bi sig jirà abig shi mpirká bu Yesu Kristi.

⁷ Mì ri ba ya ning, ning mpirká á Roma bidim pár, ká Shìdun ri zìm wàni, ní bar bi sig ning jirà aning shi mpirká buwá.

Mì ri vig Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig sìnn ning ñsàn, ma abig ya ning pìkyinn na tag.

Bulus Ri Kyab Barà Kwá Yag MÀ Roma

⁸ Wà jijag, mì ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn ná ni, á zìnn Yesu Kristi, jir kai bàna mpirká á jànn-à ni bidim pár ri fig barà ning bir sig pìkyinn á byar Shìdun. ⁹ Mì ri wib Shìdun ma pìkyinn ñzyun, mì ri dinya mpirká jir àjwár á shinn wùnwá ni. Shìdun yì hing wà mì ri vig kyann ku á dò shinn ná ni kó ákaun bidim pár. ¹⁰ Mì ri vig ku aku zìm, maaku ya rag mì pyù barà má yag mà byarná ni. ¹¹ Mì ri zìm ní myàng ning àjirà ní tàg ning jir á shinn Yesu Kristi ni, àjirà aning sar gbam á gbìb Shìdun. ¹² Bu-à mì ri zìm bàna, mì ri zìm ayi kwonn shinn í byar ñzyun, ma ayi sar gbam á pìkyinn biryí ni, àjirà ní dìg gbam á byarná ni, ning má, aning dìg gbam á byarmí ni tìnn.

¹³ Wunzàmí big, mì ri zìm aning yì rag kó ákaun bidim pár mì ri zìm ní yag mà byarná ni, ní bib kà ning, ama bu zyun kan dim rìghing mì wà yíyag. Mì ri zìm ní dinya mpirká á byarná ni ning jir àjwár, àjirà abig bir pìkyinn áni, àràg barà ní dinya sig mpirká zyun-à big má big í Yahudawaká bàna ning tìnn. ¹⁴ Swàm shi sig á shinnmí ni àràg í tonn, wà má sa ya mpìr Helenawaká ma mpìr asa bukiká, mpìr yarká ma ká zyun-à yar fig bàna. ¹⁵ I bu-à sa mì ri sa àtùtwài àjirà ní dinya ning jir àjwár-à ning tìnn, ningká ning shi sig mà Roma.

Jir Ajwár Shi Sig Ma Gbam

¹⁶ Mì ri sa fig zunái jir àjwár Kristi bàna, jir kai bàna jir àjwár-à ning í gbam Shìdun, àjirà aku zìg zu mpirká bidim pár ká má bir hing pìkyinn. Yahudawaká shi síg

nì mpìrká bir jag sig pìkyinn, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna ásim.

¹⁷ Jir àjwár-à níng dinya kyàr vinn rìghing yi rag, í jir pìkyinn bir, í bu-à sa Shìdun ri sinn kà mpìrká abig shi sìsàn á pyànnwá ni. Jir Shìdun dang sig rag, mpìr-à ma kèng hing mpìr sìsàn á jir pìkyinn bir, kwá dìg yonki kinn kinn.

*Shìdun Ri Nànn Agùnn Ma
Mpìrká Jir Bu Bibai-à Big Ri Sa*

¹⁸ Shìdun mà wai ri nànn àgùnn ma mpìrká kà ri sa bu pyìr ma bu-à bibaiká bidìm pá, jir kai bàna bu pyìrbá ri kan dim mpìrká wà bá yì gbìb àjai. ¹⁹ Bu-à mpìr ma yì á shinn Shìdun, shi sig á yiyar-à ni, jir kai bàna Shìdun tiya byann rìghing big. Ama big ngàng jírwá. ²⁰ Tun bar sai-à Shìdun rì màm sig dunyaru níng, mpìrká yì byann hing wà gbamwá má kinn kà fig bàna, big yì hing wà ku í Shìdun kó barà mpìrká myàng fig Shìdun ma gbamwá á zu bàna níng, ama big yì hing wà ku í Shìdun á jir buká ku màm sig. Jír wàning big bàna big pyù wà bá dang rag big yì fig ku bàna. ²¹ Big yì hing Shìdun, ama big ri wib fig ku bàna, mi ri sa fig ku ísoko bàna. Bu-à big ri kyab kyann bàna, sái jir àning. Pìkyinnbá mònñ sig mà bu-à bibai. ²² Big ri sìnñ kèng shinnbá àràg big í mpìr yar, ama big yì fig wà big í àning bàna. ²³ Big ngàng wà bá wib Shìdun zyun-à shi sig hár kinn kinn, big ri wib sòr bu-à big màm sig àràg í mpìr jíkwinn, ayinnbu, wiká, ma buká zyun-à ri ngang kyann á jìnn ni.

²⁴ Jir wàning, í bu-à sa Shìdun gbar wàm zu vùwá áyau mpìr káníng ni, n fim big abig sa bu-à bibaiká pìkyinnbá ri zìm, ma abig sa bu zunái ma ba dìrbá. ²⁵ Wà barà big nìm má bir pìkyinn á jir Shìdun zyun-à í àjai níng, big ngàng, mi ri bir sòr pìkyinn á jir nsáng. Big ri wib buká Shìdun màm sig. Big ngàng wà bá wib Shìdun àsàin-à màm sig bu káníng hi, zyun-à yá

swam yan ku hár kinn kinn. Aku shi àdònín.

²⁶ Jir wàning í bu-à sa Shìdun gbar wàm zu vùwá áyau mpìr káníng ni, n fim big áyau àzunái. Uwàká kà mi ri na ma bar dìrbá uwàká, ma wà big nìm má na ma nùbá. ²⁷ Wunùká má, àdònín tìnn, big ri fim wàbá, mi ri na bar dìrbá wunù. Big ri sa bu zunái-à níng ma bar dìrbá. Jir wàning, Shìdun má sìnñ kà big á shwìn.

²⁸ Barà big zìm fig abig yì Shìdun bàna níng, Shìdun gbar wàm zu vùwá áyaubá ni, big bàna ma pìkyinn-à wà bá kyab jír nsàn. Ku fim big abig sa bu-à bibai-à pìkyinnbá ri zìm. ²⁹ Pìkyinnbá mònñ sig ma bu-à bibai àràg sunu sa, ma abau wà, ma akyib sa, ma ki gban, ma ngain ngang, ma mpìr tonn gban, ma mpìr zib, ma mpìr zìnn swau, ³⁰ ma zyu bar mpìr gib, ma Shìdun zib, ma yawari sa, ma shinn gbar dù nann zu, ma àshí gbar, ma bu-à bibai kyab. Big ri sa tabá ma nàbá yawari. ³¹ Big bàna ma shinn, big ri bàg fig nu-à big gib sig ma jàubá bàna, big ri tàg fig kyinn ajun bàna, big ri myàng fig ashi mpìr bàna. ³² Big yì hing jir Shìdun dang rag, mpìr-à ma sa hing bu káníng, kwá kà lu pyìr. Ama á byarbá ni, íri wà big ri sa níng bàna, big ri zìm a mpìrká kim kim ni àdònín tìnn.

2

Kwonn-à Shìdun Má Wà Mpìr

¹ Mpìr bàna ma gbam wà kwá wà kwonn jàuwá, kó ku í ni, jir kai bàna wà wù ma ri wà kwonn jàuwú, ma ri sa bu-à ku ri sa níng hi, ái à gban rìghing shinnwú. ² Yì yì hing Shìdun sa sig ábibir, wà kwa wà hing kwonn mpìrká zyun-à ri sa íri buká àdònín. ³ Wù mpìr jíkwinn wà wù ma ri wà kwonn mpìr káníng, ma ri sa bu-à big ri sa, wù ri kyab wá pìm wam zu kwonn wà Shìdun rà? ⁴ A yì hing Shìdun

sàn hing, jir kai bàna ku ri zìm á fim rìg bu pyìr-à wù ri sa. Ama à ngàng rìg àsànwá, ma ashi-à ku ri myàng wù, ma pìkyinn tibwá zyun-à ku ri tib á shinnwú ni. ⁵ Ama jir shinn sung gbamwú, ma pìkyinn bibai zyun-à à shi sig ma kàhi, n ngàng wà wá fim bu pyìr sa níng, wù ri swàb kà yá shinnwú shwìn àyúnn-à Shìdun ma wà kwonnwá, wà zyun-à í kwonn gwangga. ⁶ Shìdun má wa kó ni bidìm pár lada swàm-à ku sa sig, kó wà ñsàn, kó wà bibai. ⁷ Mpìrká káhi hár tàma-à níng, big ri sa kyann bu ñsàn àjirà abig dìg swàb kà gbam á pyànn Shìdun, ma abig shi shu ñsàn. Mpìrká ri sa àdòníng, Shìdun má ya big yonki wà kinn kinn. ⁸ Mpìrká zyun-à ri zìm íri shinnbá, mi ri zìm fig jir àjai bàna, sái bu-à bibai níng, àgùnn Shìdun ma kwonn wà Shìdun má kinn á shinnbá ni. ⁹ Mpìrká zyun-à ri sa bu bibai níng, bá wa shwìn wàni. Mpìrká má wa jag shwìn-à níng í Yahudawaká, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng má wa ásim. ¹⁰ Mpìrká zyun-à ri sa bu ñsàn, Shìdun má sa sàn ya big, ma ya big gbam, ma ya big pìkyinn na tag. Mpìrká ká má dìg jag bu ñsàn káníng, í mpìr Yahudawaká, í wà ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, má dìg ásim. ¹¹ Shìdun ri wà kwonn kó ni bidìm pár á gbìb ñzyun.

¹² Mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng, big bàna ma doka Musa. Big ri sa bu pyìr, hár bu pyìrbá gàfinn rìghing big ma Shìdun. Mpìr Yahudawaká yì hing jir doka, ama big ri sa bu pyìr tìnn. Kwonwàbá má shi á shinn doka-à ni. ¹³ Wà mpìr ma ri fig jir doka, ma wib fig bàna, mpìr-à hi má shi fig mpìr ñsàn á pyànn Shìdun ni bàna, ama sai kwa wib hing bu-à doka-à hi dang sig. ¹⁴ Wà mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna, n yì fig jir doka bàna níng, ma pànn hing shinnbá, ma sa hing bu ñsàn àràg barà doka dang sig, bu ñsàn-à big sa sig níng, shi sig nì doka á byarbá ni, kó barà big yì fig

jir doka Musa bàna níng. ¹⁵ Swàm bu ñsàn-à big sa sig níng, tág sig rag, bu-à doka dang sig níng, big ba rìghing á pìkyinnbá ni. Wà ba sa bu-à bibai, pìkyinnbá ri gib tíng. Wà ba sa bu ñsàn, pìkyinnbá ri fig àjwár. Ayau bu pyànn káníng ni, big yì rag hing bu ñsàn ma bu-à bibai, kó barà big bàna big doka níng. ¹⁶ Ayúnn-à níng hi, Shìdun má sìnn kà Yesu Kristi aku dang kyàr vinn rìg bu-à bibaiká mpìrká ri bònn sa, ma aku wà kwonnbá àràg barà jir Shìdun zyun-à mì ri dang níng, dang sig.

Mpìr Yahudawaká Yì Hing Doka, Ama Big Wib Fig Bàna

¹⁷ Wà wù ma dang rag, wù í mpìr Yahudawa, n ma rag à bir sig pìkyinnwú á shinn doka, n ma ri gbar dù nann zu shinnwú rag à yì hing Shìdun wàni, ¹⁸ n ma rag à yì hing bu-à Shìdun ri zìm á sa, n ma jangga rìghing bu-à doka rag sàn hing, ¹⁹ n ma yì hing rag, à shi síg nì zu mpìr àfauká, á shi síg nì àyar á byar mpìrká zyun-à shi sig á zufi-à ni, ²⁰ n ma tág mpìr àningká, ma yanká, wù ri sá jirà à yì hing jir doka á shinn bu-à bibai ma bu-à ñsàn, ma gbìb àjai. ²¹ Ama wù zyun-à wù ri tág mpìrká káhi, bu-à sa wá tág fig shinnwú bàna, í jir kai rà? Wù ri dinya mpìrká rag, kada abig jwi ajwú bàna, ama bu-à sa wù ri jwi ajwú í jir kai rà? ²² Wù zyun-à wù ri dang rag, a mpìrká sa àyái bàna níng, bu-à sa wù ri sa àyái í jir kai rà? Wù zyun-à wù ri zib buki níng, bu-à sa wù ri jwi ajwú mà lu buki, í jir kai rà? ²³ Wù zyun-à wù ri gbar dù nann zu shinnwú á shinn doka-à níng, doka-à wù ri kìm níng, wù ri ya fig Shìdun zunái bàna rà? ²⁴ Jir Shìdun dang sig rag, mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, ri dang bai zìnn Shìdun á jir shinn ná ni, ning mpìr Yahudawaká.

²⁵ Jur kyag sàn hing wà mpìr ma wib hing doka. Ama wà mpìr ma pìm wam zu hing doka-à hi, jur kyag-à ku kyag sig níng, bàna ma yìr

á byarwá ni. ²⁶ Wà mpìr ma kyag fig jurwá bàna, ama ma wib vinn hing doka, Shìdun má sinn kàng mpìr-à níng hi àràg í mpìr-à kyag sig jur. ²⁷ Ning mpìr Yahudawaká, ning shi sig ma doka Shìdun á vùná ni, n kyag hing jurná tìnn. Ama ning ri wib fig doka-à hi bàna. Mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, sàñ kab sig ning í ni, kó barà big kyag fig jurbá bàna níng, jir kai bàna big ri wib doka Shìdun. ²⁸ Mpìr-à ma í mpìr Yahudawa, big ri myàng yì ku á zu-à ni, ná á wi dìr-à ni bàna. Jur kyagbá, í jur kyag-à wà àjai, í pikyinn bir á byar Shìdun, ná íri zyun-à big kyag átai níng bàna. ²⁹ Mpìr-à ma í mpìr Yahudawa, big ri myàng yì ku á pikyinnwá ni. Jur kyagwá má shi sig á pikyinn-à ni tìnn, wato í Awun Shìdun zyun-à big ba fig dokawá àba bàna. Mpirká àdònín, í Shìdun ri yan big í nì, í mpìr jíkwinn bàna.

3

¹ Wà má àdònín, mpìr Yahudawaká kab síg nì mpirká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng rà? Jur kyag shi sig ma yìr rà? ² Jur kyag shi sig ma yìr wàni. Jir Shìdun zu bi jag sig á vù mpìr Yahudawaká ni. ³ Wà mpirká káhi ma bir fig pikyinnbá bàna, í kai má sá nì rà? Jirà big bir fig pikyinnbá bàna níng má kan dim wà Shìdun má sa bu-à ku gib ya sig yi nu níng rà? ⁴ Má kan dim fig Shìdun bàna kó titi nímá. Shìdun í mpìr gwangga, kó barà mpìr jíkwinn bidim pár í mpìr agim ñsáng níng. Jir Shìdun dang rag,

“Wà Shìdun ma dang jír,
mpirká má myàng bu-à ku dang sig
níng í àjai.

Walako mpìr-à má wà kwonn
Shìdun hár má dang tir ku
jír.”

⁵ Wà bu-à bibaiká yi ri sa níng, má tág byann hing barà Shìdun sàñ sig áni, yá dang í kai rà? Wà Shìdun ma sinn kà hing yi á shwìn jir bu pyirká buyí, yá dang rag bu-à ku sa sig níng

bai rà? (Bu-à mì ri dang níng, í barà mpìr jíkwinn ri dang áni.) ⁶ Shìdun nìm má mpìr ñsàn bàna, ku nìm má wà sar fig kwonn dunyaru bàna.

⁷ Mpìr zyun má bib shinnwá rag, wà ma í jir ñsángká bumí, í bu-à sa gwangga Shìdun bi sig á yiyar-à ni ma àsànwá, bu-à sa big ri wà mì kwonn á shinn bu pyirká bumí í jir kai rà? ⁸ Wà má àdònín, yá kà má sa íri bu-à bibai, jirà bu ñsán aku bi rà? Mpirká káhi ri swau mì rag, mì ri tág mpirká bu kánín. Shìdun má wà kwonn mpìr kánín.

Mpìr Gwangga Bàna

⁹ Yi mpìr Yahudawaká yi sàñ kab síg nì mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna níng rà? Yi kab fig big bàna kó titi nímá, jir kai bàna yi mpìr Yahudawaká ma ká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna, yi bidim pár yi shi sig áyau bu pyìr, àràg barà ñ dang sig níng. ¹⁰ Big ba sig á jir Shìdun rag, “Mpìr gwangga bàna, kó ñzyun.

¹¹ Walai mpìr-à shi sig ma yar, walai mpìr-à ri yàn kyann gbìb Shìdun, kó mpìr ñzyun bàna.

¹² Big bidim pár, big fím rìghing gbìb Shìdun, n sa rìghing bu-à bibai.

Walai mpìr-à ri sa bu ñsàn kó ñzyun.

¹³ Anam jírbá bai, big ri gim ñsáng, jír-à ma zu á nubá ni shi àràg í kyànn bushùwí ri zu bí nì.

¹⁴ Jírbá bidim pár mònn sig íri shì.

¹⁵ Big í mpirká ri gban ki.

¹⁶ Byar-à ba yag bidim pár, sái ba sa bai hing bu, hár sai pikyinn mpìr ma bai hing.

¹⁷ Big ri sa fig bu-à má sa tag pikyinn bàna.

¹⁸ Big ri shàr fig Shìdun á bu-à big ri sa bàna.”

¹⁹ Tàma-à níng yi yì hing bu-à doka ma dang bidim pár, ri dang ma mpirká zyun-à ri bàg á kwíbwá ni, jiràaku kìm rìg ñsáng mpìr jíkwinn. Shìdun má wà mpirká á dunyaru bidim pár kwonn. ²⁰ Doka ri sinn kàng fig mpìr aku shi mpìr

sìsàn á pyànn Shìdun ni bàna. Bu-à doka ri sa bàna, ku ri tiya mpìrká abig yi rag big ri sa bu-à bibai.

Barà Shìdun Má Sìnn Yi Ayi Shi Mpìr Nsàn á Pyànnwá Ni

²¹ Tàma-à níng Shìdun tiya hing yi gbìb zyun barà mpìr má shi mpìr nsàn á pyànnwá ni. Gbìb-à níng hi, bu-à du ku ma doka bàna. Doka-à wà Musa ba sig, ma bu-à mpìrká ri dang kyann jir Shìdun ba sig níng, big dang hing jir á shinn gbìb-à níng hi ni. ²² Shìdun í àsàin-à ri sìnn kà mpìr aku shi nsàn á pyànnwá ni á jir shinn pìkyinn bir á byar Yesu Kristi. Shìdun ri sa àdònínг ma mpìrká zyun-à bir sig pìkyinnbá á byar Kristi, jir kai bàna Shìdun ri zìm zu fig íri mpìr nízyun bàna. ²³ Mpìrká bidìm pár sa hing bu pyìr, n kinn fig bu zyun á pyànn Shìdun ni bàna. ²⁴ A jir shinn bu nsàn-à Shìdun sa ya sig mpìr átai níng, í bu-à sa mpìrká shi sig mpìr nsàn á pyànn Shìdun, jir shinn Yesu Kristi zyun-à pinn zu sig big. ²⁵ Shìdun ya sig yi Yesu Kristi aku wu á tám bín-à ni, jir shinn bu pyìrká buyí. Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi, bu pyìrká zyun-à ku sa sig níng, Shìdun má yafa ya ku. Shìdun sa sig àdònínг jiràaku tiya mpìrká rag ku í mpìr kyìkyàr. Wàrì níng, ku ri tib pìkyinnwá mi ri pù fig nuwá á bu pyìrká zyun-à mpìrká ri sa bàna, ²⁶ ama tàma-à níng ku ri fim fig big abig sa bu pyìr bàna, jiràaku tiya big rag ku í mpìr kyìkyàr. Shìdun í mpìr kyìkyàr, mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi ni, Shìdun má sìnn ku aku shi mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni.

²⁷ Wà má àdònínг, yi bàna ma pyù barà yá gbar dù shinn á shinn doka. Yi bàna ma pyù, jir kai bàna Shìdun má pinn zu fig yi jir doka yi ri bàg níng bàna, kwá pinn zu yi jir pìkyinn-à yi ri bir á byar Yesu. ²⁸ Yi yì hing Shìdun má sìnn kàng mpìr aku shi nsàn á pyànnwá ni, wà mpìr-à hi ma bir

hing pìkyinnwá á byar Yesu Kristi, ná sai wà kwa wib hing bu-à doka ma dang. ²⁹ Shìdun shi fig íri bu mpìr Yahudawaká bàna. Ku shi sig í bu mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng tìnn. ³⁰ Shìdun í nízyun, kwá zìg zu mpìr Yahudawaká, ká ma bir hing pìkyinnbá á byarwá ni. Kwá zìg zu mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, ká ma bir hing pìkyinnbá á byarwá ni tìnn. ³¹ Jirà yi dang rag, ya bir hing pìkyinnyí á byar Yesu Kristi, Shìdun má sìnn kà yi mpìr nsàn á pyànnwá ni níng, í bu-à sa yá tafinn rìg rag doka wib rà? Ai bàna, yá pànn samyib ku nsàn nímá.

4

Ayi Shi Shu Aràg Ibrahim

¹ Bu-à yá dang á shinn yàkúyí Ibrahim ni í kai rà? ² Shìdun sìnn fig Ibrahim mpìr kyìkyàr á jir swàm nsànwá ku sa sig níng bàna. Wà ním má í jir swàm nsànwá, ku ním má gbar àshí. A jir shinn wàníng ni, ku bàna ma pyù wà kwá gbar àshí á pyànn Shìdun. ³ Jir Shìdun dang rag, Ibrahim bir hing pìkyinnwá á byar Shìdun. A jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim bir sig á byar Shìdun ni níng, í bu-à sa Shìdun zìm ku n sìnn ku mpìr kyìkyàr. ⁴ Mpìr-à ma ri sa swàm bài, bài-à big ya sig ku níng, big ya fig ku átai bàna, í byafànwá. ⁵ Ama mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá á byar Shìdun, ma sìnn fig kyinnwá íri jir swàmwá zyun-à ku ri sa bàna, Shìdun má pinn zu ku àràg barà Shìdun ri pinn zu mpìr bibaiká ri bir pìkyinn á byarwá ni níng. ⁶ Dawuda dang sig jir zyun n rag, mpìr àjwár í mpir-à Shìdun sìnn sig ku mpìr kyìkyàr, ama í jir swàm nsànwá bàna. ⁷ Ku rag:

"Mpìrká zyun-à Shìdun yafa ya rìghing big bu-à bibaibá, n tu kyàr rìghing bu pyìrbá níng, í mpìrká ma fig àjwár á pyànn Shìdun.

⁸ Mpìrká Shinn Luyí ma wà fig kwonn bu pyìrbá bàna,

í mpirká má fig àjwár á pyànn Shìdun."

⁹ Ajwár-à níng íri bu mpìr Yahu-dawaká rà? I àdòníng bàna. Kwonn sig ma mpirká zyun-à í Yahu-dawaká bàna, jir kai bàna jir Shìdun dang rag, á jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim bir sig á byar Shìdun ni, í bu-à sa Shìdun zìm ku, n sìnn ku mpirká kyìkyàr. ¹⁰ Bu-à níng sa sig ákaun rà? I á sai-à big kyag sig Ibrahim jurwá rà, kó á sai-à big kyag fig ma ku jurwá bàna rà? I á sai-à big kyag fig ma jurwá bàna. ¹¹ Jur kyag-à big kyag sig ku níng, ri tàg rag àsàn-à ku dìg sig á byar Shìdun ni níng, í jir pìkyinn bir-à ku shi sig ma kàhi á sai-à ku kyag fig ma jurwá bàna. Wàníng í jirà aku shi yàku á byar mpirká bir sig pìkyinnbá, àjirà big má abig shi áyau mpìr kyìkyàrká ni, kó barà big kyag fig jurbá bàna. ¹² Ku shi sig í yàku mpirká kyag sig jurbá níng tìnn, ku shi fíg yàkúbá íri jir wà big kyag sig jurbá níng bàna, ama í jirà big ri bir pìkyinn á byar Shìdun àràg barà ku bir sig á sai-à ku kyag fig ma jurwá bàna.

Ibrahim Dìg Bu-à Shìdun Gib Ya Sig Ku Nu á Jir Pìkyinn-à Ku Bir Sig à Byar Shìdun

¹³ Sai-à Shìdun gib ya sig Ibrahim ma yiwaiwá big nu n rag, Ibrahim má na kùr á shinn mpirká á jànn-à ni níng, ku dang fíg jír-à níng jirà Ibrahim ri wib doka bàna, ama í jirà wàníng bir hing pìkyinn, í bu-à sa ku sìnn wàníng mpìr kyìkyàr á byarwá ni. ¹⁴ Nu-à Shìdun gib sig níng, wà ku nìm ma gib síg dò jir mpirká ri wib doka, kàhi pìkyinn bir-à mpìr shi sig ma kàhi níng, nìm má shi fig bu zyun bàna, nu-à Shìdun gib sig níng, nìm bàna ma yìr tìnn, ¹⁵ jir kai bàna doka ri zìg bi kwonn wà. Byar-à doka ma bàna, mpirká má kìm fig doka-à hi bàna.

¹⁶ Nu gib-à Shìdun gib sig níng, í jir shinn pìkyinn bir Ibrahim, kwonn ma ká ri bir pìkyinn àràg barà Ibrahim bir sig, ku zyun-à ku

í yàkúyí bidim pár. Shìdun gib sig nu rag kwá ya yi buká sìsàn nímá átai. Shìdun gib fíg nu-à níng íri jir shinn mpirká ri bàg doka bàna. ¹⁷ Shìdun dinya rìghing Ibrahim n rag, "N sìnn sig wù jirà wá shi yàku mpirká á jànnká ni nìnànn nímá." Nu-à Shìdun gib sig níng, ku myàng sàñ hing, jir kai bàna Ibrahim ya hing gwangga á byar Shìdun zyun-à ri ya mpirká wu rìghing níng, yonki àpyú, ku ri màm buká ma jír-à ri zu á nuwá ni. ¹⁸ Ibrahim bir pìkyinn á jír-à Shìdun dinya sig ku, kó barà ku ma wàwá wai rìghing àwàutím níng, í wà ku kàng yàku mpirká á jànn-à ni nìnànn nímá àràg barà jir Shìdun dinya ku n rag, "Yann adaká buwú má nànn ùwài nímá àràg asuswirká mà wai." ¹⁹ Pìkyinn birwá kàng fig mà sim bàna, kó barà ku kàng rìghing àwàutím, wàwá Saratu í gbág níng. Sai-à níng hi ji Ibrahim ri nyàan fòr dib-swana. ²⁰ Ku fím fig wà bir pìkyinn á byar Shìdun bàna, ku kyab fig kyinn pyànà á nu-à Shìdun gib ya sig ku níng ni bàna, pìkyinn birwá ri swàb kà ya ku gbam, ku ri swam yan Shìdun. ²¹ Ku yì hing Shìdun shi sig ma gbam-à wà kwá sa bu-à ku dang sig. ²² A jir shinn pìkyinn bir-à Ibrahim shi sig ma kàhi níng, í bu-à sa Shìdun ri zìm ku, n sìnn ku mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni. ²³ Jír-à big ba sig á shinnwá ni rag, Shìdun ri zìm ku n sìnn sig ku mpìr kyìkyàr á pyànnwá ni níng, big ba fíg íri jir shinnwá ku awínwá ni bàna. ²⁴ Big ba síg jír-à níng á jir shinnyí ni tìnn, yi ká zyun-à Shìdun sìnn sig yi mpìr kyìkyàrká, jir kai bàna yi bir hing pìkyinn á byarwá ni, ku zyun-à ku gbar dù nann zu sig Shinn Luyí Yesu mà amir-à ni. ²⁵ Shìdun tìr bi Yesu Kristi jirà a wàníng bi wu ki á jir shinn bu pyìrká buyí ni. I wà ku gbar dù nann zu wàníng ma yonki àjirà a wàníng sìnn kà yi ayi shi mpìr kyìkyàr á pyànn Shìdun.

5

Shu Nsàn á Pyànn Shìdun

¹ Tàma-à níng barà Shìdun sinn kà sig yi ñsàn á pyànnwá ni jir shinn pìkyinn biryí níng, yi jùn kwonn rìghing ma Shìdun á jir shinn Shinn Luyí Yesu Kristi. ² I jir shinn pìkyinn biryí á byar Kristi, í bu-à sa Shidun sa sàn ya sig yi. Tàma-à níng yi shi kà sig rag áyau àsàn Shìdun ni. Yi ri fig àjwár á shinn shu ñsàn yá dìg á byar Shìdun. Wàníng í bu-à yi ri kyab rag yá dìg á pyànn. ³ Iri wàníng bàna má, yi ri fig àjwár ma shwìnká yi ri wa, jir kai bàna yi yì hing shwìn ri sa mpìr ri tib pìkyinn. ⁴ Pìkyinn tib ri zìg bi kyinn ñsàn, kyinn ñsàn í bu-à ri sa mpìr ri shi kir bu ñsàn á byar Shìdun. ⁵ Bu ñsàn-à yi ri shi kir níng, yá dìg bu-à hi, jir kai bàna Shìdun wìr mònn rìghing azìmwá á pìkyinnyí ni á jir shinn Awun Kyìkyàr zyun-à ku ya sig yi.

⁶ Sai-à yi bàna ma gbam-à wà yá zu áyau bu pyìryí ni, Kristi wu á sai-à Shìdun sinn sig rag kwá wu. Ku wu á jir shinnyí, yi mpìrká ri sa bu-à bibai. ⁷ Walako mpìr-à má zìmaku wu ki jiràaku pinn zu jàuwá. Ama sái jàuwá níng hi ma í mpir sìsàn, í wà kó kwá zìmaku wu jiràaku pinn zu wàníng. ⁸ Ama Shìdun ri tìya yi azìm-à ku ri zìm yi, jir kai bàna á sai-à yi í mpir bu pyìr níng, Yesu Kristi wu jir shinnyí. ⁹ A jir ki-à Kristi wu sig jir bu pyìryí níng, í bu-à sa yi í mpir ñsàn á pyànn Shìdun. A jir shinnwá ni, yá dìg pyù-à yá zu áyau kwonn-à Shìdun má wà níng ni. ¹⁰ Wàri níng, yi ri zib Shìdun, ama ku bi sa hár yi kèng jàuwá á jir shinn ki-à wùnwá wu sig. Tàma-à níng barà yi í jàu Shìdun níng, bá zìg zu yi á jir shinn Yesu, barà ku wìm kèng sig ma yonki. ¹¹ Ama íri wàníng bàna, yi ri fig àjwár á jir shinn bu-à Shìdun sa ya sig yi á jir shinn Shinn Luyí Yesu Kristi. A dò jir shinnwá ni, tàma-à níng yi jùn kwonn kèng rìghing ma Shìdun.

*Yi Ri Wu Ki á Jir Shinn Adamu,
Ama Yi Ri Dìg Yonki Apyú á Jir Shinn
Kristi*

¹² Bu pyìr kà sig á jànn-à ni á jir shinn mpìr nízyun, mpìr-à níng hi í Adamu, í wà bu pyìrwá níng gbar bi sig ki. I bu-à sa ki tàma-à níng ri gban kó ni bidìm pár, jir kai bàna yi bidìm pár yi sa hing bu pyìr. ¹³ Bu pyìrká nìnànn nímá rì shi sig á dunyaru á sai-à doka rì bi fig ma bàna. Byar-à doka bàna màhàn, big ri ba sinn fig bu pyìrká zyun-à mpìr ri sa bàna. ¹⁴ Bu-à pànn sig á sai-à Adamu ri shi sig áni hár bi fòr Musa, ki ri gban mpìrká nìnànn nímá. Walako mpìr-à shàr zu sig ki, kó barà big sa fig bu pyìr àràg barà Adamu sa sig n wib fig jir Shìdun níng bàna. Adamu shi fig àràg Yesu Kristi zyun-à má bi níng bàna. ¹⁵ Mpìr pyànà káníng, big shi fig í bu nízyun bàna, jir kai bàna bu-à Shìdun ya sig yi átai níng, shi fig àràg bu pyìr Adamu bàna. I àjai wà mpìrká nìnànn nímá wu sig ki á jir shinn bu pyìr mpìr nízyun, mpìr-à hi í Adamu. Ama bu ñsàn-à Shìdun ya sig yi níng, kab sig kó kai bidìm pár. Ku ya sig yi bu ñsàn átai-à níng á jir shinn mpir nízyun, mpìr-à hi í Yesu Kristi. ¹⁶ Tàma-à níng, bu ñsàn-à Shìdun zìg bi sig níng, shi sig kim ma bu zyun-à bu pyìr Adamu zìg bi sig. Sai-à Adamu sa bu pyìr níng, bu pyìr-à níng hi í bu-à gbar bi ya sig mpìrká bidìm pár ki. A jir shinn bu pyìr zyun-à Adamu sa sig níng, í bu-à sa Yesu Kristi wu sig jir shinnyí. Wàníng í bu-à sa Shìdun pànn sig yi vù pyànà, n kyab fig bu pyìrká buyí bàna. ¹⁷ Sai-à Adamu sa bu pyìr, bu pyìr-à ku sa sig níng í bu-à sa mpìrká bidìm pár ri wu ki. Ama á jir shinn bu-à Yesu Kristi sa ya sig yi níng, í bu-à sa mpìrká ká dìg sig àsàn Shìdun, n zìm sig rag Shidun sa kyàr rìghing big níng, big ri dìg yonki.

¹⁸ Barà bu pyìr mpìr nízyun sa bai rìghing kó ni bidìm pár níng, í barà

mpìr kyìkyàr-à níng má zìg zu kó ni á bu-à bibai, má ya kó ni yonki.

¹⁹ Mpirká bidim pár kàng rìghing mpìr bu pyìr á jir shinn Adamu, jir kai bàna ku wib fig jir Shìdun bàna. Ama Yesu Kristi sìnn kàng mpirká nìnànn nímá abig shi mpìr kyìkyàr á pyànn Shìdun, jir kai bàna ku wib sig jir Shìdun.

²⁰ Shìdun zìg zu bi sig doka jirà kó ni bidim pár aku yì bu pyirká ku ri sa, ama byar-à bu pyirká ma ri swàb kà, àsàn Shìdun ri swàb kà ùwài nímá á byar-à níng hi tinn. ²¹ A jir shinn bu pyìr-à Adamu sa sig níng, í bu-à sa mpirká bidim pár ri wu ki. A jir shinn bu ñsàn-à Yesu sa sig níng, í bu-à sa mpirká ri dìg àsàn Shìdun ma yonki-à Shinn Luyí Yesu Kristi ri ya yi.

6

Bu Pyìr Ri Gban Mpìr, Ama Bu Kristi Ku Ri Ya Mpìr Yonki

¹ To, jir wàníng, yá shi má sa kyann íri bu pyìr, àjirà àsàn Shìdun aku swàb kà rà? ² I àdòníng bàna, jir kai bàna yi pànn hing jir Kristi á pìkyinnyí ni, í bu-à sa bu pyìr na fig rag kùr á shinnyí ni bàna. Bu-à sa yá shi má sa kyann íri bu pyìr níng, í jir kai rà? ³ Ning yì fig rag batisma big sa ya sig yi á zinn Yesu Kristi ni níng, shi àràg yi wu síg ki àràg barà Kristi wu sig níng bàna rà? ⁴ Sai-à big sa sig yi batisma, batisma-à níng hi tàg sig rag, yi wu kwonn sig ma Kristi, big jì kwonn sig yi ma ku àjirà gbam Shìdun aku gbar dù nann zu yi ma yonki àpyú àràg barà Kristi dù nann zu sig ma yonki níng.

⁵ Barà yi shi sig í bu ñzyun ma ku á ki-à yi wu sig àràg barà ku wu sig níng, í barà yá shi í bu ñzyun áni ma ku. Barà ku dù nann zu sig ma yonki mà amir-à ni níng, í barà yi má yá dù nann zu ma yonki áni tinn.

⁶ Yi yì hing bu bibaiká rì á pìkyinnyí ni níng, big dab bàg gbam rìghing mà atàm bín-à big dab bàg sig Kristi áni níng, àjirà gbam bu pyirká abig

vinn rìg àjirà kada ayi shi jakàng rag fàu bu pyìr bàna. ⁷ Mpìr ma wu hing, bu pyìr má na fig rag kùr á shinnwá ni bàna. ⁸ Tàma-à níng, barà yi wu sig ma Kristi níng, yi yì hing yá shi ma ku. ⁹ Yi yì hing barà Kristi dù nann zu rìghing mà amir-à ni ma yonki níng, kwá wu kàng fig rag bàna. Ki bàna rag ma gbam á shinnwá ni. ¹⁰ Ki-à ku wu sig níng, ku wu síg jir shinn bu pyìr mpirká bidim pár. Ku wu sig í kàun ñzyun, jiràaku gban rìg swàm bu pyìr. Shuwá zyun-à ku ri shi níng, ku ri shi shu bu Shìdun. ¹¹ Aning sìnn kàng shinn ná àràg ning wu rìghing á jir shinn bu pyìrná ni, ama á byar Shìdun, ning shi sig ma yonki á jir shinn Yesu Kristi.

¹² Kada aning zìm swàm bu pyìr aku na kùr á shinn ná ni bàna, jirà kada aning sa bu pyìr-à pìkyinn ná ri zìm bàna. ¹³ Kada aning zìm aning zìg kyau buká káhi á dìrná ni aning sa swàm bu pyìr ma káhi bàna. Wà na sa hing àdòníng, ná kàng fàu bu pyìr, ama bu-à ná sa bàna, aning ya rag shinn ná á byar Shìdun àràg í mpirká kàng bi sig mà ki-à ni ma yonki. Aning zìg kyau buká káhi á dìrná ni aku shi bu-à má sa ya Shìdun swàm bu ñsàn ma káhi. ¹⁴ Kada aning zìm a bu pyìr shi àsàin luná bàna, jir kai bàna tàma-à níng ning shi fig rag á vù doka bàna. I àsàn Shìdun pànn síg ning nì.

Yi Shi Fig Rag í Fàu Bu Pyìr Bàna

¹⁵ Tàma-à níng barà yi ri shi á vù àsàn Shìdun níng, yá wib fig rag doka bàna, má shi sa íri bu pyìr rà? Ai, sa fig àdòníng bàna. ¹⁶ Ning yì fig wà na sìnn kàng hing shinn ná àràg í fàu á byar mpìr zyun, ma wib hing ku, ning shi sig í fàuwá níng bàna rà? Wà na sìnn kàng hing shinn ná rag ning í fàu bu pyìr, gbìb-à ning sìnn kà sig shinn ná áni níng, ma gbar bi ya ning ki. Ama na sìnn kàng hing shinn ná àràg í fàu awib Shìdun, gbìb-à níng hi má ya ning yonki. ¹⁷ Tàma-à níng, aning sa

ya Shìdun ísoko, jir kai bàna wàrì ning, ning rì í fàu bu pyìr. Ama tàma-à ning ning ri fig jírwá, mi ri wib jír-à big tàng sig ning ning, ma pìkyinn nzyun. ¹⁸ Barà big zìg zu rìghing ning á bu pyìrká buná ni ning, ning kèng rìg rag hing fàu bu sìsàn. ¹⁹ Má ya ning misali, àjirà aning fig bíbyann. Barà ning rì sìnn kèng sig shinn ná n shi sig í fàu bu pyìr mi ri sa íri buká sàn fig bàna ning, tàma-à ning aning sìnn kèng shinn ná aning shi fàu bu ñsàn, jirà aning sa bu-à Shìdun ri zìm.

²⁰ A sai-à ning rì í fàu bu pyìr ning, ning ri kyab fig bu ñsàn sa á pìkyinn ná ni bàna. ²¹ Swàm bu àzunáiká ning rì sa sig wàrì ning, ning dig sìg kai áni rà? Bu káníng bidìm pár í bu-à má gban mpìr. ²² Ama tàma-à ning barà big zìg zu rìghing ning á bu pyìrká buná ni ning, ning kèng rìg rag hing fàu Shìdun. Ná dìg shu kyìkyàr á pyànn Shìdun, ma yonki kinn kinn. ²³ Bu pyìryí má sìnn kà yi á ki. Ama wà ya bir hing pìkyinnýí á byar Shinn Luyí Yesu Kristi, Shìdun má ya yi yonki wà zyun-à má vinn fig ávinn bàna.

7

Tinn Jír á Shinn Ban

¹ Yiwaimí big, ning yì hing doka, í bu-à sa ná fig byann bu-à má dinya ning. Doka-à hi shi sig ma gbam á shinn mpìr hár sai kwa wu hing. Sai-à mpir-à ning ma wu hing, doka-à hi shi fig rag ma gbam á shinnwá ni bàna. ² Ayi zìg jír-à ning àràg í uwà-à zìg sig wunù. Uwà-à ma shi sig ma wunù, doka ban shi sig ma gbam á shinnwá ni. I bu-à sa kwá zìg sar fig rag wunù zyun bàna, sai wà nùwá ning ma wu hing. ³ Ama wà nuwá ma wu fig bàna, kwa zìg swann hing wunù zyun kim, ku ri sa àyái ma wunù-à ning hi. Ama wà nuwá ma wu hing, á byar-à ning hi kwá zìg rag wunù zyun kim. Wàníng ku ri sa fíg àyái bàna. ⁴ Yiwaimí big, ning wu kwonn

sig ma Kristi, í bu-à sa tàma-à ning doka bàna rag ma gbam á shinn ná ni. Ning shi sig rag í bu Kristi, zyun-à dù nann zu sig mà amir-à ni, jirà ayi shi mpìr kyìkyàr á pyànn Shìdun. ⁵ Sai-à yi rì yì fig ma Kristi bàna, yi ri sa bu-à bibaiká zyun-à pìkyinnýí ri zìm. Doka Shìdun sìnn kà yi, yi ri sa swàb kà bu pyìrká. Bu pyìr káníng hi ri sìnn kà yi á ki. ⁶ Ama tàma-à ning, yi zu rìg rag hing áyau doka, jir kai bàna big zìg zu rìg rag hing yi á bu-à rì sìr gbam sig yi ning. Tàma-à ning yá bàg rag Shìdun ma Awun Kyìkyàr-à ku ya sig yi ning, ma wà yá bàg doka zyun-à í gbìb àkor ning.

Bu Pyìr Ri Ngang Ngain Ma Yi

⁷ Tàma-à ning yá dang rag doka í bu bibai rà? Ai bàna kó tití nímá. Ním má í jir doka bàna, nì ním má yì fig bu pyìrká mì ri sa ning bàna. Doka ním ma dang fig rag, kada nì wìm bu-à má í bumí bàna á pìkyinnmí ni bàna, nì ním má yì fig rag, bu-à àdòníng í bu pyìr bàna. ⁸ A jir shinn doka í bu-à sa bu-à bibai dìg pyù n kà rìg á pìkyinnmí ni jirà aku tonn gban mì nì sa bu pyìr àràg barà yi ri wìm bu mpìr. Ním ma í jir doka bàna, bu pyìr nìm má dìg fig gbam bàna. ⁹ Sai-à nì rì yì fig doka bàna, nì rìi shi shumí ñsàn nímá. Ama barà nì yì rag jir doka ning, á byar-à hi bu pyìrká dìg rag gbam á shinnmí ni, hár n sìnn kà mì á ki. ¹⁰ Doka zyun-à mì ri kyab á pìkyinnmí ni rag má ya mì yonki ning, í zyun-à gbar bi ya sig mì ki. ¹¹ A jir shinn doka, bu pyìr dìg pyù hár n tonn gban mì, n sa nì wu ki.

¹² Kó barà bu-à ning shi sig àdòníng, yi yì hing rag doka bi sig á byar Shìdun, doka-à hi í bu kyìkyàr, bu-à doka dang sig bidìm pár í bu sìsàn. ¹³ A jir gbìb ñsàn-à ning ni, í bu-à sa nì wu sig ning rà? Ai í jir kàhi bàna. I bu pyìr sa sìg nì, í wà nì wu ki á jir shinn doka zyun-à í bu ñsàn ning. Bu pyìr sa hár nì wu ki jirà aku tiyya mì rag Shìdun ri bai pìkyinn wàni ma bu bibaiká.

*Bu Nsàn Ma Bu Bibai Ri Ngang
Dìr á Pìkyinn Mpìr*

¹⁴ Yi yì hing rag doka í bu kyìkyàr, ama bumí, mì í mpìr jíkwinn, n̄ shi sig fàu bu pyìr. ¹⁵ N̄ yì fig bu-à mì ri sa bàna, jir kai bàna bu-à pìkyinnmí ma ri zìm n̄ sa, mì ri sa fig bu-à hi bàna. Ama sái bu-à pìkyinnmí ma zìm fig bàna í bu-à mì ri sa. ¹⁶ Barà mì ri sa bu-à n̄ zìm fig n̄ sa bàna níng, wàníng tág sig rag, n̄ zìm hing rag doka sàñ hing. ¹⁷ Barà ri sa mì àdòníng, í mì ri sa fíg nì bu káníng bàna, ama í bu pyìrká zyun-à shi sig á dírmí ni. ¹⁸ N̄ yì hing bu n̄sàn shi fig á kyinnmí ni bàna, jir kai bàna wà ma ri zìm n̄ sa bu n̄sàn, mì ri sa yì sar fig bàna. ¹⁹ Mì ri sa fig bu-à n̄sàn mì ri zìm n̄ sa níng bàna, sái bu-à bibai wà n̄ zìm fig n̄ sa bàna níng. ²⁰ Bu-à n̄ zìm fig n̄ sa bàna, wà ma ri sa bu-à níng hi, í mì ri sa fíg nì bàna, ama í bu pyìrká zyun-à shi sig á kyinnmí ni níng, ri sá ni.

²¹ N̄ myàng bu-à níng shi sig àràg í bu su á byarmí ni, jir kai bàna wà ma ri zìm n̄ sa bu n̄sàn, sái n̄ rag n̄ myàng níng, mì ri sa bu-à bibai. ²² A pìkyinnmí ni, n̄ zìm kab sig doka bu Shìdun. ²³ Ama mì ri myàng í bu zyun kim ri sá nì swàm á dírmí ni, ri nu kànn ma doka Shìdun zyun-à pìkyinnmí ri zìm, bu-à hi ri sa mì n̄ shi fàuwá jirà n̄ sa bu pyìr. ²⁴ N̄ shi sig áyau shwìn nínànn nímá. Mpìr-à má pinn zu mì á shwìn-à níng ni, zyun-à má sinn kà mì á ki níng, í ni rà? ²⁵ Mì ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn Yesu Kristi Shinn Luyí.

A jir shinn wàníng ni, mì ri zìm n̄ wib doka Shìdun ma pìkyinn nzyun, ama bu pyìrmí ri sinn kà mì n̄ shi fàu bu-à bibai.

8

*Mpìr Aku Shi Shu Aràg Barà
Awun Kyìkyàr Ri Zìm*

¹ Mpìr-à ma kwonn hing shinnwá ma Yesu Kristi, Shìdun má ta kà fig ku mà lu pyìr-à ni bàna. ² Awun Shìdun í zyun-à má ya yi yonki,

wà ya kwonn hing shinnyí ma Yesu Kristi. Awun-à níng hi kab rìghing gbam bu pyìr, n̄ zìg zu rìghing yi á bu pyìr zyun-à ním má sinn kà yi á ki níng. ³ Doka Musa kab fig gbam bu pyìr bàna, jir kai bàna mpìr bàna ma gbam-à wà kwá wib doka-à níng hi. Ama Shìdun swam bi sig wùnwá á dunyaru àràg í mpìr jíkwinn, ku wu sig jir shinn bu pyìryí, jirà aku zìg zu yi á bu pyìryí ni. ⁴ A jir shinn wàníng ni, tâma-à níng yi ri sa kó kai bidim pár àràg barà Shìdun ri zìm ayi sa ma pìkyinn nzyun, àràg barà doka dang sig. Bu-à sa níng, í jirà tâma-à níng yi shi sig àràg barà Awun Shìdun ri zìm. Yi shi fig rag àràg barà bu-à bibaiká á pìkyinniyí ni ri zìm ayi shi níng bàna. ⁵ Mpìrká zyun-à ri sinn kà pìkyinnbá á byar bu-à bibai níng, big ri sa íri bu bibai. Ama mpìrká ká ma ri zìm Awun Shìdun aku sinn kà big abig sa bu sìsàn, mpìr káníng hi í ká zyun-à ri sa bu-à Awun Shìdun ri zìm. ⁶ Bu-à bibai kyab ri sinn kà mpìr á ki, ama mpìr-à Awun Kyìkyàr ma shi sig á pìkyinnwá ni, kwá dìg yonki, pìkyinnwá má na tag tìnn. ⁷ Mpìr-à ma mònn sig ma bu-à bibai á pìkyinnwá ni, ku í mpìr-à ri zib Shìdun, jir kai bàna ku wib fig bu-à doka Shìdun dang sig bàna. Kwá wib sar fig bàna tìnn. ⁸ Mpìr-à ma mònn hing ma bu-à bibai á pìkyinnwá ni, kwá sa sar fig bu-à Shìdun ri zìm bàna.

⁹ Ama bigná, ning bàna ma pìkyinn-à bibai, pìkyinn ná kyàr shi nímá, jir kai bàna Awun Shìdun shi sig á pìkyinn ná ni. Mpìr-à ma bàna ma Awun Kristi á pìkyinnwá ni, mpìr-à níng hi shi fig bu Kristi bàna. ¹⁰ Wà Kristi ma shi sig á pìkyinn ná ni, Awun Shìdun má sinn kà ning aning wìm zu ma yonki, kó barà dìrná má wu á jir shinn bu pyìr. Kristi má sa aning wìm jakàng ma yonki, jir kai bàna Shìdun sinn sig ning, ning í mpìrká n̄sàn á pyànnwá ni. ¹¹ Wà Awun Shìdun zyun-à gbar dù nann zu sig Yesu mà amir-à ni

níng, ma shi sig á pìkyinn ná ni, í wà ku zyun-à gbar dù nann zu sig Yesu mà amir-à ni níng, kwá ya dìrná zyun-à wu sig níng yonki jir shinn Awunwá zyun-à shi sig á pìkyinn ná ni níng.

¹² Yiwaimí big, á jir shinn wàníng ni, ayi sinn kà shinnyí ma ayi sa bu ñsàn zyun-à Shìdun ri zìm, ma wà yá sa bu-à bibai zyun-à pìkyinnyí ri zìm. ¹³ Wà ning ma ri sa bu-à bibaiká zyun-à kyinn ná ri zìm, kyinn-à bibai-à ning shi sig ma kàhi níng, í bu-à má gban ning. Ama wà Awun Kyìkyàr-à ning shi sig ma kàhi á pìkyinn ná ni níng, ma gban hing pìkyinn bibai-à níng, ná dìg yonki kinn kinn. ¹⁴ Mpirká zyun-à Awun Shìdun ma shi síg nì zubá, mpirká káníng hi, í yann Shìdun. ¹⁵ Awun Kyìkyàr-à Shìdun ya sig ning níng, ku ya fíg ning jirà aning shi í fàu ma aning shàr zinn bàna, ama jirà aning shi í yanká buwá. Awun Kyìkyàr-à ning shi sig ma kàhi níng, sa síg nì í wà ning shi yann Shìdun. Wàníng í bu-à sa yi ri bar Shìdun, "Tayí, Tayí." ¹⁶ Awun Shìdun kà sig á pìkyinnyí ni, mi ri tág yi rag yì yann Shìdun. ¹⁷ Barà yi shi síg yann Shìdun níng, yá dìg bu ñsàn-à ku sinn ya sig mpirká buwá, ma bu ñsàn-à ku sinn ya sig Kristi. Wà ya wa hing shwìn á shinn Kristi, Shìdun má swam yan yi ma ku ábir-à ni.

Buká Shìdun Má Ya Yi á Pyànn

¹⁸ A myàngmí ni, shwìn-à yi ri wa tàma-à níng, yá màg sar fig ma àsàn Shìdun, ma ájwár-à Shìdun má ya yi á pyànn níng bàna. ¹⁹ Buká Shìdun màm sig á jànn-à ni bidim pári sa atùtwài abig myàng àyúnn-à Shìdun má tiya big mpirká zyun-à í yanká buwá. ²⁰ Buká Shìdun màm sig níng, kàng rìghing bu átai, bàna ma yìr. Shìdun sinn kàng síg nì àdòníng, big zìm fíg nì bàna. ²¹ Kó barà sa sig àdòníng, big bir sig pìkyinnbá rag àyúnn zyun buká Shìdun màm sig níng, má shi fig rag fàu bàna, má swàr fig rag bàna, má

dìg gbam má shi shu shinn dìrbá àràg yann Shìdun. ²² Yi yì hing rag, hár tàma-à níng buká Shìdun màm sig ri fig àwá wàni, àràg barà uwà ma ri mà wùn, ku ri fig àwá níng. ²³ Iri buká zyun-à Shìdun màm sig níng ri fíg nì àwá bàna, yi má zyun-à Shìdun ya sig yi Awun Kyìkyàr-à jirà aku tiya yi rag yi í mpirká buwá níng, yi ri fig àwá-à hi tìnn. I bu-à sa yi ri sa atùtwài jirà Shìdun aku sinn kàng yi, ayi shi yanká buwá, maaku ya yi dìr àpyú. ²⁴ Yi sinn sig kyinnyí á dìr Shìdun, jirà aku pinn zu yi. Ama wà ya dìg hing bu-à yi sinn sig kyinnyí áni níng, yá shi kir fig rag á kyinnyí ni bàna, jir kai bàna yi dìg rìghing bu-à yi ri zìm. ²⁵ Wà ya sinn sig kyinnyí á shinn bu-à ya dìg fig ma bàna, yá tib pìkyinnyí, má shi kir jirà ayi dìg.

²⁶ Wàníng má, Awun Shìdun ri shang yi á byarká gbamyí fòr fig bàna, jir kai bàna yi yì fig barà yá vig Shìdun áni bàna. Awun Shìdun í zyun-à má vig ya yi Shìdun ma nài jir ngbam nímá zyun-à yá dang yì sar fig bàna. ²⁷ Shìdun zyun-à ri myàng pìkyinnyí níng yì hing bu-à Awunwá ri zìm, jir kai bàna Awun-à níng ri vig Shìdun áshinn mpirká bu Shìdun ni. Ku ri vig bu-à Shìdun ri zìm.

²⁸ Yi ká yi ri zìm Shìdun níng, yi yì hing rag bu-à ma dìg yi bidim pári, Shìdun sinn kàng bu-à hi jirà ayi dìg bu ñsàn áni, yi ká ku bar sig yi ayi shi mpirká buwá. ²⁹ Mpirká zyun-à Shìdun shig zu bab sig níng, ku sinn kann rìghing big a kur àjirà abig shi àràg í wùnwá Yesu, jirà Yesu aku shí nì àgbam-à áyau wunzàká buwá ni. ³⁰ Mpirká zyun-à Shìdun sinn kann rìghing big akur níng, í ká zyun-à ku bar sig. Ká zyun-à ku bar sig níng, í ká ku sinn sig big rag big í mpirká sìsàn á pyànnwá ni, n sinn sig big abig shi mpirká úwài àràg ku.

*Barà Shìdun Ri Zìm Mpirká á Jir
Shinn Yesu Kristi*

³¹ Bu-à yá dang á shinn jír káníng ni, í kai rà? Barà Shìdun ri zìm yi àdòníng, mpìr-à kinn sig wà kwá zib yi íni ra? ³² Shìdun dim fig yi wùnwá bàna, ku ya sig yi wùnwá jír à wàníng wu jír shinnyí bidìm pár. Barà ku ya sig yi wùnwá níng, í barà kwá ya yi kó kai bidìm pár átai áni. ³³ Shìdun ma shinnwá dang bai fig mpìrká ku shig zu sig níng bàna, mpìr-à má dang bai big í ni rà? ³⁴ Yesu Kristi zyun-à wu sig, n dù nann zu sig mà amir-à ni ma yonki níng, shi sig mà agunn vìm nu bu Shìdun, mi ri vig ya yi Shìdun. A jír shinn wàníng ni, walai mpìr-à má dang bai yi. ³⁵ Walai bu-à má gàfínn yi ma Kristi zyun-à ri zìm yi níng, kó fòr, kó shwìn, kó ba kìg kà yi á tonn fi, kó amor, kó ashi, kó ki. ³⁶ Aràg barà jír Shìdun dang sig rag: "Jír yi ri bàg Shìdun níng, í bu-à sa mpìrká ri gban yi kó ákaun bidìm pár.

Big ri sinn kèng yi àràg í àdùn zyun-à bà gib gban."

³⁷ Kó barà bu káníng bidìm pár ri dìg yi níng, yi kab rìghing gbambá, jír kai bàna Yesu Kristi ri zìm yi wàni. ³⁸ Jír kai bàna nì yì hing rag, walai bu-à má gàfínn yi ma Kristi, kó ki, kó yonki, kó yann aswam mà wai, kó wàuká, kó kùrká, kó buká zyun-à ri sa tama-à níng á jànn-à ni, kó ká zyun-à má bi á pyànn, ³⁹ kó bu-à má bi sig mà wai, kó á jìnn ni, kó áyau buká Shìdun màm sig bidìm pár, yi myàng fig bu-à má gàfínn yi ma azím-à Shìdun ri zìm yi á jír shinn Yesu Kristi Shinn Luyí níng bàna.

9

Shìdun Shig Zu Mpìr Israilaká Abig Shi í Buwá

¹ Mì ri zìm ní dinya ning bu zyun á shinn mpìr Yahudawaká ni. Bu-à má dinya ning níng, í jír àjai. Mì ri gim fíg nìnsáng bàna, jír kai bàna nì shi síg bu Kristi. Awun Kyìkyàr-à shi sig á pìkyinnmí ni níng yì hing rag

jír-à mì ri dang níng í nìnsáng bàna. ² Pìkyinnmí ri bai wàni á jír shinn mpìr Yahudawaká ni, big í yiwaimí, big zìm fig jír Kristi bàna, í bu-à ri wa mì á pìkyinnmí ni. ³ Wà nìm ma sa, nì nìm má rag a Shìdun sìnn kà mì á shwìn kó aku ta kà mì á pyìr-à ni á jír shinnyí bidìm pár. Barà kwá ya yi kó kai bidìm pár átai áni. ⁴ Big shi síg nì mpìr Israilaká. Shìdun sa sàñ ya rìghing big nìnsàn níma, n shig zu jag sig big í ni, jír àbig shi í yanká buwá. Shìdun tág sig gbamwá á byarbá ni, n gib ya big nu rag, kwá sa sàñ ya big. Ku ya sig big doka. Ku tág big barà bà wìb ku áni. ⁵ Israile káníng í yann ada àgbamká rì, ká yì jag sig Shìdun, sai-à á ninonn. Sai-à Kristi bi á jànn-à ni níng, ku bi sig àràg í mpìr Yahudawa. Shìdun shi síg nì kùr kó kai bidìm pár. Mpìrká bidìm pár abig swam yan ku kó ákaun. Aku shi àdòníng.

⁶ Barà mpìr Yahudawaká káhi bàg fig Kristi bàna níng, wàníng tág sig rag Shìdun bàg fig nu-à ku gib ya sig mpìr Israile káníng bàna rà? I àdòníng bàna, jír kai bàna swai mpìr Yahudawaká nìnànn níma í mpìr Yahudawa àjai á pìkyinnbá ni bàna. ⁷ Ná í yann ada Ibrahim bidìm pár shi síg nì yann Shìdun. Shìdun dinya Ibrahim n rag, "A byar Ishaku, wá dìg yann ada nìnànn níma ká nì gib sig nu rag, má ya wù níng." ⁸ Yanká big mà sig àràg barà big ri mà yann níng, shi fíg yann Shìdun bàna. Ama ká zyun-à Shìdun gib sig nu rag bà mà níng, shi síg nì yann ada Ibrahim. ⁹ Nu-à Shìdun gib sig bàna, ku rag su-à ma màg hing, kwá kèng bi, Saratu má mà wùn.

¹⁰ Iri wàníng bàna mà, yann Rifkatu àkunn pyànnà níng, tabá í yàkúyí Ishaku. ¹¹⁻¹² Rifkatu mà fig ma yann nìtài káníng bàna, Shìdun shig zu rìghing wùn-à ku ri zìm áyaubá ni. Ku sa sig àdòníng jír kai bàna kada zyun áyaubá ni ma dang rag, í jír swàm nìnsànwá í bu-

à sa Shìdun shig zu sig ku níng. I Shìdun ma shinnwá zìm síg nì, í wà n shig zu síg ku ni. A byar-à níng hi, Shìdun dinya Rifkatu rag, wùnwá zyun-à àgbam-à má sa ya zyun-à àshái-à swàm. ¹³ Wàníng sa sig àràg barà jir Shìdun rì dang sig rag, Shìdun rì zìm Yakubu, ama n ngàng Isuwa.

¹⁴ Tàma-à níng barà Shìdun sa sig àdòníng, yá dang í kai rà? Yá rag ku sa sig bu ñsàn rà, kó bu-à bibai rà? Shìdun sa fig bu-à bibai kó tití nímá bàna, ¹⁵ jir kai bàna Shìdun dinya Musa rag, mpìr-à ku ma ri zìm kwá sa ya wàníng bu ñsàn, kwá sa. Mpìr-à ku ma ri zìm aku myàng ashi wàníng, kwá myàng. ¹⁶ Tàma-à níng bu ñsàn-à Shìdun ri sa sàn ya mpìrká níng, ku ri sa fíg jirà big zìm síg nì ma pìkyinnbá, kó jir swàm ñsànká big sa sig bàna. Mpìr má dìg fig àsàn-à níng big gbamwá bàna, ama sái mpìr-à Shìdun ma shig zu sig, ma ri myàng ashiwá, í wà kwá dìg àsàn Shìdun. ¹⁷ Jir Shìdun dinya Firauna rag, "N ya sig wù kùr à jirà nì tìya mpìrká rag nì shi sig ma gbam á shinn kó kai bidìm pár, ma ajirà mpìrká á jànn-à ni abig yì mì á jir shinnwú ni." ¹⁸ Wà Shìdun ma ri zìm aku myàng ashi mpìr, ku ri myàng. Wà ku ma ri zìm aku fím mpìr a wàníng gbam sung, ku ri fím wàníng.

Barà Shìdun Ri Nànn Agùnn, Mi Ri Myàng Kàng Ashi Mpìr

¹⁹ Mpìr zyun áyauná ni má bib mì rag, "Bu-à sa Shìdun ri dang bai yi níng, í jir kai rà? Mpìr-à má kan dim sar Shìdun bu-à Shìdun ri zìm í ni rà?" ²⁰ Wù mpìr-à níng, wù í ni hár wá dang pyann jír ma Shìdun rà? Mpìr-à ma mi sig par, par-à hi má bib fig àsàin-à mi sig ku níng rag, "Bu-à sa à mi sig mì àdòníng í jir kai rà?" Par-à hi má bib fig ku bàna. ²¹ Asàin-à mi sig par-à níng, ma zìm hing, kwá zìg jànn bu mi, má mi jakàng par àpyú àkunn pyàna, jir kai bàna zyun má shi í zyun-à

kwá sa buju bùkí ma kàhi, zyun bó, í zyun-à kwá sa buju áni kó ákaun bidìm pár.

²² Wàníng í bu-à Shìdun sa sig, ku ri zìm aku tìya mpìrká rag pìkyinnwá bai hing wàni, maaku tìya big rag, ku shi ma gbam á shinn kó kai bidìm pár. Ku myàng mpìrká zyun-à sa bai rìg ku kyinnwá níng, fòr hing wàku gban rìg big. Ama ku tib pìkyinnwá. ²³ Ku tib sig pìkyinn jiràku tìya yi gbamwá ma àsànwá. Ku ri myàng ashiyí, n ya yi gbam-àku shi sig ma kàhi. Yi shi sig nì mpìrká zyun-àku shig zu sig rag kwá sìnn yi ayi shi mpìr uwài á pyànnwá ni. ²⁴ Yi shi sig nì mpìrká zyun-à Shìdun bar sig. Ku bar fig íri yi mpìr Yahudawaká bàna, ama kwonn ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna tìnn. ²⁵ Wàníng í bu-à Shìdun dang sig á tarkada Hosea n rag,

"Mpìrká zyun-à rì í mpìrmí bàna níng, má bar rag big í mpìrmí. Mpìrká á jànn zyun-à nì rì ma zìm fig bàna, í ká zyun-à ma zìm rag tama-à níng.

²⁶ Byar-à big dinya sig mpìr káníng rag, mpìr káníng í mpìr Shìdun bàna níng, í byar-à bá bar rag big yann Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki."

²⁷ Ishaya dang jír á shinn mpìr Israilaká n rag: "Kó barà mpìr Israilaká nànn hing wàni àràg í vun-à má níng-à ni níng, ama í mpìrká tití nímá má wìm zu nì. Bá nànn fig bàna. ²⁸ Shinn Luyí má gib kinn rìg jírwá á dunyaru, kwá gbar lor fig á lor bàna." ²⁹ Aràg barà Ishaya dang sig n rag, "Wà nìm ma í jir shinn Shinn Luyí zyun-à shi sig ma gbam á shinn kó kai bidìm pár, n fím sig swai mpìrká buyí níng bàna, wàníng yi nìm wu rìghing àràg mpìr Saduma ma mpìr Gumarata."

Mpìr Israilaká Ngàng Jir Ajwár-à Ashinn Yesu Ni

³⁰ Yá dang í kai rà? Kó barà mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna

kyab fig abig shi shu ñsàn á pyànn Shìdun ni bàna níng, ama big dìg hing yonki, jir kai bàna big bir hing pikyinnbá á byar Kristi. ³¹ Ama mpìr Israilaká yàn doka-à bá bàg, jirà abig shi shu ñsàn á pyànn Shìdun, ama big shi fig bàna. ³² Bu-à sa big shi fig shu ñsàn bàna níng, í jir kai rà? I jirà big bir fig pikyinnbá á byar Shìdun bàna, ama sái á byar swàm ñsànká zyun-à big ri sa. Wàníng í bu-à sa big ta àsiú áshinn abàn-à ni, zyun-à í Kristi. ³³ Aràg barà big ba sig á jir Shìdun ni n rag: “N tib sig abànmí mà Siyona, zyun-à àsiú má ta kyann mpirká áni, hár má sa mpìr má kù.

Ama mpìr-à ma ya hing gwangga á shinn abàn-à níng hi ni, kwá fig fig àzunái bàna.”

10

¹ Wunzàmí big, bu-à mì ri wìm á pikyinnmí ni bàna, mì ri vig Shìdun jirà mpirká bumí abig wìm zu ma abig dìg yonki kinn kinn. ² N yì hing, big shi sig ma kyinn-à bá wib Shìdun, ama big yì byann fig barà bá wib Shìdun áni bàna. ³ Jirà big yì byann fig gbìb-à Shìdun ri sìnn mpirká abig shi sìsàn á pyànnwá ni bàna níng, í bu-à sa big ri bàg gbìbbá zyun kim. Big ngàng wà bá bàg gbìb ñsàn-à Shìdun pù finn ya sig big níng. ⁴ Yesu Kristi tiya sig mpirká rag, jir shinn doka bàg má sìnn kèng fig big mpirká sìsàn á pyànn Shìdun ni bàna. Jir wàníng mpìr-à ma bir hing pikyinn á byar Kristi ni, Shìdun má sìnn mpìr-à hi aku shi sìsàn á pyànnwá ni.

Apínn-à Shìdun Tìr Bi Sig Níng i Bu Mpirká Bidim Pár

⁵ Musa ba sig jír á shinn mpirká zyun-à ri kyab rag bá shi mpìr sìsàn á pyànn Shìdun jir shinn doka bàg. Ku ba sig rag: “Mpìr-à ma wib vinn hing doka-à níng hi, í zyun-à má wìm zu.” ⁶ Bu-à jir Shìdun dang sig á shinn shu ñsàn á pyànn Shìdun jir shinn pikyinn bir í wàníng, jír-à

hi dang sig rag, kada á bib shinnwú rag, mpìr-à má nann yag mà wai, jiràaku zìg tìg wann bi Kristi í ni rà? ⁷ Kada á kyab rag, ma mpìr-à má yag kà mà amir-à ni jiràaku gbar dù nann zu Kristi níng í ni rà? ⁸ Bu-à jir Shìdun ri dang bàna, í wàníng: “Jir Shìdun-à hi, shi yàr sig ma wù, shi sig á nuwú ni, n shi sig á pikyinnwú ni tìnn.” Jír-à hi í zyun-à yi ri tàg mpirká rag abig bir pikyinnbá á byar Yesu Kristi. ⁹ Wà wù ma dang hing ma nuwú rag, Yesu í Shinn Luwú, ma bir hing pikyinnwú rag Shìdun gbar dù nann zu hing ku mà amir ki-à ni, Shìdun má pinn zu wù. ¹⁰ Sái wà ya bir hing pikyinnyí á byar Shìdun ni, í wà Shìdun má sìnn yi mpìr ñsàn á pyànnwá ni. Wà ya dang hing ma nuyí rag Yesu í Shinn Luyí, kwá pinn zu yi. ¹¹ Jir Shìdun dang sig rag, “Mpìr-à ma bir hing pikyinnwá á byarwá ni, kwá fig fig zunái bàna.” ¹² Walai bu-à gàfinn mpìr Yahudawaká ma mpirká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna. Shìdun zyun-à nzyun níng, shi sìg bu kó ni bidim pár. Kwá ya kó ni bidim pár bu-à ba vig hing ku. ¹³ Mpìr-à ma bir hing pikyinn ma vig hing Shìdun á zìnn Yesu ni, Shìdun má pinn zu ku àràg barà jir Shìdun dang sig.

¹⁴ Mpìr káníng má vig Shìdun áshinn, wà ba bir fig pikyinn á byarwá ni bàna rà? Bá sáshinn má bir pikyinn wà ba fig fig jir Shìdun bàna rà? Bá fig jir Shìdun áshinn, wà mpirká ma dinya fig big bàna rà?

¹⁵ Mpirká ma sáshinn má yag dang jir Shìdun, wà ba tìr yag fig big bàna rà? Jir Shìdun dang sig rag, “Mpirká ma zìg yag hing jir àjwár, ma dinya hing mpirká, mpirká má fig àjwár, má pànn big vù pyànn.” ¹⁶ Ama í mpìr bidim pár zìm sìg nì jir Shìdun bàna. A byar-à hi Ishaya dang rag, “Shinn Luyí, mpìr-à bir sig pikyinn á jír-à yi dang sig níng í ni rà?” ¹⁷ Sái wà mpìr ma fig hing jir Shìdun, í wà kwá bir pikyinn. Jir Shìdun ri zu bi á nu mpirká ri dang jir Kristi.

¹⁸ Mì ri zìm n̄ bib abib, àjai mpìr Yahudawa káníng fig fig jir Shìdun bàna rà? Big fig hing, jir kai bàna jir Shìdun dang sig rag,

“Nài jírbá kyann kàng kwìb gban rìghing jànn-à bidìm pár. Jírbá fòr yag rìghing mà mìr swann-à ni tìnn.”

¹⁹ Mì ri bib jakàng abib, mpìr Israilaká fig byann fig bàna rà? Big fig byann hing. Musa dang jír-à Shìdun dang sig rag,

“Má sìnn kà ning aning sa akyib á shinn mpìrká zyun-à í mpìr Yahudawaká bàna.

Má sìnn kà ning aning nànn àgùnn big mpìrká zyun-à ri fig byann fig jír bàna.”

²⁰ Ishaya shàr fig zu mpìr bàna n̄ dang bu-à Shìdun dang sig n̄ rag,

“Mpìrká yàn fig gbìbmí bàna níng, í ká dìg sig mì.

N tàg hing shinnmí á byar mpìrká ká yàn bab fig mì bàna.”

²¹ A shinn mpìr Israilaká ku dang rag, kó ákaun bidìm pár ku ri du yag vùwá á byar mpìrká ri wib fig ku bàna, mi ri gbam sung big jírwá.

11

Shìdun Myàng Ashi Mpìr Israilaká

¹ Mì ri bib abib, Shìdun ya rìghing mpìrká buwá kwìb rà? Bàna. Ku ya fig mpìrká buwá kwìb bàna kó tití nímá. Mì mā shinnmí má, mì í mpìr Israile, mì í wùn ada Ibrahim, mì í swai Benjamin. ² Shìdun ya fig mpìrká zyun-à ku rì shig zu jag sig níng kwìb bàna. Ning yì hing bu-à jir Shìdun dang sig á shinn Iliya, ku dang bai mpìr Israilaká á pyànn Shìdun. ³ Ku dang rag, “Shinn Lumí, big gban rìghing yann aswamká ri dang kyann jírwú, n̄ wab gbànn rìghing byar-à big ri twìb swànn ya wù bu. Tàma-à níng dà kàng sig rag mì áwinmí ni, big ri zìm abig gban rìg mì tìnn.” ⁴ Shìdun zìm ya ku í kai rà? Shìdun zìm ya ku rag, “N shig zu rìghing mpìr dubu sùmpyànn, ká ri

bìnñ kir wann ya fig bu sìnn, zyun-à big ri bar í Baal níng, bàna.” ⁵ I barà shi sig áni tama-à níng tìnn, Shìdun shig zu sig mpìrká káhi nànn fig bàna, ká ku ri myàng ashibá. ⁶ Shìdun ri shig fig mpìr jir swàm ñsàn bàna, ama í jírà ku ri myàng ashi mpìr. Shìdun nìm ma ri shig mpìr jir swàm ñsàn, ai ashi-à ku ri myàng mpìr ma káhi níng, nìm bàna ma yìr.

⁷ Tama-à níng yá dang í kai rà? Mpìr Israilaká dìg fig gbìb-à big ri yàn zyun-à má sìnn kà big ñsàn nímá á pyànn Shìdun ni bàna. Sái íri mpìrká ká Shìdun shig zu sig tití nímá níng, dìg síg nì. Mpìrká ká dà sig mà sim níng, big gbam sung n̄ ngàng jir Shìdun. ⁸ Big ba sig á jir Shìdun ni n̄ rag, “Shìdun gban rìghing kyinnbá, bá kyab fig jír ñsàn bàna. Bu-à pànn sig wàrì hár n̄ bi tama-à níng, big kàng rìghing mpìr àfau, mi ri gbam sung.” ⁹ Dawuda dang jírwá n̄ rag, “Ajwár-à mpìr káníng ri fig níng, a nìm shi kàng àràg í ayàr, jírà abig kù.

Bu-à bibai-à big ri kyab á pìkyinnbá ni níng, a nìm kinn á shinnbá ni.

¹⁰ A zubá nìm fag rìg, abig myàng kyàr byar bàna.

Abig nìm wa shwìn su big su àràg big swann sig swánn á shinnbá ni.”

¹¹ Mì ri bib jakàng abib, kù-à mpìr Yahudawaká kù sig níng, bá dù nann zu kàng fig bàna rà? Bá dù nann zu kàng. Kù-à big kù sig níng, gbar bi mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna níng Shìdun pinn zu big jírà a mpìr Israilaká sa akyib. ¹² A jir shinn bu pyìr mpìr Yahudawaká ni, í bu-à sa bu-à sisàn yag sig kó áni á dunyaru. Bu sisàn-à Yahudawaká zìm fig abig dìg bàna níng, Shìdun ya rìghing mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna.

Ayúnn-à Yahudawaká bidìm par ma wib hing Shìdun, bá myàng àsàn Shìdun má kab wàrì.

Shìdun Pinn Zu Mpìrká Zy়un-à í Yahudawaká Bàná

¹³ Mì ri dang ma ning, ning ká zyun-à ning í mpìr Yahudawaká bàna. Aràg barà ñ shi síg nì wùn aswam Shìdun á byar mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna ning, má sa àyán ma swàmmí. ¹⁴ Kó barà sa áni bidim pár, mì ri zìm nì sa mpìr Yahudawaká bumí abig sa akyib, jirà abig bir pìkyinnbá ma abig wìm zu. ¹⁵ Sai-à Shìdun ya mpìr Israilaká kwìb ning, á sai-à ning hi mpìrká á dunyaru kyab n bi jùn kwonn rag ma Shìdun. Ama wà kwa zìg rag hing mpìr Israilaká ning, má shi àràg big dù nann zu sig mà amir ki-à ni.

¹⁶ Agir brodi wà jijag-à ning, wà ba ya hing Shìdun, àkúnn-à ning shi sig buwá tinn. Wà ba zìg adinn bínká ma ya Shìdun, ayab káníng shi sig í buwá tinn. ¹⁷ Ayab bin zaitun ká káhi wan sig awan ñsàn nímá, ama big í gib ta wann rìg-à. I wà n zìg ayab bín zyun-à mà awúnn-à ni, n sìr ban ma bín-à wà ñsàn-à ning. Wù zyun-à wù í mpìr Yahudawaká bàna ning, a shi sig àràg í ayab bín-à mà awúnn-à ni, zyun-à big sìr sig ban ma bín ñsàn ning. Tàma-à ning à shi sig rag bu ñzyun ma adinn bín-à ning, zyun-à ri ya yonki. ¹⁸ Kada á gbar dù nann zu shinnwú rag à kab síg nì ayab bín-à big gib ta wann sig ning bàna. Wa sa hing àdòníng, á yì rag à pànn gbam fíg adinn bínká hi ñ bàna, ama í adinn bínká pànn gbam síg wù nì.

¹⁹ N yì hing wá dang má rag, big kyag kifinn zu sig ayab bín sìsàn káníng jirà abig sìnn kà wù á pyann kàng shinnbá. ²⁰ Ajai, big gbar kìm rìghing ayab bín káníng, jir kai bàna big bir fig pìkyinnbá á byar Shìdun bàna. A jir shinn kyinn bir-à à shi sig ma káhi ning, á sar gbam áni, kada á gbar dù nann shinnwú bàna, ama á shàr Shìdun. ²¹ Barà Shìdun fim fig Yahudawaká ká shi sig àràg ayab bín ñsàn káníng bàna

níng, í barà kwá fim fig wù áni bàna tinn. ²² A myàng barà Shìdun sàñ sig áni, n tù sig áni tinn. Ku ri nànn àgùnn ma mpìrká zyun-à ri wib fig jírwá bàna. Ama kwá tág àsànwá á byarwú ni, wà wa wib hing ku, ma bir hing pìkyinnwú á byarwá ni. Wà wa wib fig ku bàna, kwá gàb rìg dìr ma wù. ²³ Wà mpìr Yahudawa káníng ma bir kàng bi hing pìkyinnbá, Shìdun má sìnn kàng big á byar-à big rì shi bab sig. Shìdun shi sig ma gbam-à kwá zìg kàng bi big. ²⁴ Wù zyun-à wù í mpìr Yahudawa bàna ning, à shi sig àràg í ayab bín-à mà awúnn-à ni, zyun-à big kyag ta wann sig, n sìr sig ban ma bin zaitun ñsàn-à ning. Wà má àdòníng, ban-à bá sìr ya mpìr Yahudawaká ma bin zaitun ñsàn-à ning, má fonn káb nì.

Shìdun Má Pinn Zu Gban Rìg Mpìr Israilaká

²⁵ Yiwaimí big, bu atàm zyun shi sig áni, zyun-à mì ri zìm aning yì. Bu-à ning hi má kan dim ning wà ná sìnn kàng shinn ná àràg ning yar kab síg nì kó ni bidim pár. Bu-à hi bàna í wàníng: Sung gbam-à mpìr Israilaká ri gbam ning, má shi nonn fig bàna. Ama má nonn tití, jir kai bàna sái wà mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna má fig gban rìghing jir Shìdun ma bi hing á byarwá ni. ²⁶ A byar-à ning hi, Shìdun má pinn zu gban rìg mpìr Israilaká àràg barà big ba sig á jir Shìdun, n rag,

"Asàin-à má pinn zu yi ning, má bi mà Siyona.

Kwá zìg zu rìg bu bibaiká á byar yann adaká bu Yakubu.

²⁷ Wàníng í nu-à má gib ma big, á sai-à má zìg zu big á bu pyìrbá ni."

²⁸ Mpìr Yahudawaká kàng rìghing mpìrká ri zib Shìdun jir shinn barà big ngàng sig jir àjwár-à ning. Sai-à Shìdun ya mpìr Yahudawaká kwìb ning, ning ká zyun-à ning í mpìr Yahudawaká bàna ning, ning

dìg pyù n wìm zu. Ama á jir shinn barà Shìdun zìm síg nì, í bu-à sa Yahudawaká shi sig mpírká bu Shìdun á dò jir shinn yàkúbá ni. ²⁹ Wà Shìdun ma shig zu hing mpír, ku ri ngàng fig wàníng bàna. Wà kwa dang rag, kwá sa sàn ya mpír, ku ri vim bìr fig nu-à ku gib ya sig mpír bàna. ³⁰ Ningká ning rì ngàng sig jir Shìdun níng, tama-à níng Shidun myàng hing ashiná, n ya hing ning pyù á jir shinn mpír Yahudawaká barà big wib fig Shìdun bàna. ³¹ Barà Shìdun myàng sig ashiná níng, í bu-à sa mpír Yahudawaká ngàng wà bá wib Shìdun jirà aku myàng ashibá tinn. ³² Shìdun fím mpírká bidìm pár big gbam sung, n ngàng wà bá wib jírwá. Ku sa sig àdòníng, jirà aku tìya big rag, ku ri myàng ashibá bidìm pár.

³³ Bu ñsàn-à Shìdun ri sa ya mpír, kab hing gbam. Yar-à Shìdun shi sig ma kàhi ma bu-à ku yì sig, zwàun hing wàni. Kwonw wà-à kwá wà mpír, mpír má yì vinn sar fig bàna tinn. I ní má yì gbib swàmwá rà?

³⁴ Jir Shìdun dang sig rag,
“Mpír-à yì sig kyinn Shinn Luyí í ni
rà?
Mpír-à má wà shang ku jír í ni rà?
³⁵ Mpír-à taba ya sig Shìdun bu í ni,
hár kwá dang rag a Shìdun ya
kàng ku,
mpír-à hi í ni rà?”

³⁶ Shìdun màm síg nì kó kai bidìm pár, n sìnn kà ya sig big yonki big ri shi. Kó kai bidìm pár í buwá. Ayi swam yan ku hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

*Barà Mpírká Ri Bàg Yesu Má Shi
Shu*

12

¹ Jir wàníng, mì ri vig ning, ning yiwaimí big, á jir shinn barà Shìdun ri myàng ashiyí, aning ya ku kyinn ná àràg í bu twìb swànn á pyànnwá ni. Aning ya ku kyinn ná kyìkyàr nímá, jir kai bàna ku ri zìm mpírká

abig sa àdòníng. Wàníng í kyinn-à ná wib Shìdun áni. ² Kada aning bàg gbìb buká á dunyaru bàna, ama aning zìm a Shìdun vim bir pìkyinn ná, jirà aning yì bu sìsàn-à Shìdun ri zìm aning sa. Bu-à kab wàníng bàna.

³ A jir bu sìsàn-à Shìdun sa ya sig mì níng, mì ri twìb kó ni áyauná ni byur, kada aku myàng shinnwá àràg ku kab sig kó ni bàna. Amaaku kyab á kyinnwá ni rag ku kinn fig bu zyun bàna. Aku bib shinnwá kó ku ri shi áyau pìkyinn bir-à Shìdun ya sig ku. ⁴ Barà yi shi sig ma kyau bu nínànn nímá á dìryí ni níng, í barà swàmbá shi sig kim kim áni tinn. ⁵ I barà yi má, yi yab nànn zu sig áni á dìr Yesu. Ama bidìm pár, yi shi sig í bu nízyun. ⁶ Barà Shìdun ya sig yi yar swàm kim kim níng, sái ayi sa swàm ma yar-à hi. Wà Shìdun ma ya hing mpír yar barà kwá dang jir Shìdun, aka sa swàm-à hi ábibir àràg barà ku bir sig pìkyinnwá áni. ⁷ Wà wù ma ri sa ya mpírká swàm, á sa ya big swàm sìsàn. Wà wù má í mpír atàg jir Shìdun, á tàg samímyìb. ⁸ Wà wù má í mpír-à ri dang gbam pìkyinn, á dang sìsàn. Wà wù má í mpír-à ri ya mpír bu, á ya ma pìkyinn nízyun. Wà wù má í ágbam mpír, á pànn samyib mpírká sìsàn. Wà wù má í mpír-à ri myàng ashi mpír, á sa ma pìkyinn àjwár.

⁹ Aning zìm ba dìrná ma pìkyinn nízyun. Aning ngàng bu-à bibai, aning zìm bu-à ñsàn. ¹⁰ Aning zìm ba dìrná ñsàn nímá, jir kai bàna ning í bu nízyun á byar Kristi. Aning sa àtùtwài barà ná wib ba dìrná. ¹¹ Kada aning sa dijar á swàmná ni bàna. Aning sa swàmná ma kyinn nízyun, ma aning wib Shìdun. ¹² Pìkyinn birná aka sìnn kà ning aning fig àjwár, wà shwìn ma dìg hing ning, aning tib pìkyinn, aning vig Shìdun kó ákaun.

¹³ Sai-à mpírká bu Shìdun ma ri zìm bu, aning ya big, ma aning pànn samyib kyìnnká.

¹⁴ Wà mpirká ma swau hing ning jirà ning ri bàg Yesu, kada aning vig Shìdun aku sa ya big bu-à bibai bàna, ama aning vig kuaku sa sàn ya big. ¹⁵ Aning fig àjwár ma mpirká ká ri fig àjwár. Ká ri kig nàikitáu, aning kig shang big tinn. ¹⁶ Aning shi shu sìsàn ábìr-à ni. Kada aning sìnn kèng shinn ná rag ning í mpír ùwài bàna. Aning pànn jàu ma mpirká zyun-à káhi ri myàng big àràg big í bu zyun bàna. Kada aning kyab rag ning yì gban rìghing bu bidim pár bàna.

¹⁷ Kada aning sa pyann kèng mpirká bu bibai-à big sa sig ning bàna. Aning sa bu-à mpirká má myàng rag ning ri sa bu ñsàn. ¹⁸ Aning sa barà ná sa má shi shu sìsàn big kó ni bidim pár. ¹⁹ Ning mpír azímmí big, kada aning sa pyann kèng mpír bu-à bibai bàna. Aning fim kó kai á vù Shìdun, Shìdun í àsàin-à má sa pyann kèng ya ning, àràg barà big ba sig rag, "Mì í àsàin-à má sa pyann kèng." Wànín í bu-à Shìdun dang sig. ²⁰ Bu-à ná sa bàna, aning sa àràg barà jir Shìdun dang sig rag, "Wà amor ma ri gban mpír azíbwú, á ya ku bu-à kwá jíji. Wà ajor ma ri gban ku, á ya ku bu-à kwá wa. Wà wa sa hing àdònínig kwá fig zunái." ²¹ Kada aning fim bu-à bibai aku gbam kan ning bàna. Ama aning sa bu-à ñsàn, jirà aning gbam kan bu-à bibai.

13

Aning Wib Agbam Jànnká

¹ Kó ni bidim pár aku wib àgbam jànnká, jir kai bàna àgbam bàna ma gbam-à kwá sa bu, sai wà Shìdun ma zìm hing. Shìdun í àsàin-à sìnn sig àgbam jànnká ning hi. ² Jir wànín, mpír-à ma sa ya hing àgbam jànn yawari, ku sa ya síg Shìdun. Mpír-à ma sa hing àdònínig, Shìdun má wà ku kwonn. ³ Mpirká ri sa bu sìsàn má shàr fig zinn àgbam jànnká bàna. Ká ma ri sa bu bibai í ká

má shàr zinn àgbam jànnká. Wà wa zìm fig wà á shàr zinn àgbam jànn bàna, á sa bu sìsàn, àjirà ku yan wù, ⁴ jir kai bàna í Shìdun sìnn kà síg nì àgbam jànn, ku sa ya wù swàm sìsàn. Ama wà wu ma ri sa bu-à bibai, á shàr zinnwá, jir kai bàna ku shi sig ma gbam-à kwá ya mpír shwìn. Ku í fàu Shìdun, Shìdun sìnn kà sig kuaku wà kwonn mpír. ⁵ Jir wànín, sàn hing aning wib àgbamká. Aning wib big, ná íri jír wà kada abig nànn ning àgùnn bàna, ama aning wib big ma pìkyinn ná.

⁶ Wànín í bu-à sa ning ri wa bài jànn, jir kai bàna àgbam jànnká í mpír swàmká bu Shìdun. Swàm-à níng hi big ri sa kó ákaun bidim pár. ⁷ Aning ya kó ni bu-à ma í bu nu swàmwá. Wà mpír azìg bài jànnká ma bi hing, aning wa rìg big. Wà ma í jir awib, aning wib big.

Aning Zìm Jàuná Jir Kai Bàna Ayúnn-à Nyàan Màg

⁸ Kada aning ji byafàn kó ni bàna, ama aning zìm jàuná, jir kai bàna mpír-à ma ri zìm jàuwá, ku wib hing doka Shìdun. ⁹ Doka-à níng zyun-à dang sig rag, á sa àyái bàna, á gban ki bàna, á jwi ajwú bàna, á wìm bu jàuwú zyun bàna, ma buká káhi níng, bidim pár big shi kà sig áyau doka zyun-à dang rag, "Azìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shin-nwú." ¹⁰ Mpír-à ma ri zìm jàuwá, kwá sa bai fig pìkyinn wànín bàna. Mpír-à ma ri zìm jàuwá ku wib vinn rìghing doka Shìdun.

¹¹ Tàma-à níng, ning yì hing barà shu dunyaru shi sig áni. Ayúnn-à màg rìghing wà ná fim zir á zu ná-à ni. Ayúnn-à bá pinn zu yi áni níng nyàan màg, su-à dà fòr fig rag àràg sai-à yi rì bir jag sig pìkyinnyí níng bàna. ¹² Fi sìr rìghing byar-à nyàan kyàr. Ayi fim swàm zufi. Ayi zìg bu àyar ma ayi sa swàm ma káhi. ¹³ Ayi pànn samyib shinnyí sìsàn nímá àràg í mpirká zyun-à shi sig á yiyar-à ni. Kada ayi sa bu àràg

í mpìr àning, kó mpìr-à wa pyann shin, kó mpìr àyái, kó mpìr sunu, kó mpìr agbìb shùr, kó mpìr akyib, bàna. ¹⁴ Aning zìg kyinn Shinn Luyí Yesu Kristi, kada aning kyab bu-à bibai á pìkyinn ná ni, ma aning wìm bu-à bibai bàna.

14

Kada á Dang Bai Jàuwú Zyún Bàná

¹ Aning pànn samyib mpìr-à pìkyinn birwá ma gbam fig ma bàna. Kada aning sa yipyàr ma jírwá bàna. ² Mpìr zyun pìkyinnwá tìya sig ku ragaku zwam kó wi-à wà áni bidìm pár. Ama mpìr zyun-à pìkyinn birwá ma gbam fig bàna, ku ri ming jí íri jí byù, jir kai bàna ku ri kyab, sàñ fig wàaku zwam wi bàna. ³ Mpìr zyun-à ri zwam buwá kó wi-à wà áni bidìm pár níng, kada aku jwann jàuwá zyun-à ri zwam fig wi bàna níng, bàna. Zyún-à ri ji buwá íri jí byù níng, kada aku jwann zyun-à ri zwam wi níng bàna, jir kai bàna Shìdun zìm hing, n pànn hing ma vù pyàñà. ⁴ Mpìr kinn fig wà kwá wà kwonn fàu mpìr zyun bàna. Asàin luwá shi síg ní àsàin-à má wà kwonnwá má myàng kó fàuwá hi sàñ hing rà, kó sàñ fig bàna rà. Fàu-à hi má shi mpìr sìsàñ, jir kai bàna Shinn Luwá má sá ní jiràaku shi fàu nìsàñ.

⁵ Mpìr zyun ri kyab buwá rag, àyúnn zyun sàñ kab ni wàaku wib Shìdun áni. Ama mpìr zyun kyab buwá rag, àyúnn bidìm pár í bu nìzyun á byarwá ni. Kó ni ri zìm kab bu-à pìkyinnwá ma dinya sig ku.

⁶ Mpìr-à ma shig zu sig àyúnn zyunaku shi àyúnn ùwài á byarwá ni, ku shig zu síg jiràaku wib Shìdun áni. Mpìr-à ma ri ji kó kai bidìm pár, ku ri wib Shìdun, jir kai bàna ku ri sa ya wàníng ísoko ma buju-à wàníng ya sig ku. Mpìr-à ma ngàng wàaku zwam wi, ku ri sá jiràaku wib Shìdun maaku sa ya Shìdun ísoko jir bu-à wàníng ya sig ku. ⁷ Ayauyí ni bidìm pár walako mpìr-à má rag

buwá ku ri shi íri shu shinn dìrwá níng bàna. Walako mpìr-à má dang buwá rag, ku ri wu ki íri shinn dìrwá níng bàna tìnn. ⁸ Wà ya shi sig big yonki, yi ri shi shu bu Shìdun. Wà ya wu rìghing má, yi ri wu ya Shìdun. Kó ayi sa kai má, yi shi sig bu Shìdun. ⁹ Jir wàníng í bu-à sa Kristi wu n dù nann zu kèng ma yonki, àjiràaku shi Shinn Lu mpìrká ká wu rìghing, ma ká shi sig ma yonki. ¹⁰ Bu-à sa wù ri myàng abau jàuwú í jir kai rà? Bu-à sa wù má, wù ri sa jàuwú yawari í jir kai rà? Yi bidim pár, yá sar á pyànn kwonn wà Shìdun. ¹¹ Jir Shìdun dang sig rag, "N shi síg ní ma yonki, kó ni bidìm pár má bìnñ kir wann á pyànnmí ni, má dang á yiyar-à ni rag, n shi síg ní Shìdun."

¹² A jir shinn wàníng ni, yi bidìm pár yá bìnñ kir wann á pyànn Shìdun ni, má dang bu-à yi sa sig.

Kada á Sìnn Kà Jàuwú á Gbìb Ajànn Bàná

¹³ Kada ayi wàkwonn bar dìryí bàna. Bu-à yá sa bàna, ayi shi shu zyun-à má sàñ ya yi. Kada ayi sa bu-à má sìnn kà jàuyí zyunaku sa bu pyìr bàna. ¹⁴ Barà nìkwonn sig shinnmí ma Kristi níng, n yì hing wi-à mpìr ma ri zìmaku zwam bidìm pár kwá zwam, jir kai bàna sàñ hing. Ama mpìr-à ma kyab á kyinnwá ni rag wi-à hi sàñ fig bàna, jirà big ya sig bu sìnn, to, kadaaku zwam bàna. ¹⁵ Wà wa ji hing bu-à jàuwú ma dinya wù rag sàñ fig mpìr-à ri bàg Yesuaku ji bàna, ama wa ji hing, à sa bai rìghing pìkyinnwá. Wà wa sa hing àdònín, à tìya sig ku rag à zìm fig ku bàna. Kada á zwam wi-à má sa bai pìkyinn jàuwú zyun-à Kristi wu sig jir shinnwá níng, bàna. ¹⁶ Bu-à wa myàng ma sàñ hing, kada á zìm mpìrká abig dang bai bu-à hi bàna. ¹⁷ Wà mpìr ma ri dang jír á shinn byar-à Shìdun na sig kùrwá, ku ri dang fig íri jir bu-à jíji ma bu-à wúwa bàna. Ama ku ri dang á

shinn shu kyìkyàr á pyànn Shìdun, ma shu ajun, ma àjwár zyun-à Awun Kyìkyàr ri ya mpír. ¹⁸ Mpír-à ma ri wib Yesu Kristi àdònín, Shìdun má zìm ku, mpírká má zìm ku tìnn.

¹⁹ Jir wànín, ayi sa bu-à má sa mpírká má shi shu ajun, ma bu-à má gbar gbam yi dìr. ²⁰ Kada á sa bai swàm Shìdun á jir shinn buju bàna. Buju-à mpír má ji kà á nuwá ni bidìm pár í swàm bu pyìr bàna. Ama wà mpír ma ji buju bu-à má sìnn kà jàuwá aku sa bu pyìr, kàhi sàñ fig bàna. ²¹ Sàñ kab síg nì mpír aku ngàng wi zwam, ma shin wa, ma kó bu-à má sìnn kà jàuwá a wànín sa bu pyìr. ²² Bu-à wa kyab sig á pìkyinnwú ni á shinn wi zwam, á fím á pìkyinnwú ni wù ma Shìdun. Mpír-à ma ri kyab rag ku ri sa bu ñsàn, wa pìkyinnwá má dinya fig ku rag bu-à hi bai bàna, mpír-à níng hi má fig àjwár. ²³ Bu-à kyinn mpír ma dinya ku rag aku ji bàna, ama kwa ji hing buju-à hi, aku yì rag ku sa hing bu pyìr, jir kai bàna ku ji fig big kyinn nízyun bàna. Wà ya kyab hing á pìkyinnyí ni rag, bu zyun í bu bibai sàñ fig wà ayi sa bàna, ama wà ya sa hing, to, ayi yì rag yi sa síg bu pyìr.

A Sa Bu-à Jàuwú Big Má Fig Ajwár Ani, Kada á Fig Ajwár Iri Shinnwú Bàná

15

¹ Yi ká yi shi sig ma gbam á jir Shìdun ni níng, ayi shang mpírká ká bàna ma gbam, kada ayi zìm íri wà fig àjwár shinnyí bàna. ² Kó ni bidìm pár aku sa bu-à má jwar ya jàuwá àjirà a wànín shi shu ñsàn, ma a wànín shi á gbìb Shìdun ni ma gbam. ³ Yesu Kristi sa fig bu-à má sa jwar pìkyinnwá bàna. Ku sa bu-à mpírká má fig àjwár áni. Big ba sig á jir Shìdun ni n rag, "Shì-à mpírká ma swau sig wù bidìm pár, big swau síg mì." ⁴ Buká big rì ba sig níng, big ba síg jirà abig tàg yi barà yá bir pìkyinn, barà jir

Shìdun ri gbar gbam yi dìr, mi ri sa yi ri tib pìkyinnyí. ⁵ Shìdun àsàin-à ri gbar gbam yi dìr, mi ri sa yi ri tib pìkyinnyí níng,aku sa a nuná shi nízyun, jirà aning zìg bar kyonn Yesu Kristi, ⁶ àjirà nuná, ma pìkyinn náaku kwonn í byar nízyun, jirà aning swam yan Shìdun Ta Shinn Luyí Yesu Kristi.

Jir Shìdun-à Big Dinya Sig Mpírká Ká Yì Fig Shìdun Bàná

⁷ Aning pànn bar dìrná vù pyànà, àràg barà Yesu pànn sig ning vù pyànà, àjirà a mpírká swam yan Shìdun. ⁸ Mì ri dinya ning àjai, Yesu kàng rìghing fàu á byar mpír Israilaká ni, àjirà jir Shìdun aku shi àràg barà big ba sig, maaku tìya mpírká rag buká Shìdun rì gib ya sig yàkúyí big nu níng, í àjai, ⁹ jirà mpírká swai kim kim abig swam yan Shìdun jir àsànwá. Big ba sig rag, "Má swam yan wù áyau swai mpírká ni kim kim.

Má dài swam yan zìnnwú tìnn."

¹⁰ Big dang jakàng n rag, "Ning mpírká swai kim kim, ning ma Yahudawaká, aning fig àjwár á bir-à ni."

¹¹ Big ba sig n rag, "Aning swam yan Shìdun, ning mpírká á jànn-à ni bidìm pár. Nu jírká bidìm pár, abig swam yan ku."

¹² Ishaya dang sig rag, "Wùn ada Yassa zyun má zu bi, zyun-à má na kùr á shinn mpírká zyun-à í Yahudawaká bàna. Bá bir pìkyinnbá á dìrwá ni."

¹³ Shìdun àsàin-à ri sa mpír ri bir pìkyinn níng,aku ya ning pìkyinn àjwár kinn kinn, maaku sa ning aning dìg pìkyinn na tag á jir shinn pìkyinn birná ni, àjirà Awun Shìdun aku ya ning gbam ma aning bir swàb kà pìkyinn.

Bulus Dinya Kyàr Big Yìr Bu-à Sa Ku Ri Ba Ya Big Wasika Níng

¹⁴ Ning yiwaimí big, nì bir hing pìkyinnmí á byarná ni rag, ning í mpír ñsàn big, ning yì byann hing

bu, ning fòr hing barà ná tág bar dírná. ¹⁵ A jírká ñ ba ya sig ning níng, byarká káhi shi sig áni, wà ñ dinya kyár sig ning wáni, àjirà ñ kyab pànn ya ning bu zyun. Mì ri dinya kyár ning, jir kai bàna Shìdun bar kà bi sig mì áyau àsànwá ni, ¹⁶ n sinn kà sig mì ñ shi fàu Yesu Kristi, àjirà ñ dinya mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna níng jírwá. Mpirká ma zìm hing jír-à níng, má zìg bi big á pyànn Shìdun àràg barà àgbam ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Awun Shìdun ri shig zu big, mi ri ya Shìdun. I wà Shìdun ri fig àjwár ma big. ¹⁷ Barà mì ri kwonn shinn ma Yesu Kristi níng, mì ri fig àjwár á shinn swàm-à mì ri sa ya Shìdun. ¹⁸ A jir shinn bu-à ñ dang sig ma bu-à ñ sa sig níng, ñ sinn kà mpirká zyun-à yì fig Shìdun bàna níng, abig wib Shidun. I Kristi sinn kà síg mì nì, ñ sa àdòníng. Má dang sar fig bu zyun bàna, sai jír á shinn swàm-à níng. ¹⁹ Awun Shìdun ya sig mì gbam ñ sa bu mamaki nìnànn nímá. N dù mà Urushalima n yag fòr hár mà Ilirikun, n dang hing jir àjwár á shinn Kristi kó áni bidim pár. ²⁰ Mì ri zìm ñ yag dang jír àjwár á shinn Kristi á byar-à big dang fig ma jírwá bàna, ma wà ñ ním má yag mà byar-à mpirká fig rìghing á byar mpír zyun ni, àjirà kada ñ mi wann tonnmí á shinn mìr tonn mpír zyun ni bàna. ²¹ Má bàg bu-à big ba sig rag,

“Ká big rì dinya bab fig big jírwá bàna, bá yì.

Ká fig bab fig jírwá bàna, bá fig yì byann.”

Bulus Ri Zìm Aku Yag Mà Roma

²² Wàníng í bu-à sa ñ nonn hing ñ dìg fig pyù-à má bi á byarná ni bàna. ²³ Jimí nìnànn nímá, mì ri zìm ñ bi á byarná ni. Tàma-à níng barà byar zyun dà fig rag agunnmí ni bàna níng, má bi. ²⁴ Mì ri zìm ñ myàng ning á gbìb-à ni, ma ñ shi kù ma ning su pyàna sai-à má yag mà jànn Asbaniya. Má shi ma ning jirà

ayi fig àjwár ábìr-à ni. I wà aning ya mì bu zyun á kyonnmí ni. ²⁵ Ama tàma-à níng, má yag mà Urushalima àjirà ñ sa shang mpirká bu Shìdun. ²⁶ Mpirká mà Makidoniya big ká mà Akaya big fig àjwár n kwonn bài àjirà abig sa shang mpír ashiká bu Shìdun mà Urushalima. ²⁷ Big fig hing àjwár wáni, jir kai bàna shi sig àràg í tonn á shinnbá ni abig sa ya mpír ashiká àdòníng. To, barà mpír Yahudawaká zìg bi sig jir Shìdun á byar mpirká zyun-à í mpír Yahudawaká bàna níng, sàñ sig big tìnn má abig sa shang Yahudawaká ma bu-à big shi sig ma káhi. ²⁸ Má yag mà Urushalima, wà ma ya rìghing mpirká bài-à bidim pár, í wà má dù mà Asbaniya. Má dìg ning á gbìb-à ni. ²⁹ N yì hing wà ma bi hing á byarná ni, má bi kwonn ma àsàn Kristi.

³⁰ Yiwaimí big, á jir shinn pìkyinn biryí á byar Shinn Luyí Yesu Kristi ni, ma azìm-à Awun Shìdun ya sig yi níng, mì ri zìm aning vig shang mì Shìdun áni. ³¹ Aning vig Shìdun àjirà ñ zu ítau áyau mpirká mà jànn Yahudiya ká ri bir fig pìkyinn á byar Yesu ni bàna. Aning vig Shìdun jirà mpirká ri bàg Yesu á Urushalima abig fig àjwár á shinn barà má ya bi big bài níng. ³² Wà Shìdun ma zìm hing rag ñ kèng bi á byarná ni ma pìkyinn àjwár, káhi má bi àjirà ayi fig àjwár ábìr-à ni. ³³ Shìdun àsàin-à ri sa tag pìkyinn mpír níng, aku shi kwonn ma ning. Aku shi àdòníng.

16

Bulus Ri Bib Kà Mpirká Bu Shìdun

¹ Mì ri vig ning aning myàng kwonn ma ajunwàyí Fibi, ku má, ku ri sa ya mpirká ri bàg Shinn Luyí mà Kankiriya, swàm wáni. ² Aning pànn samyib ku vù pyàna á zìnn Shinn Luyí ni ma pìkyinn sìsàn àràg barà mpirká bu Shìdun ri sa. Bu-à ku ma ri zìm á byarná ni bidim pár, aning ya ku, jir kai bàna ku má ku

sa shang hing mpirká nínànn nímá hár ma mì tinn.

³ Aning bib kà Biriskila ma nuwá Akila. I ayorká bumí zyun-à yi ma big ri sa swàm Yesu Kristi í zyun.

⁴ Big wann tafinn sig shinnbá á jir shinnmí ni. Iri mì áwinmí ni ri sá nì soko bàna, ama kwonn ma mpirká zyun-à ri kwonn shinn, ká zyun-à í Yahudawaká bàna níng ri sa big ísoko tinn. ⁵ Aning bib kà kwonn ma mpirká zyun-à ri kwonn shinn mi ri vig Shìdun mà lu Biriskila ma Akila. Aning bib kà kwonn ma mpír azimmí Abainitas. Ku í mpír-à bàg jag sig Kristi mà jànn Asiya. ⁶ Aning bib kà Maryamu zyun-à sa ya sig ning swàm sisàn nímá níng. ⁷ Aning bib kà Andaranikas big Yuniyas big í yiwaimí big ká big kìg kwonn sig mì ma big í zyun á tonn fi-à ni. Big í yann aswamká bu Kristi. Mpirká ri zìm jírbá wàni. Big bàg jag síg mì nì Kristi.

⁸ Aning bib kà Amfiliyas zyun-à mì ri zìm wàni á jir zìnn Shinn Luyí ni. ⁹ Aning bib kà Urbanas zyun-à yi ma ku sa sig swàm Kristi í zyun níng. Aning bib kà Istakis ayormí zyun-à mì ri zìm. ¹⁰ Aning bib kà Abalis mpír zyun-à mpirká ri myàng ku í mpír sisàn zyun-à ri bàg Kristi. Aning bib kà mpirká á lu Aristobulus. ¹¹ Aning bib kà yiwaimí Hirudiyan. Aning bib kà mpirká zyun-à shi sig bu Shìdun á lu Narkisas.

¹² Aning bib kà Tarafina ma Tarafusa, uwáká ri sa swàm Shinn Luyí. Aning bib kà Barsisa uwà kyinn sisàn zyun-à sa sig swàm Shinn Luyí sisàn nímá níng. ¹³ Aning bib kà Rufas, zyun-à Shinn Luyí shig zu sig, ma nàwá zyun-à shi sig àràg í nàmí tinn. ¹⁴ Aning bib kà Asinkiritas, ma Filuguna, ma Hamis, ma Baturabas ma Hamasa, ma mpirká big káníng shi sig í zyun. ¹⁵ Aning bib kà Filugusa, ma Yuliya, ma Niriyas, ma ajunwàwá, ma Ulumfas ma mpirká bu Shìdun ká shi sig ma big bidim páar.

¹⁶ Aning bib kà gban rìg bar dìrná, ning mpír Shìdun bib bib bib. Mpirká ri bàg Kristi áyag bidim páar ri bib kà ning.

Jír-à Bulus Tàg Sig Wà Kinn Shinn

¹⁷ Mì ri vig ning, yiwaimí big, aning pànn shinn ná ma írì mpirká zyun-à ri wànn gàb ajun, ma buká big ri tàg ning wà shi fig ábibir bàna. Big ri tàg fig ning bu-à ning fig bab sig bàna. Aning gàb rìg dir ma big. ¹⁸ Mpirká zyun-à ri sa írì buká àdònín, big shi fig bu Shinn Luyí Yesu Kristi bàna. Big ri shi shu shinnbá. Big ri dang dwor jír á nu-à ni, jirà abig dang vim bìr pìkyinn mpirká ká yì fig bu zyun bàna níng, jirà a káníng kèng bi á byarbá ni. ¹⁹ Bigná kó ni bidim páar yì hing ning, ning í mpír awib, í bu-à sa mì ri fig àjwárná wàni. Mì ri zìm aning sa írì bu sisàn, ma aning shàr bu-à bibai sa. ²⁰ Shìdun àsàin-à ri sa tag pìkyinn má ya ning gbam barà ná gbam kan rìg Shaitan.

Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning.

²¹ Timoti ayor swàmmí ri bib kà ning. Lukiyas ma Jason ma Susibitaras ká zyun-à í yiwaimí big mpír Yahudawaká, big ri bib kà ning tinn.

²² Mì Tartiyas zyun-à ri ba wasika bu Bulus níng, mì ri bib kà ning tinn á zìnn Shinn Luyí ni.

²³ Gayus zyun-à mì ri tìg kyann kyinn mà luwá ni, ku ma mpirká ri bàg Yesu ri kwonn kyann shinn mà luwá ni níng, big ri bib kà ning. Arastas àgbam àsàin-à ri sìnn gbam bài bu finn swann-à, kwonn ma wunzàyí Kawartas ri bib kà ning. [²⁴ Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning. Aku shi àdònín.]

Bulus Swam Yan Shìdun

²⁵ Ayi swam yan Shìdun barà ku sa sig hár ning sar gbam sig á pìkyinn birná ni, á jir shinn jir àjwár á shinn Yesu Kristi ni, zyun-à nì dinya sig ning níng. Jir àjai zyun-à rì shi bab sig bu atàm níng, tàma-à níng á

jir shinnmí ni, ning yì rìg rag hing.
²⁶ Jir àjai-à ri shi sig í bu atàm níng,
mpìrká rii dang kyann jir Shìdun
dang zu kyàr rìghing á myann á
tarkada Shìdun-à big ba sig àràg
barà Shìdun àsàin-à shi sig hár kinn
kinn níng, dang sig, jirà mpìrká abig
bir pìkyinn á byar Yesu, ma abig wib
jírwá.

²⁷ Shìdun àsàin-à shi sig ma yar
níngaku shi bu-à mpìrká má swam
yan hár kinn kinn á jir shinn Yesu
Kristi ni. Aku shi àdòníng.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà **KORINTI** Wà Wa Zy whole

Jírká kim kim kà sig áyau mpirká ri bàg Yesu mà Korinti. Bulus ba ya big wasika jirà abig yì barà bá dang jír káníng áni. Mpirká ri ngàng kwonn fig awun í byar nízyun bàna, mpirká káhi ri sa àyái, káhi ri sa yipyàr á shinn wi zwam wà mpirká ya sig bu sinn. Shidun ya sig Bulus yar ùwài nímá barà kwá tág big bu-à bá sa áyau jír káníng ni. Bulus dinya big rag azim í bu ùwài-à Shidun ya sig mpirká ri bàg ku. Sura 13 ri dang jír á shinn azim. Mpirká nínànn nímá á dunyaru ri dang sura-à ning ma shinn.

¹ Wasika-à ning í mì Bulus ñ ba síg nì. I mì zyun-à Shidun zìm sig rag ní shi wùn aswam Yesu Kristi. Mì ma wunzayí Sastanisu ba ya síg ning nì.

² Yi ri bib kà ning, ning mpirká ri bàg Shidun á finn swann Korinti. Ning shi síg nì mpirká ká Shidun shig zu sig ning, jirà aning shi mpirká kyikyàr á pyànnwá ni. Ning shí nì mpirká buwá á jir shinn Yesu Kristi. Ku shig zu sig ning kwonn big mpirká kim kim á dunyaru, ká bir sig píkyinn á byar Yesu, n kwonn sig ning ma big í byar nízyun á zinn Yesu Kristi. Yesu shí nì Shinn Lubá ma Shinn Luyí tinn.

³ Tayí Shidun ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wír kà ya ning àsànbá, ma abig sa tag wann píkyinn ná.

Bulus Sa Shidun Isoko Jir Bu Nsanká Shidun Ya Sig Mpirká

⁴ Mì ri sa kyann Shidun isoko barà ku sa ya sig ning bu ñsàn á jir shinn Yesu Kristi. ⁵ Ku sa sàn ya sig ning bu nínànn nímá á jir shinn Yesu ni. Wàning í bu-à sa ning dang yì hing jírwá wàni, mi ri yì byann jírwá. ⁶ Bu-à yi dinya sig ning á shinn Yesu Kristi ni ning, tàma-à ning ning yì

rag hing wà í àjai, á jir barà shuná ning shi sig tàma-à ning kim ma wà sai-à rì. ⁷ Jir wàning Shidun sa sàn ya sig ning á gbiò nínànn nímá, barà ning ri sa àtútawài, mi ri shi kir àyúnn-à Shinn Luyí Yesu Kristi má kàng bi. ⁸ Kwá sinn ning barà ná sar ma gbam hár àyúnn-à Yesu má kàng bi. Ayúnn-à ning hi, bá dìg fig ning ma laifi bàna. ⁹ Shidun zyun-à bar sig ning n kwonn sig ning ma wùnwá Yesu Kristi Shinn Luyí ning, ku í mpír gwangga.

Mpirká Ri Bág Yesu Gàfínn

¹⁰ Wunzàmí big, mì ri vig ning á zinn Shinn Luyí Yesu Kristi, aning kwonn nuná í byar nízyun, kada aning gafínn bàna. Bu-à ná kyab, ma bu-à na ri zìm á kyinn ná ni bidim pár, aku shí bu nízyun.

¹¹ Wunzàmí big, bu-à sa mì ri dinya ning àdònín, mpirká mà lu Kuluwu bi dinya mì rag yipyàr kà hing áyauná ni wàni. ¹² Bu-à sa mì ri dang àdònín, jir kai bàna ning ri yàng dang buká kim kim, zyun ri dang rag ku í mpír Bulus, zyun rag ku í mpír Apolos, zyun rag ku í mpír Kefas, zyun rag ku í mpír Kristi.

¹³ Asái Kristi gafínn ríghing áni kyau kyau rà? Mpír-à big dab bàg gbam sig á bín-à ni jir shinn ná ning í Bulus rà? Big wau sig ning dìr batisma ma zinn Bulus rà? ¹⁴ N gode hing Shidun barà ñ wau fig kó mpír nízyun áyauná ni dìr batisma bàna, sái íri Kirisbus ma Gayus, í nànn-à hi. ¹⁵ Jir wàning kó mpír nízyun má dang fig rag, ñ wau sig ku dìr batisma á zinnmí ni bàna. ¹⁶ Sái ñ wau sig Istifanas, ku ma mpirká á luwá ni. Wà má í ku bàna, mì ri kyab ñ wau fig rag mpír zyun bàna.

¹⁷ Ning yì hing Kristi swam bi fig mì jirà ní wau mpír dìr batisma bàna. Ama ku swam bi síg mì jirà ní dinya mpirká jir àjwárwa ning. Ku dinya fig mì rag, ní dang jírwá big yar shinnmí bàna, jirà kada gbam jírwá, barà ku wu sig mà atàm bín-à ni ning, aku jànn kà átai bàna.

Yesu Kristi í Yar Shìdun

¹⁸ Mpirká ká má kà á lu pyìr níng, big sinn kàng rìghing jir ki Yesu àràg í jir àning. Ama yiká zyun-à bá pinn zu yi níng, yi sinn kàng rìghing jír-à hi rag í gbam Shìdun. ¹⁹ Aning myàng barà big ba sig jír-à níng á tarkada Shìdun. Ku dang rag, “Má sa yànn mpìr yarká. Ma sa bai rìg yarbá.”

²⁰ Wà má àdòníng, bu-à mpìr yar má sa kinn í kai rà? Yarwá má zìg yag ku áni rà? Shìdun sinn kàng rìghing yarká á dunyaru bidim pár í bu àning.

²¹ Shìdun ma yarwá ya fig mpirká barà bá yì ku ma yarbá zyun-à big shi sig ma káhi níng bàna. Kwá pinn zu mpirká á jir shinn jir àjwár zyun-à yi ri dinya big, wà zyun-à mpirká káhi sinn kàng sig àràg í jir àning. ²² Mpìr Yahudawaká ri zìm abig myàng ma bu mamaki mpyim, í wà bá bir pìkyinn íni. Mpìr Helenawaká ri zìm abig fig jir yar mpyim, í wà bá bir pìkyinn íni. ²³ Ama buyí yi ri dinya mpirká jir barà big dab bàg gbam sig Yesu. Wà á byar Yahudawaká ni jír-à hi shi ya sig big bu-à àsiù má ta big áni. Mpirká ká í Yahudawa bàna ri myàng jír-à hi shi sig í jir átai, í jír-à bàna ma yìr. ²⁴ Ama mpirká ká Shìdun shig zu sig níng kó Yahudawaká kó ká í Yahudawa bàna, barà big fig sig jír-à níng, big myàng Kristi í gbam Shìdun big yar Shìdun. ²⁵ Bu-à Shìdun sa sig zyun-à mpirká ri sinn kàng í bu átai níng, bu-à hi kab síg nì yarbá. Bu-à Shìdun sa sig níng, big ri myàng rag bàna ma gbam, ama bu-à hi kab síg nì gbambá.

²⁶ Wunzàmí big, aning myàng barà Shìdun bar zu sig ning áyau bu-à ning rì shi sig áni. Asai-à níng hi, ning rì yar nànn fig ma á dunyaru bàna. Ning rì bàna ma gbam tìnn. Ning rì í mpìr ùwài bàna. ²⁷ Ama Shìdun shig zu mpirká zyun-à káhi ri kyab rag káníng í àning níng, jír-à abig sa pànn mpìr

yarká zunái. Ku shig zu mpirká zyun-à bàna ma gbam, jír-à abig sa pànn mpìr gbamká zunái. ²⁸ Ku shig zu sig mpirká zyun-à káhi ri myàng rag kinn fig bu bàna, mi ri sa káníng yawari, ku shig zu káníng jír-à káníng sa bai rìg bu-à mpirká á dunyaru ri kyab rag í bu sìsàn, ²⁹ àjirà kada á mpìr zyun gbar dù nann zu shinn á pyànn Shìdun ni bàna. ³⁰ Shìdun í àsàin-à kwonn sig ning ma Yesu Kristi. Shìdun sinn sig Kristi jír-à kada á mpìr zyun gbar dù nann zu shinn á pyànn Shìdun ni bàna. ³¹ Big ba sig á tarkada Shìdun ni rag, “Kada mpìr aku swam yan shinnwá bàna, sái aku swam yan Shìdun.”

2

Jír á Shinn Barà Yesu Kristi Wu Sig Mà Atàm Bín-à Ni

¹ Ning wunzàmí big, sai-à nì rì bi á byarná ni, n dinya ning jír ñzwàun bu Shìdun níng, nì dinya fig ning jír ma yar shinnmí bàna. ² Sái-à nì shi sig mà byarná ni nì kyab á pìkyinnmí ni rag má dang fig bu zyun kim bàna, sái íri jir Yesu Kristi barà ku wu sig ma atàm bín-à ni. ³ Sai-à nì shi sig á byarná ni, nì yì fig barà má dang jír áni bàna. Mì ri shàr zinn, kwonn ma dìr zwab. ⁴ Bu-à nì tág sig ning níng, nì tág fíg ning ma yar dunyaru bàna. Ama àràg barà ning myàng nì tág sig ma gbam Awun Shìdun. ⁵ Bu-à sa ning bir sig pìkyinn á byar Kristi níng í jir gbam-à Shìdun shi sig ma káhi, í dò jir yar mpìr jíkwinn bàna.

Shìdun Ya Hing Yi Yarwá

⁶ Ama mì ri dang jír ma yar sai-à mì ri dinya mpirká ká yì sig swàm Shìdun wàni. Ama yar-à mì ri dang ma káhi níng, í yar dunyaru bàna. Mpirká ká shi sig ma gbam á dunyaru, bu-à mì ri dang níng, shi fig yar á byarbá ni bàna. Bubá tama-à níng big shi sig ma gbam,

ama á pyànn, gbambá má vinn rìg.
⁷ Ama yar Shìdun, zyun-à yi ri dinya ning níng, Shìdun tàm jànn rìghing kàhi, jir kai bàna í yar dunyaru bàna. Yar-à níng hi, Shìdun sìnn sig daka sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna. Ku sìnn sig rag, kwá ya yi. Ku dinya fig mpirká wàrì bàna, sai yi. ⁸ Agbamká á dunyaru myàng yì fig yar-à níng hi bàna. Big nìm ma myàng yì hing, big nìm má gban fig Shinn Luyí zyun-à shi sig ma gbam níng mà bín-à ni bàna. ⁹ Ama buyí yi myàng yì rìghing yar-à níng, jir kai bàna big ba sig á tarkada Shìdun ni rag,
 "Bu-à mpìr taba myàng fig ma zu bàna,
 n fig fig ma sung bàna,
 hár ma bu-à mpìr yì fig wà kwá kyab
 dìg bàna,
 í bu-à Shìdun tiya sig mpirká ri zìm ku."

¹⁰ Awun Shìdun í àsàin-à tiya sig yi buká Shìdun ya sig yi. Ku í àsàin-à ri yì bu bidìm pár, ma bu tutùká Shìdun tàm sig. ¹¹ Bu-à mpìr ma ri kyab, jàuwá má yì fig bàna, sai ku ma pikyinnwá. I barà mpìr má yì fig bu-à Shìdun ri kyab bàna, sai íri Awunwá. ¹² Awun-à yi shi sig ma kàhi níng í awun-à wà á dunyaru bàna, í wà zyun-à bi sig mà byar Shìdun, jirà ayi yì buká Shìdun ya sig yi.

¹³ Yi má, barà Awun Shìdun shi sig á kyinnyí ni àdòníng, í bu-à sa yi ri dinya fig ning bu-à yi fig sig á byar mpìr bàna. Yi ri dinya ning bu-à Awun Shìdun dinya sig yi á kyinnyí ni. I barà yi ri tàg ning, ningká zyun-à ning shi sig ma Awun Shìdun á pikyinn ná ni, yi ri tàg ning ma yar-à Awun Shìdun ya sig yi. ¹⁴ Mpìr-à ma bàna ma Awun Shìdun á kyinnwá ni, kwá zìg fig jír-à Awun Shìdun ri tàg níng bàna. Buwá kwá yì byann fig bàna. Kwá myàng shi àràg í bu átai. I bu-à sa kwá yì byann fig jir Shìdun bàna, wà Awun Shìdun ma tiya fig ku bàna. ¹⁵ Ama mpìr-à ma shi sig ma Awun Shìdun á

kyinnwá ni, kwá yì barà kwá gàfinn bu-à sìsàn ma bu-à bibai. Mpìr má dang pànn fig ku ma jír bàna. ¹⁶ Jir Shìdun dang sig rag:
 "Mpìr má yì byann fig barà kyinn
 Shìdun shi sig áni,
 má tàg ku bu bàna."
 Ama buyí yi zìg sig kyinn Kristi.

3

Mpirká Ri Sa Swàm Shìdun

¹ Wunzàmí big, ñ dinya fig ning jír àràg barà mì ri dinya mpirká ká shi sig ma Awun Shìdun níng bàna. Ama ñ dinya sig ning àràg barà mì ri dinya mpirká ká ri bàg íri dunyaru, ká shi sig àràg í yann wùnshái tití áyau gbìb Yesu. ² Jír-à mì ri dinya ning níng, shi sig àràg mì ri ya ning myann. Ning fòr fig barà ná ji buju bàna. Hár tàma-à níng má, ning fòr fig bàna. ³ Hár tàma-à níng ning shi sig ma kyinn-à ri bàg dunyaru. Ning ri sa dìrná akyib, mi ri gbìb shùr àràg barà mpirká ri bàg dunyaru ri sa níng, kó nímá bàna rà? ⁴ Mpìr zyun ri dang rag, ku í mpìr Bulus. Mpìr zyun bó ri dang rag ku í mpìr Apolos. Wàníng í barà mpirká ri bàg dunyaru ri dang áni.

⁵ Aning myàng, Apolos í ni rà? Bulus í ni rà? Yi bidìm pár yi í fàu Shìdun, yi wam zu fig wàníng bàna. Yi fàu Shìdun, yi tiya síg ning nì barà ná bàg Shìdun áni. N shi sig ma swàmmí, Apolos shi sig ma swàmwá tinn. Kó ni bidìm pár shi sig ma swàm bu-à Shìdun ya sig ku. ⁶ Bumí ñ tàg sig swai bu, Apolos í àsàin-à wìr sig zàpìr áni. Ama Shìdun í àsàin-à má sa wài buju-à. ⁷ To, mpìr zyun-à ma ri tàg bu, ku fòr fig bu zyun bàna. Zyun-à ma ri wìr zàpìr má, ku fòr fig bu zyun bàna tinn. Shìdun àsàin-à má sa bu-à má wài, íku shi síg nì mpìr uwài. ⁸ Ayau mpìr-à ma ri tàg bu ma mpìr-à ma ri wìr zàpìr áni, big bidìm pár big màg sig ábibir, zyun kab fig jàuwá bàna. Ama Shìdun má ya kó ni anì swàmwá bar swàm-à ku sa sig.

⁹ Buyí yi ri sá bu-à Shìdun ma dinya yi. Buná ning shí nì da Shìdun. Yi ri sa swàm áyau da Shìdun.

Wàníngr má, ning shi àràg í tonn Shìdun. ¹⁰ Tonn-à níng hi, mì Bulus ñ jag síg nì mìr tonn-à hi. N sa sig swàmmí àràg mpìr-à mi yì hing tonn wàni. I Shìdun tìya síg mì nì, ñ sa yì swàm-à níng. I wà tòma-à níng mpìr zyun bi, mi ri mi buwá wà mími. Mpìr-à ma ri mi tonn-à hi, aku hakyira barà ku ri sa swàmwá áni. ¹¹ Mìr tonn-à Shìdun jag sig níng, mpìr má jag yì sar fig zyun kim bàna, sái zyun-à Shìdun jag bab sig níng. Mìr tonn-à níng hi í Yesu Kristi. ¹² Mpìr-à ma mi hing buwá ma zinariya kó àsháu, kó abàn, sàñ hing. Ama mpìr-à ma mi hing buwá ma bín, kó byann, kàhi sàñ fig bàna. ¹³ Ayúnn-à Yesu Kristi ma kèng bi áni, Shìdun má tìr bi pyìr àjirà aku màg màg fig swàm-à kó ni sa sig. ¹⁴ Mpìr-à swàmwá ma zu hing áyau pyìr-à ni, kwá dìg ladawá. ¹⁵ Mpìr-à swàmwá ma zu fig bàna, ku kù rìghing, kwá dìg fig lada bàna. Ama kwá wìm zu. Ama má shi àràg ku wìm zu sig áyau pyìr.

¹⁶ Asái ning yì fig bàna rà? Dìrná shi sig í lu Shìdun, Awunwá shi sig á pìkyinn ná ni. ¹⁷ Mpìr zyun-à ma sa bai lu Shìdun, Shìdun má sa bai ku tìnn, jir kai bàna Shìdun sìnn sig luwá í bu kyìkyàr. Ning bó, ning shi sig nì lu-à hi.

¹⁸ Kada mpìr aku tonn gban shinnwá bàna. Mpìr-à ma dang rag ku í mpìr yar á dunyaru-à níng ni, aku sìnn kèng shinnwá àràg ku í mpìr yar bàna, í wà kwá shi mpìr yar á pyànn Shìdun. ¹⁹ Bu-à mpìrká á dunyaru ri myàng àràg shi sig í bu yar, Shìdun ri sìnn kèng shi sig í bu àning, jir kai bàna big ba sig á tarkada Shìdun ni rag, "Mpìr-à ma shi sig big yar, Shìdun má zìg yarwá má tor pànn ku ma kàhi." ²⁰ Big ba sig rag, "Shìdun yì hing rag bu-à mpìr yar ri kyab bidìm pár, bàna ma yìr." ²¹ Jir wàníngr kada aning gbar

dù shinn ma aning yan mpìr jíkwìnn jir yarwá bàna. Shìdun ya kà sig bu bidìm pár á vùná ni. ²² Ku ya sig ning Bulus ma Apolos ma Kefas, ma dunyaru, ma yonki, ma ki, ma buká tòma-à níng, ma buká má bi á pyànn. ²³ Ning í bu Kristi. Kristi í bu Shìdun.

4

Bulus Big Jàu Swàmwá Big, Big i Yann Aswamká Bu Kristi

¹ Aning myàng yi àràg yi í fàu Kristi, barà ku ya kà sig swàm-à níng á vùyí ni. Shìdun ya sig yi amana rag ayi dinya mpìrká jírwá, zyun-à ku tòm jànn sig. ² Mpìr-à ma zìg hing amana níng, aku sa swàmwá ma kyinn nízyun. ³ Wà má í ning kó ma í mpìr zyun kim ma rag kwá màg màg fig swàmmí, wàníngr shi fig í bu zyun bàna. Kó mì ma shinnmí má, má màg màg fig fig swàmmí bàna, sái Shìdun.

⁴ A kyinnmí ni nì yì fig wà kó nì sa hing bu bibai áyau swàmmí ni bàna. Ama wàníngr má sìnn kèng fig mì mpìr gwangga bàna. Wà ma sa hing bu-à sìsàn, kó bu-à bibai, Shìdun í àsàin-à má dang. ⁵ Jir wàníngr kada aning wà kwonn tòma-à níng á shinn swàm-à mpìr ma ri sa bàna. Ayúnn-à Yesu ma kèng bi hing, ku í àsàin-à má fù zu bu-à mpìr bòn sa sig. Kwá dang kyàr vinn rìg bu-à mpìr ri kyab á kyinnwá ni, í wà Shìdun má swam yan kó ni á jir swàm-à ku sa sig.

⁶ Wunzàmí big, jir buká mì ri dinya ning níng, mì ri sa ya ning misali á shinnmí ni, yi ma Apolos. N dang fíig mpìr zyun kim bàna. Bu-à sa níng, mì ri zìm aning myàng bar bu-à yi ma Apolos ri sa jírà aning yì yìr jírà big dang sig rag, "Kada aning wam zu nu bu-à big ba sig bàna," jírà kada aning yan malam zyun, ma aning sa zyun yawari bàna. ⁷ Mpìr-à sìnn kà sig wù á shi àgbam á shinn mpìrká kádà ni í ni rà? Kó kai bidìm pár, í Shìdun ya síg

wù nì. To, ma bu-à sa wù ri gbar dù shinn mi ri swam yan shinnwú, í jir kai rà?

⁸ Ning ri kyab ning kab sig kó ni bidim pár ma píkyinn ñsàn. Ning ri kyab ning shi sig mpír sisán á pyànn Shìdun ni. Ning ri kyab rag ning kab sig yi nì, ning kàng rìghing kùr. Mì ri zìm aning na kùr àjai, àjirà ayi ma ning na kùr ábìr-à ni. ⁹ A byarmí ni, mì ri myàng shi sig àràg í Shìdun sìnn síg yi nì yann aswamká buwá yi fòr fig mpírká kádà bàna. Buyí yi shi sig àràg mpírká bá gban rìg áyau bir-à ni. Yi shi síg bu-à mpírká ma yann aswamká bu Shìdun mà wai má myàng. ¹⁰ Mpírká ri myàng yi àràg yi í àning, jirà yi ri bàg Kristi. Ama buná, ning ri kyab ning í mpír yar á byar Kristi. Buyí yi bàna ma gbam. Ama buná ning shi sig ma gbam. Ning í mpírká big ri wib ning, ama buyí yi yann aswam Shìdun, big ri sa yi yawari. ¹¹ Hár àràg tàma-à níng amor ri gban yi, ajor zàpír ri gban yi, yi dìg fig jà-à yá wìr bàna. Big ri dab yi gbàr wàni, hár yi bàna ma byar shu. ¹² Yi ri sa swàm, mi ri ji ma gbamyí. Wà mpír ma swau yi shì má, yi ri dang rag a Shìdun ya ku. Wà ba ya yi shwìn yi ri bà kyinn. ¹³ Wà ba dang jír-à bibai á shinnyí ni, yi ri dinya pyann kàng fig big bàna. Hár tàma-à níng mpírká ri sìnn kàng yi àràg í bu-à mà kwìm yinn.

¹⁴ Mì ri ba ya fíg ning bu káníng jirà nì sa pànn ning zunái bàna, ama ñ ba síg jirà nì twìb ning byur, jir kai bàna mì ri zìm ning àràg ning í yannmí big. ¹⁵ Kó barà ning shi sig ma malamká nìnànn nímá ká ri tàg ning jir Kristi, ama ning shi sig ma ta nízyun, ta-à hi í mì. I mì ñ dinya síg ning nì jir àjwár bu Shidun. N kàng rìghing taná á dò barà ñ tàg sig ning gbìb Yesu Kristi. ¹⁶ To, barà mì í taná, sai aning sa àràg barà mì ri sa. ¹⁷ Wàníng í bu-à sa mì ri swam yag Timoti á byarná ni. Ku shí nì wùnmí á jir shinn Yesu. Asàmí yi

ma ku kwonn hing wàni. Ku í mpír-à mì ri bir píkyinnmí á byarwá ni. Kwá kyab pànn ya ning bar shumí á gbìb Kristi ni, ma bu ùwàiká mì ri tàg kyann mpírká kó áni bidim pár á shinn Kristi ni.

¹⁸ To, mpírká kádà áyauná ni ri kyab rag má bi fòr fig á byarná ni bàna, big kà mi ri gbar dù shinn.

¹⁹ Ama wà Shìdun ma zìm hing, má nonn fig bàna mì ri bi. Má fig fig íri jír-à ba dinya mì bàna, ama má myàng wà ba shi sig ma gbam áyau Kristi. ²⁰ Kùr Shìdun shi fig íri jír dang átai bàna, sai ma gbam-à mpír ri bàg Shìdun ma káhi. ²¹ To, sai-à ma bi hing, ning ri zìm nì yan ta ning rà, kó nì bi ma kyinn ajun rà? Bu-à ning ri zìm í wà áni rà?

5

Mpír Zy whole Ayau Mpírká Ri Bág Yesu Sa Ayái

¹ N fig big rag, mpír zyun áyauná ni ri sa bu-à sàñ fig bàna. Bu-à hi kó mpírká ká ri bàg fig Yesu bàna big ri sa fig káhi bàna. Big rag mpír-à hi ri sì wà tawá. ² N fig big rag ning kyab fig bu-à níng hi bàna, mi ri gbar dù shinn. Wàníng í bu-à ning nìm má bai píkyinn áni. Mpír-à sa sig írì bu-à níng, aning kan zu rìg ku áyauná ni. ³ Kó barà ñ bàna mà byarná ni níng, mì ri kyab bu-à níng á kyinnmí ni. N wà rìghing kwonn mpír-à sa sig bu-à níng á zìnn Shinn Luyí Yesu ni, shi àràg ñ shi sig màhàn.

⁴ Sái-à ning ma ri kwonn shinn, píkyinnmí shi sig mà byarná ni, kwonn ma gbam Shìdun.

⁵ Aning zig mpír-à níng hi, aning pa kà á vù Shaitan jirà a Shaitan sa bu-à ku ri zìm ma dir mpír-à níng, jirà yonkiwá má wìm zu àyúnn-à Yesu má kàng bi.

⁶ Barà ning ri gbar dù shinn àdònín, sàñ fig bàna. Yìr sìg nízyun í àsàin-à ri sa bai kádà, àràg barà yisti tití nímá ri sa lib brodi. ⁷ Aning kan zu rìg bu bibai-à níng áyauná ni, jirà kada aku swàb kà yag mà

pyànn bàna, jirà aning kèng mpìr kyìkyàr. Shìdun sìnn kèng sig ning mpìr kyìkyàr á jir shinn barà Kristi wu sig á dò jir shinn ná ni, àràg barà big ri gib gban àdùn á pyànn Shìdun ni àyúnn Pìm Wam Zu. ⁸ Jir wàníng, sai-à yi ma ri ji bùkí bu àyúnn Pìm Wam Zu, kada ayi sa akyib ma bu-à bibai àràg wàri bàna, jir kai bàna bu bibai-à níng ri swàb kà àràg barà yisti ri sa lib brodi. Kada ayi shi kwonn ma yisti àkwor-à níng bàna. Ayi shi àràg brodi zyun-à bàna ma yisti. Ayi shi mpìr gwangga ma pìkyinn kyìkyàr.

⁹ Wàri níng, nì rì ba ya sig ning wasika rag, kada aning bàg kyann dir ma mpìrká ri sa àyái bàna. ¹⁰ N dinya fig ning rag aning gàb rìg dir ma mpìrká yì fig Shìdun bàna, mi ri sa bu-à bibai àràg àyái sa, ma sunu bu-à bibai sa, ma ajwú jwi, ma buki sa níng, bàna. Mpìrká yì fig Shìdun bàna níng, ning ma big shi kwonn sig í zyun á dunyaru. Ning bàna ma pyù-à ná gàb dir ma big. ¹¹ Jírmí nì dinya sig ning níng, nì dang síg áshinn mpìrká ri dang rag big ri bàg Yesu, ama big ri sa bu-à bibai àràg àyái sa, sunu bu-à bibai sa, buki sa, mpìr zìnn swau, shin wa pyann, ajwú jwi. Irì mpìr káníng, kada aning kwonn shinn ma big bàna. Buju má, kada aning ji kwonn ma big bàna.

¹²⁻¹³ Mpìrká ká ri bàg fig Yesu bàna, walai bu-à du yi barà yá wà big kwonn. Mpìr-à má wà big kwonn í Shìdun. Ama ká ri bàg Yesu, í ká zyun-à ná wà big kwonn. To, mpìr-à sì sig wà tawá níng, aning kan zu rìg ku áyauná ni.

6

Kada Aning Bar Kara Bar Dìrná á Byar Ká Ri Bàg Fig Yesu Níng Bàna

¹ Ayau níngká ning ri bàg Yesu, wà mpìr zyun áyauná ni ma shi sig ma jír ma jàuwá, bu-à sa kwá zìg yag jír-à hi á byar agib jírká, ká ri bàg fig Yesu bàna, í jir kai rà? Bu-à sa kwá

zìg bi fig á byar mpìrká ri bàg Yesu bàna, í jir kai rà? ² Ning mpìrká ri bàg Yesu, ning í àsàinká má wà kwonn mpìrká á dunyaru. To, wà má àdòníng, bu-à sa ná wà sar fig kwonn titi bàna, í jir kai rà? ³ Ning yì fig wà yi mpìrká ri bàg Yesu, yá wà kwonn yann aswam Shìdun ká mà wai bàna rà? Wà má àdòníng, bu-à sa yá gib yì sar jír á dunyaru bàna, í jir kai rà? ⁴ Wà jír ma dù hing áyauná ni, bu-à sa ná zìg yag á byar mpìrká fòr fig bu zyun áyaun mpìrká bu Shìdun ni bàna, í jir kai rà? ⁵ Bu-à mì ri dang níng, mì ri zìm aning fig zunái. Asái ning bàna ma mpìr yar kó nzyun áyauná ni zyun-à má gib ya ning jír rà? ⁶ Bu-à sa mpìr-à ri bàg Yesu má bar kara jàuwá á byar mpìrká ká yì fig jír Shìdun bàna, í jir kai rà?

⁷ Wà wa bar hing kara jàuwú, wàníng ri tàg rag wù ri bàg fig Yesu bàna. Sàn kab sig aning tib pìkyinn ná, kó mpìrká ma lir ji ning, kó wà ba jwi ning bu. ⁸ Ama hár ning ri lir ji kèng bar dìrná, mi ri jwi bar dìrná ajwú, áyaun ningká ning ri bàg Yesu. ⁹ Kada aning tonn gban shinn ná bàna. Mpìr bibaiká má dìg fig pyù barà bá kà á byar-à Shìdun na sig kùrwá bàna. Mpìr-à ma ri sa àyái, ma mpìr-à ma ri sa buki, ma mpìr-à ma sì wà jàuwá, mpìr-à ma ri na ma jàuwá wunù, ¹⁰ mpìr-à ma ri jwi ajwú, mpìr-à ma ri sa sunu, mpìr-à ma ri wa pyann shin, mpìr-à ma ri zìnn mpìr, mpìr-à ma ri lir ji mpìr, mpìr-à ma ri sa àdòníng, kwá kà fig mà byar-à Shìdun na sig kùrwá bàna. ¹¹ Wàri níng mpìrká káhi áyauná ni rì sa sig àdòníng tìn. Ama tâma-à níng Shìdun tu kifinn rìghing bu pyìrká á pìkyinn ná ni, nì sìnn kèng rìghing ning mpìrká buwá. I jir shinn swàm Shinn Luyí Yesu Kristi í bu-à sa ning shi sig ma kyinn ñsàn àdòníng, big jír-à Awun Shìdun shi sig á kyinn ná ni.

Dìryí í Bu Shìdun

¹² Mpìr-à ma dinya shinnwá rag, "Bu-à mì ri zìm ní sa níng, Shìdun kan dim fig bàna," to, í barà hi. Ama bu-à wá sa níng, má swàb kà ya wu bu zyun rà? Kó barà bu-à mì ri zìm ní sa níng, Shìdun kan dim fig bàna, ama nì zìm fig ní sa bu-à má kàng fàu áni níng bàna. ¹³ Mpìr zyun ma dang rag buju í jir finn. Finn bó, í jir buju. Ama Shìdun má gban rìg big pyànà bidim pár. Ama Shìdun màm fíg dìryí jirà ayi sa àyái ma kàhi bàna. Ku màm síg jirà ayi sa swàmwá áni. Dìryí shi sig í bu Shìdun, Shìdun bó, ku shí bu dìryí. ¹⁴ Barà Shìdun gbar dù nann zu sig Shinn Luyí mà amir-à ni níng, í barà kwá gbar dù nann zu yi áni ma gbamwá.

¹⁵ Aning myàng. Dìryí shi sig í bu nízyun ma dìr Kristi. To, ma sáshinn má zìg dìrmí wà zyun-à í bu Yesu má na kwonn ma uwà àyái rà? Wàníng má sàn fig bàna. ¹⁶ Kó ning yì fig bàna rà? Mpìr-à ma ri na ma uwà àyái, ku ma wàníng bidim pár shi sig àràg dìrbá nízyun. Jir Shìdun dang sig rag, big pyànà bidim pár big í bu nízyun. ¹⁷ Ama mpìr-à ma kwonn sig ma Shinn Luyí Kristi, ku ma wàníng shi sig áyau awun nízyun.

¹⁸ Barà dìryí shi sig í bu Shìdun níng, kada ayi sa àyái bàna. Bu-à bibaiká zyun-à mpìr ma ri sa, ri sa bai fig dìrwá bàna. Ama mpìr-à ma ri sa àyái, ku ri sa bai dìrwá. ¹⁹ Asái, ning yì fig bàna rà? Dìrná í lu Awun Shìdun, ku shi sig á kyinn ná ni. I Shìdun ya síg ning ní Awunwá. Ning shi fig shu shinn dìrná bàna, ning shi síg bu Shìdun. ²⁰ Ku wann sig ning ma àsà Yesu Kristi. Aning sa barà ná wib Shìdun ma dìrná.

7

Jír Ashinn Ban

¹ Tàma-à níng má dinya byann ning jír á shinn bu-à ning ba n bib sig mì. Sàn hing wà mpìr ma dang rag kwá zìg fig uwà bàna. ² Ama, á

jir shinn àyái, sàn hing mpìr aku zìg uwà, uwà tìnn aku shi ma nù shinn dìrwá. ³ Wunù ma zìg hing uwà, wà abann wàwá ma ri na ku, sàn hing wàwá aku sa tag kyinn nùwá. Wà uwà ma ri na abann nùwá, nùwá máaku sa tag kyinn wàwá. ⁴ Uwà bàna ma gbam áshinn dìrwá ni, sai nùwá. Wunù má, bàna ma gbam áshinn dìrwá ni, sai wàwá. ⁵ Kada aning kan dim bar dìrná bu-à dìrná ri zìm bàna. Sái wà ná dang rag ná vig ma Shìdun mìpyim. Wà na vig kinn rìghing, í wà aning kà rag swàmná, jirà kada Shaitan ma màg màg fig ning aning sa bu-à bibai, sai-à abann ma na ning.

⁶ Jír-à nì dang sig níng, í doka bàna. Mpìr-à ma ri zìm aku zìg uwà, sàn hing aku zìg. ⁷ Mì ri myàng sàn kab síg ní mpìr aku shi shu nùkyúnn àràg mì. Ama kó ni shi sig ma írì kyinn-à Shìdun ya sig ku. Káhi ri zìm shu nùkyúnn, káhi big ri zìm abig zìg uwà.

⁸ To, mì ri dinya ning, ning ká ning zìg fig ma uwà bàna, ma ningká ning zìg fig ma wunù bàna, ma uwà kiká, sàn hing aning shi shu átai àràg mì. ⁹ Ama mpìr-à ma yì hing rag kwá pànn yì sar fig shinnwá bàna, sàn hing aku zìg uwà, wà ku ma í uwà, sàn hing aku zìg wunù. Wà abann ma ri na wù wàni, sàn kab sig á sìr ban.

¹⁰ Ning mpìrká zìg sig uwà níng, nì shi sig ma doka zyun-à bi sig á byar Shinn Luyí. Doka-à hi ri dang rag, kada uwàaku gàb dìr ma nuwá bàna. ¹¹ Uwà-à ma gàb hing dìr ma nuwá, to, sáiaku shi átai,aku zìg rag wunù zyun bàna. Wà ma nímá bàna, to, sáiaku ma nùwá jùn kwonn kàng. Wunùaku kan zu wàwá bàna tìnn.

¹² Ning mpìrká zìg sig uwà níng, ma dinya ning jír zyun, jír-à níng í mì mì ri dág nì. I jir Shinn Luyí Yesu Kristi bàna. Mpìr-à ma í bu Kristi, wà kwa shi sig ma uwà zyun-à í bu Kristi bàna, uwà-à níng hi ma ri zìm ku, kadaaku kan zu wàníng

bàna, abig shi shubá. ¹³ Uwà zyun-à ma í bu Kristi, wà kwá shi sig ma nùwá zyun-à í bu Kristi bàna, wà wunù-à hi ma ri zìm ku, kada aku zu tafinn nùwá bàna, ¹⁴ jir kai bàna wunù-à ri bàg fig Kristi bàna níng, á jir shinn wàwá ni kwá kèng mpìr-à Shìdun ri zìm. Uwà zyun-à ma ri bàg fig Kristi bàna, nùwá ma ri bàg í ni, á jir shinn nuwá ni kwá kèng mpìr-à Shìdun ri zìm. Nìm ma nímá bàna, yanká buná ning mà sig níng, big nìm má shi kà fig áyau mpirká bu Shìdun ni bàna. ¹⁵ Mpìr-à ma ri bàg fig Yesu bàna, wà ku ma ri zìm aku gàb dìr ma wàwá jirà wàníng ri bàg Kristi, to, aku gàb dìr ma wàníng. Uwà-à ma ri zìm aku gàb dìr ma nuwá jirà wàníng ri bàg Yesu, to, aku gàb dìr ma wàníng, jir kai bàna Shìdun bar bi sig yi jirà ayi shi shu ñsàn. ¹⁶ Ning uwàká zyun-à í bu Kristi, ning yì fig bàna káhi nuná nìm má dìg yonki àpyú á jir shinn ná ni. Ning wunùká zyun-à í bu Kristi, ning yì fig bàna káhi wàná nìm má dìg yonki àpyú á jir shinn ná ni.

A Shi Shuwú Aràg Barà Shìdun Sinn Sig Wù á Shi

¹⁷ Kó ni bidìm pár aku shi shuwá àràg barà Shinn Luyí sinn sig ku, ma barà Shìdun bar bi sig ku. Wàníng í doka-à mì ri tàg mpirká ri bàg Kristi kó áni bidìm pár.

¹⁸ Mpìr-à ma kyag fig jurwá bàna ma zìg hing jir Shìdun, kada aku kyag rag bàna. Mpìr-à ma kyag rìghing jurwá mpyim ma zìg sig jir Shìdun nì, kada aku dang rag ku kyag fig jurwá bàna, ¹⁹ jir kai bàna kó aku kyag, kó aku kyag bàna má, bàna ma yìr. Bu-à sàñ sig bàna, mpìr aku wib jir Shìdun. ²⁰ Kó niaku shi shuwá àràg barà ku rì shi sig á sai-à Shìdun rì bar sig ku. ²¹ Wà mpìr rì ma shi sìg shu fàu á sai-à Shìdun rì bar bi sig ku, kada aku kyab bu zyun bàna. Ama wà kwa dig hing pyù barà kwá shi shu shinn

dìrwá, aku shi. ²² Mì ri dang jír-à níng, jir kai bàna fàu-à Shìdun ma bar bi sig ku nì jirà aku bàg Shinn Luyí Yesu Kristi, ku zu rìg rag hing áyau fàuká ni, jir kai bàna ku kwonn rìghing shinnwá ma Shinn Luyí Yesu Kristi. Mpìr-à rì ma shi fig fàu á sai-à Shìdun bar bi sig ku bàna, tama-à níng ku shi sig rag fàu Kristi. ²³ Aning yì rag Yesu Kristi wann sig ning ma àsàwá jirà aning shí buwá. Kada aning kèng fàu mpìr jíkwinn bàna. ²⁴ Yiwaimí big, kó ni bidìm pár aku shi á gbìb Shìdun ni, aku shi shuwá àràg bar sai-à ku rì shi sig, sai-à Shìdun bar sig ku.

Jír á Shinn Mpìrká Sìr Fig Ma Ban Bàna Ma Uwà Kiká

²⁵ Mì ri zìm nì dinya byann ning jír áshinn mpirká sìr fig ma ban bàna. Shinn Luyí dinya fig mì doka kó jír zyun áshinn jír-à níng ni bàna. N kyab sig nì jír-à níng á kyinnmí ni, í wà mì ri dàng ni. Aning fig jírmí, jir kai bàna Shinn Luyí myàng ashimí, nì fòr hing wà aning sinn kyinn á jírmí ni.

²⁶ Mì ri kyab, sàñ kab sig nì uwà kó wunù aku shi shuwá átai, ma wà kwá sìr ban, jir kai bàna tama-à níng shwìn nànn kab gbam. ²⁷ Mpìr-à ma shi sig ma uwà, kada aku dang rag kwá kan zu rìg wàníng. Mpìr-à ma zìg fig ma uwà bàna, kada aku rag kwá zìg uwà. ²⁸ Ama mpìr-à ma zìg rìghing uwà, ku sa fíg bu pyìr bàna. Wùn uwà sáb ma zìg rìghing wunù, í bu pyìr bàna. Ama aning yì rag mpirká ká sìr sig ban níng, bá wa shwìn nìñànn nímá. I bu-à sa nì dang rag, sàñ kab sig nì mpìr aku shi shu átaiwá.

²⁹ Yiwaimí big, yìr jír-à mì ri dang bàna í wàníng, su-à dà sig níng nonn fig bàna. Bu-à pànn sig tama-à níng, mpirká ká sìr sig ban níng, abig shi shubá àràg big sìr fig ban bàna. ³⁰ Mpirká ká ri kig mínn, abig shi àràg big ri kig fig mínn bàna. Ká ri fig àjwár, abig shi àràg big ri fig fig àjwár bàna. Ká ri wann

buká, abig shi àràg big bàna ma bu. ³¹ Mpìr-à ma ri fig àjwár bu dunyaru, kada aku zìm àjwár-à níng zìg rìg kyinnwá bàna, jir kai bàna bu dunyaru má shi kinn fig bàna.

³² Bu-à mì ri zìm bàna, mì ri zìm aning shi shu àjwár, kada bu zyun aku sa shi ning bàna. Mpìr-à ma zìg fig uwà bàna, kwá sa swàm Shìdun ma kyinn nízyun jirà Shìdun aku fig àjwárwá. ³³ Ama mpìr-à ma zìg hing uwà, pìkyinnwá má kèng yag rìg á bu dunyaru, jir kai bàna ku ri zìm a wàwá fig àjwárwá. ³⁴ A byar-à níng hi pìkyinnwá gàb finn rìghing byar pyàñà. Ama uwàká ká zìg fig wunù bàna, ma yann uwà sábká, big ri sìnn pìkyinnbá á byar swàm Shìdun. Big ri zìm a kyinnbá ma dìrbá bidìm pár aku shi í bu Shìdun. Ama uwà-à ma zìg rìghing wunù, pìkyinnwá ma yag rìg ma byar bu dunyaru, jir kai bàna ku ri zìm a nuwá fig àjwárwá.

³⁵ Mì ri dinya ning bu káníng, jirà ní sa shang ning. N zìm fig ní kan dim ning bu zyun bàna. Mì ri zìm aning sa bu-à má sàn ya ning, ma barà ná dìg pyù-à má sa swàm Shìdun ma kyinn nízyun.

³⁶ Wunù ma wùn uwà sáb ma ri zìm abig sìr ban, wà ba kyab kèng hing rag bá sìr fig ban bàna, ama ásim wunù-à hi ma kyab rag, sàn fig wàaku fím wùn uwà-à hi bàna, wà ku ma ri zìm abig sìr ban, to, abig sìr. Big ri sa fig bu-à bibai bàna. ³⁷ Wà mpìr ma kyab sìg ní ma kyinnwá rag kwá zìg fig uwà sáb-à ku ri zìm níng bàna, wà ku ma ri pànn shinnwá, kwa kyab sìg ní ma kyinnwá, kàhi sàn hing wà kwa zìg fig uwà sáb-à hi bàna. ³⁸ Bu-à mì ri zìm ní dinya ning bàna í wàníng: mpìr-à ma zìg hing uwà sáb-à ku ri zìm níng, ku sa sig wà sìsàn, ama mpìr-à má zìg fig uwà bàna, sàn kab sìg ní.

³⁹ Uwà-à má shi sig big wunù, ku bàna ma gbìb-à kwá gàb dìr ma nùwá. Wà nuwá ma wu rìghing, wà kwa zìm hing í wà kwá zìg rag wunù zyun. Ama kada aku zìg wunù-à

ri bàg fig Kristi bàna. ⁴⁰ Ama a myàngmí ni, mì ri myàng wà kwa zìg fig rag wunù zyun bàna, kwá fig káb ní àjwár. Bu-à ní kyab sig níng, mì ri kyab í Awun Shìdun tìya sìg mì ní.

8

Jír á Shinn Buju-à Big Ya Sig Bu Sìnn

¹ Ning bib mì jír á shinn buju zyun-à big zìnn sig bu sìnn áni. Ning bib mì rag ná ji rà kó ná ji fig bàna rà, àjirà ní dinya ning.

Yi bidìm pár, yi shi sig big yar. Ama yar ri du kà mpìr barà kwá gbar dù shinn. Ama azìm ri dang gbam pìkyinn mpìr. ² Mpìr-à ma rag, ku yì hing bu, ku yì byann fig ma barà sàn sig aku yì bàna. ³ Mpìr-à ma ri zìm Shìdun, Shìdun yì rìghing ku.

⁴ To, jír á shinn buju-à big ya sig bu sìnn níng, yi yì hing wà bu sìnn kinn fig bu zyun á dunyaru bàna. Shìdun í àkúnn nízyun, zyun kim bàna. ⁵ Kó barà big ri dang rag bu sìnnká nìnnànn nímá shi sig mà waisháu-à ni ma wà á jìnn ni níng, ⁶ ama buyí yi yì sig íri Tayí Shìdun zyun-à màm sig buká bidìm pár. Ku màm sig yi jirà ayi shi mpìrká buwá. Shinn Luyí íri Yesu Kristi áwinwá ni, zyun bàna. Shìdun màm sig bu bidìm pár á byar Yesu ni. Yi ri shi shu á dò shinnwá ni tìnn.

⁷ Ama mpìrká kádà áyauná ni, big yì byann fig bu-à níng bàna. Bigbá big nonn hing big ri kyab bu káníng. Hár tàma-à níng big ri myàng rag buju-à big zìnn sig bu sìnn áni níng í bu bu sìnn. Big ri kyab wà ba jí hing íri buju-à níng, má sa bai rìg big. Jir kai bàna pìkyinnbá gbam fig bàna. ⁸ Buju ji má gbar jùn kwonn fig yi ma Shìdun bàna. Wà ya ji kó wà ya ji fig bàna má, má swàb kà ya fig yi bu zyun bàna.

⁹ Bu-à sàn kab sig bàna, barà ning yì sig rag Shìdun kan dim fig íri buju-à níng bàna níng, kada aning sa mpìrká pìkyinnbá gbam fig bàna

níng, abig ji ma abig kù kà á bu-à bibai bàna. ¹⁰ Wà mpìr-à pìkyinnwá gbam fig bàna níng, ma myàng wù zyun-à à yì rìghing bu níng, wù ma ri ji buju á lu bu sinn, wànín má sa fig ku barà kwá ji buju-à big ya sig bu sinn bàna rà? ¹¹ Wà má ádònín wù mpìr-à yì sig bu níng, wá sinn kà mpìr-à níng hi aku kù. Mpìr-à níng hi í wunzàwú, sáshinn wá sa bu-à má sinn kà ku aku kù barà Yesu wu sig dò shinnwá níng rà? ¹² Wà wa sa hing ádònín, à sa sig Kristi bu-à bibai kwonn ma wunzàwú, barà à du kà sig wunzàwú sa sig bu-à ku ri kyab sàn fig bàna níng. ¹³ Jir wànín, wà má ji buju-à má du kà wunzàmí aku kù, kàhi má ji fig rag buju-à hi bàna, jirà kada wunzàmí aku kù á jir shinnmí ni bàna.

9

Shu-à Wùn Aswam Kristi Má Shi

¹ Mì í mpìr-à má sa bu-à mì ri zìm. Mì í wùn aswam Yesu. N myàng hing Shinn Luyí ma zumí. Swàmmí ñ sa ya sig Shinn Luyí níng, ning mpirká mà Korinti ning shi síg nì mpirká zyun-à mpirká káhi má myàng àsàn swàmmí á byarná ni. ² Wà mpirká ma ri dang rag, mì í wùn aswam Yesu bàna, ama buná, ning yì rìghing mì í wùn aswam Yesu ájai. Barà ning ri bàg Yesu níng, í bu-à má tiya mpirká bá yì Yesu swam bi síg mì nì.

³ To, wànín í barà mì ri dinya mpirká áni wà ba ri zìm abig màg màg fig swàmmí: ⁴ Mì ri bìb rag, àsái bumí ñ fòr fig barà mpirká mì ri sa ya big swàm níng, bá ya mì bu-à má ji ma bu-à má wa bàna rà?

⁵ Kó ñ fòr fig barà má zìg uwà zyun áyau mpirká ri bàg Yesu jirà aku shi wàmí, ma aku nu kyann mì á kyonnmí ni bàna rà? Ai, wànín í barà yann aswamká bu Yesu kádà ri sa áni. Wunzáká bu Shinn Luyí Yesu big shi sig ma uwà tìnn. Bitrus má, shi sig ma wàwá tìnn. ⁶ Asai wato yi ma Barnabas, yi íri ká má sa swàm ma vùyí jirà ayi dìg buju, ama yann

aswamká kádà níng, abig sa swàm ma vùbá bàna rà? ⁷ Kó ning taba fig hing byar-à soja má wa bài bujuwá ma bài jàwá àjirà aku yag nu kànn rà? Bàna. To mpìr-à ma ri tàg bu á da, kwá ji fig awan buká ku tàg sig níng bàna rà? Ai kwá ji sha. Kó mpìr-à ma ri za kyann bu apyagká, kwá wa fig myann bu apyagká bàna rà? Kwá wa sha.

⁸ Tò, jir soja-à níng, ma jir da-à níng, ma jir bu apyag za-à níng, mì ri zìg bi misali bar bu-à mpìr jíkwinn má dìg áyau swàmwá ni. Tò, í barà shi sig áni áyau jir doka Shìdun ni tìnn. ⁹ Big ba sig rag, "Wà nai ma ri sa ya àssàin da-à swàm, kada aku sìr dim nu naiwá bàna." Ayau jír-à níng ni, Shìdun ri dáng nai rà? ¹⁰ Kó ku ri dáng yi mpìr jíkwinn rà? Ai, ku ri dáng yi mpìr jíkwinn. Jír-à hi ri tìya yi rag, sàn hing mpìr-à ma nàm da, big mpìr-à ri gib za, abig sinn kyinn barà bá dìg, n má ji áni. ¹¹ Wà mpìr ma tàg hing swai bu, ku ri zìm акту dìg zu kèng bu zyun áni. Barà yi tàg sig ning jir Shìdun níng, yá dìg zu kèng fig bu zyun á byarná ni bàna rà? ¹² Wà mpirká ma ri dìg bu á byarná ni, sàn fig wà ayi dìg káb nì bàna rà?

Ama yi sinn kà fig pìkyinnyí ayi dìg bu á byarná ni bàna. Yi tìb sig pìkyinn, jir kai bàna yi zìm fig ayi sa bu-à má sinn kèng jir Yesu Kristi mà sim bàna. ¹³ Ning yì hing mpirká ri sa swàm á lu Shìdun ni ri dìg bujubá áyau buká mpirká ri zìg kwonn yag màhàn. To, mpirká ri twìb swànn ya Shìdun bu má, big ri dìg áyau wi-à big ri twìb swànn níng ni tìnn. ¹⁴ To, í barà Shinn Luyí dang sig áni rag, mpirká ma ri sa swàmwá, n ma ri dinya kyann mpirká jírwá, sàn sig mpirká abig ya big bu-à big ri zìm.

¹⁵ Kó barà Shìdun dang rag abig ya mpirká ri dang kyann jírwá bu-à big ri zìm níng, ama bumí ñ vig fig ning bu bàna. Wasika-à mì ri ba ya ning níng, mì ri ba fíg jirà aning ya mì bu zyun bàna. Wà má vig ning bu, ñdikà ñ wu hing, jir kai bàna kada

mpìr zyun aku dang rag ñ vig sig ning bu á jir swàmmí ni bàna. ¹⁶ N kinn fig wà má gbar àshí á jir shinn swàmmí barà mì ri dang jir àjwár á shinn Yesu ni níng bàna. Swàm-à níng shi sig í dole ñ sa. Wà ma dang fig jir àjwár-à níng bàna, má fig fig àjwár bàna. ¹⁷ N nìm ma sinn kà síg shinnmí nì á swàm-à hi ni, big nim má wa mì bài áni. Ama mì ri sa fíg ma shinnmí bàna. Shìdun í àsàin-à sinn kà sig mì ñ sa swàm-à hi. ¹⁸ To, wà ma dìg fig bài swàmmí bàna, lada bu-à má dìg áni í kai rà? Lada swàmmí shí nì àjwár-à mì ri fig wà ma ri dinya mpirká jir Yesu átai, ñ du kà fig big jirà abig wa mì bài áni bàna.

¹⁹ Kó barà mì í fàu mpìr bàna níng, ama ñ sinn kàng sig shinnmí àràg mì í fàu kó ni bidìm pár, jirà ñ gbar bi mpirká nìnànn nímá á byar Yesu. ²⁰ Sai-à mì ri dinya mpìr Yahudawaká jir Shìdun níng, ñ sinn kàng sig shinnmí àràg mì í mpìr Yahudawa, jirà ñ zìg bi big á byar Kristi. Sai-à ñ dinya mpirká ri bàg doka Musa, ñ sinn kàng sig shinnmí àràg mì í mpìr-à ri bàg doka Musa, kó barà ñ yì hing wà doka-à hi bàna ma gbam á shinnmí ni níng. N sa sig àdònínj jirà ñ gbar bi pìkyinn mpirká ri bàg doka, jirà ñ zìg bi big á byar Kristi. ²¹ Wànínj má, áyau mpìr Helenawaká ni, mì ri shi shumí àràg í big, mi ri bàg fig doka Musa bàna, jirà ñ gbar bi pìkyinnbá á byar Yesu. Barà ñ bàg fig doka Musa bàna níng, wànínj tág fig rag, ñ fím rìghing doka Shìdun bàna. Mì ri bàg doka Kristi. ²² To, áyau mpirká bir sàñ fig kyinn bàna, ñ kàng rìg àràg big, jirà ñ gbar bi big á byar Yesu. A byar mpirká ni bidìm pár ñ kàng rìg àràg big, jirà ñ sa barà má gbar bi big á byar Yesu.

²³ Mì ri sa bu káníng bidìm pár á dò jir shinn jir àjwar Kristi, jirà ñ dìg pyib sìsàñ áyau jir àjwár-à níng hi ni. ²⁴ Wà mpìr ma ri bàg Kristi, shi sig àràg barà big ri màg shàu. Wà ba ri màg shàu, mpirká

nìnànn nímá ri kà áni. Ama mpìr-à ma shàr kab sig, ku í àsàin-à má dìg bu á shàu-à hi ni. To, aning shàr shàu jirà aning ji. ²⁵ Mpìr-à ma ri zìm aku shàr yì shàu, kwá màg màg fig dìrwá, má pànn samyib shinnwá tìnn. Big ri sa àdònínj mi ri dìg bu zyun-à má bai rìg. Ama yi ká yi ri bàg Yesu, yá dìg bu zyun-à má bai fig ábai bàna. ²⁶ Mì ri bàg fig Kristi átai àràg barà mpirká ri shàr shàu átai níng bàna, mì ri kar ngang jirà Kristi aku fig àjwármí. ²⁷ Mì ri pànn samyib dìrmí jirà ñ sa swàm áni. Mì ri pànn samyib shinnmí, àjirà wà ma dinya kinn hing mpirká jir Shìdun, Shìdun má ngàng fíg mì bàna.

10

Kada Mpìr Aku Sa Buki Bàná

¹ To, wunzàmí big, mì ri zìm aning kyab pànn bu-à rì sa sig yàkúyí big ká rìi bàg Musa. Shìdun kang sig big ma akwor. Big bidìm pár, big wím zu rìg áyau Zàn Gbàinshìn. ² Zàn-à níng ma akwor-à níng shi sig àràg í àsàinká wau sig big dìr batisma, big kàng rìg mpirká bu Musa áyau-à ni. ³ Bujubá, big bidìm pár big ri ji buju zyun-à Shìdun ri ya big níng. ⁴ Zàpìr má, big bidìm pár, big ri wa zàpìr zyun-à Shìdun ri ya big. Zàpìr-à níng big dìg sig áyau abàn zyun ni, abàn-à níng hi í Kristi. Kristi rì nu kyann hing big á byar-à big ri yag. ⁵ Ama bidìm pár, Shìdun fig fig àjwár ma kádà nìnànn nímá áyaubá ni bàna. Ku gban rìghing big mà awúnn-à ni. Kibá Yam gäfinn rìghing áni awín awín.

⁶ Wànínj ri tág yi rag kada ayi wím bu-à bibai àràg barà big rì wím sig níng bàna. ⁷ Kada aning sa buki àràg barà mpirká kádà áyaubá ni rì sa sig níng bàna, àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni rag, "Mpìr káníng ji buju n wa bu-à má pyann big, hár n dù nann zu, n gbìb jau." ⁸ Wànínj má, kada ayi sa àyái àràg barà yàkúyí big rì sa sig níng bàna.

Jir wàníng í bu-à sa mpìr dubu dízyun agban sara áyaubá ni rì wu rìghing í àyúnn nýyun. ⁹ Kada ayi màg màg fig Shìdun ma bu bibaiká yi ri sa níng, àràg barà mpìrká kádà áyaubá ni sa sig níng bàna. Barà big sa sig àdònín, í wà bushùwíká bi zwàm gban rìg big. ¹⁰ Kada aning sa àràg barà mpìrká kádà rì sa sig, n kig bu-à big ri zìm, big dìg fig bàna. Hár wùn aswam zyun-à ri gban ki níng, bi n gban rìg big á shinn bu-à níng ni.

¹¹ To, bu-à Shìdun sa sig big á shinn bu bibaiká big ri sa níng, ku ri tàg yi bu áni. I wà big ba sig á tarkada Shìdun jir shinnýí, jirà ayi myàng yì bu-à ku ri zìm fig wà ayi sa bàna, jir kai bàna tama-à níng barà yi shi sig á dunyaru níng, dunyaru ri nyàan vinn.

¹² Jir wàníng wà wù ma ri kyab rag buwú à sar gbam hing á gbìb Shìdun, sái á pànn samyib shinnwú jirà kada á kù bàna. ¹³ Buká ri màg màg fig ning bidim pár, í buká ri màg màg fig kó ni bidim pár á dunyaru. Shìdun í mpìr gwangga, kwá fim fig ning bu áku màg màg fig ning wà má kab gbamná bàna. Sai-à bu ma màg màg fig ning, kwá ya ning gbam barà ná tib wann pìkyinn, kwá sa gbìb-à ná zu áni.

¹⁴ Wunzàmí big, jir wàníng, kada aning sa buki bàna. ¹⁵ Ning í mpìr yar big. Aning kyab bu-à mì ri dinya ning níng, sàñ hing rà, kó sàñ fig bàna rà? ¹⁶ Aning myàng. Sai-à yi ri ji buju wà kyab pànn Shinn Luyí áni, wùn kwài zyun-à yi ri yan Shìdun mà kàhi, wà yi ri wa áni níng, yi ri kwonn shinn ma àsà Yesu Kristi. Brodi-à yi ri ngir gàfínn mi ri ji níng, shi sig àràg yi ri kwonn shinn ma dìr Yesu Kristi. ¹⁷ Brodi-à níng í akúnn nýyun, yi mpìr nìnànn nímá yi ri ji. I barà yi shi sig í dìr nýyun á byar Yesu Kristi ni tìnn.

¹⁸ Aning myàng bu-à mpìr Is railaká rì sa sig. Sai-à ba ri twìb swànn ya Shìdun wi, big ri zwam. Barà big ri zwam wi-à níng shi

sig àràg big ri kwonn shinnbá ma Shìdun. ¹⁹ Mì ri dinya fig ning rag, bu sìnn kó bu-à big ri gib gban ya bu sìnn, kinn hing bu zyun bàna. ²⁰ Ama yìr jír-à mì ri dinya ning í wàníng: Bu-à mpìrká ri gib gban ya bu sìnn níng, big ri ya fíg Shìdun bàna, big ri gib gban yá wàuká. N zìm fig aning kwonn shinn ma wàu bàna. ²¹ Wà na wa hing bu á wùn kwài Shinn Luyí ni, ná wa sar fig wà á wùn kwài wàuká ni bàna. Wà na ji hing brodi bu Shinn Luyí, kada aning ji bu wàuká bàna. ²² Yi ri zìm ayi sa bai kyinn Shìdun rà? Yi kab sig ku ma gbam rà?

²³ Mpìrká káhi ri dang rag, bu-à ba sa bidim pár íri bu-à ñsàn. Ama bu bidim pár íri bu-à ñsàn bàna. Bu bidim pár íri wà ri sa tag pìkyinn bàna. ²⁴ Kada mpìr áku kyab íri bu-à má sàñ ya shinnwá bàna. Ama áku kyab jàuwá tìnn.

²⁵ Wà na ri zìm aning wann zwam wi-à big ri wann tafinn mà fir ati-à ni, to aning zwam, kada aning bib bàna, jirà kada aning kyab á kyinn ná ni rag shìshàr, ²⁶ jir kai bàna big ba sig rag, “Dunyaru ma buká shi sig áni bidim pár, í bu Shìdun.”

²⁷ Wà mpìr-à ma ri bàg fig Yesu bàna ma bar ning rag, aning ji buju ma ku, wà na zìm hing, aning yag ji, ama kada aning bib rag wàníng í bu shìshàr rà, bàna. ²⁸ Ama wà mpìr zyun ma dinya ning rag buju-à níng big ya sig bu sìnn, to, kada aning ji bàna, aning fim jir shinn mpìr-à dinya sig ning níng, kada áku kyab jír á kyinnwá ni bàna. ²⁹ Aning fim buju-à níng hi, ná wai í jirà ning ri kyab á kyinn ná ni rag bai bàna, ama aning fim jir shinn barà mpìr-à níng dinya sig ning rag bai níng, jirà kada áku kyab jír bàna.

Mpìr zyun má dang rag, “Bu-à sa má fim buju-à níng hi á jir shinn bu-à jàumí ri kyab í jir kai rà? ³⁰ Wà ma sa ya hing Shìdun ísoko á shinn buju-à níng hi, bu-à sa mpìr zyun má dang bai mì, í jir kai rà?”

³¹ Bu-à ná ji, ma bu-à ná wa, ma bu-à ná sa bidim pár, aning wib Shìdun áni. ³² Aning shi shu barà ná sa mpirká má kù fig bàna, kó Yahu-dawaká, kó mpirká í Yahudawaká bàna, kó mpirká ri bàg Yesu. Kada aning du kà big á gbìb zyun-à bá kù áni bàna. ³³ Aning sa àràg barà mì ri sa níng. Bu-à ma sa bidim pár, mì ri zìm kó ni aku fig àjwár ma káhi, mì ri kyab fig bu-à má sàn ya mì awínmí ni bàna. Mì ri sa bu-à má sàn ya kó ni, jirà aku wím zu.

11

¹ Aning bàg shumí àràg barà mì ri bàg shu Kristi níng.

Uwàká Abig Bir Dim Shinnbá Sai-à Mpirká Ma ri Kwonn Shinn Ma Ri Wib Shìdun

² Mì ri yan ning barà ning ri kyab pànn kyann mì, mi ri bàg buká ñ tàg sig ning níng. ³ Mì ri zìm aning yì rag mpír-à shi sig shinn wunuká í Kristi. Wunuká shí nì shinn uwáká. Mpír-à shi sig shinn Kristi bó, í Shìdun. ⁴ Wà wunù ma ri vig Shìdun áyau bìr mpirká ni, kó wà kwa ri dang jir Shìdun, ma bir sig abishinn á shinnwá ni, ku ri sa Shinn Luwá Kristi yawari. ⁵ Uwà ma ri vig Shìdun kó wà kwa ri dinya mpirká jir Shìdun, ma bir dim fig bu á shinnwá ni bàna, ku ri sa nuwá yawari. Má shi àràg ku wann kifinn sig jinnwá. ⁶ To, wà kwa bir dim fig bu á shinnwá ni bàna, ñdíkà aku wann kifinn rìg jinnwá. Wà kwa myàng rag í bu zunái wà kwá wann jinnwá, ñdíkà aku bir dim shinnwá. ⁷ Kada wunùaku bir dim shinnwá bàna, jir kai bàna Shìdun màm sig wunù àràg í ku. Wunù ri tàg gbam Shìdun á dìrwá ni. Uwà bó, ku ri tàg gbam wunù. ⁸ Shìdun màm zu fíg wunù á dìr uwà bàna, ama ku màm zu sig uwà á dìr wunù. ⁹ Ku màm fíg wunù jir shinn uwà bàna, ama ku màm sig uwà jir shinn wunù. ¹⁰ Wàníng í bu-à sa sàn sig uwàaku bir dim shinnwá. Wàníng ri tàg ku ri wib nuwá. Wà kwa sa hing

àdòníng, yann aswamká bu Shìdun mà wai má fig àjwár. ¹¹ Yi zyun-à yì ri bàg Shinn Luyí Yesu níng, yi yì hing wà uwà nìm ma bàna, wunù nìm bàna. Wunù nìm ma bàna, uwà nìm bàna tìn, ¹² jir kai bàna Shìdun màm zu sig uwà á dìr wunù, ama bidim pár, uwà ri mà wunù. Shìdun bó, ku shí nì byar-à kó kai bidim ri zu bi.

¹³ To, aning myàng. Sàn hing uwàaku vig Shìdun, wà kwa bir dim fig bu á shinnwá ni bàna rà?

¹⁴ A myàngná ni, wà jinn wunù ma lor hing wàni í bu zunái bàna rà?

¹⁵ Ama uwà wà jinnwá ma lor hing, shwar sig ku wàni. Jinnwá shi sig àràg í bu-à bir á shinn. ¹⁶ Mpír-à ma zìm fig jírmí níng bàna, to, ñ bàna ma jír zyun. Kó mpirká ri bàg Yesu má, big bàna ma jír zyun tìn. Yi ma big ri wib Shìdun í gbìb nízyun.

Jir Buju-à Big Ri Kyab Pànn Yesu Ani

¹⁷ N shi sig ma jír zyun-à má tàg ning. N fig big rag sai-à ning ma ri kwonn í byar nízyun ma ri wib Shìdun, wà barà ning nìm má sa bu ñsàn níng, ning ri sa sòr bu bibai. A jir bu-à ning ni, í bu-à sa má yan fig ning bàna. ¹⁸ N fig big dinya mì rag sai-à na kwonn hing shinn, ning ri kyàb gàfínn áni kyau kyau. Mì ri myàng jír-à hi í àjai. ¹⁹ Ning ri kyàb gàfínn jirà mpirká abig yì ká shi sig ma gwangga áyauná ni rà? Bu-à ning ri sa sàn fig bàna.

²⁰ Sai-à ning ma ri kwonn shinn barà ná ji buju zyun-à ning ri kyab pànn Yesu áni, ning ri ji fig àràg barà sàn sig aning ji níng, bàna. ²¹ Bu-à sa ñ dang àdòníng, jir kai bàna káhi ri ji zir bujubá, ama káhi amor ri gban big, káhi ri wa pyann. ²² Ning bàna ma lu byar-à ná ji buju, má wa shin màhàn rà? Bu-à sa ning ri sa àdòníng, ning ri zìm aning sa mpirká ri bàg Kristi yawari rà? Ning ri zìm aning sa pànn mpír ashiká zunái rà? Barà ning ri sa àdòníng, má yan fig ning bàna.

²³ Bu-à mì ri tàg ning á shinn buju-à ning ri ji níng, í bu-à Shinn Luyí tàg sig mì. A fi-à bá wann tafinn Yesu áni níng, ku zìg brodi àkunn zyun, ²⁴ n sa Shìdun ísoko, n ngir sann gàfinn áni, n ya yann sukàwá big, n dang rag, "Brodi-à níng shi sig àràg í dìrmí zyun-à má ya á dò shinn ná ni. Aning sa kyann àdòníng barà ná kyab pànn kyann mì áni." ²⁵ To, barà big ji kinn brodi-à hi àdòníng, sai ku bi zìg wùn kwài zyun n rag, "Zàn-à níng shi sig àràg í àsàmí zyun-à má zìg zu ning áyau bu pyìrná ni. Asàmí ri tàg rag Shìdun má sa bu àpyú zyun-à ku gib sig nu rag kwá sa níng. Sai-à níng ma ri sa àdòníng, aning kyab pànn kyann mì áni." ²⁶ Sai-à níng ma ri ji brodi-à níng, ma ri wa zàn-à á wùn kwài-à níng ni, ning ri tiya mpirká barà Shinn Luyí Yesu wu sig á jir shinn ná ni, hár àyúnn-à kwa kàng bi hing.

²⁷ To, mpirk-à ma ji hing brodi-à níng, ma wa hing zàn-à níng á gbìb-à sàñ fig bàna, ku ri sa yá dìr Yesu ma àsà wàníng bu pyìr. ²⁸ Mpirk-à ma ri zìm aku ji brodi-à níng kwonn ma zàn-à níng,aku màg byann ma dìrwá, í wà aku zìg brodi-à níng,aku ji ma aku wa zàn-à níng. ²⁹ Mpirk-à ma ji hing brodi-à níng, ma wa hing zàn-à níng, wà kwa kyab fig dir Yesu bàna, ku ri gbar bi yá shinnwá kwonn-à Shìdun má wà níng. ³⁰ Wàníng í bu-à sa mpirká káhi áyau ná ni nínànn nímá dìrbá lìlìb, káhi dìrbá ri wa, káhi wu rìghing. ³¹ Wà ya màg byann hing dìryí mìpyim, ma ri ji íni, Shìdun má wà fig yi kwonn bàna. ³² Wà Shìdun ma du kà yi á shwìn, ku ri tàg yi rag, ayi fim bu-à bibai sa, jirà kada ayi kà á kwonn-à kwá wà mpirká kádà á dunyaru níng bàna.

³³ Jir wàníng sai-à na kwonn hing shinn barà ná jí buju zyun-à ná kyab pànn Yesu áni, aning shi kir jàuná, jirà aning ma big ji ábìr-à ni. ³⁴ Wà mpirk-à amor ma ri gban ku,aku shi

aku ji ma bujuwá mà luwá ni, í wà aku bi í ni, jirà kada aku gbar bi ya shinnwá kwonn wà bàna. Jírká wà dà níng, sai-à ma bi hing í wà má dáng ni.

12

Gbam-à Awun Shìdun Ri Ya Yi

¹ Ning wunzàmí big, mì ri zìm ní dinya ning jír á shinn barà Awun Shìdun ri ya mpirká gbam abig sa yì swàm Shìdun, mì ri zìm aning yì barà shi sig áni. ² Ning yì hing sai-à níng kà fig ma á gbìb Kristi bàna, big ri tonn gban ning, mi ri gbar kyinn ná, ning ri wib bukiká zyun-à bàna ma yonki níng. ³ Jir wàníng mì ri dinya ning mpirk-à ma ri dang jír ma Awun Shìdun, kwá dang fig rag, "Shìdun màg gban hing Yesu" bàna. Walako mpirk-à ma dang rag, Yesu í Shinn Luwá, sai wà Awun Shìdun ma tiya hing ku.

⁴ To, yar-à Awun Shìdun ri ya mpirká barà bá sa swàm áni, shi sig kim kim. Ama Awun Shìdun àsàin-à ri ya yar káníng, ku í nízyun. ⁵ Swàm buká yá sa ya Shìdun shi sig áni kim kim. Ama Shinn Luyí àsàin-à yì ri sa ya ku swàm-à níng í nízyun. ⁶ Gbìb barà mpirká má sa swàm Shìdun shi sig áni kim kim. Ama bidim pár, í Shìdun nízyun ya sig nì kó ni gbìb káníng. ⁷ Awun Shìdun ri tiya kó ni bu-à kwá sa jirà kó ni aku sa shang jàuwá ma káhi. ⁸ Awun Shìdun ri ya mpirk zyun yar barà kwá dang jír Shìdun. Awun Shìdun ri ya mpirk zyun aku tàg yì byann jír nìzwàunká bu Shìdun. ⁹ Awun Shìdun ri ya mpirk zyun pìkyinn bir barà kwá sa bu uwài. Awun-à níng hi ri ya mpirk zyun gbam barà wàníng má dàb gbam mpirk. ¹⁰ Awun Shìdun ri ya mpirk zyun gbam aku sa swàm bu mamaki. Ku ri ya mpirk zyun gbam barà wàníng má dang yì jír Shìdun. Ku ri ya mpirk zyun gbam barà wàníng má gàfinn swàm Awun Shìdun, ma swàm wàu. Ku ri ya mpirk zyun gbam barà wàníng má dang yì nu jír kim kim. Ku ri ya mpirk

zyun gbam barà wàníng má dang vim bìr nu jírká. ¹¹ Awun Shìdun nízyun í àsàin-à ri ya gbam káníng bidìm pár. Ku ri ya kó ni bidìm pár bu-à ku ri zìm a wàníng sa yì.

Mpìrká Bu Kristi Shi Sig Ayau Dìr Nzyun

¹² Yi shi sig ma dìr nízyun ama buká shi sig áni kim kim. Kó barà buká shi sig áni kim kim níng, ama í dìr nízyun-à níng hi. To, í barà yi shi sig áni á dìr Kristi ni.

¹³ Wàníng má, í barà shi sig áni, mpìrká Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, mpìrká zyun-à í fàu ma ká zyun-à í fàu bàna, yi bidìm pár Awun zyun-à Shìdun wau sig yi dìr batisma ma káhi níng, í Awun nízyun jírè ayi shi bu nízyun. Awun nízyun-à níng hi, í wà zyun-à Shìdun ya sig yi.

¹⁴ Dìr í nízyun, ama buká shi sig áni kim kim. ¹⁵ Wà bar nìm ma dang rag, "Bumí mì í vù bàna, nì shi fig áyau dìr bàna." Kó ku nìm ma dang àdòníng, ama bidìm pár ku shi sig áyau dìr-à ni. ¹⁶ Kó sung nìm ma dang rag, "Bumí mì í zu bàna, nì shi fig áyau dìr-à ni bàna." Ama bidìm pár ku shi sig áyau dìr-à ni. ¹⁷ Wà dìr nìm ma íri zu, ku nìm má fig jír á shinn rà? Kó nìm ma íri sung, ku nìm má fig swìnn bu á shinn rà? ¹⁸ Ama Shìdun sìnn sig buká kim kim áyau dìr àràg barà ku ri zìm. ¹⁹ Bu-à áyau dìr nìm ma í bu nízyun, dìr nìm má shi rag áni rà? ²⁰ Kyau bu nìnànn nímá shi sig áyau dìr, ama dìr í nízyun-à níng hi.

²¹ Zu má dinya sar fig vù rag, "Bumí bu-à du mì ma wù bàna." Shinn má dinya sar fig bar rag, "Bumí bu-à du mì ma wù bàna tìnn." ²² Buká zyun-à yi ri myàng rag big bàna ma gbam áyau dir, wà big nìm ma bàna, dìr nìm bàna. ²³ Ayau dìryí ni, buká yi ri myàng kinn fig bu bàna níng, kab sig buká kádà áyau dìryí ni. Buká yi ri zìm fig mpìrká abig myàng bàna níng, í buká yi ri myàng kwonn ma káhi

wàni. ²⁴ Buká yi ri zìm a mpìrká myàng ma zu níng, yi ri myàng kwonn fig ma káhi bàna. Shìdun sìnn sig kyau buká yi ri myàng kinn fig bu bàna á dìryí ni níng jírè ayi wib big. ²⁵ Shìdun sa sig àdòníng, jírè kada á dìryí gáfinn bàna. Ku ri zìm a kyau buká á dìryí ni abig myàng kwonn ma bar dìrbá. ²⁶ Zy whole paragraph is cut off at the end of the page.

²⁷ Ning bidìm pár, ning shi sig dìr Kristi. Kó ni bidìm pár shi sig í kyau áyau dìr Kristi ni. ²⁸ Ayau mpìrká ri bàg Kristi, Shìdun sìnn ya sig kó ni swàm-à kwá sa. Wà wa zyun, ku sìnn kà sig káhi abig shi yann aswam, wà wa pyànà í ká ri dang kyann jir Shìdun. Wà wa sara, í ká ri tág jírwá. Asim káníng ni, ku ya sig káhi gbam barà bá sa bu mamaki, káhi ku ya sig big gbam barà bá dàb gbam mpìrká dor. Ku ya sig káhi gbam barà bá sa shang mpìrká. Káhi ku ya sig big gbam barà bá pànn kwonn samyib mpìrká. Ku ya sig káhi gbam barà bá dang nu jír kim kim. ²⁹ Yi bidìm pár, yi íri yann aswam bàna. Yi bidìm pár, yi íri mpìrká ri dang kyann jir Shìdun bàna. Yi bidìm pár, yi íri mpìrká ri tág jír Shìdun bàna. Yi bidìm pár, yi íri mpìrká ri sa bu mamaki bàna. ³⁰ Yi bidìm pár yi íri mpìrká ri dàb gbam mpìrká dor. Yi bidìm pár, yi íri mpìrká ri dang nu jír kim kim bàna. Yi bidìm pár, yi íri mpìrká ri dang vim bìr nu jír bàna. ³¹ Kó ni aku sìnn pìkyinn rag, Awun Shìdun aku ya ku gbam barà kwá sa bu-à kab sig bu káníng.

Ama má tiya ning gbìb zyun-à sàñ kab sig bu káníng bidìm pár.

13

Azìm Kab Síg Nì Bu Káníng

¹ Wà ma dang yì hing nu jír kim kim, kó nu jír yann aswamká bu Shìdun mà wai, ama wà ma zìm fig jàumí zyun bàna, nu jírmí mì ri dang níng, bàna ma yìr, jírmí

shi sig àràg mì ri mìb jag àsháu. ² Wà ma dang yì hing jir Shìdun, ma yì byann rìghing buká Shìdun sa sig wà mpìr má yì fig bàna, hár ma myàng yì rìghing buká nìnànn nímá, ama wà ma zìm fig jàumí zyun bàna, nòr fig bu bàna. Wà ma shi sig ma pìkyinn bir barà má dinya shinnkwinn rag aku dù, kwá dù, ama ma bàna ma azìm á kyinnmí ni, nòr fig bu zyun bàna. ³ Wà ma zìg buká nò shi sig ma kàhi, ma ya vinn rìg mpìr ashiká, kó wà ma rag, abig zìg dìrmí abig twìb swànn rìg, ama wà ma bàna ma azìm á kyinnmí ni, má dìg fig bu zyun bàna.

⁴ Aning myàng bu-à azìm ri tàg. Mpìr ma shi sig ma azìm á kyinnwá ni, kwá sa muyar wàni. Kwá shi ma pìkyinn nìsàn. Kwá sa fig akyib bàna, kwá gbar fig àshí bàna, kwá gbar dù fig shinn bàna tìnn. ⁵ Mpìr-à ma shi sig ma azìm kwá gbam fig sung bàna. Kwá zìm fig íri shinnwá bàna. Kwá nànn fig mpìr àgùnn bàna. Kwá pànn fig mpìr á kyinn bàna. ⁶ Kwá fig fig àjwár ma bu bibaiká mpìrká ri sa bàna. Ama kwá fig àjwár ma bu nìsàn. ⁷ Kwá sa pyann kàng fig bu-à mpìr ma sa ku bàna. Kwá bir pìkyinn á byar Shìdun. Kwá sìnn pìkyinn rag jàuwá má sa bu-à nìsàn. Bu-à ma dìg ku bidìm pár, kwá tib wann pìkyinn.

⁸ Azìm má shi hár kinn kinn, má vinn fig ávinn bàna. Mpìr-à ma dang yì hing jir Shìdun, jírwá ku dang yì sig níng má wam zu rìg. Mpìr-à ma dang yì nu jír kim kim, nu jír káníng má wam zu rìg tìnn. Bu-à mpìr ma yì sig bidìm pár, má wam zu rìg, ⁹ jir kai bàna bu-à yi yì sig tama-à níng, yi yì kinn fig bàna. Jir Shìdun-à yi ri dang níng, yi yì kinn fig bàna tìnn. ¹⁰ Ayúnn-à Shìdun má tìya hing yi buká bidìm pár, ká yi yì vinn fig bàna níng, yá yì rìg.

¹¹ Sai-à mì í wùnshái, mì ri sa bu àràg í wùnshái. Jírmí mì ri dang í jir wùnshái. Mì ri kyab jír

àràg wùnshái. Sai-à nò bi wài kinn rìghing, nò dà finn rìghing kyinn wùnshái-à níng. ¹² To, bu-à yi yì sig tama-à níng, yi yì byann fig bidìm pár bàna, jir kai bàna shi sig àràg yi ri myàng kà zuyí adìn zyun-à kyar fig bàna. Ama á pyànn níng, yá myàng zu ma zu. Tama-à níng nò yì sig bu áawai áawai. Sái á pyànná-à níng, í wà má yì byann bu bidìm àràg barà Shìdun yì sig kyinnyí.

¹³ Bu sara káníng má shi kinn kinn: pìkyinn bir, ma kyinn sìnn, ma azìm. Ayau bu sara káníng ni zyun-à kab sig bàna, í azìm.

14

Gbam Buká Ayau Mpìrká Ri Bàg Yesu

¹ Aning zìm jàuná big, ma aning sìnn kyinn ná á gbam buká Awun Shìdun ri ya jir swàm Shìdun. Bu-à kab sig áyau bu káníng ni í jir Shìdun dang kyann. ² Wà mpìr ma dang hing nu jír zyun kim, zyun-à ku shwann fig bàna, ku ri dinya fig mpìr bàna, ku ri dinya Shìdun. I Awun Shìdun ri tìya ku jírwá í ni, ama á byar mpìrká shi sig í jir atàm. ³ Ama mpìr-à ma dang kyann jir Shìdun, kàhi mpìr má fig yì, kwá sa shang big, kwá dang gbam big kyinn, kwá ya big àjwár. ⁴ Mpìr-à ma dang nu jír zyun kim, ku ri dinya kàng shinnwá ku áwinwá ni. Ama mpìr-à ma ri dang kyann jir Shìdun, ku ri sa shang mpìrká bu Yesu bidìm pár.

⁵ Mì ri zìm aning dìg yar barà ná dang yì nu jír kim kim. Ama bu-à nò zìm kab sig bàna, mì ri zìm aning dang kyann jir Shìdun. Mpìr-à ma ri dang kyann jir Shìdun, ku kab síg nì mpìr-à ri dang nu jír kim kim, jir kai bàna bu-à mpìr zyun-à ri dang nu jír kim kim níng ma dang sig, sái wà mpìr zyun ma dang vim bir hing, í wà mpìrká má shwann yì bu zyun áni. ⁶ Wà ma bi á byarná ni ma dinya ning jír ma nu jír zyun kim, wà zyun-à ning fig yì fig bàna, jír-à

ñ dang sig ning má sa shang ning rà? Bàna. Sái wà ñ ma ri dinya ning bu-à Shìdun tág sig mì, kó ñ ma ri dinya ning jir yar, kó ñ ma ri dinya ning jir Shìdun, kó ñ ma ri tág ning jir Shìdun, wàníng í bu-à má sa shang ning.

⁷ Bu káníng mì ri zìg bi ya ning misali áshinn buká bàna ma yonki, àràg shàm, kó garya, wà nàibá ma zu kyàr fig bàna, mpirká má fig yì yìr jonn-à rà? Bá fig yì fig bàna. ⁸ Wà sojaká ma winn zu kyàr fig yur bàna, jàubá má dù nann zu abig sìr gbam dìr jir kànn nu rà? Bá sa fig bàna. ⁹ To, wàníng í barà shi sig áni tìnn, wà na dang jír ma nu jír zyun-à mpirká fig yì fig bàna, sáshinn bá fig yì yìr bu-à ning ri dang rà? Wà ba fig yì fig bu-à ning ri dang bàna, jír-à ning má shi àràg ning ri dang wír kà á zàpir. ¹⁰ Ning yì hing áyau dunyaru, nu jír shi sig áni nìnànn nímá, ama bidim pár big shi sig ma yìr. ¹¹ Ama mpír-à ma dang nu jír zyun-à ñ fig yì fig bàna, ku shi sig kyinn á byarmí ni, mì bó ñ shi sig kyinn á byarwá ni tìnn. ¹² To, barà ning ri sa àtùtwài jirà aning dìg bu-à Awun Shìdun ri ya ning, aning yàn nu jír zyun átai bàna, aning yàn kab bu-à má tág mpirká bu Yesu bu á kyinnbá ni, jirà abig bir swàb kà pikyinnbá.

¹³ Wà mpír-à ma ri dang nu jír zyun kim,aku vig Shìdun rag a wàníng tiya ku yìr bu-à ku ri dang ning, àjirà aku dinya mpirká. ¹⁴ Wà ma ri vig Shìdun ma nu jír zyun kim, í adìnmí ri víg nì, kyinnmí yì fig bu-à mì ri dang bàna. ¹⁵ To, ñ sa áshinn rà? Sàn hing ñ vig Shìdun ma kyinnmí ni ma adìnmí bidim pár. Má dài swàm yan Shìdun ma adìnmí kwonn ma kyinnmí tìnn. ¹⁶ Wà wù ma ri swam yan Shìdun ma nu jír zyun kim, jàuwú zyun-à yì fig bàna ning, kwá sáshinn má zìm rag “aku shi àdòníng” rà? ¹⁷ Kó wù ma ri yan Shìdun ñsàn nímá ma nu jír-à hi, ama jàuwú má fig yì fig yìr

bu-à wù ri dang bàna.

¹⁸ Mì ri sa Shìdun ísoko barà ñ dang kab ning nu jír kim kim ning.

¹⁹ Ama áyau bìr mpirká bu Yesu ni, ñ zìm kab sig ñ dang jír àkunn swana, jirà abig yì byann bu-à mì ri dang, ma wà má dang jír nìnànn nímá ma nu jír zyun kim, mpirká má fig yì fig bu-à mì ri dang bàna.

²⁰ Aning kyab jír sìsàn nímá. Kada kyinn ná aku shi àràg yann wùnshái bàna. Sái wà má í bu-à bibai, í wà aning sìnn kàng shinn ná àràg ning í yann wùnshái. Ama buká kádà ning, kada aning shi àràg ning í yann wùnshái bàna. ²¹ Aning myàng. Big ba sig á tarkada Shìdun, big rag,

“Mì Shìdun, má zìg mpirká ri dang
nu jír kim kim,
jirà abig dinya mpirká bumí jírmí,
ma nu kim kim.

I kyìnnká má dinya mpirká bumí
jírmí í nì.

Ama bidim pár bá gbam sung, má
fig fig jírmí bàna.”

²² To, wà mpír Kristi zyun ma ri dang nu jír zyun kim, ku ri dang àjirà jír-à hi aku tiya mpirká ká bàg fig Yesu bàna, gbam Shìdun. Ku ri dang fíg jirà aku tág mpirká ri bàg Yesu bàna. Ama wà ku ma ri dang jir Shìdun, ku ri dang jirà mpirká ri bàg Yesu abig fig byann bu áni.

²³ Wà ningká ning ri bàg Yesu na kwonn shi sig í byar ñzyun barà ná wib Shìdun, wà ning bidim pár, ning ma ri dang nu jír kim kim, mpír zyun-à fig fig jir Yesu bàna, kó mpír zyun-à ri bàg fig Yesu bàna, wà kwa myàng barà ning ri sa àdòníng, kwá rag í ñsáng ri sá ning nì. ²⁴ Ama wà kwa kà, ma fig na ri dang jir Shìdun barà kwá fig byann, jír-à hi má vim bìr pikyinnwá, hár má tiya ku bu-à bibai-à ku sa sig. ²⁵ Bu bibai-à ku ri kyab á kyinnwá ni ning, kwá dang zu rìg á myann, kwá fim bu bibai-à ku ri kyab á kyinnwá ni. Kwá bìnn kir wann á jìnn ni, má wib Shìdun. Kwá dang rag Shìdun shi sig áyauná ni àjai.

Mpìrká Ri Bàg Yesu Abig Sa Bu Abibir

²⁶ To, wunzàmí big, shinn jírmí ning, sai-à na kwonn hing í byar nzyun barà ná wib Shìdun, kó ni shi sig ma bu-à kwá sa. Mpìr zyun má dài jonn. Mpìr zyun má tág jir Shìdun. Mpìr zyun má dang bu-à Shìdun tiya sig ku. Mpìr zyun má dang nu jír zyun kim, jàuwá zyun má dang vim bìr yìr bu-à ku ri dang. Aning sa bu káníng bidim pár ábibir barà má sa gbam pìkyinn mpìrká ri bàg Yesu. ²⁷ Mpìrká ma dang nu jír zyun kim, to, kada abig wam zu mpìr pyànà kó sara, ma abig dáng ni bàna. Zyun ma ri dang, a zyun shi ma akim, í wà a mpìr zyun dang vim bìr nu jír-à hi. Big bidim pár abig sa yà zu rìg àdònín. ²⁸ Wà mpìr zyun-à má dinya byann ning yìr jír-à hi ma bàna áni, mpìr-à ri dang nu jír zyun kim ning,aku pànn shi akim, ma aku dang á kyinnwá ni, ku ma Shìdun mpyànà. ²⁹ To, mpìr pyànà kó sara abig dang jir Shìdun. Mpìrká dà ning abig fig byann bu-à mpìr sara káníng ri dang ning, wà ma í jir àjai. ³⁰ Mpìr-à ma ri dang jir Shìdun, wà Shìdun ma tiya hing mpìr zyun bu àpyú, to zyun-à ri dang jírwá ning aku pànn shi ma akim. ³¹ Ning bidim pár, aning dang jir Shìdun zyun, zyun, zyun, jirà kó ni aku fig maaku shwann bu áni, ma àjirà a jír-à hi gbar gbam ku pìkyinn. ³² Mpìr-à Shìdun ma ya sig ku gbam barà kwá dang jir Shìdun, ku shi sig ma gbam-à kwá shi kir, jirà abig ya ku pyù aku dang jírwá. ³³ Shìdun ri zìm fig mpìr aku sa swàmwá shan shan bàna. Ku ri zìm mpìr aku sa swàm ábibir.

A byarká ni bidim pár, byar-à mpìrká bu Yesu ma ri kwonn shinn, ³⁴ uwàká abig pànn shi akim, kada abig dang jír bàna, jir kai bàna big ba sig á tarkada Shìdun ni rag, uwàká abig shi mpìr wib. ³⁵ Wà uwà ma shi sig ma jír bib, sói aku bib nuwá á lu-à ni. Kada aku bib á sai-à

mpìrká ma ri wib Shìdun bàna, jir kai bàna í bu zunái.

³⁶ Kó ning zìm fig jírmí ning bàna rà? Ning ri kyab rag jir Shìdun zu bi sig á byarná ni rà? Kó ning ri kyab rag jir Shìdun fòr yag fig á byar mpìrká kádà ni bàna sói íri ning rà?

³⁷ Wà mpìr zyun ma ri kyab rag ku í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun, kó wà Awun Shìdun ma ya sig ku gbam,aku yì rag bu-à mì ri ba ya ning ning, í jir Shìdun. ³⁸ Wà kwa zìm fig bàna, aning zu rìg áyauwá ni. ³⁹ To, wunzàmí big, áyau bu ñsàn káníng bidim pár, sói aning yàn kab barà ná dang yì jir Shìdun. Ama mpìr-à ma dang nu jír zyun kim, kada aning kan dim ku bàna. ⁴⁰ Bu-à na sa bidim pár, aning sa ábibir bar gbìb-à sàn sig.

15

Barà Yesu Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki

¹ Wunzàmí big, mì ri zìm ní kyab pànn ya ning jir àjwár-à nì rì dinya sig ning ning. Ning rì zìm hing, n bir hing pìkyinn áni ngbam nímá. ² A jir shinn jir àjwár-à ning ni, Shìdun zìg zu rìghing ning á bu pyìrná ni, wà na shi sig ma pìkyinn bir ngbam nímá á jir Shìdun. Wà ma nímá bàna, ning fig sig jir àjwár-à ning átai.

³ Jir àjwár-à nì fig sig á shinn Yesu Kristi ni ning, í wà zyun-à nì dinya sig ning. Jír-à ning sàn kab sig kó wà áni bidim pár. Jír-à ning ri tág yi rag, Yesu Kristi wu sig jir shinn bu pyìryí, àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni ning. ⁴ Big jì ku, áyau su sara Shìdun gbar dù nann zu kàng ku ma yonki àràg barà big ba sinn sig á tarkada Shìdun. ⁵ Sái ku bi tág shinnwá á byar Bitrus, n bi tág shinnwá á byar yann aswamwá big dwib agban pyànà ning. ⁶ I wà su zyun ku bi tág shinnwá á byar mpìrká ri bàg ku, big kab hing dari swana. Ayau mpìr káníng ni, kádà shi sig ma áni. Kádà wu rìghing.

⁷ To, ku tág shinnwá á byar Yakubu,

hár n bi tàg jakàng shinnwá á byar yann aswamwá big ni bidìm pár.

⁸ Barà ku tàg kinn rìghing shinwá á byar mpìr káníng bidìm pár, í wà ku tàg shinwá á byarmí ni. Kó barà ñ kinn fig bu bàna níng, ñ kà áyaubá ni tìnn. ⁹ Ai, ñ shi sig àràg mì í wùnshái áyau yann aswamká buwá ni bidìm pár. N fòr fig wà bá dang rag, mì í wùn aswamwá bàna, jir kai bàna wàrì níng mì ri ya mpirká ri bàg ku shwìn wàni. ¹⁰ Ama Shìdun ma àsànwá ku ya sig mì swàm-à níng. Hár bu-à ku sa sig mì níng, kàng fig bu átai bàna. Bumí ñ sa swàm sa sa sa, hár ñ sa kab yann aswamká kádà í nì. Ama ñ sa fig ma shinmí bàna, í àsàn Shìdun shi síg nì á kyinnmí ni. ¹¹ To, ama yi bidìm yi ri dang jírwá níng, kó ma í mì, kó ma í big ma ri dinya ning jir Shìdun, bidìm par í bu nzyun. Yi bidìm par yi ri dang jír nzyun á shinn Yesu Kristi ni zyun-à ning bir sig kyinn áni níng.

Barà Mpirká Wu Rìghing Má Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki

¹² To, n̄ bib ning. Barà Kristi dù nann zu kàng rìghing mà amir-à ni, àràg barà yi ri dinya kyann mpirká níng, bu-à sa mpirká kádà áyauná ni ri dang rag mpìr má dù nann zu kàng fig bàna, í jir kai rà? ¹³ Wà nìm má àràg barà ning ri dang rag, ki má dù nann zu kàng fig ma yonki bàna níng, ai Kristi nìm má dù nann zu kàng fig ma yonkiwá bàna. ¹⁴ Wà Kristi nìm ma dù nann zu kàng fig bàna, jír-à yi ri dinya ning níng, nìm í jír átai. Pìkyinn birná nìm bàna ma yír. ¹⁵ Wà Kristi nìm ma dù nann zu kàng fig ma yonki bàna, nìm má shi àràg yi ri gim ñsáng á jir Shìdun ni, barà yi ri dang rag, Shìdun gbar dù nann zu rìghing Yesu mà shar amir-à ni ma yonki níng. ¹⁶ Ning yí hing wà mpirká wu rìghing níng nìm má dù nann zu kàng fig ma yonki bàna, to, Shìdun nìm má gbar dù nann zu fig Yesu ma yonki bàna. ¹⁷ Wà Kristi nìm ma dù nann zu fig

bàna, pìkyinn birná nìm bàna ma yír. Hár tâma-à níng ning nìm shi sig áyau bu pyìrná ni. ¹⁸ Mpirká rì bàg sig Yesu ká wu sig níng, big nìm jànn kà kinn rìghing. ¹⁹ Wà pìkyinn biryí á byar Kristi nìm má í jirà yá dù nann zu kàng fig ma yonki bàna, ashiyí nìm má kab bu kó ni bidìm pár.

²⁰ To, yi yí hing í àjai big gbar dù nann zu kàng rìghing Kristi ma yonki. Ku shí nì wà kà pyànn áyau mpirká má dù nann zu kàng ma yonki. ²¹ Byar-à ki bi sig níng, ki bi sig á dò jir bu-à bibai-à mpìr zyun sa sig níng. Byar-à yi dìg sig gbìb-à yá dù nann zu kàng ma yonkiyí má, yi dìg sig á byar mpìr zyun ni tìnn. ²² Barà yi bidìm pár yi ri wu ki á jir shinn bu bibai-à Adamu sa sig, í barà yá wìm zu á jir shinn Yesu ni tìnn. ²³ Kó ni má dù nann zu kàng áyau su-à Shìdun gib sig níng. Zyuni-à dù nann zu sig wà kà pyànn-à níng, í Kristi. Ká má dù nann zu ásimwá ni níng, sai ká shi sig mpirká buwá. Shìdun má gbar dù big á sai-à Yesu má kàng bi kàng. ²⁴ Sai-à ba dù nann zu rìghing, í wà byar shu dunyaru má vinn. A sai-à níng hi, Kristi má shi shinn kó kai bidìm pár. Kó kùr, kó àgbam, kó wàu, bidìm pár kwá sìnn kann káníng agang, má zìg kùr má ya kà á vù tawá Shìdun ni. ²⁵ Shìdun sìnn kà sig Kristi aku na kùr, kwá gbar tìg wann rìg ká ri ngàng wàníng bidìm pár, má sìnn kà big á mìr bar wàníng ni. ²⁶ Bu-à kwá gbar tìg wann wà kinn shinn-à níng í ki. ²⁷ Shìdun sìnn sig kó kai bidìm pár á mìr bar wàníng ni, àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni. Yi yí hing Shìdun sìnn fig shinnwá á mìr bar Kristi ni bàna. Buwá ku í àsàin-à sìnn kà sig bu bidìm pár á mìr bar Kristi ni, kwá shi fig á mìr bar Kristi ni bàna. ²⁸ Wà Shìdun ma sìnn kà gban rìghing kó kai bidìm pár á mìr bar Kristi ni, í wà Kristi ma shinnwá, kwá sìnn kà shinnwá á mìr bar Shìdun ni, jirà Shìdun aku

shi shinn kó kai bidim pár.

²⁹ Wà mpìr nìm ma dù nann zu kàng fig ma yonki bàna, bu-à sa mpirká ri wau dìr batisma jir shinn mpirká ká wu rìghing í jir kai rà? Yìrwá nìm í kai rà? ³⁰ Wà mpirká wu rìghing nìm má dù nann zu kàng fig bàna, bu-à sa yi ri wann tafinn kyann shinnyí, mi ri dang jir Shìdun, í jir kai rà? ³¹ Su ma su mì ri wa shwìn àràg má wúwu jir shinn Yesu. Bu-à sa mì ri dinya ning barà mì ri wa shwìn àdònín, í jirà mì ri fig àjwár á shinn ná ni jirà ning ri sa swàm ma jir Shinn Luyí Yesu Kristi. ³² Sai-à nà mì ri gbiò shùr ma mpirká big shi sig ma kyinn àzwànn. Shi àràg mì ri gbiò shùr big wi awúnnká ri pànn mpìr. Wà Shìdun nìm ma ri gbar dù nann zu fig mpìr mà amir-à ni bàna, buká nà sa sig níng, nìm bàna ma yìr. Wà mpìr nìm ma dù nann zu kàng fig bàna, nìm má sàn kab ayi ji buju, ayi wa shin, ayi fig àjwár á dunyaru, jir kai bàna yá wu rìg akìn hár kinn kinn.

³³ Kada aning zìm abig tonn gban ning bàna. Ning fig hing kó? Wù mpìr kyinn sìsàn, wa ri bàg dìr ma mpìr-à bibai, wù má, wá kàng mpìr-à bibai tìnn. ³⁴ To, aning kà kàng á akironá ni, aning bàg gbiò Shìdun ábibir, kada aning sa kàng bu-à bibai bàna. Mpirká kádà áyauná ni yì fig Shìdun bàna. Mì ri dang àdònín jirà a zunái pànn ning.

Dìr Apyú Zy়un-à Yá Dìg Níng Barà Má Shi Ani

³⁵ To, mpirká kádà ri bib rag, "Mpìr-à ma wu rìghing, bá gbar dù nann zu kàng ku ma yonki á shinn rà? Irì dìr-à bá gbar dù nann zu kàng mpìr ma kàhi í wà áni rà?"

³⁶ Kai, jir bibná bàna ma yìr. Aning myàng. Wà mpìr ma tàg hing bu á da-à ni, sái wà yìrwá ma swàr hing, í wà àpyú ri nga nann zu ni. ³⁷ Bu-à wá tàg á jìnn ni, kó amaun, kó za, ama à tàg sig í yìrwá, à tàg fig maiwá bàna. ³⁸ Shìdun ri yá nì bu-à

ri nann zu áni írì dìr-à ku ri zìm. Kó wà áni shi sig buwá kim kim.

³⁹ Kó àràg wi má, big shi sig ma dìr kim kim. Mpìr jíkwinn shi sig ma dìrwá kim, wi awúnn shi sig ma dìrwá kim, ayinnbu má shi sig ma dìrwá kim, jái á zàpìr-à ni má shi sig ma dìrwá kim.

⁴⁰ To, buká mà wai, dìrbá shi sig kim. Buká á jìnn ni, dìrbá shi sig kim. Nsònn buká shi sig mà wai shi sig kim ma wà á jìnn ni. ⁴¹ Ayúnn shi sig ma nsònnwá kim. Sònn-à shi sig ma buwá kim tìnn. Asuswirká má shi sig ma bigbá kim tìnn. Ayau bar dìr big asuswirká ni má, big shi sig áni kim kim.

⁴² To, wànín í barà má shi áni tìnn, á sai-à Shìdun má gbar dù nann zu mpirká big yonki. Dìr mpìr-à big jì kà sig ku mà amir-à ni níng, ri swàr rìg. Ama wà zyun-à bá gbar dù nann zu kàng ku ma kàhi níng, má swàr fig áswàr bàna. ⁴³ Sai-à big ri jì kà rìg dìr-à níng, ku bàna ma gbam. Nsònnwá bàna áni. Ama wà zyun-à bá gbar dù nann zu kàng ku ma kàhi níng, má shi ma gbam. Má shi shèrá nímá. ⁴⁴ Dìr zyun-à big ri jì níng, kàhi í bu dunyaru. Wà bá gbar dù nann zu kàng mpìr ma kàhi níng í dìr àpyú zyun-à Awun Shìdun ri ya mpìr. To, barà yi shi sig ma dìr zyun-à má swàr rìg níng, yi yì hing Shìdun má ya yi dìr zyun-à má swàr fig bàna. ⁴⁵ Barà big ba sig á tarkada Shìdun ni, big rag, "Mpìr-à big rì màm jag sig níng, í Adamu, ku shi sig ma yonkiwá." Ama Adamu zyun-à ásim níng, buwá ku shi sig nì mpìr àsàin-à ri ya yonki, mpìr-à níng hi í Yesu. ⁴⁶ Dìr-à Awun Shìdun ri ya níng, bi jag fíg nì bàna, ama í bu zyun-à ri swàr níng bi jag síg nì, í wà bu Awun Shìdun bi sig ásim.

⁴⁷ Adamu zyun-à bi jag sig níng, big màm sig ku ma jànn. Adamu zyun-à bi tib ku níng, bi sig mà byar Shìdun ni mà wai. ⁴⁸ Dìr mpirká bidim pár shi sig àràg í dìr Adamu zyun-à Shìdun màm sig ma jànn. Mpirká ri bàg Kristi bá dìg dìr zyun-à mà wai

àràg bu Kristi. ⁴⁹ Aràg barà dìryí zu sig swai nýyun big mpìr-à á dunyaru níng, í barà dìryí má zu kàng àràg bu mpìr zyun-à bi sig á byar Shìdun ni níng.

⁵⁰ To, ning myàng hing kó? Dìr-à íri wi ma àsà má fòr fig barà kwá kà á byar-à Shìdun na sig kùrwá bàna. Bu-à ri wúwu má dig sar fig bu zyun-à ri shi kinn kinn bàna.

⁵¹ Aning fig jír-à níng. I jír zyun-à Shìdun rì tàm sig. Ayauyí ni, káhi má wu fig bàna. Ama yi bidim pár, Shìdun má vim bìr rìg dìryí. ⁵² Barà yi ri shi, mpìr ri mìkab zu, mi ri pù fím níng, í barà yá fig bá winn yur-à wà kinn shinn-à áni tìnn. Wà ba winn hing, í wà Shìdun má gbar dù nann zu mpìrká rì wu sig níng ma dìr àpyú zyun-à má shi kinn kinn. Yi mpìrká shi sig ma áni ma yonki níng, dìryí má vim bìr rìg tìnn. ⁵³ Dìryí zyun-à ma swàr rìg níng, má vim bìr kàng rìg zyun-à má shi kinn kinn. Dìryí zyun-à ri wu níng, má vim bìr kàng rìg zyun-à má wu fig áwu bàna. ⁵⁴ Sai-à dìryí ma vim bìr kàng rìghing, ya wu fig rag ki bàna, í wà bu-à big ba sig á jir Shìdun níng má shi àràg barà big ba sig n rag, "Shìdun gbam kan rìghing ki."

⁵⁵ "Ki má gban fig rag mpìr bàna. Wù ki, gbamwú má shi rag áni rà?"

⁵⁶ Ki ri dìg gbamwá á byar bu pyìr-à yi ri sa níng. Bu pyìr bó rì dìg gbamwá á byar doka. ⁵⁷ To, buyí yi kab sig gbam ki á jir shinn Shinn Luyí Yesu Kristi ni. Ayi yan Shìdun jir wàníng.

⁵⁸ To, barà shi sig àdòníng, sai aning sar gbam, ning wunzàmí big, aning yag mà pyànn ma swàm Shinn Luyí Yesu, kada bu zyun aku tir ning bàna, jir kai bàna ning yì hing bu-à ning ri sa jir shinnwá níng, má shi fig í bu átai bàna.

16

Jír á Shinn Bái-à Mpìrká Bu Shìdun Ri Kwon

¹ To, jír á shinn bài-à ning ri kwonn jirà ná sa shang mpìrká bu Shìdun á jànn Yahudiya, aning sa àràg barà ñ dinya sig mpìrká bu Shìdun á jànn Galatiya. ² Kó wane àyúnn Ladi aning sìnn kwonn bài. Kó niaku tinn zu bi bu-à ku dìg sig áyau su sùmpyànn, maaku zìg bi. Ama kada aning shi kir mì, wà ma bi hing, í wà aning kwonn bu íni bàna. ³ To, wà ma fòr bi hing, má ya mpìrká ká ning shig zu sig níng wasika, jirà abig zìg yag bài-à ning kwonn sig níng, mà Urushalima. ⁴ Wà ya myàng má sàn kab síg nì, n yag tìnn, to, í wà yi big má yag zyun.

Bu-à Bulus Má Sa Mà Pyànn

⁵ To, má bi á byarná ni, ama sai wà ma yag rìghing mà jànn Makidoniya, í wà má bí ni. ⁶ Ama mì ri myàng kó má shi nonn á byarná ni hár sai wà sònn wàu ma wam zu rìghing, í wà ná sa shang mì á kyonnwmí wà mà pyànn. ⁷ N zìm fig wà n myàng ning n wam zu kíni bàna. Wà Shìdun ma zìm hing, má shi nonn á byarná ni.

⁸ Má shi ma á finn swann Afisa hár àyúnn buki zyun-à big ri bar Pentikos, ⁹ jir kai bàna Shìdun ya sig mì pyù barà má sa swàm ùwài nímá áyág. Swàm Shìdun ri yag mà pyànn. Ama mpìrká kàhi nìnànn nímá ri zìm abig kan dim mì.

¹⁰ Wà Timoti ma bi fòr hing á byarná ni, aning pànn samyib ku. Kada aku shàr zìnn kó titi nímá bàna. Ku má, ku ri sa swàm Shinn Luyí, àràg barà mì ri sa níng tìnn.

¹¹ Kada a mpìr myàng rag Timoti kinn fig bu bàna. Aning sa shang ku á kyonnwá ni, ma aning dwim kàng bi ku ítau á byarmí ni. Mì ri shi kir ku, ku ma wunzàká kádà níng.

¹² Bu wunzàyí Apolos bó, ñ vig ku ragaku yag kwonn ma wunzàká kádà, jiràaku yag myàng kà ning. Ama ku myàng, ku dìg fig ma pyù barà kwá bi á byarná ni tàma-à níng bàna. Sái wà kwa dìg hing pyù, í wà kwá bi má myàng kà ning.

Jír-à Wà Kinn Shinn

¹³ To, buná aning myàng kwonn ma shinn ná, aning sar gbam áyau pikyinn birná á byar Yesu. Aning wim kyinn. Aning tib bàg barná.

¹⁴ Bu-à ná sa bidìm pár, aning sa ma kyinn azím.

¹⁵ Ning yì hing Istifanas ma mpìrká buwá big. Big í mpìrká kà jag sig gbìb Yesu á jànn Akaya. Big du kà hing shinnbá rag bá sa shang mpìrká ri bàg Shìdun. ¹⁶ To, íri mpìrká ri sa swàm àdònín, mì ri zìm aning fig bu-à ba dinya ning, ma aning wib jírbá. Ká ma ri sa swàm àdònín, aning fig jírbá tìnn.

¹⁷ N fig hing àjwár barà Istifanas ma Fartunatas ma Akaikas bi á byarmí ni, jir kai bàna big sa ya hing mì bu-à ning dìg fig pyù-à ná sa ya mì bàna. ¹⁸ Big sa mì bu-à pikyinnmí jwar áni, àràg barà big rì sa jwar sig ning pikyinn ná. Iri mpìrká àdònín, big fòr hing wà ayi yan big.

¹⁹ Mpìrká ri bàg Yesu á jànn Asiya big ri bib kà ning. Akila ma wàwá Biriskila má, big ri bib kà ning bib bib á zìnn Shinn Luyí Yesu ni. Mpìrká ri kwonn shinn, mi ri wib Shìdun á lubá ni, big ri bib kà ning tìnn. ²⁰ Mpìrká ri bàg Yesu áyag bidìm pár, ri bib kà ning.

Aning bib kà bar dìrná, bib bib.
²¹ Mì Bulus, ñ ba síg nì jír-à níng. Mì ri bib kà ning.

²² Mpìr-à ma zìm fig Shinn Luyí Yesu bàna, a Shìdun ya ku nài ya. Shinn Luyí, á bi.

²³ Asàn Shinn Luyí Yesu aku shi kwonn ma ning.

²⁴ Mì ri zìm ning wàni, jir kai bàna á gbìb Yesu Kristi yi bidìm pár yi í bu nízyun.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà KORINTI Wà Wa Pyànà

Bulus ba ya mpirká mà Korinti wasika wà wa pyànà á sai-à mpirká káhi áyau mpirká ni ri dang bai ku, mi ri gbìb shùr á shinnwá ni. Bulus tiya big rag ku ri zìm big. Ku ri zìm abig jùn kwonn kèng. Mpirká káhi dang rag ku í wùn aswam Yesu Kristi bàna. Ama ku dinya káníng rag àjai ku í wùn aswam Yesu Kristi. Bulus dinya mpirká rì bàg Yesu mà Korinti abig ya bài jirà abig shang mpirká ri bàg Yesu Kristi mà Yahudiya, ká zyun-à amor-à ri gban big, big ri wa shwìn nìnànn nímá.

Bulus Bib Kà Mpirká

¹ Mì Bulus zyun-à Shìdun zìm sig rag, nì shi wùn aswam Yesu Kristi, mì ma wunzàyí Timoti, yi ri ba ya ning wasika-à níng, ning mpirká ri bàg Yesu mà Korinti kwonn ma mpirká bu Yesu mà jànn Akaya.

² Mì ri vig Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig ya ning àsàn, kwonn ma pìkyinn na tag.

Bulus Sa Shìdun Isoko

³ Ayi sa Shìdun Ta Shinn Luyí Yesu Kristi ísoko. Ku ri myàng ashiyí, mi ri sa jwar pìkyinnyí tìnn. ⁴ Bu-à ma dìg yi bidìm pár, ku ri sa jwar pìkyinnyí jirà ayi sa jwar pìkyinn mpirká ri wa shwìn kim kim àràg barà ku ri sa jwar pìkyinnyí níng.

⁵ Barà yi ri wa shwìn àràg bu Kristi níng, í barà Shìdun ri sa jwar yi pìkyinn áni á jir shinn Kristi ni tìnn.

⁶ Wà ya wa shwìn, yi ri wa jirà ayi sa jwar pìkyinn ná, ma aning wìm zu. Wà Shìdun ma sa jwar pìkyinnyí, wàníng ri tàg rag Shìdun má sa jwar pìkyinn ná. Kwá sa aning sa muyar, barà ná tib wann pìkyinn á jir shwìn-à yi ma ning ri wa. ⁷ Yá fim fig pìkyinn biryí á dìrná ni bàna, jir kai bàna barà ning ri wa shwìn àràg

barà yi ri wa níng, í barà Shìdun má sa jwar pìkyinn ná áni àràg barà ku ri sa jwar pìkyinnyí níng.

⁸ Wunzàyí big, yi ri zìm ayi kyab pànn ya ning shwìn-à yi rì wa sig á jànn Asiya, shwìn-à hi rì kab hing gbamyí, pìkyinnyí rì gib rìghing, yi rì yì fig rag yá wìm zu bàna. ⁹ Yi ri kyab rag big wà sig kwonn barà bá gban rìg yi. Wàníng sa sig àdòníng jirà kada ayi sìnn kyinnyí á gbamyí ni bàna, sái bu-à Shìdun àsàin-à ri gbar dù nann zu ki níng, ma sa. ¹⁰ Ku í àsàin-à gbar kyag zu sig yi á fòr zyun-à yi ním má wu ki áni. Kwá gbar kyag zu yi, yi ri bir pìkyinn rag kwá gbar kyag zu kyann yi àdòníng. ¹¹ Aning vig shang yi Shìdun áni àràg barà mpirká káda nìnànn nímá ri sa, àjirà a Shìdun zìm avigyí, ma aku sa sàn ya yi. I wà mpirká nìnànn nímá má sa Shìdun ísoko á jir shinnyí ni.

Bulus Wà Vim Bìr Kàng Jírwá á Shinn Bu-à Ku Ri Zìm Aku Sa

¹² Bu-à sa yi ri gbar àshí níng, í jirà pìkyinnyí ri tiya yi rag yi ri shi shu ñsàn á dunyaru. Shuyí ma ning í shu pìkyinn ñsàn, àràg barà Shìdun ri zìm. Yi ri tonn gban fig mpìr bàna. Yi ri sa fig swàm ma yar zyun-à yi shi sig ma káhi níng bàna, yi ri sa ma gbam àsàn-à Shìdun ya sig yi. ¹³ Buká yi ri ba ya ning bidìm pár, íri buká ná jangga má fig kyàr samyib. Mi ri kyab ná jangga má fig kyàr samyib wàni. ¹⁴ Tàma-à níng, ning yì gban fig bu bidìm bàna. Aning yì gban rìg buká mì ri tàg ning, jirà àyúnn-à Shinn Luyí Yesu ma kèng bi hing, ná gbar àshí á shinnyí ni, yi má, yá gbar àshí á shinn ná ni tìnn.

¹⁵⁻¹⁶ Sai-à rì níng, mì ri kyab rag na myàng hing mì, ná fig àjwár, í bu-à sa mì ri zìm ní bi á byarná ni kèun pyànà, jirà ní sa shang ning kèun pyànà. Mì ri zìm ní bi á byarná ni sai-à má yag mà Makidoniya, ma sai-à má kèng bi. I wà ná sa jag mì á kyonnmí má yag mà Yahudiya. ¹⁷ Sai-à rì níng, barà mì ri kyab rag

má bi á byarná ni, barà ñ bi fig bàna níng, ning ri kyab rag mì ri dang jír nu pyànà rà? Kó ning ri kyab rag, ñ shi síg àràg mpirká zyun-à yì fig Shìdun bàna, ká ri dang jir rag "nn", á pyànn big rag "bàna" níng rà? ¹⁸ Barà Shìdun ri dang vim bìr fig nu bàna níng, í barà jír-à yi dinya sig ning níng, yi dang vim bìr fig nu bàna tìnn. ¹⁹ Yesu Kristi wùn Shìdun wà yi ma Silas ma Timoti dinya sig ning jírwá níng, ku ri dang vim bìr fig nu bàna tìnn. Bu-à kwa dang bidìm pár, shi rìghing. ²⁰ Nu-à Shìdun gib ya sig mpìr bidìm pár, ku ri sa á gbìb Yesu ni. Wàníng í bu-à sa yi ri dang rag "Aku shi àdòníng", yi ri swam yan Shìdun á jir shinn Kristi. ²¹ Shìdun í àsàin-à ri sìnn kà yi ma ning ayi yì rag yi shi sig áyau Kristi. Ku í àsàin-à shig zu sig yi, n sìnn kèng sig yi mpirká buwá. ²² Ku kyag sig yir á dìryí ni rag yi í mpirká buwá. Ku wìr kà ya sig yi Awunwá á pìkyinnyí ni jirà ayi yì rag kwá ya yi buká ku gib ya sig yi nu níng.

²³ Shìdun í àsàin-à yì sig kyinnmí. Bu-à sa ñ bi fig á Korinti bàna níng, í jirà ñ zìm fig ñ sa pànn ning zunái bàna. ²⁴ Yi ri du kà fig ning ma gbam rag aning bir pìkyinn bàna, jir kai bàna ning ri bir pìkyinn ngbam nímá. Bu-à yi ri sa bàna, yi ri sa swám ma ning jirà aning fig àjwár.

2

¹ To, ñ kyab á kyinnmí ni rag má bi fig rag á byarná ni bàna, jirà a pìkyinn ná bai bàna. ² Wà ma sa bai hing pìkyinn ná, mpirká má sa jwar rag mì pìkyinn níng bàna, sai íri ningká ñ sa bai sig ning pìkyinn níng. ³ Wàníng í bu-à sa ñ rì ba ya sig ning wasika n dinya sig ning bu-à ná sa. N yì hing rag ná sa àjai. N zìm fig ningká ning ním má sa jwar pìkyinnmí níng, aning sa bai sòr mì pìkyinn bàna. N yì hing rag wà ma fig hing àjwár, ning má ná fig àjwár. ⁴ Sai-à ñ ba ya sig ning wasika níng, ñ ba ya síg ning ma pìkyinn bai, ma jír kyab, ma zàn mínn. N ba fíg jirà

aning bai pìkyinn bàna, ama í jirà aning yì barà mì ri zìm ning wàni.

Aning Yafa Ya Mpìr-à Sa Sig Bu Pyìr

⁵ Mpìr-à gbar bi sig pìkyinn bai-à níng, ku gbar bi ya fig íri mì áwinmí ni bàna, ama ku gbar bi ya sig ning bidìm pár. ⁶ Wab tag-à ning nínànn nímá ning wab tag sig ku níng, màg rìghing. ⁷ Tàma-à níng aning yafa ya ku, ma aning dang gbam ku kyinn, jirà kada a dirwá wu tag, ma aku fím gbìb Shìdun bàna. ⁸ Jír wàníng, mì ri vig ning aning tiya ku rag hár tàma-à níng ning ri zìm ku wàni. ⁹ Yìr wasika zyun-à ñ rì ba ya sig ning níng, í jirà mì ri zìm ñ màg màg fig ning, wà ning ma ri wib bu-à mì ri dinya ning. ¹⁰ Wà na yafa ya hing mpìr, mì má ñ yafa ya rìghing ku tìnn. Wà bu-à má yafa ya ku ma shi sig áni, má yafa ya ku á pyànn Kristi ni. Má sa àdòníng á jir shinn ná ni. ¹¹ Má sa àdòníng jirà kada a Shaitan kab yi bàna, jir kai bàna yi yì hing yarwá ku ri sa.

Pìkyinn Bulus Na Tag Wann Fig Bàna

¹² Sai-à ñ yag mà Taruwasa rag ma dang jír àjwár Kristi níng, ñ myàng hing barà Shinn Luyí pù ya sig mì pyù. ¹³ Ama pìkyinnmí na tag wann fig bàna, jir kai bàna ñ dìg fig wunzàmí Titus mähàn bàna. Yi big mpirká mähàn dwim gàfinn dìr, í wà ñ dù n yag mà Makidoniya.

Mpirká Bu Yesu Má Gbam Kan Shaitan

¹⁴ Yi ri sa Shìdun ísoko barà ku ri tiya yi gbìb á dò shinn Kristi ni barà yá kab gbam Shaitan. A dò shinn barà yi ri dang jir Kristi, Shìdun ri sa mpirká ri fig jírwá àràg barà swìnn bu ñsàn ri ning kèng kwìb byar. ¹⁵ Barà yi ri dang jir Kristi níng, á byar Shìdun ni yi shi sig àràg í swìnn bu ñsàn á byar ká má wìm zu, ma ká má wìm zu fig bàna. ¹⁶ A byar mpirká má wìm zu níng, jíryí shi sig àràg í swìnn

bu ñsàn má ya yonki. Ama á byar mpirká má wím zu fig bàna níng, jíryí shi ya sig big àràg í swinn bu-à má gban rìg big. Mpír-à kinn sig barà kwá dang jir Shìdun àdòníngrí ni rà? ¹⁷ Mpirká káhi nìnànn nímári dang jír jírà a mpirká ya big bu. Ama yi ri sa fig àdòníngrí bàna, jír kai bàna yi í mpirká bu Kristi. Yi ri dang jírwá ma pìkyinn nízyun, jír kai bàna Shìdun í àsàin-à ri swam yi ayi dang jírwá.

3

Mpirká Ri Sa Swàm Bu Nu Apyú Zyun-à Shìdun Gib Sig

¹ Ning ri myàng rag yi ri gbar àshírà? Ning ri zìm abig ba dinya ning wasika rag, yi mpír sìsàn rà? Kó ning ri zìm aning ba wasika rag, yi mpír sìsàn rà? Ning ri zìm aning sa àràg barà mpirká káhi ri sa bigbá níng rà? ² Ning ma shinn ná, ning í wasika zyun-à má dinya mpirká jír á shinnyí ni. I wasika big ba sig á pìkyinnyí ni. Kó ni má fig yi. ³ Mpirká má myàng ning àràg í wasika zyun-à Kristi ba sig ma shinnwá n ya sig á vùyí ni. Wasika-à hi ku ba fíg ma zàn bu-à big ri ba bu áni bàna, ama ku ba sig ma Awun Shìdun á pìkyinn mpír.

⁴ Yi ri dang wàníng, jír kai bàna Kristi tág sig yi barà ya bir pìkyinn á byar Shìdun. ⁵ Yi kinn fig barà yá dang rag yi sa yì hing swàm-à níng bàna. Gbam-à yi ri sa ma káhi níng, í Shìdun ya síg yi nì. ⁶ Barà Shìdun gib ya sig mpirká nu àpyú níng, ku ya sig yi gbam rag ayi dinya mpirká jír nu àpyú-à ku gib sig. Nu-à ku gib sig í doka bàna, í jír Awunwá. Doka má gban mpír, ama Awun Shìdun má ya mpír yonki.

⁷ Big ba sig doka mà shinn abàn. Asai-à Shìdun ya mpirká dokawá níng, ku wír wann bi àyarwá, kó barà doka-à hi ri gbar bi ki níng. Ayar-à níng sa mùnnpyànn Musa yar wàni, kó barà àyar-à hi ri wam zu rá wam zu níng, mpirká myàng

sar fig mùnnpyànnwá bàna. ⁸ Barà àyar Shìdun tág sig shinnwá á sai-à Shìdun ya sig mpirká doka, zyun-à ri gban mpír káníng, àyarwá zyun-à kwá tág á jír nu àpyú-à ku gib ya sig mpirká á byar Awunwá níng, má kab wàri níng. ⁹ Barà àyar Shìdun bi á jír doka zyun-à ri gban ki níng, àyarwá zyun-à má wann bi á jír nu àpyú-à ku gib sig wà má pinn zu mpír níng, má shi áshinn rà? ¹⁰ Ayar zyun-à Shìdun rí wír wann bi sig á sai-à ku ya sig mpirká doka níng, kinn fig bu bàna, jír kai bàna àyar zyun-à má wann bi kwonn ma nu àpyú zyun-à Shìdun gib sig níng, má ya mpír yonki. ¹¹ Wà ba sinn kàng hing doka zyun-à má wam rìg níng bu úwài, jír àjwár zyun-à má shi kinn kinn níng, má wài káb nì.

¹² Barà yi yì hing rag nu àpyú-à Shìdun gib sig níng má wam zu fig bàna, í bu-à sa yi wim pìkyinn, mi ri dang jírwá. ¹³ Yi shi fig àràg Musa zyun-à zìg jà n bir mùnnpyànnwá ma káhi, jírà kada a mpír Israilaká myàng barà àyar-à níng ri wam zu rá awam zu níng bàna. ¹⁴ Pìkyinnbá wu rìghing. Hár tâma-à níng, sai-à big ma ri jangga jír Shìdun, jà-à níng hi ri bir dim kyinnbá. Big ri kyab yì byann fig bu-à big ri jangga bàna. Mpír má wan zu sar fig bàna, sai wà kwá bi hing á byar Kristi. ¹⁵ Hár tâma-à níng, sai-à big ma ri jangga doka Musa, jà-à níng hi ri bir dim big kyinn. ¹⁶ Ama wà mpír ma vim bìr bì hing á byar Shinn Luyí Yesu ní, í wà jà-à níng má zu á kyinnwá ní. ¹⁷ Shinn Luyí shi síg nì Awun. Byar-à Awunwá shi sig màhàn, mpirká má shi yàn finn dìr. ¹⁸ Yi mpirká ri bàg Shinn Luyí Yesu, yi shi fig á zu àkúnn bàna. Mùnnpyànn yí shi sig àràg í adìn ri tág àyar Shìdun. Shinn Luyí shi síg nì Awun, Awunwá ri vim bìr swàb kà tim yi ayi shi àràg ku.

4

Dìryí Shi Sig Aràg í Par Jànn

¹ Shìdun myàng ashiyí, ku bar sig yi jirà ayi dinya mpìrká jir àjwárwá. Yá fim fig swàm-à níng bàna. ² Yi ri sa fig bu atàm ma bu zunái bàna. Yi ri tonn gban fig mpìr bàna. Yi ri fim fig jir Shìdun mi ri dang fig bu zyun kim bàna. Yi ri dang dikina íri jir Shìdun á yiyar-à ni. Yi ri shi shuyí mi ri shàr Shìdun, jirà kó ni ma myàng hing yi, kyinnwá má dinya ku rag yi í mpìr Shìdun. ³ Wà jir àjwár-à yi ri dang níng ma shi sig í bu atàm, kàhi shi síg bu atàm á byar mpìrká ri kà gbìb ajànn. ⁴ Big ri bir fig pìkyinn á byar Kristi ni bàna, jir kai bàna Shaitan kùr dunyaru-à níng, sa wu rìghing pìkyinnbá. Ku zìm fig abig myàng àyar jir àjwár á shinn Kristi ni bàna. Kristi shi sig àràg í Shìdun. ⁵ Wà yi ma ri dinya ning jir Shìdun, yi ri dinya fíg ning jír á shinnyí ni bàna, yi ri dinya ning jír áshinn Yesu Kristi ni, barà ku í Shinn Luyí níng. Yi í fàuná á jir shinn Yesu ni. ⁶ Shìdun àsàin-à dang sig rag àyar aku yar zu á fi-à ni níng, ku í àsàin-à sinn kà sig àyarwá á pìkyinnyí ni, jirà ayi myàng àyarwá zyun-à ri ya mpìr yar, wà mpìr má yì barà Shìdun wai sig áni, àràg barà yi myàng sig á mùnnpyànn Kristi ni.

⁷ Yi bàna ma gbam shinn dìryí. Dìryí shi sig àràg par jànn. Bu ñsanká Shìdun ya sig yi, wà yi shi sig ma kàhi níng, shi sig àràg yi shi sig ma kàhi á par jànn, jirà mpìrká abig myàng gbam Shìdun. ⁸ Mpìrká ri ya kyann yi shwìn, ama yi fim fig swàm-à yi ri sa níng bàna. Pìkyinnyí shi sig áwai áwai, ama yi fim fig pìkyinn biryí bàna. ⁹ Mpìrká nínànn nímá ri zib yi, ama Shìdun fim fig yi bàna. Mpìrká dab yi dab dab, ama yi wu fig bàna. ¹⁰ Mpìrká ri kar ngang kyann yi jirà abig gban rìg yi àràg barà big gban sig Yesu. Barà yi shi sig ma yonki hár tama-à níng, wàníng rí tiya mpìrká rag Yesu shi síg á shinnyí ni. ¹¹ Yi mpìrká shi sig ma yonki níng, yi ri wann tafinn kyann shinnyí á

dò shinn Yesu ni, jirà mpìrká abig myàng shu Yesu á dìryí ni. ¹² Yi ri wann tafinn kyann shinnyí jirà aning dìg yonki.

¹³ Big ba sig rag "N bir hing pìkyinnmí, í bu-à sa mì ri dang níng." Yi má, í barà yi bir sig pìkyinnyí á jir Shìdun ni tìnn, í bu-à sa yi ri dang níng. ¹⁴ Yi yì hing rag Shìdun zyun-à gbar dù nann zu sig Yesu ma yonki níng, kwá gbar dù nann zu yi tìnn. Kwá zìg yi kwonn ma ning, má sìnn kà á pyànn Yesu ni. ¹⁵ Wàníng bidìm pár í jir shinn ná, jirà àsàn Shìdun aku kyann yà zu rìg á byar mpìrká nínànn nímá, jirà abig sa ya Shìdun ísoko, ma abig swam yan ku.

Pìkyinn Bir á Byar Shìdun

¹⁶ Jir wàníng í bu-à sa yi ri wu tag fig dìr bàna. Kó barà dìryí ri kwor níng, ama su big su, kyinnyí ri vim bìr kyann àpyú. ¹⁷ Shwìn titi-à yi ri wa tama-à níng, má wam zu rìg. Shìdun ma ya yi bu ñsàn ùwài nímá wà zyun-à má wam zu fig bàna. ¹⁸ Yi ri sìnn fig pìkyinnyí á bu-à mpìrká ri myàng bàna, sai buká mpìrká ri myàng sar fig bàna. Buká mpìrká ri myàng má á zu níng wam zu rìg, ama buká mpìrká ri myàng fig á zu bàna níng, má shi hár kinn kinn.

Yá Dìg Dìr Apyú Mà Wai

5

¹ Yi yì hing rag dìryí zyun-à yi shi sig áni tama-à níng má shi fig hár kinn kinn bàna, jir kai bàna shi sig àràg í apig. Wà dìryí ma wim wann hing, yá dig dìr àpyú mà wai zyun-à Shìdun sìnn ya sig yi. Dìr-à hi má shi hár kinn kinn. ² Jir wàníng, í bu-à sa yi ri sa àtùtwài jirà ayi dìg dìr àpyú mà wai, àràg barà yi ri wìr jà àpyú níng. ³ Wà ya dìg hing dìr àpyú mà wai, má shi àràg yi wìr sìg jà àpyú. Yá shi fig íri awun átai bàna. ⁴ Barà yi shi sig áyau apig-à níng ni, zyun-à í dìryí wà yi shi sig mà kàhi á dunyaru níng, yi ri sa

àtùtwài barà yá dìg dìr àpyú. Yi ri sa fíg jirà ayi wu bàna, ama yi ri sa jirà ayi dìg dìr àpyú mà wai. Wà ya dìg hing dìr àpyú mà wai, yonki má mann kà rìg ki. ⁵ Shìdun màm sig yi jirà aku zìg yag yi mà wai ma aku ya yi dìr àpyú. Ku gib sig nu rag kwá sa àdònín. Ku ya sìnn sig yi Awunwá jirà ayi yì rag kwá sa bu-à ku dang sig.

⁶ Jir wànín yì ri gbam kyann píkyinn. Yi yì hing rag barà yi shi sig ma áyau dìr-à níng ni níng, yi shi kwonn fig ma big Shinn Luyí Yesu á byarwá ni bàna. ⁷ Shuyí í shu píkyinn bir, í shu zu myàng bàna. ⁸ Yi shi sig ma píkyinn gbam. Sàn sig ayi fím dìr-à níng, ma ayi shi mà luyí ni mà wai mà byar Shinn Luyí ni. ⁹ Ama àtùtwài bu-à yi ri sa á kyinnyí ni bàna, yi ri zìm ayi sa jwar píkyinn Kristi, kó wà ya shi sig áyau dìr-à níng ni, kó wà ya shi sig ma byarwá ni mà wai. ¹⁰ Yi bidim pár, yá shi á byar-à Yesu má wà kwonn, jirà kó ni aku dìg bu-à ku rì sa sig, kó wà sìsàn, kó wà bibai, sai-à ku rì shi sig á dunyaru.

Barà Mpìr Má Jùn Kwon Ma Shìdun á Jir Shinn Yesu

¹¹ Barà yi yì hing rag yi ri shàr Shìdun níng, í bu-à sa yi ri kar zìng mpírká abig bàg Yesu. Shìdun yì hing barà kyinnyí shi sig áni. Mì ri kyab rag ning má, ning yì hing mì á kyinn ná ni tìnn. ¹² Yi ri gbar ya fig ning àshí bàna. Yi ri sa jirà aning dìg gbìb-à ná gbar àshí á shinnyí ni, ma aning dang tir mpírká ri dang kyann jír á nu átai, ama big yì fig bu-à á píkyinn mpír bàna níng. ¹³ Wà ya shàr ñsáng, yi ri shàr jir shinn Shìdun. Wà ya shàr fig bàna, í jir shinn ná. ¹⁴ Azim-à Kristi zìm sig yi níng, í àsàin-à pànn gbam sig yi. Wànín í bu-à sa, yi yì hing rag barà mpír zyun wu sig á dò shinn mpírká ni bidim pár níng, shi sig àràg big wu kwonn sig ma ku tìnn. ¹⁵ Ku wu sig dò shinn mpírká bidim pár, jirà mpírká shi sig ma yonki níng,

abig shi rag shu àràg barà kyinnbá ri zìm bàna, ama abig shi shu àràg barà mpír zyun-à wu n dù nann zu kàng sig ma yonki dò shinnbá níng, ri zìm.

¹⁶ Jir wànín, tama-à níng yi ri sìnn kàng fig rag mpír á sim rag ku kinn fig bu bàna. Kó barà yi rì sìnn kàng sig Kristi rag ku kinn fig bu zyun bàna níng, ama tama-à níng yi ri sa fig àdònín bàna. ¹⁷ Mpír-à ma kwonn hing shinnwá ma Kristi, ku shi sig àràg big màm kàng sig ku àpyú. Ku shi fig rag àràg wàri bàna. Ku kàng rag hing mpír àpyú. ¹⁸ Wànín bidim pár, í Shìdun zyun-à jùn kwonn sig shinnwá ma yi á jir shinn Kristi ni níng, sa sig nì. Ku ya sig yi swàm rag ayi gbar bi mpírká a káníng jùn kwonn ma ku. ¹⁹ Ku ri zìm ayi dinya mpírká rag ku jùn kwonn rìghing ma big á jir shinn Kristi ni. Ku yafa rìghing mpírká bu bibai-à big sa sig. Ku sìnn fig rag á kyinnwá ni bàna. Ku ya sig yi swàm rag ayi gbar bi mpírká abig jùn kwonn ma ku.

²⁰ Yi í yann aswamká bu Kristi. Barà yi ri vig mpírká rag abig bi jùn kwonn ma Shìdun níng, shi sig àràg í Shìdun ri vig nì. Yi ri vig ning á zìnn Kristi ni, aning bi jùn kwonn ma Shìdun. ²¹ Kristi bàna ma bu pyir, ama Shìdun sìnn kàng ku àràg ku í mpír bu pyir á jir shinnyí ni. Barà yi kwonn sig shinn ma Kristi níng, í bu-à sa ku sìnn kàng sig yi mpír sìsàn á pyànn Shìdun.

6

¹ Barà yi ri sa swàm ma Shìdun níng, yi ri vig ning kada aning zìg kàng àsàn Shìdun àràg í bu átai bàna. ² Shìdun dang rag, "N fig hing jírwú á sai-à ñ sa ya sig wù bu sìsàn níng." Ayúnn-à ñ pinn zu wù áni níng, ñ sa shang hing wù."

Mì ri dinya ning, tama-à níng í sai-à Shìdun má sa ya mpír bu ñsàn. Jàná-à níng í àyúnn-à Shìdun má pinn zu mpír.

³ Yi zìm fig á mpìr zyun kà á gbìb ajànn á jir bu zyun-à yi ri sa bàna. Yi ri zìm mpìrká abig myàng swàmyí í swàm ñsàn. ⁴ Bu-à ya sa bidim pár yi ri tiya mpìrká rag yi í fàuká bu Shìdun. Yi ri tib wann pìkyinn sai-à yi ri wa shwìn, ma sai-à mpìrká ma sa yi bu-à bibai, ma sai-à ya bàna ma bu. ⁵ Mpìrká dab yi gbar, big kìg yi á tonn fi, big kwonn dab yi, yi sa swàm sa sa, yi na fig aná bàna, amor gban yi gban gban. ⁶ Yi ri tiya mpìrká rag yi í fàuká bu Shìdun á jir pìkyinn kyìkyàryí ni, ma yaryí, ma pìkyinn tibyí, ma kyinn ajunyí, ma barà Awun Shìdun ri kyann kwonn ma yi, kwonn ma barà yi ri zìm mpìrká, ⁷ ma jir àbyannyí yi ri dang, kwonn ma gbam Shìdun. Asànyí shi sig àràg í buká big ri nu kànn ma kàhi, wà zyun-à yá pànn vù pyànà má nu pinn zu shinnyí ma kàhi. ⁸ Su zyun mpìrká ri wib jíryí, su zyun big ri sa yi yawari. Su zyun big ri tìr ya yi jír, su zyun big ri swam yan yi. Big ri myàng yi àràg yi í agim ñsáng big. Ama yi í mpìrká ri dang jír àbyann. ⁹ Big ri sìnn kèng yi shi rag big yì fig yi bàna, ama big yì hing yi. Big ri sìnn kèng yi àràg yi shi sig íri awain átai, ama yi shi sig ma yonki. Big dab yi dab dab, ama big gban sar fig yi bàna. ¹⁰ Big ri sa bai yi pìkyinn, ama yi ri fig àjwár. Big ri myàng yi àràg yi í mpìr ashi, ama yi ri sa mpìrká nìnànn nímá ri dìg bu. Big ri myàng yi àràg yi bàna ma bu, ama kó kai bidim pár í buyí.

¹¹ Mpìrká á Korinti, yi dinya kyàr rìghing ning bu bidim pár. Yi tàm fig ning bu zyun á kyinnyí ni bàna. ¹² Yi ri tàg rag yi ri zìm ning wàni. Ama ning í àsàinká ri tàg rag ning ri zìm fig yi bàna. ¹³ Mì ri dinya ning tàma-à níng àràg ning í yanká bumí. Aning zìm yi àràg barà yi ri zìm ning. Aning tiya yi rag ning ri zìm yi.

*Kada Aning Kwonn Shinn Ma
Mpìrká Ri Bàg Fig Yesu Bàna*

¹⁴ Kada aning kwonn shinn ma mpìrká ri bàg fig Yesu bàna. Mpìr kyinn sisàn má sa sar fig swàm ma mpìr kyinn bibai bàna. Ayar ma fi má sa kwonn sar fig swàm í byar ñzyun bàna. ¹⁵ Kristi ma Shaitan má kwonn sar fig nu bàna. Bu-à má kwonn mpìrká ri bàg Yesu ma ká ri bàg fig ku bàna níng, bàna. ¹⁶ Bu-à má kwonn lu Shìdun ma buki níng bàna. Yi í lu Shìdun, àràg barà ku ma shinnwá ku dang sig rag, "Má shi kà áyau mpìrká bumí ni. Má kyann kyonn ma big. Bá wìb mì Shìdunbá. Bá shi mpìrká bumí." ¹⁷ Shìdun dang sig rag, "Aning zu áyaubá ni. Aning gàb dìr ma big. Kada aning sa bu-à má í bu jín bàna, àjirà ñ pànn ning vù pyànà. ¹⁸ Má shi taná. Ná shi yanká bumí, wunù ma uwà bidim pár. Wàníng í bu-à Shìdun àsàin-à kab sig kó kai bidim pár, dang sig."

7

¹ Ning mpìr azìmmí big, barà Shìdun gib ya sig yi nu káníng níng, ayi pànn sa myib shinnyí, kada ayi sa bu-à má sa bai dìryí ma kyinnyí bàna. Ayi shi shu kyìkyàr, ma ayi shàr Shìdun.

Bulus Fig Ajwár Barà Mpìrká Zìg Jir Yesu

² Aning tàg rag ning ri zìm yi. Yi sa fig mpìr bu-à bibai bàna. Yi sa bai fig mpìr bàna. Yi lir ji fig mpìr bàna. ³ N dang fíg wàníng rag ning sa sig bu-à bibai bàna. Mì ri dang àràg barà ñ rì dinya sig ning rag, yi ri zìm ning wàni níng. Kó ya wu, kó ya shi sig ma yonki, yá gàb fig dìr bàna. ⁴ Mì ri zìm jírná wàni. Mì ri gbar àshí ma ning wàni. Kó barà mì ri wa shwìn níng, pìkyinnmí gbam hing wàni. Pìkyinnmí ri jwar wàni.

⁵ Sai-à yi bi á jànn Makidoniya, yi kyann yàn finn fig dìr bàna. Yi ri wa shwìn kim kim. Big gbìb yi shùr. Yi ri shàr zinn wàni á pìkyinnyí

ni. ⁶ Shìdun àsàin-à ri sa tag wann pìkyinn mpìrká dìrbá ri wu tag níng, ku sa tag wann pìkyinnyí, barà ku tìr bi Titus á byaryí ni níng. ⁷ Pìkyinnyí na tag fig íri jirà yi myàng Titus níng bàna, ama kwonn ma barà ku dinya sig yi rag ning dang gbam hing ku pìkyinn. Ku dinya hing yi barà ning ri sa àtùtwài aning myàng mì, ma barà ning ri bai pìkyinn á jir shinnmí ni, ma barà ning ri kà numí. Mì ri fig àjwár wàni.

⁸ Wasikamí zyun-à ñ ba ya sig ning wà jijag níng, barà ñ fig big rag wasika-à hi sa wu tàg hing ning dìr níng, ñ kyab kàng rag ñdíkà ñ nìm ba fig bàna. Ama tàma-à níng ñ myàng barà ñ ba sig ning sàñ hing. ⁹ Tàma-à níng, mì ri fig àjwár. Mì ri fig fíg jirà wasika-à hi sa wu tag sig ning dìr níng bàna. Ama mì ri fig àjwár barà dìr wu tagná sa ning vim bìr sig á bu pyìrná ni. Pìkyinn bainá í Shìdun sa síg nì aning sa àdòníng. To, jir wàníng, yi sa fíg ning bu-à bibai bàna. ¹⁰ Pìkyinn bai zyun-à Shìdun ma sa síg nì, má sa mpìr aku vim bìr á bu pyìrwá ni, jirà a Shìdun pinn zu ku. Pìkyinn bai zyun-à Shìdun ma sa síg nì, í bu átai bàna. Ama pìkyinn bai zyun-à Shìdun ma sa fíg nì bàna, ri gbar bi ki. ¹¹ Aning myàng barà pìkyinn bai-à Shìdun sa síg ning bai sig níng, sìnn kà sig ning áyau gbìb ñsàn. Ning ri sa rag swàm ma kyinn ízyun. Ning ri sa àtùtwài jirà aning dang pinn zu shinn ná. Ning dù sig kyinn á jir bu-à sa sig áyauná ni. Ning ri shàr Shìdun. Ning ri sa àtùtwài jirà aning jùn kwonn ma mì. Ning ri zìm aning sa bu ñsàn. Ning ri zìm aning wab tàg mpìr-à sa sig bu-à bibai níng. Ayau bu-à níng ni, ning zu rìghing áyau laifi.

¹² Kó barà ñ rì ba dwim ya sig ning wasika níng, ñ ba fíg jir shinn mpìr-à sa sig bu bibai-à níng bàna. N ba fíg jir shinn àsàin-à big sa sig ku bu bibai-à níng bàna tìnn. N ba síg jirà

aning yì barà ning ri zìm yi á pyànn Shìdun ni. ¹³ Jir wàníng í bu-à sa pìkyinnyí gbam hing wàni.

Iri jirà pìkyinnyí gbam sig níng bàna, ama kwonn ma barà yi myàng Titus fig sig àjwár níng, yi má, yi fig hing àjwár tìnn. Ku dinya yi barà ning sa, ku wor fig rag awor bàna. ¹⁴ N yan ning á pyànnwá ni rag ning sàñ hing. Ning ya fig mì zunái bàna. Barà bu-à yi ri dinya ning bidìm pár í àjai níng, í barà bu-à yi ri dinya Titus á shinn ná ni, í àjai tìnn. ¹⁵ Ku ri kyab pànn barà ning rì shà sig ku, n pànn sig ku vù pyàna, mi ri wib jírwá, kwonn ma barà ning rì sìnn kàng sig ku àràg í mpìr ùwài níng. Jir wàníng ku ri zìm swàb kà ning wàni. ¹⁶ Mì ri fig àjwár wàni, jir kai bàna ning kinn hing barà má sìnn pìkyinnmí á dìrná ni.

8

Bulus Tàg Mpìrká Barà Bá Ya Vù

¹ Wunzàyí big, yi ri zìm aning yì àsàn-à Shìdun sa ya sig mpìrká ri bàg Yesu mà Makidoniya. ² Big wa shwìn ùwài nímá. Ama bidìm pár pìkyinnbá ri fig àjwár wàni. Kó barà big í mpìr ashi níng, big ri ya vù wàni. ³ N yì hing big ya sig bu-à gbambá fòr sig. Bu-à big ya sig níng, kab wà gbambá fòr sig. Big ya sig ma pìkyinn ízyun, mpìr du kà fíg big nì ma gbam bàna. ⁴ Big vig yi rag ayi ya big pyù tìnn jirà abig sa shang mpìrká bu Shìdun mà Yahudiya. ⁵ Big sa bu-à kab wà barà yi ri kyab rag bá sa. Big ya jag ma shinnbá á byar Shìdun. I wà big ya shinnbá á byaryí ni, àràg bara Shìdun zìm sig. ⁶ Barà Titus í àsàin-à sa jag sig swàm bu ya-à níng, í bu-à sa yi vig ku rag aku yag mà byarná ni, maaku sa bànn rìg swàm-à níng.

⁷ Ning kab síg nì mpìrká bidìm pár áyau bu káníng ni, àràg pìkyinn bir, ma jir Shìdun dang, ma yar, ma àtùtwài-à ning ri sa wà ná sa shang mpìr, ma barà ning ri zìm yi wàni

níng. Jir wàníng, yi ri zìm aning kab kó ni áyau swàm bu ya-à níng ni tìnn.

⁸ Mì ri dù kà fig ning ma gbam rag aning sa àdònín g bàna. Ama mì ri tiya ning barà mpirká káhi ri sa àtùtwài mi ri ya vù, àjirà nì yì wà na shi sig ma azìm àjai. ⁹ Ning yì hing àsàn Shinn Luyí Yesu Kristi, ku shi sig ma kó kai bidìm pár, ama ku bi sìnn kèng shinnwá bu ayànn bái ayànn kwìnn á jir shinn ná ni, jirà aning dìg kó kai bidìm pár jir shinn barà ku kèng sig bu ayànn bái ayànn kwìnn níng.

¹⁰ Wàníng í bu-à nì myàng sàm sig aning sa. Aning sa vinn swàm bu ya-à ning rì kà sig ji-à rì níng. Ning í àsàinká ya jag sig bu-à níng. Ning sa sig àtùtwài jirà aning ya vù. ¹¹ Aning sa àtùtwài ma aning sa vinn rìg swàm-à níng àràg barà ning rì kà jag sig ma àtùtwài níng. Aning ya bu-à gbamná ma fòr. ¹² Wà mpìr ma ri sa àtùtwài bu ya, Shìdun má zìg bu yawá hi, jir kai bàna ku ri ya bu-à gbamwá fòr sig. Shìdun má dang fig rag aku ya bu-à gbamwá fòr fig bàna níng bàna.

¹³ N dang fig rag aning ya bu-à gbamná fòr fig bàna níng, bàna, jirà kada mpirká zyun-à ning ya sig big níng abig dìg kab ning, ma aning shi bigná vù átai bàna. Mpirká ká wun kwonn sig titi níng, màg hing big àràg barà big ri zìm. ¹⁴ Ama mì ri zìm aning dìg gafinn ábibir. Barà tâma-à níng ning shi sig ma bu ùwài nímá níng, aning ya ká bàna ma káhi, àjirà àyúnn-à na bàna ma káhi wà ba shi sig ma káhi, bá ya ning tìnn, jirà kó kai bidìm pár aku shi ábibir. ¹⁵ Aràg barà jir Shìdun dang sig rag, "Mpirká ká wun kwonn sig ùwài níng, dà kèng ya fig big kab gbam bàna. Mpirká ká wun kwonn sig titi níng, màg hing big àràg barà big ri zìm."

Big Swam Yag Titus Mà Korinti

¹⁶ Mì ri sa Shìdun ísoko barà ku sa Titus ri kyab ning àràg barà mì ri

kyab ning níng. ¹⁷ Iri jir wà Titus zìm sig avigýí níng bàna, ama ku ri sa àtùtwài barà kwá bi á byarná ni. ¹⁸ Yi ri swam bi wunzàyí zyun-à mpirká ri bàg Yesu á swannká ni kim kim ri yan ku wàni á jir shinn barà ku dang sig jir àjwár á shinn Yesu ni níng,aku bi kwonn ma Titus á byarná ni. ¹⁹ Iri wàníng bàna má, mpirká ri bàg Yesu á swannká ni kim kim shig zu sig ku aku kyann kwonn ma yi barà yá zìg yag bu-à ning ri kwonn má ya mpirká á Yahudiya, jirà a mpirká swam yan Shinn Luyí, ma jirà ayi tág rag yi ri zìm yá sa shang mpìr káníng ma kyinn nízyun.

²⁰ Yi ri sa fig bu barà mpirká má swau yi á shinn bu ya-à yi ri zìg yag á byar mpìr ashiká ni níng bàna. ²¹ A kyinnyí ni yi ri zìm ayi sa kó kai ábibir. Yá sa fig íri wà barà Shinn Luyí ri myàng yi níng bàna, ama kwonn ma barà mpirká abig myàng yi rag yi ri sa bu-à nsàn.

²² Yi ri swam bi wunzàyí zyun,aku bi kwonn ma big. Yi màg màg fig hing ku kàun nìnànn nímá, n myàng hing barà ku ri sa àtùtwài jiràaku sa shang mpirká. Ku ri zìm jírná wàni, barà ku fig sig tainá níng, í bu-à sa ku ri sa àtùtwài wàni barà kwá sa shang ning. ²³ Bu Titus, ku í ayor swàmmí zyun-à yi ma ku sa sig swàm í zyun, jirà ayi sa shang ning. Wunzàyí big ká má bi kwonn ma ku níng, í àgbam mpirká ri bàg Yesu swam bi síg big nì. Mpirká ri myàng Kristi barà ku í mpìr ùwài á dò shinnbá ni. ²⁴ Aning tiya big rag ning ri zìm big, àjirà mpirká ri bàg Yesu á finn swannká ni kim kim abig yì rag àshí-à yi ri gbar á shinn ná ni níng, í àjai.

9

Ayi Shi Mpirká Ri Ya Vù

¹ Jir bu ya-à yá ya mpìr ashiká bu Shìdun níng, í bu-à má ba dinya fig ning àdinya bàna. ² N yì hing wà ning ri sa àtùtwài barà ná sa shang

mpìr ashiká. Mì ri gbar ya mpirká á Makidoniya àshí á shinn ná ni rag tun daka ji-à rì ning ning mpirká mà Akaya ning ri zìm aning sa shang mpìr ashiká. Atùtwainá ning ri sa níng, gbar bi mpirká kádà barà bá sa shang mpìr ashiká tìnn. ³ Mì ri swam bi wunzayí big á byarná ni, jirà àshí-à yi gbar sig á shinn ná ni níng, aku shi nsáng bàna. Aning sa àràg barà n̄ dang sig rag ná sa shang mpìr ashiká níng, ⁴ jirà wà mpirká mà Makidoniya ma bi kwonn hing ma mì, abig bi dìg àràg barà n̄ dinya sig big níng, jirà a zunái pànn ning bàna, maaku pànn mì bàna tìnn, jir kai bàna mì ri yan kyinn ná. ⁵ N̄ swam bi sig wunzà káníng abig bi jág mì nì á byarná ni àjirà abig pànn bab bu-à ning dang sig rag ná ya níng, àjirà sai-à n̄ rag n̄ fòr bi níng, ning kwonn kinn rìghing, ma aning tàng rag ning ya sig ma kyinn ná, í mpìr dù kà fíg ning nì ma gbam bàna.

⁶ Aning kyab barà mpìr ma tàng sig yìr bu á jìnn ni, wà kwa tàng màg gban sig ma kàhi, kwá dìg tití nímá, wà kwa tàng sig ùwài nímá kwá dìg ùwài nímá tìnn. ⁷ Kó niaku ya àràg barà kyinnwá ri zìm, kadaaku dang rag, ku nìm yì nímá bàna. Kadaaku sa àràg big dù kà sig ku ma gbam bàna. Shìdun ri zìm mpìr-à ma ya vù ma kyinn àjwár. ⁸ Shìdun shi sig ma gbam-à kwá ya ning wà kab barà ning ri zìm, jirà bu zyun aku jànn ning bàna, ma aning ya vù á shinn swàm sìsàn bidìm pár. ⁹ Aràg barà big ba sig rag:

“Ku ri pù finn vùwá á byar mpìr ashiká ni.

Asànwá í bu-à má vinn fig ávinn bàna.”

¹⁰ Shìdun àsàin-à ri ya anam bu swai bu, mi ri ya mpìr buju níng, kwá ya ning swai bu bidìm pár. Ku í àsàin-à má sa wài bujuná má byann wàni, á jir vù bu yana ni. ¹¹ Kwá ya ning kó kai bidìm pár, jirà aning pù finn vù wàni kó ákaun. Bu ya-à ning ya sig yi rag ayi ya yag

mpìr ashiká níng, má sa mpirká nìnànn nímá má sa Shìdun ísoko á jir shinn ná ni. ¹² Bu ya-à ning ri ya níng, íri jir wà má sa shang mpìr ashiká bu Shìdun bàna, ama má gbar bi mpirká nìnànn nímá má sa ya Shìdun ísoko wàni. ¹³ Vù bu ya-à ning ya sig níng, má tiya mpirká rag ning ri bág Kristi. Mpirká nìnànn nímá má swam yan Shìdun á jir barà ning tàng sig rag ning bir hing pìkyinn á jir àjwár Kristi ni, mi ri wib. Bá swam yan Shìdun á jir barà ning pù finn sig vùná á byarbá ni ma mpirká kádà. ¹⁴ Bá zìm ning wàni má vig ya ning Shìdun dò jir shinn barà ku sa ning pù finn sig vùná níng. ¹⁵ Shìdun aku shi í bu-à mpirká má sa ku ísoko, á dò shinn bu-à ku ya sig yi wà nuyí fòr fig barà yá dang sar bàna níng.

10

Bulus Dang Pinn Zu Swàmwá

¹ Mì Bulus ma shinnmí, mì ri vig ning bu zyun. Mpirká ri dang rag mì í mpìr wib wà ma shi sig mà byarná ni, ama wà ma bàna mà byarná ni, big rag mì í mpìr yipyàr. Mì ri vig ning á dò jir shinn àsàn Kristi ma pìkyinn ajunwá, ² kada aning sa bu barà má sa ning yipyàr á sai-à ma bi hing bàna. N yì hing má sa yipyàr ma mpirká ri dang rag yi ri sa swàm bu dunyaru, í bu Kristi bàna níng.

³ Kó barà yi shi sig á dunyaru níng, ama yi ri nu fig kànnnyí àràg barà mpirká kádà á dunyaru ri nu níng bàna. ⁴ Buká yi ri nu kànn ma kàhi níng, í sau ma kafai zyun-à mpirká ri myàng níng bàna. Bu-à yi ri nu kànn ma kàhi níng í gbam Shìdun.

Gbam-à níng í bu-à yi ri wab gbànn byar-à Shaitan ri shi níng ma kàhi. ⁵ Yi ri dang tir mpirká ká ri kan dim mpirká barà bá yì Shìdun, kwonn ma ká ri gbar dù shinn á pyànn Shìdun. Yi ri gbar bi pìkyinn mpirká jirà abig wib Kristi. ⁶ Wà ning ma ri wib kyann jir Kristi wàni, í wà yá

wab tag mpìrká áyauná ni ká ri wib fig jírwá bàna níng.

⁷ Aning kyab bu-à á pyànn ná ni. Wà mpìr zyun ma kyab sig á kyinnwá ni rag ku í mpìr Kristi, aku kyab rag yi má yi mpìr Kristi tinn.

⁸ Shinn Luyí Yesu Kristi ya sig yi gbam á shinn ná ni. Ku ya fíg yi jirà ayi sa bai ning bàna, ama í jirà ayi gbar dù nann zu ning á wai. Kó barà ñ rì gbar sig àshí wàni á shinn gbam-à Shìdun ya sig mì níng, zunái pànn fig mì bàna. ⁹ Kada aning kyab rag mì ri ya ning zinn á wasikaká bumí ni bàna. ¹⁰ Mpìrká káhi áyauná ni dang rag wasikaká bumí zwàùn hing, n gbam hing tinn, ama wà ma shi sig mà byarná ni, ñ shi sig àràg ñ kinn fig bu bàna, jírmí mì ri dang níng, kinn fig bu bàna tinn. ¹¹ Irì swai mpìrká níng sàñ sig abig yì byann wà bu-à yí ri ba á wasika-à ni níng, í bu-à yá sa wà ya shi sig mà byarná ni.

¹² Mpìrká ká ri gbar àshí mi ri wànn gàb ajun, mi ri kyab rag big sàñ kab sig mpìrká kádà nì níng, buyí yi ri sa fig àdòníngh bàna. Bu-à big ri sa níng í bu àning. ¹³ Buyí yá gbar fig àshí á shinn bu zyun kim ni bàna, sai yá gbar á shinn gbam zyun-à Shìdun ya sig yi jirà ayi sa swàm-à ku ya sig yi rag ayi sa. Ning mpìrká á Korinti, swàm-à hi yi sa hing mà byarná ni tinn. ¹⁴ Wà ya gbar àshí rag yi shi sig ma gbam á shinn ná ni, bai fig bàna, jir kai bàna ning shi sig áyau byarká Shìdun ya sig yi jirà ayi sa swàmwá màhàn.

¹⁵ Ashiyí yi ri gbar níng, yi ri gbar wam zu fig àshiyí á byar-à sàñ sig ayi gbar tib bàna. Swàm-à mpìrká káhi ma sa síg nì, yi ri gbar fig àshí rag í yi sa síg nì bàna. Bu-à yí ri sinn kyinn áni bàna, yi ri zìm á pìkyinn birná swàb ká yag mà pyànn, ma a swàmyí swàb ká yag mà pyànn tinn.

¹⁶ I wà yá dang jir Kristi mà agunn jànnká mà pyànn níng ni. Yá gbar fig àshí á shinn swàm-à mpìr sa sig á byar-à Shìdun ya sig ku, má rag í

yi sa síg nì níng bàna.

¹⁷ Big ba sig á tarkada Shìdun ni rag, "Kada mpìr aku swam yan shinnwá bàna, sai aku swam yan Shìdun." ¹⁸ Mpìr-à ma yan shinnwá, Shìdun má zìm fig bàna, sai mpìr zyun-à Shìdun ma yan síg ku nì.

11

Bulus Dang Jír á Shinn Mpìrká Ri Gim Nsáng Rag Big í Yann Aswam Shìdun

¹ Mì ri zìm aning sa muyar big jír-à mì ri dinya ning, àràg mì í àning. Wúshèní aning nì ma mì bàna. ² Mì ri kyab ning wàni, àràg barà Shìdun ri kyab ning níng. Mì ri zìm aning sìnn ká íri Yesu Kristi á pìkyinn ná ni, àràg barà uwà sáb ri sìnn ká íri wunù zyun-à kwá zìg á pìkyinnwá ni, n yì fig ma wunù bàna, hár sai àyúnn-à kwá sìr hing ban. ³ Mì ri shàr kada a Shaitan gbar vim bìr pìkyinn ná, jirà kada aning sìnn ká íri pìkyinn ná á byar Kristi ni bàna, àràg barà bushùwí zyun-à shi sig ma yar tonn ta kà sig Hawa áyau bu pyìr ku sa sig níng. ⁴ Wà mpìr zyun ma bi dinya hing ning jír zyun kim á shinn Yesu ni wà zyun-à yi dinya fig ning àdòníngh bàna, ning ri zìm. Wà ba dinya ning jír zyun kim á shinn Awun Shìdun ni wà zyun-à yi dinya fig ning àdòníngh bàna, ning ri zìm. Wà ba dinya ning bu zyun kim á shinn jir àjwár-à yi dinya sig ning níng, ning ri zìm. Bu-à ning ri sa níng, sàñ fig bàna.

⁵ Amyàngmí ni, mpìrká ning ri bar big rag big í yann aswam ùwàiká bu Kristi níng, big kab fig mì bàna kó tití nímá. ⁶ Kó wà ma ri dang dwor fig jír bàna, ama ñ shi sig ma yar. Kó ákaun mì ri tiya ning rag ñ shi sig ma yar áyau buká mì ri sa bidim pár.

⁷ Sai-à ñ bi dinya ning jír àjwár bu Shìdun níng, ñ yàn fig bu á vùná ni bàna. N sinn kàng sig shinnmí ásim, jirà ñ gbar dù nann zu ning áwai. Bu-à ñ sa sig níng,

bai rà? ⁸ Sai-à mì ri sa swàm á byarná ni níng, mpirká ká ri bàg Yesu mà agunn byar zyun kim níng, í àsàinká wa sig mì byafànmí. Shi àràg mì ri gbar shwar bu á vùbá ni jirà nì sa ya ning swàm. ⁹ Sai-à nì shi sig mà byarná ni níng, ashi bài sa hing mì, ama nì sa shi fig ning rag aning ya mì bàna. Mpirká ká ri bàg Yesu mà Makidoniya ya bi hing mì bu-à mì ri zìm. Barà nì rì sa shi fig ning bàna níng, má sa shi fig ning á pyànn áyag bàna tinn. ¹⁰ Barà Kristi rìi dang kyann jírwá í jír àbyann níng, í barà mì má mì ri dang jír àbyann áni tinn, àràg barà mì ri dang rag mpír má kan dim sar fig mì rag kada nì gbar àshí mà jànn Akaya bàna níng. ¹¹ Ning ri kyab rag barà nì dang sig àdònín, mì ri zìm fig ning bàna rà? Shìdun yì hing wà mì ri zìm ning.

¹² Má sa swàmmí àràg barà mì ri sa tàma-à níng, àjirà kada mpirká ri gim ñsáng, mi ri gbar àshí rag big í yann aswam Shìdun níng, abig dang rag yi ma big ri sa swàm í zyun bàna. ¹³ Swai mpír kánín, big í yann aswam Shìdun àjai bàna, swàmbá big ri sa níng, big ri gim ñsáng átai, mi ri sinn kèng shinnbá àràg big í yann aswamká bu Kristi àjai. ¹⁴ Wànín í bu mamaki bàna, jir kai bàna Shaitan ma shinnwá ku ri sinn kèng shinnwá àràg ku í wùn aswam àyar bu Shìdun. ¹⁵ Wànín í bu mamaki bàna wà yann aswamká buwá ma sinn kèng shinnbá àràg big í mpirká ri sa swàm ñsàn. Ayúnn-à wà kinn shinn bá dìg kèng bu bibaiká big sa sig.

Shwìn-à Bulus Wa Sig Jir Barà Ku í Wùn Aswam Kristi Níng

¹⁶ Mì ri dinya jakàng ning, kada aning kyab rag mì í àning bàna. Kó wà na kyab hing rag mì í àning, to, aning sinn kèng mì àràg í mpír àning, ma aning fig jírmí, jirà nì gbar àshí titi. ¹⁷ Bu-à mì ri dang ning, í Shìdun dang fíg nì rag nì dang bàna, ama mì ri dang jírmí àràg

barà àning ri dang, mì ri gbar àshí. ¹⁸ Barà mpirká nìnànn nímá ri gbar àshí áshinn swàmbá zyun-à í swàm Shìdun bàna níng, mì má, má gbar àshí tinn. ¹⁹ Ning í mpirká shi sig ma yar, ama bu-à sa ning ri bàg jír-à mpír àningká ri dang níng í jir kai rà? ²⁰ Wà mpír ma var ning, kó wà kwa lir ji ning, kó wà kwa tonn gban ning, kó wà kwa sinn kèng ning àràg ning kinn fig bu bàna, kó wà kwa dab ning, ama bidim pár ning ri sa muyar. ²¹ Ning ri myàng rag í bu zunái barà nì sa fig ning àdònín bàna níng rà?

Má sa àràg mì í àning, má gbar àshí áshinn buká mpirká ri gbar àshí ma kàhi níng tinn. ²² Wà big má í mpír Ibraniyawaká, mì má mì í mpír Ibraniyawa tinn. Wà big má í mpír Israilaká, mì má mì í mpír Israila tinn. Wà big má í swai Ibrahim, mì má mì í swai Ibrahim tinn. ²³ Wà big má í fàuká bu Kristi, nì kab hing big shu fàu Kristi. Mì ri dang àdònín, shi àràg shinnmí vinn rìghing. N sa kab sig big swàm íni. Mpirká pànn kìg mì kìg kìg. Big dab mì gbar dab dab. Kàun nìnànn nímá mpirká ri zìm abig gban rìg mì. ²⁴ Yahudawaká dab mì ashor jànn ñzyun nìm dìpyànà. Big ri sa kyann mì àdònín hár kàun swana. ²⁵ Kàun sara mpír àgbamká mà Roma dab mì dab dab. Kàun zyun big ta mì ma abàñ ta ta, big ri zìm abig gban mì. Kàun bar sara nì kà á kòr, kòrká mì ri kà áni níng sib kà wann á zàpìr-à ni. Ayúnn kà, fi sìr í barà mì ri wann á zàpìr hár byar kyàr. ²⁶ N kyann hing kyonn wàni, níngká swann wann dà hing mì, nì wa hing shwìn á vù mpír ajwúká ni, mpirká mà swannmí ni gban rìg dà hing mì, mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna níng big gban rìg dà hing mì, mpirká á finn swannká ni gban rìg dà hing mì. Dà sig titi nímá nì wu rìg dà hing mà awúnn-à ni. Gbànn yor swann wann dà hing mì. Mpirká ká ri dang átai rag big ri bàg Yesu níng, big gban rìg dà hing

mì tinn. ²⁷ N sa hing swàm wàni, nò wa hing shwìn á swàmmí ni, nò na fig aná bàna. Amor ma ajor zàpìr gban hing mì, ashi buju ri sa kyann mì. Wàu tag mì, nò bàna ma jà-à má bir à dir. ²⁸ Buká káhi nò dang fig bàna. Su ma su mì ri kyab pànn mpirká ri bàg Yesu mà swannká ni kim kim, mì ri wor wàni. ²⁹ Wà mpìr zyun ma ri wu tag dir á pìkyinn birwá ni, pìkyinnmí ri fig fig àjwár bàna. Wà mpìr zyun ma kù kà hing áyau bu pyìr sa, ri wa mì wàni.

³⁰ Wà má í bu àshí gbar, má gbar á shinn barà gbammí fòr fig bu zyun bàna níng. ³¹ Shìdun ta Shinn Luyí Yesu zyun-à shi sig í bu-à mpirká má swam yan hár kinn kinn níng, ku yì hing wà bu-à mì ri dang ning, mì ri dang fig jír àmyànn bàna. ³² Sai-à nò shi sig mà Dimashka, gwamna zyun-à shi sig á mìr bar kùr zyun-à zìnnwá í Aretis níng, sìnn kà mpirká rag abig sar gag dim nu nkyun finn swann Dimashka, àjirà abig pànn mì. ³³ Ama mpirká sìnn kà mì á gágsgà n dù wann bi mì á pùr kinn-à ni. I byar-à nò shàr kyag zu rìg àvuwá ni.

12

Bulus Dang La-à Ku La Sig

¹ Má gbar àshí, kó barà í swàm àning wà mpìr aku gbar àshí níng. Má dinya ning la-à nò la sig, bar buká Shinn Luyí tiya sig mì. ² N yì hing wunù zyun ri bàg Yesu, Shìdun zig nann zu yag ku mà wai á ji dwib agban yinaká wam zu yag sig bó ni. N yì fig wà kó big zìg yag kwonn sig ma dìrwá, kó ku la sig íri la bàna. Ama íri Shìdun yì sig íni. ³ Mì ri dang jakàng jír-à níng, mpìr-à níng nò yì hing big zìg yag sig ku mà wai mà byar àjwár. N yì fig wà kó big zìg yag kwonn sig ku ma dìrwá, kó ku la sig la, nò yì fig bàna. Shìdun í àsàin-à yì sig. ⁴ Sai-à ku shi sig mà byar-à níng hi níng, ku fig hing jírká zyun-à mpirká á dunyaru má fig fig bàna, bá dang yì sar fig bàna tinn. ⁵ Má

gbar àshí áshinn mpìr-à níng ni, má gbar fig àshí jír shinnmí bàna, ama má gbar àshí jír barà gbammí fòr fig bàna níng. ⁶ Kó wà ma ri zìm nò gbar àshí, má shi fig àràg í àning bàna, jír kai bàna jírmí ma dang í jír àjai. Ama má gbar fig àshí áshinn la-à nò la sig níng ni bàna, jír kai bàna nò zìm fig mpirká abig kyab rag nò kab sig buká big myàng nò sa sig, ma jírká big fig nò dang sig níng bàna.

⁷ Shìdun ya sig mì dor zyun àràg í sí ri twìb mì nò, jír à kada nò gbar àshí áshinn bu ùwàiká Shìdun tiya sig mì á lamí ni níng bàna. Dor-à hi ri wa mì àràg í wùn aswam Shaitan ri dáb mì nò. ⁸ Kàun sara nò vig Shinn Luyí á shinn dor-à dìg sig mì níng, jír àku zìg zu rìg dor-à hi. ⁹ Ku dinya mì rag, àsànwá màg gban hing mì, jír kai bàna wà dir mpìr zyun ma gbam fig bàna í byar-à mpirká má myàng gbamwá màhàn. Jír wàníng, kó barà dìrmí gbam fig bàna níng, mì ri fig àjwár, jír à nò dìg gbam á byar Kristi. ¹⁰ Ajir shinn Kristi ni, mì ri fig àjwár sai-à dìrmí ma gbam fig bàna, ma wà mpirká ma swau mì, ma wà ma bàna ma bu, ma wà ba ya mì shwìn, ma wà bu asàrká ma dìg mì, jír kai bàna sai-à ma bàna ma gbam, Shìdun ri ya mì gbam.

Bulus Kyab Mpirká Bu Yesu Mà Korinti

¹¹ Mì ri dang jír àràg mì í àning. Ning í àsàinká sìnn kà sig mì nò dang àdònìng. Sàn sig ning ním má gbár nò àshí áshinnmí ni. Kó barà nò kinn fig bu bàna ning, mpirká ning ri bar big rag big í yann aswam ùwàiká bu Shidun ning, big kab fig mì bàna. ¹² N tib wann sig pìkyinnmí ásai-à nò sa sig swàm á byarná ni, ning myàng hing bu mamaki kim kim, ká tàg sig gbam Shìdun, wàníng í buká tàg sig rag, mì í wùn aswam Yesu àjai. ¹³ Gbìb-à nò myàng ning rag ning fòr fig mpirká kádà ká ri bàg Yesu bàna ning, í gbìb-à wà áni rà? Bu-à sa ning dang àdònìng í jír à nò sa shi fig ning rag aning ya mì bu bàna níng

rà? To wà má í jir kàhi, aning yafa ya mì.

¹⁴ Mì ri zìm n̄ bi á byarná ni wà wa sara. Má sa shi fig ning bàna, jir kai bàna mì ri zìm fig bàiná bàna. Ama bu-à mì ri zìm bàna, í ning. Yanká má yàn ya fig tabá bu zyun bàna, ama taká í àsàinká má yàn ya yanká bu. ¹⁵ Má fig àjwár má sa yam kifinn rìg bu-à n̄ shi sig ma kàhi, má ya shinnmí jirà n̄ sa shang ning. Ná zìm mì tití nímá dò jirà mì ri zìm ning wàni níng rà?

¹⁶ Ná zìm rag n̄ zìg fig bu zyun á vùná ni jir swàmmí bàna. Ama mpirká káhi má dang rag mì ri twor ayàr, buká mì ri dang níng mì ri gim ya ning n̄sáng, jirà aning sa ya mì bu. ¹⁷ Mpirká n̄ swam yag sig mà byarná ni níng, big lir ji hing ning rà? ¹⁸ N vig Titus rag aku bi á byarná ni, n̄ swam bi kwonn sig ma wunzayí zyun-à ri bàg Yesu níng tìn. Wà Titus bi á byarná ni níng, ku lir ji hing ning rà? Yi ma Titus ri sa swàmyí í swàm n̄zyun. Bu-à ma kyab á kyinnmí ni, í bu-à ku ri kyab tìn.

¹⁹ Wunzàmí big, kó ning ri kyab rag yi ri zìm ayi dìg ya shinný bu á byarná ni rà? I àdòníngh bàna. Shìdun yì hing kyinný. Yi ri dang jír àjai barà yi í mpirká ri bàg Kristi níng. Bu-à ya sa bidim pár yi ri sá jirà ayi sa shang ning. ²⁰ Mì ri shàr kada n̄ rag n̄ bi fór á byarná ni níng, n̄ bi dìg ning, ning shi fig àràg barà kyinnmí ri zìm bàna, ning myàng mì n̄ shi fig àràg barà kyinn ná ri zìm bàna. Mì ri shàr kada n̄ rag n̄ bi níng, n̄ bi dìg ning, ning ri sa yipyàr, kó akyib, kó kyinn dù, kó ajun wànn gáb, kó zìnn mpír sa bai, kó mpír zìnn kyann, kó shinn gbar dù nann zu, kwonn ma wà nuná ma kwonn fig í byar n̄zyun bàna. ²¹ Mì ri shàr kada sai-à ma bi jakàng hing á byarná ni, Shìdun aku sìnn kèng mi ásim barà má fig zunái á dò shinn ná ni bàna. Wà má àdòníngh, má kig mínn áshinn mpirká káhi áyauná ni, ká rì sa sig bu pyìr n̄ vim

bìr kèng bi fig á byar Shìdun bàna, mi ri sa àyái mi ri sa sunu kim kim kwonn ma bu pyìrká kádà.

*Bulus Bib Kà Mpirká Mà Korinti
Wà Kinn Shinn*

13

¹ Wàníngh í bimí wà má bi rag wà wa sara. Wà jír ma dù hing, kó barà sa áni bidim pár, má sàn wà mpirká abig fig á nu mpír pyàñà, kó sara. Wàníngh í barà big ba sig áni á tarkada Shìdun ni. ² N twìb hing mpirká ká rì sa sig bu pyìr níng byur rag abig sa rag bàna, kwonn ma mpirká kádà. Barà tama-à níng, n̄ bàna mà byarná ni níng, mì ri twìb jakàng ning byur àràg barà n̄ rì twìb sig ning sai-à n̄ rì bi á byarná ni wà wa pyàñà níng, jirà àyúnn-à ma bi hing á byarná ni mpír-à ma sa hing bu pyìr, ma tafinn fig ku átai bàna, má wab tag ku. ³ To, barà ning ri zìm aning yì rag, mì ri dang jír ma gbam Kristi níng, ná myàng. Ná myàng gbamwá. Kwá tafinn fig ning átai bàna. ⁴ I àjai. Kristi bàna ma gbam sai-à big kènn bàg ku mà bín-à ni níng. Gbam Shìdun í àsàin-à sa ku dù nann zu kèng ma yonki. Yi má yì bàna ma gbam àràg barà Kristi rì shi sig. Ama yá shi kwonn ma Kristi sai-à ya bi wà yá tág ning bu, gbam Shìdun má shi kwonn ma yi.

⁵ Aning màg màg fig shinn ná ma aning myàng wà na shi sig ma pìkyinn bir. Ning yì hing rag Yesu shi sig á pìkyinn ná ni rà? Wà na yì fig bàna, to, kàhi sái wà ning ma ri dâng átai rag ning í bu Kristi. ⁶ N yì hing rag, ning yì hing wà Kristi shi sig á pìkyinnyí ni. Wà na yì fig bàna, to, kàhi ning yì fig bu zyun bàna. ⁷ Yi ri vig Shìdun rag, kada aning sa bu-à bibai bàna. I jirà mpirká abig myàng barà swàmyí zu sig shinn níng bàna. Ama í jirà aning sa bu-à n̄sàn, kó barà big ri myàng yi àràg yi kinn fig bu bàna níng. ⁸ Yá sa sar fig bu-à má sa bai jir àjwár bàna. Ama yá sa bu-à má

sa jir àjwár má yag mà pyànn. ⁹ Yi ri fig àjwár wà ya bàna ma gbam, bigná na shi sig ma gbam. Yí ri vig Shìdun jirà aning shi swàb kà kyann shu ñsàn. ¹⁰ Wàníng í bu-à sa mì ri ba ya ning bu-à níng, barà ñ bàna mà byarná ni níng, jirà àyúnn-à ma bi hing, kada aku shi bu-à ma wab tag ning ma gbam-à Shinn Luyí ya sig mì níng bàna. Gbam-à ku ya sig mì níng í jirà ní gbar dù nann zu ning áawai, ku ya fíg mì jirà ní gbar kàng ning ásim bàna.

¹¹ To, wunzàmí big aning shi ñsàn, sai àyúnn zyun. Aning shi shu ñsàn, aning fig bu-à ma vig ning, aning ngàng kwonn awun ná í byar nízyun, aning shi shu pìkyinn na tag, Shìdun àsàin-à shi sig ma azìm kwonn ma pìkyinn sa tag wann níng, má shi kwonn ma ning.

¹² Aning bib kà bar dìrná bib bib.
¹³ Mpìrká ri bàg Yesu áyág bidìm párr big ri bib kà ning. ¹⁴ Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi, ma azìm Shìdun, kwonn ma shu ajun-à Awunwá ri sìnn kwonn yi níng abig shi kwonn ma ning.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà GALATIYA

Mpirká dang kyann jir Yesu wàni á byarká nìnànn nímá. Mpirká nìnànn nímá bir pìkyinn áni. Mpirká káhi nìnànn nímá áyaubá ni í mpír Yahudawaká bàna. Mpír Yahudawaká ká zyun-à bir sig pìkyinn ning, dinya mpirká zyun-à í Yahudawa bàna ning n rag a káníng wib doka Musa, í wà káníng má wìm zu. Ama Bulus ba ya mpirká mà Galatiya rag mpír ma bir hing pìkyinn á byar Yesu í gbìb-à kwá wìm zu áni. Walai mpír-à má wìm zu á jir doka. Ama mpír-à ma ri zìm Shìdun ma ri sa àtùtwài aku wib Shìdun, mpír-à ning í mpír-à má wìm zu.

¹ Mì í Bulus wùn aswam Yesu Kristi. Mpír jíkwinn swam bi fíg mì nì bàna, ama í Yesu Kristi ma Shìdun Tawá zyun-à gbar dù nann zu sig ku mà amir-à ni, swam bi síg mì nì. ² Yi ma mpirká zyun-à ri bàg Yesu áyág ning, yi ri bib kà ning, ning mpirká ri bàg Yesu mà jànn Galatiya kyau kim kim.

³ Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wìr kà ya ning àsàn, ma abig ya ning pìkyinn na tag.

⁴ Yesu Kristi wu sig jir shinn bu pyìryí jirà aku zìg zu yi áyau bu-à bibaiká zyun-à shi sig tama-à ning á dunyaru. Shìdun Tayí zim síg nì ragaku sa àdòníng. ⁵ Mpirká abig swam yan zìnn Shìdun hár kinn kinn, aku shi àdòníng.

Jir Ajwár Shìdun í Nzyun

⁶ Mì ri sa mamaki ma ning, barà ning ri shà fim gbìb Shìdun zyun-à bar bi sig ning ma àsàn Yesu Kristi, mi ri bàg gbìb zyun kim. ⁷ Mì ri dinya ning jir àjai, jir àjwár bu Shìdun shi fig pyànnà bàna. Mì ri dinya ning àdòníng, jir kai bàna mpirká káhi ri gbar nang jànn ning. Big ri zìm abig vim bìr jir àjwár á

shinn Yesu Kristi ni, abig dang bigbá kim. ⁸ Ama kó nìm ma í yi, kó ma í wùn aswam Shìdun mà wai, ma dinya hing ning jir Shìdun zyun kim, wà ma shi fíg àràg buyí zyun-à yi dinya bab sig ning ning bàna, abig ta kà rìg mpír-à ning hi mà lu pyìr-à ni. ⁹ Barà yi rì dinya bab sig ning ning, í barà yi ri dang tama-à ning. Wà mpír ma dinya ning jir àjwár Shìdun zyun kim, ma shi fíg àràg zyun-à ning fig sig ning bàna, abig ta kà rìg mpír-à ning hi á lu pyìr-à ni.

¹⁰ Tama-à ning, mì ri zìm nì sa bu-à mpirká ri zìm rà, kó bu-à Shìdun ri zìm rà? Wà nì nìm ma rag, nì shi nì sa bu-à mpirká ri zìm, nì nìm má shi fig fàu Kristi bàna.

Barà Bulus Kàng Wùn Aswam Shìdun

¹¹ Wunzàmí big, mì ri zìm aning yì rag jir àjwár-à mì ri dang ning, mì ri dang fíg jir mpír jíkwinn bàna. ¹² N zìg fíg á vù mpír zyun ni bàna, mpír zyun tàg fíg mì nì bàna tìnn. Ama í Yesu Kristi ya síg mì nì jir àjwár-à ning.

¹³ Big dinya sig ning barà nì rì shi sig á doka bu Yahudawaká ni, barà nì rì ya sig mpirká ri bàg Yesu shwìn hár mì ri zìm nì gban big, jirà kada kó ni aku bàg rag Yesu bàna.

¹⁴ Ayau gbìb barà Yahudawaká ri wib Shìdun, nì rì shi síg nì mà pyànn jàumí big. N rì wib hing sù bu yákúyí big ma gbam wàni.

¹⁵ Ama Shìdun ma àsànwá, ku shig zu sig mì tunn sai-à big mà fig ma mì bàna, n bar sig mì jirà nì sa swàmwá. ¹⁶ Ku tìya byann rìghing mì wùnwá àjirà nì dinya mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna ning, jir àjwár á shinnwá ni. Mì ri yag fig mà byar mpír zyun ni, jirà aku tàg mì yar bàna. ¹⁷ N yag fig mà Urushalima, n yàn fig mpirká zyun-à shi jag síg mì nì yann aswamká bu Yesu Kristi ning rag abig tàg mì bu bàna. Ama nì yag sig mà Arabiya, í wà nì kàng bi á finn swann

Dimashka. ¹⁸ Asim ji sara ñ yag mà Urushalima àjirà ñ bib byann jír zyun á byar Bitrus. N shi ma ku màhàn hár su dwib agban swana. ¹⁹ N myàng fig yann aswamká kádà níng mà byar-à níng hi bàna, sái Yakubu wunzà Shinn Luyí.

²⁰ Bu-à mì ri ba ya ning níng, Shìdun má, ku yì hing mì ri gim fig ñsáng bàna.

²¹ A byar-à níng hi, ñ yag mà jànn Suriya ma Kilikiya. ²² A sai-à níng hi, mpirká zyun-à ri bàg Yesu kyau kim kim mà jànn Yahudiya, big myàng fig ma mi zu ma zu bàna.

²³ Big yì sig íri bu-à mpirká káhi rì dang jír á shinnmí ni n rag, mì zyun-à rìi ya mpirká ri bàg Yesu shwìn-à níng, tâma-à níng mì ri dang rag jir Yesu zyun-à ñ rìi zìm ñ sa bai níng. ²⁴ A byar-à níng hi big swam yan Shìdun á jir shinnmí ni.

2

Yann Aswamká Bu Shìdun Pànn Bulus Vù Pyànà

¹ A ji dwib agban yina ká wam zu sig bó níng, ñ kèng yag kèng mà Urushalima kwonn ma Barnabas, ñ zìg kwonn ma Titus í zyun tìnn. ² N yag sig, jir kai bàna Shìdun tìya sig mì rag ñ yag. N yag dinya yann aswam Yesu big, big awínbá ni jír á shinn jir àjwár zyun-à mì ri dinya kyann mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna. N zìm fig swàmmí zyun-à ñ rì sa sig, kó wà mì ri sa tâma-à níng aku bai átai bàna. ³ Jàumi Titus zyun-à yi ma ku ri shi zyun níng, kó barà ku í mpìr Helena níng, big bàg fig ku ma gbam rag aku kyag jurwá bàna, ⁴ kó barà mpirká káhi ri zìm aku kyag jurwá níng. Mpìr káníng hi sa shi shirag big í mpìr Yesu, ama big ri kwonn shinnbá ma yi jirà abig wonn myàng bu-à yi ri sa. Big ri zìm abig yì bu-à sa yiká yi ri bàg Yesu Kristí níng, yi ri zìm fig ayi bàg doka bu Yahudawaká bàna. ⁵ Yi ya fig big pyù kó túti nímá bàna, jir kai bàna yi zìm fig abig vim bìr jir àjwár á gbib

zyun kim bàna. Wàníng nìm má sa ná nang jànn rìg.

⁶ Mpirká zyun-à mpirká káhi ri myàng rag big í bu zyun níng, á byarmí ni mì ri myàng big fòr fig bu zyun bàna. Shìdun ri myàng fig mpìr zyun kab zyun á yìzuwá ni bàna. To, mpìr àgbam káníng swàb kà ya fig mì bu zyun á jir àjwár-à mì ri dang níng ni bàna. ⁷ Ama big myàng hing barà Shìdun ya sig mì swàm wà ñ dinya mpirká zyun-à big í Yahudawaká bàna níng, jir àjwár àràg barà ku ya sig Bitrus swàm a wàníng dinya mpìr Yahudawaká. ⁸ I gbam Shìdun sìnn kà sìg mì nì, ñ dinya mpirká zyun-à big í Yahudawaká bàna, jir àjwár àràg barà gbam Shìdun sìnn kà sig Bitrus aku dinya mpìr Yahudawaká. ⁹ Yakubu ma Bitrus ma Yohanna ká mpirká ri myàng big àràg big shi sìg nì àgbamká níng, big myàng yì hing wà í Shìdun ya sìg mì nì swàm-à níng. Big zìm hing wà ayi sa swàm-à níng, hár big nàm kwonn vùbá ma yi ma Barnabas tìnn. Big zìm hing wà ayi sa swàm áyau mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna. Ama bigbá bá sa swàm mà byar mpìr Yahudawaká. ¹⁰ Bu-à big ri zìm bàna, big ri zìm ayi kyab pànn kyann mpìr ashiká. Wàníng í bu-à kó mì má, mì ri zìm ñ sa.

Bulus Yan Ta Bitrus Mà Antakiya

¹¹ Barà Bitrus yag fòr mà Antakiya, ñ yan ta ku áyau bìr mpirká ni, jir kai bàna ku sa sig bu-à sàñ fig bàna. ¹² Ku rìi ji buju ma mpirká big í Yahudawaká bàna. A byar-à níng hi, sái Yakubu swam yag Yahudawaká màhàn, barà big yag fòr àdòníng, Bitrus ngàng wà kwá ji rag buju ma mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna. Ku ri shàr zinn Yahudawaká zyun-à dang rag abig kyag mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna jur. ¹³ Mpìr Yahudawaká káhi kà mi ri shàr zinn àràg barà Bitrus ri shàr níng. Hár big sa n gbar ta kà Barnabas áyau zinn shàr-à

níng ni, ku yì fig rag bu-à ku ri sa bàna. ¹⁴ Barà ñ myàng big ri kyann fig kyonnba ábibir àràg barà jir Shìdun dinya sig yi ayi sa níng bàna níng, á byar-à níng hi, ñ dinya Bitrus á pyànnbá ni n rag, "Wà wù zyun-à wù í mpìr Yahudiya, wù ri sa bu àràg í mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, sáshinn wá dinya mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna abig sa àràg barà yi mpìr Yahudawaká ri sa rà?"

Doka Yahudawaká Má Pinn Zu Fig Mpìrká á Bu Pyìrbá Ni Bàná

¹⁵ Ajai yi mpìr Yahudawaká, yi shi fig àràg í mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, bigká zyun-à big í mpìr bu pyìr níng. ¹⁶ Ama yi yì hing wà kó mpìr nízyun má wìm zu fig á dò jir shinn doka ku ri bàg níng bàna. Ama bu-à mpìr má sa bàna, aku bir pìkyinnwá á byar Yesu Kristi, í wà kwá shi mpìr nsàn á pyànn Shìdun. Yi bir hing pìkyinnyí á byar Kristi àjirà Shìdun aku myàng yi í mpìrká sìsàn á pyànnwá ni. Mpìr má wìm zu fíg á jir shinn doka wib bàna. ¹⁷ Wà ya dang rag Shìdun ri zìm yi jirà yi jùn kwonn sig ma Kristi, ama ba myàng hing rag, yi í mpìr bu pyìr, wàníng tàg sig rag í Kristi sinn kà síg yi nì ayi sa bu pyìr rà? Ai bàna. ¹⁸ Wà ma dang rag, "Doka wib má pinn zu fig yi bàna," ama ma bi jakàng má dinya ning rag, "Doka wib má pinn zu yi," má shi àràg mpìr-à dab gbànn rìg tonnwá, n bi mi jakàng. Wà ma sa hing àdònín, má shi àràg mì ri wib fig doka bàna. ¹⁹ N sinn fig rag gbammí á byar doka bàna, ñ sa sig àdònín jirà ñ shi mpìr sìsàn á pyànn Shìdun. ²⁰ Barà big dab bàg gbam sig Yesu Kristi mà atàm bín-à ni níng, shi sig àràg ñ wu kwonn sig ma ku. Tàma-à níng ñ shi fig rag ma shinnmí bàna. Yonki Kristi shi síg nì á dírmí ni. Yonki-à ñ shi sig ma kàhi tàma-à níng, í jirà ñ bir sig pìkyinnmí á byar wùn Shìdun zyun-à zìm sig mì, n ya sig yonkiwá á dò

jir shinnmí ni. ²¹ Barà Shìdun pinn zu síg yi jir shinn àsànwá níng, n màm jànn fig bàna. Ku pinn zu fíg yi dò jir shinn àsànyí bàna. Wà mpìr nìm ma shi mpìr Shìdun á jir shinn doka wib, wàníng nìm má tàg rag ki-à Yesu wu sig níng, ku wu sig átai.

3

Shìdun Ri Pinn Zu Mpìrká Jir Shinn Pìkyinn Birbá, í Jir Shinn Doka Bàná

¹ Ning mpìrká á Galatiya ningká ning bàna ma yar níng, í ni tonn gban sig ning í ni rà? Ning zyun-à big dinya kyàr vinn rìghing ning tai á shinn Yesu Kristi, barà big dab bàg gbam ku mà atàm bín-à ni. ² Mì ri zìm ñ bib ning abib nízyun, ning dìg sig Awun Shìdun jir shinn doka bàg rà, kó í jirà ning bir sig pìkyinn ná á jir àjwár zyun-à ning fig sig rà?

³ Ning í àning rà? Awun Shìdun í àsàin-à sìnn kà sig ning á gbìb Shìdun, ama tàma-à níng ning ri zìm aning shi rag ma shinn ná rà?

⁴ Shwìn-à ning wa sig níng, ning wa sig átai rà? Ai má shi fig átai bàna.

⁵ Shìdun ya sig ning Awunwá ma gbam swàm bu mamaki, jirà ning bàg sig doka níng rà, kó í jirà ning fig sig jir àjwár n bir sig pìkyinn ná áni níng rà?

⁶ Aning myàng bu-à jir Shìdun dang sig á shinn Ibrahim, n rag: "Barà ku bir sig pìkyinnwá níng, Shìdun sìnn sig ku í mpìr kyìkyàr."

⁷ Mì ri zìm aning yì rag mpìrká zyun-à bir sig pìkyinnbá níng, bá bar big yann Ibrahim. ⁸ Jir Shìdun dang hing daka á ninonn, n rag, Shìdun má jùn kwonn ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, á jir shinn pìkyinn birbá á byarwá ni. Jir Shìdun dinya Ibrahim jir àjwár n rag, "A jir shinnwú ni má sa sàñ ya mpìrká bidìm pár á jànn-à ni."

⁹ Ibrahim bir sig pìkyinnwá á jir Shìdun, í wà Shìdun sa sàñ ya ku. Mpìr-à ma bir hing pìkyinnwá, Shìdun má sa sàñ ya ku tìnn.

¹⁰ Mpìr-à ma bir sig pìkyinnwá á byar doka bàg, Shìdun má ya ku nài ya, jir kai bàna jir Shìdun dang sig rag, "Mpìr-à ma bàg vinn fig bu-à big ba sig á tarkada doka ni bàna, Shìdun má ya ku nài ya." ¹¹ Jir Shìdun dinya kyàr hing yi rag, wà mpìr ma ri bàg íri doka, kwá shi fig mpìr sìsàn á pyànn Shìdun ni bàna, jir kai bàna jir Shìdun dinya hing yi rag, "Mpìr ma bir hing pìkyinn á byar Shìdun, í wà kwá shi mpìr sìsàn, má dìg yonki." ¹² Doka shi fig í bu ñzyun ma pìkyinn bir bàna, jir kai bàna jir Shìdun dang rag, "Sái wà mpìr ma bàg vinn hing bu-à doka dang sig, í wà kwá dìg yonki."

¹³ Kristi wa zu rìghing nài ya zyun-à nìm má pànn yi á dò jir shinn doka níng, jir kai bàna big ba sig rag, "Mpìr-à ba dab bàg gbam sig ku mà atàm bín-à ni, Shìdun má ya ku nài ya." ¹⁴ Kristi sa sig bu-à níng jir àsàn-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya Ibrahim níng,aku ya mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, abig dìg tìnn á jir shinn Yesu Kristi, àjirà á jir shinn pìkyinn biryí ni, ayi dig Awun Kyìkyàr-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya yi níng.

Doka Má Kan Dim Fig Shìdun Barà Kwá Sa Bu-à Ku Gib Sig Nu Níng Bànà

¹⁵ Yiwaimí big, mì ri zìm ní dinya ning bu zyun, wà mpìr pyànà ma gib hing nu á jírbá ni, ma sìnn kà hing vù á tarkada, walako mpìr-à má wam zu nu jír-à big gib sig níng má swàb kà bu zyun áni. ¹⁶ Nu gib-à Shìdun gib sig níng, ku gib ya sig Ibrahim ma wùn adawá. Jir Shìdun ri dang fìg á shinn yann adawá ni bidìm pár bàna, ama ri dang á shinn wùn ada ñzyun, zyun-à í Kristi.

¹⁷ Bu-à mì ri dang bàna í wàníng: Shìdun rì gib ya sig Ibrahim nu, ku rag kwá sa bu-à ku dang sig. Asim ji dari yina big dìzyun agban dwib, í wà doka bi, doka-à níng má kan dim sar fig Shìdun barà kwá sa bu-à ku gib sig nu níng bàna. ¹⁸ Bu-à Shìdun

ri ya yi níng, ku ri ya fíg yi jirà yi ri bàg doka bàna. Ama í jirà ku gib sig nu rag kwá ya yi. Shìdun gib ya sig Ibrahim nu, n ya hing wàníng bu-à hi, jir nu-à ku rì gib sig níng.

¹⁹ Bu-à sa big ya sig doka-à níng, í jir kai rà? Big ya síg jirà aku tiya mpìrká rag buká big ri sa í bu-à bibai. Shìdun ya sig doka jirà a doka sa swàm hár sai-à Kristi wùn ada Ibrahim ma bi hing, zyun-à Shìdun gib sig nu á shinnwá ni níng. Shìdun ya kà sig doka-à níng á vù yann aswamká mà wai. Yann aswamká ya kà á vù Musa. Musa bi ya kà doka-à hi á vù bìr mpìrká ni. ²⁰ Sai-à Shìdun gib ya sig Ibrahim nu níng, ku swam wann bi fig mpìr zyun a wàníng dinya Ibrahim bàna. Shìdun ma shinnwá dinya sig ku í ni.

Bu-à Sa Shìdun Ya Sig Doka

²¹ Ning ri myàng rag doka ri tàg yi rag nu-à Shìdun gib sig níng bai rà? Ai bàna. Wà doka nìm ma ya mpìr yonki kinn kinn, ai kó ni nìm má jùn kwonn ma Shìdun jir shinn doka bàg. ²² Ama jir Shìdun dinya hing yi rag, mpìrká á jànn-à ni bidìm pár sa hing bu pyìr. Yonki-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya mpìr jir shinn pìkyinn bir á byar Yesu Kristi ni níng, ku ya rìghing mpìrká zyun-à bir sig pìkyinnbá níng.

²³ Sai-à Kristi bi fig ma bàna níng, doka kìg dìm rìghing yi, àràg big kìg dim síg yi mà tonn fi. Yi shi sig á vù doka hár sai àyúnn-à Shìdun bi ya yi pyù, í wà yi bir pìkyinn á byar Yesu Kristi. ²⁴ Yi rì shi sig fàu doka, hár sai-à Kristi bi níng, í wà yi bi jùn kwonn ma Shìdun jir shinn pìkyinn biryí á byar Kristi. ²⁵ Tàma-à níng barà Shìdun ya rìghing yi pyù ayi bir pìkyinn á byar Yesu ni níng, yá shi fig rag á vù doka bàna.

²⁶ Ning bidìm pár, ning shi síg yann Shìdun á jir shinn pìkyinn bir-à ning bir sig á byar Yesu Kristi.

²⁷ Ning zyun-à big wau sig ning dìr batisma á zìnn Kristi ni níng,

pìkyinn ná shi sig àràg bu Kristi. ²⁸ Bu zyun gàb fim fig mpìr Yahu-dawa ma mpìr Helena, kó fàu ma mpìr àtai, kó wunù ma uwà bàna. Ning bidìm pár ning í bu nzyun á jir shinn Yesu Kristi. ²⁹ Wà na shi sig bu Kristi, ning shi sig yann adaká bu Ibrahim, ná dìg bu-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya ning.

4

¹ Bu-à mì ri zìm aning yì í wàníng: Sai-à ta ma wu tafinn hing wùnwá, wùnwá ma í wùnshái tití, buká ku shi sig ma káhi níng, bá ya fig ma wùnwá bàna, bá sa wùnwá àràg í fàu, kó barà buká tawá wu tafinn sig níng, má shi í buwá níng. ² Sai-à ku í wùnshái níng, mpìrká káhi shi sig áni ká ri myàng kwonn ma ku, hár su-à tawá gib ya sig ku níng bi màg. ³ Yi má, yi rì shi sig àràg wùn-à níng tìnn. Sai-à yi rì dìg fig ma gbam á byar Yesu Kristi ni bàna níng, yi rì shi sig fàu bu dunyaru. ⁴ Ama barà su-à màg wà Shìdun má zìg zu yi níng, Shìdun swam bi wùnwá zyun-à í uwà mà síg ku nì níng, ku má, ku ri bàg doka Yahudawaká. ⁵ Ku bi àjirà aku zìg zu mpìrká zyun-à shi sig á mìr bar doka níng abig shi yann Shìdun.

⁶ Yi í yanká bu Shìdun. I bu-à sa ku swam bi Awun Yesu aku shi á pìkyinnyí ni. Awun-à níng ri tàg yi á pìkyinnyí ni yi ri bar Shìdun rag: Tayí, Tayí. ⁷ Tàma-à níng ning shi fig rag fàu bàna, ning í yanká bu Shìdun. Barà ning í yanká buwá níng, kwá ya ning buká ku shi sig ma káhi.

Bulus Kyab Jír á Shinn Mpìrká á Galatiya

⁸ Sai-à wà jijag, ning rì yì fig Shìdun bàna, ning rì shi sig fàu buká á dunyaru. ⁹ Barà tàma-à níng, ning yì rag hing Shìdun, Shìdun yì rag hing ning, bu-à sa ning ri zìm aning kèng yag mà sim mà byar buká bàna big gbam níng, í jir kai rà? Ning ri zìm aning kèng jakèng fàubá rà?

¹⁰ Ning ri sìnn kèng àyúnnká káhi í àyúnn ùwài ma sònnká káhi sònn ùwài, jiká káhi jí ùwài, àjirà aning wib Shìdun áni. Ning ri kyab rag wà na sa hing àdònín, Shìdun má zìm ning rà? Ai shi fig àdònín bàna. ¹¹ Mì ri shàr kada swàmmí ñ sa sig áyauná ni níng,aku shi átai bàna.

¹² Mì ri vig ning yiwaimí big, aning shi àràg í mì, jir kai bàna ñ shi sig àràg í ning. Ning sa fig mì bu-à bibai bàna. ¹³ Ning kyab pànn hing bu-à sa ñ rì dinya sig ning jir àjwár sai-à jijag níng rà? Bu-à sa níng, í jirà ñ rì na sig dor. ¹⁴ Kó barà dormí níng ri ya ning shwìn níng, ama ning ngàng fig mì bàna. Ning pànn mì vù pyànà àràg barà ning nìm má sa ma wùn aswam Shìdun mà wai, kó àràg barà ning nìm má sa ma Yesu Kristi. ¹⁵ Wàri níng, ning rì fig àjwár, bu-à sa sig ning tàma-à níng í kai rà? A sai-à níng hi, wà ning nìm má sa yì, ning nìm kpab zu zuná n nìm ya rìghing mì. ¹⁶ Tàma-à níng ñ kèng rag hing mpìr azíbná, jirà ñ dinya sig ning jír àjai-à níng rà?

¹⁷ Mpìr káníng sa shi rag big ri zìm ning, ama big bàna ma pìkyinn ñsàn. Bu-à big ri zìm bàna, big ri zìm abig gàfinn ning ma mì, jirà aning bàg big, kada aning bàg mì bàna. ¹⁸ Sàn hing mpìr aku zìm jàuwá á pìkyinny-à ni. Aning sa bu káníng kó ákaun, kada aning sa íri jir wà ma shi sig ma byarná ni bàna. ¹⁹ Yanká bumí big, ning ri wa mì á kyinnmí ni wàni àràg barà àwá wùn ri wa nàwá. Sái àyúnn-à ma myàng na shi hing àràg barà Yesu shi sig, í wà má fig àjwár. ²⁰ Wà ñ nìm ma shi sig mà byarná ni, ñ nìm má vim bìr rìg jírmí, jir kai bàna mì ri kyab ning wàni. Mì ri zìm ñ nìm ñ shi ma ning tàma-à níng, àjirà ñ dang jír ma ning zu ma zu, ma wà ma ba ya ning aba, jir kai bàna mì ri kyab ning wàni.

Tinn Jír á Shinn Hajaratu Big Saratu

²¹ Aning dinya mì, ning ká zyun-à ning shi sig á mìr bar doka, ning yì fig bu-à doka dang sig bàna rà?

²² Big ba sig rag, Ibrahim shi sig ma yann pyànà, na wùn zyun í fàu, na zyun í fàu bàna. ²³ Wùnwá zyun-à fàu uwà-à ning mà sig ning, ku mà sig àràg barà big ri mà kyann wùn. Ama wùn zyun-à wàwá zyun-à í fàu bàna ning mà sig ning, ku mà síg àràg barà Shìdun gib ya sig ku nu. ²⁴ Jír-à ning í tinn jír, uwà pyànà káníng shi sig àràg í nu-à Shìdun gib sig. Uwà zyun-à mà sig yanká buwá á fàu-à ni ning, í Hajaratu. Ku shi síg nì àràg nu gib-à Shìdun gib sig mà shinnkwinn Sinai. ²⁵ Sinai í shinnkwinn zyun mà jànn Arabiya. Byar-à hi shi sig àràg í Urushalima tàma-à ning. Mpirká á Urushalima ma yanká bigbá shi sig àràg í fàu hár tàma-à ning. ²⁶ Ama Urushalima zyun-à mà wai ning, shi fig fàu kó ni bàna. Ku í nàyí. ²⁷ Jir Shìdun dang sig rag,

"Wù uwà zyun-à à mà fig ma wùn bàna ning,
á fig àjwár,
á gbar azyúr ngbam nímá,
wù zyun-à à yì fig àwa wùn mà bàna.
Uwà zyun-à nuwá kan zu sig ku ning,
kwá mà kab yann í ni, ma uwà ma shi sig ma lu nùwá ni."

²⁸ Wunzàmí big, buyí yi í yann Shìdun zyun-à Shìdun gib sig nu á shinnyí ni àràg barà ku gib sig nu á shinn Ishaku ni ning. ²⁹ A sai-à ning hi, wùn Hajaratu zyun-à big mà sig ku àràg barà big ri mà kyann wùn ning, sinn kà Ishaku, zyun-à big mà sig ku ma Awun Shìdun ning, á shwìn. Wàníng í barà shi sig áni hár tàma-à ning. ³⁰ Jir Shìdun ri tàg yi í kai rà? Jír-à ning dang rag, á kan zu rìg uwà fàu-à ning ma wùnwá, jir kai bàna wùn-à ning mà dìg fig bu ki tawá àràg barà wùn wà lu-à ning mà dìg ning bàna. ³¹ Wunzàmí big, jir wàníng, yi shi fig yann uwà

fàu-à ning bàna, ama yi í yanká bu wà lu-à ning.

5

Bulus Dinya Mpirká Rag Kada Abig Shi Fàu Doka Bàna

¹ Kristi zìg zu rìghing yi. Aning sar gbam ñsàn nímá, kada aning zìm aning kèng jakèng fàu bàna.

² Mì Bulus mì ri dinya ning aning gang sungná aning fig. Wà na zìm hing bu-à big ri dinya ning ma kyag hing jurná, wàníng tàg sig rag, bi Kristi á byarná ni bàna ma yìr.

³ Mì ri dinya jakèng ning jír-à ning, mpirk-à ma zìm hing rag kwá jùn kwonn ma Shìdun á jír jur kyag, to, sái aku wib vinn rìg bu-à doka dang sig bidim pár, wà ma nímá bàna, kwá wìm zu fig bàna. ⁴ Ning mpirká zyun-à ning ri kyab rag ná shi mpirk ñsàn á pyànn Shìdun á jír doka wib ning, ning gàb rìghing dìr ma Kristi. Shìdun má sa sàñ ya fig ning bàna.

⁵ Awun Shìdun í àsàin-à ri sa yi yi ri sa àtùtwài rag Shìdun má sìnn yi mpirká sìsàn á pyànnwá ni jír shinn pìkyinn-à yi ri bir á byarwá ni. ⁶ Wà ya kwonn hing shinn ma Yesu Kristi, kó wà ya kyag juryí, kó ya kyag fig bàna má, shi fig í bu zyun á byarwá ni bàna. Bu-à ku ri zìm bàna, í pìkyinn biryí ma azìm.

⁷ Wàri ning, ning rì bàg gbìb ñsàn. Ama tàma-à ning, í ni ri kan dim ning nì wà aning bàg gbìb àjai rà? ⁸ Shìdun zyun-à bar bi sig ning ning, kan dim fig ning í ni bàna.

⁹ Aràg barà yisti tití nímá má sa brodi má lib swàb kà ùwài nímá ning, í barà mpirk ñzyun áyauná ni má sa bai ning. ¹⁰ Yi bir hing pìkyinn á byar Shinn Luyí ni, í bu-à sa ñ yì hing ná kyab fig jír zyun kim bàna, sái wà zyun-à ñ dinya sig ning. Mpirk-à ma gbar nang jànn hing pìkyinn ná, kó ku í ni, Shìdun má sìnn kà ku á shwìn.

¹¹ Wunzàmí big, wà ñ ním ma ri dinya mpirká rag, sái ba kyag hing jurbá, í wà Shìdun má zìg zu big í ni,

ái mpìr Yahudawaká nìm má ya fig mì shwìn hár tàma-à níng bàna. Wà nìm má àdòníng, barà mì ri dinya mpirká jír á shinn barà big dab bág gbam sig Yesu Kristi mà atàm bín-à ni níng, nìm bàna ma yìr. ¹² Mì ri zìm mpirká zyun-à ri sa shi ning rag aning kyag jurná níng, wà ba zìm hing, abig nìm shann pyanbá.

¹³ Ning jàumí big, big bar sig ning àjirà aning dìg pyù wà ná sa bu shinn dìrná. Kada pyù-à hiaku shi gbìb wà ná sa ya jàuná bu-à bibai bàna. Ama aning sa ya jàuná bu-à ñsàn ma pìkyinn azìm. ¹⁴ Dokaká bidim pár, shi kwonn rìghing í byar nzyun, shi kà sig áyau zyun-à big dang sig rag, "A zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú." ¹⁵ Wà ning ma ri zìnn swau jàuná, ma ri ngang ngain, aning sa ma aning yì, jir kai bàna wàníng í gbìb-à ná gban vinn ba dìrná.

Aning Bág Bu-à Awun Shìdun Ri Tàg Ning

¹⁶ Bu-à mì ri zìm ní dinya ning bàna í wàníng: aning fim Awun Shìdun aku sìnn kà ning á gbìb ñsàn kó ákaun, kada aning bág bu-à bibaiká pìkyinn ná ri zìm bàna, ¹⁷ jir kai bàna bu-à pìkyinn mpìr jíkwìnn ri zìm níng, Awun Shìdun ri zìm fig bàna. Bu-à Awun Shìdun ri zìm, pìkyinn mpìr jíkwìnn ri zìm fig bàna tìnn. Kada aning sa bu-à pìkyinn ná ri zìm bàna. ¹⁸ Wà ning ma ri bág Awun Shìdun, ná shi fig rag fàu doka bàna.

¹⁹ Swàm pìkyinn bibai shi sig á yiyr-à ni, àràg àyái, bu sabai, ma bu zunái, ²⁰ ma swàm bu ki, ma swàm ñdàr, ma azíb, ma ngain, ma zu bibai, ma àgùnn, ma sunu, ma wà kyab gafinn kyau kyau, ²¹ ma akyib, ma shin pyánn, ma sa yàn, ma buká káhi. Mì ri gbar sungná tàma-à níng àràg barà ñ rì gbar sig níng rag, mpirká zyun-à ma ri sa bu káníng, bá kà fig lu Shìdun bàna.

²² Ama Awun Shìdun í àsàin-à ri sa mpìr ri shi ma pìkyinn azìm, ma pìkyinn àjwár, ma pìkyinn na tag,

ma pìkyinn tib wann, ma ashi mpìr myàng, ma bu ñsàn sa, ma pìkyinn gwangga, ²³ ma barà mpìr má sìnn kàng shinnwá ásim, ma barà mpìr má pànn shinnwá. Mpirká zyun-à ma ri sa bu káníng, kwonn wà Shìdun má pànn fig big bàna. ²⁴ Ká zyun-à shi sig í bu Yesu Kristi, big tafinn gban rìghing bu babaiká, ma abann bu babaiká ri na mpìr. ²⁵ I Awun Shìdun ya síg yi ní yonki-à níng, jír wàníng ayi bág gbìb Awun Shìdun. ²⁶ Ayi shi mpìr a gbar dù shinn bàna, ayi yàn nu ma mpìr bàna, ayi sa jàuyí big akyib bàna tìnn.

6

Aning Sa Ya Kó Ni Bu Nsàn

¹ Ning jàumí big, wà mpìr zyun ma kù kà hing áyau bu-à bibai sa, ningká zyun-à Awun Kyìkyàr shi sig á pìkyinn ná ni níng, aning tiya ku gbìb ñsàn ádàn. Aning myàng kwonn ma shinn ná tìnn, àjirà kada aning kà áyau bu bibai sa bàna.

² Wà jàuná big ma ri wa shwìn, aning sa shang big. Wà na sa hing àdòníng, tàg sig rag ning ri wib jir Kristi. ³ Wà mpìr ma sìnn kàng shinnwá rag ku fòr hing bu zyun, ama wà kwá fòr fig bu zyun bàna, ku ri tonn gban shinnwá. ⁴ Kó ni aku myàng swàm-à ku ri sa. Wà ma sàñ hing, á byar-à hi kwá gbar dù nann zu shinnwá, ama kada aku màg màg fig shinnwá ma mpìr zyun bàna. ⁵ Kó ni bidim pár aku yì barà kwá pànn samyib shinnwá.

⁶ Mpìr-à ma ri tàg ning jir Shìdun, aning ya mpìr-à níng hi bu ñsàn.

⁷ Kada aning kyab rag mpìr má tonn gban sar Shìdun. Bu-à mpìr ma tàg sig í bu-à má nga. ⁸ Mpìr-à má tàg sig bu bibai á pìkyinnwá ni jírèt akú fig ya shinnwá àjwár, bu bibai-à ku tàg sig níng, í bu-à má gban ku. Ama kwa tàg sig Awun Kyìkyàr á pìkyinnwá ni, Awun Kyìkyàr-à níng má ya ku yonki kinn kinn. ⁹ Kada ayi ní ma swàm ñsàn sa bàna. Wà

ya fim fig bàna, àyúnn zyun ri bi wà yá dìg lada. ¹⁰ Kó ákaun sai-à ya dìg hing pyù, ayi sa ya kó ni bu ñsàn, àràg ká zyun-à yi ma big shi kwonn sig í zyun á gbìb Shìdun ni bàna níng má.

Jír-à Bulus Ba Sig Wà Kinn Shinn

¹¹ Aning myàng jírká zyun-à mì ri ba dwim ya bi ning ma vù bubamí ñkwònn nímá níng. ¹² Mpìrká zyun-à ri sa shi rag big í mpìr ñsàn níng, big ri zìm abig du kà ning ma gbam rag aning kyag журнá. Bu-à sa big ri sa àdònín, big ri shàr wà ba dang hing jír á shinn barà Yesu wu sig kiwá, mpìrká má ya big shwìn. ¹³ Kó ká zyun-à kyag sig jurbá níng má, big ri wib fig doka bàna. Ama big ri zìm aning kyag bigná jirà abig gbar àshí á shinn ná ni. ¹⁴ Bigmí, àshí-à má gbar bàna, má gbar á shinn Yesu Kristi zyun-à big dab bàg gbam sig mà atàm bín-à ni. A jir shinn ki-à ku wu sig mà atàm bín-à ni níng, í bu-à sa bu dunyaru shi fig bu zyun á byarmí ni bàna, mì bó, ñ shi fig bu zyun á dunyaru bàna. ¹⁵ Kó mpìr aku kyag jurwá, kó aku kyag bàna má, wàníng shi fig í bu zyun bàna. Bu-à sàn sig bàna, Shìdun aku ya yi pìkyinn àpyú. ¹⁶ Shìdun aku ya mpìrká zyun-à ri bàg bu-à mì ri dang níng pìkyinn na tag ma aku myàng ashibá, hár ma mpìr Israilaká zyun-à ri bàg Shìdun níng.

¹⁷ Bu-à pànn sig tâma-à níng, ñ zìm fig mpìr zyun aku sa shi rag mì bàna, jir kai bàna ñ shi sig ma àbànn yun á dìrmí ni, zyun-à mpìrká dab sig mì, wà ri tág rag mì í fàu Yesu.

¹⁸ Wunzàmí big, àsàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi á shinn ná ni, ning bidim pár. Aku shi àdònín.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà AFISA

Wasika-à Bulus ba ya sig mpirká mà Afisa níng ri tàg yi rag Yesu Kristi shí nì shinn kó kai bidim pár áyau buká Shìdun màm sig. Ku kab sig nì. Mpirká bidim pár abig kwonn shinn ma Yesu Kristi abig shí bu nzyun, Kristi shí nì shinn-à. Wà mpirká ma sa hing àdònín, Shìdun má fig àjwár. Mpirká zyun-à bir fig ma pìkyinn bàna níng má myàng barà glibb-à hi sàn sig áni.

Bulus Bib Kà Mpirká Mà Afisa

¹ Wasika-à níng í mì Bulus ba síg nì, mì zyun-à Shìdun zìm sig rag nì shi wùn aswam Yesu Kristi. Mì ri ba ya ning, ning mpirká mà finn swann Afisa, ningká zyun-à ning ri bàg Yesu Kristi ma pìkyinn nzyun áyau shuná ni. ² Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wìr kà ya ning àsàn kwonn ma pìkyinn na tag.

Shìdun Sa Sàn Ya Sig Yi Dò Jir Shinn Kristi

³ Ayi swam yan Shìdun Ta Shinn Luyí Yesu Kristi, jir kai bàna ku wìr kà ya sig yi àsàn á jir barà yi ri bàg Kristi. Ku ya sig yi Awunwá, n sinn kàng rìghing yi mpirká buwá mà wai. Ku wìr kà ya rìghing yi àsànwá bidim pár. ⁴ Sai-à Shìdun rì màm fig ma dunyaru bàna níng, ku shig zu rìghing yi ayi shi mpirká buwá, á jir shinn Kristi ni, àjirà ayi shi mpìr kyikyàr, ma ayi shi mpìr asa bu bibai á pyànnwá ni bàna. ⁵ A jir azim-à Shìdun ri zìm yi níng, í bu-à sa ku sinn sig yi rag ayi shi yanká buwá á jir shinn Yesu Kristi ni. Ku sa sig wàníng ma àsàn-à ku shi sig ma kàhi, àràg barà ku ri zìm. ⁶ Ayi swam yan ning Shìdun á jir àsàn ùwài-à ku shi sig ma kàhi, barà ku ya sig yi Wùnwá átai, zyun-à ku ri zìm wàni níng.

⁷ A jir barà Kristi wu sig á dò jir shinnyí ni níng, Shìdun zìg zu rìghing yi n yafa ya rìghing yi bu pyiryí. Asànwá kab sig nì bu kó ni bidim pár. ⁸ Shìdun wìr kà ya rìghing yi àsàn-à níng ùwài nímá, ku ya sig yi átai.

Ku ya rìghing yi yar bu bidim pár. ⁹ Ku dinya rìghing yi bu-à ku rì dinya fig mpirká wàri níng bàna. Ku dinya rìghing yi yìr bu-à sa ku swam bi sig wùnwá Kristi á dunyaru, jirà swai mpirká bidim pár ma bir hing pìkyinn á byarwá ni bá wìm zu. ¹⁰ Bu-à Shìdun ri zìm aku sa níng, wà àyúnn-à hi ma màg hing, kwá sa vinn rìg bu-à hi. Kwá sinn kwonn buká ku màm sig bidim pár, ká mà wai ma ká á jìnn ni í byar nzyun. Kwá sinn kà Kristi má shí nì shinn kó kai bidim pár.

¹¹ Shìdun ri sa kó kai bidim pár àràg barà ku rì sinn sig rag kwá sa. Ku shig zu sig yi rag ayi shi mpirká buwá ma ayi kwonn shinn ma Kristi. Wàníng í bu-à Shìdun rì sinn sig á kyinnwá ni rag kwá sa sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna.

¹² Barà yi í mpirká bir jag sig pìkyinn á byar Kristi ni níng, to ayi swam yan Shìdun, ma ayi yì rag Shìdun í mpìr ùwài.

¹³ Ning tìn má, sai-à ning fig jag sig jir Kristi wà zyun-à í jir àjwár barà ná wìm zu níng, ning bir hing pìkyinn á byar Kristi. Barà ning bir pìkyinn á byar Kristi ni níng, í wà Shìdun ya ning Awunwá wà ku gib ya sig ning nu níng. Barà ku sa sig àdònín, shi sig àràg ku kyag sig yìr á dìrná ni jirà aning yì rag ku í Shinn Luná. ¹⁴ Shìdun ya sig yi Awunwá àjirà ayi yì rag kwá ya yi bu-à ku gib ya sig mpirká buwá nu rag kwá ya níng. Awun Shìdun ri sa yi, yi ri yì rag Shìdun má zìg zu rìg yi. Ayi swam yan Shìdun, ma ayi yì rag Shìdun í mpìr ùwài.

Bulus Vig Shìdun

¹⁵ Jir wàníng barà n fig tai big rag ning bir pìkyinn á byar Shinn Luyí

Yesu ni, ma barà ning ri zìm mpirká bu Shìdun níng, ¹⁶ mì ri sa kyann Shìdun ísoko á jir shinn ná ni. Sai-à ma vig Shìdun bidim pár, mì ri kyab pànn kwonn ma ning, mì ri vig ku á shinn ná ni. ¹⁷ Mì ri vig kyann Shìdun bu Shinn Luyí Yesu Kristi, Shìdun àsàin-à shi síg nì Tayí wà ùwài-à. Mì ri vig ku ragaku ya ning Awunwá àsàin-à má sìnn kàng ning aning shi mpír yar, jirà aning yì byann ku. ¹⁸ Mì ri vig Shìdun ragaku sa àyarwá aku kà á kyinn ná ni àjirà aning yì bu-à ning ri bir kyinn áni, wà ku bar sig ning à byar kàhi níng, ma aning dig àsàn-à ku gib sig nu rag kwá ya mpirká buwá níng. ¹⁹ Gbamwá ri sa swàm wàni á kyinnyí ni, yi ká yi bir sig pìkyinn níng. Gbam-à ri sa swàm á kyinnyí ni níng, ²⁰ í gbam-à ku gbar dù nann zu kàng sig Kristi ma kàhi mà amir-à ni, n sìnn wàníng a wàníng shi agunn vùm nuwá ni mà wai. ²¹ Kristi ri na kùr mà wai á shinn àgbamká mà wai ni, ma á shinn buká shi sig ma gbam, ma kùrká. Gbamwá kab síg nì gbam buká shi sig á dunyaru-à níng ni, ma ká mà wai. ²² Shìdun sìnn kà kó kai bidim pár á mìr bar Kristi ni, Shìdun ya ku ragaku shí nì shinn kó kai bidim pár. Ku shi síg nì shinn mpirká ri bàg ku bidim pár. ²³ Mpirká ri bàg Kristi bidim pár big í dir Kristi. Mpirká ri bàg Kristi níng, pìkyinnbá shi sig á byarwá ni. Ku í àsàin-à ri sa kó kai bidim pár ri shi ábibir.

2

Yí Rì Wu Rìghing, Tàma-à Níng Yí Wím Kàng Ma Yonki

¹ Sai-à rì níng, ning rì shi sig àràg ning wu rìghing jir shinn bu pyìrná, ma barà ning rì wib fig Shìdun bàna níng. ² A sai-à níng hi, ning rì bàg bu bibaiká shi sig á dunyaru, ning rì wib kùr wàu àsàin-à tàma-à níng ku ri sa swàm á kyinn mpirká ri wib fig Shìdun bàna níng. ³ Sai-à rì níng, yi bidim pár yi rì shi sig àdònín.

Yi rì shi sig shuyí àràg barà kyinnyí ri zìm, yi rì sa sig buká dìryí ma kyinnyí ri zìm. Yi rì í mpirká bibai àràg mpirká kàdà níng. Buká yi rì sa sig níng fòr hing wà Shìdun nìm má ya yi shwìn.

⁴ Ama Shìdun ri myàng ashi mpír wàni, azìmwá kab gbam. ⁵ Yi rì shi sig àràg yi wu rìghing jir bu bibaiká yi sa sig á pyànn Shìdun ni. Ama Shìdun ya sig yi yonki àpyú, yi ma Kristi. Shìdun pinn zu síg ning á jir àsànwá ku shi sig ma kàhi. ⁶ Shìdun gbar dù nann zu kwonn sig yi ma Kristi n ya sig yi byar shu ma ku mà wai. ⁷ Shìdun sa sig àdònín jirà aku tág àsàn ùwàiwá á byar mpirká bá mà á pyànn. Shìdun tiya rìghing yi barà ku ri zìm yi wàni, barà ku swam bi sig wùnwá Yesu Kristi níng. ⁸ Shìdun pinn zu rìghing ning ma àsàn-à ku shi sig ma kàhi á jir shinn pìkyinn birná ni. Ning pinn zu fíg nì shinn ná bàna. Shìdun pinn zu síg ning átai. ⁹ Shìdun pinn zu fíg ning jir swàm ñsànká buná ning ri sa bàna, kada mpír aku gbar àshí bàna. ¹⁰ Shìdun màm sig yi ma vùwá. Barà yi kwonn sig shinn ma Yesu Kristi níng, Shìdun màm kàng rìghing yi mpír àpyú big, jirà ayi sa swàm ñsàn. Swàm ñsàn káníng sai-à wà jijag Shìdun rì sìnn sig rag ayi sa àdònín.

Mpír Yahudawaká Ma Mpirká Ká í Yahudawaká Bàná, Big Shi Sig í Bu Nzyun Ayau Gbìb Kristi

¹¹ Ningká big mà fig ning áyau Yahudawaká ni bàna níng, aning kyab pànn rag sai-à rì níng, ning rì shi sig kim. Yahudawaká rìi bar ning, "Mpirká ri kyag fig jur bàna." Big bar shinnbá rag, "Mpirká ri kyag jur." ¹² Aning kyab pànn barà ning rì shi sig. Sai-à rì níng, ning rì kwonn fig shinn ma Kristi bàna. Ning rì í mpír Israila bàna. Ning rì kà fig áyau mpirká Shìdun shig zu sig níng bàna. Ning rì yì fig nu-à Shìdun gib ya sig mpirká buwá bàna. Ning rì yì fig nu-à Shìdun

gib sig rag kwá zìg zu mpìrká buwá níng bàna. Ning rì bir fig pìkyinn bàna, ning rì yì fig Shìdun bàna. ¹³ Sai-à rì níng, pyunn ná rì nonn hing ma Shìdun. Ama tàma-à níng, á jir shinn Yesu Kristi ni, ku zìg bi yàr rìghing ning á pyànnwá ni. Shìdun zìg kàng bi síg ning dò jir shinn àsà-à Kristi kìfinn sig. ¹⁴ Kristi í àsàin-à gbar jùn kwonn sig yi. Ku sìnn kwonn Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng í bu nízyun. A jir ki-à Kristi wu sig níng, ku gban rìghing akyib áyaubá ni. ¹⁵ Kristi kan rìghing akyib áyau mpìr Yahudawaká ni ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna. Ku kìm rìghing gbam doka Yahudawaká á jir shinn ki-à ku wu sig. Wàníng í barà ku sa n gbar jùn kwonn sig mpìr Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna, abig shi í bu nízyun. I wà ku gbar bi big á byarwá ni. ¹⁶ Barà Kristi wu sig dò jir mpìrká níng, ku kan rìghing akyib áyau mpìr Yahudawaká ma mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng. Ku sìnn kwonn sig big abig shi í bu nízyun, n gbar jùn kwonn hing big ma Shìdun. ¹⁷ Kristi bi n dinya ning jir àjwár wà ri ya pìkyinn na tag, ning mpìrká zyun-à ning í mpìr Yahudawaká bàna níng, wàrì níng ning rì nonn hing ma Shìdun. Ku dinya mpìr Yahudawaká bi yàr sig á byar Shìdun níng jir àjwár-à níng tìnn. ¹⁸ I jir shinn Kristi í bu-à sa yi bidim pár, kó mpìr Yahudawaká, kó mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, yi dìg sig Awun Shìdun, í wà yi ri bi rag á pyànn Shìdun.

¹⁹ To tàma-à níng ning mpìrká zyun-à ning í mpìr Yahudawa bàna níng, ning shi fig rag mpìr kim big bàna. Tàma-à níng, ning ma mpìrká bu Shìdun shi sig í bu nízyun. Ning shi sig áyau lu Shìdun ni tìnn. ²⁰ Ning mpìrká bir sig pìkyinn ná níng, ning shi àràg í lu-à Shìdun mi sig. Lu-à hi í yann aswamká bu Shìdun ma mpìrká rìi dang kyann

jir Shìdun, jag síg nì mìr-à. Kristi ma shinnwá ku í abàn zyun-à kab sig abànká kádà áyau lu-à ni. ²¹ Lu-à hi bidim pár, Kristi í àsàin-à pànn kwonn sig lu-à hi. Ku í àsàin-à ri sa wài lu-à hi, í wà lu-à hi ri wài mi ri kàng lu kyìkyàr bu Shìdun. ²² Barà ning kwonn sig shinn ma Kristi níng, big mi kà kwonn sig ning ma mpìrká kádà níng áyau lu Shìdun ni, byar-à Shìdun má shi áyau Awunwá ni.

3

Swàm-à Bulus Sa Ya Sig Mpìrká Zyun-à í Yahudawa Bàna

¹ To, mì Bulus, zyun-à big kìg sig mì á tonn fi dò jir barà mì ri dinya ning jir Yesu, ningká ning í mpìr Yahudawaká bàna níng. ² Mì ri kyab ning fig rìghing wà Shìdun ya rìghing mì swàm-à níng ní sa. Swàm-à ku ya sig mì níng ku rag ní dinya ning, ning mpìrká zyun-à ning í mpìr Yahudawa bàna níng, ní dinya ning jír á shinn àsànwá ku shi sig ma kàhi. ³ Sai-à rì níng, Shìdun rì dinya fig mpìrká barà kwá pinn zu mpìrká zyun-à í Yahudawa bàna níng, áni bàna. Ama ku tìya hing mì, àràg barà ní ba ya sig ning. ⁴ Wà na jangga hing bu-à ní ba sig níng, ná yì byann bu-à ní yì sig barà Kristi ri pinn zu mpìrká áni. ⁵ Wàrì níng Shìdun rì dinya fig mpìrká barà kwá pinn zu mpìrká áni bàna. Ama tàma-à níng ku dinya rìghing yann aswamwá ma mpìrká ri dang kyann jir Shìdun áyau Awunwá ni. ⁶ Bu-à mì ri dang rag wàrì níng Shìdun dang fig bàna níng, í wàníng: sai-à mpìrká zyun-à í Yahudawa bàna níng bir pìkyinn á jir àjwár bu Kristi ni, big dìg àsàñ Shìdun àràg barà mpìr Yahudawaká dìg sig níng. Big kàng rag agunn dìr Kristi, àràg mpìr Yahudawaká. Big tìnn má, big dìg bu-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya mpìrká bir sig pìkyinn á byar Yesu Kristi ni, àràg barà ku ya sig mpìr Yahudawaká.

⁷ N kàng sig mpìr-à ri dang kyann jir àjwár-à ning ásai-à Shìdun wìr kà ya mì àsànvwá kwonn ma sai-à gbamwá sa swàm á pìkyinnmí ni.
⁸ Mì í àsàin-à àsànmí zwau kab sig àsàn mpirká bu Shìdun. Ama bidìm pár Shìdun ya mì pyù rag nì sa swàm wà ku ya sig mì rag nì dinya mpirká zyun-à í Yahudawa bàna ning jír bu ùwàiká á shinn Kristi ni. ⁹ Shìdun àsàin-à màm sig kó kai bidìm pár ning ya sig mì rag nì tìya mpirká bidìm pár gbìb-à ku sìnn sig, àjirà mpirká bidim pár abig yì byann bu-à ku rì tìya fig mpirká wàrì ning bàna. ¹⁰ Ku sa sig wànìng, àjirà á dò jir mpirká bir sig pìkyinn á byar Yesu ni, àgbamká mà wai ma bu gbamká shi sig mà wai, abig yì yar Shìdun barà shi sig gbìb kim kim. ¹¹ Ku sa sig àdònìng á byar Yesu Kristi ni, àràg barà ku kyab sig daka sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna, n rag kwá sa. ¹² Tàma-à ning yi kwonn rìghing shinnyí ma Kristi. Dò jir pìkyinn yì bir sig á byarwá ni ning, yi dìg sig pyù-à yá kà mà byar Shìdun ni, zinn bàna. ¹³ Jir wànìng, mì ri vig ning kada aning wor awor jirà mì ri wa shwìn á shinn ná ni ning bàna. Shwìn-à mì ri wa ning, mì ri wá jirà aning dìg bu ñsàn.

Bulus Vig Shìdun Rag, Mpirká Ri Bèg Yesu Mì Afisa Abig Zìm Mpirká

¹⁴ Jir wànìng, mì ri bìnn kir wann á pyànn Shìdun Tayí ni, mi ri vig ku. ¹⁵ Ku í Ta mpirká bidìm pár, ká mà wai ma ká á jìnn ni. Big dìg sig zìnnbá á byarwá ni. ¹⁶ Mì ri vig ku rag áyau awàiwá ni, aku ya ning gbam á byar Awunwá ni, aku ya ning pìkyinn wim. ¹⁷ Mì ri vig Shìdun, Kristi aku shi kà á pìkyinn ná ni wàni, á jir pìkyinn birná ni. Mì ri vig Shìdun rag ná zìm swàb kà mpirká wàni, ¹⁸ àjirà ning ma mpirká bu Shìdun bidìm pár aning yì byann barà azìm-à Kristi ri zìm yi ning, wài sig áni, n zwàun sig áni tìnn, azìmwá ri kìnn kà fig bàna,

azìmwá shi sig kó áni bidìm pár. ¹⁹ Wà má àdònìng, ná yì barà Kristi ri zìm yi áni, wà kab sig gbam barà yá yì byann. To, jir wànìng, àsàn Shìdun aku kà mònń á kyinn ná ni.

²⁰ Shìdun ri sa sar bu-à kab wà yi ri vig ku ma wà yi ri kyab, ku ri sa wànìng á byar gbamwá ni, wà ri sa swàm á pìkyinnyí ni. ²¹ Mpirká abig swam yan kyann ku kó ákaun bidìm pár, hár kinn kinn á dò jir shinn mpirká ká ri bàg ku, ma dò jir shinn Yesu Kristi. Aku shi àdònìng.

4

Mpirká Ri Bèg Kristi Bidìm Pár Big í Bu Nzyun

¹ Jir wànìng, mì zyun-à big kìg sig á tonn fì dò jir Shinn Luyí ning, mì ri vig ning, aning shi shu àràg barà Shìdun bar sig ning aning shi ning. ² Aning shi mpìr agbar dù shinn bàna, aning shi mpìr wib, ma aning sa kyann muyar. Aning tàg azìm áyau buká na sa shang bar dìrná. ³ Aning kar ngang ma aning shi í bu nzyun àràg barà Awun Shìdun sìnn kwonn sig ning aning shi, aning gàfinn bàna. Pìkyinn na tag-à Shìdun ya sig ning ning í bu-à pànn kwonn sig ning. ⁴ Yi bidìm pár yi shi sig í dìr nzyun áyau Kristi ni. Yi shi sig áyau Awun nzyun tìnn, àràg barà bu-à yi ri sìnn kyinnyí áni shi sig í bu nzyun wà zyun-à Shìdun bar sig yi jir kàhi. ⁵ Shinn Luyí í nzyun. Pìkyinn biryí á byarwá ni í gbìb nzyun. Dìr batisma-à big ri wau yi ning, í gbìb nzyun tìnn. ⁶ Shìdun í nzyun. Ku í tayí, yi bidìm pár, ku í Shinn Lu kó ni bidìm pár. Ku ri sa swàmwá á vù mpirká ni bidìm pár. Ku shi sig áyau mpirká ni bidìm pár.

⁷ Yi shi sig ma swàm kim kim zyun-à kó ni má sa àràg barà Kristi ya sig yi. ⁸ Wànìng shi sig àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni n rag: "Sai-à ku nann zu yag mà wai ning, ku zìg kwonn ma mpirká big kìg kà sig á tonn fi-à ni.

Ku ya mpirká swàm-à káníng má sa.”
 9 Yir bu-à sa big dang rag, “Ku yag mà wai níng”, i kai ra? Yir bu-à sa big dang rag ku yag sig mà wai níng, í jirà ku rì wann bi sig á dunyaru.
 10 Mpír-à àsàin-à wann bi sig mà wai níng, ku í wà zyun-à yag sig mà wai, jirà aku shi mà wai ma byar-à á jinn ni bidim pár. 11 Ku sinn kà sig mpirká kákí abig shi yann aswam, mpirká kákí abig shi mpirká ri dang kyann jírwá, mpirká kákí abig dinya mpirká bir fig píkyinn bàna níng jir àjwár á shinnwá ni, mpirká kákí abig shi Pasto, mpirká kákí abig tàg mpirká. 12 Ku sa sig wàníng, jirà mpirká buwá abig sa yì swàmwá, ma abig sa mpirká abig bir swàb kà píkyinn á byar Yesu ni. 13 Wà má àdòníng yi bidim pár píkyinn biryí má shi yag í gbìb ñzyun. Yá yì wùn Shìdun má fòr mpirká bu Kristi má shi àràg barà Kristi shi sig. 14 Wà ya shi hing àdòníng bá tonn gban fig yi bàna. Yá shi fig rag àràg yann wùnshái bàna, ká big ri tonn gban big mi ri gbar vim bir píkyinnbá, mi ri tàg big yar bu-à shi sig í yar á finn mpír. 15 Bu-à ya sa bàna, ayi dang jir àjai bu Shìdun. Ayi zìm mpirká. Wà ya sa hing àdòníng, yá shi àràg barà Kristi shi sig, ku zyun-à ku í shinnyí. 16 To, barà Kristi shi sig í shinnyí níng, yi shi sig í dìrwá. Yi shi sig í bu ñzyun. Kó agunn dìr-à wà áni bidim pár shi sig ma swàm-à kwá sa. Swàm-à kó agunn-à wà áni ri sa níng, í bu-à sa dìr-à ri wai. Wàníng í barà yi ri yì swàb kà jir Kristi áni, mi ri zìm bar díryí.

Yonki Apyú á Gbìb Kristi Ni

17 Mì ri dinya ning, mì ri twìb ning byur á zìnn Shinn Luyí ni, kada aning shi kèng shu àràg barà mpirká yì fig jir Shìdun bàna ri shi níng. Bu-à big ri kyab á kyinnbá ni, sàñ fig bàna. 18 Big ri shi á zufi-à ni. Big yì fig bu bàna, big ri gbam sung. Big dìg fig yonki-à Shìdun ri ya mpirká níng bàna. 19 Big ri sa

fig zunái ma bu-à bibaiká big ri sa bàna, big ri sa swàb kà yag bu-à bibai mà pyànn. Big ri zìm kyann íri bu-à bibai sa.

20 Barà ning fig jir Kristi níng, big tàg fig ning àdòníng bàna. 21 Ning fig hing jír á shinnwá ni, ning bàg hing ku. Big tàg hing ning jír àjai á shinnwá ni. 22 Aning fim rìg shu àkor-à ning rì shi sig, shu zyun-à ri sa bai ning á jir bu bibaiká ri tonn gban ning. 23 Aning vim bìr kèng kyinn ná aku shi àpyú. 24 Aning zìg kyinn àpyú, zyun-à Shìdun màm sig àràg kyinnwá, wà shi sig ñsàn n kyàr hing. 25 Jir wàníng, aning fim ñsáng gim. Kó ni bidim pár aku dinya jàuwá jir àbyann, jir kai bàna yi bidim pár yi í dìr Kristi. 26 Wà na dù hing kyinn, kada aning fim kyinn dùná aku gbar ya bi ning bu-à bibai sa bàna. Kada aning dù kyinn hár àyúnn aku kà dìg ning ma kàhi bàna. 27 Kada aning ya Shaitan pyù bàna. 28 Mpír-à rì ma ri jwi ajwú aku fim ajwú jwi, maaku sa rag swàm ñsàn ma vùwá jiràaku sa shang mpír ashiká. 29 Kada aning dang jír-à bibai á nuná ni bàna, aning dang jír-à ñsàn barà má gbar gbam mpirká dìr, hár mpirká má zìm abig fig, àjirà bu-à na dang bidim pár má sàñ ya mpirká má fig. 30 Kada aning sa bai kyinn Awun Shìdun bàna, jir kai bàna Awun Shìdun shi sig àràg í yir á dìrná ni, jirà aning yì rag, ning í bu Shìdun ma aning yì wà àyúnn-à ma màg hing Shìdun má pinn zu ning. 31 Aning fim kyinn àzwànn, ma kyinn dù, ma àgùnn nànn. Aning yan ta mpír bàna, aning swau mpír bàna. Aning zib mpír bàna, aning sa mpír akyib bàna. 32 Bu-à ná sa bàna, aning sa jàuná big bu-à ñsàn, aning myàng ashi jàuná, aning yafa ya jàuná àràg barà Shìdun yafa ya sig ning á dò jir shinn Kristi ni.

¹ To, barà ning í yanká bu Shìdun ning, sai aning shi shu àràg ku.

² Aning shi shu azím, àràg barà Kristi zím sig yi, n ya sig yonkiwá á dò shinnyí ni ning. Barà ku ya sig yonkiwá á dò shinnyí ni ning, shi sig àràg ku twìb swànn ya sig Shìdun bu-à ri ning swìnn ñsàn, àràg barà Shìdun ri zìm.

³ To, barà ning í mpirká bu Shìdun ning, sàñ fig wà aning kà áyau àyái sa bàna, ma swàm bu-à bibai ma sunu sa, bu káníng sàñ fig wà a mpír kyìkyàrká bu Shìdun sa bàna.

⁴ Kada aning dang jír àbai bàna, jír-à ma bàna ma yìr kada aning dang bàna, aning sa bu jonn àning bàna. Bu-à ná sa bàna, aning sa Shìdun ísoko. ⁵ Sàñ sig aning yì jír-à ning. Mpír-à ma ri sa àyái, ku ma ri sa bu bibai, ku ma ri sa sunu, kwá kà fig mà byar-à Kristi ma Shìdun má na kùrbá bàna. Mpír-à ma ri zìm aku dìg gban rìg bu bidim pár, ku ri wib bu-à í Shìdun bàna.

⁶ Kada aning zim a mpír zyun tonn gban ning ma jír-à bàna ma yìr. A jír shinn bu káníng ni, í bu-à sa Shìdun ri nànn àgùnn ma mpirká ri wib fig ku bàna. ⁷ Swai mpirká àdònín, kada aning kwonn shinn ma big bàna. ⁸ Ning má, ning rì shi sig á zufi-à ni, ama barà ning kàng rìghing mpirká bu Shinn Luyí ning, ning shi sig rag á yiyar-à ni. Aning shi shu-à má tág rag ning í mpirká shi sig á yiyar-à ni. ⁹ Ayar í àsàin-à ri zìg bi bu ñsàn, ma shu ñsàn, ma bu àjai. ¹⁰ Aning sa bu-à má jwar ya Shìdun. ¹¹ Kada aning sa bu-à mpirká shi sig á zufi-à ni ri sa bàna, buká big ri sa í bu zufi. Aning gbar zu bi big á yiyar-à ni. ¹² Wànín shi sig í bu zunái wà ba dang bu-à bibaiká mpirká ri bònń sa. ¹³ Wà ba zìg zu bi rìghing bu á yiyar-à ni, í wà mpirká má myàng wà má í bu ñsàn, kó bu bibai. ¹⁴ Bu-à àyar ma kà hing áni, mpirká má myàng kyàr bu-à hi. Wànín í bu-à sa big dang sig rag,

“Wù zyun-à wù ri na aná ning,

á fim zir, á dù nann zu kàng ma yonki.

Kristi má yar kà á dìrwú ni.”

¹⁵ Aning pànn shinn ná, ma barà ning ri shi shuná. Kada aning shi àràg mpirká shi sig á zufi-à ni ning bàna. Ama aning shi mpír yar big.

¹⁶ Aning sa bu ñsàn á pyù-à ning ri dìg, jír kai bàna swann-à tàma-à ning bai rìghing. ¹⁷ Kada aning shi shu àning bàna, aning yì bu-à Shìdun ri zìm aning sa.

¹⁸ Aning shi mpír awa pyann shin bàna, shin wa pyann má sa bai dìrná. Ama Awun Shìdun aku kà mònn nì á píkyinn ná ni. ¹⁹ Aning dài ya jàuná jonn Shìdun bu Zabura, ma aning dài jonn-à swam yan Shìdun, aning dài swam yan Shinn Luyí ma jonn Zabura, aning swam yan ku á kyinn ná ni. ²⁰ Aning sa kyann Shìdun Tayí ísoko á shinn kó kai ni bidim pár, á zìnn Shinn Luyí Yesu Kristi ni.

Barà Wunù Ma Wàwá Má Shi Shu

²¹ Aning wib bar dìrná, jír kai bàna ning ri wib Kristi.

²² Ning uwàká, aning wib nùná big, àràg barà ning ri wib Shinn Luyí. ²³ Wunù shi síg nì shinn wàwá àràg barà Kristi shi síg nì shinn mpirká ri bàg ku níng. Kristi ma shinnwá ku í àsàin-à má pinn zu mpirká ri bàg ku, káníng shi sig í dìrwá. ²⁴ Jír wànín, uwàká abig wib nùbá, àràg barà mpirká bu Kristi ri wib ku níng.

²⁵ Ning wunùká, aning zim wàná big àràg barà Kristi zìm sig mpirká ri bàg ku n ya sig yonkiwá á dò shinn káníng ni. ²⁶ Ku sa sig wànín jír àku sa kyàr mpirká ri bàg ku, barà ku dang sig jír àjwár, n tu kyàr sig mpirká ma zàpír. ²⁷ Ku sa sig àdònín jír àku sinn kàng mpirká abig shi buwá, abig shi ñsàn nímá, abig shi kyìkyàr, ma abig shi mpirká bàna ma bu pyìr. ²⁸ Sàñ sig wunùká abig zim wàbá àràg barà big ri zìm shinnbá. Wunù-à ma ri zìm wàwá, ku ri zìm shinnwá. ²⁹ Walai mpír-à

ri ngàng dìrwá. Kó ni ri ya dìrwá buju, mi ri myàng kwonn ma dìrwá àràg barà Kristi ri myàng kwonn ma mpirká ri bàg ku,³⁰ jir kai bàna yi í dìrwá.³¹ Jir Shìdun dang sig rag, "Jir wàníng, wunù má fím tawá ma nàwá, má shi ma wàwá, big pyànà bidìm pár bá shi í bu nzyun."³² Mpirká nìnànn nímá yì byann fig yìr jír-à níng bàna. Bu-à ñ yì byann sig bàna, jír-à níng ri dang á shinn Kristi ma mpirká ri bàg ku.³³ Jír-à níng ri dang big ning tinn. Kó ni aku zìm wàwá àràg barà ku ri zìm shinnwá, uwà aku wib nùwá tinn.

6

Barà Yanká Má Shi Shu Ma Asàinká Mà Sig Big

¹ Ning yanká, barà ning ri bàg Kristi níng, aning wib àsàinká mà sig ning, jir kai bàna wàníng í bu-à sàan sig aning sa. ² Doka jijag wà Shìdun gib sig nu big kàhi í wàníng, ku rag: "A wib tawú ma nàwú,³ àjirà á shi shu ñsàn ma á shi nonn á jànn-à ni."

⁴ Ning ta yanká ma na yanká, kada aning yan ta yanká bigná barà bá bai kyinn bàna. Bu-à ná sa bàna, aning tàg samyib big ñsàn nímá ma aning tàg big jir Kristi.

Fàuká Ma Asàin Lubá

⁵ Ning fàuká, aning wib àsàin luká bigná, ká á jànn-à ni. Aning wib big ma aning shàr big, aning wib big ma pìkyinn nzyun, àràg barà ning ri wib Kristi. ⁶ Kada aning sa wàníng íri jirà big ri myàng ning, jirà aning dìg bu á vùbá ni bàna. Ama aning sa ma pìkyinn nzyun àràg barà Shìdun ri zìm, barà ning í fàuká bu Kristi níng. ⁷ Aning sa swàmná ma pìkyinn àjwár, jir kai bàna ning ri sa yá Shinn Luyí, ning ri sa ya fíg íri mpìr bàna. ⁸ Ning yì hing swàm ñsàn mpìr ma sa sig bidìm pár, kó ku ma í fàu, kó ku ma í fàu bàna, Shinn Luyí má wa ku.

⁹ Ning mpirká shi sig big fàu, aning sa ya fàuná big bu-à ñsàn,

kada aning dang gib big kyinn bàna. Aning yì rag, ning ma fàuká bigná bidìm pár ning shi sig ma Shinn Luná mà wai. Ku ri shig fig zyun, mi ri fím fig zyun bàna.

Yi ri Ngáng Ngain Ma Shaitan

¹⁰ Aning sar gbam á gbìb Shinn Luyí ni, ku í àsàin-à ri ya yi gbam-à ku shi sig ma kàhi. ¹¹ Aning wìr kà jà àsháu bu kànn nu-à Shìdun ya sig ning, àjirà aning gbam kan Shaitan àsàin-à ri tonn gban mpìr níng. ¹² Yi ri ngang fíg ngain ma mpìr bàna, yi ri ngáng ngain ma yann sukàká bu Shaitan, ká í mpìr bàna, àsàinká pànn sig waisháu, n pànn sig mpirká á dunyaru-à níng ni, mi ri na kùr á shinnbá ni. ¹³ To, jir wàníng, tama-à níng aning wìr kà jà àsháu kànn nu bu Shìdun, jirà àyúnn-à Shaitan ma ri zìm aku pànn ning, ná gbam kan ku. Wà na gbam kan rìghing ku ná shi kàng shuná.

¹⁴ Aning shi sa mímyib ma aning sìr gbam dìrná ma jir àjai dang. Shu ñsàn aku shí bu-à ná sìr á gwàin pìkyinn ná ni, àràg barà soja ri sìr bàg jà àsháu bu kànn nu. ¹⁵ Tabar-à ná pag á barná í jir àjwár bu Kristi dang kyann, wà ri ya pìkyinn na tag níng. ¹⁶ Barà soja ri gag dim shinnwá ma àkì níng, ning má aning gag dim shinn ná ma pìkyinn bir tinn. Wà na sa hing àdòníng, ná gag dim rìg àtíkà bu Shaitan wà ri swànn pyìr wà ku ri ta ning ma kàhi níng. ¹⁷ Barà soja ri bir kà abishinn kànn mi ri gag dim shinnwá ma kàhi níng, ning má aning kang shinn ná ma jír kyab á shinn barà Shìdun pinn zu sig ning. Barà soja ri sa swàm ma kafai níng, ning má aning sa swàm ma jir Shìdun wà Awunwá ri ya ning àràg í kafai. ¹⁸ Aning vig kyann Shìdun àràg barà Awunwá ri tàg ning. Bu-à ma nì ning bidìm pár aning vig Shìdun. Jir wàníng, aning shi sa mímyib, aning wu tag dìr bàna, aning vig kyann Shìdun á shinn mpirká ri bàg ku bidìm pár. ¹⁹ Mì má, aning vig ya mì

Shìdun tìnn àjirà sai-à ma ri zìm ní dang jírwá aku ya mì bu-à má dang, àjirà ní dang ma pìkyinn wim, àjirà mpìrká ká yì fig jir àjwár bàna níng, abig yì. ²⁰ Mì í mpìr aswam bu jir àjwár áshinn Kristi ni, tàma-à níng big kìg kà sig mì á tonn fi-à ni. Aning vig Shìdun rag ní wim kyinn ní dang jir àjwár-à níng, àràg barà sàn sig ní dang.

*Jír-à Bulus Dang Sig Wà Kinn
Shinn*

²¹ Tikikus wunzà azìmyí, zyun-à ri sa swàm Shinn Luyí ma pìkyinn nízyun, kwá dinya ning tai kó kai bidìm pár á shinnmí ni, jirà aning yì barà ní shi sig áni áyág. ²² Wàníng í bu-à sa mì ri swam yag ku á byarná ni, jirà aku dinya ning barà yi shi sig áni, maaku dang tag wann ning pìkyinn.

²³ Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi, abig ya ning pìkyinn na tag ma pìkyinn barà ná zìm jàuná big, ma barà ná bir pìkyinn. ²⁴ Asàn Shìdun aku shi á pìkyinn mpìrká ri zìm Shinn Luyí Yesu Kristi, azìm zyun-à má vinn fig ávinn bàna.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà FILIBI

Bulus yag mà Filibi n dang jir àjwár á shinn Yesu Kristi ni (Swàm Yann 16). Mpirká káhi bir pìkyinn áni. Mpirká zyun-à bir sig pìkyinn áni ning, big í àsàinká bir jag sig pìkyinn á byar Yesu mà agunn jànn Makidoniya. Big ri dwim ya kyann Bulus bài á sai-à ku ri kyann mi ri dang jir àjwár-à á shinn Yesu ni, jirà aku dìg bu-à kwá pànn kwonn ma káhi á kyonnwá ni. Bulus ba sig wasika-à ning n sa ya big ísoko jir bàiká big ya sig ku. Ku dinya big rag abig shi àràg barà Yesu shi sig, abig sa sunu bu-à bibai bàna. Ku tiya big barà Shìdun ri ya àjwár ma pìkyinn na tag á byar mpirká zyun-à ri bàg Yesu Kristi.

¹ I mì Bulus ma Timoti, yi ká ri sa swàm Yesu Kristi, mì ri ba ya ning, ning mpirká á finn swann Filibi, ningká zyun-à ning í mpirká bu Shìdun á jir barà ning ri bàg Yesu Kristi, ma àgbam iklisiyaká ma dikonká tinn.

² Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wír ká ya ning àsàn ma pìkyinn na tag.

Bulus Vig Shìdun á Shinn Mpirká Ri Bàg Yesu Kristi á Finn Swann Filibi

³ Mì ri sa ya Shìdun ísoko sai-à ma kyab pànn hing ning kó ákaun bidìm pár. ⁴ Kó ákaun sai-à ma vig Shìdun á shinn ná ni, mì ri vig ma pìkyinn àjwár. ⁵ Mì ri sa àdònìng dò jir shinn barà ning rì sa shang sig mì swàm jir àjwár-à ning áni, daka sai-à rì hár bi fòr tama-à ning. ⁶ N yì hing Shìdun àsàin-à sa jag sig swàm sìsàn á pìkyinn ná ni ning, kwá sa kyann swàmwá hár sai àyúnn-à Yesu Kristi má kàng bi áni. ⁷ Mì ri myàng, sàn hing ná kyab àdònìng, jir kai bàna mì ri kyab pànn kyann ning á pìkyinnmí ni, barà ning sa

shang hing mì á swàm jir àjwár-à ning ni. Sai-à big kig ká mì á tonn fi-à ni, ning sa shang hing mì, sai-à mì ri tág mpirká rag jir Yesu í àjai abig bir pìkyinn áni ning, ning sa shang hing mì. ⁸ Mì ri zìm ning wàni àràg barà Yesu Kristi ri zìm ning ning. Shìdun yì hing bu-à mì ri dang ning í àjai.

⁹ Mì ri vig Shìdun rag aning zìm swàb ká mpirká, ma aning dìg swàb ká yar, ma aning yì barà ná gáfinn bu-à sìsàn ma bu-à bibai, ¹⁰ jirà aning shig zu bu-à sìsàn. I wà ná shi mpìr pìkyinn-à kyìkyàr, jirà àyúnn-à Yesu Kristi má kàng bi hing, kwá dìg fig ning ma bu-à bibai bàna. ¹¹ I wà Yesu Kristi ku awínwá ni kwá sa ning ná shi mpìr sìsàn á buká ná sa bidìm pár. Wà na shi hing mpìr ñsàn, mpirká má swam yan Shìdun.

Bulus Shi Sig Shu Yesu Kristi

¹² Wunzàmí big, mì ri zìm aning yì rag buká dìg sig mì ning, sa jir Shìdun yag rìghing mà pyànn. ¹³ Sojaká ri sar gadi á lu kùr-à ni, ma mpirká bidìm pár yì hing rag big sìr sig mì á jir shinn Kristi. ¹⁴ Barà big kig sig mì mà tonn fi-à ni ning sa mpirká ri bàg Yesu Kristi ning bir swàb ká pìkyinnbá, hár mi ri wim kyinn, mi ri dang swàb ká jir Shìdun, zinn bàna.

¹⁵ Káhi ri sa akyib mi ri dang jir Kristi dò jirà jàubá ri dang. Ama káhi ri dang ma pìkyinn-à mìmìg. ¹⁶ I ká ri zìm mì. Big yì hing Shìdun sìnn sig mì jirà ná dinya mpirká jir àjwárwá. ¹⁷ Káhi ri dang fig jir Kristi ma pìkyinn názyun bàna, big ri zìm shinnbá. Big ri zìm abig swàb ká ya mì shwìn, barà ná shi sig mà tonn fi-à ni.

¹⁸ Mì ri myàng, bai fig bàna, mì ri fig àjwár wà ba ri dang jir Yesu Kristi kó áni bidìm pár. Kó ba dang jir Kristi ma pìkyinn-à mìmìg, kó ma pìkyinn-à mìmìg bàna, mì ri fig àjwár. ¹⁹ N yì hing bá zìg zu rìg mì, jir kai bàna ning ri vig Shìdun á shinnmí ni. Awun Yesu Kristi ri

sa shang mì tinn. ²⁰ Bu-à mì ri sa àtùtwài á pìkyinnmí ni bàna, kó ákaun mì ri zìm n̄ sa bu-à Yesu Kristi ri zìm. Mì ri zìm n̄ wim kyinn tāma-à níng àràg wàrì, jirà n̄ sar gbam á swàm Kristi ni, jirà abig swam yan ku, kó ma shi sig ma yonki, kó ma wu rìghing. ²¹ Bu-à sìnn sig mì n̄ shi sig níng, mì ri shi shu Kristi. Kó ma wu hing, sàñ hing. ²² Wà ma shi hing ma yonki á jànn-à ni, ma sa shang mpirká. Wà n̄ nìm má shig zu sar, n̄ shig zu wà áni rà? N̄ shi á jànn-à ni rà, kó n̄ shi mà wai rà? Ama n̄ yì fig bàna. ²³ N̄ wà sig jír pyàñà á kyinnmí ni, mì ri zìm n̄ fim dunyaru-à níng, n̄ shi ma Kristi, wà zyun-à kab sig bu dunyaru bidìm pár. ²⁴ Ama á dò jir shinn ná ni, sàñ kab sig n̄ shi ma ning ma yonki, ²⁵ jir kai bàna n̄ yì hing má shi ma yonki, àjirà n̄ sa shang ning, aning bir swàb kà pìkyinn ná, ma àjirà aning fig àjwár. ²⁶ Wà ma bi hing á byarná ni, ná fig àjwár wàni á jir shinnmí ni, barà ning ri bàg Yesu Kristi níng.

²⁷ Bu-à mì ri zìm á byarná ni, aning shi shuná àràg barà jir àjwár á shinn Kristi ni dang sig, jirà kó yi ma ning ma shi sig í zyun, kó ma shi sig byar pyunn ninonn, má yì rag nuná nzyun, ning ri sar gbam, ning ri dang tir mpirká á jir Shìdun. ²⁸ Aning shàr zinn mpirká ri zib ning bàna, aning wim kyann pìkyinn. Wà na sa hing àdònín, bá yì rag ná wìm zu, ama bigbá bá wìm zu fig bàna, jir kai bàna í Shìdun ri yá ning gbam-à nì. ²⁹ Big ya fíg ning gbam jirà aning bir íri pìkyinn á byar Kristi ni átai bàna, ama jirà aning wa shwìn á shinnwá ni tinn. ³⁰ Sai-à yi ma ning shi síg zyun, ning myàng hing shwinká n̄ wa sig. Ning ri fig swai shwìn-à mì ri wa hár tāma-à níng. Ning ma shinn ná, ning ri wa íri swai shwìn-à mì ri wa.

2

Barà Yesu Sìnn Kàng Shinnwá á Sim

¹ Pìkyinn birná á byar Kristi ni, ri sa ning ning ri dìg gbam rà? Azìmwá fòr hing á byarná ni rà? Ning ri jùn kwonn ma Awunwá rà? Ning ri zìm mpìr, mi ri myàng ashibá tinn rà? ² Wà má àdònín, aning sa ya mì bu zyun. Aning shí bu nzyun. Aning zìm bar dìrná. Bu-à na ri kyab aku shí bu nzyun. Bu-à na ri zìm á pìkyinn ná ni aku shí bu nzyun. ³ Aning sa bu-à ná zìm íri shinn ná bàna. Aning gbar dù shinn bàna. Aning wib mpìr, kada aning kyab rag ning kab mpìr zyun bàna. ⁴ Kada kó ni aku kyab íri bu-à kyinnwá ri zìm bàna. Amaaku kyab bu-à jàuwá big má zìm tinn. ⁵ Pìkyinn ná aku shi àràg bu Yesu Kristi:

⁶ Ku shi sig àràg í Shìdun.
Ama ku sìnn kàng fig shinnwá rag
ku ma Shìdun màg sig ábibir
bàna.

⁷ Ku sìnn kàng rìg shinnwá á sim
àràg ku í bu zyun bàna.
Ku sìnn kàng shinnwá àràg ku í fàu.
Ku sìnn kàng shinnwá àràg ku í
mpìr jíkwìnn.

⁸ Ku sìnn kàng shinnwá á sim.
Ku wib Shìdun hár n̄ zìm aku wu ki.
Ku wu ki átám bín-à ni.

⁹ Jir wàníng, í bu-à sa Shìdun gbar
dù ku n̄ ya ku gbam,
n̄ ya ku zinn zyun-à kab sig zìnnká
kádà,

¹⁰ jirà mpirká bidìm pár abig binn
kir wann abig wib zìnn Yesu,
mpirká mà wai ma mpirká á jìnn ni,
ma kó áni bidìm pár.

¹¹ Mpirká bidìm pár má dang rag,
Yesu Kristi í Asàin Lu.
Bá dang àdònín má swam yan Tayí
Shìdun mà wai.

*Aning Mìg Ayau Mpirká Ni Aràg
í Asuswirká Ri Mìg Mà Wai*

¹² Ayormí big, ká mì ri zìm, barà
ning ri wib sig jírmí sai-à yi ma ning
ri shi síg zyun níng, barà tāma-à
níng n̄ bàna mà byarná ni níng, má
sàñ aning wib jírmí wàni. Aning shi
sa bu-à sisàñ. Aning wib Shìdun ma
ning shàr ku jirà aku pinn zu ning

hár kinn kinn. ¹³ Shìdun í àsàin-à ri sìnn kà ning jirà aning zìm wà ná sa bu-à ku ri zìm. Ku í àsàin-à ri ya ning gbam jirà aning sa bu-à ku ri zìm.

¹⁴ Bu-à na sa bidìm pár, aning yàng dang jír bàna, aning gbiò shùr bàna tìnn, ¹⁵ jirà kada mpìrká abig dang rag ning mpìr asa bu-à bibai bàna, jirà aning shi yanká sìsàn á pyànn Shìdun. Ning shi kwonn sig ma mpìrká ri sa bu-à bibai á jànn-à ni. Aning mìg áyaubá ni àràg barà asuswirká ri mìg mà waisháu-à ni, ¹⁶ á sai-à na dinya big jir Shìdun zyun-à ri ya yonki. Wà na sa hing àdònín, wàníng má tàg rag swàmmí ñ sa sig áyauná ni níng, í swàm átai bàna. Wà má àdònín má fig àjwár àyúnn-à Kristi ma kàng bi hing.

¹⁷ Ning yì sig Shìdun á jir shinnmí ni. Kó big nìm ma gban mì á dò jir barà ning bir sig pìkyinn ná á byar Yesu, n nìm má fig àjwár ma ning á dò jir shinn barà ning bir sig pìkyinn. ¹⁸ Ning tìnn má, aning fig àjwár, ayi ma ning fig àjwár ábìr-à ni.

Swàm Timoti Ma Abafaroditas

¹⁹ Wà Shinn Luyí Yesu ma zìm hing, mì ri zìm ní tìr ya yag ning Timoti, jirà wà ma fig hing tai á shinn ná ni má fig àjwár. ²⁰ N bàna ma mpìr zyun-à shi sig ma pìkyinn-à sìsàn àràg ku, zyun-à má myàng kwonn ma ning. ²¹ Kó ni bidìm pár ri kyab íri jir shinnwá, í jir shinn bu Yesu Kristi bàna. ²² Timoti shi fig àràg mpìrká kádà níng bàna. Sai-à yi ma ku ri dang kyann jir àjwár, ku ri sa swàm wàni. Yi ma ku shi sig àràg í ta ma wùn. ²³ I bu-à sa ñ rag má swam yag ku á byarná ni kíni, ama sái ma myàng byann hing bu-à má sa mì. ²⁴ Mì má mì ri bir pìkyinnmí á byar Kristi ni rag, mì ma shinnmí má dìg pyù-à má bi á byarná ni, má nonn fig bàna.

²⁵ Mì ri kyab sàn hing ní swam kàng ya bi ning Abafaroditas wunzàmí zyun-à ning swam bi sig

aku sa shang mì. Yi ma ku dab kar sig swàm Shìdun í zyun. ²⁶ Ku ri wìm á kyinnwá ni aku bi myàng ning. Pìkyinnwá gib, jir kai bàna ku yì hing ning fig hing tai dorwá. ²⁷ Ajai ku rì í dìr wa. Shi shirag kwá wu rìg. Ama Shìdun myàng hing ashiwá, n myàng hing ashimí tìnn, n dàb gbam rìghing ku, jirà kada a shwìnmí wài bàna. ²⁸ I bu-à sa ñ dang rag sàn hing ní tìr yag ku á byarná ni, jirà aning fig àjwár wà na myàng kàng hing ku, àjirà pìkyinnmí aku na tag. ²⁹ Aning shà ku, aning pànn ku vù pyanà àràg ku í wunzàná á jir shinn Yesu Kristi, aning wib írì swai mpìr àdònín. ³⁰ Bu-à sa níng, ku wann tafinn hing shinnwá á jir shinn swàm Kristi, ku wu rìg dà hing. Ku sa shang hing mì, jir kai bàna bigná ning sa sar fig bàna.

3

*Bu-à Má Sìnn Kàng Yi Ayi Shi
Mpìr Sìsàn á Pyànn Shìdun, í
Pìkyinn Bir á Byar Yesu*

¹ Wà kinn shinn-à, wunzàmí big, aning fig àjwár ma Shinn Luyí. Barà mì ri ba ya jakàng ning bu-à ñ rì ba rìghing níng, amyàngmí ni bai fig bàna, jir kai bàna í bu-à má sàñ ya ning. ² Aning pànn shinn ná ma mpìrká ri sa bu-à bibai. Big shi sig àràg í bái. Big dang rag, mpìr ma kyag fig jur bàna, kwá dìg fig yonki bàna. ³ Yi í àsàinká ri wib Shìdun ma pìkyinn nízyun. Wàníng í jur kyag-à wà Shìdun ri zìm, jir kai bàna Awunwá ri tàg yi á pìkyinnyí ni ayi wib ku. Yi ri fig àjwár ma shuyí áyau gbiò Yesu Kristi. Yi ri sìnn fig pìkyinnyí á dìr bu zyun ni rag kwá pinn zu yi bàna. ⁴ Wà yi nìm ma ri sa àdònín, mì má, ñ nìm má sìnn kyinnmí á dìr bu zyun ni rag bu-à hi má pinn zu mì. Wà mpìr zyun ma ri kyab rag wà kwa sìnn kà hing kyinnwá á buká ku ri sa, í wà kwá wìm zu íni, mì má sai-à rì

níng ñ sa kab hing àdòníng. ⁵ Asai-à big mà mì, sumí awinyin big kyag jurmí. Big mà sig mì á nu jir Israila. Mì í swai mpìr Banjamin. Mì í swai mpìr Ibraniyaká, mì í Farisa, sai-à rì níng ñ wib hing doka Shìdun wàni àràg barà Farisawaká ri wib níng. ⁶ N rì fig àjwár wàni wà ma gban hing mpìrká ri bàg Yesu. N wà sig rag, mì ri wib Shìdun. Wà mpìr nìm ma wib hing doka Shìdun ma shi hing mpìr ñsàn, mpìr-à níng hi nìm má shi í mì. ⁷ Buká mì ri myàng sai-à rì níng rag í bu ùwài níng, tama-à níng barà ñ yì rag Kristi níng, ñ sinn kèng rìghing bu káníng í bu zyun bàna. ⁸ Barà ñ yì rag Yesu Kristi níng, ñ sinn kèng rìghing kó kai bidìm pár í bu zyun bàna, jir kai bàna gbìb Yesu yì kab síg nì kó kai bidìm pár. N sinn kèng rìghing kó kai bidìm pár àràg buká big ri kifinn mà kwìm yinn-à ni jirà ñ dìg Kristi, ⁹ ma nì jùn kwonn ma Kristi. N yì hing íri doka Shìdun wib má sinn kèng fig yi mpìr ñsàn á pyànn Shìdun bàna. Ama sai wà ya bir hing pìkyinnyí á byar Kristi í wà kwá zìg zu yi. Shìdun má sinn yi ayi shi mpìr sìsàn wà ya bir hing pìkyinnyí á byar Kristi. ¹⁰ Bu-à mì ri zìm bàna, mì ri zìm ñ yì Kristi ma gbam-à gbar dù nann zu sig ku mà amir-à ni. Mì ri zìm ñ wa shwìn á dò jir shinnwá ni àràg barà ku wa sig. Mì ri zìm ñ wu á dò jir shinnwá ni àràg barà ku wu sig. ¹¹ Mì má, ñ sinn sig á pìkyinnmí rag ma wu hing, má dù kèng ma yonki tìnn.

Ayi Yag Mà Pyànn Ma Wà Bàg Buká Shìdun Tàg Sig Yi

¹² N zìm fig wà ñ rag ñ fòr hing bu zyun bàna. N fòr fig ma bu-à Kristi ri zìm ñ fòr níng bàna. Ama mì ri yag mà pyànn mà pyànn, jirà ñ fòr bu-à Yesu Kristi zyun-à zìg zu sig mì níng, ri zìm ñ fòr. ¹³ Wunzàmí big, ñ yì hing ñ fòr fig ma bàna. Ama mì ri zìm ñ màm jànn rìg wà ásim, ñ kyab wà mà pyànn, barà má fòr bu-à Yesu Kristi ri zìm ñ fòr. ¹⁴ Mì

ri yag mà pyànn mà pyànn, jirà ñ dìg yonki àpyú zyun-à mà wai wà Shìdun gib sig nu rag kwá ya mpìrká á jir shinn Yesu Kristi.

¹⁵ Yi mpìrká yi pànn gbam sig jir Shìdun á pìkyinnyí ni níng, ayi kyab àdòníng tìnn. Wà mpìrká káhi áyauná ni ma ri kyab bubá kim, Shìdun má tìya byann big jirà abig yì. ¹⁶ Ayi yag mà pyànn mà pyànn àràg barà yi rì bàg jag sig buká Shìdun tàg sig yi níng.

¹⁷ Wunzàmí big, aning shi shuná àràg barà mì Bulus mì ri shi níng. Aning myàng shu mpìrká ri bàg mì níng, big ri shi shu ñsàn àràg barà mì ri shi. ¹⁸ Mpìrká nìnànn nímá dang rag big ri bàg Kristi, ama big í mpìr azib Kristi àsàin-à wu sig mà atàm bín-à ni. N dinya rìghing ning bu káníng tun daka á ninonn, tama-à níng mì ri dinya ning hár ma zàn mínn. ¹⁹ Mpìr káníng má kà pyìr, jir kai bàna bu-à big ri zìm á pìkyinnbá ni big sinn sig àràg í Shìdun. Big ri gbar dù shinn á shinn bu-à big nìm ma fig zunái áni. Big ri kyab íri bu dunyaru. ²⁰ Ama buyí, finn swannyí shi sig mà wai. Yi ri sa àtùtwài mi ri shi kir àyúnn-à Yesu Kristi má wann bi mà wai, ku zyun-à kwá zìg zu yi níng. ²¹ Kwá vim bìr rìg dìryí zyun-à bàna ma gbam, kwá ya yi dìr àpyú àràg dìrwá, zyun-à í dìr sìsàn. Kwá vim bìr rìg dìryí ma gbamwá zyun-à ku shi sig ma kàhi wà zyun-à kwá sinn kèng kó kai bidìm pár má shi á mìr barwá ni.

4

Aning Fig Ajwár á Byar Kristi

¹ Ning wunzàmí big ká mì ri zìm wàni, mì ri zìm ñ myàng ning kó ákaun. Ning ká zyun-à mì ri fig àjwárna, mi ri swam yan kyann ning. Aning sar gbam á gbìb Shinn Luyí ni.

² Mì ri dang jír ma uwà pyànnà, Afodiya ma Sintiki, mì ri vig big abig jùn kwonn kèng, ma abig zìm bar dìrbá á zìnn Shinn Luyí Kristi. ³ To,

ayormí, mì ri zìm á sa shang uwà káníng, jir kai bàna big wa shang hing mì shwìn á dò shinn swàm jir àjwár kwonn ma Kiliment ma mpirká yi ma big ri sa swàm í zyun, ká big ba kà sig zìnnbá á tarkada yonki.

⁴ Aning fig àjwár kó ákaun áyau shuná barà ning ri bàg Shinn Luyí Kristi, mì ri dinya jakàng ning rag, aning fig àjwár.

⁵ Aning tiya kó ni bidìm pár pìkyinn ajun, jir kai bàna ning yì hing Shinn Luyí nyàan kàng bi.

⁶ Kada aning wor awor á shinn bu zyun ni bàna, ama bu-à na ri zìm bidìm pár aning vig Shìdun, aning sa kyann ku ísoko. ⁷ I wà Shìdun má ya ning pìkyinn na tag, zyun-à kab gbam wà mpirká má yì. Pìkyinn na tag-à níng má sa pìkyinn ná má shi sisàn á gbìb Yesu Kristi.

⁸ Wà kinn shinn-à mì ri zìm aning kyab buká ñsàn á pìkyinn ná ni, wà má jwar ya mpirká, àràg bu á gbìb àjai, kyinn ñsàn, bu ñsàn sa, shu kyìkyàr, shu azìm, ma bu-à mpìr má yan. ⁹ Aning shi sa buká ning shwann sig á byarmí ni, buká ñ tàg sig ning, ma buká ñ dinya sig ning, ma buká ning myàng ñ sa sig. I wà Shìdun zyun-à ri sa tag pìkyinn má shi kwonn ma ning.

Bulus Sa Isoko

¹⁰ Mì ri fig àjwár wàni, mì ri sa Shinn Luyí ísoko barà ning ri dwim ya bi rag mì bu, ning ri zìm mì. N yì hing ning ri zìm mì, ama su ninonn nímá ning bàna ma pyù-à ná dwim ya bi mì bu. ¹¹ Mì ri dang fíg jir ashi bu bàna. Big tàg rìghing mì n pánn samyib wà titi-à ñ shi sig ma kàhi. ¹² N yì hing barà má shi shu ashi ma barà má shi shu áni wà ma shi sig ma bu ùwài. N yì hing barà má shi shu àjwár kó áni bidìm pár, kó ákaun tìnn, kó ma shi sig ma buju, kó ma bàna ma buju, kó ma shi sig ma ùwài, kó ma shi sig ma titi. ¹³ N shi sig ma gbam-à Yesu Kristi ri ya mì. Má sa kó kai bidìm pár ma kàhi.

¹⁴ Ama sàn hing barà ning sa shang sig mì á shwìn-à mì ri wa.

¹⁵ Ning mpirká á Filibi, ning yì hing sai-à ñ rì dù dà fim Makidoniya, á sai-à ñ rì dinya mpirká jir àjwár-à níng, kó iklisiya nízyun sa shang fig mì bu bàna, sái ning, ning sa shang síg mì nì, ning ya sig mì bài. ¹⁶ Sai-à ñ shi sig á Tasalonika, wà ma ri zìm bu, ning ri dwim ya bi mì bu, í kàun nízyun bàna, ama kàun nínànn nímá. ¹⁷ Mì ri fig àjwár íri dò jir buká ning ri ya mì níng bàna, ama mì ri fig àjwár jir barà bá swàb kà ya ning á shinn wà ná dìg mà wai níng.

¹⁸ N zìg hing bài ùwài nímá, hár màg rìghing mì, bài-à ning dwim ya bi sig mì á vù Abafaroditas. Bu-à ning ya sig mì níng, shi sig àràg í bu twìb swànn á pyànn Shìdun ni, ku zìg hing, ku ri fig àjwár ma kàhi. ¹⁹ Shìdunmí, àsàin-à shi sig ma kó kai bidìm pár, má ya ning bu-à ning ri zìm bidìm pár á jir shinn Yesu Kristi. ²⁰ Shìdun Tayí aku shi bu-à mpirká má swam yan hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

Nài Bib-à Wà Kinn Shinn

²¹ Aning bib kà mpirká tu kyàr sig pìkyinnbá, mi ri bir pìkyinnbá á byar Yesu Kristi. Wunzàmí big, ká yi ma big shi sig zyun áyág níng, ri bib kà ning. ²² Mpirká tu kyàr sig pìkyinn áyág níng, big bidìm pár big ri bib kà ning, àràg mpirká á lu kùr Kaisar ni bàna má.

²³ Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning bidìm pár.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà KOLOSI

Bulus ba sig wasika-à níng, jir kai bàna ku fig big rag mpirká ri bàg Yesu mà Kolosi mpirká káhi áyaubá ni ri tàg jir ñsáng, mi ri sar gbam mi ri dang rag sàñ sig mpirká abig wib buká zyun-à shi sig ma gbam, abig wib íri Shìdun áwinwá ni bàna. Big tàg mpirká rag wà ba zìm abig wìm zu, to, abig ji buká káhi bàna. Bulus ba sig wasika-à níng jirà aku dinya big rag buká big ri tàg níng í àjai bàna. Ku dinya big rag gbìb Yesu íri gbìb-à mpìr má wìm zu áni.

Bulus Bib Kà Mpirká Mà Kolosi

¹ Wasika-à níng í mì Bulus nì ba síg nì, mì zyun-à Shìdun zìm sig rag ní shi wùn aswam Yesu Kristi. Yi ma wunzayí Timoti ² ri bib kà ning, ning mpirká ri bàg Kristi ma pìkyinn nízyun mà finn swann Kolosi. Ning shí nì mpirká bu Shìdun.

Tayí Shìdun aku wìr kà ya ning àsàn, maaku ya ning pìkyinn na tag.

Bulus Vig Shìdun á Jir Shinn Mpirká Ri Bág Yesu

³ Yi ri sa kyann Shìdun Ta Shinn Luyí Yesu Kristi ísoko, sai-à yi ma ri vig ku á jir shinn ná ni, ⁴ jir kai bàna yi fig big rag, ning shi sig ma pìkyinn bir á jir Yesu Kristi ni, ning ri zìm mpirká bu Shìdun tìnn. ⁵ Yìr bu-à sa ning ri gbar gbam dìrná, mi ri zìm mpirká bu Yesu àdònín, í jirà ning ri kyab pànn kyann ma bu-à Shìdun sinn ya sig ning mà wai níng. Ning fig rìghing bu-à shi sig áni sai-à big dinya sig ning jir àjwár-à á shinn Yesu ní, wà zyun-à í jir àjai.

⁶ Jir-à big dinya sig ning níng, ri sa swàm bu-à ñsàn kó byar wà áni á dunyaru bidim. Mpirká ri fig, mi ri bir pìkyinn áni. Ning má, sai-à ning fig jag sig jir-à hi barà Shìdun ri sa mpìr wà ñsàn níng, hár jir-à hi zìg bi swàm bu ñsàn á kyinn ná ni

tìnn. ⁷ Jir-à hi í Abafaras jàu swàmyí zyun-à yi ri yan kyinnwá níng, ku í àsàin-à dinya sig ning jir-à hi. Buwá ku ri sa swàm Yesu ma kyinn nízyun dò jir shinn ná. ⁸ I ku dinya síg yi í nì rag, Awun Shìdun ri sa swàm á kyinn ná ni, hár ning ri zìm mpirká bu Shìdun.

⁹ Barà yi ma Timoti fig big rag, ning ri sa wà ñsàn àdònín, í bu-à sa yi ri vig kyann Shìdun jir shinn ná. Yi ri vig ku rag, aning yì vinn rìg kó kai bidim pár bu-à ku ri zìm aning sa. Yi ri vig ku rag, aning shi mpìr yar, aning yì bu-à Awun Shìdun ri tàg ning, ¹⁰ jirà aning shi shu àràg barà Shinn Luyí ri zìm, ma aning sa kyann bu-à kyinnwá má jwar áni, jirà swàm-à ná sa bidim pár aku zu shinn, ma aning yì swàb kà tim jir Shìdun. ¹¹ Barà Shìdun í àsàin-à shi sig ma gbam níng, aku ya ning gbamwá, jirà aning bà kyinn, ma aning tib wann pìkyinn, ma aning fig àjwár. ¹² Aning sa Tayí Shìdun ísoko barà ku sinn kà sig yi ayi kà áyau mpirká buwá zyun-à shi sig áyau àyar mà byar kùrwá ni. ¹³ Ku zìg zu sig yi á byar zufi. Tàma-à níng yi shi fig rag áyau gbam Shaitan bàna. Ku zìg bi yi á byar-à wùn azìmwá ri na kùrwá níng. ¹⁴ Wùnwá níng wa zu rìg yi á vù Shaitan, hár n sa ku yafa ya rìghing yi bu pyìrká yi sa sig.

Kristi Kab Síg Nì Bu Bidim Pár

¹⁵ Kó barà mpìr ri myàng fig Shìdun á zu bàna níng, Kristi ri tìya mpirká barà kyinn Shìdun shi sig áni, ku zu síg Shìdun. Kristi shi sig áni daka sai-à big màm fig ma kó bu zyun bàna. Ku kab síg nì bu bidim pár. ¹⁶ I ku Wùn Shìdun ma Tawá Shìdun màm sig bu bidim pár, bu-à mà wai, kó bu-à á jìnn ni, kó bu-à big ri myàng ma zu, kó bu-à big ri myàng fig ma zu bàna, bidim pár ku màm síg nì, àràg yann aswamwá mà wai, ma àgbamká mà wai, ma kùrká, ma mpirká shi sig ma gbam. Buká big màm sig bidim

pár í buwá tinn. ¹⁷ Ku kà síg nì kó kai bidim pár á pyànn. Ku í àsàin-à ri myàng kwonn ma buká bidim pár. ¹⁸ Ayau mpirká ri bàg Shìdun bidim, ku shí nì àgbam-à. Big shi àràg í dìrwá, ku shí nì shinn-à. Ku í àsàin-à ri ya yonki. Ayau mpirká wu sig níng, ku dù jag síg nì mà amir-à ni, àjirà aku shí nì àgbam-à áyau mpirká ni. ¹⁹ Shìdun sinn kà shinnwá ma gbawá ma nsònnwá á dìr Yesu ni, ku zìm sig àdònín. ²⁰ Wànín má, á jir shinn wùnwá ni, Shìdun jùn kwonn ma kó kai bidim pár, bu-à á jìn ni, kó bu-à mà wai, barà wànín wu sig ki mà atàm bín-à ni. Jir wànín í bu-à sa yi dìg gbìb n bi á byar Shidun.

²¹ Wàri níng, ning ri jùn kwonn fig ma Shìdun bàna. Ning rì í mpír azíbká buwá á jir bu bibai-à ning ri kyab, mi ri sa níng. ²² Ama tàma-à níng Shìdun jùn kwonn hing ma ning á jir shinn ki-à Kristi wu sig, jirà aku sinn kàng ning mpír kyikyàr ma aning shi mpirká bàna ma bu pyìr, jirà kada a mpír dang bai ning á pyànnwá ni bàna. ²³ Aning sar gbam á pìkyinn birná ni, ma aning tib bàg barná. Kada aning zìg zu pìkyinn ná á jir àjwár-à ning fig sig níng ni bàna. Jir àjwár-à ning big dinya rìghing mpirká bidim pár á dunyaru. Mì Bulus mì ri dinya mpirká jir àjwár-à níng.

Swàm Bulus á Jir Shinn Mpirká Bu Shìdun

²⁴ Tàma-à níng, mì ri fig àjwár á jir shwin-à mì ri wa á jir shinn ná ni, jir kai bàna Kristi wa jag síg nì shwin á shinnyí ni. Barà mì ri wa shwin níng, yi ma ku í zyun tinn. Mpirká ri bàg ku, big shi sig àràg í dìrwá. Jir wànín í bu-à sa mì ri fig àjwár barà mì ri wa shwin á shinn ná ni. ²⁵ N kàng rìghing mpír-à ri sa swàm Shìdun barà ku ya kà sig swàmwá á vùmí ni jir shinn ná, jirà ní dinya gban rìg mpirká jírwá. ²⁶ Bu-à Shìdun rì tàm sig á ninonn níng tàma-à níng ku tiya rìghing

mpirká buwá. ²⁷ Ku ya sig mpirká buwá gbam abig dinya mpirká kádà jír bu-à ku tàm sig níng. Bu-à ku tàm sig níng, í Kristi barà wànín shi sig á pìkyinn ná ni, ná na kwonn kùr ma wànín. ²⁸ To, yi ri dinya kó ni bidim pár jir Kristi. Yi ri twìb big byur, mi ri tág big jir Shìdun ma yar-à yi shi sig ma kàhi, jirà kó ni ma kwonn hing ma Kristi, aku kinn mpír Kristi. ²⁹ Jir wànín, í bu-à sa mì ri sa swàm ùwài nímá, mi ri kar ngang ma swàm-à níng, bar gbam-à Kristi ri ya mì.

2

¹ Mì ri zìm ní dinya ning jír á shinn swàm ùwài-à mì ri sa á dò shinn ná ni, kwonn ma mpirká ri bàg Yesu mà finn swann Lawudikiya, kwonn ma mpirká ri bàg Yesu ká myàng fig mì ma zu bàna. Mì ri sa swàm á jir shinnbá ni. ² Bu-à sa mì ri kar ngang àdònín, í jirà mì ri zìm abig sar ma gbam áyau gbìb Yesu ni, ma abig zìm bar dirbá, ma abig yì byann wà bu-à Shìdun rì tàm sig níng, í Kristi. ³ Ning yì hing í Kristi ya síg yi nì yar. Ku í àsàin-à tiya sig yi gbìb barà yá yì bu-à Shìdun tàm sig.

⁴ Mì ri dinya ning àdònín, jirà kada abig zìg bi jír zyun àràg í jír yar, ma abig tonn gban ning ma kàhi bàna. ⁵ N bàna á byarná ni, ama bidim pár mì ri kyab pànn ma ning àràg nì shi sig mà byarná ni. Barà nì myàng ning yag mà pyànn, mi ri bir pìkyinn á byar Kristi ni níng, mì ri fig àjwár ma ning wàni.

Jír á Shinn Shu Mpirká Bu Kristi

⁶ Barà ning pànn sig Yesu Kristi rag ku í Shinn Luná níng, sai aning sar gbam á byarwá ni. ⁷ Aning tib bàg barná, aning sinn swàb kà pìkyinn ná á gbìbwá ni, jirà pìkyinn bir-à big tág sig ning níng,aku swàb kà yag mà pyànn, ma aning swam yan kyann Shìdun, aning sa ku í soko.

⁸ Aning pànn shinn ná, jirà wà mpír zyun ma zìg bi jír-à bàna ma yìr mà byar mpír zyun ni, ma tonn

gban ning rag í jir yar, wà má í jir dunyaru, má í bu Kristi bàna, aning fig bàna. ⁹ Shìdun shi sig á dìr Kristi ni, á byar Kristi ni yá myàng barà Shìdun shi sig áni. ¹⁰ Ning dìg rìghing yonki á byar Kristi zyun-à shi sig í shinn kó kai bidim pár. Ku kab sig nì gbam buká shi sig ma gbam bidim pár.

¹¹ Aràg barà big ri kyag jur ning, í barà Kristi kyag kífinn sig bu bibaiká á dìrná ni. ¹² Sai-à big rì wau ning dìr batisma, shi àràg big ri jì kwonn ning ma Kristi. Hár á sim ning bi dù nann zu kèng rìg ma yonki, á jir shinn pìkyinn birná á byar Shìdun àràg barà Shìdun gbar dù nann zu kèng sig Kristi mà amir-à ni. ¹³ Wàri ning, ning rì shi sig àràg mpirká wu rìghing á jir bu pyirká buná ni. Ning rì í mpirká bu Shìdun bàna. Tàma-à ning Shìdun ya sig ning yonki àràg bu Kristi, n yafa ya rìghing yi bu pyirká yi sa sig. ¹⁴ Ku kìm rìghing gbam bu pyìr-à pànn sig yi, ma gbam doka pànn sig yi ning, n kènn bàg rìghing mà atàm bín-à ni. ¹⁵ Ku bi, n bi zìg rìg gbam mpìr gbamká, n kab rìghing gbambá á bín-à big gban sig ku áni, n sa pànn big àzunái á pyànn kó ni.

¹⁶ Kada aning zìm mpìr zyun aku dinya ning jír á shinn buju-à ning ri ji, kó bu-à ning ri wa, ma jír àyúnn ùwài wib, kó sònn àpyú wib, kó àyúnn Asabar wib, kada aning zìm bàna. ¹⁷ Bu káníng bidim pár ri tàg yi buká má sa á pyànn, ama ning shi sig ma Kristi zyun-à kab sig bu káníng. ¹⁸ Kada aning wib jír mpirká ri tàg ning jír ñsáng bàna. Mpìr káníng ri gbar dù shinn, ama big ri tàg shinnbá rag big ri gbar dù fig shinn bàna. Big ri dinya ning rag aning wib yann aswamká bu Shìdun mà wai. Big ri dinya ning rag aning wib jír la-à big la sig. Kyinn bibai-à big shi sig ma kàhi ning, ri sa big big ri kyab àdònín. Kada aning zìm abig tonn ta kà ning á gbìb ajànn bàna. ¹⁹ Big kwonn fig rag ma Kristi,

zyun-à í shinn kó kai ning bàna. Barà shinnyí pànn kwonn sig dìryí ning, í barà Kristi pànn kwonn sig mpirká ri bàg ku. Wàníngrí barà Shìdun ri zìm mpirká abig yì swàb kà Kristi áni.

Kada Aning Bàg Jír-à Big ri Yàng Dinya Ning Atai Níng Bàna

²⁰ Ning ya rìghing yonkiná á byar Kristi. Ning zìg zu rìghing shinn ná áyau buká big ri yàng dinya ning á dunyaru. Wà má àdònín, bu-à sa hár tama-à ning ning ri bàg jír buká big ri yàng dang, mi ri tàg ning bu-à bàna ma yìr ning, í jír kai rà? ²¹ Big ri tàg ning rag, "Kada aning pànn bu-à ning bàna, kada aning ji bu-à ning bàna, kada aning nìm vù á bu-à ning ni bàna." ²² Wàníngrí bu tàg átai, í jír-à bàna ma yìr. To, buká big ri kan dim ning ning wà mpìr ma sa hing, bai fig bàna, jír kai bàna mpìr jíkwinn kan dim sìg nì bu káníng átai. ²³ Big ri myàng doka káníng shi ya sig big àràg í bu yar áni. Big ri dang rag a mpìr wib yann aswamká bu Shìdun mà wai, mi ri dang átai rag, mpìraku sìnn kèng shinnwá á sim. Big ri dang rag a mpìr ya dìrwá shwìn. Ama dokabá ri sa shang fig mpìr barà kwá fím kyinn bibai-à ku shi sig ma kàhi ning bàna.

3

¹ Bigná, Shìdun gbar dù nann zu kwonn rìghing ning ma Kristi, hár n ya rìghing ning yonki. Barà ning shi sig ma yonki zyun-à Kristi shi sig ma kàhi ning, sái aning sìnn kyinn ná á buká shi sig mà wai, byar-à Kristi na sig kùrwá agunn vìm nu Shìdun. ² To, aning kyab buká shi sig mà wai, kada aning kyab buká shi sig á dunyaru bàna. ³ Ning wu kwonn rìghing ma Kristi. Shìdun sìnn kwonn sig yonkiná ma Kristi. Wàníngrí bu-à mpirká má myàng sar fig bàna. ⁴ Barà Kristi í yonkiyí ning, sai-à kwa kèng bi hing, ná shi kwonn ma ku, ná dìg awàiwá tinn.

*Aning Fim Shu Akor-à, Ma Aning
Shi Shu Apyú*

⁵ Kada aning na abann bu dun-yaru bàna, àràg àyái sa, ma sunu uwà, ma bu dìr jín sa, ma bu-à bibai wìm, ma sunu sa. Mpír-à ma ri sa sunu, ku ri wib bu-à í Shìdun bàna.

⁶ Ning yì hing íri buká àdòníng, Shìdun má wà mpír kwonn jir kàhi.

⁷ Bigná wàrì níng, ning rì sa sig bu káníng. Ning rì shi kà sig áyau bu bibai wìm.

⁸ Ama tâma-à níng aning fim rìg bu káníng àràg àgùnn nànn, ma akyib sa, ma mpír zib, ma mpír zìnn swau, ma jír-à bibai dang. ⁹ Kada aning gim ñsáng bàna, jir kai bàna ning tafinn rìghing kyinn-à bibai zyun-à ning rì shi sig ma kàhi, n fim rìghing swàm bu bibaiká ning rì sa sig. ¹⁰ I wà ning dìg sig kyinn àpyú ñsàn nímá. I kyinn zyun-à Shìdun ri vim bìr jirà a kyinn ná shi àràg kyinnwá, jirà aning yì byann ku áni. ¹¹ Mpírká ri bàg Yesu má kyàb gàfínn sar fig dìrbá rag, wàníng í mpír Yahudawaká, wàníng í mpír Yahudawaká bàna, wàníng í mpír-à shi sig á zufi, wàníng í kyinn, wàníng í fàu, wàníng í fàu bàna, mpírká bu Yesu má sa fig àdòníng bàna. Kristi kab síg nì. Ku shi sig áyauyí ni bidìm pár.

¹² Shìdun shig zu ning, n sìnn kèng ning mpír kyinn-à kyikyàr. Ku ri zìm ning. Jir wàníng, aning zìg íri kyinn àdòníng, aning myàng ashi mpír. Aning shi ma kyinn-à mìmìg, aning sìnn kèng shinn ná á sim, aning bàg kó kai ádàn, ma aning tib wann pìkyinn. ¹³ Aning sa muyar áyau bar dìrná ni. Mpír zyun ma sa hing ning bu-à bibai, aning yafa rìg dìrná àràg barà Shinn Luyí yafa ya sig ning bu pyìrná. ¹⁴ To, bu-à kab sig áyau bu káníng ni bàna, aning zìm bar dìrná. I wà ná sa yì buká ñsàn níng bidìm pár. ¹⁵ Wàníng má, aning ya Kristi pìkyinn ná, jirà a pìkyinn ná na tag wann, jir kai bàna Shìdun bar kwonn sig ning aning shi í bu nzyun, jirà a pìkyinn ná na tag

wann, ma aning sa kyann Shìdun ísoko. ¹⁶ Jir Kristi aku kà mònn á pìkyinn ná ni, ma aning dìg yar barà ná tàg jàuná big sìsàn nímá, ma aning twìb jàuná byur. Aning dài kyann jonn, kó jonn Zabura, kó jonn àpyú, kó jonn zyun-à Awun Shìdun ri wìr kà ya ning á pìkyinn ná ni, ma aning dài swam yan kyann ku á kyinn ná ni, ma aning sa ku ísoko. ¹⁷ Bu-à ná sa, ma bu-à ná dang bidìm pár, aning sa á zìnn Shinn Luyí Yesu ni, ma aning sa Tayí Shìdun ísoko á jir shinnwá ni.

*Bar Bu-à Mpír Kristi Má Sa á
Luwá Ni*

¹⁸ Ning uwàká, aning wib nuná big. Ning yì hing wàníng í barà uwà-à ma ri bàg Shinn Luyí, í barà kwá sa áni.

¹⁹ Ning wunùká, aning zìm uwàká buná, kada aning shi nànn big àgùnn bàna.

²⁰ Ning yanká, aning wib jir taná ma nànn kó ákaun bidìm. Wàníng í barà Shìdun má fig àjwár ma ning.

²¹ Ning ta yanká, kada aning yan ta kyann yanká buná barà bá bai kyinn bàna.

²² Ning fàuká, aning wib shinn luná á kó kai ni bidìm pár. Kada aning sa swàm íri jirà big ri myàng ning bàna. Ama aning sa swàmná ma kyinn nzyun, ma aning shàr Shinn Luyí mà wai. ²³ Bu-à na sa bidìm pár, aning sa ma kyinn nzyun, jir kai bàna ning ri sa yá Shìdun, ning ri sa ya fíg mpír bàna.

²⁴ Ning yì hing Shinn Luyí má wa ning byafàn ná á jir swàm-à ning sa sig. Ná dìg bu-à ku gib sig nu rag kwá ya mpírká buwá níng. Asàin-à yi ri sa ya ku swàm-à níng, í Kristi.

²⁵ Mpír-à ma sa sig wà bibai, Shìdun má ya kèng ku wà bibai-à ku sa sig. Ku ri shig zu fig mpír zyun, mi ri ngàng zyun bàna.

4

¹ Ning mpírká shi sig ma fàu níng, aning sa ya big bu-à kyinnbá má bai

fig áni bàna, jir kai bàna ning yì hing ning má, ning shi sig ma Shinn Luná zyun-à mà wai tinn.

Bulus Dinya Big Bu-à Bá Sa

² Aning sar gbam ma aning vig kyann Shìdun. Aning na aná ma Shìdun vig bàna, ma aning sa kyann ku ísoko. ³ Wà na ri vig Shìdun, aning vig ku á jir shinnyí ni tinn. Aning vig ku rag,aku pù ya yi gbìb-à ayi dinya mpirká jir Kristi, barà shi sig í bu atàm á byarbá ni níng. Bigmí, big kìg kà sig mì á tonn fi jirà ñ rì dinya sig mpirká jír-à níng. ⁴ Aning vig kyann ku àjirà ñ dang byann jír-à hi, àràg barà sàñ sig ñ dang.

⁵ Aning shi shu ñsàn ma shu yar á byar mpirká ri bàg fig Yesu bàna. Sai-à na dìg hing pyù, aning dang jir Kristi. ⁶ Jír-à má zu á nuná ni, aku shi í jír-à ñsàn, jirà wà mpirká ma bib ning abib, aning yì barà ná zìm ya ku.

Bulus Bib Kà Mpirká

⁷ Tikikus má dinya ning taimí. Ku í wunzàyí á jir shinn Yesu ni. Ku ri sa swám Shinn Luyí ma pìkyinn ñzyun, yi ri zìm ku wàni. Ku má, ku í fàu Shinn Luyí Yesu Kristi tinn. ⁸ Bu-à sa mì ri swam bi ku á byarná ni níng, mì ri swam bi ku jirà aku dinya ning bu-à yi shi sig áyau-à ni, ma aku dang gbam ning pìkyinn. ⁹ Ku ma Unisimus má bi zyun. Unisimus í wunzàyí zyun-à dù bi sig á jànn ná ni. Yi ri zìm ku. To, wà ba bì hing, bá dinya ning bu-à ri sa yi bidim.

¹⁰ Aristarkus zyun-à yi ma ku shi sig í zyun á tonn fi-à ni níng, ri bib kà ning. Markus zyun-à yàkúwá ku ma Barnabas í ñzyun níng, ri bib kà ning. N rì dinya sig ning rag wà kwa bi fòr hing á byarná ni, aning pànn samyib ku. ¹¹ To, Joshuwa zyun-à big ri bar ku Yustus, ku má, ku ri bib kà ning. Mpirká sara káníng í nànn mpirká Yahudawaká zyun-à ri sa swám ma mì á kùr Shìdun ni. Big sa pìkyinnmí na tag wann rìghing.

¹² To, Abafaras zyun-à dù bi sig mà jànn ná ni níng, ku ri bib kà ning. Ku í wùn sukà bu Yesu Kristi wàni. Ku ri vig kyann Shìdun á shinn ná ni rag, aning sar gbam, aning kinn mpirká Shìdun, aning pànn jir Shìdun ma pìkyinn ñzyun, aning zìm bu-à Shìdun ri zìm bidim. ¹³ N yì hing ku sa sig swám ùwài nímá jir shinn ná, ma jir shinn mpirká mà finn swann Lawudikiya, ma mpirká mà finn swann Hirapolis. ¹⁴ To, Luka mpirk-à ri dàb dor níng, ku má, ku ri bib kà ning. Yi ri zìm ku. Dimas má, ku ri bib kà ning tinn.

¹⁵ Aning bib kà mpirká mà finn swann Lawudikiya. Aning bib kà uwà zyun-à big ri bar ku Nimfa, kwonn ma mpirká ri kwonn shinn mi ri wib Shìdun mà luwá ni bidim pár. ¹⁶ Wà na jangga kinn rìghing wasika-à níng, aning dwim yag mà byar mpirká mà finn swann Lawudikiya, abig jangga tinn. Ning má, aning jangga wasika zyun-à mì ri ba ya big níng tinn. ¹⁷ Aning dinya Arkibus, aning rag aku sa vinn rìg swám-à Shìdun ya sig ku níng.

¹⁸ To, í mì Bulus ñ ba síg nì ma vùmí. Mì ri bib ning bib bib. Kada aning màm jànn rìg barà ñ shi sig á tonn fi níng bàna.

Asàn Shìdun aku shi kwonn ma ning.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Mà TASALONIKA Wà Wa Zyuni

Bulus ba sig wasika-à níng jiràaku dang gbam pìkyinn mpirká zyun-à bir sig pìkyinn á byar Yesu Kristi ni mà Tasalonika. Ku sa Shìdun ísoko barà ku fig tai big rag káníng ri bir pìkyinn á byar Yesu ni wàni. Big ri zìm Shìdun mi ri sa swàm wàni. Ku dinya big jír á shinn abib-à big bib sig ku á shinn barà Yesu má kàng bi. Ku dinya big rag abig sa kyann swàm áyau barà big ri shi kir àyúnn-à Kristi má kàng bi níng.

¹ I mì Bulus ma Silas ma Timoti ri ba yá ning nì, ning mpirká á Tasalonika, ká zyun-à ri kwonn shinn á zìnn Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi. Shìdun aku sa sàn ya ning, maaku ya ning pìkyinn na tag.

Bulus Swam Yan Shìdun á Shinn Mpirká Ri Bir Pìkyinn

² Kó ákaun bidim pár, yi ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn ná ni. Sai-à yi ma ri vig Shìdun, yi ri vig ku á shinn ná ni. ³ Sai-à yi ma ri vig Shìdun Tayí, yi ri kyab pànn swàm-à ning ri sa á jir shinn pìkyinn birná ni, ma bu nsàn-à ning ri sa á jir shinn barà ning ri zìm Kristi, ma barà ning sìnn sig zuná á dìr Shinn Luyí Yesu Kristi ni, n sar gbam sig áni. ⁴ Wunzàmí big, Shìdun ri zìm ning wàni. Yi yì hing ku shig zu sig ning jirà aning shi í buwá, ⁵ jir kai bána sai-à yi bi n dinya sig ning jir àjwár-à níng, yi dang fíg ma nu átai bána, ama í Shìdun ya síg yi nì gbamwá ma Awun Kyìkyàrwá, í wà ku sìnn kà yi, yi bir sig pìkyinnyí ngbam nímá á jir Shìdun zyun-à yi dang sig. Ning yì hing írì swai shu-à yi shi sig ma ning níng, í shu-à má tág ning barà ná shi shu nsàn.

⁶ Kó barà ning ri wa shwìn níng,

ning zìg hing bar kyonnyí ma bu Shinn Luyí. Ning zìg hing jir Shìdun ma pìkyinn àjwár, àjwár zyun-à ri bi á byar Awun Kyìkyàrwá ni. ⁷ A jir shinn wàníng ni, í bu-à sa ning shi sig í yìzu á byar mpirká ká bir sig pìkyinnbá á jànn Makidoniya ma Akaya. ⁸ A jir shinn ná ni, í bu-à sa jir Shinn Luyí Yesu kàng kwìb gban rìghing jànn-à. Mpirká kó áni bidim pár fig hing wà ning bir sig pìkyinn ná. Mpirká fig sig níng íri mpirká á Makidoniya ma Akaya bàna. Jir wàníng í bu-à sa yá dang fig rág nì bàna. ⁹ Big ma shinnbá, big ri dinya mpirká rag sai-à yi bi sig kyinn á byarná ni níng, ning bir sig pìkyinn ná á jir Shìdun zyun-à yi dinya sig ning. Ning fim rìghing buki-à ning ri sa, n bi rìghing á byar Shìdun. Ku í Shìdun àjai, ku shi sig ma yonki. ¹⁰ Big ri dinya mpirká rag, ning ri shi kir àyúnn-à wà wùn Shìdun má wann bi á jànn-à ni. Wùn Shìdun-à hi í Yesu. Shìdun gbar dù nann zu rìghing ku mà shar amir-à ni. Ku shi sig nì mpír-à má pinn zu yi á kwonn wà zyun-à ri bi níng.

2

Swàm-à Bulus Sa Sig á Tasalonika

¹ Wunzàmí big, bigná ning yì hing swàm-à yi rì sa sig á sai-à yi shi sig á byarná ni níng, zu hing shinn, jir kai bána ning zìg hing jir Shìdun zyun-à yi dinya sig ning. ² Ning fig hing barà mpirká á swann Filibi ya sig yi shwìn, hár n swau sig yi. Mpirká káhi ya sig yi shwìn á swann ná ni tinn. Kó barà bu-à níng sa sig àdònín, Shìdun ya sig yi pìkyinn wim wà ayi dinya ning jir àjwár-à ku ya sig á vùyí ni. ³ Sai-à yi bar bi sig ning rag aning bi bàg Shìdun níng, yi gim ya fig ning nsáng bána. Yi dinya sig ning jír-à níng ma pìkyinn-à kyìkyàr. Yi tonn gban fig ning à tonn gban bána. ⁴ Shìdun màg màg fig hing yi, n myàng hing rag yi kinn hing wà aku ya sìnn jir àjwárwá á vùyí ni. Wàníng í bu-à sa yi ri dinya

mpirká jir àjwár-à ning. Yi ri dinya fíg mpirká jír-à ning, jirà abig fig àjwár bàna, ama í jirà Shìdun zyun-à ri màg màg fig píkyinnyí ning aku fíg nì àjwár. ⁵ Ning yì hing sai-à yi bi n dinya ning jir Shìdun ning, yi bi n sa ya fíg ning jwár bàna. Sai-à yi dinya ning jir Shìdun ning, yi dang fíg jirà aning ya yi bu zyun bàna. Shìdun ma shinnwá má, ku yì hing. ⁶ Yi zìm fig mpìr jíkwinn aku swam yan yi bàna, kó ning kó mpirká káhi. ⁷ Yi í yann aswam Kristí, í bu-à sa yi dig sig gbam. Wà yi nìm ma zìm hing, yi nìm má sìnn kà ning aning ya yi buká ning shi sig ma káhi. Ama yi ri bàg kó kai ádàn àràg barà ná ri kyab mi ri myàng kwonn ma yanká buwá. ⁸ Yi ri zìm ning wàni, í bu-à sa yi ri dinya ning jir àjwár-à Shìdun ya sig yi ning. Iri wàníng bàna má, yi zìm hing yá wu ki á jir shinn ná ni, jirà aning dìg bu-à nsàn. ⁹ Wunzàyí big, ning yì hing rag, sai-à yi rì shi sig á byarná ni yi rìi sa swàm fi ma àyúnn. Yi ri sa àdòníng jirà ayi dìg bu-à yá jíji. Yi rì zìm fig aning pyag yi á sai-à yi ri dinya ning jir àjwár-à Shìdun swam bi sig ning bàna.

¹⁰ Ning yì hing shuyí yi rì shi sig áyauná ni ning, í shu kyìkyàr. Yi ri sa buká zyun-à Shìdun ri zìm ayi sa. Kó mpìr nzyun dang bai fig shuyí bàna. Shìdun ma shinnwá má, ku yì hing. ¹¹ Yi ri myàng kwonn ma kó ni bidim pár áyauná ni, àràg barà ta ri myàng kwonn ma yannká buwá. ¹² Yi ri tàg ning buká nsàn, mi ri dang gbam píkyinnyí ná, mi ri kar zìng ning jirà aning shi shu-à má sàñ ya Shìdun. Shìdun í zyun-à ri bar ning jirà aning kà á byar-à ku ri na kùrwá, ma aning shi mpìr ùwài.

¹³ Yi ri sa ya Shìdun ísoko jir yonki-à ning shi sig ma káhi. Yi ri sa jakàng ísoko jir kai bàna sai-à yi dinya sig ning jir Shìdun ning, ning fig hing hár n pànn hing ma vù pyànnà. Ning zìg fig jír-à ning rag í jir mpìr jíkwinn bàna, ama ning zìg sig jír-à ning rag í jir Shìdun

zyun-à ri sa swàm á píkyinnyí ná ni. ¹⁴ Wunzàmí big, bu-à dìg sig ning ning, í bu-à dìg sig mpirká bu Shìdun mà Yahudiya ká ri kwonn shinn á zìnn Yesu Kristí. Mì ri dang jír-à ning, jir kai bàna shwìn-à mpirká mà swann ná ni ri ya ning ning, shi sig àràg í shwìn-à mpirká bu Shìdun wa sig á vù mpirká bigbá ni, ká zyun-à í Yahudawaká. ¹⁵ Mpìr Yahudawaká gban mpirká ri dang kyann jir Shìdun wàni, í wà big bi gban jakàng Shinn Luyí Yesu. Big kan zu rìg yi á swann ná ni hár big ri sa bai kyinn Shìdun, mi ri zib kó ni bidim pár. ¹⁶ Yi ri zìm ayi dinya mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna ning jir Shìdun, jirà Shìdun aku pinn zu big. Ama mpìr Yahudawa káníng kan dim yi. Big sa sig bu pyirká nínànn nímá, hár tâma-à ning big ri sa swàb kà, mi ri yag mà pyànn. Tâma-à ning kwonn wà Shìdun shi sig rag á shinnbá ni.

Bulus Ri Zìm Aku Yag Bib Kà Jakàng Mpirká Ri Bàg Yesu Mà Tasalonika

¹⁷ Wunzàmí big, sai-à mpirká kan zu sig yi á byarná ni ning, yi fig fig àjwár bàna, jir kai bàna yi ma ning gáb rìghing dìr. Kó barà pyunnyí ma ning nonn hing ning, ning shi sig á píkyinnyí ni. Yi ri zìm ayi yag bib kà jakàng ning. ¹⁸ Mì Bulus n̄ kar ngang kàun nínànn nímá, jirà ayi yag myàng kà ning, ama Shaitan kan dim rìghing yi, yi dìg fig pyù bàna. ¹⁹ Yá fig ning àjwár wàni, àyúnn-à Yesu Kristí má kàng bi jakàng. Jir kai bàna yi sìnn sig zuyí á dìrná ni rag, Yesu má dìg ning, ning sar gbam sig á jírwá ni. Wà má àdòníng, yá fig ning àjwár wàni. ²⁰ Ning shi síg nì ká yi sìnn sig zuyí á dìrná ni, mi ri fig àjwárná.

3

¹ To barà yi myàng fig ning bàna ning, yi bà sar fig rag kyinn barà yá shi bàna. I bu-à sa yi swam yag sig Timoti mà byarná ni. I wà yi shi

sig buyí mà Atina. ² Yi swam yag ku á byarná ni. Ku í wunzàyí, ku ri sa swàm ma yi á jir Shìdun, ku ri tàng mpìrká jir àjwár-à á shinn Kristi. Yi swam yag ku jirà aku dang gbam pìkyinn ná jirà aning bir swàb kà pìkyinn ná á byar Shìdun, ³ jirà kada kó mpìr nzyun áyauná ni ma fim rìg wà kwá bir pìkyinn á byar Kristi ni jir shwìn-à mpìrká ri ya ning níng. Ning yì hing Shìdun dang sig rag, yi ká yi bir sig pìkyinnyí á byarwá ni níng, yá wa shwìn àràg barà yi ri wa níng. ⁴ A sai-à yi ma ning rì shi sig ma í zyun níng, yi rì dinya sig ning rag, yi ma ning má wa shwìn jir shinn pìkyinn bir-à yi bir sig á byar Kristi. Tàma-à níng, ning myàng hing ma zuná. ⁵ A jir shinn shwìn-à ning ri wa níng, í bu-à sa ñ bà sar fig kyinnmí bàna, ñ swam yag sig Timoti á byarná ni jirà aku yag myàng kà ning, maaku kàng biaku dinya mì tai á shinn barà ning bir sig pìkyinn ná. Kyinnmí gib rìghing, jir kai bàna mi ri kyab kada Shaitan ma tonn gban ning, ná fim rìg wà ná bir pìkyinn á byar Shìdun, kàhi swàmmí má zu fig shinn bàna.

⁶ Ama Timoti kàng bi n dinya hing yi tai àjwár zyun-à sa tag wann pìkyinnyí. Ku dinya yi rag hár tàma-à níng í barà ning ri sar gbam á jir Shìdun, ning ri zìm bar dìrná wàni. Ku rag, kó ákaun bidìm pár ning ri kyab pànn yi, ning ri zìm aning myàng jakàng yi, àràg barà yi má, yi ri zìm ayi myàng ning níng. ⁷ Kó barà mpìrká ya sig yi shwìn wàni níng, yi ri fig àjwár, jir kai bàna hár tàma-à níng í barà ning ri bàg Yesu. ⁸ Sai-à rì níng, pìkyinnyí rì na tag wann fig bàna. Ama barà yi bi fig rag ning ri sar gbam á jir Shinn Luyí ni níng, pìkyinnyí í na tag rìg-à. ⁹ Yi ri sa ya Shìdun ísoko á jir shinn ná ni. Yi ri sa ya ku ísoko jir àjwár-à ku ya sig yi barà ning sar gbam sig á gbìb Shìdun. Nuyí kinn fig barà yá sa ya ku ísoko bàna. ¹⁰ Yi ri vig Shìdun fí ma àyúnn jirà ayi dìg pyù-

à yá yag má myàng kà jakàng ning, ma ayi tàng vinn rìg ning jir Shìdun zyun-à yi tàng fig ning bàna níng. Ya sa hing àdònìng, pìkyinn birná á byar Yesu má gbam swàb kà.

¹¹ Yi ri vig Shìdun Tayí ma shin-nwá, ma Shinn Luyí Yesu rag, àyúnn zyun ayi nìm dìg pyù jirà ayi yag mà byarná ni. ¹² Shinn Luyí Yesu aku sa aning zìm swàb kà ba dìrná. Aku sa aning zìm swàb kà mpìrká káhi mà myann àràg barà yi ri zìm ning níng. ¹³ Aku gbar gbam pìkyinn ná jirà aning shi shu ñsàn, jirà kada mpìr zyun ma dang bai ning á pyànn Shìdun Tayí àyúnn-à Shinn Luyí Yesu ma kàng bi hing ma mpìrká buwá.

4

Shu-à ma Jwar Ya Shìdun

¹ Yi tàng hing ning barà ná shi shu ñsàn zyun-à má jwar ya Shìdun. Yi myàng hing ning ri shi àràg barà yi tàng sig ning. Yi ri vig ning á zìnn Shinn Luyí Yesu, aning shi swàb kà íri shu-à níng. ² Buká yi tàng sig ning rag aning sa níng, yi tàng sig ning á zìnn Shinn Luyí Yesu. ³ Shìdun ri zìm aning shi shu kyìkyàr á pyànnwá ni. Ku zìm fig aning sa àyái bàna. ⁴ Kó ni bidìm pár áyauná ni aku shi shu kyìkyàr maaku zìg wàwá á gbìb-à sàñ sig akuzìg àràg barà Shìdun ri zìm. ⁵ Kadaaku sa sunu àràg barà mpìrká ká yì fig Shìdun bàna níng ri sa níng. ⁶ Shìdun ri zìm fig mpìr akusí wà jàuwá bàna, mpìr-à ma sa hing àdònìng, ku ri lir ji jàuwá, mi ri sa bai wàníng pìkyinn. Mpìr-à ma sa hing bu àdònìng, Yesu má wà ku kwonn. Yi dinya hing ning bu káníng, n gbar hing sungná á sai-à yi ma ning rì shi sig í zyun níng. ⁷ Shìdun bar bi fíg yi jirà ayi shi shu àyái á pyànnwá ni bàna, ama ayi shi shu kyìkyàr. ⁸ Jir wàníng mpìr-à ma ngàng hing jír-à níng, ku ngàng fíg jir mpìr bàna, ku ngàng

síg jir Shìdun àsàin-à ya sig ning Awun Kyìkyàrwá níng.

⁹ Yi bàna ma jír àpyú wà yá ba ya ning á shinn barà ná zìm ba dìrná, jir kai bàna Shìdun tàng rìghing ning barà ná zìm ba dìrná. ¹⁰ Ning zìm vinn rìghing mpìrká zyun-à ri bàg Yesu ká shi kàng kwìb sig jànn Makidoniya áni. Ama bidìm pár yi ri vig ning aning zìm swàb kà big ùwài nímá. ¹¹ Aning shi shu ñsàn, kada aning kà áyau jír-à ma zu fíg gbìbná bàna, aning sa swàm ma vùná, àràg barà yi dinya sig ning. ¹² Wà na sa hing àdònín, mpìrká mà myann má wib ning, ná yàn fig bu zyun á vù mpìr bàna.

Ayúnn-à Shinn Luyí Má Kàng Bi Ani

¹³ Yi ri zìm aning yì bu-à má dìg mpìrká wu sig, ká bir sig pìkyinnbá á byar Yesu ni, jirà kada na shi ma pìkyinn-à pìpir á shinnbá ni àràg barà mpìrká ká bir fig pìkyinnbá á byar Yesu bàna ri sa níng. ¹⁴ Barà yì bir sig pìkyinnyí rag Yesu wu n dù nann zu kàng mà shar amir-à ni níng, í bàra yì bir sig pìkyinnyí áni rag, Shìdun má zìg yag mpìrká bir sig pìkyinnbá á byarwá ni, ká wu sig níng, mà waisháu-à ni.

¹⁵ Bu-à yi ri dinya ning níng, í bu-à Shinn Luyí Yesu rì dang sig. Ayúnn-à Shinn Luyí Yesu má kàng bi áni níng, yi ká yi shi sig ma yonki níng, yá yag jag fig ká wu bab sig níng bàna. ¹⁶ Shinn Luyí má bar nài abor ngbam nímá, àgbam yann aswamká mà wai má dang jír, í wà mpìrká má fig bá winn yur má su nài wàni, wà í yur-à Shìdun má bar kwonn mpìrká áni. A byar-à hi, Shinn Luyí Yesu ma shinnwá má wann bi, ká bir sig pìkyinnbá á byarwá ni n wu sig níng, má dù nann zu mà amir-à ni. ¹⁷ A byar-à hi yiká yi shi sig ma yonki níng, Shìdun má sìnñ kwonn yi í byar ñzyun kwonn ma mpìrká wu sig, í wà kwá zìg nann zu yag yi mà waisháu-à ni. Mà byar-à níng hi, í byar-à yá dìg kwonn ma

Shinn Luyí. Yá shi kyann rag ma ku. ¹⁸ Aning dinya ba dìrná jír-à níng, jirà pìkyinn ná aku fig àjwár.

5

Aning Shi Azír Ayúnn-à Shinn Luyí Má Bi

¹ Wunzàmí big, yi bàna ma jír àpyú zyun-à yá ba ya ning á shinn àyúnn-à Shinn Luyí má kàng bi, ² jir kai bàna ning ma shinn ná, ning yì bab rìghing rag Shinn Luyí má bi á sai-à mpìrká kyab fig rag kwá bi bàna. Kwá bi àràg barà ajwú ri kà dìg mpìr á fi. ³ A sai-à mpìrká ma ri dang rag, tama-à níng yi ri fig àjwár, bu zyun bàna. Sai-à níng hi, í sai-à shwìn má bi dìg big sa báb, í kàun ñzyun àràg barà wùn ri wa uwà-à shi sig ma finn. Ayunn-à níng hi, kó mpìr ñzyun má shàr zu fig bàna. ⁴ Ama bigná, ning wunzàmí big, ning shi fig á zufi-à ni bàna, jir kai bàna ning yì rìghing bu-à má sa àyúnn-à níng hi. Ayunn-à Shinn Luyí má bi áni níng má shi fig bu mamaki á byarná ni, àràg barà mpìrká ri sa mamaki mpìr ajwú níng bàna. ⁵ Yi ma ning bidìm pár, yi í mpìrká shi sig á yiyar-à ni. Yi shi fig á zufi bàna. ⁶ A jir shinn wàníng ni, kada ayi shi ma ayi na íri aná àràg barà mpìrká káhi ri na níng bàna. Ayi shi àzír ma ayi pànn shinnyí. ⁷ Mpìrká ri na aná á sai-à fi ma sìr hing. Sai-à fi ma sìr hing, í sai-à mpìrká ri wa pyann shin. ⁸ Ama barà buyí yi í mpìr àyar níng, ayi pànn shinnyí. Ayi bir pìkyinnyí á byar Shinn Luyí ma ayi zìm ba dìryí. Wà ya sa hing àdònín, yi ri kang shinnyí àràg barà sojaká ri kang shinnbá ma àkì. Ayi sìnñ zuyí á byar Shinn Luyí jirà àyúnn-à kwa bi hing, kwá pinn zu rìg yi. Ya sa hing àdònín yi kang sig shinnyí àràg barà sojaká ri kang shinnbá ma abishinn kènn. ⁹ Shìdun shig zu fíg yi jiràaku nànn zu àgùnnwá á shinnyí ni bàna, ama jirà ayi dìg yonki àpyú á jir shinn Yesu Kristi.

10 Ku wu sig jir shinnyí, jirà kó ya wu hing, kó ya wu fig bàna, ayi yag shi kwonn ma ku í byar nízyun. **11** A jir shinn wàníng ni, aning gbar gbam ba dìrná, ma aning shang jàuná, jirà aning yag mà pyànn àràg barà ning ri sa tàma-à ning.

Bulus Ba Vinn Jírwá

12 Wunzàmí big, mì ri vig ning, aning wib àgbamká ká ri sa swàm áyauná ni, àràg ká shi síg nì shinn-à á swàm Shinn Luyí ni, mi ri tág ning barà ná shi shu. **13** Aning sa ya big ísoko kó ákaun bidìm pár, aning zìm big á jir swàm-à big ri sa. Aning shi shu ñsàn ma kó ni bidìm pár.

14 Yi ri vig ning, aning dinya mpìr àbínn káníng, abig sa swàm. Aning gbar gbam mpirká ká dìrbá wu tag rìghing. Aning gbar gbam mpirká ká pikyinn birbá wu tag rìghing. Aning bà kyinn ma kó ni bidìm pár. **15** Kada aning zìm mpìr zyun áyauná ni aku sa pyann kèng jàuwá bu bibai-à wàníng sa sig ku bàna. Ama kó ákaun bidìm pár bu-à ná sìnn á pikyinn ná ni bàna, aning sa ya ba dìrná bu ñsàn ma mpirká mà myann.

16 Kó ákaun bidìm pár aning fig íri àjwár. **17** Aning vig Shìdun kó ákaun bidìm pár. **18** Kó kai ma dìg sig ning, aning sa ya Shìdun ísoko. Wàníng í bu-à Shìdun ri zìm á pikyinn mpìr-à ma shi síg bu Yesu Kristi.

19 Kada aning kan dim Awun Kyìkyàr aku sa swam á pikyinn ná ni bàna. **20** Wà mpìr zyun ma dinya hing ning bu-à Awun Kyìkyàr ma dinya sig ku, kada aning ngàng jír-à hi bàna. **21** Aning màg màg fig jír-à hi. Wà jír-à hi ma sàñ hing, aning zìm ma aning sa swàm ma kàhi. **22** Aning gàb dìr ma bu-à bibai kó íri wà áni bidìm pár.

23 Mì ri vig Shìdun ma shinnwá, zyun-à ri sa tag pikyinn mpirká níng,aku sa aning shi mpìr kyìkyàr, kwonn ma pikyinn ná, ma dirná, ma awun ná, jirà àyúnn-à Yesu ma bi hing, kwá dìg fig ning ma bu-à

bibai kó íri wà áni bàna. **24** Shìdun zyun-à bar bi sig ning rag aning bi bàg ku níng, kwá sa bu-à ku dinya sig ning rag kwá sa, jir kai bàna ku í mpìr gwangga.

25 Wunzàyí big, aning vig ya yi Shìdun.

26 Aning bib kà jàuná big ká ri bàg Yesu níng bib bib.

27 Mì ri vig ning á zìnn Shinn Luyí Yesu ni, aning jangga bu-à nà bà sig níng á byar mpirká ri bàg Yesu bidìm pár.

28 Shinn Luyí Yesu Kristi aku ya ning bu ñsàn-à ning ri zìm. Aku shi àdòníng.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig Mpirká Må TASALONIKA Wà Wa Pyànà

Mpirká mà Tasalonika kyinnbá shi rìghing shan shan nímá á shinn wà barà àyúnn-à Yesu Kristi mà kàng bi á dunyaru. Mpirká káhi dang rag Kristi kàng bi rìghing. Bulus ba ya big wasika wà wa pyànà jirà aku tág big jír á shinn barà Yesu Kristi má kàng bi. Ku dinya big rag sai-à Yesu Kristi ma nyàan kàng bi, mpirká má sa swàb kà bu-à bibai kim kim. Ku dinya big abig sa swàm Yesu Kristi ma abig shi shu sisàn.

¹ I mì Bulus ma Silas ma Timoti ri ba ya ning, ning mpirká á Tasalonika, ká zyun-à ri kwonn shinn á zinn Shidun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi.

² Shidun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig sa sàn ya ning, ma abig ya ning pikyinn na tag.

Sai-à Kristi Ma Bi Hing, Shidun Má Wà Kwonn

³ Wunzayí big, sàn hing ayi sa ya Shidun ísoko, jir kai bàna ning ri bir swàb kà pikyinn ná á byar Yesu, mi ri zìm swàb kà ba dìrná wàni.

⁴ Wàníng í bu-à sa yi ri swam yan ning á sai-à ya kwonn shi sig ma mpirká ri bàg Shidun. Yi ri dinya big rag, hár tama-à ning í barà ning wim pikyinn, n bir sig pikyinn ná á byar Yesu, kó barà mpirká ri ya ning shwìn ning.

⁵ Pikyinn birná zyun-à ning shi sig ma káhi á sai-à ning ri wa shwìn ning, tág hing yi rag sai-à Shidun má wà kwonnwá ning, kwá ya ning bu-à ning kinn sig wà aning dìg. Ning kinn hing wà aning kà mà byar-à ku na sig kùrwá, jir kai bàna shwìn-à ning ri wa ning, ning ri wa jirà aning dìg byar-à ning hi. ⁶ Shidun má wà kwonnwá á gbib gwangga. Kwá ya pyann

kàng mpirká ri ya ning shwìn ning shwìn tinn. ⁷ Ning ká ning ri wa shwìn tama-à ning, kwá ya ning byar shu ñsàn byar-à ná shi ngàng ma yi í byar nzyun, á sai-à Shinn Luyí Yesu ma wann bi hing mà wai, àràg í anam pyìr, kwonn ma yann aswamká buwá. ⁸ Ayúnn-à ning hi, kwá ya mpirká ngàng sig jir Shidun ning shwìn, àràg ká zìg fig jir àjwár-à big dinya sig big á shinnwá ni bàna ning. ⁹ Mpír káníng má wa shwìn-à má vinn fig á vinn bàna. Bá jànn rìg hár kinn kinn. Byar shubá má nonn ma Shinn Luyí. Bá myàng fig gbam Shidun bàna. ¹⁰ Bu-à ning má sa àyúnn-à Shinn Luyí má kàng bi áni. Kwá kàng bi àyúnn-à ning hi, jirà mpirká buwá abig swam yan ku á jir shinn bu-à ku sa ya sig mpirká buwá big. Mpirká ká bir sig pikyinn á byarwá ni ning, bá wib ku. Ná shi áyaubá ni, jir kai bàna ning bir sig pikyinn ná á jír-à yi dinya sig ning ning.

¹¹ Wàníng í bu-à sa yi ri vig Shidun Tayí á jir shinn ná ni. Yi ri vig ku, aku sa ma aning shi íri mpirká ku ri zìm, aning shi àràg barà ku bar bi sig ning aning shi mpirká buwá ning. Yi ri vig ku aku ya ning gbamwá jirà aning shi dikina mpir ñsàn ma aning sa kyann bu ñsàn kó ákaun àràg barà ning ri zìm aning sa ning. Shidun aku sa aning sa swàm zyun-à ning ri zìm aning sa jir pikyinn bir-à ning bir sig á byar Yesu. ¹² Na sa hing àdònín, mpirká má swam yan Shinn Luyí Yesu dò jir shinn ná. Bá wib ning dò jir shinnwá jir kai bàna Shidun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi sa sàn ya rìghing ning.

2

Mpír Bibai Má Zu Bi

¹ Wunzamí big, má dinya ning jír á shinn àyúnn-à Shinn Luyí Yesu Kristi má kàng bi áni. Ayúnn-à ning hi, yi bidim pár yá kwonn shi á pyànnwá ni. Mì ri vig ning,

² kada aning kyab jír shan shan á pikyinn ná ni bàna, kada aning shàr zinn jirà mpirká ri dang rag àyúnn-à Shinn Luyí má kàng bi áni níng, fòr rìghing níng bàna. Yi yì hing mpirká káhi má dinya ning rag, í Awun Kyìkyàr tiya síg big nì, kó yi dang síg nì, kó yi ba sig á tarkada. Kada aning bir pikyinn ná áni bàna.

³ Kada aning zìm mpìr zyun aku tonn gban ning bàna sám. Mì ri dang fig jír bu jonn bàna. Shinn Luyí má kàng bi fig ma bàna, sai àyúnn-à mpirká nìnànn nímá ma ri sa Shìdun yawari. Ayúnn-à níng hi, Mpìr Bibai má zu bi, zyun-à bá takà mà lu pyìr-à ni. ⁴ Mpìr Bibai-à níng má zib jir Shìdun ma kó kai bidìm pár zyun-à mpirká ri bìnn kir wann á pyànnbá ni. Kwá kan dim mpirká kada abig vig Shìdun bàna. Kwá kà mà lu Shìdun má shi wann àràg í kùr. Hár kwá dang rag ku shi síg nì Shìdun.

⁵ Sai-à nì rì shi sig á byarná ni, nì rìi dinya kyann ning jír-à níng. Ning kyab pànn fig bàna rà? ⁶ Tàma-à níng, ning yì hing bu zyun-à shi sig áni wà ri kan dim Mpìr Bibai-à níng barà kwá tàg shinnwá. Wà àyúnn-à ma màg hing, í wà kwá zu bi má tàg shinnwá. ⁷ Hár tàma-à níng mpirká nìnànn nímá ri sa bu pyìr, mi ri sa yipyàr ma jir Shìdun. Big ri sa àdònín, jir kai bàna Mpìr Bibai zyun shi sig áni, zyun-à ri bònn tàg big abig sa àdònín. Mpìr Bibai-à níng má zu bi fig ma bàna, sai wà Shìdun ma zìg zu rìghing mpirk-à ri kan dim ku aku zu bi bàna níng. ⁸ A byar-à níng hi, Mpìr Bibai-à níng má tàg rag shinnwá. Ama sai-à Shinn Luyí Yesu ma bi hing ma gbam, mpirk-à níng má dìg fig gbam-à kwá sar á pyànnwá ni bàna. Shinn Luyí Yesu má gban rìg ku ma nu jír átai. ⁹ Sai-à Mpìr Bibai-à níng má zu bi jag, kwá bi kwonn ma gbam Shaitan ùwài nímá, jiràaku tonn gban mpirká. Kwá sa buká zyun-à má ya mpirká zinn hár bá sar má ngan finn íri nu átai. ¹⁰ Kwá sa gban

rìg bu bibaiká bidìm pár, jiràaku tonn gban mpirká ká nang jànn sig. Kwá tonn gban big, jir kai bàna big ngàng wà abig bàg gbìb àjai, jirà abig wim zu. ¹¹ Barà big ngàng sig jir àjai-à níng, Shìdun má sìnn kà big abig kyab íri bu-à bàna ma yìr, jirà abig bir pikyinnbá á jir nìsángká ni.

¹² Shìdun sa sig àdònín jirà kwonn-à kwá wà níng, aku pànn mpirká ká ngàng sig jír àjai, mi ri fig kab àjwár bu-à bibai.

Aning Sar Gbam

¹³ Wunzàmí big, sàñ hing ayi sa ya Shìdun ísoko, yíká Shinn Luyí Yesu ri zìm yi níng. Ayi sa Shìdun ísoko jir kai bàna Shìdun shig zu sig ning á sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna. Ku shig zu ning jiràaku pinn zu ning. Ku pinn zu sig ning á sai-à ku sìnn kà sig ning áyau mpirká buwá ni ma gbam Awun Kyìkyàr. Ku sa sig àdònín jir kai bàna ning bir sig pikyinn ná á jir àjai. ¹⁴ Ku bar bi sig ning, aning shi mpirká buwá á sai-à ning fig sig jir àjwár-à yi dinya sig ning níng. Ku bar bi sig ning jirà aning dìg awài àràg barà Shinn Luyí Yesu Kristi shi sig mpìr ùwài níng. ¹⁵ Wunzàmí big, á jir shinn wànín ni, aning sar gbam nìsàn nímá á jir Yesu, ma aning bir pikyinn ná á jírká big tàg sig yi, ká zyun-à yi tàg sig ning níng, ká yi dang sig ma nu, ma ká yi ba sig á tarkada, kada aning fim bàna aning bir pikyinn ná áni.

¹⁶ Mì ri vig Shinn Luyí Yesu Kristi ma shinnwá, ma Shìdun Tayí zyun-à zìm sig yi, n sa ya sig yi bu nìsàn, n ya sig yi pikyinn wim hár kinn kinn, n sa sig yi sìnn sig zuyí á bu nìsàn-à ku dang sig rag kwá ya yi níng, ¹⁷ abig ya ning pikyinn wim, jirà aning dìg gbam ma aning sa bu nìsàn kwonn ma jír-à nìsàn dang.

Bulus Rag Abig Vig Ya Ku Shìdun

3

¹ Wunzàyí big, aning vig ya yi Shìdun jirà mpirká kó áni bidìm

pár abig fig jír á shinn Shinn Luyí Yesu ni ñsàn nímá, jirà abig bir píkyinnbá, ma abig wib àràg bàra ning ri sa níng. ² Aning vig ku jiràaku kang yi á byar mpìr bibaiká, jirkai bàna ning yì hing mpìrká nínànn nímá zìg fig jir Shìdun bàna.

³ Shinn Luyí Yesu ri sa ya mpìr bu-à kwa gib sig nu rag kwá sa. Kwá gbar gbam ning dìr, má kang ning jirà Shaitan aku sa ning bu-à bibai bàna. ⁴ Shinn Luyí sa sig yi, yi bir sig píkyinnyí á byarná ni. Yí yì hing rag ning ri wib jírká yi rì dinya sig ning níng. Yí yì hing rag ná shi má wib kyann jír káníng hi.

⁵ Shinn Luyí Yesu Kristi aku sa aning yì rag Shìdun ri zìm ning wàni. Aku sa aning ba kyinn àràg barà Kristi ma shinnwá ba sig kyinn níng.

Sàn Sig Kó Ni Aku Sa Swàm

⁶ Wunzàyí big, yi ri vig ning á zìnn Shinn Luyí Yesu Kristi, aning gàb dìr ma mpìrká zyun-à ri bàg Yesu, ama big ri shi shu àbínn, mi ri bàg fig buká yi tàg sig ning bàna níng.

⁷ Ning yì hing sai-à yi ma ning ri shi kwonn sig í zyun níng, yi rì sa fig dìr jar bàna. Ning má, aning sa swàm ma gbamná tìnn. ⁸ Yí ri bir fig píkyinnyí á dìr mpìr jiràaku ya yí bu-à yá ji ji bàna. Yí ri sa swàm fi ma àyúnn, jirà ayi dìg bu-à yá ji, jirkai bàna yi zìm fig ayi ya ning shwìn wà ná ya kyann yi buju bàna. ⁹ Yishi sig ma gbam-à yá dang rag aning ya yi buju. Ama yi sa sig swàm, jirà ning má, aning shwann barà ná sa swàm tìnn. ¹⁰ Sai-à yi rì shi sig mà byarná ni, yi rì dang sig jír-à níng kàun nínànn nímá n rag, mpìr-à ma zìm fig swàm bàna, kada abig ya ku buju bàna.

¹¹ Yi dang sig jír-à níng, jirkai bàna yi fig sig rag mpìrká káhi áyauná ni ri zìm fig swàm sa bàna. Bu-à big sìnn sig á píkyinnbá ni bàna, big ri kà kyann áyaup jír-à má zu fig gbìbbá bàna. ¹² Yí ri dinya írì swai mpìrká níng, á zìnn Shinn Luyí

Yesu Kristi, abig pànn shinnbá, ma abig sa swàm jirà abig dìg bu-à bàji.

¹³ Ama bigná wunzàmí big, kada aning nì bàna, aning shi sa ya mpìrká bu ñsàn. ¹⁴ Wà mpìr zyun áyauná ni ma wib fig bu-à yi ba sig á tarkada-à níng ni bàna, aning myàng gbam ku ma yìzu, ma aning zu rìg áyauwá ni jiràaku yì rag bu-à ku sa sig níng, sànn fig bàna. ¹⁵ Kada aning sìnn kàng ku àràg í mpìr azíbná bàna. Ama aning gbar sungwá, jirkai bàna ku í wunzàná.

Jir Bulus Wà Kinn Shinn

¹⁶ Yí ri vig Shinn Luyí ma shinnwá zyun-à ri sa tag píkyinn mpìrká níng, aku ya ning píkyinn na tag kó ákaun bidìm pá, áyaup shuná ná shi. Aku shi kwonn ma ning.

¹⁷ Mì Bulus, mì ri ba ya ning wasika-à níng ma vùmí, mi ri bib kà ning. N sìnn kà sig zìnnmí áyaup wasika-à hi ni, jirà aning yì í mì bà síg nì.

¹⁸ Asàn Shinn Luyí Yesu Kristi aku shi kwonn ma ning bidìm pá.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig TIMOTI Wà Wa Zy whole

Sai-à Timoti zìg Yesu Kristi á pìkyinnwá ni, n kà mi ri dang kyann jir Shìdun ku ma Bulus níng, sai-à níng hi ku í wùnshái, ku í wùn sukà. A wasika-à níng ni Bulus dinya sig Timoti rag, kada aku zìm wà mpirká ri tàg jir ñsáng níng abig tàg mpirká bir sig pìkyinn á byar Yesu ni níng, bàna. Ku dinya Timoti rag, àgbamká áyau mpirká ri bàg Yesu abig shi shu kyìkyàr. Ku dinya wàníng barà wàníng má shi mpirká asa swàm Yesu ñsàn nímá áni.

¹ I mì Bulus, mì ri ba yá wù nì. Shìdun zyun-à ri zìg zu yi á bu pyìr níng, ku í àsàin-à bar sig mì rag ní shi wùn aswam Yesu Kristi zyun-à yi bir sig pìkyinniy á dìrwá ni níng.

² A byar Timoti, wà zyun-à í wùnmí á jir pìkyinn bir á byar Yesu.

Tayí Shìdun ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wìr kà ya wù àsàn, abig myàng ashiwú, abig ya wù pìkyinn ná tag.

Bulus Twìb Byur á Shinn Mpirká Ri Tàg Jir Nsáng

³ Sai-à nì fim wù mì ri yag mà Makedoniya nì vig wù nì dang rag á shi á Afisa, jirà á kan dim mpirká ri tàg jir ñsáng. ⁴ A kan dim big bu ñsáng-à big ri tàg níng, ma bu tàg-à big ri tàg áshinn bu yàkuká rì. Buká big ri tàg níng ri gbar bi yipyàr, ri tàg fig mpirká barà bá sa bu-à Shìdun ri zìm níng bàna, bu-à Shìdun ri zìm níng hi wà mpirká ma bir hing pìkyinn á byar Yesu í wà kwá yì. ⁵ Bu-à mì ri zìm bàna, mì ri zìm mpirká bu Kristi abig shi mpirká ri zìm mpirká ma pìkyinn nízyun, ma abig shi ma pìkyinn kyìkyàr, ma abig bir pìkyinn á dìr Kristi ngbam nímá.

⁶ Mpirká káhi fim rìghing gbìb-à níng nì bàg rìghing gbìb ajànn, mi ri dang jírká zyun-à bàna ma yìr. ⁷ Big

ri zìm abig tàg doka Shìdun, ama big yì fig bu-à big ri dang bàna. Big sìnn sig á pìkyinnbá ni rag big yì hing bu-à big ri tàg, ama big yì fig bàna.

⁸ Yi yì hing rag doka Shìdun sàñ hing, wà mpirká ma sa hing swàm ma káhi àràg barà Shìdun ri zìm. ⁹ Yi yì hing rag Shìdun sìnn fíg doka á dò jir shinn mpirká ri wib fig jír bàna, mpirká ri sa yawari, mpirká ri bàg fig Shìdun bàna, mpirká ri sa bu pyìr, mpirká ri shi fig shu kyìkyàr bàna, mpirká ri wib fig Shìdun bàna, mpirká ri gban nàbá ma tabá, mpirká ri sa àyái, ma mpirká ri na ma jàubá wunù, ma mpirká ri jwi mpirká ri jíkwinn, ma mpirká ri gim ñsáng, ma mpirká ri kà nu mpirká agim ñsáng, ma mpirká ri sa bu-à shi fig ábibir àràg bu jír àjai-à níng bàna. ¹⁰ Jír àjai-à níng shi sig ábibir àràg tai àjwár zyun-à Shìdun ùwài ya kà sig á vùmí ni rag nì dinya mpirká.

Bulus Ri Sa Shìdun Isoko

¹² Mì ri sa Yesu Kristi Shinn Luyí isoko, ku zyun-à ya sig mì gbam, nì myàng mì rag nì kinn hing wà nì sa swàmwá, nì sìnn kà sig mì rag nì sa swàmwá, ¹³ kó barà sai-à rì níng nì dang hing jír-à bibai á shinnwá ni, nì ya hing mpirká buwá shwìn, nì sa bai hing zìnnwá. Ama bidìm pá, Shìdun myàng ashimí, jir kai bàna nì yì fig bu-à mì ri sa bàna, nì bir fig ma pìkyinn á byarwá ni bàna.

¹⁴ Shinn Luyí Yesu Kristi sa ya mì àsàn ùwài nímá, nì tìya mpirká rag ku ri sa mayar ma mì, mì zyun-à bu pyìrmí kab sìg nì bu kó ni bidìm pá. ¹⁵ Bu-à sa Shìdun myàng sig ashimí níng, í jirà Yesu Kristi aku tìya mpirká rag ku ri sa mayar ma mì, mì zyun-à bu pyìrmí kab bu kó ni níng, jirà aku

tìya mpìrká zyun-à má bir pìkyinn á byarwá ni níng rag kwá yafa ya big bu pyìrbá tìnn, bá dìg yonki kinn kinn. ¹⁷ Kùr zyun-à má shi hár kinn kinn, kwá wu fig bàna, mpìrká ri myàng fig ku á zu bàna níng, ku í Shìdun, aku shi bu-à mpìrká má wib ku hár kinn kinn, má swam yan zìnnwá. Aku shi àdònín.

¹⁸ Timoti wù wùnmí, buká mì ri zìm ní dinya wù níng í wànín: Mì ri vig wù á shi àzír, á sa swàm Shìdun àràg í soja ri nu kànn, í barà mpìrká ri dang kyann jir Shìdun rì dang sig á shinnwú ni rag wá sa. ¹⁹ A shi bir kyann pìkyinn á byar Yesu. A shi ma pìkyinn-à kyìkyàr. Mpìrká bàna ma pìkyinn-à kyìkyàr níng, big fím rìghing pìkyinn birbá á byar Yesu Kristi. ²⁰ Ayaubá ni í Himanayas ma Alizanda, í ká ñ ya kà sig á vù Shaitan aku du kà big á shwìn jirà abig kyab jír, jirà kada abig sa bai zìnn Shìdun bàna.

2

Bu-à Ná Sa Bàna, Aning Vig Shìdun

¹ Bu-à mì ri zìm aning sa bàna í wànín: Aning vig Shìdun á shinn mpìrká bidìm pár, ma aning vig ku aku myàng ashi mpìrká, aning sa ya ku ísoko á shinn bu-à ku ri sa ya mpìrká. ² Aning vig Shìdun á shinn kùrká ni ma mpìr àgbamká bidìm pár, àjirà ayi shi shu àjwár, pìkyinnyí aku na tag ma ayi bàg Shìdun big kyinn nízyun. ³ Wànín í bu-à sìsàn, í bu-à Shìdun zyun-à má zìg zu yi á bu-à bibai níng ri zìm.

⁴ Shìdun ri zìm a kó ni wìm zu, ma a kó ni yì gbìb sisàn. ⁵ Shìdun í ku kwá awínwá ni. Mpìr zyun shi sig áni, ku í mpìr-à ri gbar jùn kwonn Shìdun ma mpìr, ku í Yesu Kristi.

⁶ Yesu wann tafinn sig shinnwá àjiràaku wa zu mpìrká ri sa bu-à bibai á jànn-à ni bidìm pár. Shìdun ri zìm mpìrká abig dìg yonki. I bu-à sa ku swam bi sig Yesu á su-à ku ri zìm.

⁷ Wànín í bu-à sa Shìdun swam bi sig mì, ní dinya mpìrká jir àjwár, ku

shig zu sig mì ní shi wùn aswamwá. Bu káníng bidìm pár mì ri dinya ning í jír àjai. Mì ri gim fíg hìsáng bàna. Ku shig zu sig mì jirà ní tàg mpìrká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, abig bir pìkyinn á jír zyun-à í àjai.

⁸ Mì ri zìm wunùká kó áni bidìm pár abig vig Shìdun, abig gbar dù nann vùbá mà wai, ma pìkyinn-à kyìkyàr. Abig shi mpìrká ri nann àgùnn bàna, abig shi mpìrká ri sa yipyàr bàna.

⁹ Mì ri zìm uwàká abig zir jà barà sàñ sig abig zir, abig zir jà á gbìb-à má tàg rag big í mpìr wib. Kada abig sìnn pìkyinnbá íri jinn bìr bàna, kó bu-à ri ngìg kpàin kpàin àràg zinariya, kó bu zyun àràg buká big ri pag á wàin, kó íri wà áshinn jà bài bàna, ¹⁰ ama abig shi mpìr kyinn sìsàn, àràg barà sàñ sig uwàká ri wib Shìdun abig shi. ¹¹ Uwà aku shwann bu, aku pànn shi akim, aku shi gang sung aka fig jír ma aka wib. ¹² N zìm fig uwàká abig tàg bu ma abig shi shinn wunùká bàna, abig pànn shi akim, ¹³ jir kai bàna big màm jag sig Adamu, í wà big màm sig Hawa. ¹⁴ Big tonn kà fíg Adamu bàna, ama big tonn kà sìg uwà hár ku sa bu pyìr. ¹⁵ Ama uwà má dìg yonki á jir shinn wùn mà, bá dìg yonki wà ba shi ma ri bir pìkyinnbá, ma zìm hìng mpìr, ma shi hìng shu kyìkyàr, ma pànn shinnbá.

3

Mpìr Agbam Iklisiyaká Abig Shi Mpìr-à Nsàn

¹ Jír-à níng í jír àjai, wà big dang sig n rag: Mpìr-à ma ri mam á kyinnwá ni rag kwá shi àgbam iklisiya, ku ri mam bu-à nsàn. ² Sàñ sig mpìr-à ma shi àgbam iklisiya aka shi mpìr-à ri sa fig bu-à bibai bàna, aka shi ma uwà nízyun, aka shi mpìr-à ri pànn shinnwá, aka shi àzír, aka shi mpìr-à mpìrká ri yan kyinnwá, aka shi mpìr-à ri pànn kyinn vù pyànà á luwá ni, aka shi mpìr-à má tàg

yì mpirká bu, ³ aku shi mpír awa pyann shin bàna, aku shi mpír-à má swau pyann shí bàna, amaaku shi mpír kyinn ajun, aku bai dír ma mpír bàna, aku shi mpír azím bài bàna. ⁴ Aku yì barà kwá bàg ma mpirká á luwá ni sisàn nímá, maaku tág yar yanká buwá big, jirà abig wib ku. ⁵ Mpír-à ma pànn yì fig luwá bàna, sáshinn kwá pànn yì bìr mpír iklisiya rà? ⁶ Mpír-à hi kadaaku shi mpír-à kà sig ma àpyú á gbìb Yesu ni bàna, jiràaku gbar dù shinn bàna, maaku kù kà á kwonn wà-à bá wà Shaitan níng bàna. ⁷ Aku shi mpír-à nsàn, jirà mpirká zyun-à ri bàg fig Yesu bàna níng, abig yan ku tinn, jirà kada abig bar bai zinnwá bàna, maaku kàng bu-à bá tor pànn ku jiràaku kà á vù Shaitan bàna.

Jír-à Bulus Ba Sig á Shinn Dikonká

⁸ Dikonká abig shi mpirká shi sig ma píkyinn-à sisàn, abig shi mpír gwangga. Kada abig shi mpír awa pyann shin bàna, kada abig shi mpír sunu bàna. ⁹ Abig bir píkyinnbá á jírká Shìdun tiya byann sig big á shinn barà bá bàg Yesu, ma abig shi mpír kyinn kyíkyàr. ¹⁰ Abig màg màg fig ma big mpyim. Wà ba myàng kyinnbá ma sàn hing, í wà abig ya big swàm-à hi abig sa. ¹¹ Uwáká bigbá abig shi ma píkyinn-à sisàn tinn. Kada abig zinn swau mpír bàna, ama abig pànn shinn, ma abig shi mpír gwangga. ¹² Dikonká abig shi ma uwà nízyun ma abig shi mpír-à ma pànn samyib yanká bubá ma mpirká á lubá ni. ¹³ Mpírká ma ri sa swàm-à sisàn, bá dìg zinn-à sisàn á pyànn mpírká ni. Bá dang jír ma gbam á shinn píkyinn birbá á byar Yesu Kristi.

Jír Zùzwàun á Shinn Yesu Kristi

¹⁴ Mì ri kyab á kyinnmí ni, má bi myàng wù má nonn fig ánonn bàna. ¹⁵ Mì ri ba ya wù wàning, jirà kó ma yag fòr fonn fig bàna, wá yì bù-à Shìdun ri zìm mpirká á luwá ni abig sa, wato í bìr mpirká á iklisiya

bu Shìdun, àsàin-à shi sig ma yonki. Mpír iklisiyaká í mpír gwangga. I mpirká ri tág jir Shìdun á gbìb àjai. ¹⁶ Buká Shìdun sa ya sig yi bidím pár, yi yì gban fig bàna, zwàun hing wàni, buká hi í wàning: Yesu bi á jànn-à ni n nga wi dír mpír jíkwinn. Awun kyíkyàr tiya hing yi rag ku í mpír gwangga. Yann aswam Shìdun mà wai myàng hing ku. Jir àjwár á shinnwá ni big dinya rìghing mpirká á jànn-à ni. Hár mpirká bir hing píkyinn á byarwá ni. I wà big zìg yag rìg ku mà wai.

4

Jír á Shinn Malamká Ri Gim Nsáng

¹ Awun Kyíkyàr dinya kyàr hing yi n rag àyúnn-à dunyaru ma nyàan vinn mpirká má fim rìg wà bá wib Shìdun, bá wib sòr wàuká zyun-à ri gim ya big nsáng, bá bàg bu-à wàuká ri tág. ² Swai bu tág káníng ri bí mà byar mpirká ri gim nsáng, mi ri tonn gban mpirká. Kyinnbá wu rìghing àràg big twìb wu síg ma akan pyìr. ³ Mpír káníng ri tág mpirká rag sàn fig wà mpír aku sìr ban bàna. Big ri tág mpirká rag bujuká káhi shi sig áni, kada mpír aku ji bàna. Ama Shìdun màm sig buju abig ji. Mpírká ri bir píkyinn á jir Shìdun, n yì hing gbìb àjai níng, wà ba sa hing Shìdun ísoko, bá ji buju-à hi. ⁴ Bujuká Shìdun màm sig bidím pár, sàn hing. Mpír aku ngàng bàna. Mpíraku zìg ma vù pyàna, aku swam yan Shìdun, ⁵ jir kai bàna jir Shìdun, ma Shìdun vig ri sìnn kàng buaku shi nsàn á pyànn Shìdun.

Fàu Sisàn Bu Yesu Kristi

⁶ Wà wa kyab pànn ya hing jàuyí big buká nì dinya sig wù níng, wá shi í fàu sisàn bu Yesu Kristi, wá bir píkyinnwú ngbam nímá á bu àjai-à big tág sig wù, wù ri bàg níng.

⁷ Kada á bàg jir ñsáng-à big ri tàg níng bàna. Ama á tàg shinnwú barà wá wib Shìdun. ⁸ Mpìr-à ma sa swàm ma dìrwá, dìrwá má gbam wàni. Wà àdòníng, sàn hing. Ama mpìr-à ma bàg Shìdun, sàn kab síg nì, jir kai bàna gbìb-à níng hi ri ya mpìr yonki-à wà tama-à níng ma wà á pyànn. ⁹ Buká ñ dang sig níng í ajai, í jir bu jau bàna, kó ni aku bir pìkyinn aku zìm. ¹⁰ Bu-à sa yi ri kar ngang, mi ri sa swàm wàni níng, í jirà yi bir sig pìkyinn á byar Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki, ku zyun-à ku zìg zu mpìrká á jànn-à ni bidìm pár, àràg mpìrká bir sig pìkyinn á byarwá ni níng bàna má.

¹¹ Buká ñ tàg sig wù níng, á tàg mpìrká àdòníng tìn. ¹² Kada á zìm mpìr zyun aku myàng rag à fòr fig bu zyun bàna, jirà wù í wùnshái níng. A shi shu-à mpìrká ri bàg Yesu má myàng, má shi àràg wù. Jír-à wá dangaku shi jír-à shi sig ma gbìb. A shi shu pìkyinn ajun, á zìm mpìr, á bir pìkyinn, ma á shi shu kyìkyàr. ¹³ A shi jangga kyann ya mpìrká jir Shìdun, á dinya big jírwá, jirà abig fig. A gbar gbam big dìr, ma á tàg big. A shi sa bu káníng hár àyúnn-à má bi. ¹⁴ Sai-à àgbamká tib wann wù vù á shinn-à ni, á sai-à mpìrká ri dang kyann jir Shìdun dang jír á shinnwú ni níng, Shìdun ya sig wù yar. Kada á ngàng yar-à hi bàna. A sa swàm Shìdun ma kàhi. ¹⁵ A shi sa àdòníng ma á bir pìkyinnwú jirà á sa bu káníng hi, jirà mpìrká abig myàng rag swàmwú ri yag mà pyànn. ¹⁶ A pànn shinnwú, ma á yì buká wù ri tàg. A sa kyann bu káníng, jir kai bàna wa sa hing àdòníng, wá zìg zu rìg shinnwú kwonn ma mpìrká wù ri tàg níng tìn.

5

Jír á Shinn Uwà Kiká Ma Agbamká Ma Fàuká

¹ Kada á yan ta shun àgbam bàna. Ama á dang jír ma ku ádàn àràg

í tawú. A sìnn kèng yann sukàká abig shi àràg í wunzawú big. ² A sìnn kèng uwà shun àgbamká àràg í nàwú big. A sìnn kèng yann uwáká àràg í ajunwàwú big. A shi shu kyìkyàr ma big.

³ A wib uwáká nùbá wu rìghing níng, ká bàna ma mpìrká má myàng kwonn ma big níng. ⁴ Uwà ki-à ma shi sig ma yann kó yann ada, sàn sig yanká hi abig myàng kwonn ma ku, àràg barà jir Shìdun tàg sig. Abig myàng kwonn ma mpìrká á lubá ni, ma abig sa shang tabá ma nàbá tìn. Wà ba sa hing àdòníng, má shi àràg big ri wa pyann kèng bu-à káníng rì sa ya sig big níng. Wàníng í bu-à Shìdun ri fig àjwár ma kàhi. ⁵ Wà uwà ki ma shi sig áwinwá ni, kwa dìg fig mpìr-à má myàng kwonn ma ku bàna, ku ri zìm a Shìdun myàng kwonn ma ku. Kwá vig Shìdun fi big àyúnn a wàníng myàng kwonn ma ku. ⁶ Ama uwà ki-à ma ri kyab íri àjwár bu dunyaru, shi àràg ku wu rìghing, kó barà ku shi sig ma yonki níng. ⁷ A dinya mpìrká ri wib jir Shìdun abig sa bu káníng, jirà kada mpìrká abig dang bai big bàna. ⁸ Mpìr-à ma myàng kwonn fig ma yiwaiwá big bàna, àràg ká á luwá ni bàna má, to mpìr-à níng shi sig àràg mpìr-à ngàng sig jir Shìdun, n bir fig rag pìkyinn áni bàna. Shuwá bai kab hing bu mpìrká zyun-à ri bàg fig Yesu bàna níng.

⁹ Ayau tarkada zìnn uwà kiká, zyun-á iklisiya má myàng kwonn ma big níng, kada abig ba kà zìnn uwà zyun átai bàna, sái kwa fòr hing ji dìb-sara, wà ku rì ma zìg sig wunù nzyun, ¹⁰ n rì ma sa hing bu-à ñsàn, ma pyag samyib hing yanká buwá, wà ku rì ma ri pànn kyìnnká vù pyànn á luwá ni, n ma sìnn wann hing shinnwá á jinn ni, ma sa ya hing mpìrká bu Shìdun swàm ma sa shang hing mpìrká shi sig áyau shwìn, ma sa hing swàm ñsàn kó wà áni bidìm pár, í wà abig ba kà zìnnwá.

¹¹ Ama kada aning sinn kè zinn uwà kiká zyun-à í yann wùnshái ning bàna, jir kai bàna wà ba wìm á kyinnbá ni rag bá sìr ban, bá fím rìg nu-à big gib ya sig Kristi ning. ¹² Wà ba sa hing àdònín, big ri gbar bi yá shinnbá kwonn wà bu Shìdun, jir kai bàna big bàg fig nu-à big gib ya sig Shìdun ning bàna. ¹³ Yann uwà ki káníng ri sa fig bu zyun bàna. Big ri kè kyann á lu mpirká ni, mi ri zinn swau mpirká. Jír-à ma zu fíig big bàna, big ri kè áyau-à ni. Big ri dang jír ká sàñ fig wà abig dang bàna. ¹⁴ I bu-à sa ñ zìm kab sig wà yann uwà ki káníng abig zig wunù, ma abig mà wùn, ma abig pànn samyib lubá. Wà ba sa hing àdònín, mpìr azíbyí big, má dìg fig pyù-à bá dang jír-à bibai á shinnyí ni bàna. ¹⁵ Uwà ki káníng káhi vim bìr rìghing pìkyinnbá, tâma-à ning big ri bàg rag í Shaitan. ¹⁶ Wà mpìr zyun-à ma ri bàg Kristi ma shi sig ma uwà kiká á luwá ni, aku ya káníng bu-à big ri zìm, kada aku fím kè ya íri iklisiya bàna, jirà a iklisiya myàng kwonn ma uwà kiká zyun-à bàna ma mpirká ma myàng kwonn ma big.

¹⁷ Agbamká ma ri sa swàm Shìdun sìsàn nímá, sàñ sig abig wa big bài lìlib nímá, àràg mpirká ma ri tàg jir Shìdun, ma ri dinya mpirká jir àjwár ning bàna má, ¹⁸ jir kai bàna jir Shìdun dang rag, "Kada abig bir dim nu nai-à ma ri sa swàm bàna." Jir Shìdun dang jakàng n rag, "Mpìr-à ma ri sa swàm, sàñ hing abig wa ku anìwá." ¹⁹ Kada á zìm wà abig zig bi kwonn wà á shinn àgbam iklisiya zyun á byarwú ni bàna, sai mpìr pyàñà kó sara ma zìg bi sìg jír-à hi ni. ²⁰ Mpirká ma sa bu-à bibai, á yan ta big áyau bìr-à ni, jirà mpirká dà ning abig shàr zinn.

²¹ N kwonn hing wù ma Shìdun ma Yesu Kristi, ma yann aswam Shìdun mà wai, á bàg buká ñ dinya sig wù ning, ma pìkyinn nzyun, á wà kwonn kó kai ábibir. ²² Kada á sìg kír kír wà wá tib wann

mpìr zyun vù áshinn-à ni, jir swàm Shìdun sa bàna. Kada á sa bu pyìr àràg barà mpirká kádà ri sa ning bàna. A shi shu kyìkyàr.

²³ A wa íri zàpìr bàna, ama á wa zàn inabi tití nímá jirà buju aku na bàg á finnwú ni, jir kai bàna suká káhi wù ri fig fig àjwár finnwú bàna.

²⁴ Mpirká káhi ri sa bu bibaibá á yiyar-à ni. Kó ni yì rìghing rag bá wà big kwonn. Ama mpirká káhi bu-à bibaibá big ri bònn sísa. Ama má mìr gbìb zu àyúnn zyun. ²⁵ Wànín má í barà shi sig áni, swàm-à ma í swàm ñsàn, mpirká má myàng yì rìg. Swàm ñsànka zyun-à mpirká ri myàng fig bàna ning, má mìr gbìb zu rìg àyúnn zyun.

6

¹ Mpirká zyun-à má í fàu, abig wib àsàin lubá ma pìkyinn nzyun, jirà kada mpirká abig dang bai zinn Shìdun ma bu tagyí bàna. ² Fàuká zyun-à ma shi sig ma àsàin lubá ká ri bàg Yesu, kada abig sa káníng yawari jirà káníng í wunzàbá á gbìb Yesu ni bàna. Bu-à bá sa bàna, abig wib àsàin lubá wàni, jir kai bàna àsàinká zyun-à má dìg bu áyau swàmbá big ri sa ning hi ni, í mpirká ri bàg Yesu, ká zyun-à big ri zìm. Wànín í buká mì ri zìm á dinya mpirká ma á tàg big.

A BÀG SHÌDUN MA PÌKYINN NYUN

³ Mpìr-à ma tàg hing bu zyun kim, ma ngàng hing jír á shinn Shinn Luyí Yesu Kristi ni, wà zyun-à í jir àjai ning, ma zìm fig bu-à gbìbyí ri dang ning bàna, ⁴ mpìr-à ning hi í mpìr agbar dù shinn, kwá yì fig bu zyun bàna. Ku ri zìm aku sa yipyàr á shinn buká zyun-à bàna ma yìr. Ku ri zìm shùr gbìb, zyun-à ri gbar bi akyib, ma ngain, ma wà tìr ya mpìr jir átai, ⁵ má wà gbar wab kwonn mpirká abig sa yipyàr, mpirká shi sig ma pìkyinn-à bibai, ká zyun-à bàna rag ma jir gwangga á pìkyinnbá ni, big ri kyab rag gbìb Shìdun bàg í gbìb swàm bài.

⁶ Ama mpìr-à ma ri bàg Shìdun ma pìkyinn nízyun, kwá fig àjwár ma bu-à ku shi sig ma kàhi. ⁷ Yi zìg bi fig bu zyun á dunyaru bàna, yá zìg kèng yag fig bu zyun bàna tìnn. ⁸ Wà ya shi sig ma buju ma jàká yá wìr, wàníng màg hing yi. ⁹ Ama mpìrká ma ri zìm abig shi mpìr bài, bá sa bu bibaiká kim kim. Bá wìm bu-à bibai kim kim. Bu-à bibaiká big ri wìm níng, má tonn kè big á gbìb ajànn, má sa bá kè á pyìr. ¹⁰ Bài zìm í bu-à ri sinn kè mpìrká abig sa bu-à bibai kim kim. A jir shinn bài zìm, í bu-à sa mpìrká nìnànn nímá fím rìghing gbìb Shìdun, big sinn kè rìghing shinnbá á shwìn.

Buká Sàn Sig á Kyab Pànn

¹¹ Ama wù, Timoti, wù í mpìr Shìdun, á shàr bu bibai káníng. A shi á gbìb-à sìsàn. A wib Shìdun, ma á sa bu-à sìsàn ma á bir pìkyinnwú á byarwá ni, ma á zìm mpìr, ma á tib pikyinnwú, ma á sa kó kai bidìm pár ádàn-à. ¹² A kar ngang barà wá sar gbam á pìkyinn birwú ni. A pànn yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna. I dò jir yonki-à níng hi, í bu-à sa Shìdun bar sig wù, jir shinn pìkyinn birwú à bir sig, wà zyun-à mpìrká nìnànn nímá yì hing. ¹³ N kwonn hing wù ma Shìdun zyun-à ri ya kó kai bidìm pár yonki, ñ kwonn hing wù ma Yesu Kristi, zyun-à rì dang byann sig jír àjai á pyànn Buntus Bilatus, ¹⁴ á sa vinn rìg kó kai bu-à Shìdun dang sig rag á sa, hár àyúnn-à Shinn Luyí Yesu Kristi má kèng bi áni, jirà kó ni aku dang bai wù bàna. ¹⁵ Kwá kèng bi á sai-à Shìdun sinn sig rag kwá kèng bi. Shìdun zyun-à í kür kó ni bidìm pár, Shìdun zyun-à mpìrká má swam yan ku, ku í Shinn Lu kó ni bidìm pár. ¹⁶ Ku shi síg nì àsàin-à má wu fig ki bàna, ku shi sig áyau àyar zyun-à mpìrká má bi fòr sar fig màhàn bàna. Kó mpìr nízyun taba myàng fig ku bàna. Mpìr má myàng sar fig ku bàna. Mpìrká abig swam

yan ku hár kinn kinn. Abig yì rag, ku í kùrbá wà ùwài. Aku shi àdòníng.

¹⁷ A dinya mpìrká shi sig ma bài abig gbar dù shinn bàna, kada abig sinn pìkyinnbá á bàibá ni bàna, zyun-à má shi nonn fig bàna níng. Ama abig bir pìkyinnbá á byar Shìdun zyun-à ri ya yi kó kai, jirà ayi fig àjwár. ¹⁸ A dinya big abig sa bu-à sìsàn ma bàibá, ma abig sa swàm sìsàn, ma abig ya vù. ¹⁹ Ba sa hing àdòníng, big ri sinn ya shinnbá ashikáun mà wài, í bu shinn dìrbá hár kinn kinn. I wà bá dìg yonki zyun-à kinn kinn.

²⁰ Wù Timoti, á pànn bu-à Shìdun ya sig wù àràg í amana níng, ma á zu rìg áyau mpìrká ri dang jír yipyàr ma jír zyun-à í jir gbìb Shìdun bàna. Big dang rag í jir yar, ama í jír-à bàna ma yìr. ²¹ Mpìrká káhi kyab rag big shi sig ma yar, í bu-à sa big fím rìghing wà bá bir pìkyinnbá á byar Shìdun.

Asàn Shìdun aku shi kwonn ma ning.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig TIMOTI Wà Wa Pyànà

Ayau wasika-à níng ni, Bulus dang gbam Timoti pikyinn rag, aku bà kyinn áyau shwìn-à ku ri wa á dò shinn Yesu Kristi, aku dang kyann jir Yesu, aku bàg bu tág àjai. Bulus ri zìm a Timoti shi shu àràg ku barà ku ri bir pikyinn, mi ri sa muyar, mi ri zìm mpirká, mi ri wa shwìn. Sai-à Bulus ba sig wasika-à níng, suwá nyàan màg barà kwá wu.

¹ Wasika-à níng í mì Bulus ñ ba síg nì, mì í àsàin-à Shìdun sinn sig mì n̄ shi wùn aswam Yesu Kristi. Ku swam bi síg mì àjirà n̄ dinya mpirká jir yonki zyun-à kwá ya káníng. Yonki-à níng hi yi ri dìg á byar Yesu Kristi ni.

² To, mì ri bib kà wù, Timoti, wùn zyun-à mì ri zìm wàni. Tayí Shìdun ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wìr kà ya wù àsàn, abig myàng ashiwú, abig ya wù pikyinn na tag.

Bulus Dang Gbam Timoti Kyinn

³ To, Timoti, barà à shi síg nì wùnmí á gbìb Yesu ni níng, mì ri swam yan Shìdun. Mì ri sa swàm Shìdun ma kyinn-à mìmìg àràg barà yàkúmí big rì sa sig wàri. Mì ri kyab wù fí ma àyúnn, mì ri vig Shìdun á shinnwú ni. ⁴ Mì ri kyab barà yi ma wù rì gàb sig dìr, wù rì kig sig mínn níng. Mì ri zìm n̄ myàng zuwú jirà n̄ fig àjwár. ⁵ Mì ri kyab barà à bir sig pikyinnwú nzyun á dìr Shìdun. Wàníng í barà yàkúwú Luwisa ma nàwú Afiniki big má, big rì bir sig pikyinnbá nzyun á dìr Shìdun ni tìnn. N yì hing wù má, à bir sig pikyinnwú àdòníng tìnn. ⁶ Jir wàníng, mì ri kyab pànn wù, Timoti, kada á màm jànn rìg swàm zyun-à Shìdun ya sig wù sai-à n̄ tib sig wù vù á shinn-à ni níng bàna. A kyab pànn swàm-à hi, á sa. ⁷ A yì hing barà Shìdun ya sig yi Awunwá

níng, ku ya fíg yi Awunwá jirà ayi shàr zinn bàna. Ama ku ya síg yi jirà ayi shi ma gbam, ma ayi zìm mpirká, ma ayi pànn shinnyí.

⁸ To, kada á shàr zunái barà wá dinya mpirká jir Shinn Luyí Yesu bàna. Kada á shar zunái jirà n̄ shi sig á tonn fi-à ni jir Shinn Luyí Yesu bàna tìnn. A wim pikyinn á dang jir Yesu, kó wa shi sig á shwìn àràg barà mì má, mì ri wa shwìn níng. A sinn pikyinnwú rag, Shìdun má ya wù gbam barà wá sar gbam áyau shwìn-à hi ni. ⁹ A yì hing Shìdun zìg zu sig yi áyau bu pyìryí ni, jirà ayi shi mpír kyikyàrká buwá. Ku zìg zu fíg yi jir bu n̄sànká yi sa ya sig ku níng bàna. Ku zìg zu síg yi á dò jir àsànwá ma pikyinn azìmwá. Bu-à n̄sàn ku sa ya sig yi níng, ku sa síg á sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna. Ku sa sig bu-à níng á jir shinn swàm bu-à Yesu sa ya sig yi níng. ¹⁰ Ama buyí kàm, yi rì yì fig ma wàníng bàna, sái wà ku tìr bi wùnwá Yesu Kristi á dunyaru, jirà akú zìg zu yi, í wà yi myàng yì swàm bu n̄sàn-à Shìdun sa sig. Kristi bi n kan dim rìghing barà ki má na kùr á byaryí ni. Ku tiya sig yi jir àjwárwá á shinn yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna hár kinn kinn.

¹¹ To, jir shinn jir àjwár-à níng, Shìdun sinn kà sig mì n̄ shi wùn aswam Yesu, n̄ dinya kyann mpirká jír-à hi, ma n̄ tág big. ¹² Tàma-à níng, mì ri wa shwìn á dò jir shinn swàm Yesu. Ama n̄ gib fig kyinn bàna, jir kai bàna n̄ yì hing mpirk-à n̄ bir sig kyinnmí á dìrwá ni níng, kwá myàng kwonn ma bu-à ku ya kà sig á vùmí ni níng, hár àyúnn-à kwá kàng bi. ¹³ To, Timoti, á bàg jír-à n̄ tág sig wù níng ma kyinn nzyun. A bir pikyinn á dìr Yesu ni, á zìm mpirká, jir kai bàna bu káníng í buká shi sig á gbìb Yesu Kristi ni. ¹⁴ Wàníng má, á sa swàm ma bu n̄sànká Shìdun ya sinn sig á vùwú ni níng. Awun Shìdun zyun-à shi sig á kyinnyí ni níng, á sa swàmwú ma gbamwá.

¹⁵ A yì hing mpirká ri bàg Yesu mà jànn Asiya big bidim pár big dà fim rìghing mì. Hár Fijalas ma Harmajanas bidim, big dù dà fim rìg mì. ¹⁶ Shinn Luyí aku myàng ashi mpirká á lu Unasifaras, jir kai bàna ku dang tag wann rìghing pikyinnmí kàun nìnànn nímá. Ku sa fig zunái barà ñ shi sig mà tonn fi-à ni níng bàna. ¹⁷ Barà ku bi fòr á finn swann Roma ni, ku bi yàn kyann mì kyann kyann, hár n bi dìg mì. ¹⁸ Shìdun aku myàng ashiwá àyúnn-à Yesu má kèng bi. A yì hing barà ku rì sa sig mì bu ñsàn nìnànn nímá mà finn swann Afisa.

Bulus Dinya Timoti Rag Aku Bà Kyinn á Shwìn-à Ku Ri Wa

2

¹ To, wùnmí, barà Shìdun tìya sig yi àsànwá á jir shinn Yesu Kristi ni níng, sái á gbam pikyinn, á bàg ku. ² Jír buká à fig ñ tàg sig á pyànn mpirká ni nìnànn nímá níng, á zìg jír-à hi, á yag tàg mpirká gwanggaká, jirà abig tàg mpirká kádà níng tinn.

³ To, wàníng má, á bà kyinn ma írì shwìn-à yi ri wa. A shi àràg wù í soja ñsàn bu Yesu Kristi. ⁴ A yì hing mpirká ma ri sa swàm soja, buwá ku ri kà fig áyau swàm zyun bàna, jir kai bàna ku ri zìm aka sa jwar pikyinn àgbamwá. ⁵ To, wàníng má, á myàng barà big ri màg shàu jirà abig myàng mpirká ma shàr kab jàuwá. Mpirká ma bàg fig doka shàu-à níng bàna, kwá ji fig bàna. ⁶ Anàm bu-à ma sa hing swàm wàni, kwá ji jág ñi bujuwá. ⁷ To, á kyab jír-à mì ri dinya wù níng, Shinn Luyí má tìya byann wù yìrwá bidim pár.

⁸ Aning kyab pànn Yesu Kristi wùn ada Dawuda barà ku wa sig shwìn níng tinn. Shìdun gbar dù nann zu kèng sig ku mà amir-à ni, àràg barà jir àjwár-à mì ri dang kyann níng, dang sig. ⁹ Dò jir shinn jir àjwár-à mì ri dinya mpirká níng, í bu-à sa mì ri wa shwìn níng, big pànn

sìr mì àràg mì í mpirká sa sig bu-à bibai. Ama big sìr sar fig jir Shìdun níng bàna. ¹⁰ Wàníng í bu-à sa ñ bà kyinn, mì ri sa kó kai á dò shinn mpirká Shìdun shig zu sig big jirà a Yesu Kristi pinn zu big, jirà abig shi mà byar shu ùwài-à kinn kinn mà wai níng. ¹¹ Jír-à big ba sig níng shi sig àjai, big rag,

“Wà ya wu kwonn hing ma Kristi, yá shi kwonn ma ku ma yonki.

¹² Wà ya tib hing kyinnyí á shwin-à yi ri wa níng, yá na kwonn kùr ma ku.

Ama, wà ya sa yipyàr rag yi yì fig ku bàna, ku má, kwá rag ku yì fig yi bàna tinn.

¹³ Wà yi má mpirk gwangga bàna, ku í mpirk gwangga, jir kai bàna bu-à kwá dang sig rag kwá sa, ku ri sa bu-à hi.”

Mpirk Asa Swàm-à Wà Shìdun Ri Zim

¹⁴ Timoti, á kyab pànn ya mpirká buwú jír-à níng. A twìb big byur á pyànn Shìdun, kada abig sa yipyàr áshinn jír zyun ni bàna. Yipyàr sa á shinn jír ri sa shang fig mpirk bàna, sái ri sa bai mpirká zyun-à ri fig. ¹⁵ A sar gbam ma á shi mpirk asa swàm wà Shìdun ri zìm, àràg mpirk asa swàm zyun-à ri sa fig zunái ma swàmwá bàna, mi ri tàg jir Shìdun ábibir. ¹⁶ Kada á shi kwonn ma mpirká ri dang jír àning níng bàna. Jír àning ri sa mpirká ri tafinn gbìb Shìdun. ¹⁷ Mpirká ri tàg jír àning níng, jírbá ri nann àràg í kyànn. Mpirk pyànà áyau mpirká tàg sig jír àning níng, í Himanayas ma Filitus. ¹⁸ Mpirk káníng tafinn gbìb àjai, mi ri dang rag Shìdun gbar dù nann zu rìghing mpirká wu sig níng. Big gbar vim bìr rìghing kyinn mpirká káhi, áyau ká bir sig kyinn á byar Shìdun. ¹⁹ Jír Shìdun í àjai shi sig àràg mìr kinn-à big jag sig ngbam nímá byar-à mpirká ba sig rag, “Shinn Luyí yì hing mpirká

buwá," ma wà big ba sig rag, "Mpìr-à ma rag Shìdun í Shinn Luwá, to,aku fím bu-à bibai sa."

²⁰ N dinya wù tinn jír zyun. Mpìr zyun shi sig ma lu ùwài nímá, ku shi sig ma tasa kim kim. Tasaká káhi big sa sig ma zinariya, káhi big sa sig ma azurfa, káhi big sa sig ma bín, káhi big sa sig ma jànn. Tasaká wà big sa sig ma zinariya ma wà big sa sig ma azurfa níng, káníng í ká big ri sa swàm ma kàhi sai-à bir ma kwonn hing. Tasaká kádà níng big ri sa swàm ma kàhi kó ákaun. ²¹ Wà mpìr ma fím hing bu-à bibai sa, kwá shi mpìr-à má sa ya Shìdun swàm ñsàn. Kwá shi àràg tasa big sa sig ma zinariya, ma wà big sa sig ma azurfa, wà àsàin-à rì zìm wàni. Asàin-à má ya ku swàm sìsàn kó wà áni bidìm pár. ²² To, jir wàníng kada á zìm bu-à bibai wà sukàká ri zìm kyann níng bàna, á sa bu-à ñsàn, ma á bir pìkyinn á bu tàg ñsàn, á zìm mpìrká, á shi shu pìkyinn na tag kwonn ma mpìrká shi sig ma pìkyinn kyìkyàr mi ri vig Shìdun rag a wàníng sa shang big níng. ²³ Kada á sa yipyàr á shinn jírká zyun-à bàna ma yìr. A yì hing yipyàr sa á shinn jírká bàna ma yìr níng, ri gbar bi shùr gbìb. ²⁴ Fàu Shinn Luyí má shi fig mpìr agbìb shùr bàna. Kwá shi shu kyinn ajun big kó ni bidìm pár. Kwá shi mpìr-à ri tàg jir Shìdun sìsàn nímá, má shi mpìr muyar. ²⁵ Kwá shi shu kyinn ajun áyau bu-à kwá tàg mpìrká ri zib ku. Wà kwa sa hing àdòníng, kó Shìdun má ya big pyù barà bá fím bu pyìr sa, má yì gbìb àjai. ²⁶ I wà bá kyab jír á kyinnbá ni má shàr kyag zu á tarko bu Shaitan, àsàin-à pànn sig big, big ri wib ku níng.

3

Buká Má Sa Ayúnn-à Wà Kinn Shinn

¹ Sàn sig á yì buká má sa wà ayúnn-à wà kinn shinn ma nyàan fòr. Mpìrká má wa shwìn wàni.

² Kó ni má zìm íri shinnwá, bá shi mpìr sunu bái, bá gbar àshí, bá gbar dù shinn, bá swau shí, bá wib fig tabá ma nàbá bàna, bá sa fig godiya bàna, bá wib fig Shìdun bàna. ³ Bá shi fig shu pìkyinn ajun bàna, bá myàng fig ashi mpìr bàna, bá zìnn swau mpìr, bá pànn fig shinn bàna, bá shi mpìrká ri dù pìkyinn kíni, bá ngàng bu ñsàn. ⁴ Bá shi mpìrká ri ji amana, bá rag bu-à du big ma mpìr bàna, bá yan shinnbá, wà barà big ním má zìm Shìdun níng, bá zìm sòr àjwár fig. ⁵ Bá dang rag big ri bàg Kristi àràg barà yi ri bàg níng, ama bá ngàng gbamwá. Kada á shi kwonn ma íri mpìr káníng bàna. ⁶ Káhi áyaubá ni ri kà yag mà lu lu, mi ri tonn gban uwàká yì fig bu bàna níng. Uwà káníng big ri bai kyinn á jir bu pyìrbá big ri sa. Big ri pànn fig shinnbá bàna, mi ri sa sunu bu-à bibai kim kim. ⁷ Uwà káníng ri zìm abig yì jir Shìdun, ama big yì byann fig gbìb àjai bàna. ⁸ Aràg barà Yanisu ma Yambarisu rì ngàng sig jir Musa níng, í barà wunù káníng ri ngàng jir àjai áni tinn. Kyinnbá bai, big ngàng gbìb àjai. ⁹ Ama bá yag fig mà pyànn bàna, jir kai bàna mpìrká má yì rìg wà kyinnbá bai àràg bu Yanisu ma Yambarisu.

Bulus Dinya Timoti Bu-à Wàníng Má Sa

¹⁰ Ama wù Timoti, à bàg hing bu tàgmí ma shumí ma barà mì ri zìm á kyinnmí ni n̄ sa jwar pìkyinn Kristi. A myàng hing pìkyinn birmí, ma barà mì ri tib pìkyinn, ma barà mì ri zìm mpìrká, ma barà n̄ bà sig kyinn. ¹¹ A myàng hing barà mpìrká ya mì shwìn, barà n̄ wa sig shwìn áni. A yì hing buká sa sig mì mà Antakiya bidìm pár, ma wà mà Ikoniyá, ma wà mà Listra, n̄ bà hing kyinn á shwinká mpìrká ya sig mì bidìm pár. Ama Shinn Luyí pinn zu rìg mì á shwinká níng ni bidìm pár. ¹² Mpìr-à ma ri bàg Yesu, ma ri zìm aku shi shu ñsàn àràg barà Yesu Kristi ri zìm, bá ya ku shwìn. ¹³ Ama

mpìr bibai ma mpirká ri tonn gban mpìr ning, bá sa swàb kà yag mà pyànn. Bá tonn zu rìg mpirká á gbìb Shìdun, Shaitan má tonn gban big tinn. ¹⁴ Ama buwú á bàg kyann gbìb àjai wà big tàg sig wù ning, á sar gbam áni. A yì rìghing shu mpirká tàg sig wù. ¹⁵ Tun sai-à wù í wùnshái à yì hing jir Shìdun-à big ba sig á tarkada ni, wà ri tiya wù yar-à wá wìm zu á jir pìkyinnwú à bir sig á byar Yesu Kristi. ¹⁶ Buká big ba sig á jir Shìdun ni bidìm pár í Awun Shìdun tàg síg nì abig ba àdòníng. Jírká hi ri tàg mpirká gbìb àjai, ri twìb mpirká byur, ri tiya mpirká bu bibaiká big ri sa, mi ri tàg mpirká barà bá shi shu ñsàn, ¹⁷ àjirà mpìr-à ma ri wib Shìdun aku yì byann gbìb Shìdun, ma àjirà aku shi shu barà kwá sa swàm ñsàn kó wà áni bidìm pár.

4

¹ Mì ri kwonn wù ma Shìdun ma Yesu Kristi àsàin-à má wà mpirká kwonn, ká shi sig ma yonki ma ká wu rìghing. A dò jir barà kwá kàng bi má na kùrwá ning, mì ri dinya wù, ² á dinya mpirká jir Shìdun, ma á sar gbam á dang kyann, kó wà mpirká ma ri zìm abig fig, kó wà ba zìm fig abig fig bàna. A kar bàg big abig yì gbìb àjai, ma á tàg big abig fím bu pyìr sa, á dang gbam big pìkyinn, á tib wann pìkyinn ma á tàg big. ³ Ayúnn zyun má bi wà mpirká má ngàng wà abig fig jír àjai. Bá bàg sunu bu bibaiká. Bá fig íri jir mpirká ri tàg big bu-à big ri zìm abig fig. ⁴ Bá ngàng bu tàg àjai, má fig jir bu tàg ñsáng. ⁵ Ama buwú wù Timoti, á pànn shinnwú á kó kai ni bidìm pár. Shwìn-à wa wa bidìm pár á bà kyinn, á sa swàm jir àjwár dang kyann-à ning, á sa kó kai bidìm pár àràg barà sàn sig wùn aswam Shìdun aku sa.

⁶ Bumí sumí dà fig rag àbìr bàna, sumí fòr hing barà má fím dunyaru.

⁷ N sar gbam n sa hing swàm Shinn Luyí, hár ñ sa vinn hing, ñ bir hing

pìkyinnmí á byarwá ni hár fòr bi sai-à sumí màg barà tama-à ning má fím dunyaru. ⁸ Ayúnn-à ning hi Shinn Luyí àsàin-à má wà kwonn ábibir ning, kwá wa mì anì swàm bu ñsàn ku ya sig mì rag nì sa. Kwá wa fig íri mì áwinmí ni bàna, kwá wa mpirká ká ri shi kir ku, mi ri wìmaku bi ning.

Bulus Ba Ya Timoti Jír-à Shi Sig á Pìkyinnwá Ni

⁹ A sa barà wá sa má bi á byarmí ni pyar pyar. ¹⁰ Dimas buwá dò jir barà ku ri zìm bu dunyaru, ku fím wa mì n yag rìghing mà Tasa-lonika. Karaskas yag rìghing mà jànn Galatiya, Titus yag rìghing mà jànn Dalmatiya. ¹¹ Mpìr-à yi ma ku shi sig í zyun íri Luka áwinwá ni. Timoti, aning big Markus bí zyun, jir kai bàna kwá sa shang mì swàm.

¹² N swam yag rìghing Tikikus mà Afisa. ¹³ Sai-à wa bi hing á zìg bi kwonn ma jà wàumí ñ fím sig mà Taruwasa á vù Karbus, á zìg bi kwonn ma tarkadaká bumí í zyun, àràg ká big sa sig ma wau ning bàna mā.

¹⁴ Alizanda mpìr-à ri yìg bu ning, ku sa mì bu-à bibai wàni. Shinn Luyí má sa pyann kàng ku bu-à ku sa sig mì ning. ¹⁵ A kang shinnwú ma ku, jir kai bàna ku kar ngang hing wàni, jirà aku kan dim jir àjwár-à yi ri dang kyann ning.

¹⁶ Sai-à ñ sar jag á pyànn agib jír n dang jír ning, wàlai mpìr-à kà numí, kó ni bidìm pár fím rìghing mì. Ama a Shìdun yafa ya big.

¹⁷ Shinn Luyí shi kwonn ma mì n ya mì gbam, àjirà nì dinya mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna ning jir àjwár-à ning ñsàn nímá jirà abig fig. Ku pinn zu rìghing mì á nu wiyyir. ¹⁸ Shìdun má pinn zu rìg mì áyau bu-à bibai, má zìg yag mì ítau mà byar-à ku na sig kùrwá mà wai. Shìdun aku shi mpir ùwài á byar kó ni bidìm pár hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

*Bulus Bib Kà Mpìrká Nài Bib-à Wà
Kinn Shinn*

¹⁹ Mì ri bib kà Biriskila ma Akila,
kwonn ma mpìrká mà lu Unasifaras.

²⁰ Arastas shi sig ma buwá mà Ko-
rinti. N fim sig Tarufimas mà finn
swann Militus, dirwá jwar fig bàna.

²¹ A sa ma á bi daka sai-à shyù kù fig
ma bàna níng.

Aubulus ma Budis, ma Linas ma
Kalaudiya kwonn ma wunzàká kádà
níng, big bidìm pár big ri bib kà wù.

²² Shinn Luyí aku shi á pìkyinnwú
ni. Asànwá aku shi kwonn ma ning,
ning bidìm pár.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig TITUS

Titus í mpìr Yahudawa bàna, ku kà mi ri bàg Yesu. Ku ma Bulus ri kyann rag í zyun ábir-à ni. Bulus fim Titus mà byar-à big ri bar Karita jirà a wàníng sa swàm jir àjwár-à níng màhàn. Bulus dinya Titus barà àgbamká áyau mpirká ri bàg Yesu má shi shubá áni. Bulus dinya Titus barà wàníng má tág mpirká kyau kyau: Wunù àgbamká kim, uwà àgbamká kim, yann wunuká kim, yann uwáká kim, ma ká zyun-à í fàu. Ku dinya wàníng rag a wàníng shi shu pìkyinn na tag ma mpirká. Aku shi shu jàu ma mpirká, aku sa akyib bàna, aku gbìb shùr bàna, aku wànn gàb ajun bàna.

¹ Mì í Bulus fàu Shìdun ma wùn aswam Yesu Kristi.

Big shig zu sig mì n swam bi sig mì n sa shang mpirká Shìdun shig zu sig níng, abig bir swàb kà pìkyinnbá á byar Shìdun, ma n tìya big gbìb àjai bu-à Shìdun ri zìm ayi bàg. ² Gbìb àjai-à níng ri ya yonki kinn kinn. Shìdun zyun-à ri gim fig ñsáng bàna níng, á sai-à ku màm fig ma dunyaru bàna níng, ku rì gib sig nu rag kwá ya yi yonki-à níng. ³ A sai-à Shìdun rii zìm aka tág mpirká jírwá níng, ku shig zu sig mì, mì í wùn aswamwá. Mì ri dang jírwá àràg barà ku dinya sig mì, ku í mpìr à zìg zu sig yi.

⁴ Mì ri ba ya wù Titus wùnmí wà àjai. Yi pyàna níng, yi ri bir pìkyinnyí á byar Shìdun wàni.

Mì ri vig Tayí Shìdun ma Yesu Kristi wà zyun-à zìg zu sig yi níng, abig sa ya wù bu-à ñsàn, ma abig ya wù pìkyinn na tag.

Swàm Titus á Karita

⁵ Bu-à sa n fim sig wù á Karita níng, í jirà á dang samyib buká káhi zyun-à sàñ sig abig sa, ma á sìnn àgbamká má sa swàm áyau mpirká

ri kwonn shinn á zìnn Yesu ni, kó á swann-à wà áni bidìm pár, àràg barà nì dinya sig wù níng. ⁶ Mpìr-à ma ri sa swàm áyau mpirká ri kwonn shinn á zìnn Yesu ni, mpìr-à níng hi aka shi mpìr ñsàn, aka zìg uwà nízyun. Yannká buwá abig shi yannká ri bàg Shìdun ma kyinn nízyun, kada abig shi yann sung gbam big kó yann yawari big bàna. ⁷ Agbam-à má sa swàm Shìdun níng, aka shi mpìr ñsàn, kada aka shi mpìr-à ri gbar dù shinn, kó mpìr-à ri dù pìkyinn kíni, kó mpìr awa pyann shin, kó mpìr-à ri yàn ngain, kó mpìr-à ri zìm bài wàni bàna. ⁸ Ama aka shi mpìr-à ri pànn samyib kyìnnká ñsàn nímá, mpìr-à ri zìm bu-à ñsàn, mpìr-à ri tib pìkyinnwá, mpìr-à ri sa bu ñsàn, aka shi mpìr kyìkyàr, mpìr-à ri pànn shinnwá. ⁹ Aku shi mpìr-à ri pànn jir Shìdun ma pìkyinn nízyun. Aku shi mpìr-à ri sa bu-à Shìdun ma dang rag ayi sa. Kwa sa hing àdònìng, kwá dìg gbam-à kwá tìya mpirká gbìb ñsàn bu-à Shìdun ri zìm ayi sa, kwá gbar vinn pìkyinn mpirká zyun-à ri zìm fig jir Shìdun bàna.

¹⁰ Tàma-à níng, mpìr yawari big nìnnànn nímá shi sig áni, big ri dang jírká zyun-à bàna ma yìr. Big ri tonn gban mpirká. Big í mpìr Yahudawaká zyun-à dang rag big ri bàg Yesu. ¹¹ Sàn sig abig kan dim rìg íri mpìr kánìng, jir kai bàna big ri kà lu lu, mi ri tág sa bai mpirká ma jírká zyun-à sàñ fig abig dang bàna. Bu kánìng bidìm pár big ri sa àjirà abig dìg bài ùwài nímá. ¹² Wùn aswam zyun áyaubá ni ku má ku í Karita, ku dang rag, "Karitawaká kó ákaun bidìm pár, big í mpìr agim ñsáng, big í mpìr àbai, big í mpìr àbínn, big í mpìr finn." ¹³ Jír-à níng í jir àjai. Tàma-à níng bu-à wá sa bàna, á yan ta big wàni, àjirà abig shi mpìr ñsàn á pyànn Shìdun, ¹⁴ ma wà big nìm má bàg bu tág Yahudawaká zyun-à sàñ fig bàna níng, ma bu tág mpirká zyun-à ri zìm fig àjai

bàna. ¹⁵ A byar mpìr pìkyinn ñsàn big, swàmbá í swàm ñsàn, ama mpìr pìkyinn bibai, swàmbá í swàm bu-à bibai. Big bir fig pìkyinnbá á byar Shìdun bàna, jir kai bàna bu-à bibai-à big ri kyab á kyinnbá ni níng sa bai rìghing kyinnbá. ¹⁶ Big ri zìg kàng shinnbá àràg big yì hing Shìdun, ama swàmbá í swàm mpìr Shìdun bàna. Big ri zìm fig jàubá bàna, mi ri gbam shinn, bá sa sar fig bu ñsàn bàna.

2

Bulus Dinya Titus Bu-à Wàníng Má Tàg Mpìrká

¹ Ama buwú á tàg bu-à jir Shìdun dang sig níng ma pìkyinn nízyun. ² A tàg wunù àwàutímká abig shi mpìr akyab jír, abig shi mpìr yar, abig shi mpìr apànn shinn, abig shi mpìr abir pìkyinn á byar Shìdun, abig zìm mpìrká, abig shi mpìr atib pìkyinn. ³ Bu uwà àwàutímká, á tàg big barà bá shi uwà pìkyinn ñsàn. Kada abig shi mpìr nu bàna, kó awa pyann shin bàna tìnn. Abig tàg bu ñsàn àràg barà jir Shìdun dang sig. ⁴ A byar-à níng hi, bá tàg yann uwàká ká zìg sig wunù barà bá zìm nùbá ma yannká bubá, ⁵ jirà abig pànn shinnbá, ma abig shi shu ñsàn, ma abig sa swàm lu, ma abig bir pìkyinnbá á byar nùbá ni, jirà kada mpìr zyun aku dang bai big á jir shinn jir Shìdun ni bàna.

⁶ Bu wunù gbánnká, á tàg big abig pànn shinnbá. ⁷ Bu-à wa sa bidìm pár, á sa bu ñsàn jirà mpìrká abig yì gbìb ñsàn. A tàg àjai ma á sa swàmwú ma pìkyinn nízyun. ⁸ A dang kyann íri jír ñsàn jirà kada mpìrká abig dìg jír bibai á shinnwú ni bàna. I wà mpìr azíbwú big má fig zunái, jir kai bàna big dìg fig bu-à bibai á shinnýi ni bàna.

⁹ Fàuká abig wib àsàin lubá, abig sa bu-à wàníng ma dinya sig big abig sa. Kada abig gbam nu ma àsàin lubá bàna. ¹⁰ Abig jwi àsàin lubá ajwú bàna tìnn. Bu-à ba sa bidìm

pár, abig tàg gwangga á byar àsàin lubá ni, jirà mpìrká abig bàg bu tàg-à big ri tàg big á shinn Shìdun zyun-à pinn zu sig yi.

¹¹ Shìdun tiya sig yi àsànwá jiràaku zìg zu mpìrká bidìm pár á bu pyìrbá ni. ¹² Asàn-à Shìdun sa ya sig yi níng, ri tàg rag kada ayi bàg Shìdun ma pìkyinn-à bibai bàna, kada ayi na abann buká á dunyaru bàna, ayi pànn shinnyí, ayi shi shu ñsàn áyau mpìrká á dunyaru, ayi bàg Shìdun ma kyinn nízyun, ¹³ á sai-à yi ri shi kir àyúnn-à ùwài wà Yesu Kristi zyun-à má zìg zu yi níng, má mìr gbìb zu bi. Ku í Shìdun. Ayúnn-à níng hi, yá myàng gbamwá ma àsànwá. Yi ri zìm àyúnn-à níng hiaku fòr bi kíni. ¹⁴ Ku ya sig shinnwá jir shinnyí àjiràaku zìg zu yi á bu-à bibai, jirà ayi shi mpìr ñsàn á pyànnwá ni, ma ayi shi sa íri bu-à ñsàn kó ákaun.

¹⁵ A tàg mpìrká bu káníng, á dang gbam pìkyinnbá ma á yan ta big ma gbam. A sa kyann bu-à sìsàn jirà kada mpìrká abig myàng wù rag à kinn fig bu zyun bàna.

3

Mpìr Aku Sa Bu-à Nsàn

¹ A kyab pànn ya mpìrká buwú abig wib àgbamká ma kùrká, abig fig jir káníng ma abig sa ya káníng bu-à ñsàn. ² A dinya big, kada abig dang bai zìnn mpìr bàna, ama abig shi shu pìkyinn na tag, abig shi shu ñsàn ma jàubá. Abig sìnn shinnbá á sim. ³ Yi ma shinnyí má, wàrì yi rì sa hing buká zyun-à bàna ma yír, yi gbam hing sung, yi sa hing sunu bu-à bibai, hár sunuyí sìnn kàng yi fàu bu-à bibai. Yi rì sa íri akyib. Yi rì sa hing buká bibai, hár mpìrká zìb yi, yi má yi ri zìb big tìnn. ⁴ Ama á sai-à azìm Shìdunyí zyun-à má zìg zu yi, ma àsànwá wann bi á byar mpìrká ni níng, ⁵ í wà ku zìg zu yi á bu-à bibaiká ni. Ku sa fíg àdòníng jirà yi sa sig bu ñsàn bàna, ama jirà ku ri myàng ashiyí, n tu kyàr

yi ma Awun Kyìkyàrwá zyun-à ri ya yi yonki àpyú. ⁶ Shìdun wìr wann bi ya sig yi Awun Kyìkyàrwá wùwài nímá jir shinn Yesu Kristi zyun-à zìg zu sig yi, ⁷ jir shinn àsànvwá, í bu-à sa ku sìnn sig yi rag yi í mpìr sìsàn á pyànnwá ni. Kwá ya yi yonki kinn kinn, zyun-à yi ri shi kir níng. ⁸ Jír-à níng í jir àjai.

Mì ri zìm á dang jír káníng ma gbam ñsàn nímá, jirà mpìrká zyun-à bir sig pìkyinnbá á byar Shìdun níng, abig sa bu-à ñsàn zyun-à má sàñ ya mpìrká bidìm pár. ⁹ A dinya mpìrká buwú, kada abig sa yípyàr bàna, kada abig kan wànn jir yákuká jirà abig bìr pìkyinnbá áni bàna. Kada abig gbìb shùr, ma abig ngang ngain jir shinn doka bàna. Bu káníng bidìm pár, í bu átai sàñ fig bàna. ¹⁰ Mpìr-à ma ri kwonn ngain, á gbar sungwá kàun pyànà. Wà kwá ngàng hing, á fim ku. ¹¹ A byar-à níng hi, wá yì rag íri mpìr-à níng í mpìr bu pyìr. Bu pyìrwá má, má tiya ku rag bu-à ku sa sig níng bai.

Jír-à Kinn Shinn

¹² Sai-à ma swam bi Artimas á byarwú ni, kó Tikikus, á sai-à hi á sa kíni á bi á byarmí ni mà jànn Nikopolis, jir kai bàna í byar-à ñ zìm sig dí aku dìg mì màhàn. ¹³ Mì ri zìm á sa barà wá sa jirà á sa shang Zinas loya-à níng, ma Apolos barà bá yag kyonnbá. A ya big bu-à big ri zìm. ¹⁴ Mpìrká buyí zyun-à ri bàg Shìdun níng, abig shwann barà bá sa swàm ñsàn, jirà abig sa shang mpìrká zyun-à bàna ma bu á vù. Kada abig shi shu átai bàna.

¹⁵ Mpìrká zyun-à shi sig ma mì bidìm pár ri bib kà wù. A bib kà jàuyí big ká zyun-à bir sig pìkyinnbá á byar Yesu Kristi.

Shìdun aku sa sàñ ya ning bidìm pár.

Wasika-à Bulus Ba Ya Sig FILIMON

Filimon í mpìr àgbam. Mpirká yì hing wà ku ri bàg Yesu Kristi. Ku shi ma fàu zyun zinnwá í Unisimus. Fàu-à hi shàr tafinn rìghing àsàin luwá Filimon. Fàu-à níng ma Bulus dìg kwonn. Bulus dinya ku jir Yesu Kristi. Ku kà mi ri bàg rag Kristi. I byar-à Bulus ba ya Filimon áyau wasika-à níng ni n vig wàning rag a wàning jùn kwonn kàng ma Unesimus. Ku rag a wàning zìg Unesimus àràg í wunzà wàning á jir shinn Yesu Kristi ni, ná wai jirà wàning í fàu níng bàna.

¹ Wasika-à níng í mì ba síg nì, yi ma wunzayí Timoti. Mì í Bulus zyun-à big kìg kà sig mà tonn fi-à ni á jir shinn Yesu Kristi.

Yi ri ba ya wù mpìr azìmyí ma ayor swàmyí wù Filimon, ² ma mpirká ri kwonn mà luwú ni á zinn Yesu, ma ajunwàyí Aufiya, ma Arkibus ayoryí zyun-à ri sa swàm Yesu àràg yi.

³ Shìdun Tayí ma Shinn Luyí Yesu Kristi abig wìr kà ya ning àsàn ma pikyinn na tag.

Bulus Ri Fig Ajwár á Shinn Filimon

⁴ Kó ákaun bidìm pár, mì ri vig Shìdun á shinnwú ni, wù Filimon, mì ri sa Shidun ísoko. ⁵ N fig hing tai á shinn barà wù ri zìm mpirká bu Shìdun bidìm pár, ma barà wù ri bir pikyinn á byar Shinn Luyí Yesu.

⁶ Bu-à mì ri vig Shìdun bàna, mì ri zìm shu ajun-à yi ma ning shi sig í zyun níng, má sa ná yì byann bu ñsànká yi dìg sig á jir shinn Kristi. ⁷ Wunzàmí, azìmwú níng sa jwar hing mì pikyinn, n sa gbam hing mì dìr. A sa jwar hing pikyinn mpirká bu Shìdun tìn.

Bulus Vig Filimon á Shinn Unisimus

⁸ Mì í shunwàuwú á dò jir shinn Kristi ni. Jir wàning, nìm má wim kyinn, nìm má du kà wù á sa bu-à mì ri zìm á sa. ⁹ Ama jirà mì ri zìm wù, má du kà fig wù ma gbam bàna. Kó barà mì Bulus mì í shun àgbam níng, má víg wù avig. Big kìg kà sig mì á tonn fi dò jir shinn Yesu Kristi. ¹⁰ To, mì ri vig wù avig á jir shinn fàuwú Unisimus, zyun-à í wùnmí á jir shinn Kristi ni, nì kàng tawá á sai-à big kìg kà sig mì mà tonn fi-à ni. ¹¹ Sai-à rì níng, ku rì kinn fig bu zyun bàna á byarwú ni, ama tama-à níng ku kinn hing bu zyun á byaryí ni, yi ma wù.

¹² Mì ri tìr kàng yag ku mà byarwú ni, kyinnmí shi sig á dìrwá ni. ¹³ N zìm sig nìm nìm fìm ku á byarmí ni áyag, jirà aku sa shang mì àràg barà wù nìm má sa shang mì wà wù nìm ma shi sig áyág, barà big kìg kà sig mì á tonn fi á dò jir shinn jir àjwár. ¹⁴ Ama nì zìm fig nì du kà wù ma gbam rag á sa shang mì bàna. Ama mì ri zìm á sa shang mì ma kyinnwú. Má du kà fig wù ma gbam rag á sa shang mì bàna, sái wà kyinnwú ma zìm hing.

¹⁵ Ma sai bàna, bu-à sa ning ma Unisimus gàb sig dìr níng, í jirà kwá kàng bi á byarwú ni má shi í buwú hár kinn kinn. ¹⁶ Tama-à níng ku íri fàu átai bàna rag, ku kab hing fàu. Mì ri zìm ku wàni, nì yì hing azìm-à wá zìm ku níng má kab bumí. Kó barà ku í fàu níng, ku í wunzàwú á jir shinn Shinn Luyí ni.

¹⁷ To, wà wa zìg sig mì rag mì í ayorwú, to, á pànn ku vù pyàñà, àràg barà wù nìm má pànn mì níng.

¹⁸ Wà kwa sa hing wù bu bibai, kó wà wù ma ri bàg ku bu zyun, á pànn mì. ¹⁹ I mì Bulus, mì ri ba wàning ma vùmí, má wa kàng wù. Ama kada á màm jànn barà í mì nì tág sig wù jír á shinn Yesu ni, jirà á dìg yonki kinn níng bàna. ²⁰ To, wunzàmí, wúshèní, á pànn samyib Unisimus ñsàn nímá á jir shinn Shinn Luyí ni, barà wù í

wunzàmí á jir shinn Kristi ni níng,
á sa jwar pìkyinnmí.

²¹ N yì hing rag barà mì ri ba
ya wù tarkada-à níng, bu-à wá sa
má kab wà zyun-à ñ vig sig wù
níng. ²² Wúshèní, aning sa samyib
jir kai bàna mì ri kyab Shìdun má
fig avigná, má ya mì pyù ñ kèng bi
á byarná ni.

*Ayor Swàmká Bu Bulus Bib Kà
Filimon*

²³ Abafaras zyun-à big kìg kwonn
sig mì ma ku á tonn fi jir shinn
Kristi níng, ku ri bib kà wù. ²⁴ Ayor
swàmmí big, Markus, ma Aris-
tarkus, ma Dimas, ma Luka, big ri
bib kà wù tìnn.

²⁵ Shinn Luyí Yesu Kristi aku wìr
kà ya ning àsàn. Aku shi àdòníng.

Wasika-à Big Ba Ya Sig Mpìr

IBRANIYAWAKA

Asàin-à ba sig tarkada-à níng, ku ba síg jirà aku dinya mpirká zyun-à ri bàg Yesu n bir sàn fig rag pikyinnbá á byar Yesu bàna. Mpìr-à àsàin-à ba sig tarkada-à níng dang gbam big pikyinn n rag abig sar gbam á pikyinn birbá big bir sig á byar Yesu ni. Ku dang rag Yesu, Wùn Shìdun, wib Shìdun áyau shwinká big ya sig ku. Yesu kab síg nì mpirká zyun-à rì dang sig jir Shìdun. Ku kab síg nì mpirká zyun-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun. Ku kab síg yann aswamká mà wai. Ku kab síg Musa íni. Mpìr-à má zìg zu mpirká á bu pyìrbá ni, íri ku kwá áwinwá ni. Yi yi fig àsàin-à ba sig tarkada-à níng bàna, ama àsàin-à ba sig tarkada-à níng ri dinya mpirká ri bàg Yesu abig sinn zubá á dìr Yesu ni.

Shìdun Dang Jírwá á Nu Wùnwá Ni

¹ Sai-à rì níng, Shìdun rì dang jírká buwá kim kim kàun nìnànn nímá á nu mpirká ri dang kyann jir Shìdun jirà abig dinya yàkúyí big.

² Ama tàma-à níng, ku ri dinya yi jírwá á nu wùnwá ni, wùnwá í zyun-à ku ma wàníng mà sig dunyaru, í zyun-à ku sinn kà sig á wàníng na kùr á shinn kó kai ni bidim pár.

³ Àyarwá shi sig í bu-à mpirká má swam yan Shìdun áni. Ku zu síg Shìdun. Ku ri pànn sa myib kó kai bidim pár ma jírwá zyun-à shi sig ma gbam níng. Barà ku wu n tu kyàr rìg mpirká bu pyìrbá, í byar-à ku nann zu yag mà wai n shi sig mà byar gbam ùwài mà agunn vìm nù Shìdun ni.

Yesu Kab Hing Yann Aswamká Bu Shìdun Mà Wai

⁴ Ku kab hing yann aswamká mà wai. Zinn-à Shìdun ya sig ku níng, kab hing bigbá. ⁵ Shìdun taba dinya

fig yann aswamká mà wai kó nízyun n rag:

“Wù í wùnmí, jana-à níng nì kàng hing Tawú,”

ku dang fig bàna. Ku dinya fig wùn aswamwá n rag:

“Má shi Tawá. Kwá kàng wùnmí,” ku dang fig bàna tìnn. ⁶ Sai-à Shìdun zìg bi jag sig wùnwá á dunyaru, ku dang rag, yann aswamká buwá mà wai bidim pár abig wib wàníng.

⁷ Bu-à Shìdun dang sig á shinn yann aswamká buwá mà wai ni bàna í wàníng: Ku rag ku ri sinn kàng yann aswamká mà wai àràg í wàu ri gbar ni. Mpirká ri sa swàmwá ku ri sinn kàng káníng àràg í anam pyìr.

⁸ Ama á shinn wùnwá ni, ku dang rag,

“Wù Shìdun, kùrwú má vinn fig ávinn bàna.

Wá na kùrwú má sa bu sìsàn.

⁹ Wù ri zìm bu-à sìsàn, mi ri ngàng bu-à bibai.

Wàníng í bu-à sa Shìdun ya sig wù àjwár wà kab sig bu mpirká bidim pár níng.”

¹⁰ Ku dang jakàng n rag,

“Wù Shinn Lu kó ni sai-à jijag á màm síg nì jànn-à,

n màm waisháu ma vùwú.

¹¹ Bu káníng bidim pár má bab jànn rìg, ama buwú wá shi rìg.

Big bidim pár, bá kor rìg àràg í jà.

¹² Wá pìnn nann zu rìg big àràg í borgo,

bá kàng rìg àkor àràg í jà,

ama buwú wá shi àràg barà wù ri shi kyann.

Wá kàng fig àwàutím bàna.”

¹³ Shìdun taba dinya fig yann aswamká mà wai kó nízyun n rag:

“A shi agunn vìm numí ni, sái wà má sinn kà hing mpìr azíbká buwú á mìr barwú ni.”

¹⁴ To. Yann aswamká mà wai big í yanká bu Shìdun bàna. Big í fàuwá big. Ku ri swam bi big jirà abig myàng kwonn ma ká Yesu má pinn zu big níng.

2

Jir Bu Uwài-à Yí Dìg Sig

¹ Ayi pànn gbam samyib buká yi fig sig, jirà ayi nang jànn bàna. ² Jírà big dang sig á nu yann aswamká bu Shìdun mà wai níng í àjai. Mpirká ká rì wib fig jír-à níng bàna, n rì sa sig yawari níng, big wa hing shwin. ³ To. Yí má wà ya ngàng wà ya wib jír ùwài-à níng, sáshinn yá wím zu rà? Shinn Luyí big shinnwá í àsàin-à dang jag sig jír barà mpír má wím zu níng. Mpirká ká fig sig jírwá, í àsàinká tiya sig yi rag í àjai. ⁴ Shìdun tiya hing mpirká rag jír á shinn Yesu ni í àjai, á byar gbamwá ku tàg sig. Ku sa hing bu mamaki kim kim. Ku sa sig Awunwá ri ya mpirká yar kim kim abig sa swàm ma kàhi, àràg barà ku ri zìm.

Yesu í Mpír Apínnyí

⁵ Shìdun sìnn kà fig yann aswamká buwá mà wai abig na kùr á dunyarú àpyú zyun-à yi ri dang jír á shinnwá ni níng bàna. ⁶ Big dang sig á jir Shìdun ni rag,

“Wù Shìdun, mpír jíkwinn kinn fig bu á pyànnwú ni bàna,
ama yi ri sa mamaki barà wù ri sa shang mpír jíkwinn.

⁷ Su tití nímá à sìnn kàng ku gbamwá fòr fig bu yann aswamká mà wai bàna.
I wà à zìg ku, n sìnn kàng ku mpír ùwài.

⁸ A sìnn kà sig ku aku na kùr á shinn kó kai ni bidim pár.”

Big dang sig á jir Shìdun ni rag, Shìdun sìnn kà ku aku na kùr á shinn kó kai ni bidim pár. Shìdun sìnn kann fig bu zyun akur bàna. Ama tâma-à níng yi myàng fig ma barà mpír ri na kùr á shinn buká ni bidim pár bàna. ⁹ Ama yi ri myàng barà Yesu ri na kùr á shinn kó kai ni bidim pár. Sai-à ri níng, su tití nímá Shìdun rì sìnn kàng ku gbamwá fòr fig bu yann aswamká mà wai bàna, jirà aku wu rìg á dò shinn mpirká ni bidim pár. Jir àsàn-à Shìdun shi sig ma kàhi níng, í bu-à sa Yesu wa

shwìn n wu ki níng. I wà Shìdun sìnn ku kùr, jirà mpirká abig wib ku.

¹⁰ Sàn hing wàni barà Shìdun àsàin-à màm sig kó kai bidim pár, sìnn kà sig àgbamyí Yesu zyun-à pinn zu yi, a wàning wa yà zu rìg shwìn bu bidim pár, jirà mpirká nínànn nímá abig kàng bi, abig shi yanká buwá níng.

¹¹ Yesu àsàin-à ri sìnn kàng mpirká abig shi kyìkyàr á pyànn Shìdun ni níng ma mpirká ká ku sìnn kàng sig kyìkyàr níng, ku ma káníng bidim pár, tabá í nzyun. Wàning í bu-à sa ku ri sa fig zunái bàna, sai-à ku ma ri bar káníng wunzàwá big. ¹² Ku dinya Shìdun rag,

“Shìdun, má dinya wunzàmí big jírwú.

Má swam yan wù á pyànn bìr mpirká ni.”

¹³ Ku dang jakàng n rag,

“Má sìnn kyinnmí á dìr Shìdun ni.”
Ku dang jakàng n rag,

“Yanká Shìdun ya sig mì níng, yi ma big shi sig í zyun.”

¹⁴ Barà yanká buwá shi sig ma wi dìr ma àsà níng, ku bi kàng rìg àràg káníng n wu ki, jirà aku gban rìg gbam Shaitan, zyun-à ri sa mpirká ri wu ki níng. ¹⁵ Ku sa mpirká ká rìi shi shu fàu jirà big ri shàr ki wu, tun sai-à big mà sig big níng, tâma-à níng big ri shi rag shu shinn dìrbá.

¹⁶ Wàning í àjai barà big ba sig rag, “Ku ri sa shang fíg yann aswamká mà wai bàna, ama ku ri sa shang yann adaká bu Ibrahim.” ¹⁷ Ku kàng n shi àràg wunzàwá big, jirà aku shi àràg àgbam bu twìb swànn, zyun-à má sa ya Shìdun swàm. Ku í mpír ñsàn, ku ri myàng ashi mpirká. Ku gbar jùn kwonn sig mpirká ma Shìdun, jirà a Shìdun yafa ya big bu pyìrbá. ¹⁸ Ku kinn hing barà kwá sa shang mpirká bu ri màg màg fig big, jir kai bàna ku ma shinnwá big màg màg fig hing ku, ku wa hing shwìn.

3

Yesu Kab Sig Musa

¹ Wunzàmí big, ká zyun-à Shìdun shig zu sig ning jirà aning shi mpirká buwá níng, aning kyab jir Yesu á pìkyinn ná ni. Ku í zyun-à Shìdun swam bi sig jirà aku shi àràg àgbam zyun-à má twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, dò jir shinn ná. Ku í mpirk-à yi ri bir pìkyinn á dìrwá ni. ² Yesu sa sig swàmwá ma kyinn nízyun á pyànn Shìdun zyun-à shig zu sig ku jirà aku sa ya wàníng swàm níng. Ku sa sig àràg barà Musa rì sa sig swàm ma kyinn nízyun mà lu Shìdun ni níng. ³ Yesu kab síg nì Musa àràg barà mpirk ami lu ri kab lu-à hi níng. ⁴ Kó lu-à wà áni bidim pár shi sig ma àsàin-à mi sig ku. Ama Shìdun mèm síg nì kó kai bidim pár. ⁵ Swàm-à Musa sa sig á lu Shìdun ni bidim pár, ku sa sig ma kyinn nízyun. Ama ku shi sig íri shu fàu. Swàmwá í bu-à tiya sig mpirká buká má sa á pyànn. ⁶ Bu Kristi ku shi sig àràg í wùn zyun-à ri myàng kwonn ma lu tawá. Ta Kristi í Shidun. Ku ri sa swàm á lu Tawá ni ma kyinn nízyun. Yi í mpirká á lu Shìdun ni, wà ya fim fig wà wim kyinn bàna, ma ri bir kyann pìkyinn á buká Shìdun gib ya sig yi nu níng ni.

Mpirká Ma Zìg Hing Jir Shìdun Bá Shi Ngàng

⁷ To. Awun Shìdun dang sig rag: "Wà na fig hing jir Shìdun jana-à níng,
⁸ kada aning gbam sung bàna, àràg barà sai-à ning rì sa sig Shìdun yawari ma awúnn-à ni,
 n rì màg màg fig sig ku níng.
⁹ Shìdun dang rag, yàkúná big rì màg màg fig sig ku màhàn, mi ri zìm abig myàng bu-à kwá sa,
 kó barà big myàng hing bu-à ku sa sig hár ji dìpyàna níng, ama big gbam hing sung.

¹⁰ Wàníng í bu-à sa ku nànn àgùnn ma mpirk káníng, n dang rag big ri kyab fig ku á pìkyinnbá ni bàna. Big ngàng wà bá wib jírwá.

¹¹ Barà ku nànn àgùnn àdòníng, í wà ku tung ki rag bá bi fig á byarwá ni jirà abig shi ngàng bàna, hár kinn kinn."

¹² Ning wunzàmí big, aning pànn shinn ná, kada mpirk zyun áyauná niaku fim pìkyinn birwá, maaku shi ma kyinn bibai, maaku dà fim gbib Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki níng bàna. ¹³ Bu-à ná sa bàna, aning dang gbam kyann bar dìrná big kyinn su ma su, jirà kada abig tonn takà mpirk zyun áyauná ni á bu-à bibai, maaku kàng mpirk sung gbam bàna. Su ma su aning sa kyann àdòníng barà su-à da sig ma áni níng. ¹⁴ Wà ya sar gbam hing á pìkyinn biryí ni àràg barà yi rì bir jag sig níng hár àyúnn-à wà kinn shinn, yi kwonn hing shinnyí ma Kristi. ¹⁵ Jir Shìdun dang sig rag: "Jana-à níng wà na fig hing jir Shìdun, kada aning gbam sung bàna, àràg bar sai-à ning rì sa sig Shìdun yawari níng."

¹⁶ Mpirká fig sig jir Shìdun n sa sig ku yawari níng, big bidim pár í mpirká Musa zìg zu bi sig mà jànn Masar níng. ¹⁷ Mpirká sa sig Shìdun nànn àgùnn hár ji dìpyàna níng, í mpirká sa sig bu pyìr n wu sig mà awúnn-à ni níng. ¹⁸ Sai-à Shìdun tung sig ki rag mpirk káníng má bi fig á byarwá ni jirà abig shi ngàng bàna hár kinn kinn níng, ku tung sig á shinn mpirká wib fig jírwá bàna níng. ¹⁹ A byar-à níng hi yi myàng yì rag í jirà big bir fig pìkyinnbá á byar Shìdun bàna, í bu-à sa big kà sar fig byar Shìdun bàna níng.

4

¹ Barà Shìdun gib ya sig yi nu rag, yá shi ngàng á byarwá ni níng, ayi pànn shinnyí jirà kada mpirk zyun áyauná niaku sa bu-à má kan dim

ku barà kwá kà fig byar-à níng hi bàna. ² Jir àjwár-à big dinya sig big níng, big dinya hing yi tinn. Big fig hing jir àjwár ama jír-à big fig sig níng sa ya fig big bu bàna, jir kai bàna big bir fig pìkyinn áni bàna. ³ Yi ká zyun-à yi bir sig pìkyinnyí áni níng, íri yi áwinyí ni yá kà má shi ngàng ma Shìdun. Ku dang sig n rag, barà ku nànn àgùnn ma mpirká bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna níng, í wà ku tung ki rag bá bi fig á byarwá ni jirà abig shi ngàng bàna, hár kinn kinn. Ku dang sig jír-à níng kó barà ku sa kinn rìg swàmwá á sai-à ku màm sig dunyaru. ⁴ A byar zyun á jir Shìdun ni big dang sig jír á shinn àyúnn-à wà wa sùmpyànn n rag, "Shìdun sa swàmwá n shi ngàng àyúnn-à wà wa sùmpyànn." ⁵ I byar-à ku dang jakàng rag, "Bá bi fig á byarwá ni jirà abig shi ngàng bàna, hár kinn kinn." ⁶ Mpirká zyun-à fig jag sig jir àjwár-à níng, big kà fig mà byar Shìdun ni jirà abig shi ngàng mà byarwá ni bàna, jir kai bàna big bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna. Ama mpirká ká bir sig pìkyinnbá níng, kà síg nì n shi ngàng mà byarwá ni. ⁷ Asim ji nìnànn nímá, ku sinn àyúnn zyun n bar rag "jana-à níng". Ku dang jír á nu Dawuda ni, àràg barà big ba bab sig níng, n rag, "Wà na fig hing jir Shìdun jana-à níng, kada aning gbam sung bàna."

⁸ Joshuwa nìm ma zìg yag rìghing mpír káníng mà byar Shìdun byar-à bá shi ngàng, Shìdun nìm má dang fig rag sái su zyun bàna. ⁹ Jir Shìdun ri tiya yi rag, hár tama-à níng, byar-à mpirká bu Shìdun má shi ngàng shi sig áni, àràg barà Shìdun shi ngàng sig àyúnn wà wa sùmpyànn níng. ¹⁰ To. Mpír-à ma kà hing á byar Shìdun jiràaku shi ngàng, kwá shi ngàng á swàmwá ni, àràg barà Shìdun shi ngàng sig buwá níng. ¹¹ Jir wàníng, ayi sar gbam jirà ayi kà mà byar Shìdun ni jirà ayi shi ngàng. Kada mpír zyun aku gbam

sung àràg barà mpír káníng rì gbam sig n kà fig byar-à bá shi ngàng níng, bàna.

¹² Jir Shìdun shi sig ma yonki, n shi sig ma gbam, ji kab síg nì kafai zyun-à ri ji nu-à pyànà bidìm pá. Jír-à hi ri kà mà byar-à kyinnyí ma adinyí shi sig àràg í kafai ri kà í nì, mi ri kà mà akib dìr hár mà byar-à swab shi sig. Jír-à hi ri tiya mpír barà kwá yì bu-à ku ri kyab á kyinnwá ni. ¹³ Mpír má tàm sar fig Shìdun bu bàna. Buká ku màm sig bidìm pá, walai zyun-à má tàm jànn sar shinnwá á pyànnwá ni níng, bàna. Ku í àsàin-à yá sar á pyànnwá ni, má dinya ku bu-à yi sa sig àyúnn-à kwá wà kwonn.

Yesu í Agbam Atwìb Swànn Bu Wà Uwài

¹⁴ To. Barà yi shi sig ma àgbam atwìb swànn bu wà kab sig kádà níng, wà zyun-à í Yesu Wùn Shìdun àsàin-à yag sig mà byar Shìdun níng, ayi sar gbam á pìkyinn biryí ni. ¹⁵ Agbam bu twìb swànn zyun-à kab sig kádà, wà yi dìg sig níng, wà shwìn ma dìg hing yi, ku ri myàng ashiyí, jir kai bàna ku wa hing shwìn, big màg màg fig hing ku, ama ku sa fig bu pyìr bàna kó tití nímá. ¹⁶ Jir wàníng, ayi wim kyinn, ma ayi bi á byar Shìdun àsàin-à ri myàng ashi mpír, ajirà a Shìdun sa sàn ya yi, maaku sa shang yi sai-à yi ma ri zìm bu.

5

¹ Big ri shig zu àgbam atwìb swànn bu wà ùwài áyau mpirká buwá ni. Big ri sinn kà ku aku sar á pyànn Shìdun ni á dò shinnbá ni. Wà mpirká ma zìg bi hing bu, ku í àsàin-à ri zìg yag mà pyànn Shìdun ni. Ku í àsàin-à ri twìb swànn bu á dò shinn bu pyìr mpirká ni. ² Barà ku í mpír jíkwinn mi ri wà dà buká nìnànn nímá níng, ku ri myàng ashi mpirká ká shi sig á zufi-à ni, barà big ri sa bu pyìr níng. ³ Jir wàníng, bu twìb swànn-à ku ri twìb swànn fíg íri dò

shinn bu pyìr mpìrká bàna, ku ri twìb swànn jir shinn bu pyìrwá tìnn.
⁴ Walai mpìr-à ma dang ma shinnwá rag ku í àgbam atwìb swànn bu wà ùwài, sai mpìr-à Shìdun ma sìnn kà hing ku, àràg barà Shìdun rì sìnn kà sig Haruna níng.

⁵ Wànínɡ í barà Kristi shi sig áni tìnn. Ku sìnn kà fíg nì shinnwá rag ku í àgbam atwìb swànn bu bàna. Shìdun í àsàin-à sìnn kà sig ku, n dinya sig ku rag,

“Wù í wùnmí,
jana-à níng nì kàng hing Tawú.”

⁶ Mà byar zyun ni, ku dang sig rag,
“Wù í mpìr atwìb swànn bu zyun-à kinn kinn.

Wá bàg gbìb-à Malkisadik bàg sig.”

⁷ Sai-à Yesu shi sig á dunyaru, ku vig Shìdun wàni, n bar nài ngbam nímá, n wìr ya Shìdun àsàin-à má zìg zu sar ku á ki-à kwá wu níng ni, mínn wàni. Barà ku í mpìr-à ri sìnn kàng shinnwá ásim mi ri wib Shìdun níng, Shìdun fig ya hing ku avigwá. ⁸ Kó barà ku í Wùn Shìdun níng, Shìdun sìnn kà ku ku wa shwìn. Shwìn-à ku wa sig níng í gbìb-à ku wib sig Shìdun áni. ⁹ Sai-à ku sa vinn swàmwá á dunyaru, ku kàng àsàin-à má pinn zu mpìrká ri wib ku níng, má ya kánínɡ yonki kinn kinn. ¹⁰ Shìdun sìnn kà ku aku shi àgbam atwìb swànn bu, maaku bàg gbìb-à Malkisadik bàg sig.

Byur Twìb á Shinn Barà Mpìr Aku Nang Jànn Gbìb Yesu Bàna

¹¹ Yi shi sig ma jírká yá dinya ning á shinn Yesu ni, ama shi sig ma shwìn wà yá dinya byann ning, jir kai bàna níng ri fig yì fonn fig jir bàna. ¹² Su-à màg hing barà ná tág mpìrká, ama hár támà-à níng, ning yì fig ma bu zyun kó tití nímá á shinn jir Shìdun ni bàna. Wà barà ning ním má ji buju níng, ama ning ri mam sòr myann. ¹³ Ning shi sig àràg í yanká ri mam íri myann, mi ri ji fig buju bàna. Big yì fig barà bá gàfinn bu-à ñsàn ma bu-à bibai bàna. Ning shi sig àràg í big

tìnn. ¹⁴ Mpìrká má ji buju í mpìrká wài gbam rìghing. Big yì hing barà bá kyab jír ma barà bá gàfinn bu-à sìsàn ma bu-à bibai.

6

¹ Jir wànínɡ, ayi yag ning mà pyànn á jir shinn bu tág Yesu ni, àjirà ayi yì zwàun jírwá. Kada ayi tág íri bu àkorká yi yì rìghing níng bàna, àràg jír á shinn barà mpìr má dà finn bu pyìr sa, ma barà mpìr má bir pikyinn á byar Shìdun, ² ma jir batisma, ma barà bá tib wànn mpìr vù á shinn, ma barà mpìr má dù nann zu kàng ma yonki, ma jir kwonn wà zyun-à má shi hár kinn kinn. Wà ya yì sig íri bu kánínɡ í barà yi shi sig àràg wàri, yì yì byann fig ma gbìb Yesu bàna. ³ Ayi yì swàb kà yag buká kádà mà pyànn. Wànínɡ í bu-à yi ri zìm ayi sa wà Shìdun ma zìm hing.

⁴ Mpìrká ma yì hing gbìb àyar bu Shìdun, àsàn Shìdun bi rìghing á byarbá ni, big zìg rìghing Awun Shìdun, wà ba tafinn hing gbìb Shìdun, mpìrká má zìg kàng bi sar fig big jírì abig vim bìr á bu pyìrbá ni bàna. ⁵ Big yì byann hing rag jir Shìdun sàñ hing. Kyinnbá dinya hing big gbam bu-à má bi àyúnn-à dunyaru má vinn áni. ⁶ Wà ba tafinn hing gbìb Shìdun shi sig àràg big ri dab bàg gbam jakàng Wùn Shìdun mà atàm bín-à ni, mi ri sa pànn ku zunái áyau bìr-à ni. Mpìrká má zìg kàng bi sar fig big jírì abig vim bìr á bu pyìrbá ni bàna.

⁷ Jànn-à shyù ma ri tab wann kyann áni, wà jànn-à hi ma ri byann, jànn-à hi bu má nga nann zu áni sìsàn nímá, àràg barà àsàinká tág sig níng ri zìm, Shìdun má sa sàñ ya jànn-à hi. ⁸ Ama wà sí ma byann-à bibai ma ri nga nann zu í ni á jànn-à hi ni, jànn-à hi í jànn-à bibai. Shìdun má ya ku nài ya, pyìr má swànn bai rìg ku.

⁹ Jàumí big, kó barà yi ri dang àdònínɡ má, yi yì hing rag ná bàg gbìb ñsàn jírì aning wìm zu.

¹⁰ Shìdun ri sa fig mpìr bu-à bibai bàna. Kwá màm jànn fig swàm-à ning sa sig ku bàna. Kwá màm jànn fig azìm-à ning tiya sig ku n sa shang sig mpirká buwá á do jir shinnwá ni ning bàna. Yí yì hing rag hár tàma-à ning, ning ri sa shang big.

¹¹ Yi ri zìm kó ni áyauná ni aku sar áyau àtùtwài sawá ni hár àyúnn-à wà kinn shinn, àjirà aning dìg buká ning bir sig pìkyinn áni ning. ¹² Yi zìm fig aning kàng mpìr àbínn big bàna, ama yi ri zìm aning shi àràg mpirká bir sig pìkyinn, mi ri tib wann pìkyinnbá á jìnn ni, jirà abig dìg bu-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya ning.

Bu-à Shìdun Gib Sig Nu Ani, Kwá Sa Bu-à Hi

¹³ Sai-à Shìdun gib ya Ibrahim nu ning, ku tung ki rag kwá sa bu-à ku gib sig nu rag kwá sa ning. Barà bu-à kab Shìdun bàna ning, ku tung sig ki ma zinnwá. ¹⁴ Ku dinya Ibrahim rag, "N gib ya sig wù nu rag má sa sàn ya wù, má sa jwàr swaiwú nìnànn nímá." ¹⁵ Ibrahim tib wann hing pìkyinnwá á jìnn ni, í bu-à sa ku dìg sig bu-à Shìdun gib ya sig ku nu ning. ¹⁶ Wà mpìr ma tung hing ki, kwá tung zìnn bu-à wài kab sig ku jirà mpirká abig sa yipyàr bàna, abig yì rag jírwá í àjai. ¹⁷ Shìdun ri zìm mpirká má dìg bu-à ku gib sig nu áni ning, abig yì rag kwá vim bìr fig nuwá ku gib sig ning bàna. I bu-à sa ku tung sig ki ma zinnwá ning. ¹⁸ Bu pyànà shi sig áni ká má vim bìr fig ávím bìr bàna. Bu pyànà káníng í nu-à Shìdun gib sig ma ki-à ku tung sig ning. Kwá gim fig nìnsáng á shinnbá ni bàna. Jir wàníng, yi ká yi bi sig á byar Shìdun jirà aku kang yi ning, yi wim hing pìkyinn. Yi ri sìnn kyinn rag yá dìg bu-à ku gib ya sig yi nu ning. ¹⁹ Bu-à yi ri sìnn pìkyinn áni ning ri sa yi ri wim kyinn, àjirà ayi sar gbam. Yá wam zu jà-à shi sig á nu nkyun tonn zyun-à í tonn kyìkyàr ning má yaq mà byar-à Shìdun shi sig. ²⁰ Yesu kà

jag síg yi nì mà byar-à bó hi ni, á dò shinnyí ni. Ku kàng sig àgbam atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni hár kinn kinn àràg Malkisadik.

7

Malkisadik, Agbam Atwìb Swànn Bu á Pyànn Shìdun

¹ Mpìr-à big ri bar Malkisadik ning, ku rì í kùr mà byar-à big ri bar Salima. Ku í mpìr atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni tìnn. Sai-à Ibrahim rìi kàng bi mà byar-à ku yag gban sig kùrká ning, Malkisadik yag mà byarwá ni n dìg kwonn ma ku á gbìb-à ni, n dang rag a Shìdun sa sàn ya ku. ² Ibrahim gàfínn buká ku zìg bi sig mà byar-à ku ma mpirká buwá gban sig ki ning, áyau bu dwib, ku tinn zu zyun n ya Malkisadik. (Yìr zìnn Malkisadik í "Kùr Sìsàn." Barà ku í kùr-à mà Salima ning, yìr zìnnwá í "Kùr Pìkyinn Na Tag.") ³ Walai mpìr-à yì tawá ma nawá, mpìr yì fig byar-à mìrwá zu bi sig bàna. Mpìr yì fig sai-à big mà ku bàna, mpìr yì fig kiwá bàna. Ku shi sig àràg í wùn Shìdun. Ku í mpìr atwìb swànn bu hár kinn kinn.

⁴ Aning myàng barà mpìr-à ning í mpìr ùwài. Hár Ibrahim zyun-à í yàkúyí ning, gàfínn buká ku zìg bi sig mà byar-à ku gban sig ki ning, áyau bu dwib, ku tinn zu zyun n ya Malkisadik. ⁵ Doka dang sig rag yiwaiká bu Lawi ká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ning, abig zìg bu àkunn zyun áyau bu dwib wà mpìr Israilaká ma dìg. Bu-à yi yì sig á shinn wàníng ni bàna, big ri zìg zu bu káníng á vù yiwaibá ni, kó barà big bidìm pár, big í yann ada Ibrahim ning. ⁶ Malkisadik í yiwi Lawi bàna, ama Ibrahim ya ku bu zyun áyau bu dwib. Ku dinya Ibrahim rag a Shìdun sa sàn ya wàníng, kó barà wàníng í mpìr-à Shìdun gib ya sig nu ning. ⁷ Wàníng í àjai barà mpìr-à ma ri dang rag a Shìdun sa sàn ya jàuwá ku kab síg jàuwá ni. ⁸ Bu mpirká ri twìb swànn

bu á pyànn Shìdun ni ká ri zìg zu bu zyun áyau bu dwib wà mpìrká ma dìg hing níng, big ri wu rìg. Ama bu Malkisadik àsàin-à ri zìg zu bu zyun áyau bu dwib wà mpìrká ma dìg hing níng, ku í mpìr-à má wu fig áwu bàna, àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni. ⁹ Sai-à Ibrahim rì ya Malkisadik bu zyun áyau bu dwib níng, shi sig àràg í Lawi ya síg nì. Kó barà tåma-à níng í yiwaiká bu Lawi ri zìg í ni. ¹⁰ Bu-à sa yá dang àdònìng níng, jir kai bàna sai-à Malkisadik yag n dìg kwonn ma Ibrahim níng, Lawi shi sig ma á dìr Ibrahim ni, big mà fig ma ku bàna.

¹¹ Sai-à swaiká bu Lawi rìi twìb swànn bu á pyànn Shìdun níng, Shìdun ya sig mpìr Israilaká dokawá. Ama swaiká bu Lawi, ká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, big sa kyàr sar fig mpìrká á bu pyìrbá ni bàna. Wà big nìm ma sa sar hing, Shìdun nìm má swam bi fig rag Yesu àsàin-à í mpìr atwìb swànn bu zyun kim níng bàna. Ku shi sig àràg Malkisadik, ku kab síg nì swai Haruna. ¹² Wà Shìdun ma sinn kà pyann kèng hing swai mpìr atwìb swànn bu zyun kim, doka má vim bìr tìnn. ¹³ Shinn Luyí Yesu, àsàin-à big ri dang jír á shinnwá ni níng, swaiwá kim, ku í swai Lawi bàna. Mpìrká buwá kó nzyun shi fig mpìr atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni bàna. ¹⁴ Wànìng í bu yipyàr bàna, Shinn Luyí í swai Yahuda. Musa dang fig jír á shinn swaiká bu Yahuda ni rag bá shi mpìr atwìb swànn bu bàna.

Yesu Shi Sig Aràg Malkisadik

¹⁵ Jír-à zu kyàr hing kyàr kyàr. Mpìr atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni zyun kim bi hing, zyun-à shi sig àràg Malkisadik. ¹⁶ Mpìrká sinn kà fíg ku nì rag akaun shi mpìr atwìb swànn bu àràg barà big ri bàg á doka níng bàna. Ama ku kèng sig mpìr atwìb swànn bu á byar gbam yonki zyun-à ku shi sig ma kàhi wà má vinn fig ávinn bàna. ¹⁷ Big ba sig

á jir Shìdun ni á shinnwá ni rag, "Wá shi mpìr atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni hár kinn kinn. Wá bàg gbìb Malkisadik." ¹⁸ Doka àkworká rì níng, Shìdun sinn kann rìghing agang, jir kai bàna dokaká hi bàna ma gbam, bá sa shang sar fig mpìr bàna. ¹⁹ Dokaká Musa ba sig níng, má sinn kèng sar fig mpìr akaun shi ñsàn á pyànn Shìdun ni bàna. Bu-à yá bir pìkyinn áni bi rìghing tåma-à níng í wà zyun-à yá bi yar á pyànn Shìdun ni à dò shinnwá ni.

²⁰ Shìdun tung rag Yesu má shi mpìr-à má twìb swànn ya ku bu hár kinn kinn. Sai-à big rì sinn kà mpìrká barà bá twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, walai mpìr-à tung sig ki. ²¹ Ama bu Yesu, Shìdun dinya ku rag,

"Mì Shìdun ñ tung sig ki rag wá shi mpìr-à má twìb swànn bu hár kinn kinn.

Má vim bìr fig jírmí ñ dang sig níng bàna."

²² Jir ki-à Shìdun tung sig níng, Yesu shi í bu-à ri tìya yi rag nu-à Shìdun gib sig wà tåma-à níng sàñ kab wàri í nì.

²³ Swai mpìrká bu Lawi ká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng big nann hing, jir kai bàna ki wu rì kan dim sig big barà bá sa vinn swàmbá. ²⁴ Ama bu Yesu ku í mpìr-à má wu fig áwu bàna, í bu-à sa kwá twìb swànn ya Shìdun bu hár kinn kinn níng. Mpìr má zìg pyann kèng fig nu swàmwá bàna. ²⁵ Wànìng í bu-à sa kó ákaun bidìm pár, ku shi sig ma gbam barà kwá pinn zu mpìrká ma ri bi á byar Shìdun ni, á zìnnwá ni. Ku shi sig hár kinn kinn, kwá vig ya kyann kánìng Shìdun.

²⁶ Yesu í àgbam bu twìb swànn àsàin-à má tu kyàr bu pyìryí. Ku í mpìr kyìkyàr ku ri sa fig bu bibai bàna. Shìdun sinn kann sig ku akur, ku kà fig áyau mpìrká ri sa bu pyìr níng bàna. Ku shi sig mà byar uwài byar-à Shìdun shi sig. ²⁷ Ku shi fig àràg àgbam bu twìb swànnká kádà bàna. Agbam bu twìb swànnká

kádà ri twìb swànn bu su ma su jir bu pyìrbá ma bu mpìrká. Ama bu twìb swànn Yesu shi sig kim. Ku ri twìb swànn fig bu jir bu pyìrwá bàna. Ku twìb swànn sig bu í kàun ízyun, í nànn-à hi, màg rìghing. Ku zìg shinnwá n twìb swànn bu ma káhi. ²⁸ Mpìrká ri twìb swànn ya Shìdun bu á gbiò doka Musa ni níng, big í mpìrká ri sa bu pyìr. Ama mpìr zyun-à Shìdun tung sig ki á shinnwá ni níng, ku í wà zyun-à pyann sig shinn doka Musa. Ku í mpìr atwìb swànn bu zyun-à ri sa fig bu pyìr bàna, hár kinn kinn.

8

Yesu í Agbam Atwìb Swànn Bu á Dò Shinnyí Ni

¹ Yìr jírká yi dang sig níng í wàníng: Yi shi sig ma swai mpìr zyun kim zyun-à í àgbam atwìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Mpìr-à níng hi í Yesu àsàin-à shi sig mà byar ùwài mà agunn vìm nu Shìdun ni mà wai. ² Ku í àsàin-à ri sa swàm mà tonn kyìkyàr mà lu Shìdun ni, tonn-à hi shi sig mà wai í byar-à Shìdun sa sig, í mpìr sa fíg nì bàna.

³ Mpìrká big sìnn kà sig big abig shi mpìr atwìb swànn bu níng, big bidìm pár big ri ya Shìdun bu, mi ri twìb swànn ya Shìdun bu. Wàníng í barà Yesu àgbam bu twìb swànn zyun-à ri twìb swànn bu dò shinnyí ni níng, ri ya Shìdun bu áni tìnn.

⁴ Wà Yesu nìm ma shi sig á dunyaru, ku nìm má shi fig mpìr atwìb swànn bu bàna, jir kai bàna mpìrká ri twìb swànn bu á dunyaru níng, big ri bàg gbìb-à doka Musa dang sig.

⁵ Swàmbá big ri sa níng shi sig àràg í adìndín, í bu-à ri tàg swàm-à Shinn Luyí ri sa mà wai. Lu-à big sa sig níng, shi sig àràg adìndín, lu-à hi ri tàg byar-à Shìdun shi sig. Sai-à Musa rì nyàan lu-à hi sa níng, byar-à mpìr atwìb swànn buká má twìb swànn bu màhàn níng, Shìdun dinya ku rag, "A sa kó kai bidìm pár àràg barà nì tàg sig wù mà

shinnkwìnn Sinai ni níng." ⁶ To. Shìdun sìnn kà sig Yesu a wàníng shi mpìr atwìb swànn bu. Swàmwá kab bu mpìr atwìb swànn buká kádà íni. Nu-à Shìdun gib ya sig mpìrká á jir shinn Yesu ni níng sàñ kab sig wàrì íni. Nu gib àpyú-à níng hi ri gbar bi buká nìsàn.

⁷ Nu-à wà jijag zyun-à Shìdun rì gib ya sig mpìrká níng, wà mpìrká nìm ma sa fig bu bibai bàna, ku nìm má gib fig wà wa pyànà bàna. ⁸ Ama ku myàng mpìrká buwá ri sa bu-à bibai, í bu-à sa ku dang rag, "Ayúnn zyun ri bi wà má gib ya mpìr Israilaká nu àpyú, kwonn ma mpìrká bu Yahuda.

Wàníng í bu-à Shìdun dang sig.

⁹ Nu-à má gib ya big níng, má shi fig rag àràg barà nì rì gib ya sig yàkúbá níng bàna, bar sai-à nì zìg zu yag big mà jànn Masar níng.

Big ri bir fig pìkyinn á nu-à nì gib ya sig big bàna, í bu-à sa nì zu rìg áyaubá ni níng. Wàníng í bu-à Shìdun dang sig.

¹⁰ Wà àyúnn-à ma màg hing, nu àpyú zyun-à má gib ya mpìr Israilaká bàna í wàníng:

Má sìnn kà big abig kyab dokaká bumí.

Má ba sìnn dokaká bumí á pìkyinnbá ni.

Má shi Shìdunbá, bá shi mpìrká bumí tìnn.

Wàníng í bu-à Shìdun dang sig.

¹¹ Shi fíg bu-à bá tàg mpìrká ma swannbá ni rag a káníng yì Shìdun níng, shi fíg í bu-à bá titàg bàna.

Shi fíg bu-à bá tàg jàubá rag a káníng yì Shìdun níng, shi fíg í bu-à bá titàg bàna,

jir kai bàna big bidìm pár bá yì mì, yann wùnshái ma àgbam bidìm pár.

¹² Má yafa ya big bu pyìrbá big sa sig,

má kyab fig rag bu pyìrbá bàna."

¹³ Barà Shìdun dang jír á shinn nu-à ku gib sig n rag í nu àpyú níng, ku sìnn kèng rìghing wà jijag níng

kàng rìghing àkwor. Bu-à ma kwor hing sàñ fig rag bàna, bu-à hi má bab jànn rìg.

9

Kristi Kab Síg Nì Agbam Atwìb Swànn Bu

¹ Nu gib-à wa jijag níng, jir doka barà mpìr má wib Shìdun shi sig áyau nu gib-à níng hi ni. Mpìrká sa samyib sig byar-à bá wib ku. ² Byar-à hi big sa sig tonn màhàn, byar-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu, finn tonn-à wà á myann, zyun-à big bar tonn kyìkyàr níng, pitila ma tebur ma brodi-à big ya sig Shìdun níng, bidìm pár shi sig màhàn. ³ Finn tonn-à wà mà yau níng í tonn zyun-à big ri bar rag í wà zyun-à kyàr kab sig byar bidìm pár. ⁴ Mà yau tonn-à níng hi ni, bagadi-à big sa sig ma zinariya mi ri bím bu bìm áni níng, shi sig màhàn. Akwati nu gib zyun-à big bir dim sig dìrwá bidìm pár ma zinariya níng, shi sig màhàn. A finn akwati-à hi ni, brodi zyun-à big ri bar manna níng shi sig áni. Brodi-à hi shi sig á finn wùn par zyun-à big sa sig ma zinariya. Tung Haruna zyun-à jìbu twìb zu áni níng, shi sig mà finn akwati-à hi ni. Abàn pyànaká Shìdun ba sig dokawá áni níng shi sig áni tinn. ⁵ Big dàb sig bu pyàna àràg í yann aswamká mà wai, n sìnn kà sig big á shinn akwati-à hi ni, jirà abig tìya mpìrká rag Shìdun shi sig màhàn. Bu káníng pù fím sig asàbá mà shinn akwati byar-à big ri yafa ya mpìrká bu pyìrbá níng. Tàma-à níng í sai-à yá dang zu kyàr kó kai bidìm pár kyàr kyàr bàna.

⁶ Barà big sa sig tonn-à hi, finn-à wà á myann ma wà mà yau ning, kó ákaun bidìm pár mpìrká ri twìb swànn bu níng, big ri kà á tonn-à wà á myann mi ri sa swàmbá màhàn. ⁷ Ama mpìr-à ri kà mà finn tonn-à wà mà yau níng, íri àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Ku ri kà mà tonn-à hi ni í kàun nzyun á jì. A sai-à níng hi

ni ku ri zìg àsà wi mi ri ya Shìdun dò jir bu pyìrwá ma bu mpìrká ri sa bu pyìr, n yì fig wà big ri sa bu pyìr bàna níng. ⁸ Awun Shìdun ri tàg yi rag sai-à tonn àkwor zyun-à mpìrká mi sig í ni, shi sig ma áni níng, mpìrká dìg fig ma gbìb-à bá kà yag fòr mà byar tonn kyìkyàr-à níng bàna. ⁹ Tonn-à wà á myann níng shi sig í bu-à ri tàg yi mpìrká tama-à níng rag dò jir wà ya Shìdun bu, ma wà twìb swànn bu á pyànnwá ni má sìnn kàng fig mpìr àsàin-à ri ya bu káníng aku shi mpìr sìsàn á pyànn Shìdun ni bàna. ¹⁰ Bu káníng íri jir buju, ma bu-à mpìr má wa, ma barà mpìr má tu bu kim kim. Bu káníng shi sig àràg í bu sù átai, sai àyúnn-à Shìdun ma vim bìr hing kó kai bidìm pár àpyú.

¹¹ Tama-à níng Kristi bi n tìya rìghing yi gbìb sisàn, ku í àgbam mpìr atwìb swànn bu. Ku ri sa swàmwá mà tonn byar-à kab sig tonn bu twìb swànn wà á dunyaru. Tonn-à hi í mpìr jíkwìnn mi fíg nì bàna. Tonn-à hi bàna á dunyaru. ¹² Sai-à Kristi rì kà mà tonn kyìkyàr-à níng hi níng, ku kà sig í kàun nzyun, í nànn-à hi. Sai-à ku kà mà tonn-à níng hi níng, ku zìg fíg àsà shi nai bàna tinn. Ku zìg síg àsàwá n gbar kyag zu bi síg yi ma kàhi á vù Shaitan, jirà ayi wìm zu hár kinn kinn. ¹³ Sai-à rì níng, big ri zìg àsà byínn ma àsà shi nai, mi ri mi wìr mpìrká dìrbá kyàr fig bàna, jirà abig shi mpìr kyìkyàr. Big ri twìb swànn yann nai, mi ri pyar sún-à mi ri sa àdòníng tinn. ¹⁴ To barà àsà wi káníng ri sìnn kàng mpìrká abig shi kyìkyàr níng, àsà Kristi shi sig ma gbam n kab síg nì. Asàwá ri tu kyàr pìkyinnyí. Ku zìg shinnwá barà ku sa fig bu pyìr bàna níng, n twìb swànn bu ma kàhi áyau gbam Awun zyun-à shi sig hár kinn kinn bu Shìdun. Asàwá má tu kyàr pìkyinnyí jirà ayi bàg Shìdun àsàin-à ri ya yonki.

¹⁵ Jir wàníng, Kristi í àsàin-à sa sig Shìdun ma mpirká jùn kwonn sig. Ku í àsàin-à sa sig gbìb àpyú-à níng jirà mpirká Shìdun bar sig big níng, abig dìg bu-à ñsàn wà kinn kinn zyun-à Shìdun gib ya sig big nu níng. Bu-à sa wàníng má sa àdòníng níng, í jirà ku wu sig jirà aku zìg zu mpirká áyau bu bibaiká big sa sig á sai-à big rì shi sig á nu gib-à wà jijag níng.

¹⁶ Wà mpìr ma ba sìnn sig jír á shinn barà bá zìg buká buwá sai-à kwa wu hing, mpirká má zìg buká buwá má gafinn níng, abig yì rag ku wu hing, í wà abig zìg í ni. ¹⁷ Wà àsàin-à ba sìnn sig jír-à níng ma wu fig ma bàna, jír-à ku ba sìnn sig níng bàna ma yìr. Wà kwa wu hing í wà jírwá níng má shi àràg barà ku ba sìnn sig. ¹⁸ Wàníng í bu-à sa nu-à Shìdun gib sig wà jijag níng bàna ma gbam, sai wà mpirká rì ma ri gban wi, ma ri ya Shìdun àsà, í wà shi sig ma gbam. ¹⁹ Sai-à Musa rì dinya jag ma mpirká jir dokaká Shìdun dang sig rag abig wib níng, ku zìg tun zyun big gib samyib sig ma bín zyun-à big ri bar hisop níng, n bing wai gbàinshìn áni, n du kà mà àsà shi nai kwonn ma zàpìr, n mi wìr á tarkada-à big ba sig doka áni, n mi wìr mpirká bidim pár. ²⁰ Barà ku mi wìr kinn big àdòníng, ku dang rag “Asà-à níng shi sig í bu-à ri tiya mpirká rag Shìdun má sa bu-à ku gib sig nu rag kwá sa, wà zyun-à ku rag aning wib níng.” ²¹ Musa bi sa kàng í gbìb nízyun-à níng n zìg àsà n mi wìr á tonn byar bu twìb swànn n wìr á buká big ri wib Shìdun áni. ²² I àjai fa, doka dang sig rag big ri tu kyàr buká ma àsà. Buká big ri tu kyàr fig ma àsà bàna níng, dà fig àbìr bàna. Shìdun ri ya yafa ya fig mpirká bu pyìrbá bàna, sai wà àsà ma kifinn hing.

Kristi Wann Tafinn Shinnwá Jirà Aku Zìg Zu Rìg Bu Pyìr

²³ Bu káníng ri tàg buká shi sig mà wai. Bu káníng sàñ sig abig sa

kyàr ma àsà wi. Ama buká shi sig mà wai níng, big ri zìm abig sa kyàr big ma bu twìb swànn-à sàñ kab sig wà á myann níng. ²⁴ Kristi kà fig mà tonn kyìkyàr-à mpìr sa sìg níng bàna, wà zyun-à zu sig tonn kyìkyàr-à mà wai níng. Ku yag sig mà wai, n shi sig mà pyànn Shìdun á dò shinnyí ni. ²⁵ Agbam atwìb swànn ya Shìdun bu, ku ri kà mà tonn kyìkyàr-à ni ji ma ji, mi ri zìg yag kwonn ma àsà wi wà zyun-à í àsawá bàna níng, mi ri wìr màhàn. Kristi kà mà tonn kyìkyàr-à mà wai níng í kàun nízyun, n zìg shinnwá n twìb swànn bu ma kàhi, ku sa bìnn fig rag bàna. ²⁶ Wà ku nìm ma sa sig àdòníng sai-à big màm jag dunyaru níng í barà ku nìm ri wa shwin kàun nìnànn nímá. Ama ku bi sai-à dunyaru nyàan vinn n zìg shinnwá n twìb swànn bu ma kàhi í kàun nízyun jiràaku zìg zu rìg bu pyìr. ²⁷ Kó ni bidim pár má wu í kàun nízyun, wà kwa wu hing, Shìdun má wà ku kwonn. ²⁸ Kristi wu í kàun nízyun jiràaku pinn zu mpirká áyau bu pyìr sa. Kwá kàng bi wà wa pyàna á dunyaru. Kwá bi fig rág jiràaku pinn zu mpirká áyau bu pyìr sa bàna. Kwá kàng bi jiràaku zìg yag mpirká ri shi kir ku níng mà byarwá ni.

10

¹ Dokaká Shìdun ya sig mpìr Yahudawaká níng, shi sig í bu-à ri tiya mpirká bu ñsànká má bi á pyànn. Dokaká níng má tiya vinn sar fig mpirká barà buká má bi á pyànn níng, má shi áni bàna. Mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, big ri twìb swànn ji ma ji. Swai bu twìb swànnbá big ri twìb swànn níng, má sìnn kàng sar fig mpirká ri bi yàr á byar Shìdun níng, abig shi kyìkyàr bàna. ² Wà swai bu twìb swànnbá nìm ma shi sig ma gbam barà má sìnn kàng mpirká abig shi kyìkyàr, mpirká nìm má twìb swànn kyann fig rag bu bàna. Big nìm má kyab fig rag big sa hing

bu pyìr bàna tìnn. ³ Bu twìb swànn-à mpirká ri twìb swànn ji ma ji níng, í bu-à rì sa big ri kyab pànn rag big sa hing bu pyìr. ⁴ Asà yann naiká ma bu byínnká bàna ma gbam barà bá zìg zu bu pyìr.

⁵ Wàníngrí bu-à sa sai-à Kristi ri nyàan bi á dunyaru níng, ku dinya Shìdun rag,

"Wù ri zìm fíg bu twìb swànn ma bu ya bàna.

A ya sig mì wi dìr jirà ní wu dò jir shinn bu pyìr mpirká.

⁶ Wà mpirká ma zìg wi ma ri twìb swànn ya gban rìg wù,

kyinnwú ri jwar ya fig wù bàna.

Wà big ma ri twìb swànn ya wù bu jir bu pyìrbá,

kyinnwú ri jwar ya fig wù bàna.

⁷ I wà nì dang rag, 'Shìdun, mà mì níng

nì bi rìghing jirà ní sa bu-à wù ri zìm ní sa,

àràg barà big ba sig á tarkada dokaa ni á shinnmí ni níng.'

⁸ Ku dang jag n rag, "Wù ri zìm fíg i bu twìb swànn ma bu ya bàna. Wù ri zìm fíg wi-à big ri twìb swànn ya wù jir bu pyìrbá níng bàna." Ku dang jír-à níng kó barà big ri twìb swànn bu á gbìb doka Musa ni níng.

⁹ Ku dang rag, "Shìdun, mà mì níng nì bi rìghing jirà ní sa bu-à wù ri zìm ní sa." Wàníngrí tìya yi rag Shìdun sìnn kàng rìghing bu twìb swànn kinn fig bu bàna, ku sìnn kà Yesu wu ki jirà a wàníngrí zìg zu rìg bu pyìr mpirká. ¹⁰ Dò jir barà Yesu Kristi sa sig bu-à Shìdun ri zìm aku sa, n ya sig shinnwá í kàun nízyun, big gban sig ku níng, í bu-à sa yi kàng sig mpìr kyìkyàr big níng.

¹¹ Mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, kó ákaun bidim pár big ri twìb swànn í swai bu twìb swànn í nízyun. Swai bu twìb swànn-à big ri twìb swànn níng má zìg zu fig bu pyìr bàna.

¹² Ama bu Kristi ku twìb swànn bu nízyun, wà shi sig ma gbam barà má zìg zu bu pyìr hár kinn kinn, í wà ku shi sig mà agunn vìm nu Shìdun

ni. ¹³ Tàma-à níng ku ri shi kir rág sai-à Shìdun má sìnn kà mpìr azíbká buwá á mìr barwá ni. ¹⁴ Ku twìb swànn bu í kàun nízyun n zìg zu rìghing bu pyìr mpirká ku sa kyàr sig níng hár kinn kinn.

¹⁵ Awun Shìdun ri tìya kyàr yi rag bu káníng í àjai. Ku dang jag n rag,

¹⁶ "Shìdun dang rag, nu-à má gib ya big á suká ri bi mà

pyànn níng, í wàníngrí:

Má sìnn kà dokamí á pìkyinnbá ni, má ba sìnn kà á pìkyinnbá ni jirà abig kyab kyann."

¹⁷ I wà ku dang rag, "Má kyab fig rag bu pyìrká big sa sig ma bu bibaiká big sa sig níng bàna." ¹⁸ To, barà Shìdun yafa ya rìghing mpirká bu pyìrbá níng mpirká má twìb swànn fig rag bu jirà a Shìdun zìg zu bu pyìrbá bàna.

Ayi Bi Yàr á Byar Shìdun

¹⁹ Wunzàmí big, á dò jir àsà-à Kristi kífinn sig níng, yi dìg rag hing gbib-à yá kà yag mà byar-à Shìdun shi sig. ²⁰ A dò jir dìrwá ni, ku pù ya sig yi gbìb àpyú, í gbib-à yá dìg yonki áni, barà ya kà, má wam zu jà-à big gag dim sig nu nkyun-à áni.

²¹ Yi shi sig ma àgbam atwìb swànn bu, ku í àsàin-à rí myàng kwonn ma mpirká bu Shìdun. ²² Jir wàníngrí ayi bi á byar Shìdun ni ma pìkyinn nízyun, ma ayi bir pìkyinnnyí ñsàn nímá. Ayi bi ma pìkyinn kyìkyàr á byar Shìdun ma dìr-à big tu kyàr sig ma zàn kyìkyàr. ²³ Ayi yag mà pyànn ma wà sar gbam á pìkyinnnyí yi sìnn sig á buká má bi, jir kai bàna yi yì hing Shìdun má sa bu-à ku gib sig nu níng.

²⁴ Ayi kyab jàuyí big, ayi sa shang bar dìryí big, jirà ayi zìm bar dìryí ayi sa bu-à ñsàn. ²⁵ Kada ayi fím wà kwonn shinn àràg barà mpirká káhi ri fím níng bàna. Ayi dang gbam bar dìryí kyinn, barà yi yì hing rag àyúnn-à Shinn Luyí má kàng bi áni nyàan fòr níng.

²⁶ Barà yi yì rìghing gbib àjai níng, wà yi ma ri gbam sung ma ri sa bu pyìr, yi bàna ma bu twìb

swànn zyun-à má zìg zu bu pyìryí.
²⁷ Wà yi ma ri sa àdònínг ayi gib kyinn, jir kai bàna Shìdun má wà kwonn mpirká ri sa bu pyìr, pyìr zyun-à fàn kab gbam níng má swànn gban rìg mpirká ri zib Shìdun. ²⁸ Sai-à rì níng mpìr-à ma kím hing doka Musa, wà mpìr pyànà kó sara ma myàng hing bu bibai-à ku sa sig, mpirká ri myàng fig ashiwá bàna, mi ri gban rìg ku.
²⁹ Wà má àdònínг mpìr-à ma ri sa wùn Shìdun yawari n ma ri kyab rag àsà-à big tu kyàr sig ku áni, wà Shìdun gib sig nu níng, kinn fig bu bàna, n ma ri swau Awun Shìdun zyun-à ri sa yi bu-à ñsàn níng, shwìn-à bu mpìr-à níng má kab gbam. ³⁰ Yi yì hing Shìdun í àsàin-à dang sig rag, "Mì í àsàin-à má sa pyann kèng, má wa kèng mpìr bu-à ku sa sig." Ku dang jakèng n rag, "Mì Shìdun má wà kwonn mpirká bumí." ³¹ Wà mpìr ma kù kà hing á kwonn-à Shìdun má wà níng ni, wàníng í bu zinn titi bàna.

³² Aning kyab pànn barà àyar Shìdun rì kà jag sig á pìkyinn ná ni. Asai-à níng hi, kó barà ning rì wa hing shwìn wàni níng, ning tib wann hing pìkyinn, n sar gbam hing. ³³ Suká káhi, mpirká rìi swau ning áyau bir-à ni, big ri ya ning shwìn. Suká káhi ning ri kwonn shinn ná ma mpirká ká ri wa shwìn àdònínг tìnn. ³⁴ Ning myàng hing ashi mpirká big kig kà sig á tonn fi-à ni. Sai-à mpirká gbar shwar zu ning buká buná níng, ning bai fig pìkyinn bàna, jir kai bàna ning yì hing ning shi sig ma bu-à sàñ kab sig, wà zyun-à má vinn fig ávinn bàna. ³⁵ Jir wàníng kada aning fim wà bir pìkyinn bàna, jir kai bàna mpirká ri bir pìkyinn níng, Shìdun má ya big bu ùwái. ³⁶ Aning tib wann pìkyinn jirà aning sa bu-à Shìdun ri zìm, ma aning dìg bu-à ku gib ya sig ning nu níng. ³⁷ Big ba sig á jir Shìdun ni rag,
 "Su dà fig rag àbìr bàna,

mpìr-à má bi níng, kwá shi nonn fig bàna, kwá bi.
³⁸ Mpìr kyìkyàrká bumí má bir pìkyinn á byarmí ni bá shi ma yonki, ama wà mpìr zyun áyaubá ni ma tafinn hing gbìbmí, má fig fig àjwár mpìr-à níng hi bàna."

³⁹ Buyí yi shi fig àràg mpirká ri tafinn gbìb Shìdun mi ri nang jànn níng bàna. Yi ri bir pìkyinnyí á byar Shìdun àjirà ayi shi hár kinn kinn.

11

Pìkyinn Bir

¹ Yìr pìkyinn biryí í jirà yi yì hing rag yá dìg bu-à yi sìnn sig pìkyinn áni, ma buká yi ri myàng fig á zu bàna níng, yi yì hing rag shi sig áni àjai. ² I jir pìkyinn bir, í bu-à sa mpirká wàri níng Shìdun sìnn kèng big abig shi mpirká buwá níng.

³ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa yi yì rag Shìdun màm sig dunyaru ma jír-à ku dang sig. Buká yi ri myàng á zu níng, Shìdun màm zu bi sig á buká yi ri myàng fig á zu bàna.

⁴ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Habila ya Shìdun bu-à sàñ kab sig bu Kayinu. A jir pìkyinn birwá ni, Shìdun sìnn kèng ku rag ku í mpìr ñsàn. Shìdun ri tàg yi rag Habila í mpìr ñsàn, í bu-à sa ku zìg rìg bu-à wàníng ya sig ku níng. A jir pìkyinn birwá ni í barà Habila ri dang jír ma yi hár tama-à níng, kó barà ku wu rìghing níng.

⁵ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Enok wu fig bàna níng, Shìdun zìg yag sig ku mà wai. Mpìr myàng fig rag ku bàna, jir kai bàna Shìdun zìg yag rìghing ku mà wai. Big ba sig á jir Shìdun ni rag, sai-à big zìg nann zu yag fig ma Enok bàna níng, Shìdun fig hing àjwár ma ku. ⁶ Wà mpìr ma bir fig pìkyinn á byar Shìdun bàna, kwá sa jwar fig pìkyinn Shìdun bàna. Mpìr-à ma ri zìm aku bi á byar Shìdun, to aku bir pìkyinnwá rag Shìdun shi sig áni,

Shìdun ri sa sà̄n ya mpìrká ri yàn
gbìbwá.

⁷ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Nuhu fig sig jír-à Shìdun dinya ku á shinn buká má sa mà pyànn kó barà ku myàng fig ma buká hi á zu bàna níng. Ku wib bu-à Shìdun dinya sig ku n dàb kòr ùwài nímá wà zyun-à ku ma mpìrká buwá má kà áni, jirà abig wìm zu áyau yor-à má bi níng ni. Bu-à ku sa sig níng, ku tìya sig mpìrká rag big í mpìr bibai big. Shìdun sìnn zu ku rag ku í mpìr kyìkyàr á jir pìkyinn birwá ni.

⁸ I jir pìkyinn bir í bu-à sa Ibrahim wib sig jir Shìdun sai-à wàníng bar ku n dinya ku ragaku yag mà byar jànn-à wàníng má ya ku, má shi í buwá. Ku dù n fím jànn-à ku shi sig áni, kó barà ku yì fig byar-à kwá yag bàna níng. ⁹ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa ku shi mà jànn-à Shìdun gib ya sig ku nu rag wàníng má ya ku níng. Ku yag shi mà apig àràg ku í kyìnn, ku ma wùnwá Ishaku ma wùn adawá Yakubu. Káníng í ká Shìdun gib ya sig big nu níng tìnn. ¹⁰ Ku ri shi kir finn swann-à Shìdun sa sìnn ya sig ku mà wai. Finn swann-à hi má shi hár kinn kinn.

¹¹ I jir pìkyinn bir Ibrahim, í bu-à sa Saratu yìm finn, kó barà Ibrahim í àwàutím, Saratu í àwàutím tìnn, ama Ibrahim bir pìkyinn rag Shìdun má sa bu-à wàníng gib sig nu níng. ¹² Sai-à níng hi Ibrahim í àwàutím wàni, ama bidìm pár barà mpìrká nànn sig wàni wà wùwànn àràg í asuswir ma vun-à wìr na yag sig gbàa ma níng-à ni níng, mpìrká níng bidìm pár í yann ada Ibrahim.

¹³ Ibrahim ma mpìrká buwá wu kwonn ma pìkyinn birbá í zyun. Sai-à big wu níng, big dìg fig bu-à Shìdun gib ya sig big nu níng bàna. Ama big sar pyunn nunonn nímá n myàng hing, big fig hing àjwár ma káhi. Big dang ma shinnbá rag big í kyìnn, dunyaru-à níng í lubá bàna. ¹⁴ Mpìrká dang sig íri jír-à níng, big dang zu kyàr hing rag, big ri yàn

kyann jànn zyun-à bàna á dunyaru-à níng ni. ¹⁵ Big kyab kàng fig rag jànn-à big fím sig níng bàna. Wà big nìm ma ri kyab káhi, big nìm má kàng yag á byar-à hi. ¹⁶ Big zìm síg swann zyun-à sà̄n kab sig, í swann-à shi sig mà wai. Zunái ri pànn fig Shìdun bàna wà ba bar ku rag ku í Shìdun mpìrká níng, jir kai bàna ku sa sìnn ya sig big byar shu.

¹⁷ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Ibrahim zìg wùnwá Ishaku n rag kwá twìb swànn ya Shìdun bu áni, á sai-à Shìdun màg màg fig ku níng. Ibrahim í mpìr-à Shìdun gib ya sig ku nu, ama ku ri zìm aku twìb swànn ya Shìdun wùnwá àràg barà wàníng dinya sig ku. ¹⁸ Kó barà Shìdun dang sig rag, swai Ibrahim má zu bi á dìr Ishaku ni níng. ¹⁹ Ibrahim bir hing pìkyinn rag, Shìdun má sa sar barà kwá sa wìm kàng Ishaku á ki-à ni. Wàníng shi sig àràg Ishaku zu sig á nu ki.

²⁰ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Ishaku dang rag a Shìdun sa sà̄n ya Yakubu ma Isuwa á shinn bu nìsànká má bi dìg big á pyànn.

²¹ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa sai-à Yakubu nyàan wu níng, ku dang rag a Shìdun sa sà̄n ya yanká bu Yusufu. Asai-à níng hi ku sar gbam sig á tungwá ni, mi ri wib Shìdun.

²² I jir pìkyinn bir í bu-à sa sai-à Yusufu nyàan wu níng ku dang jír á shinn barà mpìr Israilaká má zu dà finn jànn Masar. Ku tág mpìrká barà bá sa ma dìrwá áni, wà kwá wu hing.

²³ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa ta Musa ma nàwá zìg ku n tàm jànn ku hár sònna sara sai-à big mà sig ku. Big myàng ku í wùn sìsàn. Big shàr fig zinn bàna, n wam zu rìg nu jír-à kùr dang sig.

²⁴ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Musa zìm fig wà mpìrká abig bar ku rag, ku í wùn uwà Firauna níng bàna.

²⁵ Ku zìm kab sigaku wa shwìn ma mpìrká bu Shìdun í zyun, ma wà kwá fig àjwár ma bu pyìr. Ku yì hing àjwár bu pyìr má wam zu rìg

kíni. ²⁶ Ku rag sàñ kab síg nì aku wa shwìn á shinn Kristi ni ma wà kwá dìg gban rìg buká mà Masar, jir kai bàna ku sìnn sig zuwá á lada-à kwá dìg mà pyànn.

²⁷ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa Musa fim jànn Masar n shàr fig wà kùr má nànn ku àgùnn bàna. Ku wim pìkyinn, jir kai bàna ku myàng hing Shìdun zyun-à mpìrká ri myàng fig á zu bàna níng. ²⁸ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa ku gbar zu jag sig àyúnn zyun-à big ri bar àyúnn Pìm Wam Zu níng. Ku dinya mpìr Israilaká rag abig mi wìr àsà á nu nkyunbá ni àjirà wà wùn aswam Shìdun mà wai zyun-à ri gban ki níng, ma bi hing aku gban yanká wà jijag bu Israilaká bàna.

²⁹ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa mpìr Israilaká zu yag sar zàpìr ùwài zyun-à big ri bar Zàn Gbàinshìn níng. Big zu yag á byar àwun. Mpìrká mà Masar ri zìm abig zu yag tìnn, ama big í wà wu vinn rìg-à.

³⁰ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa sai-à mpìr Israilaká kyann kàng kwìb dán kinn-à mà Yariko hár su sùmpyànn níng, dán-à hi í kù wann rìg-à. ³¹ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa uwà àyái, wà zyun-à big ri bar ku Rahab níng, ku wu fig bàna á sai-à mpìrká ri wib fig Shìdun bàna níng, big wu rìg.

³² Má dang swàb kà rag í kai rà? Su-à má màg fig mì barà má dinya ning jír áshinn Gidiyon ma Barak ma Samson ma Yefta ma Dawuda ma Samaila ma mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun níng bàna. ³³ I jir pìkyinn bir, í bu-à sa big nu kànn ma swannká káhi ni, n gban rìg swannká hi. Big sa bu ñsàn, í wà big dìg bu-à Shìdun gib ya sig big nu rag kwá ya big níng. Big kìg dim rìg nu wiyrká. ³⁴ Big ta kà big áyau anam pyìr-à ri swànn yùyù, ama swànn sar fig big bàna. Big shàr wìm zu áyau kànn-à mpìr azíbbá zìg kafai n rag bá gban rìg big níng. Big rì bàna ma gbam, ama big dìg gbam, big kàng mpìr anu kànn n kan tafinn rìg sojaká bi sig

kyìnn níng. ³⁵ Uwàká káhi bir sig pìkyinn á byar Shìdun ni, í bu-à sa big myàng mpìrká bigbá ká wu sig níng, sai-à káníng dù nann zu kàng ma yonki níng.

Mpìrká káhi wa shwìn ùwài nímá á vù mpìr azíbká bigbá ni, ama big fim fig gbìb Shìdun jirà abig shàr kyag zu níng, big fim fig bàna. Big myàng àzing myàng myàng hár n wu rìg jirà abig dìg yonki wà zyun-à sàñ kab sig. ³⁶ Káhi wa shwìn wa wa, mpìrká màm jwann big, n dab big n sìr big n kig kà big á tonn fi. ³⁷ Mpìrká ta gban big ma abàñ n kyag sann gàfìnn big áni pyànnà. Mpìrká gban big ma kafai, big í mpìr ashi, big wìr sig wau àdùn ma wau byínn. Big wa shwìn á vù mpìr azíbbá ni. ³⁸ Dunyaru sàñ fig barà bá shi áni bàna. Big shàr n yag mà awúnn ma shinnkwìnn, n yag shi mà mìr ashòr big shar.

³⁹ Mpìr káníng sa jwar Shìdun pìkyinn, jir kai bàna big bir hing pìkyinnbá á byarwá ni, kó barà big dìg fig ma bu-à Shìdun gib ya sig big nu rag wàníng má ya big níng bàna. Big dìg fig bàna, ⁴⁰ jir kai bàna Shìdun sa sìnn ya sig yi gbìb zyun-à sàñ kab sig. Ku rag kwá zìg big ma yi, má sìnn kwonn yi bidìm pár ayi shi mpìr sìsàñ á pyànnwá ni.

12

Shìdun Ri Wab Tag Yanká Buwá

¹ Mpìr káníng bir hing pìkyinn á byar Shìdun. Big bidìm pár big ri tàg yi bu-à mpìr ri dìg á byar pìkyinn bir. Jir wàníng, ayi zu rìg áyau buká ri kan dim yi ma bu pyìrká ri pànn gbam yi. Ayi wim kyinn ma ayi màg dìr ma buká ri bi á pyànnýi ni. ² Ayi sìnn zuyí á dìr Yesu àsàin-à sa sig yi ri bir pìkyinn á byarwá ni. Ku í àsàin-à má zìg yag pìkyinn biryí àyúnn-à wà kinn shinn. Ku zìm n wu ki ayànn bái ayànn kwìnn mà atàm bín-à ni, ku sìnn kàng shi rag í bu zyun bàna, jirà aku dìg àjwár-à Shìdun sìnn ya

sig ku. Tàma-à ning ku shi sig mà byar ùwài mà agunn vìm nu Shìdun ni.

³ Aning kyab Yesu barà ku sa muyar n wa shwìn á vù mpirká ri sa bu pyìr. To, kada aning jar dìr bàna ma aning fim gbìbwá bàna. ⁴ Ngain-à ning ri ngang ma bu pyìr ning, su-à fòr fig ma barà mpirká má gban ning bàna. ⁵ Ning màm jànn rìghing barà Shìdun dang gbam sig ning kyinn ning rà? Barà ku dang rag, "Wùnmí, wà Shìdun ma wab tag wù, á gang sung á bu-à kwá dang,

wà kwa yan ta wù, kada á bai kyinn bàna.

⁶ Shìdun ri wab tag mpìr-à ku ri zìm, mpìr-à kwa sìnn kèng sig wàníng wùnwá, í mpìr-à ku ri yan ta."

⁷ Aning tib wann pìkyinn á shwìn-à ning ma ri wa dò jir bu pyìrná, jir kai bàna shi sig àràg barà ta ri wab tag wùnwá jirà a wàníng yar. Shwìn-à ning ri tiya ning rag Shìdun zìg sig ning àràg í yanká buwá. Wùn zyun-à tawá ri wab tag fig ku bàna, í wà áni rà? ⁸ Wà na wa fig shwìn á jir bu pyìrná ni àràg barà yanká buwá ri wa ning bàna, kàhi ning í yanká buwá bàna, ning í yann sa. ⁹ Wà taká buyí á dunyaru-à ning ni ma wab tag yi jir bu bibaiká yi ri sa, yi ri wib jírbá. To, sàñ sig ayi wib Tayí zyun-à shi sig mà wai jirà ayi wím zu. ¹⁰ Taká buyí ri wab tag yi títi nímá bar byar-à kyinnbá tib, ama bu Shìdun, ku ri wab tag yi jirà ayi shi mpìr kyìkyàr àràg ku. ¹¹ Wà ya wa hing shwìn, yi ri bai pìkyinn mi ri fig fig àjwár bàna. Asim, mpirká ma wa sig íri shwìn-à ning, shwìn-à hi ri sa big ri sa bu ñsàn, mi ri shi shu pìkyinn na tag.

Byur Twìb á Shinn Wà Mpìr Ma Ri Ngàng Shìdun

¹² Dìrná wu tag rìghing, aning gbam kà nann zu dìr áni. ¹³ Aning kyann á gbìb vuvonn jirà kada a dìr

wu tagná sa ning aning nang jànn bàna, ma aning wìm zu.

¹⁴ Aning sa barà ná shi shu ñsàn ma kó ni bidìm pár. Aning shi shu kyìkyàr. Mpìr má myàng fig Shìdun bàna, sai wà kwa shi hing íri swai shu-à ning. ¹⁵ Aning pànn shinn ná, jirà kada mpìr zyun áyauná ni aku ngàng àsàn Shìdun ning bàna. Aning pànn shinn ná, jirà kada mpìr zyun aku shi ma kyinn àzwànn. Iri swai mpirká àdòníng, big ri sa bai shu mpirká nìnànn nímá. ¹⁶ Aning pànn shinn ná, jirà kada mpìr zyun áyauná ni aku sa àyái bàna, aku myàng buká bu Shìdun àràg kinn fig bu bàna, àràg barà Isuwa rì sa sig dò jir buju ning. Ku zìg byar shuwá barà ku í wùn àyì ning, n wann tafinn ya rìg wunzàwá. ¹⁷ Ning yì hing, ásim Isuwa ri zìm a tawá dang ya ku nu-à sìsàn, ama tawá ngàng. Ku dìg kèng fig rag byar shuwá ku wann tafinn sig ning, bàna, kó barà ku yàn hing ma zàn mínn ning.

¹⁸ Aning kyab byar-à ning sar sig. Ning sar fig mà byar-à mpìr Israilaká rì sar sig á sai-à Shìdun ya big dokawá ning bàna. Big sar yàr mà shinnkwìnn zyun-à big ri bar Sinai wà zyun-à mpìr ri zìg vù mi ri tib áni. Asai-à ning hi, anam pyìr ri swànn, byar-à sìr fi kùun, wàu gbar wàni. ¹⁹ Big fig nài yur, ma nài jír ngbam nímá. Barà big fig àdòníng, big shàr rìg zinn. Big vig Musa n rag big zìm fig abig fig jakàng nài jír-à ning bàna. ²⁰ Big dang àdòníng, jir kai bàna bu-à nài jír-à ning dinya sig big ning kab hing gbambá. Nài jír-à hi rag, "Kó wà ma í wi ma tib íni vù á shinnkwìnn-à ning ni, mpirká abig ta gban rìg ku ma abàn." ²¹ Buká big myàng sig màhàn bó ning, zinn pànn hing big. Musa ma shinnwá ku dang rag, "Dírmí zwab, zinn sa rìg mì."

²² Ama bigná ning fòr bi hing á byar shinnkwìnn Siyona, mà finn swann Shìdun zyun-à shi sig ma yonki, mà Urushalima zyun-à shi

sig mà wai, byar-à yann aswamká mà wai shi sig màhàn nìnànn nímá. ²³ Ning bi hing á byar-à yann àyíká bu Shidun ri kwonn shinn mi ri fig àjwár, ká big ba sig zinnbá mà wai. Ning bi hing á byar Shidun àsàin-à má wà mpirká kwonn. Kyinn ná shi rìghing kyìkyàr àràg barà kyinn mpirká bu Shidun shi sig. ²⁴ Ning bi rìghing á byar Yesu àsàin-à gib ya sig yi nu àpyú n kifinn sig àsàwá á jir bu pyiryí ni. Asàwá níng ri tàg yi bu-à sàñ kab sig bu-à àsà Habila ri tàg yi.

²⁵ Aning pànn shinn ná, kada aning ngàng Yesu àsàin-à ri dinya ning jír-à níng bàna. Mpirká rì ngàng sig wà bá fig jir Shidun á dunyaru níng, big wìm zu fig bàna. Barà big wìm zu fig bàna níng, yi má wà ya ngàng jir mpìr-à bi sig mà wai níng, ya wìm zu buyí áshinn rà? ²⁶ Sai-à rì níng, nài jírwá ri sa jànn-à á jìnn ni ning yàng yàng, ama tama-à níng ku gib sig nu rag: “Má gbar ning jakàng jànn-à á jinn ni, kó waisháu má, má gbar ning ku tìnn.” ²⁷ Jír-à ku dang sig rag kwá gbar ning jakàng níng, ri tiya yi rag, kwá sa buká ku màm sig níng má ning yàng yàng, kwá sa bab jànn rìg big, jirà buká ká ma ning fig bàna, bá dà kèng.

²⁸ Ayi sa Shidun ísoko, jir kai bàna ku ya sig yi byar kùr, byar-à má ning fig aning bàna. Ayi sa ísoko, ma ayi swam yan Shidun á gbìb-à kyinnwá má jwar, ma ayi wib ku ma ayi shàr ku, ²⁹ jir kai bàna Shidunyí shi sig àràg í pyìr-à ri swànn vinn bu.

13

Shu-à Má Jwar Ya Shidun

¹ Aning shi zìm kyann bar dìrná, jir kai bàna ning shi sig shu shunwàu ma wunzà á gbìb Kristi ni.

² Kyìnnká ma bi á byarná ni, aning pànn samyib big nìsàn nímá. Mpirká káhi pànn samyib kyìnnká, big ri kyab káníng í mpìr big, ama big yi fig wà káníng í yann aswamká mà

wai bàna. ³ Aning kyab mpirká big kìg kà sig mà tonn fi á kyinn ná ni àràg big kìg síg ning. Aning kyab ká ri wa shwin á kyinn ná ni àràg í ning ri wa íni.

⁴ Kó ni aku wib shu ban, wunù ma wàwá abig shi shu ma pìkyinn nízyun. Mpirká ri sa àyái níng, Shidun má wà big kwonn.

⁵ Kada aning sinn pìkyinn ná á bài bàna. Buká ning shi sig ma kàhi níng, aning rag màg hing ning, jir kai bàna Shidun dang sig rag, kwá fìm fig ning bàna, kwá ngàng fig ning bàna tìnn. ⁶ To. Ayi wim kyinn ma ayi dang rag, “Shidun í mpìr ashangmí, má shàr fig zinn bàna.

Mpir jíkwinn bàna ma gbam-à kwá sa mì bu-à bibai.”

⁷ Aning kyab àgbamká bigná wàrì, ká rì dinya jag sig ning jir Shidun. Aning kyab kàng bar shubá big shi sig ma barà big wu sig, ma aning bir pìkyinn àràg barà big bir sig. ⁸ Yesu Kristi ri vim bìr fig bàna. Ku í wà nà níng, ku í wà jann-à níng, ku í wà kinn kinn. ⁹ Kada aning zìm mpirká ri tàg bu àpyú níng abig tonn kà ning á gbìb ajànn bàna. Ama bu-à sàñ sig bàna, àsàñ Shidun aku sa gbam ning kyinn. Doka shi sig á shinn barà mpìr má ji buju níng, fòr fig bu zyun bàna, mpirká ká ri bàg doka níng, doka káníng ri sa shang fig big bàna.

¹⁰ Kristi wann tafinn shinnwá n wu dò jir bu pyìr mpirká. Mpirká ri zìg wi hár tama-à níng, mi ri twìb swànn á pyànn Shidun ni n rag big ri sa dò jir bu pyìrbá níng, bá dìg fig gbìb Kristi àràg barà yi dìg sig níng bàna. ¹¹ Agbam-à áyau mpirká ri twìb swànn bu níng, ku ri zìg kà yag àsà wi mà byar-à wà kyàr kab sig, mi ri wìr màhàn á dò jir bu pyìr mpirká ni, ama dìr wíká mpirká ri zìg yag, mi ri twìb swànn mà kur finn swann-à ni. ¹² Wàníng í barà Yesu wu mà kur finn swann-à ni, jirà aku tu kyàr mpìr bu pyìrká ma àsàwá. ¹³ Jir wàníng yi má,

ayi yag mà kur finn swann-à ni mà byarwá ni, ma ayi kàng bu ayànn bái ayànn kwinn àràg ku. ¹⁴ Yi bàna big finn swann-à wà má shi hár kinn kinn á dunyaru, yi ri yàn wà zyun-à má bi mà pyànn. ¹⁵ Jir wàníng á jir shinn Yesu ni, ayi swam yan kyann Shìdun, wà yi ma ri swam yan kyann ku, má shi àràg yi ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, barà yi ri swam yan zìnnwá níng. ¹⁶ Kada aning màm jànn wà ná sa bu ñsàn má sa shang jàuná bàna, jir kai bàna wàníng í bu twìb swànn-à Shìdun ri fig àjwár ma kàhi.

¹⁷ Aning wib àgbamká bigná, aning bàg bu-à ba dinya ning, jir kai bàna big í àsàinká ri myàng kwonn ma ning. Bá dinya Shìdun swàmbá big sa sig. Jir wàníng, aning wib big àjirà abig sa swàmbá ma àjwár. Wà ma nímá bàna bá wor awor, swàmbá hi má sàñ ya fig ning bàna.

¹⁸ Aning vig ya kyann yi Shìdun. Yi yì hing yi shi sig ma kyinn ñsàn, jir kai bàna yi ri zìm ayí sa kyann bu sìsàn kó ákaun bidìm pár. ¹⁹ Mì ri vig ning, wúshèní aning vig rag Shìdun aku zig kàng bi mì á byarná ni kíni.

Ku Vig Shìdun

²⁰ Shìdun gbar dù nann zu rìg Shinn Luyí Yesu á ki-à ni, àsàin-à í mpìr ùwài zyun-à ri myàng kwonn ma yi á jir kiwá ku wu sig, àràg barà aza àdùn ri myàng kwonn ma àdùnká buwá níng. Asà Yesu í bu-à sa sig nu-à Shìdun gib sig níng shi sig ma gbam hár kinn kinn.

²¹ Shìdun àsàin-à ri sa tag pìkyinn ná,aku ya ning bu ñsànká ning ri zìm, àjirà aning sa bu-à ku ri zìm. Aku sa swàmwá áyauyí ni á dò jir Kristi ni, jirà ayi shi shu barà má jwar ya ku. Kristi aku shi bu-à mpìrká má swam yan hár kinn kinn. Aku shi àdònín.

Jír-à Wà Kinn Shinn

²² Wunzàmí big, mì ri zìm aning sa muyar ma jírmí. Jírká ñ ba sig níng wài fig bàna. ²³ Mì ri zìm aning yì

rag big finn tafinn rìghing wunzàyí Timoti mà tonn fi-à ni. Wà kwa bi hing kíni, yi ma ku má bi í zyun á sai-à má bi á byarná ni.

²⁴ Aning bib kà àgbamká bigná ma mpìrká bu Shìdun bidìm pár. Mpìrká ri bàg Kristi mà Italiya níng ri bib kà ning.

²⁵ Asàn Shìdun aku shi kwonn ma ning, ning bidìm pár.

Wasika-à YAKUBU Ba Sig

Yakubu ba ya sig mpirká bu Shìdun bidìm pár ká yam gáfinn yag sig á dunyaru (Yak 1:1). Ku ba sig rag ayi shu shu kyìkyàr, kada ayi zìm bu zyun aku màg màg fig yi bàna, ayi myàng kó ni bidìm pár í bu nzyun á byaryí ni, ayi myàng ashí mpír ashiká, ayi gbar dù nann shinn bàna, ayi vig kyann Shìdun. Ku dinya yi rag íri wà yi ri bir pìkyinn níng màg hing bàna, ama ayi sa swàm-à má tág rag yi ri bir pìkyinn á byar Yesu Kristi. Jír-à yá dang bidìm pár aku shi jír-à sìsàn.

¹ I mì Yakubu fàu Shìdun ma fàu Shinn Luyí Yesu Kristi. Mì ri ba ya ning, ning mpirká á Israïla, ká yam gáb fím sig awín awín á jànn-à ni. Mì ri bib kà ning.

Aning Vig Shìdun Aku Ya Ning Yar

² Wunzàmí big, sai-à shwìn nínànn nímá ma bi hing á pyànn ná ni, kada aning gib kyinn bàna. Aning sìnn kàng rìg bu káníng aku shi í bu àjwár, ³ jir kai bàna ning yì hing wà shwìn ma dìg hing ning jirà aku màg màg fig ning barà ning bir sig pìkyinn ná á byar Yesu ni, sái ná myàng shwìn-à hi má sa ning barà ná tib swàb kà pìkyinn ná. ⁴ Sái dái aning fím muyar aku sa kinn swàmwá á kyinn ná ni jirà aning shi shu sìsàn, aning kinn mpír jíkwinn, kada bu zyun aku dà ning bàna.

⁵ To, áyauná ni mpír zyun ma bàna ma yar barà kwá sa bu zyun, aku vig Shìdun rag, a wàníng tiya ku barà kwá sa. Shìdun ri tiya kó ni ma kyinn nzyun, ku ri bib fig abau bàna. ⁶ To, ama mpír-à ma vig Shìdun, kada aku gáb fím pìkyinnwá pyànà aku kyab rag, kwá dìg rà, kó kwá dìg fig bàna rà. Aku kyab àdòníng bàna. Barà ku vig ma kyinnwá pyànà níng, ku shi sig àràg

í zàpìr-à wàu ri gbar ning. ⁷⁻⁸ Mpír-à ma sìnn fig pìkyinnwá nzyun áyau bu-à ku ri sa bàna, kadaaku bir pìkyinn rag, kwá dìg bu zyun á byar Shìdun ni bàna. Kwá pànn fig shinn bu-à kwá sa bàna.

Bu Dunyaru Má Vinn Rìg

⁹ To, mpír ashi zyun-à ri bàg Yesu, ku shi fig mpír uwài á dunyaru bàna, amaaku sa àyán barà Shìdun sìnn sig ku mpír uwài á pyànnwá ni. ¹⁰ Mpír bài, aku sa àyán wà Shìdun ma sìnn kàng ku mà sim á byarwá ni, jir kai bàna bàiwá má vinn rìg kíni, àràg awu buká. ¹¹ Ayúnn-à ma nann zu bi hing, mà fàn gban awúnnká má wu vinn rìg, hár awu buká hi má jwag kífinn vinn rìg tinn. Asànwá má vim bìr rìg. Wàníng í barà mpír bài má, kwá wu rìg áyau swàmwá ku ri sa jiràaku dìg bài.

Byar-à Shwìn Bi Sig

¹² Mpír-à ma ri tib pìkyinnwá á shwìn, á sim kwá fig àjwár, jir kai bàna wà kwa sar gbam hing, í wà kwá bi dìg ladawá, wà í yonki zyun-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya mpirká ri zìm ku níng. ¹³ Sai-à bu ma màg màg fig mpír jiràaku sa bu-à bibai, kadaaku dang rag, bu-à hi bi sig á byar Shìdun, mi ri màg màg fig ku í ni bàna. Shìdun kyinnwá kim, bá màg sar fig ku ma bu-à bibai bàna. Ku bó, kwá màg fig mpír ma bu-à bibai bàna tinn. ¹⁴ Ama bu-à ri màg màg fig mpír í bu-à bibai zyun-à ku ri zìm á kyinnwá ni. Bu-à hi shi ya sig ku àràg ayàr ri pànn ku. ¹⁵ Mpír-à ma na hing abann jiràaku sa bu-à bibai, bu-à hi má zìg bi ya ku swàm bu pyìr. Swàm bu pyìr bó, sai-à ma wài hing, í wà má zìg bi ki. ¹⁶ Wunzà azímmí big, kada abig tonn gban ning bàna. ¹⁷ Bu-à ri bi mà byar Shìdun ni, íri bu-à ñsàn bidìm, bu-à bibai bàna áni. Ku Shìdun àsáin-à màm sig buká ri yar á dunyaru bidìm. Buwá ku vim bìr fig ávím bìr bàna, byar-à ku shi sig, zufi bàna. ¹⁸ Ku ma shinnwá ku

kyab síg nì, n sìnn kà sig yi ma jírwá zyun-à shi sig ma gwangga, jirà ayí shí nì buká wà jijag áyau bu-à ku màm sig bidim pá.

Mpìr Aku Sa Swàm Ma Jir Shìdun

¹⁹ Wunzà azìmmí big, wà mpìr ma dang hing jír aning fig kíni, ama kada aning dang kíni bàna. Aning nànn àgùnn kíni bàna tinn, ²⁰ jir kai bàna swàm sìsàn-à Shìdun ri zìm níng, ri zu bi fig áyau àgùnn bàna. ²¹ Jir wàníng, aning dà fím rìg kyinn-à bibai kó wà áni, ma swàm bu pyìr. Sái jír-à Shìdun tág kà sig á kyinn ná ni níng, aning zìg í kyinn nízyun, aning wib ku. Jír-à hi shi sig ma gbam barà kwá pinn zu yonkiná. ²² Mpìr-à ma ri fig jir Shìdun ma sung átai, ku ri tonn gban í shinnwá. Sái aku sa swàm ma kàhi. ²³ Mpìr-à ri fig ma sung átai àdònín, shi sig àràg mpìr-à pànn sig adin ku ri myàng barà zwánnwá shi sig áni. ²⁴ Kwa myàng hing myàng myàng, í nànn-à hi ku dù mì yag rìg-à, n màm jànn rìghing barà ku nìm myàng sig áni. ²⁵ Ama mpìr-à ma fig hing doka Shìdun wà zyun-à má zìg zu ku á bu pyìrwá ni, n ma ri sa swàm ma kàhi, kwá shi fig àràg mpìr-à ri fig átai, mi ri màm jànn níng bàna. Mpìr-à níng swàmwá má zu shinn.

²⁶ To, wà mpìr zyun-à ma ri sìnn kàng shinnwá ku í mpìr-à ri wib Shìdun, ama ku ri mìb fig nuwá bàna, ku ri dang bu-à kyinnwá ri zìm, to, buwá ku tonn gban sig shinnwá átonn gban, Shìdun bàgwá níng ku ri bàg átai. ²⁷ Irì bàg-à Tayí Shìdun ri zìm a mpìr bàg ku níng, í àràg wàníng, wato mpìr aku myàng kwonn ma uwà kiká, ma yann kiká bàna ma mpìr-à má sa shang big, aku bi sa shang big. Hár ma aku zìg zu rìg shinnwá áyau bu-à bibai á dunyaru tinn.

2

Kada Mpìr Aku Kyab Rag Mpìr Ashi Fòr Fig Bu Zyun Bànà

¹ Wunzàmí big, barà ning shi síg nì mpìrká bu Shinn Luyí Yesu zyun-à shi sig ma gbam Shìdun níng, kada aning myàng jàuná zyun kab zyun á yìzuná ni bàna. ² Kó àràg mpìr-à wìr sig jà zìnn, n pag sig ta zinariya á vùwá ni, n kà bi á tonn byar-à ning ri kwonn shinn. I wà mpìr zyun wìr àka jàwá, mi ri kan bàg bi ku tinn. ³ Bigná, wà na myàng hing àdònín, ning ri dinya zyun-à sìng samyib sig dìrwá níng rag, "Awànmí, á kà bi, á shi wann áyag áyauyí ni." Zyun-à yab sig àka jà-à níng bó, ná dinya ku rag, "He! A yag sar màhàn bó, kó á shi wann avír-à ni áyag." ⁴ Wà na sa hing àdònín, á sai-à níng hi ning myàng rìghing jàuná zyun-à kab sig zyun á yìzuná ni, har ning kàng rìghing mpìrká ri wà jàuná kwonn zyun-à shi fig í barà bàna.

⁵ Ning fig hing, wunzà azìmmí big, Shìdun shig zu sig mpìr ashiká íni, mpìrká bàna ma bu á dunyaru, ku shig zu big, n sìnn kàng rìghing big mpìr úwài á byarwá ni. Big dìg gbìb barà bá bir pikyinn á byarwá ni, hár ku ya big byar shu á byar-à ku ri na kùrwá. I bu-à ku gib sig nu rag kwá sa ya mpìrká ri zìm ku níng. ⁶ To, í wà bigná ning ri myàng mpìr ashiká fòr fig bu zyun bàna. Aning myàng, mpìrká ri lir ji kyann ning níng ma mpìrká má zìg yag ning mà pyànn mpìr agib jírká í ni rà? Nda í mpìr bài big, kó nímá bàna rà? ⁷ Bigbá big í àsàinká ri swau zìnn Yesu zyun-à ning ri bàg ku níng, kó nímá bàna rà?

⁸ To, sàñ hing wà aning sa bu-à má sàñ wàni, aning bàg doka Kùrná Shìdun. Ku rag, "A zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú." ⁹ Wà ning ma ri myàng jàuná zyun ma ri kab zyun á yìzuná ni, kàhi ning ri sá bu pyìr. Ning sa bài sig doka Shìdun.

¹⁰ Mpìr-à ma ri bàg doka Shìdun, ama kwa wib fig zyun áyaubá ni bàna, to, shi sig àràg ku bàg fig kó àkúnn nízyun bàna. ¹¹ Aràg barà Shìdun dang rag, kada a mpìr sa

àyái bàna, aku gban ki bàna. Ayau bu pyànà káníng ni, wà wa sa fig àyái bàna, ama wà wù ma gban hing ki, bidìm pár à shi sig àsàin-à ri sa bai doka Shìdun. ¹² Ama bigná kám, sàñ hing wà swàmná bidìm pár ma jír dangná abig shi ábibir ma doka wà zyun-à má zìg zu ning, ¹³ jír kai bàna mpìr-à ma myàng fig ashi jàuwá zyun bàna, kwonn wà Shìdun má myàng fig ashiwá bàna tinn. Ama mpìr-à ma myàng ashi jàuwá, buwá kwá shàr fig kwonn wà bu Shìdun bàna.

Mpìr-à Ma Bir Pìkyinn Aku Tàg á Byar Swàmwá Ni

¹⁴ To, wunzàmí big, wà mpìr-à ma rag ku ri bir pìkyinn á byar Shìdun, ama kwa sa fig swàm bu-à má tàg pìkyinn birwá bàna, ma pìkyinn birwá hi shí nì rà? Bàna. Mpìr-à ma bir pìkyinn átai, wàníng má zìg zu ku rà? Bàna. ¹⁵ Wàníng kó jàuwú zyun ning ma ku ri bàg Shìdun ínyun, ku má, ku shi sig áyau ashi, kó bu-à jíji ku bàna ma kàhi, kó jà ku bàna ma kàhi, ¹⁶ í wà à bi, n dinya ku rag, "Awàn! A shi ñsàn, a Shìdun ya wù bu-à wá jíji ma bu-à wá sa kà á dìrwú ni." I nànn-à hi, kó bu zyun à ya fig ku bàna. Kàhi yìr bu-à jírwú má sa ya ku í kai rà? Bàna. ¹⁷ To, wàníng má, í barà wà mpìr ma bir pìkyinn átai, shi sig áni àdòníng. Wà mpìr ma sa kwonn fig pìkyinn bir ma swàm zyun-à má tàg pìkyinn birwá bàna, kàhi í pìkyinn bir átai.

¹⁸ Ama mpìr zyun ma rag, "Buwú wù ri bir pìkyinn, bumí mì ri sa swàm." To, á tiya mì pìkyinn birwú barà à sa fig swàm bàna níng, bumí má tiya wù pìkyinn birmí ma swàmmí tinn. ¹⁹ Wù ri bir pìkyinn rag Shìdun í ñzyun. To, sàñ hing. Kó wàuká má, big ri bir pìkyinn rag Shìdun í ñzyun tinn. Kó barà big bir sig pìkyinn áni níng, bidìm pár zinn Shìdun ri pànn big, hár dìrbá ri zwab. ²⁰ Wù mpìr-à bàna ma yar, á myàng. Sái wà ba tiya

wù rag pìkyinn bir á byar Shìdun ma kwonn fig ma swàm bàna, í átai rà? ²¹ Yàkúyí Ibrahim á jir shinn swàmwá ni, Shìdun zìg zu rìg ku hing áyau bu pyìrwá ni, kó nímá bàna rà? Sai-à ku bi zìg wùnwá Ishaku n zìg yag wàníng jír àku gib gban wàníng á pyànn Shìdun. ²² Wato bu-à ku sa sig níng pìkyinn birwá ma swàmwá bidìm pár ri yag ábibir. Bu-à ku sa sig, shi sig ábibir ma pìkyinn birwá. ²³ I barà jír zyun big ba sig á tarkada Shìdun shi sig áni rag, "Ibrahim bir hing pìkyinn á dìr Shìdun. Bar pìkyinn bir-à ku bir sig níng, sái Shìdun zìg kèng bi rìg ku mpìr-à bàna ma bu pyìr á byarwá ni." I byar-à hi big bar Ibrahim rag ku í jàu Shìdun. ²⁴ Yi mpìr jíkwinn bidìm pár, á dò shinn swàmyí ni Shìdun sìnn kèng bi yi mpìrká bàna ma bu pyìr á byarwá ni. Ku zìg zu fíg yi jir shinn pìkyinn bir awínwá ni bàna.

²⁵ Aning myàng barà Rahab uwà-à ri sa àyái-à níng wìm zu sig áni. Buwá ku zìg yann aswamká bu Israilaká n tàm jànn rìg, n tiya big gbib zyun kim abig bònn zu rìg á finn swann-à ni. I bu-à sa Shìdun sìnn kèng sig ku mpìr-à bàna ma bu pyìr á byarwá ni.

²⁶ Mpìr-à ma bir pìkyinn, ma sa fig swàm áni bàna, pìkyinn birwá í bu átai. Aràg barà dìr mpìr-à bàna ma awun kèng rìg ki, í barà pìkyinn bir awínwá ni bàna ma yìr tinn.

3

Nuyí Ri Du Kà Yi á Shwìn

¹ Wunzàmí big, kada aning zìm aning kà tù íri mpìrká ri tàg jír Shìdun bàna, jír kai bàna yi mpìrká ri tàg buká níng, wà ya bir fig pìkyinn áni bàna, kwonn wàyí má wài kab bu mpìrká dà níng íni.

² Ning yì hing yi bidìm pár yi ri ta àsiu á shinn bu nìnànn nímá. To, ama mpìr-à ma ri dang fig jír bu-à bibai bàna, ku bàna ma laifi, í mpìr-à má ta fig àsiu áyau jírwá ni

bàna. Mpìr-à níng hi yì hing barà kwá pànn samyib dìrwá bidìm pár, ³ àràg barà mpìr ma du kà hing kan á nu vinn-à ni, ma gbar hing jùr-à, vinn-à ri bàg ábibir. ⁴ Aning myàng barà kòr-à á zàpìr, barà big wài sig áni bidìm pár, wunn kòr tití nímá, kó wàu ma ri gbar má, sai agunn-à wunn kòr-à ma yag, í agunn-à kòr-à má bàg áni. ⁵ To, barà wunn shwìyí nímá ri zìg kyann kòr ùwài-à níng, í barà nuyí shi sig áni á byaryí ni tìnn. Nuyí í bu shwìyí nímá, ama yi ri dang jír bu ùwài ma kàhi. Aning myàng, pyìr shwìyí nímá ri dù, n mi ri swànn awúnn ùwài nímá. ⁶ I barà nuyí shi sig áni àràg í pyìr. Ayau dìryí ni bidìm pár í nuyí zyun-à yi ri dang jír áni níng, ri wab dù pìkyinn mpìr, pìkyinn ri fàn, hár ri sa bai gban rìg shinnyí bidìm. Jír-à hi bó í pyìr Shaitan ri gbar dù íni, hár ri sa bai shuyí àràg pyìr ri swànn bai bu. ⁷ Wi awúnnká ma ayinnbuká ma buká ri ngang kyann á jìnn ni níng bidìm, ma buká á zàpìr, mpìr jíkwinn shi sig ma gbam á shinnbá ni. ⁸ Ama nuyí shi sig níng, walai mpìr-à shi sig ma gbam á shinnwá ni. Ku í bu-à bibai. Nuyí ri shi fig akim bàna. Ku ri sa bai dìryí bidìm pár. Nuyí bidìm pár mònn sig íri kyànn-à bibai. ⁹ Aning myàng, nuyí í bu-à yi ri yan Tayí Shìdun ma kàhi. I bu-à yi ri swau mpìrká Shìdun màm sig zu àràg ku níng, ma kàhi. ¹⁰ Jír ñsàn ma jír-à bibai bidìm pár yi ri dang ma nu ñzyun. Kai! Wunzàmí big, írì bu àdònìng sàñ fig bàna. ¹¹ Byar abinn zàpìr ñzyun má sa yì barà kwá binn zu bi zàpìr àswíb ma zàpìr ñsàn bidìm pár í byar ñzyun rà? Wànìng kam bàna. ¹² Wànìng má, bin ating má sa yì barà kwá wan awan táb rà? Bàna. Bin táb má sa yì fig barà kwá wan awan ating bàna. Kó zàn àswíb má, má sa yì fig barà kwá binn zu kwonn ma zàpìr àdór bàna.

Wànìng í Swai Yar-à Bi Sig á Byar Shìdun

¹³ Ayauná ni mpìr-à shi sig ma yar zyun-à Shìdun ri ya níng í ni rà? Wà ma áni, tò, byar shuwá ma swàmwá aku shi sìsàn. Kada aku gbar dù shinn áyau-à ni bàna, aku sa swàm ma yar. Kwa sa hing àdònìng mpìrká má myàng yarwá. ¹⁴ Ama wà mpìr ma ri sa akyib kó ku ma ri zìm shinn á kyinnwá ni, kadaaku gbar dù shinnaku rag ku í mpìr yar bàna. Kadaaku gim ñsáng á shinn jir ajai bàna. ¹⁵ Wà kwa ri sa akyib, ma wà kwa ri zìm shinnwá, yar-à níng bi fig á byar Shìdun bàna. I bu-à á kyinnwá ni átai, í bu dunyaru, í bu Shaitan. ¹⁶ Byar-à big ri sa akyib ma byar-à big ri zìm shinn, í byar-à shùr gbìb ma bu-à bibai bidìm pár shi sig. ¹⁷ Mpìr-à ma shi sig ma yar zyun-à wann bi sig mà byar Shìdun, mpìr-à níng hi shi sig ma pìkyinn kyìkyàr. Ku ri jùn kwonn mpìrká. Kyinnwá ri ya fig mpìr shwìn bàna. Ku ri myàng ashi mpìr. Ku shi sig ma pìkyinn-à ri sa swàm bu ñsàn nínànn nímá. Ku ri myàng fig mpìr zyun kab jàuwá zyun á yìr zuwá ni bàna. Ku ri dang fig jír nu pyàñà bàna. ¹⁸ Mpìr-à ri gbar jùn kwonn mpìrká, ku ri sa swàm ñsàn, ku shi sig àràg mpìr-à tàg sig buju, í wà n binn kwonn buju-à ùwài nímá.

4

Aning Pànn Jàu Ma Shìdun, Kada Aning Pànn Jàu Ma Dunyaru Bàna

¹ N bib ning, ma shùrká ning ri gbìb big bar dìrná níng, ri zu bi á ni rà? Ri zu bi á kyinn ná ni. Mpìr ma ri zìm bu á kyinnwá ni, bu-à ku ri zìm níng ri gbar dù ku pìkyinn. ² Aràg sai-à ning ma ri yàn bu, na dìg fig bu-à ning ri zìm níng bàna, ning ri gban ki, ning ri sa akyib, ning ri nu kànn, ama bu-à ning ri zìm níng, ning dìg fig bàna, wato ning vig fig Shìdunaku ya ning bàna, í bu-à sa níng. ³ Kó na ri vig ku, kwá ya fig ning bàna, jir kai bàna bar kyinn-à ning shi sig ma kàhi, n mi ri

vig ku níng, sàñ fig bàna. Ning ri vig ku jirà aku ya ning aning fig àjwár shinn ná áni átai. ⁴ Ning mpirká ri ji amana Shìdun káníng, àsai ning yì fig wà big rag, mpirk-à ma pànn jàu ma buká á dunyaru, ku í mpir azib Shìdun níng, ning yì fig bàna rà? To, n dinya ning, mpirk-à ma ri zìm aka pànn jàu ma dunyaru, ku ri zìg kàng shinnwá í mpirk azib Shìdun. ⁵ Kó ning myàng àràg jir Shìdun-à níng, ku dang sig átai rà? Barà ku dang rag, "Awun-à ku sìnn sig á pìkyinnyí ni níng, ri nànn àgùnn ma bu-à bibai wàni." ⁶ Ama Shìdun ri sa ya yi àsànwá nìnànn nímá. I barà big ba sig n rag, "Shìdun má shi shu wà afu ma mpirká ri myàng shinnbá big í mpirk ùwài, ama mpirká ri sìnn kàng shinnbá big í bu zyun bàna níng, kwá sa ya big bu-à nìnsàn."

⁷ To, aning ya Shìdun gbamná, ma aning kan dim swàm Shaitan á kyinn ná ni, kada aning zìm bàna. Wà na kan hing ku, í wà kwá shàr zinn ná. ⁸ Aning jùn kwonn ma Shìdun, í wà ku má, kwá jùn kwonn ma ning tìnn. Ning mpir pìkyinn-à bibaiká, aning fíim bu pyìrná. Ning mpir kyinn pyànàká, aning dà fíim kyinn pyànànná tìnn. ⁹ Na kyab hing bu pyìrná, aning bai kyinn áni, aning yan nài yán, aning kig mínn. Jonn ná aku kàng rìg nàikitáu, àjwárná aka kàng kyinn bai. ¹⁰ Aning sìnn kàng shinn ná mà sim á pyànn Shìdun. I ku kwá sìnn ning íní mà pyànn.

Kada á Tìr Ya Jàuwú Jír Bàna

¹¹ To, wunzàmí big, kada aning zìnn swau jàuná zyun bàna. Mpirk-à ma ri zìnn swau jàuwá, n ma ri tìr ya wànníng jír, ku ri sa bai doka Shìdun, n mi ri tìr ya doka Shìdun jír. To, wà wa tìr ya hing doka Shìdun jír, à kàng rìghing mpirk-à ri wà doka Shìdun kwonn, à shi fig rag mpirk-à ri bàg kàhi bàna. ¹² Ama àsàin-à shi sig ma gbam kwá ya doka-à níng, í Shìdun ku awínwá ni. Ku í àsàin-à má wà kwonn tìnn. Ku í àsàin-à má

zìg zu mpirk, má gban mpirk tìnn. To, wù mpirk jíkwìnn, ní bib wù, buwú à shi sig á nu kai, hár wá tìr ya jàuwú zyun jír rà?

Kada Mpirk Aku Gbar Ashí Bàna

¹³ Ning mpirká ri dang rag, "Janá-à níng kó akìn níng, yá yag shi mà jànn zyun hár ji zyun. Yá wann tafinn buká buyí màhàn, jirà ayi dìg swàb kà bu áni." ¹⁴ Wà ning ri dang àdòníng, ning yì fig bu-à má dìg ning janá-à níng, kó akìn níng bàna. Aning myàng yonki mpirk í kai rà? Yonki mpirk shi sig àràg àbyìm shyù-à nim dim sig á jìnn ni. Ning yì hing àbyìm shyù ma nim hing á pyànn titi nímá ku í yar rìg-à. I barà yonki mpirk shi sig áni, má nonn fig bàna tìnn. ¹⁵ Sàñ sig aning dang rag, "Wà Shìdun ma zìm hing, wà yonki ma áni, yá sa bu nímá, ma bu nímá." ¹⁶ Ama ning ri dang fig rag "Wà Shìdun ma zìm hing," bàna. Ning ri gbar àshí, n mi ri dang átai. Barà ning ri dang àdòníng, sàñ fig bàna.

¹⁷ To, ning fig hing kó? Mpirk ma yì hing bu nìnsàn, ama kwa sa fig bàna, ku sa hing bu pyìr.

5

Mpirk Bái Má Wa Shwìn

¹ To, ning mpirk bài, aning kig mínn, aning yan nài yán, jir kai bàna shwìn nìnànn nímá má bi dìg ning. ² Báná bidim pármá bai rìg. Jáná bó, ayìg má yìg bai rìg.

³ Bái zinariyaná má da bai rìg jì, azurfaná má da bai rìg jì. Jì-à hi bó tàg sig barà ning rì myàng kwonn fig ma mpir ashi bàna. Jì-à hi má zwam dìrná àràg barà pyìr ri swànn. Wà dunyaru nyàan vinn, í wà ning zìg bainá, n sìnn samyib sig, mi ri tù kiwá. ⁴ Mpirká ri sa hing swàm bài á daná ni, ning wa fig big bàna. To, aning fig, big ri kig ya Shìdun nàikitáu, Shìdun àsàin-à shi sig ma gbam kó kai bidim pármá. Nàikitáubá ri kà ku á sung-à ni.

⁵ Bigná ning shi sig ma byar shuná á

dunyaru, ning ri fig àjwár. Bu-à ning ri zìm bidim pár, ning ri dìg. Ning shi sig àràg nai zyun-à ri jí mònn finnwá, hár dìrwá ri kwònń jirà abig gib gban ku. ⁶ Ning ya sig mpirká ká sa fig ning bu bàna shwìn átai, hár ning gban rìg big. Big bó, big ngàng fig bàna.

Aning Tib Pìkyinn Ná

⁷ Aning tib pìkyinn ná, wunzàmí big, hár àyúnn-à Shinn Luyí Yesu má kàng bi. Aning myàng barà àsàin da-à ri sa, mi ri tib pìkyinnwá barà kwá myàng írì bu-à kwá dìg mà dawá ni. Ku ri shi kir bu-à ku tàg sig níng hár sai-à shyù má fa wann, ma sai-à shyù má bi tab kinn shinn-à. ⁸ To, ning má, sái aning sa àdònín, aning tib pìkyinn ná, jir kai bàna sai-à Shinn Luyí má bi níng, ri nyàan fòr. ⁹ Kada aning zìnn kyann bar dìrná bàna, ning wunzàmí big, jirà kada a Shìdun wà ning kwonn bàna. Ku í àsàin-à má wà kwonn-à ri bi níng. ¹⁰ Aning myàng barà mpirká ri dang kyann jir Shìdun níng, big tib sig pìkyinnbá. Shwìn ma dìg big, big ri tib pìkyinnbá. To, ning má, aning sa àdònín tìnn. ¹¹ Mpìr-à ma ri tib pìkyinnwá, yi ri myàng ku í mpìr-à ri fig àjwár. Ning yì hing írì pìkyinn-à Ayuba tib sig áyau shwìn-à ku wa sig. Hár ning yì hing barà Shìdun sa ya sig ku bu ñsàn ásim. Shìdun sa shwìn-à ku wa sig níng kàng bu àjwár, ku mám jànn rìghing shwìnwá bidim pár, í bu-à sa yi yì rag ku tib sig pìkyinn áyau shwìn-à ku wà sig. Shìdun ri myàng ashi mpìr. ¹² To, mì ri dinya ning jír ñsàn zyun-à má sàñ ya ning, wunzàmí big. Kada aning tung ki ma bu-à mà wai kó ma bu-à á jìnn ni bàna. Kó írì ki-à wà áni, kada aning tung bàna. Wà ma àjai bàna, aning rag, “àjai bàna.” Wà ma àjai, aning dang rag, “í àjai.” Kada aning tung ki bàna, àjirà kada a kwonn wà Shìdun pànn ning bàna.

¹³ Wà mpìr zyun áyauná ni ma ri wa shwìn, aku vig Shìdun àjirà

a wàníng sa shang ku. Wà mpìr zyun ma ri fig buwá àjwár, sáiaku dài junn, aku swam yan Shìdun. ¹⁴ Wà mpìr zyun áyauná ni dìrwá ma ri wúwa, aku bar kwonn àgbam aduaká abig vig Shìdun á shinnwá ni, abig pàb ku byìr á dìr-à ni á zìnn Shinn Luyí ni. ¹⁵ Mpìr-à ma ri vig Shìdun, wà kwa kyab hing á pìkyinnwá ni rag, mpìr-à níng má gbam rìg, Shìdun má fig jírwá, má dàb gbam rìg mpìr dor-à níng. Kó wà mpìr dor-à níng ma sa sig bu pyìr, Shìdun má yafa ya rìg ku bu pyìrwá. ¹⁶ Aning dinya bar dìrná laifiná jirà aning vig Shìdun, ma aning shi ítau. Mpìr-à bàna ma laifi ma vig Shìdun, jírwá shi sig ma gbam wàni á byar Shìdun. ¹⁷ Aning myàng Iliya í mpìr àràg yi, ama ku vig Shìdun ma kyinn ñzyun rag, kada a shyù tab bàna. Hár ji sara ma sònn sùnnjin, shyù tab fig bàna kó shwiyí nímá. ¹⁸ Sái á sim ku bi vig kàng Shìdun mà wai, í wà shyù bi tab kàng, hár buju bi byann wàni. ¹⁹ Wunzàmí big, áyauná ni wà mpìr zyun ma dà fim rìghing gbìb-à sìsàn, jàuwá zyun ma gbar kàng bi hing ku áni, ²⁰ aning yì rag wàníng gbar zu sig ku áyau ki, hár wàníng sa sig Shìdun má yafa ya ku bu pyìr nìnànn nímá.

Wasika-à BITRUS Ba Sig Wà Wa Zy whole

Bitrus ba sig wasika-à níng jiràaku dang gbam pìkyinn mpirká yam gafinn sig á jir shwìn-à big ya sig big á dò shinn Kristi. Ku dinya big rag abig bir pìkyinn á shinn barà Yeswu n dù nann zu kàng rìghing ma yonki, ma barà Yesu má kàng bi á dunyaru. Shwinká big ri wa níng, àyúnn-à Yesu Kristi ma kàng bi hing, Shìdun má ya kó ni lada.

¹ Mì Bitrus wùn aswam Yesu Kristi, mì ri ba ya ning mpirká zyun-à Shìdun shig zu sig, ning yag sig àràg í kyinn n yam sig awín awín mà Pantas, Galatiya, Kapadokiya, Asiya, ma Bitiniya. ² Shìdun Tayí shig zu sig ning tun sai-à á ninonn. Ku yì hing rag ná shi yannká buwá. Ku sinn kà Awunwá á kyinn ná ni, Awunwá sa ning ri shi shu kyìkyàr, jirà aning wib Yesu Kristi maaku tu kyàr ning ma àsàwá.

Asàn Shìdun ma pìkyinn na tag abig kà mònń á pìkyinn ná ni.

Pìkyinn Bir Zy whole

³ Ayi swam yan Shìdun zyun-à í Ta Shinn Luyí Yesu Kristi jir shinn barà ku myàng sig ashiyí wàni, n ya sig yi yonki àpyú á jir shinn barà Yesu dù nann zu kàng sig ma yonki mà amir-à ni níng. A jir wàníng ni, yi ri kyab rag yá dìg bu-à ñsàn. ⁴ Tàma-à níng yi ri shi kir yonki àpyú zyun-à Shìdun gib sig nu rag kwá ya yi mà wai. Kwá sa sàn ya yi bu nìnànn nímá. Bu-à kwá sa ya yi níng, mà swàr fig bàna, mà bai fig bàna tinn. ⁵ Bigná, ning ká ri bir pìkyinn, gbam Shìdun shi sig á shinn ná ni, ku ri myàng kwonn ma ning hár àyúnn-à wá kinn shinn, kwá zìg zu ning.

⁶ Wàníng í bu-à sa ning ri fig àjwár tàma-à níng, kó barà ning ri wa

shwìn kim kim su tití nímá. ⁷ Bu-à big ri zìm bàna, big ri zìm abig yì rag pìkyinn birná í àjai. Zinariya zyun-à ma bai rìg níng má, big ri màg màg fig ma pyìr. Pìkyinn birná zyun-à ning bir sig, wà sàn kab sig zinariya níng, í barà bá màg màg fig ku áni jirà abig myàng wà ning ma ri bir pìkyinn àjai. Wà ma àdòníng Yesu Kristi má swam yan ning má sinn ning mpìr ùwài àyúnn-à kwá kàng bi áni. ⁸ Kó barà ning myàng fig ku ma zuná bàna níng, ning ri zìm ku. Ning ri bir pìkyinn ná á byarwá ni, kó barà ning myàng fig ma ku bàna níng. Wàníng í bu-à sa ning ri fig àjwár wàni, àjwár-à hi kab sig gbam wà dídang, ⁹ jir kai bàna á jir shinn pìkyinn birná ni, Shìdun pinn zu rìghing ning.

¹⁰ Sai-à rì níng mpirká rìi dang kyann jir Shìdun níng, big dang sig jir á shinn àsàn-à Shìdun dang sig rag kwá ya níng. Big yàn barà bá yì byann jir á shinn àsàn-à má bi á byarná ni níng. ¹¹ Big ri zìm abig yì sai-à àyúnn-à hi má sa, ma barà bu-à hi má sa áni. Wàníng í sai-à Awun Yesu Kristi ri tiya big írì shwìn-à Yesu má wa ma àjwár zyun-à má bi ásim. ¹² Shìdun tiya byann big rag swàm zyun-à big ri sa níng, big ri sa fíg jir shinnbá bàna, ama í jir shinn ná, àràg barà big dang sig á shinn buká zyun-à ning fig sig mà byar yann aswamká. Big dang sig jir ñsàn á shinn gbam Awun Kyìkyàr zyun-à bi sig mà wai. Bu káníng bidim pár yann aswam Shìdun mà wai ri zìm abig yì byann.

Aning Shi Shu Pìkyinn-à Kyìkyàr

¹³ Aning sa shiri wà ná sa swàm Shìdun. Aning shi ázír ma aning bir pìkyinn ná á shinn àsàn-à ná dìg sai-à Yesu Kristi má bi. ¹⁴ Aning wib Shìdun, kada aning zìm abann bu zyun aku tonn gban ning àràg á sai-à ning rì yì fig bu zyun bàna níng. ¹⁵ Barà ku zyun-à bar sig ning shi sig shu ma pìkyinn-à kyìkyàr níng, ning mà aning shi shu pìkyinn-à kyìkyàr

á buká zyun-à na sa bidìm pár. ¹⁶ Jir Shìdun dang sig rag, “Aning shi shu píkyinn-à kyìkyàr, jir kai bàna mì í Shìdun píkyinn-à kyìkyàr.”

¹⁷ Ning ri bar ku Taná á sai-à ning ri vig ku, ku zyun-à ri wà kwonn swàm mpìrká bidìm pár ábibir. Aning shi shu kyinn ná ma zinn, aning wib Shìdun, ¹⁸ jir kai bàna ning yì hing bu-à big wa sig jirà abig zig zu ning á byar bu-à bibaiká zyun-à shi sig á vù yákuká buyí big. Buká zyun-à zìg zu sig ning níng, í bu-à má bai fig ábai bàna, àràg azurfa kó zinariya, ¹⁹ ama ku zìg zu ning ma àsà kyìkyàr bu Kristi zyun-à mpìr má wann sar fig bàna. Kristi shi sig àràg wùn àdùn zyun-à sa fig bu-à bibai bàna. ²⁰ Shìdun shig zu sig ku tun sai-à big màm fig ma dunyaru bàna. Ama barà dunyaru nyàan vinn tàma-à níng, ku bi n tiya big dìrwá dò jir shinn ná. ²¹ I dò jir shinnwá, ning bir sig píkyinn ná á byar Shìdun zyun-à gbar dù nann zu sig ku mà amir ki-à ni, n ya ku àgbam. I bu-à sa ning bir sig píkyinn ná á byar Shìdun, mi ri sinn zuná á bu-à Shìdun má ya ning.

²² Barà ning wib sig jír àjai-à níng, ning sa kyàr rìghing shinn ná, ning zìm rìghing jäuná. Aning zìm bar dìrná ma píkyinn nízyun. ²³ Barà Shìdun mà kàng rìghing ning níng, ning shi fig rag àràg yanká zyun-à tabá má wu níng bàna. Ning dìg sig yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna á byar jir Shìdun zyun-à kinn kinn. ²⁴ Jir Shìdun dang sig rag,

“Mpìr jíkwinn bidìm pár shi sig àràg í byann.

Nsònnbá shi sig àràg í awu byann, byann-à ma wim hing, awu-à í jwag kífinn rìg-à.

²⁵ Ama jir Shìdun shi sig hár kinn kinn.”

Jír-à níng, í jir àjwár zyun-à big rì dyna sig ning.

2

Shìdun Shig Zu Sig Ning Jirà Aning Shi Mpìrká Buwá

¹ Kada aning sa rag bu-à bibai bàna, aning tonn gban mpìr bàna, aning gbar dù nann zu shinn bàna, aning sa akyib bàna, ma aning bònн swau mpìr bàna tìnn. ² Barà wùn àjann ri zìm myann nàwá níng, ning má aning zìm jir Shìdun àdònínг tìnn, jirà aning yì swàb kà jírwá ma aning wìm zu. ³ Tàma-à níng, ning màg màg fig hing ma shinn ná, ning yì hing rag Shinn Luyí sàñ hing.

⁴ Aning bi á byar abàn zyun-à shi sig ma yonki, wà zyun-à í Shinn Luyí níng. Abàn-à níng hi mpìrká ngàng ku, ku í wà sìsàn zyun-à Shìdun shig zu sig ku. ⁵ Ning má, ning shi sig àràg í abàn-à shi sig ma yonki. Ning shi sig lu-à Awun Shìdun mi sig. Aning shi àràg mpìrká zyun-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun. Aning shi mpìr kyìkyàr ká má twìb swànn bu wà zyun-à Shìdun má zìg bu twìb swànn ná á dò jir shinn Yesu Kristi. ⁶ Jir Shìdun dang sig rag, “N shig zu rìghing abàn nìsàn zyun-à mì ri zìm wàni.

Má sinn abàn-à hi mà kur tonn-à ni mà Siyona.

Mpìr-à ma ya hing gwangga á á byarwá ni, kwá fig fig àzunái bàna.”

⁷ Abàn-à níng í bu ùwài á byar mpìrká zyun-à ya sig gwangga á byarwá ni. Ká zyun-à ya fig gwangga bàna níng, má shi àràg barà jir Shìdun dang sig rag, “Abàn zyun-à ami buká ngàng sig níng, kab síg nì kó kai bidìm pár.”

⁸ Jir Shìdun dang jakàng n rag, “Abàn-à níng má sa mpìrká káhi àsiú má ta big, hár bá kù.”

Àsiú-à níng ta sig, jir kai bàna big ngàng wà bá ya gwangga á jir Shìdun. Wàníng í bu-à Shìdun ri zìm aku sa ya big.

⁹ Ama buná Shìdun shig zu rìghing ning, ning shi sig kyau mpìr

atwìb swànn bu á pyànn Shìdun. Ning shi sig mpìr kyikyàrká bu Shìdun, jirà aning dinya mpìrká jir Shìdun barà ku zìg zu rìghing ning mà zufi-à ni, tàma-à níng ning shi sig rag á byar yiyar-à ni. ¹⁰ Sai-à rì níng, ning í mpìr Shìdun bàna, ama tàma-à níng, ning í mpìrwá. Sai-à rì níng, ning ri yì fig rag Shìdun ri myàng ashiná bàna. Ama tàma-à níng, ning yì hing wà ku ri myàng ashiná.

Ning í Fàu Shìdun

¹¹ Jàumí big, ning bi síg kyinn á dunyaru-à níng ni. Bu bibaiká dìrná ri zìm níng, ri nu kànn ma bu ñsànká pìkyinn ná ri zìm. Kada aning zìm aning sa bu-à bibai bàna. ¹² Aning shi shu ñsàn á byar mpìrká zyun-à yì fig jir Shìdun bàna. Kó ba swau ning shí má, bá myàng swàm ñsàn ná àyúnn-à Shìdun má wà kwonn mpìrká.

¹³ A jir shinn Shinn Luyí aning fig jir àgbamká bu-à ba dinya ning, kó kùr ana swann-à, ¹⁴ kó àgbam jànnká ma àgbamká buná bidìm pár, ká zyun-à Shìdun sìnn kà sig big abig ya mpìrká ri sa bu-à bibai níng shwin, ma abig swam yan ká ri sa bu ñsàn níng. ¹⁵ Shìdun ri zìm aning sa bu-à ñsàn jirà kada mpìrká abig dang jír-à bàna ma yìr á shinn ná ni bàna. ¹⁶ Aning shi shu shinn ná, kada shu shinn ná aku sa aning sa bu-à bibai bàna, aning shi àràg í fàu Shìdun. ¹⁷ Aning wib kó ni bidìm pár, aning zìm ba dìrná, ning ká ri bàg Yesu, aning wib Shìdun ma aning wib kùr-à ana swann.

¹⁸ Ning fàuká, aning fig jir àsàin luná, ma aning wib big. Kada aning wib íri mpìr ñsànká bàna, ama ma ká zyun-à pìkyinnbá bai tinn.

¹⁹ Shìdun má sa sàn ya ning, wà na tib hing pìkyinn ná á shwin-à ning wa sig á jir shinnwá ni. ²⁰ Wà mpìrká ma dab ning á jir shinn bu-à bibai-à ning sa sig, ná dìg fig lada bàna, ama wà mpìrká ma dab ning á dò jir shinn bu ñsàn-à ning sa sig,

Shìdun má ya ning lada. ²¹ Wàníng í bu-à sa Shìdun bar sig ning, jir kai bàna Kristi ma shinnwá má, ku wa hing shwin á jir shinn ná ni. Ku tiya sig ning gbìb barà ná bàg áni àràg barà ku bàg sig. ²² Ku sa fig bu pyìr bàna, ku ri gim fig ñsáng á nuwá ni bàna. ²³ Mpìrká swau ku shí, ku swau pyann kèng fig big bàna. Ku wa shwin, ku sa pyann kèng fig bàna, ama ku bir pìkyinnwá á byar Shìdun àsàin-à ri wà kwonn á gbìb àjai. ²⁴ Sai-à Kristi rii wa shwin má atàm bín-à ni, ku zìg gban rìghing bu pyìrká buyí á dìrwá ni, àjirà kada ayí sa bu pyìr bàna, sái bu-à ñsàn. A jir shinn shwin-à ku wa sig níng í bu-à sa ning dìg sig yonki. ²⁵ Ning rì shi sig àràg àdùnká zyun-à nang jànn sig gbìb, ama tàma-à níng ning kèng bi rìghing á byar á nuná ni. Ku í àsàin-à ri myàng kwonn ma yonkiná tinn.

3

Barà Wunù Ma Wàwá Má Shi Shu

¹ Uwàká, aning wib jir nùná, jir kai bàna kó áyaubá ni, wà ba wib fig jir Shìdun bàna, shuná má tiya big abig bir pìkyinn á byar Shìdun, kó wà na dang fig ma nu bàna. ² Nùná má myàng íri shu kyikyàr-à ning shi sig. Bá myàng barà ning ri wib Shìdun. ³ Kada aning myàng íri nsònñ jinn ná, ma zinariya-à ning ri pag níng bàna, kó jir jà ñsànká ning ri wìr níng bàna. ⁴ Ama nsònñ ná aku shi á pìkyinn ná ni, nsònñ pìkyinn ajun. Nsònñ-à hi má jànn fig bàna, í zyun-à Shìdun ri zìm wàni. ⁵ Wàníng í barà uwàká wàri shi sig áni, big ri bir pìkyinnbá á byar Shìdun, mi ri sìng dìrbá, mi ri wib jir nùbá, ⁶ àràg barà Saratu fig jir nùwá Ibrahim n bar wàníng rag shinn luwá. Wà ning ma ri sa bu-à ñsàn, ma shàr fig zinn bàna, ning shi sig yanká bu Saratu tàma-à níng.

⁷ Ning wunùká, aning shi shu ñsàn ma wàká buná big, aning wib big. Gbambá fòr fig àràg bu ning

wunùká bàna. Ama Shìdun ri sa sàñ ya big àràg barà ku ri sa sàñ ya ning, ásàn zyun-à ri ya yonki. Aning sa àdònìng jirà wà na vig hing Shìdun, aku fig ning.

Shwìn á Shinn Bu-à Nsàn

⁸ To. Ning bidìm pár aning shi shu ñsàn ábir-à ni. Aning myàng ashi jàuná, aning zìm jàuná, jir kai bàna Taná í nzyun, aning sa ya big bu ñsàn. Aning sìnn kèng shinn ná àràg í wùnshái. ⁹ Kada aning sa pyann kèng mpìr-à ma sa ning bu-à bibai bàna, kada aning swau kèng mpìr-à ma swau sig ning shí bàna. Mpìr-à ma sa sig ning bu kánìng bidìm pár, aning sa sàñ ya big. Bu-à sa Shìdun bar sig ning níng, ku bar sig ning jirà aku sa sàñ ya ning. ¹⁰ Jir Shìdun dang sig rag,

"Mpìr-à ma ri zìm aku shi shu ñsàn
ma aku fig àjwár
kó ákaun bidìm pár,
sái aku fím jír-à bibai dang ma
ñsáng gim.

¹¹ Aku fím bu-à bibaiká, aku shi sa
íri bu-à ñsàn.
Aku zìm shu ajun ma kó ni bidìm
pár.

¹² Shinn Luyí ri myàng mpìr
ñsanká,
ku ri fig bu-à big ri vig ku.
Ku ri zib mpìrká zyun-à ri sa bu-à
bibai."

¹³ I ni ma sa ning nì bu-à bibai
wà ning ma ri sa àtùtwài barà ná
sa bu-à ñsàn rà? ¹⁴ Wà ning ma
ri wa shwìn á shinn bu-à ñsàn,
ning fig àjwár. Kada aning shàr
zinn mpìr bàna, aning kyab bu zyun
bàna tìnn. ¹⁵ Aning wib Yesu Kristi á
pìkyinn ná ni, ku zyun-à ku í Shinn
Luná. Aning shi ma shiri barà kó ni
ma bib ning abib, ná dinya byann
big bu-à sa ning bir sig pìkyinn á
byar Shìdun ni. ¹⁶ Aning zìm ya
big ádàn-à ma aning wib mpìrká.
Pìkyinn ná aku shi ákyàr ma kó ni
bidìm pár, àjirà wà mpìrká ma swau
ning shí, ma dang bai ning á jir
shinn Yesu Kristi, abig fig àzunái á
jírbá ni. ¹⁷ Wà Shìdun ma zìm síg

nì, wà ning ma ri wa shwìn á shinn
bu-à ñsàn ning ri sa, ná dìg lada.
Ama wà ning ma ri wa shwìn á jir
bu bibai-à ning ri sa, ná dìg fig lada
bàna. ¹⁸ Yesu Kristi ma shinnwá wu
ki í kàun nzyun. Kó barà ku sa fig bu
pyìr bàna níng, ku wu sig á jir shinn
mpìr bu pyìrká ni bidìm pár. Ku
wu sig àjiràaku zìg yag yi á pyànn
Shìdun. Big gban rìg wí dìrwá, ama
ku dù nann zu kèng ma dir àpyú,
¹⁹ ku yag n dinya adìn mpìrká zyun-
à wu sig, big kig sig big mà tonn fi-à
ni níng, jir Shìdun. ²⁰ Káníng í adìn
mpìrká zyun-à rì wib fig Shìdun
bàna á sai-à ku ri tib pìkyinnwá mi
ri shi kir big, sai-à Nuhu rì dàb kòr-
à níng. A sai-à Nuhu rì dàb kòr-
à níng mpìr awinyinká zyun-à shi
kà sig mà kòr-à ni níng big wím
zu rìghing á zàpìr-à ni. ²¹ Zàpìr-
à hi shi sig àràg í batisma zyun-à
tàma-à níng zìg zu sig ning níng.
Batisma shi fig àràg barà yi ri wau
kyàr dìr jínyí bàna. Batisma shi sig
àràg mpìr gib sig nu ma Shìdun ma
pìkyinn ñsàn. Batisma ri tág yi rag
yi wím zu rìghing á jir barà Yesu
dù nann zu sig ma yonki. ²² Tàma-à
níng Yesu nann yag rìghing mà wai,
ku shi sig mà agunn vim nu Shìdun.
Ku ri na kùr á shinn yann aswamká
ni mà wai, ma mpìr àgbamká mà
wai, ma kó kai bidìm pár.

4

Aning Shi Shuná Aràg Barà Shìdun Ri Zìm

¹ Yesu Kristi wa hing shwìn á dò
jir shinnyí ni, á sai-à ku rì shi sig
á dunyaru. Ning má, aning tib
pìkyinn ná, ma aning kyab jir bu-
à Yesu sa sig, jir kai bàna mpìr-à
ma wa hing shwìn, kwá fím bu pyìr
sa. ² Tàma-à níng aning tib pìkyinn
ná àjirà aning shi shuná á dunyaru
àràg barà Shìdun ri zìm. Kada
ning sa bu-à bibai zyun-à mpìrká ri
zìm níng bàna. ³ A sai-à wàri, ning
shi nonn hing, ning ri sa bu-à bibai,
ning rìi bàg gbìb-à mpìrká zyun-à yì

fig Shìdun bàna níng ri bàg. Ning rìi sa bu-à bibai kim kim, ning rìi sa àyái, ning rìi wa pyann shin, ning rìi kèng àning, mi ri wib bukiká. ⁴ Mpìr asa bukiká ri sa mamaki barà tâma-à níng ning ri kwonn fig rag shinn ma big, mi ri sa fig rag bu-à bibai-à big ri sa níng bàna. I bu-à sa big ri swau ning shí. ⁵ Mpìr káníng má dang kyàr vinn rìg buká big sa sig. Bá dinya Kristi bu bibaiká big sa sig, ku zyun-à má wà kwonn mpirká zyun-à shi sig ma yonki ma ká wu sig. ⁶ Bu-à sa Yesu yag dinya mpirká zyun-à rì wu sig, big rì wà sig big kwonn níng jir àjwár níng, í jirà adìnba aku shi wìm zu, abig shi àràg barà Shìdun shi sig.

Ayi Sa Swàm Ma Yar-à Shìdun Ya Sig Yi

⁷ Ayúnn-à nyàan fòr wà kó kai má vinn rìg, aning pànn shinn ná, aning shi àzír àjirà aning vig Shìdun. ⁸ Bu-à sàn kab sig bàna, aning zìm kó ni bidim pár á pìkyinn ná ni wàni, jir kai bàna sai-à ya zìm hing ba dìryí yá yafa ya ba dìryí. ⁹ Aning pànn kyinnká ma pìkyinn nízyun. ¹⁰ Kó ni shi sig ma írì yar-à Shìdun ya sig ku. Kó niaku zìg yar-à Shìdun ya sig ku maaku sa shang jàuwá ma kàhi ma pìkyinn nízyun. ¹¹ Mpìr-à ma ri dang jir Shìdun, aku dang jír zyun-à bi sig mà byar Shìdun. Mpìr-à ma ri sa ya mpirká bu, aku sa ma gbam-à Shìdun ya sig ku. Aning sa bu káníng àjirà abig swam yan Shìdun á jir shinn Yesu Kristi. Ku shi síg nì zyun-à mpirká má swam yan ku hár kinn kinn. Ku shi síg nì zyun-à shi sig ma gbam hár kinn kinn. Aku shi àdònín.

Shwìn-à Mpìr Ri Wa Jirà Ku í Bu Kristi

¹² Jàumí big, kada aning gib kyinn á shwìn ùwài-à ning ri wa níng bàna. Bu káníng ri màg màg fig pìkyinn birná. Kada aning kyab rag í bu àpyú zyun dìg síg ning nì bàna. ¹³ Aning fig àjwár, jir kai bàna ning ri wa shwìn-à Yesu Kristi rì wa sig.

Ná fig àjwár á sai-à Kristi má sa sàn ya ning. ¹⁴ Aning fig àjwár á sai-à mpirká ma swau ning shí jirà ning ri bàg Kristi. Wàníng tág sig rag, gbam Awun Shìdun shi sig á dìrná ni. ¹⁵ Kada mpìr zyun áyauná niaku wa shwìn jirà ku í mpìr agban ki, kó mpìr ajwú, kó mpìr-à ri sa swàm bu-à bibai, kó mpìr-à ri pìm kù kà á jír. ¹⁶ Wà ning ma ri wa shwìn jirà ning í bu Kristi, kada aning fig àzunái bàna, ama aning sa Shìdun ísoko wà barà big ri bar ning rag ning í bu Kristi níng.

¹⁷ Ayúnn-à màg rìghing wà bá wà rag kwonn-à. Bá wà jag ma mpirká zyun-à ri bàg Shìdun. Wà ba wà jag rìg kwonn-à níng ma mpirká ri bàg Shìdun, ká zyun-à ri bàg fig jir Shìdun bàna níng, bigbá má shi áshinn rà? ¹⁸ Jir Shìdun dang sig rag,

"Shi sig ma shwìn wà mpìr nìnsàn má wìm zu.

Wà má àdònín, bu-à má sa ma mpirká zyun-à ngàng jir Shìdun, mi ri sa bu-à bibai níng, í kai rà?"

¹⁹ Mpirká zyun-à Shìdun ma zìm síg nì rag abig wa shwìn, abig bir pìkyinnbá á byar Shìdun àsàin-à màm sig big, zyun-à ri sa swàm ma bu-à ku dang sig, abig shi sa bu-à nìnsàn.

5

Aning Myàng Kwonn Ma Mpirká Bu Shìdun

¹ Mì zyun-à mì í àgbam ma shin-nímí, mì ri ba ya àgbamká áyaun mpirká ri bàg Yesu. N myàng hing Kristi ma zumí, ku rì wa hing shwin. Sai-à kwa kèng bi hing, kwá sinn mì nì shi mpìr ùwài àràg ku. ² Aning myàng kwonn ma yanká bu Shìdun zyun-à shi sig mà byarná ni àràg barà aza àdùnká ri myàng kwonn ma àdùnbá níng. Aning sa swàmná ma pìkyinn nízyun, kada a mpìr sinn kà ning ma gbam bàna. Shìdun ri zìm aning sa ma azìmná. Kada aning zìm íri bài bàna, ama aning

sa àtùtwài aning sa swàm. ³ Kada aning tág gbam á shinn mpirká zyun-à shi sig á mìr barná ni níng bàna. Ama aning tìya big gbib ñsàn á bar shuná ni. ⁴ A sai-à Yesu kùr aza àdùnká ma mìr gbib zu hing, ná dìg bu kàm shinn ñsàn nímá zyun-à má kor fig ákor bàna.

⁵ Ning sukàká, aning wib jir àgbamká zyun-à shi sig á pyànn ná ni. Ning bidim pár aning sìnn kàng shinn ná ásim, aning sa ya bar dìrná bu-à ñsàn. Shìdun ri zìm fig mpìr-à ri gbar dù nann shinn bàna, ama ku ri sa ya mpirká zyun-à ri wib mpirká bu-à ñsàn. ⁶ Aning gbar dù nann zu shinn á pyànn Shìdun ni bàna, ku àsàin-à shi sig ma gbam níng, ku í àsàin-à má gbar dù nann zu ning á wai á sai-à ku ri zìm. ⁷ Bu-à ma ri wa kyinn ná bidim pár, aning fim ya Shìdun, jir kai bàna ku í àsàin-à ri myàng kwonn ma ning bidim pár.

⁸ Aning tib pìkyinn ná, aning shi àzír, jir kai bàna azíbná Shaitan ri kyann kyann àràg í wiyir zyun-à ri yàn kyann mpìr-à kwá pànn zwam.

⁹ Aning ngàng ku, aning sar gbam wàni á pìkyinn birná ni, jir kai bàna jàuná big, ká ri bàg Yesu nìnànn nímá á jánn-à ni ri wa írì shwìn-à ning ri wa níng. ¹⁰ Shìdun í mpìr-à ri sa bu ñsàn, ku bar sig ning jirà aning jùn kwonn ma Kristi hár kinn kinn, sai-à na wa hing shwìn titi nímá, ku ma shinnwá kwá zìg zu rìg shwìn ná, kwá pànn gbam ning, má ya ning gbam. ¹¹ Kwá ná nì kùr á shinn kó ni bidim pár hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

Bitrus Bib Kà Big

¹² Mì ri ba ya ning àkìm wasika zyun-à yi ma Silas ba sig, ku zyun-à yi ri myàng ku, ku í wunzàyí zyun-à ri bàg Yesu. Mì ri gbar gbam ning dìr, mì ri dinya ning rag wàníng í bu ñsàn bu Shìdun àjai. Aning sar gbam áni wàni.

¹³ Uwà zyun-à shi sig mà Babila, zyun-à Shìdun shig zu sig ma ning níng, ri bib kà bi ning, kwonn ma

wùnmí Markus tìnn. ¹⁴ Aning bib kà ba dìrná bidim pár, aning kàm pànn ba dìrná.

Shìdun aku ya ning pìkyinn na tag, ning ká zyun-à ning í bu Kristi.

Wasika-à BITRUS Ba Sig Wà Wa Pyànà

Bitrus ba wasika-à níng wà wa pyànà jirà aku twìb mpirká ri bàg Yesu byur jirà kada abig bàg bu tág ñsáng bàna. Mpirká ri tág jir ñsáng níng, big ri dinya mpirká rag, wà mpír ma sa àyái, bai fig bàna. Mpirká káhi áyaubá ni dang rag Yesu Kristi má kàng bi fig á dunyaru bàna. Bitrus dinya mpirká rag bu-à sa Yesu kàng bi fig bàna hár támà-à níng, jir kai bàna Shìdun zìm fig mpirká abig wu kwonn ma bu pyìrbá bàna, ama abig fím bu pyìr-à big ri sa (2 Bit 3:9). Bitrus dang rag àyúnn-à má màg hing, Yesu Kristi má kàng bi.

¹ Mì Siman Bitrus mì í fàu Yesu Kristi, mì í wùn aswamwá tìnn. Mì ri ba ya ning, ning mpirká zyun-à Shìdun sa sig ning bir sig pìkyinn ná á byar Yesu Kristi àràg barà yi bir sig níng. Shìdun ri ya mpirká bidim pár pyù jirà abig bir pìkyinn á byarwá ni, ku ri shig fig mpír bàna.

² Asàn Shìdun ma pìkyinn na tag abig kà mònn á pìkyinn ná ni, barà ning yì sig Shìdun ma Shinn Luyí Yesu níng.

Shìdun Bar Mpirká n Shig Zu Ká Ku Ri Zìm

³ Gbam Shìdun ya sig yi kó kai bidim pár, bu-à yi ri zìm á shuyí ni, jirà ayi bàg gbìb Shìdun ñsàn, ma ayi yì Kristi zyun-à bar sig yi jirà ayi dìg awàiwá ma àsànwá. ⁴ Shìdun ya sig yi bu ùwài-à ku rì gib sig nu áni rag kwá ya yi níng, jirà aning jùn kwonn ma ku, ma aning zìg zu rìg shinn ná á bu-à bibaiká zyun-à mpirká kádà á jànn-à ni ri zìm.

⁵ Jir wàníng aning bir pìkyinn ná ma aning sa bu-à ñsàn á gbìb Shìdun, ma aning yì swàb kà jírwá. ⁶ Aning pànn shinn ná, aning tib pìkyinn

ná, ma aning shi shuná àràg barà Shìdun ri zìm. ⁷ Aning shi sa ya jàuná bu-à ñsàn. Aning zìm mpirká bidim pár. ⁸ Wà na sa hing bu káníng wàni, ná yì Shinn Luyí Yesu Kristi wàni, swàmná má jànn kà fig átai bàna. ⁹ Ama wà mpír-à ma sa fig bu ñsàn káníng bàna, ku shi sig àràg mpír àfau, ku màm jànn rìghing wà Shìdun tu kifinn rìghing bu pyìrwá.

¹⁰ Jàumí big, aning jijau bàna, aning sa swàm-à Shìdun bar sig ning, n shig zu sig ning jir káhi níng. Wà na sa hing bu káníng, ná kù fig bàna. ¹¹ Wà má àdòníng, bá pù ya ning pyù-à ná kà lu Shìdun, byar-à Shinn Luyí Yesu Kristi, mpír apínniyí má na kùrwá hár kinn kinn níng.

¹² Má shi má kyab pànn kyann ya ning bu káníng, kó barà ning yì byann rìghing, n pànn hing ma pìkyinn nízyun níng. ¹³ Mì ri kyab má sàn ní kyab pànn ya ning bu káníng á pìkyinn ná ni, barà ní wu fig ma bàna níng. ¹⁴ N yì hing má nonn fig bàna, má wu rìg àràg barà Shinn Luyí Yesu Kristi dinya kyàr sig mì. ¹⁵ Bu-à sa mì ri ba ya ning wasika-à níng, í jirà sai-à ma wu hing, aning kyab pànn bu káníng.

Yi Myàng Hing Gbam Yesu Ma Zuyí

¹⁶ Buká yi ri dinya ning á shinn barà Yesu Kristi má kàng bi níng, yi ri dang fíg bu-à mpirká dinya sig yi bàna, ama yi ri dang bu-à zuyí myàng sig. Yi myàng hing gbam Shinn Luyí Yesu Kristi ma zuyí. ¹⁷ Sai-à Shìdun Tayí ri swam yan ku, nài jír wann bi á byarwá ni mà byar Tayí Shìdun ni níng, yi shi sig màhàn, nài jír-à hi dang rag, "Wàníng í wùnmí zyun-à mì ri zìm á pìkyinnmí ni wàni." ¹⁸ Yi ma shinnyí, yi fig hing nài jír-à níng ri wann bi mà wai, sai-à yi shi sig ma ku mà shinnkwìnn byar-à zwánnwá vim bìr níng.

¹⁹ Barà yi fig sig nài jírwá mà wai níng, yi bir swàb kà tim pìkyinnyí á

jírká zyun-à mpirká ri dang kyann jir Shìdun rì dang sig níng. Ná sa bu-à ñsàn wà na bir hing pìkyinn ná á jír-à ning fig sig, jir kai bàna jírká hi shi sig àràg í pitila zyun-à ri yar wann bi á byar zufi-à ni hár byar kyàr. Ayar-à hi má yar á pìkyinn ná ni àràg barà asuswir byar kyàr ri yar gbau níng. ²⁰ Bu-à sàn sig aning yì bàna í wàníng: Walai mpír-à má fig byann jir Shìdun má dang zu yì yír jír-à hi ma shinnwá. ²¹ Buká mpirká rì dang kyann jir Shìdun rì ba sig níng, big ba fíg ma shinnbá bàna. Ama big ba sig àràg barà Awun Shìdun tág sig big.

2

Malamká Ri Tág Jir Nsáng

¹ Barà mpirká káhi rì gim ñsáng rag big í yann aswam Shìdun, big rì zu bi sig áyau mpirká ni níng, í barà mpirká káhi má zu bi áyauná ni má dang rag big í mpirká ri tág jir Shìdun. Bá bònń tág mpirká jir ñsáng hár bá sa yipyàr á shinn Shinn Luyí àsàin-à zìg zu sig big á bu pyírbá ni. Bá gbar bi ya shinnbá bu-à má gban big. ² Mpirká nìnànn nímá má bàg bu-à bibaiká big ri sa. A buká big ri sa níng ni, mpirká má swau gbìb Shìdun. ³ Mpír káníng big ri sa sunu bài, bá tonn gban ning jirà abig dìg bàiná. Shìdun dang ríghing rag kwá wà big kwonn. Kwonnbá hi nyàan fòr.

⁴ Shìdun rì fim fig yann aswamká buwá mà wai, ká rì sa sig bu pyír níng bàna. Ku rì sìr gbam big, n takà big á pyír-à ni, n sìnn kà big mà byar zufi, byar-à bá shi kir kwonn wà. ⁵ Wàri níng Shìdun fim fig mpír bibaiká á dunyaru bàna. Ku tìr bi sig yor n gban vinn rìg big bidìm pá. Ama ku zìg zu sig Nuhu zyun-à rìi dinya kyann mpirká rag abig sa bu-à Shìdun ri zìm, ma mpirká káhi àkunn sùmpyànn. ⁶ Shìdun twìb swànn rìg finn swann Saduma ma Gamurata kàng rìg súng. Ku sa bai rìg swannká hi ma pyír jirà aku tiya

mpirká bu-à má sa big mpirká ká ri bàg fig ku bàna. ⁷ A sai-à níng hi, ku pinn zu rìg Lutu mpír ñsàn-à níng, barà pìkyinn wàníng bai sig wàni á sai-à wàníng myàng mpirká ri sa bu pyír. ⁸ Lutu shi sig á finn swann-à mpír bibai káníng shi sig áni. Su ma su ku ri myàng írì bu-à bibaiká big ri sa. Ku fig jír-à bibaiká ri zu á nubá ni. Barà ku í mpír ñsàn níng, bu-à mpír bibaiká ri sa níng ri wa ku wàni. ⁹ Shìdun yì síg nì barà kwá pinn zu mpír ñsànká buwá áyau shwìn, ma barà kwá sìnn kà mpír bibaiká á shwìn hár àyúnn-à Shìdun má wà kwonnbá, ¹⁰ àràg mpirká zyun-à ri sa bu-à bibaiká pìkyinnbá ri zìm, mi ri gbam sung ma Shìdun níng bàna má.

Big ri myàng fig mpír ma jinn á shinn bàna, big ri shàr fig zinn buká shi sig ma gbam mà wai níng bàna, mi ri swau káníng shí. ¹¹ Aning myàng yann aswam Shìdunká zyun-à shi sig ma gbam, gbambá kab sig bu malamká ká ri gim ñsáng níng, ama big ri swau fig buká shi sig ma gbam mà wai níng shí á pyànn Shinn Luyí ni bàna. ¹² Malam agim ñsáng káníng shi sig àràg í wi awúnn. Big ri kyab fig bu ñsàn á pìkyinnbá ni bàna, big ri sa bu-à big ri zìm. Kó barà big yì fig bu zyun bàna níng, big ri swau mpirká shí. Shìdun má gban big àràg barà big ri gban wi awúnn níng. ¹³ Big sa mpirká wa hing shwìn wàni. I bu-à sa Shìdun má sa pyann kàng big, má sìnn kà big á shwìn tìnn. Kó wà má àyúnn má, big ri sa bu-à bibaiká big ri wìm á pìkyinnbá ni kim kim. Big ri tonn gban ning, mi ri ji buju ma ning kó sai-à big ri sa bu-à bibai. Big ri fig àjwár ma bu pyír-à big ri sa. ¹⁴ Bu-à big ri zìm abig myàng bàna, sai uwà àyái, jir kai bàna zubá í zu àyái. Abann bu pyírbá ká big ri sa níng màg fig big bàna. Big ri sìnn kà mpirká zyun-à yì byann fig jir Shìdun bàna níng, á gbìb bu-à bibai. Big í mpír sunu. Shìdun má sìnn

kà big á shwìn. ¹⁵ Big fim rìghing gbìb vuvonn, mì nang jànn rìg-à, mi ri bàg gbìb-à Balamu wùn Basura zyun-à rì zìm sig bài-à big rag bá ya ku wà kwa dang sa bai hing jir Shìdun ning. ¹⁶ Aswannswánnwá dang jír ma ku àràg í mpìr jíkwinn, hár sa ku fim rìg bu pyìr-à ku nìm ri zìm aku sa ning.

¹⁷ Malam agim ñsáng káníng shi sig àràg í abinn zàpìr zyun-à wim sig. Big shi sig àràg í shyù-à pìr sig wà wàu gbar yam sig. Shìdun dang rag kwá sìnn kè big áyau zufi-à wà kab gbam. ¹⁸ Malam agim ñsáng káníng ri gbar dù shinnbá, mi ri dang jírká zyun-à bàna ma yìr. Big ri tonn gban mpirká zyun-à kè sig àpyú á gbìb Shìdun ni ma bu-à bibaiká dir mpirká ri wìm. ¹⁹ Big ri dinya mpirká rag, bá fìnn zu káníng a káníng shi shu shinn dìrbá, ama big ma shinnbá big í fàu bu-à bibai. Bu-à bibai-à mpìr ma ri sa kyann, ku kàng rìghing fàu bu bibai-à ning hi. ²⁰ Wà mpìr ma zu rìghing áyau bu bibai sa dò jirà ku yì sig Shinn Luyí zyun-à í Mpìr Apínnnyí Yesu Kristi ning, ama wà kwa kè ma sa jakàng hing bu bibai, wà bu bibai ma pànn kè hing ku kwá bai kab wà sai-à ku rì shi sig. ²¹ Nìm má sàn káb nì,aku nìm yì jir Shìdun bàna, ma wà kwá yì, ama á pyànn tití nímá ku í ngàng rìg-à jir Shìdun. ²² Big shi sig àràg barà tinn jír-à ning dang sig rag, “Bái ma wàu hing bu, ku ri ji kàng. Wà ba wau hing zyù dìr, kwá bing kè kàng dìrwá áyau azwàr.”

3

Shinn Luyí Gib Sig Nu Rag Kwá Kàng Bi

¹ Jàumí big, wàníng í wasika wà wa pyànn zyun-à mì ri ba ya ning. A wasika káníng ni, nì ba sig jirà nì dang gbam pìkyinn ná, nì kyab pànn ya ning bu káníng jirà aning kyab íri bu-à ñsàn. ² Mì ri zìm aning kyab pànn jírká zyun-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun ning dang

sig, ma aning wib jir Shinn Luyí Yesu Mpìr Apínnnyí, zyun-à yann aswamká dinya sig ning ning. ³ Bu-à mì ri zìm nì dinya ning tàma-à ning bàna, àyúnn-à dunyaru ma nyàan vinn mpìr bibaiká káhi má zu bi, shubá í shu abann àjwár bu dunyaru. Bá màm jwann ning, ning zyun-à ning shi sig á gbìb Shìdun.

⁴ Bá bib rag, “Yesu zyun-à gib sig nu rag, kwá kàng bi ning, tàma-à ning kwá áni rà? Yàkuká buyí wu rìghing á ninonn, ama hár tàma-à ning, í barà ku kàng bi fig bàna. I barà kó kai bidìm pár ri yag àràg barà big rì màm sig dunyaru.”

⁵ Mpìr káníng yì rìghing rag, wàrì ning, í Shìdun màm síg nì jànn-à ning ma nu jír-à ku dang sig. Ku màm sig jànn-à á jìnn ni áyau zàpìr, jànn á jìnn ni shi kè sig á zàpìrká ni. Ama mpìr káníng sa shi rag big yì fig bàna. ⁶ Bu-à ku rì gban sig mpirká wàrì ning ma káhi í zàpìr, í yor-à ku rì tir bi sig ning. ⁷ Ma jírwá ning hi, ku sìnn sig waisháu ma jànn-à á jinn ni jirà aka du swànn ma pyìr. Ku sìnn gbam sig sái àyúnn-à kwá wà kwonnwá. Ayúnn-à ning hi, mpirká zyun-à ngàng sig jir Shìdun ning, má kè lu pyìr.

⁸ Jàumí big, á byar Shìdun, àyúnn ñzyun shi sig àràg ji dubu zyun. Ji dubu zyun á pyànnwá ni shi sig àràg í àyúnn ñzyun. Kada aning màm jànn bu-à ning bàna. ⁹ Shinn Luyí ri wu tag fig dìr ma nu-à ku gib sig, àràg barà mpirká káhi ri kyab ning bàna. Ku ri bàg ning ádàn, jir kai bàna ku zìm fig mpirká abig wu kwonnwá ma bu pyìrbá bàna, ama abig fim bu pyìr-à big ri sa.

¹⁰ Barà ajwú ri kè á luyí ni, yi ri yì fig bàna ning, í barà àyúnn-à Shinn Luyí má bi áni ning, má shi áni tìnn. Ayúnn-à ning hi, waisháu má bab jànn rìg ma nài yán ngbam nímá. Buká shi sig mà waisháu-à ni bidìm pár má swànn gban rìg. Jànn-à á jìnn ni ma buká shi sig áni bidìm pár má bab jànn rìg tìnn. ¹¹ Barà

bu káníng bidìm pár má bab jànn rìg níng, sàñ sig aning shi írì swai shu-à wà áni rà? Aning shi shu kyìkyàr á pyànn Shìdun. ¹² Barà ning ri shi kir àyúnn bu Shìdun níng, aning bir pìkyinn ná áni jirà àyúnn-à níng hiaku bi kíni. Ayúnn-à níng hi, waisháu má pànn rìg pyir, àyúnn big asuswirká bidìm pár má zir kìfinn rìg. ¹³ Buyí, bu-à yi ri shi kir bàna, yi ri shi kir àyúnn-à waisháu àpyú ma jànn àpyú má zu bi, byar-à mpìr ñsanká má shi àràg barà Shìdun gib sig nu níng.

¹⁴ Jàumí big, aning myàng barà ning ri shi kir àyúnn-à níng hi níng, aning kar sa barà ná shi shu ñsàn ma shu kyìkyàr á pyànn Shìdun jirà aning jùn kwonn ma ku. ¹⁵ Aning myàng bu-à sa Shinn Luyí bi fonn fig bàna níng, ku ri zìm aku zìg zu ning á bu pyìrná ni ìmpyim, àràg barà Shìdun ya sig jàuyí Bulus yaraku ba ya ning níng. ¹⁶ Wàníng í bu-à Bulus ri ba kyann kó ákaun wà ku ma ri zìm aku ba á shinn bu-à sa Shinn Luyí bi fonn fig bàna. Yìr buká ku ri ba níng, wà dàkí tù hing wàni. Mpìrká zyun-à yì fig bu zyun bàna níng, ri vim bìr bu-à ku ba sig níng, á gbib zyun-à shi fig bàna, àràg barà big ri sa kyann á buká ká big ba sig á jir Shìdun ni. Wàníng big ri gbar bi yá shinnbá ki.

¹⁷ Ama ning jàumí big, barà ning yì rìghing rag, mpìr bibai káníng ri zìm abig tonn gban ning níng, aning sar gbam wàni, jirà kada abig gbar ta kà ning á gbib ajann, jirà kada aning fim gbìbná zyun-à ning shi sig áni níng bàna. ¹⁸ Aning yì swàb kà Shinn Luyí Yesu Kristi Mpìr Apínnnyí níng, ma àsànwá. Mpìrká abig swam yan ku tama-à níng hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

Wasika-à YOHANNA Ba Sig Wà Wa Zyung

Wasika-à Yohanna ba sig wà wa zyun níng, ri dinya mpirká bir sig pikyinn á byar Yesu Kristi ni, abig kwonn shinn ma Shìdun ma wùnwá Yesu Kristi. Ku rag, kada abig bàg bu tág ñsáng bàna. Ayau wasika-à níng ni, Yohanna dang jír nínànn nímá á shinn azím. Shìdun zìm mpirká wàni n swam bi wùnwá a wàníng wu á dò shinn bu pyirká buyí ni. Jir wàníng ayi zìm Shìdun, ma ayi zìm mpirká tinn. Ku ba sig rag, "Mpír-à ma dang rag ku ri zìm Shìdun, ama wà kwa zìm fig jàuwá bàna, ku ri gim ñsáng" (1 Yoh 4:20). Yohanna ba sig wasika-à níng jirà ayi yì rag, yi shi sig ma yonki wà má shi kinn kinn (1 Yoh 5:13).

Jír-à Ri Ya Yonki

¹ Mì ri ba ya ning jír-à níng á shinn mpír zyun, big ri bar ku jir Shìdun. Mpír-à níng shi sig ma yonki sai-à big màm fig ma jànn-à bàna. Yi myàng hing ku ma zuyí. Yi fig hing ku ri dang jír. Yi tib hing ku ma vuyí. Ku í àsàin-à ri ya yi yonki. ² Asàin-à ri ya yonki kinn kinn-à níng, zìnnwá í Yesu Kristi. Ku ma tawá í bu ñzyun. I wà ku bi á jànn-à ni, n tìya yi shinnwá. Yi myàng hing ku. Jír-à yi ri dinya ning níng í jír á shinnwá ni. ³ To, bu-à yi myàng sig ma zuyí, n fig sig ma sungyí níng, í bu-à yi ri dinya ning tinn, jirà ayi ma ning shi í bu ñzyun ma tayí Shìdun, ma wùnwá Yesu Kristi. ⁴ Yi ri ba ya ning wàníng jirà ayi ma ning fig àjwár ûwài-à níng á bìr-à ni.

Ayi Shi Ayau Ayar

⁵ Wàníng í jír-à yi fig sig á byar Yesu Kristi ni, yi ri dinya ning. Jír-à hi í wàníng: Shìdun kyinnwá kyikyàr hawu, fi bàna áni, kó tití nímá. ⁶ Wà ya dang rag yi ri bàg

Shìdun, ama wà ya shi sig á zufi-à ni, yi ri gim ñsáng, yi ri bàg fig gbìb àjai bàna. ⁷ Wà ya bàg hing ma shi hing á byar kyikyàr hawu-à níng, àràg barà Shìdun shi sig áni níng, yi shi kwonn rìghing í bu ñzyun, àsà wùnwá Yesu ri tu kyàr ya yi bu pyirká buyí.

⁸ Wà ya dang rag yi í mpír bu pyír bàna, yi ri tonn gban shinnyí, yi bàna ma gwangga á píkyinnyí ni. ⁹ Ama ya dinya hing Shìdun bu pyíryí big, kwá yafa ya yi, kwá tu kyàr rìg yi bu pyirká yi sa sig, jir kai bàna ku ri sa swàm ma buká ku dang sig. ¹⁰ Wà ya dang rag yi sa fig bu pyír bàna, yi ri bar Shìdun agim ñsáng, jírwá bàna á píkyinnyí ni.

2

Kristi Ri Kà Nuyí

¹ Yanká bigmí big, mì ri ba ya ning bu-à níng, jirà aning sa bu-à bibai bàna. Ama mpír-à ma sa hing bu-à bibai, yi shi sig ma mpír-à má kà nuyí á pyànn Shìdun, mpír-à níng í Yesu Kristi. Ku í mpír gwangga. ² A jir shinnwá ni Shìdun ri yafa ya yi bu pyíryí. Ama íri bu pyíryí bàna, ku ri zìm aku yafa bu pyír mpirká á jànn-à ni bidim pár.

³ Ya wib hing bu-à Shìdun ri dang, yi yì hing yi í mpír Shìdun. ⁴ Mpír-à ma dang rag ku yì hing Shìdun, ama kwa wib fig jír wàníng bàna, ku ri gim ñsáng, ku yì fig gwangga Shìdun bàna. ⁵ Mpír-à ma ri wib jir Shìdun, kwá zìm Shìdun í kyinn ñzyun. Wàníng í barà yá yì rag, yi shi sig ma Shìdun. ⁶ Mpír-à ma dang rag ku shi sig ma Shìdun, aka shi mpír ñsàn àràg Yesu.

Mpírká Bu Kristi Abig Zìm Bar Dirbá

⁷ Ayormí big, jír-à mì ri dinya ning, aning wib níng, í jír àpyú zyun bàna. I jír-à big rì dinya sig ning daka á ninonn, í jir Shìdun-à ning rì fig sig níng. ⁸ Ning yì rag hing Yesu Kristi tàma-à níng, í bu-à sa jírwá shi shirag í jír àpyú á byarná

ni. Yesu Kristi zìm sig mpìr mpyim. I wà tama-à níng, ning ri zìm mpìr tìnn. Shi àràg zufi ri wam zu, í wà ayar zyun-à í àjai ri yar.

⁹ Mpìr-à ma dang rag, ku shi sig áyau àyar, ama ku ma ri zib jàuwá zyun, hár tama-à níng ku shi sig áyau zufi. ¹⁰ Mpìr-à ma ri zìm jàuwá, ku shi sig áyau àyar bu Kristi ni. Bu-à má du kà ku áyau bu pyìr bàna. ¹¹ Mpìr-à ma ri zib jàuwá zyun, ku shi sig áyau zufi, ku ri kyann á zufi-à ni. Ku yì fig byar-à ku ri yag bàna, jir kai bàna zufi bir dim rìghing zuwá kùun.

¹² Mì ri ba ya ning, yanká bigmí big, jir kai bàna big yafa ya rìghing ning bu pyìrná á jir shinn Yesu ni. ¹³ Mì ri ba ya ning, ning shun àgbamká, jir kai bàna ning yì hing ku, ku zyun-à shi jag sig sai-à big màm fig ma jànn-à. Mì ri ba ya ning, ning yann sukàká, jir kai bàna ning gbam kan rìghing Shaitan mpìr azibná.

¹⁴ Mì ri ba ya ning, yanká bigmí big, jir kai bàna ning yì rìghing Tayí Shìdun. Mì ri ba ya ning, ning shun àgbamká, jir kai bàna ning yì hing ku, ku í zyun-à shi jag sig sai-à big màm fig ma jànn-à bàna. Mì ri ba ya ning, ning yann sukàká, jir kai bàna ning shi sig ma gbam, jir Shìdun shi sig á pìkyinn ná ni, ning gbam kan rìghing Shaitan mpìr azibná.

¹⁵ Aning sìnn pìkyinn ná á bu dunyaru bàna. Mpìr-à ri zìm bu dunyaru, kwá zìm fig Tayí Shìdun á pìkyinnwá ni bàna, kó tití nímá.

¹⁶ Bu dunyaru káníng í bu-à bibai bidìm pár, àràg mpìr-à ma sìnn sig jir àyái á pìkyinnwá ni, àràg mpìr-à ma ri dab zu bu-à kwa myàng ku ri zìm aku dig, àràg mpìr-à ma ri gbar dù nann shinn. Bu káníng í bu Shìdun bàna, í bu dunyaru. ¹⁷ Aning myàng. Dunyaru-à níng má vinn rìg, kwonn ma bu bibaiká shi sig áni tìnn. Ama mpìr-à ma ri sa bu-à Shìdun ri zìm, kwá shi hár kinn kinn.

Mpìrká Zy়un-à ri Zib Yesu Kristi

¹⁸ Yanká bigmí big, dunyaru-à níng ri vinn rá vinn. Ning fig hing mpìr azib Yesu Kristi má bi. Tama-à níng, ning myàng rag hing barà mpìr azibká bu Yesu Kristi big nìnànn nímá shi sig á dunyaru. Jir wàníng yi yì rìghing dunyaru ri vinn rá vinn. ¹⁹ Mpìr azibká bi sig níng, big í mpìrká buyí big bàna, í bu-à sa big zu rìghing áyauyí ni. Wà big nìm ma í mpìrká buyí big, big nìm má zu fig áyauyí ni bàna. Ama big zu rìghing áyauyí ni. I bu-à sa mpìrká má yì rag big shi fig mpìrká buyí bàna.

²⁰ Ama bigná, ning shi fig àràg mpìr káníng bàna. Kristi wìr kà ya sig ning Awun Kyìkyàrwá. I bu-à sa ning yì rìghing jir àjai. ²¹ Mì ri ba ya ning í jirà ning yì hing jír àjai. Ná wái í jirà ning yì fig bàna. Ning yì hing jír àbyann má mà fig ñsáng bàna.

²² Agim ñsángká í ni big rà? I mpìrká ri dang rag Yesu í Shìdun swam bi fíg ku nì bàna níng. Mpìr káníng ri ngàng Tayí Shìdun ma wùnwá Yesu Kristi, big í mpìr azib Kristi. ²³ Mpìr-à ma ngàng wùn Shìdun, ku zìm fig Ta wàníng bàna tìnn. Mpìr-à ma zìm hing Yesu, ku zìm sig Ta wàníng tìnn. Bá gàb finn sar fig Ta ma Wùn bàna.

²⁴ Bu-à ning fig jag sig níng, aning pànn gbam á pìkyinn ná ni. Na sa hing àdòníng, í barà ná shi ma Wùn Shìdun ma Tawá áni. ²⁵ Nu-à Yesu gib sig ma yi í wàníng, ku dang rag kwá ya yi yonki kinn kinn.

²⁶ Mì ri ba ya ning wàníng á shinn mpìrká ri zib Kristi. Big ri zìm abig tonn gban ning. ²⁷ Ama bigná, Yesu Kristi sìnn kà ya rìghing ning Awun Shìdun á pìkyinn ná ni. Barà Awun Shìdun shi sig á pìkyinn ná ni níng, ná yàn fig rag mpir aku tàg ning bàna. Bu-à sa níng, Awun Shìdun ri tàg ning kó kai bidìm pár. Bu-à kwa tàg ning bidìm pár, í àjai. Aning shi bir kyann pìkyinn ná á dìr Kristi ni

àràg barà Awun Shìdun tàg sig ning níng.

²⁸ To. Yanká bigmí big, aning shi kyann ma Kristi, jirà kwa bi hing, yá shà ku ma àjwár, yá sa fig zunái má shàr fig ku bàna. ²⁹ Ning yì hing, Yesu Kristi í mpìr asa bu-à ñsàn. Ning yì hing mpìr-à ma ri sa bu-à ñsàn, ku í mpìr Shìdun.

3

Yi í Yanká Bu Shìdun

¹ Aning myàng barà Tayí Shìdun ri zìm yì wàni. Ku ri zìm yi, hár ku ri bar yi rag yi í yanká buwá. Wàníng í ájai, í barà yi shi sig áni. Mpìrká ri bàg fig Shìdun bàna níng, big yì fig yi bàna. Bu-à sa níng, big yì fig Shìdun bàna. ² Ning mpìr azimmí big, yi kàng rìg rag hing yann Shìdun tàma-à níng. Yi yì fig ma bu-à yá kàng á pyànn bàna. Ama yi yì hing, àyúnn-à Yesu Kristi ma kàng bi hing, yá shi àràg ku, jir kai bàna yá myàng barà ku shi sig áni. ³ Mpìr-à ma ri kyab àdòníng á pìkyinnwá ni, kwá shi shu kyìkyàr àràg barà Yesu shi sig mpìr kyìkyàr níng.

⁴ Mpìr-à ma ri sa kyann bu-à bibai, buwá ku ri wib fig doka Shìdun bàna. Bu-à bibai shí nì wà mpìr ma ri wib fig doka Shìdun bàna. ⁵ Ning yì hing bu-à sa Yesu Kristi bi sig á dunyaru níng, í jirà aku zìg zu bu-à bibaiká yi ri sa. Ning yì hing buwá ku taba sa fig bu-à bibai bàna. ⁶ Mpìr-à ma shi sig ma Yesu, kwá sa swàb kà fig bu pyìr mà pyànn àràg wàri bàna. Ama mpìr-à ma ri sa swàb kà bu pyìr mà pyànn, ku yì fig wàníng bàna. Ku myàng fig wàníng bàna.

⁷ Kada aning zìm abig tonn gban ning bàna, ning yanká bigmí big. Mpìr-à ma ri sa bu-à ñsàn, ku shi síg nì ma pìkyinn-à kyìkyàr, àràg barà Yesu Kristi shi sig ma kyinn-à kyìkyàr níng. ⁸ Mpìr-à ma ri sa bu-à bibai, ku í mpìr Shaitan, jir kai bàna Shaitan í mpìr-à asa bu-à bibai

á sai-à big màm fig ma jànn-à bàna. Bu-à zìg bi sig Wùn Shìdun á byar á myann níng, í jirà aku gban rìg swàm bu bibaiká Shaitan ri sa.

⁹ Mpìr-à ma í mpìr Shìdun, kwá sa swàb kà fig bu-à bibai bàna, jir kai bàna ku ri shi àràg barà Shìdun ri shi. Kwá sa fig bu pyìr bàna, jir kai bàna ku í wùn Shìdun. ¹⁰ Mpìr-à ma sa fig bu-à ñsàn bàna, kó wà kwa zìm fig jàuwá zyun bàna, ku í mpìr Shìdun bàna. Wàníng í barà yá gàb fím mpìr Shìdun ma mpìr Shaitan áni.

Ayi Zìm Bar Dìryí

¹¹ Ayi zìm bar dìryí. Wàníng í jír-à yi rì fig sig wà jijag. ¹² Kada ayi shi àràg Kayinu bàna, ku í mpìr Shaitan. Ku gban rìg wunzàwá. Ku gban sig wàníng í jirà pìkyinn wàníng kyìkyàr. Buwá pìkyinnwá bai.

¹³ To, ning wunzàmí big, ning myàng hing kó? Wà mpìrká á byar á myann ma ri zib ning, í bu mamaki bàna. ¹⁴ Yi yì hing yi wam zu rìghing byar ki, yi dìg rag hing yonki, jir kai bàna yi ri zìm jàuyí big. Mpìr-à ma zìm fig jàuwá bàna, ku ri shi shu ki wu. ¹⁵ Mpìr-à ma ri zib jàuwá zyun, ku í agban ki. Ning yì hing mpìr agban ki má dìg fig yonki kinn kinn bàna. ¹⁶ Yesu wu sig dò jir shinnyí. Wàníng í barà yi yì sig mpìr ri zìm jàuwá áni. Yi má ayi zìm jàuyí big àdòníng. Kada ayi ngàng jirà yá wu ki á shinnbá ni bàna. ¹⁷ Mpìr-à ma shi sig ma bài, kwa myàng mpìr ashi zyun ma ri zìm bài, wà kwa ya fig wàníng bàna, í wà yá yì rag ku ri zìm fig Shìdun bàna. ¹⁸ Ning yanká bigmí big, kada ayi dang ma nu átai rag yi ri zìm mpìr, bàna. Ayi sa bu-à má tàg rag yi ri zìm mpìr.

Ayi Kyab Kyinn Pyànà á Pyànn Shìdun Ni Bàna

¹⁹ Wà ya ri zìm mpìr, í wà yi yì hing yi í mpìr gwangga. I wà yá kyab fig kyinn pyànà bàna á pyànn Shìdun. ²⁰ Wà pìkyinnyí ma dinya yi rag yi ri sa bu-à bibai, Shìdun

kab síg pìkyinnyí ni. Ku yì hing kó kai bidim pár. ²¹ Ayormí big, wà pìkyinnyí ma dinya fig yi rag yi ri sa bu-à bibai bàna, yá kyab fig kyinn pyànn à pyànn Shìdun ni bàna. ²² I wà yá dìg bu-à yi ri vig ku, jir kai bàna yi ri wib jírwá, yi ri sa bu-à ku ri zìm. ²³ Ku ri zìm ayi bir pìkyinn á zìnn wùnwá Yesu Kristi, ma ayi zìm bar dìryí. Wàníngr i bu-à ku ri zìm ayi sa. ²⁴ Mpìr-à ma ri wib jir Shìdun, ku í mpìr Shìdun àjai. Shìdun ri shi ma ku. Awunwá ku sìnn sig á pìkyinnyí ni níng, í bu-à ri tàg yi ku shi sig ma yi í zyun.

4

Aning Màng Màng Fig Mpìrká, Aning Myàng Wà Ba Shi Sig Ma Awun Shìdun

¹ Ayormí big, kada aning bàq jir mpìrká ri dang átai rag big shi sig ma Awun Shìdun níng bàna. Aning màg màg fig big aning myàng káhi kó big ri bàq jir Shìdun àjai, jir kai bàna mpìrká nìnànn nímá ri gim ñsáng rag big í yann aswam Shìdun, kó áni bidim pár. ² Mpìr-à ma zìm hing rag Yesu Kristi dù bi sìg mà lu Shìdun, n bi á byar á myann àràg mpìr, mpìr-à níng hi shi sig ma Awun Shìdun. Wàníngr i barà yá yì kó mpìr-à níng hi shi sig ma Awun Shìdun. ³ Mpìr-à ma ngàng hing jír á shinn Yesu, ku bàna ma Awun Shìdun. Awun-à ku shi sig ma káhi í awun mpìr zyun-à ri zib Kristi. Ning fig hing big dang rag mpìr azib Kristi má bi. Tama-à ning ku shi sig rag á jànn-à ni.

⁴ Yanká bumí big, ning í mpìrká bu Shìdun, ning gbam kan rìghing mpìrká ri gim ñsáng rag big í yann aswam Shìdun, jir kai bàna Awun-à wà shi sig á pìkyinn ná ni níng kab wà á dunyaru ma gbam. ⁵ Mpìrká ri gim ñsáng rag big í yann aswam Shìdun níng, big í mpìr Shìdun bàna. Big í mpìrká á dunyaru. Big ri dang jír àràg mpìrká á dunyaru. I bu-à sa, mpìrká à dunyaru ri gang

sung á byarbá ni. ⁶ Ama buyí, yi shí nì mpìr Shìdun. Mpìrká ma ri wib Shìdun, big ri fig jíryí. Ama mpìrká ma ri wib fig Shìdun bàna, big ri fig fig jíryí bàna. Wàníngr i barà yi ri gáb fím jír àjai ma jir ñsáng.

Shìdun i Mpìr Azìm

⁷ Ning yanká bigmí big, ayi zìm bar dìryí. Ning yì hing i Shìdun sa sìg nì wà mpìr ri zìm jàuwá big. Mpìr-à ma ri zìm jàuwá, wàníngr tiya sig yi ku í mpìr Shìdun, ku yì hing Shìdun. ⁸ Mpìr-à ma ri zìm fig jàuwá bàna, ku yì fig Shìdun bàna sám, jir kai bàna Shìdun í mpìr azìm. ⁹ Shìdun swam bi sig wùnwá ñzyun á jànn-à ni, jirà ayi dìg yonki kinn kinn á dò shinnwá ni. Wàníngr i barà Shìdun tiya sig yi barà ku ri zìm yi wàni. ¹⁰ I yi, yi zìm fig Shìdun í nì bàna. Ama, í Shìdun zìm sìg yi nì, n swam bi sig wùnwá ñzyun, á wàníngr wu á shinn bu pyìrká buyí ni.

¹¹ Ning yanká bigmí big, barà Shìdun zìm sig yi àdòníngr, yi má ayi zìm bar dìryí. ¹² Walako mpìr-à myàng sig Shìdun á zu. Ama, wà ya ri zìm bar dìryí, yi yì hing Shìdun shi sig á pìkyinnyí ni, kwá du kà yi ayi zìm bar dìryí.

¹³ Shìdun sìnn kà sig yi Awun Kyìkyàrwá á pìkyinnyí ni. Wàníngr i bu-à sa yi yì hing rag ku shi sig ma yi, yi shi sig ma ku. ¹⁴ Yi myàng hing wùn Shìdun wà zyun-à ku swam bi sig á jànn-à ni, jirà a wàníngr zìg zu mpìr á bu pyìr. Wàníngr i bu-à yi ri dinya mpìrká. ¹⁵ Mpìr-à ma zìm hing rag Yesu í wùn Shìdun, mpìr-à níng hi shi sig ma Shìdun, Shìdun shi sig á pìkyinnwá ni. ¹⁶ To. Buyí yi yì hing barà Shìdun ri zìm yi. Yi sìnn sig á pìkyinnyí ni rag Shìdun ri zìm yi.

Pìkyinn Shìdun í kyinn azìm. Mpìr-à ma ri zìm jàuwá àràg barà Shìdun ri zìm ku, ku ri shi kyann ma Shìdun, Shìdun bó shi sig á pìkyinnwá ni. ¹⁷ Shìdun ri sa yi ayi zìm mpìr, wàníngr i bu-à sa yá shár

fig zinn á àyúnn-à kwá wà kwonn á dunyaru bàna. Bu-à sa níng, yi ri zìm mpìr àràg barà Yesu Kristi ri zìm níng. ¹⁸ Mpìr-à ma shi sig ma azìm á pìkyinnwá ni, kwá shàr fig zinn bàna. Wà ya ri zìm Shìdun wàni, yá shàr fig zinnwá bàna. Wà ya ri shàr zinnwá í jirà yi ri kyab rag kwá du kà yi á shwìn.

¹⁹ Shìdun zìm jag sig yi í nì, í wà yi ri zìm ku tàma-à níng. ²⁰ Mpìr-à ma dang rag ku ri zìm Shìdun, ama wà ku ma ri zib jàuwá zyun, ku ri gim ñsáng. Sáshinn mpìr má zìm Shìdun zyun-à ku ri myàng fig wàníng bàna, ma ngàng jàuwá zyun-à ku ri myàng rà? ²¹ Mpìr-à ma ri zìm Shìdun, aku zìm jàuwá tìnn. Wàníng í bu-à Shìdun dinya sig yi.

Yá Gbam Kan Bu Bibaiká á Byar á Myann Níng

5

¹ Mpìr-à ma bir hing pìkyinn rag Yesu Almasihu í wà zyun-à Shìdun swam bi sig, mpìr-à níng hi í mpìr Shìdun. Mpìr-à ma ri zìm Tayí Shìdun, kwá zìm yanká bu Shìdun tìnn. ² Wà ya zìm hing Shìdun, ma bàg hing jírwá, yi yì hing yi ri zìm yanká buwá big tìnn. ³ Mpìr-à ma ri zìm Shìdun, kwa wib jír wàníng. Jírwá bàna ma shwìn kó túti nímá, wà yá wib ku. ⁴ Mpìrká zyun-à ma í yanká bu Shìdun bidìm pár, big ri gbam kan bu bibaiká á byar á myann. Wà ya bir hing pìkyinn á byar Yesu ni, í wà yá gbam kan bu bibaiká á byar á myann. ⁵ Mpìr-à má gbam kan bu bibaiká á byar á myann í ni rà? Sái dái mpìr-à ma dang rag, "Yesu í wùn Shìdun."

Bu Saraká Dinya Sig Yi Jír á Shinn Yesu

⁶ Yesu Kristi í zyun-à bi kwonn sig ma zàpìr ma àsà. Zàpìr-à hi í zàpìr dìr wau batisma. Asàwá í kiwá. Iri dìr batisma wau bàna, ku bi wu ki. Awun Shìdun dinya yi àdòníng, jir kai bàna Awun Shìdun ri dinya yi

àjai. ⁷ Bu sara dinya sig yi jír á shinn Yesu. ⁸ I Awun Shìdun, ma zàpìr-à ma àsàwá. Bu sara káníng í jír nízyun. ⁹ Mpìr ma dinya sig yi jír, yi ri zìm rag í àjai. Ayi zìm kab jir Shìdun, zyun-à dinya sig yi jír á shinn wùnwá ni níng. ¹⁰ Mpìr-à ma sìnn hing pìkyinn á byar wùn Shìdun ni, kwá yì á kyinnwá ni rag buká Shìdun dang sig níng í àjai. Mpìr-à ma bir fig pìkyinn á buká Shìdun dang sig níng bàna, shi àràg ku ri bar Shìdun mpìr agim ñsáng, jir kai bàna ku zìm fig jír bu-à Shìdun dang sig á shinn wùnwá ni bàna. ¹¹ Wàníng í bu-à Shìdun dang sig, Shìdun rag ku ya sig yi yonki wà má vinn fig bàna jir shinn Wùnwá. ¹² Mpìr-à ma shi sig ma Wùn Shìdun á pìkyinnwá ni, ku shi sig ma yonki-à níng. Ama mpìr-à ma bàna ma Wùn Shìdun, ku bàna ma yonki.

Yonki-à Má Shi Kinn Kinn

¹³ Mì ri ba ya ning, ning mpìrká sìnn sig pìkyinn á byar Wùn Shìdun, jirà aning yì rag, ning shi sig ma yonki wà má shi kinn kinn. ¹⁴ Yi yì hing yá shàr fig zinn wà vig Shìdun bàna, jir kai bàna wà ya vig ku bu-à ku ri zìm aku ya yi, ku ri fig jíryí, ku ri ya yi. ¹⁵ Yi yì hing ku ri fig jíryí sai-à yi ma ri vig ku. To, barà yi yì hing í àjai ku ri fig jíryí níng, yi yì hing bu-à ya vig ku, ku ri ya yi.

¹⁶ Mpìr-à ma myàng jàuwá ma ri sa bu-à bibai zyun-à má du kà fig wàníng á ki bàna, aku vig ya wàníng Shìdun, Shìdun má ya wàníng yonki. Ama, bu pyìr zyun shi sig áni, mpìr ma sa hing, má du kà ku á ki. Wa myàng jàuwá zyun ma ri sa írì bu pyìr àdòníng, nì dang fig rag á vig ya ku Shìdun bàna.

¹⁷ Bu-à bibai wà áni bidìm pár í bu pyìr. Ama bu bibai káhi shi sig áni, má du kà fig mpìr á ki bàna.

¹⁸ Yi yì hing mpìrká zyun-à ma í yann Shìdun big ri sa kyann fig bu-à bibai bàna, jir kai bàna Yesu Wùn Shìdun ri kang big. I bu-à sa Shaitan mpìr azíbbá má dìg fig pyù

barà kwá sìnn kà big abig sa bu bibai bàna.

¹⁹ Shaitan pànn kà sig mpirká á byar á myann á vùwá ni. Ama bigyí yi yì hing yi í yann Shìdun.

²⁰ Yi yì hing Yesu Wùn Shìdun bi sig, n tàg yar rìghing yi. Ku sa sig àdònìng jirà ayi yì rag Shìdun í mpìr gwangga. Yi shi sig ma Shìdun, ku í mpìr gwangga. Yi shi sig ma wùnwá Yesu Kristi tìnn, ku í Shìdun àjai, zyun-à ri ya yonki-à má vinn fig á viññ bàna.

²¹ Yanká bumí big, aning wib bu zyun bàna, sái Shìdun awinwá ni.

Wasika-à YOHANNA Ba Sig Wà Wa Pyànà

Akim wasika-à wà wa pyànà níng, Yohanna ri dang jír á shinn barà mpìrká abig zìm bar dìrbá. Kada abig zìm bu tàg ñsáng bàna.

¹ Mì Yohanna shun àgbam-à níng, mì ri ba ya ning, ning mpìrká ri shi kwonn í byar ñzyun á zìnn Yesu. Mì ri zìm ning wàni. Iri mì mì ri zìm fíig ning ni awínmí ni bàna. Mpìrká yì sig jir àjai bidim pár ri zìm ning, ² jir kai bàna jir àjai-à níng shi sig á kyinnyí ni, má shi kinn á kyinnyí ni.

³ Tayí Shìdun ma wùnwá Yesu Kristi bá wìr kà ya yi àsàn, bá myàng ashiyí, bá ya yi pìkyinn na tag, jir kai bàna yi ri bir pìkyinnyí á jir àjai, yi ri zìm jàuyí big.

Aning Bàg Bu-à Yesu Tàg Sig Níng

⁴ Mì ri fig àjwár, jir kai bàna ning nìnànn nímá ning ri bàg jir àjai barà Tayí Shìdun dinya sig yi. ⁵ Tàma-à níng mì ri vig ning ayi zìm bar dìryí, í jír zyun-à yi ri shi bab sig ma kàhi sai-à á ninonn. ⁶ Wà ya ri zìm bar dìryí, yi ri bàg jir Shìdun. Barà ning rì fig jag sig níng, jírwá dang rag ayi zìm bar dìryí.

⁷ Mpìrká ri gim ñsáng shi sig rag á jànn-à ni nìnànn nímá. Big ri tonn gban mpìrká rag Yesu Kristi Wùn Shìdun bi fig á jànn-à ni bàna. Big í mpìr azíb Yesu Kristi. ⁸ Aning pànn shinn ná. Aning zìm abig tonn gban ning bàna. Na zìm hing àdònín, ná dìg fig bu-à Tayí mà wai má ya ning jir shinn swàmná bàna.

⁹ Mpìr-à ma tàg fig bu-à Yesu ri tàg mpìrká bàna, kwá tàg bu zyun kim, ku bàna ma Shìdun á pìkyinnwá ni. Mpìr-à ma bàg hing bu tàg Yesu níng, ku dìg hing Ta-à ma Wùnwá bidim. ¹⁰ Mpìr-à ma bi hing á byarná ni, ma zìg bi fig jir bu tàg

Yesu bàna, wà kwa zìg bi jir bu tàg zyun kim, aning zìm aku bi á luná ni bàna. Aning shà ku bàna. ¹¹ Mpìr-à ma shà hing ku, shi àràg mpìr-à níng hi ri sa jag ku bu bibai-à ku ri tàg níng.

Jír-à Wà Kinn Shinn

¹² N shi sig ma bu-à má dinya ning nìnànn nímá. Ama ñ zìm fig ñ ba ya ning á wasika bàna. Ama mì ri zìm ñ yag dìg ning, ñ dinya ning zu ma zu, jirà yá fig àjwár wàni.

¹³ Mpìrká ri bàg Yesu áyág ri bib kà ning.

Wasika-à YOHANNA Ba Sig Wà Wa Sara

Wasika-à wà wa sara níng, Yohanna ba ya sig mpìr zyun-à big ri bar ku Gayus. Yohanna yan Gayus, jir kai bàna wàníng sinn sig pìkyinnwá nzyun á jír àjai bu Shìdun (3 Yoh 1:3). Yohanna yan Gayus, jir kai bàna Gayus ri sa shang mpirká ri bàg Yesu.

¹ Mì àgbam-à, mì ri ba ya wù, Gayus wù zyun-à mì ri zìm wù wàni.

² Jàumí, mì ri vig Shìdun à shi áyau àjwár, dìrwú aku shi ítau tìnn, àràg barà ñ yì sig pìkyinnwú ri fig àjwár á pyànn Shìdun. ³ Mì ri fig àjwár á jír barà jàuyí big bi dinya mi rag wù ri sinn kyinnwú nzyun á jír àjai bu Shìdun, àràg barà wù ri shi kyann. ⁴ Ajwármí kab gbam, barà ñ fig big dang rag yanká bumí big shi sig á gibil àjai.

Yohanna Yan Gayus Jir Swàm Wàníng

⁵ Ayormí, wù ri sa ya jàuká buyí swàm big pìkyinn nzyun, kó barà big í kyìnn á byarwú ni níng. ⁶ Big dinya hing mpirká ri bàg Yesu áyág rag, wù ri zìm mpirká, wù ri pànn sànn big. A sa jag big barà Shìdun ri zìm. A ya big bu-à bá yag kyinnbá mà pyànn ma kàhi. ⁷ Bu-à sa níng, kyinnbá big ri yag níng, big ri yag á zìnn Yesu. Big ri zìm fig bu á vù mpirká ri bàg fig Shìdun bàna. ⁸ Wà má àdòníng, ayi pànn mpirká àdòníng ma vù pyànn, jirà ayi ma big sa swàm jir àjai-à níng á bìr-à ni.

Yohanna Twìb Mpirká Byur á Shinn Diyotarifis

⁹ N ba ya sig mpirká ri bàg Yesu wasika. Ama Diyotarifis ngàng yi. Ku ri gbar dù shinn, ku ri zìm shu àgbam. ¹⁰ Ma bi hing, mà dinya

ning bu-à ku ri sa. Ku ri dang jír á shinnyí ni nìnànn nímá. Ku ri dang bai yi. Ku ri gim ñsáng á shinnyí ni. Wàníng màg fig ku bàna. Hár tàma-à níng ku ri ngàng mpirká ma bi abig dang jír Shìdun. Ku ri kan dim mpirká ma ri zìm abig shà káníng. Mpirká ma ri shà káníng, ku ri kan zu rìg big áyau mpirká ri kwonn shinn á zìnn Yesu.

¹¹ Ayormí, á bàg bu-à bibai bàna, á bàg bu-à ñsàn. Mpirká ma sa bu-à ñsàn, ku í mpirká Shìdun. Mpirká ma sa bu-à bibai, ku yì fig Shìdun bàna.

¹² Kó ni ri dang jír á shinn Dimitiriyas, big rag ku í mpirká ñsàn. Buká ku ri sa bidim pár ri tág rag ku ri bàg Shìdun àjai. Yi má, yi dang hing àdòníng tìnn. A yì hing bu-à ya dang í àjai.

Jír-à Wà Kinn Shinn

¹³ N shi sig ma buká má dinya wù nìnànn nímá. Ama ñ zìm fig ñ ba ya wù á wasika bàna. ¹⁴ Mì ri zìm ñ bi dìg wù kíni, jirà ayi dang zu ma zu.

¹⁵ A shi ítau. Jàuwú big ri bib kà wù nài áni. A bib kà jàuyí big màhàn.

Wasika-à YAHUDA Ba Sig

Yahuda ba sig wasika-à níng jirà aku twìb mpirká zyun-à bir sig pìkyinn á byar Yesu ni byur, kada abig gang fig jir ñsángká mpirká ri tàg níng bàna. Ku gbar gbam big dìr jirà abig sar gbam á jir Shìdun zyun-à big bir sig pìkyinn áni (Yah 1:3).

¹ I mì Yahuda mì ri ba ya ning wasika-à níng, mì í fàu Yesu Kristi, mì í wunzà Yakubu.

Mì ri ba ya ning, ning mpirká zyun-à Shìdun Tayí bar sig ning, mi ri zìm ning, ningká Yesu Kristi ri kang ning jirà kada bu zyun aku dìg ning bàna.

² Asàn Shìdun, ma pìkyinn na tag, ma azìmwá aku shi yà zu gban rìg ning bidim pár.

Kwonn Wà á Shinn Malam Agim Nsángká

³ Jàumí big, sai-à rì níng, mì ri zìm ní ba ya ning wasika á shinn barà Shìdun pinn zu sig yi bidim pár. I wà ní bi kyab kàng rag, sàñ kab síg ní, ní ba ya ning, ní gbar gbam ning dìr jirà aning sar gbam á jir Shìdun zyun-à ning bir sig pìkyinn, wà Shìdun ya kà sig á vù mpirká buwá ni. Jír káníng má vim bìr fig bàna, má shi àràg barà shi sig.

⁴ Mì ri dang àdònín, jir kai bàna mpirká káhi shi sig áni, big ri zìm fig abig wib Shìdun bàna. Big kù kà sig áyauná ni. Mpìr káníng big ri zìm abig sa bai rìg jír á shinn barà Shìdun sa ya sig yi àsàn níng, jirà abig dìg pyù abig sa bu bibaiká big ri zìm. Big ri zìm fig Yesu Kristi zyun-à í Asàin Luyí ma Shinn Luyí níng bàna. Wàri níng, big ba sig á jir Shìdun ni barà Shìdun má wà kwonn írì swai mpìr káníng.

⁵ Mì ri zìm ní kyab pànn ya ning bu káníng kó barà ning rì yì rìghing

níng. Sai-à rì níng, Shìdun pinn zu sig mpirká buwá, ká ri shàr zu sig mà jànn Masar. Ama ásim, ku bì gban rìg mpirká káhi áyaubá ni, ká bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna níng. ⁶ Yann aswamká bu Shìdun mà wai ká ri zìm fig abig shi mà byar shu-à Shìdun sìnn sig big bàna níng, Shìdun zìg big n ta kà rìg mà tonn fi-à ni, n sìr rìg big ma sarka hár kinn kinn, sái àyúnn ùwài-à Shìdun má wà kwonn dunyaru áni níng ma fòr hing. ⁷ Aning kyab pànn jir Saduma ma Gamurata ma swannká ká shi yàr sig ma big. Mpirká ká shi sig mà swann káníng ni rì sa àyái, big rì sa bu bibaiká kim kim. Big ri wa shwìn mà pyìr-à ni zyun-à má dim fig ádim bàna. Wàníng ri tàg yi barà Shìdun má sa ma mpirká ri wib fig jírwá bàna níng áni.

⁸ Mpirká ká kà bi sig áyauná ni níng, ri sa íri bu-à bibai-à níng tìnn. Big ri la la á shinn bu-à bibai, big ri sa àyái. Big zìm fig a Shìdun shi kùrbá bàna, big ri swau yann aswamká ká shi sig ma gbam mà wai. ⁹ Mikailu zyun-à ku shi síg ní àgbam yann aswamká mà wai, ku ma shinnwá ku swau fig Shaitan bàna. Asai-à rì níng hi, Shaitan rì sa yipyàr ma ku á shinn awain Musa. Mikailu gbar dù nann zu fig shinnwá n dang fig jír bibai á shinn Shaitan bàna. Bu-à ku dang sig bàna, ku rag, "Shìdun aku yan ta wù." ¹⁰ Mpìr káníng big ri swau buká big myàng yì byann fig bàna. Big shi sig àràg í wi awúnnká, ká ri kyab fig bu ñsàn á kyinnbá ni bàna. Big ri sa bu-à pìkyinnbá ri zìm. Barà big ri sa àdònín, big ri gbar bi yá shinnbá kwonn wà. ¹¹ Mpìr káníng bá wa shwìn wàni, jir kai bàna big bàg sig bar kyonn Kayinu, big ri sa bu bibai jirà abig dìg bài ùwài nímá àràg barà Balamu rì sa sig. Big ri gbam sung, mi ri sa Shìdun yawari àràg barà Kora rì sa sig, Shidun rì gban sig ku níng. I bu-à sa big má, bá wa shwìn wàni. ¹² Sai-à ning

ma ri ji buju zyun-à yi ri kyab pànn Shinn Luyí áni níng, mpìr káníng big ri ya ning zunái. Big ri shi shu, mi ri wa bu á bìr-à ni, mi ri kyab íri shinnbá, big ri sa fig zunái bàna. Big shi sig àràg í shyù-à pìr sig wà wàu ri gbar wam zu jirà shyù aku tab bàna. Big shi sig àràg bín zyun-à ri wan fig awan bàna, kó barà sònnwá màg hing wà aku wan áni níng. Big shi sig àràg bín zyun-à mpirká gbib dù rìghing adinnwá, wà wu sig hár kinn kinn. ¹³ Mpìr káníng shi sig àràg í afag zàpir. Swàm bu zunáiká big ri sa níng shi sig àràg jín zyun-à zàpir swann bi sig. Big shi àràg asuswirká fim sig byar shubá. Shìdun sa samyib sig byar zufi byar-à mpìr káníng má shi màhàn hár kinn kinn.

¹⁴ Sai-à rì níng Enok zyun-à í nomba sùmpyànn á byar Adamu níng, rì dang sig jír á shinn mpìr káníng, n rag: "Aning fig, Shinn Luyí má bi ma yann aswamká buwá nìnànn nímá mà wai, hár mpirká má wànn sar fig big bàna. ¹⁵ Kwá bi jirà aku wà kwonn mpirká bidim pár. Kwá gban vinn rìg mpirká zyun-à wib fig ku bàna, n sa sig bu-à bibai, n dang sig jír bibai á shinnwá ni níng."

¹⁶ Mpìr káníng, kó ákaun big ri tìr ya mpìr jír, mi ri dang bai mpìr. Big ri sa bu-à bibaiká kyinnbá ri zìm, mi ri gbar dù shinn. Mpìr bibai káníng ri tonn gban mpirká ma nu jir àdwór jirà abig dìg bu á vù mpirká ni.

Aning Shi Shu Sìsàn á Gbìb Yesu

¹⁷ Jàumí big, aning kyab pànn jírká zyun-à yann aswamká bu Shinn Luyí Yesu Kristi rì dinya sig ning rag má sa níng. ¹⁸ Big rì dinya sig ning rag, àyúnn-à dunyaru ma nyàan vinn, mpirká káhi má bi má màm jwann ning. Mpìr káníng yì fig Shìdun bàna. Bá sa íri bu-à bibai zyun-à pìkyinnbá ri zìm. ¹⁹ Mpìr káníng ri sá nì mpirká ri gàb finn kyau kyau, jir kai bàna bu-à big ri

zìm á pìkyinnbá ni í bu dunyaru, Awun Shìdun bàna á kyinnbá ni. ²⁰ Jàumí big, bigná aning sar gbam, aning shang bar dìrná jirà aning sar gbam á buká ning bir sig pìkyinn ná áni, zyun-à bi sig mà byar Shìdun ni. Aning shi vig kyann Shìdun ma gbam Awun Shìdun kó ákaun bidim pár. ²¹ Aning shi shuná àràg barà Shìdun ri zìm barà ning ri shi kir àyúnn-à Shinn Luyí Yesu Kristi má myàng ashiná má ya ning yonki kinn kinn.

²² Mpirká káhi shi sig áni ká pìkyinnbá gafinn rìghing pyàna. Aning myàng ashi íri mpìr káníng. ²³ Mpirká káhi shi sig áni, aning gbar wìm zu big á pyìr-à ni jirà aning pinn zu big. Káhi shi sig áni, aning myàng ashibá, ama aning sa ádàn jirà kada abig zìg yag ning á gbib ajànn bàna. Kada aning kwonn shinn ma big á bu pyìrbá big ri sa níng bàna. Sunu bu pyìrbá shi sig àràg í jà jín.

Yahuda Swam Yan Shìdun

²⁴ Ayi sa ya Shìdun ísoko barà ku shi sig ma gbam, mi ri myàng kwonn ma yi jirà kada ayi nang gbìbwá bàna. Kwá tu kyàr rìg bu pyìrká bigná bidim pár, má zìg bi ning jirà aning shi á byar àyarwá ni jirà aning fig àjwár. ²⁵ Ayi swam yan Shìdun, ku zyun-à kab sig kó kai bidim pár. Ku shi síg nì àsàin-à sìnn sig Shinn Luyí Yesu Kristi a wàníng pinn zu yi. Mpirká abig bìnn kir wann ma abig swam yan ku, aku shí nì kùryí, kùrwá aku shi hár kinn kinn. Ku shi síg nì wà jijag ma wà tama-à níng, kwá shí nì hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

Buká Yesu Tiya Sig Yohanna

Yohanna ba sig tarkada-à ning á sai-à mpirká ri bàg Yesu ri wa shwìn á vù mpirká ni. Ku ba sig jirà aku dang gbam pìkyinn mpirká ri bàg Yesu. Tarkada-à hi ri dinya mpìr jír á shinn laká Yohanna la sig nínànn nímá. La káníng hi shi sig ma shwìn wà mpìr má yì byann. Ayau la káníng ni, byarká káhi dinya kyàr hing yi barà Shìdun sa Yesu gbam kan rìghing mpìr azíbká buwá. Ayúnn-à wà kinn shinn kwá ya mpirká buwá byar àpyú, byar-à káníng má shi màhàn hár kinn kinn, byar-à shwìn bàna, dìr wa bàna, amor bàna, mpìr má wìr fig zàn mínn bàna, ki wu bàna. Jir wàníng ayi swam yan Shìdun.

¹ Tarkada-à ning í jír bu-à Yesu Kristi dang sig, í jír-à Shìdun ya sig ku aku tiya fauká buwá big, bar buká má sa tama tama-à ning. Yesu Kristi swam bi wùn aswam mà wai, wàníng bi tiya rìghing mi Yohanna bu káníng. ² Wàníng í bu-à mì Yohanna ba sig á shinn buká nì myàng sig wà Yesu Kristi tiya sig mì, kwonn ma jír-à Shìdun tiya sig mì. ³ Mpìr-à ma jangga hing jir Shìdun-à mì ri ba á shinn buká má sa á pyànn, ma mpirká ma fig hing ma wib hing, bá fig àjwár, jir kai bàna àyúnn-à buká mì ri ba ya ning ning ma sa áni ning, nyàan màg.

Yohanna Bib Kà Iklisiya Sùmpyànnká

⁴ I mì Yohanna, mì ri ba ya ning, ning iklisiya sùmpyànnká á jànn Asiya.

Shìdun aku wìr kà ya ning àsàn ma aku ya ning pìkyinn na tag. Shìdun wà shi sig tama-à ning, ku í wà rì shi bab sig áni, ku í wà á pyànn. Awun sùmpyànnká shi sig á pyànn Shìdun ni ning, abig wìr kà ya ning àsàn ma pìkyinn na tag.

⁵ Yesu Kristi aku wìr kà ya ning àsàn ma pìkyinn na tág. Jírwá ku dang sig á shinn Shìdun ni í jir ajai. Ku í zyun-à Shìdun gbar dù nann zu jag sig mà amir-à ni. Ku í zyun-à ri na kür á shinn kùrká á jànn-à ni bidim pár.

Ku ri zìm yi wàni. Ku zìg zu rìghing yi á bu pyìryí ni á jir kiwá ku wu sig. ⁶ Yesu Kristi sìnn kèng rìghing yi kùr jirà ayi shi àgbam mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma ayi sa ya Shìdun Tawá swàm. Yesu Kristi aku shi bu ùwài ma gbam á byar kó ni bidim pár, hár kinn kinn. Aku shi àdòníng.

⁷ Aning myàng, kwá bi áyau akor-à ni. Kó ni bidim pár má myàng ku, ká twìb pòr sig ku dir ning, má myàng ku tìnn. Swai mpirká á jànn-à ni bidim pár má kig nàikitáu á shinnwá ni. Bu káníng má sa àdòníng. Aku shi àdòníng.

⁸ Shinn Luyí Shìdun dang rag, "Mì í Alfa, mì í Omega, mì í wà jijag, mì í wà kinn shinn." Shìdun wà shi sig tama-à ning, ku í wàri shi bab sig áni, ku í wà á pyànn.

Yohanna Myàng Yesu Kristi á La-à Ni

⁹ Mì í Yohanna shunwòná á jir shinn Yesu ni. Mì ri wa shwìn àràg ning. Yi ma ning ri bà kyinn. Mpirká pànn mì n sìnn kà mì á swàin-à big ri bar Bartamusa, dò jirà mì ri dinya mpirká jir Shìdun, ma jir àjai-à Yesu tiya sig mì. Yi ma ning shi sig í zyun, jir kai bàna Shìdun shi sìg nì kùryí. ¹⁰ Ayúnn Ladi, wà í àyúnn bu Shinn Luyí, Awun Shìdun bi tiya mì bu zyun á la-à ni. N fig nài jír ngbam nímá á simmí ni. Nài jír-à hi su àràg í yur. ¹¹ Nài jír-à hi dang rag, "Buká wá myàng ning bidim pár á ba kà á tarkada, ma á dwim yag mà iklisiya sùmpyànn. A dwim yag mà Afisa, big Simirna, big Birgamas, big Tayatira, big Sardisu, big Filadalfiya, kwonn ma Lawudikiya."

¹² I wà ñ vim bìr jirà ñ myàng mpìr-à ri dang jír ma mì níng. Barà ñ vìm bìr àdòníng, ñ myàng pitila àkunn sùmpyànn big sa sig ma zinariya. ¹³ Ayau pitila káníng ni, ñ myàng mpìr zyun àràg Wùn Mpìr Jíkwinn. Ku wìr sig jà lilor nímá hár mà barwá ni, n sar sig. Ku sìr gbam sig gwàin pìkyinnwá ma bu sìr dìr-à big sa sig ma zinariya. ¹⁴ Shinnwá ma jinnwá mìg shi karr nímá àràg í shwam. Zuwá shi àràg anam pyìr. ¹⁵ Barwá gbàinshìn nímá, shi àràg í àsháu-à big gbar zu sig á pyìr yìu. Nài jírwá shi àràg í zàpìr ri binn ni. ¹⁶ Ku pànn sig asuswir àkunn sùmpyànn á vìm nuwá ni, kafai jiji nímá wà ri ji nu-à pyànnà bidim pár zu á nuwá ni. Mùnnpyànnwá ri yar àràg barà àyúnn ma fàn fòr hing áyau shinn ri yar níng. ¹⁷ Barà ñ myàng ku àdòníng, n kù wann á jìnn ni á pyànnwá ni, shi rag ñ wu rìghing. Ama ku tib mì vìm nuwá n rag, "Kada á shàr zinn bàna, mì í wà jijag, mì í wà kinn shinn. ¹⁸ N shi sig nì ma yonki. Wàrì níng ñ rì wu rìghing, ama tàma-à níng ñ shi sig ma yonki hár kinn kinn. N kab hing gbam ki, kwonn ma amir. ¹⁹ To, buká wù ri myàng níng á ba, buká tàma-à níng ma buká má sa á pyànn. ²⁰ Walai mpìr-à yì yìr asuswir sùmpyànnká à myàng sig á vìm numí ni, ma pitila sùmpyànnká níng. Má dinya wù yìrbá. Yìr asuswir sùmpyànn káníng í yann aswamká mà wai bu iklisiya sùmpyànn. Yìr pitila sùmpyànn káníng í iklisiya sùmpyànn."

2

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpìrká Mà Afisa

¹ Yesu dinya mì Yohanna rag ñ ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpìrká ri bàg Yesu mà Afisa, ñ ba jírwá rag,

"Jír-à níng í jírmí mì mpìr-à ri pànn asuswir sùmpyànn á vìm numí ni, mì zyun-à mì ri kyann áyau pitila sùmpyànn. ² N yì hing bu-à à sa sig, ñ yì hing barà à sa sig swàmwú wàni, n tib wann sig pìkyinnwú. N yì hing rag wá zìm fig bu-à bibaiká mpìrká ri sa bàna. A màg màg fig rìghing ká ri dang rag big í yann aswam Shìdun, ama big ri dang átai. A yì rìghing wà big í agim nsáng big. ³ A tib wann hing pìkyinn, à wa hing shwìn kim kim á jír shinnmí ni, ama à fìm fig gbìbmí bàna. ⁴ Ama bu-à mì ri bai pìkyinn ma wù áni í wàníng: à zìm fig mì àràg barà wù rì zìm sig mì wàrì níng bàna. ⁵ A kyab barà tàma-à níng à kàng rìghing mà sim, á fìm bu-à bibai sa, á sa bu nsàn àràg barà wù rì sa sig wà jijag. Wà ma nímá bàna, má bi á byarwú ni má zìg dù rìg pitilawú níng mà byar-à ku shi sig. ⁶ Ama bu nsàn à sa sig bàna í wàníng: à ngàng bu-à mpìr Nikolatawaká ri sa àràg barà ñ ngàng sig níng.

⁷ "Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.

"Mpìr-à ma gbam kan hing Shaitan, má ya ku gbam barà kwá ji awan bín-à ri ya yonki, wà ri wài á da Shìdun ni."

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpìrká Mà Simirna

⁸ Yesu dinya mì rag ñ ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpìrká ri bàg Yesu mà Simirna, ñ ba jírwá rag,

"Jír-à níng í jírmí mì mpìr-à shi sig wà jijag ma wà kinn shinn, mì zyun-à wu rìghing n wìm kàng sig ma yonki níng. ⁹ N yì hing shwìn-à à wa sig, ñ yì hing wù í mpìr ashí, ama wù í mpìr ashí bàna. N yì hing jír bibaiká mpìrká dang sig á shinnwú ni. Big ri dang rag big mpìr Yahudawaká jírì abig tág rag big í bu Shìdun, ama big í bu Shaitan. ¹⁰ Kada á shàr zinn shwìn-à wá wa bàna, Shaitan má màg màg fig ning,

bá kìg kà mpìrká káhi áyauná ni á tonn fí, ná wa shwìn su dwib, í nànn-à hi. Aning bir pìkyinn ná nízyun á byarmí ni, kó wà ba rag bá gban ning má, má ya ning yonki wà ùwài.

¹¹ “Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.”

“Mpìrká ma gbam kan hing Shaitan, bá wu bìnn fig kàun pyànà bàna.”

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpìrká Mà Birgamas

¹² Yesu dinya mì rag ní ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpìrká ri bàg Yesu mà Birgamas, ní ba jírwá rag,

“Jír-à níng í jírmí, mì mpìr-à shi sig ma kafai-à ri ji nu-à pyànà bidím pár. ¹³ N yì hing byar shuwú, wù ri shi á byar-à Shaitan ri na kùrwá. Ama bidím pár à sar gbam hing á gbìbmí ni, à fím fig wà bir pìkyinn á byarmí ni bàna, kó barà sai-à níng hi mpìrká gban rìghing Antipas mpìr-à bir sig pìkyinnwá nízyun á byarmí ni níng, á dò jir barà ku ri dang kyann jírmí mà byar-à Shaitan ri shi. ¹⁴ Ama buká káhi shi sig tití nímá wà mì ri bai kyinn ma wù. Mpìrká káhi áyauná ni big ri bàg bu tàg Balamu mpìr zyun-à tàg sig Balak rag a wàníng du kà mpìr Israilaká a káníng sa bu-à bibai abig ji bujuká mpìrká ya sig bu sìnn, ma abig sa àyái. ¹⁵ Wàníng má, à shi sig ma mpìrká ká ri bàg bu-à Nikolatawaká ri tàg. ¹⁶ A fím bu-à bibai sa. Ma nímá bàna, má bi á byarwú ni tama tama-à níng, má ngang ngain ma mpìr káníng, má gib kifinn big ma kafai-à shi sig á numí ni níng.

¹⁷ “Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.”

“Ká ma gbam kan hing Shaitan, má ya big buju-à big ri bar manna wà mpìrká yì fig bàna níng. Má ya big abàn mímìg wà ní ba sig zìnn

àpyú áni, wà zyun-à mpìr yì fig bàna, sái íri àsàinká má ya big níng má yì ní.”

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpìrká Mà Tayatira

¹⁸ Yesu dinya mì rag ní ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpìrká ri bàg Yesu mà Tayatira, ní ba jírwá rag,

“Jír-à níng í jírmí, mì wùn Shìdun, mì zyun-à zumí shi sig àràg í anam pyìr, mì zyun-à barmí shi sig àràg í àsháu-à big gbar zu sig á pyìr yìu.

¹⁹ N yì hing swàmwú, ma pìkyinn azìmwú, ma kyinnwú à bir sig á byarmí ni, ma muyar-à wù ri sa. N yì hing swàmwú wù ri sa tama-à níng, à sa kab ní ma sai-à wù ri sa jag sig. ²⁰ Ama bu-à mì ri bai kyinn ma wù bàna, à fím sig uwà big ri bar ku Yezebel zyun-à ri bar shinnwá rag ku í mpìr adang kyann jir Shìdun níng, ku ri tàg bu-à kyinnwá ri zìm. Ku ri tàg mpìrká bigmí rag a káníng sa àyái, ma a káníng ji bujuká mpìrká ya sig bu sìnn. ²¹ N ya ku su-à aka fím bu-à bibai-à ku ri sa, ama ku ri zìm fig aka fím àyái-à ku ri sa níng bàna. ²² To, barà ku ngàng níng, má ta kà ku á buná kwonn ma mpìrká ri sa àyái ma ku, ku ma káníng má wa shwìn wàni, sái wà ba fím hing íri bu-à big ri sa ma ku níng. ²³ Má gban rìg mpìrká ri bàg bu-à ku ri tàg níng, í wà mpìrká ri bàg mì níng, bá yì rag mì í àsàin-à ri yì bu-à shi sig á kyinn mpìrká ni. Swàm bu-à na sa sig bidím pár, í bu-à má ya kèng níng.

²⁴ “Ama ning kádà á Tayatira níng, ning bàg fig bu tàg bibai-à níng bàna. Ning bàg fig bu-à big ri dang rag í bu atàm ùwài bu Shaitan níng bàna tìnn. To, í nànn-à hi, má dinya fig rag ning aning sa bu zyun bàna. ²⁵ Ama aning pànn gbam samyib gbìb-à ning pànn jag sig, hár àyúnn-à má kèng bi. ²⁶ Mpìrká ma gbam kan hing Shaitan, ma sa

hing bu-à mì ri zìm, àyúnn-à wà kinn shinn, má ya big gbam á shinn mpírká ni bidim pár. ²⁷ Bá na kùr á shinn mpírká ni. Bá tág gbam wàni á shinn mpírká zyun-à wib fig jir Shìdun bàna, bá twìm káníng wàni àràg barà mpír ri zìg tun, mi ri mìb gbànn par jànn. Má ya big gbam àràg barà nì dìg sig gbam á byar Tamí ni níng. ²⁸ Má ya big asuswir byar kyàr.

²⁹ “Mpír-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.”

3

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpírká Mà Sardisu

¹ Yesu dinya mì rag nì ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpírká ri bàg Yesu mà Sardisu, nì ba jírwá rag,

“Jír-à níng í jírmí, mì mpír-à pànn sig Awun sùmpyànn bu Shìdun kwonn ma asuswir sùmpyànn. N yì hing bu-à wù ri sa. A dang rag à shi sig ma yonki, àsái à yì fig bàna à wu rìghing. ² A fím zir, ma á sar gbam swàb kà á pìkyinn bir tití-à à shi sig ma kàhi, jir kai bàna ri nyàan zu. N myàng fig bu-à wù ri sa wà sàñ sig á pyànn Shìdunmí ni bàna. ³ Jir wàníng, á kyab pànn bu-à big tág sig wù ma bu-à à fig sig, ma á wìb, á fím bu bibai sa. Wà wa fím zir fig bàna, má bi á byarwú ni àràg ajwú, wá yì fig sai-à má bi bàna. ⁴ Ning mpírká á finn swann Sardisu, áyauná ni mpírká káhi sa bai fig shinnbá ma buká bibai á jànn-à nì bàna. Bá shi ma mì, bá wìr jà mìmìg, jir kai bàna big fòr hing barà bá shi àdòníng. ⁵ Mpírká ma gbam kan hing Shaitan, bá wìr jà mìmìg. Má tùn bab fig zìnnbá mà tarkada yonki bàna. Má dinya Tamí ma yann aswamká buwá mà wai rag, káníng í mpírká bumí.

⁶ “Mpír-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.”

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpírká Mà Filadalfiya

⁷ Yesu dinya mì rag nì ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpírká ri bàg ku mà Filadalfiya, nì ba jírwá rag,

“Jír-à níng í jírmí, mì zyun-à shi sig kyìkyàr, mì ri sa bu á gbìb àjai, mì àsàin-à pànn sig kíi bu nu nkyun byar-à Shìdun ri na kùrwá, mì í àsàin-à ma pù hing nu nkyun-à, mpír má kìg sar fig bàna, ma kìg hing, mpír má pù sar fig bàna tìnn.

⁸ N yì hing swàmwú. N yì hing rag à shi sig ma gbam tití, ama bidim pár à bàg hing bu tágmi, à pànn hing gbibmí ma pìkyinn nzyun. N pù ya sig wù nu nkyun wà zyun-à mpír má kìg sar fig bàna. ⁹ To, á myàng, má sa mpírká zyun-à ri dang rag big í mpír Yahudawaká jirà abig tág rag big í bu Shìdun, ama big í bu Shaitan níng, bá binn kir wann á pyànnwú ni. Big bidim pár bá yì rag mì ri zìm wù. ¹⁰ To, barà à wib jírmí wà zyun-à nì dinya sig wù rag á sa muyar níng, sai-à shwìn-à má bi á shinn mpírká á dunyaru má màg màg fig mpírká níng, ma bi hing, mì má, má sìnn wù ítau. ¹¹ Mì ri bi támà támà-à níng. A pànn samyib bu-à à shi sig ma kàhi, jirà kada mpír zyun aku tonn zu wù á gbìb ñsàn, ma àjirà kada á dìg bu-à Shìdun ri zìm aku ya wù níng bàna. ¹² Mpír-à ma gbam kan hing Shaitan, má sìnn kà ku kwá shi kyann mà byar Shìdun. Kwá fím fig byar Shìdun bàna. Má ba zìnn Shìdunmí á dìrwá ni, má ba zìnn finn swann ùwài bu Shìdunmí á dìrwá ni wà zyun-à í Urushalima àpyú wà zyun-à má wann bi mà byar Shìdunmí ni mà wai. Má ba zìnn àpyúmí á dìrwá ni tìnn.

¹³ “Mpír-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká.”

Jír-à Yesu Kristi Dinya Sig Yohanna Rag a Wàníng Ba Dwim Yag Mpírká Mà Lawudikiya

¹⁴ Yesu dinya mì Yohanna rag n̄ ba dwim yag wùn aswam Shìdun áyau mpìrká ri bàg ku mà Lawudikiya, n̄ ba jírwá rag,

"Jír-à níng í jir àjai, í jírmí mì zyun-à zìnnmí í Aku Shi Adònín, mì zyun-à shi sig ma gwangga, buká Shìdun màm sig bidìm pár, yi ma ku màm sig zyun. ¹⁵ N yì hing swàmwú. A zìm fig mì bàna, à ngàng fig mì bàna tìnn. Mì ri zìm a wù nìm ngàng mì, kó a wù nìm zìm mì.

¹⁶ To, ama barà à shi tafinn sig átai n̄ ngàng fíg mì bàna n̄ zìm fíg mì bàna níng, má ngàng wù àràg barà mpìr ri tu tafinn bu. ¹⁷ Wù ri dang rag wù í mpìr-à yì sig gbìb Shìdun wàni, à dìg sig kó kai bidìm pár, ama à yì fig wà á pyànn Shìdun ni, wù í mpìr ashi níng bàna. Wù í mpìr ashi, wù í àfau, wù ri kyann mìr áyonn. ¹⁸ Mì ri wà shang ya wù jír rag, á wann zinariya á byarmí ni wà kyìkyàr níma, jír à shi mpìr ashi bàna. A wann jà mìmìg ma á wìr dim rìg mìr áyonnwú ma kàhi. A wann gantí ma á wìr kà á zuwú ni jír à myàng. ¹⁹ Mpìrká zyun-à mì ri zìm big, mì ri yan ta big, mì ri wab tag big. Jir wàníng á sa àtùtwài barà wá shi n̄sàn má fim bu-à bibai sa. ²⁰ N sar sig á nu nkyun-à ni mì ri kwìb, mpìr-à ma fig hing nài jírmí, ma pù hing nkyun-à, má kà yag mà byarwá ni, má ji buju ma ku, kwá ji buju ma mì tìnn. ²¹ Mpìr-à ma gbam kan hing Shaitan, má ya ku gbam-à kwá shi á byar-à n̄ na sig kùrmí, àràg barà n̄ gbam kan Shaitan, tama-à níng n̄ shi sig á byar Tamí ni byar-à ku na sig kùrwá.

²² "Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig bu-à Awun Shìdun ri dinya iklisiyaká."

4

Barà Mpìrká Má Wib Shìdun Mà Wai Ani

¹ Barà n̄ myàng kinn rìg bu káníng, sái n̄ myàng nu nkyun zyun mà wai pù finn sig áni, nài jír-à n̄ fig jijag wà shi àràg big ri winn

yur níng, dang rag, "A nann bi áyág, má tiya wù bu-à má sa á pyànn." ² Gbìb fig tá bàna, Awun Shìdun myàng kwonn ma mì. I byar-à n̄ myàng bushu kùr shi sig mà wai, mpìr zyun shi sig áni. ³ Mùnnpyànnwá ri ngìg tain tain, àràg í abànká zyun-à shi sig ma bá nìnànn níma, ká zyun-à big ri bar jaspa ma karineliyan. Akungór zyun-à báwá shi àràg í ba zumurudu níng, kèng kwìb sig bushu kùr-à hi áni. ⁴ A byar-à bushu-à níng shi sig níng, bushuká kádà shi kèng kwìb sig màhàn dìzyun agban yina. Shun àgbamká dìzyun agban yina big shi sig á bushu káníng ni. Big wìr sig jà mìmìg níma, n̄ kàm sig bu kàm shinn wà big sa sig ma zinariya. ⁵ Byar-à bushu-à níng shi sig níng, byar-à màhàn shyù ri zwàm zu sàu sàu, shyù ri dìng gbùrr. Pitila sùmpyànn ri swànn á pyànn bushu-à níng hi. Pitila sùmpyànn káníng í Awun sùmpyànn bu Shìdun. ⁶ A pyànn bushu-à hi ni, bu zyun shi sig áni àràg í byinn zàpìr zyun-à kyàr shi jwang jwang níma àràg í adìn, shi kèng kwìb sig bushu-à níng hi áni.

Buká káhi àkunn yina shi sig ma yonki, big shi sig ma zu nìnànn níma, big nga sig zu á pyànn n̄ nga sig mà sim. Big shi kèng kwìb sig bushu kùr-à hi áni. ⁷ Zyun-à jijag níng shi sig àràg í wiyir, wà wa pyàna níng shi àràg í wùn nai, wà wa sara níng zwánnwá shi sig àràg í zwann mpìr, wà wa yina níng shi àràg í awíb ri pim kyánn nì. ⁸ Bu yina káníng kó wà áni áyaubá ni shi sig ma asà sùnnjin sùnnjin. Dìrbá bidìm pár, íri zu, fi ma àyúnn bidìm pár big ri dài swam yan Shìdun, big rag,

"Shinn Luyí Shìdun, mpìr ùwài, wù í mpìr kyìkyàr, wù í mpìr kyìkyàr, wù í mpìr kyìkyàr.

Wù í zyun-à rì shi bab sig áni, wù í wà tama-à níng, wù í wà á pyànn."

⁹ Kó ákaun bidìm pár, bu yinaká shi sig ma yonki níng, big ri dài jonn mi ri swam yan mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng, mi ri sa ku ísoko, ku zyun-à ku shi sig hár kinn kinn. ¹⁰ I wà shun àgbam dìzyun agban yina káníng bìnn kir wann á pyànn mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng. Big ri swam yan ku, ku zyun-à shi sig ma yonki kinn kinn. I wà big wan sìnn wann rìg bu kàm shinnbá, n sìnn á pyànnwá ni, mi ri dài jonn, n rag,

¹¹ "Wù Shinn Luyí Shìdun, à shi sig ma gbam, à fòr hing barà mpìrká má swam yan wù, má wib wù, jir kai bàna à màm síg nì kó kai bidìm pár.
Wù í àsàin-à zìm sig rag abig shi shu, ma abig dìg yonki."

5

Yohanna Myàng Wùn Adùn Ma Tarkada-à Big Ri Pìpìnn

¹ N myàng tarkada-à big ri pìpìnn níng, mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng pànn sig tarkada-à hi á vìm nuwá ni. Tarkada-à hi big ba sig bu áni finn-à ma kwíb-à bidìm pár, big nà bàg sig nu-à byar sùmpyànn. ² I byar-à ñ myàng wùn aswam ùwài nímá. Ku dang jír ma gbam n rag, "Mpìr-à fòr sig barà kwá gbar pù dù buká big nà bàg sig níng, má pù tarkada-à hi má jangga í ni rà?" ³ Ama walai mpìr-à mà wai kó mpìr-à á jìnn ni, kó mpìr-à wu sig, wà fòr sig barà kwá pù tarkada-à níng má jangga. ⁴ I byar-à ñ kig nàkitáu wàni, jir kai bàna mpìr-à fòr sig barà kwá pù tarkada-à níng má jangga níng bàna. ⁵ I byar-à shun àgbam zyun áyau àgbamká ni dinya mì rag, "A kig bàna, á myàng. Wiyir zyun-à zu sig á swai Yahuda ni, wà í wùn ada Dawuda níng, ku gbam kan rìghing Shaitan. Ku fòr hing barà kwá zìg dù rìg bu-à big nà bàg sig níng, má pù tarkada-à hi."

⁶ I byar-à ñ myàng Wùn Adùn sar sig mà byar bushu kùr-à ni. Bu àkunn yina káníng kwonn ma shun àgbamká sar kàng kwìb sig ku áni. Wùn Adùn-à hi mì ri myàng í wà zyun-à big gban sig níng. Yurwá sùmpyànn, zuwá sùmpyànn, wà í Awun sùmpyànn bu Shìdun wà ku swam bi sig á dunyaru kó áni bidìm pár. ⁷ Wùn Adùn-à hi yag n zìg rìg tarkada-à shi sig á vìm nu mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng. ⁸ Barà ku yag zìg rìg tarkada-à hi àdòníng, í byar-à bu àkunn yina káníng kwonn ma shun àgbam dìzyun agban yina káníng bìnn kir wann á pyànnwá ni. Big bidìm pár big shi sig ma garya kwonn ma tasa zinariya, tulare mònñ sig áni. Tulare-à hi í avig-à mpìrká ri vig Shìdun níng. ⁹ Big dài jonn àpyú n rag,

"A fòr hing barà wá zìg tarkada-à níng,
má pù dù rìg bu-à big nà dim sig á nu-à ni.
Big rì gban rìghing wù, jir kiwú à wu sig níng,
à wann sig mpìrká ma àsàwú n zìg bi big á byar Shìdun,
kó swai mpìr-à wà áni, kó nu jír-à wà áni, kó jànn-à wà áni.

¹⁰ A sìnn big abig shi kùr, abig shi mpìr atwìb swànn bu big, ma abig sa ya Shìdun swàm, ma abig na kùr á shinn mpìrká á dunyaru."

¹¹ I byar-à ñ myàng jakàng, ñ fig nài jir yann aswamká bu Shìdun mà wai nìnànn nímá, big sar kàng kwìb sig bushu kùr-à hi áni. Big sar kàng kwìb sig bu àkunn yinaká shi sig ma yonki níng áni, ma shun àgbamká. ¹² Big bidìm pár, big ri dài jonn nài ngbam nímá, big rag,

"Adùn-à big rì gban sig níng, ku shi sig ma gbam, ku í mpìr-à shi sig ma kó kai, ku shi sig ma yar, ku shi sig ma gbam dìr, ku fòr hing barà mpìrká má wib ku, má sìnn ku mpìr ùwài, má swam yan ku."

¹³ I byar-à ñ fig buká mà wai, ma buká á jìnn ni, ma buká á mìr jànn-à ni mà jìnn, ma buká shi sig mà zàpìr-à ni bidìm pár, big ri dài jonn, big rag,

“Mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni, ma Adùn-à níng, abig shi àsàinká mpirká má swam yan, má wib big, má sìnn big mpir ùwài, má sìnn big rag big shi sig ma gbam, hár kinn kinn.”

¹⁴ Bu yinaká shi sig ma yonki níng, big zìm n rag, “Aku shi àdòníng.” Shun àgbam káníng bìnn kir wann á jìnn ni n wib ku.

6

Wùn Adùn-à Pù Tarkada-à

¹ I byar-à ñ myàng barà Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà jijag. I byar-à ñ fig bu yinaká shi sig ma yonki níng, zyun áyaubá ni dang nài jír ma gbam su àràg í shyù ri dìng nì, n rag, “A bi.” ² I byar-à ñ myàng vinn mìmìg màhàn. Mpìr-à nann sig áni níng pànn sig tàu, big ya sig ku bu kàm shinn. Ku zu aku gbam kan mpir.

³ I byar-à Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà wa pyàna. I byar-à ñ fig bu yina káníng wà wa pyàna níng dang rag, “A bi.” ⁴ I wà vinn zyun zu bi, zyun-à gbàinshìn, big ya sig mpìr-à nann sig áni níng gbam aku zìg bi kànn á dunyaru, maaku sa mpirká abig gban bar dìrbá. Big ya sig ku kafai ùwài nímá.

⁵ I byar-à Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà wa sara. I byar-à ñ fig bu yina káníng wà wa sara níng dang rag, “A bi.” I byar-à ñ myàng vinn pìpìr. Mpìr-à nann sig áni níng, pànn sig bu-à big ri màg màg fig alìb bu ma kàhi á vùwá ni. ⁶ N fig bu zyun su àràg í nài jír ri bí ni, áyaubu yina káníng ni, bu-à hi dang rag, “Za tasa zyun í bu swàm su zyun, jímyànn tasa sara í bu swàm

su zyun. Ama kada á sa bai byìr zaitun ma zàn inabi bàna.”

⁷ I byar-à Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà wa yina. I byar-à ñ fig bu yina káníng wà kinn shinn-à dang rag, “A bi.” ⁸ N myàng vinn zyun mìg shi fáin nímá. Mpìr-à nann sig áni níng, zìnnwá í ki wu. Shar amir ri bàg ku ásim. Big ya sig big gbam abig gban mpirká nìnànn nímá á dunyaru kó áni bidìm pár. Mpìr yina abig gban zu mpir zyun áyau-à ni, abig gban ki ma kafai, ma amor, ma dor, ma wi awúnnká á dunyaru.

⁹ I byar-à Wùn Adùn-à níng pù bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà wa swana. N myàng adìn mpirká big gban sig dò jir shinn barà big dinya sig mpirká jir Shìdun, n zìm sig jir Shìdun ma pìkyinn nzyun, n myàng adìnba á mìr bu-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu áni. ¹⁰ Big dang ma gbam n rag, “Shìdun mpìr ùwài, àsàin-à shi sig kyìkyàr, n shi sig ma gwangga, wá wà kwonn mpirká á dunyaru ká gban sig yi níng ákaun rà?” ¹¹ Big bidìm pár, big ya sig big jà mìmìg, big dinya sig big abig shi kir ma titi, sai wà mpirká ma gban rìghing jàubá kádà ká ri bàg Yesu, àràg barà big gban sig big níng.

¹² N myàng Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà wa sùnnjin, jànn-à á jìnn ni ning wàni, àyúnn-à kèng rìg pìpìr wì wì wì. Sònn-à gbànn shi nímá àràg í àsà. ¹³ Asuswirká kù wann bi á jìnn ni àràg í awan ating àmyànnká wàu ri gbar kìfinn.

¹⁴ Waisháu bab jànn rìg àràg barà big ri pìnn syu. Shinnkwìnnká ma swàinká dù rìg mà byarká big shi sig. ¹⁵ I wà kùrká á dunyaru, ma àgbamká, ma àgbam sojaká, ma mpìr bàiká, fàuká ma ká í fàu bàna, àgbam ma wùnshái bidìm pár, big bònń kà á mìr ashòr, n shi kà á mìr abànká mà shinnkwìnn. ¹⁶ Big bar shinnkwìnnká n rag, “Aning kù wann bi á shinnyí ni, ma aning tàm jànn rìg yi jirà kada mpìr-à shi sig

á bushu kùr-à ni níng aku myàng yi bàna, jirà kada a Wùn Adùn-à níng wà yi kwonn bàna. ¹⁷ Wànínɡ í àyúnn-à bá wà kwonn áni, mpìr-à má wím zu níng bàna.”

7

Big Ba Zinn Shìdun á Mùnnpyànn Mpìrká Buwá Ni

¹ Asim buká ñ myàng sig níng ni, ñ myàng yann aswam akunn yina sar kàng kwìb dunyaru áni. Big pànn gbam rìg wàu-à ri gbar, jirà kada a wàu gbar á jànn-à ni bàna, aku gbar kà á zàpìr-à ni bàna, aku gbar ning bín bàna. ² I byar-à ñ myàng wùn aswam Shìdun zyun bi mà agunn àyúnn sàñ kyùr, ku bi kwonn sig ma bu-à Shìdun ya sig ku kwa bàg hing á dìr mpìr ri tàg rag mpìr-à níng hi í mpìr Shìdun, Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki. Wùn aswam-à níng bar nài abor ngbam nímá, ku bar yann aswam yinaká Shìdun ya sig káníng gbam a káníng sa bai jànn-à á jìnn ni ma a káníng sa bai zàpìr ùwàiká. ³ Wùn aswam-à níng bar big n rag, “Kada aning sa bai jànn-à bàna, aning sa bai zàpìr ùwàiká bàna, aning sa bai binká bàna, sói wà ya bàg hing bu nà bàg-à níng á mùnnpyànn mpìrká bu Shìdun ni.” ⁴ I byar-à big dinya mì mpìrká big bàg sig káníng bu nà bàg-à bu Shìdun níng á mùnnpyànnbá ni. Mpìrká hi nànn fòr hing 144,000, big zu sig á swai mpìr dwib agban pyànná bu Israila. ⁵ A swai Yahuda ni, big bàg mpìr 12,000 bu nà bàg-à níng, á swai Rubainu big bàg mpìr 12,000, á swai Gad big bàg mpìr 12,000, ⁶ á swai Ashiru big bàg mpìr 12,000, á swai Naftali, big bàg mpìr 12,000, á swai Manase big bàg mpìr 12,000, ⁷ á swai Simiyan big bàg mpìr 12,000, á swai Lawi big bàg mpìr 12,000, á swai Isaka big bàg mpìr 12,000, ⁸ á swai Zebuluna big bàg mpìr 12,000, á swai Yusufu big bàg mpìr 12,000, á swai Banjamin big bàg mpìr 12,000.

Bìr Mpìrká Wìr Sig Jà Mìmìg

⁹ Asim wànínɡ ni, ñ myàng bìr mpìrká wàni, walai mpìr-à má wànn sar big. Big bi sig ma swann kim kim, swai kim kim, ma nu jír kim kim. Big sar sig á pyànn bushu kùr-à ni, kwonn big byar-à Wùn Adùn-à shi sig. Big wìr sig jà mìmìg, n pànn sig jì lí á vùbá ni. ¹⁰ Big dang ma gbam n rag, “Shìdun Tayí àsàin-à shi sig á bushu kùr-à ni níng, ku ma Wùn Adùn-à níng, big í àsàinká pinn zu sig yi.” ¹¹ Yann aswamká mà wai bidìm pár sar kàng kwìb sig bushu kùr-à hi áni, n sar kàng kwìb sig shun àgbamká áni, n sar kàng kwìb sig bu yinaká shi sig ma yonki níng áni. I byar-à big bìnn kir wann á jìnn ni n wib Shìdun. ¹² Big dang rag, “Shìdun í àsàin-à mpìrká má swam yan ku, ku í mpìr ùwài, ku í mpìr yar, mpìrká má sa ya ku ísoko, bá wib ku, ku shi sig ma gbam, hár kinn kinn. Aku shi nímá. Aku shi nímá.”

¹³ Shun àgbam zyun bib mì rag, “Mpìrká wìr sig jà mìmìg níng í ni big rà? Big bi sig áni rà?”

¹⁴ I byar-à dinya ku rag, “Agbam, ñ yì fig bàna, á dinya mì.”

I byar-à ku rag, “Káníng í ká wím zu sig ítau áyau shwìn ùwài-à ni. Big tu rìghing jàbá, n sa mìg rìghing ma àsà Wùn Adùn-à. ¹⁵ Wànínɡ í bu-à sa big ri sar á byar bushu Shìdun ni, big ri sa ya ku swàm, fi ma àyúnn mà luwá ni. Mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng, má kang big. ¹⁶ Bá fig fig rag amor bàna, ajor zàpìr má gban fig rag big bàna, àyúnn mà fan fig rag big bàna, byafàn má sa fig rag big bàna. ¹⁷ Wùn Adùn-à shi kà sig mà yau mà byar bushu kùr-à ni níng, kwá shi àsàin-à má myàng kwonn ma big àràg barà mpìr ri myàng kwonn ma àdùn. Kwá zìg yag big mà byar zàpìr-à ri ya yonki, má shi àràg barà abinn ri gbìb zu. Shìdun má tún wim rìg zàn mínnbá bidìm pár.”

8

*Wùn Adùn Pù Finn Bu
Sùmpyànnká Big Nà Bàg Sig Níng
Wà Kinn Shinn*

¹ Sai-à Wùn Adùn-à níng pù finn bu sùmpyànnká big nà bàg sig níng wà kinn shinn, byar-à mà wai pànn shi sig yirr fòr àràg minti dizyun agban dwib. ² I byar-à ñ myàng yann aswamká bu Shìdun mà wai big sùmpyànn, big sar sig á pyànn Shìdun ni. Big ya sig big yur àkunn sùmpyànn abig winn.

³ Wùn aswam zyun bi, ku pànn sig tasa zinariya wà big wìr kà sig tulare áni. Ku sar á byar-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu. Big ya sig ku tulare ùwài nímá jiràaku vù kwonn ma adua-à mpirká bu Shìdun ri sa, maaku sìnn kà á byar-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu, wà big sa sig ma zinariya, shi sig mà byar-à bushu kùr-à shi sig. ⁴ Azunn tulare-à níng, kwonn ma adua-à mpirká bu Shìdun ri sa níng, dù á vù wùn aswam-à níng ni, n nann zu yag mà byar Shìdun. ⁵ I byar-à wùn aswam-à níng zìg tasa tulare-à níng, n wìr mònn pyìr áni mà byar bu twìb swànn-à ni, n fam wìr bi á dunyaru, í byar-à shyù ding wàni gbùrr, byar-à su nài wàni, shyù zwàm zu wàni, jànn-à á jìnn ni ning wàni.

*Yann Aswam Shìdun Winn Yur
Sùmpyànn*

⁶ I byar-à yann aswam sùmpyànnká pànn sig yur sùmpyànn níng, big ri zim abig winn rá awinn.

⁷ Wùn aswam-à wà jijag níng, winn yur-à buwá, í byar-à akan shyù ma pyìr kwonn ma àsà, big wìr wann bi á dunyaru, big gàfinn sig dunyaru áni kyau sara, kyau zyun swànn rìghing, big gàfinn sig binká kyau sara, kyau zyun swànn rìghing. Awúnn àtagká bidìm pár swànn rìghing tinn.

⁸ I wà wùn aswam wà wa pyànnà níng, winn yur-à buwá. Bu zyun shi àràg í shinnkwìnn ri swànn pyìr, big

tìr ta kà rìg mà zàpìr-à ni, big gàfinn zàpìrká kyau sara, kyau zyun kàng rìg àsà. ⁹ Big gàfinn bu àwùnká shi sig mà zàpìr-à ni kyau sara, kyau zyun wu rìghing. Big gàfinn kòr zàpìrká kyau sara, kyau zyun sib kà wann rìghing.

¹⁰ Wùn aswam wà wa sara níng winn yur-à buwá. I byar-à asuswir ùwài zyun-à ri swànn àràg í pyìr, dù mà waisháu-à ni n kù wànn bi á zàpìr-à ni. Big gàfinn sig zapìrká kyau sara, ku sa bai rìg kyau zyun, n sa bai rìg byar-à abinn zàpìrká ri gbib zu. ¹¹ (Zìnn asuswir-à níng í “Azwànn”.) Kyau zàpìr sara káníng, kyau zyun áyau-à ni vim bìr kàng rìg àzwànn, mpirká nìnànn nímá ká wa sig zàpìr-à hi big wu rìghing, jir kai bàna zàpìr-à hi kàng rìghing àzwànn.

¹² I byar-à wùn aswam wà wa yina níng winn yur-à buwá. Big gàfinn sig àyúnn-à byar sara, big sa bai rìghing zyun. Big gàfinn sig sònñ-à byar sara, big sa bai rìghing zyun. Big gàfinn sig asuswirká kyau sara, big sa bai rìghing kyau zyun. Su big su, àyúnn-à ri yar fig bàna hár awa yina. Byar-à shi sig kùùn. Fi big fi, sònñ-à ma asuswirká ri mìg fig bàna hár awa yina. Byar-à shi sig kùùn.

¹³ I byar-à ñ fig nài jir awíb zyun ri pim kyann mà wai, awíb-à hi dang ma gbam n rag, “Ná myàng àzing! Ná myàng àzing! Ning mpirká shi sig á dunyaru, wà yann aswam sara káníng ma winn hing yur-à big ri zìm abig winn níng, ná myàng àzing.”

9

¹ Wùn aswam-à wà wa swana níng, winn yur-à buwá, í byar-à ñ myàng asuswir zyun-à kù wann bi sig á jànn-à ni daka mà wai níng, big ya sig ku bu-à kwá pù nu nkyun shar ñzwàun-à ma kàhi. ² Ku pù nu nkyun shar-à hi, í byar-à azunn ùwài nímá shi sig àràg í byar-à pyìr ri swànn ùwài nímá. Azunn-à mà shar-à níng hi ni, zu bi n nim dim rìg

àyúnn-à mà waisháu-à bidìm pár kùùn. ³ Apibká zu bi áyau azunn-à níng ni, n kà á dunyaru, big ya big gbam abig ta mpìr àràg barà naiká ri ta mpìr níng. ⁴ Big dinya big rag kada abig sa bai byannká bàna, abig sa bai buká mpirká tág sig bàna, abig sa bai bín bàna. Ama abig ta mpirká bàna ma bu nà bàg bu Shìdun á mùnnpyànnbá ni. ⁵ Big dinya big rag kada abig gban mpirká bàna, ama abig ya mpirká shwìn hár sònñ swana. Shwìn-à mpirká má wa níng má shi àràg barà nai ri ta mpìr. ⁶ A su káníng hi, mpirká má yàn ki, ama bá dìg fig bàna, bá zìm abig wu, ama bá wu fig bàna.

⁷ Apib káníng hi shi sig àràg í vinnká shi sig barà bá nu kànn, buká á shinnbá ni shi sig àràg bu kàm shinn wà big sa sig ma zinariya. Mùnnpyànnbá shi sig àràg í bu mpìr. ⁸ Jinnbá shi sig àràg í jinn uwà, nginnbá shi sig àràg í nginn wiyyir. ⁹ Big shi sig ma bu á gwàin pìkyinnbá ni shi sig àràg í àsháu-à big ri gag dim gwàin pìkyinn áni. Asàbá ri su àràg barà vinn big ri shàr yag mà byar kànn nu. ¹⁰ Big shi sig ma shann ma sòr àràg nai, á sòrbá ni big ya sig big gbam abig ta mpirká ma kàhi hár sònñ swana. ¹¹ Apib káníng shi sig ma kùr àsàin-à pànn sig big, kùr-à hi í wùn aswam zyun-à ri myàng kwonn ma shar ñzwàun-à níng. Zìnnwá á nu jir Yahudawaká ni big ri bar ku Abada, á nu jir Helena ni big ri bar ku Apoliyon. (Yìr zìnn-à níng í agban ki.)

¹² Azing-à wà jijag wam zu rìghing, dà kàng sig àzing pyànn ká bi fig ma bàna.

¹³ I byar-à wùn aswam wà wa sunnjin níng, winn yur-à buwá, í byar-à nì fig nài jír bi mà àgù yinaká á bu-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu, wà big sa sig ma zinariya, wà shi sig á pyànn Shìdun. ¹⁴ Nài jír-à hi dinya wùn aswam-à wà wa sunnjin zyun-à pànn sig yur-à níng

n rag, "A finn zu rìg yann aswam yinaká ká big sìr gbam sig ma níng ùwài Yufiretis." ¹⁵ Big finn tafinn rìghing yann aswam yinaká. Big sìnn sig big dò jir su-à níng, ma dò jir àyúnn-à níng, ma dò jir sònñ-à níng, ma dò jir ji-à níng, jírè abig gban zu kyau mpìr zyun áyau kyau sara kó áni bidìm pár á dunyaru. ¹⁶ Big dinya rìghing mì sojaká nann sig vinn káníng, barà big nànn sig áni, big nànn fòr hing miliyon dari pyànn. ¹⁷ Bu-à nì myàng sig á lamí ni, nì myàng vinnká ma mpirká nann sig áni. Big shi sig ma bu-à bir á gwàin pìkyinnbá ni, bu-à hi gbàinshìn nímá àràg í pyìr, n shi sig shúdì nímá, n shi sig túlì nímá. Shinn vinnká hi shi sig àràg í shinn wiyyir. Anam pyìr ma azunn, ma pyìr túlì ri zu á nubá ni yùyù. ¹⁸ Big gban zu kyau mpìr jíkwìnn zyun áyau kyau sara. Big gban sig ma bu sara káníng: pyìr, ma azunn, ma bu túlì-à zu sig á nu vinn káníng ni níng. ¹⁹ Vinnká níng hi, gbambá shi sig á nubá ni, n shi sig á shannbá ni tìnn. Shannbá shi sig àràg í bushùwí, big shi sig ma shinn á shannbá ni byar-à bá kwìb mpìr ma kàhi.

²⁰ Mpirká kádà kàng sig níng, ká pyìr ma azunn, ma bu túlì gban fig big bàna níng, big fìm fig wà wib bu-à big màm sig ma vùbá níng bàna. Big fìm fig wà wib wàuká bàna, big ri wib bu kiká big sa sig ma zinariya, ma ká big sa sig ma azurfa, ma ká big sa sig ma àsháu gbàinshìn, ma ká big sa sig ma abà, ma ká big sa sig ma bín. Bu káníng bidìm pár ri myàng fig bàna, big ri fig fig jír bàna, big ri kyann fig kyonn bàna. ²¹ Mpìr káníng fìm fig ki gban bàna, big fìm fig subu sa bàna, big fìm fig àyái sa bàna, big fìm fig ajwú jwi bàna.

10

*Wùn Aswam Shìdun Zìg Bi
Tarkada Títi Wà Big Ri Pìpìnn*

¹ I byar-à ñ myàng wùn aswam zyun ùwài nímá ri wann zu bi mà wai. Akwor nim dim rìghing ku. Akungór shi sig á shinnwá ni. Mùnnpyànnwá shi sig àràg í àyúnn, barwá shi sig àràg í pyìr-à ri nann zu yag turrr. ² Ku pànn sig tarkada títi nímá wà big ri pìpìnn níng á vùwá ni. Ku pù fim sig áni. Ku sìnn kà sig bar vùm nuwá á níng-à ni, n sìnn sig bar vùm súrwá á myann. ³ Ku bar nài abor ngbam nímá shi àràg í wiyr ri tìm ni. Barà ku bar kinn rìghing í byar-à shyù dìng nài byar sùmpyànn. ⁴ Barà big dìng àdònìng, mì ri zìm ñ ba rá àba, ama ñ fig nài jír mà wai dang rag, "A wìr gbam bu-à shyù-à dìng sig byar sùmpyànn níng dang sig níng mà kyinnwú ni, kada á ba bàna."

⁵ I byar-à ñ myàng wùn aswam-à tib kà sig bar vùm nuwá á níng-à ni, n sìnn sig bar vùm súrwá á myann níng, ku gbar dù nann zu vùwá mà waisháu-à ni. ⁶ Wùn aswam-à níng tun shinnwá ma Shìdun, àsàin-à shi sig hár kinn kinn, àsàin-à màm sig waisháu ma buká áni bidim pár, àsàin-à màm sig jànn-à á jìnn ni ma buká áni bidim pár, àsàin-à màm sig níngká ma buká áni bidim pár. Wùn aswam-à níng tun shinnwá ma zìnn Shìdun n rag, "Muyar bàna rag. ⁷ Ayúnn-à wùn aswam-à wà wa sùmpyànn níng ma winn hing yur-à buwá, í wà bu-à Shìdun tám sig níng má sa àràg barà ku rì dinya sig mpirká rìi dang kyan jírwá."

⁸ I byar-à nài jír-à ñ fig sig mà waisháu-à ni níng dinya jakàng mì n rag, "A yag zìg tarkada-à pù finn sig áni wà shi sig á vù wùn aswam-à tib kà sig barwá ma zàpìr-à ni, n sìnn sig barwá zyun á myann níng."

⁹ I byar-à ñ yag mà byar wùn aswam-à hi ni, n vig ku aku ya mì tarkada títi-à níng hi. Ku dinya mì rag ñ zìg ñ zwam, wà ma kà hing á finnmí ni má bíban, ama á numí ni má dwor shi yàb yàb nímá àràg í dain.

¹⁰ I byar-à ñ zìg tarkada-à á vù wùn aswam-à níng ni n zwam rìg, dwor shi yàb yàb nímá àràg í dain á numí ni. Ama barà n zwam mann kà rìghing, í nànn-à hi í ban rìg-à mà finnmí ni. ¹¹ I byar-à big dinya mì rag, "A dinya jakàng mpirká bu-à Shìdun dang sig á shinn mpirká á swannká ni bidim pár, ma swai mpirká kim kim, ma mpìr nu jírká kim kim, ma kùrká bidim pár."

11

Shaida Pyànàká Bu Shìdun

¹ Big ya sig mì tun-à big ri màg bu ma kàhi. Big dinya mì rag, ñ dù nann zu ñ màg lu Shìdun, kwonn ma byar-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu. Big rag ñ wànn mpirká ri wib Shìdun mà luwá ni. ² Ama kada ñ màg kur lu-à á myànn bàna, jir kai bàna big ya sig mpirká ká í Yahudawaká bàna. Bá tib wann barbá á finn swann kyikyàr, hár sònn dipyànà agban pyànà. ³ Shìdun má swam yag shaida pyànàká buwá, bá wìr àka jà, má wor awor. Bá dinya mpirká jir Shìdun hár su 1,260. ⁴ Mpìr pyànà káníng hi í bin zaitun pyànàká ma pitila pyànàká sar sig á pyànn Shinn Luyí Shìdun àsàin-à pànn sig dun-yaru. ⁵ Mpìr-à ma ri zìm aku sa mpìr pyànà káníng bu-à bibai, pyìr má zu bi á nubá ni, má gban mpirká ri zìb big. Jir wàníng mpìr-à ma ri zìm aku sa bai big, bá gban rìg mpìr-à níng hi. ⁶ Big shi sig ma gbam-à bá kan dim shyù aku tab bàna á sai-à bá dang jir Shìdun. Big shi sig ma gbam-à bá sa abinn zàpìrká ri gbìb zu má kàng rìg àsà. Big shi sig ma gbam-à bá wìr wann bi ya mpirká á dunyaru shwìn ásai-à big ma ri zìm.

⁷ Wà ba dang kinn rìghing jir Shìdun, wi zyun-à má zu bi á shar ñzwàun-à ni níng, má ngang big ngain, kwá gbam kan big, má gban rìg big. ⁸ Awainbá má na á gbìb á finn swann ùwài-à ni, byar-à mpirká kànn bàg gbam sig Shinn Lubá á

bín-à ni níng. Mpìrká káhi ri bar finn swann-à hi big tinn jír n rag, í Saduma ma Masar.⁹ Mpìrká mà swannká ni kim kim, ma nu jírká kim kim, ma swaiká, bá myàng awainbá, hár su sara ma aswàb, bá zìm fig abig jí big bàna.¹⁰ Mpìrká shi sig á dunyaru má fig àjwár barà mpìr pyànà káníng má wu níng. Bá sa bùkí á shinnbá ni, bá ya jaubá bu, jir kai bàna mpìr pyànà káníng ya hing mpìrká á dunyaru shwin wàni.¹¹ Asim su sara ma aswàb, í byar-à awunbá kà kàng bi, wà bi sig mà byar Shìdun, big sar dù nann zu á wai. Mpìrká ká myàng sig big níng big shàr rìg zinn wàni.¹² I byar-à mpìr pyànà káníng fig nài jír mà wai, nài jír-à hi rag, "Aning bi áyag." Big dù nann zu n nann zu yag áyau akwor-à ni, mpìr azíbká bubá ri myàng big.¹³ A byar-à níng hi, jànn á jínn ni ning yàng yàng. Jànn-à ning sig yàng yàng níng gban mpìr dubu sùmpyànn. Ayau lu dwib dwib, lu zyun zyun bai zu áyau-à ni. Mpìrká kádà kàng sig níng shàr rìg zinn, n swam yan Shìdun àsàin-à shi sig mà wai níng barà ku í mpìr ùwài níng.

¹⁴ Azing-à wà wa pyànà wam zu rìghing, wà wa sara má bi tàma-à níng.

Wùn Aswam Shìdun Wà Wa Sùmpyànn Winn Yur-à Buwá

¹⁵ I byar-à wùn aswam-à wà wa sùmpyànn níng winn yur-à buwá. I byar-à nài gbam ùwài níma su wann bi mà waisháu-à ni. Nài gbam-à hi dang rag, "Mpìr-à shi sig ma gbam tàma-à níng barà kwá na kùr á dunyaru í Shinn Luyí Shìdun ma Almasihuwa. Kwá na kùr hár kinn kinn."¹⁶ Shun àgbam dìzyun agban yinaká shi sig á bushu kùr-à ni á pyànn Shìdun ni níng, big bìnñ kir wann á jínn ni n wib Shìdun.¹⁷ Big dang rag,

"Shinn Luyí, Shìdun Mpìr Uwài, wù í àsàin-à shi sig tàma-à níng, n shi bab sig áni.

Yi ri sa wù ísoko barà à tág sig gbamwú, mi ri na kùrwú níng.

¹⁸ Mpìrká á jànn-à ni ri dù kyinn. Kwonn-à wá wà níng fòr rìghing, wá wà kwonn mpìrká wu rìghing.

Wàníng í sai-à wá ya mpìrká ri sa swàmwú, mi ri dang kyann jírwú níng, lada.

Wá ya mpìrká buwú lada, ká ri shàr wù, àgbam ma wùnshái bidim pár.

Wàníng í sai-à wá sa bai mpìrká sa bai sig dunyaru."

¹⁹ Lu Shìdun mà wai pù finn rìghing. Akwati nu gib zyun-à Shìdun gib sig shi sig màhàn níng, mpìrká myàng hing ma luwá ni. I byar-à shyù zwàm zu, byar-à su nài wàni, shyù dìng wàni, jànn-à á jínn ni ning wàni. Akan shyù wìr wann ñkwònñ ñkwònñ nímá.

12

Uwà Zyun Ma Bushùwí

¹ I byar-à ñ myàng bu mamaki ùwài nímá mà waisháu-à ni. Uwà zyun shi sig áni, jà-à ku wìr sig á dìrwá ni, í àyúnn, ku tib wann sig barwá á sònn, ku kàm sig bu kàm shinn ma asuswir dwib agban pyànn.² Ku yìm sig finn, sai-à ku nyàan mà, ku kig nàikitáu jir àwá wùn-à ri wa ku.

³ Bu mamaki àpyú zyun sa jakàng mà wai. Bushùwí zyun ùwài gbàinshìn nímá zu bi. Shinnwá sùmpyànn, yur á shinnwá ni dwib. Bu kàm shinn sùmpyànn shi sig á shinnká buwá ni.⁴ Shannwá zà kifinn wann bi asuswir kyau zyun áyau kyau sara á jànn-à ni. Bushùwí-à hi sar á pyànn uwà-à hi ni, àjirà wàníng ma mà zu hing wùn-à aku zwam rìg.⁵ I byar-à uwà-à hi mà wùn wunù, zyun-à má na kùr á shinn mpìrká ni bidim pár ma tun àsháu. Ama big zìg rìghing wùn-à uwà-à níng hi mà sig níng, n zìg yag rìg ku mà byar Shìdun byar-à Shìdun na sig kùr.⁶ Uwà-à hi shàr

yag rìg mà awúnn-à ni, ma byar-à Shìdun sa sìnn ya sig ku byar-à bá myàng kwonn ma ku hár su 1,260.

⁷ I byar-à big nu kànn mà wai. Wùn aswam zyun big ri bar ku Mikailu ma yann aswamká buwá big ri nu kànn ma bushùwí-à hi. Bushùwí-à ma yann aswamká buwá ri nu kànn tìnn. ⁸ Mikailu ma yann aswamká buwá gbam kan rìghing bushùwí-à níng ma yann aswamká buwá bidim pár. Big dìg fig rag byar shu mà wai bàna. ⁹ I byar-à big ta wann bi bushùwí ùwài-à níng ma yann aswamwá á jìnn ni. Bushùwí-à níng í wà zyun-à rì shi sig áni daka á nunonn. Ku í wà zyun-à big ri bar Kùr Wàu kó Shaitan, ku zyun-à ku ri tonn gban mpirká á dunyaru. Big ta wann bi ku á jìnn ni ma yann aswamká buwá.

¹⁰ I byar-à nì fig nài jír mà wai ngbam nímá ri dang rag, "Sai-à Shìdun má pinn zu mpirká fòr hing. Ku tàg rag hing gbamwá barà ku í kùr níng. Almasihuwá tàg hing gbam-à ku shi sig ma kàhi. Asàin-à shi sig mà pyànn Shìdunyí ni, mi ri dang bai jàuyí big á pyànn Shìdun ni fi ma àyúnn níng, Shìdun ta wann bi rìghing ku á jìnn ni. ¹¹ Jàuyí big gbam kan rìghing ku á jir àsà Adùn-à ni, ma jir àjwár-à big dang kyann sig. Big zìm hing n wann tafinn hing yonkibá dò jir shinn jir àjwár-à hi. ¹² Ning mpirká mà wai aning fig àjwár, ning bidim pár. Ama mpirká á jànn-à á jìnn ni ma zàpírká bá myàng àzing. Kùr wàu wann bi rìghing á byarná ni, kyinnwá ri fib wàni, jir kai bàna ku yì hing rag suwá dà nonn fig bàna."

¹³ Barà bushùwí-à níng yì hing rag big kan wann bi rìghing ku á dunyaru níng, í byar-à ku kà mi ri kar bàg uwà-à mà sig wùn wunù níng.

¹⁴ Big ya sig uwà-à níng hi asà awíb ùwài nímá àkunn pyànn, jiràaku pim yag mà byarwá ni mà awúnn-à ni, byar-à bá myàng kwonn ma ku hár ji sara ma aswàb, jirà kada a bushùwí-à níng kar ngang ku bàna.

¹⁵ Bushùwí-à níng pim wìr zu zàpìr á nuwá ni á sim uwà-à níng ni, àjirà zàpìr-à níngaku binn swann rìg uwà-à níng. ¹⁶ Ama jànn á jìnn ni sa shang uwà-à níng, n dig pòr shar, zàpìr-à zu bi sig á nu bushùwí-à ni níng, wìr kà rìg á shar-à ni. ¹⁷ I byar-à bushùwí-à níng nànn àgùnn ma uwà-à níng, n yag jiràaku ngang ngain ma yanká bu uwà-à níng ká dà sig níng, ká ri wib doka Shìdun, n bir sig pikyinn nzyun ma jír àjai-à Yesu dinya sig big. ¹⁸ I byar-à bushùwí-à níng sar á vun-à ni.

13

Yohanna Myàng Wi Awúnn Pyànn

¹ I byar-à nì myàng wi ri nann zu bi á zàpìr-à ni. Wi-à níng nga sig yur dwib, shinnwá sùmpyànn. Yerká buwá bidim pár shi sig ma bu kàm shinn. Shinnká buwá bidim pár shi sig ma zìnnká ri swau Shìdun. ² Wi-à hi shi àràg í shwài, barwá shi àràg í bar wi zyun big ri bar beyar. Nuwá shi sig àràg í nu wiyyir. Bushùwí-à níng ya sig wi-à níng gbamwá n ya sig wàníng byar shu kùrwá ma awàiwá. ³ Shinn wi-à níng hi zyun shi àràg big dab pòr síg àpòr, shi àràg kwá wu rìg, ama yun-à tag rìghing. Mpirká á jànn-à ni bidim pár sa mamaki, n bàg wi-à hi. ⁴ Kó ni bidim pár wib bushùwí-à níng, jir kai bàna bushùwí-à níng ya rìghing wi-à níng gbamwá. Big wib wi-à níng hi tìnn. Big dang rag, "Mpìr-à shi sig àràg wi-à níng í ni rà? Mpìr-à má ngang sar ku í ni rà?"

⁵ Big ya sig wi-à níng hi pyù aku gbar ashí, maaku swau Shìdun. Big zìm ya sig ku ragaku dìg gbam hár sònndìpyànn agban pyànn. ⁶ Wi-à níng ri swau Shìdun, ku swau zìnn Shìdun, n swau byar-à Shìdun ri shi, n swau mpirká shi sig mà wai. ⁷ Big zìm ya sig ku ragaku ngang ngain ma mpirká bu Shidun, maaku gbam kan big. Big ya sig ku gbam á shinn mpirká ni bidim pár, á shinn swai

mpirká ni kim kim, á shinn jànnká ni kim kim, á shinn nu jírká ni kim kim. ⁸ Mpirká á dunyaru bidim pár, bá wib wi-à níng, ká má wib fig wi-à níng bàna níng, íri ká big ba sig zìnnbá á tarkada yonki tun sai-à big màm fig ma dunyaru bàna. Tarkada yonki-à níng hi í bu Wùn Adùn-à big gban sig níng.

⁹ Mpír-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír aku fig. ¹⁰ Mpír-à Shìdun ma dang rag bá du kà ku á tonn fi, bá du kà ku. Mpír-à Shìdun ma rag bá gban ku ma kafai, bá gban ku ma kafai. Wàníng ri tàg rag mpirká bu Shìdun abig tib wann píkyinn, ma abig bàg ku ma píkyinn nízyun.

¹¹ I byar-à ñ myàng wi zyun nann zu bi á jínn ni, wi-à hi nga sig yur pyàñà àràg yur àdùn, wi-à hi dang jír àràg í bushùwí-à níng. ¹² Wi-à hi sa swàm ma gbam wi-à wà jijag níng á pyàññ wàníng ni. Wi-à níng du kà mpirká á dunyaru bidim pár abig wib wi-à wà jijag, wà yunwá tag sig níng. ¹³ Wi-à wà wà pyàññ níng sa bu mamaki wàni, ku sa pyìr wann bi daka mà wai hár á jínn ni, kó ni bidim pár myàng. ¹⁴ Wi-à níng tonn gban mpirká shi sig á jànn-à ni bidim pár á jir bu mamaki-à big zìm ya sig ku ragaku sa á pyàññ wi-à wà jijag níng. Wi-à níng dinya mpirká rag abig màm bu zyunaku zu àràg wi-à big dab pòr sig shinnwá ma kafai, ama í barà ku shi sig ma yonki níng, jírè abig wib bu-à big màm sig àràg ku níng. ¹⁵ Wi-à wà wa pyàññ níng, big zìm ya sig ku ragaku vinn kà ya bu-à big màm sig zu sig wi-à wà jijag níng awun, àjirè a wàníng dang jír. Wi-à níng du kà abig gban rìg mpirká ká zìm fig abig wib bu-à big màm sig zu sig àràg wi-à wà jijag níng bàna. ¹⁶ Ku du kà abig ta kó ni bu á vìm nu-à ni, kó á mùnnpyànnbá ni, àgbam ma wùnshái bidim pár, mpír bàiká ma mpír ashiká ma fàuká, ma ká í fàu bàna. ¹⁷ Walai mpír-à má wann bu kó aku wann tafinn bu, sái wà kwa

shi sig ma bu-à big ta sig níng, wà í zìnn wi-à níng, kó nomba zìnnwá.

¹⁸ Jír-à níng í jir yar. Mpír-à ma shi sig ma yaraku wànn nomba wi-à níng, nomba-à hi í nomba mpír zyun. Nomba-à níng í 666.

14

Mpirká Shìdun Pinn Zu Sig Big Níng, Big Dài Jonn Mà Wai

¹ I byar-à ñ myàng Wùn Adùn-à níng sar sig á shinn shinnkwìnn Siyona, mpír 144,000 shi sig ma ku, ká big ba sig zìnnwá ma zìnn Tawá á mùnnpyànnbá ni. ² I byar-à ñ fig nài jír mà wai shi àràg í zàpìr ri bìnn nì, su àràg í shyù ri dìng nài. Nài jír-à hi su àràg big ri gba garya. ³ Mpír 144,000 big ri dài jonn àpyú á pyànn Shìdun ni, big ri dài jonn àpyú á pyànn bu yinaká shi sig ma yonki níng, big ri dài jonn á pyànn shun àgbamká ni. Walai mpír-à shwann yì sig barà kwá dài jonn-à big ri dài níng, sái í mpír 144,000 níng dài yì sig nì, bigká Shìdun pinn zu sig big áyau mpirká á dunyaru. ⁴ Mpír káníng taba sa fig àyái bàna, big í mpír kyìkyàr big. Big í àsàinká ri bàg Wùn Adùn-à níng byar-à kwa yag bidim pár. Big í mpirká big pinn zu bi sig big áyau mpirká kádà ni, jírè abig sìnn big abig shi kyìkyàr á pyànn Shìdun ma Wùn Adùn-à níng. ⁵ Big gim fig nìsáng bàna. Big sa fig bu-à bibai bàna.

Yohanna Myàng Yann Aswamká Bu Shìdun Mà Wai Sara

⁶ I byar-à ñ myàng wùn aswam zyun ku ri pim kyann mà wai. Ku bi kwonn sig ma jir àjwár wà má shi hár kinn kinn jírè aku dinya mpirká á jànn-à ni jir àjwár-à hi, aku dinya mpirká swai kim kim, ma nu jír kim kim, ma jànnká kim kim. ⁷ Ku dang ma gbam n rag, “Aning shàr Shìdun, aning swam yan ku barà ku í mpír ùwài, jir kai bàna su-à kwá wà kwonn áni fòr rìghing. Aning wib ku, ku àsàin-à màm sig waisháu

ma jànn-à á jìnn ni, ma níngká, ma abinn zàpìrká."

⁸ I byar-à wùn aswam-à wà wa pyànà bàg bi ku n dang rag, "Ku kù wann rìghing. Finn swann Babila uwài-à níng kù wann rìghing. Ku sa mpìrká wa zàn inabi ñzwànnwá wà í sunu àyái sa."

⁹ Wùn aswam-à wà wa sara bàg bi wà wa pyànà, ku dang ma gbam n rag, "Mpìr-à ma wib hing wi-à níng, ma bu-à big màm sig zu àràg wi-à níng hi, n ma ta hing zinn-à níng á mùnnpyànnwá ni, kó á vùwá ni, ¹⁰ kwá wa zàn inabi bu Shìdun wà í àzing-à Shìdun má tiya mpìrká níng. Mpìr-à ma zìg hing zinn-à níng, bá twìm ku ma pyìr twìm twìm áyau abànká pyìr ri swànn áni. Twìm-à bá twìm ku níng, bá twìm ku á pyànn yann aswamká bu Shìdun ni, ma á pyànn Wùn Adùn-à ni tìnn. ¹¹ Azunn pyìr-à má twìm big níng, má shi hár kinn kinn. Mpìrká ri wib wi-à níng, ma mpìrká ma zìm hing rag abig ta big zìnn wi-à níng, bá wa shwìn wàni, fí ma àyúnn bidìm pár."

¹² Wàníng ri tàg rag mpìrká bu Shìdun, ká ri wib jir Shìdun, mi ri bir pìkyinn á byar Yesu ni níng, abig tib wann pìkyinn.

¹³ I byar-à n fig nài jír mà wai ri dang rag, "A ba jír-à níng á tarkada. Mpìrká ri wu dò jírà big í bu Yesu níng, bá fig àjwár."

Awun Shìdun zìm n rag, "I àdòníng hi, jir kai bàna bá shi ngàng á jir swàm uwài-à big sa sig. Shìdun má wa big byafànbá."

Shìdun Má Sinn Kwonn Mpìrká Buwá í Byar Nzyun; Mpìrká Má í Buwá Bàna Kwá Tiya Káníng Azing

¹⁴ I byar-à n myàng akwor zyun, bu zyun shi sig áni àràg í mpìr. Ku kàm sig bu kàm shinn zinariya á shinnwá ni. Ku pànn sig lauje jíjí nímá á vùwá ni. ¹⁵ Wùn aswam zyun zu bi mà lu Shìdun ni, ku ri dang jír ngbam nímá ma mpìr-à shi sig áyau akwor-à ni n rag, "A zìg

laujewú á gib, jir kai bàna sai-à wá gib áni màg rìghing, buju á dunyaru byann rìghing." ¹⁶ I byar-à mpìr-à shi sig áyau akwor-à ni níng du bi laujewá á dunyaru, n gib rìg bujuká á dunyaru.

¹⁷ Wùn aswam zyun wann bi mà lu Shìdun ni mà wai, ku má, ku pànn sig lauje jíjí nímá tìnn.

¹⁸ I byar-à wùn aswam zyun zu bi mà byar-à big ri twìb swànn ya Shìdun bu, wùn aswam-à níng hi í àsàin-à ri pànn pyìr-à hi, ku dang jír ma gbam ma wùn aswam zyun-à pànn sig lauje jíjí-à níng n rag, "A du kà laujewú á gib rìg awan inabi bu dunyaru, jir kai bàna byann rìghing." ¹⁹ I byar-à wùn aswam-à níng du kà laujewá á jànn-à ni, n gib rìg awan inabiká, n ta yag big mà byar-à big ri pinn zàn inabi, wà í àzing-à Shìdun má tiya mpìrká. ²⁰ Big tib wann bar á shinn awan inabiká ni, mà kwìm lu-à ni. Asà dù bi mà byar-à big ri pinn zàn inabi-à níng àràg í gbànn yor. Asà-à hi fòr hing mel dari pyànà, azwàun-à má fòr á pìkyinn.

15

Yohanna Myàng Yann Aswamká Sùmpyànn Ri Ya Mpìrká Shwìn

¹ I byar-à n myàng bu mamaki zyun mà waisháu-à ni. N sa mamaki wàni. N myàng yann aswam sùmpyànn ri zìg bi shwìn sùmpyànn. Shwìn káníng í shwìnká wà kinn shinn, jir kai bàna shwìn káníng hi í shwìnká wà kinn shinn wà Shìdun má ya mpìrká. ² I byar-à n myàng bu zyun shi sig àràg í byinn zàpìr zu sig adìn, big kwonn sig ma pyìr. N myàng mpìrká gbam kan sig wi-à níng ma bu-à big màm sig àràg wi-à níng, ma nomba zinnwá níng, big sar sig mà nu byinn zàpìr-à hi ni. Big pànn sig garya-à Shìdun ya sig big. ³ Big dài jonn Musa mpìr adang kyann jir Shìdun, ma jonn Wùn Adùn-à. Big dài rag,

"Shinn Luyí Shìdun mpìr ùwài,
swàmwú í swàm ùwài, í
swàm bu mamaki tìnn.

Wù í kùr mpìrká bidìm pár. Gbìbwú
í gbìb ñsàn, í gbìb àjai.

4 Mpìr-à má shàr fig wù bàna í ni rà?
Mpìr-à má swam yan fig zìnnwú
bàna í ni rà?

Mpìr kyìkyàr íri wù áwinwú ni.

Mpìrká bidìm pár má bi má wib
wù. A tiya hing mpìrká swàm
ñsànwú."

5 I byar-à ñ myàng lu Shìdun mà
wai pù finn, n myàng finn tonn
byar-à Shìdun ri shi. **6** I byar-à
yann aswam sùmpyànnká zìg bi sig
shwìn sùmpyànn níng, zu bi mà lu
Shìdun ni, big wìr sig jà lilor nímá
ri ngìg tain tain. Big sìr sig gwàin
píkyinnbá ma bu-à sìr dìr wà big sa
sig ma zinariya. **7** Bu yinaká shi sig
ma yonki níng, zyun áyau-à ni ya
yann aswam sùmpyànn káníng tasa
sùmpyànnká big sa sig ma zinariya.
Tasa káníng hi shwìn-à Shìdun má
ya mpìr káníng mònnyà zu sig áni,
Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki hár
kinn kinn. **8** I byar-à lu Shìdun mònnyà
rìg ma azunn zyun-à ri zu bi ma
gbam Shìdun ma awàiwá. Walai
mpìr-à kà sar lu Shìdun, sai sai
à shwìn sùmpyànnká yann aswam
sùmpyànn káníng zìg bi sig níng
wam zu rìg ma mìpyim.

16

Azing Sùmpyànn-à Shìdun Má Tiya Mpìrká

1 N fig nài jír ùwài nímá mà lu
Shìdun ni. Nài jír-à hi ri dinya
yann aswam sùmpyànn káníng rag,
"Aning yag wìr wann tasa shwin
sùmpyànnká Shìdun má ya mpìrká
níng, á dunyaru."

2 Wùn aswam-à wà jijag níng yag
n wìr wann tasa shwìn-à buwá á
dunyaru. I byar-à yun àwá-à kab
gbam zu á dìr mpìrká ta sig nomba
wi-à níng, ma ká wib sig bu-à big
màm sig zu àràg wi-à níng.

3 I byar-à wùn aswam-à wà wa
pyànà níng wìr kà wann tasa shwìn-à
buwá á zàpìr ùwàiká ni, zàpìrká
kàng rìg àràg í àsà mpìr-à wu sig.
Buká shi sig ma yonki mà níngká ni
bidìm pár wu rìghing.

4 I byar-à wùn aswam-à wà wa
sara níng wìr kà wann tasa shwìn-à
buwá á níngká ni, kwonn ma
byar-à abinn zàpìrká ri gbìb zu, big
kàng rìg àsà. **5** N fig wùn aswam
àsàin-à pànn sig zàpìr-à hi dang rag,
"Kwonnwú à wà sig níng shi sig á
gbìb ñsàn, wù í mpìr kyìkyàr, wù
zyun-à shi sig tàma-à níng, n shi bab
sig áni. **6** Big gban sig mpìrká buwú
kwonn ma mpìrká rì dang kyann
sig jírwú, àsàbá kìfnn wann sig á
jànn-à ni. I wà tàma-à níng à ya sig
àsàinká gban sig big níng àsà abig
wa, jir bu-à big sa sig." **7** I byar-à
ñ fig nài jír bi mà byar-à big ri
twìb swànn ya Shìdun bu, nài jír-à
hi dang rag, "Shinn Luyí Shìdun
Mpìr Uwài, kwonnwú wá wà níng,
wá wà á gbìb àjai ma gbìb ñsàn."

8 I byar-à wùn aswam-à wà wa
yina níng wìr wann tasa shwìn-à
buwá á shinn àyúnn-à ni, Shìdun
zìm hing rag aku swànn gban
mpìrká ma àfànwá. **9** Afàn-à níng
fàn mpìrká wàni, í byar-à big swau
zìnn Shìdun àsàin-à shi sig ma gbam
á shinn shwìn káníng ni. Big fim fig
bu-à bibaiká big ri sa bàna, n swam
yan fig Shìdun barà ku í Mpìr Uwài
níng bàna.

10 I byar-à wùn aswam-à wà wa
swana níng wìr wann tasa shwìn-à
buwá á bushu kùr-à wi-à níng na sig
níng ni. Zufi sìr kà á kùr-à wi-à níng
na sig níng ni. Mpìrká zwàm kà vù
á nginn jir àwá-à ri wa big. **11** Big
swau Shìdun àsàin-à shi sig mà wai
jir àwá-à ri wa big ma jir yunká zu
sig á dìrbá ni níng. Ama bidìm pár
big fim fig bu-à bibaiká big ri sa níng
bàna.

12 I byar-à wùn aswam-à wà wa
sùnnjin níng wìr kà wann tasa
shwìn-à buwá á zàpìr ùwài Yufiretis,
í byar-à zàpìr-à í wim rìg-à, jirà aku

ya kùrká má bi mà àyúnn sàñ kyùr-à ni níng gbìb. ¹³ I byar-à ñ myàng wàu sara, big shi sig àràg í azwìnn, big zu bi á nu bushùwí-à ni, ma nu wi-à ni, ma nu mpìr-à ri gim ñsáng rag ku í mpìr adang kyann jir Shìdun. ¹⁴ Bu káníng í wàuká ri sa bu mamaki. Bu sara káníng í buká ri yag á byar kùrká á dunyaru, jirà abig bar kwonn káníng jirà abig nu kànn àyúnn-à Shìdun Mpìr Uwài má tág shinnwá á byar mpìrká ni.

¹⁵ “Aning fig. Mì ri bi àràg í mpìr ajwú. Mpìr-à ma shi sig azír, ma ri myàng kwonn ma jàwá, kwá kyann fig mìr áyonn bàna, kwá fig fig zunái áyau bir mpìrká ni bàna, buwá kwá fig àjwár.”

¹⁶ I byar-à wàu káníng zìg kwonn bi kùrká í byar nízyun mà byar-à big ri bar Armagadan á nu jir Yahudawaká ni.

¹⁷ I byar-à wùn aswam-à wà wa sùmpyànn-à níng wìr wann tasa buwá mà waisháu-à ni. Nài jír ngbam nímá bi mà byar bushu kùr-à ni mà lu Shìdun ni. Nài jír-à hi dang rag, “Sa rìghing.” ¹⁸ I byar-à ñ myàng shyù zwàm zu wàni, byar-à su nài wàni, shyù dìng nài wàni, jànn-à á jìnn ni ning wàni kab gbam. Tun barà Shìdun màm sig dunyaru, jànn-à á jìnn ni taba ning fig àdòníngh bàna. ¹⁹ Babila finn swann ùwài-à níng gäf Finn rìg áni byar sara. Shìdun kyab pànn finn swann Babila, jirà aku sìnn kà mpìrká á jànn-à níng hi ni abig wa shwìn-à ku ya sig á shinn barà kyinnwá dù sig níng. Finn swannká á jànn-à ni bai rìg. ²⁰ Swàinká bab jànn kà rìg, shinnkwìnn ùwàiká bab jànn kà rìg, mpìrká myàng fig rag big bàna. ²¹ Akan shyùká ùwài nímá lìb hing wàni àràg í wann bu wau, kù wann bi daka mà wai, n kù wann á shinn mpìrká ni, hár mpìrká swau Shìdun jir akan shyùká kù wann bi sig níng. Akan shyùká níng hi ya mpìrká shwìn wàni.

17

Tinn Jír á Shinn Uwà Ayái

¹ Yann aswam sùmpyànnká pànn sig tasa sùmpyànn níng, zyun áyau-à ni bi á byarmí ni n dinya mì rag, “A bi ñ tiya wù barà Shìdun má wà uwà àyái-à níng kwonn áni, ku í finn swann zyun-à shi sig mà nu zàpìrká ni. ² Kùrká á dunyaru sa àyái ma ku. Mpìrká á dunyaru bidìm pár ri sa àyái ma ku wàni.”

³ Awun Shìdun myàng kwonn ma mì, wùn aswam-à níng zìg yag mì mà awúnn-à ni. I byar-à ñ myàng uwà-à níng shi sig á shinn wi zyun ni gbàinshìn nímá, wi-à níng hi big ba sig zìnnká ri swau Shìdun á dìrwá ni, wi-à hi shinnwá sùmpyànn, yurwá dwib. ⁴ Uwà-à hi wìr sig jà gbàinshìn nímá, ku sìng sig dìrwá ma buká big sa sig ma zinariya, ma luulu, ma abànká ri ngìg tain tain. Ku pànn sig kofi-à big sa sig ma zinariya, bu àzingká mònn sig áni, í àyáiká ku sa sig. ⁵ Big ba sig zìnn-à yìr-à shi sig atàm n rag, “Babila finn swann ùwài, kùr mpìrká ri sa àyái, ma bu àbaiká shi sig á dunyaru.” ⁶ N myàng uwà-à níng hi wa pyann rìghing àsà mpìrká bu Shìdun, ma àsà mpìrká big gban sig jirà big dang kyann sig jir Yesu.

Barà ñ myàng ku àdòníngh, ñ sa mamaki wàni. ⁷ Wùn aswam-à níng bib mì rag, “Bu-à sa wù ri sa mamaki níng í jir kai rà? Má dinya wù yìr jir atàm-à á shinn uwà-à níng, kwonn ma wà á shinn wi-à swann sig ku, wi-à shinnwá sùmpyànn, yurwá dwib níng. ⁸ Wi-à à myàng sig níng, wàri níng ku shi sig ma yonki, ama tàma-à níng ku bàna. Kwá nann zu á shar-à ni jirà aku wu. Mpìrká á dunyaru ká big ba fig zìnnbá á tarkada yonki bàna, tun sai-à Shìdun màm sig dunyaru níng, bá myàng wi-à níng má sa mamaki. Wàri níng ku shi sig ma yonki, kwá shi nonn fig bàna, ama kwá mìr gbì zu jakàng.

9 "Wàníng sai mpìr-à ma shi sig big yar í wà kwá yì byann. Shinn sùmpyànn káníng í shinnkwinn sùmpyànnká uwà-à níng shi sig áni.

10 Big í kùr sùmpyànn tìn, kùr swana wu rìghing, ama í barà kùr zyun ri na kùrwá, kùr zyun bi fig ma bàna, kwa bi hing, kwá na kùrwá su tití nímá. **11** Wi-à shi sig ma yonki níng, tàma-à níng ku bàna rag, ku í kùr-à wà wa awunyin áyau kùr sùmpyànn káníng ni. Kwá zu bi má wu rìg.

12 "Yur dwibká à myàng sig níng, í kùr dwib ká big shig fig ma bàna. Bá ya big pyù abig na kùr awa nízyun ma wi-à níng. **13** Kùr dwib káníng hi kyinnbá nízyun, bá ya wi-à níng gbambá ma kùrbá. **14** Bá nu kànn ma Wùn Adùn-à, Wùn Adùn-à hi má gbam kan rìg big, ku ma mpirká buwá, ká ku bar sig, n shig zu sig, ká ri bàg ku ma pìkyinn nízyun. Ku í Shinn Lu mpirká, ku í kùr mpirká bidim pár."

15 I byar-à wùn aswam-à níng dinya mì rag, "Zàpìrká à myàng sig byar-à uwà àyái-à níng shi sig níng, í swai mpìr kim kim, í jànnká kim kim, í nu jir kim kim. **16** Yur dwibká à myàng sig níng ma wi-à níng, bá zib uwà àyái-à níng, má zìg rìg buká ku shi sig ma kàhi, má fìm ku mìr áyonn, bá zwam wiwá má twib swànn rìg ku ma pyìr. **17** Shìdun sa kùr dwib káníng a kyinnbá shi nízyun, abig sa bu-à ku ri zìm. Big zìm n ya hing wi-à níng gbambá aku na kùr. Kwá na kùr sai wà buká Shìdun dang sig níng ma sa hing.

18 "Uwà-à à myàng sig níng í finn swann ùwài-à ri na kùr á shinn kùrká á dunyaru."

18

Mpirká Mà Finn Swann Babila Má Wa Shwìn Wàni

1 Asim wàníng ñ myàng wùn aswam zyun ri wann zu bi mà wai. Ku shi sig ma gbam. Ayar zu bi mà byarwá ni n yar kà á dunyaru.

2 I byar-à ku bar nài ngbam nímá

n rag, "Ku kàng rìghing kànnfinn. Babila finn swann ùwài-à níng kàng rìghing kànnfinn. Ku kàng rìghing byar shu wàuká. Ku í àsàin-à bar kwonn sig wàuká bidim pár. Ku ri bar kwonn ayinnbu bibaiká.

3 Mpirká á jànnká ni bidim pár sa hing àyái ma ku, kùrká á dunyaru sa hing àyái ma ku. Mpìr bàiká á dunyaru dig bài wàni á dò jir sunu bu-à bibaiká ku ri sa."

4 I byar-à ñ fig nài jír zyun mà wai ri dang rag,

"Aning zu bi, ning mpirká bumí, aning dù mà byarwá ni, kada aning kà áyau bu bibaiwá ni bàna. Kada shwìn-à kwá wa níng ma dìg ning.

5 Bu bibaiwá ku sa sig níng yag fòr hing mà wai.

Shìdun myàng hing bu-à bibaiká ku sa sig.

6 Aning sa pyann kàng ku àràg barà ku sa sig ning níng.

Aning wa ku bar swàmwá ku sa sig. Shwin-à ku ya sig ning, ning wa sig níng, aning ya kàng ku hár kàun pyànà.

7 Barà ku fig ya sig shinnwá àjwár àràg barà ku ri zìm níng, ning má aning ya ku shwìn.

Aning ya ku shwìn á jir shinn àjwár bu bibaiká ku fig sig.

Ku dang á kyinnwá ni rag, ku í kùr, ku í wà ki bàna, kwá bai fig kyinn bàna hár kinn kinn.

8 Jir wàníng shwìnwá má bi í àyúnn nízyun.

Kwá bai kyinn, amor má gban ku, kwá wu ki.

Shìdun má sa abig twìb swànn rìg ku.

Shinn Luyí Shìdun àsàin-à ri wà ku kwonn níng, í mpìr-à shi sig ma gbam."

9 Kùrká á dunyaru àsàinká sa sig àyái ma ku, n dìg sig bu-à kyinnbá ri zìm bidim pár ma ku níng, bá kig mínn, má yan yán wàni sai-à ba myàng hing azunn pyìr-à ri swànn ku níng. **10** Bá sar pyunn ninonn

nímá, bá shàr zinn shwìn-à kwá wa. Bá dang rag, "Wàníng í shwin ùwài, wàníng í bu zinn ùwài! Babila finn swann ùwài-à níng, Shìdun ya rìghing wù shwìn ùwài nímá áyau awa nízyun, ku sa abig twìb swànn rìg wù ma pyìr."

¹¹ Mpìrká ri wann tafinn bu á jànn-à ni má kig mínn má bai kyinn dò jir shinnwá, jir kai bàna walai mpìr-à má wann rag buatibá.

¹² Buatiká hi í zinariya, ma azurfa, ma abànká shi sig ma bài, ma luulu, ma já sisànká, ma já kùr, ma já siliki, ma já gbàinshìn, ma binká ri ning swìnn kim kim, ma buká big sa sig big binká shi sig ma bài wàni, ma buká big sa sig big nginn támkwíná, ma àsháu pípir, ma buká big sa sig ma abà, ¹³ ma kirfa, ma buká big ri sa yaji ma káhi, ma tulare, ma mur, ma lubann, ma zàn inabi, ma byìr, ma mìg, ma alkama, ma nai, ma àdùn, ma vinn ma kekeká big ri sìr bàg á vinn, ma mpìr jíkwìnn big ká big ri wann káníng fàu. ¹⁴ Mpìr awann tafinn buká dinya swann Babila n rag, "Buká à sìnn sig kyinnwú áni níng, big bai rìghing bidìm pá. Bu bàiká à shi sig ma káhi níng bai rìghing. Wá dìg fig rag big bàna."

¹⁵ Mpìrká kàng sig mpìr bài á jir buká big ri wann tafinn mà swann-à níng hi níng, bá sar pyunn ninonn nímá, jir kai bàna big ri shàr kada abig wa shwìn-à kwá wa níng. Bá kig mínn má wor awor dò jir finn swann-à níng. ¹⁶ Bá dang rag, "Finn swann-à níng má wa shwin, kwá shàr zinn wàni. Ku ri wìr kyann já bài ma já gbàinshìn, ma já kùr, ku ri sìng kyann dìrwá ma buká big sa sig ma zinariya, ma abànká shi sig ma bài, ma luulu. ¹⁷ Bu bài káníng bidìm pá bai rìg áyau awa nízyun á vù Babila ni."

Agbam àsàinká ri myàng kwonn ma kòr-à níng, ma mpìrká ri ká áni, ma àsàinká ri ya, ma mpìrká ri wann tafinn bu mà nu zàpìr-à ni, big bidìm pá bìg sar pyunn ninonn nímá, ¹⁸ big myàng azunn pyìr-à ri

swànn Babila níng, big kig n dang rag, "Walai finn swann zyun-à fòr sig finn swann Babila." ¹⁹ Big wìr avír á shinnbá ni, mi ri kig big ri bai pìkyinn, big ri ya jonn ki, mi ri dang rag, "Ayáa, ayáa, finn swann ùwài-à níng ri wa shwìn. Ku zyun-à mpìrká shi sig ma kòr níng, big kàng mpìr bài dò jir buká ku shi sig ma káhi. Ku bai rìghing áyau awa nízyun."

²⁰ Mpìrká mà wai, aning fig àjwár jir barà big sa sig ku àdòníng. Ning mpìrká bu Shìdun, ma yann aswamká bu Yesu ma mpìrká ri dang jir Shìdun aning fig àjwár, Shìdun gban rìghing ku jir buká ku sa sig ning níng.

²¹ I byar-à wùn aswam ùwài nímá mà wai wun nann zu abà shi àràg wann bu wau, ku ta kà á zàpìr-à ni n dang rag, "Wàníng í barà bá vinn tafinn Babila finn swann ùwài-à níng áni. Mpìr má myàng fig rag finn swann-à hi bàna. ²² Mpìr má fig fig rag nài garya mà finn swann Babila bàna, bá fig fig nu jír mpìr bàna, bá fig fig nài shàm bàna, bá fig fig nài yur bàna. Bá dìg fig mpìr asa swàm á finn swann Babila bàna. Bá fig fig byar-à mpìr ri wau bu bàna. ²³ Mpìr má myàng fig rag byar-à pitila ri yar bàna. Mpìr má fig fig byar-à big ri sìr ban áyauwú ni bàna. Mpìrká rì wann tafinn bu shi sig áyauwú ni í mpìrká rì kab sig mpìrká á dunyaru ma bài. Mpìrká shi sig áyauwú ni sa hing subu, n tonn gban mpìrká á dunyaru bidìm pá."

²⁴ Bu-à sa Shìdun ya mpìrká mà swann Babila shwìn níng, í jirà big gban sig mpìrká bu Shìdun, ma mpìrká rìi dang jir Shìdun mà finn swann-à níng hi ni, ká big gban sig á dunyaru.

19

¹ Asim wàníng ni ñ fig nài jir bìr mpìr ri su wann bi mà wai ngbam nímá, nài jír-à hi ri dang rag, "Ayi swam yan Shìdun, ku í àsàin-à ri pinn wím zu mpìr, ku í mpìr

ùwài, ku í mpìr-à shi sig ma gbam. ² Kwonnwá kwa wà bidim pár ku ri wà á gbib àjai, ma gbib ñsàn. Ku gban rìghing uwà àyái ùwài-à sa bai sig mpirká á dunyaru ma àyáiwá ku ri sa níng. Shìdun ya ku shwìn, jir kai bàna ku gban rìghing mpirká ri sa swàm Shìdun.” ³ Big gbam jakàng nài gbam mà wai n dang rag, “Ayi swam yan Shìdun, azunn pyìr-à ri swànn finn swann Babila níng má shi hár kinn kinn.” ⁴ Shun àgbam dìzyun agban yina káníng, ma bu yinaká shi sig ma yonki níng, big bìnn kir wann á jìnn ni, n wib Shìdun, ku zyun-à ku shi sig á bushu kùr-à ni níng. Big dang rag, “Aku shi àdòníng, ayi swam yan Shìdun.”

Yohanna Fig Jír á Shinn Buki Ban Wùn Adùn

⁵ Nài jír bi mà byar bushu kùr-à ni n dang rag, “Aning swam yan Shìdunyi, ning mpirká buwá, ningká ri shàr ku, wùnshái ma àgbam bidim pár.” ⁶ I byar-à n fig bu zyun su àràg í bìr mpìr, su àràg í zàpìr ri bìnn nì, su àràg í shyù ri dìng nài. Nài buká n fig sig níng dang rag, “Ayi swam yan Shìdun. Shinn Luyí Shìdun Mpìr Uwài, ku í kùr. ⁷ Ayi sa àyán ma ayi fig àjwár, ayi swam yan ku, ku í mpìr ùwài. Su-à fòr hing wà Wùn Adùn-à níng mà sìr banwá. Amaryawá sa kinn rìghing shiri. ⁸ Big ya sig ku já kyìkyàr zyun-à ri ngìg tain tain aku wìr.” (Já kyìkyàr-à hi í swàm ñsànká mpirká bu Shìdun sa sig.)

⁹ Wùn aswam-à níng dinya mì rag, “A ba jír-à níng: Mpirká big dwim bar sig big abig jí buju buki ban Wùn Adùn-à níng, bá fig àjwár.” Wùn aswam-à níng dinya jakàng mì rag, “Wàníng í àjai, í jír Shìdun.”

¹⁰ N bìnn kir wann á pyànnwá ni jirà n wib ku, ama ku dinya mì rag, kada n wib ku bàna. Ku í mpir asa swàm Shìdun àràg mì kwonn ma mpirká bumí, ká pànn gbam sig jir àjai-à Yesu dinya sig big. Shìdun í àsàin-à má wib.

Jir àjai-à Yesu dinya sig mpirká níng, í bu-à ya sig mpirká gbam abig dang kyann jir Shìdun.

Mpìr Zyun Nann Sig á Vinn Mìmìg

¹¹ N myàng waisháu pù finn n myàng vinn mìmìg màhàn. Mpìr-à nann sig ku níng, zìnnwá big ri bar ku Mpìr Nsàn ma Mpìr-à ri Bàg Gbìb Ajai. Ku ri wà kwonn á gbib ñsàn, ku ri nu kànn. ¹² Zuwá shi sig àràg í anam pyìr, ku kàm sig bu kàm shinn nìnnànn nímá á shinnwá ni. Big ba sig zìnn á dìrwá ni, walai mpìr-à yì zìnn-à níng hi, sói ku awinwá ni. ¹³ Jà-à ku wìr sig á dìrwá ni íri àsà. Zìnnwá í “Jir Shìdun.” ¹⁴ Sojaká mà wai bàg ku ásim, big nann sig á vinn mìmìgká ni, big wìr sig já kyìkyàr mìmìg nímá. ¹⁵ Kafai jiji nímá zu á nuwá ni, í bu-à kwá gbam kan mpirká á jànn-à ni ma kàhi. Kwá na kùr á shinnbá ni ma tun àsháu. Kwá ya mpirká ri bàg fig Shìdun bàna níng shwìn wàni, kwá sa àràg barà mpìr ri pinn zu zàn inabi, jir kai bàna Shìdun Mpìr Uwài ri nànn àgùnn ma mpirká ri bàg fig ku bàna níng. ¹⁶ Big ba sig zìnn á jàwá ni n ba sig á saunwá ni, big ba sig rag, “Ku í kùr mpirká na sig kùr, ku í Shinn Lu mpirká shi sig shinn lu.”

¹⁷ I byar-à n myàng wùn aswam Shìdun sar mà àyúnn-à ni mà wai. Ku bar ayinnbuká ri pim kyann mà waisháu-à ni ma nài gbam n rag, “Aning kwonn bi í byar nzyun, aning bi ji buju ùwài-à Shìdun ya sig ning. ¹⁸ Aning bi ma aning zwam wi dìr kùrká, aning zwam wi dìr kùr anu kànnká, aning zwam wi dìr anu kànnká, aning zwam wi vinnká, ma wi dìr mpirká nann sig big, aning zwam wi dìr mpirká bidim pár, fauká ma ká í fàu bàna, wùnshái ma àgbam bidim pár.”

¹⁹ I byar-à n myàng wi-à níng ma kùrká á dunyaru ma sojaká bubá kwonn í byar nzyun jirà abig nu kànn ma mpìr-à nann sig á vinn-à ni níng ma sojaká buwá. ²⁰ I byar-à big pànn rìg wi-à níng, kwonn ma

mpìr-à gim sig ñsáng rag ku í mpìr adang kyann jir Shìdun, ku àsàin-à sa sig bu mamaki á pyànn wi-à ni níng. Mpirká ta sig nomba zìnn wi-à níng, ma ká wib sig bu-à big màm sig àràg wi-à níng, ku tonn gban sig káníng ma bu mamakiká ku sa sig. Wi-à níng ma mpìr-à gim sig ñsáng rag ku í mpìr adang kyann jir Shìdun níng, big ta kà rìghing big ma yonkibá mà shar pyìr-à ri swànn yù yù. ²¹ Kafai-à zu bi sig á nu mpìr-à nann sig á vinn-à ni níng, gib gban rìghing sojaká bigbá, ayinnbuká zwam wi dìrbá bar byar-à kyinnbá tib.

20

Buká Má Sa Ayau Ji Dubu Zyun

¹ I byar-à ñ myàng wùn aswam Shìdun mà wai ri wann bi, ku pànn sig kíi bu nu shar ñzwàun-à, n pànn sig anko ùwài nímá á vùwá ni. ² Ku pànn bushùwí-à níng zyun-à rì shi bab sig áni tun sai-à rì, zyun-à big ri bar Kùr Wàu kó Shaitan, wùn aswam-à níng pànn ku n sìr ku hár ji dubu zyun. ³ Wùn aswam-à níng ta kà ku mà shar-à ni, n kìg dim rìg nu shar-à, n nà bàg sig bu áni, àjirà bushùwí-à níng aku tonn gban rag mpirká bàna, hár sai wà ma fòr hing ji dubu zyun. Wà ji dubu zyun ma wam hing, bá pù tafinn ku aku shi su tití nímá.

⁴ I byar-à ñ myàng bushu kùrká, mpirká shi sig áni níng, Shìdun ya sig big gbam abig wà kwonn mpirká. N myàng adin mpirká big rì gib kìm sig shinnbá dò jirà big dang kyann sig jír àjai-à Yesu dinya sig big, ma jir Shìdun. Mpìr káníng hi wib fig wi-à níng bàna, big wib fig bu-à big màm sig àràg wi-à níng bàna. Big ta fig nomba wi-à níng á mùnnpyànnbá ni bàna, ma á vùbá ni bàna. Big wìm kàng ma yonki n na kwonn kùr ma Kristi ji dubu zyun. ⁵ Wàníng í barà mpirká wu sig níng, má dù nann zu jag ma áni. Ayau mpirká wu sig níng, kádà níng

big dù nann zu kàng fig ma yonki bàna, sai wà ji dubu zyun-à níng wam zu ma mípyim. ⁶ Mpirká shi sig áyau mpirká ká má dù nann zu wà jijag níng bá fig àjwár wàni. Shìdun má sinn big á byar sisàn. Bá wu bìn fig áni kàun pyànnà bàna, bá shi mpirká má twìb swànn ya Shìdun ma Kristi bu, bá na kùr ma ku hár ji dubu zyun.

Bá Ta Kà Shaitan á Pyìr

⁷ Wà ji dubu zyun ma wam zu rìghing, bá finn tafinn zu rìg Shaitan mà tonn fi-à ni. ⁸ Kwá zu má tonn gban mpirká yam gäfinn sig á jànn-à ni, ká ri zib Shìdun. Zìnn jànn káníng hi í Goga ma Magoga. Shaitan má bar kwonn big í byar nízyun, jirà abig nu kànn, bá nànn wàni àràg í vun-à mà níng-à ni. ⁹ Big yam gäfinn á dunyaru n sar kàng kwìb byar-à mpirká bu Shìdun shi sig, ma finn swannká ku ri zìm. Ama pyìr wann bi mà wai, n swànn gban rìg big. ¹⁰ I byar-à big ta kà rìg Shaitan àsàin-à tonn gban sig big níng mà shar pyìr yù yù-à ni, byar-à big ta kà sig wi-à níng ma mpìr-à gim sig ñsáng rag ku í mpìr adang kyann jir Shìdun níng. Bá wa shwìn màhàn fi ma àyúnn hár kinn kinn.

Barà Shìdun Má Wà Mpirká Kwonn-à Wà Kinn Shinn

¹¹ I byar-à ñ myàng bushu kùr ùwài mìmìg nímá, ma mpìr-à shi sig áni níng. Jànn-à á jìnn ni ma waisháu dù rìg á pyànnwá ni, mpìr myàng fig rag big bàna. ¹² I byar-à ñ myàng mpirká wu sig níng, wùnshái ma àgbam bidìm páar sig mà pyànn bushu kùr-à ni. Big pù finn tarkadaká, big pù finn tarkada zyun, wà zyun-à í tarkada yonki. Big wà mpirká kwonn á bar buká káníng sa sig, àràg barà shi sig á tarkadaká hi ni. ¹³ I byar-à zàpirká zìg nann zu bi mpirká wu sig áyaubá ni níng. Shar amirká zìg nann zu bi mpirká big jì sig áyaubá ni níng. Big wà mpirká kwonn bar bu-à káníng sa sig. ¹⁴ I byar-à big zìg

ki-à ri gban mpìr níng ma shar amir, n ta kà rìg á shar pyìr-à ni. Shar pyìr-à hi í ki-à wà mpìr má wu bìnн kàun pyànà. ¹⁵ Mpìrká ká big ba fig zìnnbá á tarkada yonki bàna níng, big ta kà rìghing big mà shar pyìr-à ni.

21

Yohanna Myàng Waisháu Apyú Ma Jànn Apyú

¹ I byar-à ñ myàng waisháu àpyú ma jànn àpyú. Waisháu wà jijag ma jànn-à wà jijag níng, bab jànn rìghing. Zàpìrká bab jànn rìghing tinn. ² I byar-à ñ myàng finn swann kyìkyàr wà í Urushalima àpyú níng, ri wann bi mà wai mà byar Shìdun, shi samyib kinn rìghing àràg í amarya-à sìng sig dìrwá jirà aku yag mà byar nuwá. ³ N fig nài jír ngbam nímá ri dang mà byar bushu kùr-à ni rag, "Shìdun má shi ma mpìrká. Kwá shi ma big, bá shi mpìrká buwá. Shìdun ma shinnwá kwá shi áyaubá ni, kwá shi Shìdunbá. ⁴ Kwá tùn wim rìg zàn mínnbá. Bá wu fig rag bàna, bá bai fig rag kyinn bàna, bá kig fig rag bàna, àwá má wa fig rag big bàna. Bu àkworká má jànn kà rìg."

⁵ I byar-à mpìr-à shi sig á bushu kùr-à ni níng dang rag, tàma-à níng ku sa kó kai bidìm pár kàng rìghing àpyú. Ku dinya mì rag, "A ba wàníng, jír káníng í àjai, í jir bu jau bàna." ⁶ I byar-à ku dinya mì rag, "Sa rìghing, mì í Alfa, mì í Omega, mì í wà jijag, mì í wà kinn shinn. Mpìr-à ajor zàpìr ma ri gban ku, má ya ku pyù aku wa abinn zàpìr-à ri ya yonki. Kwá wa fig bài bàna. ⁷ Mpìr-à ma gbam kan hing Shaitan, bu-à kwá dìg á byarmí ni í wàníng: Má shi Shìdunwá, kwá shi wùnmí. ⁸ Ama mpìrká ri shàr zinn wà bá bàg mì, ma mpìrká ngàng sig wà bá bir pìkyinn á byarmí ni, ma mpìrká ri sa bu-à bibai, ma mpìrká ri gban ki, ma mpìrká ri sa àyái, ma mpìrká ri sa subu, ma mpìrká ri sa buki, ma agim nísángká bidìm pár, mpìr káníng má

kà lu pyìr yùyù. Wàníng í ki-à wà bá wu bìnн kàun pyànà."

Yohanna Myàng Urushalima Apyú

⁹ Yann aswam sùmpyànnká pànn sig tasa shwìn sùmpyànn ká kinn shinn níng, zyun áyau-à ni bi á byarmí ni n dinya mì rag, "A bi í tiya wù amarya, wà Adùn-à níng."

¹⁰ Awun Shìdun myàng kwonn ma mì, wùn aswam-à níng zìg yag mì mà shinn shinnkwinn zyun ùwài nímá. Ku tiya mì Urushalima finn swann kyìkyàr ri wann bi mà byar Shìdun ni mà wai. ¹¹ Awài Shìdun ri yar kà áni. Finn swann-à hi ri ngìg tain tain àràg í abàn zyun-à shi sig ma bài wàni, shi àràg jaspa, ri ngìg àràg abàn-à shi sig àràg adìn. ¹² Finn swann-à hi, big mi kàng kwìb sig áni ma dan kinn. Dan kinn-à hi sìnn hing, n dù hing tinn. Gbà dán-à hi dwib agban pyànà. Yann aswam dwib agban pyànà í àsàinká ri myàng kwonn ma gbà dan káníng. Big ba sig zìnn swai mpìr dwib agban pyànà bu Israila á gbà dan káníng ni. ¹³ Gbà dan káníng hi big gàfinn sig áni. Sara shi sig mà agunn àyúnn sàñ kyùr, sara shi sig mà agunn àyúnn kamzau, sara shi sig agunn vìm nu, sara shi sig agunn vìm súr. ¹⁴ Dan kinn-à big mi kàng kwìb sig finn swann-à níng ma kàhi níng, big jag sìg mìrwá ma abàn dwib agban pyànà. Big ba sig zìnn yann aswam dwib agban pyànà bu Wùn Adùn-à níng áni.

¹⁵ Wùn aswam-à dang sig jír ma mì níng, ku pànn sig tun-à big ri màg bu ma kàhi wà big sa sig ma zinariya, ku pànn sig tun-à hi jirà aku màg finn swann-à ma gbà dán-à, ma dan kinn-à hi. ¹⁶ Aya finn swann-à hi ma alórwá màg sig ábibir. Wùn aswam-à níng màg finn swann-à hi ma tun-à big ri màg bu ma kàhi, alórwá fòr hing mel dubu zyun ma dari swana, ayáwá ma adù-à àdòníng tinn. ¹⁷ Wùn aswam-à níng hi màg dan kinn-à

hi tinn, adù-à fòr hing dab vù 144, wato àràg bar tun-à ku màg sig ma kàhi. ¹⁸ Dan kinn-à hi big mi sig ma jaspa, finn swann-à hi big mi sig ma zinariya kyìkyàr nímá, kyàr shi nímá àràg adin. ¹⁹ Big jag sig mìr kinn-à ma swai abàn kim kim. Abàn-à big sinn jag sig mà jinn ni í jaspa, wà wa pyàna í safaya, wà wa sara í agat, wà wa yina í emeral, ²⁰ wa wà swana í onikis, wà wa sunnjin í karniliyan, wà wa sùmpyànn í kirisolat, wà wa awunyin í beril, wà wa ajunndúbi í tafaz, wà wa dwib í kirisofaras, wà wa dwib agban zyun í jasin, wà wa dwib agban pyàna í amisisti. ²¹ Gbà dan dwib agban pyàna káníng í luulu dwib agban pyàna, kó wane gbà dan big sa sig ma luulu akunn zyun. Gbìb-à á finn swann-à níng hi big sa sig ma zinariya, kyàr shi nímá àràg adin.

²² N myàng fig tonn byar-à bá wib Shìdun ma finn swann-à ni bàna, jir kai bàna Shinn Luyí Shìdun Mpìr Uwài, ku ma shinnwá ku í tonn-à hi, kwonn ma Wùn Adùn-à níng. ²³ Finn swann-à hi ri yàn fig àyúnn aku yar màhàn bàna, ri yàn fig sònńn aku yar màhàn bàna tinn, jir kai bàna awài Shìdun í bu-à ri yar màhàn. Pitila-à ri swànn màhàn í Wùn Adùn-à níng. ²⁴ Mpirká má kyann kyonn áyau àyarwá ni. Kùrká á dunyaru má zìg kà yag bu bàiká big shi sig mà kàhi mà finn swann-à hi ni. ²⁵ Nkyun gbà dánká má shi àyor, bá kìg dim fig bàna, jir kai bàna fí má sìr fig màhàn bàna. ²⁶ Mpirká má zìg yag kwonn ma bu bàiká big shi sig ma kàhi, bá zìg kà yag mà finn swann-à hi ni. ²⁷ Bu jín má kà fig mà finn swann-à hi ni bàna, mpìr-à ma ri sa bu zunái, kó ku ma ri gim ñsáng, kwá kà fig màhàn bàna. Mpirká má kà mà finn swann-à níng hi íri ká big ba sig zìnnbá á tarkada yonki.

22

¹ Wùn aswam-à níng tiya mì

zàpìr-à ri ya yonki, ri ngìg tain tain ri binn zu bi mà byar bushu Shìdun ma Wùn Adùn-à níng. ² Zàpìr-à hi ri binn yag áyau gbib-à mà finn swann-à ni. Kur zàpìr-à bidim pár, binká ri ya yonki shi sig màhàn, wà ri wan awan kàun dwib agban pyàna á jì, áyau sònńn ri wan awan kàun zyun. Jiwá í bu-à ri dàb gbam mpirká. ³ Bu-à Shìdun ma ya sig ku nài ya, bá myàng fig bu-à níng hi mà finn swann-à hi ni bàna.

Bushu Shìdun ma Wùn Adùn-à níng má shi mà finn swann-à hi ni. Mpirká sa sig swàmwá má wib ku. ⁴ Mpìr káníng hi má myàng ku, bá ba zìnnwá á mùnnpyànn mpìr káníng hi ni. ⁵ Byar-à níng hi fi má sìr fig bàna, bá yàn fig pitila bàna, bá yàn fig àyúnn bàna, jir kai bàna Shinn Luyí Shìdun í àsàin-à má shi àyarbá. Bá na kùr hár kinn kinn.

Yesu Dang Rag Kwá Kàng Bi

⁶ I byar-à wùn aswam-à níng dinya mì rag, "Jír-à níng í jir àjai, í jir jau bàna. Shinn Luyí Shìdun àsàin-à ri ya mpirká ri dang kyann jírwá Awunwá níng, ku swam bi sig wùn aswamwá jirà a wàníng tiya mpirká ri sa swàmwá bu-à má sa tama tama-à níng."

⁷ Yesu ri dang rag, "Aning fig. Mì ri bi tama tama-à níng. Mpirká ri wib jir Shìdun-à shi sig á tarkada-à níng ni níng, bá fig àjwár."

⁸ Mì Yohanna, nì fig hing bu káníng, nì myàng hing ma zumí. Asai-à nì fig kinn rìghing, nì myàng kinn rìghing bu káníng, nì binn kir wann á pyànn wùn aswam-à tiya sig mì bu káníng, mì ri zìm ní wib ku.

⁹ Ama ku dinya mì rag, "Kada á wib mì bàna, mì má mì í mpìr asa swàm Shìdun àràg wù ma wunzàwú big, ká ri dang jir Shìdun, ma mpirká ri wib jír-à shi sig á tarkada-à níng ni. Mpìr-à wá wib bàna, á wib Shìdun."

¹⁰ Wùn aswam-à níng dinya mì rag, "Jír-à Shìdun dinya sig wù rag á ba á tarkada-à ni níng, kada á tám bàna, jir kai bàna su-à fòr hing wà bu

káníng má sa. ¹¹ Mpìr-à ma ri sa bu bibai aku shi á wà sísa. Mpìr-à ma ri sa bu jín, aku shi á wà sísa. Mpìr-à ma ri sa bu-à ñsàn aku shi á wà sísa. Mpìr-à ma í mpìr kyìkyàr aku shi shu kyìkyàr.”

¹² Yesu dang rag, “Aning fig, mì ri bi tàma tàma-à níng, má bi má ya kó ni ladawá á bar swàmwá ku sa sig. ¹³ Mì í Alfa, mì í Omega. Mì í wà jijag, mì í wà kinn shinn.”

¹⁴ Mpìrká tu kyàr sig jàbá n shi sig ma pyù-à bá ji awan bín-à ri ya yonki, má kà á gbà dan finn swann-à ni níng, bá fig àjwár. ¹⁵ Ama mpìrká má shi mà kur finn swann-à ni mà myann níng, í ká ri sa bu-à bibai, ma mpìrká ri sa subu, ma mpìrká ri sa àyái, ma mpìrká ri gban ki, ma mpìrká ri sa buki, ma mpìrká ri gim ñsáng á jírbá big ri dang ma swàmbá big ri sa.

¹⁶ “Mì Yesu, ñ swam bi sig wùn aswammí aku dinya ning jír káníng á byarká ning ri kwonn shinn. Mì í wùn ada Dawuda, mì í asuswir byar kyàr zyun-à ri yar wàni.”

¹⁷ Awun Shìdun ma amarya Yesu ri dang rag, “A bi.”

Mpìr-à ma fig hing wàníng, ku máaku dang rag, “A bi.”

Mpìr-à ajor zàpìr ma ri gban ku,aku bi, maaku zìg zàpìr-à ri ya yonki níng átai, wà ku ma ri zìm.

Jír-à Wà Kinn Shinn Wà Yohanna Ba Sig

¹⁸ Mì Yohanna, mì ri twìb kó ni byur á shinn jír-à Shìdun dinya sig mì ñ ba sig á tarkada-à níng ni, mpìr-à ma swàb kà hing bu zyun á shinn-à ni, Shìdun má ya ku shwinká big dang sig áyau tarkada-à níng ni. ¹⁹ Mpìr-à ma zìg zu hing bu zyun á jir Shìdun wà shi sig áyau tarkada-à níng ni, Shìdun má ya fig ku awan bín-à ri ya yonki wà big dang sig áyau tarkada-à níng ni níng bàna, mpìr-à níng hi má kà fig mà finn swann kyìkyàr-à big dang sig á tarkada-à níng ni níng bàna.

²⁰ Yesu Kristi, àsàin-à dang sig rag jír káníng í ajai níng, ku rag, “Mì ri bi kíni.”

Aku shi àdòníng. Shinn Luyí Yesu, á bi.

²¹ Asàn Shinn Luyí Yesu aku shi ma mpìrká ri bàg ku bidìm pár. Aku shi àdòníng.